İSTANBUL KADI SİCİLLERİ

86

İSTANBUL KADI SİCİLLERİ

Proje Yönetmeni
M. Âkif Aydın

Editör
Coşkun Yılmaz

Bilim Kurulu
M. Âkif Aydın (Başkan)
Erhan Afyoncu
Mehmet Akman
Bilgin Aydın
İdris Bostan
Feridun M. Emecen
Mehmet İpşirli
Mustafa Oğuz
Coşkun Yılmaz

Çeviri Yazı/Mukabele
Ayhan Işık • Esra Yıldız

Editör Yardımcıları
Coşkun Ünsal • Serkan Osmanlıoğlu

Tashih
Coşkun Ünsal

İndeks
Şefik Bilal Çavuşoğlu

Grafik Uygulama
Ender Boztürk

Fotoğraf
İsmail Küçük

Kapak Ebrusu
Alparslan Babaoğlu

İstanbul Medipol Üniversitesi Hukuk Fakültesi
Kavacık Mah. Ekinciler Cad. No. 19
Kavacık Kavşağı – Beykoz 34810 İstanbul
T. 444 85 44 www.medipol.edu.tr

Kültür AŞ

Genel Yayın Yönetmeni
Kemal Kaptaner (Genel Müdür)

Yayın Koordinatörü
Murat Özer (Projeler Müdürü)

ISBN 978-605-7864-07-9 (Tk)
ISBN 978-605-7864-56-7 (86.c)
İstanbul, 2019

Yayınevi Sertifika No. 15321
Matbaa Sertifika No. 12068

© İstanbul Kültür ve Sanat Ürünleri Ticaret A.Ş.
Bu kitabın her türlü yayın hakkı, 5846 sayılı
Fikir ve Sanat Eserleri Kanunu gereğince
İstanbul Kültür ve Sanat Ürünleri Tic. A.Ş.'ye aittir.
Kaynak gösterilerek tanıtım için yapılacak kısa alıntılar
dışında yayıncının yazılı izni olmaksızın hiçbir yolla
çoğaltılamaz.

Baskı ve Cilt
Seçil Ofset
100. Yıl Mahallesi Matbaacılar Sitesi 4.
Cadde No. 77 Bağcılar, İstanbul
T. +90 212 629 06 15 pbx www.secilofset.com.tr

İstanbul Büyükşehir Belediyesi, Kültür A.Ş Yayınları
Maltepe Mah. Topkapı Kültür Parkı, Osmanlı Evleri,
34010, Topkapı, Zeytinburnu, İstanbul
T. +90 212 467 07 00 F. +90 212 467 07 99
www.kultur.istanbul / iletisim@kultur.istanbul /
www.istanbulkitapcisi.com

İstanbul Kadı Sicilleri Dizisi; 46

İstanbul Kadı Sicilleri 86 İstanbul Mahkemesi 137 Numaralı Sicil (H.1236-1238 / M 1821-1822) / proje yönetmeni M. Âkif Aydın ; editör Coşkun Yılmaz ; çeviri yazı / mukabele Ayhan Işık – Esra Yıldız ; kontrol M. Âkif Aydın – Mehmet Akman – Feridun M. Emecen – İdris Bostan – Mehmet İpşirli. – İstanbul : Kültür AŞ, 2019.

488 s. ; 28 cm. – (Kadı Sicilleri Dizisi ; 46)
Dizin ve görseller (489-592 s.) bulut sisteminde.
Link: http://istanbulkadisicilleri.istanbul

ISBN 978-605-7864-07-9 (Tk)
ISBN 978-605-7864-56-7 (86.c)

İSTANBUL KADI SİCİLLERİ 86

İSTANBUL MAHKEMESİ 137

NUMARALI SİCİL

(H.1236-1238 / M 1821-1822)

PROJE YÖNETMENİ

M. ÂKİF AYDIN

EDİTÖR

COŞKUN YILMAZ

İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ

KÜLTÜR A.Ş.

MEDİPOL İSTANBUL MEDİPOL ÜNİVERSİTESİ

İSTANBUL KADI SİCİLLERİ 86

İSTANBUL MAHKEMESİ

137

NUMARALI SİCİL

(H.1236-1238 / M 1821-1822)

PROJE YÖNETMENİ

M. ÂKİF AYDIN

EDİTÖR

COŞKUN YILMAZ

ÇEVİRİ YAZI / MUKABELE

AYHAN IŞIK – ESRA YILDIZ

SON OKUMA

MEHMET AKMAN – FİKRET SARICAOĞLU

SON KONTROL

M. ÂKİF AYDIN – İDRİS BOSTAN

FERİDUN M. EMECEN – MEHMET İPŞİRLİ

İÇİNDEKİLER

TAKDİM 9

İMLA KURALLARI 15

İSTANBUL 137 NUMARALI SİCİL 19

KONU BAŞLIKLARI 23

METİN 53

İSTANBUL KADI SİCİLLERİ
TAKDİM

M. ÂKİF AYDIN

Osmanlı devletinin din, dil, etnik yapı ve kültür bakımından homojen olmayan bir bölgede altı asır ayakta kalmasının şüphesiz askerî, idarî, iktisadî, sosyal, kültürel ve demografik birçok sebebi vardır. Dünya tarihinde çok sık rastlanmayan böyle bir başarıyı tek bir sebeple açıklamak mümkün değildir. Bu başarının altında diğer faktörlerin yanı sıra Osmanlı yönetim ve hukuk anlayışının da önemli bir yeri vardır. Çünkü bu yönetim ve hukuk anlayışı sebebiyledir ki Osmanlı devleti hem Avrupa, Asya ve Afrika'da süratle büyüyebilmiş ve hem çok farklı milletleri bu geniş topraklar üzerinde uzun yıllar barış içinde bir arada tutabilmiştir. Osmanlı araştırmalarının en önemli fakat şimdiye kadar gerektiği kadar ilgi çekmemiş alanlarından birisinin Osmanlı hukuku olduğunu söylemek gerekir. Osmanlı hukukunun ve yönetim anlayışının en önemli bilgi kaynaklarından birisi ise şüphesiz sayıları on binleri aşan kadı sicilleridir.

Osmanlı kadı sicilleri sadece hukuk tarihi bakımından değil, Osmanlı devletinin sosyal, siyasî, iktisadî ve kültürel tarihi bakımından son derece önemli bir kaynaktır. Zira bu defterlerde biz sadece mahkemeye intikal etmiş hukuki ihtilafları değil, vergi kayıtlarını, vakıf şartnamelerini, bağış, kira, satış, ödünç gibi her türlü hukuki işlemleri, pazarlarda satılan ürünlerin ve ticarî malların listesini, fiyatlarını, ölen kimselerin geride bıraktıkları terekeye dâhil olan eşyayı, bunların mirasçılar arasındaki taksimlerini, kamu binalarının imar veya tamir bilgilerini, meslek kuruluşlarının faaliyetlerini, esnafın tabi olduğu standartları, evlenme ve boşanma kayıtlarını, merkezden gelen ferman ve hükümlerin sûretlerini, hâsılı Osmanlı siyasî, idarî, iktisadî ve sosyal tarihinin zengin bir fotoğrafını bulmaktayız. Bu defterlerde açıkça görülmektedir ki kadı sadece bir yargıç değil, yerine göre mahallin idarî ve mülkî amiri, yerine göre vergi müfettişi veya noter

yahut da Osmanlı ordusuna lojistik destek sağlayan bir askerî görevlidir. Bu bilgileri bu çeşitlilik ve zenginlikte hiçbir tarih kitabında, hatırat yahut seyahatname türü eserlerde ve arşiv belgelerinde bulamayız.

Aslında sicillerin bu özellikleri tarihçiler başta olmak üzere Osmanlı araştırmaları alanında çalışanlar tarafından bilinmekte ve kullanılmaktaydı. Ne var ki bu sicillerin önceleri Başbakanlık Osmanlı Arşivi ve İstanbul Müftülüğü Şer'iyye Sicillerinin yanı sıra Topkapı Sarayı'nda, çeşitli müzelerde dağınık halde bulunması bu kullanımı zorlaştırmaktaydı. Üstelik bu sicilleri aslî metinlerinden okumak belli bir uzmanlığı gerektirdiği için bunlardan yararlanmak bu sebeple daha da sınırlı kalmaktaydı. Önce bu siciller isabetli bir kararla Kültür Bakanlığı'na bağlı müzelerden Başbakanlık Osmanlı Arşivi'nde toplandı. Sonra da bunların elektronik kopyaları hazırlanarak bunlara ulaşım imkânı artırıldı. Öte yandan İstanbul'da bulunan İslam Araştırmaları Merkezi (İSAM) gerek Türkiye'de bulunan gerekse Türkiye dışındaki Osmanlı coğrafyasında yer alan şehirlere ait kadı sicillerinin elektronik kopyalarını sağlayarak araştırmacıların istifadesine açtı. Böylece Osmanlı devletine ait toplam 25 bin kadar kadı sicilinin elektronik kopyalarına araştırıcıların kolaylıkla ulaşması imkan dahiline girdi. Ne var ki bütün bunlara rağmen sicillerden yararlanma yine de sınırlı kalmaktaydı.

Bundan yaklaşık on yıl önce bu satırların yazarının İSAM başkanı olduğu dönemde önce Üsküdar Kadı Sicilleri'nin on defterini Latin harflerine çevirerek yayımlamak üzere harekete geçildi. Proje ilerlerken İstanbul 2010 Avrupa Kültür Başkenti Ajansı'nın desteğiyle çalışma daha da genişletilerek Üsküdar'a ilaveten İstanbul (Sur içi), Eyüp ve Galata kadı sicilleri de yayın programına alındı ve 2010-2012 yılları arasında 40 cilt halinde İstanbul Kadı Sicilleri yayımlanmış oldu.

Sevindirici diğer bir nokta ise İstanbul Kadı Sicillerinin yayımlanması diğer şehirlerin sicillerinin yayımlanması konusunda da teşvik edici olmasıydı. Bu sicilleri takiben aynı usullerle Diyarbakır Şer'iyye Sicilleri ve Diyarbakır'la ilgili Ahkam defterleri yayımlanmaya başladı. Keza üç cilt halinde Safranbolu Sicilleri yayımlandı. Buna yayımlanan Karaman, Akşehir sicillerini de ekleyebiliriz. Böylece çok daha geniş bir coğrafyada kadı sicillerine dayanarak Osmanlı araştırmalarını zenginleştirmek imkanı doğmuş oldu.

Yayınlanmamış sicillerin en önemli zorluğu hiç değilse basit bir konu fihristinin dahi yapılmamış olmasıdır. Bu zorluğu bertaraf etmek için yayım-

lanan her cildin başına defterdeki ilam, hüccet, mâruz vs. kayıtlarının konu fihristi hazırlandığı gibi bütün kelimeleri içine alan çok farklı ve zengin bir indeks de CD olarak her cilde eklendi. Daha sonra yayımlanan bu 40 cildin elektronik kopyaları zengin indeksiyle birlikte İSAM tarafından internette herkesin kullanımına açıldı. Böylece binlerce kişi bu sicilleri görme, içini serbestçe tarama ve isterse kopyalama imkânına kavuşmuş oldu. Büyük bir memnuniyetle ifade etmeliyim ki bu yayımdan sonra birçok tez, kitap ve makalede İstanbul Kadı Sicilleri sıklıkla kullanıldı. Böylece bu siciller her alandaki Osmanlı araştırmalarında yayımlanmış bu siciller bu sayede daha önce hiç olmadığı kadar kullanıldı, araştırmalar zenginlik ve derinlik kazandı.

Yayımlanmış siciller mevcut en eski tarihli sicillerden başlayarak çoğunluğu on altıncı asra ait olmak üzere on yedinci asrın ortalarına kadar gelmişti. İBB Kültür AŞ bizden ısrarla sicillerin devamını da yapmamızı ve yirminci asrın başlarına kadar bu yayını getirmemizi istemişti. Aslında sicillerin çok kullanılmaya başlanmış olması da projede yer alanları bunu yapma konusunda teşvik etmekteydi. Ne var ki yine aynı İBB Kültür AŞ bizden bir İstanbul tarihi istemiş olduğu için sonraki yıllarda bu proje üzerinde çalışılarak bu satırların yazarının proje yöneticiliği ve Coşkun Yılmaz'ın editörlüğünde on ciltlik *Antik Çağdan XXI. Yüzyıla Büyük İstanbul Tarihi* bitirilip 2015 yılında yayımlandı. Bu eserin halen İngilizce tercüme çalışmaları devam etmektedir. Böylece yirminci yüzyılın başlarına kadar devam eden ve 60 ciltte tamamlanması planlanan İstanbul Kadı Sicilleri projesinin ikinci grubuna ancak sıra gelmiş oldu.

İstanbul mahkemelerine ait olup bugün elimizde bulunan ve sayıları 10 bini aşan kadı sicillerinin önemi şuradadır: İstanbul üç kıtaya yayılan bir imparatorluğun merkezi olmasının ötesinde bünyesinde dini ve etnik çeşitliliği de toplamış bir milletler mozaiğini de bünyesinde barındırır. Bizans döneminden intikal eden Hristiyan unsurların yanına fetihle birlikte toplanmaya başlayan Müslüman-Türk unsurlar ve İspanya başta olmak üzere Avrupa'dan göç etmek zorunda kalan Yahudiler üç imparatorluğa (Roma, Bizans, Osmanlı) merkezlik yapmış bu şehre ayrı bir çeşitlilik ve zenginlik kazandırmıştır. İstanbul sicilleri bu farklı din, dil, kültür yapısındaki insanlara Osmanlı yönetiminin ve mahkemelerinin nasıl bir yaklaşım sergilediğini ortaya koymaktadır.

İlk 40 ciltte olduğu gibi bu grup kadı sicilinin yayınında da Suriçi İstanbul, Üsküdar, Eyüp Galata ve bağlı mahkemelerinden defterler seçtik. Ancak

içerdiği hüküm zenginliği bakımından Osmanlı devletinin asıl yönetim yeri olan suriçi İstanbul mahkemelerinden defterlere daha fazla ağırlık verdik. Bu sayede bu defterlerin içerdikleri dava zenginliklerinin yanı sıra Çarşamba ve Cuma Divanlarında görülen davalarla ilgili daha çok kayıtlar bu ikinci seride yer aldı ve söz konusu divanların ele aldığı konular ve verdiği kararlar hakkında daha doğrudan bilgi sahibi olduk.

Bu ikinci gurup sicillerin yayını için M. Âkif Aydın, İdris Bostan, Feridun M. Emecen, Mehmet İpşirli ve Mustafa Oğuz'dan oluşan bir bilim kurulu oluşturuldu. Projenin editörlüğünü yine Coşkun Yılmaz üstlendi. Defterlerin yayımlanmasında öncekilerde olduğu gibi şöyle bir yol izlendi: Önce bir uzman defterin transkripsiyonunu gerçekleştirdi. Sonra bir tarihçi veya uzman ile orijinal metin ve Latin harflerine aktarılan metin karşılıklı mukabele edildi. Daha sonra elde edilen metin bir tarihçi ve daha sonra bir hukuk tarihçisi tarafından tekrar okundu. Her kontrol aşamasında tereddüt edilen kelimeler bilim heyeti tarafından asıl metinle karşılaştırıldı. Bu 60 sicillik seride önceki sicillere göre daha az sayıda Arapça kayıt var. Bu kayıtların tercümesinde çok aşırıya kaçmamak şartıyla o günün Türkçesi tercih edildi.

Defterler farklı kâtipler tarafından tutulduğu için yazıların okunabilirliği veya imla bakımından doğruluğu kâtiplerin yetişme seviyeleriyle yakından ilgilidir. Defterlerin zaman içinde yıpranmışlığı veya kâtiplerinin yazılarının düzgün olmayışı bazı kelimelerin okunmasını imkânsız kılmış veya güçleştirmiştir. Özellikle gayrimüslim isimler mahkeme kâtipleri tarafından nasıl zaptedilmişse o şekilde yazıya geçirilmiştir. Bu sebeple aynı ismin muhtelif defterlerde farklı şekillerde yazıldığı görülmektedir. Bunlar belirli ölçüde tevhid edildi. Aynı zorluk Osmanlı coğrafyasında yer alan köy isimlerinin imlasında da yaşandı. Okunmayan veya doğruluğunda tereddüt edilen kelimeler özel işaretlerle belirtildi. Defterlerin imlasında araştırmacılar ve Osmanlı tarihine merak duyanlar tarafından daha rahat okunmasını temin maksadıyla ağır bir transkripsiyon usulü benimsenmedi. Türkçede halihazırda kullanılan kelimelerde bugünkü imla tercih edildi. Diğerlerinde özellikle bir başka kelimeyle karıştırılma ihtimali olan sözcüklerde bunu önleyecek ölçüde bir transkripsiyon usulü benimsendi.

60 ciltlik bu ikinci seri İstanbul Kadı Sicillerinin yayımlanmasında çok değerli destekler gördük. Her şeyden önce bu projeyi bizden ısrarla talep eden dönemin İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanı Dr. Kadir Topbaş'a teşekkürü yerine getirilmesini bir görev telakki ederim. Aynı sıcak ilgiyi ve yakın desteği İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanı sayın Mevlüt Uysal'dan da

gördük. Kendisine müteşekkirim. Bu seri kadı sicillerini İstanbul Medipol Üniversitesi'nin değerli destekleriyle yürüttük. İstanbul Medipol Üniversitesi mütevelli heyeti başkanı Dr. Fahrettin Koca ve Üniversite rektörü Prof. Dr. Sabahattin Aydın'a özellikle teşekkür ederim. Keza bu projeye İBB Kültür AŞ Genel Müdürü Kemal Kaptaner ve eski genel müdürler Rıdvan Duran, Nevzat Kütük ve Sabri Dereli'nin desteklerini burada şükranla anmalıyım.

Toplamda 100 cilt olan bu büyük projenin hayata geçmesinde bilim heyetinin gerek sicillerin teker teker seçiminde gerek kontrolünde ve tashihlerde çok kıymetli katkıları olmasaydı bu proje hayata geçmezdi. Feridun M. Emecen, Mehmet İpşirli, İdris Bostan, Mehmet Akman, Erhan Afyoncu, Mustafa Oğuz ve Bilgin Aydın'a, metin kontrolü ve imla birliğini, indeksi, keza metinlerin transkripsiyonun yapan ve her birinin isimleri ilgili ciltte zikredilen uzman arkadaşlara, editör yardımcılarımıza, koordinatörümüze, sanat danışmanımıza, tasarımcımıza, fotoğrafçımıza da teşekkür ederim.

Bu çalışmanın gerçekleşmesinde baştan beri fedakârca çalışan editörümüz Coşkun Yılmaz'a teşekkür için ayrı bir sayfa açmalıyım. Osmanlı mahkeme defterlerinin orijinallerinin bulunduğu İstanbul Müftülüğü'nün katkıları bu ikinci seride de önemli bir yer tutar. Değerli bilim adamları Prof. Dr. Rahmi Yaran ve Prof. Dr. Hasan Kâmil Yılmaz başta olmak üzere İstanbul Müftülüğü Şer'iyye Sicilleri bölümü yetkililerine teşekkür ederim.

İşaretlerin Kullanımı:

Ayn işareti başta başta kullanılmadı, diğer yerlerde; ortada ve sonda belirtildi (ta'yîn, mün'im gibi). Hemze işareti bu harfin kendisinin veya kendisinden önceki harfin cezimli olması durumunda kullanıldı (*mü'min / meş'ûm* gibi) bunun dışında kullanılmadı (*teemmül*) gibi.

Arapça ve Farsça kelimelerdeki kaf ve gayn harflerinden sonra gelen uzatmalar a, i, u vokalleri üzerine (¯) işareti konularak; diğer harflerden sonra gelen uzatmalar ise a, i, u vokalleri üzerine (^) işareti konularak gösterildi, (kānûn, bâkī, gāib, *kādı* gibi).

Özel İsimlerin ve Yer İsimlerinin Yazılışı:

Bilinen ve günümüzde kullanılan özel adlar günümüz imlasıyla, ancak Arapça aslındaki yumuşak ünlüleri Türkçedeki sert ünlülere dönüştürülmeden (*Abdurrahman, Halil, Nuri, Receb, Behic, Hadice, Fuad* gibi); günümüzde kullanılmayan özel isimler ile içerisinde cezimli ayn, hemze veya harekeli ayn, hemze öncesinde cezimli harf bulunan isimlerde ayn ve hemzeler gösterilerek yazılmıştır (*Şeyẖnlillâh, Şücâ', Mü'min, Abdülmün'im, Abdülmu'tî, Ya'kub, Ca'fer Ṣa'ban* gibi).

Bileşik adlar bitişik ve tiresiz olarak yazılacaktır (*Kıssahân, Aslıhan, Demirhan, Timurhan* gibi).

Yer isimleri (*Gekvize (Gebze) hariç*) günümüzde kullanıldığı biçimde yazılmıştır. (Burusa >Bursa, Re'islü >Reisli, Çengerköy >Çengelköy, Tekvurdağı >Tekfurdağı, Şili >Şile,)

İmla ile İlgili Diğer Hususlar:

Bazı Arapça kelimelerin sonlarındaki *yapma masdar* eki olan (*insaniyyet, mülkiyyet, emniyyet* gibi) veya *müennes nisbet halini* ifade eden (*zimmiyye, Nasrâniyye* gibi) aslı şeddeli olduğu halde Türkçede şeddesi pek telaffuz edilmeyen (*-iye*)

eklerinin yazımında yalın halde iken günümüzde kullanılan şekil (*zimmiye, Nasrâniye, insaniyet, mülkiyet, emniyet* gibi); terkip halinde ise (*-iyye*) şekli kullanılmıştır (*umûr-ı şer'iyye, techîzât-ı harbiyye, iltizâm-ı insâniyyet, kesb-i mâlikiyyet, tescîl-i vakfiyyet* gibi).

Fiillerin yanı sıra, *yer* ve *yir* şeklinde farklı imlalarla yazılabilen bazı Türkçe kelimeler ile *tokuz, ata, tağ* şeklinde *tı* (ط) harfi ile yazılan kelimelerin yazılışında günümüz Türkçesinde kullanılan (*yer, dokuz, ada, dağ*) şekilleri esas alınmıştır.

Millet, din ve dil isimleri büyük harfle (*Bosneviyyü'l-asl, Rusiyyü'l-asl, Türk, Arab, Hristiyan, Müslümân, Müslimîn, Yahudi* gibi); özel ad veya millet adı iken cins isme dönüşmüş isimler küçük harfle yazılmıştır (*arab (köle manasına), tatar (haberci manasına), mecidiye (para cinsi), selimî (para cinsi)* gibi).

Birden fazla kelimeden oluşan yer ve müessese isimlerinde sadece birinci kelimenin ilk harfi büyük harfle (*Hizâne-i âmire* gibi) yazılmıştır.

Özel isimlerden önce gelen meslek isimleri büyük harfle başlatılmıştır (Terzi Ali, Kasab Mustafa gibi).

Masdar, fail ve sair kelimelerin harf-i cerle kullanıldığı, kefilu bi'l-mâl, gā'ibu ani'l-meclis gibi tamlamalarda kefil bi'l-mâl, gā'ib ani'l-meclis yazımları tercih olunmuştur.

Arapça aslında iki ünsüzle biten (*hükm, vakf, fasl, asl, nefs* gibi) kelimeler yalın halde iken veya Türkçe ek aldığı durumlarda günümüz imlasına uygun biçimde (*hüküm, hükmü, hükümden/ fasıl, faslı, fasıldan/ vakıf, vakfı, vakıfdan/ asıl, aslı, asıldan/ nefis, nefsi, nefisden* gibi); terkip halinde ise Arapça asıllarına uygun olarak (*fasl-ı husûmet, hükm-i şerîf, vakf-ı mezkûr, asl-ı fermân, nefs-i Üsküdar* gibi) yazılmıştır.

Arapça aslında son iki harfi sessiz olup günümüz Türkçesinde yalın halde iken ses ilave edilerek kullanılan (*vakf / vakıf, hükm / hüküm, neşr / neşir* gibi) kelimelerle Arapça aslında son iki harfi şeddeli olan (*zann, add, zamm* gibi) kelimeler Türkçe yardımcı fiille birlikte kullanıldıklarında asıllarında yazılı oldukları şekil Türkçe yardımcı fiille birleştirilerek (*vakfetmek, hükmetmek, neşretmek, zannetmek, addetmek, zammetmek*

gibi); günümüz Türkçesinde yalın halde iken ses ilave edilmeden kullanılan (*arz, ketb, sebt* gibi) kelimeler ise Türkçe yardımcı fiille birleştirilmeden (*arz etmek, ketb etmek, sebt etmek* gibi) yazılmıştır.

Arapça aslında son harfi şeddeli olan bazı kelimeler yalın halde iken tek harfle yazılmıştır (hacc-hac, gıbb-gıb gibi).

Özel İşaretler:

Metinde defterin fiziksel özelliklerinde dolayı okunamayan yırtık, kopuk, silik yerler (…) şeklinde; okunuşu tereddütlü kelimeler ? işareti ile; okunamayan yerler …? şeklinde; orijinal metinde kâtip tarafından boş bırakılmış yerler ( ) şeklinde gösterilmiştir. Üzeri çizilerek iptal edilmiş kelime veya cümleler << >> işareti içinde yazılmış; sehven mükerrer yazılan kelimeler ise yazılmamıştır.

Özellikle XIX. yy. ve sonrası döneme ait bazı defterlerde, kayıtların sağ veya sol taraflarında bulunan konu başlığı niteliğindeki derkenarlar ilgili olduğu kaydın baş tarafına italik olarak yazılmıştır.

Ay Kısaltmaları:

M. Muharrem

S. Safer

RA. Rebîʿülevvel

R. Rebîʿülâhir

CA. Cemâziyelevvel

C. Cemâziyelâhir

B. Receb

Ş. Şaʿban

N. Ramazan

L. Şevvâl

ZA. Zilkaʿde

Z. Zilhicce

İSTANBUL MAHKEMESİ 137 NUMARALI SİCİL

COŞKUN YILMAZ

İstanbul Kadılığı, payitaht kadılığı olarak Osmanlı kadılıkları arasında en önemlisi ve ayrıcalıklısıydı. İstanbul'un fethiyle birlikte kurulmuş olup mevleviyet kadılıklarının en yükseğidir. Her Çarşamba günü Eyüp, Üsküdar ve Galata kadılarıyla birlikte Divan toplantısına katılır ve kendi bölgesiyle ilgili davalara bakardı. Ayrıca kazaskerler İstanbul dışında olduğu zamanlarda onlara vekaleten davaları İstanbul kadısı dinlerdi.

İstanbul kadısının idari görevlerine vekalet eden nâiplerin yanı sıra sur içinde nâipler vasıtasıyla görev ifa eden 4 mahkeme daha bulunmaktaydı. Bunlar; Mahmud Paşa, Ahi Çelebi, Balat ve Davut Paşa mahkemeleriydi. İSAM-İstanbul 2010 Avrupa Kültür Başkenti Ajansı işbirliğiyle yürüttüğümüz 40 Ciltlik İstanbul Kadı Sicilleri Projesi kapsamında bu nâipliklerden Balat'ın 2 numaralı sicili daha önce yayımlanmıştır. Bu seri içerisinde ise dört mahkemenin ilk defterleri başta olmak üzere bazı sicillerinin yayımı planlanmıştır.

İstanbul Kadılığı'nın çok geniş yetki ve görevleri vardı. İstanbul kadıları kaza yetkilerinin yanı sıra İstanbul'un ticari, iktisadî faaliyetlerinin organizasyonundan da sorumluydular. Fiyatları tespit ediyor, şehrin iaşesini takip ediyor, esnafla doğrudan ilgileniyorlardı. İmar işlerinin denetimi, asayişin temini, ücretlerin kontrolü, sefere çıkacak orducu esnafının tespiti, terekelerin taksimi, vakıflara nezaret gibi konular İstanbul kadısının sorumluluğundaydı. Görevlerinin çeşitliliği mahkeme sicillerine de yansıdığından İstanbul sicilleri konu ve mahiyet bakımından diğer sicillerden çok daha zengindir. Ancak günümüze ulaşan İstanbul sicilleri ne yazık ki mahkemenin ilk dönemlerine değil, XVII. yüzyılın başlarına aittir. İstanbul kadılığına ait 334 sicil bulunmaktadır. Kadılık 1836'da Bâb-ı Meşîhat'a

taşındıktan sonra mahkemeye ait evrak ve sicillerin bir kısmı da muhafaza edildikleri yerlerden buraya nakledilmiştir. Sultan II. Abdülhamid'in emriyle, 1894'te Şeriyye Sicilleri Arşivi'nin bugünkü yerine (İstanbul Müftülüğü yanı) inşası ve mahkeme sicillerinin burada toplanması kararı üzerine diğer mahkemeler gibi İstanbul Kadılığı'nın sicilleri de bu arşive devredilmiştir.*

İSAM-İstanbul 2010 Avrupa Kültür Başkenti Ajansı işbirliğiyle gerçekleştirdiğimiz 40 Ciltlik İstanbul Kadı Sicilleri Projesi kapsamında 3, 12, 18 ve 24 numaralı İstanbul Sicilleri yayımlanmıştır.** İBB Kültür AŞ.-Medipol Üniversitesi işbirliği ile yürüttüğümüz bu proje kapsamında da bu defterle birlikte İstanbul Mahkemesi'ne ait 10, 19 (Kısmet-i Askeriye), 20, 22, 25, 33, 44, 56, 59 (Kısmet-i Askeriye), 78, 94, 97, 138, 147, 148, 154, 156, 172, 191, 211 ve 334 numaralı siciller hazırlanmıştır.

İstanbul Mahkemesi 137 Numaralı Sicil, 15 Receb 1236-20 Rebîʿülevvel 1238/18 Nisan 1821-5 Aralık 1822 tarihleri arasındaki kayıtları ihtiva etmektedir. Ancak tarihler her zaman kronolojik olarak devam etmemekte, takdim ve tehirler bulunmaktadır. Sicildeki kayıtlardan anlaşıldığına göre devrin İstanbul kadısı Şeyhülislâm Arabzâde'nin oğlu Mehmed Sadullah Efendi ve Dürrîzâde Mehmed Âbid Efendi'dir. Tamamen Türkçe kayıtlardan oluşan defterde 3'ü eksik bırakılmış ve terkin edilmiş kayıt olmak üzere toplam 421 kayıt bulunmaktadır. Davaların çoğunluğu doğrudan Müslümanlarla ilgili olan defterde tarafların gayrimüslimlerden oluştuğu kayıt sayısı 89; Müslüman ve gayrimüslimlerin birlikte taraf oldukları kayıt sayısı ise 73'tür.

Müslümanlarla ilgili yer alan kayıtların içeriği genel olarak zimmet ibrası, çeşitli anlaşmazlıklarda sulh, tamir işleri, esnafın kendi içerisinde ve diğer esnafla ilgili sıkıntıları, İstanbul'un iaşesi, dükkan, ahır vs. satışı, alacak-verecek davaları, narh belirleme, boşanma ve boşanmadan doğan çeşitli hukuki davalar, komşuluk hukukuna aykırı davranışlar ve bu durumla ilgili hukuki işlemler, diyet davaları, terekenin varisler arasında paylaştırılması, çocuğa nafaka tayini, kölelerle ilgili çeşitli davalar, mütevelli tayini veya tevliyet anlaşmazlıkları, çeşitli görevlendirme talepleriyle ilgili berat

---

* Metni okuyan M. Âkif Aydın Hocam'a ve katkısı için Serkan Osmanlıoğlu'na teşekkür ederim.
Bilgin Aydın ve dğr., *İstanbul Şer'iyye Sicilleri Vakfiyeler Kataloğu*, Ankara 2015, s. 33-36.

** http://www.kadisicilleri.org/

talepleri, çeşitli meselelerde birini vekil tayin etme, kethüda tayini, kira akdi veya feshi meseleleri gibi konulardan oluşmaktadır. Gayrimüslimlerin taraf olduğu kayıtların içeriği genel olarak zimmet ibrası, alacak-verecek davaları, Müslümanlığı kabul etme, çeşitli konularda ortaklık, değirmen gibi çeşitli konularda ferman talebi, dükkan, oda gediği vs. satışı, çeşitli cezalardan dolayı kürek cezasına çarptırılma, çeşitli esnaf gruplarının nizamlarına aykırı hareket etmemek üzere taahhütte bulunmaları gibi belli başlı konulardan oluşmaktadır. Gayrimüslimlerden Rum taifesiyle ilgili İstanbul'daki Rum milletinin nüfus sayımının yapılması için İstanbul Kadısına buyruldu (16b-3) ise ayrıca zikredilmesi gereken önemli bir kayıttır. Bunların yanında Müslüman ve gayrimüslimlerin taraf oldukları kayıtların içeriği genel olarak zimmet ibrası, vakıf veya şahıslarla alacak-verecek davaları, vakıftan dükkan kiralama, komşuluk hukukuna aykırı davranışlar ve bu durumla ilgili hukuki işlemler, çeşitli sebeplerden dolayı kefil olma, dükkan, değirmen vs. satışı, ortaklık kurma, inşaat faaliyetleri gibi konulardan oluşmaktadır.

Sicilde, borç verme, satın alma, vakıf kurma gibi vesilelerle vakıf isimleri zikredilmektedir. Bunlar; Sultan Abdülhamid Han Vakfı, Köprülü Mehmed Paşa Vakfı, Merzifonî Karamustafa Paşa Vakfı, Mesih Ali Paşa Vakfı, Tevkii Cafer Çelebi Mescidi Vakfı, Haseki Sultan Vakfı, Hümaşah Sultan Vakfı, Kethüdâ Mehmed Ağa Vakfı, Tercümân Yunus Bey Vakfı, Dâmâdzâde Ebulhayr Ahmed Efendi Vakfı, Haremeyn-i Muhteremeyn Vakfı, Rüstem Paşa Vakfı, Halil Hamîd Paşa Vakfı, Ayasofya-i Kebîr Vakfı, Abdüsselam Efendi Vakfı, Abdüsselam Efendi Vakfı, Ahmed Ağa Vakfı, Bâkizâde el-Hâc İsmail Efendi Vakfı, Balaban Abdullah Vakfı, Canbâz Mustafa Ağa Vakfı, Cığalazâde Vakfı, Çıkrıkçı Kemal Vakfı, Dalboyunoğlu el-Hâc Ahmed Vakfı, Devlethan Vakfı, el-Hâc Hâfız İbrahim Efendi Vakfı, el-Hâc İbrahim Efendi Vakfı, el-Hâc Memi Ağa Vakfı, el-Hâc Mustafa Ağa Vakfı, Evliyâ Mehmed Efendi Vakfı, Fâtıma Hanım bt Habib Vakfı, Fazıl Süleyman Ağa Vakfı, Halil Ağa Vakfı, Halil Efendi Vakfı, Hoca Hamza Vakfı, Hüsrev Efendi Vakfı, İmâm Ali Efendi Vakfı, İsmail Ağa Vakfı, İsmihan Kaya Sultan Vakfı, Kazgânî Sadi Vakfı, Kılıç Abdal Zâviyesi Vakfı, Kuşadalı Hacı Mehmed Ağa Vakfı, Lütfü Bey Vakfı, Manastır Mescidi Vakfı, Mehmed Ağa Vakfı, Mehmed Kethüdâ Vakfı, Molla Ali el-Fenârî Vakfı, Murâdiye İmâreti Vakfı, Mustafa Ağa Vakfı, Neslişah Sultan Vakfı, Oduncubaşı Ahmed Bey Vakfı, Pâbûcubüyük es-Seyyid Mustafa Efendi Vakfı, Rûznâmçeci Vakfı, Sarıbâyezid Vakfı, Sarrac İshak Câmi Vakfı, Şahkulu Mehmed Çelebi Vakfı, Şahruh Bey b. Alâüddevle Bey Zaviyesi Vakfı, Şem'î Hatun Vakfı, Şeyh Abdurrahim-i Mısrî Vakfı, Şeyh Muhyiddin b.

Musa Fakih el-Kocavî Vakfı, Şîrmerd Çavuş Vakfı, Vânizâde Seyyid Süleyman Ağa Vakfı, Yahya Efendi Vakfı, Zehra Hatun Vakfı'dır.

Çeşitli görevlilerin tayinleri ve bazı esnaf gruplarıyla ilgili kayıtlara da ulaşmak mümkündür. Bu tayinlerle ilgili olarak Seyyid Mehmed Emin Efendi'nin (1a-1); Mehmed Celaleddin Efendi'nin (1a-2); İsmail Efendi'nin (1a-3); Mahmud Azîz Efendi'nin (1a-4); Mehmed İzzet Efendi'nin (1a-5) İstanbul Bâb Mahkemesi'ne kâtip tayin edilmesi; Ali Beyefendi'nin İstanbul cizye memurluğuna tayini (83a-1) bu cümledendir. Esnaf gruplarıyla ilgili ise Galata'daki Berber esnafının nizâmlarına dair ferman verildiği (17a-2); İstanbul'daki Kalpakçı esnafına kalpak ve deri tevzii i'lâmı (71a-2); Fırıncı esnâfı ile bakkāl esnafının ekmek satışı konusundaki nizamları (17a-5); İstanbul'daki hakkâk esnafı ile zernişâncı esnafının nizamlarına dair ferman talepleri (22b-2); İstanbul'daki fesçi esnafının fiyat nizamı (26b-6); Vefâ'da tülbentçi hanındaki dikici esnafının nizâmları (75b-1) gibi kayıtlara ulaşmak mümkündür.

Sicilde ekmek, keçi, koyun gibi bazı malların habbaz ve kasap esnafına dağıtılması konusunda oldukça fazla kayıt bulunmaktadır. Bu minvalde İstanbul'un koyun ve keçi ihtiyacının karşılanması noktasında Cihânbeyli aşiretinin (3b-2, 6b-2, 18b-1, 20b-1, 82b-1, 84b-1, 85a-2, 93a-2); Ziveli aşiretinin (20b-1, 26b-3, 93a-1, 93a-2); Şeyh Bozanlı aşiretinin (18b-1); Atmanlı aşiretinin (20b-1, 93a-1); Çorumlu aşiretinin (20b-1); Seyfatlı aşiretinin (20b-1) Anadolu'dan İstanbul'a getirdiği koyunların kasap esnafına dağıtımıyla ilgili oldukça fazla kayıt bulmak mümkündür. Bunların dışında Anadolu'dan ve Rumeli'nden de getirilen koyunların kasap esnafına dağıtımı ile ilgili de kayıtlar bulunmaktadır. Defterde yer alan ve hatırı sayılır derecede fazla bulunan bir kayıt da Anbar-ı âmireden habbaz esnafına dağıtılacak olan buğdayın cins ve fiyatının belirlenmesi konusuyla ilgilidir (Mesela bkz. 11b-3, 12b-2 vd.). İaşe konusunda saray teşkilatıyla ilgili de kayıtlara ulaşmak mümkündür. Bu minvalde Köprülü Mehmed Paşa Vakfı mütevellileri tarafından Enderûn-ı Hümâyûn'a sabun verilmesi (16b-1) bu cümledendir.

İstanbul Mahkemesi 137 numaralı sicil, İstanbul'un sosyal, ekonomik, kültürel, dini, idari ve hukuki tarihi yanında demografik yapısına dair de önemli katkılar sağlamaktadır.

KONU BAŞLIKLARI

1 [Kapak] Mehmed Sadullah Efendi ve Mehmed Âbid Efendi'nin i'lâm sicilleri / 55

2 [1a-1] Seyyid Mehmed Emin Efendi'nin İstanbul Bâb Mahkemesine kâtip tayin edildiği / 55

3 [1a-2] Mehmed Celaleddin Efendi'nin İstanbul Bâb Mahkemesine kâtip tayin edildiği / 55

4 [1a-3] İsmail Efendi'nin İstanbul Bâb Mahkemesine kâtip tayin edildiği / 55

5 [1a-4] Mahmud Azîz Efendi'nin İstanbul Bâb Mahkemesine kâtip tayin edildiği / 56

6 [1a-5] Mehmed İzzet Efendi'nin İstanbul Bâb Mahkemesine kâtip tayin edildiği / 56

7 [1b] Mehmed Sadullah Efendi'nin i'lâm sicili / 56

8 [1b-1] Ali Usta b. Mehmed'in vârisleri ile İsak Yahûdi'nin birbirlerinin zimmetlerini ibrâ ettikleri / 56

9 [2a-1] Sultan Abdülhamid Han vakfından icâreli, Yedikule'deki kasap dükkânı gediğinin yarım hissesinin Hüseyin b. Hasan'ın vefâtı üzerine, Osman Ağa'ya devredilmesi / 58

10 [2a-2] Ahmed b. Ali ile Yani, Simyon ve Zakar'ın birbirlerinin zimmetlerini ibrâ ettikleri / 59

11 [2b-1] Zübeyde Hatun bt. Abdurrahman'ın, kahve dükkânı ihtilafında Seyyid İsmail Ağa b. Hüseyin ile sulh oldukları / 59

12 [2b-2] İstefan v. Nikol'un, Yako, İstavri ve Tagodoş'un zimmetlerini ibrâ ettiği / 61

13 [3a-1] Simyon v. Maroka ile Ahmed Ağa b. Ali'nin birbirlerinin zimmetlerini ibrâ ettikleri / 61

14 [3a-2] Hüseyin Beşe b. İbrahim'in, Odalarbaşındaki berber ve câmeşûycu dükkânlarını tamir edeceğini taahhüt etmesi / 62

15 [3a-3] İpek tüccârından Tokatlı Hacı Osman Ağa'nın ipekçi esnaflığından çıkarıldığı / 63

16 [3b-1] Hüseyin Ağa b. Veys'in, yağcı dükkânı gediğini Karakaş Hasan Ağa b. Abdülhamid'e sattığı / 64

17 [3b-2] Cihânbeyli aşiretinin Anadolu'dan İstanbul'a getirdiği koyunların kasap esnafına dağıtımı / 64

18 [4a-1] Berber esnafının kethüdası Mustafa Ağa b. Hacı Ahmed'in hüsnü halinin bildirilmesi üzerine kendisine yeniden berat verilmesi / 65

19 [4b-1] Mehmed b. Salih'in, Hâfız Hasan b. Ali'ye olan borcunun tecil edildiği / 67

20 [5a-1] Anbar-ı âmireden habbâzan esnafına dağıtılacak olan buğdayın cins ve fiyatının belirlenmesi / 68

21 [5a-2] Hadice Hanım bt. Mehmed'in alacak davasında kardeşi İsmail Ağa ile sulh olduğu / 68

22 [5a-3] Kadıköylü Mustafa Ağa'nın, Kirkor v. Karabet'e olan borcunu ödemesi gerektiği / 69

23 [5b-1] Seyyid Yusuf Usta'nın, Mehmed Beşe b. Mehmed'e olan borcunu ödemeyi kabul ettiği / 70

24 [5b-2] İsmail Ağa b. Ali'nin, berber dükkânı tahliyesi davasında Şerîfe Ümmügülsüm Hatun ile sulh olduğu / 71

25 [6a-1] İsak Yahûdi'nin, Mehmed Emin Hoca b. Feyzullah'a olan borcunu ödemeyi kabul ettiği / 71

26 [6a-2] Hâce Lübâbe Hatun bt. Ahmed'in, boşandığı eşi Hâfız Mehmed Ağa'nın zimmetini ibrâ ettiği / 72

27 [6b-1] Mehmed Ağa b. Hüseyin ile Sarraf Papasoğlu Vasil v. Apostol'un birbirlerinin zimmetlerini ibrâ ettikleri / 73

28 [6b-2] Cihânbeyli aşiretinin Anadolu'dan İstanbul'a getirdiği koyun ve keçilerin kasap esnafına dağıtımı / 73

29 [7a-1] Hacı Süleyman ve vâlidesi Şerîfe Hadice Hatun'un evlerine izinsiz yaptırdıkları tahta-pûş ve bacayı kaldırmayı taahhüt ettikleri / 75

30 [7a-2] Anbar-ı âmireden habbâzan esnafına dağıtılacak olan buğdayın cins ve fiyatının belirlenmesi / 76

31 [7b-1] Artin v. Asvador'un tömbeki alacağından Haçador v. Sinayel'in zimmetini ibrâ ettiği / 76

32 [7b-2] Kirkor v. Bedros'un, Hüsrev Efendi vakfından icareli berber dükkânı gediğini Numan Usta'ya sattığı / 77

33 [8a-1] Kadayıfçı Hüseyin Beşe b. İbrahim'in, Hasan Alemdâr aleyhine açtığı alacak davasının mesnetsiz olduğu / 78

34 [8a-2] Nakkaş Hüseyin Ağa b. Mehmed'in alacak davasında Dellâl Yako v. Yasef ile sulh olduğu / 79

35 [8a-3] Anbar-ı âmireden habbâzan esnafına dağıtılacak olan buğdayın cins ve fiyatının belirlenmesi / 79

36 [8b-1] Boyacı Aksato v. Todori'nin, Bağdâdî Hacı Mehmed Emin'e olan borcunu ödemesi gerektiği / 80

37 [8b-2] Kürkçü Dimitri v. Tanaş'ın, Mustafa Şemseddin Efendi'den kiraladığı kürkçü dükkânını tahliye edeceği / 81

38 [9a-1] İsmail Efendi b. Sunullah'ın vârislerinin, Mikail v. Karabet aleyhine açtıkları alacak davasının mesnetsiz olduğu / 82

39 [9a-2] Kaza ile vefât eden sandıkçı esnafından Hasan Beşe'nin, vârislerine diyetinin ödenerek sulh olunduğu / 82

40 [9b-1] Süleyman Ağa b. Süleyman'ın dikicibaşı tayin edildiği / 84

41 [10a-1] Zümrütçü Ohannes v. Donik'in, Şerîfe Ayşe bt. Seyyid Hüseyin ile pencere davasında sulh oldukları / 85

42 [10b-1] Bezzâzistanî Mustafa Ağa'nın, Emine Hanım bt. Hâfız Osman aleyhine açtığı davanın mesnetsiz olduğu / 87

43 [11a-1] Bogasıcı esnafından Mosayil v. Avanes'in hüsnü halinin bildirilmesi / 88

44 [11a-2] Bayram gecelerinde akşam namazından sonra mescitlerde kandil yakılması / 88

45 [11b-1] Ancilaki v. Forto'nun, Yuvakim v. Kaplan aleyhine açtığı alacak davasında iddiasını ispat edemediğinden muarazadan men edildiği / 89

46 [11b-2] Firari Bezzâz İstefan v. Yorgi'nin dükkânının kilidi açılarak içerisindeki malların Maruke Nasrâniye'ye teslim edildiği / 90

47 [11b-3] Anbar-ı âmireden habbâzan esnafına dağıtılacak olan buğdayın cins ve fiyatının belirlenmesi / 91

48 [12a-1] Simha v. Yoseboviç'in, Sofcu Anton v. Agob ile sulh ve ibrâ olduğu / 91

49 [12a-2] Borcundan dolayı hapsedilen Kostantin v. Yani'nin, hapisten çıkarılması ve Mehmed Şâkir Ağa'ya borcunu ödemesi gerektiği / 92

50 [12a-3] Borcundan dolayı hapiste olan Tarandafila bt. Pavli'nin kefilsiz serbest bırakılması / 92

51 [12a-4] Bogasıcı esnâfından Abdullah Ağa b. Mehmed Said ve ortağı Hasan Ağa b. İsmail'in, Agob v. Kegork ile sulh oldukları / 93

52 [12b-1] İsmail b. Abdullah'ın diyet davasında Çilingir Mehmed Beşe ve Hacı İbrahim ile sulh oldukları / 94

53 [12b-2] Anbar-ı âmireden habbâzan esnafına dağıtılacak olan buğdayın cins ve fiyatının belirlenmesi / 94

54 [12b-3] Mehmed Ağa ve kardeşi Yunus Ağa b. Yunus ile Şerîfe Zeliha Hatun'un manav gediği davasında birbirlerinin zimmetlerini ibrâ ederek sulh oldukları / 95

55 [13a-1] Yusuf b. Süleyman'ın nizama aykırı davrandığından fesci esnaflığından çıkarıldığı / 96

56 [13a-2] Demirci kazası zeametinin tahsilinde Abdülhalim Ağa b. Hacı Mustafa'nın Mehmed Emin Ağa'ya engel olduğu / 97

57 [13b-1] Mahmud Ağa b. İsmail'in, Habibe Hatun bt. Abdullah'a karşı açtığı menzil davasında iddiasını ispat edemediğinden muarazadan men edildiği / 98

58 [14a-1] Ahıskalı Seyyid Salih Beşe b. Mahmud'un, Hüseyin Beyefendi b. Süleyman'a olan borcunu ödemeyi kabul ettiği / 100

59 [14b-1] Yako v. Mosi ve Yako v. Manasa'nın, Nikola v. Mardiros'a olan borçlarını ödemeyi kabul ettikleri / 102

60 [14b-2] Yorgi v. Dimitri ile Manolaki v. İstirati'nin alacak davasında birbirlerinin zimmetlerini ibrâ ettikleri / 103

61 [15a-1] İzmir nâibinin gönderdiği vakfiyenin tescil edildiği / 104

62 [15a-2] Todi ve Vide'nin alacak davasında Dimitri v. Aleksan ile sulh oldukları / 105

63 [15b-1] Ali Ağa b. Abdullah'ın, Ahmed Ağa b. Mehmed'e olan borcunu ödemeyi kabul ettiği / 106

64 [16a-1] Anbar-ı âmireden ekmekçi esnafına dağıtılacak olan buğdayın cins ve fiyatının belirlenmesi / 107

65 [16a-2] Anbar-ı âmireden ekmekçi esnafına dağıtılacak olan buğdayın cins ve fiyatının belirlenmesi / 107

66 [16a-3] Anbar-ı âmireden ekmekçi esnafına dağıtılacak olan buğdayın cins ve fiyatının belirlenmesi / 107

67 [16a-4] Anbar-ı âmireden ekmekçi esnafına dağıtılacak olan buğdayın cins ve fiyatının belirlenmesi / 108

68 [16a-5] Anbar-ı âmireden ekmekçi esnafına dağıtılacak olan buğdayın cins ve fiyatının belirlenmesi / 108

69 [16a-6] Anbar-ı âmireden ekmekçi esnafına dağıtılacak olan buğdayın cins ve fiyatının belirlenmesi / 109

70 [16a-7] Anbar-ı âmireden ekmekçi esnafına dağıtılacak olan buğdayın cins ve fiyatının belirlenmesi / 109

71 [16b-1] Köprülü Mehmed Paşa Vakfı mütevellileri tarafından Enderûn-ı Hümâyûn'a sabun verilmesi / 109

72 [16b-2] Acı Kiryako v. Todori'nin, tütün dükkânı gediğini Halil Usta b. Osman'a sattığı / 110

73 [16b-3] İstanbul'daki Rum milletinin nüfus sayımının yapılması için İstanbul Kadısına buyruldu / 111

74 [17a-1] Üsküdar'da ikamet eden Dülger Mihal'in oğlu Preşkove'nin Müslüman olduğu / 111

75 [17a-2] Galata'daki Berber esnâfının nizâmlarına dair ferman verildiği / 111

76 [17a-3] Ömer Ağa b. Salih ve zevcesi İbrailli Saime Hatun bt. İsmail'in mahalleden çıkarıldığı / 112

77 [17a-4] Todori v. Hâlik Vasil'in Müslüman olarak Mehmed ismini aldığı / 113

78 [17a-5] Fırıncı esnâfı ile bakkāl esnafının ekmek satışı konusundaki nizamları / 113

79 [17b-1] Seyyid Seyfullah'ın, Abdullah Ağa b. Mustafa'ya olan borcunu kefili Mehmed Himmet Ağa'nın ödemesi gerektiği / 114

80 [17b-2] Uncu Agob v. Toma'nın, Mirahor'daki un değirmeni gediğini Seyyid İsmail Ağa b. Mehmed Emin'e sattığı / 115

81 [18a-1] Aleksan, Kaspar, Anbersom ve Begos'un müştereken malik oldukları değirmeni çınar dibindeki ekmek fırınına nakletmeleri / 116

82 [18a-2] Hüsrevoğlu Hacı Hasan Ağa'nın ismine kayıtlı olan bir bâb tütüncü gediğinin Habibe ve Fâtıma Hatunların ismine kaydedilmesi / 117

83 [18a-3] Kosdi v. Anderya'nın, Yedikule'deki kasap dükkânı gediğini Todori v. Toma'ya devrettiği / 117

84 [18b-1] Cihânbeyli ve Şeyh Bozanlı aşiretinin Anadolu'dan İstanbul'a getirdiği koyunların kasap esnafına dağıtımı / 118

85 [19a-1] Tahtakale'deki Ayasofya-i Kebîr vakfından icâreli fesci dükkânlarının, fesci esnafı tarafından tamir ettirilmesi gerektiği / 120

86 [19b-1] Yohana Merkato Yahûdi'nin, Müslüman olarak kendisinden ayrılan eşi Maryana bt. Avram'a olan mehir borcunu ödemesi gerektiği / 122

87 [20a-1] Kamaryalı Derviş Mehmed Ağa b. Hasan ile ortağı Yorgi v. Simyon'un sabuncu esnaflığına dâhil edilmeleri / 123

88 [20a-2] Sabuncu esnafının kefaletiyle Seyyid Ali Ağa'nın sabun dükkânının açılmasına müsaade edildiği / 124

89 [20a-3] Ketânî Ömer Ağa b. İbrahim'in, Avanes v. Avanes aleyhine açtığı alacak davasında iddiasını ispat edemediği / 124

90 [20a-4] Hamamcı Mehmed Ârif Ağa b. İbrahim'in kira meselesinde Hekim İsak v. Yanto ile sulh olduğu / 125

91 [20a-5] Giridli Hacı Hasan Ağa b. Hasan'ın kasap dükkânı anlaşmazlığında Mustafa Ağa b. Ömer ile sulh olduğu / 126

92 [20b-1] Cihânbeyli, Atmanlı, Çorumlu, Seyfatlı ve Zîveli aşiretinin Anadolu'dan İstanbul'a getirdiği koyunların kasap esnafına dağıtımı / 126

93 [20b-2] Anbar-ı âmireden ekmekçi esnafına dağıtılacak olan buğdayın cins ve fiyatının belirlenmesi / 127

94 [20b-3] Çolak Hasan Reis b. Ali'nin, Ahmed Ağa b. Feyzullah'a olan borcunu ödemesi gerektiği / 128

95 [20b-4] Agob v. Kirih'in, uncu değirmeni gediğini Seyyid İsmail Ağa b. Mehmed Emin'e sattığı / 128

96 [21a-1] Mehmed Ağa vakfının mütevellîsi Mehmed Beyefendi ile kiracısı Seyyid Mehmed Ağa b. Ömer'in sulh olduğu / 129

97 [21b-1] Bağdatlı Hacı Mehmed Emin Ağa ile Mehmed Salih ve Emine Hatun bt. Hüseyin'in alacak davasında birbirlerinin zimmetlerini ibrâ ettikleri / 131

98 [22a-1] Hâfız Abdülfettâh Efendi'nin, Seyyid Ebûbekir Ağa'ya olan borcunu ödemesi gerektiği / 133

99 [22a-2] İstinyeli Şerbetçi Ömer Ağa b. Abdullah'ın vârislerinin diyet davasında Ahmed Beşe b. Mehmed ve diğerleriyle sulh olduğu / 133

100 [22a-3] Çelebi Fetolah v. Anton'un, Kanorta v. Menteş'e olan borcunun tecil edildiği / 134

101 [22b-1] Panayot v. Tohari'nin, Sabatay v. Yasef'e olan borcunu ödemesi gerektiği / 135

102 [22b-2] İstanbul'daki hakkâk esnâfı ile zernişancı esnafının nizamlarına dair ferman talepleri / 135

103 [23a-1] Hasan Mirza Efendi b. Ahmed ile Miyaki v. Avanes'in alacak davasının henüz karara bağlanmadığı / 137

104 [23a-2] Anbar-ı âmireden habbâzan esnafına dağıtılacak olan buğdayın cins ve fiyatının belirlenmesi / 138

105 [23a-3] Anbar-ı âmireden habbâzan esnafına dağıtılacak olan buğdayın cins ve fiyatının belirlenmesi / 138

106 [23a-4] Borcundan dolayı hapiste olan Tütüncü Serkiz v. Kaspar'ın borcunu ödemesi için hapisten çıkarılmasına müsaade edildiği / 139

107 [23a-5] Fesci esnafının, Mahmud Ağa b. Mahmud'a olan borcunun taksitlendirildiği / 139

108 [23b-1] Vefât eden Seyyid Mehmed Emin Ağa'nın değirmen ve fırın gediğinin, kızları Şerîfe Ayşe ve Şerîfe Emine Hanım'a intikali / 140

109 [23b-2] Hasköy'de Bostanî İbrahim Usta ismine kayıtlı berber dükkânının Hayrullah Usta b. Mehmed'e devredildiği / 142

110 [24a-1] Seyyid Mustafa b. Hüseyin'in vârislerinin, diyet davasında Seyyid Hasan ile sulh olduğu / 142

111 [24a-2] Uşak kasabası ahi babalığı şeyhliğine, Seyyid Hacı Mehmed'in tayin edildiği / 143

112 [24a-3] Begos v. Kirkor'un, Corci v. Corci aleyhine açtığı alacak davasında iddiasını ispat edemediğinden mu'ârazadan men edildiği / 144

113 [24b-1] Seyyid Hüseyin b. Mehmed Emin için babası üzerine nafaka takdiri / 145

114 [24b-2] Agob v. Kirih'in un değirmeni gediğini, ortağı Seyyid İsmail Ağa'ya sattığı / 146

115 [25a-1] Feyzullah Ağa b. Osman'ın, menzil davasında İsmail Ağa ve Hacı İbrahim Efendi vakfı mütevellileriyle sulh olduğu / 147

116 [25a-2] Nikola, Kosta ve İstefan'ın müştereken mâlik oldukları değirmen gediğini Mehmed Sâdık Ağa'ya sattıkları / 149

117 [25b-1] Tahtaminareli İbrahim Ağa'nın, Üsküdarî İbrahim Ağa'ya olan borcunu ödemesi gerektiği / 151

118 [25b-2] Hâfız İbrahim Efendi b. Ahmed'in, Kirkor v. Karabet'e olan borcunu ödemesi gerektiği / 151

119 [25b-3] Yorgi, Nikola ve Todori'nin, bahçıvan esnafına müdahale etmeyeceklerini taahhüt ettikleri / 152

120 [26a-1] Anbar-ı âmireden ekmekçi esnafına dağıtılacak olan buğdayın cins ve fiyatının belirlenmesi / 153

121 [26a-2] Mehmed Salih Ağa'nın, ipekçi dükkânı gediğini Şerîfe Fâtıma Âkıle Hanım'a sattığı / 154

122 [26a-3] Çerkez asıllı köle Hasan'ın hürriyetini ispat edemediği / 155

123 [26a-4] Nikola v. Keko'nun, Lanka Yenikapı'daki kasap dükkânı gediğini İbrahim Ağa ve Lütfullah Efendi'ye sattığı / 156

124 [26b-1] Hâfız Mehmed Efendi b. Mustafa'nın nizama aykırı davranması sebebiyle kâğıtçı esnaflığından çıkarıldığı / 156

125 [26b-2] Anaştaş v. Londari'nin, Mustafa Ağa'ya olan borcunu ödemesi gerektiği / 157

126 [26b-3] Zeyveli aşiretinin Anadolu'dan İstanbul'a getirdiği koyun ve keçilerin kasap esnafına dağıtımı / 157

127 [26b-4] Anbar-ı âmireden habbâzan esnafına dağıtılacak olan buğdayın cins ve fiyatının belirlenmesi / 159

128 [26b-5] Anbar-ı âmireden habbâzan esnafına dağıtılacak olan buğdayın cins ve fiyatının belirlenmesi / 159

129 [26b-6] İstanbul'daki fesçi esnafının fiyat nizamı / 159

130 [27a-1] Fâtıma Hatun bt. Lütfullah ile Mehmed Seydâ Efendi b. Abdullah'ın birbirlerinin zimmetlerini ibrâ ettikleri / 161

131 [27a-2] Begos v. Agob'un, Rüstempaşa vakfından icareli iki odayı Sarraf Mikail v. Agob'a sattığı / 162

132 [27a-3] Begos v. Agob'un, Rüstempaşa vakfından icareli odayı Sarraf Mikail v. Agob'a sattığı / 163

133 [27b-1] Ebete bt. Sahak'ın, tuhafiyeci dükkânı gediğini Manil v. Sekyas'a sattığı / 163

134 [27b-2] Firari Apanozlu Yorgaki'nin dükkânındaki malların devlet tarafından zapt edildiği / 164

135 [27b-3] Erzurum'dan İstanbul'a getirilen koyunların kasap esnafına dağıtımı / 165

136 [28a-1] Anbar-ı âmireden habbâzan esnafına dağıtılacak olan buğdayın cins ve fiyatının belirlenmesi / 166

137 [28a-2] Seyyid Mehmed Rıza Bey'in, Sarraf Haçador v. Mardiros'a olan borcunu ödemesi gerektiği / 166

138 [28a-3] Mardiros v. Markos'un, oda gediğini Abraham v. Avanes'e sattığı / 166

139 [28a-4] Çukacı Mihal v. Dimitri'nin, çukacı dükkânı gediğini Fesci Ahmed Ağa'ya sattığı / 167

140 [28a-5] Anbar-ı âmireden habbâzan esnafına dağıtılacak olan buğdayın cins ve fiyatının belirlenmesi / 168

141 [28a-6] Döküncü, Yorgi ve Yuvan'ın, Hasan Mîrî Ahmed Efendi'ye olan borçlarını ödemeleri gerektiği / 168

142 [28b-1] Esirci Memiş Ağa b. Abdullah'ın, firari olması sebebiyle evinin kapısı açılarak içerisindeki eşyaların sayıldığı / 169

143 [28b-2] Seyyid Hâfız Mustafa Efendi'nin, Seyyid Mustafa Beşe'ye olan borcunu ödemesi gerektiği / 170

144 [28b-3] Karahisâr-ı şarkî'deki Üryan Baba Zâviyesinin zâviyedârı Seyyid Hasan b. Şerefeddin'e berat verilmesi / 171

145 [28b-4] Fenerkapısı'nda ikamet eden Rum milletinden Milah'ın Müslüman olduğu / 171

146 [28b-5] Hacı Hasan Ağa b. Ali'nin kiracısı olduğu odayı tahliye ederek Kasım Ağa b. Said'e teslim edeceği / 172

147 [29a-1] Berber Ahmed b. İsmail'in, kethüda Mustafa Ağa aleyhine açtığı alacak davasının zaman aşımı sebebiyle reddedildiği / 172

148 [29a-2] Hüseyin Alemdâr ve Ali Yazıcı'nın zahîreci esnafına olan borçlarını ödemeleri gerektiği / 173

149 [29b-1] İplikçi Tavid v. Manok'un, iplikçi esnafına olan borcunu ödemesi gerektiği / 175

150 [29b-2] Kostan v. Kostan'ın, Kosta v. Hristo aleyhine açtığı alacak davasında iddiasını ispat edemediği / 177

151 [29b-3] Anbar-ı âmireden habbâzan esnafına dağıtılacak olan buğdayın cins ve fiyatının belirlenmesi / 177

152 [29b-4] Vezîriazâm Mehmed Paşa vakfının mütevellîsi Mehmed Hâşim Efendi'nin vefâtıyla, vakıf tevliyetinin kızları Şerîfe, Safiye, Mahdûme ile Ayşe Hanım'a tevcih edildiği / 178

153 [30a-1] Nefîse Hatun bt. Hüseyin ve zevci Teberdâr Mehmed Ağa'nın, bakkāl gediği davasında İsak v. Yuvan ile sulh oldukları / 180

154 [30b-1] İplikçi Kosti v. Hristo'nun, esnafa borcunu ödemesi karşılığında rehin aldığı evi Tavid v. Manok'a iade etmesi gerektiği / 181

155 [30b-2] Mevlid Kandili münasebetiyle cami ve mescit minarelerinde kandil yakılması / 182

156 [30b-3] Şem'î Hatun Vakfı ile Şîrmerd Çavuş vakfı mütevellileri arasındaki berber dükkânı nizaı için keşif / 182

157 [31a-1] Serkiz v. Kalos'un, ipekçi dükkânı gediğini Ebûbekir Ağa b. Hüseyin'e sattığı / 184

158 [31a-2] Ahmed Ağa'nın, İzmir'de Urla kasabası esnâf şeyhliği iddiası / 184

159 [31a-3] Nişastacı İbrahim Ağa b. Abdülfettâh'ın, Mehmed Salih Ağa b. Osman'a olan borcunu ödemeyi taahhüt ettiği / 185

160 [31b-1] Peştamâlcı Ömer Usta b. Ebûbekir'in, nizama uymasına ve esnafına itâate tenbih / 187

161 [31b-2] Kosta ve Vasil'in, Yedikule'deki kasap dükkânı gediğini Hasan Ağa'ya devrettiği / 187

162 [32a-1] Seyyid Abbas Ağa b. Mehmed'in, Süleyman Ağa b. Seyyid Ahmed'e olan borcunu ödemesi gerektiği / 188

163 [32b-1] Anbar-ı âmireden habbâzan esnafına dağıtılacak olan buğdayın cins ve fiyatının belirlenmesi / 190

164 [32b-2] Mustafa Ağa Vakfı'ndan icareli menzile mutasarrıf olan Molla Mehmed b. Ahmed'in, evine sonradan açtığı yedi adet pencereyi kapatacağını taahhüt ettiği / 191

165 [32b-3] Hadice Hatun bt. Ahmed ile Ayşe Hatun bt. Mustafa'nın tevliyet konusunda birbirlerinin zimmetlerini ibrâ ettikleri / 192

166 [33a-1] Erzurum'dan İstanbul'a getirilen koyunların kasap esnafına dağıtımı / 193

167 [33a-2] Donanma-yı Hümâyûn için tiftik bükmesi imâl eden esnaf ile kazzâz esnâfından ibrişim ve iplik bükücü esnafının sulh oldukları / 194

168 [33a-3] Zeron v. Serkiz'in, Yahya Efendi vakfına olan borcunu ödemeyi taahhüt ettiği / 195

169 [33b-1] İstanbul'da çakmaktaşı ticaretinin Müslümanlardan iğneci ve hurdacı esnafına ait olduğu / 196

170 [33b-2] Mustafa Ağa b. Süleyman'ın, Büyükdere'deki un değirmenini Mehmed Said Ağa ile kardeşi Ali Ağa'ya sattığı / 198

171 [34a-1] Ermeni tâifesinden Kemhacı Avanes'in kızı Sağume'nin Müslüman olduğu / 199

172 [34a-2] Silistre nâzırı Halil Ağa vakfı tevliyetinin Şerîfe Hadice Hanım bt. Abdullah'a tevcihi / 199

173 [34a-3] Gazi Yahya Paşa vakfı hamamının kiracısı Musa Ağa b. İsmail'in evlere giden içme suyuna müdahale etmeyeceğini taahhüt ettiği / 201

174 [34b-1] Ömer Ağa, Eyüb Ağa ve Mustafa Ağa'nın, Mehmed Ağa, Eski Hüseyin Ağa ve Çolak Ali Odabaşı aleyhine açtıkları davalarının reddedildiği / 202

175 [34b-2] Bedros v. Meldon'un, oda gediğini Abdullah Ağa b. Abdullah'a sattığı / 202

176 [34b-3] Bakkāl Yako v. Mosi ile Zeliha Hatun bt. Ömer'in bakkāl dükkanı nizaında sulh oldukları / 203

177 [35a-1] Maryam ve Menteş bintey Avakim'in tasarruflarında olan un değirmeni için ferman talebi / 204

178 [35a-2] İstanbul'da sabuncu esnafının birbirlerinin vergilerine yardımcı olacaklarını taahhüt ettikleri / 205

179 [35b-1] Bakkāl Nikola v. Yuvan'ın kürek cezasının kaldırılması / 207

180 [35b-2] Vânizâde Seyyid Süleyman Ağa vakfının, vakfiyesinin Anadolu muhâsebesi kalemine kaydedilmesi / 208

181 [35b-3] Nikola v. Yorgi ile Yani v. Yorgi'nin Hasan Bey b. Mustafa'ya olan borcunu kefilleri Yağcı Dimitri v. Yorgi'nin ödemesi gerektiği / 208

182 [36a-1] Kalpakçı esnafından Yorgi v. Dimitri, Hristo v. Manol ve Yorgi v. Tanaş'ın, Mıgırdıç ve Gabril'e olan borçlarını ödemeyi taahhüt ettikleri / 209

183 [36a-2] Anbar-ı âmireden habbâzan esnafına dağıtılacak olan buğdayın cins ve fiyatının belirlenmesi / 211

184 [36b-1] Anbar-ı âmireden habbâzan esnafına dağıtılacak olan buğdayın cins ve fiyatının belirlenmesi / 211

185 [36b-2] Kethüda Seyyid Osman Ağa b. Mehmed'in lüleci esnafını rencide etmemesi gerektiğinin tenbihi / 211

186 [36b-3] Ahmed Halîfe b. Mustafa'ya zâyi' nedeniyle yeniden müezzinlik beratı verilmesi / 213

187 [36b-4] Yakut bt. Mikasar'ın, ipekçi dükkânı gediğini Artin v. Kegork ve Bedros v. Marat'a sattığı / 213

188 [37a-1] Avram Savil v. Lazari'nin, Mehmed Ervay b. Salih'e olan borcunu ödemesi gerektiği / 214

189 [37a-2] Hadice Hatun bt. Hüseyin'in, damadı Seyyid Mustafa Yazıcı ile sulh oldukları / 215

190 [37a-3] Silistre nâzırı Hacı Halil Ağa vakfının mütevelliyesi Şerîfe Hadice Hanım'ın, Hacı Derviş'i vekil tayin ettiği / 216

191 [37a-4] Bostancı Seyyid Mehmed'in hâssa yoğutçubaşılığına tayini / 216

192 [37b-1] Tütüncü Hıdır v. Mikail'in, menzilini takasen Sanduh bt. Agob'a kiraya verdiği / 217

193 [37b-2] Beniçe ve Altako'nun, malik oldukları tütün dükkanı gediğini Seyyid Mehmed İzzet Ağa'ya sattıkları / 218

194 [38a-1] Şeyh Mustafa Efendi b. Mehmed'in nizama aykırı davranması sebebiyle debbâğ esnaflığından çıkarıldığı / 219

195 [38a-2] Gülmezoğlu Ohannes ve kardeşi Bedros v. Anton'un malik oldukları oda gediğini Maryana bt. Andon'a sattıkları / 220

196 [38a-3] Anbar-ı âmireden habbâzan esnafına dağıtılacak olan buğdayın cins ve fiyatının belirlenmesi / 221

197 [38a-4] Tümen v. Eremya'nın, ipekçi dükkanı gediğini Çiçilya bt. Haçador ve Viçen v. Serope'ye sattığı / 221

198 [38b-1] Maydoslu Acı Kostandi v. Sava'nın, Seyyid Ahmed Beyefendi'nin zimmetini ibrâ ettiği / 222

199 [39a-1] Seyyid Ahmed'in, Yedikule'deki üç bâb kasap dükkânı gediğini Seyyid İbrahim Ağa'ya sattığı / 223

200 [39a-2] Takfor v. Norsoz'un tuhafiyeci gediğini Arus bt. Karabet'e sattığı / 224

201 [39a-3] Anbar-ı âmireden habbâzan esnafına dağıtılacak olan buğdayın cins ve fiyatının belirlenmesi / 225

202 [39a-4] Büyükdereli Ahmed Çavuş ile Kasımpaşalı Hasan Çavuş'un izinsiz açtıkları iki bâb fırancılacı fırının kapatılması / 226

203 [39b-1] Giridli Mazlum Ağa'nın vârislerinin, Lazoğlu Anton ve Manol aleyhine açtıkları davanın mahallinde görülmesi gerektiği / 227

204 [39b-2] Anbar-ı âmireden habbâzan esnafına dağıtılacak olan buğdayın cins ve fiyatının belirlenmesi / 227

205 [39b-3] İpekçi Begos v. Mıgırdıç'ın, Takohi bt. Anton'a olan borcunu taksitle ödeyeceğini taahhüt ettiği / 228

206 [40a-1] Keten tohumu yetiştiren çiftçilerle, beziryağcı esnafının fiyat üzerinde anlaştıkları / 230

207 [40b-1] Anbar-ı âmireden habbâzan esnafına dağıtılacak olan buğdayın cins ve fiyatının belirlenmesi / 231

208 [40b-2] Bahar v. Apostol'un tütün dükkanı gediğini Bostancı Seyyid Halil Ağa'ya sattığı / 231

209 [40b-3] Cevâhirci David v. Yasef'in, alacak davasında Sarraf Agob v. Arakil ile sulh olduğu / 232

210 [41a-1] Mehmed Şâkir Efendi'nin, Ubeyde Hatun bt. Abdürrezzak'a olan borcunu ödemesi gerektiği / 233

211 [41a-2] Mıhçı esnafının işlenecek demir hususunda Nalbur Mehmed Said Ağa ile anlaştığı / 234

212 [41a-3] Uncu Seyyid Mehmed Emin b. Ahmed'in vârislerinin tereke hususunda anlaştıkları / 235

213 [41b-1] Anbar-ı âmireden habbâzan esnafına dağıtılacak olan buğdayın cins ve fiyatının belirlenmesi / 238

214 [41b-2] Seyyid Ahmed Ağa b. Ali'nin bitpazarı kethüdâlığına tayini / 238

215 [42a-1] Şerîfe Rukiye Hatun'un, Şerîfe Zeyneb Hatun bt. Receb'e olan borcunu ödemeyi kabul ettiği / 239

216 [42a-2] İsak Balta v. Kidiveya'nın, Corci v. İstefan Rodo'ya olan borcunu ödemesi gerektiği / 239

217 [42b-1] Anbar-ı âmireden habbâzan esnafına dağıtılacak olan buğdayın cins ve fiyatının belirlenmesi / 241

218 [42b-2] Fâtıma Hanım bt. Mustafa'nın, Mehmed Said Hâlet Efendi'nin mülkü olan menzilini istibdâl talebi / 241

219 [43a-1] Şerîfe Emine Hatun bt. Mustafa'nın, Zenneci Selim Ağa ve zevcesi Habibe Hatun aleyhine açtığı davanın fetvâ-yı şerifeye havale edildiği ve henüz sonuçlanmadığı / 244

220 [43a-2] Anbar-ı âmireden habbâzan esnafına dağıtılacak olan buğdayın cins ve fiyatının belirlenmesi / 245

221 [43a-3] Anbar-ı âmireden habbâzan esnafına dağıtılacak olan buğdayın cins ve fiyatının belirlenmesi / 245

222 [43b-1] Alâüddevle Bey ve Şahruh Bey Câmi-i kebîri vakfının tevliyetinin Çerkes Mehmed Bey'e tevcihi / 246

223 [43b-2] Abdullah Fevzi Çavuş b. İbrahim'in, şal semeninden Yusuf Bey b. Mehmed Ali'nin zimmetini ibrâ ettiği / 247

224 [43b-3] Peksimetçibaşı Hacı Ahmed Ağa'nın, un değirmeni gediğini Mehmed Efendi'ye sattığı / 248

225 [44a-1] İstanbul'daki zernişancı esnâfının hakkâk esnâfına müdahale etmeyeceklerini taahhüt ettiği / 249

226 [44a-2] Abraham v. Dimitri'nin kapatılan sabun dükkanının tekrar açılmasına müsaade edildiği / 250

227 [44b-1] Rumeli'den İstanbul'a getirilen koyunların kasap esnafına dağıtımı / 251

228 [44b-2] Kiko v. Panayati'nin, Yedikule'deki kasap dükkânı gediğini Metro'ya devrettiği / 252

229 [45a-1] Seyyid Mehmed Çavuş b. Hüseyin'in, kefaletinden dolayı Avramaki v. Nikola'dan aldığı parayı iade etmesi gerektiği / 253

230 [45a-2] Kiro v. Kosti'nin, Yedikule'deki kasap dükkânı gediğini İbrahim Usta'ya devrettiği / 255

231 [45b-1] Seyyid Ali Ağa b. Hüseyin'in, Kumkapı'daki berber gediğini Mustafa Usta b. Ali'ye sattığı / 255

232 [45b-2] Loni v. Mike ve ortaklarının, hâzırcı gediğini Fesci Ömer Ağa ile Fesci Mehmed Said Ağa'ya sattıkları / 257

233 [46a-1] Mustafa Ağa b. Abdulkādir'in, tütüncü gediğini Seyyid Ömer Ağa'ya sattığı / 258

234 [46a-2] Mehmed Emin Ağa'nın, Salih Ağa b. Mustafa aleyhine açtığı davada iddiasını ispat edemediğinden muarazadan men edildiği / 259

235 [46a-3] Tevkii Cafer Çelebi Mescidi vakfının kiradaki hamam ve dükkânları ile ilgili davanın Simav kasabasında görülmesi gerektiği / 259

236 [46b-1] Taşçı Yurdam v. Yani'nin vârislerinin, taşçı dükkânı gediği hususunda Taşçı İlya v. Mihal ile sulh oldukları / 260

237 [47a-1] Rum milletinden Panayot'un kızı Simi'nin Müslüman olduğu / 262

238 [47a-2] Anbar-ı âmireden habbâzan esnafına dağıtılacak olan buğdayın cins ve fiyatının belirlenmesi / 262

239 [47a-3] Anbar-ı âmireden habbâzan esnafına dağıtılacak olan buğdayın cins ve fiyatının belirlenmesi / 263

240 [47a-4] Yorgi v. Apostol'un ipekçi gediğini İsbir v. Yorgi'ye sattığı / 263

241 [47a-5] Küçük Yani v. Yaşto ile ortağı Hüseyin Ağa b. Hasan'ın zeytinyağı semeninde sulh oldukları / 264

242 [47b-1] Ayşe Hatun bt. Mustafa ile Yağlıkçı Abdullah Ağa b. Mehmed'in menzil davasında birbirlerinin zimmetlerini ibrâ ettikleri / 265

243 [47b-2] Ayşe Hatun bt. Mustafa ile Teberdâr Mustafa Ağa b. Mehmed'in nısf-ı menzil davasında birbirlerinin zimmetlerini ibrâ ettikleri / 266

244 [48a-1] Terkin edilmiş kayıt / 268

245 [48a-2] Seyyid Hasan Hilmi Efendi'nin, Derviş oğlu Andon v. Agob'a olan borcunu ödemesi gerektiği / 268

246 [48b-1] Seyyid İsmail Ağa b. Ahmed'in, Fâtıma Hanım bt. Ahmed'e olan borcunu ödemesi gerektiği / 270

247 [48b-2] Yorgi v. Pavli'nin, sözleşme gereği Ayşe Hatun bt. Mehmed'in binasının eksik kalan kısımlarını tamamlayacağını taahhüt ettiği / 270

248 [48b-3] Serhat v. Avanes'in, Karabet v. Serkiz'e olan borcunu kefili İstefan v. Ohannes'in ödemesi gerektiği / 271

249 [49a-1] Terkin edilmiş kayıt / 273

250 [49a-2] Seyyid Ömer Efendi ile Seyyid Mehmed Reşid'in, Molla Ömer ile müteveffâ Hasan Ağa'nın vârisleri aleyhine açtıkları davalarını ispat edemediklerinden muarazadan men edildikleri / 273

251 [49b-1] Anbar-ı âmireden habbâzan esnafına dağıtılacak olan buğdayın cins ve fiyatının belirlenmesi / 276

252 [50a-1] Asvador v. Karabet'in oda gediğini Artin v. Tobrat'a sattığı / 276

253 [50a-2] Şeyh Abdurrahim-i Mısrî vakfının tevliyet davasının mahallinde görülmesi gerektiği / 277

254 [50b-1] Sarrac İshak Câmi vakfının vakfiyesinin Küçük Evkaf Muhâsebesi kalemine kayd edilmesi gerektiği / 278

255 [50b-2] Linyo v. Nako'nun, kasap dükkanı gediğini Keriço v. Ziso'ya sattığı / 279

256 [50b-3] Ağya v. İstefan ile Melkon v. Kirkor'un, habbaz fırını ve değirmenini Ohannes ve Karabet'e sattıkları / 280

257 [51a-1] Seyyid Mehmed b. Ali'nin, İdris Beşe b. Hüseyin'e olan borcunu ödemesi gerektiği / 282

258 [51b-1] Yahya Ağa b. Seyyid Ahmed'in, habbaz fırınını Seyyid İsmail Ağa'ya sattığı / 283

259 [51b-2] Letis v. Andoni'nin tuzlu balık anlaşmazlığında Yuda v. Nadan ve Yozef v. Avram'ın zimmetlerini ibrâ ettiği / 284

260 [52a-1] Yuda v. Nesim'in, bağcı ve saçakçı gediğini İsak v. Mosi'ye sattığı / 285

261 [52a-2] Fotini ile Aleniko'nun kasap dükkânı gediğini Yorgi v. Nikola ve Kigo v. Nekom'a sattıkları / 286

262 [52a-3] Şeyh Muhyiddin b. Musa Fakih vakfı tevliyetinin Seyyid Mehmed Emin Efendi ve Molla İsmail'e tevcihi / 287

263 [52b-1] Akata bt. Mosis ile Karabet v. Semadan'ın alacak davasında sulh oldukları / 287

264 [52b-2] Ali Beşe'nin gözlemeci dükkanı gediğini Mehmed Beşe b. Mustafa'ya sattığı / 288

265 [53a-1] Anbar-ı âmireden habbâzan esnafına dağıtılacak olan buğdayın cins ve fiyatının belirlenmesi / 290

266 [53a-2] Mühtedî Yusuf b. Abdullah'ın boşandığı eşinden küçük çocuğu Abdullah'ı teslim aldığı / 290

267 [53b-1] Kirkor v. Karabet'in, Sarraf Mıgırdıç v. Minasğan'a olan borcunu ödemesi gerektiği / 291

268 [53b-2] Ümmügülsüm Hatun bt. Abdullah'ın menzil davasında Serpohi bt. Serkiz ile sulh olduğu / 291

269 [54a-1] Sâliha Hatun bt. Veliyüddin'in Hadice Hatun bt. Abdurrahim aleyhine açtığı davasının reddedildiği / 293

270 [54a-2] Regaib kandilinde cami ve mescitlerin aydınlatılması / 294

271 [54b-1] Anbar-ı âmireden habbâzan esnafına dağıtılacak olan buğdayın cins ve fiyatının belirlenmesi / 294

272 [54b-2] Acı Avanes v. Avanes'in fincancı ve tuhafiyeci gediğini Mesrob v. Serope'ye sattığı / 295

273 [54b-3] Hüseyin Ağa b. Ömer, Mehmed Ağa b. Mustafa ve Zakar v. Asvador'un, Filibos v. Kirkor'un vârisleriyle sulh oldukları / 295

274 [55a-1] Kalpakçı Ohannes'in oğlu Manok'un Müslüman olduğu / 297

275 [55a-2] İdris Beşe b. Hüseyin ile Mehmed b. Seyyid Ali'nin birbirlerinin zimmetlerini ibrâ ettikleri / 297

276 [55a-3] Mustafa Ağa b. Mehmed ve İsmail Efendi b. Ahmed'in, İsmail Usta b. Mehmed ve Mehmed Usta b. Mustafa'ya olan boçlarını ödemeleri gerektiği / 298

277 [55b-1] Sığır kasapları ile debbâğ esnâfının deri fiyatları hususundan anlaştıkları / 300

278 [56a-1] Ekmekçi tablakârı Bedros'un oğlu Artin'in Müslüman olduğu / 302

279 [56a-2] Anbar-ı âmireden habbâzan esnafına dağıtılacak olan buğdayın cins ve fiyatının belirlenmesi / 303

280 [56b-1] Çivici esnafının, Karabet v. Agob, Mardiros v. Ağyazar ve Mardiros v. Haçador'dan şikâyetlerini erteledikleri / 303

281 [56b-2] Abdülkerim İzzet Beyefendi ile Mehmed Said b. Ali'nin kira davasında sulh oldukları / 304

282 [56b-3] Osman Ağa b. Osman'ın, Sarraf Agob v. Melkon'a borcunu ödeyeceğini taahhüt ettiği / 305

283 [57b-1] Vefât eden Seyyid Mustafa Ağa b. Ahmed'in malik olduğu kasap gediğinin küçük oğlu Ahmed'e intikal ettiği / 307

284 [57b-2] Meşin ve kavaslanın yüksek fiyatla debbağ esnafına satışının yasaklandığı / 308

285 [58a-1] Metro v. Nikola'nın, Mihal v. Nikola'ya olan borcunun tecil edildiği / 309

286 [58a-2] Şahruh Bey b. Alâüddevle Bey zaviyesi tevliyetinin nısf hissesinin Halil Bey b. İbrahim Bey'in vefâtıyla oğlu Mehmed Bey'e tevcîhi / 310

287 [58a-3] Sebzeci İsmail Efendi b. Ahmed'in, Tersâne-i âmire için verilen imdadiye ve tekâlif-i sâireyi ödeyeceğini taahhüt ettiği / 310

288 [58b-1] Divrik'te Balaban Abdullah vakfı tevliyetinin Seyyid Ahmed Necib Halîfe'ye tevcihi / 311

289 [58b-2] Bedros v. Meldon'un, oda gediğini Abdullah Efendi b. Abdullah'a sattığı / 312

290 [58b-3] Nikoli v. Yani'nin, Mıgırdıç v. Karabet aleyhine açtığı davanın reddedildiği / 313

291 [58b-4] Anbar-ı âmireden habbâzan esnafına dağıtılacak olan buğdayın cins ve fiyatının belirlenmesi / 314

292 [59a-1] Ağya, Artin, Karabet ve Mıgırdıç'ın dikici ve haffâf esnâfının işlerine müdahale etmeyeceklerini taahhüt ettikleri / 314

293 [59a-2] Vezîriazâm Şehîd Mehmed Paşa ve İsmihan Sultan vakıflarının muhasebesinin mütevellî Yusuf Bey, evkaf müfettişi Mehmed Said Efendi ve tezkire-i evvel Abdülhamid Beyefendi ile birlikte rüyet edileceği / 315

294 [60a-1] Miraç gecesinde cami ve mescitlerin aydınlatılması / 317

295 [60a-2] Anbar-ı âmireden habbâzan esnafına dağıtılacak olan buğdayın cins ve fiyatının belirlenmesi / 318

296 [60a-3] Mehmed Said Efendi b. Mehmed Necib, İlyas Hade v. Anton ve Yosef v. Anton'un alacak davasında birbirlerinin zimmetlerini ibrâ ettikleri / 318

297 [60b-1] Seyyid Ali b. Feyzullah'ın, berber dükkânı gediğini Ömer Halîfe b. Seyyid Hasan'a sattığı / 320

298 [61a-1] Galata'daki yağcı dükkânı gediğinin Ali Yazıcı b. Mehmed üzerindeki kaydı terkin edilerek Seyyid Ebûbekir b. Süleyman ismine kaydedildiği / 321

299 [61a-2] Kefaletinden dolayı Seyyid Hâfız Mustafa Efendi'nin, Mehmed Efendi b. Hüseyin'e olan borcunu ödemesi gerektiği / 323

300 [61b-1] Sarraf Yordan v. Andon'un, Seyyid Halil Efendi b. Hasan'a olan borcunu ödemesi gerektiği / 324

301 [61b-2] Anbar-ı âmireden habbâzan esnafına dağıtılacak olan buğdayın cins ve fiyatının belirlenmesi / 325

302 [61b-3] Berat gecesinde cami ve mescitlerin aydınlatılması / 325

303 [61b-4] İdris Ağa'nın kiracısı olduğu kahveci dükkânını tahliye ederek Mehmed Efendi b. Ahmed'e teslim etmesi gerektiği / 326

304 [62a-1] Sahtiyâncı İstefan'ın, Ohan v. Agob aleyhine açtığı davada iddiasını ispat edemediğinden muarazadan men edildiği / 327

305 [62b-1] Anbar-ı âmireden habbâzan esnafına dağıtılacak olan buğdayın cins ve fiyatının belirlenmesi / 328

306 [62b-2] Seyyid Ahmed Efendi b. Mustafa'nın, Manastır Mescidi vakfı arazisi ile ilgili açtığı davanın mahallinde görülmesi gerektiği / 329

307 [62b-3] Acı oğlu Hayem v. Sabatay'ın malik olduğu saçakcı gediğini Kazzâz Bezci oğlu Menteş'e sattığı / 329

308 [63a-1] Anbar-ı âmireden habbâzan esnafına dağıtılacak olan buğdayın cins ve fiyatının belirlenmesi / 330

309 [63a-2] Anbar-ı âmireden habbâzan esnafına dağıtılacak olan buğdayın cins ve fiyatının belirlenmesi / 331

310 [63a-3] Salı günü Ramazan hilali görülmez ise Çarşamba günü Ramazan orucuna başlanılacağının ilanı / 331

311 [63a-4] Menteş v. Mosi'nin malik olduğu ipekçi dükkanı gediğini İsak v. Mosi'ye sattığı / 332

312 [63b-1] Karahisar-ı sâhib'deki Şeyh Abdurrahim-i Mısrî vakfının tevliyetinin İbrahim ve Şerîfe Fâtıma'ya tevcihi / 332

313 [63b-2] İznik kazâsına bağlı Sülez köyündeki İbrahim ve Bolad çiftliği vakfının tevliyet ve gallesinin Seyyid Mehmed Emin Bey'e tevcihi / 334

314 [63a-1] Ebûbekir Ağa'nın malik olduğu tütüncü gediğini Ali Alemdâr'a sattığı / 335

315 [64b-1] Kokoz v. Agob'un malik olduğu ipekçi gediğini Viçen v. Serope'ye sattığı / 336

316 [64b-2] Anbar-ı âmireden habbâzan esnafına dağıtılacak olan buğdayın cins ve fiyatının belirlenmesi / 337

317 [64b-3] Anbar-ı âmireden habbâzan esnafına dağıtılacak olan buğdayın cins ve fiyatının belirlenmesi / 337

318 [64b-4] Salı günü Ramazan'ın başladığının ve Pazar gününün kadir gecesi olduğunun ilanı / 338

319 [65a-1] Emine Hatun bt. Abdullah'ın, Berber Ömer Ağa ve Hadice Hatun aleyhine açtığı arsa davasında iddiasını ispat edemediğinden muarazadan men edildiği / 338

320 [65a-2] Osman Usta b. Hüseyin ile Sandıkçı İbrahim Edhem Ağa b. Mustafa'nın nalbant dükkânı davasında sulh oldukları / 340

321 [65b-1] Kirkor v. Bedros'un, Seyyid Osman Ağa b. Abdurrahman Ağa'ya olan borcunu ödemesi gerektiği / 341

322 [65b-2] Anbar-ı âmireden habbâzan esnafına dağıtılacak olan buğdayın cins ve fiyatının belirlenmesi / 342

323 [65b-3] Çolak Süleyman Ağa'nın yerine Ali Ağa b. Hasan'ın dikici esnafı kethüdalığına tayini / 342

324 [66a-1] Halil Ağa b. Hasan'ın yorgancı esnaflığından çıkarıldığı / 343

325 [66a-2] İstanbul ve bilâd-ı selâsedeki kasap esnâfı ile debbâğ esnafının fiyat konusunda anlaştıkları / 344

326 [66b-1] Firari Tanaş, Lamerd, Yano, Metro ve Semedyon Koco zımmilerin malik oldukları un değirmenin Seyyid Mustafa Ağa'ya satıldığı / 346

327 [67a-1] Anadolu'dan İstanbul'a getirilen koyunların kasap esnafına dağıtımı / 348

328 [67a-2] Rumeli'den İstanbul'a getirilen koyunların kasap esnafına dağıtımı / 349

329 [67b-1] Havâss-ı Refîa kazâsına bağlı Büyükçekmece ve Küçükçekmece'deki çiftliklerden getirilen kuzuların kasap esnafına dağıtımı / 350

330 [67b-2] Rumeli'den İstanbul'a getirilen koyunların kasap esnafına dağıtımı / 350

331 [67b-3] Anbar-ı âmireden habbâzan esnafına dağıtılacak olan buğdayın cins ve fiyatının belirlenmesi / 351

332 [68a-1] Anbar-ı âmireden habbâzan esnafına dağıtılacak olan buğdayın cins ve fiyatının belirlenmesi / 351

333 [68a-2] Ayazzâde Seyyid Ahmed Ağa'nın malik olduğu oda gediğini Acı Markar v. Delot'a sattığı / 352

334 [68a-3] Rum milletinden Mariko'nun Müslüman olduğu ve Emine ismini aldığı / 352

335 [68a-4] Halebli Anton Celitir ile Halebli Hana v. Haçok'un alacak davsında sulh oldukları / 353

336 [68b-1] Nomi v. Mike ile Nemçeli Salom v. Menaş'ın şal semeninden birbirlerinin zimmetlerini ibrâ ettikleri / 354

337 [68b-2] Seyyid Abdullah Efendi b. Mustafa ile Şerîfe Hasene Hanım'ın çiftlik eşyası davasında birbirlerinin zimmetlerini ibrâ ettikleri / 355

338 [69a-1] Evkanlızâde Mustafa Paşa'nın kızı Hafîze Hanım'ın vakfiyesinin Küçük Evkaf Muhâsebesi kalemine kaydedilmesi gerektiği / 357

339 [69a-2] Akdağ kazasının Akviran köyündeki Kılıç Abdal Zâviyesi zaviyedarlığının Ebûbekir'e tevcihi / 357

340 [69a-3] Selim Ağa b. Abdullah'ın, mâlik olduğu canbaz ahırını eşi Hâce Nimetullah Hatun'a sattığı / 358

341 [69b-1] Gabril v. Avanes'in, malik olduğu kaymakçı gediğini Avanes v. Haçador'a sattığı / 359

342 [69b-2] Süleyman b. Ma'kûl ve Mahmud Ağa'nın fesci esnaflığından çıkarıldıkları / 360

343 [70a-1] Mihaliç voyvodası Ali Ağa b. Mustafa'nın, Salih Efendi b. Veliyüddin ve Tuzcu Hüseyin Ağa aleyhine açtığı buğday davasının henüz neticelenmediği / 361

344 [70a-2] Anbar-ı âmireden habbâzan esnafına dağıtılacak olan buğdayın cins ve fiyatının belirlenmesi / 362

345 [70a-3] Seyyid Ahmed b. İbrahim'in çarşı ve pazarda fırancıla satışına Arnavud Hamza b. Receb'in engel olmaması gerektiği / 362

346 [70b-1] Balatkapısı'nda İsak Yahûdi ismine kayıtlı olan çörekçi gediğinin Menteş v. Avram üzerine kaydedilmesi / 363

347 [70b-2] Sabuncu esnafından Molla Hüseyin b. Hasan'ın, nizama aykırı sabun dükkânı açmayacağını taahhüt ettiği / 364

348 [71a-1] Bezzâz Ohannes v. Anton'un, Mehmed Ağa b. İsa'ya olan borcunun tecil edildiği / 365

349 [71a-2] İstanbul'daki Kalpakçı esnafına kalpak ve deri tevzii ilâmı / 366

350 [71b-1] Anbar-ı âmireden habbâzan esnafına dağıtılacak olan buğdayın cins ve fiyatının belirlenmesi / 367

351 [71b-2] Dikici esnafından Pabuççu Artin ve Karaoğlan Mıgırdıç'ın kürek cezasına çarptırılması / 367

352 [71b-3] Beneti bt. Yorgi'nin, Fâtıma bt. Mehmed aleyhine açtığı davada iddiasını ispat edemediğinden muarazadan men edildiği / 368

353 [72a-1] Emine Hatun bt. Abdullah ile Berber Seyyid Ömer Ağa'nın menzil davasında sulh oldukları / 370

354 [72b-1] Nikagos v. Mıgırdıç'ın, Bozaned v. Manasa aleyhine açtığı davada iddiasını ispat edemediğinden muarazadan men edildiği / 371

355 [72b-2] Haçador v. Begos ve oğlu Hamparsum'un Ortaköy'deki menzil davasının reddedildiği / 372

356 [73a-1] Hasan Ağa b. Halil'in, Sultan Abdülhamid Han vakfından icareli kasap dükkânı gediğinin yarım hissesini İbrahim Ağa'ya devrettiği / 374

357 [73a-2] Sultan Abdülhamid Han vakfından icareli, kasap dükkânı gediğinin İstirati v. Tanaş'ın vefâtı üzerine, İbrahim Ağa ile Seyyid Mehmed Lütfullah Ağa'ya devredilmesi / 375

358 [73a-3] Sultan Abdülhamid Han vakfından icareli, kasap dükkânı gediğinin Ümmügülsüm bt. Halil'in vefâtı üzerine Seyyid Hasan Efendi'ye devredilmesi / 375

359 [73b-1] Sultan Abdülhamid Han vakfından icareli, yarım hisse kasap dükkânı gediğinin Mehmed Ağa'ya devredilmesi / 376

360 [73b-2] Sultan Abdülhamid Han vakfından icareli, kasap dükkânı gediğinin Hâfız Ali b. Hâfız Ahmed'in vefâtı üzerine Hacı Ali b. Osman'a devredilmesi / 377

361 [74a-1] Sultan Abdülhamid Han vakfından icareli, kasap dükkânı gediğinin Mehmed Tahir b. Halil ile Halil b. Halil'in vefâtı üzerine Feyzullah Ağa'ya devredilmesi / 378

362 [74a-2] Sultan Abdülhamid Han vakfından icareli, Yani v. Harito üzerindeki kasap dükkânı gediğinin Hasan Ağa'ya devredilmesi / 379

363 [74b-1] Sultan Abdülhamid Han vakfından icareli, kasap dükkânı gediğinin Hâfız Ahmed b. Hasan'ın vefâtı üzerine Mercanlı Ali Ağa'ya devredilmesi / 380

364 [74b-2] Sultan Abdülhamid Han vakfından icareli, Andon v. İstirato ve Yani v. Hristo üzerindeki kasap dükkânı gediğinin Hasan Ağa'ya devredilmesi / 381

365 [75a-1] Sultan Abdülhamid Han vakfından icareli, kasap dükkânı gediğinin Osman Ağa ve Hasan Ağa'nın ferağlarından Feyzullah Ağa'ya devredilmesi / 382

366 [75a-2] Sultan Abdülhamid Han vakfından icareli, kasap dükkânı gediğinin Mehmed Tahir b. Halil ile Halil b. Halil'in vefâtı üzerine Hasan Ağa'ya devredilmesi / 383

367 [75b-1] Vefâ'da tülbentçi hanındaki dikici esnafının nizâmları / 384

368 [76a-1] Andon v. Nikola'nın Yuvan v. Marko'ya olan borcunu ödemesi gerektiği / 386

369 [76a-2] Anbar-ı âmireden habbâzan esnafına dağıtılacak olan buğdayın cins ve fiyatının belirlenmesi / 387

370 [76a-3] Kuşadalı Hacı Mehmed Ağa vakfı tevliyetinin Ayşe Sıddıka Hatun bt. Mehmed'e tevcihi / 387

371 [76b-1] Seyyid Ömer Efendi b. Ahmed'in, İbrahim Ağa ve Molla Ömer aleyhine açtığı davada iddiasını ispat edemediğinden muarazadan men edildiği / 388

372 [78b-1] Mehmed Âbid Efendi'nin i'lâm sicili / 390

373 [78b-2] Anbar-ı âmireden habbâzan esnafına dağıtılacak olan buğdayın cins ve fiyatının belirlenmesi / 390

374 [78b-3] Mihaliç voyvodası Ali Ağa b. Mustafa'nın, Salih Efendi b. Veliyüddin ile Tuzcu Hüseyin Ağa aleyhine açtığı buğday davasının henüz neticelenmediği / 390

375 [78b-4] Tabib İstirati oğlu Sava ile Dülger Yorgaki oğlu Panayot'un Müslüman olduğu / 391

376 [79a-1] Oseb v. Artin'in, mâlik olduğu boyacı dükkânı gediğini Bağdısar v. Ohannes'e sattığı / 393

377 [79a-2] Ağya v. Mardiros'un, mâlik olduğu oda gediğini Acı Markar v. Delot'a sattığı / 393

378 [79a-3] Varna'daki çerviş ve don yağlarının İstanbul ve Galata yağ kapanlarına getirilmesi gerektiği / 394

379 [79b-1] İplikçizâde Ahmed Ağa b. Süleyman'ın nizama aykırı davranması sebebiyle kapan tüccarlığından çıkarıldığı / 395

380 [79b-2] Mehmed Usta b. Ebûbekir ile Ohannes v. Aslan'ın sulh oldukları / 396

381 [79b-3] Anbar-ı âmireden habbâzan esnafına dağıtılacak olan buğdayın cins ve fiyatının belirlenmesi / 397

382 [79b-4] Anbar-ı âmireden habbâzan esnafına dağıtılacak olan buğdayın cins ve fiyatının belirlenmesi / 397

383 [79b-5] Molla Ahmed'in tütün dükkânı gediğini Ebûbekir Ağa b. Mehmed'e sattığı / 397

384 [80a-1] Acı Kirkor v. Karabet'in ipekçi gediğini Parsih v. Panos'a sattığı / 398

385 [80a-2] Avanes v. İstefan'ın, Ahmed Ağa b. Mustafa aleyhine açtığı alacak davasında iddiasını ispat edemediğinden muarazadan men edildiği / 399

386 [80a-3] Anbar-ı âmireden habbâzan esnafına dağıtılacak olan buğdayın cins ve fiyatının belirlenmesi / 400

387 [80a-4] Mehmed Ağa b. Ahmed'in evine sonradan ilave ettiği tahta perdeyi kaldıracağını taahhüt ettiği / 400

388 [80b-1] Kurban bayramında cami ve mescitlerin aydınlatılması / 401

389 [80b-2] Hamparsum v. Mikail'in sahip olduğu kazzaz gediğini Artin v. Andon'a sattığı / 402

390 [81a-1] Kazer v. Melkon'un, Sarraf İstefan ve Sarraf Mikail aleyhine açtığı davada iddiasını ispat edemediğinden muarazadan men edildiği / 403

391 [81a-2] Ermeni milletinden Tarandafıla, oğlu Yani ve kızları Engerüye ile Marya'nın, Ali Çavuş b. Mehmed ve Mehmed Çavuş b. Mustafa'nın köleleri olduklarını itiraf / 405

392 [81b-1] Mehmed Kâmil Efendi b. Mehmed Ağa'nın bakırcı esnafının nizamına uyacağını taahhüt ettiği / 407

393 [82a-1] İbrahim Ağa b. Hasan'ın, Sarraf Topal Agob v. Begos aleyhine açtığı alacak davasında iddiasını ispat edemediğinden muarazadan men edildiği / 409

394 [82a-2] Mustafa Ağa b. Hüseyin ile Ömer Ağa b. Ali'nin birbirlerinin zimmetlerini ibrâ ettikleri / 409

395 [82a-3] Hasan Ağa b. Hüseyin'in ayakkabıcı esnaflığından çıkarıldığı / 410

396 [82b-1] Cihânbeyli aşiretinin Anadolu'dan İstanbul'a getirdiği koyun ve keçilerin kasap esnafına dağıtımı / 411

397 [82b-2] Isparta'da Hacı Ahmed ve Yusuf Ağa Câmisi vakıflarının tevliyetinin İbrahim b. Hüseyin'e tevcihi / 412

398 [83a-1] Ali Beyefendi'nin İstanbul cizye memurluğuna tayini / 413

399 [83a-2] Firari Kirkor v. Ohannes'in kilitli olan dükkânının açılarak içerisindeki eşyaların Maryem bt. Marker'e teslim edildiği / 414

400 [83a-3] Derohi bt. Anderyas ile Mircan v. Mircan'ın, Sarraf İstefan v. Hazer'e olan borçlarının tecil edildiği / 415

401 [83b-1] Terkin edilmiş kayıt / 416

402 [83b-2] Agob v. Yoseb'in tonbakçı esnafı kalfası olduğunun ikrarı / 416

403 [83b-3] Karabet v. Toma'nın, İpek v. Agob'a olan borcunun tecil edildiği / 417

404 [84a-1] Anbar-ı âmireden habbâzan esnafına dağıtılacak olan buğdayın cins ve fiyatının belirlenmesi / 418

405 [84a-2] Ahmed Usta b. Hasan'ın malik olduğu berber dükkânını Mustafa Usta b. Sadullah'a sattığı / 419

406 [84a-3] Simsar İsak v. Avram ile Yasef v. Salti'nin birbirlerinin zimmetlerini ibrâ ettikleri / 420

407 [84b-1] Cihânbeyli aşiretinin Anadolu'dan İstanbul'a getirdiği keçilerin kasap esnafına dağıtımı / 421

408 [84b-2] Pabuççu Mikail v. Lutgı'nin, sadece papuç imal edeceğine babası ve papuççu esnafının kefil olduğu / 421

409 [84b-3] Şişeci esnafı kethüdası Mehmed Salih Ağa'nın, Nevari v. Mosi aleyhine açtığı davada iddiasını ispat edemediğinden muarazadan men edildiği / 422

410 [85a-1] Kırımlı İsmail Ağa'nın Tahtakale'deki tütün dükkânını Hasan Ağa b. Ali'ye sattığı / 423

411 [85a-2] Cihânbeyli aşiretinin Anadolu'dan İstanbul'a getirdiği keçilerin kasap esnafına dağıtımı / 424

412 [85a-3] İstanbul ve bilâd-ı selâsedeki seyyar ayakkabıcılar ile dükkân sahiplerinin nizama uyacaklarını taahhüt ettikleri / 425

413 [85b-1] Artin v. Agob'un tuhafiyeci dükkânı gediğini Harosima bt. İstefan'a sattığı / 426

414 [85b-2] Rumeli'den İstanbul'a getirilen sığırların kasap esnafına dağıtımı / 427

415 [85b-3] Halil Çavuş b. Abdullah'ın, Seyyid Hasan Ağa aleyhine açtığı davada iddiasını ispat edemediğinden muarazadan men edildiği / 428

416 [86a-1] Anbar-ı âmireden habbâzan esnafına dağıtılacak olan buğdayın cins ve fiyatının belirlenmesi / 429

417 [86a-2] Çizmeci esnaflığından çıkarılması istenen Serkiz v. Kirkor, Serkiz v. İstefan ve Avanes v. Agob'un nizama uyacaklarını taahhüt ettikleri / 429

418 [86a-3] Canbaz ahırı havâyi gedik davasında, Emine ve Fâtıma Hatunlar'ın Ahmed Ağa'ya karşı açtıkları davalarının reddedildiği / 430

419 [86b-1] Anaya v. İstavi ile Acı Petro v. Yorgi'nin şirket davasında birbirlerinin zimmetlerini ibrâ ettikleri / 431

420 [86b-2] Begos v. Markar'ın mâlik olduğu oda gediğini Kağıtçıbaşı Mehmed Emin Ağa'ya sattığı / 432

421 [86b-3] İbrahim Ağa b. Mustafa'nın, Yedikule'deki kasap dükkânı gediğini Ebûbekir b. İbrahim'e devrettiği / 433

422 [87a-1] Yeniköy'deki kasap dükkânı gediğinin Kosta v. Divro'nun vefâtı üzerine Petro v. Kosta'ya devredildiği / 434

423 [87a-2] Sultan Abdülhamid Han vakfından icâreli, Yedikule'deki kasap dükkânı gediğinin Kosta v. Diver'ın vefâtı üzerine, Petro v. Kosta'ya devredilmesi / 435

424 [87b-1] Bükücü esnâfından İzmirli Begos v. Gabril ile kalfası Serkiz v. Avanes'in bir daha nizama aykırı davrandıklarında kürek cezasına çarptırılmayı kabul ettikleri / 436

425 [87b-2] Şerîfe Selime Hatun'un yeni bina ettiği menzilinde, İsmail Efendi ve Mehmed Salih Efendi menzilleri tarafına bakan kısımlarını kaldıracağını taahhüt ettiği / 437

426 [88a-1] Seyyid İbrahim Efendi'nin üç bab oda gediğini Mardiros v. Agob'a sattığı / 438

427 [88a-2] Yusuf Efendi b. Musa'nın, Çekmececi Süleyman Ağa b. Hasan ile kira akdini feshettiği / 439

428 [88a-3] Anbar-ı âmireden habbâzan esnafına dağıtılacak olan buğdayın cins ve fiyatının belirlenmesi / 440

429 [88a-4] Lağımcı Mustafa Ağa b. Ahmed ve eşi Hafîze bt. Abdullah'ın menzillerine sonradan açtıkları iki adet pencereyi kaldıracaklarını taahhüt ettikleri / 441

430 [88b-1] Asmaaltında Musa Ağa ismine kayıtlı olan tütün dükkânının kaydı terkin edilerek, Seyyid Süleyman Ağa ismine kaydedildiği / 442

431 [89a-1] Amasya'da Receb Mahallesi'ndeki mescid vakfının imamet cihetinin Seyyid Mehmed ve Seyyid Ahmed'e tevcihi / 444

432 [89a-2] Öküz limanında İsmihan Kaya Sultan vakfından nısf masura içme suyunun Seyyid Ahmed Bey ve Seyyid Süleyman Râşid Efendi sahilhanelerine akmasına müsaade edildiği / 444

433 [89b-1] Anbar-ı âmireden habbâzan esnafına dağıtılacak olan buğdayın cins ve fiyatının belirlenmesi / 447

434 [89b-2] Mahfazacı Kigork v. Lacin'in, kuyumcu mahfazalarının imalinin kendine mahsus olduğu iddiasıyla Mahfazacı Karabet v. Asvador ve Begos v. Artin aleyhine açtığı davasının reddedildiği / 447

435 [89b-3] Mihaliç voyvodası Ali Ağa b. Mustafa'nın, Salih Efendi b. Veliyüddin ve Tuzcu Hüseyin Ağa aleyhine açtığı buğday davasının Bursa'da görülmesi talebi / 448

436 [90a-1] Mustafa Ağa, Humbaracıbaşı İsmail Ağa ve Duhânî Seyyid Memiş Ağa'nın ana yoldan haksız olarak arsalarına kattıkları kısmı geri vererek yaptıkları duvarı kaldırmayı taahhüt ettikleri / 450

437 [90b-1] İstanbul'daki kazzâz esnafının imal ettiği ipekten üçer tefe ipeği ibrişim bükücü esnafına vermeyi taahhüt ettikleri / 451

438 [90b-2] Uzun Süleyman Ağa b. Mehmed'in, çubukçu esnâfına olan borcuna Alemdâr Mustafa Ağa b. Ali'nin kefil olduğu / 452

439 [91a-1] Haffâf Kirkor v. Bedros'un, Seyyid Mustafa Ağa'ya kalan borcunu ödemesi gerektiği / 453

440 [91b-1] Mustafa Ağa, Ayşe Hatun ve Habibe Hatun'un Irgat pazarındaki manav dükkânı gedik âlâtı davasının reddedildiği / 455

441 [91b-2] Avanes v. Bedros'un, Mustafa b. Mehmed'e ibrâdan müstesnâ olan borcunu ödemeyi kabul ettiği / 456

442 [92a-1] Ayşe bt. Murad'ın Seyyid Hasan Ağa aleyhine açtığı gedik davasının reddedildiği / 457

443 [92a-2] Hüsrev Paşa'daki İbrahim Usta ismine kayıtlı berber dükkânı gediğinin Mehmed Usta b. Hüseyin ismine kaydedilmesi / 458

444 [92b-1] Anbar-ı âmireden habbâzan esnafına dağıtılacak olan buğdayın cins ve fiyatının belirlenmesi / 459

445 [92b-2] Seyyid Salih Nazif Efendi'nin, Sarraf Avanes v. İstefan'a olan borcunu ödemesi gerektiği / 459

446 [93a-1] Atmanlı ve Zîveli aşiretinin Anadolu'dan İstanbul'a getirdiği koyun ve keçilerin kasap esnafına dağıtımı / 460

447 [93a-2] Cihânbeyli ve Zîveli aşiretinin Anadolu'dan İstanbul'a getirdiği koyunların kasap esnafına dağıtımı / 461

448 [93a-3] Seyyid Ömer b. Ali'nin, Yedikule'deki Sultan Abdülhamid Han vakfından icareli yarım hisse kasap dükkânı gediğini Mehmed Emin Ağa'ya devrettiği / 462

449 [93b-1] Mahmud Efendi'nin, Kethüda Abdüllatif Ağa b. Mehmed Şâkir'e olan borcunun taksite bağlanarak tecil edildiği / 463

450 [93b-2] Mısırçarşısı attârlarından Mahmudpaşa Çarşısı Yahûdi attârlarının, nizamı kadimlerine göre hareket edeceklerini taahhüt / 464

451 [94b-1] Abdullah Ağa b. Ali'nin, Cako Moflipaki v. Andon'a olan borcunu ödemesi gerektiği / 466

452 [94b-2] Rumeli'den İstanbul'a getirilen koyun ve keçilerin kasap esnafına dağıtımı / 467

453 [94b-3] İbrahim Ağa'nın evinin çatısı üzerine eklediği kirişleri kaldıracağını taahhüt ederek Mehmed Emin Ağa b. Hüseyin ile sulh oldukları / 468

454 [95a-1] Esma Nasrâniye'nin, Kaspar v. Mıgırdıç ve Agob v. İstefan aleyhine açtığı tülbentçi dükkânı davasında iddiasını ispat edemediğinden muarazadan men edildiği / 469

455 [95b-1] Manavî Süleyman Efendi ve eşi Zeliha Hatun'un, evlerine ilave ettikleri saçak, pencere ve kapıyı kapatmayı taahhüt ettikleri / 471

456 [96b-1] Seyyid Ali Çelebi b. Ahmed'in tütün dükkanı gediğini Tütüncü Hüseyin Ağa'ya sattığı / 473

457 [96b-2] Mevlid kandilinde cami ve mescitlerin aydınlatılması / 474

458 [97a-1] Despino bt. Dimitri v. Sideri'nin, Fırancalacı Sideri v. Mihal ve Dimitri v. İstemat aleyhine açtığı davanın reddedildiği / 474

459 [97b-1] Anadolu'dan İstanbul'a getirilen koyun ve keçilerin kasap esnafına dağıtımı / 476

460 [97b-2] Erbeni bt. Anton, Yazıcı Cuvani Curkoviç ve Manol Askaramanka'nın birbirlerinin zimmetlerini ibrâ ettikleri / 477

461 [97b-3] Serkiz v. Karabet'in, Hristo v. Yorgi'ye olan borcunun tecil edildiği / 478

462 [98a-1] Viçen v. Serope'nin, ipekçi dükkânı gediğini Bedros v. Avakim'e sattığı / 479

463 [98a-2] Viçen v. Serope ile Çiçilya bt. Haçador'un ipekçi dükkânı gediğini Nonya bt. Karabet'e sattıkları / 479

464 [98b-1] Anbar-ı âmireden habbâzan esnafına dağıtılacak olan buğdayın cins ve fiyatının belirlenmesi / 480

465 [98b-2] Haçador v. Aras'ın, Mikail v. Agob aleyhine açtığı un değirmeni davasında iddiasını ispat edemediğinden muarazadan men edildiği / 481

466 [99a-1] Maryem bt. Yoseb'in, Armavini bt. Artin aleyhine açtığı davada iddiasını ispat edemediğinden muarazadan men edildiği / 483

467 [99b-1] Filibe'de Kanuş nahiyesindeki İsmail Bey Câmi-i şerîfi vakfı tevliyetinin Fâtıma Hanım bt. İsmail Bey'e tevcihi / 484

468 [100a-1] Mihak v. Kalos'un, tuhafiyeci dükkânı gediğini Sahak v. Kirkor'a sattığı / 485

469 [100a-2] Firâri Tanaş v. Nikola'nın, bakkāl dükkânının yarım hissesinin dönünceye kadar eşi Katanko bt. Panayot'a teslimi / 486

470 [100b-1] Anadolu'dan İstanbul'a getirilen koyunların kasap esnafına dağıtımı / 487

471 [100b-2] Deli Oseb v. Markos'un tuhafiyeci gediğini Katîk bt. Mesrob'a sattığı / 487

ÇEVİRİ YAZI

İSTANBUL KADI SİCİLLERİ 86

İSTANBUL MAHKEMESİ

137

NUMARALI SİCİL

(H.1236-1238 / M 1821-1822)

1 [Kapak] Mehmed Sadullah Efendi ve Mehmed Âbid Efendi'nin i'lâm sicilleri

Hüve'l-Ferdü'l-Mu'iz

Devletlü inâyetlü esbak Şeyhülislâm Arabzâde Efendimiz hazretlerinin mahdûm-ı mükerremleri fazîletlü el-Hâc Mehmed Sadullah Efendi hazretlerinin huzûr-ı devletlerinde olan vekāyı'ın ikinci i'lâm sicill-i mahfûzlarıdır.

Fî-gurre-i L sene 1236

Âharı Dürrîzâde devletlü inâyetlü atûfetlü Mehmed Âbid Efendi hazretlerinin huzûr-ı devletlerinde olan vekāyı'ın evvelki i'lâm sicilidir.

Fî-gurre-i Za sene [1]237

1236 ve 1237 ve 1238 seneleri i'lâmât-ı İstanbul Kādılığı

2 [1a-1] Seyyid Mehmed Emin Efendi'nin İstanbul Bâb Mahkemesine kâtip tayin edildiği

Umdetü'l-müderrisîni'l-kirâm-ı zevi'l-ihtirâm bâb nâibimiz fazîletlü Mustafa Nazif Efendi -dâme muvaffakan bi'l-hayr- gıbbe't-tahiyyeti'l-vâfiye inhâ olunur ki işbu bâ'isü'l-mürâsele es-Seyyid Mehmed Emin Efendi erbâb-ı isti'dâddan olmağla İstanbul Bâb Mahkemesinden kâtib nasb ve ta'yîn olunmuşdur gerekdir ki efendi-i merkūmu hizmet-i kitâbetde emsâli gibi istihdâm eyleyesiz ve's-selâm.

Fî 3 R sene 1237

3 [1a-2] Mehmed Celaleddin Efendi'nin İstanbul Bâb Mahkemesine kâtip tayin edildiği

Fahrü'l-müderrisîni'l-kirâm İstanbul Bâb Mahkemesinde nâibimiz fazîletlü saâdetlü Mustafa Nazif Efendi -dâme muvaffakan bi'l-hayr- ba'de't-tahiyyeti'l-vâfiye inhâ olunur ki bâ'isü'l-mürâsele erbâb-ı isti'dâddan Abdurrahim-zâde hafîdi Mehmed Celaleddin Efendi mahkeme-i mezbûrede kâtib ta'yîn olunmuşdur gerekdir ki merkūmu hizmet-i kitâbetde istihdâm eylemeleri me'mûldür ve's-selâm.

Fî 23 Rebî'ülevvel sene 1237

4 [1a-3] İsmail Efendi'nin İstanbul Bâb Mahkemesine kâtip tayin edildiği

Umdetü'l-müderrisîni'l-kirâm İstanbul Bâb Mahkemesi nâibimiz fazîletlü efendi -dâme muvaffakan bi'l-hayr- ba'de't-tahiyyeti'l-vâfiye inhâ olunur ki işbu bâ'isü'l-mürâsele el-Hâc İsmail Efendi erbâb-ı isti'dâddan olmağla gerekdir ki merkūmu mahkeme-i mezbûrede emsâli gibi hizmet-i kitâbetde istihdâm eyleyesiz ve's-selâm.

Fî-gurre-i B sene 1237

5 [1a-4] Mahmud Azîz Efendi'nin İstanbul Bâb Mahkemesine kâtip tayin edildiği

Umdetü'l-müderrisîni'l-kirâm-ı zevi'l-ihtirâmdan Bâb nâibimiz fazîletlü efendi -dâme muvaffakan bi'l-hayr- ba'de't-tahiyyeti'l-vâfiye inhâ olunur ki işbu bâ'isü'l-mürâsele Mahmud Azîz Efendi erbâb-ı isti'dâddan olmağla mahkeme-i mezbûreye kâtib nasb ve ta'yîn olunmuşdur gerekdir ki mezbûru emsâli gibi hizmet-i kitâbetde istihdâm eyleyesiz ve's-selâm.

Fî 29 L sene 1237

6 [1a-5] Mehmed İzzet Efendi'nin İstanbul Bâb Mahkemesine kâtip tayin edildiği

İstanbul Bâb Mahkemesinde nâibimiz olan umdetü'l-müderrisîni'l-kirâm fazîletlü efendi hazretleri -dâme muvaffakan bi'l-hayr- ba'de't-tahiyyeti'l-vâfiye inhâ olunur ki işbu bâ'isü'l-mürâsele erbâb-ı isti'dâddan Mehmed İzzet Efendi mahkeme-i merkūmede kâtib ta'yîn olunmuşdur gerekdir ki mezbûru emsâli gibi hizmet-i kitâbetde istihdâm buyurasız ve's-selâm.

Fî 20 Za sene 1237

7 [1b] Mehmed Sadullah Efendi'nin i'lâm sicili

Bi-mennihi'l-mu'izzi'l-müftekir ilallâhi te'âlâ

Hâlâ Dârü's-seniyyeti'l-aliyye -humiyet ani'l-avâsıf ve'l-beliyye-de zîver-efzâ-yı şer' Mustafa Arabzâde Efendimiz hazretlerinin mahdûm-ı mükerremleri zarâfetlü nezâketlü zekâvetlü el-Hâc Mehmed Sadullah Efendi hazretlerinin huzûr-ı Muhammed-menşûr-ı semiyhânelerinde olan vakāyi' es-Seyyid Mehmed Halim Efendi'nin sicill-i evvelidir.

Fi'l-yevmi's-sâbi' min-Şevvâli'l-mükerrem sene sitte ve selâsin ve mi'eteyn ve elf.

8 [1b-1] Ali Usta b. Mehmed'in vârisleri ile İsak Yahûdi'nin birbirlerinin zimmetlerini ibrâ ettikleri

Galata'da bıçakçı gediği tanzîmi

Ma'rûz-ı dâ'î-i devlet-i aliyyeleridir ki

Âsitâne-i aliyyede vâki' bıçakçı ve kalemtraşçı esnâfına mülhak Galata ve Tophâne ve Kasımpaşa'da vâki' karabıçakçı esnâfından müteveffâ Ali Usta b. Mehmed'in verâseti zevce-i metrûkesi Habibe Hatun ibnet-i Halil ile sulbî kebîr oğlu Topçu Ali Usta'ya ve sulbiye kebîre kızı Zeliha Hatun'a münhasıra ba'dehû merkūme Zeliha

fevt olup verâseti vâlidesi merkūme Habibe Hatun ile li-ebeveyn karındaşı merkūm Ali Usta'ya ba'de'l-inhisâr merkūm Topçu Ali Usta nefsinden asâleten ve vâlidesi merkūme Habibe Hatun tarafından husûs-ı âtîde vekâleti bi'l-ma'rifeti'ş-şer'iyye zâtını ârifân diğer Ali Usta b. Hüseyin ve Mehmed Râşid Ağa b. el-Hâc Ahmed şehâdetleriyle sâbit olmağla vekâleten meclis-i şer'-i münîrde bundan akdem hâlik olan Haha[m] Salamon Yahûdi'nin sulbî kebîr oğlu ve hasran verâseti arzuhâl eden Sarraf İsak Yahûdi'nin kebîr oğlu ve tarafından husûs-ı câi'z-zikrde vekîl olduğu İbrahim Ağa b. Hüseyin ve Ali Ağa b. Murad şehâdetleriyle sâbit olan Salamon Yahûdi muvâcehesinde Galata Bezzâzistanı kurbünde kâin olup müvekkil-i mersûm İsak Yahûdi'nin el-yevm bi'l-icâreteyn mutasarrıf olduğu bir bâb kârgîr dükkân babası hâlik-i mersûm Haham Salamon'un sağlığında bâ-temessük-ı mütevellî taht-ı tasarrufunda ve derûnunda mevcûde olup bâ-fermân-ı âlî şürût-ı nizâma dâhil gediklerinden olan karabıçakçı esnâfına mahsûs âlât-ı lâzıme-i ma'lûme babam müteveffâ-i mezbûrdan mevrûs olarak benimle vâlidem müvekkile-i merkūmenin yedimizde mâlımız olup ve ben dükkân-ı mezkûrda sâkin iken dükkân-ı mezkûrun fevkinde kâin han dahi Yahûdi hâlik-i mersûmun taht-ı tasarrufunda olmak takrîbiyle han-ı mezkûru sağlığında ta'mîr esnâsında âlât-ı gedik-i mezkûru dükkân-ı mezbûrdan ihrâc ve dükkân-ı mezbûru han-ı mezkûra idhâl etmekle ben bin iki yüz otuz iki senesi Rebî'ülâhirinin on sekizinci günü Yahûdi-i hâlik-i mersûmu sağlığında İstanbul Bâb Mahkemesine huzûr-ı şer'a getirip yedimde olan ta'ahhüd i'lâmı mûcebince dükkân-ı mezkûru ke'l-evvel küşâd ile bana îcârını bi'l-asâle ve bi'l-vekâle iddi'â eylediğimde Yahûdi-i hâlik-i mersûm dahi dükkân-ı mezbûru han-ı mezkûrdan tefrîk müte'assir olmağla kurb ve civârında âharın gediğinden ârî bir bâb dükkân bulup gedik âlâtını nakl ve vaz'a ta'ahhüd ile beni ırzâ ve iskāt etmiş ise de ilâhâze'l-ân tanzîm olunmamağla dükkân-ı mezkûru kemâ-fi's-sâbık küşâd edüp âlât-ı gedik-i mezkûru derûnunda vaz' içün bana îcâr ve teslîme müvekkil-i mersûm İsak Yahûdi'ye izâfetle oğlu ve vekîli mersûma tenbîh olunması murâdımdır dediğimde Yahûdi-i mersûm cevâbında yedimde olan temessük mantûkunca sen âlât-ı gedik-i mezkûru hâlik-i mersûma sağlığında bâtten ve sahîhan bi-safkatin vâhidetin iki yüz guruş semen-i makbûza bey' ve teslîm edüp gedik-i mezkûrda alâkan kalmamağla binâen-aleyh büyük babam hâlik-i mersûm Haham han-ı mezkûra ilâve edüp ve ba'dehû rızâsıyla dükkân bulmağa ba'de't-ta'ahhüd sen hâlik-i mersûmdan üç yüz on guruş dahi alıp âlât-ı gedik-i mezkûra müte'allika da'vâdan hâlik-i mersûmun zimmetini ibrâ ve dükkân-ı âhar talebinden [**2a**] asâleten ve vekâleten fârig olmuşidin deyü ben dahi Yahûdi-i hâlik-i mesfûr meblağ-ı mezkûr üç yüz on guruşu bana âhar dükkâna sarf içün vermekle ben dahi alıp vâlidemle umûrumuza sarf etmişidik oğlu müvekkil-i mersûma edâ ederiz deyip ol vechile beynimizde ba'de vukū'ı'l-münâza'a bâ-tavassut-ı muslihîn beynimiz ıslâh olunup ben tasaddî eylediğim âlât-ı gedik-i mezkûr da'vâ-yı mezkûremden müvekkil-i mersûm ile

bi't-terâzî üç yüz yetmiş beş guruş bedel-i sulh-i mezkûru vâlidem müvekkilem merkûme ile beynimizde iktisâm ve umûrumuza sarfla istihlâk etmemizle bi'l-cümle husûs-ı mezkûra ve işbu târih-i i'lâma gelince sâir cemî' hukūk-ı şer'iyye[ye] müte'allika âmme-i da'vâdan ben müvekkil-i mersûm İsak Yahûdi ile oğlu vekîl-i mesfûrdan her birinin zimmetlerini asâleten ve vekâleten ibrâ ve iskāt eylediğimde vekîl-i mersûm dahi meblağayn-ı müstehlekeyn-i mezkûreyne ve bi'l-cümle husûs-ı mezkûra müte'allika âmme-i da'vâdan bizim zimmetimizi asâleten ve vekâleten ibrâ ve iskāt ve tarafeynden her birimiz âharın ibrâsını asâleten ve vekâleten kabûl edüp bu vechile kat'-ı münâza'a eyledik dediğini vekîl-i mersûm tasdîk eylediği İstanbul Mahkemesi'nden huzûr [-ı âlîlerine i'lâm olundu.]

Fî 17 L sene 1236

9 [2a-1] Sultan Abdülhamid Han vakfından icâreli, Yedikule'deki kasap dükkânı gediğinin yarım hissesinin Hüseyin b. Hasan'ın vefâtı üzerine, Osman Ağa'ya devredilmesi

Mahlûlden nısf selhhâne îcârı inhâsı

Ma'rûz[-ı dâ'î-i devlet-i aliyyeleridir ki]

Hüdâvendigâr-ı esbak cennet-mekân firdevs-âşiyân merhûm ve mağfûrun-leh Sultan Abdülhamid Hân -tâbe serâhu- hazretlerinin Yedikule hâricinde vâki' gayr-ez selhhâne-i mîrî on aded ganem selhhânelerinden yedinci selhhâneye merbût mahrûse-i Galata'da Yenicâmi'-i şerîf civârında vâki' ma'lûmü'l-hudûd bir bâb kasab dükkânı derûnunda mevcûde beyne'l-esnâf gedik tâ'bir olunur âlât-ı lâzıme-i ma'lûmesinin nısfının bâ-temessük-ı mütevellî bi'l-icâreteyn mutasarrıfı Hüseyin b. Hasan b. Abdullah bu esnâda bilâ-veled fevt ve hissesi mahlûl ve taraf-ı vakf-ı şerîfe âid olmağla nısf hisse-i mezkûre esnâf-ı mezkûrenin lonca odasında bi'l-cümle esnâf huzûrlarında lede'l-müzâyede müşteriki Osman Ağa üzerinde üç bin beş yüz guruşda karar ve ziyâde ile tâlib-i âharı zuhûr etmeyüp ve meblağ-ı merkūm nısf-ı âlât-ı gedik-i merkūmun bedel-i misli olmağla nısf-ı âlât-ı mezkûr müşteriki merkūm Osman Ağa'ya vakf-ı müşârun-ileyh mütevellîsi vekîli ve kasablar kethüdâsı el-Hâc Hasan Ağa b. el-Hâc Osman Ağa ma'rifetiyle şürût-ı nizâmlarına tatbîkan meblağ-ı mezkûr üç bin beş yüz guruş mu'accele-i makbûza ile taraf-ı vakıfdan îcâr ol dahi istîcâr ve kabûl-birle mu'accele-i mezkûrenin adem-i istîfâsına müte'allika da'vâdan taraf-ı vakfı ve mütevellî vekîli merkūmun zimmetini ibrâ eylediğini mütevellî vekîli kethüdâ-yı merkūm el-Hâc Hasan meclis-i şer'de bâ'isü'l-i'lâm merkūm Osman Ağa tarafından vekîl-i şer'îsi Molla Halil b. Abdullah muvâcehesinde ba'de'l-inhâ ve't-tasdîk nısf-ı âlât-ı gedik-i mezkûrun dahi merkūm Osman Ağa'nın zabtı içün ber-mu'tâd yedine cânib-i vakf-ı müşârun-ileyhden bir kıt'a temessük i'tâsı iktizâ eylediği İstanbul Mahkemesi'nden huzûr[-ı âlîlerine i'lâm olundu.]

Fî 21 L sene 1236

10 [2a-2] Ahmed b. Ali ile Yani, Simyon ve Zakar'ın birbirlerinin zimmetlerini ibrâ ettikleri

Tütün maslahatı musâlahası

Maʿrûz[-ı dâʿî-i devlet-i aliyyeleridir ki]

Arzuhâlde mezkûrü'l-ism Ahmed b. Ali meclis-i şerʿde arzuhâl eden Yani v. Yorgi muvâcehesinde Dellâl Simyon v. Maruka zimmî hâzır olduğu hâlde gāib ani'l-beled Galatalı Çizmeci Zakar zimmî yedinde mâlı olan altı yüz on dokuz buçuk vakıyye tütünü bin yüz yetmiş guruşa bana beyʿ ve teslîm ben dahi yedinden iştirâ ve teslîm ve kabûl ve semen-i mezbûrun üç yüz elli iki guruşunu nakden benden alıp ve dört yüz on guruşunu üçümüz bir meclisde iken şâlî semeninden ol mikdâr dâyini olan hâzır-ı mesfûr Simyon zimmîye vermek üzere mersûmu üzerime cümlemizin kabûlüne mukārin havâle edüp dört yüz on guruşunu boya semeninden zimmetinde bana deyni olan ol mikdâr guruşa takāsen baʿde'l-istîfâ ben zikr olunan tütünü İstanbul'da sabuncu hanında oda vazʿ eylediğimde mersûm Yani zimmî sâlifü'l-beyân tütünü gāib-i mersûma ben satam müflis imiş akçesini alamadım deyü zikr olan tütünü benim mâlım olduğu hâlde fuzûlî ahz ve istihlâk etmekle baʿde's-sübût kıymet-i şerʿîsini mersûm Yani zimmîden tazmîn taleb ederim deyü tasaddî eylediğim daʿvâmdan mersûm Yani zimmî ile yedi yüz on guruş bedel-i medfûʿ ve makbûza bi't-terâzî an-inkâr sulh olup ve diğer iʿlâm-ı şerʿî mûcebince muhâlün-bih mezkûr dört yüz on guruşu hâzır-ı mersûm benden ahz ve istîfâ etmekle gāib-i mesfûrun zimmetini berîe olduğuna binâen ziyâdesine ve bi'l-cümle husûs-ı mezkûra ve işbu târih-i iʿlâma gelince sâir cemîʿ hukūk-ı şerʿiyyeye müteʿallika âmme-i daʿvâdan ben mersûm Yani zimmî ile gāib-i mersûm Zakar zimmî ve hâzır-ı mesfûr Simyon zimmîden her birinin zimmetini bi't-tavʿ ve'r-rızâ ibrâ-i âmm-ı sahîh-i şerʿî ile ibrâ ve iskāt eylediğimde mesfûrân Yani ve Simyon zimmîler dahi bi'l-cümle husûs-ı [**2b**] mezkûra ve sâir cemîʿ hukūk-ı şerʿiyyeye müteʿallika âmme-i daʿvâdan benim ve mersûm Zakar'dan her birimizin zimmetini ibrâ-i âm ile ibrâ ve iskāt ve her birimiz âharın ibrâsını kabûl eyledik dediğini mersûmân Yani ve Simyon zimmîler bi'l-muvâcehe rızâlarıyla tasdîk eyledikleri İstanbul Mahkemesi'nden huzûr [-ı âlîlerine iʿlâm olundu.]

Fî 24 L sene 1236

11 [2b-1] Zübeyde Hatun bt. Abdurrahman'ın, kahve dükkânı ihtilafında Seyyid İsmail Ağa b. Hüseyin ile sulh oldukları

Üsküdar'da Bulgurlu'da kahve dükkânı nizâʿı

Maʿrûz[-ı dâʿî-i devlet-i aliyyeleridir ki]

Mübârek rikāb-ı kamer-tâb-ı hüsrevâneye takdîm-i arzuhâl eden zâtı muʿarrefe Zübeyde Hatun bt. Abdurrahman nefsinden asâleten ve ze[v]ci el-Hâc Ebûbekir Ağa b. el-Hâc Mehmed b. Abdullah tarafından husûs-ı âtîde vekîl-i şerʿîsi olmağla vekâleten bi'l-maʿiyye rü'yete memûr nezâret-i hazret-i Şeyhülislâm -sellemehü's-selâmî-de âsûde evkāf müfettişi müderrisîn-i kirâm-ı zevi'l-ihtirâmdan Kütahyevî Ömer Efendizâde fazîletlü es-Seyyid Mehmed Ârif Efendi tarafından mürsel Kâtib es-Seyyid Mehmed Halim Efendi hâzır olduğu hâlde evvel Çarşamba günü arz odasında huzûr-ı lâmiʿu'n-nûr Hazret-i Sadr-ı aʿzamîde ve baʿdehû bi't-terâzî duʿâhânemizde maʿkūd meclis-i şerʿ-i münîrde Tütüncü es-Seyyid İsmail Ağa b. es-Seyyid Hüseyin muvâcehesinde merkūm es-Seyyid İsmail Ağa medîne-i Üsküdar muzâfâtından Bulgurlu nâm mahalde Kısıklıçeşmesi karşısında sebzevâtçı dükkânına muttasıl nezâret-i hazret-i müşârun-ileyhde âsûde evkāfdan merhûm el-Hâc Ahmed Paşa vakfından bâ-temessük-ı mütevellî bi'l-icâreteyn mutasarrıfe olduğum dört kepenk bir bâb kahveci dükkânında şehriye üç guruş kirâ ile müşâhereten müstecirim olup lâkin ben bu esnâda dükkân-ı mezbûru mütevellîsi izniyle menzil binâ etmek murâd eylediğimden merkūm ile işbu târih-i iʿlâm-ı şehri gāyetine muzâfen fesh-i akd-i icâre etmemle dükkân-ı mezkûru gāyet-i şehr-i mezkûrda tahliye ve bana teslîme merkūm es-Seyyid İsmail Ağa'ya tenbîh olunması murâdımdır deyü daʿvâ eylediğimde merkūm es-Seyyid İsmail Ağa cevâbında dükkân-ı mezkûr senin zevcin ve müvekkilin merkūm Ebûbekir Ağa'nın bâ-temessük-ı mütevellî bi'l-icâreteyn taht-ı tasarrufunda olmağla dükkân-ı mezkûru on bir sene mukaddem bana kirâ-yı merkūm mukāvelesinde îcâr ve havâyi gediğini dört yüz semen-i makbûza beyʿ etmekle ben dahi zikr olunan dükkânı tütüncü dükkânı olmak üzere ol târihde kethüdâ defterine [kayd] ettirdüp ve dükkân-ı mezkûru müvekkil-i merkūmun emriyle mâlımdan bin beş yüz guruşdan mütecâviz meblağ sarfıyla küllî taʿmîr etmişdim deyip dükkân-ı mezkûru bana teslîmden imtinâʿ ve ol vechile beynimizde baʿde'l-münâzaʿa bâ-tavassut-ı muslihîn beynimiz ıslâh olunup mezbûr es-Seyyid İsmail Ağa meblağ-ı mezkûr dört yüz guruşu zevcim müvekkil-i mezbûrdan geri alıp ve masrûf-ı mezkûr bin beş yüz guruş mutâlebesine müteʿallika âmme-i daʿvâdan zevcim müvekkil-i merkūmun zimmetini kabûlü hâvî baʿde'l-ibrâ el-yevm dükkân-ı mezkûr derûnunda mevcûde olan bir peştahta ve yedi tütün çubuğu ve bir çubuk teli ve üç kahve ibriği ve bir kürek ve bir kahve kutusu ve on fincan maʿa tonbak seri? dahi yüz guruş semen-i makbûza bâtten ve sahîhan bi-safka-i vâhide bana beyʿ ve temlîk ve teslîm ben dahi yedinden iştirâ ve temellük ve tesellüm ve kabûl etmemle merkūm İsmail Ağa fîmâ baʿd zikr olunan husûsda ve işbu târih-i iʿlâma gelince sâir cemîʿ hukūk-ı şerʿiyyeye müteʿallika âmme-i daʿvâdan benim zimmetimi dahi ibrâ-i âm ile kabûlü hâvî ibrâ ve iskāt edüp bu vechile külliyen katʿ-ı nizâʿ eyledik dediğini merkūm es-Seyyid İsmail Ağa tasdîk ve vekâlet-i mezbûru gāyet-i şehr-i mezkûrda merkūme

Zübeyde Hatun'a teslîme ta'ahhüd eylediği İstanbul Mahkemesi'nden huzûr [-ı âlîlerine i'lâm olundu.]

Fî 22 L sene 1236

12 [2b-2] İstefan v. Nikol'un, Yako, İstavri ve Tagodoş'un zimmetlerini ibrâ ettiği

Taş imâme adem-i iltifâtı

Ma'rûz[-ı dâ'î-i devlet-i aliyyeleridir ki]

Âsitâne-i aliyyede vâki' taş imâmeci esnâfından arzuhâl eden İstefan v. Nikol nâm zimmî meclis-i şer'de esnâf-ı merkūmeden Yako v. Yasef ve İstavri v. Yani ve Tagodoş v. İsbir zimmîler muvâcehelerinde zimmîyyûn-ı mersûmûn târih-i i'lâmdan yedi ay mukaddem benim gāib ani'l-meclis Keleş el-Hâc Ebûbekir Ağa'ya zimmetimde deynim olan ma'lûmü'l-mikdâr meblağa kefîl olduklarına binâen yedimde mâlım olan bin sekiz yüz guruşluk imâme taşımı ahz ve yedi mâh mikdârı yedlerinde kaldıkdan sonra üç gün mukaddem bana teslîm etmişler idi el-hâletü hâzihî ben zikr olunan taşları müddet-i merkūmeden i'mâl ve âhara bey' eylediğim sûretde bana külliyetli meblağ hâsıl olacağı ve sâlifü'l-beyân taşların ticâretinden mahrûmiyetime mersûmûn beni ta'dîlleri sebeb olduğu indimde zâhir olmağla zimmîyyûn-ı mersûmûn tedîb olunmaları murâdımdır deyü şer'an iltifâta şâyân olmadığı [**3a**] bana tefhîm olunan da'vâmdan fâriğ olup bi'l-cümle husûs-ı mezkûra ve işbu târih-i i'lâma gelince sâir cemî' hukūk-ı şer'iyye[ye] müte'allika âmme-i da'vâdan mersûmûnun zimmetlerini kabûlü hâvî ibrâ ve iskāt eyledim dediğini mersûmûn Yako ve İstavri ve Tagodoş her biri tasdîk eyledikleri İstanbul Mahkemesi'nden huzûr [-ı âlîlerine i'lâm olundu.]

Fî 20 L sene 1236

13 [3a-1] Simyon v. Maroka ile Ahmed Ağa b. Ali'nin birbirlerinin zimmetlerini ibrâ ettikleri

Havâleden ahz ü kabz

Ma'rûz[-ı dâ'î-i devlet-i aliyyeleridir ki]

Dellâl Simyon v. Maroka zimmî meclis-i şer'de bâ'isü'l-i'lâm Ahmed Ağa b. Ali mahzarında Tütüncü Yani zimmî hâzır olduğu hâlde benim gāib ani'l-beled Galatalı Çizmecioğlu Zakar v. Atam zimmî zimmetinde şâlî semeninden dört yüz on guruş alacağım olup gāib-i mesfûrun dahi merkūm Ahmed Ağa zimmetinde tütün semeninden bin yüz yetmiş iki guruş alacağı olmağla bundan akdem üçümüz bir meclisde iken medyûnum gāib-i mersûm Zakar zimmî meblağ-ı mezbûr dört yüz

on guruş deyn ile beni medyûnu merkūm Ahmed Ağa üzerine deyn-i mezkûrunun ol mikdârından vermek üzere havâle-i mukayyede ile havâle ve her birimiz havâleyi ba'de'l-kabûl meblağ-ı mezkûr dört yüz on guruş merkūm Ahmed Ağa zimmetinde cihet-i havâleden hakkım olup hatta merkūm Ahmed Ağa meblağ-ı mezkûr dört yüz on guruş cihet-i mezkûreden zimmetinde bana deyn olduğunu ikrâr ve yedime bir kıt'a deyn temessükü vermişidi el-hâletü hâzihî merkūm Ahmed Ağa meblağ-ı muhâlün-bih mezbûr dört yüz on guruşa tütüncü esnâfının kethüdâsı vekîli es-Seyyid Mustafa Ağa ve sâir ihtiyârları ma'rifetleriyle bana def' ve teslîm ben dahi yedinden tamamen ahz ü kabz etmemle bi'l-cümle husûs-ı mezkûra ve işbu târih-i i'lâma gelince sâir hukūk-ı şer'iyyeye müte'allika âmme-i da'vâdan tarafeynden her birimiz âharın zimmetini ibrâ-i âm ile kabûlü hâvî ibrâ ve iskāt edüp bu vechile kat'-ı nizâ' eyledik dediğini mezbûr Ahmed Ağa tasdîk eylediği İstanbul Mahkemesi'nden huzûr [-ı âlîlerine i'lâm olundu.]

Fî 24 L sene 1236

14 [3a-2] Hüseyin Beşe b. İbrahim'in, Odalarbaşındaki berber ve câmeşûycu dükkânlarını tamir edeceğini taahhüt etmesi

Odalarbaşında berber ve câmeşûycu dükkânları ta'mîri ta'ahhüdü

Ma'rûz[-ı dâ'î-i devlet-i aliyyeleridir ki]

İstanbul'da Yeniodalar başında vâki' birbirine muttasıl bir bâb câmeşûycu ve bir bâb berber dükkânlarının bâ-temessük-ı mütevellî hisse-i ma'lûmelerinin bi'l-icâreteyn mutasarrıfı ve derûnlarında mevcûde kaleminde mukayyed gedik âlât-ı lâzımelerinin mâliki sâhib-i arzuhâl Hüseyin Beşe b. İbrahim meclis-i şer'-i münîrde zikr olunan dükkânların kezâlik hisse-i mu'ayyenesinin mutasarrıfeleri arzuhâlde isimleri mezkûreler Şerîfe Zeliha ve Şerîfe Emine ve Şerîfe Besime Hatunlar benât-ı es-Seyyid Ömer Ağa b. el-Hâc Hasan taraflarından husûs-ı âtîde vekîlleri olduğu zâtlarını ârifân Halil Çavuş b. Musa ve Ali Beşe b. Ahmed şehâdetleriyle sâbit olan es-Seyyid Ahmed Ağa b. es-Seyyid Ahmed muvâcehesinde zikr olunan dükkânlar harâb ve ta'mîre muhtâc olduğundan hisselerimize göre akçe sarfıyla ta'mîrini murâd eylediğime müşterikelerim merkūmât dekâkîn-i mezbûrînin hisse-i ma'lûmeleri kız karındaşımız Şerîfe Âişe nâm yetîmenin olup ve gedikleri senin olmağla sen mâlınla ta'mîr eyle biz hemen kirâsını alalım deyü ta'mîrden imtinâ' etmeleriyle beynimizde münâza'a vâkı'a olmuşdu el-hâletü hâzihî müşterikelerim müvekkilât-ı merkūmât zikr olunan dükkânların işbu târih-i i'lâm senesi Zilka'desi gurresinden i'tibâriyle kırk mâh müddet iktizâ eden kirâlarından fakat kendi hisselerine lâzım gelen mikdârını bi't-terâzî ta'mîr-i mezkûra sarf edüp ziyâde masrûfumu teberru'an li'l-vakf etmek üzere bana emr eylediklerinde ben dahi bu vechile ta'ahhüd eyledim dediğini

vekîl-i merkūm bi'l-muvâcehe tasdîk eylediği İstanbul Mahkemesi'nden huzûr [-ı âlîlerine i'lâm olundu.]

Fî 26 L sene 1236

15 [3a-3] İpek tüccârından Tokatlı Hacı Osman Ağa'nın ipekçi esnaflığından çıkarıldığı

İpekçi tüccârından Tokatlı el-Hâc Osman Ağa'nın sû-i hâl i'lâmı

Ma'rûz[-ı dâ'î-i devlet-i aliyyeleridir ki]

Âsitâne-i aliyyede vâki' sandal bezzâzistânı kethüdâsı es-Seyyid Osman Ağa ve sandalcılar kethüdâsı es-Seyyid Hâfız Mehmed Emin Ağa ve Yiğitbaşı Ebûbekir Ağa ve Bölükbaşı es-Seyyid Mehmed Sâdık Ağa ve esnâfından es-Seyyid Halil Ağa ve es-Seyyid Ahmed Ağa ve Hâfız Mustafa Efendi ile ipek tüccârından Hâfız Mehmed Emin Efendi ve Abdulkādir Ağa ve Hâfız Abdullah ve el-Hâc Halil Ağa ve Ali Bey ve Mehmed Râşid Ağa ve Hâfız Hüseyin Efendi ve es-Seyyid İsmail Efendi ve el-Hâc Ali Ağa ve Çalık Mehmed Ağa ve Kemhacı esnâfından Ali Alemdâr ve el-Hâc Süleyman Ağa ve Yiğitbaşı Ahmed Alemdâr ve sâir mazbûtü'l-esâmî kimesneler meclis-i şer'-i enverde ipek tüccârından Tokâdî es-Seyyid el-Hâc Osman Ağa b. Es-Seyyid Mehmed Emin muvâcehesinde merkūm Tokâdî es-Seyyid el-Hâc Osman Ağa beş seneden berü bezzâzistân-ı merkūmda bir bâb dükkân ve Der-aliyye'de yağcı hanında bir bâb oda istîcâr ve derûnlarında ticâret vechile sâkin olup lâkin esnâfımız kethüdâ ve ihtiyârlarına itâ'at ve inkıyâd etmediğinden mâ'adâ ahz u i'tâsında istikāmeti olmayup her bâr bize ve sair ibâdullâha bey' ve teslîm eylediği ipeği noksan vezn etmek ve ibâdullâha nisbeten verdiği [**3b**] ipek semeninden aldığı akçenin mikdârını defterine noksan kayd edüp ba'dehû ziyâde taleb ve ahz ile ibâdullâhı ızrâr ve âhar vechile dahi cevr ve ezâ ve hîle ve hud'a âdet-i müstemirresi olduğundan bundan akdem bi'd-defa'ât kendüye tenbîh ve nush ve pend eylediğimizde kat'a kabûl etmeyüp ef'âl-i nâ-marziyyesine musır olup ve bu esnâda mâlik olduğu Hurşid nâm kebîr gulâmını ehl-i ırz gürûhundan hâzır bi'l-meclis sandalcı kethüdâ vekîli es-Seyyid Mehmed Ağa ile nizâ' içün gönderip gulâm-ı mezbûr hâzır-ı merkūm üzerine esnâf ihtiyârları huzûrlarında silâh çekip bu vechile kendisinden ve gulâmından kat'a emniyetimiz yokdur deyü her biri bi'l-muvâcehe teşekkî ve ticâret-i mezkûrdan keff-i yed-birle zikr olunan dükkân ve odadan ihrâc olunması bâbında emr-i âlîleri sudûru niyâzında olduklarında merkūm Tokâdî es-Seyyid el-Hâc Osman Ağa dahi rızâsıyla ticâret-i mezbûreden keff-i yed ve kâr-ı âhara sülûk-birle sâlifü'l-beyân dükkân ve odayı bi'l-külliye terk ve mutasarrıflarına teslîm ve gulâm-ı mezbûru âhara bey'e ve fîmâ ba'd bir kimesneyi rencîde etmeyüp kesb-i âharıyla me'lûf ve ırzıyla mukayyed olmak üzere ta'ahhüd edüp esnâf-ı merkūmeyi bu vechile irzâ ve iskāt eylediği dergâh-i mua[llâ]

Yeniçerileri ağası saʿâdetlü ağa kıbelinden mübâşir taʿyîn buyrulan Mumcu Yusuf Ağa iltimâsıyla İstanbul Mahkemesi'nden huzûr-ı âlîlerine iʿlâm olundu.

Fî 14 L sene 1236

16 [3b-1] Hüseyin Ağa b. Veys'in, yağcı dükkânı gediğini Karakaş Hasan Ağa b. Abdülhamid'e sattığı

Galata'da yağcı gediği mübâyaʿası iʿlâmı

Maʿrûz[-ı dâʿî-i devlet-i aliyyeleridir ki]

Mahrûse-i Galata yağkapanı tüccârından Tophâneli Hüseyin Ağa b. Veys b. Abdullah husûs-ı âtîde vekîli olduğu es-Seyyid Zekeriya Ağa b. es-Seyyid el-Hâc Ahmed ve Molla Hasan b. Ahmed şehâdetleriyle sâbit olan es-Seyyid el-Hâc Ahmed Ağa b. Halil meclis-i şerʿ-i münîrde bâʿisü'l-aklâm Karakaş Hasan Ağa b. Abdülhamid mahzarında bi'l-vekâle takrîr-i kelâm edüp akd-i âti'z-zikrin sudûruna değin müvekkil-i mezbûrun başmuhâsebe kaleminde mukayyed bâ-sûret yedinde mâlı ve mülkü olan mahrûse-i mezbûrede kapan-ı merkūmda vâkiʿ bir tarafdan Âişe Hatun dükkânı ve bir tarafdan Çarhacıoğlu dükkânı ve bir tarafdan leb-i deryâ ve bir tarafdan tarîk-i âm ile mahdûd bir bâb yağcı dükkânı derûnunda mevcûde beyne'l-esnâf gedik tâʿbir olunur âlât-ı lâzıme-i maʿlûmeyi ben bi'l-vekâle tarafeynden bi'l-îcâb ve'l-kabûl bâtten ve sahîhan bi-safkatin vâhidetin mezbûr Karakaş Hasan Ağa'ya üç bin guruş semen-i medfûʿ ve makbûza bi'l-vekâle beyʿ ve temlîk ve teslîm eylediğimde ol dahi ber vech-i muharrer iştirâ ve temellük ve tesellüm ve kabûl edüp mebîʿ-i mezkûrun tağrîr ve gabnine müteʿallika âmme-i daʿvâdan ben bi'l-vekâle mezbûr Karakaş Hasan Ağa'nın ibrâ-i âm ile kabûlü hâvî ibrâ ve iskāt eyledim fîmâ baʿd âlât-ı gedik-i merkūmda müvekkilim mezbûrun aslâ ve katʿâ alâka ve medhali kalmayup mezbûr Karakaş Hasan Ağa'nın mâl-ı müşterâsı olmuşdur deyü baʿde'l-ikrâr ve't-tasdîk ânifen iştirâ olunan âlât-ı gedik-i merkūmun mahâll-i evveli kaydı refʿ ve terkîn ve müşteri-i mezbûr Karakaş Hasan Ağa ismine tasrîhan kayd birle şürût-ı nizâmlarına tatbîkan kaleminden yedine bir kıtʿa sûret iʿtâsı iktizâ eylediği İstanbul Mahkemesi'nden huzûr [-ı âlîlerine iʿlâm olundu.]

Fî 22 L sene 1236

17 [3b-2] Cihânbeyli aşiretinin Anadolu'dan İstanbul'a getirdiği koyunların kasap esnafına dağıtımı

Cihânbeylilerin ağnâm mübâyaʿası iʿlâmı

Maʿrûz[-ı dâʿî-i devlet-i aliyyeleridir ki]

Anadolu'da Cihânbeyli Ekrâdından olup bu defʿa Der-aliyye'ye beş yüz re's Karaman ağnâmı sevk eden Hüseyin ve beş yüz re's ağnâm sevk eden Osman ve

dört yüz yetmiş re's ağnâm sevk eden Ebûbekir ve yedi yüz re's ağnâm sevk eden Fâtıma oğlu Mehmed ve üç yüz elli re's ağnâm getiren Bilmişoğlu Molla Hüseyin oğlu Mustafa ve bin re's ağnâm sevk eden Emir Ömer ve sekiz yüz re's ağnâm sevk [eden] Kasımoğlu Memiş ve iki yüz yetmiş re's ağnâm sevk eden Mikailli el-Hâc Ahmed ve yüz elli re's ağnâm getiren Mikailli Tabur ve üç yüz elli re's ağnâm sevk eden Mikailli Mehmed ve üç yüz elli re's ağnâm getiren diğer Mehmed ve üç yüz elli re's ağnâm getiren Mikailli Ali ve iki yüz elli re's ağnâm getiren Mikailli Hasan ve iki yüz re's keçi getiren Cihânbeyli Topaloğlu ve beş yüz on iki re's keçi sevk eden Cihânbeyli Kerrâsoğlu ve iki yüz otuz re's keçi getiren Satılmış ve beş yüz yetmiş beş re's keçi getiren Cihânbeyli Mehmed'den her biri asâleten **[4a]** ve Şak [Şeyh] bozanlı aşîretinden olup beş yüz re's Karaman ağnâmı sevk eden Emir Hüseyin nefsinden asâleten ve yedi yüz re's ganem getiren Ramazan ve altı yüz re's ganem getiren İsmail [ve] altı yüz elli re's ganem getiren Emir Şa'ban ve üç yüz kırk re's ganem getiren Ahmed ve üç yüz re's ganem getiren Keleşoğlu ve beş yüz re's ganem ve iki yüz keçi getiren Cihânbeyli Hasan nefsinden asâleten ve yedi yüz ganem getiren Cihânbeyli Hacı Yakub ve sekiz yüz elli re's ganem getiren Emiroğlu Cihânbeyli Mehmed ve beş yüz re's ganem getiren Hasanoğlu Mehmed ve yedi yüz re's ganem getiren Cihânbeyli Perikoğlu Yusuf ve beş yüz re's ganem getiren Mehmed ve dört yüz elli re's ganem getiren el-Hâc Halil oğlu Hasan ve dört yüz re's ganem getiren Cebrâil oğlu Mehmed ve beş yüz re's ganem getiren Ebûbekir ve beş yüz re's ganem getiren Mehmed taraflarından vekîlleri olmağla vekâleten meclis-i şer'-i münîrde kasablar kethüdâsı el-Hâc Hasan Ağa b. el-Hâc Osman mahzarında biz sâlifü'l-beyân hayvânâtı bundan akdem bâ-fermân-ı âlî verilen nizâm üzere lühûmunun beher kıyyesini otuz yedi para ve kuyruğunun beher kıyyesini kırk para ve ağnâm sakatlarını on para ve keçi sakatlarını beş para i'tibâriyle esnâf-ı merkūmeye tevzî' içün esnâf-ı mezkûrenin vekîlleri olan kethüdâ-yı merkūma asâleten ve vekâleten bey' sûretiyle teslîm eylediğimizde ol dahi yedimizden tesellüm ve ahz edüp yaftalarını otuz bir gün ve akçelerini elli bir gün mürûrunda vermeğe ta'ahhüd eyledi dediklerini kethüdâ-yı merkūm tasdîk eylediği İstanbul Mahkemesi'nden huzûr [-ı âlîlerine i'lâm olundu.]

Fî 28 L sene 1236

18 [4a-1] Berber esnafının kethüdası Mustafa Ağa b. Hacı Ahmed'in hüsnü halinin bildirilmesi üzerine kendisine yeniden berat verilmesi

Arz odasında Galata berberân esnâfı kethüdâsının hüsn-i hâl ve şürût i'lâmı

Ma'rûz[-ı dâ'î-i devlet-i aliyyeleridir ki]

Mübârek rikāb-ı kamer-tâb-ı hüsrevâneye arzuhâl takdîm edenler mahrûse-i Galata ve tevâbi'inde vâki' berberân esnâfından Yiğitbaşı el-Hâc Ali Ağa ve Fındıklı köşe

ustası İbrahim Ağa ve Tophâne köşe ustası Ömer Efendi ve Kasımpaşa köşe ustası es-Seyyid Ömer ve Kulekapısı köşe ustası el-Hâc Mehmed Emin Ağa ve Mehmed Usta ve diğer Mehmed Usta ve Ahmed Usta ve es-Seyyid İbrahim Usta ve es-Seyyid Ömer Usta ve Ali Usta ve es-Seyyid Kasım Usta ve el-Hâc Mehmed Salih Ağa ve Mehmed Usta ve diğer Ali Usta ve es-Seyyid Hüseyin Usta ve Bahir Usta ve âhar İbrahim ve Mehmed Said ve âhar Mehmed Usta ve el-Hâc Mustafa Usta ve Edhem Usta ile Sahak ve Artin ve Arakil ve Begos ve Deyr ve İsak ve Migas ve Filiboz ve diğer Artin ve Kirhor ve Gabril ve Agob ve İstefan ve Avakim ve Begos ve Mikail ve sâir mazbûtü'l-esâmî Müslim ve re'âyâdan her biri Çarşamba günü arz odasında huzûr-ı lâmi'u'n-nûr-ı hazret-i Sadr-ı a'zamîde ma'kūd meclis-i şer'-i enverde arzuhâlde isimleri mastûr Berber el-Hâc Ahmed b. İsmail ve İsmail'den merkūm el-Hâc Ahmed muvâcehesinde esnâf-ı merkūmenin bâ-berât-ı âlîşân kethüdâları el-Hâc Mustafa Ağa b. el-müteveffâ el-Hâc Ahmed hâzır olduğu hâlde bin iki yüz [bin yüz] doksan beş senesi Saferi'l-hayrı hâlinde esnâf-ı mezkûrede bâ-berât-ı âlîşân kethüdâ olan Mehmed Reşid zu'afâ-yı esnâfı tecrîm ve zulme me'lûf olduğundan esnâf-ı merkūme ol târihde Galata Kādısı bulunan merhûm Osman Efendi huzûruna varup hâssa cerrâhbaşısı tarafından çavuşları Ali Çelebi hâzır iken merkūmdan bi'l-muvâcehe teşekkî ve yedinde olan berâtının kaydı terkîn ve yiğitbaşı bulunan kethüdâ-yı hâzır-ı merkūm el-Hâc Mustafa Ağa'nın babası müteveffâ el-Hâc Ahmed yedine kethüdâlık berâtı i'tâ buyrulması bâbında istid'â-yı inâyet eylediklerini ve ber-minvâl-i muharrer ser-cerrâhîn-i hâssa bulunan Mehmed Şehrî arz eylediğini kādı-i mûmâ-ileyh i'lâm etmekle i'lâmı mûcebince mezbûr Mehmed'in berâtı kaydı ref' ve kethüdâlık-ı mezkûr merkūm el-Hâc Ahmed'e tevcîh ve târih-i mezkûr ile müverrah yedine berât-ı âlîşân ihsân buyrulup merkūm el-Hâc Ahmed şehr-i mezkûrda bin iki yüz dört senesi Zilhiccesinin yirmi altıncı gününe değin kethüdâlık-ı mezkûru idâre edüp lâkin merkūmun sinni derece-i kemâline resîde ve alîlü'l-mizâc olduğundan kethüdâlıkdan keff-i yed etmekle kethüdâlık-ı mezkûr mütevellî-i merkūmun oğlu ve bi'l-cümle esnâfımızın muhtârı olan hâzır-ı merkūm es-Seyyid el-Hâc Mustafa Ağa'ya babası ref'inden esnâf-ı mezkûre iltimâs ve cerrâhbaşı arzıyla tevcîh ve yedine târih-i sâni-i mezkûruyla müverrah bir kıt'a berât-ı âlîşân i'tâ ve iki sene mukaddem yedine tecdîden dahi berât-ı âlîşân verilip kethüdâ-yı hâzır-ı merkūm es-Seyyid el-Hâc Mustafa Ağa dahi işbu târihe gelince otuz iki sene müddet kethüdâlıkda gerek âhardan ve gerek esnâfımızdan bir ferdi rencîde etmeyüp [**4b**] ve kethüdâlık avâidinden mâ'adâ bir kimesneden hilâf-ı şer'-i şerîf bir akçe ve bir habbe ahzı meslûb olmayup dâimâ fukarâ ve zu'afâya i'ânet ve umûrumuzu kemâ-hüve hakkuhu idâre ve rü'yet ve salâh-ı hâl ile melûf ve müsin ve ihtiyâr olduğundan cümlemiz kendüsünden hoşnûd ve râzılar olup bir dürlü şekvâmız yoğiken ashâb-ı ağrâzdan olup sahîh esnâfımızdan olmayan merkūm el-Hâc Ahmed ötedenberü kendi hâlinde ırzıyla mukayyed olmayup ekseri

evkātda tezvîrâta sülûk ve şürû‘ ile ba‘zı kesânı rencîde etmek âdet-i müstemirresi olup hatta üç sene mukaddem ba‘zı maslahat-ı ferdiyesi arz odasında zahîre ihrâc ile müstehak-ı tedîb olduğundan bâ-fermân-ı âlî Rodos Cezîresine iclâ ile tedîb olunmuş iken yine ıslâh-ı nefs etmeyüp cehliyet-i asliyesine rücû‘ ile bu esnâda dahi kethüdâ-yı merkūm on sekiz sene mukaddem kethüdâlık nâmıyla rüşvet olarak bi-gayr-ı hakkın iki bin guruşu alıp bana rahne etmişdi deyü istid‘âsını mübeyyin kethüdâ-yı merkūm ile arz odasında murâfa‘aya teşebbüs ve kethüdâlık üzerinden ref‘ olunmak dâ‘iyesiyle kethüdâ-yı merkūmun hilâf-ı vâki‘ sû-i hâlini ba‘zı mahallere inhâ edüp lâkin esnâfımız re’yi munzam olmaksızın hâssa cerrâhbaşısı tarafından kethüdâ-yı merkūm nâ-hemvâr harekâtda oldu deyü kethüdâlığın ref‘ ve âhara tevcîhi içün arz olunması nizâmımızın ihtilâline ve hoşnûd olduğumuz kethüdâmız ve ihtiyârımız merkūm bilâ-mûceb nân paresindan dûr ve mağrûr olunmasına bâ‘is ve bâdî olmağla fîmâ ba‘d merkūm el-Hâc Ahmed lâyıkı vechile tedîb olunup bu sûretde arzı zuhûr eder ise dahi i‘tibâr buyrulmayarak kethüdâlık-ı merkūm merkūmun üzerinden ref‘ buyrulmayıp uhdesine ibkā ve ba‘de’l-yevm esnâfımızın kethüdâlarından nâ-hemvâr hareket zuhûrunda kadîmden olageldiği vechile [şâkīleri] hâssa cerrâhbaşıları tarafına varup cünhâlarını lede’l-ifâde tarafından mübâşir ta‘yîniyle tarafeyni huzûr-ı şer‘a irsâl ve inde’ş-şer‘ ref‘i mûceb hâlâtı tahakkuk eder ise taraf-ı şer‘den dahi i‘lâm olunmadıkça üzerlerinden ref‘ olunmamak şürûtu başmuhâsebe kalemine kayd ve Anadolu muhâsebesi kalemine ilmühaberi i‘tâ buyrularak şürût-ı mezkûre derciyle başmuhâsebe kaleminden dahi bu def‘a kethüdâ-yı mezkûr yedine müceddeden berât-ı âlîşân sadaka ve ihsân buyrulması niyâzında oldukları İstanbul Mahkemesi’nden huzûr [-ı âlîlerine i‘lâm olundu.]

Fî 3 Zilka‘de sene 1236

19 [4b-1] Mehmed b. Salih’in, Hâfız Hasan b. Ali’ye olan borcunun tecil edildiği

450 guruş sefîne semeni hükmü

Ma‘rûz[-ı dâ‘î-i devlet-i aliyyeleridir ki]

Sâhib-i arzuhâl Hâfız Hasan b. Ali meclis-i şer‘-i münîrde arzuhâlde mezkûrü’l-ism el-Hâc Mehmed b. el-Hâc Salih muvâcehesinde Odunkapısı iskelesinde merbût çatal kıçlı şayka tâ‘bir olunur mükemmel âlâtlı bir kıt‘a sefînenin kırk sehm i‘tibâriyle beş sehm hisse-i şâyi‘ası benim ve yirmi hisse-i şâyi‘ası merkūm el-Hâc Mehmed’in ve on beş sehm hisse-i şâyi‘ası el-Hâc Ömer ve Mehmed’in iştirâken yedimizde mâlımız olmağla ben işbu târih-i i‘lâmdan on gün mukaddem sefîne-i mezkûre ile derûnunda mevcûde olup beynimizde ma‘lûm olan âlâtından ber-i‘tibâr-ı mezkûr mâlik olduğum beş sehm hisse-i şâyi‘a-i mezkûremi sekiz yüz elli guruş semen

tesmiyesiyle müşterikim merkūm el-Hâc Mehmed'e bey' ve lâyıkıyla teslîm eylediğimde ol dahi yedimden iştirâ ve temellük ve tesellüm ve kabûl ve semen-i merkūmun yüz altmış beş guruşunu merkūm el-Hâc Mehmed'e tahta semeninden zimmetinde deynim olan yüz altmış beş guruşa takāsen istîfâ edüp bâki-i merkūmun zimmetinde altı yüz seksen beş guruş alacağım olmağla merkūm el-Hâc Mehmed meblağ-ı bâkī-i mezbûr altı yüz seksen beş guruşun iki yüz otuz beş guruşunu üç gün mürûrunda ve mâ'adâ dört yüz elli guruşunu işbu târih-i i'lâmdan otuz bir gün mürûrunda def'aten bana edâ etmek üzere istimhâl etmekle ben dahi bu vechile imhâl ve te'cîl eyledim dediğini merkūm el-Hâc Mehmed Ağa tasdîk eylediği İstanbul Mahkemesi'nden huzûr-ı âlîlerine i'lâm olundu. El-emru li-men lehü'l-emr.

Fi'l-yevmi'r-râbi' min-Zilka'deti'ş-şerîfe li-sene sitte ve selâsin [ve] mi'eteyn ve elf.

20 [5a-1] Anbar-ı âmireden habbâzan esnafına dağıtılacak olan buğdayın cins ve fiyatının belirlenmesi

Mîrî hınta i'lâmı, 40.000 keyl

Ma'rûz[-ı dâ'i-i devlet-i aliyyeleridir ki]

Sâdır olan fermân-ı âlîlerine imtisâlen izzetlü defterdâr efendi bendelerinin telhîsi mûcebince işbu bin iki yüz otuz altı senesi Zilka'desinin beşinci gününden i'tibâriyle anbar-ı âmireden me'mûrîn ma'rifetiyle habbâzân esnâfına tevzî' olunan kırk bin keyl zahâyirin yirmi beş bin keyli korno ve on bin keyli Akdeniz-i atîk ve beş bin keyli Akdeniz kolsırası hıntaları olup her birinin beher keyline yüz ellişer para fiyat vaz'ıyla esnâf-ı merkūme kabûl eyledikleri İstanbul Mahkemesi'nden huzûr [-ı âlîlerine i'lâm olundu.]

Fî 5 Za sene 1236

21 [5a-2] Hadice Hanım bt. Mehmed'in alacak davasında kardeşi İsmail Ağa ile sulh olduğu

Helvacı gedikleri kirâsı tanzîmi

Ma'rûz[-ı dâ'î-i devlet-i aliyyeleridir ki]

Sâhibe-i arzuhâl zâtı mu'arrefe Hadice Hanım bt. Mehmed Ağa meclis-i şer'-i münîrde li-ebeveyn karındaşı derûn-ı arzuhâlde mezkûrü'l-ism İsmail Ağa muvâcehesinde İstanbul'da Aksaray'da sebîl kurbünde vâki' bir bâb ve mahrûse-i Galata'da Câmi'-i kebîr Mahallesi'nde kâin bir bâb ki cem'an iki bâb helvacı dükkânları derûnlarında mevcûde gedik âlât-ı lâzımelerinin on ikişer sehm i'tibâriyle sülüs hisseleri benim ve sülüsân hisseleri karındaşım merkūmun ve Fındıklı'da kolluk karşısında vâki'

bir bâb helvacı derûnunda mevcûde gedik âlâtının kezâlik on iki sehm i'tibâriyle üç sehm üç pul hissesi karındaşım merkūmun şirâen ve mâ'adâsı bi'l-irsi'ş-şer'î islâsen yedimizde iştirâken mâlımız olmağla karındaşım mezbûr İsmail Ağa işbu târih-i i'lâm senesinde duhûl eden rûz-ı hızır ibtidâsından sene-i âtiye rûz-ı hızırı ibtidâsına değin isti'mâl etmek üzere Aksaray'da olan dükkân-ı mezkûr gediğini bin yüz guruş kirâ kavliyle Ahmed Usta'ya ve Galata'da olan dükkân-ı merkūm gediğini altı yüz guruş kirâ kavliyle diğer Ahmed Usta'ya ve Fındıklı'da olan dükkân-ı mezbûr gediğini altı yüz elli guruş kirâ kavliyle Mehmed Usta'ya bi'l-cümle helvacı esnâfı kethüdâ ve ustaları ma'rifetleriyle ve benim izin ve tevkîlimle îcâr ve teslîm ve kirâları olan cem'an iki bin üç yüz elli guruşu dahi asâleten ve vekâleten ahz ü kabz edüp lâkin kirâ-yı mezkûrlardan benim hissem olmak üzere karındaşım mezbûrdan matlûbum olan yedi yüz bir guruşu bana vermeyüp iznimsiz umûruna sarfla istihlâk eylediğinden ben ve karındaşım merkūmun müstecirûn-ı mezbûrûn ile olan akd-i mezkûrunu fesh ve âlât-ı gedik-i mezkûrlarda olan hisselerimi muhâyâten zabıt dâ'iyesinde olmuşdum el-hâletü hâzihî karındaşım merkūm İsmail Ağa meblağ-ı mezkûr yedi yüz bir guruşu işbu târih-i i'lâmdan bir hafta mürûrunda bana edâya ben dahi müddet-i icârede gerek müstecirûn-ı merkūmun ve gerek karındaşım merkūma bir vechile müdâhale etmemek üzere ta'ahhüd ve bu vechile bi't-terâzî kat'-ı nizâ' eyledik dediğini merkūm İsmail Ağa tasdîk eylediği İstanbul Mahkemesi'nden huzûr-ı âlîlerine i'lâm olundu.

Fî 3 Za sene 1236

22 [5a-3] Kadıköylü Mustafa Ağa'nın, Kirkor v. Karabet'e olan borcunu ödemesi gerektiği

Sarrafın Kadıköylü Mustafa Ağa üzerine sened, hüküm 1.150 guruş

Ma'rûz[-ı dâ'î-i devlet-i aliyyeleridir ki]

İstanbul'da Vâlidehanı sarraflarından arzuhâl eden Kirkor v. Karabet zimmî meclis-i şer'de arzuhâlde mezkûrü'l-ism Kadıköylü Mustafa Ağa b. el-Hâc Mustafa mahzarında merkūm Mustafa Ağa zimmetlerinde bin iki yüz otuz üç senesi Muharreminin yirmi birinci günü ile müverrah bir kıt'a deyn temessükü mantûkunca karzdan iki bin üç yüz seksen guruş ve sene-i merkūme Rebî'ülâhiri'nin on beşinci günü ile müverrah ve diğer bir kıt'a temessük mantûkunca karzdan yüz yirmi beş guruş ve def'a bâ-temessük yedimden karz aldığı yirmi beş guruş ve bilâ-devr-i şer'î nemâ olarak matlûbum olan iki bin guruş ki cem'an ikrârı mûcebince dört bin beş yüz otuz guruş matlûbumdur bilâ-devr-i şer'î nemâ olduğunu mu'terif olduğum iki bin guruş şâyân-ı iltifâta olmamağla şer'an tenzîl olunup bâkīsi olan iki bin beş yüz otuz guruş merkūmun zimmetinde hâlâ hakkım olmağla meblağ-ı mezbûr iki bin beş yüz otuz guruşu merkūm Mustafa Ağa'dan taleb ederim deyü da'vâ ettikte ol

dahi cevâbında taraf-ı mersûma bâlâda mezkûr temessük mûcebince bin guruşu ve ba'dehû iki def'ada yüz elli guruş ki cem'an bin yüz elli guruş karzdan zimmetinde sahîhan deyni olduğunu ve okumak bildiğimden zimmî-i mersûmun âhara yazdırdığı temessük-ı mezkûru bin guruşa olmak üzere temhîr eylediğini i'tirâf müdde'î-i mersûmun ziyâde bin iki yüz seksen guruş karz müdde'âsını ba'de'l-inkâr müdde'î-i mesfûr ber-minvâl-i muharrer ziyâde müdde'âma şâhidlerim diyâr-ı âhar-ı ba'îddedir geldikleri zamân ikâme ederim deyü müdde'âsını beyâna kādir olmayup tâlib-i tahlîf dahi olmamağın mûcebiyle müdde'î-i mersûm Kirkor zimmî ziyâde bin iki yüz seksen guruş müdde'âsıyla merkūm Mustafa Ağa'ya bilâ-beyyine mu'ârazadan ba'de'l-men' alâ-mûcebi ikrârihi meblağ-ı mezkûr bin yüz elli guruşun müdde'î-i mersûma edâsıyla merkūm Mustafa Ağa ilzâm olunduğu İstanbul Mahkemesi'nden huzûr-ı âlîlerine i'lâm olundu.

El-emru li-veliyyü'l-emr.

Fi'l-yevmi'r-râbi' ve'l-ışrîn min-Şevvâli'l-mükerrem li-sene sitte ve selâsin ve mi'eteyn ve elf

23 [5b-1] Seyyid Yusuf Usta'nın, Mehmed Beşe b. Mehmed'e olan borcunu ödemeyi kabul ettiği

Ma'rûz[-ı dâ'î-i devlet-i aliyyeleridir ki]

Dergâh-ı âlî Yeniçerilerinin dokuzuncu bölük yoldaşlarından es-Seyyid Mehmed Beşe b. Mehmed meclis-i şer'-i münîrde eskici esnâfından mukaddemâ şerîki es-Seyyid Yusuf Usta b. Abdülcelil muvâcehesinde merkūm es-Seyyid Yusuf Usta'nın gāib ani'l-meclis Eskici es-Seyyid İbrahim Ağa b. Abdullah bâ-hüccet-i şer'iyye karzdan ve semen-i mebî'den deyni olan iki bin üç yüz guruşa ben tarafeynden bi'l-edâ ve'l-kabûl kefâlet-i sahîha-i şer'iyye ile kefîl bi'l-mâl ve dâmin olduğumdan sonra gāib-i mezbûra meblağ-ı mekfûlün-bih merkūm iki bin üç yüz guruşu bin iki yüz otuz beş senesi Zilhicceti'ş-şerîfesi'nin on altıncı günü târihiyle müverrah ve İstanbul mahkemesi sicilinde mukayyed bir kıt'a i'lâm mantûkunca hükm-i hâkimi'ş-şer'iyye benden ahz etmekle ben dahi mâlımdan gāib-i mezbûra vermediğim meblağ-ı merkūm iki bin üç yüz guruşu merkūm es-Seyyid Yusuf Usta'dan bi'l-mürâca'a taleb eylediğimde ol dahi kaziyye minvâl-i muharrer üzere olduğunu ikrâr u i'tirâf edüp lâkin meblağ-ı mezkûru hâlâ edâya iktidârı olmadığından işbu târih-i i'lâmdan doksan bir gün tamamında def'aten bana edâ etmek üzere istimhâl etmekle ben dahi bu vechile imhâl ve tecîl eyledim dediğini merkūm es-Seyyid Yusuf Usta bi'l-muvâcehe tasdîk ve meblağ-ı mezkûr iki bin üç yüz guruşu ber-vech-i muharrer edâya ta'ahhüd eylediği İstanbul Mahkemesi'nden huzûr [-ı âlîlerine i'lâm olundu.]

Fî 11 Za sene 1236

24 [5b-2] İsmail Ağa b. Ali'nin, berber dükkânı tahliyesi davasında Şerîfe Ümmügülsüm Hatun ile sulh olduğu

Aksaray'da berber dükkânı tahliye ve masrûf da'vâsından sulhü, 750 guruş

Ma'rûz[-ı dâ'î-i devlet-i aliyyeleridir ki]

Berber el-Hâc İsmail Ağa b. Ali meclis-i şer'-i münîrde İstanbul'da Aksaray nâm mahalde menzil tahtında kâin bir bâb berber dükkânının bi'l-icâreteyn mutasarrıfesi zâtı mu'arrefe Şerîfe Ümmügülsüm Hatun bt. Mehmed Said muvâcehesinde ben bundan akdem İstanbul'da Gurabiyeciler içinde vâki' Hâfız Mustafa Usta gediğini mâlikinden alıp hilâf-ı nizâm kendi re'yimle dükkân-ı mezkûr bilâ-emr-i âlî naklim mu'teber olmamağla mezbûre Şerîfe Ümmügülsüm Hatun bin iki yüz yirmi bir senesi şehr-i Rebî'ülevveli'nin yirmi dokuzuncu günü târihiyle müverrah ve İstanbul mahkemesi sicilinde mukayyed bir kıt'a fesh-i îcâr i'lâmı mûcebince beni dükkân-ı mezkûrdan ihrâc etmişdi el-hâletü hâzihî benim gerek dükkân-ı mezkûrda ve gerek gediğinde alâkam olmadığından ben dükkân-ı mezkûru tahliye ve mutasarrıfesi merkûmeye ba'de't-teslîm hâssa mimarbaşısı esbak İbrahim Kâfî Efendi'nin imzâ ve hatmini hâvî bir kıt'a keşif defteri mantûkunca mezbûre Şerîfe Ümmügülsüm Hatun'un bi-şartü'r-rücû' emriyle dükkân-ı mezkûra mâlımdan masrûf iddi'â eylediğim bin dokuz guruş otuz para müdde'âmdan merkûme Şerîfe Ümmügülsüm Hatun ile yedi yüz elli guruş bedel-i medfû' ve makbûza ber-nehc-i şer'î sulh olup ziyâdesine ve bi'l-cümle husûs-ı mezkûra müte'allika âmme-i da'vâdan tarafeynden her birimiz âharın zimmetini kabûlü hâvî ibrâ ve iskāt edüp bu vechile külliyen kat'-ı münâza'a eyledik dediğini merkûme Şerîfe Ümmügülsüm Hatun bi'l-muvâcehe tasdîk eylediği İstanbul Mahkemesi'nden huzûr [-ı âlîlerine i'lâm olundu.]

Fî 11 Za sene 1236

25 [6a-1] İsak Yahûdi'nin, Mehmed Emin Hoca b. Feyzullah'a olan borcunu ödemeyi kabul ettiği

Şeker akçesi, hüküm 198 guruş

Ma'rûz[-ı dâ'î-i devlet-i aliyyeleridir ki]

Mehmed Emin Hoca b. Feyzullah nâm kimesne meclis-i şer'-i münîrde İsak v. Avram Yahûdi muvâcehesinde bundan akdem mersûm İsak Yahûdi'nin bi'd-defa'ât yedimden ve mâlımdan iştirâ ve kabz eylediği ve ma'lûmü'l-vezn ve'l-fiyat beynimizde meklû toz şekeri semeninden zimmetinde alacağım olan mebâliğin ve bana olan teslîmâtının hesabını Yahûdi-i mesfûr ile beynimizde hesâb-ı sahih ile lede'r-rü'ye semen-i mezkûrdan mersûm İsak Yahûdi semeninde gayr-ez teslîmât

sahhe'l-bâkī yüz doksan sekiz guruş hakkım zuhûr edüp hatta Yahûdi-i mesfûr hesâb-ı mezkûr şübheden ârî olduğunu ve meblağ-ı mezkûr zimmetinde bana sahîhan deyni olduğunu kat'iyyen ikrâr dahi etmekle meblağ-ı mezkûr yüz doksan sekiz guruşu mesfûr İsak zimmîden hâlâ taleb ederim deyü da'vâ ettikte ol dahi cevâbında kaziyye minvâl-i muharrer üzere olduğunu bi-tamâmihâ tâyi'an ikrâr etmeğin mûcebiyle meblağ-ı bâkī-i mezkûr yüz doksan sekiz guruşun bi't-taleb müdde'î-i mersûma edâsıyla mesfûr İsak Yahûdi ilzâm olunduğu İstanbul Mahkemesi'nden huzûr [-ı âlîlerine i'lâm olundu.]

Fî 6 Za sene 1236

26 [6a-2] Hâce Lübâbe Hatun bt. Ahmed'in, boşandığı eşi Hâfız Mehmed Ağa'nın zimmetini ibrâ ettiği

Galata hamamcısının tatlîk i'lâmı

Ma'rûz[-ı dâ'î-i devlet-i aliyyeleridir ki]

Sâhibe-i arzuhâl zâtı mu'arrefe Hâce Lübâbe Hatun bt. Ahmed meclis-i şer'-i münîrde zevc-i mutallıkı Galata'da Yeşildirekli Hamamının hamamcısı derûn-ı arzuhâlde mezkûrü'l-ism el-Hâc Hâfız Mehmed Ağa b. el-Hâc Ahmed'in oğlu ve tarafından husûs-ı âtîde vekâleti es-Seyyid Salih b. Yakub ve Mehmed Beşe b. Hasan şehâdetleriyle sâbit olan Hâfız Ali Efendi muvâcehesinde müvekkil-i merkūm el-Hâc Hâfız Mehmed Ağa altı sene mukaddem beni elli guruş mehr-i müeccel tesmiyesiyle tezevvüc ve duhûl edüp işbu târih-i i'lâmdan altı ay mukaddem bir talâk ile bâyinen tatlîk edüp mehr-i [müeccel-i] mezkûrum zimmetinde iken bir ay mürûrunda yine elli beş guruş mehr-i müeccel tesmiyesiyle tezevvüc ve duhûl ve işbu sene-i mübâreke Ramazanının beşinci günü bir talâk ile bâyinen tatlîk etmekle iki def'ada zimmetinde mütekarrir ve ma'kūdun-aleyh mehr-i müeccelelerim olan cem'an yüz beş guruş ve nafaka-i iddet-i mu'ayyene-i ma'lûmem ve meûnet-i süknâm-ı bâkiyem bi't-terâzî ta'yîn olunan yirmi guruş ve bedel-i sulh-i sahîhden müvekkil-i merkūmdan matlûbum olan elli guruş ki cem'an yetmiş beş guruş müvekkil-i merkūm el-Hâc Hâfız Mehmed Ağa vekîl-i mezbûr Hâfız Ali Efendi ma'rifetiyle bana def' ve teslîm eylediğinde ben dahi yedinden tamamen ve kâmilen ahz ü kabz edüp hukūk-ı zevciyete ve zevcim müvekkil-i merkūmun ikrâr-ı mücerredini sebeb tutarak kendisinden cihet-i beyân etmeksizin matlûbum olan üç yüz guruş ile zevcim merkūmun mukaddemâ bana beynimizde ma'lûm icâre kavliyle müsâneheten îcâr ve teslîm eylediği hamam-ı mezkûr üç buçuk sene taht-ı icâremde olmağla müddet-i mezkûrede hamam-ı merkūm hâsılâtından hıdr nâmıyla müvekkil-i merkūmdan matlûb eylediğim üç yüz elli guruş mutâlebesine ve işbu târih-i i'lâma gelince sâir cemî' hukūk-ı şer'iyyeye müte'allika âmme-i de'âvîden ben müvekkil-i merkūm ile oğlu vekîl-i merkūmdan

her birinin zimmetleri[ni] ibrâ ve iskāt eylediğimde onlar dahi kezâlik hukūk-ı zevciyete ve sâire müteʿallika âmme-i daʿvâdan benim zimmetimi ibrâ ve iskāt ve her birimiz âharın ibrâsını kabûlle külliyen katʿ-ı nizâʿ eyledik dedikde vekîl-i merkūm asâleten ve vekâleten tasdîk eylediği İstanbul Mahkemesi'nden huzûr [-ı âlîlerine iʿlâm olundu.]

Fî 13 Za sene 1236

27 [6b-1] Mehmed Ağa b. Hüseyin ile Sarraf Papasoğlu Vasil v. Apostol'un birbirlerinin zimmetlerini ibrâ ettikleri

Galata muhzırının sarrafla sulhü, 300 guruş

Maʿrûz[-ı dâʿî-i devlet-i aliyyeleridir ki]

Sâhib-i arzuhâl es-Seyyid el-Hâc Mehmed Ağa b. Hüseyin meclis-i şerʿde sarraf tâifesinden arzuhâlde mezkûrü'l-ism Papasoğlu Vasil v. Apostol zimmî muvâcehesinde bin iki yüz otuz senesi Muharreminin dokuzuncu günü mâlımdan mersûm Vasil zimmîye üç bin üç yüz elli guruş karz verdiğimden sonra mesfûr Vasil zimmî Ersek mukātaʿasının iltizâm temessükü yedimdedir sen iki bin beş yüz guruş bedel mukābelesinde kabûl eyle diyerek temessükü yedime teslîm ve bedel-i iltizâm-ı mezkûru ve deyn-i mezkûrunun ol mikdârına mahsûb edüp lâkin ben mahalline vardığımda mukātaʿa-i mezkûreyi Hüdâvendigâr sancağı mutasarrıfı bana zabt ettirmediğinden Der-aliyye'ye avdet ve temessükü sarraf-ı mersûma edâ eylediğimde deyn-i mezkûrundan ancak bedel-i iltizâma mahsûb eylediği iki bin guruşu bana verüp bâkīsi olan sekiz yüz elli guruş zimmetinde kalmağla hâlâ taleb ederim deyü tasaddî eylediğim daʿvâmdan bâ-tavassut-ı muslihîn sarraf-ı mesfûr Vasil ile an-inkâr üç yüz guruş bedel-i medfûʿ ve makbûza ber-nehc-i şerʿî sulh edüp ziyâdesine ve bi'l-cümle husûs-ı mezkûra ve işbu târih-i iʿlâma gelince sâir cemîʿ hukūk-ı şerʿiyyeye müteʿallika âmme-i daʿvâdan her birimiz âharın zimmetini kabûlü hâvî ibrâ ve iskāt eyledik deyü eylediği takrîrini Vasil zimmî bi'l-muvâcehe tasdîk eylediği İstanbul Mahkemesi'nden huzûr [-ı âlîlerine iʿlâm olundu.]

Fî-gurre-i Za sene 1236

28 [6b-2] Cihânbeyli aşiretinin Anadolu'dan İstanbul'a getirdiği koyun ve keçilerin kasap esnafına dağıtımı

Cihânbeylilerin ağnâm mübâyaʿası 12.560 aded, keçi 340 aded

Maʿrûz[-ı dâʿî-i devlet-i aliyyeleridir ki]

Anadolu'da Cihânbeyli Ekrâdından olup bu defʿa dahi Der-aliyye'ye cemʿan on iki bin beş yüz altmış re's Karaman ağnâmı ve üç yüz kırk re's keçi sevk ve tesyîr eden

celeb tâifesinden ve dört yüz altmış re's ganemin mâliki Ömer b. Abdullah ve bin re's ganemin mâliki Emir İsmail ve yedi yüz re's ganemin mâliki Hızır oğlu el-Hâc Musa ve yedi yüz seksen re's ganemin mâliki Ali oğlu Mehmed ve bin re's ganemin mâliki Kanber oğlu Mehmed ve yedi yüz re's ganemin mâliki el-Hâc Hasan ve yedi yüz elli re's ganemin mâliki Musa oğlu Musa ve yedi yüz re's ganemin mâliki Kabeş?oğlu Mustafa ve ve dört yüz re's ganemin mâliki Serdaroğlu Osman ve beş yüz elli re's ganemin mâliki Ebûbekir oğlu Mehmed ve üç yüz elli re's ganemin mâliki Cihânbeyli Osman ve altı yüz yirmi re's ganemin mâliki Cihânbeyli Haydar ve üç yüz re's ganemin mâliki Bayrakdâroğlu Ali ve beş yüz elli re's ganemin mâliki Mustafa oğlu Mehmed ve sekiz yüz re's ganemin mâliki Murad oğlu Hasan ve yedi yüz re's ganemin mâliki Pekmezci oğlu Mustafa ve sekiz yüz re's ganemin mâliki Ali Ağa ve yedi yüz re's ganemin mâliki Berber oğlu Tayyar ve yedi yüz re's ganemin mâliki Cihânbeyli Resul ve iki yüz kırk re's keçinin mâliki Cihânbeyli Yusuf ve yedi yüz re's keçinin mâliki merkūm Pekmezci oğlu Mustafa'dan her biri tâife-i merkūmenin bey'leri es-Seyyid Mustafa Bey ile Bosna celebânından olup işbu sene-i mübâreke mevsim-i baharında Âsitâne-i aliyyeye külliyetli ağnâm sevk edenlerden Karayobi? oğlu Vatho ve Matya ve Bovıç oğlu Panço ve Sapod ve Filibeli Nabdan ve Habak oğlu Velko ve Edirneli Kanco zimmîler hâzır oldukları hâlde kassabân esnâfının kethüdâları el-Hâc Hasan Ağa b. el-Hâc Osman mahzarında her biri takrîr-i kelâm edüp biz ber-vech-i muharrer mâlikler olduklarımız hayvânât-ı mezkûreyi bundan akdemce bâ-fermân-ı âlî verilen nizâm üzere lühûmunun beher kıyyesini kassabân esnâfına otuz yedi para ve kuyruklarının beher kıyyesini kırk para ve ağnâm sakatlarını on para ve keçi sakatlarını beş para i'tibâriyle kassabân esnâfına tevzî' içün kethüdâ-yı merkūm el-Hâc Hasan Ağa'ya teslîme ve kethüdâ-yı merkūm dahi ağnâm-ı mezkûrenin mikdâr ve semenlerini mübeyyin yaftalarını hîn-i tevzî'inden yirmi bir gün mürûrunda ve akçelerini hîn-i tevzî'inden otuz bir gün mürûrunda esnâfından cem' ve tahsîl-birle bize tamamen îfâya ve lühûmunun beher kıyyesini narh-ı cârî üzere kırkar paraya ve kıvırcığın **[7a]** beher kıyyesini kırk üçer paraya ibâdullâha bey'e hâlâ hâssa kasabbaşısı efendinin inzâm-ı re'yi ile ta'ahhüd ve tarafeynden her birimiz âharın ta'ahhüdünü kabûl eyledik dediklerini kethüdâ-yı merkūm ba'de't-tasdîk Bosna celebleri hâzirûn-ı mesfûrûnun ağnâmları mevsim-i şitâda gelmek takrîbiyle mesârif-i kesîreye dûçâr olduklarından celebân-ı mesfûrûnun ağnâmları sekiz gün ve Karaman ağnâmı iki gün tevzî' olunmak üzere nizâma rabt olunmuş ise de Bosna celebleri hâzirûn-ı mesfûrûnun ağnâmları kalîl kaldığına mebnî bu def'a Bosna ağnâmı dört gün ve Karaman ağnâmı sekiz gün tevzî' olunmasında cümlesi terâzî ve ittifâk eyledikleri İstanbul Mahkemesi'nden huzûr [-ı âlîlerine i'lâm olundu.]

Fî 6 Za sene 1236

29 [7a-1] Hacı Süleyman ve vâlidesi Şerîfe Hadice Hatun'un evlerine izinsiz yaptırdıkları tahta-pûş ve bacayı kaldırmayı taahhüt ettikleri

Husûsla tahta-pûş nizâʿı

Maʿrûz[-ı dâʿi-i devlet-i aliyyeleridir ki]

Sâdır olan fermân-ı âlîlerine imtisâlen husûs-ı âti'l-beyânı mahallinde ketb ve tahrîr ve istimâʿ içün savb-ı şerʿ-i enverde[n] irsâl olunan Başkâtib İbrahim Ârif Efendi dâʿîleri hâssa mimarı hulefâsından Derviş Ahmed ve Sofi Mustafa halîfeleriyle nezâret-i dâʿîlerinde âsûde evkāfdan merhûm Kor Çelebi nâm sâhibü'l-hayrın İstanbul'da Mahmud Paşa kurbünde Hacı Küçük Mahallesi imâmlarına galle ve tevliyeti meşrûta vakıf müsakkafâtından mahalle-i mezbûrede Çukacı sokağında vâkiʿ maʿlûmü'l-hudûd ve şehriye on akçe icâre-i müeccele ile Peştahtacı es-Seyyid el-Hâc Süleyman Ağa b. Hasan ile vâlidesi Şerîfe Hadice bt. Yusuf nâm Hatun'un bi'l-münâsafa bâ-temessük-ı mütevellî taht-ı tasarruflarında olan bir bâb menzile varup huzûr-ı Müslimînde baʿde akdi'l-meclis vakf-ı mezkûrun bi'l-meşrûta mütevellîsi ve menzil-i merkūm verâsında kâin vakf-ı mezbûr müsakkafâtından bir bâb menzilin mutasarrıfı mahalle-i mezbûre imâmı sâhib-i arzuhâl Hâfız Ali Efendi b. Hasan ve menzil-i mezkûr karşısında kâin vakf-ı âhardan bir bâb menzilin mutasarrıfı Mehmed Efendi b. İbrahim nâm kimesneler meclis-i maʿkūd-ı mezkûrda derûn-ı arzuhâlde mastûrü'l-ism mezbûr es-Seyyid el-Hâc Süleyman Ağa ile vâlidesi zâtı muʿarrefe merkūme Şerîfe Hadice Hatun muvâcehelerinde mahalle-i mezbûre ahâlîsinden Hâfız Mehmed Efendi b. el-Hâc Mustafa ve Hancı Ali Efendi b. İsmail ve Süleyman Efendi b. Ömer ve Mehmed Nuri Efendi b. Mehmed ve Mustafa Ağa b. Yahya ve Çubukçu Ahmed Ağa b. Mehmed ve Çubukçu Abdullah Ağa b. Hüseyin ve Kebabcı Emin Ağa b. Ahmed nâm kimesneler hâzır oldukları hâlde mezbûrân es-Seyyid el-Hâc Süleyman Ağa ve vâlidesi Şerîfe Hadice Hatun bi'l-meşrûta mütevellîsi olduğum vakf-ı mezbûr müsakkafâtından bi'l-iştirâk mutasarrıflar oldukları üç direk bir bâb menzillerinin damı üzerine benim iznim yok iken müceddeden binâ ve ihdâs eyledikleri mimârân-ı mezbûrân mesâhalarıyla tûlen iki buçuk zirâʿ ve arzen bir buçuk ve kadden kezâlik bir buçuk zirâʿ bozacı bacasıyla tûlen üç zirâʿ üç parmak ve arzen iki zirâʿ on sekiz parmak ve kadden üç zirâʿ tahta-pûşun bizimle sâir ahâlî-i mezbûrûnun makarr-ı nisvân olan mahallerine nezâret olup ve bu makūle bozacı bacasıyla tahta-pûş binâsı bâ-emr-i âlî memnûʿâtdan olmağla refʿ olunması bizim ve hâzirûn-ı merkūmûnun matlûbumuzdur dediklerinde fi'l-hakīka zikr olunan bozacı bacasıyla tahta-pûşun müddeʿiyân-ı mezbûrân ile sâir ahâlî-i mahalle-i mezbûrûnun makarr-ı nisvân olan mahallerine nezâreti olup ve bu makūle bozacı bacasıyla tahta-pûş binâsı bâ-emr-i âlî memnûʿâtdan olduğunu mimârân-ı mezbûrân ve sâir sikāt-ı Müslimîn haber verdiklerini mezbûr dâʿîleri mahallinde ketb ve tahrîr ve maʿan mebʿûs ümenâ-i

şer‘den Çukadâr es-Seyyid Süleyman Ağa b. es-Seyyid Halil ve Muhzır Mehmed Emin b. Hâfız Mustafa ile meclis-i şer‘a inhâ etmeğin mezbûrân es-Seyyid el-Hâc Süleyman ve vâlidesi Şerîfe Hadice Hatun’un hilâf-ı emr-i âlî ihdâs eyledikleri bozacı bacası tahta-pûşun ref‘i bâlâ-yı i‘lâmımız fermân-ı âlîleri sudûruna mütevakkıf idüğü İstanbul Mahkemesi’nden huzûr [-ı âlîlerine i‘lâm olundu.]

Fî 15 Za sene 1236

30 [7a-2] Anbar-ı âmireden habbâzan esnafına dağıtılacak olan buğdayın cins ve fiyatının belirlenmesi

Mîrî hınta i‘lâmı keyl 40.000

Ma‘rûz[-ı dâ‘î-i devlet-i aliyyeleridir ki]

Sâdır olan fermân-ı âlîlerine imtisâlen izzetlü defterdâr efendi bendelerinin telhîsi mûcebince işbu bin iki yüz otuz altı senesi Zilka‘desinin on ikinci gününden i‘tibâriyle anbar-ı âmireden me’mûrîn ma‘rifetiyle habbâzân esnâfına tevzî‘ olunan kırk bin keyl zahâyirin on beş bin keyli Akdeniz-i atîk **[7b]** ve yirmi beş bin keyli korno hıntaları olup her birinin beher keyline yüz ellişer para fiyat vaz‘ıyla esnâf-ı merkūme kabûl eyledikleri İstanbul Mahkemesi’nden huzûr [-ı âlîlerine i‘lâm olundu.]

Fî 12 Za sene 1236

31 [7b-1] Artin v. Asvador’un tömbeki alacağından Haçador v. Sinayel’in zimmetini ibrâ ettiği

Deyn mukābelesinde tönbakü ahzı 14.100 guruş

Ma‘rûz[-ı dâ‘î-i devlet-i aliyyeleridir ki]

Arzuhâl eden Vanlı Artin v. Asvador nâm zimmî meclis-i şer‘-i münîrde derûn-ı arzuhâlde mastûrü’l-ism Vanlı Haçador v. Sinayel zimmî muvâcehesinde benim mersûm Haçador zimmîye yedinden ve mâlından ceste ceste iktirâz ve kabz ve umûruma sarfla istihlâk eylediğim on dört bin yüz guruş zimmî-i mesfûr zimmetimde deynim olmağla meblağ-ı mezkûrun yüz elli guruşunu nakden ve on iki bin yüz kırk dokuz guruş mukābelesinde dahi yedimde mâlım olan gayr-ez tura bin beş yüz altmış beş vakıyye Şiraz tönbaküsünu beher kıyyesini yedişer guruşa ve gayr-ez tura yüz doksan dokuz vakıyye İsfehan tönbakusunu beher kıyyesini altışar guruşa mersûm Haçador zimmîye bey‘ ve teslîm ve semenleri olan cem‘an on iki bin yüz kırk dokuz guruşu meblağ-ı mezkûr on iki bin yüz kırk guruşa takāsen ibkā edüp bâkīsi olan bin sekiz yüz guruşa dahi benim İstanbul’da Mahmudpaşa-i Velî Câmi‘-i şerîfi civârında Sultan Odaları demekle meşhûr bir

bâb handa mütemekkin Tönbakucu Filibos v. Atam zimmî zimmetinde cihet-i deyn-i şer'iyye alacağım olan bin sekiz yüz guruş deyn-i mezkûruma mahsûben mersûm Filibos zimmîden ahz etmek üzere tarafımdan dâyinim mersûm Haçador zimmîyi tevkîl eylediğimde ol dahi ber-vech-i muharrer vekâlet-i merkūmeyi kabûl edüp ol vechile meblağ-ı mezkûr on dört bin yüz guruşdan benim ve semen-i mezkûrlardan mesfûr Haçador'un zimmetimiz berî'e olmuşdur dediğini merkūm Haçador zimmî bi'l-muvâcehe tasdîk eylediği İstanbul Mahkemesi'nden huzûr [-ı âlîlerine i'lâm olundu.]

Fî 22 Za sene 1236

32 [7b-2] Kirkor v. Bedros'un, Hüsrev Efendi vakfından icareli berber dükkânı gediğini Numan Usta'ya sattığı

Berber gediği mübâya'a ve nakli

Ma'rûz[-ı dâ'i-i devlet-i aliyyeleridir ki]

İşbu arzuhâl hâmişinde mastûr derkenâr mûcebince İstanbul'da Çatal Han derûnunda vâki' başmuhâsebe kaleminde mukayyed bâ-sûret Ağyazar zimmî ismine mukayyed olan bir bâb berber dükkânı derûnunda mevcûde gedik âlât-ı lâzıme-i ma'lûmenin tedâvül-i eyâdî ile hâlâ mâliki Kirkor v. Bedros zimmî meclis-i şer'-i münîrde berberân esnâfının Şeyh[i] es-Seyyid el-Hâc Osman Efendi ve Kethüdâsı İbrahim Ağa ve du'âcısı el-Hâc Abdullah Efendi ve Yiğitbaşısı es-Seyyid Mehmed Nuri Ağa ve Çavuşları Mustafa Çavuş ve Ahmed Usta ve diğer Ahmed Usta ve Ali Usta ve sâir mazbûtü'l-esâmî ustalarıyla İstanbul'da Hoca Pîrî Câmi'-i şerîfi kapısı karşısında sokakda Sepetçi Hanı zahrında vâki' olup mukaddemâ kârgîr mahzen iken bundan akdem berber dükkânı olan merhûm Hüsrev Efendi vakfından bir bâb berber dükkânın[ın] bâ-temessük-ı mütevellî bi'l-icâreteyn-i münâsafa mutasarrıfları es-Seyyid Süleyman Efendi ve Şerîfe Azîme Hanım veledey es-Seyyid el-Hâc İbrahim Ağa b. Abdullah tarafından husûs-ı âtîde vekâleti bi'l-ma'rifeti'ş-şer'iyye zât-ı mezbûreyi ârifân Berber Ali Usta b. Mustafa ve diğer Ali Usta b. Ali şehâdetleriyle sâbit olan es-Seyyid Hüseyin Ağa b. el-Hâc Halil'den her biri hâzır oldukları hâlde es-Seyyid Numan Usta b. Salih mahzarında ben ber-vech-i muharrer Çatal Han derûnunda olan dükkân-ı merkūmda şirâen mâlik olduğum mu'teber gedik âlât-ı lâzıme-i mezkûresini bi-safkatin vâhidetin yüz guruş semen-i medfû' ve makbûza bey'-i bâtt-ı sahîh-i şer'î ile mezbûr es-Seyyid Numan Usta'ya bey' ve temlîk ve teslîm eylediğimde ol dahi ber-minvâl-i muharrer iştirâ ve temellük ve tesellüm ve kabûl edüp mebî'-i mezkûrun tağrîr ve gabnine müte'allika âmme-i da'vâdan tarafeynden her birimiz âharın zimmetini kabûlü hâvî ibrâ etmemizle ba'de'l-yevm âlât-ı gedik-i mezkûrda benim alâkam kalmayup merkūm es-Seyyid Numan Usta'nın mâl-ı müşterâsı olmuşdur dediğini merkūm es-Seyyid

Numan Usta bi'l-muvâcehe ba'de't-tasdîk vekîl-i hâzır-ı merkūm es-Seyyid Hasan Ağa zikr olunan Sepetçi Hanı zahrında olan kârgîr berber dükkânını müvekkilleri merkūmân es-Seyyid Süleyman Efendi ve Şerîfe Azîme Hanım'ın bin iki yüz yirmi yedi senesi hilâlinde şehriye altışar guruş kir[â] kavliyle merkūm es-Seyyid Numan Usta'ya îcâr ve teslîm ve kabûl edüp derûnunda târih-i merkūmdan berü müsteciren sâkin olduğunu ve merkūm es-Seyyid Numan Usta'nın mesfûr Kirkor zimmîden iştirâ eylediği gedik-i [**8a**] mezkûru müşteri-i merkūm es-Seyyid Numan Usta talebiyle dükkân-ı mezkûra nakline müvekkilleri merkūmânın râzılar olduklarını ve kârgîr dükkân-ı mezkûrda bir kimesnenin mukayyed ve mu'teber gediği olmadığını esnâf-ı hâzirûn-ı merkūmûn ile ma'an bi'l-vekâle takrîr ve bu makūle aklâma mukayyed ve mu'teber gedik âlâtı kurb ve civârında vâki' âharın gediğinden ârî dükkâna mutasarrıfları rızâlarıyla naklolunmak ber-mantûk-ı derkenâr şürût-ı nizâmlarından olduğunu bi'l-cümle kethüdâ ve esnâf-ı hâzirûn-ı merkūmdan her biri ihbâr dahi etmeleriyle zikr olunan Çatal Han derûnunda olan mukayyed dükkân-ı mezkûrun kaleminde olan kaydı terkīn ile derûnunda olan gedik âlâtının sâlifü'l-beyân Hoca Pîrî Câmi'-i şerîfi karşısında sokakda Sepetçi Hanı zahrında olan dükkâna ber-vech-i muharrer mutasarrıfları izin ve rızâlarıyla nakline ruhsat-birle âlât-ı gedik-i mezkûrun Ağyazar ismine olan kaydı ref' ve müşteri-i merkūm es-Seyyid Numan Usta ismine kayd ve nakli tasrîhiyle yedine sûret i'tâsı bâbında fermân-ı âlîleri sudûru niyâzında oldukları İstanbul Mahkemesi'nden huzûr [-ı âlîlerine i'lâm olundu.]

Fî 13 Za sene 1236

33 [8a-1] Kadayıfçı Hüseyin Beşe b. İbrahim'in, Hasan Alemdâr aleyhine açtığı alacak davasının mesnetsiz olduğu

Kadayıfçının dakīk akçesi adem-i iltifâtı

Ma'rûz[-ı dâ'i-i devlet-i aliyyeleridir ki]

Sâhib-i arzuhâl Kadayıfçı Hüseyin Beşe b. İbrahim nâm kimesne li-ebeveyn er karındaşı Hasan Beşe hâzirûn olunduğu hâlde meclis-i şer'-i münîrde arzuhâlde ism-i mezkûr Hasan Alemdâr b. Ahmed ve İbrahim Ağa b. Ömer muvâcehelerinde ben bin iki yüz senesi Şa'bâni'l-mu'azzamı hılâlinde Anadolu cânibine âzim olduğumda merhûm Hasan Alemdâr benden dakīk-i has semeninden iki yüz yetmiş üç guruş ve merkūm İbrahim Ağa yüz elli dört guruş taleb etmeleriyle ben dahi ikrâr ve yedlerine temessük verüp azîmet ettikden sonra merkūmân Hasan Alemdâr ve İbrahim Ağa karındaşım hâzır-ı merkūmu şehr-i mezkûrun yirmi yedinci günü Ahî Çelebi Mahkemesine huzûr-ı hâkime getirip meblağayn-ı mezkûreyne kefâletini şuhûd-ı udûl ile ba'de'l-isbât ve'l-hükm meblağayn-ı mezkûreyni hâzır-ı merkūmdan bi-hükmi'l-kefâle ahz etmişler idi lâkin ben merkūmân Hasan

Alemdâr ve İbrahim Ağa'nın bi'd-defa'ât bana bey' ben dahi kadayıf i'mâliyle istihlâk eylediğim dakīki her bâr narh-ı cârî üzere almayıp rızâmla ahyânen narhdan ziyâdeye aldığımdan mukaddemâ bi'l-cümle beynimizde cârî hesâbımız rü'yet olunup bu ana değin narh-ı cârîden ziyâde olarak benden aldıkları meblağı ve yâhud kefîlimden aldıkları meblağayn-ı mezkûreyni bana red ve teslîm etmeleri murâdımdır demesi bu mertebe ile şer'an mesmû'a ve iltifâta şâyân olmamağla kelâmına iltifât olunmadığı İstanbul Mahkemesi'nden huzûr [-ı âlîlerine i'lâm olundu.]

Fî 13 Za sene 1236

34 [8a-2] Nakkaş Hüseyin Ağa b. Mehmed'in alacak davasında Dellâl Yako v. Yasef ile sulh olduğu

Nakkāşın Yahûdi ile sulhü 130 guruş

Ma'rûz[-ı dâ'i-i devlet-i aliyyeleridir ki]

Sâhib-i arzuhâl Nakkāş Hüseyin Ağa b. Mehmed meclis-i şer'-i münîrde arzuhâlde mastûrü'l-ism Dellâl Yako v. Yasef Yahûdi muvâcehesinde mersûm Yako Yahûdi işbu târih-i i'lâmdan bir sene mukaddem İstanbul'da Balat iskelesinde taşçılar içinde vâki' menzilimin üç oda ve bir sofasını kendi boyan ile nakş eyle sana iki yüz altı guruş ücret vereyim deyip ben dahi râzı olup kendi boyamla nakş edüp ve nakşımın yevm-i idhâlde olan kıymetde ecr-i mislim meblağ-ı mezkûr iki yüz altı guruşa mu'âdil olmağla meblağ-ı mezbûru Yahûdi-i mersûmdan taleb ederim deyü tasaddî eylediğim da'vâmdan mesfûr Yako Yahûdi ile an inkâr dört yüz otuz guruş bedel-i makbûza sulh olup ziyâdesine ve bi'l-cümle husûs-ı mezkûra müte'allika âmme-i da'vâdan her birimiz âharın zimmetini kabûlü hâvî ibrâ ve iskāt [eyledim] dediğini mesfûr Yako Yahûdi tasdîk eylediği İstanbul Mahkemesi'nden huzûr [-ı âlîlerine i'lâm olundu.]

Fî 14 Za sene 1236

35 [8a-3] Anbar-ı âmireden habbâzan esnafına dağıtılacak olan buğdayın cins ve fiyatının belirlenmesi

Mîrî hınta i'lâmı keyl 40.000

Ma'rûz[-ı dâ'i-i devlet-i aliyyeleridir ki]

Sâdır olan fermân-ı âlîlerine imtisâlen izzetlü defterdâr efendi bendelerinin telhîsi mûcebince işbu bin iki yüz otuz altı senesi Zilka'desinin on dokuzuncu gününden i'tibâriyle anbar-ı âmireden [me']mûrîn ma'rifetleriyle habbâzân esnâfına tevzî' olunan [**8b**] kırk bin keyl zahâyirin on bin keyli Arnabud ve on keyli korno ve

sekiz bin keyli Samsun ve on iki bin keyli Akdeniz-i atîk hıntaları olup her birinin beher keyline yüz ellişer para fiyat vaz'ıyla esnâf-ı merkûme eyledikleri İstanbul Mahkemesi'nden huzûr [-ı âlîlerine i'lâm olundu.]

Fî 19 Za sene 1236

36 [8b-1] Boyacı Aksato v. Todori'nin, Bağdâdî Hacı Mehmed Emin'e olan borcunu ödemesi gerektiği

Arz odasında hüküm 1.500 guruş, Bağdâdî'nin

Ma'rûz[-ı dâ'i-i devlet-i aliyyeleridir ki]

Sâhib-i arzuhâl Bağdâdî es-Seyyid el-Hâc Mehmed Emin b. el-Hâc Mustafa nâm kimesne Çarşamba günü arz odasında huzûr-ı lâmi'u'n-nûr-ı hazret-i Sadr-ı a'zamîde ma'kūd meclis-i şer'-i enverde arzuhâlde mastûrü'l-ism Boyacı Aksato v. Todori zimmî muvâcehesinde mersûm Aksato zimmî zimmetinde işbu bin iki yüz otuz altı senesi Muharremi'l-harâmı'nın on beşinci günü yedimden ve mâlımdan iştirâ ve kabz eylediği bin yüz vakıyye zerdecâv boyası semeninden iki bin dört yüz yetmiş beş guruş alacak hakkımın dokuz yüz yetmiş guruşunu bundan akdemce mersûmun yazıcısı Kalovi zimmî ma'rifetiyle ahz etmemle bâkīsi olan bin beş yüz guruşu mersûm Aksato zimmîden taleb ederim deyü da'vâ ettikte ol dahi cevâbında ikrâr lâkin meblağ-ı mezbûr bin beş yüz beş guruş için sene-i merkûme Ramazanı'nın üçüncü günü İstanbul'da Lanka Yenikapısı hâricinde vâki' dükkânımda mecmû'u bin altı yüz beş guruşa râyic yirmi Macar ve on Sûrîn altınlarıyla iki yüz aded ufak parayı müdde'î-i merkûma verüp teslîmimden ziyâde olarak zimmetinde yüz guruş hakkım ta'alluk etmişken müdde'î-i merkūm benim teslîmimi külliyen münkir olarak bi-gayr-ı hakkın yüz elli guruşumu dahi ahz etmişdi deyü ba'de'd-def' ve'l-inkâr mersûm Aksato zimmî ber-vech-i muharrer def'-i mezkûruna şâhid olmak üzere ikāme eylediği Boğaziçi'nde Mîrgûnoğlu nâm mahalde sâkin Yakub b. Osman nâm kimesne zimmî-i mersûm husûs-ı mezkûra seksen guruş kavliyle beni şehâdet-i zûr etmek içün getirdi husûs-ı mezkûr kat'a mâlumum değildir deyüp ve mersûm Aksato zimmî şâhid-i âdil-i âhar ikāmesinden aczini ifâde edüp talebiyle müdde'î-i merkūme muvâcehesinde yemîn verilmeğin mûcebiyle mersûm Aksato zimmî def'-i mezkûruyla müdde'î-i merkūma bilâ-beyyine mu'ârazadan ba'de'l-men' alâ-mûcebi ikrârihi meblağ-ı mezbûr bin beş yüz guruşu müdde'î-i merkūma edâ ve teslîme bi't-taleb mesfûr Aksato zimmîye tenbîh olunduğu İstanbul Mahkemesi'nden huzûr [-ı âlîlerine i'lâm olundu.]

Fî 16 Za sene 1236

37 [8b-2] Kürkçü Dimitri v. Tanaş'ın, Mustafa Şemseddin Efendi'den kiraladığı kürkçü dükkânını tahliye edeceği

Arz odasında Ayasofya'da kürkçü dükkânından ihrâc i'lâmı

Ma'rûz[-ı dâ'i-i devlet-i aliyyeleridir ki]

Mübârek rikāb-ı kamer-tâb-ı hüsrevâneye takdîm olunan işbu arzuhâlde zikr ve beyân olunduğu üzere İstanbul'da Ayasofya-i Kebîr Câmi'-i şerîfi havlusuna nâzır Haremeyn-i Muhteremeyn vakfından ma'lûmü'l-hudûd bir bâb kebîr konak ile ittisâlinde vâki' bir bâb kârgîr kürkçü dükkânının bi'l-icâreteyn mutasarrıfesi Saraylı Mirât Kadın bt. Abdullah tarafından husûs-ı âtîde vekîl-i müsecceli Mehmed Şefik Ağa b. Abdullah bi'l-ma'iyye rü'yete memûr Harameyn-i şerîfeyn müfettişi mevâlî-i izâmdan Hatîbzâde fazîletlü es-Seyyid Mehmed Derviş Efendi hâzır olduğu hâlde müvekkile-i mûmâ-ileyhânın zevci müderrisîn-i kirâmdan Benlizâde Mustafa Şemseddin Efendi mevcûd iken Çarşamba günü arz odasında huzûr-ı lâmi'u'n-nûr-ı hazret-i Sadr-ı a'zamîde ma'kūd meclis-i şer'-i enverde dükkân-ı mezkûr derûnunda mevcûde olup işbu arzuhâl hâmişinde mastûr başmuhâsebe kalemi derkenârında zımnen şürût-ı nizâma dâhil olduğu müstefâd olan kürkçü gediği âlât-ı lâzıme-i ma'lûmesinin Çorlu kasabası hâkiminin imzâ ve hatmini hâviye bir kıt'a mübâya'a hücceti mantûkunca şirâen mâliki arzuhâl eden Kürkçü Dimitri v. Tanaş zimmî ile bi'd-defa'ât terâfû'larında mersûm Dimitri zimmî dükkân-ı mezkûrda şehriye üç guruş kirâ ile müşâhereten müvekkilenin müsteciri olup lâkin dükkân-ı mezkûr ittisâlinde vâki' konak-ı mezkûr havlusunun iki cânibi kârgîr dükkânları olduğundan be-gāyet dayyîk ve konak-ı mezkûr bir ahıra muhtâc olduğundan müvekkilem merkūme dükkân-ı mezkûr verâsından kapı küşâdıyla dükkân-ı mezkûru ahır yapmak içün konak-ı mezkûra ilhâk irâdesiyle işbu târih-i i'lâm şehri gāyetine muzâfen mersûm Dimitri zimmî ile bi't-terâzî fesh-i akd-i icâre etmekle dükkân-ı mezkûru gāyet-i şehr-i mezkûrda tahliye ve müvekkilem merkūmeye teslîme mersûm Dimitri zimmîye tenbîh olunması bi'l-vekâle murâdımdır dedikde ol dahi husûs-ı mezkûru ba'de'l-ikrâr dükkân-ı mezkûru gāyet-i şehr-i mezkûrda tahliye ve mutasarrıfesi müvekkile-i merkūmeye teslîme mesfûr Dimitri zimmî ve mersûm Dimitri zimmînin dükkân-ı mezkûrun mukaddemâ ta'mîrine bir kimesnenin izinsiz masrûfu olan üç yüz guruşu kendi mâlından teberru'an zimmî-i mesfûra [**9a**] teslîme hâzır-ı mûmâ-ileyh Mustafa Şemseddin Efendi rızâsıyla huzûr-ı âsıfânelerinde ba'de't-ta'ahhüd mersûm Dimitri zimmî meblağ-ı mezkûr üç yüz guruşu ahzı mûmâ-ileyhden tamamen ahz ü kabz eylediğini du'âhânemizde ma'kūd meclis-i şer'de vekîl-i merkūm muvâcehesinde ikrâr ve meblağ-ı mezkûr üç yüz guruşdan efendi-i mûmâ-ileyh bir akçe kalmadığını i'tirâf eylediği İstanbul Mahkemesi'nden huzûr [-ı âlîlerine i'lâm olundu.]

Fî 28 Za sene 1236

38 [9a-1] İsmail Efendi b. Sunullah'ın vârislerinin, Mikail v. Karabet aleyhine açtıkları alacak davasının mesnetsiz olduğu

Enfiye kâtibi veresesinin sarrafla adem-i iltifât, 1.800 guruş

Ma'rûz[-ı dâ'î-i devlet-i aliyyeleridir ki]

Derûn-ı arzuhâlde mezkûrü'l-ism olup medîne-i Üsküdar'da sâkin iken bundan akdem vefât eden enfiye kâtibi İsmail Efendi b. Sunullah'ın verâseti zevce-i metrûkesi Nefîse Hatun bt. Abdullah ile sulbî kebîr oğlu Hasan Ağa ve sulbiye kebîre kızları Âişe ve Fâtıma Hatunlara inhisârı tahakkukundan sonra ashâb-ı arzuhâlden zâtı mu'arrefe merkûme Âişe Hatun nefsinden asâleten ve mezbûr Hüseyin Ağa kendi nefsinden asıl ve zevce-i mezbûre Nefîse Hatun ile mezbûre Fâtıma Hatun taraflardan husûs-ı âtîde vekîlleri olmak üzere meclis-i şer'-i münîrde sarraf tâifesinden Beşmeş oğlu Mikail v. Karabet zimmî muvâcehesinde mûrisimiz babamız müteveffâ-i merkûmun hayâtında bundan akdem Eğin kasabasında hâlik olan Artin zimmî zimmetinde bâ-temessük karzdan matlûbu olan üç bin iki yüz seksen sekiz guruşdan bâkī bin sekiz yüz guruşu mûrisimiz müteveffâ-i mezbûr hayâtında hâlik-i mersûm Artin zimmîden kable'l-ahz mersûm Artin zimmî hâlik olmağla babamız merkûm İsmail Efendi hayâtında meblağ-ı mezkûr bin sekiz yüz guruşu hâlik-i mersûm Artin zimmînin zikr olunan Eğin kasabasında terekesine vâzı'u'l-yed olan verese-i ma'lûmesinden tahsîl içün ısdâr ettirdiği mahalli hâkimine hitâben bir kıt'a emr-i âlîşânı hayâtında işbu sarraf-ı mesfûr Mikail zimmîye irâe eyledikde mesfûr Mikail'den meblağ-ı mezkûra damân ve iltizâmı mutazammın kelâm sâdır olmayup ancak sen şimdilik sabr eyle ben mahalline mektûb gönderip taht-ı râbıtaya idhâl ettiririm demesine binâen babamız merkûm dahi emr-i âlîşân-ı mezkûru mahalline göndermeyip tehîr edüp ve el-hâletü hâzihî meblağ-ı mezkûrun mahallinden tahsîli bize müte'assir olmağla mücerred sarraf-ı mersûm babamız müteveffâ-i mezbûra hayâtında şimdilik sabr eyle ben mektûb gönderip taht-ı râbıtaya idhâl ederim dediğine binâen meblağ-ı mezkûr bin sekiz yüz guruşu babamız mütevaffa-yı merkûmun defter-i kassâmına idhâl içün sarraf-ı mezkûr Mikail zimmîden tahsîl olunması bizim verese-i sâire-i mezkûrenin murâdımızdır deyü takrîr-i meşrûhları üzere tasdîk eyledikleri da'vâları şer'an mesmû'a ve iltifâta şâyân olmamağla da'vâ-yı mezkûreleriyle sarraf-ı mersûm Mikail zimmîye bî-vech-i şer'î mu'ârazadan men' olundukları İstanbul Mahkemesi'nden huzûr [-ı âlîlerine i'lâm olundu.]

Fî 17 Za sene 1236

39 [9a-2] Kaza ile vefât eden sandıkçı esnafından Hasan Beşe'nin, vârislerine diyetinin ödenerek sulh olunduğu

Sandıkçıların diyet sulhü, 1.200 guruş

Ma'rûz[-ı dâ'î-i devlet-i aliyyeleridir ki]

Anadolu'da Trabzon sancağında Polatana kazâsına tâbi‘ İskefye nâm karye ahâlîsinden olup mahrûse-i Galata'da sandıkçı esnâfından iken işbu târih-i i‘lâmdan dokuz ay mukaddem ber-vech-i âtî mecrûhan vefât eden Hasan Beşe nâm kimesnenin verâseti karye-i mezkûrede sâkinler babası Mehmed Emin b. Bozoğlu İsmail ile vâlidesi Hadice Hatun bt. İsmail b. Abdullah'a ba‘de'l-inhisâr ebeveyn-i merkūmân Mehmed Emin ve Hadice Hatun'un sulbî kebîr oğulları ve taraflarından husûs-ı âtîde vekîlleri olduğu bi'l-ma‘rifeti'ş-şer‘iyye merkūme Hadice Hatun'un zâtını ârifler karye-i mezbûr ahâlîsinden Sandıkçı Mustafa b. Mehmed ve Hüseyin b. Ahmed ve Mehmed b. İsmail ve Eskici oğlu Molla Hüseyin b. Ahmed şehâdetleriyle mahzar-ı hasm-ı câhidde ber-nehc-i şer‘î sâbit ve sübût-ı vekâletine hükm-i şer‘î lâhık olan Mustafa Beşe nâm kimesne meclis-i şer‘-i münîrde esnâf-ı merkūmenin Kethüdâsı Mustafa Ağa b. Ahmed ve ustalarından Mehmed Usta b. Süleyman ve el-Hâc Hasan Usta b. Mustafa ve Sûfî Mustafa Usta b. Hasan ve Mehmed Memiş Usta b. Mustafa ve Molla Hasan b. Ahmed ve Molla Mustafa b. Ali mahzarlarında Mehmed Usta b. Ahmed nefsinden asıl ve Hüseyin Efendi b. el-Hâc Hasan tarafından husûs-ı câ'îde vekîl-i şer‘îsi olmağla vekâleten hâzır olduğu hâlde asıl ve müvekkil-i merkūm dokuz ay mukaddem medîne-i Üsküdar'da Harem iskelesi nâm mahalde Yenikayıkhâne civârında olan servi ağacını sandık i‘mâli içün âhardan iştirâ ve zikr olunan serviye ip ile makara takıp ve dibinden kat‘ ettirerek müteveffâ-i merkūm ile ma‘an çekerler iken kavîce tutmayıp mezbûrûnun fi‘llerinden nâşî ol ağaç yıkılıp sâlifü'l-beyân ip ve makara şiddetle müteveffâ-i merkūmun başına isâbet ve başı yaralanıp ol anda helâk olmağla müteveffâ-i merkūmun diyetden kendi hissesine düşenden mâ‘adâsı bi'l-vekâle merkūmûndan da‘vâya tasaddî eylediğimde onlar dahi cevâblarında kaziyye minvâl-i muharrer üzere olduğunu ikrâr lâkin zikr olunan ip ile makarayı yalnız biz çekmeyip bizimle altmış bir nefer kimesne ma‘an çekmeleriyle bu sûretde müteveffâ-i merkūmun diyetinden hisselerimize lâzım gelen mikdârı asâleten ve vekâleten edâ ederiz deyip ol vechile beynimizde ba‘de'l-münâza‘a bâ-tavassut-ı muslihîn beynimiz ıslâh olunup ben ber-vech-i muharrer tasaddî eylediğim da‘vâmdan asıl ve vekîl-i merkūmûn ile kat‘an li'n-nizâ‘ ve ref‘an li'l-husûme bin iki yüz guruş [**9b**] üzerine bi'l-vekâle ba‘de akdi'l-musâlaha ve'l-kabûl bedel-i sulh-ı mezkûrdan mâ‘adâ ziyâde diyet mutâlebesine müte‘allika âmme-i da‘vâdan asıl ve müvekkil-i merkūmdan Kethüdâ Mustafa Ağa ve Mehmed Usta ve el-Hâc Hasan Usta ve Sûfî Mustafa Usta ve Mehmed Memiş Usta ve Molla Hasan ve Mehmed Usta ve Hüseyin Efendi'den her birinin zimmetlerini ibrâ-i âmm-ı sahîh-i şer‘î ile kabûllerini hâvî ibrâ ve iskāt edüp fîmâ ba‘d bedel-i sulh-i mezkûrdan mâ‘adâ gerek asıl ve müvekkil-i merkūmûn ile ve gerek esnâf-ı mezkûreden zikr olunan ip ile makarayı çekenlere dâhil olan ma‘lûmü'l-esâmî âhar kimesneler ile müteveffâ-i merkūmun diyetine müte‘allika bi'l-vekâle ben ve ebeveynim müvekkilân-ı merkūmânın aslâ ve kat‘â da‘vâ ve nizâ‘ımız kalmamışdır

dediğini asıl ve vekîl-i merkūmûn her biri bi'l-muvâcehe tasdîk ve bedel-i sulh-ı mezkûru vech-i şer'î üzere edâya ta'ahhüd edüp bu vechile kat'-ı nizâ' eyledikleri İstanbul Mahkemesi'nden huzûr-ı âlîlerine i'lâm olundu.

Fî 26 Za sene 1236

40 [9b-1] Süleyman Ağa b. Süleyman'ın dikicibaşı tayin edildiği

Dikicibaşılık nasbı i'lâmı

Ma'rûz[-ı dâ'î-i devlet-i aliyyeleridir ki]

Âsitâne-i aliyyede vâki' dikici esnâfından ashâb-ı arzuhâl Çizmecibaşı el-Hâc İbrahim Ağa ve Yiğitbaşı Kara Ahmed Ağa ve ustalarından Hotinli Mehmed Ağa ve es-Seyyid Mehmed ve es-Seyyid Ali ve es-Seyyid Hüseyin ve Ali Paşa köşe ustası Ali ve es-Seyyid Ömer ve el-Hâc Mehmed Ağa ve Salih Usta ve Pîrli Mehmed ve Ahmed ve Hüseyin ve es-Seyyid Ahmed ve İbrahim ve Mustafa ve es-Seyyid Ebûbekir ve diğer Ebûbekir ve es-Seyyid Hüseyin ve diğer Mustafa ve mestçiler yiğitbaşısı Mehmed Ağa ve es-Seyyid Mahmud ve Abdullah ve Yusuf ve Mahmud ve es-Seyyid Mehmed ve es-Seyyid Hasan ve çedikçiler kethüdâsı el-Hâc Osman Ağa ve Ali ve Hasan ve Mehmed ve Kör Mehmed ve Mustafa ve Musa ve pabuccular köşe ustası es-Seyyid Ebûbekir Ağa ve Ellialtı oğlu Mustafa ve Ahmed Usta ve Feyzi ve Mustafa ve Süleyman ve Osman ve Ali ve yemeniciler yiğitbaşısı el-Hâc Mehmed Ağa ve Mehmed Usta ve Mustafa ve el-Hâc İbrahim ve Abdi ve Irgad Pazarı köşe ustası Ali Ağa ve Çatal Han köşe ustası Süleyman Ağa ve sâirleri ve Takyeci Hanı köşe ustası Serope ve Emirhan köşe ustası Agob ve Mercan Hanı köşe ustası Bedros ve Sultan Odaları köşe ustası Zakarya ve Ali Paşa Hanı köşe ustası Melkon ve Tahta Minâre köşe ustası Avanes ve Karaman köşe ustası Bedik ve Yolgeçen Hanı köşe ustası Avanes ve Vezîr Hanı köşe ustası Yezik ve Şehzâdebaşı köşe ustası Artin ve Samatya köşe ustası Marik ve Lanka köşe ustası Karabet ve Davudpaşa köşe ustası Mağar ve Tavuk Pazarı köşe ustası Karabet ve Vefâ Hanı köşe ustası Begod ve Dülbentçi Hanı köşe ustası Melkon ve Takyeci Hanı köşe ustası Mestçi Karabet ve re'âyâ Çizmeciler köşe ustası Artin ve Odunkapısı köşe ustası Agob ve kapan-ı dakīk köşe ustası Bedros ve Alaca Hamam köşe ustası Bedros ve Yenikapı yemeniciler köşe ustası Kasbar ve sâirleri meclis-i şer'-i münîrde esnâf-ı merkūmeden Kulak Süleyman Ağa b. Süleyman mahzarında hâlâ dikicibaşı es-Seyyid Ahmed Ağa hâzır olduğu hâlde hâzır-ı merkūm es-Seyyid Ahmed Ağa bâ-berât-ı âlî dikicibaşı olup lâkin örf [ve] âdetimize vâkıf olmadığından umûr ve husûsumuzu esnâfımızın Müslim ihtiyâr ustalarıyla söyleşmeyip esnâfımızın ehl-i zimmet re'âyâsıyla söyleşip re'yleriyle hareket ve esnâfımızın ehl-i İslâmının umûrunu dahi kefere re'yiyle rü'yet eylemesi ihtilâl-i umûr-ı esnâfa bâdî ve cümlemizin kendisinden müteneffir olmamıza bâ'is olmağla cümlemiz kendiden şekvâ ve azline teşebbüs eylediğimizde

hâzır-ı merkūm es-Seyyid Ahmed Ağa rızâsıyla keff-i yed eylediğine binâen yeri hâlî ve hizmet-i lâzımesi muʿattal kalıp ve işbu merkūm Süleyman Ağa esnâfımıza mukaddemâ dikicibaşı olduğundan örf ve âdetimize ârif ve şürût-ı nizâmımıza vâkıf ve her vechile dikicibaşılık uhdesinden gelmeğe kādir olup hâzır-ı merkūm Süleyman Ağa'nın mukaddemâ dikicibaşılığı edâsında hüsn-i hâlini mübeyyin yedimizde iʿlâm-ı şerʿî dahi olmağla merkūm Süleyman Ağa bu defʿa dahi esnâfımıza dikicibaşı nasb ve taʿyîn olunması niyâzımızdır deyü her biri bi'l-ittifâk iltimâs eylediklerinde hâzır-ı merkūm es-Seyyid Ahmed Ağa dahi baʿde't-tasdîk iltimâsına binâen dikicibaşılıktan [**10a**] azl ve ihrâc olunup yerine merhûm Süleyman Ağa kemâ-fi's-sâbık merkūmun refʿinden dikicibaşı nasb ve taʿyîn olundukta ol dahi kabûl ve esnâf-ı merkūmenin cemîʿ umûr-ı husûslarını kadîmden olageldiği vechile idâre ve rü'yete ve bir ferdi hilâf-ı şerʿ-i şerîf rencîde etmemeğe taʿahhüd etmekle dikicibaşılık-ı mezkûr hâzır-ı merkūmun refʿinden merkūm Süleyman Ağa'ya tevcîh ve yedine berât-ı şerîf-i âlîşân sadaka ve ihsân buyrulması iktizâ eylediği İstanbul Mahkemesi'nden huzûr-ı âlîlerine iʿlâm olundu.

Fî 23 Za sene 1236

41 [10a-1] Zümrütçü Ohannes v. Donik'in, Şerîfe Ayşe bt. Seyyid Hüseyin ile pencere davasında sulh oldukları

Keşf-i pencere iʿlâmı

Maʿrûz[-ı dâʿi-i devlet-i aliyyeleridir ki]

Sâdır olan fermân-ı âlîlerine imtisâlen zikri âtî husûsu mahallinde ketb ü tahrîr ve istimâʿ ve fasl ü hasmı içün savb-ı şerʿ-i enverden irsâl olunan Başkâtib İbrahim Ârif Efendi dâʿîleri ve bi'l-maʿiyye rü'yete memûr nezâret-i hazret-i Sadâret-penâhîde âsûde evkāf müfettişi müderrisîn-i kirâmdan fazîletlü Mehmed Said Efendi tarafından mebʿûs Kâtib Hasan Hasbi Efendi hâssa mimarı hulefâsından ser-halîfe Mustafa Ağa ve Mehmed Halîfe ile nezâret-i hazret-i müşârun-ileyhde âsûde evkāfdan sâhibât-ı hayrâtdan merhûme Zehra Hatun'un medîne-i hazret-i Ebi Eyyüb-i Ensârî'de vâkiʿ mescid-i şerîfi vakfı müsakkafâtından İstanbul'da Kumkapı kurbünde Muhsine Hatun Mahallesinde Değirmen sokağında külhan odaları demekle meşhûr mahalde vâkiʿ Şerîfe Âişe bt. es-Seyyid Hüseyin nâm hatunun bi'l-icâreteyn bâ-temessük-ı mütevellî mutasarrıfe olduğu iki direk üç kat ebniyeli bir bâb nâ-tamam menziline varup huzûr-ı Müslimînde baʿde akdi'l-meclis menzil-i mezkûr verâsında kâin nezâret-i dâʿîlerinde olan evkāfdan İstanbul'da Gedikpaşa kurbünde Eminsinan Mahallesinde Tevfîki Hamza Paşa Câmiʿ-i şerîfine eczâ-i şerîfe vazʿ eden ashâb-ı hayrâtdan merhûm oduncubaşı Ahmed Bey Vakfı müsakkafâtından maʿlûmü'l-hudûd ve'l-müştemilât bir bâb menzile mutasarrıf olan sâhib-i arzuhâl Kuyumcu Zümrütçü Ohannes v. Donik nâm zimmî tarafından

husûs-ı âti'l-beyânda vekîl-i müseccel-i şer'îsi Keresteci Agob v. Abraham zimmî meclis-i ma'kūd-ı mezkûrda derûn-ı arzuhâlde mezkûratü'l-ism mezbûre Şerîfe Âişe Hatun'un sadriye kızı ve tarafından husûs-ı âtîde vekîl olduğu zâtını ârifân mahalle-i mezbûre câmi'-i şerîfi imâm vekîli el-Hâc Hâfız Mehmed Emin Efendi b. Salih ve Keresteci Mustafa Ağa b. el-Hâc Mehmed nâm kimesneler şehâdetleriyle sâbit olan zâtı mu'arrefe diğer Şerîfe Âişe bt. el-merhûm Arnabud Ahmed Kapudan nâm hatun mahzarında zikr olunan Zehra Hatun Vakfı'nın mütevellîsi Mustafa Efendi tarafından mürsel vekîli kâtib-i câbî-i vakf Eyyübî Mehmed Emin Efendi b. İsmail nâm kimesne hâzır olduğu hâlde müvekkile-i mezbûre Şerîfe Âişe Hatun bu esnâda mutasarrıfe olduğu arsası üzerine müceddeden binâ ve inşâ eylediği bir bâb menzilinin ulyâsında ve bir tarafında vâki' deryâya nâzır bir bâb odasının birer zirâ' dörder parmak arzında ve ikişer zirâ' altışar parmak kaddinde olan iki aded pencerelerinden müvekkilim mersûm Ohannes zimmînin mutasarrıf olduğu menzilinin makarr-ı nisvân olan ulyâ ve vustâda kâin odasının derûnuna ve süflâda vâki' havlu ve bahçede olan bi'r-i mâ' mahallerine nezâret ve zarâr-bîni olup ancak müvekkilim mersûm mutasarrıf olduğu menzilinde sedd-i bahçe duvarı üzerine müvekkile-i mezbûre Şerîfe Âişe Hatun'un inşâ eylediği menzilinin sâlifü'z-zikr iki aded pencereleri hizâsına pencere-i mezkûrelerin havâle ve zarârı men' oluncaya değin taş duvar üzerinde olan tuğladan mebnî havâle ve duvarı terfî' etmek murâd eylediğinde müvekkile-i mezbûre [**10b**] Şerîfe Âişe Hatun bi-gayr-ı vech müvekkil-i zimmî-i mersûmu men' irâdesinde olmağla mümâna'atı men' ve def' olunmak müvekkilim mersûmun matlûbudur deyü bi'l-vekâle da'vâ ettikte vekîl-i mezbûra diğer Şerîfe Âişe Hatun dahi cevâbında ber-vech-i muharrer bi'l-vekâle ikrâr ve tasdîk ve şer'an nezâret ve havâle ve zarârını def' müvekkile-i merkūme Şerîfe Âişe Hatun'a iktizâ eylediği kızı vekîl-i mezbûreye tefhîm olundukta ol dahi mücâb ve mülzem olup lâkin işbu mu'âyene olunan mârrü'l-beyân iki aded pencereler ile duvar-ı mezkûrun mimârân-ı mezbûrân mesâhalarıyla bir zirâ' on parmak fazlası olup ve müvekkil-i mersûm Ohannes zimmî duvar-ı mezkûr üzerine rızâsıyla kendi mâlından beş zirâ' tûlünde ve bir buçuk zirâ' kaddinde nezâret kat' oluncaya kadar cam tahtasından havâle-i inşâsına müte'ahhid olduğunu vekîli mersûm Agob zimmî işbu meclis-i ma'kūd-ı mezkûrda takrîr ettikde ben dahi vech-i meşrûh üzere bi'l-vekâle izin verdim deyip bi't-terâzî kat'-ı nizâ' eylediklerini Mevlânâ-yı mezbûr dâ'îleri mahallinde tahrîr ve ma'an meb'ûs ümenâ-i şer'den Çukadâr el-Hâc Osman b. Mehmed ve Muhzır Mehmed Emin Çelebi b. Mustafa ile meclis-i şer'a gelüp alâ-vukū'ihi inhâ ve takrîr eylediği İstanbul Mahkemesi'nden huzûr [-ı âlîlerine i'lâm olundu.]

Fî 24 Za sene 1236

42 [10b-1] Bezzâzistanî Mustafa Ağa'nın, Emine Hanım bt. Hâfız Osman aleyhine açtığı davanın mesnetsiz olduğu

Tarîk-ı hâs nizâʿı keşfi

Maʿrûz[-ı dâʿî-i devlet-i aliyyeleridir ki]

Sâdır olan fermân-ı âlîlerine imtisâlen zikri âtî husûsu mahallinde ketb ve tahrîr ve istimâʿ ve fasl ve hasmı içün savb-ı şerʿ-i enverden meʾzûnen biʾl-hükm irsâl olunan Kâtib Mehmed Hidâyetullah Efendi dâʿîleri ve biʾl-maʿiyye rüʾyete memûr sâye-i nezâret-i hazret-i Şeyhülislâm –sellemehüʾs-selâmî–de âsûde evkāf müfettişi müderrisîn-i kirâm-ı zeviʾl-ihtirâmdan Kütahyavîzâde fazîletlü es-Seyyid Mehmed Ârif tarafından mebʿûs Kâtib Abdullah Vahid Efendi hâssa mimarı hulefâsından Mehmed Emin ve Safi Mustafa Halîfeler ile İstanbulʾda Yüksek Kaldırım nâm mahalde Dede Mahallesinde Terâzi sokağı demekle maʿrûf münâzaʿun-fih olan tarîk-i hâs üzerine varup cerîdede mazbûtüʾl-esâmî Müslimîn huzûrlarında akd-i meclis-i şerʿ-i Nebevî ettiklerinde nezâret-i hazret-i müşârun-ileyhde âsûde evkāfdan mukābele-i süvâri başhalîfesi merhûm Bâkîzâde el-Hâc İsmail Efendi Vakfıʾndan olup tarîk-i hass-ı merkūmda vâkiʿ yedi aded muhterik menzil arsasından beş aded muhterik menzil arsasına bâ-temessükât-ı mütevellî biʾl-icâreteyn mutasarrıf olan Bezzâzistanî Mustafa Ağa b. Abdullah meclis-i maʿkūd-ı mezkûrda yine vakf-ı mezbûrdan tarîk-i hass-ı merkūm ağzında bir bâb menzil ile tarîk-i hass-ı merkūm nihayetinde vâkiʿ maʿlûmüʾl-hudûd bir bâb muhterik menzil arsasına iki kıtʿa mütevellî temessükü mantûkunca biʾl-icâreteyn mutasarrıfe olan arzuhâlde mezkûretüʾl-ism muʿarrefetüʾz-zât Emine Hanım bt. Hâfız Osman muvâcehesinde vakf-ı mezbûr mütevelliyesi Âişe Hanım hâzır olduğu hâlde işbu derûnunda akd-i meclis-i şerʿ-i âlî olunan mezbûre Emine Hanımʾın bâ-temessük-ı mütevellî mutasarrıfe olduğu bir bâb muhterik menzil arsasında leylen fâhişe avratlar yattığından mâʿadâ arsa-yı mezkûrenin bana lüzûmu dahi olmağla arsa-yı mezkûreyi benim arsa-yı mezkûrelerime ilâve içün bâ-reʾy-i mütevellî bana fâriğa ve imtinâʿ eylediği sûretde tarîk-i hass-ı mezkûru külliyen sedd ve bendime mümânaʿat etmemek üzere merkūme Emine Hanımʾa cebr olunmak murâdımdır demesi sahîha ve meşrûʿa olmayup ve ferağ-ı mezkûr husûsu rızâya mütevakkıf idüğünü mezbûr Mustafa Ağaʾya tefhîm eylediklerini kâtibân-ı mezbûrân mahallinde ketb ve tahrîr ve maʿan mebʿûs ümenâ-i şerʿle meclis-i şerʿa gelüp alâ-vukūʿihi inhâ ve takrîrleri İstanbul Mahkemesiʾnden huzûr [-ı âlîlerine iʿlâm olundu.]

Fî 28 Ş sene 1236

43 [11a-1] Bogasıcı esnafından Mosayil v. Avanes'in hüsnü halinin bildirilmesi

Bogasıcı zimmînin hüsn-i hâl i'lâmı

Ma'rûz[-ı dâ'i-i devlet-i aliyyeleridir ki]

Sâdır olan fermân-ı âlişâna imtisâlen işbu arzuhâle nazar olundukta İstanbul'da Uzunçarşı başında İğneci Hanı kurbünde bogasıcı dükkânında mütemekkin bogasıcı esnâfından arzuhâlde ismi mastûr Anadolu'da Maden kazâsı ahâlîsinden Mosayil v. Avanes zimmî dükkân-ı mezkûrda oturur iken efranc kıyâfetinde iki nefer Nasrâni tebessüm ederek mu'tâdları üzere başlarından şabkalarını çıkararak zimmî-i mersûma âşinâlık edüp mukaddemâ dahi bir iki ruhbân dükkânına geldiğini fesci esnâfından ve pirinççi esnâfından evlâd-ı Arabdan el-Hâc Mehmed ve el-Hâc Halil nâm iki nefer kimesneler rü'yet eylediğini zâbıtâna inhâ ile mersûmu Bâb-ı âliye irsâl ve habsettirdikleri işbu arzuhâlde müstebân oldukdan sonra zimmî-i mesfûr Bâb-ı âliden mübâşir ta'yîn buyrulan kapıkethüdâsı bendeleri ma'rifetiyle meclis-i şer'a ihzâr ve mücîzân-ı merkūmân hâzır oldukları hâlde bogasıcı esnâfının kethüdâsı Mehmed Emin Ağa ve esnâfından es-Seyyid Mehmed Akif Ağa ve Hâfız Mehmed Ağa ve İbrahim Ağa ve es-Seyyid Mehmed Emin Ağa ve es-Seyyid Hâfız Ahmed Ağa ve Osman Ağa ve Halil Ağa ve Ahmed Ağa ve yiğitbaşıları es-Seyyid Ahmed Ağa ve sâir otuz neferden mütecâviz mazbûtü'l-esâmî kimesnelerden hâlî tecessüs olundukta mersûm Mosayil zimmî on iki yaşından berü yanlarında bogası ticâretiyle me'lûf ve ırzıyla mukayyed olup hilâf-ı rızâ-i âlî hareket kendisinden me'mûl olmadığını ve bogasıcı esnâfı Efrenc tâifesinden batiste [patiska] ve sâir emti'a iştirâ edegelmeleriyle ahz u i'tâ hasebiyle beynlerinde âşinâlık müsteb'ad olmadığını bi'l-muvâcehe ihbâr zimmî-i mersûma bi'l-vücûh tekeffül eylediklerini takrîr eyledikleri İstanbul Mahkemesi'nden huzûr [-ı âlîlerine i'lâm olundu.]

Fî 3 Zilhicce sene 1236

44 [11a-2] Bayram gecelerinde akşam namazından sonra mescitlerde kandil yakılması

Zilhicce gurresi sübûtu i'lâmı

Ma'rûz[-ı dâ'î-i devlet-i aliyyeleridir ki]

İstanbul Kādısı fazîletlü efendi işbu i'lâmınız rikāb-ı hümâyûn-ı mülûkâneye arz ile manzûr-ı cenâb-ı Hilâfet-penâhî olmağın mûcebince leyle-i merkūmede îkād-ı kanâdil olunmasını iktizâ edenlere tenbîhe mübâderet eyleyesin deyü [buyruldu].

Fî 4 Za sene 1236

Vakfe-gâh-ı şevket ve iclâl ve bârgâh-ı übbühet ve ikbâl olan südde-i ulyâ-yı felek-misâlleri türâbınâ ma'rûz-ı abd-i dâ'i-i hâlisü'l-bâlleridir ki

Târih-i hicret-i zübde-i sülâle-i hazret-i zebihullâh ve İbrahim aleyhim ve alâ-âlihim ezka't-tahiyye ve't-teslîm efendimiz hazretlerinin bin iki yüz otuz altı senesi Zilka'deti'ş-şerîfesinin yirmi dokuzuncu Salı günü akşamı ba'de'l-gurûb havâda gaym olduğu hâlde kenar-ı ufukda kıbleye müteveccih hilâl-i Zilhicceti'ş-şerîfe rü'yet olunduğu lede't-tezkiye adâletleri zahîre İstanbul'da Karabaş Câmi'-i şerîfi İmâmı es-Seyyid Ahmed Efendi b. el-Hâc Hasan ve Manav Hüseyin Çelebi b. Mustafa şehâdetleriyle mahzar-ı hasm-ı câhid-i şer'îde ba'de'd-da'vâ vech-i vecih-i şer'î üzere sâbit ve ol vechile gurre-i Zilhicceti'ş-şerîfe yevm-i Çarşamba'dan mazbût ve müseccel olmağın ber-muktezâ-yı şer'-i Nebi sâhibü'l-makāmi'l-Mahmûd şehr-i merkūmun dokuzuncu hamîs günü arefe-i Rıdvan-hedâyâ ve ferdâsı Cuma günü îd-i edhâ-yı meyâmin-metâyâ olmağla leyle-i îd-i müşârun-ileyhâda kulûb-i müminîn mütemetti'-i safa-yı meserret-karîn kılınmak içün ve devlet-i aliyye-i Osmaniye –dâmet müeyyidetü bi't-teyîdâti's-Sübhâniyye– de'b-i dirîni üzere bi'l-cümle ruûs-ı minârât-ı cevâmi' ve mesâcid îkād-ı kanâdil ile tezyîn olunmak bâbında selâtîn-i mâziye –eskenehümullâhu te'âlâ fi'l-cinâni'l-âliyye– hazerâtı cevâmi'-i şerîfeleri kayyımbaşılarına tenbîhi hâvî fermân-ı mütehattimü't-telbiyeleri sudûru iktizâ eylediği İstanbul Mahkemesi'nden bârgâh-ı sipihr-i i'tilâlarına i'lâm olundu el-emru li-veliyyü'l-emr.

45 [11b-1] Ancilaki v. Forto'nun, Yuvakim v. Kaplan aleyhine açtığı alacak davasında iddiasını ispat edemediğinden muarazadan men edildiği

Men', 918 guruş 30 para anison akçesi

Ma'rûz[-ı dâ'î-i devlet-i aliyyeleridir ki]

Arzuhâlde isimleri mastûr Nemçelü Ancilaki v. Forto Nato ve şerîki Abram v. Lazar bi't-terâzî meclis-i şer'de tercümân tarafından kapıoğlanı Rafail hâzır olduğu hâlde arzuhâl eden Galata'da balık tuzlayıcısı Yuvakim v. Kaplan zimmî muvâcehesinde işbu târih-i i'lâmdan her ay mukaddem mersûm Yuvakim yedimde iki bin iki yüz yirmi altı buçuk vakıyye anison vardır size beher kıyyesini otuz altı paraya bey' edeyim demekle biz dahi mâl-ı müşterekimiz olan iki bin guruşu ber-vech-i peşin zimmî-i mersûma ba'de't-teslîm meblağ-ı mezbûr iki bin guruşun bin seksen bir guruş on parası mukābelesinde bize bin iki yüz beş vakıyye anison bey' ve teslîm edüp bâkīsi olan dokuz yüz on sekiz guruş otuz para mersûm Yuvakim zimmî yedinde kalmağla meblağ-ı bâkī-i mezbûru zimmî-i mersûmdan geri taleb ederiz deyü da'vâ ettiklerinde ol dahi külliyen inkârından mâ'adâ işbu arzuhâl hâmişinde olup hâlâ Galata Kādısı fazîletlü sa'âdetlü es-Seyyid Mehmed Sâdık Efendi hazretlerinin hatmiyle mahtûm murâfa'adan verilen bir kıt'a i'lâm-ı şer'î mantûkunca şerîkân-ı

müddeʿiyân-ı mersûmân beni hâkim-i mûmâ-ileyh huzûruna götürüp meblağ-ı mezkûr iki bin guruşu şerîkim gāib ani'l-beled Luka zimmîye verüp ve meblağ-ı mezbûrun bin seksen guruş on parasını vech-i muharrer üzere gāib-i mesfûrdan istîfâ eylediklerini ikrâr edüp ve meblağ-ı bâkī-i mezbûr dokuz yüz on sekiz guruş otuz parayı mücerred ben gāib-i mersûmun şerîki olduğuma binâen benden taleb eylemeleri şerʿan mesmûʿa olmamağla hâkim-i mûmâ-ileyh müddeʿiyân-ı mersûmânın daʿvâlarına iltifât etmeyüp bana bî-vech muʿârazadan her birisini menʿ etmişidi deyü mazmûnu takrîrine mutâbık iʿlâm-ı mezkûr ibrâzıyla eylediği defʿini ve mazmûn-ı iʿlâm-ı mezkûru lede't-tezkiye adâletleri zahîre mahkeme-i mezbûre muhzırânından Molla Abdullah b. Musa ve Ahmed Ağa b. İbrahim şehâdetleriyle bi'l-muvâcehe isbât etmeğin müddeʿiyân-ı mersûman bu defʿa dahi daʿvâ-yı mezkûreleriyle mersûm Yuvakim zimmîye bî-vech muʿârazadan menʿ olundukları İstanbul Bâb mahkemesinden huzûr [-ı âlîlerine iʿlâm olundu.]

Fî 29 Za sene 1236

46 [11b-2] Firari Bezzâz İstefan v. Yorgi'nin dükkânının kilidi açılarak içerisindeki malların Maruke Nasrâniye'ye teslim edildiği

Mefkūd iʿlâmı

Maʿrûz[-ı dâʿî-i devlet-i aliyyeleridir ki]

Sâdır olan fermân-ı âlişâna imtisâlen işbu arzuhâle baʿde'n-nazar İstanbul'da Çarşı-yı Kebîr'de bezzâzistân-ı atîk civârında sahaflar içinde kâin bir tarafdan Çukacı Yanko zimmî mağazası ve bir tarafdan Çukacı Mike zimmî dükkânı ile mahdûd bir bâb kârgîr bezzâz mağazası sâhibe-i arzuhâl muʿarrefetü'ş-şahs Çukacı Mike zimmî Maruke Nasrâniyenin taht-ı icâresinde ve derûnunda mevcûde beyne'l-hiref gedik tâʿbir olunur üç çuka minder ve iki peştahta ve altı çuka yasdık ve bir akçe tahtası ve bir endâze ve bir mengene ve sâir âlât-ı lâzıme-i maʿlûme yedinde mülkü olup mağaza-i merkûme ve âlât-ı mezbûrda müşâhereten müstecir olan mersûme Maroke Nasrâniyenin hâlâ zevci Bezzâz İstefan v. Yorgi zimmîye müddet-i vafireden berü iflaskâri olduğundan mağaza-i merkûmeyi mukaffelen terk ve diyâr-ı âhara gidip hayat ve memâtı maʿlûm olmayup el-hâletü hâzihî mağaza-i merkûme mukaffel kalıp ve kirâsını dahi bir mahalde n havâle etmediğinden sâhibe-i arzuhâl mersûma gadri mûceb olduğundan muntasıf-ı şehrde fesh-i akd-i icâre eylediğinden maʿrifet-i şerʿle lede't-tahkīk oda-i merkûmenin kuflu küşâd ve kendüye teslîm olunmasını işbu arzuhâliyle mersûme Maroke Nasrâniye istidʿâ ve husûs-ı merkûmu taharrî ve tahkīk-birle istikşâf-ı hâl içün kıbel-i şerʿden irsâl olunan Kâtib Mehmed Azîz Efendi dâʿîleri mahalline varup husûs-ı merkûmun keyfiyetini suâl ettikte hakīkat-i hâl sâhibe-i arzuhâlin bast ü beyân eylediği minvâl üzre olduğunu Şam tüccârından el-Hâc Mehmed Ağa ve Örücü Ahmed Ağa ve Acem

tüccârlarından İsmail Ağa ve el-Hâc Tahir Ağa ve Ali Ağa ve Hüseyin Ağa ve hâlâ bezzâz esnâfının kethüdâsı Derviş Mehmed Ağa ile Yiğitbaşısı Mıgırdıç ve ustalarından kabz-ı mâl Gırabet ve Usta Sorope ve Avanes ve Asker oğlu Kirkor zimmîler ve sâirleri ba'de'l-ihbâr muhbirûn-ı merkūm[un] ile oda-i merkūmun kuflunu [f]ek derûnunda gāib-i mersûmun mâlı olmak üzere zuhûr edüp ma'rifet-i şer'le tahrîr ve kıbel-i şer'den kayyım nasb olunan mezbûr kethüdâ Derviş Mehmed Ağa b. el-Hâc İbrahim'e mümzâ ve mahtûm defteriyle eşyâyı ve oda-i merkūme ile âlât-ı gedik-i merkūmu dahi sâhibe-i arzuhâl mersûme Maroke Nasrâniye'ye teslîm eylediğini kâtib-i merkūm dâ'îleri mahallinde tahrîr ve ma'an mürsel ümenâ-i şer'le meclis-i şer'a gelüp alâ-vukū'ihi inhâ ve takrîr eylediği İstanbul Bâb mahkemesinden huzûr [-ı âlîlerine i'lâm olundu.]

Fî 21 Za sene 1236

47 [11b-3] Anbar-ı âmireden habbâzan esnafına dağıtılacak olan buğdayın cins ve fiyatının belirlenmesi

Mîrî hınta i'lâmı keyl 40.000

Ma'rûz[-ı dâ'î-i devlet-i aliyyeleridir ki]

Sâdır olan fermân-ı âlîlerine imtisâlen izzetlü Defterdâr Efendi bendelerinin telhîsi mûcebince işbu bin iki yüz otuz altı senesi Zilka'desinin yirmi altıncı gününden i'tibâr ile anbar-ı âmireden habbâzan esnâfına tevzî' olunan kırk bin keyl zehâirin yirmi beş bin keyli Korno ve yedi bin beş [**12a**] keyli Akdeniz-i atîk ve yedi bin beş yüz keyli Akdeniz-i mahlût hıntaları olup her birinin beher keyline yüz ellişer para fiyat vaz'ıyla esnâf-ı merkūma kabûl eyledikleri İstanbul Mahkemesi'nden huzûr [-ı âlîlerine i'lâm olundu.]

Fî 26 Za sene 1236

48 [12a-1] Simha v. Yoseboviç'in, Sofcu Anton v. Agob ile sulh ve ibrâ olduğu

Nemçelü'nün Sofcu ile sulh ve ibrâları

Nüshateyn

Ma'rûz[-ı dâ'î-i devlet-i aliyyeleridir ki]

Derûn-ı arzuhâlde mastûrü'l-ism Nemçelü Simha v. Yoseboviç Yahûdi nâm müste'men meclis-i şer'-i münîrde arzuhâl eden Sofcu Anton v. Agob nâm zimmî muvâcehesinde tercümânı tarafından Kapıoğlanı Rafail zimmî hâzır olduğu hâlde mersûm Anton zimmî zimmetimde bâ-temessük-ı karzdan beş yüz elli guruş hakkımdan bâ-tavassut-ı muslihîn mersûm Anton zimmî ile makbûzum olan nakden

yirmi beş guruş ve dört top şalı ve bir top sof üzerine sulh olup ziyâdesine ve bi'l-cümle husûs-ı mezkûra ve işbu târih-i i'lâma gelince sâir cemî' hukūk-ı şer'iyyeye müte'allika âmme-i de'âvî ve kâffe-i mutâlebâtdan ben mersûm Anton zimmînin zimmetini ol dahi yirmi top sof semeninden inkârıma mukārin benden matlûb eylediği iki bin yedi yüz yirmi beş guruş mutâlebesine ve bi'l-cümle husûs-ı mezkûra ve işbu târih-i i'lâma gelince sâir cemî' hukūk-ı şer'iyyeye müte'allika âmme-i da'vâdan benim zimmetimi ibrâ ve iskāt ve tarafeynden her birimiz âharın ibrâsını kabûlle külliyen kat'-ı münâza'a eyledik deyü ikrârını mersûm Anton zimmî tasdîk eylediği İstanbul Mahkemesi'nden huzûr [-ı âlîlerine i'lâm olundu.]

Fî 29 Za sene 1236

49 [12a-2] Borcundan dolayı hapsedilen Kostantin v. Yani'nin, hapisten çıkarılması ve Mehmed Şâkir Ağa'ya borcunu ödemesi gerektiği

Mahbûsdan ihrâc

Ma'rûz[-ı dâ'î-i devlet-i aliyyeleridir ki]

[İşbu] arzuhâlde mastûrü'l-ism ayak sarrafı Kostantin v. Yani zimmî meclis-i şer'-i münîrde arzuhâl eden Petro v. Hristo zimmî hâzır olduğu hâlde tütüncü esnâfından Mehmed Şâkir Ağa b. el-Hâc Mehmed Memiş mahzarında hâzır-ı mesfûrun merkūm Mehmed Şâkir Ağa'ya tütün semeninden deyni olan üç bin iki yüz doksan guruşa ben tarafeynden bi'l-emr ve'l-kabûl kefîl ve dâmin olduğuma binâen merkūm Mehmed Şâkir Ağa yedinde olan işbu târih-i i'lâm senesi Zilka'desinin yirmi altıncı günü ile müverrah ve Galata mahkemesinde mukayyed bir kıt'a hâkim-i i'lâm mantûkunca huzûr-ı hâkimde bi-hükmi'l-kefâle ikrârım mûcebince üzerime hükm ettirtip lâkin asıl-ı hâzır-ı mesfûr Musa olmağından ben meblağ-ı mekfûlün-bih-i mezkûru merkūm Mehmed Şâkir Ağa'ya edâdan imtinâ' etmememle beni habsettirmişdi el-hâletü hâzihî merkūm Mehmed Şâkir Ağa meblağ-ı mezbûru taksîte rabtıyla beni habsden ihrâc etmesi benim ve asıl-ı hâzır-ı mesfûrun murâdımızdır demesi rızâya tevakkuf eylediği mersûm Sarraf Kostantin zimmîye ba'de't-tefhîm alâ-mûceb-i i'tirâfihî meblağ-ı mekfûlün bih-i merkūm üç bin iki yüz doksan guruş bi't-taleb kefîl-i mersûm ayak sarrafı Kostantin zimmîden tahsîl ve merkūm Mehmed Şâkir Ağa'ya teslîm ettirilmek iktizâ eylediği İstanbul Mahkemesi'nden huzûr [-ı âlîlerine i'lâm olundu.]

Fî 4 Zilhicce sene 1236

50 [12a-3] Borcundan dolayı hapiste olan Tarandafila bt. Pavli'nin kefilsiz serbest bırakılması

Mahbûsdan bilâ-kefîl ıtlâk

Maʿrûz[-ı dâʿî-i devlet-i aliyyeleridir ki]

İşbu arzuhâl hâmişinde mastûr derkenâr mantûkunca iki bin beş yüz guruş deyni içün işbu sene-i mübâreke şehr-i Rebîʿülevvel'inden berü sicn-i sultânîde mahbûse olan muʿarrefetü'ş-şahs Tarandafila bt. Pavli Nasrâniye Çarşamba günü arz odasında huzûr-ı lâmiʿu'n-nûr-ı hazret-i Sadr-ı aʿzamîde maʿkūd meclis-i şerʿ-i enverde dâyinesi Vasileke bt. Mihal v. Karagöz Nasrâniye tarafından husûs-ı âtîde vekâleti şahsını bilir Pavli v. Vasil zimmî ve Maryora bt. Panayot ve Odake bt. Manol Nasrâniyeler şehâdetleriyle sâbit olan müvekkile-i mersûmenin kız karındaşı muʿarrefetü'ş-şahs Tarsi Nasrâniye muvâcehesinde ben müvekkile-i mersûmeye yedinde olan bir kıtʿa iʿlâm-ı şerʿî mantûkunca bâlâda mezkûr deynim içün târih-i mezkûrdan berü işbu köhne elbisemden mâʿadâ ism-i mâl ıtlâk olunur nesneye mâlike olmayup bir vechile edâ-yı deyne kudretim olmamağla vakt-i yesârıma değin sebîlim tahliye olunması murâdımdır deyü asârını daʿvâ ve vekîl-i mersûma Tarsi Nasrâniye müddeʿiye-i mersûmenin yesârını iddiʿâ etmemekle müddeʿiye-i mesfûrenin ber-minvâl-i muharrer asâr daʿvâsına lede't-tezkiye adâletleri zâhir olan civârı sâkinlerinden hâline vukūfları olan Mehmed Emin Beşe b. Abdullah ve Hacı Şaʿbân oğlu es-Seyyid Ahmed Beşe b. es-Seyyid Hüseyin ve Ömer Beşe b. Abdullah şehâdet etmeleriyle asârı sâbit olmağın mûcebiyle müddeʿiye-i mersûmenin vakt-i yesârına değin bilâ-kefîl habsden ıtlâkı lâzım geldiği İstanbul Mahkemesi'nden huzûr [-ı âlîlerine iʿlâm olundu.]

Fî 2 Za sene 1236

51 [12a-4] Bogasıcı esnâfından Abdullah Ağa b. Mehmed Said ve ortağı Hasan Ağa b. İsmail'in, Agob v. Kegork ile sulh oldukları

Bogasıcı esnâfının sulh dört yüz on beş guruşa

Maʿrûz[-ı dâʿî-i devlet-i aliyyeleridir ki]

Bogasıcı esnâfından arzuhâlde isimleri mezkûr Abdullah Ağa b. Hâfız Mehmed Said ve şerîki el-Hâc Hasan Ağa b. İsmail'den her [biri] meclis-i şerʿde arzuhâl eden Agob v. Kegork zimmî muvâcehesinde mersûm Agob zimmî zimmetinde mâl-ı şirketimizden olmak üzere bundan akdem yedimizden ve mâlımızdan iştirâ ve kabz eylediği doksan beş top [**12b**] elvân astar semeninden sekiz yüz otuz sekiz guruş hakkımızdan zimmî-i mersûm ile dört yüz on sekiz guruş bedel-i medfûʿ ve makbûza sulh olup ziyâdesine ve bi'l-cümle husûs-ı mezkûra ve işbu târih-i iʿlâma gelince sâir cemîʿ hukūk-ı şerʿiyyeye müteʿallika âmme-i daʿvâdan tarafeynden her birimiz âharın zimmetini ibrâ-i âm ile kabûlü hâvî ibrâ edüp bu vechile katʿ-ı münâzaʿa eyledik dediklerini mersûm Agop zimmî tasdîk eylediği İstanbul Mahkemesi'nden huzûr [-ı âlîlerine iʿlâm olundu.]

Fî 8 Zilhicce sene 1236

52 [12b-1] İsmail b. Abdullah'ın diyet davasında Çilingir Mehmed Beşe ve Hacı İbrahim ile sulh oldukları

Fenerbahçesi derûnunda da'vâ-yı diyet

Ma'rûz[-ı dâ'î-i devlet-i aliyyeleridir ki]

Anadolu'da Felibos kasabası ahâlîsinden İsmail b. Abdullah nâm kimesne meclis-i şer'-i münîrde mahrûse-i Galata'da sandıkçılarbaşında Çilingir Mehmed Beşe b. el-Hâc Hasan ve Giridî Zenci el-Hâc İbrahim b. Abdullah nâm kimesneler muvâcehelerinde işbu sene bin iki yüz otuz altı senesi Zilhicceti'ş-şerîfesinin on üçüncü Pazar günü sa'at sekizde ben Fenerbahçesi önünde rûy-ı deryâda piyâde kayık ile ve merkūmân Mehmed Beşe ve el-Hâc İbrahim isimleri ma'lûmum olmayan gāibûn ani'l-meclis kimesneler ile berren kenar-ı deryâda tabanca atarak giderler iken gāibûn-ı merkūmûndan başında yeşil Ahmediyeli bir kimesnenin attığı tabancanın kurşunu derûnunda olduğum kayığı delip sağ baldırımın kaba etine isâbet ve bir tarafdan âhar tarafa geçip mu'âyene olunduğu vech üzere cerh etmişdi el-hâletü hâzihî merkūmân Mehmed Beşe ve el-Hâc İbrahimin husûs-ı mezkûrda kat'â sun' ve medhalleri olmamağla bi'l-cümle husûs-ı mezkûra ve mâ yahdesü minhâ müte'allika merkūmân Mehmed Beşe ve el-Hâc İbrahim ile aslâ ve kat'â da'vâ ve nizâ' ve husûmetim yokdur dediğini merkūmândan her biri tasdîk eyledikleri İstanbul Mahkemesi'nden huzûr [-ı âlîlerine i'lâm olundu.]

Fî 14 Zilhicce sene 1236

53 [12b-2] Anbar-ı âmireden habbâzan esnafına dağıtılacak olan buğdayın cins ve fiyatının belirlenmesi

Hınta tevzî'i

Ma'rûz[-ı dâ'î-i devlet-i aliyyeleridir ki]

Sâdır olan fermân-ı âlîlerine imtisâlen izzetlü defterdâr efendi bendelerinin telhîsi mûcebince işbu bin iki yüz otuz altı senesi Zilhiccesinin dördüncü gününden i'tibâriyle anbar-ı âmireden habbâzân esnâfına tevzî' olunan kırk bin keyl zehâirin yirmi bin keyli korno ve beş bin keyli Arnabud ve on beş bin keyli Akdeniz-i atîk hıntaları olup her birinin beher keyline yüz ellişer para fiyat vaz'ıyla esnâf-ı merkūme kabûl eyledikleri İstanbul Mahkemesi'nden huzûr [-ı âlîlerine i'lâm olundu.]

Fî 4 Zilhicce sene 1236

54 [12b-3] Mehmed Ağa ve kardeşi Yunus Ağa b. Yunus ile Şerîfe Zeliha Hatun'un manav gediği davasında birbirlerinin zimmetlerini ibrâ ederek sulh oldukları

Manav gediği nizâʿından birbirleriyle ibrâları

Maʿrûz[-ı dâʿî-i devlet-i aliyyeleridir ki]

Mübârek rikāb-ı şevket-meâb-ı hazret-i Zıllullâhîye takdîm olunan işbu arzuhâl bâlâsına şeref-efza-yı sahîfe sudûr olan fermân-ı celîlü'ş-şâna imtisâlen zikri âtî vakıf dekâkînin hisse-i maʿlûmelerine mutasarrıflar olan Mehmed Ağa ve li-ebeveyn er karındaşı Yunus Ağa ibney el-Hâc Yunus nâm kimesneler evvelen bi'd-defaʿât zikri câʿî husûsu istimâʿ ve fasl ü hasm içün taraf-ı dâʿiyânemden me'zûnen mürsel kâtib Mehmed Azîz Efendi dâʿîlerinin Pazar günü Beşiktaş sâhil sarayında dîvân odasında huzûr-ı hazret-i ağa-yı Dârü's-saʿâdeti's-seniyyede bi'l-maʿiyye rü'yete memûr Haremeyn-i muhteremeyn müfettişi mevâlî-i izâmdan Hatîbzâde fazîletlü es-Seyyid Mehmed Derviş Efendi ile akd eylediği meclis-i şerʿde ve baʿdehû bi't-terâzî müfettiş efendi-i mûmâ-ileyh tarafından mürsel kâtib es-Seyyid İbrahim Efendi hâzır olduğu hâlde duʿâhâne-i dâʿiyânemde meclis-i maʿkūdda zikri âtî dükkâna vâzıʿatü'l-yed olan derûn-ı arzuhâlde mezkûratü'l-ism muʿarrefetü'z-zât Şerîfe Zeliha Hatun bt. Halil muvâcehesinde nezâret-i hazret-i müşârun-ileyhde âsûde evkāfdan İstanbul'da vâkiʿ Ayasofya-i Kebîr Câmiʿ-i şerîf ve imâret-i âmiresi vakfının mütevellîsi kâtib ağayı müşârun-ileyh el-Hâc Mehmed Tahir Efendi tarafından mürsel vekîli Teberdâr Mehmed Ağa b. Mahmud hâzır olduğu hâlde İstanbul hısn-ı ebvâbından Bahçekapısı hâricinde Eminönü nâm mahalde vâkiʿ vakf-ı mezbûr müsakkafâtından her biri şehriye otuzar akçe icâre-i müecceleli bir tarafdan el-Hâc Hüseyin Ağa'nın kahve dükkânı ve bir tarafdan manav ustası el-Hâc Ahmed Ağa'nın manav dükkânı ve bir tarafdan saray-ı âmirenin hatab anbarı ve bir tarafdan tarîk-i âm ile mahdûd ve birbirine muttasıl yeri mine'l-kadîm cennetkuşu dükkânı demekle maʿrûf manav ve el-yevm kahve dükkânı ve Berber Hacı Yunus dükkânı demekle arîf hâlâ manav dükkânı ki cemʿan iki bâb dükkânın şehriye otuzar akçe icâre-i müecceleli hissesinin yirmişer akçeden cemʿan kırk akçe icâreli sülüsân hissesi iştirâken bizim ve beşer akçeden cemʿan on akçe icâreli südüs hissesi Anadolu'da Ürgüb'de sâkinler Zahide ve li-ebeveyn kız karındaşı Âmine bintey İbrahim nâm sagīretânın babaları intikālından ve beşer akçeden cemʿan on akçe icâreli diğer südüs hissesi işbu mezbûre Şerîfe Zeliha Hatun'dan her birimizin vech-i meşrûh üzere bâ-temessük-ı mütevellî taht-ı tasarrufumuzda olup lâkin zikr olunan dükkânlar bundan akdem bi-kazâillahi teʿâlâ vukūʿ bulan harîkde muhterik olmalarıyla mârrü'l-beyân cennetkuşu dükkânı demekle arîf bir bâb dükkânda gedik iʿtibârı yoğiken mezbûre Şerîfe Zeliha Hatun dükkân-ı merkūmu bizim iznimiz olmaksızın kendi mâlından müceddeden binâ ve inşâ edüp gediğim benim mâlımdır deyü dükkân-ı merkūmu müstakilleten fuzûlî

zabt [**13a**] ve vaz‘-ı yed etmekle dükkân-ı merkūm kadîmi üzere manav dükkânı olmak murâdımızdır dediklerinde ol dahi cevâbında dükkân-ı merkūm derûnunda mevcûde beyne’l-esnâf gedik i‘tibâr olunan bâ-defter-i müfredât âlât-ı lâzıme-i ma‘lûme kahve dükkânı gediği olmak üzere işbu yedimde olup bin iki yüz otuz bir senesi Şevvâli’l-mükerreminin on birinci günü târihiyle müverraha ve ol târihde İstanbul kādısı olup Anadolu kazaskerliği pâyesiyle tekrîm buyrulan Halil Efendizâde hafîdi fazîletlü semahatlü Mehmed Said Efendi hazretlerinin imzâ ve hatmini hâviye bir kıt‘a hüccet mantûkunca Şerîfe Hadice bt. Mustafa nâm Hatun’dan müşterâ yedimde müstakilleten mâlımdır deyip ol vechile beynimizde ba‘de vukū‘ı’l-münâza‘a beynimiz ıslâh ve tanzîm olunup biz ancak zikr olunan kahve dükkânından yirmi akçe icâreli sülüsân hisse-i şâyi‘amızı hüsn-i rızâ ve tayyib-i hâtırımız ve ferağ-ı kat‘î-i mu‘teber ile üç bin iki yüz guruş bedel-i makbûz ve müstehlek mukābelesinde mütevellî vekîli hâzır-ı mezbûrun re’yiyle mezbûr Şerîfe Zeliha Hatun’a ferağ ve tefvîz eylediğimizde ol dahi tefevvüz ve kabûl ettikden sonra merkūme Şerîfe Zeliha Hatun dahi zikri mürûr eden Hacı Yunus dükkânı demekle arîf manav dükkânında beş akçe icâreli südüs hisse-i şâyi‘asını kezâlik kendi hüsn-i rızâ ve ihtiyârı ve ferağ-ı katî‘-i mu‘teber ve mütevellî vekîli hâzır-ı mezbûrun re’yiyle meccânen ale’l-iştirâki’s-sevi bize ferağ ve tefvîz eylediğinde biz dahi tefevvüz ve kabûl etmemizle el-hâletü hâzihî zikr olunan kahve dükkânından yirmi akçe icâreli sülüsân hisse-i şâyi‘ada bizim ve manav dükkânından beş akçe icâreli südüs hisse-i şâyi‘ada mezbûre Şerîfe Zeliha Hatun’un aslâ ve kat‘â alâka ve medhallerimiz kalmayup mârrü’l-beyân kahve dükkânından yirmi akçe icâreli sülüsân [hisse-i] şâyi‘a mezbûre Şerîfe Zeliha Hatun’un ve manav dükkânından beş akçe icâreli südüs hisse-i şâyi‘a bizim iştirâken ve seviyyen dâhil-i havza-i tasarruflarımız olmağla biz bi’l-cümle mârrü’l-beyân kahve dükkânı husûsuna müte‘allika âmme-i de‘âvîden mezbûre Şerîfe [Zeliha] Hatun’un zimmetini ol dahi sâlifü’l-beyân manav dükkânı husûsuna ve bize medfû‘u olan bedel-i müstehlek-i merkūmun istirdâdına müte‘allika kezâlik âmme-i de‘âvîden bizim zimmetimizi her birimiz ibrâ-i âmm-ı sahîh-i şer‘î ile kabûlü hâvî ibrâ ve iskāt edüp bu vechile külliyen kat‘-ı münâza‘a eyledik deyü her birinin ikrâr ve tasdîkleri tescîl ve İstanbul Mahkemesi’nden huzûr [-ı âlîlerine i‘lâm olundu.]

Fî 9 Zilhicce sene 1236

55 [13a-1] Yusuf b. Süleyman’ın nizama aykırı davrandığından fesci esnaflığından çıkarıldığı

Fescilerin nizâ‘ı

Ma‘rûz[-ı dâ‘î-i devlet-i aliyyeleridir ki]

Âsitâne-i aliyyede vâki‘ fesci esnâfının Kethüdâsı Kasım Ağa ve esnâfından Süleyman Ağa ve karındaşı Said Ağa ve Ahmed Ağa ve el-Hâc Yahya Ağa ve Mehmed

Ağa ve Salih Ağa ve Mehmed Ağa ve diğer Said Ağa ve diğer Salih Ağa ve Ahmed Ağa ve âhar Said Ağa ve diğer Ahmed Ağa ve diğer Kasım Ağa ve karındaşı Yusuf Ağa ve el-Hâc Feyzullah Ağa ve âhar Said Ağa ve Salim Ağa ve Ömer Ağa ve diğer Ömer Ağa'dan her biri meclis-i şer'-i münîrde esnâf-ı merkūmeden Yusuf b. Süleyman Yahlef muvâcehesinde merkūm Yusuf esnâfımızdan ve Tahtakale'de vâki' bizim mahsûs Çiçekçibaşı Hanı müstecirlerinden olup lâkin kendi hâlinde olmayup her bir husûsda esnâfımız ihtiyârlarına muhâlefet ve beynimizde düstûrü'l-amel olan nizâm-ı kadîmimizin ihtilâline bâ'is ve ale'l-husûs bu esnâda han-ı mezkûr mutasarrıflarının bizimle beynimizde vâkı'a olan nizâ'ımız Çarşamba günü arz odasında bâ-irâde-i seniyye cümlemizin rızâmızla taht-ı râbıtaya idhâl olunmuşken merkūm Yusuf'un nizâm-ı mezkûru ifsâda sa'y edüp âhar vechile bizi rencîde etmesi bi'l-vücûh kendisinden adem-i emniyetimize bâdî olduğundan merkūmdan müteneffirler olduğumuzdan bi'd-defa'ât kendüye nush ve pend eylediğimizde kat'â ısgā etmeyüp ızrârında ısrâr etmekle merkūmdan külliyen emn ve rahatımız meslûb olmuşdur deyü her biri bi'l-muvâcehe teşekkî derkâr-ı âhara meslûk edüp fîmâ ba'd gerek fesci esnâflığından ve gerek han-ı mezkûrda vâki' sâkin olduğu odadan ihrâc olunması bâbında fermân-ı âlîşân sudûru niyâzında oldukları İstanbul Mahkemesi'nden [huzûr-ı âlîlerine i'lâm olundu.]

Fî 19 Za sene 1236

56 [13a-2] Demirci kazası zeametinin tahsilinde Abdülhalim Ağa b. Hacı Mustafa'nın Mehmed Emin Ağa'ya engel olduğu

Ze'âmet men nizâ'ı

Ma'rûz[-ı dâ'î-i devlet-i aliyyeleridir ki]

Sâhib-i arzuhâl Göknüllü zü'amâdan Abdülhalim Ağa b. el-Hâc Mustafa Çarşamba günü arz odasında huzûr-ı lâmi'u'n-nûr-ı hazret-i Sadr-ı a'zamîde ma'kūd meclis-i şer'-i enverde Anadolu'da Saruhan sancağında Demirci kazâsı vücûhundan arzuhâlde mezkûrü'l-ism el-Hâc Mehmed Ağa b. el-Hâc Ali mahzarında kazâ-i mezbûra tâbi' Romani karyesinde müstakillen ve kura-yı sâire hisse-i ma'lûmesine müşteriklerimle iştirâken bâ-berât-ı âlîşân ve ber-mûceb-i defter-i Hâkānî ma'lûmü'l-mikdâr yazu ile ber-vech-i ze'âmet ben mutasarrıf olup ze'âmet-i mezkûreyi zabt ve te'ayyüş içün tarafımdan gāib ani'l-meclis Hamza'yı bin iki yüz otuz bir ve otuz iki senelerinde ve Abdülhamid Ağa'yı bin iki yüz otuz üç ve otuz dört senelerinde mahalline gönderdiğimde merkūm el-Hâc Mehmed Ağa a'yânzâde olmak takrîbiyle ze'âmet-i mezkûreyi sinîn-i merkūmede vekîllerime zabt ettirmeyip zikr olunan otuz bir ve otuz iki ve otuz üç ve otuz dört seneleriyle mukaddemâ bin iki yüz yirmi beş senesinde tegallüben kendi zabt ve te'ayyüş ve hâsılâtını kabz edüp lâkin bana ve vekîllerime bir akçe vermeyüp gadretmiş

olduğundan ben ze'âmet-i mezkûreyi bin iki yüz otuz beş ve otuz altı senelerinde Saruhan sancağı mutasarrıfları hazerâtına ihâle ile hâsılâtından bedel-i iltizâm olarak senevî biner guruş ahz etmemle sinîn-i mezkûre hâsılâtından bedel olarak sene-i sâbıkāya kıyâsen zikr olunan beş sene içün beher sene biner guruşdan cem'an [**13b**] mâlından bana beş bin guruş vermek üzere merkūm el-Hâc Mehmed Emin Ağa'ya cebr olunmak matlûbumdur dedikde istikşâf-ı hâl içün merkūm el-Hâc istintak olundukta cevâbında ben sinîn-i mezkûrede zikr olunan ze'âmet husûsuna karışmadım ve ne vechile zabt olunduğuna mevkūfum? yokdur demekle ze'âmet-i mezkûre sinîn-i mezkûrede sûrete zabt olunmuşdur ve hâsılâtı ne mikdâra bâliğ olmuşdur ve hâsılâtını kimler ahz etmişdir keyfiyeti ale't-tafsîl mahallinde re'y-i hâkimü'ş-şer' ve vücûh-ı beldede vukūfları olan kimesneler ile alâ-vechi's-sıhha tahkīk ve alâ-vukū'ihi der-i devlet-medâra i'lâm olunmak bâbında iktizâ edenlere hitâben fermân-ı âlîşân ısdâr ve irsâli tarafeyn iltimâsı ve re'y-i âlîleri inzımâmıyla istisvâb olunduğu İstanbul Mahkemesi'nden huzûr [-ı âlîlerine i'lâm olundu.]

Fî-gurre-i Zilhicce sene 1236

57 [13b-1] Mahmud Ağa b. İsmail'in, Habibe Hatun bt. Abdullah'a karşı açtığı menzil davasında iddiasını ispat edemediğinden muarazadan men edildiği

Menzil zabtı

Ma'rûz[-ı dâ'î-i devlet-i aliyyeleridir ki]

İstanbul'da Yusufpaşa Çeşmesi kurbünde Şîrmerd Çavuş Mahallesinde sâkine iken bundan akdem vefât eden es-Seyyid Mustafa b. es-Seyyid el-Hâc Ahmed b. Veliyüddin nâm kimesnenin verâseti zevce-i menkûha-i metrûkesi Habibe Hatun bt. Abdullah ile vâlidesi Âişe Hatun bt. Abdullah ve sulbiye kebîre kızları Şerîfe Fâtıma ve Şerîfe Atiyyetullah ve Şerîfe Âişe Hatunlara münhasıra ba'dehû mezbûre Şerîfe Fâtıma Hatun dahi vefât edüp verâseti zevc-i metrûku Berber Mehmed Emin Ağa b. Abdullah ile vâlidesi mezbûre Habibe Hatun'a ve sadriye sagīre kızı Şerîfe Zeyneb ve li-ebeveyn kızkarındaşları mezbûretân Şerîfe Atiyyetullah ve Şerîfe Âişe Hatunlara münhasıra ba'dehâ merkūme Şerîfe Âişe Hatun dahi vefât edüp vâlidesi mezbûre Habibe Hatun'a ve sadriye sagīre kızı Şerîfe Emine'ye ve li-ebeveyn kız karındaşı mezbûre Şerîfe Atiyyetullah Hatun'a ba'de'l-inhisâr müteveffât-ı sâlise-i merkūme Şerîfe Âişe Hatun'un zevc-i mutallıkı ve kızı sagīre-i merkūme Şerîfe Emine'nin babası ve velîsi dikici esnâfından sâhib-i arzuhâl İbrahim Ağa b. Hüseyin meclis-i münîrde dâ'îlerinde olan evkāfdan merhûm Kazganî Sadi Vakfı musakkafâtından zikri âtî bir bâb menzile bâ-temessük-ı mütevellî bi'l-icâreteyn mutasarrıfe olmağla vaz'-ı yedi mütehakkık olan derûn-ı arzuhâlde mezkûretü'l-ism mu'arrefetü'z-zât merkūme Habibe Hatun muvâcehesinde vakf-ı menzil mütevellîsi Mustafa Efendi

b. Ali hâzır olduğu hâlde mahalle-i mezbûrede vâki‘ bir tarafdan Hüseyin Ağa ve bir tarafdan Derviş Efendi menzilleri ve bir tarafdan Haremeyni’ş-şerîfeyn vakfından müteveffâ-i evvel-i mezbûrun ile’l-vefât tasarrufunda olan bahçe ve bir tarafdan tarîk-i âm ile mahdûd [ve] ulyâda üç bâb oda ve abdesthâne ve kenîf ve vustâda kezâlik üç bâb oda ve abdesthâne ve kenîf ve süflâda bir matbah ve bir mağsel ve bir bi’r-i mâ ve bir mikdâr eşcâr-ı müsmireli bahçe ve sokak kapısını müştemil arsayı mahmiye-i mezbûrede merhûm Kazganî Sadi Mahallesi avârız vakfına senevî üç yüz altmış akçe mukāta‘a-i kadîmeli ve bi’l-cümle ebniye ve eşcârı mülk bir bâb menzil müteveffâ-i evvel-i mezbûrun hayâtında ile’l-vefât yedinde mülkü ve ba‘de vefâtihi müteveffât-ı sâniye-i merkūme Şerîfe Fâtıma Hatun’un zevc-i metrûku mezbûr Berber Mehmed Emin Ağa ile vâlidesi mezbûre Habibe Hatun’a ve sadriye sagīre kızı merkūme Şerîfe Zeyneb ve li-ebeveyn kız karındaşları merkūmetân Şerîfe Atiyyetullah ve müteveffât-ı sâlise-i merkūme Şerîfe Âişe Hatunlara bi-hükmi’l-münâsahati’ş-şer‘iyye mevrûs oldukdan sonra sagīre-i merkūme Şerîfe Zeyneb’in babası merkūm Berber Mehmed Emin Ağa kendi nefsinden asâleten ve velâyeten ve mezbûre Âişe Hatun tarafından vekâleti Ahmed Efendi b. Ahmed ve es-Seyyid el-Hâc Hüseyin Efendi b. Numan şehâdetleriyle sâbit olan İsmail Ağa b. Osman vekâleten ve mezbûrât Habibe ve Şerîfe Atiyetullah Hatunlar ve müteveffât-ı sâlise-i merkūme Şerîfe Âişe Hatun hayâtında asâleten her biri ber-vech-i muharrer irsen mâlikler oldukları menzil-i mahdûd-ı mezkûru bin iki yüz otuz dört senesi Saferi’l-hayrın yedinci günü târihiyle müverraha ve ol târihde kassâmü’l-askeri bulunan mevâlî-i izâmdan fazîletlü el-Hâc Mehmed Sâdık Efendi’nin imzâsıyla mümzât ve hatmiyle mahtûme olup mazmûnu lede’t-tezkiye adâletleri zâhir kapan-ı dakīk tüccârından Ahmed Ağa b. Ahmed ve mahalle-i mezbûre İmâmı es-Seyyid el-Hâc Ahmed Efendi b. es-Seyyid el-Hâc Hüseyin şehâdetleriyle mahzar-ı hasm-ı câhidde sâbit ve işbu meclis-i şer‘de feth ve kırâet olunan bir kıt‘a hüccet-i şer‘iyye nâtık olduğu üzere Mehmed Ağa ile İsmail’e bâ-sünûh-ı şer‘î semen-i misli olan bin yedi yüz guruş semen-i medfû‘ ve makbûza bey‘ ve temlîk ve teslîm ol dahi ba‘de’l-iştirâ ve’t-temellük ve’t-tesellüm mezbûr Mehmed Ağa ber-vech-i muharrer mâlik olduğu menzil-i mahdûd-ı mezkûru mezbûre Habibe Hatun’a kezâlik bin yedi yüz guruş semen-i medfû‘ ve makbûza bey‘ ve temlîk ve teslîm ol dahi ber-vech-i muharrer iştirâ ve temellük ve tesellüm ve kabûl ettikden sonra mezbûre Habibe Hatun menzil-i mezkûrun mecmû‘unu vakf-ı mezbûra akār olmak üzere mütevellî-i merkūma bey‘ ve bin yedi yüz guruş mu‘accele ve senevi üç yüz altmış akçe üzerine yüz yirmi akçe dahi zamla cem‘an dört yüz seksen akçe ile istîcâr mütevellî-i merkūm dahi mezbûre Habibe Hatun’a îcâr ve ol vechile mezbûre Habibe Hatun vakfiyet üzere mutasarrıfe olup lâkin müteveffât-ı sâlise-i merkūme Şerîfe Âişe Hatun ber-vech-i muharrer menzil-i mezkûrda olan hissesini hayâtında ber-mûceb-i hüccet-i mezkûre hâkim-i mûmâ-ileyh huzûrunda bey‘ eylediği hînde mecnûne

olduğundan bey‘i sahîh olmamağla menzil-i mezkûrda zevce-i mutallakam [**14a**] müteveffât-ı sâlise-i merkûme Şerîfe Âişe Hatun’un bi-tarîkı’l-münâsahati’ş-şer‘iyye hisse-i irsiyyesinden oğlum sagīr-i merkūmun hissesini vâlidesi merkūma mevrûs mülkü olmak üzere oğlum sagīr-i merkūm içün bi’l-velâye zabt murâdımdır deyü da‘vâ ettikte sagīr-i merkūmun min-kıbeli’l-üm ceddesi merkūme Habibe Hatun cevâbında menzil-i mahdûd-ı mezkûra vech-i meşrûh üzere el-yevm bâ-temessük-ı mütevellî bi’l-icâreteyn mutasarrıf olmağla vaz‘-ı yedini mütevellî-i hâzır-ı merkūm tasdîkiyle ikrâr lâkin kızım müteveffât-ı sâlise-i merkūme hayâtında ve kemâ[l]-i sıhhatinde menzil-i mahdûd-ı mezkûrda olan hisse-i mezkûresini merkūm Mahmud Ağa b. İsmail’e hâkim-i mûmâ-ileyh huzûrunda benimle sâir müşterikleri ile ma‘an bey‘ ettikte kendisinde eser-i cünûn olmayup âkıle ve cemî‘ tasarrufât-ı şer‘iyyesi nâfize olduğu hâlde bey‘ ve teslîm etmişidi deyü müdde‘î-i mezbûrun inkârına mukārin mütevellî-i hâzır-ı merkūm ile ma‘an da‘vâ ve bu sûretde akl-ı beyyinesi evlâ olmağın müteveffât-ı sâlise-i merkūme Şerîfe Âişe Hatun bt. el-müteveffâ es-Seyyid Mustafa Efendi b. es-Seyyid el-Hâc Ahmed b. Veliyüddin menzil-i mahdûd-ı mezkûrda babası müteveffâ-i merkūmdan bi-tarîkı’l-münâsaha kendisine mevrûs olan hisse-i mezkûresini merkūm Mahmud Ağa b. İsmail’e hîn-i bey‘inde âkıle ve cemî‘ tasarrufât-ı şer‘iyyesi nâfize olduğuna hâline vukūf-ı tâmları olan merkūmân Ahmed Ağa b. Ahmed ve İmâm es-Seyyid el-Hâc Ahmed Efendi b. es-Seyyid el-Hâc Hüseyin bi’l-muvâcehe vech-i vecih-i şer‘î üzere edâ-yı şehâdet-i şer‘iyye etmeleriyle mûcebiyle ba‘de’l-hükm menzil-i mahdûd-ı mezkûru kemâkân mütevellî-i merkūm re’yiyle merkūme Habibe Hatun’un bi’l-icâreteyn zabt ve tasarrufu iktizâ eylediği müdde‘î-i merkūma tefhîm ve da‘vâ-yı mezkûresiyle merkūme Habibe Hatun’a bî-vech mu‘ârazadan men‘ olunduğu İstanbul Mahkemesi’nden huzûr [-ı âlîlerine i‘lâm olundu.]

Fî 26 Za sene 1236

58 [14a-1] Ahıskalı Seyyid Salih Beşe b. Mahmud’un, Hüseyin Beyefendi b. Süleyman’a olan borcunu ödemeyi kabul ettiği

Çiftlikât mesâlihi

Ma‘rûz[-ı dâ‘î-i devlet-i aliyyeleridir ki]

Zikri âtî husûsu mahallinde ketb ü tahrîr ve istimâ‘ ve fasl ü hasm içün savb-ı şer‘-i enverden bi’l-iltimâs me’zûnen irsâl olunan başkâtib Mevlânâ İbrahim Ârif Efendi dâ‘îleri İstanbul’da Davudpaşa Mahallesinde vâki‘ sâbıkā ser-çukadâr-ı hazret-i şehriyârî Hüseyin Beyefendi b. Süleyman’ın menziline varup huzûr-ı Müslimînde ba‘de akdi’l-meclis mûmâ-ileyh Hüseyin Bey meclis-i ma‘kūd-ı mezkûrda kıl‘a-ı hâkānîden İrva Kalesi neferâtından ve dergâh-ı âlî yeniçerilerinin yirmi beşinci cema‘at yoldaşlarından Ahıskavî es-Seyyid Salih Beşe b. es-Seyyid Mahmud

mahzarında mezbûr es-Seyyid Salih Beşe bin iki yüz otuz dört senesi Zilka'desi gurresinde kibâr-ı müderrisîn-i kirâm-ı zevi'l-ihtirâmdan Şerîf Efendizâde fazîletlü Mehmed Şerîf Efendi'nin mutasarrıf oldukları medîne-i Üsküdar'a muzâfe Yoros nâhiyesine tâbi' İrva Deresi kenarında kâin Çavuşlu ve İşenceli? ve Yeni Çiftlik demekle ma'lûm üç kıt'a çiftlikâtı istîcâra tâlib olup lâkin efendi-i mûmâ-ileyh çiftlikât-ı mezkûreyi mezbûr es-Seyyid Salih Beşe'ye îcâr etmeyüp şehr-i mezbûr gurresinden icâre-i ma'lûme ile bana îcâr ve derûnunda mevcûd demirbaş tâ'bir olunur işbu yedimde olan mühürlü temessük ve defter-i müfredât mantûkunca ma'lûmü'r-ruûs hayvânât ve ma'lûmü'l-kiyel hubûbât ve kovan ve ma'lûmü'l-hudûd âlât-ı çift ve eşyâ ve evânî-i nuhâsiyeyi cem'an on altı bin guruş semen tesmiyesiyle nesne bana bey' ve teslîm ben dahi ba'de'l-iştirâ ve't-tesellüm mezbûr es-Seyyid Salih Beşe'ye yine on altı bin guruş semen tesmiyesiyle nesne bey' ve teslîm ol dahi ba'de'l-iştirâ çiftlikât-ı mezkûreye varup tamamen kabz eyledikden sonra merkûm es-Seyyid Salih Beşe çiftlikât-ı mezkûrenin müstecir-i sâbıkı olan gāib ani'l-meclis Haraccızâde Şâkir Bey'in gayr-ez-demirbaş çiftlikât-ı mezkûre derûnlarında kendi mâlı olan ma'lûmü'r-ruûs hayvânât ve ma'lûmü'l-kiyel hubûbât ve kovan ve nısf sefînesini cem'an on sekiz bin dokuz yüz dört buçuk guruşa iştirâ ve kabz edüp ve merkûm Şâkir Bey'in çiftlikât-ı mezkûre mutasarrıfı efendi-i mûmâ-ileyh zimmetinde zuhûr edüp merkûm es-Seyyid Salih Beşe'nin bi-tarîkı'l-havâle efendi-i mûmâ-ileyhden kabzla zimmetine ta'alluk eden bin beş yüz altmış yedi buçuk guruş ki min-haysü'l-mecmû' mezbûr es-Seyyid Salih Beşe'nin gāib-i merkûm Şâkir Bey'e yirmi bin dört yüz yetmiş iki guruş deyni olmağla deyn-i mezkûrdan edâ etmek üzere gāib-i mezbûr Şâkir Bey'in merkûm es-Seyyid Salih Beşe üzerine havâle eylediği gāibûn ani'l-meclis Abdürrezzak-zâde Said Efendi merkûmun eytâmı vasîsine sekiz bin altı yüz yetmiş beş guruş ve Musa Usta'ya dört bin beş yüz guruş ve Tatar es-Seyyid Mehmed Reis b. Mustafa'ya üç bin altı yüz kırk guruş ve Mehmed Reis b. Mehmed'e bin guruş ki cem'an on yedi bin sekiz yüz on beş guruş ben merkûm es-Seyyid Salih Beşe'nin bi-şartü'r-rücû' emriyle gāibûn-ı merkûmûna edâ ve çiftlikât-ı mezkûre hademeleri olup mezbûr es-Seyyid Salih Beşe'nin dâyinleri olan kezâlik gāibûn ani'l-meclis Korucu Abdurrahman b. Ahmed'e yüz doksan guruş ve Meremmâtçı es-Seyyid Mustafa b. Ahmed'e yüz elli guruş ve Sığırtmac es-Seyyid Yusuf b. es-Seyyid Ebûbekir'e iki yüz guruş ve Odacı Mehmed Emin b. Salih'e iki yüz kırk beş guruş ve Çiftçibaşı Veliyüddin b. Hasan'a iki yüz seksen beş guruş ve Çiftçi Abdi b. İsmail'e yüz on guruş ve Çiftçi Mustafa b. Ahmed'e yüz doksan guruş ve Çiftçi Hüseyin b. Ahmed'e iki yüz kırk guruş ve Çiftçi Hayrullah b. Osman'a yüz beş guruş ve Çiftçi Molla Yusuf b. Hasan'a yüz doksan yedi buçuk guruş ve Çiftçi Mehmed b. Abdurrahman'a yüz elli dört guruş ve Oduncu es-Seyyid Osman b. Mehmed'e [**14b**] yüz kırk guruş ve Oduncu Osyan v. Nikola zimmîye yüz yetmiş guruş ve Oduncu Nikola v. Yoyo zimmîye yüz yetmiş yedi guruş ve Oduncu Kabadayı Nikola v.

Anaştaş zimmîye iki yüz on guruş ki cem'an üç bin üç yüz altmış buçuk guruş dahi ben merkūm es-Seyyid Salih Beşe'nin kezâlik bi-şartü'r-rücû' emriyle gāibûna edâ etmemle ol vechile mezbûrun zimmetinde bi'l-mürâca'a alacağım olan yirmi bir bin yüz yetmiş sekiz buçuk guruş ve çiftlikât-ı mezbûre icârelerinden işbu sene-i mübâreke Şevvâli gāyetine gelince gayr-ez teslîmât sahhe'l-bâkī zimmetinde kalan üç bin dokuz yüz otuz iki buçuk guruş ve mâlımdan mezbûra ikrâz ve teslîm eylediğim bin sekiz yüz yetmiş üç buçuk guruş ve kezâlik mezbûrun bi-şartü'r-rücû' emriyle mâlımdan kumanya tâ'bir olunur çiftlikât-ı mezbûrede me'kûlâtına masrûfum olup bi'l-mürâca'a hakkım olan iki yüz elli guruş ki min-haysü'l-mecmû' yirmi yedi bin iki yüz otuz dört buçuk guruşun yüz yetmiş beş guruşunu gāib ani'l-meclis Molla İbrahim yediyle bana edâ ve altı yüz guruşunu dâyini kezâlik gāib ani'l-meclis Süleyman Çavuş'a havâle etmek üzere kabûlü hâvî havâle edüp ve yüz kırk bir guruşuna takāsen mezbûrdan seksen üç vakıyye soğan ve altı yüz vakıyye otlak ve beş yüz vakıyye kömür ve dört çeki hatab iştirâ ol vechile cem'an dokuz yüz on altı guruşunu istîfâ etmemle bâkīsi olan yirmi altı bin üç yüz on sekiz buçuk guruşu bana edâya ve bâlâda mezkûr nesne bey' eylediğim demirbaş tâ'bir olunan ber-mûceb-i defter-i müfredât hayvânât ve hubûbât ve kovan ve âlât-ı çift ve eşya ve evânî-i nuhâsiye husûsunda bey'i bi't-terâzî ikāle etmemizle hayvânât ve hubûbât ve kovan ve âlât-ı çift ve eşya ve evânî-i nühasiyye-i ma'lûmeler dahi bi-a'yânihâ mahallinde benim içün işbu hâzır bi'l-meclis vekîl nasbeylediğim Kapıkethüdâsı Musa Ağa b. Mehmed'e teslîme mezbûr es-Seyyid Salih Beşe'ye tenbîh olunmak matlûbumdur deyü da'vâ eylediğini Mevlânâ-yı mezbûr dâ'îleri ma'an meb'ûs ümenâ-i şer'le meclis-i şer'a gelüp müdde'î-i mûmâ-ileyh Hüseyin Bey tarafından vekîl-i müsecceli merkūm Musa Ağa ve mezbûr es-Seyyid Salih Beşe muvâcehelerinde ba'de'l-inhâ vekîl-i merkūm Musa Ağa meblağ-ı bâkī-i mezbûr yirmi altı bin üç yüz on sekiz buçuk guruşu mezbûr es-Seyyid Salih Beşe'den huzûrumuzda dahi bi'l-vekâle da'vâ ve mezbûr es-Seyyid Salih Beşe cevâbında kaziyye minvâl-i meşrûh üzere olduğunu bi-tamâmihâ tâyi'an ve kat'iyyen ikrâr u i'tirâf-birle müvekkil-i mûmâ-ileyhe ber-vech-i muharrer ibkāya ta'ahhüd eylediği İstanbul Mahkemesi'nden huzûr [-ı âlîlerine i'lâm olundu.]

Fî 9 Zilhicce sene 1236

59 [14b-1] Yako v. Mosi ve Yako v. Manasa'nın, Nikola v. Mardiros'a olan borçlarını ödemeyi kabul ettikleri

Üç bin iki yüz elli guruş edâ

Ma'rûz[-ı dâ'î-i devlet-i aliyyeleridir ki]

Derûn-ı arzuhâlde mastûrü'l-ism İncüci Nikola v. Mardiros nâm zimmî bi't-terâzî du'âhânemizde meclis-i şer'-i münîrde arzuhâl eden İncüci Yako v. Mosi ve diğer Yako v. Manasa nâm Yahûdiler muvâcehelerinde şerîkân-ı mersûmân zimmetlerinde

bundan akdem yedimden ve mâlımdan iştirâ ve kabz eyledikleri miskāl ve fiyatı beynimizde ma'lûm incü semeninden gayr-ez teslîmât sahhe'l-bâkī üç bin yedi yüz yirmi beş guruş alacak hakkım olmağla hâlâ taleb ederim deyü da'vâ ettikte onlar dahi cevâblarında ikrâr lâkin müdde'î-i mersûm Nikola zimmî meblağ-ı mezkûr üç bin yedi yüz yirmi beş guruşun dört yüz yetmiş beş guruşunu bundan akdem mutlaka bize hibe etmekle zimmetimizde ancak üç bin iki yüz elli guruş deynimiz kalmışdır deyüp ve müdde'î-i mersûm Nikola zimmî benim şerîkâ[n]-ı mesfûrânın zimmetlerinde semen-i mezbûrdan sene-i sâbıkā Ramazani'l-mübârekinde dört bin yedi yüz yirmi beş guruş alacağım var iken şerîkân-ı mersûmâna eğer meblağ-ı mezbûrun dört bin iki yüz elli guruşunu zikr olunan Ramazan şehrinden on [gün] tamamında def'aten bana edâ edersiniz mâ'adâsı olan dört yüz yetmiş beş guruşu sizin olsun deyüp ol şartla hibe etmişidim deyü da'vâ ve tarafeynin vech-i meşrûh üzere olan hibe da'vâları tarafeynin iltimâslarıyla fetâvâ-yı şerîfeye lede'l-havâle alâmûcebi ikrârihümâ meblağ-ı mezkûr üç bin iki yüz elli guruşun bi't-taleb müdde'î-i mersûm Nikola zimmîye edâsıyla mesfûrân Yako ve diğer Yahûdiler iltizâm olundukları İstanbul Mahkemesi'nden huzûr [-ı âlîlerine i'lâm olundu.]

Fî-gurre-i Za sene 1236

60 [14b-2] Yorgi v. Dimitri ile Manolaki v. İstirati'nin alacak davasında birbirlerinin zimmetlerini ibrâ ettikleri

Yaldızlıhan sarraflarının on iki bin beş yüz guruş mutâlebesi

Ma'rûz[-ı dâ'î-i devlet-i aliyyeleridir ki]

İstanbul'da Yaldızlı Han sarraflarından derûn-ı arzuhâlde mastûrü'l-ism Yorgi v. Dimitri nâm zimmî bi't-terâzî du'âhânemizde ma'kūd meclis-i şer'-i münîrde zeyt yağcı esnâfından Manolaki v. İstirati zimmî muvâcehesinde benim Yunda Adası Voyvodası iken bundan akdemce vefât eden Giridî Mazlum Ağa'dan külliyetli matlûbum olmağla müteveffâ-i merkūm hayâtında mersûm Manolaki zimmînin şerîki olan gāib ani'l-beled Lazoğlu Anton v. Komitaki zimmîye mahallinde mâlından on iki bin beş yüz guruş verüp ol dahi yedinden ba'de'l-ahz meblağ-ı mezbûr on iki bin [**15a**] beş yüz guruşu Der-aliyye'de merkūm Mazlum Ağa'nın ta'yîn edeceği kimesneye vermek üzere gāib-i mersûm Lazoğlu Anton zimmî merkūm Mazlum Ağa'ya işbu sene-i mübârekede duhûl eden Nisanın yirmi altıncı günü ile müverrah bir kıt'a poliçe temessükü verdikde merkūm Mazlum Ağa zikr olunan poliçe temessükünü ahz ve bana irsâl-birle havâle-i merkūmeyi mesfûr Manolaki zimmîye havâle ve ba'de'l-kabûl mersûm Manolaki zimmîden kendisinde olan alacağıma mahsûben ahza bâ-mektûb tarafından beni tevkîl ettiğine binâen ben mersûm Manolaki zimmîye havâle-i mezkûreyi bi'l-vekâle ifâde eylediğimde mersûm Manolaki zimmî benim vekâletimi tasdîk ve şerîki gāib-i mersûmun müteveffâ-i merkūm

Mazlum Ağa'ya olan deyn-i mezkûruna dâmin olarak havâlesini kabûl ve yirmi bir gün mürûrunda bana teslîme ta'ahhüd etmişken yirmi bir gün mürûrunda ben meblağ-ı mezbûr on iki bin beş yüz guruşu mersûm Manolaki zimmîden bi'l-vekâle taleb eylediğimde şerîkimden bana mektûb zuhûr eyledi Mazlum Ağa'dan bir akçe ve bir habbe almayıp merkūm Mazlum Ağa mahallinde şerîkime ol mikdâr guruş kıymetli zeyt yağı vereceğine inandırdığından nâşî temessük-ı merkūmu vermiş ba'dehû merkūm Mazlum Ağa şerîkime bir nesne vermeyecek olduğundan havâle-i mezkûreyi kabûlden beni men' ve nehy eyledi deyü meblağ-ı mezbûru bana teslîmden imtinâ' ben dahi merkūm Mazlum Ağa'ya mektûb tahrîriyle ifâde etmek üzere iken merkūm Mazlum Ağa vefât etmişidi el-hâletü hâzihî havâle-i mezkûreye binâen meblağ-ı mezbûr on iki bin beş yüz guruşu müteveffâ-i merkūm Mazlum Ağa'da olan alacağıma mahsûben kabza vekîl olmamla bana edâya mersûm Manolaki zimmîye haber olunmak murâdımdır deyü mersûm Manolaki zimmînin inkârına mukārin tasaddî eylediğim da'vâm merkūm Mazlum Ağa'nın fevtiyle tarafından vekâlet-i mezkûrem şer'an bâtıla olduğundan meblağ-ı mezkûru mersûm Manolaki zimmîden bi'l-vekâle mutâlebem meşrû'a olmadığı bana tefhîm olunup ve merkūm Mazlum Ağa'nın veresesi ma'lûmum ve meblağ-ı mezkûr on iki bin beş yüz guruşu mersûm Manolaki zimmînin vech-i muharrer üzere kabûlüne şâhidlerim olmayup kavl-i mücerredimden ibâret olduğundan ben müteveffâ-i merkūmda olan hukūkumu veresesi zuhûrunda terekesinden taleb etmek iktizâ etmeğin ol vechile mersûm Manolaki zimmî ile meblağ-ı mezkûr on iki bin beş yüz guruşa müte'allika aslâ ve kat'â da'vâ ve nizâ' ve husûmetim yokdur deyü tarafeynin takrîr ve tasdîkleri İstanbul Mahkemesi'nden huzûr [-ı âlîlerine i'lâm olundu.]

Fî 12 Zilhicce sene 1236

61 [15a-1] İzmir nâibinin gönderdiği vakfiyenin tescil edildiği

İzmir nâibinin bir kıt'a vakfiye i'lâmı

Ma'rûz[-ı dâ'î-i devlet-i aliyyeleridir ki]

Sâdır olan fermân-ı âlîlerine imtisâlen bin iki yüz otuz beş senesi Zilhiccesinin yirmi beşinci günü ile müverraha ve sâbık medîne-i İzmir nâibi müderrisîn-i kirâmdan Şekerzâde es-Seyyid Abdülvehhab Efendi'nin imzâ ve hatmini hâviye olup nâib-i mûmâ-ileyhin işbu bir kıt'a i'lâmına merbût vakfiyeye nazar ve mütâla'a olundukta mazmûnu şer'-i şerîfe muvâfık ve sebk ü serdi fenn-i sakka mutâbık olup ihticâca sâliha ve kayda lâyıka idüğü İstanbul Mahkemesi'nden huzûr [-ı âlîlerine i'lâm olundu.]

Fî 20 Z sene 1236

62 [15a-2] Todi ve Vide'nin alacak davasında Dimitri v. Aleksan ile sulh oldukları

Nemçe tüccârından boyacılarının iki bin guruş üzere sulh

Ma'rûz[-ı dâ'î-i devlet-i aliyyeleridir ki]

Derûn-ı takrîrde mastûrü'l-ism Nemçe tüccârından olup Der-aliyye'de mütemekkin iken bundan akdem hâlik olan Göncüoğlu Yasef v. Mosi nâm müste'menin hasran vârisleri zevcesi Todi bt. Hanna nâm Yahûdiye kebîr oğlu Rafail ve sagīr oğlu Mozi ve kebîr kızı Dide Yahûdiyeden mersûm Rafail Yahûdi asâleten ve sagīr-i mersûmun anası ve tesviye-i umûruna vasîsi zevce-i mersûme Todi Yahûdiye ile mersûme Dide Yahûdiye taraflarından husûs-ı âtîde vekâleti şahıslarını bilir Samarya v. Yasef ve Çelbon v. Hana Yahûdiler şehâdetleriyle sâbit olan Kemel v. Danyel Yahûdi vekâleten tercümânı Iklili hâzır olduğu hâlde meclis-i şer'-i münîrde Havâss-ı Refî'a kazâsına muzâfe kasaba-i Hasköy'de selhhâne iskelesinde vâki' ma'lûmü'l-hudûd bir bâb boyacı dükkânı derûnunda mevcûde beyne'l-esnâf gedik tâ'bir olunur âlât-ı lâzıme-i ma'lûmesinin mâliki derûn-ı takrîr mastûrü'l-ism Dimitri v. Aleksan zimmî muvâcehesinde mersûm Dimitri zimmî bin iki yüz otuz üç senesi Saferi'l-hayrı gurresinden hâlik-i mersûmun sağlığında yedinden ve mâlından iktirâz ve kabz eylediği bin iki yüz guruş deyni mukābelesinde âlât-ı gedik-i mezkûru yedine rehin vaz' ve teslîm ettiğinde ol dahi yedinden irtihân ve tesellüm ve kabz ve kabûl ettikden sonra meblağ-ı mezbûru [**15b**] kable'l-ahz mersûm Yahûdi Yasef hâlik ve meblağ-ı mezbûr verese-i mezkûrelerine mevrûs olup ve zikr olunan hâlik-i mersûmun yedinde vech-i muharrer üzere rehin olduğu boyacı esnâfının kethüdâsı ve ustaları ihbârlarıyla zâhir olmağla meblağ-ı mezkûr iki bin guruşu bize edâ ile âlât-ı gedik-i mezkûru rehniyetden fek ve tahlîfe zimmî-i mersûma tenbîh olunması asâleten ve vekâleten murâdımızdır deyü da'vâ eylediğimizde ol dahi cevâbında ikrâr lâkin meblağ-ı mezkûrun bin sekiz yüz guruşunu hâlik-i mersûma sağlığında edâ ve teslîm edüp zimmetimde ancak iki yüz deynim kalmışdır deyü ol mikdârda inkârımıza mukārin def'a tasaddî ve ol vechile beynimizde ba'de vukū'ı'l-münâza'a bâ-tavassut-ı muslihîn beynimiz ıslâh olunup mersûm Dimitri zimmî meblağ-ı mezbûr iki bin guruşdan sagīr-i mersûmun hissesi olan yedi yüz guruşu tamamen edâya ta'ahhüd edüp ve mâ'adâ bin üç yüz guruş müdde'âmızdan dahi mersûm Dimitri zimmî ile bi'l-asâle ve bi'l-vekâle altı yüz guruş üzerine ba'de akdi'l-musâlahati ve'l-kabûl meblağayn-ı mezkûreyn cem'an bin üç yüz guruşdan mâ'adâ ziyâdesine ve bi'l-cümle husûs-ı mezkûra müte'allika âmme-i da'vâdan mersûm Dimitri zimmînin zimmetini asâleten ve ancak mersûmetân Todi ve Vide Yahûdiyeler taraflarından vekâleten kabûlü hâvî ibrâ ve iskāt eyledik dediklerini mersûm Dimitri zimmî ba'de't-tasdîk asıl ve vekîl-i mersûmânın bi't-terâzî imhâl ve takrîrlerine binâen meblağ-ı mezbûr bin üç yüz guruşun beş yüz guruşunu

işbu târih-i i'lâmdan otuz bir gün mürûrunda ve sekiz yüz guruşunu altmış bir gün mürûrunda müdde'iyân asıl ve vekîl-i mersûmâna edâya bi't-taleb mersûm Dimitri zimmî ta'ahhüd ettikden sonra İstanbul'da Küçükkaraman'da Fıçıcı Efrem v. Şahin zimmî meclis-i şer'de asıl ve vekîl-i mersûmân muvâcehelerinde medyûn-ı mersûm Dimitri zimmî mevcûd iken meblağ-ı mezkûr bin üç yüz guruşa vech-i muharrer üzere tarafeynden bi'l-emr ve'l-kabûl kefîl bi'l-mâl ve dâmin oldum deyü eylediği ikrârını dahi her biri tasdîk eyledikleri İstanbul Mahkemesi'nden huzûr [-ı âlîlerine i'lâm olundu.]

Fî 8 Zilhicce sene 1236

63 [15b-1] Ali Ağa b. Abdullah'ın, Ahmed Ağa b. Mehmed'e olan borcunu ödemeyi kabul ettiği

Taslık lüle taşı iki bin iki yüz elli guruş üzere sulh

Ma'rûz[-ı dâ'î-i devlet-i aliyyeleridir ki]

Sâhib-i arzuhâl el-Hâc Ahmed Ağa b. el-Hâc Mehmed meclis-i şer'-i münîrde derûn-ı arzuhâlde mezkûrü'l-ism Ali Ağa b. Abdullah mahzarında bin iki yüz otuz beş senesi hılâlinde İstanbul'da Asmaaltı nâm mahalde vâki' sâkin olduğum mahzende ben on dört bin dokuz [yüz] yirmi üç guruş ve merkūm Ali Ağa kezâlik mâlından yedi bin dört yüz guruş ifrâz ve birbirine halt edüp hâle olan fâide beynimizde munsâfe taksîm olunmak üzere Eskişehir kazâsında çıkan taslık lüle taşı ticâretine akd-i şirket-i a'yân-birle merkūm Ali Ağa meblağ-ı mezbûru iznimle ahz ü kabz ve kazâ-i merkūma getirip meblağ-ı mezbûrun yedi bin dört yüz bir guruş otuz parasını iznimsiz kazâ-i mezbûrda ma'lûmü'l-esâmî kimesnelere bâ-murâbaha karz verüp mâ'adâsıyla dahi mahallinde zikr olunan lüle taşı iştirâ ve Der-aliyye'ye getirip âhara bey' ve hâsıla olan esmânını ahz ü kabz eyledikden sonra ba'de fesh-i akdi'ş-şirke merkūm Ali Ağa ile şirket-i mezkûremizin hesâbını işbu târih günü huzûr-ı Müslimînde hesâb-ı sahîh ile lede'r-rü'ye re's-i mâl ve fâide-i hâsıladan benim hissem olarak merkūm Ali Ağa'nın zimmetinde ta'lîk eden meblağ-ı ma'lûmü'l-mikdârdan gayr-ez teslîmât sahhe'l-bâkī zimmetinde ikrârı mûcebince zuhûr eden iki bin iki yüz elli guruş hakkımı bana nakden deynine mahsûben varup ziyâdesiyle ahz etmek üzere tarafından beni tevkîl dâ'iyesinde olduğuna ben râzı olmamla ol vechile beynimizde ba'de vukū'ı'l-münâza'a el-hâletü hâzihî beynimiz ıslâh ve tevfîk olunup merkūm Ali Ağa meblağ-ı mezkûr iki bin iki yüz elli guruş hakkımı işbu târih-i i'lâmdan yüz seksen bir gün mürûrunda def'aten bana edâya ta'ahhüd eyledi dediğini merkūm Ali Ağa ba'de't-tasdîk Laz Hüseyin Ağa b. Ahmed ve Alâiyyeli Çil el-Hâc Mahmudzâde es-Seyyid Halil Ağa'dan her biri meclis-i şer'de merkūm el-Hâc Ahmed Ağa mahzarında medyûn-ı merkūm Ali Ağa mevcûd iken her biri takrîr-i kelâm edüp merkūm Ali Ağa'nın mezbûr el-Hâc Ahmed Ağa'ya deyn-i

mezkûru olan iki bin iki yüz elli guruşa her birimiz tarafeynden bi'l-emr [**16a**] ve'l-kabûl kefâlet-i mutlaka-yı sahîha-i şer'iyye ile müte'âkiben kefîl bi'l-mâl ve dâmin olarak deyü ikrârlarını merkūmândan her biri bi'l-muvâcehe tasdîk eyledikleri İstanbul Mahkemesi'nden huzûr [-ı âlîlerine i'lâm olundu.]

Fî 19 Z sene 1236

64 [16a-1] Anbar-ı âmireden ekmekçi esnafına dağıtılacak olan buğdayın cins ve fiyatının belirlenmesi

Hınta fiyat

Ma'rûz[-ı dâ'î-i devlet-i aliyyeleridir ki]

Sâdır olan fermân-ı âlîlerine imtisâlen izzetlü defterdâr efendi bendelerinin telhîsi mûcebince işbu bin iki yüz otuz altı senesi Recebi'l-ferdinin yirmi ikinci gününden i'tibâriyle anbar-ı âmireden habbâzân esnâfına tevzî' olunan kırk bin keyl zehâirin on beş bin keyli Akdeniz-i atîk ve on bin keyli Akdeniz-i cedîd ve on beş bin [keyli] Mısır hıntaları olup her birinin beher keyline yüz ellişer para fiyat vaz'ıyla esnâf-ı merkūme kabûl eyledikleri İstanbul Mahkemesi'nden huzûr [-ı âlîlerine i'lâm olundu.]

Fî 22 B sene 1236

65 [16a-2] Anbar-ı âmireden ekmekçi esnafına dağıtılacak olan buğdayın cins ve fiyatının belirlenmesi

Hınta fiyat

Ma'rûz[-ı dâ'î-i devlet-i aliyyeleridir ki]

Sâdır olan fermân-ı âlîlerine imtisâlen izzetlü defterdâr efendi bendelerinin telhîsi mûcebince işbu bin iki yüz otuz altı senesi Recebi'l-ferdinin on beşinci gününden i'tibâriyle anbar-ı âmireden habbâzân esnâfına tevzî' olunan kırk bin keyl zehâirin on beş bin keyli Akdeniz-i atîk ve on bin keyli Akdeniz-i cedîd ve on beş bin keyli Mısır hıntaları olup her birinin beher keyline yüz ellişer para fiyat vaz'ıyla esnâf-ı merkūme kabûl eyledikleri İstanbul Mahkemesi'nden huzûr [-ı âlîlerine i'lâm olundu.]

Fî 15 B sene 1236

66 [16a-3] Anbar-ı âmireden ekmekçi esnafına dağıtılacak olan buğdayın cins ve fiyatının belirlenmesi

Hınta fiyat

Ma'rûz[-ı dâ'î-i devlet-i aliyyeleridir ki]

Sâdır olan fermân-ı âlîlerine imtisâlen izzetlü defterdâr efendi bendelerinin telhîsi mûcebince işbu bin iki yüz otuz altı senesi Şa'bâni'l-mu'azzamının yirmi ikinci gününden i'tibâriyle anbar-ı âmireden habbâzân esnâfına tevzî' olunan kırk bin keyl zehâirin on beş bin keyli Akdeniz-i Atîk ve on bin keyli Akdeniz-i cedîd ve on beş bin keyli Mısır ve beş bin [keyli] def'aten Akdeniz hıntaları olup her birinin beher keyline [yüz] ellişer para fiyat vaz'ıyla esnâf-ı merkūme kabûl eyledikleri İstanbul Mahkemesi'nden huzûr [-ı âlîlerine i'lâm olundu.]

Fî 22 Ş sene 1236

67 [16a-4] Anbar-ı âmireden ekmekçi esnafına dağıtılacak olan buğdayın cins ve fiyatının belirlenmesi

Hınta fiyat

Ma'rûz[-ı dâ'î-i devlet-i aliyyeleridir ki]

Sâdır olan fermân-ı âlîlerine imtisâlen izzetlü defterdâr efendi bendelerinin telhîsi mûcebince işbu bin [iki yüz] otuz altı senesi Ramazani'l-mübârekinin on beşinci gününden i'tibâriyle anbar-ı âmireden habbâzân esnâfına tevzî' olunan elli bin keyl zehâirin on beş bin keyli Karaağaç hıntası olup beher keyli yüz ellişer paraya ve yedi bin beş yüz keyli İzmir hınta olup beher keyli yüz ellişer paraya ve yedi bin beş yüz keyli Selânik hıntası olup beher keyli yüz ellişer paraya ve on beş bin keyli Akka hıntası olup beher keyli yüz on yedişer paraya olup ve beş bin keyli kokoroz olup beher keyli yüz otuz paraya olup vaz'-ı fiyat olunmağla esnâf-ı merkūme kabûl eyledikleri İstanbul Mahkemesi'nden huzûr [-ı âlîlerine i'lâm olundu.]

Fî 15 Ramazan sene 1236

68 [16a-5] Anbar-ı âmireden ekmekçi esnafına dağıtılacak olan buğdayın cins ve fiyatının belirlenmesi

Hınta fiyat

Ma'rûz[-ı dâ'î-i devlet-i aliyyeleridir ki]

Sâdır olan fermân-ı âlîlerine imtisâlen izzetlü defterdâr efendi bendelerinin telhîsi mûcebince işbu bin iki yüz otuz altı senesi Şevvâli'l-mükerreminin on beşinci gününden i'tibâriyle anbar-ı âmireden habbâzân esnâfına tevzî' olunan otuz bin keyl zehâirin on beş bin keyli korno ve on beş bin keyli Mısır hıntaları olup her birine beher keyline yüz ellişer para fiyat vaz'ıyla esnâf-ı merkūme kabûl eyledikleri İstanbul Mahkemesi'nden huzûr [-ı âlîlerine i'lâm olundu.]

Fî 15 L sene 1236

69 [16a-6] Anbar-ı âmireden ekmekçi esnafına dağıtılacak olan buğdayın cins ve fiyatının belirlenmesi

Hınta fiyat

Maʿrûz[-ı dâʿî-i devlet-i aliyyeleridir ki]

Sâdır olan fermân-ı âlîlerine imtisâlen izzetlü defterdâr efendi bendelerinin telhîsi mûcebince işbu bin iki yüz otuz altı senesi Şevvâli'l-mükerreminin yirmi ikinci gününden iʿtibâriyle anbar-ı âmireden habbâzân esnâfına tevzîʿ olunan kırk bin keyl zehâirin yirmi bin keyli korno ve yirmi bin keyli Mısır hıntaları olup her birinin beher keyline yüz ellişer para fiyat vazʿıyla esnâf-ı merkūme kabûl eyledikleri İstanbul mahkeme [sinden huzûr-ı âlîlerine iʿlâm olundu.]

Fî 22 L sene 1236

70 [16a-7] Anbar-ı âmireden ekmekçi esnafına dağıtılacak olan buğdayın cins ve fiyatının belirlenmesi

Hınta fiyat

Maʿrûz[-ı dâʿî-i devlet-i aliyyeleridir ki]

Sâdır olan fermân-ı âlîlerine imtisâlen izzetlü defterdâr efendi bendelerinin telhîsi mûcebince işbu bin iki yüz otuz altı senesi Zilhiccesinin on sekizinci gününden iʿtibâriyle anbar-ı âmireden habbâzân esnâfına tevzîʿ olunan kırk bin keyl zehâirin yirmi bin keyli korno ve beş bin keyli Arnabud [**16b**] ve on beş bin keyli Akdeniz-i atîk hıntaları olup her birinin beher keyline yüz ellişer para fiyat vazʿıyla esnâf-ı merkūme kabûl eyledikleri İstanbul Mahkemesi'nden huzûr [-ı âlîlerine iʿlâm olundu.]

Fî 12 Z sene 1236

71 [16b-1] Köprülü Mehmed Paşa Vakfı mütevellileri tarafından Enderûn-ı Hümâyûn'a sabun verilmesi

Enderûn-ı Hümâyûn'a sabun tevzîʿi

Maʿrûz[-ı dâʿî-i devlet-i aliyyeleridir ki]

Nezâret-i hazret-i Şeyhülislâmîde âsûde evkāfdan Sadr-ı aʿzam-ı esbak merhûm Köprülü Mehmed Paşa Vakfı mütevellîleri mâl-ı vakıfla beher senenin Muharreminde Der-aliyye'de iki bin yüz yetmiş sekiz vakıyye sabun iştirâ ve Enderûn-ı Hümâyûn'da ve kiler-i hâssa ve seferli odaları ağalarına veregeldikleri iʿlâm olunduğu İstanbul mahkemesinin bin iki yüz otuz üç senesi Muharreminin üçüncü

günü ile müverrah olan sicilinde mastûr ve mukayyed olup sene-i sâbıkāda dahi bâ-fermân-ı âlî verildiği tahkīk olunduğu huzûr [-ı âlîlerine iʿlâm olundu.]

Fî 21 Z sene 1236

72 [16b-2] Acı Kiryako v. Todori'nin, tütün dükkânı gediğini Halil Usta b. Osman'a sattığı

Bin üç yüz guruşa tütüncü mübâyaʿası

Maʿrûz[-ı dâʿî-i devlet-i aliyyeleridir ki]

İstanbul'da duhân gümrüğü kurbünde yağcılar sokağında vâkiʿ gediği maden kaleminde Acı Kiryako v. Todori zimmî ismine mukayyed olan tarafeyni mehâzin ve bir tarafdan gümrük-i mezkûr ve bir tarafdan tarîk-i âm ile mahdûd şehriye on iki guruş kirâ-yı kadîmeli bir bâb tütüncü mahzeni derûnunda mevcûde beyne'l-esnâf gedik tâʿbir olunur âlât-ı lâzıme-i maʿlûmenin harîkde zâyiʿ olduğu ihbâr olunan sûreti mantûkunca mâliki olan mersûm Acı Kiryako zimmî meclis-i şerʿ-i münîrde elli altı bölüğün ustası bâʿisü'l-iʿlâm Halil Usta b. Osman mahzarında esnaf-ı merkūme kethüdâsı vekîli es-Seyyid Mustafa ve Yiğitbaşı es-Seyyid Abdullah Ağa ve esnafdan Mustafa Ağa ve sâirleri hâzır oldukları hâlde takrîr-i kelâm edüp ber-vech-i muharrer mâlik olduğum âlât-ı gedik-i mezkûru tarafeynden îcâb ve kabûlü hâvî şürût-ı müfsideden ârî beyʿ-i bâtt-ı sahîh-i şerʿî ile dört bin üç yüz guruş semen-i medfûʿ ve makbûza merkūm Halil Usta'ya beyʿ ve temlîk ve teslîm eylediğimde ol dahi ber-vech-i muharrer iştirâ ve temellük ve tesellüm ve kabz ve kabûl edüp mebîʿ-i mezkûrun tağrîr ve gabnine müteʿallika âmme-i daʿvâdan dahi her birimiz âharın zimmetini ibrâ-i âmm-ı sahîh-i şerʿî ile kabulü hâvî ibrâ ve iskât etmemizle baʿde'l-yevm âlât-ı gedik-i mezkûrda benim aslâ ve katʿâ alâka ve medhalim kalmayup müşteri-i merkūmun mâl-ı müşterâsı olmuşdur dediğini merkūm Halil Usta baʿde't-tasdîk merkum Halil Usta âlât-ı gedik-i mezkûrun kaleminde mersûm Acı Kiryako zimmî üzerine olan kayd-ı atîki refʿ ve terkīn ile bu defʿa kendi ismine kayd ile yedine müceddeden sûret iʿtâsı niyâzında olup ve fi'l-hakīka bu makūle kaleminde mukayyed gedik âlâtı âhara beyʿ olundukta bâyiʿ ismine olan kaydı refʿ-birle müşteri ismine kayd ve yedine sûret iʿtâsı şürût-ı nizâmlarından olduğunu kethüdâ ve hâzirûn-ı merkūmûndan her biri ihbâr etmeleriyle işbu âlât-ı gedik-i mezkûrun bâyiʿ-i mersûm Acı Kiryako zimmî üzerine olan kaydı kaleminden refʿ ve terkīn ve müşteri-i merkum Halil Usta ismine kayd ile yedine müceddeden sûret iʿtâsı iktizâ eylediği İstanbul Mahkemesi'nden [huzûr-ı âlîlerine iʿlâm olundu.]

Fî 19 Z sene 1236

73 [16b-3] İstanbul'daki Rum milletinin nüfus sayımının yapılması için İstanbul Kadısına buyruldu

Rum tâifesinin tekrar tahrîri içün emr-i âli

Fermân dahi kaydolunmuşdur

Bâ-sahh-ı âlî

İstanbul Kādısı fazîletlü efendi

Devlet-i aliyye'nin cizye-güzâr re'âyâsı olan Rum milletinin bağteten isyânları cihetiyle Dersa'âdet ve bilâd-ı selâse ve civârında bulunan Rum re'âyâsı mukaddem memûrlar ma'rifetiyle sebt-i defter olunmuş ise de ale'l-infirâd keyfiyetleri tasrîh ve îzâh olunmamış olduğundan tekrar me'mûrlar ma'rifetleriyle sebt-i defter olunması ittifâk-ı ârâ ile karâr-gîr olarak ol bâbda irâde-i seniyye dahi müte'allik olmuş ve keyfiyet iktizâ eden me'mûrlara ve Rum patriğine başka başka evâmir-i aliyye ısdârıyla bildirilmiş olmağla siz dahi Rumları tahrîr içün me'mûrların kol kol ta'yîn edecekleri adamlar ma'iyetlerine taraf-ı şer'den mu'temed kâtibler terfîk ederek takım takım ve mahalle mahalle tahrîr ve her birinin isim ve resmi ve san'at ve vilâyeti ve dükkân ve destgâhı ve bîkâr mıdır ve ne makūledir hâl ve keyfiyeti ale'l-izâh sebt ve tezkîr olunmasını ta'yîn olunacak kâtiblere etrâfıyla tefhîm eyleyesin deyü [buyruldu].

Fî 22 Z sene 1236

74 [17a-1] Üsküdar'da ikamet eden Dülger Mihal'in oğlu Preşkove'nin Müslüman olduğu

Kabûl-i imân

Ma'rûz[-ı dâ'î-i devlet-i aliyyeleridir ki]

Rum tâifesinden ve Üsküdar mütemekkinlerinden Dülger Mihal nâm zimmînin oğlu olup tahmînen on iki yaşında olan Preşkove nâm şahıs bi-hidâyetillâhi te'âlâ cemî' edyân-ı bâtıladan teberrî ve bi't-tav' ve'r-rızâ ityân-ı kelimeteyn-i şehâdeteyn-i münciyeteyn ile Müslim olup bi't-taleb kendisine Ahmed tesmiye olunduğu İstanbul Mahkemesi'nden huzûr [-ı âlîlerine i'lâm olundu.]

Fî 25 Z sene 1236

75 [17a-2] Galata'daki Berber esnâfının nizâmlarına dair ferman verildiği

Berber esnâfının nizâmları

Ma'rûz[-ı dâ'î-i devlet-i aliyyeleridir ki]

Sâdır olan fermân-ı âlişâna imtisâlen Galata ve tevâbi‘inde vâki‘ bi’l-cümle berberân esnâfının işbu arzuhâlinde ve hâmişinde mastûr derkenâra ve muktezâya nazar ve mütâla‘a olundukta esnâf-ı mezkûrenin gedikleri kadîmden berü beynlerinde mu‘teber ve iki yüz doksan beş gedikden ibâret ise de bin iki yüz sekiz senesi Cemâziyelevvelîsi’nin yedinci gününe değin şürût-ı nizâma dâhil olmadığından halelden sâlim olmamak takrîbiyle târih-i mezkûrda bi’l-cümle esnâf-ı mezkûre iltimâsı ve Galata Kādısı i‘lâmı mûcebince yedlerine verilen târih-i mezkûr ile müverrah ve tuğra-yı garrâ ile mu‘anven fermân-ı âlîşânın başmuhâsebe kaleminde olan işbu derkenâr olunan kaydı mûcebince müstakillen şürût-ı nizâma rabt olunduğu sene-i sâbıkāda esnâf-ı merkūme emr-i âlîşân-ı mezkûrun tecdîdini niyâz eylediklerinde emr-i şerîf-i mezkûrun derci ve İstanbul ve tevâbi‘i berberlerinin ba‘zı muahhar nizâmları zammıyla yedlerine bin iki yüz otuz beş senesinden muahharan emr-i âlîşân verildiği müstebân olup bu sûretde İstanbul berber esnâfı ve bâ-berât-ı âlî kethüdâsı başka ve Galata ve tevâbi‘inde vâki‘ berberân esnâfı ve berât-ı âlîşânda kethüdâsı başka olup ve Galata berberân esnâfının başmuhâsebe kaleminde mukayyed şürûtları zikr olunan bin iki yüz sekiz senesi hılâlinde beldeleri hâkimi i‘lâmıyla nizâma rabt ve yedlerine müstakillen emr-i âlîşân i‘tâ buyrulmuş olduğundan el-hâletü hâzihî Galata ve tevâbi‘i berberân esnâfının kethüdâ ve ustaları ve bu def‘a dahi muahharan yedlerine verilen sâlifü’l-beyân bin iki yüz otuz beş senesi ile müverrah emr-i âlîşân-ı mezkûrun kaleminde olan kayd ref‘ ve terkīn-birle kendilerini İstanbul berber esnâfından fark ve temyîz içün beldeleri hâkimi mûmâileyhin i‘lâmı mûcebince mukaddemâ bin iki yüz sekiz senesi hılâlinde yedlerine verilen emr-i âlîşân-ı mezkûr bi-ibâretihî tecdîd ve bu def‘a yedlerine İstanbul esnâf derc olunarak sâbıkı misillü müceddeden emr-i âlîşân sadaka ve ihsân buyrulmak niyâzında olmalarıyla fi’l-hakīka mukaddem olan nizâmları el-yevm ma‘mûlün-bih olmağla ol vechile Galata ve tevâbi‘i esnâfı yedlerine istid‘âları vechile emr-i âlîşân i‘tâsında beis olmadığı imtisâlen li’l-emri’l-âlî İstanbul Mahkemesi’nden huzûr [-ı âlîlerine i‘lâm olundu.]

Fî 15 Z sene 1236

76 [17a-3] Ömer Ağa b. Salih ve zevcesi İbrailli Saime Hatun bt. İsmail’in mahalleden çıkarıldığı

Mahalle ihrâcı

Ma‘rûz-ı dâ‘î-i devlet-i aliyyeleridir ki

İstanbul’da Molla Gürânî kurbünde Seydîbey Mahallesi İmâmı eş-Şeyh Mahmud Efendi b. Numan ve ahâlîsinden es-Seyyid Ali Efendi b. Mustafa ve Hasan Efendi b. Halil ve Mustafa b. Osman ve es-Seyyid İsmail Ağa b. Süleyman ve Hasan Ağa b. Hasan ve Mehmed Emin Ağa ve Mustafa Ağa ve İbrahim Ağa ve diğer Mustafa

Ağa ve Hasan Ağa ve Ahmed Ağa ve sâirleri meclis-i şer‘-i münîrde yine mahalle-i mezbûrede sâkinler başkalfacılıkdan muhrec Ömer Ağa b. Salih ve zevcesi İbrailli Saime Hatun bt. İsmail muvâcehelerinde zevcân-ı merkūmân kendi hallerinde ırzlarıyla mukayyedler olmayup dâimâ muvâcehemizde bize şetm ü ezâ etmek âdet-i müstemirreleri olduğundan mâ‘adâ mahallenizi ihrâk ederiz deyü her bâr bizi ihâfe etmeleriyle zevcân-ı mezbûrândan emn ü rahatımız külliyen meslûb olmuşdur deyü her biri teşekkî ve mahalleden hurûclarını iltimâs ettiklerinde onlar dahi sene-i âtiye Muharremi'l-harâmı evâilinde rızâlarıyla mahalle-i mezbûreden çıkıp âhar mahallede sâkinler olmak üzere ta‘ahhüd eyledikleri mübâşirleri Mumcu Mehmed Ağa ma‘rifetiyle İstanbul Mahkemesi'nden huzûr [-ı âlîlerine i‘lâm olundu.]

Fî 23 Z sene 1236

77 [17a-4] Todori v. Hâlik Vasil'in Müslüman olarak Mehmed ismini aldığı

Redd-i edyân-ı bâtıla

Ma‘rûz

İstanbu[l] Samatya'da mütemekkin Derzi Nikola zimmînin şakirdi olmağla yanında mütemekkin olan Todori v. Hâlik Vasil nâm mürhik mümeyyiz yetîm bi-hidâyetillahi te‘âlâ cemî‘ edyân-ı bâtıladan teberrî ve lisân-ı fasîh ile ityân-ı kelimeteyn-i şehâdeteyn ederek Müslim olup bi't-taleb kendüye Mehmed tesmiye olunduğu İstanbul Mahkemesi'nden huzûr [-ı âlîlerine i‘lâm olundu.]

Fî 27 Z sene 1236

78 [17a-5] Fırıncı esnâfı ile bakkāl esnafının ekmek satışı konusundaki nizamları

Habbâzân esnâfıyla bakkālânın nân-ı azîz tanzîmi

Ma‘rûz[-ı dâ‘î-i devlet-i aliyyeleridir ki]

Ashâb-ı arzuhâl Havâss-ı Refî‘a kazâsına muzâfe Hasköy bakkāllarından Oron Vehayib ve Kemal ve Avram ve Davit ve Yako ve Mosi ve Salti ve Yaşova ve Mişon ve Yasef ve diğer Yako ve İsak ve diğer Avram ve Salamon ve Markadov ve Pers ve Aslan ve Yuda nâm Yahûdi meclis-i şer‘-i münîrde kasaba-i mezbûrede vâki‘ Kızılminâre nâm mahalde el-Hâc Halil fırınının ekmekçisi arzuhâlde mastûrü'l-ism Ali Ağa b. Mehmed Sâdık mahzarında ekmekçi esnâfının kethüdâsı Mehmed Ağa ile Südlüce ekmekçisi Haçok ve nizâm ustalarından mazbûtü'l-esâmî zimmîler hâzır oldukları hâlde fırın-ı mezkûr bundan akdemce muhterik [**17b**] oldukda biz mütemekkinler olduğumuz bakkāl dükkânlarına nân-ı azîzi İstanbul'da Balat

fırınından ve mahall-i sâireden getirüp ondalığını yüz on hesâbınca ahz edegelürken bu esnâda merkūm Ali Ağa fırın-ı mezkûru inşâ ettiğine binâen bizi âhar fırınlardan ekmek almakdan menʿ eylediğinden başka kendi fırınından aldığımız nân-ı azîzin semenini kendüye verdiğimizde bize beher yüz akçede altı akçe bırakıp ziyâde vermediğinden bizim tüccârımızın noksanına bâʿis olur deyü bi'l-muvâcehe teşekkî ettiklerinde merkūm Ali Ağa cevâbında yedimde olup bâlâsı mübârek hatt-ı hümâyûn-ı şevket-makrûn ile muveşşah ve bin iki yüz yirmi dört senesi ile müverrah bir kıtʿa fermân-ı âlîşân mantûkunca kasaba-i Hasköy'de ekmekçi fırınlarında tabh olunan nân-ı azîz kasaba-i mezbûre dükkânlarında beyʿ olundukta beher yüz akçeliğinde beyʿ edenlere altışar akçe ücret verilmek ve emlâk-ı hümâyûndan olup Alibey karyesinde vâkiʿ ekmekçi fırını icâresi Hasköy ekmekçileri ustalarına tahmîl olunmağla kasaba-i mezbûrede tabh olunan nân-ı azîz has ve tammü'l-vezn olup cümle ahâlîye kâfi olmağla mukābelesinde müceddeden fırın ihdâsı ve Balat ve Ayvansaray ve Kasımpaşa ve Kulaksız ve Azabkapısında ve sâir mahallerde tablakârlar ve baʿzı dükkânda ve attâr dükkânında nân-ı azîz füruht olunması bin yüz elli senesinden berü iʿtâ buyrulan müteʿaddid evâmir-i aliyye mûceblerince memnûʿ olmağla ben dahi işbu bakkālân tâifesine dükkânlarında beyʿ için fırın-ı mezkûrdan verdiğim nân-ı azîz semenini beher yüz akçesine altı akçesini ondalık nâmıyla terk edegelmişimdir deyüp ve mazmûnu takrîrine mutâbık ibrâzıyla emr-i âlîşân-ı mezkûrun mazmûnu bakkālân-ı mersûmûna tefhîm olundukta her biri bermûceb-i emr-i âlî amel ve harekete taʿahhüd eyledikleri İstanbul Mahkemesi'nden huzûr-ı âlîlerine iʿlâm olundu.

Fî 25 Zilhicce sene 1236

79 [17b-1] Seyyid Seyfullah'ın, Abdullah Ağa b. Mustafa'ya olan borcunu kefili Mehmed Himmet Ağa'nın ödemesi gerektiği

Mekfûlün-bihe hüküm

Maʿrûz-ı dâʿî-i devlet-i aliyyeleridir ki

İstanbul cizyedârı tarafından Edirnekapısı'nda cizye cibâyetine memûr sâhib-i arzuhâl Abdullah Ağa b. Mustafa meclis-i şerʿ-i münîrde derûn-ı arzuhâlde mezkûrü'l-ism Uşaklı es-Seyyid Mehmed Himmet Ağa b. Hüseyin mahzarında yedimde olup bin iki yüz otuz beş senesi Recebi'l-ferdinin yedinci günü ile müverrah ve Balat mahkemesi sicilinde mukayyed bir kıtʿa iʿlâm mantûkunca gāib ani'l-beled Cüzdâncı es-Seyyid Seyfullah b. es-Seyyid Mustafa b. Abdullah'a sene-i mezkûreye mahsûben ehl-i zimmet reʿâyâsına tevzîʿ içün verdiğim yüz on aʿlâ ve yüz evsat ve on dokuz ednâ cizye evrâkını maʿlûmü'l-esâmî reʿâyâya tevzîʿ ve mâl-ı cizyeleri olan cemʿan iki bin altı yüz otuz altı guruşu izin ve tevkîlimle tahsîl edüp lâkin bana vermeyüp umûruna sarfla zimmetine taʿalluk eylediği

ikrârıyla zâhir olup ve ben meblağ-ı mezkûru gāib-i merkūmdan bi'l-mevriyye taleb eylediğimde ikrâr ve bana edâya ta'ahhüd ettikden sonra merkūm es-Seyyid Mehmed Himmet Ağa yedime verdiği temessük mantûkunca meblağ-ı mezbûr iki [bin] altı yüz otuz altı guruşa [sene-i] merkūme Ramazanı gurresinden beher şehr onar guruş vermekle mecmû'unu iki yüz altmış üç buçuk ay tamamına değin edâ etmek üzere gāib-i mezbûrun emr-i iltimâsıyla kefîl oldukdan sonra meblağ-ı musakkat-ı [mukassat-ı] mekfûlün-bih-i mezkûrdan işbu târih-i i'lâma gelince on beş ayda müctemi' olan yüz elli guruşun yirmi beş guruşunu bana teslîm etmekle bâkīsi olan iki bin altı yüz on bir guruşun dahi yüz yirmi beş guruşunu taksîtleri hulûlüne binâen hâlâ ve mâ'adâsını taksîtleri hulûlünde kefâlet-i mezkûresine mebnî bana mâlından teslîme ta'ahhüd eyledi dediğini merkūm es-Seyyid Mehmed Himmet Ağa tasdîk eylediği İstanbul Mahkemesi'nden huzûr [-ı âlîlerine i'lâm olundu.]

Fî 25 Z sene 1236

80 [17b-2] Uncu Agob v. Toma'nın, Mirahor'daki un değirmeni gediğini Seyyid İsmail Ağa b. Mehmed Emin'e sattığı

Uncu değirmen

Ma'rûz-ı dâ'î-i devlet-i aliyyeleridir ki

Âsitâne-i aliyyede vâki' uncu esnâfından Agob v. Toma nâm zimmî meclis-i şer'-i münîrde bâ'isü'l-i'lâm es-Seyyid İsmail Ağa b. es-Seyyid Mehmed Emin Ağa tarafından husûs-ı âtîde tasdîka vekîli habbâzân kethüdâsı Mehmed Ağa b. Ali mahzarında takrîr-i kelâm edüp İstanbul'da Mirahor uncu değirmeni derûnunda mevcûde beyne'l-hiref gedik tâ'bir olunur yirmi dört re's bârgir ve altı guruş uncu değirmeninden akd-i âti'z-zikrin sudûruna değin yedimde mâlım ve mülküm olan on iki re's bârgir ve ona isâbet eden sâir âlât-ı lâzıme-i ma'lûmeden ancak bir horos dört re's bârgirimi bâtten ve sahîhan bi-safkatin vâhidetin müvekkil-i merkūm es-Seyyid İsmail Ağa'ya iki bin iki yüz guruş semen-i medfû'a ve makbûza bey' ve temlîk ve vech-i lâyıkı üzere teslîm eylediğimde ol dahi ber-vech-i muharrer iştirâ ve temellük ve tesellüm ve kabz ve kabûl ettikden sonra mebî'-i mezkûrun tağrîr ve gabnine müte'allika âmme-i da'vâdan tarafeynden her birimiz âharın zimmetini kabûlü hâvî ibrâ-i âmm-ı sahîh-i şer'î ile ibrâ ve iskāt eyledik fîmâ ba'd sâlifü'l-beyân bir horos dört re's bârgir ve ona isâbet eden sâir âlât-ı lâzıme-i ma'lûmede benim aslâ ve kat'â alâka ve medhalim kalmayup müvekkil-i merkūm es-Seyyid İsmail Ağa'nın mülk-i müşterâsı olmuşdur deyü ba'de'l-ikrâr ve't-tasdîk müvekkil-i merkūm es-Seyyid İsmail Ağa'nın ânifen iştirâ eylediği bir horos dört re's bârgir ve ona isâbet eden gedik âlât-ı lâzımesini mahrûse-i Galata'ya muzâfe kasaba-i Kasımpaşa'da zindân ardında [**18a**] vâki' iki horoslu bir bâb uncu değirmenine nakl ile mahâll-i evvel-i

merkūmdan ref‘ ve mahâll-i sâni-i mezbûrda üç horos ve on iki re’s bârgir olmak üzere kayd ve müvekkil-i merkūm ismine tasrîhan kaleminden yedine bir kıt‘a sûret i‘tâsını istid‘â ettikte fi’l-hakīka esnâf-ı merkūmenin bu makūle gedik nakli mer‘î ve mu‘teber şürût-ı nizâmlarından olduğunu uncular kethüdâsı Mehmed Ağa ve sâir mazbûtü’l-esâmî nizâm ustaları ihbâr etmeleriyle bu sûretde müvekkil-i merkūm es-Seyyid İsmail Ağa’nın istid‘âsı vech üzere nakl ile ismine tasrîhan kayd-birle kaleminden yedine bir kıt‘a sûret verilmek iktizâ eylediği İstanbul Mahkemesi’nden huzûr [-ı âlîlerine i‘lâm olundu.]

Fî 16 Z sene 1236

81 [18a-1] Aleksan, Kaspar, Anbersom ve Begos’un müştereken malik oldukları değirmeni çınar dibindeki ekmek fırınına nakletmeleri

Ayvansaray’da bir bâb değirmen

Ma‘rûz[-ı dâ‘î-i devlet-i aliyyeleridir ki]

İstanbul’da Ayvansaray kurbünde Semercioğlu değirmeni derûnunda mevcûde beyne’l-esnâf gedik tâ‘bir olunur on iki re’s bârgir ve üç horos uncu değirmeninden dört re’s bârgir ve ona isâbet eden sâir âlât-ı lâzıme-i ma‘lûmenin sülüs hissesinin iştirâken mâlikleri Aleksan ve Kaspar ve Anbersom ve Begos zimmîler taraflarından husûs-ı âtîde vekîl-i şer‘îleri ve mersûmûnun babaları Merkel zimmî meclis-i şer‘-i münîrde habbâzân esnâfının kethüdâsı Mehmed Ağa ve ustalarından Ömer Ağa ve Osman Ağa ve Fazlı ve Molla Receb ve uncular kethüdâsı Mehmed Ağa ve mazbûtü’l-esâmî nizâm ustaları hâzır oldukları hâlde bi’l-vekâle takrîr-i kelâm edüp müvekkillerim mersûmûndan ber-vech-i muharrer zikr olunan Semercioğlu değirmeni derûnunda mevcûde âlât-ı gedik-i mezkûrdan mâlikler oldukları dört re’s bârgir ve bir horos ve onlara isâbet eden gedik âlât-ı lâzımesini fırın-ı mezkûrdan çınar dibinde vâki‘ ekmekçi fırınına nakl ile mahâll-i evvel-i merkūmdan ref‘ ve mahâll-i sâni-i mezbûrda dört re’s bârgir ve bir horos olmak üzere kayd-birle zimmîyyun-ı mersûmûnun isimlerine tasrîhan kaleminden yedlerine sûret i‘tâsı bi’l-vekâle istid‘â ve fi’l-hakīka esnâf-ı merkūmenin bu makūle gedik nakli mer‘î ve mu‘teber şürût-ı nizâmlarından olduğunu kethüdâ ustalar[ı] merkūmûn ihbâr etmeleriyle bu sûretde mersûmûn Aleksan ve Kaspar ve Anbersom ve Begos zimmîlerin istid‘âları üzere nakl ve isimleri tasrîhiyle kayd-birle kaleminden yedlerine sûret i‘tâsı iktizâ eylediği İstanbul Mahkemesi’nden huzûr [-ı âlîlerine i‘lâm olundu.]

Fî 16 Z sene 1236

82 [18a-2] Hüsrevoğlu Hacı Hasan Ağa'nın ismine kayıtlı olan bir bâb tütüncü gediğinin Habibe ve Fâtıma Hatunların ismine kaydedilmesi

Tütüncü gediği

Ma'rûz[-ı dâ'î-i devlet-i aliyyeleridir ki]

İstanbul'da Zindânkapısı dâhilinde tahmîs kurbünde vâki' tarafeyni Küçük el-Hâc Ali Ağa ve Keleş el-Hâc Ahmed Ağa mahzenleri ve taraf-ı sâlisi tarîk-i âm ile mahdûd maden kaleminde Hüsrevoğlu el-Hâc Hasan ismine mukayyed bir bâb tütüncü mahzeni derûnunda mevcûde beyne'l-hiref gedik tâ'bir olunan âlât-ı lâzıme-i ma'lûmenin nısf hissesi müteveffâ Benli es-Seyyid Mustafa Ağa b. Hasan zevcesi Habibe Hatun bt. el-Hâc Halil'in ve nısf hissesi müteveffâ-i merkūmun li-ebeveyn kız karındaşı Fâtıma Hatun'un irsen ve şirâen yedlerinde mâlları olduğu esnâf-ı merkūmenin kethüdâ vekîli es-Seyyid Mustafa Ağa b. Ahmed ve Yiğitbaşısı es-Seyyid Abdullah Çelebi ve mazbûtü'l-esâmî Müslim ustaları ihbârlarıyla zâhir ve mütehakkık oldukdan sonra zâtları mu'arrefeler merkūmetân Habibe ve Fâtıma Hatunlar meclis-i şer'-i münîrde her biri takrîr-i kelâm edüp âlât-ı gedik-i mezkûr kaleminde el-yevm mâlik-i esbakı olan merkūm Hüsrev[oğlu] el-Hâc Hasan ismine mukayyed ise de müddet-i medîdeden berü tedâvül-i eyâdî ile tasarruf olunarak hâlâ irsen ve şirâen bi'l-münâsafa yedimizde mâlımız olmağla kaleminde mâlik-i esbakı merkūm Hüsrevoğlu el-Hâc Hasan ismine muharrer olan kayd-ı atîki ref' ve ilgā-birle bizim ismimize kayd ve ismimiz tasrîhiyle yedimize başka başka müceddeden sûret i'tâsı bâbında fermân-ı âlîşân ısdârı niyâzımızdır deyü istid'â eylediklerinde kethüdâ ve hâzirûn-ı merkūmû[n] her biri dahi âlât-ı gedik-i mezkûr vech-i meşrûh üzere merkūmetânın yedlerinde mâlları olduğunu ve bu makūle mâlik-i sâbıkı üzerine mukayyed olan gediğin kaydı kaleminden terkīn ile hâlâ mâliki üzerine kayd ile yedlerine sûret i'tâsı şürût-ı nizâmlarından olduğunu dahi ihbâr etmeleriyle bu sûretde gedik-i merkūmu kaleminden Hüsrevoğlu el-Hâc Hasan Ağa ismine olan kaydı terkīn ve mezbûretân Habibe ve Fâtıma Hatunlar isimlerine tashîhan kayd-birle yedlerine başka başka müceddeden sûret verilmek iktizâ eylediği İstanbul Mahkemesi'nden huzûr [-ı âlîlerine i'lâm olundu.]

Fî 25 Z sene 1236

83 [18a-3] Kosdi v. Anderya'nın, Yedikule'deki kasap dükkânı gediğini Todori v. Toma'ya devrettiği

Kassabân gediği

Ma'rûz[-ı dâ'î-i devlet-i aliyyeleridir ki]

Hüdâvendigâr-ı esbak cennet-mekân firdevs-âşiyân merhûm ve mağfiret-nişan Sultan Abdülhamid Hân –sallet aleyhi sicâlü'l-ukūd ve'l-gufrân- hazretlerinin evkāf-ı hümâyûnlarından İstanbul'da Yedikule hâricinde vâki' gayr-ez selhhâne-i mîrî on aded ganem selhhânelerinden üçüncü selhhâneye merbût olup İstanbul'da Sultan Ahmed Han –tâbe serâhu- hazretlerinin Câmi'-i şerîfi kurbünde Atmeydanı'nda çınar dibinde vâki' bir bâb kasab dükkânı derûnunda mevcûde beyne'l-esnâf gedik tâ'bir olunur âlât-ı lâzıme-i ma'lûmenin iki kıt'a mütevellî temessükleri mantûklarınca mutasarrıfı kasab suyolcu Kosdi v. Anderya zimmî [**18b**] meclis-i şer'-i münîrde hâlâ hâssa kasabbaşısı hâcegân-ı dîvân-ı hümâyûndan es-Seyyid Ali Efendi tarafından mürsel kasablar kethüdâsı el-Hâc Hasan Ağa ve kasab ustalarından mazbûtü'l-esâmî kimesneler hâzır oldukları hâlde kasab ustalarından bâ'isü'l-i'lâm Todori v. Toma zimmî muvâcehesinde zikr olunan bir bâb kasab dükkânı derûnunda mevcûde âlât-ı lâzıme-i ma'lûmenin mecmû'unu bedel-i ma'lûm ve makbûz mukābelesinde ferağ-ı kat'i-i mu'teber ile bâ-re'y-i mütevellî mersûm Todori zimmîye ferağ ve tefvîz eylediğimde ol dahi tefevvüz ve kabûl edüp fîmâ ba'd âlât-ı lâzıme-i mezkûrenin mecmû'unda benim aslâ ve kat'â alâka ve medhalim kalmayup mersûm Todori zimmînin hakk-ı müfevvezi olmuşdur dedikde mersûm Todori zimmî [ba'de]'t-tasdîk mecmû'-ı âlât-ı lâzıme-i ma'lûme mesfûr Kosdi zimmînin ferağından kendi üzerine tahrîr defter-i vakfa kayd ve yedine taraf-ı vakıfdan bir kıt'a temessük i'tâ buyrulmak iktizâ eylediği İstanbul Bâb mahkemesinden huzûr [-ı âlîlerine i'lâm olundu.]

Fî 25 Z sene 1236

84 [18b-1] Cihânbeyli ve Şeyh Bozanlı aşiretinin Anadolu'dan İstanbul'a getirdiği koyunların kasap esnafına dağıtımı

On sekiz bin Karaman ağnâmın[nın] tevzî'i

Ma'rûz-ı dâ'î-i devlet-i aliyyeleridir ki

Anadolu'da Cihânbeyli ve Şeyh Bozanlı Ekrâdından olup bu def'a Der-aliyye'ye cem'an on sekiz bin dokuz yüz Karaman ağnâmı ve dört yüz re's keçi sevk ve tesyîr eden celeb tâifesinden altı yüz otuz re's ganemin mâliki Cihânbeyli Osman b. Hüseyin ile altı yüz re's ganemin mâliki Kara Hasan oğlu Hüseyin'den her biri nefîslerinden asâleten ve altı yüz otuz re's ganemin mâliki Cihânbeyli Ömer ve sekiz yüz elli re's ganemin mâliki Hasan ve dört yüz re's ganemin mâliki Pîroğlu Ebûbekir ve üç yüz elli re's ganemin mâliki Gedlik?oğlu Hasan ve iki yüz elli re's ganemin mâliki Yusuf oğlu Ebûbekir ve dört yüz re's ganemin mâliki el-Hâc Mehmed ve yüz altmış re's ganemin mâliki el-Hâc Ali oğlu Ali ve iki yüz altmış re's ganemin mâliki Kozoğlu Ahmed ve beş yüz re's ganemin mâliki el-Hâc Mehmed ve dokuz yüz re's ganemin mâliki Bozoğlu Ali ve beş yüz re's ganemin mâliki Hacı Daloğlu Ahmed ve

iki yüz altmış re's ganemin mâliki Karahasan oğlu Mehmed ve iki yüz re's ganemin mâliki Hacı Ömer oğlu Ömer ve beş yüz re's ganemin mâliki Ahmed ve üç yüz re's ganemin mâliki Kemesoğlu Ali ve dört yüz re's ganemin mâliki Bâyezidoğlu Ali ve dört yüz re's ganemin mâliki Vâmerdin? ve bin re's ganemin mâliki Hacı Pehlivan oğlu Hacı Mehmed ve yedi yüz re's ganemin mâliki Tüfenkçi Hüseyin ve yedi yüz re's ganemin mâliki Cibril ve sekiz yüz re's ganemin mâliki Hacı Bektaş oğlu Hacı Ali ve beş yüz re's ganemin mâliki Ömer b. Ebûbekir ve beş yüz re's ganemin mâliki Karakethüdâ oğlu Yusuf ve beş yüz re's ganemin mâliki İbrahim oğlu Yusuf ve üç yüz re's ganemin mâliki Mehmed taraflarından husûs-ı âtîde vekîlleri olmağla vekâleten ve yine dört yüz re's ganemin mâliki olan Şeyh Bozanlı Hacı Abdurrahman ile beş yüz re's ganemin mâliki Hacı İsadan herbir dahi nefislerinden asaleten ve üç yüz elli re's ganemin mâliki Şedidoğlu Mehmed Ağa ve altıyüz re's ganemin mâliki Deli Süleyman ve yedi yüz re's ganemin mâliki Kars Hasan ve üç yüz re's ganemin mâliki Mehmed b. Mehmed ve beş yüz re's ganemin mâliki Yaralı Mustafa ve yüz altmış re's ganemin mâliki Kasım ve beş yüz re's ganemin mâliki Mikail oğlu Ahmed ve üç yüz re's ganemin mâliki Karaarab Hüseyin ve yedi yüz re's ganemin mâliki Kopeloğlu Ömer ve dört yüz re's ganemin mâliki Karaali ve dört yüz re's keçinin mâliki Karabektaş oğlu Hasan taraflarından vekîlleri olmağla vekâleten meclis-i şer'-i münîrde kasab ustalarından es-Seyyid Hasan Efendi ve el-Hâc İbrahim Ağa ve Mercanlı el-Hâc Ali Ağa ve Mimarlı Mehmed Ağa ve Eğrikapu kethüdâsı el-Hâc Osman Efendi ve Edirnekapılı İbrahim Ağa ve Topkapılı Mustafa Ağa ve sâirler hâzır oldukları hâlde kassabân esnâfının kethüdâsı el-Hâc Hasan Ağa b. el-Hâc Osman mahzarında Bosna celeblerinden mazbûtü'l-esâmî zimmîler mevcûd iken her biri takrîr-i kelâm edüp biz ber-vech-i muharrer mâlikler olduğumuz hayvânât-ı mezkûreyi bundan akdemce bâ-fermân-ı âlî verilen nizâm üzere lühûmun beher kıyyesini kassabân esnâfına otuz yedi para ve kuyruklarının beher kıyyesini kırk para ve ağnâm sakatlarını on para ve keçi sakatlarını beş para i'tibâriyle kassabân esnâfına tevzî' içün kethüdâ-yı merkūm el-Hâc Hasan Ağa'ya teslîme ve kethüdâ-yı merkūm dahi ağnâm-ı mezkûrenin mikdâr ve semenlerini mübeyyin bâkīlerini hîn-i tevzî'inden yirmi bir gün mürûrunda ve akçelerini hîn-i tevzî'inden otuz bir gün mürûrunda esnâfından cem' ve tahsîl-birle bize tamamen îfâya ve lühûmun beher kıyyesini narh-ı cârî üzere kırkar paraya ve kuyruğun beher kıyyesini kırk üçer paraya ibâdullâha bey'e hâlâ hâssa kasabbaşısı efendinin inzımâm-ı re'yi ile ta'ahhüd ve tarafeynden her birimiz âharın ta'ahhüdlerini kabûl eyledik dediklerini kethüdâ-yı merkūm ba'de't-tasdîk ber-mûceb-i nizâm tevzî'e ta'ahhüd eyledikleri İstanbul [**19a**] mahkemesinden huzûr [-ı âlîlerine i'lâm olundu.]

Fî 18 Z sene 1236

85 [19a-1] Tahtakale'deki Ayasofya-i Kebîr vakfından icâreli fesci dükkânlarının, fesci esnafı tarafından tamir ettirilmesi gerektiği

Fescilerin oda nizâ'ı

Mukābele şüd

Ma'rûz dâ'î-i devlet-i aliyyeleridir ki

Mübârek rikāb-ı kamer-tâb-ı hüsrevâneye takdîm olunan işbu arzuhâlde zikr olduğu Ayasofya-i Kebîr vakfından cibâyet-i Tahtakale'de vâki' tahtında Çiçekçibaşı mahzeni ve dekâkîn-i sâireyi ve fevklerinde iki kat olarak yirmi iki bâb odayı müştemil ve başmuhâsebe kaleminde mukayyed fermân-ı âlîşân mûcebince kadîmden berü fesci esnâfı sâkinler oldukları şehriye doksan akçe icâreli bir bâb kârgîr handa bâ-temessükât-ı mütevellî hisse-i ma'lûmesine bi'l-icâreteyn mutasarrıf olan ashâb-ı arzuhâlden el-Hâc Mahmud Ağa b. Mahmud ve asâleten ve kezâlik hisse-i ma'lûmesinin mutasarrıfı Ebûbekir Efendi b. Osman b. Abdullah tarafından husûs-ı âtîde vekâleti merkūm Mahmud Ağa ve es-Seyyid Hasan Ağa b. Hüseyin şehâdetleriyle sâbit olan es-Seyyid Mehmed Efendi b. Ali vekâleten ve kezâlik hisse-i ma'lûmesinin mutasarrıfı es-Seyyid Hasan b. Hüseyin asâleten kezâlik ve hisse-i ma'lûmesinin iştirâken mutasarrıfeleri Şerîfe Emine ve Şerîfe Âişe Hanımlar bintey el-Hâc Mehmed Efendi b. Abdullah taraflarından husûs-ı âtîde vekîlleri olduğu bi'l-ma'rifeti'ş-şer'iyye zâtlarını ârifân es-Seyyid Mehmed Efendi b. Ali ve merkūm el-Hâc Mahmud Ağa şehâdetleriyle sâbit olan mezbûr es-Seyyid Hasan Ağa vekâleten ve kezâlik hisse-i ma'lûmesinin mutasarrıfesi Şerîfe Ümmügülsüm Hanım bt. Abdurrahman b. Abdullah tarafından husûs-ı câi'z-zikrde vekâleti es-Seyyid Mehmed Efendi b. Ali ile merkūm el-Hâc Mahmud şehâdetleriyle sâbit olan el-Hâc Ali b. Ali vekâleten ve kezâlik hisse-i ma'lûmesinin mutasarrıfı Ahmed Ağa b. Ahmed asâleten bi'l-ma'iyye rü'yete memûr Haremeyn-i şerîfeyn müfettişi mevâlî-i izâmdan Fazîletlü Hatîbzâde es-Seyyid Mehmed Derviş Efendi hâzır olduğu hâlde evvelâ bi'd-defa'ât Çarşamba günü arz odasında huzûr-ı lâmi'u'n-nûr-ı Hazret-i Sadr-ı azamîde ve ba'dehû müfettiş-i mûmâ-ileyh tarafından mürsel Kâtib es-Seyyid Mehmed Eşref Efendi ile Ayasofya-i kebîr Vakfı'nın mütevellîsi Mehmed Tahir Efendi tarafından mürsel vekîli Câbî-i vakf Mehmed Râşid Efendi b. Hâfız Ahmed hâzır oldukları hâlde du'âhânemizde ma'kūd meclis-i şer'-i münîrde fesci esnâfından olup han-ı mezkûrun hisse-i ma'lûmesine mutasarrıf olan kethüdâ Kasım Ağa b. el-Hâc Mehmed Said b. Receb ve hisse-i ma'lûmesinin mutasarrıfı Süleyman Ağa b. el-Hâc Yusuf ile karındaşı Said Ağa ve merkūm Süleyman Ağa'nın ve esnâf-ı merkūmeden Ahmed b. Salih b. Yunus ve el-Hâc Yahya b. el-Hâc Ahmed b. Abdurrahman ve Mehmed b. Salih Hevâmi'? ve Salih b. el-Hâc Mehmed Ervâmî? ve Süleyman b. Osman b. Nehfât ve Mehmed b. Ramazan ve Said b. Şa'bân b. Molla İsa ve Salih b. el-Hâc Yahya b. Said ve Ahmed b. Süleyman b. el-Hâc () ve

Said b. Süleyman b. Nazleyn? ve Ahmed b. el-Hâc İyad ve Kasım ve Yusuf ibney el-Hâc Mehmed el-Kankûd ve Kasım b. Mehmed Reyhan ve el-Hâc Feyzullah b. Rahume b. Yahlef ve Said b. Mazuz ve Salim b. Ahmed Reyhan ve Ömer b. Mesud b. Nehafat ve Ömer b. Salih b. Tebyat muvâcehelerinde han-ı mezkûrun fevkânî odalarında emr-i âlîşân-ı merkūm mûcebince müddet-i medîdeden berü Zemîn-i Mağrib ahâlîsinden fesci esnâfı zikr olunan odaları mâllarından ta'mîr etmek şartıyla derûnlarında sâkinler olup kirâ-yı kadîmlerini mutasarrıflarına mâh be-mâh bilâ-ezâ edâ ettikçe mutasarrıfları taraflarından bilâ-mûceb ihrâc teklîfiyle rencîde olunmamaları şürût-ı nizâmlarından ise de bu esnâda han-ı mezkûrun tarîk-i caddeye nâzır dört bâb odasına vehn târi olup bağteten inhidâmı meczûm ve münhedim olduğu takdîrce tahtında olan dekâkîne ve husûsan mârreye mazarrâtı derkâr olup ve esnâf-ı merkūme külliyen ta'mîr ve tecdîdden imtinâ' etmeleriyle kendilerini han-ı mezkûrdan külliyen ihrâc ve sâlifü'l-beyân odaları hedm ile müceddeden heyet-i asliyesi üzere binâ murâd eylediğimizde onlar dahi emr-i âlîşân-ı mezkûra ibtinâen külliyen hurûcdan ibâ etmeleriyle ol vechile beynimizde münâza'a vâkı'a olmuşdu el-hâletü hâzihî beynimiz ıslâh olunup her birimiz bâlâda tafsîl ve beyân olunduğu vech üzere şehriye doksan akçe icâreli han-ı mezkûrun zirinde vâki' sâlifü'l-beyân çiçekçibaşı mahzeni ve dekâkîn-i sâiresini bâ-re'y-i mütevellî şehriye kırk beş akçe icâre ile bizim ve müvekkilûn-ı merkūmûnun uhdelerinde ba'de'l-ibkā fevkinde kâin şehriye kırk beş akçe icâre tahsîs olunan mârrü'l-beyân odalardan bizim ve müvekkilûn-ı merkūmûnun hisse-i ma'lûme-i mezkûremizi nef'an li'l-vakf şehriye kırk bir buçuk akçe icâre i'tibâriyle iki akçe icâreli hissesini beş yüz yirmi iki guruş bedel mukābelesinde müşterikimiz merkūm [**19b**] Kethüdâ Kasım Ağa'ya ve iki akçe icâreli hissesini beş yüz yirmi iki guruş bedel mukābelesinde merkūmân Süleyman Ağa ve Said Ağa'ya ve yirmi akçe icâreli hissesini beş yüz yirmi iki guruş bedel mukābelesinde merkūm Ahmed b. Salih'e ve bir buçuk akçe icâreli hissesini üç yüz doksan bir buçuk guruş bedel mukābelesinde merkūm el-Hâc Yahya'ya ve iki akçe icâreli hissesini beş yüz yirmi iki guruş bedel mukābelesinde mezbûr Mehmed b. Salih'e ve dört buçuk akçe icâreli hissesini bin üç yüz beş guruş bedel mukābelesinde mezbûr Salih b. el-Hâc Mehmed'e ve iki akçe icâreli hissesini beş yüz yirmi iki guruş bedel mukābelesinde mezbûr Süleyman b. Osman'a ve iki akçe icâreli hissesini altı yüz elli iki buçuk guruş bedel mukābelesinde merkūmân Mehmed b. Ramazan ve Said b. Şa'ban'a ve iki akçe icâreli hissesini beş yüz yirmi iki guruş bedel mukābelesinde merkūm Salih b. el-Hâc Yahya'ya ve iki akçe icâreli hissesini beş yüz yirmi iki guruş bedel mukābelesinde merkūm Ahmed b. Süleyman'a ve iki akçe icâreli hissesini beş yüz yirmi iki guruş bedel mukābelesinde mezbûr Said b. Süleyman'a ve iki akçe icâreli hissesini beş yüz yirmi iki guruş bedel mukābelesinde Ahmed b. el-Hâc İbad'a ve iki akçe icâreli hissesini beş yüz yirmi iki guruş bedel mukābelesinde merkūmân Kasım ve Yusuf'a ve iki akçe icâreli hissesini beş yüz

yirmi iki guruş bedel mukābelesinde merkūm Kasım b. Mehmed Reyhan'a ve iki akçe icâreli hissesini altı yüz elli iki buçuk guruş bedel mukābelesinde merkūm el-Hâc Feyzullah'a ve iki akçe icâreli hissesini beş yüz yirmi guruş bedel mukābelesinde mezbûr Said b. Mağzud'a ve iki akçe icâreli hissesini beş yüz yirmi iki guruş bedel mukābelesinde merkūm Salih b. Ahmed ve üç buçuk akçe icâreli hissesini bin kırk dört guruş bedel mukābelesinde mezbûr Ömer b. Mesud'a ve iki akçe icâreli hissesini beş yüz yirmi iki guruş bedel mukābelesinde merkūm Ömer b. Salih'e her birimiz asâleten ve vekâleten mütevellî vekîli hâzır-ı merkūm re'y ve ferağ-ı mu'teber-i kat'î ile ferağ ve tefvîz eylediğimizde onlar dahi tefevvüz ve kabûl ve bedelleri olan cem'an on bir bin üç yüz elli üç buçuk guruşu bize def' ve teslîm eylediklerinde biz dahi asâleten ve vekâleten bi-kadri'l-hısas yedlerinden tesellüm ve ahz ü kabz-birle bizim ve müvekkilûn-ı merkūmûnun umûrumuza sarfla istihlâk etmiş olmamızla ba'de'l-yevm han-ı mezkûrdan ancak zikr olunan fevkānî iki kat odalarında bizimle müvekkilûn-ı merkūmûnun alâka ve medhalimiz kalmayup merkūmûnun dâhil-i havza-i tasarrufları olmağla ferağ-ı mezkûrda şürût-ı müfside da'vâsına ve bedel-i müstehlek-i mezbûrun adem-i istîfâsına ve gayrı müte'allika âmme-i da'vâdan her birimiz âharın zimmetini asâleten ve vekâleten kabûlü hâvî ibrâ ve iskāt eyledik dediklerini esnâf-ı merkūme ile mütevellî vekîli hâzır-ı merkūmdan her biri ba'de't-tasdîk sâbıku'l-beyân dört bâb oda alâ-hâlihî terk ile münhedim olduğu sûretde tahtında kâin dekâkîn ve mârreye zarâr isâbeti mütehakkık olup ve sâbıku'z-zikr han bâ-fermân-ı âlî i'mârı memnû'âtdan olan hanlardan olmadığı hâssa mimar-başısı ağa bendelerinin hâmiş-i arzuhâlde mastûr i'lâmından müstebân olup ve zikr olunan harâb odaları tecdîde mütevellî vekîli hâzır-ı merkūm ile tahtında kâin mahzen ve dekâkîn mutasarrıfları hâzirûn asıl ve vekîl-i merkūmûn asâleten ve vekâleten râzılar olmalarıyla zikr olunan odaları tecdîde ruhsatı hâvî fermân-ı âlîşân ısdârı bâbında her biri istid'â-yı inâyet eyledikde İstanbul Mahkemesi'nden huzûr [-ı âlîlerine i'lâm olundu.]

Fî 29 Z sene 1236

86 [19b-1] Yohana Merkato Yahûdi'nin, Müslüman olarak kendisinden ayrılan eşi Maryana bt. Avram'a olan mehir borcunu ödemesi gerektiği

İki yüz elli guruşa sulh

Ma'rûz[-ı dâ'î-i devlet-i aliyyeleridir ki]

Hasköy mütemekkinlerinden Dülger Yohana Merkato v. Mordehay Yahûdinin zevce-i medhûlün-bihası olup ismi Maryana bt. Avram iken işbu târih-i i'lâmdan bir gün mukaddem Bâb-ı âlide bi-hidâyetillahi te'âlâ cemî' edyân-ı bâtıladan teberrî ve ityân-ı kelimeteyn-i şehâdeteyn edüp şeref-i İslâmla müşerrefe olduğu ikrârıyla

şer‘an mütehakkık olan zâtı mu‘arrefe Fâtıma nâm mühtedîye hatun meclis-i şer‘-i münîrde zevci mersûm Yohana Merkato Yahûdi muvâcehesinde mühtedîye-i merkūme Fâtıma Hatun talebiyle zevci mersûm Yohana Merkato Yahûdiyle vech-i şer‘î üzere İslâm teklîf olundukta her birinde ibâ ve küfrü üzerine ısrâr etmesiyle âyînleri üzere beynlerinde olan akd-i nikâh şer‘an fesh-birle beynleri tefrîkine hükm-i şer‘î lâhık oldukdan sonra merkūme Fâtıma Hatun yine meclis-i şer‘de zevci muvâcehesinde mersûmun zimmetinde mütekarrir ve Yahûdiler âyîni üzere ma‘kūdun-aleyh olan iki bin üç yüz guruş mehr-i müeccel hakkımı mersûmdan taleb ederim deyü da‘vâ eylediğimde ol dahi ikrâr edüp lâkin bir vechile bana edâya kudreti olmamağla mehr-i mezkûrumdan mersûm Yohana Merkato Yahûdi ile iki yüz elli guruş üzerine bi’t-terâzî ba‘de akdi’l-musâlaha ve’l-kabûl ziyâdesi olan iki bin elli guruş mutâlebesine müte‘allika da‘vâdan mersûmun zimmetini kabûlünü hâvî ibrâ ve iskāt eyledim deyü ba‘de’l-ikrâr ve’t-tasdîk ibrâdan müstesnâ bedel-i sulh-i mezkûr iki yüz elli guruşun bi’t-taleb müdde‘iye-i mezbûreye edâsıyla mersûm Yohana Merkato Yahûdi ilzâm olunduğu İstanbul Mahkemesi’nden huzûr [-ı âlîlerine i‘lâm olundu.]

Fî 26 Zilhicce sene 1236

87 [20a-1] Kamaryalı Derviş Mehmed Ağa b. Hasan ile ortağı Yorgi v. Simyon’un sabuncu esnaflığına dâhil edilmeleri

Sabuncuyânın ta‘ahhüdü

Ma‘rûz[-ı dâ‘î-i devlet-i aliyyeleridir ki]

İstanbul’da Alaca Hamam kurbünde Karakaş dükkânı demekle ma‘lûm bir bâb sabuncu dükkânının müsteciri Dimyanos zimmî hilâf-ı rızâ-i âlî hareketde olmağla bundan akdemce esnâf-ı merkūme ma‘rifetiyle tevzî‘i kat‘ olunmuş ise de bu esnâda zimmî-i mersûm diyâr-ı âhara gidip ve dükkân-ı mezkûr el-yevm sabuncu esnâfından Kamaryalı Derviş Mehmed Ağa b. Hasan ile şerîki Yorgi v. Simyon zimmînin taht-ı icârelerinde olup ve merkūmân ırzlarıyla mukayyedler olduklarını esnâf-ı merkūmenin Kethüdâsı el-Hâc Ahmed Ağa ve esnâfından es-Seyyid Mehmed Ârif Ağa ve es-Seyyid Mustafa Ağa ve es-Seyyid el-Hâc Emrullah Ağa ve sâirleri ihbâr ve merkūmânın hilâf-ı rızâ-i âlî hareket etmeyeceklerini her biri tekeffül dahi etmeleriyle dükkân-ı mezkûr kemâ-fi’s-sâbık tevzî‘e idhâl olunduğu İstanbul Mahkemesi’nden huzûr [-ı âlîlerine i‘lâm olundu.]

Fî 27 Zilhicce sene 1236

88 [20a-2] Sabuncu esnafının kefaletiyle Seyyid Ali Ağa'nın sabun dükkânının açılmasına müsaade edildiği

Sabuncuyânın ta'ahhüdü

Ma'rûz[-ı dâ'î-i devlet-i aliyyeleridir ki]

İstanbul'da Lanka Yenikapısı dâhilinde vâki' bâ'isü'l-i'lâm Sabuncu es-Seyyid Ali Ağa b. es-Seyyid Ali'nin bir bâb sabuncu dükkânı bâ-fermân sed olunan dekâkînden olmayup bundan akdem merkūm es-Seyyid Ali Ağa'ya âhar töhmet özrüyle dükkân-ı mezbûrun birkaç gün mesdûd kalmak içün tevzî'i kat' olunup ve ilâ-hâze'l-ân sabun kılletine mebnî tevzî' verilmediğini ve merkūm es-Seyyid Ali Ağa kendi hâlinde ırzıyla mukayyed olduğunu esnâf-ı merkūme kethüdâsı el-Hâc Ahmed Ağa ve esnâfından Giridî Derviş Mehmed Ağa ve es-Seyyid Mehmed Ârif Ağa ve es-Seyyid Mustafa Ağa ve es-Seyyid el-Hâc Emrullah Ağa ve sâir mazbûtü'l-esâmî kimesneler huzûrumuzda ihbâr ve fîmâ ba'd hilâf-ı rızâ-i âlî hareket etmeyeceğine tekeffül etmeleriyle merkūm es-Seyyid Ali Ağa'nın dükkân-ı mezkûru kemâ-fi's-sâbık tevzî'a idhâl olunduğu İstanbul Bâb mahkemesinden huzûr-ı âlîlerine i'lâm olundu.

Fî 27 Zilhicce sene 1236

89 [20a-3] Ketânî Ömer Ağa b. İbrahim'in, Avanes v. Avanes aleyhine açtığı alacak davasında iddiasını ispat edemediği

Mu'ârazadan men'

Ma'rûz[-ı dâ'î-i devlet-i aliyyeleridir ki]

Sâhib-i arzuhâl Ketânî Ömer Ağa b. İbrahim meclis-i şer'-i münîrde arzuhâlde ismi mastûr sarraf tâifesinden Andon oğlu Avanes v. Avanes nâm zimmî muvâcehesinde hâlâ Balçık kazâsında nâibü'ş-şer' olan Ahmed Reşid Efendi'nin sarraf-ı mersûma bin iki yüz otuz senesi Şa'bânının on dokuzuncu günü ile müverrah bir kıt'a deyn temessükü mantûkunca karzdan yedi yüz elli guruş deyni olup deyn-i nâib-i mûmâ-ileyhin umûrunu rü'yet eylediğimden nâib-i mûmâ-ileyhin bin iki yüz otuz beş senesi Zilka'deti'ş-şerîfesinin on üçüncü günü ile müverrah bana vârid olan mektûbunda sarraf-ı mersûm meblağ-ı mezbûrun tahsîlini Silistre vâlisi hazretlerine ihâle etmiş meblağ-ı mezbûru Der-aliyye'de sen mersûm Avanes'e ver ve temessükü yedinden ahz eyle ba'dehû ben sana bin guruş poliçe ederim deyü bana bi-şartü'r-rücû' emr eylediğine binâen ben mâlımdan sarraf-ı mersûma meblağ-ı mezbûr yedi yüz elli guruşu ol esnâda vermişdim lâkin nâib-i mûmâ-ileyh bir müddet sonra emrine nâdim olup bir akçe poliçe etmediğinden başka meblağ-ı mezbûr sarraf-ı mersûma benim deynim değildir verme deyü bana haber getirip deyn-i meblağ-ı mezbûru emr-i mezkûruna binâen sarraf-ı mersûma teslîmime

nâdim olduğum ecilden meblağ-ı mezkûr yedi yüz elli guruşu sarraf-ı mersûmdan geri taleb ederim deyü takrîr-i meşrûhu üzere tasaddî eylediği da'vâsını şer'an mesmû'a ve iltifâta şâyân olmayup müdde'î-i merkūm meblağ-ı mezbûr yedi yüz elli guruşu da'vâ-yı mezkûresiyle mersûm Avanes zimmîye bî-vech-i mu'ârazadan men' olunduğu İstanbul Mahkemesi'nden huzûr-ı âlîlerine i'lâm olundu.

Fî-selh-i Zilhicce sene 1236

90 [20a-4] Hamamcı Mehmed Ârif Ağa b. İbrahim'in kira meselesinde Hekim İsak v. Yanto ile sulh olduğu

Mu'ârazadan men'

Ma'rûz[-ı dâ'î-i devlet-i aliyyeleridir ki]

Merhûme Haseki Sultan vakfından İstanbul'da Ayasofya-i Kebîr Hamamı kurbünde vâki' ma'lûmü'l-hudûd bir bâb menzil ve tahtında kâin bir bâb hekim dükkânının bâ-temessük-ı mütevellî bi'l-icâreteyn mutasarrıfı arzuhâlde mezkûrü'l-ism Hammâmî Mehmed Ârif Ağa b. el-Hâc İbrahim meclis-i şer'-i münîrde dükkân-ı mezkûrun şehriye altı guruş kirâ ile müsteciri arzuhâl eden Hekim İsak v. Yanto Yahûdi muvâcehesinde mersûm İsak Yahûdi dükkân-ı mezkûrda vech-i muharrer üzere müşâhereten müstecirim olup mersûm ile işbu târih-i i'lâm şehri gāyetine muzâfen fesh-i akd-i icâre etmemle mersûm İsak Yahûdi dükkân-ı mezkûru tahliye ve sene-i âtiye gurre-i Muharreminde bana teslîme ta'ahhüd ettikden sonra mersûm İsak Yahûdi dükkân-ı mezkûru sene-i âtiye-i mezkûre Muharremi gurresinden on gün tamamına değin şehriye iki guruş kirâ ile mütemekkine olmak üzere istîcâra tâlib olmağla ben dahi dükkân-ı mezkûru gurre-i merkūmeden on gün tamamına değin Yahûdi-i mersûma iki guruş kirâ kavliyle îcâr ve teslîm eylediğimde ol dahi istîcâr ve tesellüm ve kabûl-birle dükkân-ı mezkûru şehr-i Muharrem-i mezkûrun onuncu günü hâliyeten bana teslîme ben dahi âhar temessük ile bi'l-icâreteyn mutasarrıf olduğum mahâll-i mezkûrda hamam-ı mezkûrun külhanı kapısına muttasıl bir bâb cerrah dükkânımı sene-i âtiye-i mezkûre Muharremi'l-harâmı gurresinden aded-i şehr beyân olunmaksızın beher şehr altı guruş kirâ tesmiyesiyle mersûm İsak Yahûdi'ye îcâr ve teslîm ol dahi ber-vech-i muharrer istîcâr ve tesellüm ve kabûl etmekle mâlından dükkân-ı evvel-i mezkûrda olan hekim gediği âlâtını işbu dükkâna nakl ve vaz'a Yahûdi-i mersûma izin verüp mâlımdan dahi kendisine elli guruş teberru etmek üzere ve mesfûr İsak Yahûdi dükkân-ı mezkûrun kirâ-yı mezkûrunu bilâ-ezâ mâh be-mâh bana edâ ettikçe kendisini dükkân-ı mezkûrdan bilâ-mûceb ihrâc teklîfiyle rencîde etmemeğe rızâmla ta'ahhüd edüp bu vechile kat'-ı nizâ' eyledik dediğini mersûm İsak Yahûdi tasdîk eylediği İstanbul Mahkemesi'nden huzûr-ı âlîlerine i'lâm olundu.

Fî 27 Zilhicce sene 1236

91 [20a-5] Giridli Hacı Hasan Ağa b. Hasan'ın kasap dükkânı anlaşmazlığında Mustafa Ağa b. Ömer ile sulh olduğu

Kasımpaşa'da kasab dükkânı nizâʿı

Maʿrûz[-ı dâʿî-i devlet-i aliyyeleridir ki]

Sâhib-i arzuhâl kasab esnâfından Giridî el-Hâc Hasan Ağa b. Hasan nâm kimesne meclis-i şerʿ-i münîrde derûn-ı arzuhâlde mezkûrü'l-ism Kasab es-Seyyid Mustafa Ağa b. es-Seyyid Ömer nâm kimesne muvâcehesinde kassabân esnâfının Kethüdâsı el-Hâc Hasan Ağa ve ustalarından el-Hâc Hâfız Mehmed Emin Efendi ve es-Seyyid el-Hâc Osman Efendi ve Mimarlı Mehmed Ağa ve es-Seyyid Hasan Efendi ve Molla Feyzullah ve sâirleri hâzır oldukları hâlde merkûm Kasab es-Seyyid Mustafa Ağa mahrûse-i Galata'ya muzâfe kasaba-i Kasımpaşa'da Ağzı nâm mahalde vâkiʿ mutasarrıf olduğum kasab dükkânına muttasıl olan bir bâb harâb sebzeci dükkânı bâ-temessük-ı mütevellî bi'l-icâreteyn taht-ı tasarrufunda olduğuna binâen bu esnâda hilâf-ı emr-i âlî ve mugāyir-i şürût-ı nizâm zikr olunan harâb sebzevâdçı dükkânını kasab dükkânı ve verâsını selhhâne yapmak dâʿiyesinde olmağla menʿ olunması murâdımdır deyü ve merkûm es-Seyyid Mustafa Ağa'nın zikr olunan harâb sebzevâtçı dükkânını kasab dükkânı inşâ etmesi hilâf-ı nizâm idüğü işbu arzuhâl hâmişinde mastûr derkenâr meâlinden zâhir olduğundan başka kethüdâ ve hâzirûn-ı merkūmûndan her biri muvâcehesinde ihbâr dahi etmeleriyle merkûm es-Seyyid Mustafa Ağa kendi dükkânında ticâretiyle meşgūl olup sâlifü'l-beyân sebzevâtçı dükkânını kadîmi vechile sebzeci dükkânı olarak istiʿmâl edüp zikr olunan sebzeci dükkânını vakten mine'l-evkāt [**20b**] gerek kasab dükkânı ve gerek selhhâne yapmak üzere meclis-i şerʿde taʿahhüd etmeğin bu vechile katʿ-ı nizâʿ eyledikleri İstanbul Mahkemesi'nden huzûr [-ı âlîlerine iʿlâm olundu.]

Fî-selh-i Zilhicce sene 1236

92 [20b-1] Cihânbeyli, Atmanlı, Çorumlu, Seyfatlı ve Zîveli aşiretinin Anadolu'dan İstanbul'a getirdiği koyunların kasap esnafına dağıtımı

Ağnâm tevzîʿi

Maʿrûz[-ı dâʿî-i devlet-i aliyyeleridir ki]

Anadolu'da Cihânbeyli ve Atmanlu ve Çorumlu ve Seyfatlu ve Zîveli Ekrâdından olup bu defʿa dahi Der-aliyye'ye cemʿan yedi bin beş yüz seksen re's ağnâm-ı Karaman ve yüz re's keçi sevk ve tesyîr eden celeb tâifesinden yedi yüz re's Karaman ağnâmının mâliki Bârhâneci Ebûbekir b. Halil nefsinden asâleten ve sekiz yüz re's ganemin mâliki el-Hâc Mehmed Ağa b. Kasım ve dört yüz re's ganemin mâliki Mehmed Ağa b. el-Hâc Ebûbekir taraflarından husûs-ı âtîde vekîlleri olmağla vekâleten ve Atamanlu aşîretinden altı yüz re's ganemin mâliki Osman b. İbiş dahi nefsinden

asâleten ve altı yüz re's ganemin mâliki Timur ve beş yüz re's ganemin mâliki Mehmed ve beş yüz re's ganemin mâliki diğer Mehmed ve dört yüz re's ganemin mâliki âhar Mehmed ve taraflarından husûs-ı âtîde vekîlleri olmağla vekâleten ve iki yüz seksen re's ganemin mâliki Çorumlu es-Seyyid Ali b. Musa asâleten ve bir re's ganemin mâlikleri Seyfatlu Hasan Kethüdâ ve Ramazan oğlu taraflarından vekîlleri merkūm Osman vekâleten ve yedi yüz re's ganem ve yüz re's keçinin mâliki Zîveli es-Seyyid el-Hâc Veliyüddin b. el-Hâc Ali dahi asâleten meclis-i şer'-i münîrde kassab ustalarından es-Seyyid Hasan Efendi ve el-Hâc İbrahim Ağa ve Mercanlı el-Hâc Ali Ağa ve Mimarlı Mehmed Ağa ve Eğrikapu kethüdâsı el-Hâc Osman Efendi ve Edirnekapılı İbrahim Ağa ve Topkapılı Mustafa ve sâirleri hâzır oldukları hâlde kasab esnâfının kethüdâsı el-Hâc Hasan Ağa b. el-Hâc Osman mahzarında her biri takrîr-i kelâm edüp biz ber-vech-i muharrer mâlikler olduklarımız hayvânât-ı mezkûreyi bundan akdemce bâ-fermân-ı âlî verilen nizâm üzere lühûmunun beher kıyyesini kassabân esnâfına otuz yedi para ve kuyruklarının beher kıyyesini kırk para ve ağnâm sakatlarını on para ve keçi sakatlarını beş para i'tibâriyle ber-mûceb-i nizâm Bosna celebleri ağnâmını dört gün ve bizim ağnâmımızı sekiz gün kassabân esnâfına tevzî' içün kethüdâ-yı merkūm el-Hâc Hasan Ağa'ya teslîme ve kethüdâ-yı merkūm dahi ağnâm-ı mezkûrenin mikdâr ve semenlerini mübeyyin yaftalarını hîn-i tevzî'inden yirmi bir gün mürûrunda ve akçelerini hîn-i tevzî'inden otuz bir gün mürûrunda esnâfından cem' ve tahsîl-birle bize tamamen îfâya ve lühûmun beher kıyyesini narh-ı cârî üzere kırkar paraya ve kuyruğun beher kıyyesini kırk üçer paraya ibâdullâha bey'e hâlâ hâssa kasabbaşısı efendinin inzımâm-ı re'yi ile ta'ahhüd ve tarafeynden her birimiz âharın ta'ahhüdünü kabûl eyledik dediklerini kethüdâ-yı merkūm ba'de't-tasdîk ber-mûceb-i nizâm tevzî'e ta'ahhüd eyledikleri İstanbul Mahkemesi'nden huzûr [- 1 âlîlerine i'lâm olundu.]

Fî 4 M sene 1237

93 [20b-2] Anbar-ı âmireden ekmekçi esnafına dağıtılacak olan buğdayın cins ve fiyatının belirlenmesi

Hınta i'lâmı

Ma'rûz[-ı dâ'î-i devlet-i aliyyeleridir ki]

Sâdır [olan] fermân-ı âlîlerine imtisâlen izzetlü defterdâr efendi bendelerinin telhîsi mûcebince [işbu] bin iki yüz otuz altı senesi Zilhicce'sinin yirmi beşinci gününden i'tibâriyle habbâzân esnâfına tevzî' olunan kırk bin keyl zehâirin yirmi beş bin keyli korno ve on bin keyli def'a korno ve beş bin keyli Akdeniz hıntaları olup her birinin beher keyline yüz ellişer para fiyat vaz'ıyla esnâf-ı merkūme kabûl ettikleri İstanbul Mahkemesi'nden huzûr [-ı âlîlerine i'lâm olundu.]

Fî 25 Z sene 1236

94 [20b-3] Çolak Hasan Reis b. Ali'nin, Ahmed Ağa b. Feyzullah'a olan borcunu ödemesi gerektiği

Dört yüz yirmi sekiz guruş hüküm

Ma'rûz[-ı dâ'î-i devlet-i aliyyeleridir ki]

Anadolu'da Perşembe kazâsına tâbi' Döne karyesi vücûhundan el-Hâc Ahmed Ağa b. Feyzullah b. el-Hâc Mustafa tarafından husûs-ı âtîde vekîl olduğu es-Seyyid Mahmud b. Ömer ve Salih b. Mehmed şehâdetleriyle sâbit olan sâhib-i arzuhâl es-Seyyid Hüseyin Reis b. Ebûbekir meclis-i şer'-i münîrde arzuhâlde mezkûrü'l-ism Trabzonlu Çolak Hasan Reis b. Ali muvâcehesinde müvekkilim merkūmun merkūm Çolak Hasan Reis zimmetinde sefîne halatı semeninden altı yüz elli guruş ve bi-şartü'r-rücû' emriyle mâlından dâyini Molla oğluna verdiği altı yüz guruş ve mikdâr ve fiyatı beynlerinde ma'lûm kokoroz semeninden üç bin beş yüz guruş ki cem'an dört bin yedi yüz elli guruşdan gayr-ez teslîmât sahhe'l-bâkī bin dört yüz seksen guruş hakkı olup ve ben meblağ-ı bâkī-i mezbûrun ancak altmış guruşu mutâlebesine müte'allika da'vâdan merkūmun zimmetini bi'l-vekâle kabûlü hâvî ibrâ etmemle bâkīsi olan bin dört yüz yirmi guruşu merkūm Çolak Hasan Reis'den bi'l-vekâle hâlâ taleb ederim deyü da'vâ ettikte ol dahi cevâbında ber-minvâl-i muharrer ikrâr u i'tirâf etmeğin mûcebince meblağ-ı bâkī-i mezbûr bin dört yüz yirmi guruşun müvekkil-i merkūm el-Hâc Ahmed Ağa içün vekîli müdde'î-i merkūm es-Seyyid Hüseyin'e edâsıyla mezbûr Çolak Hasan Reis ilzâm olunduğu İstanbul Mahkemesi'nden huzûr [-ı âlîlerine i'lâm olundu.]

Fî 2 M sene 1237

95 [20b-4] Agob v. Kirih'in, uncu değirmeni gediğini Seyyid İsmail Ağa b. Mehmed Emin'e sattığı

<<İşbu hüccet battâlda kalmağla tekrar dört varaka aşağı kaydolundu işbu mahalde n kaydı darb olundu.

[Mühür]

Ma'rûz[-ı dâ'î-i devlet-i aliyyeleridir ki]

Mahrûse-i Galata'ya muzâfe Kasımpaşa'da Zindân ardında kâin ma'lûmü'l-hudûd iki horoslu bir bâb uncu değirmeni derûnunda mevcûde beyne'l-esnâf gedik tâ'bir olunur sekiz re's bârgir ve onlara isâbet eden sâir âlât-ı lâzıme-i ma'lûmeden bir re's bârgir ve on altı mıh hissesine bâ-hüccet mâlik olan uncu tâifesinden Agob v. Kirih nâm zimmî meclis-i şer'-i münîrde habbâzân Kethüdâsı Mehmed Ağa ve uncular kethüdâsı diğer Mehmed Ağa ve uncular kethüdâsı sâbık İbrahim Ağa ve tüccârdan Çetecioğlu İbrahim Ağa ve Uncu Osman Ağa ve Yiğitbaşıları İbrahim

Ağa ve sâirleri hâzır oldukları hâlde âlât-ı gedik-i mezkûrun mâʿadâ hissesine mâlik olan bâʿisü'l-iʿlâm Uncu es-Seyyid İsmail Ağa b. es-Seyyid Mehmed Emin nâm kimesne mahzarında takrîr-i kelâm edüp ben ber-vech-i muharrer mâlik olduğum hisse-i mezkûremi tarafeynden bi'l-îcâb ve'l-kabûl bâtten ve sahîhan bi-safkatin vâhidetin müşterikim mezbûr es-Seyyid İsmail Ağa'ya iki bin beş yüz guruşa beyʿ ve temlîk ve teslîm eylediğimde ol dahi ber-vech-i muharrer iştirâ ve temellük ve tesellüm ve kabz ve kabûl edüp semen-i mezkûr iki bin beş yüz guruşun [**21a**] bin beş yüz yirmi dokuz guruşunu benim cânib-i mîrîye olan deynime mahsûben kabzına memûra vermek üzere müşteri-i merkūma emr eylediğimde ol dahi emrim üzere teslîme taʿahhüd edüp bâkīsi olan dokuz yüz yetmiş bir guruşu dahi bana defʿ ve teslîm ben dahi yedinden ahz ü kabz etmemle mebîʿ-i mezkûrun tağrîr ve gabnine müteʿallika âmme-i daʿvâdan tarafeynden her birimiz âharın zimmetini ibrâ-i âmm-ı sahîh-i şerʿî ile kabûlü hâvî ibrâ ve iskāt etmemizle baʿde'l-yevm hisse-i mezkûrede benim katʿâ alâkam kalmayup mecmûʿu merkūm es-Seyyid İsmail Ağa'nın mâlıdır dediğini mezbûr es-Seyyid İsmail Ağa baʿde't-tasdîk merkūm es-Seyyid İsmail Ağa âlât-ı gedik-i mezkûrun kaleminde mâlik-i sâbıkı üzere olan kayd-ı atîkleri refʿ ve terkīn-birle mezbûr es-Seyyid İsmail Ağa'nın ismi tasrîhiyle kalemine müceddeden kayd ve yedine sûret iʿtâ buyrulması niyâzında olup ve fi'l-hakīka esnâf-ı merkūmenin bu makūle kaleminde mukayyed gedik âlâtının mâliki sâbıkı üzerinde olan kaydı refʿ ve terkīn-birle hâlâ mâliki ismine kaydolunmak şürût [ve] nizâmlarından olduğunu habbâzân kethüdâsı Mehmed Ağa ve uncular kethüdâsı diğer Mehmed Ağa ve sâirleri ihbâr etmeleriyle bu sûretde işbu gedik âlâtı dahi mezbûr es-Seyyid İsmail Ağa'nın istidʿâsı vech üzere şürût-ı nizâmlarına tatbîkan mezbûr es-Seyyid İsmail Ağa ismine keyd ve yedine müceddeden sûret iʿtâsı iktizâ eylediği huzûr [-ı âlîlerine iʿlâm olundu.]

Fî 5 M sene 1237>>

96 [21a-1] Mehmed Ağa vakfının mütevellîsi Mehmed Beyefendi ile kiracısı Seyyid Mehmed Ağa b. Ömer'in sulh olduğu

Menzil damlalığı keşfi

Maʿrûz[-ı dâʿî-i devlet-i aliyyeleridir ki]

Sâdır olan fermân-ı âlîlerine imtisâlen zikri âtî husûsun mahallinde istimâʿ [ve] fasl ü hasmı içün savb-ı şerʿ-i enverden me'zûnen irsâl olunan Başkâtib Mevlânâ İbrahim Ârif Efendi hâssa mimarı hulefâsından Mustafa Seyyid ve Safi Mustafa halîfeler ile nezâret-i dâʿîlerinde âsûde evkāfdan bevvâb-ı sultânîden ser-iskemleci-i hazret-i şehriyârî-i esbak merhûm el-Hâc Mehmed Ağa nâm sâhibü'l-hayrın İstanbul'da Kumkapı kurbünde Çadırcı Ahmed Çelebi Mahallesinde vâkiʿ çeşme-i âb-ı lezîz ve hayrât-ı sâiresi vakfı müsakkafâtından mahrûse-i Galata'ya muzâfe kasaba-i

Fındıklı'da Kabataş nâm mahalde İbrahim Efendi Mahallesinde Solak Çeşmesi nâm mahalde vâki‘ birbirine muttasıl iki bâb menzile varup Süheyl Bey Câmi‘-i şerîfi Hatibi Hâfız Mehmed Emin Efendi b. Süleyman ve Avni Efendi Câmi‘-i şerîfi imâmı Hâfız Mehmed Efendi b. Hâfız Mehmed ve Ayaspaşa Câmi‘-i şerîfi müezzini Mehmed Emin Efendi b. İsmail ve zü‘emadan es-Seyyid Yusuf Ağa b. Ali ve sâir mazbûtü'l-esâmî Müslimîn huzûrlarında ba‘de akdi'l-meclis vakf-ı mezbûrun bi'l-meşrûta mütevellîsi Hâfız Mehmed Beyefendi b. el-Hâc İbrahim nâm kimesne meclis-i ma‘kūd-ı mezkûrda vakf-ı mezbûr müsakkafâtından şehriye kırk beş akçe icâre-i müeccelelü ma‘lûmü'l-hudûd ve'l-müştemilât bir bâb menzil-i kebîre mutasarrıf olan sâhib-i arzuhâl otluk emini esbak es-Seyyid Mehmed Ağa b. es-Seyyid Ömer nâm kimesne hâzır olduğu hâlde mezbûrun câr-ı mülâsıkları olup derûn-ı arzuhâlde isimleri mezkûr li-ebeveyn er karındaşı ve vakf-ı mezbûr müsakkafâtından şehriye on akçe icâre-i müeccelelü kezâlik ma‘lûmü'l-hudûd ve'l-müştemilât bir bâb menzilin mutasarrıfı Çukadâr es-Seyyid Musa Ağa ile ittisâlinde kâin vakf-ı âhardan olan bir bâb menzilin mutasarrıfesi top ustası Süleyman Usta zevcesi demekle arîf zâtı mu‘arrefe Âişe bt. Mehmed nâm Hatun muvâcehelerinde işbu derûnlarında akd-i meclis-i şer‘-i âlî olan üç menâzil beynlerinde kâin mütevellîsi olduğum vakf-ı mezbûrdan olup fi'l-asl hâzır-ı mezbûr es-Seyyid Mehmed Ağa'nın tasarrufunda olan menzil bahçesinden müfrez eslâfım mütevellîler re'yleriyle otuz kırk sene ve beni ve kimesnenin taht-ı icâresinde olmayup evc-i menzil-i mezkûrun saçak ve duvar üzerinde olan kiremitlerin bârân vukū‘unda cereyân eden suların damlalık mahalli olmak üzere terk olunan mimârân-ı mezbûrân mesâhalarıyla on zirâ‘ sekiz parmak tûlünda ve bir zirâ‘ dokuz parmak arzında olan mahallin tûlen dokuz zirâ‘ mezbûr es-Seyyid Musa Ağa'nın menzili ittisâlinde olmağla mezbûr es-Seyyid Musa Ağa bu esnâda mahâll-i mezkûra bir kapı küşâd ve altı zirâ‘ sekiz parmak mahalli merkūme Âişe Hatun'un menzili verâsında olmağla mezbûre Âişe Hatun'un mahâll-i mezkûra duvarı olmayup ol vechile mezbûrân es-Seyyid Musa Ağa ve Âişe Hatun mahâll-i mezkûrları diledikleri gibi mutasarrıf ve hâzır-ı mezbûr es-Seyyid Mehmed Ağa'nın mutasarrıf olduğu menzili bahçesinde olan on zirâ‘ sekiz parmak tûlünde olan vakf-ı mezbûrun duvarını isti‘mâl etmeleriyle merkūm es-Seyyid Musa Ağa bu esnâda mutasarrıf olduğu menzilinden damlalık mahalline küşâd eylediği kapıyı sed ve bend ve mezbûre Âişe Hatun dahi mutasarrıf olduğu menzili verâsında duvar makāmında tahta perde vaz‘ ve mahâll-i mezkûru isti‘mâl etmemek üzere ve hâzır-ı mezbûr es-Seyyid Mehmed Ağa dahi zikr olunan damlalık mahallinin suyunu tarîk-i âm tarafına mukaddemâ inşâ eylediği arzen bir zirâ‘ dokuz parmak taş duvarın zemîninden künk ile tarîk-i âmm-ı mezkûra icrâ etmek üzere mezbûrûndan her birine tenbih olunmak bi't-tevliye matlubumdur deyü dava ettikde mezbûr es-Seyyid Musa Ağa dahi bu esnâda küşâd eylediği kapı-yı mezkûru sedd ü bend ve mezbûre Âişe Hatun dahi mahâll-i mezkûra [**21b**]

duvar makāmında tahta perde inşâ edüp hâzır-ı mezbûr es-Seyyid Mehmed Ağa'nın tasarrufunda olan menzili bahçesinin duvarını isti'mâl etmemek üzere ta'ahhüd eylediklerini hâzır-ı mezbûr es-Seyyid Mehmed Ağa dahi mârrü'l-beyân damlalık mahallinin cereyân eden suyunu duvar-ı mezkûr zemîninden tarîk-i âm icra etmek üzere müte'ahhid olup bu vechile kat'-ı münâza'a eylediklerini mevlânâ-yı mezbûr dâ'îleri mahallinde tahrîr ve ma'an meb'ûs ümenâ-i şer'le meclis-i şer'a gelüp alâ-vukū'ihi inhâ ve takrîr eyledikleri İstanbul Mahkemesi'nden huzûr [-ı âlîlerine i'lâm olundu.]

Fî 22 Z sene 1236

97 [21b-1] Bağdatlı Hacı Mehmed Emin Ağa ile Mehmed Salih ve Emine Hatun bt. Hüseyin'in alacak davasında birbirlerinin zimmetlerini ibrâ ettikleri

700 guruş üzerine kefâletden men'

Ma'rûz-ı dâ'î-i devlet-i aliyyeleridir ki

Mübârek rikāb-ı kamer-tâb-ı hüsrevâneye takdîm olunan işbu arzuhâlde zikr olunduğu üzere Bağdâd-ı Dârü's-selâm ahâlîsinden olup bin iki yüz otuz dört senesi hılâlinde Anadolu'da Söğüd kasabasında müsafiren sâkin iken vefât eden Mecî?zâde Mehmed Said b. el-Hâc Mustafa'nın yanında mevcûde terekesi esmânı ve nukūdu olan cem'an otuz dört bin dokuz yüz iki guruşu kasaba-i mezbûre vücûhundan el-Hâc İbrahim Ağa kıbel-i şer'den vasî nasb olunduğuna binâen ba'de'l-ahz meblağ-ı mezkûr bâ-fermân-ı âlî cânib-i mîrîden zabt-birle Bâb-ı Hümâyûn hazînesine naklolunduktan sonra müteveffâ-i merkūmun sulbî oğlu Kasım nâm kimesne müteveffâ-i mezbûrun verâseti zevcesi () hatun ile kendüye münhasıra olduğunu iddi'â edüp ve merkūm Kasım müteveffâ-i merkūmun oğlu olduğu ber-nehc-i şer'î sâbit olmağla meblağ-ı mezbûrun ancak nısfı olan on yedi bin dört yüz elli bir guruş merkūm Kasım'a cânib-i mîrîden teslîm olunmak bâbında fermân-ı âlîşân sâdır olmağla meblağ-ı mezbûr on yedi bin dört yüz elli bir guruş ma'lûmü'l-esâmî kimesnelerden mâl-ı mîrîden olarak havâleten ahz olunmak üzere merkūm Kasım yedine yirmi iki kıt'a ruznâmçe-i hümâyûn temessükâtı verilmiş olduğu arzuhâl-i mezkûr hâmişinde mastûr derkenârdan müstebân oldukdan sonra merkūm Kasım dahi vefât etmekle merkūm Kasım'ın li-ebeveyn ammi ve hasran vârisi olduğu bundan akdem mahzar-ı hasm-ı câhidde ber-nehc-i şer'î sâbit olan sâhib-i arzuhâl Bağdâdî el-Hâc Mehmed Emin Ağa b. el-merkūm el-Hâc Mustafa bi't-terâzî du'âhânemizde meclis-i ma'kūd ve meclis-i münîrde arzuhâlde mezkûrü'l-ism Bağdâdî Mehmed Salih b. Mehmed Emin mahzarında merkūm Mehmed Salih müteveffâ-i mezbûr Kasım'ın hayâtında ve umûrunu rü'yet etmek takrîbiyle meblağ-ı mezbûr on yedi bin dört yüz elli bir guruşun havâlât senedâtını merkūm

Kasım'ın yedinden ba'de'l-ahz meblağ-ı mezbûrun on iki kıt'a senedât mantûkunca olan yedi bin sekiz yüz kırk guruşunu merkūm Kasım'ın tevkîliyle ahz edüp mâ'adâ dokuz bin altı yüz on bir guruşu nâtık on kıt'a temessükât yedinde kaldığına binâen el-ân tahsîl dâ'iyesinde olup lâkin meblağ-ı mezkûr otuz dört bin dokuz yüz iki guruş bana mevrûs olup ve müteveffâ-i sâni-i merkūmun fevtiyle merkūm Mehmed Salih vekâletden mün'azil olduğundan zikr olunan on iki kıt'a havâlât senedâtı yedinde iken meblağ-ı mezkûr yedi bin sekiz yüz kırk guruşu tahsîl ve kabz etmekle meblağ-ı merkūmu bana teslîme merkūm Salih'e tenbîh olunması bi'l-verâse murâdımdır deyü da'vâ eylediğimde ol dahi cevâbında meblağ-ı mezkûr yedi bin sekiz yüz kırk guruşu merkūm Kasım hayâtında mahallerinden kendisi cem' ve tahsîl edüp ben meblağ-ı mezkûr yedi [bin] sekiz yüz kırk guruşdan bir nesne kabz etmedim deyü ol mikdârı külliyen inkârından mâ'adâ benim müteveffâ-i merkūm Kasım'ın hayâtında zimmetinde beher vakıyyesi yüz elli guruşa olmak üzere yedimden ve mâlımdan iştirâ ve kabz eylediği otuz vakıyye kırmız semeninden dört bin beş yüz guruş ve elli top damgahâne tâ'bir olunur kumaş kıymetinden damânen iki bin guruş ve karzdan üç bin yüz on bir guruş ki cem'an dokuz bin altı yüz on bir guruş alacak hakkım olmağla müteveffâ-i merkūm Kasım hayâtında meblağ-ı mezkûr dokuz bin altı yüz on bir guruş havâlâtı mahallerinden bana olan deyn-i mezkûruna mahsûben cem' ve tahsîl etmek üzere tarafeynden beni tevkîl edüp meblağ-ı mezkûr dokuz bin altı yüz on bir guruşu nâtık on kıt'a temessükâtı yedime vermişdi deyü inkârıma mukārin ol mikdâr da'vâ-yı deyn edüp ol vechile beynimizde ba'de'l-münâza'a bâ-tavassut-ı muslihîn beynimiz ıslâh olunup ben ammim oğlu olan müteveffâ-i merkūm Kasım'ın merkūm Mehmed Salih'e meblağ-ı mezkûr dokuz bin altı yüz on bir guruş cihât-ı mezkûrede zimmetinde deyni olup kable'l-edâ fevt olduğunu tâyi'an ve kat'iyyen ikrâr u i'tirâf ve meblağ-ı mezkûr dokuz bin altı yüz on bir guruşu ve müteveffâ-i merkūm Kasım'da olan alacağına mahsûben mahallerinden kemâ-fi's-sâbık ahza ben dahi tarafımdan merkūm Mehmed Salih'i tevkîl ve ihale eylediğimde ol dahi kabûl edüp ve kabzını iddi'â eylediğim meblağ-ı merkūm yedi bin sekiz yüz kırk guruş müdde'âmdan dahi merkūm Mehmed Salih ile kat'an li'n-nizâ' an-inkâr üç bin iki yüz guruş üzerine ba'de akdi'l-musâlaha ve'l-kabûl bedel-i sulh-i mezkûrun iki bin iki yüz elli guruşunu merkūm Mehmed Salih karzdan ol mikdâr medyûnesi olan benim zevcem hâzıratü bi'l-meclis zâtı mu'arrefe Emine Hatun bt. Hüseyin üzerine beni cümlemizin kabûlümüze mukārin işbu meclis-i şer'de havâle-i mukayyede ile havâle ve iki yüz elli guruşunu benim bundan akdem cânib-i Hicaz'dan Der-aliyye'ye getirdiğim emti'anın resm-i gümrüğü içün İstanbul emti'a gümrüğünde kabzına memûre benim bi-şartü'r-rücû' emrimle verdiği ol mikdâr guruşa [**22a**] mahsûben îfâ edüp ve yedi yüz guruşunu dahi nakden bana teslîme ta'ahhüd edüp ve meblağ-ı mezkûr yedi yüz guruşa hâzır bi'l-meclis tüccârdan Bağdâdî el-Hâc Abdulkādir Ağa b. el-Hâc Salih tarafeynden

bi'l-emr ve'l-kabûl kefîl ve dâmin olmağla meblağ-ı mezkûr yedi yüz guruştan mâ'adâ ziyâdesine ve bi'l-cümle zikri mürûr eden husûslara müte'allika âmme-i de'âvî ve kâffe-i mutâlebâtdan tarafeynden her birimiz âharın zimmetini ibrâ-i âm ile kabûlü hâvî ibrâ ve iskāt edüp bu vechile kat'-ı münâza'a eyledik dediğini merkūm Mehmed Salih ve hâzır-ı mezbûre Emine Hatun'dan her biri bi'l-muvâcehe tasdîk eylediği İstanbul Mahkemesi'nden huzûr [-ı âlîlerine i'lâm olundu.]

Fî-gurreti M sene 1237

98 [22a-1] Hâfız Abdülfettâh Efendi'nin, Seyyid Ebûbekir Ağa'ya olan borcunu ödemesi gerektiği

Hüküm

Ma'rûz[-ı dâ'î-i devlet-i aliyyeleridir ki]

Attâr esnâfından bâ'isü'l-i'lâm Kemahlı es-Seyyid Ebûbekir Ağa b. es-Seyyid İbrahim nâm kimesne meclis-i şer'-i münîrde yine esnâf-ı merkūmeden Hâfız Abdülfettâh Efendi b. Ömer nâm kimesne muvâcehesinde mezbûr Abdülfettâh Efendi zimmetinde bin iki yüz otuz üç senesi Recebinin beşinci günü târihiyle müverrah bir kıt'a tahvîl mûcebince yedimden ve mâlımdan iştirâ ve kabz eylediği vezin ve fiyatı beynimizde ma'lûm kahve semeninden bin guruş ve bâ-defter-i müfredât yine kahve semeninden üç bin beş yüz seksen bir guruş otuz iki para ki cem'an dört bin beş yüz seksen bir guruş otuz iki para hakkımın yüz bir guruşunu bana edâ ve teslîm bâkīsi olan dört bin dört yüz seksen guruş otuz iki parayı merkūm Hâfız Abdülfettâh Efendi'den hâlâ taleb ederim deyü da'vâ ettikte ol dahi cevâbında kaziyye minvâl-i meşrûh üzere olduğunu bi-tamâmihî tâyi'an ve kat'iyyen ikrâr u i'tirâf etmeğin alâ-mûcebi ikrârihi meblağ-ı bâkī-i mezkûr dört bin dört yüz seksen guruş otuz iki paranın müdde'î-i mezbûr es-Seyyid Ebûbekir Ağa'ya edâ ve teslîmiyle merkūm Hâfız Abdülfettâh Efendi ilzâm olunduğu İstanbul Mahkemesi'nden huzûr [-ı âlîlerine i'lâm olundu.]

Fî 2 M sene 1237

99 [22a-2] İstinyeli Şerbetçi Ömer Ağa b. Abdullah'ın vârislerinin diyet davasında Ahmed Beşe b. Mehmed ve diğerleriyle sulh olduğu

Diyet da'vâsından bin iki yüz guruşa sulh

Ma'rûz[-ı dâ'î-i devlet-i aliyyeleridir ki]

Dergâh-ı âlî yeniçerilerinin altmış dört cema'at yoldaşlarından olup İstanbul'da Haydarpaşa Mahallesinde sâkin iken ber-vech-i âtî mecrûhan vefât eden İstinyeli Şerbetçi Ömer Ağa b. Abdullah'ın hasran vârisleri mu'arrefeleri zevce-i menkûha-i

metrûkesi Emine Hatun bt. Halil ile sulbiye kebîre kızı Hadice Hatun'dan her biri meclis-i şer'-i münîrde on beşinci bölüğün yoldaşlarından Ahmed Beşe b. Mehmed tarafından husûs-ı âtîde tasdîka vekîli Mehmed Usta b. Osman ve kezâlik yetmiş beşinci cema'at yoldaşlarından Salih b. diğer Mehmed tarafından tasdîka vekîli Salih Odabaşı b. diğer Osman ve kezâlik elli üçüncü bölüğün yoldaşlarından Derviş Alemdâr b. âhar Mehmed tarafından tasdîka vekîli Süleyman Usta b. Osman nâm kimesneler mahzarlarında müvekkilûn-ı merkūmûn sene-i sâbıkā Zilhiccesinin on altıncı günü akşamdan sonra sa'at birde zikr olunan Haydarpaşa Câmi'-i şerîfi önünde mûrisimiz müteveffâ-i mezbûru sağ memesi üzerine kama ile üçü darb ve cerh etmeleriyle ol anda mevrûsumuz müteveffâ-i mezbûr fevt olmağla mûceb-i şer'îsini müvekkilûn-ı merkūmûndan bi'l-verâse taleb ederiz deyü da'vâ sadedinde olmuşduk el-hâletü hâzihî beynimize muslihûn tavassutuyla da'vâ-yı mezkûremizden müvekkilûn-ı mezbûrûn ile an inkâr bin iki yüz guruş bedel-i medfû' ve makbûza ba'de's-sulh ve'l-kabûl mûrisimiz müteveffâ-i mezbûrun dem ü diyetine ve bi'l-cümle husûs-ı mezkûra müte'allika âmme-i de'âvî ve kâffe-i mutâlebâtdan müvekkilûn-ı merkūmûnun zimmetlerini ibrâ-i âmm-ı sahîh-i şer'î ile her birimiz bi'l-verâse ibrâ ve iskāt eylediğimizde onlar dahi ibrâ-i mezkûrumuzu kabûl eylediler deyü ikrâr ve tasdîkleri İstanbul Mahkemesi'nden huzûr [-ı âlîlerine i'lâm olundu.]

Fî 5 M sene 1237

100 [22a-3] Çelebi Fetolah v. Anton'un, Kanorta v. Menteş'e olan borcunun tecil edildiği

Dokuz yüz üç guruşa hüküm

Ma'rûz[-ı dâ'î-i devlet-i aliyyeleridir ki]

Arzuhâl eden Kanorta v. Menteş Yahûdi meclis-i şer'-i münîrde arzuhâlde mastûrü'l-ism Çelebi Fetolah v. Anton zimmî muvâcehesinde mersûm Fetolah zimmî zimmetinde yedime verdiği bir kıt'a deyn temessükü mantûkunca bundan akdem yedimden ve mâlımdan iştirâ ve kabz eylediği mikdâr ve fiyatı beynimizde ma'lûm ve sâir zümrüd semeninden on bir bin yedi yüz kırk üç buçuk guruşdan gayr-ez teslîmât sahhe'l-bâkī ikrârı mûcebince üç bin dokuz yüz üç guruş hakkım olup ve meblağ-ı bâkī-i mezkûr üç bin dokuz yüz on üç guruşdan mâ'adâ benim mersûm Fetolah zimmî zimmetinde ve mersûm Fetolah zimmînin dahi benim zimmetimde bir akçe ve [bir] habbe hakkımız ve alacağımız olmamağla meblağ-ı bâkī-i mezbûr üç bin dokuz yüz on üç guruşa mâ'adâ ve bi'l-cümle husûs-ı mezkûra ve işbu târih-i i'lâma gelince sâir cemî' hukūk-ı şer'iyyeye müte'allika âmme-i da'vâdan tarafeynden her birimiz âharın zimmetini ibrâ-i âm ile kabûlü hâvî ibrâ ve iskāt edüp ve meblağ-ı bâkī-i mezbûr üç bin dokuz yüz on üç guruş işbu târih-i i'lâmdan otuz

bir gün tamamında def'aten bana edâ etmek üzere mersûm Fetolah zimmî istimhâl etmekle ben dahi bu vechile imhâl ve te'cîl eyledim dediğini mersûm Fetolah zimmî tasdîk ve meblağ-ı bâkī-i mezbûr üç bin dokuz yüz üç guruşu müddet-i mezkûre tamamında müdde'î-i mersûma edâya ta'ahhüd eylediği İstanbul Mahkemesi'nden huzûr [-ı âlîlerine i'lâm olundu.]

Fî 7 M sene 1237

101 [22b-1] Panayot v. Tohari'nin, Sabatay v. Yasef'e olan borcunu ödemesi gerektiği

Beş yüz doksan sekiz guruş çuka semeninden hüküm

Ma'rûz-ı dâ'î-i devlet-i aliyyedeleridir ki

Arzuhâlde mastûrü'l-ism Çukacı Sabatay v. Yasef Yahûdi meclis-i şer'-i münîrde arzuhâl eden Panayot v. Tohari zimmî muvâcehesinde sene-i sâbıkā Zilhiccesinin yirmi dördüncü günü ile müverrah ve Mahmudpaşa mahkemesi sicilinde mukayyed bir kıt'a i'lâm-ı şer'î mantûkunca mersûm Panayot zimmî zimmetinde çuka semeninden mahkûmun-bih hakkım olan yedi yüz altmış dokuz guruşun yüz seksen guruşunu bana edâ edüp bâkīsi olan beş yüz seksen dokuz guruşu ceste ceste veririm deyü bi-gayr-ı hakkın bana hâlâ edâdan imtinâ' etmekle meblağ-ı bâkī-i mezbûr beş yüz seksen dokuz guruşu hâlâ bana edâya mersûm Panayot zimmîye tenbîh olunması murâdımdır deyü da'vâ ol dahi ikrâr etmeğin mûcebiyle meblağ-ı bâkī-i mezbûr beş yüz seksen dokuz guruşun müdde'î-i merkūma hâlâ edâsıyla mesfûr Panayot zimmî ilzâm olunduğu İstanbul Mahkemesi'nden huzûr [-ı âlîlerine i'lâm olundu.]

Fî 7 M sene 1237

102 [22b-2] İstanbul'daki hakkâk esnâfı ile zernişancı esnafının nizamlarına dair ferman talepleri

Hakkâkân esnâfının ve zernişancı esnâfının men-i nizâ'ı

Ma'rûz-ı dâ'î-i devlet-i aliyyeleridir ki

Ashâb-ı arzuhâl İstanbul'da vâki' hakkâk esnâfının kethüdâsı Mehmed Şâkir Ağa ve Yiğitbaşısı Mehmed Emin Ağa ve Salih Efendi ve el-Hâc Abdullah Ağa ve el-Hâc Ahmed Ağa ve Mustafa Ağa ve sâirleri esnâf-ı mezkûreye mülhak yirmi nefer zernişancı esnâfından Kaspar ve Acı Kirkor ve Artin ve Avanes ve Acı Antran ve Arzuman ve Küçük Kirkor ve Mikail ve Parsih ve İbik ve Lazari ve İstefan ve diğer Antran ve Acı Ağya ve sâir mazbûtü'l-esâmî hâzır oldukları hâlde meclis-i şer'-i münîrde yine esnâf-ı mezkûreye mülhak çubuktaş delip endâm veren esnâfdan

arzuhâlde isimleri mastûr ustabaşı Salamon ve Sabetay ve Yako ve Nasim ve Aslan ve Yaşova ve Yaron ve Menteş ve İlya ve Avram ve diğer Avram ve Lazar ve âhar Avram ve diğer Sabetay ve Yasef ve Mişon ve İsak ve Yuda ve Kemel ve Çilbon ve Tavit ve Yako Yahûdiler muvâcehelerinde bin iki yüz otuz dört senesi Muharreminin on beşinci [günü] ile müverrah ve İstanbul mahkemesi sicilinde mukayyed bir kıt'a i'lâm-ı şer'îde tafsîl ve beyân olunduğu vech üzere hâzirûn-ı mersûmûndan yirmi nefer zernişancı ve mersûmûndan Yahûdi tâifesiyle âhar ma'lûmü'l-esâmî zimmîler delikçi ve endâmcı olup her biri âharın san'atına müdâhale etmemek ve Bursa'dan gele[n] çakmak taşından dört Müslim ve dört Yahûdi taşlık olarak envâ'-ı eteklik ve top i'mâl ve endâmcı tâifesine verüp deldikden sonra fiyat-ı maktû'asıyla zernişancı esnâfına bey' ve teslîm onlar dahi üzerlerine zernişan edüp çubukçu esnâfına ve sâirîne bey'le ticâret etmek bâlâsı tuğra-yı garrâ ile mu'anven emr-i âlîşân mûcebince şürût [ve] nizâmlarından iken bazıları hilâf-ı nizâm hareketde olmalarıyla ber-mûceb-i i'lâm-ı mezkûr beynleri bi't-terâzî ıslâh olunup ba'de'l-yevm delikçi ve endâmcı olanlar vech-i muharrer üzere delinmiş ve endâmlanmış topun beherini doksan üç paraya ve büğülmüş topun beherini yüz yirmi altı paraya ve varilin beherini otuz altı paraya delinmiş ve endâmlanmış etekliği dahi çetele tâ'bir eylediğimiz ölçü ile yedi nev' i'tibâr edüp evvelki nev'ini seksen paraya ve sâniyi doksan paraya ve sâlisi doksan beş paraya ve râbi'i yüz on bir paraya ve hâmisi yüz on yedi paraya ve sâdisi yüz yirmi sekiz paraya ve sâbi'i yüz otuz üç paraya vermek üzere kat'-ı fiyat ile bey' u şirâya tarafeyn kavl ü ittifâk ve delikçi ve endâmcı tâifesi zernişancılık eyledikleri takdîrce bi'z-zarûre hakkâk esnâfına mahsûs keman isti'mâl edüp ve tâife-i Yahûd keman isti'mâl eyledikleri sûretde mühür hükmüne kudretyâb olduklarından âharın mührüne taklîde cesâretleri meczûm olmağla def'an li'l-fesâd zernişancılıkdan bâ-fermân-ı âlî külliyen memnû' olmalarıyla bir zamânda zernişancılığa ta'arruz etmemek ve delinmiş ve endâmlanmış top ve eteklikler kethüdâ ve ustabaşı ma'rifetleriyle yirmi pay i'tibâriyle yirmi nefer zernişancı esnâfına mu'temedleri olan Salamon Yahûdi beher hafta altı yüz guruşluk çubuktaşını kethüdâ-yı hakkâkân ile zernişancı esnâfı mu'temedleri ve ustabaşıları Kaspar ve Melkon zimmîlere teslîmiyle ale's-seviyye tevzî' olunup iki pay mukābelesinde hakkâklar kethüdâsı bulunan kimesneye rızâlarıyla haftada on guruş ve yiğitbaşıya beş guruş ve hakkâkbaşıya beş guruş verilmek ve yirmi nefer zernişancıdan biri zernişancılığı bırakıp âhar san'atla meşgūl oldukda ustalığı mukābelesinde kendüye on beş guruş verilmek ve âhar san'atla me'lûflar zernişancılık etmemek ve yâhud delikçi ve endâmcı olanlar hilâf-ı fermân-ı âlî zernişancılık ederler ise vaz'-ı kürek olunmak üzere sâniyen nizâma rabt olunmuşken yine bu esnâda delikçi ve endâmcı esnâfından bir Yahûdinin kendi menzilinde hilâf-ı emr-i âlî zernişancılık eylediği esnâf-ı mezkûrenin mesmû'lar olup lâkin kim olduğu ma'lûm ol[ma]mağla nizâm-ı mezkûra halel târi olması beynlerinde

münâzaʿa vukūʿuna bâʿis ve bâdî olduğundan Yahûdi-i mersûmu zahîre ihrâc-birle bi'l-ittifâk tedîbi dâʿiyesinde olmuşidik el-hâletü hâzihî mersûmûn Yahûdiler fîmâ baʿd içlerinden her kim zernişancılık eder ise ketm etmeyüp isim ve resmiyle lonca odasında cümle muvâcehesinde haber verüp ve kendileri dahi bir vakitde zernişancılık sanʿatına taʿarruz etmeyüp mâʿadâ şürût-ı merʿiyyelerine riʿâyet etmek üzere taʿahhüdlerine binâen ve bi'l-cümle zernişancı esnâfını ve bizi ırzâ ve iskāt etmeleriyle onlar dahi teşekkîlerini tehîr etmişlerdir dediklerini zernişancı esnâfı hâzirûn-ı merkūmûn ile delikçi ve endâmcı esnâfı mesfûrûndan her biri tasdîk etmeleriyle fîmâ baʿd esnâf-ı merkūmeden her biri hilâf-ı nizâm-ı mezkûrede haraketde olmayup ve ederi olur ise tedîb olunmak bâbında bu defʿa dahi her biri bâlâ-yı iʿlâma musahhah fermân-ı âlî sudûru [**23a**] niyâzında oldukları İstanbul Mahkemesi'nden huzûr-ı âlîlerine iʿlâm olundu.

Fi'l-yevmi's-sâlis mine'l-Muharremi'l-harâm li-sene sebʿa ve selâsin ve mi'eteyn ve elf

103 [23a-1] Hasan Mirza Efendi b. Ahmed ile Miyaki v. Avanes'in alacak davasının henüz karara bağlanmadığı

Üç bin beş yüz guruş hüküm

Maʿrûz[-ı dâʿî-i devlet-i aliyyeleridir ki]

Müderrisîn-i kirâmdan sâbıkā Badracık kazâsı nâibi es-Seyyid Hasan Mirza Efendi b. Ahmed Efendi meclis-i şerʿ-i münîrde arzuhâlde ismi mezkûr İzmir tüccârından Miyaki v. Avanes nâm zimmî muvâcehesinde ben işbu sene-i mübâreke Recebinde kazâ-i mezbûrda nâibü'ş-şerʿ iken şehr-i mezkûrun beşinci günü kazâ-i mezbûr kocabaşısı Konomoğlu Yorgaki v. Atam zimmîye mâlımdan üç bin guruş karz verüp ol dahi yedimden ahz ve umûruna sarfla istihlâk etmekle meblağ-ı mezkûr üç bin beş yüz guruş zimmetinde bana deyni olup ve meblağ-ı mezbûr üç bin beş yüz guruşu Der-aliyye'de mütemekkin mersûm Miyaki bâzergân kendi hesâbına mahsûb etmek üzere yedime bir kıtʿa poliçe temessükü verüp ve meblağ-ı mezbûr ile beni ve mersûm Miyaki zimmî üzerine gıyâbında havâle eylediğinde ben dahi kabûl edüp râzı olduğumdan sonra kazâ-i mezbûru bırakıp Der-aliyye'ye gelüp ve gāib-i mesfûrun havâle-i mezkûresini mersûm Miyaki zimmîye sene-i mezkûre Şevvâlinin on beşinci günü İstanbul'da Osmaniye civârında vâkiʿ sâkin olduğum konakda ifâde eylediğimde ve mersûm Miyaki zimmî gāib-i mersûmun havâle-i mezkûresini kabûl eyledim meblağ-ı mezkûr üç bin beş yüz guruş sana deynimdir yüz bir günü tamamında edâ ederim deyü meblağ-ı mezkûr üç bin beş yüz guruşa dâmin olmuşken meblağ-ı mezkûru bana edâdan imtinâʿ etmekle meblağ-ı mezkûr üç bin beş yüz guruşu mersûm Miyaki zimmîden hâlâ taleb ederim deyü mazmûnu takrîrine mutâbık bir kıtʿa

poliçe temessükü mantûkunca ba'de'd-da'vâ ve'l-inkâr müdde'î-i mûmâ-ileyhin ber-minvâl-i muharrer müdde'âsı sene-i sâbıkā Zilka'desinin yirmi ikinci günü beyâna havâle olunup tarafeyn bir dahi zuhûr etmemeleriyle da'vâlarına faysal verilmediği cerîdemizde mazbût olmağın imtisâlen li'l-emri'l-âlî sûret zabtı İstanbul Mahkemesi'nden huzûr [-ı âlîlerine i'lâm olundu.]

Fî 6 M sene 1237

104 [23a-2] Anbar-ı âmireden habbâzan esnafına dağıtılacak olan buğdayın cins ve fiyatının belirlenmesi

Hınta fiyat

Ma'rûz[-ı dâ'î-i devlet-i aliyyeleridir ki]

Sâdır olan fermân-ı âlîlerine imtisâlen işbu telhîsi mûcebince bu def'a mîrî anbarlarından habbâzân esnâfına tevzî' ve i'tâ buyrulan kırk bin keyl zehâirin yirmi bin keyli korno-i cedîd hıntası olup beher keyli yüz altmış iki paraya ve on bin keyli Arnabud-ı cedîd hıntası olup beher keyli yüz altmış iki paraya ve beş bin keyli kolsırası atîk hıntası olup beher keyli yüz elli paraya ve beş bin keyli korno hıntası olup beher keyli yüz altmış iki paraya olmağla zehâir-i mezkûrenin ecnâs ve fiyatı minvâl-i muharrer üzere olduğu ihbâr olunduğu İstanbul Mahkemesi'nden huzûr [-ı âlîlerine i'lâm olundu.]

Fî 13 M sene 1237

105 [23a-3] Anbar-ı âmireden habbâzan esnafına dağıtılacak olan buğdayın cins ve fiyatının belirlenmesi

Hınta fiyat

Ma'rûz[-ı dâ'î-i devlet-i aliyyeleridir ki]

Sâdır olan fermân-ı âlîlerine imtisâlen işbu telhîsi mûcebince bu def'a mîrî anbarlarından habbâzân esnâfına tevzî' ve i'tâ buyrulan kırk bin keyl zehâirin yirmi bin keyli korno-i cedîd hıntası olup beher keyli yüz altmış iki paraya ve on bin keyli Arnabud-ı cedîd hıntası olup beher keyli yüz altmış iki paraya ve beş bin keyli kolsırası atîk hıntası olup beher keyli yüz elli paraya ve beş bin keyli korno hıntası olup beher keyli yüz altmış iki paraya olmağla zehâir-i mezkûrenin ecnâs ve fiyatı minvâl-i muharrer üzere olduğu ihbâr olunduğu İstanbul Mahkemesi'nden huzûr [-ı âlîlerine i'lâm olundu.]

Fî 12 M sene 1237

106 [23a-4] Borcundan dolayı hapiste olan Tütüncü Serkiz v. Kaspar'ın borcunu ödemesi için hapisten çıkarılmasına müsaade edildiği

Mahbûsdan ihrâc

Maʿrûz[-ı dâʿî-i devlet-i aliyyeleridir ki]

İşbu arzuhâl hâmişinde mastûr iki kıtʿa iʿlâm-ı şerʿî mantûkunca Mehmed Ağa b. Abdullah'a üç bin yüz elli guruş ve Tütüncü Parsah v. Ohan zimmîye iki bin yüz doksan guruş deynleri içün sene-i sâbıkā Recebinden berü Bâb-ı âlide tomrukda mahbûs olan sâhib-i arzuhâl İznikmidî Tütüncü Serkiz v. Kaspar zimmî meclis-i şerʿ-i münîrde dâyinleri merkūmân muvâcehelerinde meblağayn-ı mezkûreyni benden tahsîl içün târih-i mezkûrdan berü ben mahbûs olup lâkin yanımda ism-i mâl ıtlâk olunur nesnem olmayup meblağayn-ı mezkûreyne vâfî mâlım olan tütün ve tonbâki ve sâir emtiʿam medîne-i İznikmid'de dükkânımda mevcûd olarak dükkânım südud kalıp ve telef ihtimâli olmağla dâyinlerim merkūmânım bana mübâşir taʿyîn eyledikleri Kapıkethüdâsı Mehmed Ağa benimle medîne-i merkūmeye varup dükkânımda mevcûd mâlım maʿrifet-i şerʿle bana teslîm-birle Der-aliyye'ye avdetime mahallinde mümânaʿat olunmamak bâbında fermân-ı âlîşân sudûru niyâzımdır deyip ve dâyinleri merkūmân dahi meclis-i şerʿde bu vechile râzılar olarak ruhsat vermeleriyle ol vechile emr-i âlîşân ısdârı menût-ı re'y-i sâmî idüğü İstanbul Mahkemesi'nden huzûr [-ı âlîlerine iʿlâm olundu.]

Fî 11 M sene 1237

107 [23a-5] Fesci esnafının, Mahmud Ağa b. Mahmud'a olan borcunun taksitlendirildiği

Fesci esnâfının taksiti

Maʿrûz[-ı dâʿî-i devlet-i aliyyeleridir ki]

Âsitâne-i aliyyede vâkiʿ fesci esnâfının kethüdâsı Kasım Ağa ve esnâfından Süleyman Ağa ve Said Ağa ve Ahmed ve Salih ve Süleyman ve diğer Mehmed ve Said ve Salih ve Ahmed ve diğer Said ve diğer Ahmed ve Kasım ve Yusuf ve diğer Kasım ve el-Hâc Feyzullah ve âhar Said ve Salim ve Ömer ve diğer Ömer'den her biri bin iki yüz otuz altı senesi gurre-i Zilhiccesi ile muvarraha ve İstanbul mahkemesi sicilinde mukayyed bir kıtʿa hüccet-i şerʿiyye mantûkunca her [biri] âharın zimmetine lâzım gelen mikdâra kefîl bi'l-mâl ve dâmin olarak bâʿisü'l-iʿlâm el-Hâc Mahmud Ağa b. Mahmud'un yedinden ve mâlından ale'l-iştirâk karz aldıkları dört bin üç yüz otuz buçuk guruş on sekiz paranın südüsünü târih-i hüccet-i mezkûrede bir hafta mürûrunda ve südüsünü işbu târih-i iʿlâm günü ve südüsünü gurre-i Saferi'l-hayrda ve südüsünü Rebîʿülevvel gurresinde ve südüsünü Rebîʿülâhir gurresinde ve

südüsünü gurre-i Cemâziyelevvelîde merkūm el-Hâc Mahmud Ağa'ya edâ etmek üzere merkūm el-Hâc Mahmud Ağa'nın rızâsıyla bâ-istimhâl taksîte rabt olunmuş olduğu İstanbul Mahkemesi'nden huzûr [-ı âlîlerine i'lâm olundu.]

Fî-gurreti M sene 1237

108 [23b-1] Vefât eden Seyyid Mehmed Emin Ağa'nın değirmen ve fırın gediğinin, kızları Şerîfe Ayşe ve Şerîfe Emine Hanım'a intikali

Değirmen ve fırın ferağı re'y-i mütevellî

Ma'rûz[-ı dâ'î-i devlet-i aliyyeleridir ki]

Arzuhâlde ismi mezkûr olup bundan akdem vefât eden sâbık peksimetçibaşı es-Seyyid Mehmed Emin Ağa b. Osman'ın sulbiye kızları olduklarını ve zikri âtî değirmen ve fırının doksan sehm i'tibâriyle nısf hissesinin iki humsuna âdiyyen istihkāklarını iddi'â edenler sâhibetey-i arzuhâlden zâtı mu'arrefe Şerîfe Âişe Hanım li-eb kız karındaşı Şerîfe Hâce Emine Hanım tarafından husûs-ı âtîde vekîl-i müsecceli es-Seyyid Osman Ağa b. Osman hâzır olduğu hâlde meclis-i şer'-i münîrde zîr-i nezâret-i dâ'îlerinde olan evkāfdan merhûme Neslişah Sultan vakfından İstanbul'da Aksaray civârında Yusuf Paşa çeşmesi kurbünde vâki' dört yol ağzı fırını ve değirmeni demekle ma'rûf ve ol vechile tahdîd ve tavsifden müstağnî şehriye yüz yetmiş akçe icâreli bir bâb değirmen ve fırının mecmû'una el-yevm bâ-temessük-ı mütevellî bi'l-icâreteyn mutasarrıflar olmalarıyla vaz'-ı yedleri mütehakkık olan Ömer Ağa b. İsmail ile gāibûn ani'l-beled Murad ve Mustafa ve Osman ve Kasım ve Yusuf ve Hüseyin ve Ahmed ve Hasan'dan arzuhâlde ismi mezkûr merkūm Ömer Ağa muvâcehesinde vakf-ı mezkûrun mütevellîsi Ahmed Efendi b. Mehmed Emin dahi hâzır olduğu hâlde sâbıku'l-beyân değirmen ve fırının nısf hisse-i şâyi'ası müteveffâ-i merkūm peksimetçibaşı es-Seyyid Mehmed Emin Ağa zevceleri Adile Hanım ve Âişe Hanım'ın ve nısf hisse-i şâyi'ası müteveffâ-i merkūmun bi'l-icâreteyn taht-ı tasarruflarında iken merkūme Âişe Hanım rub' hissesini bin iki yüz dokuz senesi hılâlinde Kuyumcu Sakaoğlu Karabet zimmîye ve merkūme Adile Hanım dahi rub' hissesini bin iki yüz on dokuz senesinde hâlâ Peksimetçibaşı el-Hâc Ahmed Ağa'ya kat'iyyen fâriğler oldukları ve müteveffâ-i merkūm Peksimetçibaşı es-Seyyid Mehmed Emin Ağa'nın evlâdı defterî-i esbak merkūm es-Seyyid Feyzullah Efendi ve es-Seyyid Ahmed Bey ve es-Seyyid Mustafa Beyefendiler babaları müteveffâ-i merkūmun nısf hissesi müstakillen kendülere intikāl etmek üzere nısf hisse-i mezkûreyi zikr olunan bin iki yüz on dokuz senesi hılâlinde yine merkūm Peksimetçibaşı Ahmed Ağa'ya fâriğler olup ba'dehû mesfûr Sakaoğlu Karabet zimmîye ferağ olunan rub' hisse-i mezkûre tedâvül-i eyâdî ile tasarruf olunarak ve üç hisse merkūm el-Hâc Ahmed Ağa ferağından el-yevm merkūmûn Ömer Ağa ve Murad ve Mustafa ve Osman ve Kasım ve Yusuf ve Hüseyin ve Ahmed ve Hasan

uhdelerinde olduğu derkenârda ve mütevellî-i hâzır-ı merkūmun ve tarafeynin takrîr ve tasaddukundan zâhir ve nümâyân oldukdan sonra evvelâ merkūme Şerîfe Âişe Hanım b. müteveffâ-i merkūm Peksimetçibaşı es-Seyyid Mehmed Emin Ağa b. Ahmed b. Osman'ın firâşından hâsıla ve zevce Şerîfe Rukiye Hanım bt. Gümrükçü İshak Ağazâde es-Seyyid Mehmed Bey'den mütevellide sulbiye-i sahîha kızı olup sâlifü'z-zikr nısf değirmen ve fırının humus hissesi âdiyen bana intikāl etmişken li-eb karındaşlarım merkūmûn es-Seyyid Feyzullah Efendi ve es-Seyyid Ahmed ve es-Seyyid Mustafa Beylerin ferağları târihinde ben üç yaşında olup ve karındaşlarımın vâlideme adâvetleri olmak takrîbiyle ben kız karındaşları olduğumu ketm ederek nısf hisse-i mezkûre babalarından kendülere islâsen intikāl etmek üzere merkūm el-Hâc Ahmed Ağa'ya bâ-re'y-i mütevellî fâriğler olmalarıyla nısf hisse-i mezkûrenin bir humus hissesini babam müteveffâ-i merkūm es-Seyyid Mehmed Emin Ağa intikālden kānûn-ı pâdişahî üzere bâ-re'y-i mütevellî zabt ve tasarruf murâdımdır deyü iddi'â ve sâniyen vekîl-i merkūm es-Seyyid Osman Ağa müvekkilesi merkūme Şerîfe Hâce Emine Hanım dahi müteveffâ-i merkūm Peksimetçibaşı es-Seyyid Mehmed Emin Ağa b. Ahmed b. Osman'ın firâşından hâsıla ve zevce Âişe Hanım bt. Abdullah'dan mütevellide sulbiye-i sahîha kızı olduğunu ve müvekkilesi merkūme dahi hîn-i ferağ-ı mezkûrda ketm olunmağla vech-i muharrer üzere müvekkile-i merkūmeye dahi gadr olunduğunu ve ol vechile müvekkilesi merkūmenin dahi nısf hisse-i mezkûrenin diğer bir humsuna âdiyen istihkākını vekâleten iddi'â ve merkūm Ömer Ağa istintak olundukta cevâbında sâbıku'l-beyân değirmen ve fırına müşterikleri merkūmûn ile ma'an bi'l-iştirâk bâ-temessük-ı mütevellî bi'l-icâreteyn mutasarrıf olmağla vaz'-ı yedini mütevellî-i hâzır-ı merkūm tasdîkiyle ikrâr mâ'adâyı ba'de'l-inkâr müdde'iyân-ı merkūman ber-vech-i muharrer müdde'âlarına ikāmet eyledikleri değirmen ve fırın-ı mahdûd-ı mezkûru mahallinde dahi ta'yîn ve irâe edüp lede't-tezkiye adâletleri zahîre es-Seyyid Hasan Hoca b. es-Seyyid Süleyman ve Mehmed Necib Ağa b. Hâfız Mehmed Ali'den her biri merkūmetân Âişe Hanım ve Şerîfe Hâce Emine Hanım târih-i mezkûrdan mukaddem nısf-ı değirmen ve fırın-ı mahdûd-ı mezkûra mutasarrıf olan Peksimetçibaşı merkūm es-Seyyid Mehmed Emin Ağa b. Ahmed Ağa b. Osman'ın vech-i muharrer üzere zevceleri merkūmetân Şerîfe Rukiyye Hanım ve Âişe Hanımlardan mütevellideler sulbiye-i sahîha kızları olduğuna merkūm Ömer Ağa ile mütevellî-i hâzır-ı merkūm muvâcehelerinde edâ-yı şehâdet-i şer'iyye etmeleriyle mûcebiyle ba'de'l-hükm bu sûretle sâlifü'l-beyân değirmen ve fırının nısf hisse-i şâyi'asının iki humsunu merkūmetân Şerîfe Âişe ve Şerîfe Hâce Emine Hanımların babaları müteveffâ-i merkūm Peksimetçibaşı es-Seyyid Mehmed Emin Ağa intikālından mütevellî-i hâzır-ı merkūm Ahmed Efendi re'yiyle zabt ve tasarrufları iktizâ eylediği İstanbul Mahkemesi'nden huzûr [-ı âlîlerine i'lâm olundu.]

Fî 24 Za sene 1236

109 [23b-2] Hasköy'de Bostanî İbrahim Usta ismine kayıtlı berber dükkânının Hayrullah Usta b. Mehmed'e devredildiği

Berber nakli gediği

Ma'rûz[-ı dâ'î-i devlet-i aliyyeleridir ki]

Sâhib-i arzuhâl berber esnâfından Hayrullah Usta b. Mehmed nâm kimesne meclis-i şer'-i münîrde esnâf-ı merkūmenin kethüdâsı İbrahim Ağa ve şeyhleri es-Seyyid el-Hâc Osman Efendi ve yiğitbaşıları es-Seyyid Mehmed Nuri Ağa ve du'âcıları el-Hâc Abdullah Efendi ve sâirleri hâzır oldukları hâlde derûn-ı arzuhâlde mastûr derkenâr nâtık olduğu üzere Hasköy kasabasında Pîrî Paşa'da Bostanî İbrahim Usta dükkânı demekle arîf bir bâb berber dükkânı derûnunda mevcûde başmuhâsebe kaleminde Bostanî İbrahim Usta ismine mukayyed beyne'l-esnâf berber gediği tâ'bir olunur âlât-ı lâzıme-i ma'lûme müstakillen yedimde şirâen mülküm olup lâkin gedik-i mezkûrun nakli lâzım gelmekle gedik-i mezkûr civârında Yenimahallede bostanî kolluğu kurbünde yağhâne karşısında vâki' bakkāl dükkânı ve Ermeni odaları beynlerinde kâin esnâfdan birinin gediğinden hâlî bâ-temessük-ı mütevellî bi'l-icâreteyn tasarrufumda olan bir bâb dükkânıma nakl ile mahâll-i evvelin kaleminden kaydı ref' ve terkīn ve mahâll-i sâni-i merkūmda kendi ismime tasrîhan kayd-birle yedime bir kıt'a sûret i'tâ olunmak murâdımdır deyü istid'â ettikte fi'l-hakīka zikr olunan Bostanî İbrahim Usta ismine mukayyed olan gedik sâhib-i arzuhâl-i mezkûrun el-yevm yedinde şirâen mülkü ve sâlifü'l-beyân Yenimahallede vâki' bakkāl dükkânı ve Ermeni odaları [**24a**] beynlerinde olan dükkân-ı mezkûr esnâfdan birinin gediğinden hâlî olduğunu ve ber-vech-i meşrûh gedik nakli mer'î ve mu'teber şürût-ı nizâmlarından olduğunu esnâf-ı hâzirûn-ı merkūmûndan her biri haber vermeleriyle gedik-i evvel-i mezkûr Yenimahallede bostanî kolluğu kurbünde yağhâne karşısında vâki' bakkāl dükkânı ve Ermeni odaları beynlerinde kâin merkūm Hayrullah Usta'nın bâ-temessük-ı mütevellî tasarrufunda olan dükkân-ı mezkûra nakl ile mahâll-i evvelin kaydı ref' ve terkīn ve mahâll-i sâni-i merkūmda sâhib-i arzuhâl-i mezbûrun kendi ismine tasrîhan kaleminden yedine bir kıt'a sûret verilmek iktizâ eylediği İstanbul Mahkemesi'nden huzûr-ı âlîlerine i'lâm olundu.

Fî 14 M sene 1237

110 [24a-1] Seyyid Mustafa b. Hüseyin'in vârislerinin, diyet davasında Seyyid Hasan ile sulh olduğu

Diyetden 1.200 guruşa sulh

Ma'rûz[-ı dâ'î-i devlet-i aliyyeleridir ki]

Anadolu'da Zeyveli aşîretinden olup bin iki yüz on bir senesi Ramazani'l-mübârekinin beşinci Cuma günü vakt-i duhâda İskilib kazâsına tâbi' Alagöz karyesi

toprağında ırmak kenarında mecrûhan vefât eden es-Seyyid Mustafa b. es-Seyyid Hüseyin'ın verâseti babası merkūm es-Seyyid Hüseyin ile vâlidesi Huri Hatun'a münhasıra ba'dehû merkūmân es-Seyyid Hüseyin ve Huri Hatun müte'âkiben vefât etmeleriyle verâsetleri sulbî kebîr oğulları es-Seyyid İbrahim nâm kimesneye ba'de'l-inhisâr merkūm es-Seyyid İbrahim meclis-i şer'-i münîrde Cihânbeyli aşîretinden bâ'isü'l-i'lâm es-Seyyid Hasan b. Mehmed muvâcehesinde Cihânbeyli aşîreti ümerasından es-Seyyid Mustafa Bey ve Konevî Mustafa ve Hacı Daloğlu Ahmed ve Zeyveli el-Hâc Hasan ve Osman Ağa ve İskilibî el-Hâc Abdurrahman hâzır olduğu hâlde merkūm es-Seyyid Hasan târih-i mezkûrda yedinde olan barut ve kurşun memlû Bahçesaray şeşhânesini bi-gayr-ı hakkın amden karındaşım müteveffâ-i merkūmun üzerine sıkıp sâlifü'l-beyân şeşhânenin kurşunu müteveffâ-i mezbûrun göğsüne isâbet ve arkasından hurûc edüp iki tarafdan cerh ettikden sonra yirmi dört sa'at mürûrunda darb ve cerh-i mezkûrun tesîrinden nâşî merkūm es-Seyyid Mustafa vefât edüp ve merkūm es-Seyyid Hasan ebeveynim müteveffiyân-ı merkūmâna ve bana müddet-i sefer-i ba'îd mahallerde geşt ü güzâr eylediğinden başka ba'zı evkātda aşîreti ümerasından mütegalibe gürûhuna ilticâ ile iki def'a kendisinden da'vâ olunmuş ise de ihkāk-ı hak mümkün olmamağla el-hâletü hâzihî husûs-ı mezkûrun mûceb-ı şer'îsini merkūm es-Seyyid Hasan'ın külliyen inkârına mukārin da'vâya tasaddî eylediğimde beynimizde ba'de'l-münâza'a bâ-tavassut-ı muslihîn beynimiz ıslâh olunup ben ber-vech-i muharrer tasaddî eylediğim da'vâ-yı mezkûremden merkūm es-Seyyid Hasan ile kat'an li'n-nizâ' ve ref'an li'l-husûme bin iki yüz guruş bedel-i makbûz üzerine sulh olunup mûrisim müteveffâ-i evvel-i merkūmun dem ü diyetine ve bi'l-cümle husûs-ı mezkûra müte'allika âmme-i de'âvî ve kâffe-i mutâlebâtdan merkūm es-Seyyid Hasan'ın zimmetini ibrâ-i âmm-ı sahîh-i şer'î ile kabûlü hâvî ibrâ ve iskāt edüp bu vechile külliyen kat'-ı nizâ' eyledim dediğini merkūm es-Seyyid Hasan tasdîk eylediği İstanbul Mahkemesi'nden huzûr [-ı âlîlerine i'lâm olundu.]

Fî 18 M sene [12]37

111 [24a-2] Uşak kasabası ahi babalığı şeyhliğine, Seyyid Hacı Mehmed'in tayin edildiği

Uşak kasabasında şeyhliği ve ahi babalığı ilmühaber istid'âsı sahtiyâncı esnâfınındır

Ma'rûz

Sâdır olan fermân-ı âlîlerine imtisâlen işbu arzuhâl ve hâmişinde mastûr ve derkenâra nazar olundukta Uşak kasabasında vâki' sahtiyâncı esnâfının şeyhlik ve ahîbabalığı sene-i sâbıkā Rebî'ülâhiri ile müverrah olup dîvân-ı hümâyûndan i'tâ buyrulan fermân-ı âlîşân mûcebince mahalli sâkinlerinden es-Seyyid el-Hâc Mehmed'in uhdesinde olduğu ve merkūm es-Seyyid el-Hâc Mehmed sadâkat ve

istikāmetle zikr olunan şeyhlik ve ahîbabalığı idâre ve rü'yet edüp bi'l-cümle beldesi sekenesi kendisinden hoşnûd ve râzı olduklarına binâen sâlifü'l-beyân şeyhlik ve ahîbabalığı ba'zı ağrâzın müdâhalesinden tahlîs içün bâ-sened mutasarrıf olduğu yevmî on beş akçesi hazîne-mânde olunarak şeyhlik ve ahîbabalık-ı mezkûr meblağ-ı merkûm mukābelesinde ber-vech-i te'bîd kendüye tevcîh ve başmuhâsebe kaleminden yedine berât-ı âlîşân ihsân buyrulması niyâzında olduğu arzuhâl ve derkenârdan ve merkûm es-Seyyid el-Hâc Mehmed mütedeyyin ve mücerrebü'l-etvâr olmağla bi'l-cümle Uşak kasabası ahâlîsi ve esnâfı kendisinden müteşekkir olmalarıyla merkûmun merâmına müsâ'ade nizâm-ı esnâfı dahi halelden vikāye olduğu hâlâ Uşak kasabası Kādısı Hâfız Mustafa Efendi dâ'îlerinin mührü mutâbık i'lâmından ve i'lâm-ı mezkûra merbût ahâlî mahzarından müstebân olup ve fi'l-hakīka merkûm es-Seyyid el-Hâc Mehmed hüsn-i hâl ile mevsûf olmağla şâyân-ı âtıfet idüğünü Der-aliyye'de bâ-berât-ı âlîşân dikicibaşı olan Süleyman Ağa ve tâcirler kethüdâsı İsmail Ağa ve yiğitbaşı es-Seyyid Ahmed Ağa ve es-Seyyid Mehmed Himmet Ağa ve Başyiğit Ahmed Ağa ve es-Seyyid Ömer Usta ve sahtiyâncı esnâfından el-Hâc Ramazan Ağa ve es-Seyyid Mustafa Ağa ve es-Seyyid Ali Ağa ve el-Hâc Mehmed Ağa ve sâir mazbûtü'l-esâmî kimesneler ihbâr etmeleriyle bu makūle esnâf kethüdâ ve şeyhliği merkûm es-Seyyid el-Hâc Mehmed'in istid'âsı vechile akçe-i hazîne mândesi mukābelesinde ber-vech-i te'b'îd tevcîh ve başmuhâsebe kaleminden berât i'tâsı mesbûk ise sâlifü'z-zikr şeyhlik ve ahîbabalık sâhib-i arzuhâl-i merkûm es-Seyyid el-Hâc Mehmed üzerinde fermân-ı âlîşân ile olup zâhir-i hâlde âharın müdâhalesi iktizâ etmemekle mutasarrıf olduğu yevmî on beş akçesi hazîne mânde olarak sâlifü'l-beyân ve ahîbabalık ve şeyhlik kendi hâlinde ırzıyla mukayyed olup bir ferdi rencîde etmemek şartıyla merkûm es-Seyyid el-Hâc Mehmed'e kemâ-fi's-sâbık tevcîh ve yedine başmuhâsebe kaleminden mücedded-den berât-ı âlîşân sadaka ve ihsân ve dîvân-ı hümâyûn kalemine ilmühaber i'tâsı muktezâ-yı maslahat idüğü imtisâlen li'l-emri'l-âlî İstanbul Mahkemesi'nden huzûr [-ı âlîlerine i'lâm olundu.]

Fî 17 M sene 1237

112 [24a-3] Begos v. Kirkor'un, Corci v. Corci aleyhine açtığı alacak davasında iddiasını ispat edemediğinden mu'ârazadan men edildiği

Uncu değirmeni

Ma'rûz[-ı dâ'î-i devlet-i aliyyeleridir ki]

Uncu tâifesinden arzuhâl eden Begos v. Kirkor zimmî meclis-i şer'-i münîrde mahrûse-i Galata hâricinde Beyoğlu nâm mahalde vâki' bir bâb fırancılacı fırını gediğinin mâliki arzuhâlde mastûrü'l-ism Corci v. Corci zimmî tarafından husûs-ı âtîde vekîl-i sâbitü'l-vekâlesi Artin v. Kegork zimmî muvâcehesinde vekîl-i mersûmun

yedinde olup ibrâz eylediği sene-i sâbıkā Şa'bânının on beşinci günü ile müverrah ve İstanbul Bâb Mahkemesinde mukayyed bir kıt'a i'lâm-ı şer'î mantûkunca benim ve şerîkim gāib ani'l-meclis Zakar zimmînin müvekkil-i mersûmun fırın-ı mezkûrda müstecir olan gāib ani'l-beled Pandalı zimmî zimmetinde dakīk semeninden iştirâken hakkımız olan sekiz bin beş yüz on guruşa müvekkil-i mersûm Corci zimmî kefîl olmayup lâkin mersûm Pandelı zimmî meblağ-ı mezbûru bize kable'l-edâ firâr ve gaybet ettikden habbâzân [**24b**] esnâfının şürût-ı nizâmları üzere ben ve şerîkim mersûmdan her birimiz gāib-i mesfûr Pandelı zimmî zimmetinde alacağımız olan meblağ-ı mezkûr sekiz bin beş yüz on guruşu âlât-ı gedik-i mezkûrun mâliki müvekkil-i mersûm Corci zimmîden mutâlebe eylediğimizde ol dahi rızâsıyla meblağ-ı mezbûrun iki bin yüz elli guruşunu mâlından vekîl-i mersûm Artin zimmî yediyle teberru'an bize def' ve teslîm biz dahi ahz ü kabz ve istihlâk edüp mâ'adâsı olan altı bin üç yüz altmış guruş mutâlebesine ve târih-i i'lâm-ı mezkûra gelince sâir cemî' hukūk-ı şer'iyyeye müte'allika âmme-i da'vâdan müvekkil-i mersûm Corci zimmî ile medyûn-ı gāib-i mersûm Pandelı zimmîden her birinin zimmetini kabûlü hâvî ibrâ ve iskāt etmişdik lâkin müvekkil-i mersûm Corci zimmî kable'l-ibrâ bana sen şimdilik şerîkinle sana teberru' eylediğim iki bin yüz elli guruşu ahz edin ba'dehû bâkīsinden senin hisseni ceste ceste tamamen vereyim deyü bana va'ad eylediğine binâen ibrâ-i mezkûrum muvâza'aten olmuş olup ve ben ba'dehû ibrâ-i mezkûruma nâdim olmamla meblağ-ı bâkī-i mezbûrdan hissemi ta'ahhüdü üzere ceste ceste bana teslîme müvekkil-i mersûm Corci zimmîye izâfetle işbu vekîl-i mersûm Artin zimmîye cebr olunması murâdımdır deyü tasaddî eylediği da'vâsı sahîha ve meşrû'a ve iltifâta şâyân olmamağla kelâmına iltifât olunmayup da'vâ-yı mezkûresiyle müvekkil-i mersûm Corci zimmîye bî-vech mu'ârazadan men' olunduğu İstanbul Mahkemesi'nden huzûr [-ı âlîlerine i'lâm olundu.]

Fî 14 M sene 1237

113 [24b-1] Seyyid Hüseyin b. Mehmed Emin için babası üzerine nafaka takdiri

Nafaka-yı sagīr

Ma'rûz[-ı dâ'î-i devlet-i aliyyeleridir ki]

Fi'l-asl mahrûse-i Edirne ahâlîsinden olup İstanbul'da Karabaş Mahallesi'nde sâkine derûn-ı arzuhâlde mezkûretü'l-ism zâtı mu'arrefe Şerîfe Emine Hatun bt. Mustafa meclis-i şer'-i münîrde Terkoz kazâsına tâbi' İkitelli karyeli zevc-i mutallıkı sâhib-i arzuhâl Mehmed Emin Ağa b. Ahmed muvâcehesinde mezbûr Mehmed Emin zevc-i dâhilim olup işbu târih-i i'lâm günü beni tatlîk etmekle mezbûrun zimmetinde mütekarrir ve ma'kūdun aleyh olan elli bir guruş mehr-i müeccel hakkım ile nafaka-i iddetim içün bi't-terâzî ta'yîn olunan on sekiz guruş ki cem'an altmış

dokuz guruşu merkūm Mehmed Emin Ağa işbu meclis-i şer‘de bana def‘ ve teslîm ben dahi yedinden tamamen ve kâmilen ahz ü kabz edüp ancak hukūk-ı zevciyete müte‘allika da‘vâdan tarafeynden her birimiz âharın zimmetini ibrâ-i âmm-ı sahîh-i şer‘î ba‘de’l-ibrâ ve’l-kabûl mezbûrun firâşından hâsıl ve benden mütevellid ve hâlâ bi-hakki’l-hıdâne hacrimde olan sulbî sagīr oğlu hâzır bi’l-meclis es-Seyyid Hüseyin’in mâlı olmayup nafakaya muhtâc olmağla sagīr-i mezbûrun nafakası içün babası merkūm üzerine kadr-i ma‘rûf meblağ farz ve takdîr olunmak bi’l-hıdâne murâdımdır dedikde gıbbe’t-tasdîki’ş-şer‘î sagīr-i mezbûrun nafaka ve kisve ve sâir levâzım-ı zarûriyyesi içün kıbel-i şer‘den babası merkūm Mehmed Emin Ağa üzerine işbu târih-i i‘lâmdan beher şehr yirmi dört guruş nafaka ve kisve-bahâ farz ve takdîr olunup meblağ-ı mefrûz-ı mezkûru sagīr-i mezbûrun nafakasına harc ve sarfa ve lede’l-hâce istidâneye ve inde’z-zafer babası merkūm üzerine rücû‘a vâlidesi mezbûre Şerîfe Emine Hatun’a izin verildiği İstanbul Mahkemesi’nden huzûr [-ı âlîlerine i‘lâm olundu.]

Fî 16 M sene 1237

114 [24b-2] Agob v. Kirih’in un değirmeni gediğini, ortağı Seyyid İsmail Ağa’ya sattığı

Kasımpaşa’da uncu değirmeni

Kaydı ihrâc şüd fî-28 Cumâdelûlâ sene [1]301

Ma‘rûz[-ı dâ‘î-i devlet-i aliyyeleridir ki]

Uncu esnâfından Agob v. Kirih nâm zimmî meclis-i şer‘-i münîrde habbâzân kethüdâsı Mehmed Ağa ve uncular kethüdâsı diğer Mehmed Ağa ve uncular kethüdâsı sâbık İbrahim Ağa ve Çetecizâde İbrahim Ağa ve Uncu Osman Ağa ve yiğitbaşıları İbrahim Ağa ve sâir nizâm ustaları hâzır oldukları hâlde bâ‘isü’l-i‘lâm Uncu es-Seyyid İsmail Ağa b. es-Seyyid Mehmed Emin nâm kimesne mahzarında takrîr-i kelâm edüp mahrûse-i Galata’ya muzâfe kasaba-i Kasımpaşa’da Zindân ardında kâin ma‘lûmü’l-hudûd iki horoslu bir bâb uncu değirmen derûnunda mevcûde beyne’l-esnâf gedik tâ‘bir olunur sekiz re’s bârgir ve onda isâbet eden sâir âlât-ı lâzıme-i ma‘lûmeden mâlik olduğum beşer re’s bârgir [ve] on altı mıh hisse-i şâyi‘amın bir re’s bârgir [ve] on altı mıh hisse-i şâyi‘asını yedimde mukaddemâ ibkā ve dört re’s bârgir ve onlara isâbet eden âlât-ı lâzımesini bin iki yüz otuz dört senesi Şa‘bâni’l-mu‘azzamının on üçüncü günü İstanbul [kādısı] sâbık Semahatlü Atûfetlü Mehmed Hâmid Efendi hazretlerinin huzûrlarında mezbûr es-Seyyid İsmail Ağa’ya dört bin iki yüz elli guruş semen-i medfû‘ ve makbûza bey‘ ve li-ebeveyn kız karındaşım Oskohi Nasrâniye dahi mâlike olduğu iki re’s bârgir ve sekiz mıh hisse-i şâyi‘asını otuz dört senesi Şa‘bâni’l-mu‘azzamının yirmi ikinci

günü yine efendi-i mûmâ-ileyhin huzûrunda iki bin dört yüz seksen guruşa mezbûr es-Seyyid İsmail Ağa'ya kezâlik bey‘ ve bâlâda mezkûr yedimde ibkā eylediğim bir re's bârgir ve on altı mıh hisse-i şâyi‘amı dahi bu def‘a tarafeynden bi'l-îcâb ve'l-kabûl bâtten ve sahîhan bi-safkatin vâhidetin müşterikim mezbûr es-Seyyid İsmail Ağa'ya iki bin beş yüz guruşa bey‘ ve temlîk ve teslîm eylediğimde ol dahi ber-vech-i muharrer yedimden iştirâ ve temellük ve tesellüm ve kabz ve kabûl edüp semen-i mezkûr iki bin beş yüz guruşun bin beş yüz yirmi dokuz guruşunu benim cânib-i mîrîye olan deynime mahsûben kabzına me'mûra vermek üzere müşteri-i merkūma emr eylediğimde ol dahi emrim üzere teslîme ta‘ahhüd edüp bâkīsi olan dokuz yüz yetmiş bir guruşu dahi bana def‘ ve teslîm ben dahi yedinden tamamen ve kâmilen ahz ü kabz etmemle mebî‘-i mezkûrun tağrîr ve gabnine müte‘allika âmme-i da‘vâda tarafeynden her birimiz âharın zimmetini ibrâ-i âmm-ı sahîh-i şer‘î ile kabûlü hâvî ibrâ ve iskāt etmemizle fîmâ ba‘d sâlifü'l-beyân bir re's bârgir ve on altı mıh hisse-i şâyi‘a ve mukaddemâ şirâen mâlik olduğu altı re's bârgir ve sekiz mıh hisse-i şâyi‘a ki cem‘an sekiz re's bârgir ve iki horos ve onlara isâbet eden sâir âlât-ı lâzıme-i ma‘lûmede benim aslâ ve kat‘â alâka ve medhalim kalmayup mezbûr es-Seyyid İsmail Ağa'nın mâlıdır dediğini mezbûr es-Seyyid İsmail Ağa ba‘de't-tasdîk [**25a**] mezbûr es-Seyyid İsmail Ağa'nın âlât-ı gedik-i mezkûrun kaleminde mâlik-ı sâbıkları üzerlerinde olan kaydları ref‘ ve terkīn-birle mezbûr es-Seyyid İsmail Ağa'nın ismi tasrîhiyle kalemine müceddeden kayd ve yedine sûret i‘tâ buyrulması niyâzında olup ve fi'l-hakīka esnâf-ı merkūmenin bu makūle kalemde mukayyed gedik âlâtının mâlik-ı sâbıkları üzerlerinde olan kaydları ref‘ ve terkīn-birle hâlâ mâliki ismine kaydolunmak şürût-ı nizâmlarından olduğunu habbâzân kethüdâsı ve uncular kethüdâsı ve sâir nizâm ustaları ihbâr dahi etmeleriyle bu sûretde âlât-ı mezkûrun mecmû‘u mezbûr es-Seyyid İsmail Ağa'nın istid‘âsı vech üzere şürût-ı nizâmlarına tatbîkan mezbûr es-Seyyid İsmail Ağa ismine kayd ve yedine müceddeden sûret i‘tâsı iktizâ eylediği İstanbul Mahkemesi'nden huzûr [-ı âlîlerine i‘lâm olundu.]

Fî 14 M sene 1237

115 [25a-1] Feyzullah Ağa b. Osman'ın, menzil davasında İsmail Ağa ve Hacı İbrahim Efendi vakfı mütevellileriyle sulh olduğu

Menzil keşfi

Ma‘rûz[-ı dâ‘î-i devlet-i aliyyeleridir ki]

Sâdır olan fermân-ı âlîlerine imtisâlen zikri âtî husûsun mahallinde bi'l-mu‘âyene istimâ‘ ve fasl ü hasmı içün savb-ı şer‘-i enverden irsâl olunan Başkâtib Mevlânâ İbrahim Ârif Efendi ve bi'l-ma‘iyye rü'yete memûrlar Haremeyni'ş-şerîfeyn müfettişi mevâlî-i izâmdan Hatîbzâde fazîletlü es-Seyyid Mehmed Derviş Efendi

tarafından mürsel Kâtib İmâmzâde Hâfız İbrahim Efendi ve nezâret-i hazret-i Şeyhülislâm –sellemehü'ş-selâmî-de âsûde evkāf müfettişi müderrisîn-i kirâm-ı zevi'l-ihtirâmdan Kütahya[vî] Ömer Efendizâde fazîletlü es-Seyyid Mehmed Ârif Efendi tarafından mürsel Kâtib Abdullah Vahid Efendi hâssa mimarı hulefâsından Selim Sâbit ve Mehmed Tahir halîfeler ile İstanbul'da Ekşikaradut kurbünde Oruçgazi Mahallesi'nde çiçek bostanı karşısında iki aded tarîk-i has beynlerinde kâin birbirine muttasıl ma'lûmü'l-hudûd biri sagīr ve biri kebîr iki bâb menzile varup huzûr-ı Müslimînde ba'de akdi'l-meclis menzil-i kebîr-i mezkûrun mahâll-i mu'ayyeni sa'âdetlü Bâbüssaâdeti'ş-şerife ağası nezâretlerinde âsûde evkāfdan zikr olunan Oruçgazi Mahallesi Câmi'-i şerîfinde minber vaz' eden merhûm İsmail Ağa vakfı müsakkafâtından olmağla mahâll-i mezkûra şehriye kırk beş akçe icâre-i müeccele ile müstakillen mutasarrıf olan sâhib-i arzuhâl Ser-turnaî Feyzullah Ağa b. Osman ve mahâll-i mu'ayyeni dahi nezâret-i hazret-i müşârun-ileyhde mahmî evkāfdan İstanbul hısnı ebvâbından Cübbiâli kapısı dâhilinde Seferikoz el-Hâc Mehmed Efendi Mahallesi Câmi'-i şerîfinde minber ve eczâ-i şerîfe vaz' eden ashâb-ı hayrâtdan merhûm el-Hâc İbrahim Efendi Vakfı müsakkafâtından şehriye altmış akçe icâre-i müecceleli mahallinde bi'l-münâsafa mutasarrıflar olup kendi nefsinden asıl ve kayın vâlidesi Emine bt. el-Hâc Mustafa nâm Hatun tarafından husûs-ı âtîde vekîl olduğu zâtını ârifân mahalle-i mezbûre İmâmı es-Seyyid İbrahim Efendi b. Hâfız Ebûbekir Efendi ve bezzâzistân-ı atîk müstahfızlarından Osman Ağa b. Mustafa nâm kimesneler şehâdetleriyle sâbit olan mezbûr Feyzullah Ağa meclis-i ma'kūd-ı mezkûrda merhûm-ı mezbûr el-Hâc İbrahim Efendi Vakfı müsakkafâtından şehriye otuz akçe icâre-i müecceleli bu menzil-i sagīr-i mezkûra müstakilleten mutasarrıfe olan derûn-ı arzuhâlde mezkûretü'l-ism mu'arrefetü'z-zât Şerîfe Habibe Hatun bt. es-Seyyid Abdullah muvâcehesinde merhûm-ı mezbûr İsmail Ağa Vakfı'nın mütevellîsi müderrisîn-i kirâm-ı zevi'l-ihtirâmdan fazîletlü Halil Şevki Efendi ve merhûm-ı mezbûr el-Hâc İbrahim Efendi Vakfı'nın mütevellîsi eşrâf-ı kuzât-ı kirâm-ı zevi'l-ihtirâmdan kethüdâ-yı hazret-i veliyyü'n-ni'amî fazîletlü Mehmed Emin Efendi tarafından mürsel vekîlleri câbî-i vakf es-Seyyid Mehmed Tahir Efendi b. İbrahim hâzır oldukları hâlde işbu derûnunda akd-i meclis-i şer'-i âlî olunan menzil-i kebîrin mezbûr el-Hâc İbrahim Efendi vakfından olup benimle kayınvâlidem müvekkilem mezbûrenin iştirâken taht-ı tasarrufumuzda olan mahallin hâriciyede ulyâda kâin tarîk-i âmma nâzır bir bâb odasının köşe penceresinin bir mikdâr mahallinden vakf-ı mezbûr müsakkafâtından mezbûre Şerîfe Habibe Hatun'un tasarrufunda olan menzilin fevkānî iki bâb odasının pencerelerinden makarr-ı nisvân olan mahallerine nezâreti olduğundan kadîmden berü bir aded kebîr tahta vaz'ıyla nezâret ve havâlesi kat' olunmuşken eyyâm-ı şitâda havâle-i mezkûre ref' olunup ben dahi kadîmi üzere inşâ esnâsında bâ-fermân-ı âlî me'mûren Aydın cânibine azîmet eylediğimde mezbûre Şerîfe Habibe Hatun

bilâ-izn-i mütevellî çend aded köhne tahtalar vaz'ıyla pencere-i mezkûrenin kadîm olan havâlesinden zâid kendüye zarâr-bîni olamayan mahallin dahi tarîk-i âmma nezâretini kat' eylediğinden mâ'adâ menzilinin verâsında tahta-pûş tahtında matbah ocağıyla açıklık mahallerinde kâin bundan akdemce kendi mâlımla kezâlik bilâ-izn-i mütevellî müceddeden inşâ eylediğim tûlen dokuz zirâ' ve arzen bir zirâ' ve kadden altı zirâ' taş duvarın arzı üzerine hilâf-ı kadîm tahta perde uzatıp rüzgâr sebebiyle duvar-ı mezkûr inhidâma mâil olmağla ben dahi mârrü'l-beyân tahta perdeyi ref' ve duvar-ı mezkûr üzerine tuğladan havâle duvarı inşâ ve nezâretlerimizi kat'â mübâşeret üzere iken mezbûre Şerîfe Habibe Hatun duvar-ı mezkûrun üzerinden bir miktar mahallini dahi hedm ve tahta puşundan makarr-ı nisvân olan mahallerime nezâret ve havâlesi olmağla nezâret kat' oluncaya kadar duvar-ı mezkûru terfî'ime ve mârrü'l-beyân köşe penceresine muttasıl olan tahtaları ref' ve yerine kadîmi vechile tarafeynin nezâreti kat' oluncaya kadar verâsı takoslu doğramacı kârı yerli kanad vaz'ıma mümâna'at etmemek üzere mezbûre Şerîfe Habibe Hatun'a tenbîh olunmak murâdımdır deyü da'vâ ettikte ol dahi cevâbında müdde'î-i mezbûr mevcûd olan duvarı mukaddemâ hedm-birle benim mutasarrıfe olduğum menzilim arsasına matbah ocağı temeli üzerinden on sekiz parmak arzından ve dokuz zirâ' tûlünde olan mahalle tecâvüz ederek müceddeden inşâ etmekle duvar-ı mezkûr mütevellîsi re'yiyle ref' ve kendi tasarrufunda olup mezbûr İsmail Ağa vakfından olan mahalle enkāz-ı mevcûdesiyle noksanını mâlından tekmîl ederek müceddeden inşâya ve köşe penceresine muttasıl olan havâleyi kadîmi vechile nezâret kat' oluncaya kadar yerli kanad vaz' etmek üzere mezbûr Feyzullah Ağa'ya tenbîh olunup ben dahi müdde'î-i mezbûrun duvarını isti'mâl etmemek içün mutasarrıfe olduğum menzilimin duvarını kezâlik enkāz-ı kadîmesiyle mâlıma müceddeden teberru'an li'l-vakf inşâ ederim dediğini müdde'î-i mezbûr Feyzullah Ağa tasdîk ve ber-vech-i muharrer ol mikdâr mahalle tecâvüz eylediği mütevellîleri muvâcehelerinde ihbâr olunmağla tarafeyn vech-i meşrûh üzere duvarlarını tasarruflarında olan arsaları üzerlerine mütevellîleri re'yiyle inşâya ta'ahhüd eylediklerini mevlânâ-yı mûmâileyhim mahallinde tahrîr ve ma'an meb'ûs ümenâ-i şer'le meclis-i şer'a inhâ eyledikleri İstanbul Mahkemesi'nden huzûr [-ı âlîlerine i'lâm olundu.]

Fî 18 M sene 1237

116 [25a-2] Nikola, Kosta ve İstefan'ın müştereken mâlik oldukları değirmen gediğini Mehmed Sâdık Ağa'ya sattıkları

Değirmen mübâya'ası

Ma'rûz[-ı dâ'î-i devlet-i aliyyeleridir ki]

Medîne-i Üsküdar'a muzâfe Yoros nâhiyesine tâbi' Anadolu Kavağında vâki' dört horoslu bir bâb habbâz değirmeninden iki horos sekiz re's bârgir hissesine mâlik olan

Nikola v. Markarit ve bir horos dört re’s bârgir hissesine mâlik olan Kosta v. Atam ve bir horos dört re’s bârgir hissesine mâlik olan İstefan v. Atam zimmîler taraflarından husûs-ı âtîde vekâleti habbâzân esnâfından İdris Beşe b. Ahmed ve Eyüb Usta b. Mehmed şehâdetleriyle zâhir olan hâlâ habbâzân kethüdâsı Mehmed Ağa b. Ali meclis-i şer‘-i münîrde uncular kethüdâsı diğer Mehmed Ağa ve esnâfından İbrahim Ağa ve Çetecizâde İbrahim Ağa ve Osman Ağa ve Mustafa Ağa ve diğer İbrahim Ağa ve sâir nizâm ustaları hâzır oldukları hâlde bâ‘isü’l-i‘lâm Mehmed Sâdık Ağa b. Mehmed mahzarında bi’l-vekâle takrîr-i kelâm edüp müvekkillerim mersûmûnun akd-i âti’z-zikrin sudûruna değin yedlerinde mülkleri olan bâlâda mezkûr habbâz değirmeninden dört horos ve on altı re’s bârgir ve onlara isâbet [eden] sâir âlât-ı lâzıme-i ma‘lûmelerini tarafeynden îcâb ve kabûlü hâvî şürût-ı müfsideden ârî bey‘-i bâtt-ı sahîh-i şer‘î ve safka-i vâhide ile mezbûr Mehmed Sâdık Ağa’ya otuz üç bin beş yüz dört guruşa bi’l-vekâle bey‘ ve temlîk ve teslîm eylediğimde ol dahi ber-vech-i muharrer iştirâ ve temellük ve tesellüm ve kabz ve kabûl ve semen-i mezkûr otuz üç bin beş yüz dört guruşun yirmi altı bin yedi yüz elli guruşunu müvekkillerim mersûmûn cânib-i mîrîye olan yirmi altı bin yedi yüz elli [guruş] deynleri beher sene hitâmında biner guruş vermekle kabzına memûra edâya ve beş bin doksan sekiz guruşunu ol mikdâr medyûnu Bayram Ağa’ya ve dört yüz elli altı guruşunu ol mikdâr medyûnu el-Hâc Veli Ağa’ya ve dört yüz guruşunu ol mikdâr medyûnu Penbecizâde Mehmed Ağa’ya ve sekiz yüz guruşunu ol mikdâr medyûnu el-Hâc Musa Ağa’[ya] edâ ve teslîm etmek üzere müşteri-i mezbûr Mehmed Sâdık Ağa’[ya] emr eylediğimde ol dahi emrim üzere edâ ve teslîme ta‘ahhüd ettikden sonra mebî‘-i mezkûrun tağrîr ve gabnine müte‘allika âmme-i de‘âvî ve mutâlebât ve kâffe-i eymân ve muhâsamâtdan her birimiz âharın zimmetini asâleten ve vekâleten kabûlü hâvî ibrâ etmemizle fîmâ ba‘d zikr olunan değirmende olan dört horos ve on altı re’s bârgir ve onlara isâbet eden [**25b**] sâir âlât-ı lâzıme-i ma‘lûmelerde müvekkillerim mersûmûnun aslâ ve kat‘â alâka ve medhalleri kalmayup mezbûr Mehmed Sâdık Ağa’nın mülk-i müşterâsı olmuşdur dediğini merkūm Mehmed Sâdık Ağa bi’l-muvâcehe ba‘de’t-tasdîk mezbûr Mehmed Sâdık Ağa’nın âlât-ı gedik-i mezkûrun kaleminden mâlik-i sâbıkları üzerlerinde olan kaydları ref‘ ve terkîn-birle mezbûr Mehmed Sâdık Ağa’nın ismi tasrîhiyle kalemine [kayd] ve mücedden yedine sûret i‘tâ buyrulması niyâzında olup ve fi’l-hakīka esnâf-ı merkūmenin bu makūle kaleminde gedik âlâtının mâlik-i sâbıkları üzerlerinde olan kaydları ref‘ ve terkîn-birle hâlâ mâliki ismine kaydolunmak şürût-ı nizâmlarından olduğunu uncular kethüdâsı ve esnâfından sâir nizâm ustaları ihbâr dahi etmeleriyle bu sûretle âlât-ı gedik-i mezkûrun mecmû‘u mezbûr Mehmed Sâdık Ağa’nın istid‘âsı vech üzere şürût-ı nizâmlarına tatbîkan mezbûr Mehmed Sâdık Ağa ismine kayd ve yedine müceddeden sûret i‘tâsı iktizâ eylediği İstanbul Mahkemesi’nden huzûr [-ı âlîlerine i‘lâm olundu.]

Fî 14 M sene 1237

117 [25b-1] Tahtaminareli İbrahim Ağa'nın, Üsküdarî İbrahim Ağa'ya olan borcunu ödemesi gerektiği

[10]*38 guruşa hüküm*

Maʿrûz[-ı dâʿî-i devlet-i aliyyeleridir ki]

Attâr esnâfından bâʿisü'l-iʿlâm Üsküdârî İbrahim Ağa b. Ali nâm kimesne meclis-i şerʿ-i münîrde yine esnâf-ı merkūmeden Tahta Minâreli İbrahim Ağa b. el-Hâc Musa nâm kimesne muvâcehesinde mezbûr İbrahim Ağa zimmetinde sene-i sâbıkā Recebi'l-ferdinin yirmi dokuzuncu günü târihiyle müverrah bir kıtʿa tahvîl mûcebince yedimden ve mâlımdan iştirâ ve kabz eylediği vezn ve fiyatı beynimiz[de] maʿlûm kahve semeninden bin otuz sekiz guruş alacak hakkım olmağla mezbûr İbrahim Ağa'dan hâlâ taleb ederim deyü daʿvâ ettikte ol dahi cevâbında kaziyye minvâl-i meşrûh üzere olduğunu bi-tamâmihî tâyiʿan ve katʿiyyen ikrâr u iʿtirâf etmeğin alâ-mûcebi ikrârihi meblağ-ı mezkûr bin otuz sekiz guruşun müddeʿî-i merkūm Üsküdarî İbrahim Ağa'ya edâ ve teslîmine mezbûr Tahta Minâreli İbrahim Ağa ilzâm olunduğu İstanbul Mahkemesi'nden huzûr[-ı âlîlerine iʿlâm olundu.]

Fî 18 M sene 1237

118 [25b-2] Hâfız İbrahim Efendi b. Ahmed'in, Kirkor v. Karabet'e olan borcunu ödemesi gerektiği

Nemâdan bilâ-devr iki bin sekiz yüz guruş hüküm

Maʿrûz[-ı dâʿî-i devlet-i aliyyeleridir ki]

Sarraf tâifesinden arzuhâl eden Kirkor v. Karabet nâm zimmî meclis-i şerʿ-i münîrde Anadolu kuzâtından arzuhâlde ismi mezkûr Karahisârî Hâfız el-Hâc İbrahim Efendi b. Ahmed nâm kimesne mahzarında merkūm Hâfız el-Hâc İbrahim Efendi zimmetinde cihet-i karz-ı şerʿîden üç bin yedi yüz seksen guruş alacak hakkım olup hatta meblağ-ı merkūm cihet-i mezkûreden zimmetinde bana deyni olduğunu merkūm Hâfız el-Hâc İbrahim Efendi bin iki yüz otuz üç senesi Cemâziyelevvelinin yirmi üçüncü günü ikrâr ve târih-i merkūm ile müverrah yedime bir kıtʿa deyn temessükü dahi iʿtâ ettikden sonra sene-i mezkûre Şaʿbânının yirmi üçüncü günü dahi yedimden ve mâlımdan bilâ-temessük karz aldığı yüz elli guruş ki cemʿan üç bin sekiz yüz yetmiş sekiz guruş matlûbumun beş yüz guruşunu bana edâ ve teslîm etmek bâkīsi olan üç bin üç yüz yetmiş sekiz guruşu bana edâ ve teslîme merkūm el-Hâc Hâfız İbrahim Efendi'ye tenbîh olunması murâdımdır deyü daʿvâ ettikte ol dahi cevâbında müddeʿî-i mersûmun yedine üç bin yedi yüz yirmi sekiz guruş deyn ikrârını nâtık temessük-ı mezkûru verdiğini ikrâr lâkin meblağ-ı mezbûrun ancak bin altı yüz elli guruş karz olup mâʿadâ iki bin yetmiş sekiz guruşu bilâ-devr-i şerʿî ribâ olmağla

karz-ı mezkûr bin altı yüz elli guruşdan müdde'î-i mersûmun kabzını mu'terif olduğu meblağ-ı mezkûr beş yüz guruş fürû-nihâde olundukta müdde'î-i mersûma zimmetinde ancak bin yüz elli guruş deynim kalmışdır deyü müdde'î-i mersûmun inkârına mukārin ve müdde'î-i mersûmun hâric ez temessük ziyâde yüz elli guruş karz müdde'âsını dahi ba'de'l-inkâr tarafeynin ziyâde karz ve ribâ müdde'âları beyâna ba'de'l-havâle def'a-i sânîye murâfa'larında müdde'î-i mersûm hâric ez temessük ziyâde yüz elli guruş karz müdde'âsına ityân-ı beyyineden izhâr-ı acz edüp talebiyle merkūm el-Hâc Hâfız İbrahim Efendi'ye dahi ber-vech-i muharrer bi'l-muvâcehe yemîn verilmekle müdde'î-i mersûm meblağ-ı mezkûr yüz elli guruş mutâlebesiyle mezbûr el-Hâc Hâfız İbrahim Efendi'ye bilâ-beyyine mu'âraza[dan] men' olunup merkūm el-Hâc Hâfız İbrahim Efendi dahi ber-vech-i muharrer iki bin yetmiş sekiz guruş ribâ da'vâsını beyândan âciz olup mersûm Kirkor zimmî istihlâf ettiği hînde müdde'î-i mersûm Kirkor zimmî temessük-ı mezkûr mûcebince merkūm el-Hâc Hâfız İbrahim Efendi'den matlûbu olan meblağ-ı mezbûr üç bin yedi yüz yirmi sekiz guruşun ancak dört yüz yirmi sekiz guruşu bilâ-devr-i şer'î olduğunu ba'de'l-ikrâr ol vechile ribâ olduğu ikrârıyla zâhir olan meblağ-ı mezkûr dört yüz yirmi sekiz guruş ve bâlâda beyân olunduğu üzere merkūm el-Hâc Hâfız İbrahim Efendi'den kabzını mutasarrıf olduğu meblağ-ı mezkûr beş yüz guruş ki cem'an dokuz yüz yirmi sekiz guruş matlûb-ı mezkûru olan üç bin yedi yüz yirmi sekiz guruşdan fürû-nihâde ve tenzîl-birle bâkīsi olan iki bin sekiz yüz guruşdan merkūm el-Hâc Hâfız İbrahim Efendi'nin bilâ-devr ziyâde ribâ olduğunu iddi'â eylediği bin altı yüz elli guruş hakkında mersûm Kirkor zimmîye dahi bi'l-muvâcehe yemîn verilmeğin mûcebiyle merkūm el-Hâc Hâfız İbrahim Efendi ber-minvâl-i muharrer ziyâde bin altı yüz elli guruş bilâ-devr ribâ da'vâsıyla müdde'î-i mersûma bilâ-beyyine mu'ârazadan ba'de'l-men' ikrâr u i'tirâf mûcebiyle lâzım gelen meblağ-ı bâkī-i mezkûr iki bin sekiz yüz guruşun bi't-taleb müdde'î-i mersûma edâsıyla merkūm el-Hâc Hâfız İbrahim Efendi ilzâm olunduğu huzûr [-ı âlîlerine i'lâm olundu.]

Fî 22 M sene 1237

119 [25b-3] Yorgi, Nikola ve Todori'nin, bahçıvan esnafına müdahale etmeyeceklerini taahhüt ettikleri

Bostan gediğinden men'

Ma'rûz[-ı dâ'î-i devlet-i aliyyeleridir ki]

Ashâb-ı arzuhâl Âsitâne-i aliyye ve tevâbi'inde vâki' bahçıvan esnâfının bâberât-ı âlîşân kethüdâsı es-Seyyid Süleyman Ağa ve kethüdâ vekîli İsmail Ağa ve yiğitbaşısı Hasan Usta ve Mustafa Usta ve bahçıvan tâifesinden Yani ve Kiryako ve Nikola ve diğer Yani ve Yorgi ve Niyako ve Dimo ve Metro ve Kosta ve

Hristo ve Aleksi ve Dimitri ve sâirleri meclis-i şer‘-i münîrde arzuhâlde isimleri mastûr dülger kalfalarından Yorgi ve Nikola ve Todori evlâd-ı Dimo zimmîler muvâcehelerinde İstanbul’da Yenibahçe kurbünde Karabaş Mahallesinde vâki‘ Çavuş Bostanı demekle ma‘lûm bir kıt‘a bostan derûnunda mevcûde gedik âlât-ı lâzımesi zimmîyyûn-ı mersûmûnun mâlları ve kendileri dülger kalfaları olup esnâfımızdan hâric olduklarından âlât-ı gedik-i mezkûru esnâfımızdan olanlara îcâr eylediklerinden mersûmûnun umûrumuza müdâhaleleri iktizâ etmez iken bizim gerek cânib-i Tersâne-i âmireye veregeldiğimiz akçeyi ve gerek âhar husûslar içün ber-mu‘tâd olan masrûfumuzu kadîmden olageldiği üzere bahçıvan esnâfına beynimiz[de] tevzî‘ ve mersûmûnun müstecirleri hisselerine isâbet eden meblağı müstecirlerinden mutâlebe eylediğimizde mersûmûn Yorgi ve Nikola ve Todori zimmîler biz müstecirlerimizin tersâne akçesinden mâ‘adâ bir akçe verdiklerine râzı değilleriz deyü cümlemiz muhâlefet ve umûr-ı sâiremize müdâhale ederler deyü mersûmûndan teşekkî ve umûr-ı esnâfa müdâhale etmemeleri bâbında emr-i âlî sudûru niyâzında olduğumuzda mersûmûn Yorgi ve Todori ve Nikola zimmîler fîmâ ba‘d müstecirlerinden âlât-ı gedik-i mezkûrun fakat kirâsını alıp kendi kesbleriyle meşgûl olmağla ve esnâfımız umûruna vechen mine’l-vücûh müdâhale etmemeğe her biri ta‘ahhüd edüp bu vechile bizi irzâ ve iskāt etmişlerdir dedikleri mersûmûn Yorgi ve Nikola ve Todori zimmîler tasdîk edüp bu vechile kat‘-ı nizâ‘ eyledikleri İstanbul Mahkemesi’nden huzûr [-ı âlîlerine i‘lâm olundu.]

Fî 24 M sene 1237

120 [26a-1] Anbar-ı âmireden ekmekçi esnafına dağıtılacak olan buğdayın cins ve fiyatının belirlenmesi

Hınta Fiyat[ı]

Ma‘rûz[-ı dâ‘î-i devlet-i aliyyeleridir ki]

Sâdır olan fermân-ı âlîlerine imtisâlen işbu telhîs mûcebince bu def‘a mîr[î] anbarlarından habbâzân esnâfına tevzî‘ ve i‘tâ buyrulan kırk bin keyl zahâyirin on beş bin keyli Arnabud hıntası olup beher keyli yüz altmış iki paraya ve on beş bin keyli korno hıntası olup beher keyli yüz altmış iki paraya ve beş [bin] keyli mukaddem kolsırasıyla verilen hıntaya mahsûb olup beher keyli yüz elli paraya ve def‘a beş bin keyli korno hıntası olup beher keyli yüz altmış iki paraya olmağla zahâyir-i mezkûrenin ecnâs ve fiyatı minvâl-i muharrer üzere olduğunu ihbâr olunduğu İstanbul Mahkemesi’nden huzûr [-ı âlîlerine i‘lâm olundu.]

Fî 24 M sene 1237

121 [26a-2] Mehmed Salih Ağa'nın, ipekçi dükkânı gediğini Şerîfe Fâtıma Âkıle Hanım'a sattığı

Kazzâz gediği mübâya'ası

Ma'rûz-ı dâ'î-i devlet-i aliyyeleridir ki

İstanbul hısnı ebvâbından Balatkapısı dâhilinde Kesmekaya kurbünde Hammamî Muhyiddin Mahallesi'nde sâkin iken bundan akdem vefât eden kazzâz esnâfından Mehmed Ağa b. el-Hâc Hasan b. Süleyman'ın verâseti zevce-i menkûha-i metrûkesi Şerîfe Fâtıma Âkıle Hanım bt. es-Seyyid Mehmed ile zevce-i mezbûreden mütevellideler sulbiye sagīre kızları Şerîfe Emine ve Şerîfe Gānime ve Şerîfe Âişe Hanımlar ve zevce-i uhrâsı müteveffât Nefîse Hatun bt. İbrahim'den mütevellide sulbiye kebîre kızı Hadice Hanım ve li-ebeveyn ammioğlu es-Seyyid Mehmed Ağa b. es-Seyyid Hüseyin'e ba'de'l-inhisâr müteveffâ-i mezbûrun sülüs mâlını vesâyâ-yı mu'ayyene ve gayr-ı mu'ayyenesine tenfîze ve sagīrât-ı mezbûrâtın tesviye-i emirlerine bâ-hüccet-i şer'iyye vasiyy-i muhtâreleri olup zâtı ta'rîf-ı şer'î ile mu'arrefe olan zevce-i mezbûre Şerîfe Fâtıma Âkıle Hanım asâleten ve vesâyeten ve mezbûre Hadice Hanım'ın hâlâ zevci ve tarafından husûs-ı âtîde vekîl-i sâbitü'l-vekâlesi Humbaracı Mehmed Ağa b. el-Hâc Mustafa vekâleten ve mezbûr es-Seyyid Mehmed Ağa asâleten meclis-i şer'-i münîrde Mehmed Salih Ağa b. Mehmed mahzarında kazzâz esnâfının kethüdâları Abdüllatif Ağa hâzır olduğu hâlde her biri bi'l-asâle ve bi'l-vesâye ve bi'l-vekâle takrîr-i kelâm edüp İstanbul'da Çarşı-yı Kebîr'de Kebeciler Hanı civârında kâin ma'lûmü'l-hudûd iki kepenk bir bâb kazzâz dükkânı derûnunda mevcûde beyne'l-esnâf bir gedik tâ'bir olunur bâ-defter-i müfredât âlât-ı lâzıme-i ma'lûme bâ-sûret müstakillen müteveffâ-i mezbûrun yedinde mâlı ve mülkü olup ba'de vefâtihi bize ve verese-i sâire-i mezkûresine mevrûs ve sülüs vesâyâsına isâbet etmekle âlât-ı lâzıme-i ma'lûmeyi tarafeynden îcâb ve kabûlü hâvî bey'-i bâtt-ı sahîh-i şer'î ve safka-i vâhide ile lede'l-müzâyede ve inkıtâ'u'r-rağbe el-yevm semen-i misli idüğü ihbâr olunan altı bin beş yüz guruşa mezbûr Mehmed Salih Ağa'ya bi'l-asâle ve bi'l-vesâye ve bi'l-vekâle bey' ve temlîk ve teslîm eylediğimizde ol dahi ber-vech-i muharrer iştirâ ve temellük ve tesellüm ve kabz ve kabûl edüp semeni olan meblağ-ı merkūm altı bin beş yüz guruşu mezbûr Mehmed Salih Ağa bize tamamen def' ve teslîm biz dahi yedinden bi'l-asâle ve bi'l-vesâye ve bi'l-vekâle bi't-tamam ve'l-kemâl ahz ü kabz ve müteveffâ-i mezbûrun defter-i kassâmına idhâl eyledik fîmâ ba'd zikr olunan gedik âlât-ı lâzımesinde bizim ve sagīrât-ı mezbûrâtın ve müvekkile-i mezbûre Hadice Hanım'ın aslâ alâka ve medhallerimiz kalmayup mezbûr Mehmed Salih Ağa'nın mâl-ı müşterâsı ve hakk-ı sırfı olmuşdur dediklerini müşteri-i merkūm ba'de't-tasdîk müşteri-i mezbûr Mehmed Salih Ağa meclis-i şer'-i münîrde merkūme Şerîfe Fâtıma Âkıle Hanım mahzarında takrîr-i kelâm edüp ben dahi bâlâda zikr olunan minvâl üzere şirâen

mâlik olduğum âlât-ı lâzıme-i muharrere-i mezkûreyi tarafından bi'l-îcâb ve'l-kabûl bâtten ve sahîhan bi-safkatin vâhidetin mezbûre Şerîfe Fâtıma Âkıle Hanım'a altı bin beş yüz guruş semen-i medfû' ve makbûza bey' ve temlîk eylediğimde ol dahi ber-vech-i muharrer iştirâ ve temellük ve tesellüm ve kabz ve kabûl edüp fîmâ ba'd âlât-ı lâzıme-i muharrere-i mezkûrede benim aslâ ve kat'â alâka ve medhalim kalmayup mezbûre Şerîfe Fâtıma Âkıle Hanım'ın müstakillen mâlı ve mülkü ve hakk-ı sırfı olmuşdur deyü ba'de'l-ikrâr ve't-tasdîk zikr olunan gedik-i merkûm kaleminde müteveffâ-i mezbûr Mehmed Ağa'nın ismine olan kaydı ref' ve terkîn ve sûret-i atîki kaleminde hıfz-birle mezbûre Şerîfe Fâtıma Âkıle Hanım'ın ismine tashîhan kayd ve yedine müceddeden bir kıt'a sûret i'tâ olunması mezbûre Şerîfe Fâtıma Âkıle Hanım istid'â ve istirhâm eylediği İstanbul Mahkemesi'nden huzûr [-ı âlîlerine i'lâm olundu.]

Fî 2 M sene 1237

122 [26a-3] Çerkez asıllı köle Hasan'ın hürriyetini ispat edemediği

Rıkkıyetde ibkā

Ma'rûz[-ı dâ'î-i devlet-i aliyyeleridir ki]

Ber-vech-i âtî rıkka inkıyâd-ı sâbıkını mukır ve mu'terif olmağla da'vâya dahi kıbel-i şer'den me'zûn olan sâhib-i arzuhâl Hasan meclis-i şer'-i münîrde rık olmak üzere kendüye vâzı'u'l-yed olunan derûn-ı arzuhâlde mezkûrü'l-ism Esirci Ahmed Beşe [b.] el-Hâc Nureddin mahzarında ben Çerkes diyârından Hatofiş kasabası ahâlîsinden hürrü'l-asl olan Haturak nâm kimesnenin firâşından hâsıl ve zevcesi kezâlik hürrü'l-asl olan Melek Hatun'dan mütevellid hürrü'l-asl olup bana ve ebeveynim mezbûrâna kat'â rıktârî olmamak manasına ben hürrü'l-asl iken merkûm Ahmed Beşe rık olmak üzere bi-gayr-ı hak bana vaz'-ı yed etmekle suâl olunup sebîlim tahliye olunmak matlûbumdur deyü da'vâ ettikte ol dahi cevâbında müdde'î-i merkûmu Çerkes cinsinden rık olmak üzere Pedez nâm mirzâdan müdde'î-i merkûm ile gāib ani'l-meclis Mehmed'i safka-i vâhide ile dört bin guruş semen-i medfû' ve makbûza iştirâ ve kabz edüp ol vechile yedimde şirâen abd-i memlûküm olmağla vaz'-ı yed ederim deyü ber-vech-i muharrer hürriyet-i asliye müdde'âsını külliyen inkâr etmekle müdde'î-i mezbûr ber-vech-i muharrer hürriyet-i asliye müdde'âsını isbâtdan külliyen acz ve ızhâr edüp mezbûr Ahmed Beşe'yi tahlîfe dahi tâlib olmamağın mûcebiyle müdde'î-i merkûm da'vâ-yı mezkûresiyle mezbûr Ahmed Beşe'ye bilâ-beyyine muârazadan ba'de'l-men ke'l-evvel merkûm Esirci Ahmed Beşe'ye rık olmak üzere inkıyâda mezbûr Hasan'a tenbîh olunduğu İstanbul Mahkemesi'nden huzûr [-ı âlîlerine i'lâm olundu.]

Fî 24 M sene 1237

123 [26a-4] Nikola v. Keko'nun, Lanka Yenikapı'daki kasap dükkânı gediğini İbrahim Ağa ve Lütfullah Efendi'ye sattığı

Kasab gediği

Ma'rûz[-ı dâ'î-i devlet-i aliyyeleridir ki]

Hüdâvendigâr-ı esbak cennet-mekân firdevs-âşiyân merhûm-ı mağfiret-nişan Sultan Abdülhamid Hân hazretlerinin evkāf-ı hümâyûnlarından İstanbul'da Yedikule hâricinde vâki' gayr-ez selhhâne-i mîrî on aded ganem selhhâne-i evvele merbût kasab dükkânlarından İstanbul'da Lanka Yenikapısı dâhilinde bir tarafdan sığır kasabı ve bir tarafdan sebzeci dükkânları beynlerinde kâin bir bâb kasab dükkânı derûnunda mevcûde beyne'l-esnâf gedik tâ'bir olunur âlât-ı lâzıme-i ma'lûmenin rub'una bâ-temessük-ı mütevellî mutasarrıf olan Nikola v. Keko zimmînin oğlu ve tarafından husûs-ı âtîde vekîl olduğu Kiko v. Keko ve Eftem v. Dimitri zimmîler şehâdetleriyle sâbit olan Kiko zimmî meclis-i şer'-i münîrde hâlâ hâssa kasabbaşısı hâcegân-ı dîvân-ı hümâyûndan es-Seyyid Ali Efendi taraflarından mürsel kasablar kethüdâsı el-Hâc Hasan Ağa b. el-Hâc Osman ve sâir kasab ustaları hâzır oldukları hâlde kasab ustalarından bâ'isü'l-i'lâm el-Hâc İbrahim Ağa b. Mustafa ve şerîki Lütfullah Efendi b. el-Hâc Ömer mahzarlarında bi'l-vekâle takrîr-i kelâm edüp zikr olunan kasab dükkânı derûnunda mevcûde âlât-ı lâzıme-i mezkûreden müvekkilim mersûmun mutasarrıf olduğu rub' hissesini bedel-i ma'lûm ve makbûz mukābili ferağ-ı kat'î-i mu'teber ile bâ-re'y-i mütevellî şerîkân-ı mezbûrân el-Hâc İbrahim Ağa ve Lütfullah Efendi'ye iştirâken bi'l-vekâle ferağ ve tefvîz eylediğimde onlar dahi tefevvüz ve kabûl ve hisse tevzî'ini ustalar ma'rifetleriyle tamamen ahz etmek üzere ta'ahhüd edüp fîmâ ba'd kasab gediği tâ'bir olunan âlât-ı muharrere-i mezkûrenin rub' hissesinde müvekkilim mersûmun alâka ve medhali kalmayup şerîkân-ı merkūmânın hakk-ı müfavvazları olmuşdur dediğini şerîkân-ı merkūmân ba'de't-tasdîk rub' hisse-i mezkûre müvvekkilim mersûmun ferağından kendi üzerlerine iştirâken tahrîr ve defter-i vakfa kayd ve yedlerine taraf-ı vakıfdan temessük i'tâ buyrulmasını istid'â-yı inâyet eyledikleri İstanbul Mahkemesi'nden huzûr [-ı âlîlerine i'lâm olundu.]

Fî 25 M sene 1237

124 [26b-1] Hâfız Mehmed Efendi b. Mustafa'nın nizama aykırı davranması sebebiyle kâğıtçı esnaflığından çıkarıldığı

Kâğıtçı esnâfının dükkândan ihrâcı

Ma'rûz[-ı dâ'î-i devlet-i aliyyeleridir ki]

Âsitâne-i aliyyede vâki' kâğıtçı esnâfının kethüdâsı es-Seyyid Mehmed Ağa ve kağıtçıbaşı es-Seyyid el-Hâc Mehmed Emin Ağa ve yiğitbaşıları Hâfız Mehmed Efendi

ve esnâfından Yahya Efendi ve Ali Efendi ve el-Hâc Mustafa Ağa ve es-Seyyid Mehmed Usta ve el-Hâc Abdullah Efendi ve Mustafa Ağa ve Süleyman Ağa ve Ahmed Efendi ve Ömer Ağa ve İsmail Ağa ve diğer İsmail Ağa ve sâirleri meclis-i şer‘-i münîrde yine esnâf-ı merkūmede Hâfız Mehmed Efendi b. Mustafa mahzarında her biri takrîr-i kelâm edüp mezbûr Hâfız Mehmed Efendi esnâfımızdan olup lâkin kendi hâlinde ırzıyla mukayyed olmayup şürût-ı nizâmımıza muhâlif hareket ve her birimize hilâf-ı şer‘-i şerîf itâle-i lisân etmekle ol vechile mezbûrdan emn ve rahatlarımız külliyen meslûb olmuşdur deyü bi’l-muvâcehe sû-i hâlini ihbâr ile teşekkî ve esnâfdan hurûcunu istid‘â ve istirhâm eyledikleri İstanbul Mahkemesi’nden huzûr [-ı âlîlerine i‘lâm olundu.]

Fî-selh-i M sene 1237

125 [26b-2] Anaştaş v. Londari’nin, Mustafa Ağa’ya olan borcunu ödemesi gerektiği

Yedi yüz elli guruş pirinç semeninden hüküm

Ma‘rûz[-ı dâ‘î-i devlet-i aliyyeleridir ki]

Bâ‘isü’l-i‘lâm Pirinççi Mustafa Ağa b. Ebûbekir nâm kimesne meclis-i şer‘-i münîrde bakkāl Anaştaş v. Londari nâm zimmî muvâcehesinde mersûm Anaştaş zimmî zimmetinde yedimden ve mâlımdan iştirâ ve kabz eylediği vezn ve fiyatı beynimizde ma‘lûm pirinç semeninden yedi yüz elli guruş alacak hakkım olmağla meblağ-ı mezkûru mesfûr Anaştaş zimmîden hâlâ taleb ederim deyü da‘vâ ettikte ol dahi cevâbında kaziyye minvâl-i muharrer üzere olduğunu bi-tamâmihâ ikrâr u i‘tirâf etmeğin alâ-mûcebi ikrârihi meblağ-ı mezkûr yedi yüz elli guruşun müdde‘î-i mezbûr Mustafa Ağa’ya edâ ve teslîmiyle mesfûr Anaştaş zimmî ilzâm olunduğu huzûr-ı [âlîlerine i‘lâm olundu.]

Fî 25 M sene 1237

126 [26b-3] Zeyveli aşiretinin Anadolu’dan İstanbul’a getirdiği koyun ve keçilerin kasap esnafına dağıtımı

Yine Âsitâne-i aliyyeye ağnâm tevzî‘i

Ma‘rûz[-ı dâ‘î-i devlet-i aliyyeleridir ki]

Anadolu’da Zeyveli aşîretinden olup bu def‘a dahi Der-aliyye’ye cem‘an on sekiz bin yedi yüz elli re’s karaman ağnâmı ve keçi sevk ve tesyîr eden celeb tâifesinden bin dört yüz re’s karaman ağnâmının mâliki Hacı Osman oğlu Hacı İbiş ve altı yüz re’s ganemin mâliki Veli Hüseyin ve sekiz yüz re’s ganemin mâliki Kara Hasan ve beş yüz re’s ganemin mâliki Yusuf Ağa ve üç yüz re’s ganemin mâliki Hacı Bekir

oğlu Arab Osman ve dört yüz re's ganemin mâliki Danabaş oğlu Ömer ve bin re's ganemin mâliki Sâğır Ömer ve altı yüz re's ganemin mâliki Hacı Ebûbekir Ağa ve yine dört yüz re's ganemin mâliki mezbûr Hacı Ebûbekir Ağa ve dört yüz elli re's ganemin mâliki Hacı Ahmed Ağa ve beş yüz elli re's ganemin mâliki Ebûbekir Ağa ve yedi yüz re's ganemin mâliki Kalender oğlu İsmail ve yine yedi yüz re's ganemin mâliki mezbûr İsmail ve sekiz yüz elli re's ganemin mâliki Hacı Hasan Ağa ve yedi yüz elli re's ganemin mâliki Otuzbir Mehmed Ağa ve yedi yüz re's ganemin [mâliki] Kara Hacı Mustafa ve beş yüz elli re's ganemin mâliki Danabaş oğlu Hacı Hüseyin ve altı yüz re's ganemin mâliki Hacı Bekir oğlu Ali ve iki yüz elli re's ganemin mâliki Veli Hüseyin oğlu Hüseyin ve dört yüz re's ganemim mâliki Öksüzoğlu Musa ve beş yüz re's ganemin mâliki Resul oğlu Osman ve üç yüz re's ganemin mâliki Çinici Ali ve üç yüz re's ganemin mâliki Kangırılı Baba Sokmaz Yusuf ve dört yüz seksen re's ganemin mâliki Kangırılı diğer Yusuf ve dört yüz re's ganemin mâliki Atçekenli Hasan ve yine altı yüz re's keçinin mâliki mezbûr Hasan ve bin re's ganemin mâliki Atçekenli Salih Bey ve yine iki yüz re's keçinin mâliki mezbûr Salih Bey ve iki bin re's ganemin mâliki Ömer Bey ve yine iki yüz re's keçinin mâliki Ömer Bey'den her biri meclis-i şer'-i münîrde kassabân ustalarından es-Seyyid Hasan Efendi ve el-Hâc İbrahim Ağa ve Mercanlı el-Hâc Ali Ağa ve Mimarlı Mehmed Ağa ve Eğrikapu Kethüdâsı el-Hâc Osman Efendi ve Edirnekapılı İbrahim Ağa ve Topkapılı Mustafa Ağa ve sâirleri hâzır oldukları hâlde kassabân esnâfının kethüdâsı el-Hâc Hasan Ağa b. el-Hâc Osman mahzarında her biri takrîr-i kelâm edüp ber-vech-i muharrer mâlikleri olduklarımız hayvânât-ı mezkûreyi bundan akdemce bâ-fermân-ı âlî verilen nizâm üzere lühûmunun beher kıyyesini kassabân esnâfına otuz yedi para ve kuyruklarının kırk para ve ağnâm sakatlarını on para ve keçi sakatlarını beş para i'tibâriyle ber-mûceb-i nizâm bu sene celebleri ağnâmını dört gün ve bizim ağnâmımızı sekiz gün kassabân esnâfına tevzî' içün kethüdâ-yı merkûm el-Hâc Hasan Ağa'ya teslîme ve kethüdâ-yı merkûm dahi ağnâm-ı mezkûrenin mikdâr ve semenlerini mübeyyin yaftalarını hîn-i tevzî'inden yirmi bir gün mürûrunda ve akçelerini hîn-i tevzî'inden otuz bir gün mürûrunda esnâfından cem' ve tahsîl-birle bize tamamen îfâya ve lühûmunun beher kıyyesini narh-ı cârî üzere kırk paraya ve kuyruğunun beher kıyyesini kırk üçer paraya ibâdullâha bey'e hâlâ hâssa kasabbaşısı efendi hazretlerinin inzı[mâ]m-ı re'yiyle ta'ahhüd ve tarafeynden her birimiz âharın ta'ahhüdlerini kabûl eyledik dediklerini kethüdâ-yı merkûm ba'de't-tasdîk ber-mûceb-i nizâm tevzî'e ta'ahhüd eyledikleri İstanbul Mahkemesi'nden huzûr [-ı âlîlerine i'lâm olundu.]

Fî 17 M sene 1237

127 [26b-4] Anbar-ı âmireden habbâzan esnafına dağıtılacak olan buğdayın cins ve fiyatının belirlenmesi

Hınta

Ma'rûz[-ı dâ'î-i devlet-i aliyyeleridir ki]

Sâdır olan fermân-ı âlîlerine imtisâlen işbu telhîs mûcebince bu def'a mîrî anbarlarından habbâzân esnâfına tevzî' ve i'tâ buyrulan kırk bin keyl zahâyirin on beş bin keyli Arnabud hıntası olup beher keyli yüz altmış iki paraya ve on beş bin keyli korno hıntası olup beher [keyli] yüz altmış iki para ve beş bin keyli mukaddem kolsırasıyla verilen Akdeniz hıntasına mahsûb olup beher keyli yüz elli paraya ve def'a beş bin keyli korno hıntası olup beher keyli yüz altmış iki paraya olmağla zahâyir-i mezkûrenin ecnâs ve fiyatı minvâl-i muharrer üzere idüğü ihbâr olunduğu İstanbul Mahkemesi'nden huzûr [-ı âlîlerine i'lâm olundu.]

Fî 7 S sene 1237

128 [26b-5] Anbar-ı âmireden habbâzan esnafına dağıtılacak olan buğdayın cins ve fiyatının belirlenmesi

Hınta

Ma'rûz[-ı dâ'î-i devlet-i aliyyeleridir ki]

Sâdır olan fermân-ı âlîlerine [imtisâlen] işbu telhîs mûcebince bu def'a mîrî anbarlarından habbâzân esnâfına tevzî' ve i'tâ buyrulan kırk bin keyl zehâirin on beş bin keyli arnabud hıntası olup beher keyli yüz altmış iki paraya ve on beş bin keyli korno hıntası olup beher keyli () paraya ve beş bin keyli mukaddem kolsırasıyla verilen Akdeniz hıntasına mahsûb olup beher keyli yüz elli paraya ve def'a beş bin [keyli] korno hıntası olup beher keyli yüz altmış iki paraya olmağla zehâir-i mezkûrenin ecnâs ve fiyatı minvâl-i muharrer üzere idüğü ihbâr olunduğu İstanbul Mahkemesi'nden huzûr [-ı âlîlerine i'lâm olundu.]

Fî 7 S sene 1237

129 [26b-6] İstanbul'daki fesçi esnafının fiyat nizamı

Fescilerinin fiyat nizâmı

Ma'rûz[-ı dâ'î-i devlet-i aliyyeleridir ki]

Âsitâne-i aliyyede vâki' fesci esnâfının kethüdâsı Kasım Ağa ve baş ihtiyârları Süleyman Ağa ve ihtiyârlarından Şa'bân Ağa ve Salih Ağa ve Ahmed Ağa ve el-Hâc Salih Ağa ve Osman ve diğer Salih Ağa ve yiğitbaşı es-Seyyid Hasan Hoca ve Çavuş Mehmed Ağa ve Galata Kethüdâsı el-Hâc İsmail Ferhad Ağa ve başihtiyâr el-Hâc Süleyman

Ağa ve Kasım Ağa ve Süleyman Ağa ve el-Hâc Yahya Ağa ve Ömer Ağa ve Yiğitbaşı es-Seyyid Mustafa ve sâir mazbûtü'l-esâmî kimesneler meclis-i şer'-i münîrde her biri takrîr-i kelâm ve ifâde-i merâm edüp yedimizde olup bâlâsı Hüdâvendigâr-ı esbak cennet-mekân merhûm ve mağfiret-nişan Sultan Mahmud Hân hazretlerinin tuğra-yı garrâlarıyla muvaşşah bir kıt'a fermân-ı âlîşân mantûkunca kadîmden Mağrib diyârından esnâfımızdan olmayan tüccârı ma'rifetiyle gelen fes ve şal ve kuşak ve ihrâm kethüdâ ve ihtiyârlarımız ve yiğitbaşılarımız ma'rifetleriyle tevzî' ve taksîm ve bir ferde gadr olmayup hilâf-ı emr-i âlî hareket memnû' ve bu nizâ[m] bu eyyâma değin beynimizde mer'î ve mu'teber iken esnâfımızdan ba'zı kendiyü bilmez kimesneler ba'zı hâricden olan Müslim ve Rum ve Ermeni ve Yahûdi tâifesiyle bi'l-ittifâk nizâm-ı mezkûrumuza adem-i ri'âyete ictisâr ile Efrenc diyârında i'mâl olunup Der-aliyye'ye ve sâir emti'a götüren efrenc tüccârına diyâr-ı Mağrib'de i'mâl olunan feslere mevzû nişanlarımızın resmini ta'lîm ile Efrenc diyârında i'mâl olunan fese bize mahsûs nişanları resm ettirdüb dükkânlarına revaç içün külliyen tevzî'i kat' ve başlı başlarına buldukları mahallerden o makûle diyâr-ı Mağrib [**27a**] nişanlı Efrenc feshi mahallinden celb edenlerden her ne kadar râyici ile olur ise de gezdirdikleri mahallerde fark edemeyenlere taşralılara Mağrib fesi diyerek gālî bahâ ile füruht etmeleri ihtilâl-i nizâm-ı kadîm-i mer'iyyemize bâdî ve ibâdullâha mazarrâtı mûceb olmağla bi'd-defa'ât beynimizde münâza'a vukū'una bâ'is olmuş idi el-hâletü hâzihî beynimiz ıslâh olunup ba'de'l-yevm kadîmden olageldiği vechile diyâr-ı Mağrib'den tevârüd eden envâ'-ı fes ile Efrenc diyârından gelen fesci emti'asını bi'l-cümle fesci esnâfı kethüdâ ve ihtiyârları ve yiğitbaşılar tüccârı yedinde görüp fiyatını bi't-terâzî kat' ettikden sonra ber-mu'tâd kethüdâ ve ihtiyâr ve yiğitbaşılar lonca odasında alâ-hâlihim esnâfına tevzî' edüp esnâf dahi dükkânlarına ba'de'l-vaz' her bir vakitde Mağrib ve Efrenc feslerine ta'yîn olunan fiyat üzere Mağrib fesini cinsini ifâde ederek Mağrib fesine vaz' olunan fiyatla ve Efrenc fesini dahi Efrenc fesi olduğunu beyân ederek fiyat-ı mevzû'asıyla ibâdullâha bey'e cümlemiz kavl ve ittifâk edüp fîmâ ba'd esnâfımızdan bir ferd efrenc fesini ibâdullâha Mağrib fesi olmak bey' etmemelerine cümleten kethüdâ ve ihtiyârlarımız ve yiğitbaşılarımız nezâret edüp ve ederi olur ise tedîbât-ı lâyıkaları icrâsı içün hükkâm-ı kirâma ifâdeye müte'ahhidler olmamızla fîmâ ba'd bu makûle Efrenc diyârından vürûd eden Mağaribe nişanlu fes Mağrib feshi olmak ibâdullâha füruht olunması memnû' olup esnâfımızdan fes bey' edenler râyici üzere Mağrib fesini fiyat-ı mevzû'asıyla ve Efrenc fesini yine fiyat-ı mevzû'asıyla cinsini ifâde ederek tâlibine bey' edüp ve hilâfına hareket ederleri olur ise tedîb olunmak ve kadîmden olageldiği vechile tüccârdan alınan envâ'-ı fes ber-mu'tâ[d] lonca odasında kethüdâ ve ihtiyârlar ve yiğitbaşılar ma'rifetleriyle esnafımızın Âsitâne-i aliyyeye ve Galata dekâkîni olan bâ-fermân-ı âlî mu'teber seksen beş aded gedik ve sergi ve tobracı hisseler üzere tevzî' olunup bir ferde gadr olunmamak bâbında mukaddemâ verilen emr-i âlinin tekîdini hâvî bu def'a dahi yedlerine emr-i

âlîşân sadaka ve ihsân buyrulması niyâzında oldukları İstanbul Mahkemesi'nden huzûr [-ı âlîlerine i'lâm olundu.]

Fî 25 M sene 1237

130 [27a-1] Fâtıma Hatun bt. Lütfullah ile Mehmed Seydâ Efendi b. Abdullah'ın birbirlerinin zimmetlerini ibrâ ettikleri

Mu'ârazadan men'

Ma'rûz[-ı dâ'î-i devlet-i aliyyeleridir ki]

Sâhibe-i arzuhâl mu'arrefetü'z-zât Fâtıma Hatun bt. Lütfullah İstanbul mahkemesinde meclis-i şer'de mukaddemâ dâmâdı ve zikri âtî müfrez mahalle bâ-temessük-ı mütevellî mutasarrıf olup ol vechile vaz'u'l-yed olan derûn-ı arzuhâlde mezkûrü'l-ism el-Hâc Mehmed Seydâ Efendi b. Abdullah muvâcehesinde zîr-i nezâret-i dâ'iyânemde olan evkāfdan İstanbul'da Laleli Çeşme nezdinde Mesih Paşa-yı atîk Mahallesi'nde kâin Alaca Mescid demekle ma'rûf ashâb-ı hayrâtdan merhûm el-Hâc Bayram Kazâkī? Mescid-i şerîfi vakfının hâlâ mütevellîsi müderrisîn-i kirâm-ı zevi'l-ihtirâmdan fazîletlü Mehmed Hâlid Efendi tarafından mürsel vekîl-i şer'îsi câbî-i vakf es-Seyyid el-Hâc Mustafa Ağa b. el-Hâc Veliyüddin hâzır olduğu hâlde vakf-ı mezbûr müsakkafâtından mescid-i merkūm mukābelesinde vâki' beher şehr yüz akçe icâre-i müeccelelü terbî'an bin on zirâ' arsa ve ebniyelü ma'lûmü'l-hudûd bir bâb menzil ber-mûceb-i temessük-ı mütevellî bi'l-icâreteyn tasarrufumda iken menzil-i mahdûd-ı mezkûrdan bir tarafdan vakf-ı mezbûrdan yağlıkçı zevcesi menzili ve ba'zan Bağdâd Mustafa Ağa menzili ve bir tarafdan Rûznâmçeci vakfından yine benim tasarrufumda olan matbah ve tahtında kârgîr mahzen mahalli ve ba'zan vakf-ı merkūmdan yine benim tasarrufumda ibkā eylediğim mahallin bahçesi ve bir tarafdan Çelebi Mehmed Ağa zevcesi diğer Fâtıma Hatun menzili ve ba'zan Çukadâr Mustafa Ağa menzili ve taraf-ı râbi'i tarîk-i âm ile mahdûd teberru'an [terbî'an] üç yüz kırk zirâ' arsasını re'y-i mütevellî ile mücelle-i mezkûresinden beher şehr kırk beş akçe icâre ta'yîniyle ifrâz ve bin iki yüz otuz üç senesi Zilka'deti'ş-şerîfesinin on beşinci günü merkūm el-Hâc Mehmed Seydâ Efendi'ye bâ-re'y-i mütevellî ferağ ve tefvîz eylediğimde ol dahi teveffüz ve kabûl edüp lâkin ben mahâll-i müfrez-i mezkûru mezbûr el-Hâc Mehmed Seydâ Efendi'ye ber-vech-i muharrer ferağ eder olduğumda ölünceye değin beni idâre etmek şartıyla ferağ ve tefvîz ol dahi ol şartla tefevvüz ve kabûl etmeğin şürût-ı mezkûr ile olan ferağ-ı merkūmun adem-i sıhhatine binâen mahâll-i müfrez-i merkūmu yine bâ-re'y-i mütevellî geru bana ferağ etmek üzere merkūm el-Hâc Mehmed Seydâ Efendi'ye tenbîh olunmak matlûbumdur deyü da'vâya tasaddî eylediğimde ol dahi ba'de'l-inkâr muslihûn tavassutuyla beynimiz tevfîk ve ıslâh olunup merkūm el-Hâc Mehmed Seydâ Efendi kat'an li'n-nizâ' ve ref'an li'l-husûme kendi mâlından teberru'an nakden bana iki yüz elli guruş def'

ve teslîm ben dahi yedinden ahz ü kabz ve emriyle umûruma sarfla istihlâk eyledim fîmâ ba'd mahâll-i müfrez-i merkūma ve ferağ-ı mezkûra müte'allika merkūm el-Hâc Mehmed Seydâ Efendi ile vechen mine'l-vücûh kat'a da'vâ ve nizâ'ım kalmayup bi'l-cümle husûs-ı mezkûra ve meblağ-ı müstehlek-i merkūmun istirdâdına ve işbu târih-i i'lâma gelince her birimizin âharın zimmetinde hukūk-ı şer'iyyeden bir akçe ve bir habbe ve bir nesne hakkımız kalmamak manasına âmme-i de'âvî ve kâffe-i mutâlebâtdan şürût-ı müfsideden ârî ibrâ-i âmm-ı sahîh-i şer'î ve iskāt-ı tamm-ı sarîh-i mer'î ile her birimiz âharın zimmetini kabûlü hâvî ibrâ ve iskāt ve bu vechile külliyen kat'-ı nizâ' eyledik deyü ikrâr ve tasdîkleri tescîl ve huzûr [-ı âlîlerine i'lâm olundu.]

Fî-gurreti S sene 1237

131 [27a-2] Begos v. Agob'un, Rüstempaşa vakfından icareli iki odayı Sarraf Mikail v. Agob'a sattığı

Bin beş yüz guruşa oda mübâya'ası aded 2

Ma'rûz[-ı dâ'î-i devlet-i aliyyeleridir ki]

Sarraf tâifesinden Begos v. Agob nâm zimmî meclis-i şer'-i münîrde bâ'isü'l-i'lâm Sarraf Mikail v. diğer Agob nâm zimmî muvâcehesinde takrîr-i kelâm edüp İstanbul'da Mahmud Paşa Câmi'-i şerîfi kurbünde müteveffâ Rüstempaşa Evkāfı müsakkafâtından Sultan Odaları demekle arîf bir bâb hanın fevkānîsinde sağ tarafda kâin onuncu bir bâb ve sol tarafda vâki' üçüncü bir bâb ki cem'an iki bâb odalar derûnlarında mevcûde ve başmuhâsebede mukayyed gedik tâ'bir olunur akd-i âti'z-zikrin sudûruna değin bir kıt'a sûret mantûkunca müstakillen yedimde mülküm olan âlât-ı lâzıme-i ma'lûmelerimi tarafeynden bi'l-îcâb ve'l-kabûl bâtten ve sahîhan bi-safkatin vâhidetin mersûm Sarraf Mikail zimmîye bin beş yüz guruş semen-i medfû' ve makbûza bey' ve temlîk ve teslîm eylediğimde ol dahi ber-vech-i muharrer iştirâ ve temellük ve tesellüm ve kabz ve kabûl edüp mebî'-i mezkûrun tağrîr ve gabnine müte'allika âmme-i de'âvîden tarafeynden her birimiz âharın zimmetini ibrâ-i âmm ile kabûlü hâvî ibrâ ve iskāt etmemizle ba'de'l-yevm âlât-ı mezkûrelerde benim aslâ ve kat'â alâka ve medhalim kalmayup mersûm Sarraf Mikail zimmînin mülk-i müşterâsı olmuşdur deyü ba'de'l-ikrâr ve't-tasdîk mersûm Sarraf Mikail zimmî âlât-ı mezkûrelerin kaleminde mesfûr Sarraf Begos zimmî üzerine olan kayd-ı atîki ref' ve terkīn-birle bu def'a kendi ismine kayd ile yedine müceddeden sûret i'tâsı niyâzında olmağın bu makūle kaleminde mukayyed oda gediği âlât-ı lâzımeleri bey' olundukta bâyi'in ismine olan kaydı ref' ve terkīn-birle müşteri ismine kayd ve yedine müceddeden bir kıt'a sûret i'tâsı iktizâ eylediği İstanbul Mahkemesi'nden huzûr [-ı âlîlerine i'lâm olundu.]

Fî 5 S sene 1237

132 [27a-3] Begos v. Agob'un, Rüstempaşa vakfından icareli odayı Sarraf Mikail v. Agob'a sattığı

Bin beş yüz guruşa oda mübâya'ası aded 1

Ma'rûz[-ı dâ'î-i devlet-i aliyyeleridir ki]

Sarraf tâifesinden Begos v. Agob nâm zimmî meclis-i şer'-i münîrde bâ'isü'l-i'lâm Sarraf Mikail v. diğer Agob nâm zimmî muvâcehesinde takrîr-i kelâm edüp İstanbul'da Mahmud Paşa Câmi'-i şerîfi kurbünde müteveffâ Rüstempaşa Evkāfı müsakkafâtından Sultan Odaları demekle ma'rûf bir bâb hanın tahtânîsinde sol tarafda kâin on birinci bir bâb oda derûnunda mevcûde ve başmuhâsebede mukayyed gedik tâ'bir olunur akd-i âti'z-zikrin sudûruna değin bir kıt'a sûret mantûkunca müstakillen yedimde mülküm olan âlât-ı lâzıme-i ma'lûmemi tarafeynden bi'l-îcâb ve'l-kabûl bâtten ve sahîhan bi-safkatin vâhidetin mersûm Sarraf Mikail zimmîye bin beş yüz guruş semen-i medfû' ve makbûza bey' ve temlîk ve teslîm eylediğimde ol dahi ber-vech-i muharrer iştirâ ve temellük ve tesellüm ve kabz ve kabûl edüp mebî'-i mezkûrun tağrîr ve gabnine müte'allika âmme-i de'âvîden tarafeynden her birimizin âharın [zimmetini] ibrâ-i âm ile kabûlü hâvî ibrâ ve iskāt etmemizle ba'de'l-yevm âlât-ı lâzıme-i ma'lûmede benim aslâ ve kat'an alâka ve medhalim kalmayup mersûm Mikail zimmînin mülk-i müşterâsı olmuşdur deyü ba'de'l-ikrâr ve't-tasdîk mersûm Sarraf [**27b**] Mikail zimmî âlât-ı lâzıme-i mezkûrenin kaleminde mesfûr Sarraf Begos zimmî üzerine olan kayd-ı atîki ref' ve terkīn-birle bu def'a kendi ismine kayd ile yedine müceddeden kayd i'tâsı niyâzında olmağın bu makūle kalemde mukayyed oda gediği âlât-ı lâzıme-i ma'lûmeleri bey' olundukta bâyi'in ismine olan kaydı ref' ve terkīn-birle müşteri ismine kayd ve yedine müceddeden bir kıt'a sûret i'tâsı iktizâ eylediği İstanbul Mahkemesi'nden huzûr [-ı âlîlerine i'lâm olundu.]

Fî 5 S sene 1237

133 [27b-1] Ebete bt. Sahak'ın, tuhafiyeci dükkânı gediğini Manil v. Sekyas'a sattığı

Tuhafcı mübâya'ası gediği 2.000

Ma'rûz[-ı dâ'î-i devlet-i aliyyeleridir ki]

İstanbul'da Kumkapı kurbünde İncirdibi nâm mahalde Karabıçak sokağında mütemekkine Uncu Baron zevcesi Ebete bt. Sahak nâm Nasrâniye tarafından husûs-ı âtîde ikrâra vekîl olduğu şahsını bilür Fincancı Mardros v. Zakar ve Fincancı Avanes v. Kocasar nâm zimmîler şehâdetleriyle sâbit olan Fincancı Karabet v. Begos nâm zimmî meclis-i şer'-i münîrde bâ'isü'l-i'lâm tuhafcı ve fincancı Manil v. Sekyas

nâm zimmî muvâcehesinde bi'l-vekâle takrîr-i kelâm edüp müvekkilem mesfûre Ate Nasrâniye İstanbul'da Sultan Bâyezid kolluğu tahtında çeşme sırasında Asvadi zimmî dükkânına muttasıl bir bâb tuhafcı dükkânı derûnunda mevcûde başmuhâsebede mukayyed gedik tâ'bir olunur akd-i âti'z-zikrin sudûruna değin bir kıt'a sûret mantûkunca müstakilleten yedimde mülküm olan âlât-ı lâzıme-i ma'lûmemi tarafeynden bi'l-îcâb ve'l-kabûl bâtten ve sahîhan bi-safkatin vâhidetin mersûm Manil zimmîye iki bin guruş semen-i medfû' ve makbûza bey' ve temlîk ve teslîm eylediğimde ol dahi ber-vech-i muharrer iştirâ ve temellük ve tesellüm ve kabz ve kabûl etmekle mebî'-i mezkûrun tağrîr ve gabnine müte'allika âmme-i de'âvîden her birimiz âharın zimmetini ibrâ-i âmm ile kabûlü hâvî ibrâ ve iskāt etmemizle ba'de'l-yevm âlât-ı lâzıme-i ma'lûmede benim aslâ ve kat'â alâka ve medhalim kalmayup mersûm Manil zimmînin mülk-i müşterâsı olmuşdur dedi deyü bi'l-vekâle eylediği takrîrini mersûm zimmî ba'de't-tasdîk mersûm Manil zimmî âlât-ı lâzıme-i mezkûrenin kaleminde müvekkile-i mesfûre Ate Nasrâniye üzerine olan kayd-ı atîki ref' ve terkīn-birle bu def'a kendi ismine kayd ile yedine müceddeden sûret i'tâsı niyâzında olmağın bu makūle kalemde mukayyed gedik âlât-ı lâzımeleri bey' olundukta bâyi'in ismine olan kaydı ref' ve terkīn-birle müşteri ismine kayd ve yedine müceddeden bir kıt'a sûret i'tâsı iktizâ eylediği İstanbul Mahkemesi'nden huzûr [-ı âlîlerine i'lâm olundu.]

Fî 5 S sene 1237

134 [27b-2] Firari Apanozlu Yorgaki'nin dükkânındaki malların devlet tarafından zapt edildiği

Firâri-i mersûmun emvâlini cânib-i mîrîden zabt

Ma'rûz[-ı dâ'î-i devlet-i aliyyeleridir ki]

Sâdır olan fermân-ı şerîflerine imtisâlen hâlâ İstanbul Balkapanı nâzırı es-Seyyid el-Hâc Ahmed Ağa ve tüccârından el-Hâc Mahmud Ağa ve nâzır-ı sâbık el-Hâc Feyzullah Ağa ve el-Hâc Mehmed Ağa ve el-Hâc Abdulkādir Efendi ve Mehmed Râşid Ağa ve Alemdâr Mehmed Ağa ve kapan-ı mezkûr Bölükhamalı Kara Alemdâr ve diğer Bölükhamalı Salih Alemdâr İstanbul mahkemesinde meclis-i şer'de kapan-ı mezkûr nâibi efendi dâ'îleri hâzır olduğu hâlde işbu arzuhâl ve derkenârda mezkûr kâffe-i emvâli cânib-i mîrîden zabt olunan kapan-ı merkūm tüccârından firâri Apanozlu Yorgaki nâm hâinin kapan-ı merkūmda iki yüz yirmi iki yedek don ve çerviş yağı vardır deyü mukaddemâ ihbâr olunmuş ve firâri-i mersûmun mâlı olmak üzere zikr olunan iki yüz yirmi iki yedek yağdan yüz üç yedek don ve çerviş yağı işbu târihe gelince mumcuyâna ve sâire bey' ettirilmiş olup lâkin zikr olunan yağdan bâkī el-yevm mevcûd olan yüz on dokuz yedek revgan-ı don ve çervişin altmış dört yedeği firâri-i mersûmun nişanıyla firâri-i mersûmun mâlı olup ve mâ'adâsı olan elli beş

yedeği sâhib-i arzuhâl Manol zimmînin müstakil kendi nişanıyla mesfûr Manol zimmînin mâlı olduğunu ve el-yevm kapan-ı mezkûrdan mevcûd ettiğini mesfûr Manol zimmî hâzır iken ihbâr ve tahkîkleri huzûr [-ı âlîlerine i'lâm olundu.]

Fî 8 S sene 1237

135 [27b-3] Erzurum'dan İstanbul'a getirilen koyunların kasap esnafına dağıtımı

Bu def'a Der-aliyye'ye gelen ağnâm tevzî'i

Ma'rûz[-ı dâ'î-i devlet-i aliyyeleridir ki]

Erzurum tarafından Der-aliyye'ye cem'an on bir bin yüz re's Karaman ağnâmı sevk ve tesyîr eden celeb tâifesinden sekiz yüz re's Karaman ağnâmının mâliki Abdülgafur Bey ve altı yüz elli re's ganemin mâliki Ali Bey ve altı yüz re's ganemin mâliki Resul Bey ve dokuz yüz re's ganemin mâliki Memiş Bey ve def'a dokuz yüz re's ganemin mâliki mezbûr Memiş Bey ve def'a dokuz yüz re's ganemin mâliki mezbûr Memiş Bey ve def'a sekiz yüz re's ganemin mâliki mezbûr Memiş Bey ve def'a sekiz yüz re's ganemin mâliki mezbûr Memiş Bey ve dokuz yüz re's ganemin mâliki diğer Ali Bey ve dokuz yüz re's ganemin mâliki Süleyman Bey ve sekiz yüz elli re's ganemin mâliki Ahmed Bey ve dokuz yüz elli re's ganemin mâliki diğer Süleyman Bey ve dokuz yüz re's ganemin mâliki Ebûbekir Bey ve üç yüz re's ganemin mâliki Mehmed Bey'den her biri meclis-i şer'-i münîrde kasab ustalarından Eğrikapı kethüdâsı es-Seyyid el-Hâc Osman Efendi ve Edirnekapılı İbrahim Ağa ve Topkapılı Mustafa Ağa ve Eyüblü Molla Feyzullah ve Hasköylü Mehmed Ağa ve es-Seyyid el-Hâc İbrahim Ağa ve es-Seyyid Hasan Efendi ve Mimarlı Mehmed Ağa ve Mercanlı el-Hâc Ali ve diğer Mimarlı Mehmed Ağa ve sâirleri hâzır oldukları hâlde kassabân esnâfının kethüdâsı el-Hâc Hasan Ağa b. el-Hâc Osman mahzarında her biri takrîr-i kelâm edüp biz ber-vech-i muharrer mâlikleri olduklarımız hayvânât-ı mezkûreyi bundan akdemce bâ-fermân-ı âlî verilen nizâm üzere lühûmunun beher kıyyesini kassabân esnâfına otuz yedi para ve kuyruklarının beher kıyyesini elli para ve ağnâm sakatlarını on para ve keçi sakatlarını beşer para i'tibâriyle ber-mûceb-i nizâm bu sene celebleri dört gün ve bizim ağnâmımızı sekiz gün kassabân esnâfına tevzî' ve ağnâm-ı mezkûrenin mikdâr ve semenlerini mübeyyin yaftalarını hîn-i tevzî'den otuz bir gün mürûrunda bize teslîme kethüdâ-yı merkûm ve akçelerini hîn-i tevzî'den elli bir gün mürûrunda bize tamamen îfâya ve lühûmun beher kıyyesini narh-ı cârî üzere kırkar paraya ve kuyruğun beher kıyyesini elli üçer paraya ibâdullâha bey'e hâlâ hâssa kasabbaşısı efendi hazretlerinin inzımâm-ı re'y ile esnâf-ı merkûmûn ta'ahhüd ve tarafeynden her birimiz âharın ta'ahhüdünü kabûl eyledik dediklerini kethüdâ-yı merkûm ba'de't-tasdîk ber-mûceb-i nizâm tevzî'e ta'ahhüd eyledikleri İstanbul Mahkemesi'nden huzûr [-ı âlîlerine i'lâm olundu.]

Fî 5 S sene 1237

136 [28a-1] Anbar-ı âmireden habbâzan esnafına dağıtılacak olan buğdayın cins ve fiyatının belirlenmesi

hınta İʿlâm[ı]

Maʿrûz[-ı dâʿî-i devlet-i aliyyeleridir ki]

Sâdır olan fermân-ı âlîlerine imtisâlen işbu telhîsi mûcebince bu defʿa mîrî anbarlarından habbâzân esnâfına tevzîʿ ve iʿtâ buyrulan kırk bin keyl zahâyirin on beş bin keyli Arnabud keyli [hıntası] olup beher keyli yüz altmış iki paraya ve beş bin keyli mukaddem kol sırasıyla verilen hıntaya mahsûb olup beher keyli yüz elli paraya ve on beş bin keyli korno hıntası olup beher keyli yüz altmış iki paraya ve defʿa beş bin keyli korno hınta olup beher keyli yüz altmış iki paraya olmağla zehâir-i mezkûrenin ecnâs ve fiyatı minvâl-i muharrer üzere idüğü ihbâr olunduğu İstanbul Mahkemesi'nden huzûr [-ı âlîlerine iʿlâm olundu.]

Fî 17 S sene 1237

137 [28a-2] Seyyid Mehmed Rıza Bey'in, Sarraf Haçador v. Mardiros'a olan borcunu ödemesi gerektiği

4.000 guruşa hüküm

Maʿrûz[-ı dâʿî-i devlet-i aliyyeleridir ki]

Arzuhâl eden Sarraf Haçador v. Mardiros nâm zimmî İstanbul mahkemesinde meclis-i şerʿ-i enverde derûn-ı arzuhâlde ismi mezkûr züʿamâdan es-Seyyid Mehmed Rızâ Bey b. es-Seyyid Mehmed Esad muvâcehesinde işbu yedimde olan bin iki yüz otuz altı senesi Muharremi'l-harâmının on dokuzuncu günü târihiyle müverrah bir kıtʿa temessük mantûkunca mûmâ-ileyh es-Seyyid Mehmed Rızâ Bey zimmetinde cihet-i karz-ı şerʿîden dört bin guruş alacak hakkım olmağla hâlâ taleb ederim deyü eylediği daʿvâsını mûmâ-ileyh Mehmed Rızâ Bey bi-tamâmihâ tâyiʿan ve katʿiyyen ikrâr u iʿtirâf etmeğin alâ-mûcebi ikrârihi meblağ-ı merkûm dört bin guruşun bi't-taleb müddeʿî-i mesfûra edâsıyla mûmâ-ileyh es-Seyyid Mehmed Rızâ Bey ilzâm olunduğu huzûr [-ı âlîlerine iʿlâm olundu.]

Fî 5 S sene 1237

138 [28a-3] Mardiros v. Markos'un, oda gediğini Abraham v. Avanes'e sattığı

2.000 guruşa bir bâb oda gediği mübâyaʿası

Maʿrûz[-ı dâʿî-i devlet-i aliyyeleridir ki]

Sarraf tâifesinden Mardiros v. Markos nâm zimmî meclis-i şerʿ-i münîrde bâʿisü'l-iʿlâm Naʿlbandoğlu Abraham v. Avanes nâm zimmî muvâcehesinde takrîr-i kelâm

edüp İstanbul'da Mahmud Paşa Câmi'-i şerîfi kurbünde müteveffâ Rüstempaşa Evkāfı müsakkafâtından Sultan Odaları demekle arîf bir bâb hanın fevkānîsinde sağ tarafında vâki' altıncı bir bâb oda derûnunda mevcûde başmuhâsebede mukayyed gedik tâ'bir olunur akd-i âti'z-zikrin sudûruna değin bir kıt'a sûret mantûkunca müstakillen yedimde mülküm olan âlât-ı lâzıme-i ma'lûmemi tarafeynden bi'l-îcâb ve'l-kabûl bâtten ve sahîhan bi-safkatin vâhidetin mersûm Abraham zimmîye iki bin guruş semen-i medfû' ve makbûza bey' ve temlîk ve teslîm eylediğimde ol dahi ber-vech-i muharrer iştirâ ve temellük ve tesellüm ve kabz ve kabûl edüp mebî'-i mezkûrun tağrîr ve gabnine müte'allika âmme-i de'âvîden tarafeynden her birimiz âharın zimmetini ibrâ-i âmm ile kabûlü hâvî ibrâ ve iskāt etmemizle fîmâ ba'd âlât-ı lâzıme-i mezkûrede benim alâka ve medhalim kalmayup mesfûr Abraham zimmînin mülk-i müşterâsı olmuşdur deyü ba'de'l-ikrâr ve't-tasdîk mersûm Abraham zimmî âlât-ı mezkûrenin kaleminde mesfûr Sarraf Mardiros zimmî üzerine olan kayd-ı atîki ref' ve terkīn-birle bu def'a kendi ismine kayd ile yedine müceddeden sûret i'tâsı niyâzında olmağın bu makūle kalemde mukayyed oda gedik âlât-ı lâzımeleri bey' olundukta bâyi'in ismine olan kaydı ref' ve terkīn-birle müşteri-i mersûm ismine kayd ve yedine müceddeden bir kıt'a sûret i'tâsı iktizâ eylediği İstanbul Mahkemesi'nden huzûr-ı âlîlerine i'lâm olundu.

Fî 16 S sene 1237

139 [28a-4] Çukacı Mihal v. Dimitri'nin, çukacı dükkânı gediğini Fesci Ahmed Ağa'ya sattığı

6.000 guruşa çukacı mübâya'ası

Ma'rûz[-ı dâ'î-i devlet-i aliyyeleridir ki]

Çukacı Mihal v. Dimitri nâm zimmî meclis-i şer'-i münîrde bâ'isü'l-i'lâm Fesci Ahmed Ağa b. Salih b. Yunus nâm kimesne mahzarında takrîr-i kelâm edüp İstanbul'da Duâmeydanı'nda abacılar çarşısında fesciler sokağında vâki' Fesci Hacı Paşa ve Kapamacı Sakaoğlu dükkânları beynlerinde kâin hâzırcı tâ'bir olunur bir kepenkli bir bâb çukacı dükkânı derûnunda mevcûde başmuhâsebede mukayyed beyne'l-hiref gedik tâ'bir olunur akd-i âti'z-zikrin sudûruna değin bir kıt'a sûret mantûkunca müstakillen yedimde mülküm olan âlât-ı lâzıme-i ma'lûmemi tarafeynden bi'l-îcâb ve'l-kabûl bâtten ve sahîhan bi-safkatin vâhidetin mezbûr Fesci Ahmed Ağa'ya altı bin guruş semen-i medfû' ve makbûza bey' ve temlîk ve teslîm eylediğimde ol dahi ber-vech-i muharrer iştirâ ve temellük ve tesellüm ve kabz ve kabûl etmekle mebî'-i mezkûrun tağrîr ve gabnine müte'allika âmme-i de'âvîden tarafeynden her birimiz âharın zimmetini ibrâ-i âm ile kabûlü hâvî ibrâ ve iskāt etmemizle fîmâ ba'd âlât-ı lâzıme-i mezkûrede benim kat'â alâka ve medhalim kalmayup mezbûr Fesci Ahmed Ağa'nın mülk-i müşterâsı olmuşdur deyü ba'de'l-ikrâr ve tasdîk mezbûr Fesci

Ahmed Ağa âlât-ı mezkûrenin kaleminde mesfûr Çukacı Mihal zimmî üzerine olan kayd-ı atîki ref‘ ve terkîn-birle bu def‘a kendi ismine kayd ile yedine müceddeden sûret i‘tâsı niyâzında olmağın bu sûretde kalemde mukayyed zikr olunan gedik âlât-ı lâzımesinin bâyi‘-i mesfûr ismine olan kaydı ref‘ ve terkîn-birle müşteri-i mezbûr Fesci Ahmed Ağa ismine kayd ve yedine müceddeden sûret i‘tâsı iktizâ eylediği İstanbul Mahkemesi’nden huzûr [-ı âlîlerine i‘lâm olundu.]

Fî 18 S sene 1237

140 [28a-5] Anbar-ı âmireden habbâzan esnafına dağıtılacak olan buğdayın cins ve fiyatının belirlenmesi

4.000 keyl hıntası i‘lâmı

Ma‘rûz[-ı dâ‘î-i devlet-i aliyyeleridir ki]

Sâdır olan fermân-ı âlîlerine imtisâlen işbu telhîsi mûcebince bu def‘a mîrî anbarlarından esnâfına tevzî‘ ve i‘tâ buyrulan kırk bin keyl zehâirin yirmi beş bin keyli Arnabud hıntası olup beher keyli yüz altmış iki paraya ve on bin keyli korno hıntası olup beher keyli yüz altmış iki paraya olup ve beş keyli mukaddem kol sırasıyla verilen hıntaya mahsûb olup beher keyli yüz elli paraya olmağla zehâir-i mezkûrenin ecnâs ve fiyatı minvâl-i muharrer üzere idüğü ihbâr olunduğu İstanbul Mahkemesi’nden huzûr [-ı âlîlerine i‘lâm olundu.]

Fî 24 S sene 1237

141 [28a-6] Döküncü, Yorgi ve Yuvan’ın, Hasan Mîrî Ahmed Efendi’ye olan borçlarını ödemeleri gerektiği

700 guruşa hüküm

Ma‘rûz[-ı dâ‘î-i devlet-i aliyyeleridir ki]

Müderrisîn-i kirâm-ı zevi’l-ihtirâmdan Hasan Mîrî Ahmed Efendi b. Ahmed Efendi İstanbul mahkemesinde meclis-i şer‘-i münîrde bakkāl esnâfından Döküncü v. Abraham ve Yorgi v. Tanaş ve Yuvan v. İstati nâm zimmîler muvâcehelerinde ben sene-i sâbıkā Cemâziyelâhiresi’nin üçüncü günü vilâyet-i Rumeli’nde Badracık kazâsında nâibü’ş-şer‘ iken kazâ-i mezbûrda mütemekkin Konomoğlu Yorgaki v. Atam zimmîye poliçe tarîkiyle mâlımdan ikrâz ve teslîm ol dahi iktirâz ve kabz ve istihlâk edüp ol vechile zimmetinde bana deyni olan bin üç yüz yetmiş guruş ile beni mahmiye-i İstanbul’da mütemekkin gāib ani’l-meclis Bakkāl Kibritoğlu Atanos v. Hristo zimmî üzerine poliçe tarîkiyle gıyâbında havâle ben dahi ba‘de’l-kabûl mahmiye-i mezbûreye gelüp yedime i‘tâ ettiği poliçe temessükünü zimmî-i mesfûra idâne ve havâle-i mezkûreyi i‘lâm eylediğimde ol dahi meblağ-ı mezbûra

dâminim deyü havâle-i mezkûreyi kabûl edüp ba‘dehû huzûr-ı hâkimü’ş-şer‘de mesfûrdan da‘vâ eylediğimde ol vechile müdde‘âm olan meblağ-ı mezbûr bin üç yüz yetmiş guruşa bi’l-emr ve’l-kabûl mesfûrdan Döküncü ve Yorgi ve Yuvan zimmîler bi’l-ma‘iyye kefîl bi’l-mâl ve dâmin olmalarıyla meblağ-ı mezbûr bin üç yüz yetmiş guruş kefâlet-i mahkiyelerine binâen mesfûrûndan taleb ederim deyü tasaddî eylediğim da‘vâmdan bâ-vesâtet-i muslihîn yedi yüz guruş üzerine ba‘de akdi’l-musâlaha ve’l-kabûl bedel-i sulh-i merkūmdan mâ‘adâ bin üç yüz yetmiş guruşa varınca ziyâdesi olan [**28b**] altı yüz yetmiş guruşa müte‘allika âmme-i da‘vâdan asıl-ı gāib-i mesfûrun ve küfelâ-i mersûmdan Döküncü ve Yorgi ve Yuvan zimmîlerin zimmetlerini kabûllerini hâvî ibrâ ve iskāt etmemle ibrâdan müstesnâ bedel-i sulh-i mezkûr yedi yüz guruşu mesfûrûndan taleb ederim deyü da‘vâ ettikte onlar dahi cevâblarında kaziyye minvâl-i muharrer üzere olduğunu bi-tamâmihâ ikrâr u i‘tirâf etmeleriyle alâ-mûcebi ikrârihim bedel-i sulh-i mezkûr yedi yüz guruşu bi’t-taleb müdde‘î-i mûmâ-ileyhe edâ ve teslîmleriyle mesfûrûn Döküncü ve Yorgi ve Yuvan zimmîler ilzâm olundukları huzûr [-ı âlîlerine i‘lâm olundu.]

Fî 14 S sene 1237

142 [28b-1] Esirci Memiş Ağa b. Abdullah’ın, firari olması sebebiyle evinin kapısı açılarak içerisindeki eşyaların sayıldığı

Menzil küşâdı

Ma‘rûz[-ı dâ‘î-i devlet-i aliyyeleridir ki]

Sâdır olan fermân-ı âlîlerine imtisâlen savb-ı şer‘-i enverden mürsel baş [kâtib] İbrahim Ârif Efendi dâ‘îleri İstanbul’da Aksaray kurbünde Alem Bey Mahallesinde vâki‘ sâhibe-i arzuhâl Refia Hanım bt. Giridî İbrahim Efendi b. Ali’nin bâtemessük-ı mütevellî bi’l-icâreteyn mutasarrıfe olduğu ma‘lûmü’l-hudûd bir bâb menzile ma‘an ümenâ-i şer‘den Çukadâr Süleyman Ağa b. Ahmed ve Muhzır Osman Çelebi b. Süleyman ile menzil-i mezkûra varup husûs-ı mezkûra mübâşir ta‘yîn olunan dîvân-ı âlî çavuşlarından el-Hâc Derviş Ömer Ağa b. Hasan ve mahalle-i mezbûre İmâmı İbrahim Efendi b. Osman ve ahâlîsinden Mehmed Emin Ağa b. Abdulkādir ve Kapıçukadâr[ı] Mustafa Ağa b. İbrahim ve Yakub Ağa b. el-Hâc Ahmed ve Tütüncübaşı Mustafa Ağa b. Ahmed ve Mehmed Alemdâr b. İbrahim ve diğer Mehmed Emin Ağa b. İsmail ve Ali Ağa b. İsmail ve Bekçi es-Seyyid İbrahim Beşe b. es-Seyyid Ali nâm kimesneler ile varup menzil-i mezkûrda müşâhereten müstecir iken müddet-i vâfireden berü mukaffelen terk ve ta‘til-birle diyâr-ı âhara firâr ve gaybet-i münkatı‘a ile gāib ve mefkūdlar olan Esirci Memiş Ağa b. Abdullah ile zevce Âişe nâm-ı diğer Zîbâ Kadın bt. Abdurrahman’ın müsteciren sâkinler oldukları menzil-i mezkûrun kuflunu feth ve küşâd ve derûnunda zuhûr eden mâllar tahrîr ve gāibân-ı zevcân-ı mezbûrânın halleri mütebeyyin oluncaya değin

kıbel-i şer'den kayyım nasb olunan mezbûre Refia Hanım'ın pederi merkūm Giridî İbrahim Efendi yedine bir kıt'a mümzâ ve mahtûm defter mantûkunca li-ecli'l-hıfz îdâ' ve teslîm olunduğunu kayyım-ı mezbûr muvâcehesinde meclis-i şer'a inhâ eylediklerinde ol dahi tasdîk eylediği tescîl ve İstanbul Mahkemesi'nden huzûr [-ı âlîlerine i'lâm olundu.]

Fî 15 S sene 1237

143 [28b-2] Seyyid Hâfız Mustafa Efendi'nin, Seyyid Mustafa Beşe'ye olan borcunu ödemesi gerektiği

İki bin beş yüz elli altı guruşa hüküm

Ma'rûz[-ı dâ'î-i devlet-i aliyyeleridir ki]

Sâhib-i arzuhâl tüccârdan Mustafa Beşe b. es-Seyyid Mehmed nâm kimesne İstanbul mahkemesinde meclis-i şer'-i şerîf-i enverde derûn-ı arzuhâl[de] isimleri mezkûr Mısırçarşısı attârlarından es-Seyyid el-Hâc Hâfız Mustafa Efendi b. es-Seyyid el-Hâc Mehmed muvâcehelerinde merkūmun şerîki el-Hâc Mustafa b. Osman hâzır oldukları hâlde benim hâlâ Anapa kazâsında sâkin es-Seyyid İsmail Ağa b. es-Seyyid Mustafa b. Abdullah zimmetinde yedimden ve mâlımdan iştirâ ve kabz eylediği ma'lûmü'l-mikdâr kirbas semeninden iki bin beş yüz elli altı guruş alacak hakkım olmağla gāib-i mezbûr es-Seyyid İsmail Ağa beni işbu yedimde olan bin iki yüz otuz üç senesi Zilhicceti'ş-şerîfesinin yirmi birinci günü târihiyle müverrah bir kıt'a temessük mantûkunca Âsitâne-i aliyyeye duhûlümden yüz seksen bir gün tamamında edâ olunmak üzere meblağ-ı merkūm iki bin beş yüz elli altı guruş ile beni poliçe tarîkiyle ancak mezbûr es-Seyyid el-Hâc Hâfız Mustafa Efendi üzerine gıyâbında havâle eylediğinde ben dahi Âsitâne-i aliyyeye gelüp havâle-i mezkûreyi merkūm es-Seyyid el-Hâc Hâfız Mustafa Efendi'ye ifâde ve temessük-ı mezkûrumu irâe eylediğimde ol dahi meblağ-ı mezbûra dâminim deyü havâle-i mezkûreyi kabûl ettikden sonra ecel-i merkūm hulûl edüp hâlâ bana edâ etmemekle meblağ-ı merkūm iki bin beş yüz elli altı guruşu hâlâ mezbûr es-Seyyid el-Hâc Mustafa Efendi'den taleb ederim deyü da'vâ ettikte mezbûr es-Seyyid el-Hâc Mustafa Efendi cevâbında kaziyye minvâl-i muharrer üzere olduğunu bi-tamâmihâ tâyi'an ve kat'iyyen ikrâr u i'tirâf etmeğin alâ-mûcebi ikrârihi meblağ-ı merkūm iki bin beş yüz elli altı guruşun bi't-taleb müdde'î-i mezbûr es-Seyyid Mustafa Beşe'ye edâsıyla merkūm es-Seyyid el-Hâc Hâfız Mustafa Efendi ilzâm olunduğu huzûr [-ı âlîlerine i'lâm olundu.]

Fî 8 S sene 1237

144 [28b-3] Karahisâr-ı şarkî'deki Üryan Baba Zâviyesinin zâviyedârı Seyyid Hasan b. Şerefeddin'e berat verilmesi

Berât istid'âsı

Ma'rûz[-ı dâ'î-i devlet-i aliyyeleridir ki]

Sâdır olan fermân-ı âlîlerine imtisâlen işbu arzuhâl derkenâra nazar olundukta Karahisâr-ı şarkī kazâsına muzâfe Göziyet nâhiyesine tâbi' Ahurcuk nâm karyede vâki' Üryân Baba Zâviyesi'nin hissedârlığına evlâdiyet ve meşrûtiyet üzere sâhib-i arzuhâl es-Seyyid Hasan b. Şerefeddin bâ-berât-ı şerîf-i âlîşân mutasarrıf olup lâkin yedimde olan berâtı zâyi' olmağla zâyi'den yedine bir kıt'a berât-ı şerîf-i âlîşân inâyet ve ihsân buyrulmak bâbında istid'â-yı inâyet eylediği meâl-i arzuhâlden ve hissedârlık-ı mezkûr es-Seyyid Ali veledeş an-evlâd-ı vâkıf kasr-ı yedinden el-yevm mezbûr es-Seyyid Hasan b. Şerefeddin ammizâdeş an-evlâd-ı vâkıf üzerinde olduğu derkenârdan müstebân oldukdan sonra karye-i mezbûre ahâlîsinden es-Seyyid Hüseyin Ağa b. Ahmed ve es-Seyyid Hâfız Abdurrahim Ağa b. Abdullah ve es-Seyyid Mahmud Ağa b. Osman ve es-Seyyid Mustafa Ağa b. Yusuf nâm kimesnelerin meclis-i şer'de el-yevm zâviyedârlık-ı mezkûr hissedârlığına merkūm es-Seyyid Hasan b. Şerefeddin bâ-berât mutasarrıf olduğu bi'l-muvâcehe alâ-tarîkı'ş-şehâde haber vermeleriyle mütehakkık olmağın bu sûretde sâhib-i arzuhâl merkūmun istid'âsı üzere zâyi'den yedine berât-ı şerîf-i âlîşân sadaka ve ihsân buyrulmak iktizâ eylediği İstanbul Mahkemesi'nden huzûr [-ı âlîlerine i'lâm olundu.]

Fî 21 S sene 1237

145 [28b-4] Fenerkapısı'nda ikamet eden Rum milletinden Milah'ın Müslüman olduğu

Nasrâniye-i sagīrin İslâm i'lâmı

Ma'rûz[-ı dâ'î-i devlet-i aliyyeleridir ki]

Mahmiye-i İstanbul'da Fenerkapısı dâhilinde Patrikhâne kurbünde Çizmeci Sokağı mütemekkinlerinden Rum tâifesi nisvânından tahmînen on üç yaşında mua'rrefetü'ş-şahs Milah nâm âkıle ve mümeyyize-i murâhika meclis-i şer'-i münîrde Hâfız Mehmed Efendi ve Hasan Efendi ve İsmail Alemdâr ve es-Seyyid Hâfız Ali Efendi ve Kapıkethüdâsı Mustafa Ağa ve Çizmeci Osman Beşe nâm Müslimîn hâzır oldukları hâlde bi-hidâyetillahi te'âlâ tâyi'an cemî' edyân-ı bâtıladan berü ve kelimeteyn-i şehâdeteyni tekellüm ve dîn-i İslâmı kabûl edüp şeref-i İslâm ile müşerrefe oldukda bi't-taleb Hadice tesmiye olunduğu huzûr [-ı âlîlerine i'lâm olundu.]

Fî 26 S sene 1237

146 [28b-5] Hacı Hasan Ağa b. Ali'nin kiracısı olduğu odayı tahliye ederek Kasım Ağa b. Said'e teslim edeceği

Bir bâb oda teslîmi ta'ahhüd

Ma'rûz[-ı dâ'î-i devlet-i aliyyeleridir ki]

İstanbul'da Uzunçarşı nezdinde vâki' Çiçekçibaşı Hanı demekle arîf Ayasofya-i kebîr Vakfı müsakkafâtından ma'lûmü'l-hudûd bir bâb kârgîr hanın bi'l-icâreteyn mutasarrıfı fesciler kethüdâsı Kasım Ağa b. el-Hâc Said meclis-i şer'-i münîrde han-ı mezkûrun fevkânîsinde cânib-i yesârda vâki' dördüncü bir bâb odada şehriye dörder guruş kirâ ile müsteciri olan Kebeci el-Hâc Hasan Ağa b. el-Hâc Ali muvâcehesinde mezbûr el-Hâc Hasan Ağa zikr olunan bir bâb odanın aded-i şuhûr beyân olunmaksızın beher şehr dörder guruş kirâ ile müsteciri olup lâkin oda-i mezkûrenin bana lüzûmu olmağla işbu târih-i i'lâm şehri gâyetine izâfetle fesh-i îcâr-birle oda-i mezkûreyi tahliye ve bana teslîme mezbûr el-Hâc Hasan Ağa'ya tenbîh olunmak matlûbumdur deyü da'vâ ettikte mezbûr el-Hâc Hasan Ağa dahi cevâbında kaziyye minvâl-i muharrer üzere olduğunu bi-tamâmihâ ikrâr u i'tirâf ve oda-i mezkûreyi gâyet-i şehr-i mezkûrda ber-vech-i muharrer tahliye ve mutasarrıfı müdde'î-i mezbûr Kasım Ağa'ya teslîme ta'ahhüd eylediği İstanbul Mahkemesi'nden huzûr [-ı âlîlerine i'lâm olundu.]

Fî 16 S sene 1237

[Beyâz]

147 [29a-1] Berber Ahmed b. İsmail'in, kethüda Mustafa Ağa aleyhine açtığı alacak davasının zaman aşımı sebebiyle reddedildiği

Berberân esnâfının kethüdâlığının maslahatından 2.000 guruşa hüküm

Ma'rûz[-ı dâ'î-i devlet-i aliyyeleridir ki]

Mübârek kamer-tâb-ı hüsrevâneye arzuhâl takdîm eden Berber el-Hâc Ahmed b. İsmail nâm kimesne Çarşamba günü arz odasında huzûr-ı lâmi'u'n-nûr-ı hazret-i Sadr-ı a'zamîde ma'kūd meclis-i şer'-i münîrde mahrûse-i Galata ve tevâbi'inde vâki' berberân esnâfının bâ-berât-ı âlîşân kethüdâları arzuhâlde mastûrü'l-ism es-Seyyid el-Hâc Mustafa Ağa b. es-Seyyid Ahmed mahzarında işbu arzuhâl hâmişinde mastûr başmuhâsebe kalemi derkenârı mûcebince Tophâne-i âmirede toparabacılar kışlası inşâ olunan mahalde kalafat yerinde vâki' başmuhâsebe kaleminde müteveffâ Berber Ahmed ismine mukayyed bir bâb berber dükkânı derûnunda mevcûde gedik âlât-ı lâzımesi müteveffâ-i mezbûr Berber Ahmed'in yedinde mâlı olup ve dükkân-ı mezkûr ile âhar on bir bâb dükkân bin iki yüz sekiz senesi hılâlinde toparabacılar kışlasına ilâve olunup zikr olunan dükkânların

gedikleri Tophâne meydanına ihdâs olunan dükkânlara nakle ruhsat verildikden sonra ben merkūm Berber Ahmed bilâ-vâris vefât etmek zannıyla bin iki yüz on sekiz senesi hılâlinde zikr olunan Tophâne'de eski kârhâne kapısı kurbünde olan bir bâb attâr dükkânını mutasarrıfından istihyâ ve ta'mîr ve derûnuna berber takımımı vaz'-birle müteveffâ-i mezbûrun ismi ismime mutâbık olmak takrîbiyle yedimde olan i'lâm mantûkunca müteveffâ-i merkūmun mâlik olduğu gedik âlâtına ben mâlik olduğumu kethüdâ-yı merkūm ba'zı esnâfıyla târih-i mezkûrda Galata mahkemesine varup ihbâr etmeleriyle âlât-ı gedik-i mezkûrun benim müstecir olduğum attâr dükkânına nakle ruhsat niyâzıyla i'lâm olundukta kethüdâ-yı merkūm sâlifü'l-beyân bin iki yüz on sekiz senesi hılâlinde kethüdâlık nâmıyla mâlımdan ve yedimden rüşvet olarak iki bin guruşumu ahz ve istihlâk ettikden sonra ben ol esnâda âlât-ı gedik-i mezkûrun nısfını dokuz yüz guruşa âhara bey' ve nısf-ı âharını yedimde ibkā edüp bin iki yüz otuz üç senesine gelince müşterikimle isti'mâl etmek üzere iken sene-i mezkûrede müteveffâ-i merkūm Berber Ahmed'in kızı Âişe Hatun zuhûr ve zikr olunan gedik âlâtı babası müteveffâ-i merkūmun olup ba'dehû kendüye mevrûs olduğunu iddi'â ve kethüdâ-yı merkūm dahi âlât-ı gedik-i mezbûr müteveffâ-i merkūm Berber Ahmed'in olup ba'dehû kızı mezbûreye mevrûs olduğunu esnâfıyla haber vermeleriyle âlât-ı gedik-i mezkûru merkūme Âişe Hatun zabt etmişidi el-hâletü hâzihî kethüdâ-yı merkūmun zikr olunan bin on sekiz senesi hılâlinde rüşvet olarak kethüdâlık nâmıyla benden aldığı meblağ-ı müstehlek-i mezkûr iki bin guruşu zikr olunan bin iki yüz otuz üç senesine değin ben kethüdâ-yı merkūm Der-aliyye'de mevcûd iken on beş sene müddet da'vâ etmeyüp bilâ-özr-i şer'î sükūt eylediğim gedik-i mezkûrun bir nizâ'ı zuhûr etmediğinden nâşî olduğundan gadr olmuş olmağla meblağ-ı mezkûr iki bin guruşu kethüdâ-yı merkūmdan hâlâ istirdâd ederim deyü kethüdâ-yı merkūmun külliyen inkârına mukārin tasaddî eylediği iki bin guruş da'vâsının bilâ-emr-i âlî istimâ'ı memnû' idüğü müdde'î-i merkūm Berber el-Hâc Ahmed Ağa'ya tefhîm olunduğu İstanbul Mahkemesi'nden huzûr [-ı âlîlerine i'lâm olundu.]

Fî 21 L sene 1236

148 [29a-2] Hüseyin Alemdâr ve Ali Yazıcı'nın zahîreci esnafına olan borçlarını ödemeleri gerektiği

Guremâdan medyûnlara îfâ

Ma'rûz[-ı dâ'î-i devlet-i aliyyeleridir ki]

Ashâb-ı arzuhâl Odunkapısı hâricinde vâki' zahîreci esnâfından Hüseyin Alemdâr b. Mehmed'den müstakillen on altı guruş on altı para ve merkūm ile şerîki Ali Yazıcı b. Ahmed'den iştirâken yirmi beş guruş sekiz para iddi'â eden tüccârdan Mehmed Râşid Efendi ve yine merkūm Hüseyin Alemdâr'dan müstakillen on bir guruş sekiz

para ve merkūmân Hüseyin Alemdâr ve Ali Yazıcı'dan iştirâken on yedi guruş yirmi dört para iddi'â eden Tulumbacı el-Hâc Hasan ve yine merkūm Hüseyin Alemdâr'dan beş yüz otuz iki guruş otuz iki para ve merkūmândan iştirâken yedi yüz doksan dokuz guruş sekiz para iddi'â eden Kādızâde el-Hâc Mehmed Ağa ve yine merkūm Hüseyin Alemdâr'dan dört yüz elli guruş otuz iki para ve merkūmândan iştirâken altı yüz yetmiş yedi guruş sekiz para iddi'â eden Kahvecizâde Mehmed Ağa ve yine merkūm Hüseyin Alemdâr'dan elli sekiz guruş ve merkūmândan seksen yedi guruş on altı para iddi'â eden el-Hâc Feyz Ağa ve yine mezbûr Hüseyin Alemdâr'dan iki yüz elli altı guruş ve merkūmândan üç yüz seksen dört guruş otuz iki para iddi'â eden el-Hâc İsmail Ağa ve yine merkūm Hüseyin Alemdâr'dan yetmiş sekiz guruş on altı para ve merkūmândan yüz on sekiz guruş on altı [para] iddi'â eden el-Hâc Ömer Ağa ve yine mezbûr Hüseyin Alemdâr'dan bin seksen bir guruş yirmi dört para ve merkūmândan bin altı yüz yirmi altı guruş on altı para iddi'â eden el-Hâc Mahmud Ağa ve yine merkūm Hüseyin Alemdâr'dan yüz yetmiş bir guruş sekiz para ve merkūmândan iki yüz elli altı guruş otuz iki para iddi'â eden Vefâzâde el-Hâc Hasan Ağa ve yine merkūm Hüseyin Alemdâr'dan yedi yüz kırk sekiz guruş otuz iki para ve merkūmândan bin yüz yirmi dört guruş iddi'â eden el-Hâc Davud Ağa ve yine merkūm Hüseyin Alemdâr'dan iki yüz kırk dört guruş otuz iki para ve merkūmândan üç yüz altmış sekiz guruş iddi'â eden Kassab el-Hâc Mustafa Ağa ve yine mezbûr Hüseyin Alemdâr'dan iki yüz altmış guruş otuz iki para ve merkūmândan üç yüz doksan bir guruş sekiz para iddi'â eden Galatalı Karakaş Hasan Ağa ve yine merkūm Hüseyin Alemdâr'dan yirmi beş guruş yirmi dört para ve merkūmândan otuz sekiz guruş on altı para iddi'â eden Kırımî Osman Ağa ve yine merkūm Hüseyin Alemdâr'dan yirmi dört guruş otuz altı para ve merkūmândan otuz altı guruş yirmi sekiz para iddi'â eden İbrailli el-Hâc Ahmed Ağa ve yine merkūm Hüseyin Alemdâr'dan on sekiz guruş ve merkūmândan yirmi yedi guruş yirmi dört para iddi'â eden Abdurrahman ve yine merkūm Hüseyin Alemdâr'dan iki yüz kırk dört guruş ve merkūmândan iştirâken üç yüz altmış altı guruş on altı para iddi'â eden Ellialtızâde Mehmed Ağa ve yine merkūm Hüseyin Alemdâr'dan otuz altı guruş otuz iki para ve merkūmândan iştirâken üç yüz elli beş guruş sekiz para iddi'â eden el-Hâc Halil Ağa ve yine merkūm Hüseyin Alemdâr'dan yüz otuz guruş on altı para ve merkūmândan iştirâken yüz doksan altı guruş iddi'â eden Resul Efendi ve yine merkūm Hüseyin Alemdâr'dan yüz yirmi guruş ve merkūmândan iştirâken yüz seksen guruş iddi'â eden el-Hâc Ebûbekir Ağa ve yine merkūm Hüseyin Alemdâr'dan altı guruş on altı para ve merkūmândan iştirâken on guruş on altı para iddi'â eden el-Hâc Halil Ağa ve yine merkūm Hüseyin Alemdâr'dan on beş bin guruş sekiz para ve merkūmândan yirmi üç guruş iddi'â eden Zeytyağcı Mehmed Emin Ağa ve yine merkūm Hüseyin Alemdâr'dan iki yüz altmış sekiz guruş otuz iki para ve merkūmândan iştirâken dört yüz dört guruş iddi'â eden el-Hâc Keleş

Abdurrahman Ağa ve yine merkūm Hüseyin Alemdâr'dan doksan bir guruş yirmi dört para ve merkūmândan iştirâken yüz otuz sekiz guruş iddi'â eden Mehmed ve Mustafa Yazıcı ve yine merkūm Hüseyin Alemdâr'dan yirmi sekiz guruş otuz iki para ve merkūmândan kırk dört guruş sekiz para iddi'â eden Ahmed Alemdâr ve yine merkūm Hüseyin Alemdâr'dan otuz bir guruş dört para ve merkūmândan elli sekiz guruş yirmi para iddi'â eden Kasımpaşalı Hasan Ağa ve yine merkūm Hüseyin Alemdâr'dan kırk sekiz guruş ve merkūmândan iştirâken yetmiş iki guruş iddi'â eden Tophâneli Halil Ağa ve yine merkūm Hüseyin Alemdâr'dan yetmiş dört guruş ve merkūmândan iştirâken yüz on bir guruş yirmi dört para iddi'â eden Mehmed Alemdâr ve yine merkūm Hüseyin Alemdâr'dan müstakillen iki yüz yirmi dört guruş ve merkūmândan iştirâken üç yüz kırk üç guruş sekiz para iddi'â eden Ṣa'riyyeci Yorgi zimmîden her biri meclis-i şer'-i münîrde arzuhâlde isimleri mezkûr şerîkân-ı medyûnân-ı merkūmân Hüseyin Alemdâr ve Ali Yazıcı mahzarlarında es-Seyyid İsmail Ağa b. Ahmed hâzır olduğu hâlde bizim meblağ-ı mezkûrdan mâ'adâ merkūm Hüseyin Alemdâr zimmetinde müstakillen yedimizden ve mâlımızdan iştirâ ve kabz eylediği vezn ve fiyatları beynimizde ma'lûm zahâyir-i mütenevvi'a-yı ma'lûme esmânından cem'an alacağımız olan iki bin iki yüz guruş deyni ile bizi semen-i mebî'den ol mikdâr medyûnu olan hâzır-ı merkūm es-Seyyid İsmail Ağa üzerine cümlemiz bir meclisde hâzır iken kabûllerimize mukārin havâleten bize îfâ edüp ancak şerîkân-ı merkūmân zimmetlerinde semen-i mebî'-i mezkûrdan cem'an alacağımız olan sekiz bin iki yüz yedi guruş on yedi para iştirâken zimmetlerinde kalmamağla [kalmağla] meblağ-ı mecmû'-ı mezbûr sekiz bin iki yüz yetmiş yedi guruş on yedi parayı şerîkân-ı merkūmândan hâlâ [**29b**] taleb ederiz deyü her biri da'vâ onlar dahi cevâblarında tâyi'an ve kat'iyyen ikrâr u i'tirâf etmeleriyle mûcebiyle meblağ-ı mecmû'-ı mezkûr sekiz bin iki yüz yetmiş yedi guruş on yedi paranın müdde'iyyûn-ı merkūmûndan her birine bâlâda tahrîr olunduğu üzere hakları mikdârınca edâ ve teslîmiyle şerîkân-ı merkūmân Hüseyin Alemdâr oğlu [ve Ali] Yazıcı ilzâm olundukları İstanbul Mahkemesi'nden huzûr [-ı âlîlerine i'lâm olundu.]

Fî 2 M sene 1237

149 [29b-1] İplikçi Tavid v. Manok'un, iplikçi esnafına olan borcunu ödemesi gerektiği

İkrâr mûcebiyle hüküm 7.416 guruş

Ma'rûz[-ı dâ'î-i devlet-i aliyyeleridir ki]

Ṣam-ı şerîf tüccârından es-Seyyid Abdürrezzak Ağa b. Kabâkibîzâde es-Seyyid Mehmed Emin Ağa nâm kimesne İstanbul mahkemesinde meclis-i şer'-i enverde Yahya Ağa b. Halil nâm kimesne asâleten ve Manol v. Yani nâm zimmî tarafından vekîl-i sâbitü'l-vekâlesi Yani v. Vasil zimmî vekâleten Kirkor v. Agob ve Artin v.

Bedros ve Kigork v. Mardros ve Metro v. Todori ve İstefan v. Bedros ve Haçador v. Malak ve Şehrioğlu Agob v. Serab nâm zimmîler kezâlik asâleten hâzır oldukları hâlde İplikçi Tavid v. Manok nâm zimmî muvâcehesinde benim gāib ani'l-meclis Şalcı Mahmud Ağa b. Abdullah zimmetinde mâlımdan ve yedimden iştirâ ve kabz eylediği şal semeninden iki bin iki yüz doksan üç [guruş] alacak hakkım olup mezbûr Mahmud Ağa'nın dahi kezâlik mâlından bey' ve teslîm eylediği Felemenk ipliği semeninden mersûm Tavid zimmî zimmetinde ol mikdâr guruş alacak hakkı olmağla mezbûr Mahmud Ağa deyn-i mezkûru ile beni medyûn-ı mersûm Tavid zimmî üzerine meblağ-ı merkūmu bana edâ etmek üzere havâle-i mukayyede ile bi'l-muvâcehe havâle ve her birimiz havâle-i mezkûreyi kabûl edüp ol vechile cihet-i havâle-i merkūmeden mersûm Tavid zimmî zimmetinde alacak hakkım olan meblağ-ı merkūm iki bin iki yüz doksan üç guruşu ve hâzır-ı merkūm Yahya Ağa'nın kezâlik mersûm Tavid zimmî zimmetinde mâlından bey' ve teslîm eylediği Felemenk ipliği semeninden sekiz [yüz] yirmi altı guruş ve müvekkil-i mersûm Manol zimmînin kezâlik mersûm Tavid zimmî zimmetinde mâlından bey' ve teslîm eylediği iplik semeninden dokuz yüz altmış dört guruş ve hâzır-ı mersûm Kirkor zimmînin kezâlik mersûm Tavid zimmî zimmetinde mâlından bey' ve teslîm eylediği iplik semeninden dört yüz seksen dokuz guruş ve hâzır-ı mersûm Artin zimmînin kezâlik mersûm Tavid zimmî zimmetinde mâlından bey' ve teslîm eylediği iplik semeninden altı yüz otuz altı guruş ve hâzır-ı mesfûr Kigork zimmînin kezâlik mesfûr Tavid zimmî zimmetinde mâlından bey' ve teslîm eylediği iplik semeninden üç yüz yirmi sekiz guruş ve hâzır-ı mersûm Dimitri zimmînin kezâlik mesfûr Tavid zimmî zimmetinde mâlından bey' ve teslîm eylediği iplik semeninden yüz on dört guruş ve hâzır-ı mesfûr İstefan zimmînin kezâlik mesfûr Tavid zimmî zimmetinde mâlından bey' ve teslîm eylediği iplik semeninden iki yüz on beş guruş ve hâzır-ı mersûm Haçador zimmînin kezâlik mesfûr Tavid zimmî zimmetinde mâlından bey' ve teslîm eylediği iplik semeninden sekiz yüz kırk guruş ve hazır-ı mesfûr şehrioğlu Agob zimmînin kezâlik mesfûr Tavid zimmî zimmetinde mâlından bey ve teslim eylediğin iplik semeninden yedi yüz on bir guruş ki min-haysü'l-mecmû' yedi bin dört yüz on altı guruş alacak hakkımız olmağla mebâliğ-i mezkûreyi ben hâzirûn-ı merkūmûndan her birimiz asâleten ve vekâleten mersûm Tavid zimmîden taleb ederiz deyü hâzirûn-ı merkūmûnun tasdîkleriyle bi'l-ma'iyye eyledikleri da'vâlarını mesfûr Tavid zimmî bi-tamâmihâ tâyi'an ve kat'iyyen ikrâr u i'tirâf etmeğin alâ-mûcebi ikrârihi meblağ-ı mezkûrenin müdde'ûn-ı merkūmûndan her birine bi't-taleb edâsıyla mesfûr Tavid zimmî ilzâm olunduğu mahkeme-i merkūmeden huzûr [-ı âlîlerine i'lâm olundu.]

Fî 9 M sene 1237

150 [29b-2] Kostan v. Kostan'ın, Kosta v. Hristo aleyhine açtığı alacak davasında iddiasını ispat edemediği

Mu'ârazadan men'

Ma'rûz[-ı dâ'î-i devlet-i aliyyeleridir ki]

Fransa tüccârından Kostan v. Kostan nâm müste'men tarafından husûs-ı âtîde vekîl olduğu Yasakçı Ali Bayrakdâr b. Ali ve Yasakçı Mahmud b. Abdullah nâm kimesneler şehâdetleriyle ber-nehc-i şer'î sâbit olan Simsar Yasef v. Matatya nâm Yahûdi müste'men-i mersûmun tercümânı kapıoğlanı hâzır olduğu hâlde İstanbul mahkemesinde meclis-i şer'-i enverde İplikçi Kosta v. Hristo nâm zimmî muvâcehesinde müvekkil-i mersûm Kostan nâm müste'men hâzır bi'l-meclis İplikçi Tavid v. Manok zimmî zimmetinde semen-i mebî'-i makbûzdan bin sekiz yüz seksen iki guruş alacak hakkı olup mesfûr Tavid zimmînin dahi mesfûr Kosti zimmîye bâ-re'y-i mütevellî ferağ ve tefvîz eylediği İstanbul'da Kumkapı kurbünde Muhsine Hatun Mahallesinde vâki' ashâb-ı hayrâtdan Kethüdâ Mehmed Ağa Vakfı müsakkafâtından bir bâb menzil bedelinden mesfûr Kosti zimmîlere bin dokuz yüz guruş alacağı olmağla mesfûr Tavid zimmî müvekkilim müste'men-i mersûmu meblağ-ı merkūm bin sekiz yüz seksen iki guruş ile bedel-i ferağ-ı merkūmdan edâ etmek üzere mersûm Kosti zimmî üzerine bi'l-muvâcehe havâle-i mukayyede ile havâle ve her biri havâle-i merkūmeyi kabûl edüp mesfûr Kosti zimmî meblağ-ı muhtâllün-bih-i mezkûru hâlâ edâ etmemekle meblağ-ı merkūm bin sekiz yüz seksen iki guruşu havâle-i merkūmeye binâen mersûm Kosta zimmîden bi'l-vekâle taleb ederim deyü takrîr-i meşrûhu üzere bedel-i ferağdan havâle-i fâside ile eylediği havâle da'vâsı şer'an bâtıla olmağla mu'tebere ve mesmû'a olmayup meblağ-ı merkūm-ı muhayyel hâzır-ı mersûmdan mutâlebe iktizâ eylediği müdde'î-i vekîl-i mersûm Yasef Yahûdi'ye tefhîm ve da'vâ-yı mezkûresiyle mesfûr Kosta zimmîye bî-vech mu'ârazadan men' olunduğu mahkeme-i merkūmeden huzûr [-ı âlîlerine i'lâm olundu.]

Fî 5 S sene 1237

151 [29b-3] Anbar-ı âmireden habbâzan esnafına dağıtılacak olan buğdayın cins ve fiyatının belirlenmesi

Hınta i'lâmı

Ma'rûz[-ı dâ'î-i devlet-i aliyyeleridir ki]

Sâdır olan fermân-ı âlîlerine imtisâlen işbu telhîs mûcebince bu def'a mîrî anbarlarından habbâzân esnâfına tevzî' ve i'tâ buyrulan kırk bin keyl zehâirin on beş bin keyli Arnabud hıntası olup beher keyli yüz altmış iki paraya ve on bin keyli korno

hıntası olup beher keyli yüz altmış iki paraya ve on iki bin keyli def'a Arnabud hıntası olup beher keyli yüz altmış iki paraya ve üç bin keyli çavdar olup beher keyli yüz elli paraya olmağla zehâir-i mezkûrenin ecnâs ve fiyatı minvâl-i muharrer üzere idüğü ihbâr olunduğu İstanbul Mahkemesi'nden huzûr [-ı âlîlerine i'lâm olundu.]

Fî 3 Ra sene 1237

152 [29b-4] Vezîriazâm Mehmed Paşa vakfının mütevellîsi Mehmed Hâşim Efendi'nin vefâtıyla, vakıf tevliyetinin kızları Şerîfe, Safiye, Mahdûme ile Ayşe Hanım'a tevcih edildiği

Münâsafaten evlâdlara tevliyet istid'âsı

Mukābele şüd

Ma'rûz[-ı dâ'î-i devlet-i aliyyeleridir ki]

Nezâret-i hazret-i Şeyhülislâm –sellemehü's-selâmî-de âsûde evkāfdan İstanbul'da Yenikapı nezdinde vâki' merhûm Vezîriazâm-ı esbak Hacı Hoca Mehmed Paşa Câmi'-i şerîf ve mekteb-i münîfi vakfının yevmî yirmi akçe vazîfe ile ber-vech-i meşrûta bâ-berât-ı âlîşân mütevellîsi olan vâkıfdan ve müderrisîn-i kirâmdan Bâkîzâde hafîdi es-Seyyid Mehmed Hâşim Efendi b. es-Seyyid Ali Efendi fevt olup tevliyet-i mezkûre mahlûle oldukdan sonra derûn-ı arzuhâlde ismi mezkûre Âişe Hanım bt. Mehmed Emin Efendi'nin zevci ve tarafından husûs-ı âtîde vekîl-i müseccel-i şer'îsi es-Seyyid Mehmed Tahir Efendi b. el-Hâc Mehmed Sa'îd bi'l-ma'iyye rü'yete memûr nezâret-i hazret-i müşârun-ileyhde âsûde evkāf müfettişi Kütahyevîzâde müderrisîn-i kirâm-ı zevi'l-ihtirâmdan fazîletlü es-Seyyid Mehmed Ârif Efendi dâ'îleriyle du'âhânemizde ma'kūd meclis-i şer'-i münîrde vakf-ı mezbûra li-ecli'l-maslaha kāimmakām-ı mütevellî nasb ve ta'yîn olunan es-Seyyid Mehmed Said Ağa b. Ali muvâcehesinde vâkıf-ı merhûm-ı müşârun-ileyhin sulbiye kızı Emine Hanım'ın oğlu Mehmed Hâşim Efendi'nin oğlu es-Seyyid Ali Efendi'nin oğlu mütevellî-i müteveffâ-i mûmâ-ileyh Bâkīzâde hafîdi es-Seyyid Mehmed Hâşim [**30a**] Efendi'nin sulbiye kebîre kızı sâhibe-i arzuhâl Şerîfe Safiye Mahdûme Hanım tarafından husûs-ı âtîde vekîl olduğu zâtını ârifân Ali Ağa b. İbrahim ve el-Hâc İbrahim Ağa b. Ahmed nâm kimesne şehâdetleriyle mahzar-ı hasm-ı câhidde ber-nehc-i şer'î sâbit ve sübût-ı vekâletine hükm-i şer'î lâhık olan es-Seyyid Mehmed Esad Efendi b. es-Seyyid Mehmed Mazhar Efendi hâzır olduğu hâlde vâkıf-ı merhûm-ı müşârun-ileyh Hacı Koca Mehmed Paşa bin altmış senesi Rebî'ülevvelinin on ikinci günü târihiyle müverraha derdest olan bir kıt'a vakfiye-i ma'mûlün bihâsında tasrîh ve beyân olunduğu üzere vakf-ı merkūmun yevmî yirmi akçe vazîfe ile tevliyetini hayâtında oldukça el-Hâc Mehmed Ağa nâm kimesneye ve ba'de vefâtihi vâkıf-ı merhûm-ı müşârun-ileyh kendinin aslah evlâdından ve evlâd-ı evlâdından birisi izn-i şer' ve ma'rifet-i nâzır ile mütevellî olup galle-i vakıfdan mesârif ve vezâif-i

vakf-ı müşârun-ileyhe ba'de'l-edâ fazla kalan galle dahi vâkıf-ı müşârun-ileyhin evlâdına ve evlâd-ı evlâdına meşrûta olup ile'l-inkırâz ale's-seviyye mutasarrıf olalar deyü şart ve ta'yîn edüp ol vechile şart-ı vâkıf-ı müşârun-ileyh üzere tevliyet-i mezkûreye bâ-berât-ı âlîşân mutasarrıf olan mûmâ-ileyh es-Seyyid Mehmed Haşim Efendi bu esnâda fevt olup tevliyet-i mezkûre mahlûle oldukda zevcem müvekkile-i mûmâ-ileyhâ Âişe Hanım dahi vâkıf-ı merhûm-ı müşârun-ileyh Hacı Koca Mehmed Paşa'nın sulbî oğlu es-Seyyid Bey'in kızı Ümmühani Hanım'ın kızı Fâtıma'nın kızı Hadice Hanım bt. Ahmed Efendi'nin sadriye kızı ve mütevellî-i müteveffâ-i mûmâ-ileyhin kızı müvekkile-i mûmâ-ileyhâ Şerîfe Safiye Mahdûme Hanım ile derecede müsâviye ve sinnen müvekkile-i merkûmeden ekber ve mezbûreden aslah ve nevbet-i tasarruf kendinin olmağla tevliyet-i mezkûre şart-ı vâkıf üzere kendüye tevcîh olunmak müvekkilem zevcem mûmâ-ileyhâ Âişe Hanım'ın matlûbudur deyü da'vâ ettikte kāimmakām-ı merkūm cevâbında hâzır-ı vekîl-i merkūm es-Seyyid Mehmed Esad Efendi'nin bi'l-vekâle tasdîkiyle evvelâ müdde'î-i vekîl-i merkūmun müvekkile-i mûmâ-ileyhâ Âişe Hanım vâkıf-ı merhûm-ı müşârun-ileyh evlâdından olduğunu ba'de'l-inkâr vekîl-i müdde'î-i merkūm es-Seyyid Mehmed Tahir Efendi evvelâ zevcesi müvekkile-i mûmâ-ileyhâ Âişe Hanım ber-vech-i muharrer evlâd-ı vâkıf-ı müşârun-ileyhden ve derecede müvekkile-i mûmâ-ileyhâ Şerîfe Safiye Mahdûme Hanım ile müsâviye olduğunu lede't-tezkiye makbûlü'ş-şehâde idükleri ihbâr olunan el-Hâc İshak Efendi b. Abdurrahim ve es-Seyyid Mehmed Efendi b. es-Seyyid Yakub nâm kimesneler şehâdetleriyle bi'l-muvâcehe ba'de'l-isbât vakfiye-i merkūmede muharrer ve tevliyet-i mezkûre şartında ekber kaydı olmayup aslah evlâddan birine meşrûta olmağın tarafeynden her biri dahi aslah ve umûr-ı vakfı a'lem olduğunu bi'l-cümle mürtezika-i vakf mazbûtü'l-esâmî Müslimîn bi'l-muvâcehe ihbâr ve müvekkiletân-ı mûmâ-ileyhimâdan her biri aslahiyetde âhar ile müsâviye idüğünü tasdîk eylediğini vekîlân-ı merkūmân meclis-i şer'de ikrâr edüp ol vechile müvekkiletân-ı mûmâ-ileyhimâdan birine sıfaten tercîh bulunmadığından kat'an li'n-nizâ' muslihûn tavassutuyla tevliyet-i mezkûreyi nısfiyet üzere iştirâken tasarrufa müvekkiletân-ı mûmâ-ileyhimâdan her biri râzıye oldu deyü vekîl-i merkūm es-Seyyid Tahir Efendi'nin müvekkilesi mûmâ-ileyhâ Âişe hanıma izâfetle bi'l-vekâle eylediği takrîrini vekîl-i hâzır-ı mezbûr es-Seyyid Mehmed Esad Efendi kezâlik müvekkilesi mûmâ-ileyhâ Şerîfe Safiye Mahdûme Hanım'a izâfetle bi'l-vekâle tasdîk ve kabûl etmeğin vakf-ı müşârun-ileyhin gālib-i müstagallatı kurâ ve mezârî olduğundan tevliyet-i mezkûreyi ber-vech-i muharrer iştirâken tasarruflarında tevcîh-i pâdişâhî dahi şer'an mu'teber olmağın bu sûretde tevliyet-i mezkûre vazîfe-i mersûmesiyle mütevellî-i müteveffâ-i mezbûrun mahlûlünden nısfiyet üzere iştirâken aslah evlâd-ı evlâd-ı vâkıfdan ve aslahiyet-i müsâviye idükleri bi't-tasâdduk mütehakkık olan müvekkile-i mûmâ-ileyhâ Âişe Hanım ile mütevellî-i müteveffâ-i mûmâ-ileyhin kızı müvekkile-i mûmâ-ileyhâ Şerîfe Safiye Mahdûme

Hanım'a nısfiyet üzere iştirâken tevcîh ve yedlerine başka başka berât-ı şerîf-i âlîşân sadaka ve ihsân buyrulmak bâbında fermân-ı âlîleri sudûru iktizâ eylediği İstanbul Mahkemesi'nden huzûr-ı âlîlerine i'lâm olundu.

Fî 5 S sene 1237

153 [30a-1] Nefîse Hatun bt. Hüseyin ve zevci Teberdâr Mehmed Ağa'nın, bakkāl gediği davasında İsak v. Yuvan ile sulh oldukları

Bakkāl gediği davâsından kat'-ı nizâ' i'lâmı

Ma'rûz[-ı dâ'î-i devlet-i aliyyeleridir ki]

Sâhibe-i arzuhâl zâtı mu'arrefe Nefîse Hatun bt. Hüseyin ile zevci Teberdâr Mehmed Ağa b. İbrahim nâm [kimesne] Çarşamba günü arz odasında huzûr-ı hazret-i Sadâret-penâhîde ma'kūd meclis-i şer'-i enverde bakkāl esnâfından İsak v. Yuvan nâm zimmî muvâcehesinde esnâf-ı merkūme pazarbaşısı Süleyman Ağa ve sâir nizâm ustaları mazbûtü'l-esâmî zimmîler hâzır oldukları hâlde mahmiye-i İstanbul'da merhûm Sultan Ahmed Han –tâbe serâhu- Câmi'-i şerîfi kurbünde Firuz Ağa Câmi'-i şerîfi karşısında köşede kâin ashâb-ı hayrâtdan merhûm Molla Ali el-Fenârî Vakfı müsakkafâtından bi'l-icâreteyn iştirâken mutasarrıflar olduğumuz ma'lûmü'l-hudûd bir bâb menzilimiz tahtında kâin kezâlik iştirâken tasarrufumuzda olan bir bâb bakkāl dükkânımızda beher şehr sekizer guruş kirâ ile mersûm İsak zimmî müstecirimiz ve dükkân-ı mezkûr Hacı Osman dükkânı nâmıyla ve derûnunda mevcûde beyne'l-esnâf gedik tâ'bir olunur ma'lûmü'l-aded terâzî ve derâhim ve kantar ve fıçı ve sâir bakkāl âlât-ı lâzımesi mersûmun mâlı ve mülkü olup lâkin bizim menzil-i mezkûrumuzun tahtânîsi dayyık olmağla dükkân-ı mezkûr derûnunda mevcûde gedik âlâtını emsâline nazaran mahâll-i âhara nakl ve dükkân-ı merkūmu menzilimize idhâl ile isti'mâl murâd eylediğimizde zimmî-i mersûm bakkāl dükkânı gedikleri mukayyed ve mu'teber gediklerden olmağla mahâll-i âhara nakli dahi şürûtumuzdan olmamağın ancak kirâ-yı kadîmi olup ihrâcımıza tasaddîden dükkânlarımızın mutasarrıfları memnû'lardır deyü dükkân-ı mezkûru bir müddetden berü setr edüp bize teslîmden imtinâ' etmekle suâl olunup târih-i i'lâm şehri gāyetine izâfetle fesh-i îcâr ile dükkân-ı merkūm derûnunda mevcûde eşyâ-i merkūmesini mahâll-i âhara nakl ile tahliye ve bize teslîme tenbîh olunmak matlûbumuzdur deyü da'vâ eylediğimizde hâmiş-i arzuhâlde mastûr emsâli derkenârı nâtık olduğu üzere bu makūle gedikler mahâll-i âhara naklolunmak emsâli şürûtundan idüğü zâhir ve biz dükkân-ı merkūmu âhar dükkân etmeyüp duvar ile setr ve menzil-i mezkûra idhâl ile menzilimizin tahtânîsini tevzî' ve ol vechile isti'mâl edeceğimiz mütehakkık olduğunu mesfûr İsak zimmî dahi ba'de't-tasdîk esnâf-ı mezkûrenin dükkân-ı sâiresine sirâyet etmemek üzere zikr olunan gedik âlâtını kurb ve civârında bir münâsebet dükkâna nakl etmek içün

şifâhen [sâ]dır olan fermân-ı âlişâna imtisâlen mesfûr İsak zimmî rızâsıyla dükkân-ı merkūmu tahliye ve bize teslîm biz dahi ahz ü kabz ve teslîm ve duvar ile setr edüp menzilimize idhâl ve mesfûr İsak zimmîye mâlımızdan nakil mesârifına imdâd olarak üç yüz guruş teberru ve teslim eylediğimizde ol dahi ba'de'l-kabz emrimizle umûruna sarfla istihlâk etmekle fî-mâba'd meblağ-ı müstehlek-i merkūme ve bi'l-cümle dükkân-ı merkūm gediği husûsuna müte'allika âmme-i da'vâdan tarafeynden her birimiz âharın zimmetini kabûlü hâvî ibrâ ve iskāt ve ol vechile zikr olunan dükkân gediğine müte'allika külliyen kat'-ı nizâ' eyledik deyü ikrâr ve tasdîkleri tescîl ve İstanbul Mahkemesi'nden huzûr [-ı âlîlerine i'lâm olundu.]

Fî 4 S sene 1237

154 [30b-1] İplikçi Kosti v. Hristo'nun, esnafa borcunu ödemesi karşılığında rehin aldığı evi Tavid v. Manok'a iade etmesi gerektiği

Menzil mübâya'ası

Ma'rûz[-ı dâ'î-i devlet-i aliyyeleridir ki]

Sâhib-i arzuhâl penbe iplikçisi Tavid v. Manok nâm zimmî İstanbul Mahkemesi'nden meclis-i şer'-i münîrde derûn-ı arzuhâlde mastûrü'l-ism İplikçi Kosti v. Hristo zimmî muvâcehesinde zîr-i nezâret-i dâ'iyânemde olan evkāfdan merhûm Kethüdâ Mehmed Ağa Vakfı mütevellîsi Ahmed Efendi tarafından vekîl-i şer'îsi Derviş Hâfız Mehmed Efendi hâzır olduğu hâlde vakf-ı merkūm müsakkafâtından mahmiye-i mezbûrede Kumkapı kurbünde Muhsine Hatun Mahallesinde vâki' bi'l-icâreteyn mutasarrıf olduğum ma'lûmü'l-hudûd bir bâb menzilimi mesfûr Kosti zimmîye re'y-i mütevellî ile ferağ ve tefvîz eylediğimde benim ma'lûmü'l-esâmî kimesnelere olan bin dokuz yüz guruş düyûnumu ashâb-ı düyûnuma edâ etmek üzere emr etmemle mesfûr Kosti zimmî benim düyûn-ı mezkûremi edâ ettikte ben dahi emrimle ashâb-ı düyûnuma edâ ettiği meblağ-ı merkūmu her ne zamân kendüye edâ edersem menzil-i mezkûru yine re'y-i mütevellî ile bana ferağ etmek şartıyla sene-i sâbıkā şehr-i Recebi'l-ferdinin yirmi yedinci gününde vefâ-i ferağ ve tefvîz edüp lâkin mesfûr Kosti zimmî ashâb-ı düyûnuma meblağ-ı mezkûru edâ etmeyüp ol vechile mesfûr Kosti zimmîye zimmetinde kat'â deynim olmadığından mâ'adâ şart-ı mezkûr ile olan ferağ-ı merkūm dahi sahîh olmamağla suâl olunup menzil-i mezkûru yine bâ-re'y-i mütevellî geri bana ferağ ve tefvîz etmek üzere mesfûr Kosti zimmîye tenbîh olunmak matlûbumdur deyü da'vâ ettikte mesfûr Kosti zimmî dahi cevâbında kaziyye minvâl-i muharrer üzere olduğunu bi-tamâmihâ tâyi'an ikrâr u i'tirâf etmeğin mûcebince menzil-i mezkûru re'y-i mütevellî ile yine müdde'î-i mersûm Tavid zimmîye ferağ ve tefvîz etmek üzere mersûm Kosti zimmîye tenbîh olunduğu huzûr [-ı âlîlerine i'lâm olundu.]

Fî 5 S sene [12]37

155 [30b-2] Mevlid Kandili münasebetiyle cami ve mescit minarelerinde kandil yakılması

Îkād-ı kanâdil mevlüdü'n-Nebî i'lâmı

İstanbul Kādısı fazîletlü efendi

İşbu i'lâmınız rikāb-ı hümâyûn-ı mülûkâneye arz ile manzûr-ı mekâret-nüsûr-ı Hazret-i Padişâhî olmağla mûcebince leyle-i mezkûrede îkād-ı kanâdil olunmasına iktizâ edenlere tenbîhe mübâderet eyleyesin deyü [buyruldu].

Fî 3 Rebî'ülevvel sene [1]237

Dergâh-ı felek-penâh ve bârgâh-ı adâlet-destgâh -dâme manzûran bi-inâyeti'llah-türâbına ma'rûz-ı abd-i dâ'î-i bî-iştibâhdır ki işbu sâl-ı bâhir-i yemîn ve'ş-şeref sene seb'a ve selâsin ve mi'eteyn ve elf şehr-i Rebî'ülevveli bi'r-rü'ye sâbite olmayup gurre-i Saferi'l-hayr yevm-i ehaddan mazbûta olduğundan gurre-i Rebî'ülevvel yevm-i sülesâdan mu'tebere olmağla seyyid-i veled-i ümm-i âdem bâ'is-i âferînîş-i âlem mütfi-i nîrân-ı Mecûs mübtil-i âyîn-i erbâb-ı nâkus şehriyâr-ı tahtgâh-ı Istafâ Cenâb-ı Muhammedü'l-Mustafa aleyhi mine's-salavât ezkâhâ ve mine't-teslîmât enmâhâ efendimiz hazretlerinin şeb-i milâd-ı bâhirü's-sa'âdeleri işbu şehr-i merkūmun on ikincisi olan Cumartesi'ne tesâdüf etmeğin âdet-i hasene-i devlet-i aliyye üzere bu ni'met-i celîle-i uzmâya teşekküren leyle-i mübâreke-i merkūmede minârât-ı cevâmi' ve mesâcid îkād-ı kanâdil ile tezyîn ve sürûr-endâz-ı kulûb-ı müminîn olunmak bâbında tenbîhi hâvî fermân-ı âlî sudûru iktizâ eylediği İstanbul Mahkemesi'nden atebe-i ulyâlarına i'lâm olundu.

Fî 3 Ra sene 1237]

156 [30b-3] Şem'î Hatun Vakfı ile Şîrmerd Çavuş vakfı mütevellileri arasındaki berber dükkânı nizaı için keşif

Berber dükkânı keşfi

Ma'rûz[-ı dâ'î-i devlet-i aliyyeleridir ki]

Sâdır olan fermân-ı âlîlerine imtisâlen zikri âtî husûsun mahallinde lede'l-mu'âyene keşf ve tahrîr ve istimâ'ı içün savb-ı şer'-i enverden me'zûnen irsâl Kâtib es-Seyyid Ahmed Rızâ Efendi dâ'îleri hâssa mimarı hulefâsından Selim Sâbit ve es-Seyyid Mehmed Râşid Halîfeler ile İstanbul'da Aksaray çarşısında Gurabâ Hüseyin Ağa Mahallesinde kolluk-ı kebîr karşısında zikri âtî münâza'un-fih olan bir bâb berber dükkânına varup huzûr-ı Müslimînde akd-i meclis-i şer'-i âlî ettikte zîr-i nezâret-i dâ'îlerinde olan evkāfdan Yusuf Paşa Çeşmesi civârında merhûm Şîrmerd Çavuş Mescid-i şerîfinin imâmı ve bi'l-meşrûta mütevellîsi sâhib-i arzuhâl es-Seyyid el-Hâc Ahmed Efendi b. es-Seyyid el-Hâc Hüseyin Efendi nâm kimesne [meclis-i] ma'kūd-ı mezkûrda yine taht-ı nezâret-i dâ'îlerinde [olan] evkāfdan merhûme Şem'î Hatun Vakfı'nın

mütevellîsi ve mahalle-i mezbûre câmi‘i imâmı derûn-ı arzuhâlde mezkûrü’l-ism es-Seyyid Abdurrahman Efendi b. es-Seyyid Mustafa nâm kimesne muvâcehesinde bi’l-mu‘âyene işbu derûnunda akd-i meclis-i şer‘-i âlî olunan bir tarafdan tabîb dükkânı ve bir tarafdan berber dükkânı ve bir tarafdan tarîk-i âm ile mahdûd ve beş kepenk bir bâb berber dükkânının zikr olunan berber dükkânı tarafında olan tûlen ve arzen terbî‘an on beş zirâ‘ bir parmak olarak iki kepenk mahalli an asl müstakillen kürkçü ve ba‘dehû tenekeci dükkânı olup ba‘dehû mukaddemâ harîkle muhterik oldukda zikr olunan berber dükkânına tenekeci dükkânı zam ve ilhâk olunup ol vechile bir bâb berber dükkânı olup ve dükkân-ı mezkûrun bâ-temessük-ı mütevellî bi’l-icâreteyn mutasarrıfı Berber es-Seyyid Ali Ağa b. es-Seyyid Mehmed bu esnâda bilâ-veled fevt ve dükkân-ı merkūm mahlûl ve bi’l-meşrûta mütevellîsi olduğum mârru’z--zikr Şîrmerd Çavuş Vakfı’na âid ve râyic olup lâkin zikr olunan Şem‘î Hatun Vakfı’nın mütevellîsi merkūm es-Seyyid Abdurrahman Efendi zikr olunan beş kepenk hâlâ berber dükkânı mecmû‘u benim mütevellîsi olduğum Şem‘î Hatun Vakfı müsakkafâtındandır deyü bi-gayr-ı hakkın zabt ve âhara icârıma mâni‘ olmağla suâl olunup mahâll-i merkūm âhara îcâr içün bana teslîme mütevellî-i merkūma tenbîh olunmak matlûbumdur deyü da‘vâ eylediğinde ol dahi cevâbında [**31a**] mahâll-i mezkûra bi’t-tevliye vaz‘-ı yedini ikrâr mâ‘adâyı ba‘de’l-inkâr müdde‘î-i mezbûr es-Seyyid el-Hâc Ahmed Efendi zikri mürûr eden berber dükkânı tarafında olan iki kepenk mahalli mimârân-ı mezbûrân mesâhalarıyla tûlen dört zirâ‘ on sekiz parmak ve arzen üç zirâ‘ dört parmak ki bi-hesâb-ı terbî‘i on beş zirâ‘ bir parmak mahalli müdde‘î-i mezbûr es-Seyyid el-Hâc Ahmed Efendi’nin mütevellîsi olduğu Şîrmerd Çavuş Câmi‘-i şerîfi vakfından olup mâ‘adâ zikr olunan tabîb dükkânı tarafında olan kezâlik mimârân-ı mezbûrân mesâhalarıyla tûlen dört zirâ‘ on sekiz parmak ve arzen dört zirâ‘ on dört parmak bi-hesâb-ı terbî‘i yirmi bir zirâ‘ on sekiz parmak mahalli mârru’z--zikr Şem‘î Hatun vakfından olarak bu vechile elli altmış seneden berü tasarruf oluna geldiğini ve civârında olan bî-garaz Müslimînden kuzâtdan el-Hâc Ebûbekir Efendi b. el-Hâc Hüseyin ve el-Hâc Mehmed Efendi b. el-Hâc Ahmed ve Altıncu İbrahim Ağa b. Mustafa ve Alemdâr b. Memiş Ağa b. Hüseyin ve Berber Mehmed Efendi b. Ali ve Buğdaycı İbrahim Ağa b. Ali ve Berber İsmail Ağa b. Süleyman ve Çubukçu es-Seyyid Osman Ağa b. Mehmed nâm kimesneler ta‘yîn ve irâe ederek şehâdetleriyle bi’l-muvâcehe vech-i şer‘î üzere isbât etmeğin mûcebince sâlifü’l-beyân berber dükkânı tarafında olan iki kepenk on beş zirâ‘ bir parmak mahal Şîrmerd Çavuş vakfından ve mâ‘adâ tabîb dükkânı tarafında olan üç kepenk yirmi bir zirâ‘ on sekiz parmak mahal Şem‘î Hatun vakfından olmak üzere zabt olunmak iktizâ eylediğini tarafeyne ba‘de’t-tefhîm kâtib-i merkūm mahallinde ketb ve tahrîr ve ma‘an meb‘ûs ümenâ-i şer‘le meclis-i şer‘a gelüp alâ-vukū‘ihi inhâ ve takrîr eylediği İstanbul Mahkemesi’nden huzûr [-ı âlîlerine i‘lâm olundu.]

Fî 29 S sene 1237

157 [31a-1] Serkiz v. Kalos'un, ipekçi dükkânı gediğini Ebûbekir Ağa b. Hüseyin'e sattığı

Bir bâb oda mübâya'ası yedi bin guruşa

Ma'rûz[-ı dâ'î-i devlet-i aliyyeleridir ki]

Kazzâz esnâfından Serkiz v. Kalos nâm zimmî meclis-i şer'-i münîrde esnâf-ı merkūme kethüdâsı Abdüllatif Ağa hâzır olduğu hâlde bâ'isü'l-i'lâm Ebûbekir Ağa b. Hüseyin nâm kimesne muvâcehesinde takrîr-i kelâm edüp İstanbul'da Mercan çarşısında İplikçi Mehmed Ağa ve tuhafcı dükkânları beynlerinde vâki' iki kepenk bir bâb kazzâz dükkânı derûnunda mevcûde bir gedik i'tibâriyle başmuhâsebede mukayyed gedik tâ'bir olunur akd-i âti'z-zikrin sudûruna değin bir kıt'a sûret mantûkunca müstakillen yedimde mülküm olan âlât-ı lâzıme-i ma'lûmemi tarafeynden bi'l-îcâb ve'l-kabûl bâtten ve sahîhan bi-safkatin vâhidetin mezbûr Ebûbekir Ağa'ya yedi bin guruş semen-i medfû' ve makbûza bey' ve temlîk ve teslîm eylediğimde ol dahi ber-vech-i muharrer iştirâ ve temellük ve tesellüm ve kabz ve kabûl etmekle mebî'-i mezkûrun tağrîr ve gabnine müte'allika âmme-i de'âvîden tarafeynden her birimiz âharın zimmetini ibrâ-i âm ile kabûlü hâvî ibrâ ve iskāt etmemizle ba'de'l-yevm âlât-ı lâzıme-i mezkûrede benim kat'an alâka ve medhalim kalmayup mezbûr Ebûbekir Ağa'nın mülk-i müşterâsı olmuşdur deyü ba'de'l-ikrâr ve't-tasdîk mezbûr Ebûbekir Ağa âlât-ı lâzıme-i mezkûrenin kaleminde mersûm Serkiz zimmî üzerine olan kayd-ı atîki ref' ve terkîn-birle kendi ismine kayd ve yedine müceddeden bir kıt'a sûret i'tâsı bâbında istid'â-yı inâyet etmeğin istid'âsı üzere gedik-i mezkûrun mesfûr Serkiz zimmî üzerinde olan kaydı ref' ve müşteri-i mezbûr Ebûbekir Ağa ismine kayd ile sûret i'tâ buyrulmak iktizâ eylediği İstanbul Mahkemesi'nden huzûr [-ı âlîlerine i'lâm olundu.]

Fî 8 Ra sene 1237

158 [31a-2] Ahmed Ağa'nın, İzmir'de Urla kasabası esnâf şeyhliği iddiası

Urla kasabasının esnâf şeyhliği istid'âsı

Ma'rûz[-ı dâ'î-i devlet-i aliyyeleridir ki]

Sâdır olan fermân-ı âlîlerine imtisâlen işbu istid'â ve derkenâra nazar olundukta medîne-i İzmir muzâfâtından Urla kasabasının esnâf şeyhliğine sâhib-i arzuhâl Ahmed bâ-berât-ı âlîşân mutasarrıf olup kimesne tarafından müdâhale olunduğu yoğiken bu esnâda nefs-i İzmir'in ber-vech-i mâlikâne esnâf şeyhi olan Ahmed Ağa nâm kimesne kasaba-i mezbûrenin esnâf şeyhliği dahi benim mukāta'am dâhilindedir deyü tarafından adam irsâl edüp zabıt dâ'iyesiyle rencîdeden hâlî olmadığından bahisle merkūmun bî-vech vâki' olan müdâhalesi mahallinde ma'rifet-i şer'le men' ve def' olunmak içün bir kıt'a emr-i âlî sudûru bâbında istirhâm eylediği

meâl-i arzuhâlden ve İzmir'de Urla kasabasında esnâf şeyhliği bin iki yüz altı senesi Rebî'ülevvelinde verilen berât-ı âlîşân ile ba'dehû vâki' olan cülûs-ı hümâyûn-ı meymenet-makrûnunda dahi tecdîd buyrularak hâlâ sâhib-i arzuhâl Ahmed b. Hacı Mustafa'nın üzerinde idüğü askerî rûznâmçesinden tahrîr olunan derkenârdan ve şeyhlik-i esnâf-ı İzmir dört bin beş yüz guruş mu'accele ve senevî iki yüz guruş mâl ile ber-vech-i mâlikâne silâhşorân-ı hâssadan Ahmed Ağa'nın uhdesinde mukayyed olup İzmir esnâf şeyhliği mezbûrânı? kaydı bulunmadığı dahi mâlikâne derkenârından müstebân olup bu takdîrce mâlikâne derkenârı mantûkunca İzmir esnâf şeyhliğine mutasarrıf olan mezbûr Ahmed Ağa'nın Urla kasabası esnâf şeyhliği benim mukata'am dâhilindedir deyü müdâhalesi bî-vech olmağla sâhib-i arzuhâlin istid'âsı üzere vâki' olan bî-vech te'addîsi mahallinde ma'rifet-i şer'le men' olunmak bâbında fermân-ı âlîşân sudûru muktezâ-yı maslahat idüğü İstanbul Mahkemesi'nden huzûr [-ı âlîlerine i'lâm olundu.]

Fî 8 Ra sene 1237

159 [31a-3] Nişastacı İbrahim Ağa b. Abdülfettâh'ın, Mehmed Salih Ağa b. Osman'a olan borcunu ödemeyi taahhüt ettiği

Nişastacı kârhânesi

Ma'rûz[-ı dâ'î-i devlet-i aliyyeleridir ki]

Sâhib-i arzuhâl Mehmed Salih Ağa b. Osman İstanbul mahkemesinde meclis-i şer'-i münîrde derûn-ı arzuhâlde ismi mezkûr nişastacılar kethüdâsı İbrahim Ağa b. Abdülfettâh nâm kimesne muvâcehesinde Nişastacı el-Hâc Hasan Efendi b. Süleyman ve es-Seyyid Süleyman Ağa b. Veliyüddin nâm kimesneler hâzır oldukları hâlde İstanbul'da Silivrikapısı kurbünde Veledikarabaş Mahallesinde vâki' ma'lûmü'l-hudûd bir bâb nişastacı kârhânesi hâzır-ı mezbûr el-Hâc Hasan Efendi'nin bi'l-icâreteyn tasarrufunda olup kârhâne-i mezkûre derûnunda mukaddemâ şehriye beşer guruş kirâ ile müstecir ve derûnunda mevcûde beyne'l-hiref gedik tâ'bir olunan âlât-ı lâzıme-i ma'lûmeyi müstakillen zabt ve isti'mâl eden Begos v. Toros nâm zimmî bin iki yüz yirmi altı senesi Muharremi'l-harâmı gurresinde mâlımdan üç yüz guruş iktirâz ve kabz ve gedik-i mezkûrun mecmû'unu kendi mâlı olmak üzere sana rehin vaz' eyledim deyü târih-i merkūmda yedime verdiği deyn temessüküne tahrîr edüp lâkin âlât-ı mezkûreyi bana kable't-teslîm mersûm Begos zimmî târih-i mezkûrdan dört ay mürûrunda kârhâne-i mezkûreyi mukaffelen terk ve diyâr-ı âhara firâr ettikden sonra ben sene-i mezkûre Recebi'l-ferdinin on beşinci günü târihiyle müverrah ol târihde İstanbul kādısı bulunan merhûm Şerîfzâde hafîdi es-Seyyid Mustafa Edib Efendi'nin hatmiyle mahtûm merkūm İbrahim Ağa'nın yedinde olan bir kıt'a i'lâm mantûkunca firâri-i mesfûr Begos zimmînin zikr olunan [**31b**] üç yüz guruş deyni mukābilinde zikr olunan gedik-i muharrer rehn ve

vaz‘ etdim demesiyle meblağ-ı mezkûr mukābilinde bana rehindir deyü hâzır-ı mezbûr el-Hâc Hasan Efendi’den tasaddî eylediğim da‘vâm meşrû‘a olmadığı bana tefhîm ve da‘vâ-yı mezkûremde mezbûr el-Hâc Hasan Efendi’ye bî-vech-i şer‘î mu‘ârazadan ba‘de’l-men‘ zikr olunan gedik müstakillen mesfûr Begos zimmînin mâlı olmayup dört sehm i‘tibâriyle ancak bir sehmi gāib-i mesfûr Begos zimmînin ve iki sehmi anası gāibetü ani’l-beled Gülistan bt. Manas Nasrâniyenin ve bir sehmi ceddesi gāibetü ani’l-beled Harerik Nasrâniyenin yedlerinde mülkleri olup ol vechile mersûm Begos zimmî ancak bir sehm âlâta mâlik olduğu zâhir oldukdan sonra i‘lâm-ı mezkûrda tahrîr olunduğu üzere hâzır-ı mezbûr el-Hâc Hasan Efendi’nin firâri-i mersûm zimmetinde cihet-i ma‘lûmeden yüz on guruş deynim cihet-i ma‘lûmeden üç yüz guruş ve tüccârdan Ali Ağa b. Yusuf’un beş yüz on dokuz guruş ve Abdullah Ağa b. İsmail’in üç yüz guruş ve İbrahim Ağa b. Mustafa’nın yüz otuz guruş ve Ekmekçi Abraham zimmînin seksen guruş ve Aşçı Hasan’ın otuz altı guruş ve Bakkāl Yorgi zimmînin yirmi guruş ve Fıçıcı Yani zimmînin on yedi guruş ki cem‘an bin beş yüz on iki guruş alacak hakkımız olup Âsitâne-i aliyyede vâki‘ bi’l-cümle nişastacı kârhânesi derûnlarında mevcûde gedik âlâtı mâl-ı tüccâra Mikail ve ashâbından firâri zuhûrunda vasî ve kayyım nasb olunarak mâlik olduğu kendi semen-i misli ve bi’l-cümle kethüdâ ve ustaları re’yleriyle âhara bey‘ ve semeninden evvelâ kârhâne kerestesinden müctemi‘ deyni ve ba‘dehû tüccâra ve sâire olan düyûnu edâ olunmak bâ-emr-i âlî şürût-ı nizâmlarından olup lâkin firâri-i mersûmun gedik-i mezkûr müstakillen mâlı olmadığından bey‘ olunmayup gedik-i mezkûru ancak icâra kıbel-i şer‘den vasî ve kayyım nasb olunan Emrullah Ağa b. Hüseyin nâm kimesne gedik-i mezkûru târih-i merkūmdan senede yüz guruş icâre tesmiyesiyle aded-i sinîn beyân olunmayarak mezbûr Kethüdâ İbrahim Ağa’ya îcâr ve teslîm ol dahi istîcâr ve kabz ve hâlâ taht-ı icâresinde olmağla târih-i merkūmdan bin iki yüz otuz altı senesi Recebi’l-ferdinin on beşinci gününe gelince ücret-i merkūmeden mezbûr Kethüdâ İbrahim Ağa’nın zimmetinde müctemi‘a olan bin guruşun yüz on guruşunu alacağına mahsûben mezbûr el-Hâc Hasan Efendi’ye ve beş yüz on dokuz guruşunu tüccârdan mezbûr Ali Ağa’ya ve yüz otuz guruşunu mezbûr İbrahim Ağa’ya edâ etmekle ücret-i mezkûreden zimmetinde iki yüz kırk bir guruş bâkī kalmağın ben dahi meblağ-ı mezbûr üç yüz guruşu hâlâ mezbûr Kethüdâ İbrahim Ağa’dan taleb ederim deyü tasaddî eylediğim da‘vâm şer‘an yine mesmû‘a ve mu‘tebere olmadığı hâlâ bana tefhîm olunup ancak esnâf-ı merkūmenin şürût-ı nizâmı üzere gedik âlâtı ta‘mirine mezbûr Kethüdâ İbrahim Ağa’nın masrûfu olan üç yüz guruşu dahi ücret-i mezkûreden istîfâ etmek üzere düyûn-ı mezkûreye idhâl-birle firâri-i mersûm zimmetinde benim alacağım olan meblağ-ı mezkûr üç yüz guruşun yüz elli guruşunu sinîn-i âtîde müctemi‘a olacak ücretden istîfâ etmek üzere tevkīf ve mâ‘adâ yüz elli guruşunu hâlâ bana def‘ ve teslîme ta‘ahhüd eylediklerinde ben dahi râzı oldum deyü mezbûr Mehmed Salih

Ağa'nın takrîrini mezbûr Kethüdâ İbrahim Ağa ve hâzırân-ı mezbûrân el-Hâc Hasan Efendi ve es-Seyyid Süleyman Ağa tasdîk ve meblağ-ı mezbûr yüz elli guruşu ber-vech-i muharrer mezbûr Mehmed Salih Ağa'ya def' ve teslîme ta'ahhüd eylediği huzûr [-ı âlîlerine i'lâm olundu.]

Fî 17 S sene 1237

160 [31b-1] Peştamâlcı Ömer Usta b. Ebûbekir'in, nizama uymasına ve esnafına itâate tenbih

Esnâfına itâ'ate tenbîh

Ma'rûz[-ı dâ'î-i devlet-i aliyyeleridir ki]

Âsitâne-i aliyyede vâki' peştamâl nesc ve i'mâl eden esnâfın kethüdâları es-Seyyid Ömer Ağa b. es-Seyyid Osman ve Yiğitbaşı Ali Usta ve esnâfından el-Hâc Ali Ağa ve el-Hâc Yusuf Ağa ve es-Seyyid Ahmed Efendi ve Halil Usta ve sâir mazbûtü'l-esâmî kimesneler meclis-i şer'-i münîrde esnâf-ı merkūmeden Ömer Usta b. Ebûbekir muvâcehesinde merkūm Ömer Usta esnâfımızdan olup Âsitâne-i aliyyede Kırkçeşme kurbünde Peştemâlciler Hanı derûnunda kâin bir bâb odada vâki' destgâhında nesc ve i'mâl eylediği peştemâllerini beynimizde cârî fiyatımızdan ziyâdeye âhara bey'e ihtiyâr eylediğinde bu makūle hareketi ihtilâl-i nizâmı mûcib olacağını bi'ddefa'ât kendüye ifâde ve tenbîh eylediğimizde ve kat'â mütenebbih olmayup fâriğ olmadığından mâ'adâ her birimize ta'ziri mûcib şütûm-ı galîza ile şetm edüp ol vechile beyne'l-esnâf dahi şikāk ve ihtilâli mûceb hâlât vukū'una bâ'is olduğundan nâşî kā'ide-i esnâf üzere li-ecli't-tedîb odasını sed eylediğimizde yine cümlemize itâle-i lisandan fâriğ olmayup ol vechile kendiden emniyetimiz meslûb olmağla esnâfımızdan ihrâc olunmasını iltimâs etmişdik el-hâletü hâzihî beynimiz tevfîk ve ıslâh olunup ber-vech-i muharrer mezbûrun esnâfından ihrâcı iltimâsımızdan fâriğler ve odasını feth ve küşâda müte'ahhidler olduğumuzda mezbûr Ömer Usta dahi fîmâ ba'd hilâf-ı şürût-ı nizâm hareket etmeyüp ve esnâfımızdan kimesneye itâle-i lisân etmemek üzere ta'ahhüd ve eğer hilâf-ı ta'ahhüd hareket eder ise tedîb olunmasına râzı oldu deyü takrîrlerini merkūm Ömer Usta tasdîk ve ber-vech-i meşrûh ta'ahhüd eylediği İstanbul Mahkemesi'nden huzûr [-ı âlîlerine i'lâm olundu.]

Fî 8 Ra sene 1237

161 [31b-2] Kosta ve Vasil'in, Yedikule'deki kasap dükkânı gediğini Hasan Ağa'ya devrettiği

Kasablara taraf-ı vakıfdan izin istid'âsı

Ma'rûz[-ı dâ'î-i devlet-i aliyyeleridir ki]

Hüdâvendigâr-ı esbak cennet-mekân firdevs-âşiyân merhûm-ı mağfiret-nişan Sultan Abdülhamid Hân hazretlerinin evkāf-ı hümâyûnlarından İstanbul'da Yedikule hâricinde vâki‘ gayr-ez selhhâne-i mîrî on aded ganem selhhânelerinden yedinci selhhâneye merbût kasab dükkânlarından İstanbul'da Aksaray kurbünde sebîl karşısında kâin bir bâb kasab dükkânı derûnunda mevcûde beyne'l-esnâf gedik tâ‘bir olunan âlât-ı lâzıme-i ma‘lûmenin nısfı bir kıt‘a arzuhâl hâmişinde mastûr defter-i vakıfdan derkenâr olduğu üzere Yani v. Dimitri nâm zimmînin bâ-temessük-ı mütevellî taht-ı tasarrufunda olup hâlik oldukda sulbî kebîr oğulları Kosta ve Vasil zimmîde âdiyen ba‘de'l-intikāl mersûmân Kosta ve Vasil zimmîler meclis-i şer‘-i münîrde hâlâ hâssa kasabbaşısı hâcegân-ı dîvân-ı hümâyûndan es-Seyyid Ali Efendi tarafından mürsel kasablar kethüdâsı el-Hâc Hasan Ağa b. el-Hâc Osman ve sâir kasab ustaları hâzır oldukları hâlde kasab ustalarından bâ‘isü'l-i‘lâm diğer el-Hâc Hasan Ağa b. el-Hâc Halil nâm kimesne muvâcehesinde her biri asâleten takrîr-i kelâm edüp zikr olunan kasab dükkânı derûnunda mevcûde âlât-ı lâzıme-i mezkûreden ber-vech-i muharrer bize intikāl eden nısf hisseyi bedel-i ma‘lûm ve makbûz mukābelesinde ferağ-ı kat‘î-i mu‘teber ile bâ-re'y-i mütevellî mezbûr diğer el-Hâc Hasan Ağa'ya bi'l-asâle ferağ ve tefvîz eylediğimizde ol dahi ber-vech-i muharrer tefevvüz ve kabûl ve hisse-i tevzî‘ini ustalar ma‘rifetleriyle tamamen ahz etmek üzere ta‘ahhüd edüp [**32a**] ve fîmâ ba‘d kasab gediği tâ‘bir olunan âlât-ı lâzıme-i mezkûrenin nısfında bizim kat‘an alâka ve medhalimiz kalmamağla mezbûr diğer el-Hâc Hasan Ağa'nın hakk-ı müfavvazı olmuşdur dediklerini mezbûr diğer el-Hâc Hasan Ağa tasdîk edüp lâkin mersûmânın babaları hâlik-i mesfûrun tasarrufunu mübeyyen yedlerinde olan atîk temessük zâyi‘ olmağın nısf-ı âlât-ı mezkûre hâlik-i mesfûrun tasarrufunda olup oğulları mesfûrâna intikāl eylediğini esnâf-ı merkūme kethüdâsı mezbûr el-Hâc Hasan Ağa ile kasab ustalarından Üsküdarî Yani v. Sava ve Tophâneli Nikola v. Kosta ve Hasköylü Nikola v. Panayot zimmîler ihbâr etmeleriyle nısf-ı hisse-i mezkûre babaları hâlik-i mesfûrdan oğulları mersûmâna intikāl eylediğini müş‘ir zâyi‘den bir kıt‘a temessük i‘tâ ve ba‘dehû mersûmânın ferağlarından merkūm diğer el-Hâc Hasan Ağa üzerine tahrîr ve defter-i vakfa ve tasarrufuna taraf-ı vakıfdan izin verilmek bâbında istid‘â-yı inâyet eylediği İstanbul Mahkemesi'nden huzûr [-ı âlîlerine i‘lâm olundu.]

Fî 23 Safer sene 1237

162 [32a-1] Seyyid Abbas Ağa b. Mehmed'in, Süleyman Ağa b. Seyyid Ahmed'e olan borcunu ödemesi gerektiği

Dört bin üç yüz on üç guruş hüküm

Ma‘rûz[-ı dâ‘î-i devlet-i aliyyeleridir ki]

Sâhib-i arzuhâl es-Seyyid Süleyman Ağa b. es-Seyyid Ahmed nâm kimesne meclis-i şer‘-i münîrde mukaddemâ şerîki derûn-ı arzuhâlde mezkûrü’l-ism es-Seyyid Abbas Ağa b. Mehmed nâm kimesne muvâcehesinde mezbûr es-Seyyid Abbas Ağa ile İstanbul hısnı ebvâbından Odunkapısı hâricinde kâin bir bâb yumurtacı dükkânında fâide-i hâsıla beynimizde berâber iktisâm olunmak üzere bilâ-sermâye pirinç ve dakīk ve peynir bey‘ u şirâsında mezbûr es-Seyyid Abbas Ağa ile şirket-i vücûh tarîk ile sene-i sâbıkā şehr-i Ramazani’l-mübârekinin on yedinci günü akd-i şirket edüp ve ben Tekfurdağı’nda ma‘lûmü’l-esâmî kimesneler yedlerinden nesne iştirâ eylediğim on beş bin beş yüz seksen beş guruşluk pirinç ve dakīk ve peyniri kayıklara vaz‘ ve Âsitâne-i aliyyede şerîkim mezbûra irsâl ol dahi ba‘de’l-ahz eşyâ-i muharrere-i mezkûreyi âhara bey‘le istihlâk edüp işbu sene-i mübâreke Muharremi gāyetine gelince dört ay on üç gün şerîkler olup ba‘dehû fesh-i akd-i şirket-birle hesâbımızı esnâf-ı merkūme kethüdâsı Ömer Ağa ve Ellialtı Hasan Ağa ve Çamurcu Mehmed ve Resul Yazıcı ve sâir cerîdede mazbûtü’l-esâmî kimesneler huzûrlarında sehv ve galatdan ârî yegān yegān hesâb-ı sahîh ile rü’yet eylediğimizde bin iki yüz guruş fâide-i hâsıla zuhûr edüp ve meblağ-ı mezkûr on beş bin beş yüz seksen beş guruşun on bin yüz yetmiş yedi guruşunu gerek nakden ve gerek havâleten mukaddemâ ceste ceste bana edâ ve teslîm ben dahi yedinden ahz ü kabz edüp bâkīsi olan üç bin yedi yüz altmış buçuk guruş ile fâide-i hâsıladan benim hisseme isâbet eden beş yüz elli iki buçuk guruş ki cem‘an dört bin üç yüz on üç guruşu mezbûr es-Seyyid Abbas Ağa kendi umûruna sarfla istihlâk-birle zimmetine ta‘alluk edüp hatta ikrâr dahi etmekle meblağ-ı mecmû‘-ı mezkûru ber-vech-i muharrer lede’l-muhâsebe merkūmdan taleb eylediğimde ol dahi cevâbında kaziyye minvâl-i meşrûh üzere olduğunu bi-tamâmihâ tâyi‘an ba‘de’l-ikrâr hesâb-ı mezkûrda galat vâki‘ olmağla tekrar hesâbımız rü’yet olunmak matlûbumdur dedikde bi’t-terâzî ma‘rifet-i şer‘le dahi hesâblarımız rü’yet olundukta hesâb-ı mezkûr sahîh olduğu bi’l-muvâcehe zâhir olup meblağ-ı mezbûr ber-vech-i muharrer zimmetinde ta‘alluk eylediğini kemâ-fi’s-sâbık ikrâr etmekle meblağ-ı merkūm dört bin üç yüz on üç guruşu hâlâ taleb ederim deyü da‘vâ ettikte ol dahi cevâbında kemâ-fi’s-sâbık kat‘iyyen ikrâr u i‘tirâf edüp lâkin işbu târihden iki ay mukaddem dâyinim olan bir kimesne gelüp beni zâbıtâna verüp ben dahi havfımdan nâşî dükkân-ı mezkûru açık bırakıp gitmemle ol vechile dükkân-ı mezkûrda peştahta ve derûnunda kîse içinde mevzû‘ mâl-i şirketimizden olarak dört bin beş yüz guruşumuz hufyeten ahz olunmuş olup meblağ-ı merkūm ile benim gāibûn ani’l-beled Ali Paşa hanında Küfeci Cezizme zimmî zimmetinde kaşar peyniri semeninden doksan beş guruş yirmi sekiz para ve Kanbur hanında Kozma zimmî zimmetinde kezâlik kaşar peyniri semeninden seksen bir guruş otuz iki para ve Üsküdar’da Toptaşında Çörekçi Tanaş zimmî zimmetinde dakīk semeninden altmış iki buçuk guruş ve Kanbur hanında Kosti zimmî zimmetinde kaşar peyniri semeninden seksen dokuz guruş otuz iki

para ve Tophâne'de Hacı Mustafa zimmetinde dakīk semeninden yetmiş üç guruş ve Edirnekapısı'nda Topçu Ali zimmetinde dakīk semeninden elli dokuz buçuk guruş ve Köroğlan zimmî zimmetinde dakīk semeninden on sekiz guruş yirmi iki para ve Odunkapısı'nda Yağcı Dimitri zimmî zimmetinde dakīk semeninden seksen beş guruş on dört para ve Ayvansaray kapısı hâricinde Boğçacı Mahmud zimmetinde dakīk semeninden yetmiş yedi guruş yirmi beş para ve Üsküdar'da Yenimahalle'de Karabet zimmî zimmetinde pirinç semeninden otuz guruş ve Kumkapı'da İbrahim Ağa dükkânında ismi ma'lûmum olmayan bir bakkāl zimmî zimmetinde pirinç semeninden iki yüz on dört guruş on yedi para ve Vezirhanı'nda bakkāl olup ismi ma'lûmum olmayan bir zimmî zimmetinde pirinç semeninden yüz elli iki guruş ve Kanburhanı'nda Küfeci Çolakoğlan zimmî zimmetinde pirinç semeninden iki yüz yirmi guruş yirmi üç para ve Balipaşa'da Pazarcı Karaoğlan zimmî zimmetinde pirinç semeninden altmış yedi buçuk guruş ve Pazarcı Çolak Halil zimmetinde pirinç semeninden iki yüz elli dokuz guruş on dört para ki cem'an bin beş yüz seksen dokuz guruş yirmi yedi para alacak hakkımız olup ve tahsîl olunmak ihtimâli olmadığından meblağ-ı merkūm ile hufyeten ahz olunan dört bin beş yüz guruş ki min-haysü'l-mecmû' altı bin seksen dokuz buçuk guruş hesâbımız olmağla hissesine isâbet eden üç bin kırk dört guruş otuz parayı deynim olan dört bin üç yüz on üç guruşun ol mikdârına takās murâdımdır deyü takrîr-i meşrûhu üzere evvelâ dört bin beş yüz guruş husûsunda mekânı muharrer olmayup te'addî ve taksîrini ve sâniyen muhâsebe-i mezkûrede zarâr terettüb etmeyüp fâide-i hâsıla olduğunu mukır ve mu'terif iken ber vech-i muharrer sirka olundu ve zimem-i nâsda kaldı deyü eylediği da'vâsı mesmû'a olmadığını kendüye tefhîm ve da'vâ-yı mezkûresiyle mezbûr es-Seyyid Süleyman Ağa'ya bî-vech mu'ârazadan ba'de'l-men' sâlifü'l-beyân ikrâr u i'tirâfıyla lâzım gelen meblağ-ı bâkī-i merkūm dört bin üç yüz on üç guruşun müdde'î-i mezbûr es-Seyyid Süleyman Ağa'ya edâ ve teslîmiyle merkūm es-Seyyid Abbas Ağa ilzâm olunduğu İstanbul Mahkemesi'nden huzûr [-ı âlîlerine i'lâm olundu.]

Fî 29 S sene 1237

163 [32b-1] Anbar-ı âmireden habbâzan esnafına dağıtılacak olan buğdayın cins ve fiyatının belirlenmesi

Ma'rûz[-ı dâ'î-i devlet-i aliyyeleridir ki]

Sâdır olan fermân-ı âlîlerine imtisâlen işbu telhîsi mûcebince bu def'a mîrî anbarlarından habbâzân esnâfına tevzî' olunan kırk bin keyl zehâirin yirmi bin keyli Arnabud hıntası olup beher keyli yüz altmış iki paraya ve def'a beş bin keyli Arnabud hıntası olup beher keyli yüz altmış iki paraya ve beş bin beş yüz keyli korno hıntası olup beher keyli yüz altmış iki paraya ve üç bin beş yüz keyli çavdar olup beher

keyli yüz elli paraya ve def'a altı bin keyli korno hıntası olup beher keyli yüz altmış iki paraya olmağla zehâir-i mezkûrenin ecnâs ve fiyatı minvâl-i muharrer üzere idüğü ihbâr olunduğu İstanbul Mahkemesi'nden huzûr [-ı âlîlerine i'lâm olundu.]

Fî 15 Ra sene 1237

164 [32b-2] Mustafa Ağa Vakfı'ndan icareli menzile mutasarrıf olan Molla Mehmed b. Ahmed'in, evine sonradan açtığı yedi adet pencereyi kapatacağını taahhüt ettiği

Keşf

Ma'rûz[-ı dâ'î-i devlet-i aliyyeleridir ki]

Sâdır olan fermân-ı âlîlerine imtisâlen zikri câ'î husûsun mahallinde lede'l-mu'âyene keşf ve fasl ü hasmı içün savb-ı şer'-i enverden irsâl olunan kâtib Mehmed Hidâyetullah Efendi dâ'îleri ve bi'l-ma'iyye rü'yete memûr Haremeyn-i şerîfeyn müfettişi mevâlî-i izâmdan Hatîbzâde fazîletlü es-Seyyid Mehmed Derviş Efendi tarafından mansûb Kâtib es-Seyyid Hâfız Mehmed Efendi ve nezâret-i hazret-i Sadr-ı a'zamîde ve âsûde evkāf müfettişi müderrisîn-i kirâm-ı zevi'l-ihtirâmdan fazîletlü Mehmed Said Efendi tarafından mürsel Kâtib Hasan Hüsnü Efendi Hâssa mimarı hulefâsından Mehmed Emin ve Safi Mustafa Halîfeler ile İstanbul'da Sandıkçılarbaşında Ali Paşa-yı atîk Câmi'-i şerîfi civârında Eminsinan Mahallesinde tarîk-i hâssada köşede vâki' bir bâb nâ-tamam menzile varup cerîdede mazbûtü'l-esâmî Müslimîn huzûrlarında akd-i meclis-i şer'-i Nebevî ettiklerinde ashâb-ı arzuhâl tarîk-i hass-ı merkūm erbâbından olup Dârü's-sa'âdeti'ş-şerîfe ağası nezâret-i aliyyelerinde âsûde evkāfdan merhûm Halil Efendi Vakfı müsakkafâtından bir bâb menzile bâ-temessük-ı mütevellî bi'l-icâreteyn iştirâken mutasarrıflar olan Tâcir Mahmud Ağa b. Mustafa kendi nefsinden asâleten zevcesi Hafife bt. Abdullah nâm hatun tarafından vekîl-i müsecceli olmağla vekâleten ve karşısında kâin kezâlik Dârü's-sa'âdeti'ş-şerîfe ağası nezâretlerinde olan âsûde evkāfdan merhûm el-Hâc Mustafa Ağa Vakfı müsakkafâtından bir bâb menzile bâ-temessük-ı mütevellî bervech-i iştirâk bi'l-icâreteyn mutasarrıflar olan Yahya Ağa b. Hasan nâm kimesne kendi nefsinden asâleten ve zevcesi Akile bt. Abdullah nâm hatun tarafından vekîl-i müseccel-i şer'îsi olmağla vekâleten ve nezâret-i hazret-i Sadâret-penâhîde âsûde evkāfdan merhûm Şahkulu Mehmed Çelebi Vakfı müsakkafâtından bir bâb menziline bâ-temessük-ı mütevellî bi'l-icâreteyn mutasarrıf olan kalem-i kitâbetden es-Seyyid Yusuf b. el-Hâc Ahmed nâm kimesne asâleten ve nezâret-i dâ'îlerinde âsûde evkāfdan merhûm Lütfü Bey Vakfı müsakkafâtından bir bâb menzile bâ-temessük-ı mütevellî müstakilleten bi'l-icâreteyn mutasarrıfe olan zâtı mu'arrefe Şerîfe Âişe bt. Mehmed nâm hatun kezâlik asâleten meclis-i ma'kūd-ı mezkûrda Dârü's-sa'âdeti'ş-şerîfe ağası nezâretlerinde âsûde evkāfdan mahalle-i mezbûrede

Hamzapaşa Câmi‘-i şerîfinde müezzin olanlara süknâsı meşrût bir bâb menzile mutasarrıf olan derûn-ı arzuhâlde mezkûrü’l-ism Na‘lıncı Molla Mehmed b. Ahmed muvâcehesinde mârrü’l-beyân el-Hâc Mustafa Ağa Vakfı’nın mütevelliyesi Şerîfe Afife bt. el-Hâc Mustafa nâm hatun ve zikr olunan Şahkulu Mehmed Çelebi Vakfı’nın mütevellîsi es-Seyyid Ali Efendi b. Abdullah tarafından mürsel vekîli câbî-i vakf el-Hâc Mehmed Âtıf Efendi b. Abdullah ve sâlifü’z-zikr Lütfi Bey Vakfı’nın mütevellîsi el-Hâc Ebûbekir Efendi b. Hüseyin nâm kimesneler hâzır oldukları hâlde işbu derûnunda akd-i meclis-i şer‘-i âlî olunan merkūm Molla Mehmed bundan akdem menzil-i merkūmu yedimle müceddeden bir bâb menzil binâ ve inşâ edüp lâkin merkūm Yahya Ağa’nın menzili duvarının sağ cânibi tarafında olan sokak kapısı ref‘le mimârân-ı mezbûrân mesahalarıyla on sekiz parmak tarîk-i hass-ı merkūm tarafına tarîk-i has erbâbı izinlerinsiz vaz‘ eyleyüp mâ‘adâ menzil-i merkūmdan bizim menzillerimizin makarr-ı nisvân olan nerdübânbaşı ve oda ve sofalarımıza nezâret ve havâlesi olmağla nezâret ve havâlesini def‘a merkūm Molla Mehmed’e tenbîh olunmak murâdımızdır deyü bi’l-asâle ve bi’l-vekâle da‘vâ ettiklerinde mezbûr Molla Mehmed dahi cevâbında zikr olunan kapıyı ref‘le mahâll-i sâbıkına nakl ve vaz‘a ve ihdâs eylediği yedi aded pencerelerin birini külliyen sedd ü bend edüp mâ‘adâ altı aded pencerelerin önüne etrâfı gürgen ağacından ve bölmeleri eğrice kanadlığından yerli başlar mıhlı metîn ve müstahkem olarak kedi nerdübânı vaz‘ıyla nezâret ve havâlesini def‘a mezbûr Molla Mehmed ta‘ahhüd edüp onlar dahi ta‘ahhüdü kabûl ve bu vechile külliyen kat‘-ı münâza‘a eylediklerini kâtibûn-ı merkūmûn mahallinde ketb ve tahrîr ve ma‘an meb‘ûs ümenâ-i şer‘le meclis-i şer‘a alâ-vukū‘ihi inhâ ve takrîr eyledikleri İstanbul Mahkemesi’nden huzûr [-ı âlîlerine i‘lâm olundu.]

Fî 3 Ra sene 1237

165 [32b-3] Hadice Hatun bt. Ahmed ile Ayşe Hatun bt. Mustafa’nın tevliyet konusunda birbirlerinin zimmetlerini ibrâ ettikleri

Tevliyet nizâ‘ı men‘i

Ma‘rûz[-ı dâ‘î-i devlet-i aliyyeleridir ki]

Sâhibe-i arzuhâl mu‘arrefetü’z-zât Hadice Hatun bt. Ahmed Odabaşı İstanbul mahkemesinde meclis-i şer‘-i münîrde zikri âtî bir bâb menzile bâ-temessük-ı mütevellî mutasarrıfe olmak üzere vâzı‘atü’l-yed mütehakkık olan derûn-ı arzuhâlde mezkûratü’l-ism kezâlik zâtı mu‘arrefe vâlidesi Âişe Hatun bt. Mustafa muvâcehesinde zîr-i nezâret-i dâ‘iyânemde olan evkāfdan İstanbul’da Koska kurbünde vâki‘ Kemaleddin Câmi‘-i şerîfi Vakfı’nın mütevellîsi Musa Efendi b. Abdullah tarafından mürsel vekîl-i câbî-i vakf es-Seyyid el-Hâc Mehmed Tahir Ağa b. İsmail hâzır olduğu hâlde vakf-ı merkūm müsakkafâtından mahmiye-i mezkûrede

musallâ kurbünde Şeyh Ferhad Mahallesi'nde kâin şehriye on iki akçe icâre-i müecceleli ma'lûmü'l-hudûd bir bâb menzil babam Câmeşuycu Ahmed Odabaşı b. Hasan'ın bi'l-icâreteyn tasarrufunda iken fevt oldukda menzil-i mezkûr âdiyen bana intikāl etmişken vâlidem mezbûre Âişe Hatun fuzûlî zabt etmekle suâl olunup menzil-i mezkûru bana teslîme tenbîh olunmak matlûbumdur deyü mahallinde dahi ba'de't-ta'yîn vâlidem mezbûre Âişe Hatun'dan da'vâ eylediğimde ol dahi cevâbında menzil-i mezkûr babam müteveffâ-i mezbûrun ile'l-vefât bi'l-icâreteyn tasarrufunda olup ba'de vefâtihi âdiyen bana intikāl ve hâlâ zabt eylediğini lâkin sen hâmiş-i arzuhâlde muharrer defter-i vakıf derkenârı nâtık olduğu üzere bin iki yüz otuz dört senesi Şevvâli'l-mükerreminin on dördüncü günü âkıle ve bâliğa ve reşide olduğun hâlde huzûr-ı mütevellîde yedimde olan mütevellî temessükü hâmiş[i] mantûkunca menzil-i mezkûru hüsn-i rızân ve ferağ-ı kat'î-i mu'teber ile bana bi'n-nefs ferağ ve tefvîz ben dahi re'y-i mütevellî ile tefevvüz ve kabûl edüp ol vechile bi-hakkın zabt ve tasarruf ederim deyü inkârıma mukārin hâzır-ı vekîl-i mezbûrun tasdîkiyle eylediği def'ini isbât sadedinde iken muslihûn tavassutuyla beynimiz tevfîk ve ıslâh olunup vâlidem mezbûre Âişe Hatun kat'an li'n-nizâ' ve kat'an li'l-husûme mâlımdan teberru'an nakden bana yedi yüz guruş def' ve teslîm ben dahi yedinden ahz ü kabz ve emriyle umûruma sarfla ba'de'l-istihlâk menzil-i mezkûra ve ferağ-ı merkūma ve meblağ-ı müstehlek-i mezbûra ve tarafeynden her birimizin âhar ile vechen mine'l-vücûh ve kat'an da'vâ ve nizâ' ve husûmetimiz kalmamak manasına sâir cemî' hukūk-ı şer'iyyeye müte'allika âmme-i da'vâ ve kâffe-i mutâlebâtdan [**33a**] şürût-ı müfsideden ârî ibrâ-i âmm-ı sahîh-i şer'î ile her birimiz âharın zimmetini kabûlü hâvî ibrâ ve iskāt ve ol vechile külliyen kat'-ı nizâ' ve def'-i husûmet eyledik deyü ikrâr ve tasdîkleri huzûr [-ı âlîlerine i'lâm olundu.]

Fî 10 Ra sene 1237

Şuhûdü'l-hal: Otrakçı es-Seyyid Hasan b. Hüseyin, Câmeşuycu Mehmed Usta b. Mustafa, Simkeş Hâfız Mehmed Emin, Tophâneli Câmeşuycu () b. İsmail

166 [33a-1] Erzurum'dan İstanbul'a getirilen koyunların kasap esnafına dağıtımı

Ağnâm tevzî'inin i'lâmı

Ma'rûz[-ı dâ'î-i devlet-i aliyyeleridir ki]

Erzurum celebânından Altıkulac Mehmed Bey b. Hüseyin kendi nefsinden asâleten ve Kaloğlu Mustafa Bey ve Yusufoğlu Hüseyin ve İlyas ve Ramazan ve Kalpakoğlu Molla ve Mehmed oğlu Ali ve Hacı Mehmed ve Cihânbeyli Ahmed oğlu Süleyman ve Topal Halil ve Hacı Babuhan oğlu Ali ve Horosoğlu Mehmed ve Esad Bey ve Timur taraflarından vekâleten İshakoğlu Mehmed Bey kezâlik asâleten hâzır

olduğu hâlde meclis-i şer‘-i münîrde kasab ustalarından Eğrikapu kethüdâsı es-Seyyid el-Hâc Osman Efendi ve Edirnekapılı İbrahim Ağa ve Topkapılı Mustafa Ağa ve Eyüblü Molla Feyzullah ve Hasköylü Mehmed Ağa ve es-Seyyid el-Hâc İbrahim Ağa ve es-Seyyid Hasan Efendi ve Mimarlı Mehmed Ağa ve Mercanlı el-Hâc Ali Ağa ve diğer Mimarlı Mehmed Ağa ve sâirleri hâzır oldukları hâlde kassabân esnâfının kethüdâsı el-Hâc Hasan Ağa b. el-Hâc Osman mahzarında bi’l-asâle ve bi’l-vekâle takrîr-i kelâm edüp ben mâlımdan dokuz yüz re’s ve bir def‘a dokuz yüz re’s ve müvekkillerim mezbûr Kaloğlu Mustafa Bey iki bin re’s ve mezbûr Yusuf oğlu Hüseyin dokuz yüz ve ve def‘a mezbûr Hüseyin dokuz yüz re’s ve mezbûr İlyas dokuz yüz re’s ve mezbûr Ramazan sekiz yüz re’s ve def‘a mezbûr Ramazan sekiz yüz elli re’s ve mezbûr Kalpakoğlu Molla dokuz yüz re’s ve mezbûr Mehmed oğlu Ali dokuz yüz re’s ve mezbûr Hacı Mehmed sekiz yüz re’s ve hâzır-ı mezbûr İshak oğlu Mehmed Bey asâleten dokuz yüz re’s ve def‘a mezbûr Mehmed Bey sekiz yüz re’s Cihânbeyli Ahmed oğlu Süleyman dokuz yüz re’s ve def‘a mezbûr Ahmed oğlu Süleyman dokuz yüz re’s ve mezbûr Topaloğlu Halil yedi yüz re’s ve mezbûr Hacı Babuhan oğlu Ali sekiz yüz re’s ve mezbûr Horosoğlu Mehmed sekiz yüz re’s ve mezbûrdan Esad Bey ve Mehmed ve Timur’un altı bin re’s ki cem‘an Erzurum cânibinden Âsitâne-i aliyyeye sevk ve tesyîr eylediğimiz yirmi iki bin dört yüz elli re’s Karaman ağnâmımızın bâ-fermân-ı âlî verilen nizâm üzere lühûmun beher kıyyesini kassabâna otuz yedi para ve kuyruklarının beher kıyyesini elli para ve ağnâm sakatlarını on para ve ber-mûceb-i nizâm Bosna celebleri dört gün ve bizim ağnâmımızı sekiz gün kassabân esnafına tevzî‘ ve ağnâm-ı mezkûrenin mikdâr ve semenlerini mübeyyin yaftalarını hîn-i tevzî‘den otuz bir gün mürûrunda biz teslîme kethüdâ-yı merkūm ve akçelerini hîn-i tevzî‘den elli bir gün mürûrunda bize tamamen îfâya ve lühûmun beher kıyyesini narh-ı cârî üzere kırkar paraya ve kuyruğun beher kıyyesini elli üçer paraya ibâdullâha bey‘a hâlâ hâssa kasabbşısı efendi hazretlerinin inzımâm-ı re’yi ile esnâf-ı merkūmûn ta‘ahhüd ve tarafeynden her birimiz âharın ta‘ahhüdünü kabûl eyledik dediklerini kethüdâ-yı merkūm ba‘de’t-tasdîk ber-mûceb-i nizâm tevzî‘a ta‘ahhüd eyledikleri İstanbul Mahkemesi’nden huzûr [-ı âlîlerine i‘lâm olundu.]

Fî 29 S sene 1237

167 [33a-2] Donanma-yı Hümâyûn için tiftik bükmesi imâl eden esnaf ile kazzâz esnâfından ibrişim ve iplik bükücü esnafının sulh oldukları

Donanma-yı Hümâyûn için tiftik bükmesinin mu‘ârazadan men‘i

Ma‘rûz[-ı dâ‘î-i devlet-i aliyyeleridir ki]

Donanma-yı hümâyûn kalyonları bâdbânları lâzımesi için nesc ve i‘mâl olunan yelken bezlerine ötedenberü Tersâne-i âmirede ve Samatya Yedikule’de vâki‘ dört aded

kârhâne ve meyâne tâʿbir olunur âlât ile erişlik ve argışlık penbe ve keten ve tiftik bükmesi iʿmâl eden altı nefer usta ve yirmi altı nefer kalfalardan derûn-ı arzuhâlde isimleri mastûr Mustafa Ağa b. Abdullah ve Usta Artin v. Serkiz ve Haçador v. Toros ve Karabet v. Ohan ve Yoseb v. Parsih ve Nişan v. Melkon ve Kegork v. Kerupe ve Serope v. Vartan zimmîler İstanbul mahkemesinde meclis-i şerʿ-i münîrde Âsitâne-i aliyyede vâkiʿ kazzâz esnâfına ibrişim ve iplik bükücü esnâfından ashâb-ı arzuhâl İsak v. Yako ve Nesim v. Avram ve Avram v. İsrail ve diğer Avram v. Mosil ve Menteş v. Avram ve Mosi v. İsak ve Nesim v. Rafeyil ve diğer Mosi v. Kamal ve İsak v. Hayim ve Hayim v. Secor ve Samoyil v. İsak ve sâirleri muvâcehelerinde biz ber-vech-i muharrer Tersâne-i âmire levâzımından olan yelken bezi içün erişlik ve argışlık penbe ve keten ve tiftik bükmesi iplik büküp lüzûmu mikdârını Tersâne-i âmireye ve maʿadâsını sâir lüzûmu olan tüccâr sefâyini ashâbına beyʿ edüp lâkin tiftik bükmesi bizim sanʿatımızdan olduğuna binâen ve ahd-i garipte îcâr olunan yün ipliği tâʿbir olunur nisvânın havlu ve makreme işledikleri ipliği dahi âlât-ı mezkûremizle biz iʿmâl edüp teʿayyüş ede gelir iken mesfûrûn dahi âlât-ı mezkûreyi istiʿmâl eylediklerinden nâşî yün ipliği büküp sanʿatımıza müdâhalelerden mâʿadâ penbe ve keten dahi bükmeleriyle menʿ olunmaları matlûbumuzdur deyü daʿvâya tasaddî ile münâzaʿat-ı kesîre vukūʿundan sonra beynimiz tevfîk ve ıslâh olunup fîmâ baʿd tarafeynden her birimiz âharın iʿmâl eyledikleri sanʿatlarına müdâhale etmeyüp her birlerimiz meʾlûf olduklarımız sanʿatımızı iʿmâl etmek ve ihtilâl-i nizâmı mûcib harekete tasaddî etmemek üzere her birerlerimiz taʿahhüd ve ittifâk ile katʿ-ı nizâʿ eyledik deyü biʾl-muvâcehe takrîr ve tasdîkleri tescîl ve huzûr [-ı âlîlerine iʿlâm olundu.]

Fî 26 S sene 1237

168 [33a-3] Zeron v. Serkiz'in, Yahya Efendi vakfına olan borcunu ödemeyi taahhüt ettiği

Habbâzân

Maʿrûz[-ı dâʿî-i devlet-i aliyyeleridir ki]

Mahrûse-i Galata kādıları fazîletli efendiler dâʿîleri taht-ı nezâretlerinde olan evkāfdan Kutbü'l-ârifîn merhûm Yahya Efendi Evkāfının biʾl-meşrûta mütevelliyesi sâhibe-i arzuhâl Şerîfe Âişe Hanım bt. Hâcegân-ı Dîvân-ı Hümâyûndan Mustafa Efendi b. Abdullah'ın sadrî kebîr oğlu ve tarafından husûs-ı âtîde vekîl olduğu zâtı mûmâ-ileyhâyı ârifân el-Hâc Ömer Ağa b. Ahmed ve Mehmed Ağa b. Ali nâm kimesneler şehâdetleriyle ber-nehc-i şerʿî sâbit olan müderrisin-i kirâm-ı zevi'l-ihtirâmdan es-Seyyid Mustafa Şerîf Efendi b. el-Mevlâ el-merhûm Konevî İmâmzâde es-Seyyid Mehmed Said Efendi meclis-i şerʿ-i münîrde mahrûse-i mezbûreye muzâfe kasaba-i Beşiktaş'a tâbiʿ Kılıç Ali Paşa nâm mahalde kâin bir

bâb habbâz fırınının müsteciri olup derûn-ı arzuhâlde mastûr merhûm-ı mûmâ-ileyh vakfı müsakkafâtından zikri âtî bir bâb diğer fırına dahi fuzûlî vaz‘-ı yedi mütehakkık olan Habbâz Zeron v. Serkiz nâm zimmî muvâcehesinde habbâzân kethüdâsı Mehmed Efendi b. Ali ve esnâf-ı merkūmenin nizâm ustaları olan ve sâir mazbûtü’l-esâmî nâm kimesneler hâzır oldukları hâlde merhûm-ı mûmâ-ileyh Yahya Efendi hazretlerinin evkāf-ı şerîf[e]leri müsakkafâtından zikr olunan Kılıç Ali Paşa kurbünde vâki‘ kadîmden bu ana gelince aklâmdan birinde mukayyed gedik i‘tibârı olmayarak fi’l-asl habbâz fırını olup müddet-i vâfireden berü mu‘attal olan ma‘lûmü’l-hudûd bir bâb fırın içün muharrer derûnunda fırın vardır ve Kılıç Ali Paşa’da [**33b**] vâki‘ habbâz fırınına merbûtdur diyerek mesfûr Zeron zımmi bin iki yüz otuz beş senesi Şevvâli’l-mükerremi gurresinden işbu sene-i mübâreke Muharremi’l-harâmı gāyetine gelince on yedi ayda fuzûlî zabt ve kendi fırınından nân-ı azîz nakl ve bey‘ edüp ve fırın-ı mezkûru cânib-i vakıfdan âhar san‘at erbâbına vakf-ı şerîf içün mütevelliye-i müvekkile-i mûmâ-ileyhânın icârına mümâna‘at etmekle suâl olunup fırın-ı mezkûrdan keff-i yed ve müvekkile-i mûmâ-ileyhâya teslîme ve müddet-i mezkûrede vakıf içün lâzım gelen ecr-i mislini dahi edâya mesfûr Zeron zimmîye tenbîh olunmak bi’l-vekâle matlûbumdur deyü da‘vâya tasaddî eylediğimde fi’l-hakīka zikr olunan fırın el-yevm harâb ve isti‘mâle nâkabîl olup derûnunda aklâmın birinde mukayyed olarak gedik ve tabla ve peşgûn i‘tibârları ve zikr olunan Kılıç Ali Paşa fırınına merbûtiyeti olmadığı ve müddet-i mezkûrede ber-vech-i meşrûh fuzûlen zabt eylediği diğer arzuhâl hâmişinde mastûr derkenârlar mantûku üzere mesfûr Zeron zimmînin ikrârıyla zâhir ve mütehakkık olduğundan mâ‘adâ kethüdâ ve hâzirûn bi’l-meclis olan nizâm ustaları dahi meclis-i şer‘de haber verdiklerinden sonra zikr olunan fırın-ı habbâz ve çörekçinin gayrı âhar san‘at erbâbına icâra mümâna‘at etmemek üzere müvekkile-i mütevelliye-i mûmâ-ileyhâya teslîme ve müddet-i mezkûrede ecr-i misli olduğunu bi’t-tasâduk mütehakkık olan yüz guruşu dahi vakf-ı şerîf-i mûmâ-ileyh içün müvekkile-i mütevelliye-i mûmâ-ileyhâya edâya mesfûr Zeron zimmî ta‘ahhüd eyledi deyü vekîl-i mûmâ-ileyhin sâdır olan bi’l-cümle takrîrini kethüdâ ve nizâm ustaları mezbûrûn ile mesfûr Zeron zimmî tasdîk ve fırın-ı mezkûr ile meblağ-ı mezbûr yüz guruşu ber-vech-i muharrer edâ ve teslîme ta‘ahhüd eylediği İstanbul Mahkemesi’nden huzûr [-ı âlîlerine i‘lâm olundu.]

Fî 14 S sene 1237

169 [33b-1] İstanbul’da çakmaktaşı ticaretinin Müslümanlardan iğneci ve hurdacı esnafına ait olduğu

Çakmaktaşının bey‘i İslâm’dan ma‘adasına men‘i

Ma‘rûz[-ı dâ‘î-i devlet-i aliyyeleridir ki]

Âsitâne-i aliyye –sânehullâhu te'âlâ ani'l-âfât ve'l-beliyye-de vâki' cennet-mekân merhûm-ı mağfiret-nişan Sultan Bâyezid Hân-ı Velî –â'melehullâhu te'âlâ bi-lutfihi'l-hafî ve'l-celî- hazretlerinin câmi'-i şerîfleri havlusunda kâin iğneci ve hurdacı esnâfının kethüdâları el-Hâc Mehmed Ağa ve Yiğitbaşıları Mehmed Usta ve esnâfından el-Hâc Hâfız Ahmed Efendi ve Ömer Efendi ve Hasan Ağa ve İsmail Ağa ve el-Hâc Mustafa Ağa ve es-Seyyid Mehmed Ağa ve Mehmed Emin Ağa ve Ali Ağa ve Yakub Ağa ve Salih Beşe ve Tahir Beşe ve İbrahim Beşe ve Cura Mustafa Beşe ve sâirleri İstanbul mahkemesinde meclis-i şer'-i münîrde vilâyet-i Rumeli'nde vâki' İlbasan kazâsından Âsitâne-i sa'âdete çakmak taşı getiren tüccârdan Tahir Beşe b. Ebûbekir ve Yakub Beşe b. Ömer hâzır oldukları hâlde yine Âsitâne-i aliyyede balıkpazarı kapısı hâricinde vâki' dükkânlarında kav ve çakmaktaşı ve iğne ve sâir hurdacı emti'a-i mütenevvi'ası bey' u şirâ eden Yahûdi tâifesinden Rafail ve Nesim ve Aslan nâm Yahûdiler ve sâirleri muvâcehelerinde biz Âsitâne-i aliyyede ve umûr-ı mühimme içün cânib-i mîrîye iktizâ eden hurdacı esnâfı emti'amızdan iğne ve sâir metâ'ı lede't-taleb esmân-ı ma'lûmesiyle veregelüp ticâret üzere olmamızla işbu sene-i mübârekede Rum tâifesi re'âyâsından fesâd ve hıyânet zuhûruna mebnî fîmâ ba'd re'âyâdan Rum ve Ermeni ve Yahûd[i] tâifelerinden bir ferde eslihaya isti'mâle sâlih çakmaktaşı ve sâir hurdacı emti'ası bey' etmemek ve ederimiz olur ise tedîb olunmak üzere bi'l-cümle esnâfımıza zâbitlerimiz tarafından tenbîh olunmuşken mesfûrûn Rafail ve Nesim ve Aslan Yahûdiler esnâfımızdan olmayup hilâf-ı rızâ-i padişâhî hâzırân-ı mezbûrândan külliyetli çakmaktaşı pazar edüp hâzırân-ı mezbûrânın dahi emir ve tenbîhden haberleri olmadığına binâen verecek olduklarında bizler vâkıf olup emr ve tenbîh-i mezkûru hâzırân-ı mezbûrâna ifâde eylediğimizde sem'an ve tâ'aten merâsimini edâ ile zikr olunan taşları mesfûrûna bey'den fâriğler olup lâkin mesfûrûn Rafail ve Nesim ve Aslan Yahûdilerin mukaddemâ iştirâ eyledikleri yedlerinde ve dükkânlarında külliyetli çakmaktaşı olup tavâif-i mersûmeye bey' edecekleri melhûz olmağla yedlerinde olan çakmaktaşlarını bize bey' eylesinler deyü taleb eylediğimizde onlar dahi cevâblarında biz dahi lede'l-iktizâ umûr-ı mühimme içün cebehâne-i âmire ve tersâne-i ma'mûreye semen-i ma'lûmeleriyle çakmaktaşı bey' ederiz deyü bize bey' ve teslîmden imtinâ' etmişler idi el-hâletü hâzihî hâzırân-ı mezbûrân Tahir Beşe ve Yakub Beşe fîmâ ba'd gerek Rum ve gerek Ermeni ve gerek Yahûdi tâifesinden bir ferde kat'â çakmaktaşı bey' etmemek biz dahi mesfûrûn Yahûdilerin ma'aşları kat'ına sebeb olmamak içün tüccârdan aldığımız çakmaktaşlarından kav [ve] çakmağa isti'mâle sâlih dükkânları önünde ancak Müslimîne bey' edecek kadar çakmaktaşı ile eslihaya isti'mâl olunmayacak sâir emti'amızdan dahi meta' vermek üzere ta'ahhüd eylediğimizde onlar dahi râzılar olup fîmâ ba'd yedlerinde mevcûd çakmaktaşını hîn-i talebde cebehâne-i âmire-i ma'mûreye semen-i ma'lûmları ile bey' edüp ol vechile yedlerinde ba'de'l-ihrâc tüccârından kat'â çakmaktaşı iştirâ etmemek ve fîmâ ba'd tavâif-i mersûmeye

kat'â çakmaktaşı bey' etmemek üzere ta'ahhüd eylediler deyü eyledikleri takrîrlerini hâzırân-ı merkūmân ve mesfûrûn Yahûdilerden her biri tasdîk ve bu vechile kavl ve ittifâk ve ahd-i mîsâk eyledikleri mahkeme-i merkūmeden huzûr [-ı âlîlerine i'lâm olundu.]

Fî-gurreti Ra sene 1237

170 [33b-2] Mustafa Ağa b. Süleyman'ın, Büyükdere'deki un değirmenini Mehmed Said Ağa ile kardeşi Ali Ağa'ya sattığı

Büyükdere'de habbâzân esnâfının istid'âsı

Ma'rûz[-ı dâ'î-i devlet-i aliyyeleridir ki]

Mahmiye-i İstanbul'da merhûm Sultan Selim Hân –aleyhi'r-rahmetü ve'l-gufrân- Câmi'-i şerîfi kurbünde Çırâğī Hamza Mahallesi'nde sâkin dergâh-ı âlî –dâme mahfûfen bi'l-me'âli-de sekbanbaşı esbak Mustafa Ağa b. Süleyman b. Abdullah tarafından husûs-ı âtîde ikrâra vekîl olduğu Ali Efendi b. Halil ve Hâfız Mehmed Emin Efendi b. Abdullah şehâdetleriyle ber-nehc-i şer'î sâbit olan el-Hâc Ahmed Efendi b. Mehmed meclis-i şer'-i münîrde uncular kethüdâsı İbnü'l-Hâc Hüseyin ve nizâm ustaları mazbûtü'l-esâmî kimesneler ile kapan-ı dakīk tüccârından Kırımîzâde es-Seyyid el-Hâc Musa Ağa b. el-Hâc İsmail ve Bağdâdîzâde İbrahim Ağa b. el-Hâc Mehmed Emin ve Çetecizâde es-Seyyid İbrahim Ağa b. el-Hâc Hüseyin hâzır oldukları hâlde kendi nefsinden asıl ve karındaşı Ali Ağa tarafından husûs-ı âti'l-beyânı tasdîka vekîl-i şer'îsi Mehmed Said Ağa b. Mehmed muvâcehesinde müvekkilim mûmâ-ileyh Mustafa Ağa mahrûse-i Galata'ya muzâfe İstinye nâhiyesine tâbi' Büyükdere karyesinde vâki' bir tarafdan Niko zimmî menzili ve tarafeyni bundan akdem Rum tâifesinden zuhûr eden fesâd ve hıyânetde medhali olup i'dâm olunan Eskanadi Nikolaki nâm hâinin cânib-i mîrîden zabt buyrulan emlâk-ı sâiresi ve bir tarafı tarîk-i âm ile mahdûd iki kepenkli bir bâb uncu değirmeni derûnunda mevcûde gedik tâ'bir olunur âlât-ı lâzimesi ile bir cümle arsa ve binâsı hâlik-i mesfûr İsfenadi zimmînin yedinde mülkü iken hâlik oldukda emlâk-ı sâiresi ile [**34a**] cânib-i mîrîden ba'de'z-zabt işbu târih-i i'lâm senesi Saferi'l-hayrının on sekizinci günü tarihiyle müverrah yedimde olan bir kıt'a mülknâme-i hümâyûn mûcebince semen-i medfû' ve makbûza iştirâ ve kabz edüp ol vechile akd-i âti'z-zikrin sudûruna değin yedimde mâlım ve mülküm olmağla ben zikr olunan değirmenin bi'l-cümle arsa ve binâsını iki bin guruşa ve derûnunda beyne'l-esnâf sekiz bârgir i'tibâriyle gedik tâ'bir olunur âlât-ı lâzıme-i ma'lûmeyi altı bin guruşa ki cem'an sekiz bin guruş semen-i makbûza mülknâme-i hümâyûnda muharrer şürûta ri'âyet etmemek [etmek] üzere tarafeynden bi'l-emr ve'l-kabûl şürût-ı müfsideden ârî bâtten ve sahîhan bi-safkatin vâhidetin asıl-ı mezbûr Mehmed Said ile karındaşı müvekkil-i merkūm Ali Ağa'ya nısfiyet üzere iştirâken bey' ve temlîk ve teslîm

eylediğimde onlar dahi iştirâken iştirâ ve temellük ve tesellüm ve kabz ve kabûl ve mebî‘-i mezkûrun tağrîr ve gabnine müte‘allika âmme-i da‘vâdan tarafeynden her birimiz âharın zimmetini kabûlü hâvî ibrâ ve ıskāt etmemizle fîmâ ba‘d değirmen-i mezkûrun arsa ve binâ ve kezâlik âlât-ı lâzımesinde benim kat‘â alâka ve medhalim kalmayup asıl-ı merkūm Mehmed Said Ağa ile karındaşı müvekkil-i mezbûr Ali Ağa'nın iştirâken mülk-i müşterâları olmuşdur dedi deyü vekîl-i merkūmun eylediği takrîrini asıl ve vekîl-i mezbûr Mehmed Said Ağa ba‘de't-tasdîk zikr olunan iki horos uncu değirmeninin mukaddemâ hâlik-i mesfûr İskanadi üzerinde olan kaydı kaleminden ref‘ ve terkīn ve kendi ile karındaşı müvekkil-i mezbûr Ali Ağa'nın üzerlerine kayd ile yedlerine sûret i‘tâ buyrulmak bâbında istid‘â-yı inâyet eylediği İstanbul Mahkemesi'nden huzûr [-ı âlîlerine i‘lâm olundu.]

Fî 15 Ra sene 1237

171 [34a-1] Ermeni tâifesinden Kemhacı Avanes'in kızı Sağume'nin Müslüman olduğu

Sagīr Nasrâniyenin İslâm i‘lâmı

Ma‘rûz[-ı dâ‘î-i devlet-i aliyyeleridir ki]

İstanbul'da Yedikule kurbünde Hacı Evhad Mahallesinde mütemekkine Ermeni tâifesinden Kemhacı Avanes zimmînin sulbiye kızı ve tahmînen on iki yaşında olan Sağume nâm âkıle ve mümeyyize mürâhika Serasercibaşı es-Seyyid Mehmed Ağa b. Ali ve Debbâğ Hüseyin Ağa b. Ali ve Debbâğ Osman Ağa b. Feyzullah ve dîvân-ı âlî çavuşlarından es-Seyyid Mustafa Ağa b. Mehmed nâm kimesneler hâzır oldukları hâlde İstanbul mahkemesinde meclis-i şer‘-i münîrde bi't-tav‘ ve'r-rızâ bi-hidâyetillâhi te‘âlâ cemî‘ edyân-ı bâtıladan berî ve ityân-ı kelimeteyn-i şehâdeteyn-i münciyeteyn ve İslâmı kabûl edüp şeref-i İslâm ile müşerref oldukda bi't-taleb Emine tesmiye olunduğu mahkeme-i merkūmeden huzûr [-ı âlîlerine i‘lâm olundu.]

Fî 19 Ra sene 1237

172 [34a-2] Silistre nâzırı Halil Ağa vakfı tevliyetinin Şerîfe Hadice Hanım bt. Abdullah'a tevcihi

Vakfiye emr-i âlî istid‘âsı tevcîh olunmuşdur

Ma‘rûz[-ı dâ‘î-i devlet-i aliyyeleridir ki]

Sâdır olan fermân-ı âlîlerine imtisâlen işbu arzuhâl ve derkenâra ba‘de'n-nazar sâhibe-i arzuhâl zâtı mu‘arrefe Şerîfe Hadice Hanım bt. el-Hâc Abdullah İstanbul mahkemesinde meclis-i şer‘-i münîrde derûn-ı arzuhâl derkenârda zikr olunduğu üzere sevâhil-i nehr-i Tuna'da vâki‘ medîne-i Yerköy'de Baba Nuh Mahallesinde

ashâb-ı hayrâtdan Silistre nâzırı esbak ceddim merhûm el-Hâc Halil Ağa b. Salih Ağa binâ ve ihyâ ve vakf eylediği câmi‘-i şerîf ve kütüphâne ve mekteb ve sebîlhâne ve maslak evkāfının yedinde olan bir kıt‘a vakfiye-i ma‘mûlün-bihâsında yevmî yirmi akçe vazîfe ile tevliyetini hayâtında oldukça kendi nefsine ve ba‘de vefâtihi erşed ebnâsına ve ba‘dehum erşed ebnâ-yı ebnâsına ve ba‘dehum erşed ebnâ-yı ebnâ-yı ebnâsına karnen ba‘de karnin ve neslen ba‘de neslin ve ba‘de’l-inkırâz aslah utekā ve ebnâ-yı utekā ve ebnâ-yı ebnâ-yı utekāsında karnen ba‘de karnin şart ve ta‘yîn edüp ba‘dehû tevliyet-i mezkûreye vâkıf-ı merkūm el-Hâc Halil Ağa hayâtında meşrûtiyet üzere bâ-berât-ı âlîşân mutasarrıf iken bin yüz seksen üç senesi hılâlinde fevt oldukda erşed ebnâsından vâkıf-ı merhûm-ı mezbûr el-Hâc Halil Ağa’nın sulbî oğlu Hacı Çelebi demekle ma‘rûf babam el-Hâc Abdullah Ağa tevliyet-i merkūmeyi vazîfe-i mersûmesiyle sene-i sâbıkā şehr-i Ramazani’l-mübâreki evâsıtına gelince şürût-ı vâkıf üzere şer‘an bi-lâ-berât zabt ve tasarruf ve umûr-ı vakf-ı mezkûru rü’yet şehr-i merkūm evâsıtında babam merkūm el-Hâc Abdullah Ağa dahi fevt olup tevliyet-i merkūme mahlûle oldukda ceddim vâkıf-ı merkūmun bi’l-cümle ebnâsı ve ebnâ-yı ebnâ-yı ebnâsı ve utekā ve ebnâ-yı utekā ve ebnâ-yı ebnâ-yı utekā ve ebnâ-yı ebnâ-yı ebnâ-yı utekāsı bi’l-külliye münkırlar olup ol vechile meşrûtun-lehümden kimesne kalmayup ben ber-vech-i muharrer vâkıf-ı merhûm-ı mezbûrun oğlu müteveffâ-i mezbûr Hacı Çelebi demekle ma‘rûf el-Hâc Abdullah Ağa’nın sulbiye kızı ve evlâd-ı evlâd-ı vâkıfdan ve umûr-ı vakfı idâre ve rü’yete muktedire olmamla takrîr-i meşrûham ba‘de’t-tahkīk tevliyet-i mezkûre vazîfe-i mersûmesiyle ecânibe tevcîh buyrulmayup ceddim ve babam müteveffiyân-ı mezbûrânın mahlûllerinden bana tevcîh ve yedime berât-ı şerîf-i âlîşân sadaka ve ihsân buyrulmak bâbında istid‘â-yı inâyet eylediğim i‘lâm olunmak matlûbumdur dedikde mezbûre Şerîfe Hadice Hanım’ın bi’l-cümle takrîr-i meşrûhu vâkı‘a mutâbık idüğü medîne-i mezbûre ahâlîsinden ve esen ve ihtiyârlarından Halil Efendi b. Hasan ve el-Hâc Derviş Ahmed Ağa b. Halil ve es-Seyyid Ahmed Efendi b. İsmail nâm mevsûku’l-kelîm Müslimînin bi’l-muvâcehe alâ-tarîkı’ş-şehâde haber vermeleriyle zâhir ve mütehakkık olmağın bu takdîrce meşrût olan evkāfda meşrûtun-lehüm münkır olup tevliyeti mahlûle oldukda evlâd-ı evlâd-ı vâkıfdan umûr-ı vakfı idâreye muktedir kimesne mevcûd iken ecânibe tevcîh olunup her ne kadar meşrûtun-lehümden değil ise dahi yine evlâd-ı vâkıfa tevcîh olunmak muktezâ-yı şer‘-i şerîf olmağla tevliyet-i merkūme yevmî yirmi akçe vazîfesiyle vâkıf-ı müteveffâ-i mezbûr el-Hâc Halil Ağa ile oğlu müteveffâ-i merkūm el-Hâc Abdullah Ağa’nın mahlûllerinden oğlunun kızı mezbûre Şerîfe Hadice Hanım’a tevcîh ve yedine berât-ı şerîf-i âlîşân sadaka ve ihsân buyrulmak iktizâ eylediği mahkeme-i mezbûreden huzûr [-ı âlîlerine i‘lâm olundu.]

Fî 20 Ra sene 1237

173 [34a-3] Gazi Yahya Paşa vakfı hamamının kiracısı Musa Ağa b. İsmail'in evlere giden içme suyuna müdahale etmeyeceğini taahhüt ettiği

Keşf ile mâ'ın cereyânına ta'ahhüd

Ma'rûz[-ı dâ'î-i devlet-i aliyyeleridir ki]

Sâdır olan fermân-ı âlîlerine imtisâlen zikri câ'î husûsun mahallinde lede'l-mu'âyene ketb ü tahrîri içün savb-ı şer'-i enverden irsâl olunan Kâtib Mehmed Hidâyetullah Efendi dâ'îleri hâlâ Su Nâzırı es-Seyyid Mustafa Hâmid Ağa bendeleri ile İstanbul'da Kadırga limanı kurbünde Bostancıbaşı Ali Ağa Mahallesinde vâki' Kadırga limanı hamamı demekle ma'rûf çifte hamama varup ceridede mazbûtü'l-esâmî Müslimîn huzûrlarında akd-i meclis-i şer'-i âlî ettikte ashâb-ı arzuhâlden Rumeli kuzâtından Mehmed Said Efendi b. Feyzullah ile câr-ı mülâsıkı es-Seyyid Ahmed Ağa b. Üveys nâm kimesneler meclis-i ma'kūd-ı mezkûrda zîr-i nezâret-i dâ'îlerinde olan evkāfdan Vezîriazâm-ı esbak merhûm Gāzi Yahya Paşa Vakfı müsakkafâtından hamam-ı mezkûra [**34b**] bâ-temessük-ı mütevellî bi'l-icâreteyn mutasarrıf olan derûn-ı arzuhâlde mezkûrü'l-ism el-Hâc Musa Ağa b. İsmail nâm kimesne muvâcehesinde vakf-ı mezbûrun kāimmakām-ı mütevellîsi ricâl-i devlet-i aliyyeden hâlâ tersâne-i âmire emini Sa'âdetlü Salih Efendi b. Mehmed Said Efendi tarafından mürsel vekîli câbî-i vakf Hasan Efendi b. İsmail hâzır olduğu hâlde işbu derûnunda akd-i meclis-i şer'-i âlî olunan hamam-ı mezkûrun iki masura acı suyu ve iki masura mâ-i lezîzi olup ol vechile dört masura sudan ancak acı suyun menzilimizde isti'mâle kifâyet mikdârına ben beher şehr on akçe icâre-i müeccele ile bâ-temessük-ı mütevellî ve mezbûr es-Seyyid Ahmed Ağa dahi şehriye beş akçe icâre-i müeccele ile bâ-temessük-ı mütevellî bi'l-icâreteyn mutasarrıflar olmamızla zikr olunan acı su hamam-ı mezkûrun külhanda menba'ı olan mahalde n hamam-ı mezkûrun memşâ ve sâir mahallerine cârî oldukda bizim menzil-i mezkûrlarımızda dahi cereyân ile gelmiş iken bundan akdem vukū' bulan harîkde menzil-i mezkûrlar muhterik oldukdan sonra menzil-i mezkûrları binâ ve inşâ eylediğimizde mezbûr el-Hâc Musa Ağa kadîmden menzillerinize mâ-i mezkûrun cereyânı yokdur deyü kat' edüp ol vechile cereyânına mümâna'at etmekle ke'l-evvel mâ-i merkūmun cereyânına mümâna'at etmemek üzere mezbûr el-Hâc Musa Ağa'ya tenbîh olunmak murâdımızdır deyü bundan akdemce Çarşamba günü arz odasında huzûr-ı hazret-i Sadâret-penâhîde bi'l-muvâcehe da'vâya tasaddî etmişdik el-hâletü hâzihî muslihûn tavassutuyla beynimiz tevfîk ve ısla[h] olunup zikr olunan acı suya hamam-ı mezkûrun külhanda menba'ı olan mahalde n metîn ve müstahkem olarak kurşun boru ferşiyle fîmâ ba'd mâ-i mezbûru menzil-i mezkûrlarımızda cereyân ettirip kat' etmemek üzere mezbûr el-Hâc Musa Ağa ta'ahhüd eylediğinde biz dahi kabûl ve bu vechile kat'-ı münâza'a eyledik deyü takrîrlerini mezbûr el-Hâc Musa Ağa

ve vekîl-i hâzır-ı merkūm tasdîk eylediklerini kâtib-i merkūm dâ'îleri mahallinde ketb ve tahrîr ve ma'an meb'ûs ümenâ-i şer'le meclis-i şer'a gelüp tarafeyn hâzır oldukları hâlde alâ-vukū'ihi inhâ ve takrîr eylediği İstanbul Mahkemesi'nden huzûr [-ı âlîlerine i'lâm olundu.]

Fî 22 Ra sene 1237

174 [34b-1] Ömer Ağa, Eyüb Ağa ve Mustafa Ağa'nın, Mehmed Ağa, Eski Hüseyin Ağa ve Çolak Ali Odabaşı aleyhine açtıkları davalarının reddedildiği

Ma'rûz[-ı dâ'î-i devlet-i aliyyeleridir ki]

Âsitâne-i aliyyede vâki' külahçı esnâfının kethüdâları es-Seyyid el-Hâc İbrahim Efendi ve Yiğitbaşı es-Seyyid Halil ve fes külahı bey' eden esnâfından Ömer Ağa ve Eyüb Ağa ve Mustafa Ağa İstanbul mahkemesinde meclis-i şer'-i münîrde fes külahı bey' eden esnâfından Mehmed Ağa b. Mehmed ve Eski Hüseyin Ağa b. Mehmed ve Çolak Ali Odabaşı b. İbrahim nâm kimesneler muvâcehelerinde esnâfımızın Âsitâne-i aliyyede i'mâl eylediğimiz fes külahlarından mâ'adâ mahrûse-i Bursa ve memâlik-i sâireden tüccârının Âsitâne-i aliyyeye getirdikleri fes külahlarını esnâfımız beyninde halen ve tahammüllerimize göre tevzî' tarîkiyle tüccârından iştirâ-birle dükkânımızda ibâdullâha bey' etmek âdet-i kadîmemizden iken mezbûrûn Mehmed Ağa ve Eski Hüseyin Ağa ve Çolak Ali Odabaşı bu esnâda kendi halleriyle mahrûse-i Bursa'dan getirdikleri ma'lûmü'l-mikdâr fes külahlarını âdetimize mugāyir cümle esnâfa tevzî' etmeyüp her biri müstakillen kendi dükkânında bey' etmekle suâl olunup her birinin mâlı olarak getirdiği fes külahlarını âdet-i kadîmemize binâen esnâfımız beyninde tevzî' etmek içün merkūmûna cebr olunsun deyü takrîr-i meşrûhları üzere tasaddî eyledikleri da'vâları meşrû'a ve iltifâta şâyân olmamağla ol vechile merkūmûna suâl dahi teveccüh etmeyüp mûcebiyle müdde'ûn-ı merkūmûn da'vâ-yı mezkûreleriyle mezbûrûn Mehmed Ağa ve Eski Hüseyin Ağa ve Çolak Ali Odabaşı'ya bî-vech-i şer'î mu'ârazadan men' olundukları mahkeme-i merkūmeden huzûr [-ı âlîlerine i'lâm olundu.]

Fî 24 S sene 1237

175 [34b-2] Bedros v. Meldon'un, oda gediğini Abdullah Ağa b. Abdullah'a sattığı

2.000 guruşa oda gediği

Ma'rûz[-ı dâ'î-i devlet-i aliyyeleridir ki]

Hâzırcı çukacı esnâfından Bedros v. Meldon nâm zimmî meclis-i şer'-i münîrde ustabaşıları Kirkor v. Papla zimmî hâzır olduğu hâlde Enderûn-ı hümâyûnda Çukadarî-i

hazret-i şehriyârîden muhrec bâ'isü'l-i'lâm Abdullah Ağa b. Abdullah nâm kimesne tarafından husûs-ı âtîde tasdîka vekîli el-Hâc Mehmed Ağa b. Abdullah mahzarında takrîr-i kelâm edüp İstanbul'da Çarşı-yı Kebîr'de vâki' Emir …?oğlu sûkunda bir tarafdan hâzırcı ve bir tarafdan fesci dükkânı ile mahdûd iki kepenkli bir bâb hâzırcı dükkânı derûnunda bir gedik i'tibâriyle kaleminde mukayyed beyne'l-esnâf gedik tâ'bir olunur akd-i âti'z-zikrin sudûruna değin bir kıt'a sûret mantûkunca müstakillen yedimde mülküm olan âlât-ı lâzıme-i ma'lûmemi tarafeynden bi'l-îcâb ve'l-kabûl bâtten ve sahîhan bi-safkatin vâhidetin müvekkil-i merkūm Abdullah Ağa'ya iki bin guruş semen-i medfû' ve makbûza bey' ve temlîk ve teslîm eylediğimde ol dahi ber-vech-i muharrer iştirâ ve temellük ve tesellüm ve kabz ve kabûl etmekle mebî'-i mezkûrun tağrîr ve gabnine müte'allika âmme-i de'âvîden her birimiz âharın zimmetini ibrâ-i âmm-ı sahîh-i şer'î ile kabûlü hâvî ibrâ ve iskāt etmemizle fîmâ ba'd âlât-ı lâzıme-i mezkûrede benim kat'â alâka ve medhalim kalmayup müvekkil-i mezbûr Abdullah Ağa'nın mülk-i müşterâsı olmuşdur deyü ba'de'l-ikrâr ve't-tasdîk âlât-ı lâzıme-i mezkûrenin kaleminde mesfûr Bedros zimmî üzerine olan kayd-ı atîki ref' ve terkīn-birle müvekkil-i mezbûr Abdullah Ağa ismine kayd ve yedine müceddeden bir kıt'a sûret i'tâsı bâbında vekîl-i merkūm istid'â-yı inâyet etmeğin istid'âsı üzere gedik-i mersûm Bedros zimmî üzerine olan kaydı ref' ve müşteri-i müvekkil-i mezbûr Abdullah Ağa ismine kayd ile sûret i'tâ buyrulmak iktizâ eylediği İstanbul Mahkemesi'nden huzûr [-ı âlîlerine i'lâm olundu.]

Fî 24 Ra sene 1237

176 [34b-3] Bakkāl Yako v. Mosi ile Zeliha Hatun bt. Ömer'in bakkāl dükkanı nizaında sulh oldukları

Mecmû'u dört kepenkli Hasköy'de bir bâb bakkāl

Ma'rûz[-ı dâ'î-i devlet-i aliyyeleridir ki]

Zîr-i nezâret-i dâ'iyânemde olan evkāfdan Çolak el-Hâc İbrahim Efendi nâm sâhibü'l-hayrın evkāfı müsakkafâtından mahrûse-i Galata'ya muzâfe Ortaköy'de ve Dereboyu'nda vâki' gözlükçü odaları demekle meşhûr ma'lûmü'l-hudûd bir bâb Yahûdhâne ve tahtında kâin bir bâb bakkāl ve bir bâb derzi dükkânlarına bi'l-icâreteyn mutasarrıfe olan Zeliha Hatun bt. el-Hâc Ömer b. Abdullah'ın oğlu ve tarafından husûs-ı âtîde vekîli olduğu Hüseyin Ağa b. Derviş Mehmed ve Haseki Mehmed Tahir Ağa b. Ömer nâm kimesneler şehâdetleriyle mahzar-ı hasm-ı câhidde ber-nehc-i şer'î sâbit ve sübût-ı vekâletine hükm-i şer'î lâhık olan derûn-ı arzuhâlde mezkûrü'l-ism hâssa hasekilerinden Mehmed Emin Ağa b. el-Hâc Hüseyin meclis-i şer'î münîrde bakkāllar pazarbaşısı Süleyman Ağa ve Bölükbaşı Abdi nâm kimesneler ile esnâf-ı mezkûre nizâm ustaları mazbûtü'l-esâmî zimmîler hâzır oldukları hâlde hâmiş-i arzuhâlde mastûr derkenârda tahrîr olunduğu

üzere Ortaköy'de Halil Ağa ismiyle başmuhâsebede mukayyed zikr olunan bakkāl dükkânı derûnunda mevcûde beyne'l-esnâf gedik tâ'bir olunur [**35a**] âlât-ı lâzıme-i ma'lûmeye bâ-hüccet-i şer'iyye şirâen mâlik ve dükkân-ı merkūmda müstecir olan sâhib-i arzuhâl Bakkāl Yako v. Mosi nâm Yahûdi muvâcehesinde zikr olunan Yahûdhâne tahtında vâki' iki kepenk bakkāl ve iki kepenk derzi dükkânları vâlidem müvekkile-i mezbûrenin bâ-re'y-i mütevellî tasarrufunda ve ancak mezkûr iki kepenkli bakkāl dükkânında şehriye beşer guruş kirâ ile mesfûr Bakkāl Yako Yahûdi müstecir ve gediğine mâlik iken bir müddetden berü mesfûr Bakkāl Yako Yahûdi sâlifü'z-zikr iki kepenkli derzi dükkânı ile Yahûdhâne-i mezkûrenin bir kapı mahallini dükkân-ı mezkûra ilâve ve bakkāl dükkânını dört kepenkli olarak fuzûlî isti'mâl edüp müvekkile-i mezbûre bu esnâda Yahûdhâne-i merkūmeyi ta'mîre mübâşeret eylediği zikr olunan derzi dükkânı ile kapı mahallini Yahûdhâne-i mezkûreye ilâve murâdıyla taleb ettikte Yahûdi-i mesfûr teslîme mümâna'at etmekle suâl olunup sâlifü'z-zikr iki kepenk derzi dükkânı ile kapı mahallini teslîme mümâna'at etmemek üzere tenbîh olunmak bi'l-vekâle matlûbumdur mersûmdan da'vâya tasaddî eylediğimde bi'l-cümle esnâf-ı merkūmûn tavassutuyla beynimiz tevfîk ve ıslâh olunup ben zikr olunan iki kepenkli bakkāl dükkânı ve mukaddemâ ilâve olunan iki kepenkli derzi dükkânı ve kapı mahallini mecmû'u dört kepenkli bir bâb bakkāl dükkânı olarak işbu târih-i i'lâmdan beher şehr onar guruşa mesfûr Bakkāl Yako Yahûdi'ye bi'l-vekâle îcâr ve teslîm ol dahi istîcâr ve kabz ve kabûl ve şehriye on guruş ücret-i merkūmeyi beher şehr bilâ-cevr vâlidem müvekkile-i mezbûre içün bana edâya ta'ahhüd etmeğin fîmâ ba'd ben bi'l-cümle zikr olunan dükkân içün Yahûdi-i mesfûra ol dahi Yahûdhâne-i merkūmeyi bi'l-vekâle ta'mîr ve termîme kat'a dahl ve ta'arruz etmeyüp Yahûdhâne-i mezkûrede kadîmden yazıcı olmağla yine kemâ-fi's-sâbık yazıcılık hizmetini dahi edâya ta'ahhüd edüp ba'de'l-yevm husûs-ı mezkûra müte'allika tarafeynden her birimiz âhar ile kat'â da'vâ ve nizâ' ve husûmetimiz kalmadı deyü bi't-tav' ve'r-rızâ vekâleten ve asâleten ikrâr ve tasdîkleri tescîl ve İstanbul Mahkemesi'nden huzûr [-ı âlîlerine i'lâm olundu.]

Fî 15 Ra sene 1237

177 [35a-1] Maryam ve Menteş bintey Avakim'in tasarruflarında olan un değirmeni için ferman talebi

Uncu değirmeni içün bir kıt'a sûret i'tâsı

Ma'rûz[-ı dâ'î-i devlet-i aliyyeleridir ki]

Âsitâne-i aliyyede vâki' habbâz tâifesinden kendi nefsinden asıl ve zikri âtî uncu değirmeni gedik âlât-ı lâzımesinde şerîkleri olan Maryam ve Menteş bintey Avakim Nasrâniyeler ile Aleksan v. Haçok ve Kürkçü Agob v. Ohannes nâm zimmîler taraflarından vekîl-i sâbitü'l-vekâleleri diğer Aleksan v. Artin nâm zimmî İstanbul

mahkemesinde meclis-i şer‘-i münîrde habbâzân Kethüdâsı Mehmed Efendi b. Ali ve uncular kethüdâsı diğer Mehmed Efendi b. el-Hâc Hüseyin nâm kimesneler ile nizâm ustalarından Filibos ve Agob ve Manas ve Ağyar nâm zimmîler ve sâirleri hâzır oldukları hâlde mahmiye-i İstanbul’da Samatyakapısı hâricinde Terlemez Değirmeni demekle arîf dört horoslu ma‘lûmü’l-hudûd bir bâb uncu değirmeni derûnunda mevcûde on altı re’s bârgir i‘tibâr olunan beyne’l-esnâf gedik tâ‘bir olunur şürût-ı nizâmımızda dâhil uncu âlât-ı lâzıme-i ma‘lûmesi benimle müvekkilerim mesfûrûnun iştirâken yedimizde mâlımız ve mülkümüz ve yine zikr olunan Samatyakapısı dâhilinde Hâce Kadın fırını demekle ma‘rûf bir bâb habbâz fırınına merbût altı horoslu kezâlik ma‘lûmü’l-hudûd bir bâb habbâz değirmeni derûnunda mevcûde yirmi dört re’s bârgir i‘tibâr olunan kezâlik beyne’l-esnâf gedik tâ‘bir olunur kezâlik şürût-ı nizâmımızda dâhil habbâz âlât-ı lâzıme-i ma‘lûmesi dahi yine benimle müvekkillerim mesfûrûnun yedimizde iştirâken mâlımız ve mülkümüz olup bu makūle değirmen gediklerinde mâliklerine lüzûmu olduğu sûretde bir değirmenden âhar değirmene horos nakli habbâzân ve uncu esnâfımızın şürût-ı nizâmımızdan olmağla sâlifü’l-beyân Terlemez Değirmeninin dört horoslu uncu gediği âlâtından dört re’s bârgir i‘tibâriyle bir horosu değirmen-i mezkûrdan ref‘le zikr olunan altı horoslu mârrü’l-beyân Hâce Kadın fırınına merbût habbâz değirmenine nakl ve ol vechile yedimize sûret i‘tâ buyrulmak bâbında istid‘â-yı inâyet eylediğimiz i‘lâm olunmak benim ve müvekkilûn-ı mesfûrûnun matlubum[uz]dur deyü asâleten ve vekâleten takrîr ve istid‘â-yı inâyet ettikte asıl ve vekîl-i mersûmun takrîr-i meşrûhu bi’l-cümle habbâz ve uncu esnâfının şürût-ı nizâmlarından idüğini hâzirûn-ı merkūmûn dahi ihbâr etmeleriyle mesfûr Aleksan zimmînin istid‘âsına müsâ‘adesine erzân buyrulup vech-i meşrûh üzere zikr olunan Terlemez Değirmeninden bir horos uncu gediği ref‘ ve sâlifü’z-zikr Hâce Kadın fırınına merbût altı horos değirmenine nakl ve ol vechile mâlikleri mesfûrûnun yedlerine Hâce Kadın fırınına merbût değirmen gediği içün yedi horos olduğunu nâtık bir kıt‘a ve mezkûr terlemez değirmeni derûnunda bâkī üç horos uncu değirmeni gediği içün diğer bir kıt‘a sûret i‘tâ buyrulmak bâbında fermân-ı âlîleri sudûru iktizâ eylediği mahkeme-i merkūmeden huzûr [-ı âlîlerine i‘lâm olundu.]

Fî 24 S sene 1237

178 [35a-2] İstanbul’da sabuncu esnafının birbirlerinin vergilerine yardımcı olacaklarını taahhüt ettikleri

Sabuncuyân esnâfı birbirlerine imdâda ta‘ahhüdü i‘lâmı

Ma‘rûz[-ı dâ‘î-i devlet-i aliyyeleridir ki]

Âsitâne-i aliyyede vâki‘ sabuncular kethüdâsı el-Hâc Ahmed Ağa ve esnâfından olan es-Seyyid Emrullah Ağa ve Ali Efendi ve es-Seyyid el-Hâc İbrahim Ağa ve

es-Seyyid el-Hâc Hasan Ağa ve es-Seyyid Ali Ağa ve es-Seyyid Mehmed Emin Ağa ve diğer es-Seyyid Mehmed Emin Ağa ve Kadıoğlu Hüseyin ve es-Seyyid Ömer ve diğer es-Seyyid Ali ve es-Seyyid Osman ve es-Seyyid Halil ve es-Seyyid Mehmed Ârif ve es-Seyyid Mustafa ve es-Seyyid Mahmud ve es-Seyyid Hüseyin ve âhar Mehmed Emin ve âhar es-Seyyid Ali ve es-Seyyid Süleyman nâm kimesneler ve sâirleri meclis-i şer‘-i münîrde Âsitâne-i aliyyede cezîre-i Girid ve sâir sabun i‘mâl olunan memâlikden sabun celb eden tüccârdan es-Seyyid el-Hâc Ali ve Han ağası dâmâdı Mehmed Ağa ve Tiryâkîoğlu Mehmed Ağa ve sâirleri hâzır oldukları hâlde Âsitâne-i aliyyeye tüccâr ma‘rifetiyle celb olunan sabun li-ecli’l-hıfz Uzunçarşıda vâki‘ Suluhan demekle ma‘rûf han-ı kebîre vaz‘ olunup ol vechile han-ı merkūmda zikr olunan sabunu hıfza memûr sabun nâzırı Rüstem Hoca muvâcehesinde Âsitâne-i aliyyeye memâlik-i mezkûreden vürûd eden sabun han-ı mezkûra vaz‘ olunduktan sonra ötedenberü çul ve sandık ve kantar ile sabun bey‘ etmek lâzım geldikte ibâdullâha ve gerek esnâfa nâzır-ı merkūm ma‘rifetiyle tüccârı bey‘ edüp biz dahi tüccârdan aldığımız sabunu dükkânlarımızda birer ve üçer ve beşer ve onar vakıyyeden bir kantara varınca ibâdullâha bey‘ edüp ol vechile tüccâr-ı merkūmûnun sabunlarını ber-vech-i muharrer [**35b**] nâzır olanlar vakıyye ile bey‘e müdâhale etmezler iken bu esnâda memâlik-i mezkûreden kıllet üzere vürûd eden sabunun sûret-i idârede muhâfazası ve ibâdullâhın def‘-i muzâyakası zımnında herkese isti‘mâline göre sabun i‘tâ olunmak içün nâzır-ı merkūm tezkireleriyle tüccâr mâlını vakıyye vakıyye ibâdullâha bey‘e me’zûn olup lâkin sabuncu esnâfının Tersâne-i âmireye vergilerimiz olmağla nâzır-ı merkūmun esnâfımız misillü vakıyye ile sabun bey‘i ticâretinden vergilerimize imdâdı olmadığından mâ‘adâ vakit ve hâle nazaran esnâfımıza dahi külliyetli sabun verilemeyip ol vechile kesbimize noksan terettüb etmekle Tersâne-i âmireye olan vergilerimizi dahi idârede âcizler olmamızla fîmâ ba‘d selefde olduğu misillü esnâfımızın kethüdâsı olanlara hisse tevzî‘inden mâ‘adâ memûr tarafından vürûd eden tezkireler ile bir vakıyyeden bir kantara varınca ibâdullâha bey‘ içün yedinde kalmadıkça nâzır-ı merkūm ma‘rifetiyle mâl-ı tüccârdan çul ve sandık ile iktizâsına göre sabun i‘tâ olunup esnâfımıza dahi sabun tevzî‘ ve i‘tâ buyruldukda kethüdâ-yı merkūm dahi tezkireler ile bey‘ eylediği sabundan hâsıl olan ticâretinden esnâfın vergilerine imdâd ve esnâf-ı merkūm aldıkları hisse-i tevzî‘lerini itlâf etmeyüp fiyat-ı mu‘ayyenesiyle dükkânlarında ibâdullâha bey‘ etmek ve nâzır-ı merkūm âdet-i kadîmemize mugāyir han-ı merkūmda bâ-tezkire vakıyye ile sabun bey‘ine müdâhale etmeyüp ancak kantar ve sandık ve çul ile nezâret edüp kā‘ide-i sâbıkāya ri‘âyet ederek tüccârına bey‘ ettirmek üzere tenbîh olunmak matlûbumuzdur dediklerinde esnâf-ı merkūmenin takrîr-i meşrûhları mutâbık idüğünü tüccâr-ı hâzirûn-ı mezbûrûn bi’l-muvâcehe ihbâr eylediklerinde nâzır-ı merkūm Rüstem Hoca dahi bi-tamâmihî tasdîk ve fîmâ ba‘d bir vakıyyeden bir kantara varınca sabun bey‘ine

nâzır-ı merkūm müdâhale etmeyüp esnâf-ı merkūmûn dahi tevzîʿden aldıkları hisselerinden vakıyye vakıyye dükkânlarında ibâdullâha ve ber-vech-i meşrûh hisse tevzîʿinden mâʿadâ tezkire ile ibâdullâha beyʿ içün kethüdâ-yı merkūm dahi yedinde kalmadıkça nâzır-ı merkūm maʿrifetiyle tüccârdan çul ve sandık ile meʾzûn olduğu mikdârı aldığı sabun bir vakıyyeden bir kantara varınca ibâdullâha bâ-tezkire beyʿ edüp hâsıl olan ticâretinden esnâf-ı merkūmenin vergilerine imdâd etmek üzere her birerleri biʾt-tavʿ veʾr-rızâ baʿdeʾt-taʿahhüd mûcebince fermân-ı âlîleri sudûru niyâzında oldukları İstanbul Mahkemesiʾnden huzûr [-ı âlîlerine iʿlâm olundu.]

Fî-gurre-i Ra sene 1237

179 [35b-1] Bakkāl Nikola v. Yuvanʾın kürek cezasının kaldırılması

Bakkāl Nikola zimmînin kürekden ıtlâkı

Maʿrûz[-ı dâʿî-i devlet-i aliyyeleridir ki]

Âsitâne-i aliyyede kâin bakkāl esnâfının pazarbaşıları Süleyman Ağa ve kâtibi Ahmed Efendi ve Bölükbaşısı Abdi ve esnâf-ı merkūme ustabaşıları Çakıroğlu Yorgi ve kabz-ı mâl Döğenci Yuvan ve Lazari ve Mihal ve Sava ve Kara Yuvan nâm zimmîler ve sâirleri İstanbul mahkemesinde meclis-i şerʿ-i enverde Balkapanı Nâzırı es-Seyyid el-Hâc Ahmed Ağa ve tüccârdan es-Seyyid el-Hâc Hasan Ağa ve el-Hâc Mustafa Ağa ve el-Hâc İsmail Ağa ve sâirleri hâzır oldukları hâlde vilâyet-i Anadoluʾda Edremisun kasabası reʿâyâsından olup mukaddemâ Âsitâne-i aliyyede Salmatomrukʾda bakkāl iken müflis olan Nikola v. Yuvan nâm zimmî bundan akdem tüccâra olan düyûnunu biʾt-terâzî guremâ tarîkiyle ashâbına edâ ettikte esnâflıkdan ihrâc olunduktan sonra ashâb-ı düyûnuna ber-vech-i meşrûh edâ eylediği mebâliğ-i maʿlûmeyi verdiği mahallerden geri almak zuʿmuyla tüccâr ve esnâfı taʿcîz ve tecrîm dâʿiyesiyle rencîde eylediğine binâen müstahakk-ı tedîb olmağla biʾl-iltimâs bâ-iʿlâm-ı şerʿî ve bâ-fermân-ı âlî bir müddetden berü küreğe vazʿ olunmuşdu el-hâletü hâzihî mesfûr Nikola zimmî fîmâ baʿd kendi hâlinde olup kimesneye teʿaddî ve rencîde etmemek üzere bize taʿahhüd edüp ıslâh-ı nefs ile teeddüb etmekle biz dahi mesfûrun bundan böyle kimesneyi taʿcîz etmeyüp kendi kesbiyle meşgūl olacağına her birimiz müteʿahhid olduğumuzda tüccâr-ı merkūmûn dahi taʿahhüdümüzü kabûl etmeleriyle mesfûr Nikola zimmînin akd ve ıtlâkıyla sebîli tahliye buyrulmak bâbında istidʿâ-yı inâyet eylediğimiz iʿlâm olunmak matlûbumuzdur dediklerini tüccâr-ı hâzirûn-ı mezbûrûn dahi tasdîk ve kabûl etmeleriyle ol vechile istidʿâlarına müsâʿade-i seniyyeleri erzânî buyrulup mesfûr Nikola zimmînin afv ve ıtlâkıyla sebîli tahliye buyrulmak bâbında fermân-ı âlîleri sudûru reʾy-i sâmîlerine menût idüğü mahkeme-i mezbûreden huzûr [-ı âlîlerine iʿlâm olundu.]

Fî 27 Ra sene 1237

180 [35b-2] Vânizâde Seyyid Süleyman Ağa vakfının, vakfiyesinin Anadolu muhâsebesi kalemine kaydedilmesi

Vakfiye [içün] emr-i âlî istidʿâsı

Maʿrûz[-ı dâʿî-i devlet-i aliyyeleridir ki]

Vilâyet-i Anadolu'da vâkiʿ medîne-i Edremid ahâlîsinden sâhib-i arzuhâl Vânizâde es-Seyyid el-Hâc Süleyman Ağa nâm sâhibü'l-hayrın medîne-i merkūmede mâlından binâ ve ihyâ eylediği mekteb-i şerîf ve hayrât-ı sâiresi evkāfının bin iki yüz otuz altı senesi Cumâdelâhiresinin yirmi beşinci günü târihiyle müverraha ve ol târihde medîne-i mezbûrede nâibü'ş-şerʿi'ş-şerîf olan İmâmzâde es-Seyyid Mehmed Şâkir Efendi'nin imzâ ve hatmini hâviye derûn-ı arzuhâlde mezkûre derdest olan bir kıtʿa vakfiyesine nazar ve mütâlaʿa olundukta vakfiye-i merkūmenin sebk-i ve serdi kāʿide-i fenn-i sakka muvâfık ve hâvî olduğu şürût ve kuyûduyla bi'l-cümle mazmûnu şerʿ-i şerîfe mutâbık olup ol vechile vakfiye-i merkūme ihticâca sâliha ve kayda lâyıka olmağın istidʿâ olunduğu üzere vakfiye-i merkūme bi-ibâretihâ Anadolu muhâsebesi kalemine kayd ve vâkıf-ı mûmâ-ileyhin yedinde ibkā buyrulmak bâbında fermân-ı âlîleri sudûru iktizâ eylediği imtisâlen li'l-emri'l-âlî İstanbul Mahkemesi'nden huzûr [-ı âlîlerine iʿlâm olundu.]

Fî 26 Ra sene 1237

181 [35b-3] Nikola v. Yorgi ile Yani v. Yorgi'nin Hasan Bey b. Mustafa'ya olan borcunu kefilleri Yağcı Dimitri v. Yorgi'nin ödemesi gerektiği

Yağcı bakkālı kefâlete üç yüz altmış guruşu edâya taʿahhüdü

Maʿrûz[-ı dâʿî-i devlet-i aliyyeleridir ki]

Mübârek rikāb-ı kamer-tâb-ı hüsrevâneye arzuhâl takdîm eden Hasan Bey b. Mustafa nâm kimesne zevce-i menkûhası zâtı muʿarrefe Emine Hatun bt. Ömer hâzır olduğu hâlde evvelâ Çarşamba günü arz odasında huzûr-ı hazret-i Sadâret-penâhîde ve baʿdehû duʿâhânemizde maʿkūd meclis-i şerʿ-i münîrde derûn-ı arzuhâlde mastûrü'l-ism Yağcı Dimitri v. Yorgi zimmî muvâcehesinde ben işbu târihden sekiz sene mukaddem mâlımdan İstanbul'da Balık pazarı kapısı hâricinde mütemekkinler hâlâ gāibûn ani'l-beled Yağcı bakkālı esnâfından Moralı Nikola v. Yorgi ve Yani v. Yorgi ve Todori v. Dimitri ve Kostandi v. Yorgi nâm zimmîlere iştirâken her biri âharın zimmetine lâzım gelen meblağa kefîl bi'l-mâl olarak dört bin guruş ikrâz ve teslîm onlar dahi iktirâz ve kabz ve istihlâk edüp ol vechile mesfûrûnun zimmetlerinde alacak hakkım olan meblağ-ı mezbûr dört bin guruşa mesfûr Dimitri zimmî müstakillen kefîl bi'l-mâl ve dâmin olunduktan sonra meblağ-ı mezbûr gāibûn-ı mezbûrûnun zimmetlerinde bana deynleri olduğunu

ve mesfûr Dimitri zimmînin kefâlet-i merkūmesini nâtık yedime iʿtâ eyledikleri bir kıtʿa temessükü [**36a**] bin iki yüz otuz beş senesi Şevvâli'l-mükerremi gurresinde tecdîd ve yedime iş bu bir kıtʿa diğer temessükü iʿtâ eylediklerinde mesfûr Dimitri zimmî kefâlet-i mezkûreyi tahrîr etmemiş olup ve meblağ-ı mezbûru asıl ve kefîllerinden biri kable'l-edâsına sâbıkāda zuhûr eden hıyânetlerine binâen mesfûr Dimitri zimmîden taleb ederim deyü daʿvâ eylediğimde ol dahi cevâbında meblağ-ı mezbûr dört bin guruşa ber-vech-i muharrer kefâlet-i sâbıkāsını ikrâr lâkin sen ber-vech-i muharrer tecdîd-i temessük eylediğin târih-i merkūmede beni kefâletden ihrâc etmekle meblağ-ı mezbûrdan zimmetim berîe olmuşdur deyü kefâlet-i merkūmeden ihrâcımı daʿvâ ile inkârıma mukārin eylediği defʿini isbât sadedinde iken esnâf-ı merkūme pazarbaşısı ve nizâm ustaları beynimize tavassut-birle zimmî-i mesfûru ırzâ eylediklerinde mesfûr Yağcı Dimitri dahi gāibûn-ı mesfûrûn Nikola ve Yani ve Todori ve Kostandi zimmîler zimmetlerinde cihet-i mezkûreden alacak hakkım olan meblağ-ı mezbûr dört bin guruşu işbu târih-i iʿlâmdan beher şehr yüz guruşdan cemʿan kırk ay tamamında müctemiʿan bana edâ etmek üzere müceddeden kefîl bi'l-mâl ve dâmin oldukda ben dahi kefâlet-i mezkûreyi baʿde'l-kabûl yine mâlımdan semeni işbu târih-i iʿlâmdan bir sene tamamına değin müeccelen mesfûr Dimitri zimmîye beyʿ ve teslîm ol dahi iştirâ ve kabz eylediği bir hilâlî saʿat semeninden mesfûr Dimitri zimmî zimmetinde alacak hakkım olan üç yüz altmış guruşu dahi kezâlik târih-i iʿlâmdan beher şehr otuzar guruşdan bir sene tamamına değin bana edâya taʿahhüd eylediğinde ben dahi râzı oldum deyü eylediği ikrâr u iʿtirâfını mesfûr Dimitri zimmî tasdîk ve meblağ-ı merkūm dört bin guruşa târih-i mezkûrdan beher şehr yüzer guruşdan kırk ayda edâ etmek üzere müceddeden kefîl bi'l-mâl ve dâmin olduğunu ve semen-i mebîʿ-i mezkûr üç yüz altmış guruşu târih-i mezkûrdan beher şehr otuzar guruşdan bir sene tamamına değin edâya taʿahhüd eylediğini tâyiʿan ikrâr u iʿtirâf ve ber-vech-i muharrer edâya müteʿahhid olup bu vechile katʿ-ı nizâʿ eyledikleri İstanbul Mahkemesi'nden huzûr [-ı âlîlerine iʿlâm olundu.]

Fî 19 Ra sene 1237

182 [36a-1] Kalpakçı esnafından Yorgi v. Dimitri, Hristo v. Manol ve Yorgi v. Tanaş'ın, Mıgırdıç ve Gabril'e olan borçlarını ödemeyi taahhüt ettikleri

Kalpakçı esnâfının kalpak derilerinden muʿârazadan menʿ

Maʿrûz[-ı dâʿî-i devlet-i aliyyeleridir ki]

Sâhib-i arzuhâl mukaddemâ Âsitâne-i aliyyede vâkiʿ kalpakçı esnâfının Ermeni tâifesi ustabaşılarından olan Mıgırdıç v. Artin ve Gabril v. Yotgı nâm zimmîler evvelâ Çarşamba günü arz odasında huzûr-ı hazret-i Sadâret-penâhîde ve baʿdehû

duʿâhânemizde maʿkūd meclis-i şerʿ-i enverde esnâf-ı merkūmenin kethüdâları hâlâ Kürkçübaşı es-Seyyid el-Hâc Mehmed Ağa b. Hüseyin hâzır olduğu hâlde esnâf-ı merkūmenin Rum tâifesinden derûn-ı arzuhâlde isimleri mastûr Yorgi v. Dimitri ve Hristo v. Manol ve diğer Yorgi v. Tanaş nâm zimmîler muvâcehelerinde biz mikdâr-ı esnâf-ı merkūmenin ustabaşılarından iken bi'l-cümle esnâfa tevziʿ içün ticâretden yirmi üç bin iki yüz otuz bir guruşa akdi nefsimize izâfetle iştirâ ve kabz eylediğimiz üç bin yüz yirmi altı çift siyah kalpak derilerinden iki bin yüz altmış üç çift derileri esnâf-ı merkūmenin Ermeni tâifesine tevziʿ ve beyʿ ve teslîm ve semenleri olmak üzere iktizâ eden on üç bin altı yüz altı guruşu tamamen kabz etmemizle zikr olunan derilerden Rum tâifesine tevziʿ etmek içün yedimizde tevkīf eylediğimiz dokuz yüz altmış üç çift kalpak derilerini mesfûrûn hâlâ ustabaşıları olmalarıyla yedimizden iştirâ ve Rum tâifesine tevziʿ ve semenlerine iktizâ eden dokuz bin altı yüz yirmi beş guruş ve üç sene müddetde zikr olunan deriler içün kimesnenin emrinsiz oda kirâsına ve sâire mâlımızdan masrûfumuz olan dört bin dört yüz yetmiş yedi guruş ve ustabaşı olduğumuz müddetde zikr olunan derilerden mâʿadâ âhara beyʿ eylediğimiz kalpak derisi esmânından Sakaçeşmeli Yorgi zimmî zimmetinde dört yüz yirmi dokuz guruş ve Petro zimmî zimmetinde yirmi dokuz guruş ve Kayıkçıoğlu zimmetinde doksan yedi guruş ve Gabril zimmetinde otuz iki buçuk guruş ve Kostandi zimmetinde on üç guruş ve Tatar Andon zimmetinde seksen dört buçuk guruş ve Tatar Avak zimmetinde kırk guruş alacak hakkımız olmağla ol vechile cemʿan on dört bin sekiz yüz yirmi yedi guruşu mâllarından bize defʿ ve teslîm eylesinler baʿdehû meblağ-ı mezbûru kendi nefîsleri içün esnâf-ı merkūmenin Rum tâifesinden ve zimem-i mezkûremizi ashâbından kabz eylesinler deyü tasaddî eylediğimiz daʿvâmız şerʿan mesmûʿa olmayup yine zikr olunan yedimizde bâkī derileri dilediğimiz kimesneye beyʿ ve zimem-i mezkûreyi ashâbından taleb etmemiz iktizâ eylediği bize tefhîm ol vechile mesfûrûn Yorgi ve Hristo ve diğer Yorgi zimmîlere daʿvâ-yı mezkûremize bî-vech-i şerʿî muʿârazadan menʿ olunduğumuzdan sonra kethüdâmız hâzır-ı merkūm ve sâir mazbûtü'l-esâmî ustalar vesâtetiyle beynimiz tevfîk ve ıslâh olunup zimem-i mezkûremizden zikr olunan Sakaçeşmeli Yorgi zimmetinde meblağ-ı mezbûr dört yüz yirmi dokuz guruş daʿvâmızdan meccânen fâriğler olup mâʿadâ zimemimizi dahi şerʿan ashâbından taleb etmek üzere zikr olunan derilerden ancak yedimizde mevcûd sekiz yüz altmış guruş ki cemʿan üç bin on guruşa tarafeynden bi'l-îcâb ve'l-kabûl bi-safkatin vâhidetin mesfûrûn Yorgi ve Hristo ve diğer Yorgi zimmîlere bi't-terâzî beyʿ ve temlîk ve teslîm eylediğimizde onlar dahi iştirâ ve temellük ve tesellüm ve kabz eylediklerinden sonra semenleri meblağ-ı merkūm üç bin on guruşu bize edâ etmek üzere her biri taʿahhüd eylediler deyü mesfûrân Mıgırdıç ve Gabril zimmîlerin ikrâr u iʿtirâflarını mesfûrûn Yorgi ve Hristo ve diğer Yorgi zimmîler tasdîk ve meblağ-ı merkūm üç bin on guruş semen-i mebîʿ-i mezkûrdan zimmetlerinde deynleri olduğunu ikrâr ve ber-vech-i meşrûh

edâya ta‘ahhüd edüp ol vechile kat‘-ı nizâ‘ eyledikleri İstanbul Mahkemesi’nden huzûr [-ı âlîlerine i‘lâm olundu.]

Fî 15 S sene 1237

183 [36a-2] Anbar-ı âmireden habbâzan esnafına dağıtılacak olan buğdayın cins ve fiyatının belirlenmesi

Ma‘rûz[-ı dâ‘î-i devlet-i aliyyeleridir ki]

Sâdır olan fermân-ı âlîlerine imtisâlen işbu telhîsi mûcebince bu def‘a mîrî anbarlarından habbâzân esnâfına tevzî‘ ve i‘tâ buyrulan kırk bin keyl zehâirin on beş bin keyli Arnabud hıntası olup beher keyli yüz altmış iki paraya ve def‘a beş bin keyli Arnabud hıntası olup beher keyli yüz altmış iki paraya ve on beş [bin] keyli Korno hıntası olup beher keyli yüz altmış iki paraya ve on bin keyli kokoroz olup beher keyli yüz elli paraya olmağla zehâir-i mezkûrenin ecnâs fiyatı minvâl-i muharrer üzere idüğü ihbâr olunduğu İstanbul Mahkemesi’nden huzûr [-ı âlîlerine i‘lâm olundu.]

Fî 3 R sene 1237

[Beyâz]

184 [36b-1] Anbar-ı âmireden habbâzan esnafına dağıtılacak olan buğdayın cins ve fiyatının belirlenmesi

Ma‘rûz[-ı dâ‘î-i devlet-i aliyyeleridir ki]

Sâdır olan fermân-ı âlîlerine imtisâlen işbu telhîsi mûcebince bu def‘a mîrî anbarlarından habbâzân esnâfına tevzî‘ ve i‘tâ buyrulan kırk bin keyl zehâirin yirmi bin keyli Arnabud hıntası olup beher keyli yüz altmış iki paraya ve def‘a beş bin keyli Arnabud hıntası olup beher keyli yüz altmış iki paraya ve on bin keyli korno hıntası olup beher keyli yüz altmış iki paraya ve beş bin keyli erzen olup beher keyli yüz yirmi paraya olmağla zehâir-i mezkûrenin ecnâs ve fiyatı minvâl-i muharrer üzere idüğü ihbâr olunduğu

İstanbul Mahkemesi’nden huzûr-ı âlîlerine i‘lâm olundu.

Fî 3 R sene 1237

185 [36b-2] Kethüda Seyyid Osman Ağa b. Mehmed’in lüleci esnafını rencide etmemesi gerektiğinin tenbihi

Lüleci esnâfının kethüdâsı esnâfına men‘-i rencîdesi ta‘ahhüdü i‘lâmı

Mukābele şüd

İhrâc şüd fî-9 M sene 1251

Ma'rûz[-ı dâ'î-i devlet-i aliyyeleridir ki]

Mübârek rikāb-ı kamer-tâb-ı hüsrevâneye arzuhâl takdîm eden İstanbul ve bilâd-ı selâse ve tevâbi'lerinde vâki' bi'l-cümle lüleci esnâfının kethüdâlığına bâ-mukābele-i nân ve berât-ı âlîşân mutasarrıf olan es-Seyyid Osman Ağa b. Mehmed Çarşamba günü arz odasında huzûr-ı hazret-i Sadâret-penâhîde ma'kūd meclis-i şer'-i enverde esnâf-ı merkūmeden Yiğitbaşı İbrahim Usta ve müsin ve ihtiyârlarından Kahveci Hüseyin Ağa ve Mustafa Usta ve Mehmed Usta ve Halil Usta ve Salih Usta ve diğer Mehmed Usta ve İsmail Usta ve İbiş Usta ve Hüseyin Usta ve es-Seyyid Mustafa Usta ve es-Seyyid Mehmed Usta ve sâirleri muvâcehelerinde işbu hâmiş-i arzuhâlde muharrer derkenâr olunan bin iki yüz on altı senesi Rebî'ülevvelinin yirmi dördüncü günü târihiyle müverrah sâdır olan fermân-ı âlî mûcebince Tophâne-i âmire'de vâki' lüleci çarşısında Vize cânibinden vürûd edüp esnâf-ı merkūmeye tevzî' olunan Vize toprağın kadîmden berü beher yüz vakıyyesinde kethüdâya dört para ve Davudpaşa nâm mahalde n vürûd eden Kanarya tâ'bir olunur lüle toprağının beher yükünde kethüdâya altı para zikr olunan toprakları iştirâ edenler veregelüp ve esnâf-ı merkūmeden bir usta bir şâkird aldıkda kırk para ve bir şâkird halîfe oldukda beş guruş ve halîfenin biri usta oldukda on guruş esnâf-ı merkūmeye kethüdâ olanlar ahz ve ol vechile te'ayyüş ede gelüp ben dahi vech-i meşrûh üzere avâid-i mezkûre ile kethüdâlık umûrunu rü'yet ve te'ayyüş murâd eylediğimde esnâf-ı mezkûra mümâna'at etmeleriyle suâl olunup avâid-i kadîmelerini i'tâ ile kethüdâlık umûruna esnâfdan kimesne müdâhale etmemek üzere tenbîh olunmak murâdımdır dedikde merkūmûn cevâblarında ber-vech-i muharrer ancak şâkird ve halîfe ve ustalık avâid-i mezkûresini tasdîk lâkin Vize cânibinden çarşımıza vürûd eden Vize toprağı içün avâid nâmıyla kıt'asına verildiği olmayup mukaddemâ kethüdâlar vezn edüp kantariye nâmıyla yüz vakıyyede dört para alırlar iken işbu târihden yedi sene mukaddem kethüdâ vezni terk olunup zikr olunan toprağın vezni dahi Tophâne meydanında kâin mîrî kantarcısına rabt olunmağla ol vechile kethüdâ-yı merkūma zikr olunan toprakdan avâid nâmıyla nesne verdiğimiz yokdur deyü münaza'ât-ı kesîre vukū'dan sonra bi't-terâzî beynleri tevfîk ve ıslâh olundukta fîmâ ba'd kethüdâ-yı merkūm iktizâ eden kethüdâlık umûrunu bi'n-nefs kendi rü'yet edüp mugāyir-i şer'-i şerîf ve hilâf-ı rızâ esnâfından kimesneyi tekdîr ve rencîde etmemek üzere ve esnâf-ı merkūme dahi zikr olunan şâkird ve halîfe ve ustalık avâidleri ile mübâya'a dükkân ve şirâsında avâid-i mu'tâde-i kadîmelerini kemâ-fi's-sâbık vermeğe ve vârid olan Vize toprağının dahi beher yüz kıyyesinde ancak bir para ve kantariye tâ'bir olunur Davudpaşa'dan gelen toprağın her yükünde iki para avâid nâmıyla kethüdâya vermek üzere ta'ahhüd ve tarafeynden her biri kabûl edüp ol vechile bi't-terâzî ittifâk ve ittihâd ile kat'-ı nizâ' eyledikleri İstanbul Mahkemesi'nden huzûr [-ı âlîlerine i'lâm olundu.]

Fî 23 Ra sene 1237

186 [36b-3] Ahmed Halîfe b. Mustafa'ya zâyi' nedeniyle yeniden müezzinlik beratı verilmesi

Vakfiye emr-i âlî istid'âsı

Ma'rûz[-ı dâ'î-i devlet-i aliyyeleridir ki]

Zîr-i nezâret-i dâ'iyânemde olan evkāfdan İstanbul'da Âşıkpaşa nezdinde Ferhad Mescidinde yevmî altı akçe vazîfe ile müezzinlik cihetine bâ-berât-ı âlîşân mutasarrıf olan sâhib-i arzuhâl Ahmed Halîfe b. Mustafa yedinde olan berâtını zâyi' etmekle berât-ı şerîf-i âlîşân sadaka ve ihsân buyrulmak bâbında istid'â-yı inâyet eylediği arzuhâli mefhûmundan ve müezzinlik-i merkūm vazîfe-i mersûmesiyle el-yevm Ahmed Halîfe b. Mustafa üzerinde olduğu derkenârda müstebân oldukdan sonra sâhib-i arzuhâl merkūm Ahmed Halîfe müezzinlik-i merkūma el-yevm mutasarrıf olup edâ-yı hizmet eylediği İmâm el-Hâc Mehmed Emin Efendi b. Mehmed ve Ali Efendi b. Abdurrahman nâm mevsûku'l-kelîm kimesnelerin bi'l-muvâcehe an-tarîkı'ş-şehâde haberleriyle zâhir ve mütehakkık olmağın mûcebiyle merkūm Ahmed Halîfenin istid'âsına müsâ'ade-i seniyyeleri erzân buyrulup zâyi'den berât-ı âlîşân sadaka ve ihsân buyrulmak bâbında fermân-ı âlîleri sudûru iktizâ eylediği imtisâlen li'l-emri'l-âlî İstanbul Mahkemesi'nden huzûr [-ı âlîlerine i'lâm olundu.]

Fî 29 Ra sene 1237

187 [36b-4] Yakut bt. Mikasar'ın, ipekçi dükkânı gediğini Artin v. Kegork ve Bedros v. Marat'a sattığı

420 guruşa iştirâken oda bey'i

Ma'rûz[-ı dâ'î-i devlet-i aliyyeleridir ki]

Mahrûse-i Galata'ya muzâfe kasaba-i Beşiktaş'a tâbi' Ortaköy'de mütemekkine Yakut bt. Mikasar nâm Nasrâniye tarafından husûs-ı âtîde ikrâra vekîl olduğu şahsını bilir Agob v. Abraham ve Tatus v. Kirkor nâm zimmîler şehâdetleriyle sâbit olan Toros v. Seterak nâm zimmî meclis-i şer'-i münîrde kazzâzlar kethüdâsı Abdüllatif Ağa ve yiğitbaşıları Mehmed hâzır oldukları hâlde bâ'iseyi'l-i'lâm Artin v. Kegork ve Bedros v. Marat zimmîler muvâcehelerinde bi'l-vekâle takrîr-i kelâm edüp müvekkilem mersûme Yakut Nasrâniye İstanbul'da Çarşı-yı Kebîr'de Aynalı han karşısında köşede vâki' tülbentçi ve derzi dükkânları ile mahdûd ve bir kepenkli bir bâb kazzâz dükkânı derûnunda mevcûde bir gedik i'tibâriyle başmuhâsebe kaleminde mukayyed beyne'l-hiref gedik tâ'bir olunur akd-i âti'z-zikrin sudûruna değin bir kıt'a sûret mantûkunca yedimde mâlım ve mülküm olan âlât-ı lâzıme-i ma'lûmemi tarafeynden bi'l-îcâb ve'l-kabûl bâtten ve sahîhan bi-safkatin vâhidetin mersûmân Artin ve Bedros zimmîlere nısfiyet üzere iştirâken dört bin iki yüz guruş

semen-i medfû‘ ve makbûza bey‘ ve temlîk ve teslîm eylediğimde onlar dahi ber-vech-i muharrer iştirâken iştirâ ve temellük ve tesellüm ve kabz ve kabûl etmeleriyle mebî‘-i mezkûrun tağrîr ve gabnine müte‘allika âmme-i da‘vâdan tarafeynden her birimiz âharın zimmetini ibrâ-i âmm-ı sahîh-i şer‘î ile kabûlü hâvî ibrâ ve iskāt etmemizle fîmâ ba‘d âlât-ı lâzıme-i mezkûre mersûmân Artin ve Bedros zimmîlerin nısfiyet üzere iştirâken mülk-i müşterâları olup benim kat‘â alâka ve medhalim kalmamışdır dedi deyü ba‘de’l-ikrâr ve tasdîk âlât-ı lâzıme-i mezkûrenin kaleminde müvekkile-i mersûme Yakut Nasrâniye üzerine olan kayd-ı atîki ref‘ ve terkīn-birle mesfûrân Artin ve Bedros zimmîler isimlerine kayd ve yedlerine müceddeden bir kıt‘a sûret i‘tâsı bâbında istid‘â-yı inâyet etmeleriyle istid‘âları üzere gedik-i mezkûrun müvekkile-i mersûme Yakut [**37a**] Nasrâniye üzerinde olan kaydı ref‘ ve müşteriyân-ı mesfûrân Artin ve Bedros zimmîler isimlerine kayd ile sûret i‘tâ buyrulmak iktizâ eylediği İstanbul Mahkemesi’nden huzûr[-ı âlîlerine i‘lâm olundu.]

Fî-gurre-i R sene 1237

188 [37a-1] Avram Savil v. Lazari’nin, Mehmed Ervay b. Salih’e olan borcunu ödemesi gerektiği

Fes semeninden 22.634 [guruş] hüküm

Ma‘rûz[-ı dâ‘î-i devlet-i aliyyeleridir ki]

Âsitâne’de vâki‘ fesci esnâfından ashâb-ı arzuhâl el-Hâc Mehmed Ervay b. Salih nâm kimesne yine esnâf-ı mezkûreden Salih b. Salih ve Ali b. Mehmed ve el-Hâc Ömer b. Cafer ve el-Hâc Salih b. Yunus ve Süleyman Zekûk b. el-Hâc Kasım ve Ramazan b. Molla Abdullah ve Mahmud b. Ali nâm kimesneler hâzır oldukları hâlde Çarşamba günü arz odasında huzûr-ı hazret-i Sadâret-penâhîde ma‘kūd meclis-i şer‘-i enverde Purusa tüccârından derûn-ı arzuhâlde mezkûrü’l-ism Kehrubâcı Avram Savil v. Lazari nâm Yahûd-i müste’men muvâcehesinde Purusya tercümânı Matyo hâzır olduğu hâlde benim mesfûr Avram Savil nâm Yahûd-i müste’mene mâlımdan bey‘ ve teslîm eylediğim fesci emti‘ası semeninden beş bin dört yüz kırk guruş ve hâzır-ı mezbûr Salih’in kezâlik bey‘ ve teslîm eylediği fesci emti‘ası semeninden beş bin beş yüz guruş ve hâzır-ı mezbûr Ali’nin kezâlik bey‘ ve teslîm eylediği fesci emti‘ası semeninden dört bin üç yüz guruş ve hâzır-ı mezbûr el-Hâc Ömer’in kezâlik bey‘ ve teslîm eylediği fesci emti‘ası semeninden sekiz bin beş yüz guruş ve hâzır-ı mezbûr el-Hâc Salih’in kezâlik bey‘ ve teslîm eylediği fesci emti‘ası semeninden bin yüz yirmi guruş ve hâzır-ı mezbûr Süleyman Zekûk’un kezâlik bey‘ ve teslîm eylediği fesci emti‘ası semeninden üç bin dört yüz dört guruş ve hâzır-ı mezbûr Ramazan’ın kezâlik bey‘ ve teslîm eylediği fesci emti‘ası semeninden bin altı yüz yetmiş guruş ve hâzır-ı mezbûr Mahmud’un kezâlik bey‘ ve teslîm eylediği fesci emti‘ası semeninden iki bin yedi yüz guruş ki ol vechile benim ve hâzirûn-ı mezbûrûnun mersûm Avram

Savil nâm Yahûd-i müste'men zimmetinde min-haysü'l-mecmû' yirmi iki bin altı yüz otuz dört guruş alacak hakkımız olmağla meblağ-ı mecmû'-ı mezkûru ben ve hâzirûn-ı merkūmûndan her birimizin Yahûd-i müste'men-i mersûmdan taleb ederiz deyü hâzirûn-ı merkūmûnun tasdîkleriyle eylediği da'vâsını mersûm Avram Savil Yahûd-i müste'men bi-tamâmihâ tâyi'an ve kat'iyyen ikrâr u i'tirâf etmeğin ikrârı mûcebince meblağ-ı mecmû'-ı merkūmu müdde'î-i mezbûr ile müdde'ûn-ı hâzirûn-ı merkūmûndan her birine ber-vech-i muharrer edâsıyla mersûm Avram Savil müste'men ilzâm olunduğu İstanbul Mahkemesi'nden huzûr [-ı âlîlerine i'lâm olundu.]

Fî 16 Za sene 1236

189 [37a-2] Hadice Hatun bt. Hüseyin'in, damadı Seyyid Mustafa Yazıcı ile sulh oldukları

150 guruş sulh

Ma'rûz[-ı dâ'î-i devlet-i aliyyeleridir ki]

Mahrûse-i Galata'ya muzâfe kasaba-i Beşiktaş'a tâbi' Kuruçeşme karyesinde sâkine zâtı mu'arrefe Hadice Hatun bt. Hüseyin İstanbul mahkemesinde meclis-i şer'-i münîrde ve hâlâ dâmâdı es-Seyyid Mustafa Yazıcı b. el-Hâc Mehmed muvâcehesinde işbu târih-i i'lâm senesi Saferi'l-hayrının üçüncü günü târihiyle müverrah İstanbul Bâb Mahkemesi nâibi olan müderrisîn-i kirâm-ı zevi'l-ihtirâmdan Mustafa Nazif Efendi hatmiyle mahtûm bir kıt'a i'lâm-ı şer'î mûcebince mâlımdan dâmâdım mezbûrun menzilinde ve yedinde emânet olup ikrârı mûcebince bana teslîme tenbîh olunan eşyâ-i ma'lûmemi bana hîn-i teslîminde eşyâ-i mezkûremden mecmû'u beş yüz kırk guruş kıymetli üç penbezâr gömlek ve iki işleme cedîd havlu ve altı işleme aş makremesi ve dört uçkur ve dört Hatâyî bohça ve iki yorgan çarşafını bana teslîm etmeyüp fuzûlî alıkomağla eşyâ-i muharrere-i mezkûre mevcûde ise a'yânını müstehleke ise ba'de's-sübût bi-tarîkı'd-damân kıymet-i şer'iyyelerini taleb ederim deyü da'vâ eylediğimde ol dahi ba'de'l-inkâr bâ-vesâtet-i muslihîn da'vâ-yı mezkûremden dâmâdım mezbûr es-Seyyid Mustafa Yazıcı ile yüz elli guruş bedel-i makbûz üzerine ba'de akdi'l-musâlaha ve'l-kabûl ancak husûs-ı mezkûra müte'allika âmme-i de'âvî ve mutâlebât ve kâffe-i eymân ve muhâsemâtdan ibrâ-i âmm-ı kâtı'ü'n-nizâ' ve râfi'u'l-hısâm ile tarafeynden her birimiz âharın zimmetini kabûlü hâvî ibrâ ve iskāt ve husûs-ı mezkûra müte'allika kat'-ı nizâ' eyledik deyü ikrâr ve tasdîkleri tescîl ve huzûr [-ı âlîlerine i'lâm olundu.]

Fî 24 Ra sene 1237

190 [37a-3] Silistre nâzırı Hacı Halil Ağa vakfının mütevelliyesi Şerîfe Hadice Hanım'ın, Hacı Derviş'i vekil tayin ettiği

Hınta

Ma'rûz[-ı dâ'î-i devlet-i aliyyeleridir ki]

Sâdır olan fermân-ı âlîlerine imtisâlen işbu arzuhâl ve derkenârlara nazar olundukda Silistre nâzırı esbak müteveffâ el-Hâc Halil Ağa'nın medîne-i Yerköy'de kâin evkāfı müsakkafâtından derkenâr olunan vakfiyesinde mezkûr Silistre ve Hırsova ve Karasu kazalarında ve Rasut karyesinde olan müsakkafâtı kirâlarını on bir sene müddet fuzûlî zabt edenlerden da'vâ ve vakf-ı merkūm içün lâzım gelen ecr-i misillerini mahallerinde cânib-i vakfa almak üzere vakf-ı merkūm mütevelliyesi evlâd-ı vakıfdan sâhibe-i arzuhâl Şerîfe Hadice Hanım tarafından bi't-tevliye vekîl nasbeylediği Hacı Derviş ma'rifetiyle tahsîl olunmak bâbında vâlisine hitâben bâ-fermân-ı âlîşân sudûrunu istid'â eder husûs-ı mezkûr derkenârlara nazaran rüsûmât-ı mîriyyeye ta'alluk etmeyüp ancak müsakkafât icâresi mutâlebesinden ibâret olduğu muhât-ı ilm-i âlem ârâları buyruldukda mahallinde şer'le rü'yet olunmak bâbında fermân-ı âlîleri sudûru muktezâ-yı maslahat olup ancak istid'â olunduğu vechile vâlisine hitâben ilâvesi re'y-i sâmîlerine menût idüğü İstanbul Mahkemesi'nden huzûr [-ı âlîlerine i'lâm olundu.]

Fî 11 R sene 1237

191 [37a-4] Bostancı Seyyid Mehmed'in hâssa yoğutçubaşılığına tayini

Beylik mandırasının kethüdâsı nasbı

Ma'rûz[-ı dâ'î-i devlet-i aliyyeleridir ki]

Bâb-ı âliye arzuhâl takdîm eden Âsitâne-i aliyye ve bilâd-ı selâsede vâki' yoğurtçu ve sütçü ve kaymakçı esnâfının kethüdâları Ahmed Ağa b. Abdullah ve Yiğitbaşı Yakub ve Kantarcılarlı Kerimoğlu Mustafa ve Zeyrekli Ali ve Süleymâniyeli Ömer Müslimîn ile re'âyâdan Kıztaşlı Mihal ve Sofularlı Anaştaş ve Gümüşsulu Foto ve Galata bitpazarlı Filko ve Kemeraltında Aleksi ve Kızılmaslakda İstefan nâm zimmîler ve sâirleri [**37b**] meclis-i şer'-i münîrde hâlâ hâssa yoğurtçubaşısı olan el-Hâc Mustafa Ağa b. Hüseyin muvâcehesinde mastekarân-ı hâssa ocağı odabaşısı Bostanî Mehmed b. Ahmed ve Küçükodabaşı Bosta[nî] es-Seyyid Osman b. es-Seyyid Mustafa ve neferâtından Ali b. Mehmed ve Şerîf b. es-Seyyid Süleyman ile Bölükbaşı vekîli Bostanî es-Seyyid Mehmed b. Seyyid Hasan hâzır oldukları hâlde işbu yedimizde olan bin iki yüz yirmi yedi senesi Muharremi'l-harâmının on yedinci günü târihiyle müverrah bir kıt'a fermân-ı âlîşânda tasrîh olunduğu üzere hâssa yoğurtçubaşısı olanlar nefs-i nefîs-i hümâyûn ve mu'ayyenât-ı sâire-i ma'lûme içün mastekarân-ı hâssa ocağından küllü yevm verilen süt ve yoğurt ve kaymak ve tereyağı ve sâir

ta‘ayyünâtı yoğurtçubaşı olanlar beylik mandıra mahsûlünden vefâ etmez ise dilediği mandırayı iltizâm ve hâsılâtıyla tekmîl ve idâre ve rü’yet edüp fakat rûz-ı hızırda beylik mandıralar sahraya çıkdıkda üç gün ve rûz-ı Kasımda ahıra idhâl olundukta üç gün ki ancak senede altı gün ta‘ayyünât-ı mezkûre içün iktizâ eden mikdâr-ı kifâ[ye] sütü sa‘r-ı râyici ile esnâfından mübâya‘a eylemek şürût-ı nizâmından olup lâkin yoğurtçubaşı-i mûmâ-ileyhin beylik mandıra ile ber-mûceb-i nizâm-ı kadîm taht-ı iltizâmında olan mandıra yedinde ve hâsılâtı ile ta‘ayyünât-ı mezkûreyi idâre lâzım iken yoğurtçubaşı-ı mûmâ-ileyh neferâtını mandıralarımıza irsâl edüp her birlerimizin kârhânelerimize gelen sütlerimizi esnâ-i tarîkde cebren fuzûlî ahz ve mastekarân-ı hâssa ocağına nakl ederek işbu târihe gelince bi’l-cümle esnâfımızın mâlı olarak aldığı on beş bin vakıyyeden mütecâviz sütlerimizin bahâsını kendiden taleb eylediğimizde bir akçe vermeyüp ol vechile esnâfımıza gadr-ı küllî etmekle suâl olunup hesâbımızı rü’yet edüp her birimizin mâlından aldığı sütlerin bahâsını edâ etmek üzere kendüye tenbîh olunsun dediklerinde yoğurtçubaşı-i mûmâ-ileyh es-Seyyid el-Hâc Mustafa Ağa cevâbında fi’l-hakīka beylik mandıra ile taht-ı iltizâmımda olan mandıra yedimde olup lâkin alîl ve ihtiyâr olup zikr olunan mandıraları ve yoğurtçubaşılığı idâre ve rü’yetden her vechile âciz olduğumdan idân-ı ta‘ayyünât içün esnâf-ı merkūmenin sütlerini binâen-aleyh ahz edüp ve hâlâ ben bi’t-tav‘ ve’r-rızâ hâssa yoğutçubaşılığından isti‘fâ ve keff-i yed etmemle hâssa yoğurtçubaşılığını her vechile idâre ve rü’yete kādir idüğü gerek ocaklısı ve gerek esnâf-ı merkūmenin haberleriyle zâhir olan hâzır-ı mezbûr bölükbaşı vekîli Bostanî es-Seyyid Mehmed yoğurtçu ta‘yîn ve bu alîl ve ihtiyâr kullarına sâbıkda olduğu misillü bir mikdâr maaş ihsân buyrulmak irâde buyrulursa esnâf-ı merkūme mâllarından aldığım sütlerin hesâbını rü’yet edüp zimmetimde zuhûr eden deynimi dahi mandıralarda mevcûd emvâl-i mîrîyeden mâ‘adâ kendi mâlımdan havâle ve vefâ etmez ise âhar mâlımdan edâ ederim deyü eylediği takrîrini bi’l-cümle esnâf ve hâzirûn-ı merkūmûn tasdîk ve mezbûr bölükbaşı vekîli Bostanî es-Seyyid Mehmed dahi nizâm-ı mezkûr üzere idâre ve esnâfa rencîde etmemek üzere ta‘ahhüd edüp her birileri ber-vech-i meşrûh hâzır-ı mezbûr bölükbaşı vekîli Bostanî es-Seyyid Mehmed’in hâssa yoğurtçubaşısı nasb buyrulması bâbında iltimâs ve istirhâm eyledikleri İstanbul Mahkemesi’nden huzûr [-ı âlîlerine i‘lâm olundu.]

Fî 11 R sene 1237

192 [37b-1] Tütüncü Hıdır v. Mikail’in, menzilini takasen Sanduh bt. Agob’a kiraya verdiği

2.500 guruşa takāsen menzil îcâr

Mukābele şüd

Ma‘rûz[-ı dâ‘î-i devlet-i aliyyeleridir ki]

Arzuhâl eden şahsı mu'arrefe Sanduh bt. Agob Nasrâniye bi'l-ma'iyye rü'yete memûr nezâret-i hazret-i Şeyhülislâm –sellemehü's-selâmî-de âsûde evkāf müfettişi müderrisîn-i kirâm-ı zevi'l-ihtirâmdan Kütahyevî Ömer Efendizâde Fazîletlü es-Seyyid Mehmed Ârif Efendi tarafından mürsel Kâtib es-Seyyid Mehmed Halim Efendi hâzır olduğu hâlde du'âhâne-i dâ'îlerinde ma'kūd meclis-i şer'-i münîrde zikri âtî menzile bâ-temessük-ı mütevellî bi'l-icâreteyn mutasarrıf olmağla vaz'-ı yedi mütehakkık olan arzuhâlde mastûrü'l-ism Tütüncü Hıdır v. Mikail zimmî muvâcehesinde nezâret-i hazret-i müşârun-ileyhde mahmî evkāfdan Şeyhülislâm-ı esbak merhûm Dâmâdzâde Ebulhayr Ahmed Efendi Vakfı'nın bi'l-meşrûta mütevellîsi kibâr-ı mevâlî-i izâmdan Semahatlü Murad Efendizâde Mehmed Ârif Efendi tarafından mürsel vekîli câbî-i vakf es-Seyyid Ahmed Efendi b. es-Seyyid Ömer hâzır olduğu hâlde mersûm Hıdır zimmînin vâzı'u'l-yed olduğu vakf-ı mezkûrdan Havâss-ı Refî'a kazâsına muzâfe Hasköy'de Yenimahallede kapıcıbağı denilen mahalde vâki' ma'lûmü'l-hudûd bir bâb menzil mukaddemâ bâ-temessük-ı mütevellî bi'l-icâreteyn taht-ı tasarrufumda iken ben menzil-i mezkûru bin iki yüz otuz üç senesi Şevvâli'l-mükerreminin beşinci günü zimmî-i mersûma karzdan ve tütün semeninden deynim olan on bin beş yüz elli sekiz guruş mukābelesinde vefâen fâriğa olup ba'dehû zimmî-i mersûmun yedinden ve mâlından dokuz yüz kırk iki guruş dahi iktirâz ve kabz etmemle menzil-i mezkûru iki bin beş yüz guruş bedel mukāvelesiyle bin iki yüz otuz dört sene[si] Muharremi'l-harâmı hılâlinde mersûm Hıdır zimmîye bâ-re'y-i mütevellî kat'iyyen ferağ ve tefvîz eylediğimde ol dahi tefevvüz ve kabûl ve bedel-i mezkûru bi't-terâzî deyn-i mezkûrum olan iki bin beş yüz guruşa takāsen istîfa etmiş olmamla ol vechile menzil-i mezkûrda benim kat'an alâkam kalmayup mersûm Hıdır zimmînin kat'iyyen dâhil-i havza-i tasarrufu olup mersûm Hıdır zimmî menzil-i mezkûru ba'de't-tahliye ve't-takābuz işbu târih-i i'lâmdan beher şehr on beş guruş kirâ kavliyle aded-i şuhûr beyân olunmaksızın bana îcâr ve teslîm ben dahi istîcâr ve tesellüm ve kabûl eyledim dediğini mersûm Hıdır zimmî ile mütevellî vekîli hâzır-ı merkūmdan her biri tasdîk eylediği İstanbul Mahkemesi'nden huzûr [-ı âlîlerine i'lâm olundu.]

Fî 14 M sene 1237

193 [37b-2] Beniçe ve Altako'nun, malik oldukları tütün dükkanı gediğini Seyyid Mehmed İzzet Ağa'ya sattıkları

Tütüncü gediği

Ma'rûz[-ı dâ'î-i devlet-i aliyyeleridir ki]

Bâ'isü'l-i'lâm tütüncü esnâfından es-Seyyid Mehmed İzzet Ağa b. es-Seyyid Ali meclis-i şer'-i münîrde esnâf-ı merkūme kethüdâsı vekîli es-Seyyid Mustafa Ağa ve Yiğitbaşı es-Seyyid Abdullah ve esnâfından Ömer Ağa b. Mehmed ve Hüseyin

Ağa b. el-Hâc Ali ve Ahmed Ağa b. Osman hâzır oldukları hâlde takrîr-i kelâm edüp İstanbul hısnı ebvâbından Balıkpazarı kapısı hâricinde duhân gümrüğü ittisâlinde Bağcılar sokağı nâm mahalde vâki‘ maden kaleminde el-yevm Atanaş zimmî üzerine mukayyed ve şürût-ı nizâmımızda dâhil şehriye sekiz guruş kirâ-yı kadîmeli ma‘lûmü’l-hudûd bir bâb tütüncü mağazası derûnunda mevcûde beyne’l-esnâf gedik tâ‘bir olunan âlât-ı lâzıme-i ma‘lûme mersûm Atanaş zimmîden bâ-hücec-i şer‘iyye bey‘ u şirâ olunarak tedâvül-i eydî ile mâlike olan Beniçe ve Altako Nasrâniyelerden yedinden bâ-hüccet-i şer‘iyye [**38a**] âlât-ı mezkûreyi semen-i ma‘lûm ve makbûza iştirâ ve kabz etmemle hâlâ yedimde mâlım ve mülküm olup lâkin zikr olunan tütüncü gediği âlât-ı lâzımesi maden kaleminde el-yevm mersûm Atanaş zimmî ismine mukayyed olmağla mersûm Atanaş zimmî ismine olan kayd-ı atîki ref‘ ve terkīn-birle ve ismime tashîh ile yedime sûret i‘tâ buyrulmak bâbında istid‘â-yı inâyet eylediğim i‘lâm olunmak matlûbumdur dedikde merkūm es-Seyyid Mehmed İzzet Ağa’nın takrîr-i meşrûhu vâkı‘a mutâbık ve şürût-ı nizâmlarına muvâfık idüğünü esnâf-ı merkūmûndan meclis-i şer‘de ihbâr etmeleriyle gedik-i mezkûrun mersûm Atanaş zimmî ismine olan maden kaleminden ref‘ ve terkīn ve mezbûr es-Seyyid Mehmed İzzet Ağa ismine tasrîhan kayd ile müceddeden yedine bir kıt‘a sûret i‘tâ olunması bâbında fermân-ı âlîleri sudûru iktizâ eylediği İstanbul Mahkemesi’nden huzûr [-ı âlîlerine i‘lâm olundu.]

Fî 10 R sene 1237

194 [38a-1] Şeyh Mustafa Efendi b. Mehmed’in nizama aykırı davranması sebebiyle debbâğ esnaflığından çıkarıldığı

Esnâfdan ihrâc

Mukābele şüd

Ma‘rûz[-ı dâ‘î-i devlet-i aliyyeleridir ki]

Âsitâne-i aliyyede Yedikal‘a [Yedikulle] hâricinde kâin debbâğ esnâfının kethüdâları Hasan Usta ve Yiğitbaşı es-Seyyid Ahmed Efendi ve müsin ve ihtiyârlarından el-Hâc Mustafa Ağa ve diğer el-Hâc Mustafa Ağa ve el-Hâc İsmail Ağa ve esnâflarından Mustafa Usta ve Halil Usta ve İsmail Usta ve el-Hâc Halil Usta ve Derviş Mehmed Efendi ve Ali Molla ve Hüseyin Efendi ve Mehmed Usta ve es-Seyyid Mustafa Usta ve Mehmed Emin Efendi ve sâirleri meclis-i şer‘-i münîrde yine esnâf-ı merkūmeden Kayyım Şeyh Mustafa Efendi b. Mehmed nâm kimesne muvâcehesinde merkūm Şeyh Mustafa Efendi esnâfımızdan olup lâkin dâimâ esnâfımızın nizâm-ı kadîmimize mugāyir hareket-birle ihtilâl-i nizâm[a] mûcib ef‘âle tasaddî ederek beyne’l-esnâf şikāka bâ‘is olup ol vechile nizâmımız üzere kethüdâ ve ahîbaba ve müsin ve ihtiyârlarımız merraten ba‘de uhrâ kendüye nush ü pend eylediğimizde

bir vechile itâʿat ve inkıyâd ve kelâmlarımıza iltifât etmeyüp yine efʿâl-i sâbıkāsında ısrârı esnafımızın perîşan olmasına bâdî ve memûr olduğumuz umûr-ı mühimmenin idâresinde sekte-i ibrâ-i semene müeddî olmağla merkūm Şeyh Mustafa fîmâ baʿd nizâm-ı kadîmimize riʿâyet etmediği takdîrce debbâğlık umûruna müdâhale etmeyüp esnâfımızdan ihrâc olunması cümlemizin matlûbumuzdur deyü bi'l-muvâcehe teşekkî-birle merkūm Şeyh Mustafa'nın esnâf-ı merkūmeden hurûcunu iltimâs eyledikleri İstanbul Bâb mahkemesinden huzûr [-ı âlîlerine iʿlâm olundu.]

Fî-gurre-i sene 1237

195 [38a-2] Gülmezoğlu Ohannes ve kardeşi Bedros v. Anton'un malik oldukları oda gediğini Maryana bt. Andon'a sattıkları

Oda gediği

Maʿrûz[-ı dâʿî-i devlet-i aliyyeleridir ki]

Zikri âtî oda gediğine iki kıtʿa sûret mûcebince nısfiyet üzere iştirâken mâlikler olan Gülmezoğlu Ohannes ve karındaşı Bedros v. Anton nâm zimmîler İstanbul mahkemesinde meclis-i şerʿ-i münîrde ve li-ebeveyn kız karındaşları Maryana bt. elmersûm Andon nâm Nasrâniye tarafından husûs-ı âtîde tasdîka vekîl-i şerʿîsi han odabaşısı Markor v. Delot nâm zimmî muvâcehesinde defterdâr-ı esbak merhûm Abdüsselam Efendi Vakfı müsakkafâtından İstanbul'da Nuruosmaniye Câmiʿ-i şerîfi kurbünde Yağcı Hanı demekle arîf bir bâb hanın tabaka-i vustâsında tahtahan tarafında kâin nerdübândan üçüncü köşede vâkiʿ şehriye sekiz guruş kirâ-yı kadîmeli bir bâb oda derûnunda mevcûde beyne'l-esnâf gedik tâʿbir olunur âlât-ı lâzıme-i maʿlûme akd-i âti'z-zikrin sudûruna değin başka başka iki kıtʿa sûret ile nısfiyet üzere iştirâken yedimizde mâlımız ve mülkümüz olmağla hâlâ biz bervech-i muharrer iştirâken mâlikler olduğumuz gedik tâʿbir olunur âlât-ı lâzıme-i mezkûrenin mecmûʿunu tarafeynden bi'l-îcâb ve'l-kabûl şürût-ı müfsideden ârî bâtten ve sahîhan bi-safkatin vâhidetin bin beş yüz [guruş] semen-i medfûʿ ve makbûza kız karındaşımız müvekkile-i mersûme Maryana Nasrâniye'ye beyʿ ve temlîk ve teslîm ol dahi iştirâ ve temellük ve tesellüm ve kabz ve kabûl edüp mebîʿ-i mezkûrun tağrîr ve gabnine müteʿallika âmme-i daʿvâdan tarafeynden her birimiz âharın zimmetini kabûlü hâvî ibrâ ve iskāt dahi etmemizle fîmâ baʿd zikr olunan gedik âlâtının mecmûʿunda alâka ve medhalimiz kalmayup kız karındaşımızın müvekkile-i mersûme Marya Nasrâniyenin mülk-i müşterâsı olmuşdur deyü baʿde'l-ikrâr ve't-tasdîk zikr olunan oda gediğinin bâyiʿân-ı mersûmânın yedlerinde olan iki sûret mûcebince üzerlerinde başka başka kayd-ı atîki refʿ ve terkîn ve kız karındaşları müşteriye-i mersûme Marya Nasrâniye ismine tashîhan kayd ile yedine müstakillen bir kıtʿa sûret iʿtâsı bâbında istidʿâ-yı inâyet eyledikleri mahkeme-i mezbûreden huzûr [-ı âlîlerine iʿlâm olundu.]

Fî 8 R sene 1237

196 [38a-3] Anbar-ı âmireden habbâzan esnafına dağıtılacak olan buğdayın cins ve fiyatının belirlenmesi

Hınta

Maʿrûz[-ı dâʿî-i devlet-i aliyyeleridir ki]

Sâdır olan fermân-ı âlîlerine imtisâlen işbu telhîsi mûcebince bu defʿa mîrî anbarlarından habbâzân esnâfına tevzîʿ ve iʿtâ buyrulan kırk bin keyl zehâirin yirmi bin keyli Arnabud hıntası olup beher keyli yüz altmış iki paraya ve defʿa beş bin keyli Arnabud hıntası olup beher keyli yüz altmış iki paraya ve on bin keyli Korno hıntası olup beher keyli yüz altmış iki paraya olup ve beş bin keyli erzen olup beher keyli yüz yirmi iki paraya olmağla zehâir-i mezkûrenin ecnâs ve fiyatı minvâl-i muharrer üzere idüğü ihbâr olunduğu İstanbul Mahkemesi'nden huzûr [-ı âlîlerine iʿlâm olundu.]

Fî 19 R sene 1237

197 [38a-4] Tümen v. Eremya'nın, ipekçi dükkanı gediğini Çiçilya bt. Haçador ve Viçen v. Serope'ye sattığı

Kazzâz gediği

Maʿrûz[-ı dâʿî-i devlet-i aliyyeleridir ki]

Mahmiye-i İstanbul'da kâin kazzâz esnâfından Ohannes nâm zimmî meclis-i şerʿ-i şerîf-i enverde yine kazzâz esnâfından Tümen v. Eremya nâm zimmî muvâcehesinde kazzâzlar kethüdâsı Abdüllatif Ağa ve Yiğitbaşı Mehmed ve nizâm ustalarından Sakızlıoğlu Begos ve Ketencioğlu Kirkor zimmîler ve Yasef Yahûdi [**38b**] hâzır oldukları hâlde mahmiye-i mezbûrede Çarşı-yı Kebîr'de peçeciler sûkunda Kazzâz Andon ve Kazzâz Samyel dükkânları beynlerinde vâkiʿ bir kepenk bir bâb kazzâz dükkânı derûnunda mevcûde akd-i âti'z-zikrin sudûruna değin bir kıtʿa sûret mantûkunca bir gedik iʿtibâriyle yedimde mâlım ve mülküm olan beyne'l-esnâf gedik tâʿbir olunur âlât-ı lâzıme-i maʿlûmemi tarafeynden bi'l-îcâb ve'l-kabûl şürût-ı müfsideden ârî bâtten ve sahîhan bi-safkatin vâhidetin mersûm Tümen zimmîye dört bin guruş semen-i medfûʿ ve makbûza beyʿ ve temlîk ve teslîm ol dahi ber-minvâl-i muharrer yedimden iştirâ ve temellük ve tesellüm ve kabz ve kabûl edüp mebîʿ-i mezkûrun tağrîr ve gabnine müteʿallika âmme-i daʿvâdan her birimiz âharın zimmetini kabûlü hâvî ibrâ-i âmm-ı sahîh-i şerʿî ile ibrâ ve iskāt dahi etmemizle fîmâ baʿd âlât-ı lâzıme-i mezkûre mersûm Tümen zimmînin mâl-ı müşterâsı olup benim katʿan alâka ve medhalim kalmamışdır deyü baʿde'l-ikrâr ve't-tasdîk mesfûr Tümen zimmî meclis-i şerʿ-i enverde hâlâ zevcesi Çiçilya bt. Haçador nâm Nasrâniye tarafından husûs-ı âtîde tasdîka vekîl-i şerʿîsi Agob v. Abraham zimmî ile Kazzâz

Viçen v. Serope nâm zimmî muvâcehelerinde ben dahi ânifen şirâen mâlik olduğum sâlifü'z-zikr gedik tâ'bir olunur âlât-ı lâzıme-i mezkûrenin nısf-ı şâyi'ini zevcim müvekkile-i mersûme Çiçilya Nasrâniyeye iki bin guruşa ve nısf-ı şâyi'-ı âharını mersûm Viçen zimmîye kezâlik iki bin guruş ki cem'an dört bin guruş semen-i medfû' ve makbûza tarafeynden bi'l-îcâb ve'l-kabûl şürût-ı müfsideden ârî bâtten ve sahîhan bi-safkatin vâhidetin bey' ve temlîk ve vech-i lâyıkı üzere teslîm eylediğimde onlar dahi iştirâ ve temellük ve tesellüm ve kabz ve kabûl edüp mebî'-i mezkûrun tağrîr ve gabnine müte'allika da'vâdan her birerlerimiz âharın zimmetini kabûlü hâvî kezâlik ibrâ ve iskāt dahi etmemizle fîmâ ba'd âlât-ı muharrere-i mezkûrenin nısf-ı şâyi'i zevcem müvekkile-i mezbûre Çiçilya Nasrâniyenin ve nısf-ı şâyi'-ı âharı mersûm Viçen zimmînin mülk-i müşterâları olup benim dahi kat'an alâka ve medhalim kalmamışdır deyü kezâlik ba'de'l-ikrâr ve't-tasdîk gedik-i mezkûr bâyi'-i evvel-i mersûm Ohannes zimmînin üzerinden ref' ve terkīn ve ba'dehû mersûm Tümen zimmîden iştirâ eden zevcesi müvekkile-i mersûme Çiçilya Nasrâniye ile mersûm Viçen zimmî isimlerine nısfiyet üzere tashîh ve kayd birle şürûtları üzere kaleminden başka başka birer kıt'a sûret i'tâ buyrulmak iktizâ eylediği İstanbul Mahkemesi'nden huzûr [-ı âlîlerine i'lâm olundu.]

Fî 8 R sene 1237

198 [38b-1] Maydoslu Acı Kostandi v. Sava'nın, Seyyid Ahmed Beyefendi'nin zimmetini ibrâ ettiği

Keşf, 2.600 guruşa hüküm

Bâ-imzâ ve bâ-mühr nâib efendi hazretlerinindir işbu i'lâm yukarının siciline sehven kaydolmağla işbu mahalle şerh verildi.

Ma'rûz[-ı dâ'î-i devlet-i aliyyeleridir ki]

Neccâr kalfalarından derûn-ı arzuhâlde mezkûrü'l-ism Maydoslu Acı Kostandi v. Sava nâm zimmî İstanbul Bâb Mahkemesinde meclis-i şer'-i enverde muhâsebe-i evvel kalemi küttâbından ıstabl-ı âmire kâtibi vekîli sâhib-i arzuhâl es-Seyyid Ahmed Beyefendi b. es-Seyyid Mehmed Emin Efendi b. es-Seyyid Ahmed tarafından husûs-ı âtîde vekîl olduğu Mehmed Necib Efendi b. Hâfız Ali ve Mustafa Münib Efendi b. Yusuf şehâdetleriyle ber-nehc-i şer'î sâbit olan Yorgânî Mehmed Emin Ağa b. İbrahim mahzarında ben bundan akdem mîr-i mûmâ-ileyhin bi-şartü'r-rücû' emriyle İstanbul'da Samatya kurbünde Hâce Kadın Mahallesinde vâki' mutasarrıf olduğu ma'lûmü'l-hudûd bir bâb harâb menzilini hedm-birle enkāz-ı mevcûdesini sarf ve müdde'âsını kendi mâlımdan tekmîl ederek müceddeden bir bâb binâ ve inşâ etmemle menzil-i mezkûrun ma'a saçak iki yüz doksan dört zirâ' ebniyesine mâlımdan masrûfum olan on bir bin yedi yüz altmış guruş ve on sekiz zirâ' kârgîr

matbahına kezâlik mâlımdan masrûfum olan dört yüz elli guruş ve elli buçuk zirâʿ moloz ve taş duvarlarına kezâlik mâlımdan masrûfum olan dört yüz otuz sekiz guruş otuz para ve orta kapı havâle perdesine kezâlik mâlımdan verdiğim elli guruş ki min-haysü'l-mecmûʿ bi'l-mürâcaʿa alacak hakkım olan on iki bin altı yüz doksan sekiz guruş otuz paranın yedi bin beş yüz elli iki guruşunu ceste ceste müvekkil-i mîr-i mûmâ-ileyh yedinden kabz etmemle bâkī zimmetinde kalan beş bin yüz kırk altı guruş otuz parayı müvekkil-i mîr-i mûmâ-ileyhden taleb ederim deyü daʿvâ eylediğimde ol dahi cevâbında ber-vech-i muharrer emriyle menzil-i mezkûru kendi mâlımla enkāz-ı mevcûdesini sarf ve mâʿadâsını tekmîl ederek müceddeden binâ ve inşâ eylediğimi ikrâr lâkin masrûfun ol mikdâra bâliğ olmamışdır dedikde menzil-i mezkûr bu defʿa maʿrifet-i şerʿ ve hâssa mimarı ağa maʿrifetiyle mahallinde keşf ve mesâha ve takdîm olundukta ber-mûceb-i defter-i keşf menzil-i mezkûrun ebniyesi on bir bin dört yüz doksan dört buçuk guruşa bâliğ ve bin iki yüz guruşu enkāz-ı ânife-i maktûʿası içün ve iki yüz elli guruşu nâkıs kalan mahaller içün ihrâc olunup mâʿadâ mâlımdan masrûfum on bin kırk dört buçuk guruş olduğunu tahakkuk ve ber-vech-i meşrûh ceste ceste müvekkil-i mîr-i mûmâ-ileyhin tasdîkiyle makbûzum olan yedi bin beş yüz elli iki guruş dahi baʿde't-tenzîl bâkī zimmetinde zuhûr eden iki bin dört yüz doksan iki buçuk guruş üzerine rızâsıyla yüz yedi buçuk guruş dahi zamla cemʿan iki bin altı yüz guruşa iblağ ve bana teslîm müvekkil-i mîr-i mûmâ-ileyhe izâfetle vekîl-i mezbûr Mehmed Emin Ağa bi'l-vekâle müteʿahhid olmağla ben dahi ziyâde iki bin beş yüz kırk altı guruş otuz para masraf-ı müddeʿâma ve bi'l-cümle husûs-ı mezkûra ve sâir cemîʿ hukūk-ı şerʿiyyeye müteʿallika âmme-i deʿâvî ve kâffe-i mutâlebâtdan müvekkil-i mûmâ-ileyh es-Seyyid Ahmed Beyefendi'nin zimmetini ibrâ-i âmm-ı sahîh-i şerʿî ile bi'l-asâle ibrâ ve iskāt eylediğimde vekîl-i mezbûr dahi müvekkiline izâfetle kezâlik husûs-ı mezkûra ve hukūk-ı sâire-i şerʿiyyeye müteʿallika âmme-i deʿâvîden bi'l-vekâle benim zimmetimi ibrâ ve iskāt ve tarafeynden her birimiz âharın ibrâsını asâleten ve vekâleten kabûl eyledik dediğini vekîl-i mezbûr Mehmed Emin Ağa tasdîk ve ber-vech-i meşrûh kabûlü hâvî bi'l-vekâle ibrâ eylediğini ve ibrâdan istisnâ olunan meblağ-ı mezkûr iki bin altı yüz guruş müvekkil-i mîr-i mûmâ-ileyhin zimmetinde deyni olduğunu ikrâr u iʿtirâf ve edâya müteʿahhid olduğu huzûr [-ı âlîlerine iʿlâm olundu.]

Fî 17 min-Rebîʿülâhir sene 1237

199 [39a-1] Seyyid Ahmed'in, Yedikule'deki üç bâb kasap dükkânı gediğini Seyyid İbrahim Ağa'ya sattığı

Kasab gediği

Mukābele şüd

Ma'rûz[-ı dâ'î-i devlet-i aliyyeleridir ki]

Hüdâvendigâr-ı esbak cennet-mekân firdevs-âşiyân merhûm-ı mağfiret-nişan Sultan Abdülhamid Hân hazretlerinin evkāf-ı hümâyûnlarından İstanbul'da Yedikule hâricinde vâki' gayr-ez selhhâne-i mîrî on aded ganem selhhânelerinden beşinci selhhâneye merbût kasab dükkânlarından İstanbul'da Kocamustafapaşa Câmi'-i şerîfi karşısında kâin bir bâb ve yine câmi'-i şerîf-i mezkûr kapısı civârında vâki' bir bâb ve yine Kocamustafapaşa kolluğu karşısında kâin bir bâb ki cem'an üç bâb kasab dükkânları derûnlarında mevcûde beyne'l-esnâf gedik tâ'bir olunur âlât-ı lâzıme-i ma'lûmelere bâ-temessük-ı mütevellî bi'l-icâreteyn mutasarrıf olan es-Seyyid Ahmed b. İbrahim nâm kimesne tarafından husûs-ı âti'l-beyânda ikrâra vekîl olduğu kasab ustalarından es-Seyyid Hasan Efendi b. es-Seyyid Mehmed ve kasab ustalarından Mehmed Ağa b. Hasan nâm kimesneler şehâdetleriyle sâbit olan el-Hâc Ali Ağa b. el-Hâc Osman nâm kimesne meclis-i şer'-i münîrde hâlâ hâssa kasabbaşısı hâcegân-ı dîvân-ı hümâyûndan es-Seyyid Ali Efendi tarafından mürsel kasablar kethüdâsı Hasan Ağa b. el-Hâc Osman ve sâir kasab ustaları hâzır oldukları hâlde kasab ustalarından bâ'isü'l-i'lâm es-Seyyid el-Hâc İbrahim Ağa b. es-Seyyid Mustafa nâm kimesne muvâcehesinde bi'l-vekâle takrîr-i kelâm edüp müvekkilim merkūm es-Seyyid Ahmed b. İbrahim zikr olunan kassab dükkânları derûnlarında mevcûde âlât-ı lâzıme-i ma'lûmelerimi bedel-i ma'lûm ve makbûz mukābelesinde ferağ-ı kat'i-i mu'teber ile bâ-re'y-i mütevellî mezbûr el-Hâc İbrahim Ağa'ya ferağ ve tefvîz eylediğimde ol dahi ber-vech-i muharrer tefevvüz ve kabûl ve hisse-i tevzî'lerini ustalar ma'rifetleriyle tamamen ahz etmek üzere ta'ahhüd edüp fîmâ ba'd kasab gediği tâ'bir olunan âlât-ı lâzıme-i mezkûrelerde benim kat'â alâka ve medhalim kalmayup mezbûr es-Seyyid el-Hâc İbrahim Ağa'nın hakk-ı müfevvezi olmuşdur dedi deyü bi'l-vekâle eylediği takrîrini mezbûr es-Seyyid el-Hâc İbrahim Ağa ba'de't-tasdîk zikr olunan üç bâb kasab dükkânları gedikleri merkūm es-Seyyid Ahmed'in ferağından kendi üzerine tahrîr ve defter-i vakfa kayd ve yedine taraf-ı vakıfdan temessük i'tâ buyrulmak bâbında istid'â-yı inâyet eylediği İstanbul Mahkemesi'nden huzûr [-ı âlîlerine i'lâm olundu.]

Fî 18 R sene 1237

200 [39a-2] Takfor v. Norsoz'un tuhafiyeci gediğini Arus bt. Karabet'e sattığı

Tuhafcı gediği

Ma'rûz[-ı dâ'î-i devlet-i aliyyeleridir ki]

Âsitâne-i aliyyede vâki' tuhafcı ve fincancı esnâfından Takfor v. Norsoz nâm zimmî meclis-i şer'-i münîrde esnâf-ı merkūme yiğitbaşısı Menteş v. Avram Yahûdi hâzır

olduğu hâlde İstanbul'da Fenerkapısı dâhilinde Kiremit Mahallesi'nde mütemekkine bâ'isetü'l-i'lâm Arus bt. Karabet nâm Nasrâniye-i zimmîyenin li-ebeveyn karındaşı ve tarafından husûs-ı âtîde vekîli tuhafcı () nâm zimmî muvâcehesinde takrîr-i kelâm edüp İstanbul'da Kazgancılar başında Alâiyeli Hüseyin Ağa konağı tahtında Mercan mahzenine muttasıl tuhafcı ve fincancı mahzeni derûnunda mevcûde başmuhâsebede mukayyed gedik tâ'bir olunur akd-i âti'z-zikrin sudûruna değin bir kıt'a sûret mantûkunca müstakillen yedimde mülküm olan bir destgâh ve bir kafes ve sâir âlât-ı lâzıme-i ma'lûmemi tarafeynden bi'l-îcâb ve'l-kabûl şürût-ı müfsideden ârî bâtten ve sahîhan bi-safkatin vâhidetin müvekkile-i mersûme Arus Nasrâniyeye üç bin guruş semen-i medfû' ve makbûza bey' ve temlîk ve teslîm eylediğimde ol dahi ber-vech-i muharrer iştirâ ve temellük ve tesellüm ve kabz ve kabûl edüp mebî'-i mezkûrun tağrîr ve gabnine müte'allika âmme-i da'vâdan tarafeynden her birimiz âharın zimmetini ibrâ-i âmm-ı sahîh-i şer'î ile kabûlü hâvî ibrâ ve iskāt etmemizle ba'de'l-yevm âlât-ı lâzıme-i merkūmede benim aslâ ve kat'â alâka ve medhalim kalmayup müvekkile-i mersûme Arus Nasrâniyenin mülk-i müşterâsı olmuşdur deyü ba'de'l-ikrâr ve't-tasdîk âlât-ı lâzıme-i mezkûrenin kaleminde mesfûr Takfo zimmî üzerinde olan kaydı ref' ve terkīn-birle müvekkile-i mersûme Arus Nasrâniye ismine kayd ve yedine müceddeden bir kıt'a sûret i'tâsı bâbında istid'â-yı inâyet etmekle istid'âsı üzere gedik-i mezkûrun mesfûr zimmî üzerine olan kaydı ref' ve müşteriye-i müvekkile-i mersûme Arus Nasrâniye ismine kayd ile sûret i'tâ buyrulmak iktizâ eylediği İstanbul Mahkemesi'nden huzûr [-ı âlîlerine i'lâm olundu.]

Fî 20 R sene 1237

201 [39a-3] Anbar-ı âmireden habbâzan esnafına dağıtılacak olan buğdayın cins ve fiyatının belirlenmesi

Hınta

Ma'rûz[-ı dâ'î-i devlet-i aliyyeleridir ki]

Sâdır olan fermân-ı âlîlerine imtisâlen işbu telhîsi mûcebince bu def'a mîrî anbarlarından habbâzân esnâfına tevzî' ve i'tâ buyrulan kırk bin keyl zahâyirin yirmi bin keyli Arnabud hıntası olup beher keyli yüz altmış iki paraya ve def'a beş bin keyli Arnabud hıntası olup beher keyli yüz altmış iki para ve beş bin keyli korno hıntası olup beher keyli yüz altmış iki paraya ve beş bin keyli kokoroz olup beher keyli yüz elli paraya ve beş bin keyli erzen olup beher keyli yüz yirmi paraya olmağla zehâir-i mezkûrenin ecnâs ve fiyatı minvâl-i muharrer üzere idüğü ihbâr olunduğu İstanbul Mahkemesi'nden huzûr [-ı âlîlerine i'lâm olundu.]

Fî 22 R sene 1237

202 [39a-4] Büyükdereli Ahmed Çavuş ile Kasımpaşalı Hasan Çavuş'un izinsiz açtıkları iki bâb fırancılacı fırının kapatılması

Büyükdere'de muhdes fırınlar i'lâmı

Mukābele şüd

Ma'rûz[-ı dâ'î-i devlet-i aliyyeleridir ki]

Büyükdere'de Dereağzı sokağında bilâ-izn iki bâb francalacı fırını küşâd eden Büyükdereli Ahmed Çavuş ve Kasımpaşalı Hasan Çavuş nâm kimesnelerin sâlifü'z-zikr bilâ-izn küşâd eyledikleri iki bâb francalacı fırınları ba'de't-tahkīk sedd ü bend ve derûnlarında olan âlât-ı lâzımesinin bi'l-külliye hedm ve tahrîbi husûsu ol havâlî muhâfazasına memûr Hüdâvendigâr sancağı mutasarrıfı vezîr-i mükerrem devletlü inayetlü İbrahim Paşa hazretlerine iş'âr olunmuş olduğuna binâen vezîr-i müşârun-ileyh hazretleri dahi hedm ve tahrîbi fermân buyrulan iki bâb muhdes francalacı fırınları Büyükdere'de mevcûd nizâmda dahi iki bâb fırınlardan olmayup tahrîbi irâde buyrulan fırınlar kangısı olduğunu tahkīk ve tavzîh olunmasını lede'l-isti'lâm şürût-ı nizâma dâhil olmayarak merkūmân Ahmed Çavuş ve Hasan Çavuş nâm kimesnelerin bi-gayr-ı izin küşâd eyledikleri fırınlar tahkīk olunmak bâbında bâlâsı sahh-ı âlî ile muvaşşah beyâz üzerine bu dâ'îlerine hitâben sâdır olan fermân-ı âlîlerine imtisâlen husûs-ı mezkûru tahkīk içün habbâzân kethüdâsı ve francalacılar ustabaşıları olan mazbûtü'l-esâmî kimesnelere taraf-ı dâ'iyânemden mu'temed adamlar terfîk ile mahallerinde tahkīk ve tefahhus olundukta bin iki yüz otuz senesi hılâlinde bâ-hatt-ı hümâyûn-ı itâ'at-makrûn küşâdı irâde buyrulan fırınlardan Büyükdere'de İspanya ve Fransa ve Nemçe elçilerine müştereken bir bâb ve çarşı [**39b**] fırını demekle ma'rûf bir bâb ki cem'an iki bâb francalacı fırını el-yevm mevcûd ve zikr olunan İspanya ve Fransa ve Nemçe elçilerine müşterek olup hâlâ şirketden vâreste olarak bâ-buyruldu müstakillen Nemçelüye tahsîs olunan francalacı fırını mârrü'l-beyân Büyükdere'de Dereağzı sokağında İspanya sarayı bahçesi karşısında Nemçe Sarayı derûnunda vâki' ve el-yevm francala tabh ve i'mâl olunmakda ve yine Habbâz Mikail nâm zimmînin gediğine mâlik olduğu mahâll-i merkūmda kalafat yeri nâm mahalde deryâya nâzır tarafeyni Yanko ve Tavukçu Yorgi zimmîler şerbethâneleri beynlerinde kâin çarşı fırını demekle bilinir ve sâir ibâdullâh içün bir bâb ki hâlâ iki bâb nizâmda dâhil francalacı fırını mekşûflar olup bunlardan mâ'adâ mârru'z--zikr Dereağzı sokağında Nemçelüye tahsîs kılınan sâlifü'z-zikr fırın ittisâlinde İspanya sarayı bağcı [bahçesi] karşısında mukaddemâ konsolos Kiryako nâm müste'men arsasında Büyükdereli merkūm Ahmed Çavuş nâm kimesne ile Sakızlı Mihal nâm zimmînin hâric ez nizâm bilâ-izn küşâd eyledikleri bir bâb ve yine mahâll-i mezbûrda tarafeyni Moskov sarayı ve Aynîkızı menzili ile mahdûd deryâya nâzır Beyoğlu'nda mütemekkin Moskov teba'asından Kokono Nanu nâm Nasrâniyenin menzili bahçesi derûnunda Kasımpaşalı Hasan

Çavuş nâm kimesne ile İngiltere himâyesinde Petraki nâm müste'menin kezâlik bilâ-izn küşâd eyledikleri bir bâb ki cem'an hedm ve tahrîbi fermân buyrulan iki bâb muhdes francalacı fırınları şürût-ı nizâm-ı merkūma dâhil olmayup el-yevm muhâfız-ı müşârun-ileyh hazretleri ma'rifetiyle kapatılmış olan sâlifü'z-zikr iki bâb fırın idüğü tahkīk olunduğu imtisâlen li'l-emri'l-âlî İstanbul Mahkemesi'nden huzûr [-ı âlîlerine i'lâm olundu.]

Fî 14 R sene [12]37

203 [39b-1] Giridli Mazlum Ağa'nın vârislerinin, Lazoğlu Anton ve Manol aleyhine açtıkları davanın mahallinde görülmesi gerektiği

1.250 guruş da'vâ mahalline ihâle

Ma'rûz[-ı dâ'î-i devlet-i aliyyeleridir ki]

Sâdır olan fermân-ı âlîlerine imtisâlen işbu arzuhâl ve derkenâra ve merbût olan i'lâmlara nazar olundukta derûn-ı arzuhâl[de] ismi mezkûr müteveffâ Giridî Mazlum Ağa'nın vârisi olmak üzere mübâşir ta'yîn ettirip Kemer-i Edremid kazâsında Lazoğlu Anton ve Manol zimmîlerden poliçe olunmak üzere on iki bin beş yüz guruş müteveffâ-i mezbûrun hakkı vardır deyü da'vâ ve şâhidlerim Âsitâne'dedir deyü mücerred ve da'vâsına mebnî mesfûr Anton zimmînin ihzârını iltimâs ve ve murâfa'adan imtinâ' ile zimmî-i mesfûru ızrâr eylediği meâl-i arzuhâl ve i'lâmdan müstebân olan derûn-ı arzuhâlde ismi mezkûr Giridî Ali Ağa fîmâ ba'd dahi arzuhâlde tahrîr olunduğu ızrâr kasdıyla mübâşir ta'yîn ettirip mesfûr ile mahallinde münâza'aya tasaddî eylediği sûretde mahallinde şer'le murâfa'a olunup fi'l-hakīka müdde'î-i mezbûrun lede'l-murâfa'a hakkı olmadığı zâhir olur ise ber-mûceb-i fetvâ-yı şerîfe ücret-i mübâşiriye kendiden lâzım gelmeğin bu sûretde istid'â olunduğu vechile mütemerrid ve şürûtu derciyle mahallinde şer'le rü'yet olunmak bâbında kazâ-i merkūm nâib[in]e hitâben fermân-ı âlîleri sudûru muktezâ-yı maslahat idüğü imtisâlen li'l-emri'l-âlî İstanbul Mahkemesi'nden huzûr [-ı âlîlerine i'lâm olundu.]

Fî 24 R sene 1237

204 [39b-2] Anbar-ı âmireden habbâzan esnafına dağıtılacak olan buğdayın cins ve fiyatının belirlenmesi

Hınta

Ma'rûz[-ı dâ'î-i devlet-i aliyyeleridir ki]

Sâdır olan fermân-ı âlîlerine imtisâlen işbu telhîs mûcebince bu def'a mîrî anbarlarından habbâzân esnâfına tevzî' ve i'tâ buyrulan kırk bin keyl zehâirin yirmi beş bin

keyli Arnabud hıntası olup beher keyli yüz altmış iki paraya ve beş bin keyli korno hıntası olup beher keyli yüz altmış iki paraya ve beş bin keyli erzen olup beher keyli yüz yirmi paraya ve beş bin keyli kokoroz olup beher keyli yüz elli paraya olmağla zehâir-i mezkûrenin ecnâs ve fiyatı minvâl-i muharrer üzere idüğü ihbâr olunduğu İstanbul Mahkemesi'nden huzûr [-ı âlîlerine i'lâm olundu.]

Fî 22 R sene 1237

205 [39b-3] İpekçi Begos v. Mıgırdıç'ın, Takohi bt. Anton'a olan borcunu taksitle ödeyeceğini taahhüt ettiği

Beher şehr 62 guruş edâya ta'ahhüd mecmû'u 812,5 guruş

Mukābele şüd

Ma'rûz[-ı dâ'î-i devlet-i aliyyeleridir ki]

Derûn-ı arzuhâlde mastûratü'l-ism Takohi bt. Anton nâm Nasrâniyenin zevci olup tarafından husûs-ı âtîde taleb ve da'vâ ve ahz ü kabz ve lede'l-iktizâ sulh ve ibrâya ve mütevakkıf olduğu umûrun küllîsine vekâlet-i âmme ile vekîl olduğu şahsını bilir Kılâbdâncı Karabet v. Markar ve Bezzâz Kigork v. Artin zimmîler şehâdetleriyle mahzar-ı hasm-ı câhidde ber-nehc-i şer'î sâbit ve sübût-ı vekâletine hükm-i şer'î lâhık olan Kılâbdâncı Hayem oğlu Petrak v. Komestilanos nâm zimmî meclis-i şer'-i münîrde sâhib-i arzuhâl Kazzâz Begos v. Mıgırdıç nâm zimmî muvâcehesinde mahmiye-i İstanbul'da Tahtelkal'a kurbünde na'lburlar karşısında kâin bir taraftan fesci ve bir tarafdan bezci dükkânları beynlerinde vâki' bir kepenk bir bâb kazzâz dükkânı derûnunda mevcûde beyne'l-esnâf gedik tâ'bir olunur başmuhâsebe kaleminde mukayyed âlât-ı lâzıme-i ma'lûme mukaddemâ mesfûr Kazzâz Begos zimmînin yedinde mâlı ve mülkü iken âlât-ı lâzıme-i mezkûreyi müvekkilem mersûme Takohi Nasrâniyeye işbu yedimde olan bin iki yüz otuz üç senesi Şa'bâni'l-mu'azzamının on ikinci günü târihiyle müverrah bir kıt'a sûret mantûkunca tarafeynden bi'l-îcâb ve'l-kabûl bâtten ve sahîhan bi-safkatin vâhidetin beş bin guruş semen-i medfû' ve makbûza bey' ve temlîk ve teslîm ol dahi iştirâ ve temellük ve tesellüm ve kabz ve kabûl ve mebî'-i mezkûrun tağrîr ve gabnine müte'allika âmme-i da'vâdan tarafeynden her birimiz âharın zimmetini kabûlü hâvî ba'de'l-ibrâ mesfûr Kazzâz Begos zimmî âlât-ı muharrere-i merkūmede kendinin kat'â alâka ve medhali kalmayup müvekkilem mesfûrenin mülk-i müşterâsı ve hakk-ı sırfı olduğunu ikrâr u i'tirâf dahi edüp ol vechile âlât-ı mezkûrede mesfûrun alâkası kalmayup müvekkilem mesfûrenin mülk-i müşterâsı oldukdan sonra yedinde iken müvekkilem mersûme zikr olunan gedik âlâtını sene-i merkūme şehr-i Ramazani'l-mübâreği gurresinden aded-i şuhûr beyân olunmaksızın beher şehr altmış ikişer buçuk guruşa mesfûr Kazzâz Begos zimmîye îcâr ve teslîm ol dahi istîcâr ve kabz edüp gurre-i

şehr-i merkūmdan işbu târih-i i‘lâm senesi şehr-i Rebî‘ülevveli gāyetine gelince kırk üç ay müddet taht-ı icâresinde olup gāyet-i şehr-i mezbûrda fesh-i akd-i îcâr etmeleriyle müddet-i mezkûrede ücret-i merkūmeden müctemi‘a cem‘an iki bin altı yüz seksen yedi buçuk guruş ki bin dört yüz otuz yedi buçuk guruşunu mesfûr Begos zimmî müvekkilem mersûmeye ceste ceste edâ ve teslîm ol dahi yedinden ahz ü kabz ve istîfâ etmekle bâkīsi olan bin iki yüz elli guruşunu müvekkilem mesfûre içün bi’l-vekâle hâlâ talep ederim deyü mesfûr Begos zimmîden da‘vâ eylediğimde ol dahi cevâbında da‘vâ-yı mezkûremi bi-tamâmihâ tâyi‘an ve kat‘iyyen ikrâr u i‘tirâf edüp lâkin ben âlât-ı mezkûreyi müvekkile-i mersûme yedinden ikrâr ve kabz eylediğim meblağ-ı mezbûr beş bin guruş [**40a**] deynim mukābelesinde rehin ve teslîm ve ba‘dehû istîcâr etmemle meblağ-ı mezbûru edâ ve fekk-i rehn ile âlât-ı mezkûreyi taleb ederim deyü âlât-ı mezkûreyi semen-i merkūma bâtten ve sahîhan müvekkilem mersûmeye bey‘ ve teslîm ve tağrîr ve gabnine müte‘allika da‘vâdan her birimiz âharın zimmetini kabûlü hâvî ba‘de’l-ibrâ âlât-ı mezkûre müvekkilem mersûmenin mülk-i müşterâsı olup kendinin kat‘â alâkası kalmadığını târih-i merkūmede ikrâr dahi eylediğini hâlâ ber-vech-i muharrer i‘tirâf eder iken takrîr-i meşrûhu üzere tasaddî eylediği rehniyet da‘vâsı şer‘an mesmû‘a olmayup ikrârı mûcebince meblağ-ı bâkī-i merkūm bin iki yüz elli guruşu zevcem müvekkile-i mersûme Takohi Nasrâniyeye edâsı lâzım geldiği mesfûr Begos zimmîye ba‘de’t-tefhîm bâ-vesâtet-i muslihîn ben meblağ-ı bâkī-i mezkûr bin iki yüz elli guruşun dört yüz otuz yedi buçuk guruşunu zevcem müvekkile-i mersûmeye izâfetle bi’l-vekâle sulhan hat ve tenzîl eylediğimde bâkīsi olan sekiz yüz on iki buçuk guruşdan mâ‘adâ hat ve tenzîl eylediğimiz meblağ-ı merkūm dört yüz otuz yedi buçuk guruşa ve bi’l-cümle husûs-ı mezkûra ve sâir cemî‘ hukūk-ı şer‘iyyeye müte‘allika âmme-i de‘âvî ve mutâlebât ve kâffe-i eymân ve muhâsamâtdan ibrâ-i âmm-ı sahîh-i şer‘î ile zevcem müvekkile-i mersûmeye izâfetle mersûm Begos zimmînin zimmetini bi’l-vekâle ibrâ ve iskāt eylediğimde mesfûr Begos zimmî dahi bi’l-cümle zikr olunan gedik âlâtı husûsuna ve işbu târih-i i‘lâma gelince sâir cemî‘ hukūk-ı şer‘iyyeye müte‘allika âmme-i de‘âvî ve mutâlebât ve kâffe-i eymân ve muhâsamâtdan şürût-ı müfside ve uhûd-ı mübtileden ârî ve cebr ü kerh ve muvâza‘adan berî ibrâ-i âmm-ı sahîh-i şer‘î ve iskāt-ı tamm-ı sarîh-i mer‘î ile zevcem müvekkile-i mersûme Takohi Nasrâniyenin ve benim zimmetimi ibrâ ve iskāt ve her birimiz asâleten ve vekâleten ber-vech-i muharrer âharın ibrâsını ba‘de’l-kabûl ibrâdan müstesnâ meblağ-ı bâkī-i merkūm sekiz yüz on iki buçuk guruşu işbu târih-i i‘lâmdan yedi ay tamamında zevce-i müvekkile-i mersûme içün bana edâ etmek üzere mesfûr Begos zimmîyi bi’l-vekâle ba‘de’l-imhâl ve’l-kabûl dükkân-ı mezkûr ile âlât-ı muharrere-i mezkûreyi dahi ba‘de’t-tahliyye ve’t-tekābuz fâriğân ani’ş-şevâgili’l-uhrâ kemâ-fi’s-sâbık târih-i mezkûrdan beher şehr altmış ikişer buçuk guruşa yine mesfûr Begos zimmîye bi’l-vekâle îcâr ve teslîm eylediğimde ol dahi istîcâr ve tesellüm ve kabz edüp ol

vechile meblağ-ı bâkī-i mezkûrdan mâʿadâ husûs-ı mezkûra ve sâire müteʿallika bi'l-asâle ve bi'l-vekâle külliyen katʿ-ı münâzaʿa ve refʿ-i muhâsama eyledik deyü vekîl-i mersûm Perak [Takohi] zimmînin bi'l-cümle takrîr-i meşrûhunu mersûm Begos zimmî tasdîk ve ber-vech-i meşrûh kabûlü hâvî mesfûrânın zimmetlerini ibrâ ve âlât-ı merkūme müvekkile-i mersûmenin mâl-ı müşterâsı olup kendinin katʿâ alâkası olmadığını ve ber-vech-i muharrer hâlâ istîcâr ve ibrâdan müstesnâ meblağ-ı bâkī-i merkūm sekiz yüz on iki buçuk guruş zimmetinde deyni olup müddet-i mehl-i mezkûr tamamında edâya taʿahhüd eylediğini tâyiʿan ve katʿiyyen ikrâr u iʿtirâf eylediği İstanbul Mahkemesi'nden huzûr-ı âlîlerine iʿlâm olundu.

Bâkīyü'l-emr li-men lehü'l-emr.

Fi'l-yevmi's-sâdis min-şehri Rebîʿülâhir li-sene sebʿa ve selâsin ve mi'eteyn ve elf

206 [40a-1] Keten tohumu yetiştiren çiftçilerle, beziryağcı esnafının fiyat üzerinde anlaştıkları

Bezir yağcılarının keten tohumu semeninden yedlerinde olan fiyat üzere

Mukābele şüd

Maʿrûz[-ı dâʿî-i devlet-i aliyyeleridir ki]

Civâru's-saltanâti's-seniyye -hamâhâllâhu teʿâlâ ani'l-âfât ve'l-beliyye-de olan erbâb-ı zürrâʿdan Çiftçibaşı Halil Ağa ve Süleyman Ağa ve hâssa hasekilerinden Ahmed Ağa ve Nesim Ağa ve diğer Ahmed Ağa ve İzzet Bey ve Derviş Musa ve Mehmed Ağa ve diğer Halil Ağa ve sâir Müslimîn ile reʿayâdan () nâm zimmî ve sâirleri İstanbul mahkemesinde meclis-i şerʿ-i enverde Âsitâne-i aliyye ve bilâd-ı selâse ve tevâbiʿlerinde kâin beziryağcı esnâfının kethüdâları es-Seyyid Hüseyin Ağa ve Yiğitbaşı Yusuf ve Yazıcı Osman Efendi ve esnâfından Ali Yazıcı ile reʿâyâdan Ananid ve Arib ve Marat ve Zabino ve Lefter ve Todori ve Ağapey ve Dimitri ve Avrail ve Nikola ve Asrail ve diğer Todori nâm zimmîler ve sâirleri muvâcehelerinde civâr-ı Âsitâne-i aliyyede kâin uhdelerimizde olan çiftlikât ve arâzide zirâʿatimizle hâsıla olan hubûbâtdan keten tohumlarını kadîmden berü ve Âsitâne-i aliyye ve bilâd-ı selâse ve tevâbiʿlerinde olan esnâf-ı mezkûre kethüdâları maʿrifetiyle fiyatı katʿ olunarak esnâfa tevzîʿ tarîkiyle beyʿ edüp onlar dahi iştirâ etmek esnâf-ı mezkûrenin nizâmları şürûtundan iken sene-i sâbıkāda zirâʿatimizle hâsıla olup hâlâ anbarlarımızda ve yedlerimizde mevcûd keten tohumunu esnâf-ı merkūme nizâmları üzere iştirâ etmeyüp yedimizde kalmağla cümlemizin mağdûriyetîmize bâʿis olur hâlâta tasaddî eylediklerine binâen esnâf-ı merkūmeden Bâb-ı âliye arzuhâl takdîmiyle şikâyet etmiştik el-hâletü hâzihî esnâf-ı merkūme ile beynimiz tevfîk ve ıslâh olunup biz hâlâ yedlerimizde mevcûd keten tohumlarımızı beher keylini yedişer yüz ikişer paraya esnâf-ı mezkûreye beyʿe onlar dahi ber-vech-i

meşrûh iştirâ etmek üzere bi't-terâzî kat'-ı fiyat eylediğimizde fîmâ ba'd esnâf-ı merkūme kethüdâsı mezbûr es-Seyyid Hüseyin Ağa nizâm-ı kadîmleri üzere ber-vech-i muharrer fiyatını kat' eylediğimiz keten tohumunu esnâf-ı merkūmeye tevzî' eylediğinde her bir yağhânenin hisse tevzî'ine isâbet eden mikdârını mübeyyen yedlerimize pusula verüp biz dahi her birinin hisselerini kethüdâ pusulasıyla kayık ile gidecek yağhânelerine kayık ile ve araba ile [**40b**] gidecek mahallere araba ile nakl ve teslîm eylediğimizde iktizâ eden semenlerinin nısfını yevm-i teslîmden otuz bir gün tamamında ve nısf-ı âhırını altmış bir gün tamamında tekmîlen bize edâya ta'ahhüd edüp bu vechile bi't-terâzî ittifâk ve ittihâd ile kat'-ı nizâ' eyledik deyü mukāveleleri tarafeyn iltimâsıyla tescîl mahkeme-i merkūmeden huzûr [-ı âlîlerine i'lâm olundu.]

Fî 15 R sene 1237

207 [40b-1] Anbar-ı âmireden habbâzan esnafına dağıtılacak olan buğdayın cins ve fiyatının belirlenmesi

Hınta i'lâmı

Ma'rûz[-ı dâ'î-i devlet-i aliyyeleridir ki]

Sâdır olan fermân-ı âlîlerine imtisâlen işbu telhîsi mûcebince bu def'a mîrî anbarlarından habbâzân esnâfına tevzî' ve i'tâ buyrulan kırk bin keyl zehâirin on beş bin keyl mukaddem kolsırasıyla verilen Arnabud hıntası olup beher keyli yüz altmış iki paraya ve def'a on bin keyli Arnabud hıntası olup beher keyli yüz altmış iki paraya ve beş bin keyli korno hıntası olup beher keyli yüz altmış iki paraya ve iki bin beş yüz keyli erzen-i atîk olup beher keyli yüz yirmi paraya ve ikibin beş yüz keyli erzen-i cedîd olup beher keyli yüz yirmi paraya ve beş bin keyli kokoroz olup beher keyli yüz elli paraya olmağla zehâir-i mezkûrenin ecnâs ve fiyatı minvâl-i muharrer üzere idüğü ihbâr olunduğu İstanbul Mahkemesi'nden huzûr [-ı âlîlerine i'lâm olundu.]

Fî 28 R sene 1237

208 [40b-2] Bahar v. Apostol'un tütün dükkanı gediğini Bostancı Seyyid Halil Ağa'ya sattığı

Tütüncü gediği mübâya'ası sûret-i istid'âsı

Ma'rûz[-ı dâ'î-i devlet-i aliyyeleridir ki]

Tütüncü esnâfından Çekirdekli Bahar v. Apostol nâm zimmî meclis-i şer'-i münîrde Yedikule bostancılardan Geredeli bâ'isü'l-i'lâm es-Seyyid Halil Ağa b. Ali muvâcehesinde esnâf-ı merkūme kethüdâsı vekîli es-Seyyid Mustafa Ağa ve

Yiğitbaşı es-Seyyid Abdullah Çelebi ve tüccârdan Mehmed İzzet Ağa ve Mehmed Şâkir Ağa ve es-Seyyid el-Hâc İsmail Ağa ve sâirleri hâzır oldukları hâlde takrîr-i kelâm edüp akd-i âti'z-zikrin sudûruna değin bir kıt'a sûret mantûkunca müstakillen yedimde mülküm olan İstanbul'da duhân gümrüğü civârında Yağcılar Sûku nâm mahalde kâin bir tarafdan es-Seyyid Derviş Ali ve bir tarafdan Halil Usta mahzenleri ile mahdûd ve bir bâb tütüncü dükkânı derûnunda mevcûde ve maden kaleminde mukayyed beyne'l-hiref gedik tâ'bir olunan âlât-ı lâzıme-i ma'lûmemi tarafeynden bi'l-îcâb ve'l-kabûl şürût-ı müfsideden ârî bâtten ve sahîhan [bi-safkatin] vâhidetin beş bin guruş semen-i medfû' ve makbûza mezbûr Bostanî es-Seyyid Halil Ağa'ya bey' ve temlîk ve teslîm eylediğimde ol dahi ber-vech-i muharrer iştirâ ve temellük ve tesellüm ve kabz ve kabûl edüp mebî'-i mezkûrun tağrîr ve gabnine müte'allika âmme-i da'vâdan her birimiz âharın zimmetini ibrâ-i âmm-ı sahîh-i şer'î ile kabûlü hâvî ibrâ ve iskāt etmemizle ba'de'l-yevm âlât-ı lâzıme-i ma'lûmede benim kat'â alâka ve medhalim kalmayup mezbûr Bostanî es-Seyyid Halil Ağa'nın mülk-i müşterâsı olmuşdur deyü eylediği takrîrini mezbûr Bostanî es-Seyyid Halil Ağa ba'de't-tasdîk mezbûr Bostanî es-Seyyid Halil Ağa âlât-ı lâzıme-i mezkûrenin kaleminde mesfûr Çekirdekli Bahar zimmî üzerine olan kayd-ı atîki ref' ve terkīn ve kendi ismine kayd ile yedine müceddeden sûret i'tâsı istid'âsına olmağın istid'âsı üzere âlât-ı lâzıme-i mezkûrenin mesfûr Çekirdekli Bahar zimmî üzerinde olan kaydı ref' ve terkīn ve müşteri-i mezbûr Bostanî es-Seyyid Halil Ağa ismine kayd ile sûret i'tâsı iktizâ eylediği İstanbul Mahkemesi'nden huzûr [-ı âlîlerine i'lâm olundu.]

Fî 28 R sene 1237

209 [40b-3] Cevâhirci David v. Yasef'in, alacak davasında Sarraf Agob v. Arakil ile sulh olduğu

3.800 guruşa sulh ve ibrâ

Ma'rûz[-ı dâ'î-i devlet-i aliyyeleridir ki]

Derûn-ı arzuhâlde isimleri mastûr Yasef Baroh ve şerîki ve karındaşı Berkad ve İsak Baroh veledey Elyazer v. Yasef nâm Yahûdi bâzergânlar taraflarından husûs-ı âtîde taleb ve da'vâ ve ahza ve kabza ve lede'l-iktizâ sulh ve ibrâya ve bunlar mütevakkıf olduğu umûrun küllîsine vekîl olduğu Şemanto v. Yasef ve Elyazer v. Yako nâm Yahûdiler şehâdetleriyle mahzar-ı hasm-ı câhidde ber-nehc-i şer'î sâbit ve sübût-ı vekâletine hükm-i şer'î lâhık olan Cevâhirci David v. diğer Yasef nâm Yahûdi bi't-terâzî du'âhânemizde ma'kūd meclis-i şer'-i enverde mahmiye-i İstanbul'da Mahmud Paşa kurbünde vâki' Kaşıkçı hanında mütemekkin sâhib-i arzuhâl Sarraf Agob v. Arakil nâm zimmî muvâcehesinde müvekkillerim mesfûran Yasef Baroh ve İsak Baroh Yahûdilerin yedlerinde olup bundan akdem zâyi' olan bir kıt'a temessük mantûkunca müşterek mâllarından mesfûr Sarraf Agob zimmî zimmetinde

cihet-i karz-ı şer'îden altı bin guruş alacak hakları olup meblağ-ı mezbûrun bin guruşunu mesfûr Sarraf Agob zimmî yedinden ahz ü kabz etmeleriyle bâkīsi olan beş bin guruşunu mesfûr Sarraf Agob zimmîden müvekkillerim mesfûrûn içün bi'l-vekâle taleb ederim deyü inkârına mukārin tasaddî eylediğim da'vâmdan bâ-vesâtet-i muslihîn mesfûr Sarraf Agob zimmî ile an inkâr müvekkillerim mesfûrâna izâfetle üç bin sekiz yüz guruş üzerine bi'l-vekâle ba'de akdi'l-musâlaha ve'l-kabûl bedel-i sulh-i merkūm üç bin sekiz yüz guruşun iki bin guruşunu mesfûr Sarraf Agob zimmî nakden bana def' ve teslîm ben dahi yedinden bi'l-vekâle ahz ü kabz edüp bâkīsi olan bin sekiz yüz guruşunu işbu târih-i i'lâmdan kırk bir gün tamamında müvekkillerim mesfûrân içün bana edâya ta'ahhüd eylediğinde ben dahi râzı olmamla meblağ-ı bâkī-i merkūmdan mâ'adâ beş bin guruşa varınca ziyâde müdde'âma ve işbu târih-i i'lâma gelince mesfûr Sarraf Agob zimmî zimmetinde kat'a hakları kalmamak manasına âmme-i de'âvî ve mutâlebât ve kâffe-i eymân ve muhâsamâtdan ibrâ-i âmm-ı kātı'u'n-nizâ' ve râfiü'l-hısâm ile mesfûr Sarraf Agob zimmînin zimmetini müvekkillerim mesfûrâna izâfetle bi'l-vekâle ibrâ ve iskāt eylediğimde ol dahi cemî' hukūk-ı şer'iyyeye müte'allika âmme-i de'âvî ve mutâlebât ve kâffe-i eymân ve muhâsamâtdan ibrâ-i âmm-ı kātı'u'n-nizâ' ve râfi'u'l-hısâm ile müvekkillerim mesfûrânın zimmetlerini kezâlik ibrâ ve iskāt ve her birimiz ber-vech-i muharrer âharın ibrâsını bi'l-asâle ve bi'l-vekâle kabûl edüp ve müvekkillerim mesfûrânın mersûm Sarraf Agob zimmînin şerîki gāib ani'l-meclis Mikail v. Avanes zimmî zimmetinde dahi kat'î hakları olmayup ve zâyi' olan temessük-ı mezkûr zuhûr ederse amel ve i'tibâr olunmaya deyü vekîl-i mesfûr Cevâhirci David Yahûdi'nin eylediği takrîrini mesfûr Sarraf Agob zimmî tasdîk [**41a**] ve bedel-i sulh-i merkūmdan bâkī meblağ-ı mezbûr bin sekiz yüz guruş ber-vech-i muharrer zimmetinde deyni olduğunu tâyi'an ikrâr ve müddet-i mezkûre tamamında edâya ta'ahhüd eylediği İstanbul Mahkemesi'nden huzûr [-ı âlîlerine i'lâm olundu.]

Fî 26 R sene 1237

Şuhûdü'l-hal: Kâğıtçılar Kethüdâsı es-Seyyid Mehmed Efendi, Kâğıdcı el-Hâc Mehmed Ağa, Kâğıtçı el-Hâc Mesud Ağa, Kaşıkçı el-Hâc Salih Ağa, Cemâlîzâde es-Seyyid el-Hâc Mustafa Ağa, Kağıtçıbaşı el-Hâc Mehmed Emin Ağa, Cemâlîzâde Hâmiş Ağa

210 [41a-1] Mehmed Şâkir Efendi'nin, Ubeyde Hatun bt. Abdürrezzak'a olan borcunu ödemesi gerektiği

2.200 guruş hüküm

Ma'rûz[-ı dâ'î-i devlet-i aliyyeleridir ki]

Mübârek rikāb-ı müstetâb-ı hazret-i cihânbânîye arzuhâl takdîm eden zâtı mu'arrefe Ubeyde Hatun bt. Abdürrezzak evvelâ bi'd-defa'ât Çarşamba günleri arz

odasında hazret-i huzûr-ı Sadâret-penâhîde ve ba'de[hû] du'âhânemizde ma'kūd meclis-i şer'-i enverde hâlâ dâmâdı derûn-ı arzuhâlde mastûrü'l-ism Cerrâh Mehmed Şâkir Efendi b. Mehmed nâm kimesne muvâcehesinde dâmâdım merkūm Mehmed Şâkir Efendi bin iki yüz otuz dört senesi hılâlinde mâlımdan ve yedimde bir def'a altı yüz guruş ve bir def'a yedi yüz guruş ki cem'an iktirâz ve kabz ve istihlâk eylediği bin üç yüz guruş zimmetinde alacak hakkım olmağla meblağ-ı mecmû'-ı merkūm ile âhara rehn etmek içün mâlımdan ve yedimden isti'âre ve kabz eylediği iki bin beş yüz guruş kıymetli bir elmas tepeliği fuzûlî âhara bey'le istihlâk etmekle kıymet-i mezkûresini damânen yine dükkânında isti'mâl içün mâlımdan ve yedimden isti'âre ve kabz edüp hâlâ yedim[n]de mevcûd olan iki yün şilte ve beş koltuk yastığı ve bir tombak tepsi ve bir şal kahve pûşîdesi ve bir havan ve bir leğen ve bir çubuğu dahi bi-aynihâ dâmâdım mezbûr Mehmed Şâkir Efendi'den taleb ederim deyü da'vâ ettikte mezbûr Mehmed Şâkir Efendi dahi cevâbında meblağ-ı mecmû'-ı mezkûr bin üç yüz guruş zimmetinde hâlâ deyni ve eşyâ-i mezkûre yedinde mevcûd olup müdde'iye-i mezbûrenin mâlından ve yedinden isti'âre eylediğini ve zikr olunan tepeliği ber-vech-i muharrer müdde'iye-i mezbûrenin mâlından ve yedinden isti'âre ve kabz ve fuzûlî ancak kıymet-i misliyesi olan dokuz yüz guruş semen-i makbûza âhara beyle istihlâk eylediğini ikrâr edüp zikr olunan tepelikde müdde'iye-i mezbûrenin ziyâde kıymet müdde'âsını inkârından gayrı kayın vâlidem müdde'iye-i mezbûre Âbide Hanım'ın bi-şartü'r-rücû' emriyle bin iki yüz otuz iki senesi şehr-i Rebî'ülevveli gurresinden iki yüz otuz altı senesi Şevvâli'l-mükerremi gurresine gelince mâlımdan me'kûlât ve meşrûbât ve levâzım-ı sâiresine beher şehr seksen guruşdan elli beş ayda cem'an masrûfum olan dört bin dört yüz guruşu ben dahi kayın vâlidem merkūme Ubeyde Hatun'dan bi'l-mürâca'a taleb ederim deyü ba'de'd-da'vâ ve'l-inkâr tarafeyn âharın münker oldukları müdde'âlarını müddet-i mehl-i şer'î tamamında isbât edemeyip her biri âharı tahlîfe dahi tâlib olmamağla ikāme-i beyyine etmek üzere her biri beyâna ba'de'l-havâle ikrârı mûcebince meblağ-ı mecmû'-ı mezkûr bin üç yüz guruş ve âhara bey'le istihlâk eylediği sâlifü'z-zikr tepeliğin ancak kıymet-i misliyesi olduğunu mu'terif olduğu dokuz yüz guruş ki min-haysü'l-mecmû' iki bin iki yüz guruş ile yedinde mevcûd eşyâ-i muharrere-i mezkûreyi müdde'iye-i mezbûre Ubeyde Hatun'a edâ ve def' ve teslîme merkūm Mehmed Şâkir Efendi'ye tenbîh olunduğu İstanbul Mahkemesi'nden huzûr-ı âlîlerine i'lâm olundu.

Fî 15 R sene 1237

211 [41a-2] Mıhçı esnafının işlenecek demir hususunda Nalbur Mehmed Said Ağa ile anlaştığı

Mıhçı esnâfıyla na'lbur esnâfının nizâ'ı ve ta'ahhüdleri

Ma'rûz[-ı dâ'î-i devlet-i aliyyeleridir ki]

Mahmiye-i İstanbul'da merhûm Ebu'l-feth Sultan Mehmed Hân -aleyhi'r-rahmetü ve'l-gufrân- Câmi'-i şerîfi kurbünde kâin mıhçı esnâfının kethüdâları Mustafa Usta b. Ali ve Yiğitbaşı İsmail Usta b. Mehmed ve esnâf-ı mezkûreden Çubuğun oğlu Hüseyin ve Zaralı oğlu ve Veli Hasan oğlu Mehmed ve Râkib oğlu Salih ve Şa'bân Beyoğlu Ali ve Koz Mehmed oğlu Osman ve Kayıkçı oğlu Mehmed ve Molla Hasan oğlu Ömer ve Kara Ali oğlu İsmail ve Yanık oğlu Mehmed Emin ve Hacı Osman oğlu Mustafa ve Arab Beşe oğlu Mustafa ve sâirleri meclis-i şer'-i münîrde mahmiye-i mezbûrede kâin na'lband esnâfının kethüdâları İsmail Ağa b. Mehmed ve esnâfından diğer İsmail Ağa b. Mustafa hâzır oldukları hâlde Na'lbur Mehmed Said Ağa b. el-Hâc Mehmed muvâcehesinde esnâfımızın tasnî' ve i'mâl ve mahmiye-i mezbûre ve tevâbi'inde olan na'lband esnâfına bey' eylediğimiz mıhçıların ham demirini ötedenberü nizâmımız üzere merkūm Na'lbur Mehmed Said Ağa tüccârından has ve a'lâ demir olarak iştirâ ve ba'dehû kendi amelesine yardırup çubuk edüp yine has ve boşmak olarak bize bey' biz dahi dükkânlarımızda mıh tasnî' ve i'mâl ve nizâmımız üzere na'lband esnâfına bey' ve ol vechile te'ayyüş edegelür iken bu esnâda mezbûr Mehmed Said Ağa bize bey' eylediği çubuk demirlerini harcı demirlerden yardırup ol vechile i'mâl eylediğimiz mıhlar hîn-i i'mâlimizde kırılıp na'lband esnâfının dahi işlerine gelmemekle bey' u şirâmızda nizâ' vukū'uyla esnâfımızın perîşaniyetimize bâ'is olmağla fîmâ ba'd has ve boşmak demir yardırup bize bey' etmek üzere merkūm Said Ağa'ya tenbîh olunmak matlûbumuzdur deyü da'vâya tasaddî etmişdik el-hâletü hâzihî beynimiz tevfîk ve ıslâh olunup ba'de'l-yevm mezbûr Mehmed Said Ağa tüccârdan demir iştirâ edecek oldukda esnâfımızın kethüdâsı ve ihtiyârlarından birkaç kimesnelere gösterip amelimize sâlih olan demiri iştirâ ve ba'de'n-nakl içinde harc-ı demir zuhûr ederse bizim içün yardırmayıp enserci ve sâir esnâfa bey' ve has demiri yardırup bize bey' etmek üzere tarafeyn bi't-terâzî kavl ve ittifâk eyledik deyü takrîrini mezbûr Na'lbur Mehmed Said Ağa tasdîk ve ber-vech-i meşrûh ta'ahhüd eylediği İstanbul Mahkemesi'nden huzûr [-ı âlîlerine i'lâm olundu.]

Fî 5 Ca sene 1237

212 [41a-3] Uncu Seyyid Mehmed Emin b. Ahmed'in vârislerinin tereke hususunda anlaştıkları

Vereseden teberru'an 2.500 guruş teslîm

Mukābele şüd

Ma'rûz[-ı dâ'î-i devlet-i aliyyeleridir ki]

Derûn-ı arzuhâlde mezkûrü'l-ism olup bundan akdem vefât eden Uncu es-Seyyid el-Hâc Mehmed Emin b. es-Seyyid el-Hâc Ahmed'in verâseti zevce-i menkûha-i

metrûkesi Nimetullah Hatun bt. Ali ile sulbiye kebîre kızı Şerîfe Rukiye Hatun ve sulbî kebîr oğulları es-Seyyid Mustafa Ağa ve es-Seyyid İsmail Ağa ve es-Seyyid Ahmed Ağa'ya münhasıra ve tashîh-i meselesi sekiz sehmden olup sihâm-ı mezbûrenin bir sehmi zevcesi mezbûreye ve ikişer sehmi oğulları mezbûrûndan her birine ve bir sehmi kızı mezbûre Şerîfe Rukiye Hatun'a isâbeti tahakkukundan sonra sâhibe-i arzuhâl mu'arrefetü'z-zât mezbûre Şerîfe Rukiye Hatun meclis-i şer'-i enverde ve zikri âtî değirmenler âlâtına ve müteveffâ-i mezbûrun terekesine vaz'-ı yedleri mütehakkık olan mezbûrân es-Seyyid Ahmed Ağa ve es-Seyyid İsmail Ağa muvâcehelerinde [**41b**] mezbûr es-Seyyid Mustafa Ağa tarafından husûs-ı âtîde vekîl-i sâbitü'l-vekâlesi es-Seyyid Yahya Ağa b. es-Seyyid Ahmed ile kezâlik mu'arrefetü'z-zât mezbûre Şerîfe Nimetullah hâzır oldukları hâlde mahmiye-i İstanbul'da Cübb-i âlî Yenikapısı dâhilinde vâki' ma'lûmü'l-hudûd beş horoslu bir bâb ve mahmiye-i mezbûrede Sultan Ahmed İmareti kapısı civârında vâki' Topal değirmeni demekle ma'rûf ma'lûmü'l-hudûd iki horoslu bir bâb ki cem'an iki bâb uncu değirmenleri derûnlarında mevcûde beyne'l-esnâf gedik tâ'bir olunur âlât-ı lâzıme-i ma'lûmelerin mecmû'u ve mahmiye-i mezbûrede Küçükmustafapaşa'da vâki' ma'lûmü'l-hudûd beş horoslu bir bâb uncu değirmeni derûnunda mevcûde kezâlik beyne'l-esnâf gedik tâ'bir [olunur] âlât-ı lâzıme-i ma'lûmenin beş [sehm] i'tibâriyle bir sehmi karındaşım müvekkil-i merkūm es-Seyyid Mustafa Ağa'nın mâlı ve dört sehmi babam müteveffâ-i mezbûrun mâlı olup ol vechile cem'an kırk dört bârgir i'tibâr olunan üç bâb değirmende vâki' on bir horos sâlifü'z-zikr uncu âlât-ı lâzımeleri babam müteveffâ-i mezbûrun ile'l-vefât yedinde mâlı ve mülkü ve ba'de vefâtihi ber-tashîh-i merkūm bana ve karındaşlarım mezbûrûna ve zevcesi vâlidemiz mezbûreye mevrûs olup lâkin zikr olunan üç bâb değirmen âlâtlarından ve babam müteveffâ-i mezbûrun terekesinden hâric ez defter-i kassâm-ı askerî zikr olunan değirmenler derûnlarında mevcûd olup karındaşlarım mezbûrânın fuzûlî zabt ve ketm ve ihfâ eyledikleri kırk bin guruş sermâyesinden ber-tashîh-i merkūm bir sehm hisse-i irsiyyemi ve babam müteveffâ-i mezbûrun fevti târihi olan bin iki yüz yirmi altı senesi Rebî'ülevvelin yirmi ikinci gününden işbu târih-i i'lâma gelince zikr olunan değirmenler âlâtını benim iznimle i'mâl ve derûnlarında mezbûrân es-Seyyid Ahmed Ağa ve es-Seyyid İsmail Ağa ve müvekkil-i merkūm es-Seyyid Mustafa unculuk ticâretini etmeleriyle müddet-i ma'lûmede olan ticâretin hesâbını rü'yet ile kezâlik ber-tashîh-i merkūm hissemi mezbûrân es-Seyyid Ahmed Ağa ve es-Seyyid İsmail Ağa ve müvekkil-i merkūm es-Seyyid Mustafa Ağa'dan bi'l-verâse taleb ederim deyü da'vâ eylediğimde onlar dahi cevâblarında ancak zikr olunan değirmenler âlâtlarından hisse-i mezkûremi ve hâric ez defter ancak yirmi üç bin iki yüz guruş sermâye kabzlarını ikrâr lâkin zikr olunan değirmenler âlât-ı lâzımesinden sen ber-tashîh-i mezbûr bir sehm hisse-i şâyi'anı târih-i mezbûrda beher şehr yirmi beşer guruşa bize ve müvekkil-i mezbûr es-Seyyid Mustafa Ağa'ya

îcâr ve teslîm biz dahi istîcâr ve kabûl edüp ol vechile âlât-ı mezkûrelerinden hisse-i merkūmenin taht-ı icâremizde olduğundan mâʻadâ işbu yedimizde olup târih-i merkūm ile muvarraha bir kıtʻa ibrâ hücceti mantûkunca mârrü'l-beyân üç bâb değirmen gedik âlâtlarından mâʻadâ babamız müteveffâ-i mezbûrun terekesinden ber-mûceb-i defter-i kassâm-ı askerî hisse-i irsiyye-i maʻlûmeni baʻde'l-kabz yedimizde olan sermâye-i mezkûreden hisseni îfâ ettikden sonra müteveffâ-i mezkûrun dâhil-i defter-i merkūm ve hâric ez defter kalîl ve kesîr ve celîl ve hakīr bi'l-cümle ism-i mâl ıtlâk olunur tereke-i maʻlûme ve mechûlesine ve bi'l-cümle hukūk-ı mîrâsa müteʻallika âmme-i daʻvâdan tarafeynden her birimiz âharın zimmetini kabûlü hâvî baʻde'l-ibrâ zikr olunan yirmi üç bin iki yüz guruş sermâyeden dahi hisse-i irsiyyen olan iki bin dokuz yüz guruş ile müddet-i maʻlûmede ücret-i merkūmeden zimmetimiz müctemiʻ-i meblağ-ı maʻlûmu dahi yedimizden tamamen ahz ü kabz etmekle ol vechile daʻvâ-yı mezkûrelerden bizim ve vâlidemiz hâzıra-i mezbûrenin ve karındaşımız müvekkil-i merkūmun zimmetimiz küllîyen berîe olmuşdur deyü vâlidem hâzıra-i mezbûre ile vekîl-i hâzır-ı merkūmun tasdîkleriyle beni defʻa tasaddî ile baʻde vukūʻı'l-münâzaʻa bâ-vesâtet-i muslihîn beynimiz tevfîk ve ıslâh olunup karındaşlarım mezbûran es-Seyyid Ahmed Ağa ve es-Seyyid İsmail Ağa katʻan li'n-nizâʻ ve refʻan li'l-husûme mâllarından bana teberruʻan nakden iki bin beş yüz guruş defʻ ve teslîm ben dahi yedlerinden ahz ü kabz ve kendi umûruma sarfla istihlâk etmemle fîmâ baʻd ber-tashîh-i merkūm zikr olunan değirmenler gedik âlâtlarında olan hisse-i şâyiʻam ile babam müteveffâ-i mezbûrdan müntakil iştirâken tasarrufumuzda olan evkāfdan mâʻadâ bi'l-cümle husûs-ı mezkûrlara ve işbu târih-i iʻlâma gelince her birimizin âhar kıbelinde katʻâ hakkımız kalmamak manasına hukūk-ı mîrâsa ve sâir cemîʻ hukūk-ı şerʻiyyeye ve meblağ-ı müstehlek-i merkūma müteʻallika âmme-i deʻâvî ve mutâlebât ve kâffe-i eymân ve muhâsamâtdan her birimiz ibrâ-i âmm-ı sahîh ve iskāt-ı tamm-ı sarîh-i merʻî ile karındaşlarım mezbûran es-Seyyid Ahmed Ağa ve es-Seyyid İsmail Ağa ve müvekkil-i mezbûr es-Seyyid Mustafa Ağa ve vâlidemiz hâzıra-i mezbûre Nimetullah Hatun'dan her birimiz âharın zimmetini kabûlü hâvî ibrâ ve iskāt ve ol vechile ibrâdan müstesnâ zikr olunan âlât-ı lâzıme hisselerinden mâʻadâ külliyen katʻ-ı nizâʻ ve refʻ-i husûmet eyledik deyü mezbûre Şerîfe Rukiye Hatun'un tâyiʻaten ve katʻiyyen eylediği ikrâr u iʻtirâfını karındaşları mezbûran es-Seyyid Ahmed Ağa ve es-Seyyid İsmail Ağa ve vekîl-i hâzır-ı mezbûr Yahya Ağa ve vâlideleri mezbûre Nimetullah Hatun'dan her biri tasdîk eyledikleri tescîl ve İstanbul Mahkemesi'nden huzûr [-ı âlîlerine iʻlâm olundu.]

Fî-gurre-i S sene 1237

213 [41b-1] Anbar-ı âmireden habbâzan esnafına dağıtılacak olan buğdayın cins ve fiyatının belirlenmesi

Hınta i'lâmı

Ma'rûz[-ı dâ'î-i devlet-i aliyyeleridir ki]

Sâdır olan fermân-ı âlîlerine imtisâlen işbu telhîs mûcebince bu def'a mîrî anbarlarından habbâzân esnâfına tevzî' buyrulan kırk bin keyl zehâirin beş bin keyli kolsırasıyla verilen Arnabud hıntasına mahsûb olup beher keyli yüz altmış iki paraya ve yedi bin beş yüz keyli def'a Arnabud hıntası olup beher keyli yüz altmış iki paraya ve on iki bin beş yüz keyli def'a Arnabud hıntası olup beher keyli yüz altmış iki paraya ve beş bin keyli korno hıntası olup beher keyli yüz altmış iki paraya ve beş bin keyli kokoroz olup beher keyli yüz elli paraya ve iki bin beş yüz keyli erzen-i cedîd olup beher keyli yüz yirmi paraya ve iki bin beş yüz keyli erzen-i atîk olup beher keyli yüz yirmi iki paraya olmağla zehâir-i mezkûrenin ecnâs ve fiyatı minvâl-i muharrer üzere idüğü ihbâr olunduğu İstanbul Mahkemesi'nden huzûr [-ı âlîlerine i'lâm olundu.]

Fî 11 Ca sene 1237

214 [41b-2] Seyyid Ahmed Ağa b. Ali'nin bitpazarı kethüdâlığına tayini

Bitpazarı kethüdâlığının nevbetine bâ-berât sûret i'tâsı

Ma'rûz[-ı dâ'î-i devlet-i aliyyeleridir ki]

Mahmiye-i İstanbul'da bitpazarında han ve hânelerinde füruht olan eşyânın ve kethüdâlığına bâ-berât-ı âlîşân mutasarrıf olan sagīr Mehmed ve Mehmed Emin b. Osman bilâ-veled fevt olup kethüdâlık-ı merkūm mahlûl olmağla mahlûlünden erbâb-ı istihkākdan olup her vechile kethüdâlık-ı merkūmu idâreye kādir emin ve mu'temed ve sûk-ı merkūm ahâlîsinin dahi marzî ve muhtârları olduğu bitbazarı kethüdâsı es-Seyyid Mehmed Ağa b. Mehmed ve Yiğitbaşı es-Seyyid Mehmed Ârif Ağa b. Mehmed ve Oturakçı es-Seyyid Abdullah Ağa b. Mustafa ve es-Seyyid Halil Ağa b. Hasan ve Mustafa Ağa b. Mustafa ve es-Seyyid Ahmed Ağa b. Ali ve Ali Odabaşı b. Ali ve sâir mazbûtü'l-esâmî Müslimîn [**42a**] bi'l-muvâcehe meclis-i şer'de haberleriyle zâhir ve mütehakkık olan işbu bâ'isü'l-i'lâm es-Seyyid Ahmed Ağa b. Ali dâ'îlerine kethüdâlık-ı merkūm tevcîh ve yedine berât-ı şerîf-i âlîşân sadaka ve ihsân buyrulmak bâbında fermân-ı âlîleri sudûru recâsına bi'l-iltimâs İstanbul Mahkemesi'nden huzûr [-ı âlîlerine i'lâm olundu.]

Fî 14 Ca sene 1237

215 [42a-1] Şerîfe Rukiye Hatun'un, Şerîfe Zeyneb Hatun bt. Receb'e olan borcunu ödemeyi kabul ettiği

100 guruşa hüküm

Ma'rûz[-ı dâ'î-i devlet-i aliyyeleridir ki]

Mübârek rikāb-ı kamer-tâb-ı hüsrevâneye arzuhâl takdîm eden zâtı mu'arrefe Diyârbekirli Şerîfe Zeyneb Hatun bt. Receb Çarşamba günü arz odasında huzûr-ı hazret-i Sadâret-penâhîde ma'kūd meclis-i şer'-i enverde derûn-ı arzuhâlde mezkûretü'l-ism kezâlik zâtı mu'arrefe Diyârbekirli Şerîfe Rukiye Hatun bt. Ahmed muvâcehesinde ben ücret ile hizmet eder makūleden olup bundan akdem mezbûre Şerîfe Rukiye Hatun'un talebiyle beş sene müddetde Diyârbekir kazâsında ve ba'dehû bi'l-ma'iyye Âsitâne-i aliyyeye gelüp üç sene müddetde dahi Âsitâne-i aliyyede ücret kavlinsiz kendüye hizmet edüp lâkin mezbûra zikr olunan Diyârbekir kazâsında beşer sene müddetde eylediğim hizmetim mukābilinde ecr-i misil mutâlebemden rızâmla meccânen fâriğa olmamla ancak üç sene müddetde Âsitâne-i aliyyede eylediğim hizmetim mukābilinde ecr-i mislim olan yevmiye birer guruşdan cem'an bin seksen guruşu taleb ederim deyü tasaddî eylediğim da'vâmdan bâ-vesâtet-i muslihîn mezbûre Şerîfe Rukiye Hatun ile yüz guruş üzerine ba'de akdi'l-musâlaha ve'l-kabûl bedel-i sulh-i merkūmdan mâ'adâ ecr-i misil mutâlebeme ve sâir cemî' hukūk-ı şer'iyyeye müte'allika âmme-i da'vâdan mezbûre Şerîfe Rukiye Hatun'un zimmetini kabûlü hâvî ibrâ ve iskāt ve ol vechile külliyen kat'-ı nizâ' eyledim deyü mezbûre Şerîfe Zeyneb Hatun'un eylediği ikrâr u i'tirâfını mezbûre Şerîfe Rukiye Hatun tasdîk ve ibrâdan müstesnâ bedel-i sulh-i merkūm yüz guruş zimmetinde deyni olduğunu ikrâr etmeğin mûcebince müdde'iye-i mezbûreye talebiyle bedel-i sulh-i merkūmu edâ ve teslîmiyle ilzâm olunduğu İstanbul Mahkemesi'nden huzûr [-ı âlîlerine i'lâm olundu.]

Fî 13 Ca sene 1237

216 [42a-2] İsak Balta v. Kidiveya'nın, Corci v. İstefan Rodo'ya olan borcunu ödemesi gerektiği

9.200 guruş hüküm

Ma'rûz[-ı dâ'î-i devlet-i aliyyeleridir ki]

Avrupa tüccârından olup hâlâ Sakız cezîresinde mütemekkin derûn-ı arzuhâlde mastûrü'l-ism Manol Rodo Kanaki v. Dimitri v. Manol nâm zimmî tarafından husûs-ı âtîde taleb ve da'vâ ve husûmete ve ahz ü kabza ve havâle kabûlüne ve lede'l-iktizâ sulh ve ibrâya ve mütevakkıf olduğu umûrun küllîsine vekîl olduğu makbûlü'ş-şehâde idükleri bi'l-ihbâr mütehakkık olan Mike v. Nikoli ve Mihal v.

Yanako zimmîler şehâdetleriyle ber-nehc-i şer‘î sâbit olan Avrupa tüccârından sâhib-i arzuhâl Corci v. İstefan Rodo Kanaki nâm zimmî bi’t-terâzî İstanbul mahkemesinde meclis-i şer‘-i münîrde Avrupa tüccârından derûn-ı arzuhâlde mastûrü’l-ism İsak Balta v. Kidiveya nâm Yahûdi muvâcehesinde mesfûr İsak Balta Yahûdi müvekkilim mesfûrun mâlından emriyle âhara bey‘ eylediği emti‘a-i mütenevvi‘a esmânından kezâlik emriyle bi’l-cümle makbûz müvekkilem mersûme medfû‘unun bin iki yüz otuz altı senesi hılâlinde vâki‘ mâh-ı Eylülün yirmi dördüncü gününde Avrupa tüccârı vekîlleri ma‘rifetleriyle sahîhan hesâbı rü’yet olundukta mesfûr İsak Balta Yahûdinin müvekkilim mersûmun mâlından emriyle âhara bey‘ eylediği emti‘a esmânından emriyle makbûzu olan gayr-ez teslîm doksan üç bin doksan yedi guruş on sekiz akçesini kendi umûruna sarfla istihlâk edüp ol vechile zimmetine ta‘alluk ettikden sonra meblağ-ı mezbûrun altı bin dört yüz seksen altı guruşunu ben mesfûr İsak Balta Yahûdi’nin ihâlesiyle bi’l-vekâle mahâll-i ma‘lûmdan kabûl ve istîfâ etmemle bâkī seksen altı bin beş yüz on bir guruş on sekiz akçenin on üç bin beş yüz altmış guruşunu dahi müvekkil-i mersûmun emriyle gāibân ani’l-beled Yani v. Nikoli v. Nikoli v. İsterati nâm zimmîlere edâ eyledim deyü mesfûr İsak Balta Yahûdi inkârıma ol mikdârda beni def‘a tasaddî etmekle meblağ-ı mezbûr on üç bin beş yüz altmış guruşun teslîm ve adem-i teslîminin tahkīkini tarafeyn asâleten ve vekâleten bi’t-terâzî gāibân-ı mesfûrânın mecîelerine ba‘de’t-tevkīf mâ‘adâsı olup mesfûr İsak Balta Yahûdinin zimmetinde kalan yetmiş üç bin elli bir guruş on sekiz akçenin dahi on üç bin elli bir guruş on sekiz akçesini bir def‘a ve sekiz yüz guruşunu bir def‘a ki cem‘an on üç bin sekiz yüz elli bir guruş on sekiz akçesini bâ-vesâtet-i muslihîn müvekkilim mersûma izâfetle sulhen bi’l-vekâle hat ve tenzîl eylediğimde ol dahi kabûl etmekle zimmetinde bâkī elli dokuz bin iki yüz guruş ile tahkīkini gāibân-ı mesfûrânın mecîlerine tevkīf eylediğimiz meblağ-ı mezbûr on üç bin beş yüz altmış guruşdan mâ‘adâ tenzîl eylediğim meblağayn-ı mezkûreyne ve bi’l-cümle husûs-ı mezkûra ve sâir hukūk-ı şer‘iyyeye müte‘allika âmme-i da‘vâdan müvekkilim mersûma izâfetle her birimiz âharın zimmetini kabûlü hâvî bi’l-vekâle ve bi’l-asâle ibrâ ve iskāt edüp ol vechile meblağayn-ı merkūmeynden mâ‘adâ müvekkilim mersûmun mersûm İsak Balta Yahûdi zimmetinde ve mesfûr İsak Balta Yahûdinin müvekkilim mersûm zimmetinde kat‘â hakları kalmayup ibrâdan müstesnâ meblağ-ı merkūm on üç bin beş yüz altmış guruşu gāibân-ı mesfûrânın mecîlerine tevkīf etmemle diğer istisnâ eylediğimiz meblağ-ı bâkī-i merkūm elli dokuz bin iki yüz guruşu mesfûr İsak Balta Yahûdiden bi’l-vekâle taleb ederim deyü eylediği takrîr ve da‘vâsını mesfûr İsak Balta Yahûdi bi-tamâmihâ tasdîk ve kendi umûruna sarfla istihlâk eylediği meblağdan bâkī ibrâdan müstesnâ meblağ-ı merkūm elli dokuz bin iki yüz guruş hâlâ zimmetinde müvekkil-i mersûma sahîhan deyni olduğunu tâyi‘an ve kat‘iyyen ikrâr u i‘tirâf etmeğin ikrârı mûcebince ibrâdan müstesnâ meblağayn-ı mezkûreynden sâlifü’z-zikr elli dokuz bin iki yüz guruşu

müvekkil-i mesfûr içün vekîl-i müddeʿî-i mersûm Corci zimmîye edâ ve teslîme mesfûr İsak Balta Yahûdi'ye tenbîh olunduğu mahkeme-i mezbûreden huzûr [-ı âlîlerine iʿlâm olundu.]

Fî 22 R sene 1237

217 [42b-1] Anbar-ı âmireden habbâzan esnafına dağıtılacak olan buğdayın cins ve fiyatının belirlenmesi

Hınta

Maʿrûz[-ı dâʿî-i devlet-i aliyyeleridir ki]

Derûn-ı takrîrde zikr olunduğu üzere bin iki yüz otuz altı senesi Şevvâli'l-mükerreminin yirmi dokuzuncu gününden iʿtibâren mîrî anbarlarından habbâzâna tevziʿ olunan kırk bin keyl zehâirin takrîr ve telhîsi mûceblerince sudûr eden fermân-ı âlî ve baʿdehû ecnâs ve fiyatını mübeyyin iʿlâm-ı dâʿiyânem yed-i âharda zâyiʿ olup kaleminden sûret iʿtâ olunmuş idüğü takrîr ve derkenârlardan müstebân olup lâkin târih-i mezkûrda zehâir-i mezkûrenin muʿtâd üzere takrîr olunmasını kimesne iltimâs etmeyerek ol vechile emr-i âlî ve iʿlâm olunmayarak tevziʿ ve kapan defterine kayd ettikleri tahkīk olunan sâlifü'z-zikr kırk bin keyl zahâyirin yirmi bin keyli Arnabud hıntası olup beher keyli yüz altmışar paraya ve yirmi bin [key] Mısır hıntası olup beher keyli yüz ellişer paraya tevziʿ olunmuş idüğü defter-i merkūmda mukayyed olunduğu hâlâ kapan nâibi efendi dâʿîleri ve habbâzân esnâfı kethüdâları ve nizâm ustaları târih-i merkūmda vech-i meşrûh üzere esnâfının aldıklarını haber verdikleri sâdır olan emr-i şerîflerine imtisâlen İstanbul Mahkemesi'nden huzûr [-ı âlîlerine iʿlâm olundu.]

Fî 18 Ca sene 1237

218 [42b-2] Fâtıma Hanım bt. Mustafa'nın, Mehmed Said Hâlet Efendi'nin mülkü olan menzilini istibdâl talebi

İstibdâl

Mukābele şüd

Maʿrûz[-ı dâʿî-i devlet-i aliyyeleridir ki]

Eʿâzım-ı ricâl-i devlet-i aliyyeden hâlâ tevkîʿi-i dîvân-ı hümâyûn İnâyetlü Atûfetlü Mehmed Said Hâlet Efendi neclü'l-merhûm Hüseyin Efendi hazretlerinin bâ-hüccet-i şerʿiyye yedlerinde mülkleri olan bir bâb menzili zikri câʿî vakf-ı menzil ile istibdâl murâd eden Fâtıma Hanım bt. Mustafa'nın Bâb-ı âliye takdîm eylediği işbu bir kıtʿa arzuhâli bâlâsına bu dâʿîlerine hitâben sâdır olan fermân-ı âlîlerine imtisâlen savb-ı şerʿ-i enverden irsâl olunan başkâtib Mevlânâ İbrahim Ârif Efendi

dâ'îleri hâssa mimarı hulefâsından es-Seyyid Ahmed Mümtaz ve Mustafa Halîfeler ile gallesinden İstanbul'da Saray-ı atîk-i ma'mûre kurbünde Yakub Ağa Câmi'-i şerîfi minâresinde leyâlî-i mübârekede revgan-ı zeyt iştirâsıyla îkād-ı kanâdil olunmak üzere kimesnenin nezâretinde olmayan merhûme diğer Fâtıma Hanım bt Habib nâm sâhibetü'l-hayrın Vakfı müsakkafâtından medîne-i Ebâ Eyyüb-i Ensârî –radiya anhu Rabbihi'l-Bârî-de Otakçılar nâm mahalde Fethiçelebi Mahallesinde vâki' bir tarafdan vakf-ı menzil-i mezbûrdan Bostanî Mandıracı es-Seyyid Mehmed Ağa menzili ve bir tarafdan ba'zan tarîk-i has ve ba'zan humbarahâne Dökücübaşısı Mehmed Ârif Ağa menzili bahçesi ve bir tarafdan yine mezbûr Mehmed Ârif Ağa menzili bahçesi taraf-ı râbi'i tarîk-i âm ile mahdûd fevkānî iki bâb oda ve bir sedli sofa ve bir abdesthâne ve memşâ ve dîvânhane ve tahtânî bir bâb oda ve bir matbah ve bir memşâ ve bir mikdâr havlu ve bahçe ve bir bi'r-i mâ' ve tarîk-i hâssa küşâde bir sokak kapısını müştemil tarafeyni taşduvarı hâvî bir bâb menzile varup cerîde de mazbûtü'l-esâmî Müslimîn huzûrlarında akd-i meclis-i şer'-i âlî ettikte vakf-ı mezbûrun evlâdiyet ve meşrûtiyet üzere mütevelliyesi sâhibe-i arzuhâl mezbûre Fâtıma Hanım tarafından husûs-ı âti'l-beyânda vekîl olduğu zâtını ârifân Mehmed Ağa b. Ali ve es-Seyyid Abdullah Ağa b. Feyzullah nâm kimesneler şehâdetleriyle mahzar-ı hasm-ı câhidede ber-nehc-i şer'î sâbit ve sübût-ı vekâletine hükm-i şer'î lâhık olan dergâh-ı âlî gediklülerinden es-Seyyid Hayreddin Bey b. Ahmed meclis-i ma'kūd-ı mezkûrda müşârun-ileyh Mehmed Said Hâlet Efendi hazretlerinin taraf-ı bâhirü'ş-şerîflerinden husûs-ı âtîde vekîl-i müseccel-i şer'îleri müderrisîn-i kirâmdan Hâfız İsmail Efendi b. Mehmed mahzarında müvekkilem mezbûre Fâtıma Hanım'ın mütevelliyesi olduğu ceddesi mezbûre diğer Fâtıma Hanım vakfından senede altmış akçe icâreli işbu derûnunda akd-i meclis-i şer'-i âlî olunan menzil müvekkil efendi-i müşârun-ileyh hazretlerinin bâ-hüccet-i şer'iyye yedlerinde mülkleri olan İstanbul'da Karagümrük civârında Zincirlikuyu kurbünde Atîkalipaşa Mahallesinde vâki' bir tarafdan ba'zan kuzâtdan merhûm Hamzazâde Lütfullah Efendi zevcesi Şerîfe Âişe Hanım bahçesi ve ba'zan Kutucular menâzili demekle meşhûr kutucu esnâfından Hüseyin Ağa ve el-Hâc Hasan Ağa ve Ali Ağa ve Halil Ağa ve diğer Hüseyin Ağa ve Mehmed tasarruflarında olan menâzil ve bir tarafdan Nâtır Kadın menzili ve bir tarafdan süknâsı mârru'z--zikr Atîkalipaşa Câmi'-i şerîfi imâmlarına meşrûta olan menzil ve bahçe ve taraf-ı râbi'i tarîk-i âm ile mahdûd ve tarîk-i âm tarafında kâin fevkānî üç bâb oda ve bir abdesthâne ve memşâ ve dîvânhâne ve tahtânî bir bâb Bagdadi oda ve bir abdesthâne ve memşâ ve kömürlük ve matbah ve kiler ve mağselhâne ve Kutucular menâzili tarafında kâin tahtânî bir bâb oda ve bir matbah ve bir abdesthâne ve memşâ ve bir bi'r-i mâ' ve eşcâr-ı müsmireli bahçe ve bahçe-i mezkûrede diğer bir bi'r-i mâ' ve sokak kapısını müştemil etrâf-ı râbi'ası taşduvarıyla muhât bir bâb mülk menzil ile istibdâl murâd olunmağla menzileyn-i mezkûreyn keşf ve mesâha ve tahmîn

olunup istibdâli cânib-i vakfa enfaʿ ise iʿlâm olunmak matlûbumdur dedikde evvelâ menzil-i mevkūf-ı mezkûrun arsası mesâha ve tahmîn olundukta terbîʿan dört yüz kırk bir zirâʿ beher zirâʿı altmış paradan altmış bir buçuk ve üzerinde kâin iki direk yüz yirmi zirâʿ ebniye beher zirâʿı üçer guruşdan üç yüz altmış guruş ve şehinşin mahalli altı zirâʿ beher zirâʿı altmış paradan dokuz guruş ve abdesthâne ve memşâ mahalli on iki zirâʿ ve altı parmak beher zirâʿı birer guruşdan on iki guruş on para ve cunba mahalli bir buçuk zirâʿ beher zirâʿı bir guruşdan bir buçuk guruş ve bahçede kâin küfeki taşdan bilezikli bir biʾr-i mâʾ yirmi beş guruş ve bahçe-i mezkûrenin tarîk-i has cânibinde merkūm Mehmed Ârif Ağa bahçesi tarafında olan kebîr taş duvar terbîʿan doksan iki zirâʿ beher zirâʿı altmış paradan yüz Otuz sekiz guruş olup ol vechile arsa ve ebniye ve biʾr-i mâʾ ve duvarın min-haysüʾl-mecmûʿ kıymeti bin iki yüz yedi guruş on paraya bâliğ olduğunu mimârân-ı mezbûrân ile zikr olunan Fethiçelebi Mahallesi ahâlîsinden ve ehl-i vukūfdan el-Hâc Abdülhamid Ağa b. Mehmed Emin ve Göksu bostancılarından mandıracı es-Seyyid Mehmed Ağa b. es-Seyyid Ali ve Hüseyin Ağa b. Ahmed ve Humbaracı es-Seyyid Hasan Ağa ve es-Seyyid Mehmed Said Ağa b. es-Seyyid İbrahim ve Pastırmacı es-Seyyid İbrahim Ağa b. es-Seyyid Süleyman nâm kimesneler ihbâr eylediklerinden sonra sâniyen müvekkil-i müşârun-ileyh hazretlerinin mülkleri olan Atîkalipaşa Mahallesinde vâkiʿ menzil-i mahdûd-ı mezkûr üzerine varup menzil-i memlûk-ı mezkûrun arsası mesâha ve tahmîn olundukta terbîʿan bin dört yüz altmış üç zirâʿ dokuz parmak beher zirâʿı yüz paradan üç bin altı yüz elli yedi buçuk guruş ve üzerinde mevcûd iki direk altmış dört zirâʿ üç parmak ebniye beher zirâʿı beher guruşdan üç yüz yirmi guruş ve ittisâlinde şehinşin mahalli altı zirâʿ on sekiz parmak beher zirâʿı [**43a**] beşer guruşdan otuz üç guruş otuz para ve yine ittisâlinde tahtânî kârgîr ocaklı matbah elli üç zirâʿ dört parmak beher zirâʿı üçer guruşdan yüz elli dokuz guruş ve kutucular menâzili ittisâlinde kâin tahtânî ebniye yüz yirmi zirâʿ iki parmak beher zirâʿı dörder guruşdan dört yüz seksen guruş ve bilezikli iki aded biʾr-i mâʾ ellişer guruşdan yüz guruş ve bahçe-i mezbûrenin etrâf-ı selâsesinde olan taşduvar üç yüz otuz zirâʿ beher zirâʿı ikişer guruşdan altı yüz altmış guruş olup ol vechile arsa ve ebniye-i memlûke ve biʾr-i mâʾ duvarların min-haysüʾl-mecmûʿ kıymeti beş bin dört yüz on paraya bâliğ olduğunu kezâlik mimârân-ı merkūmân ile zikr olunan Atîkalipaşa Mahallesi ahâlîsinden ve ehl-i vukūfdan İmâm Hâfız Mehmed Hâfız Efendi b. Lütfullah ve kuzâtdan el-Hâc Ahmed Efendi b. Süleyman ve kuzâtdan es-Seyyid Mehmed Emin Efendi b. es-Seyyid Abdulkādir ve Anadolu kalemi Muhzırbaşısı Hasan Ağa b. Abdullah ve Hammamî es-Seyyid Mehmed Esad Efendi b. es-Seyyid Mehmed Emin ve Berber Mustafa Ağa b. İbrahim nâm kimesneler ihbâr etmeleriyle ol vechile mülk olan menzil-i mezkûrun mahalli vakıf olan menzil-i mezkûrdan ahsen ve arsa ve cevdet ve vüsʿat ve kıymet ve rağbet ve ücret cihetlerinden ezyed ve evfer olup ol vechile şerâit-i istibdâl mevcûde olmağla istibdâli cânib-i

vakfa enfa‘ idüğü zâhir olduğunu Mevlânâ-yı mezbûr dâ‘îleri mahallinde tahrîr ve ma‘an meb‘ûs ümenâ-i şer‘le meclis-i şer‘a inhâ etmeğin bu sûretde istibdâli tecvîz eden fukahâ-yı izâm –aleyhim rahmetü Rabbihim el-Meliki’l-Allâm- hazerâtının kavl-i şerîfleri üzere istibdâl olunmak bâbında izn-i hümâyûnu müş‘ir bâlâsı tuğra-yı garrâ-yı hazret-i cihândâri ile mu‘anven bir kıt‘a emr-i âlîşân sudûru recâsına İstanbul Mahkemesi’nden huzûr [-ı âlîlerine i‘lâm olundu.]

Fî 13 Ca sene 1237

219 [43a-1] Şerîfe Emine Hatun bt. Mustafa’nın, Zenneci Selim Ağa ve zevcesi Habibe Hatun aleyhine açtığı davanın fetvâ-yı şerifeye havale edildiği ve henüz sonuçlanmadığı

Mazbata kaydı

Mukābele şüd

Ma‘rûz[-ı dâ‘î-i devlet-i aliyyeleridir ki]

Derûn-ı arzuhâlde mezkûratü’l-ism mu‘arrefetü’z-zât Şerîfe Emine Hatun bt. Mustafa İstanbul mahkemesinde mecli-i şer‘-i enverde zîr-i nezâret-i dâ‘iyânemde olan evkāfdan merhûm Fazıl Süleyman Ağa Vakfı müsakkafâtından medîne-i Üsküdar’da Kazasker Mahallesinde vâki‘ şehriye otuz akçe icâre-i müecceleli ma‘lûmü’l-hudûd bir bâb menzilin nısf-ı şâyi‘ine bi’l-icâreteyn bâ-re’y-i mütevellî iştirâken mutasar-rıflar olmalarıyla vaz‘-ı yed eden Zenneci Selim Ağa b. Abdullah ve zevcesi zât-ı mu‘arrefe Habibe Hatun bt. Osman muvâcehesinde sâhibey arzuhâl Abdurrahman Efendi ve Mehmed Saik Efendi ibney Ali ve vakf-ı mezkûrun mütevelliyesi Emine Hanım bt. Mehmed Emin tarafından mürsel vekîli câbî-i vakf Abdülkerim Efendi hâzır oldukları hâlde vakf-ı merkūm müsakkafâtından sâlifü’z-zikr bir bâb menzilin nısf-ı şâyi‘i bâ-re’y-i mütevellî bi’l-icâreteyn benim tasarrufumda iken bin iki yüz yirmi senesi Zilka‘deti’ş-şerîfesinin onuncu günü hâzırân-ı mezbûrânın vâlideleri Saraylı Hadice Hatun bt. Abdullah zimmetinde cihet-i karzdan deynim olan dört yüz guruş mukābilinde deyn-i mezkûrumu her ne zamân kendüye edâ edersem nısf-ı menzil-i mezkûru geri bana ferağ etmek şartıyla bâ-re’y-i mütevellî vefâen ferağ ol dahi şart-ı mezkûr ile tefevvüz edüp ba‘dehû fevt oldukda nısf-ı menzil-i mezkûr oğulları hâzırân-ı mezbûrân ile diğer oğlu Mustafa Efendi’ye intikāl ettikden sonra mezbûr Mustafa Efendi dahi bilâ-veled fevt olup nısf-ı menzil-i mezkûrdan sülüs hisse mezbûr Mustafa Efendi’nin kat‘iyyen tasarrufunda olmak üzere mahlûl olmuşdur deyü mütevelliye-i müvekkile-i mezbûre sülüs hisse-i mezkûreyi karın-daşları hâzırân-ı mezbûrân Abdurrahman Efendi ve Mehmed Saik Efendi’ye fuzûlî iştirâken îcâr onlar dahi ba‘de’l-istîcâr nısf-ı menzil-i mezkûru kat‘iyyen iştirâken tasarruflarından olmak üzere bin iki yüz otuz altı senesi Zilhicceti’ş-şerîfi gurresinde

re'y-i mütevellî ile zevcân-ı mezbûrâna ferağ edüp ol vechile zevcân-ı mezbûr[ân] nısf-ı menzil-i mezkûru bi-gayr-ı hakkın zabt etmeleriyle hâlâ ben edâ-yı deyn ile nısf-ı menzil-i mezkûru fekk matlûbumdur deyü da'vâ ettikte zevcân-ı mezbûrân dahi cevâblarında nısf-ı menzil-i mezkûr mukaddemâ müdde'iye-i mezbûrenin tasarrufunda olduğunu ikrâr lâkin hâzırân-ı mezbûrânın vâlideleri müteveffât-ı mezbûreye hayâtında ber-vech-i muharrer vefâen ferağ etmeyüp kat'iyyen ferağ ettikden sonra hîn-i fevtinde oğulları mezbûrûna ba'de'l-intikāl mezbûr Mustafa Efendi dahi bilâ-veled fevt ve nısf-ı menzil-i mezkûrdan sülüs hissesi mahlûl oldukda müdde'iye-i mezbûre hisse-i mezkûreyi yüz elli guruş mu'accele ile cânib-i vakıfdan istîcâra dahi tâlibe olmuş idi deyü müdde'iye-i mezbûrenin inkârına mukārin ve hâzırân-ı mezbûrân ile mütevelliye-i mezbûrenin vekîli hâzır-ı mezbûrun tasdîkleriyle tasaddî eyledikleri def'leri fetâvâ-yı şerîfe havâle olunup ol vechile faysal verilmediği mazbatamızda mukayyed olmağın imtisâlen li'l-emri'l-âlî sûret zabtı mahkeme-i mezbûreden huzûr [-ı âlîlerine i'lâm olundu.]

Fî 10 Ca sene 1237

220 [43a-2] Anbar-ı âmireden habbâzan esnafına dağıtılacak olan buğdayın cins ve fiyatının belirlenmesi

Hınta

Ma'rûz[-ı dâ'î-i devlet-i aliyyeleridir ki]

Sâdır olan fermân-ı âlîlerine imtisâlen işbu telhîs mûcebince bu def'a mîrî anbarlarından habbâzân esnâfına tevzî' ve i'tâ buyrulan kırk bin keyl zahâyirin on iki bin beş yüz keyli Taygan-ı Arnabud hıntası olup beher keyli iki paraya ve on iki bin beş yüz keyli def'a Arnabud hıntası olup beher keyli yüz altmış iki paraya ve üç bin yedi yüz elli keyli korno hıntası olup beher keyli yüz altmış iki paraya ve altı bin iki yüz elli keyli kokoroz olup beher keyli yüz elli paraya ve iki bin beş yüz keyli erzeni cedîde olup beher keyli yüz yirmi paraya ve iki bin beş yüz keyli erzen-i atîk olup beher keyli yüz yirmi paraya olmağla zahâyir-i mezkûrenin ecnâs ve fiyatı minvâl-i muharrer üzere olduğu İstanbul Mahkemesi'nden huzûr [-ı âlîlerine i'lâm olundu.]

Fî 19 Ca sene 1237

221 [43a-3] Anbar-ı âmireden habbâzan esnafına dağıtılacak olan buğdayın cins ve fiyatının belirlenmesi

Hınta

Ma'rûz[-ı dâ'î-i devlet-i aliyyeleridir ki]

Sâdır olan fermân-ı âlîlerine imtisâlen işbu telhîs mûcebince bu def'a mîrî anbarlarından habbâzân esnâfına tevzî' ve i'tâ buyrulan kırk bin keyl zahâyirin on iki

bin beş yüz keyli Taygan-ı Arnabud hıntası olup beher keyli yüz altmış iki paraya ve def'a on iki bin beş yüz keyli Arnabud hıntası olup beher keyli yüz altmış iki paraya ve üç bin yedi yüz elli keyli korno hıntası olup beher keyli yüz altmış iki paraya ve altı bin iki yüz elli keyli kokoroz olup beher keyli yüz elli paraya ve iki bin beş yüz keyli erzen-i cedîd olup beher keyli yüz yirmi paraya ve iki bin beş yüz keyli erzen-i atîk olup beher keyli yüz yirmi paraya olmağla zahâyir-i mezkûrenin ecnâs ve fiyatı minvâl-i muharrer idüğü ihbâr olunduğu İstanbul Mahkemesi'nden huzûr [-ı âlîlerine i'lâm olundu.]

Fî 21 Ca sene 1237

222 [43b-1] Alâüddevle Bey ve Şahruh Bey Câmi-i kebîri vakfının tevliyetinin Çerkes Mehmed Bey'e tevcihi

Vakfiye

Ma'rûz[-ı dâ'î-i devlet-i aliyyeleridir ki]

Sâdır olan fermân-ı âlişâna imtisâlen işbu arzuhâl ve derkenâra nazar ve mütâla'a olundukta Sivas ve Maraş ve gayrıda vâki' merhûm Alâüddevle Bey ve Şahruh Bey Câmi'-i kebîri Vakfı'nın vazîfe-i mu'ayyene ile nısf-ı tevliyetine ve Süleymanlu-yı sagîr kazâsına tâbi' Sarıcalu'da vâki' merhûm Şahruh Bey b. Alâüddevle Bey Zaviyesi Vakfı'nın dahi yevmî nîm akçe vazîfe ile nısf-ı tevliyetine ber-vech-i meşrûta bâ-berât-ı âlîşân mutasarrıf olan Halil Bey b. İbrahim Bey fevt olup nısf-ı tevliyet-i mezkûreler mahlûl olmağla tevliyet-i merkûmelerin nısfları müteveffâ-i mezbûrun mahlûlünden şart-ı vâkıf ve amel-i kadîm üzere kendüye tevcîh olunmak bâbında tevliyet-i mezkûrelerin vazîfe-i mersûmeleriyle nısf-ı âharlarına bâ-berât-ı âlîşân ber-vech-i meşrûta mutasarrıf olan sâhib-i arzuhâl Çerkes Mehmed Bey b. Hasan istid'â-yı inâyet eylediği meâl-i arzuhâlden ve zikr olunan Alâüddevle Bey ve Şahruh Bey Câmi'-i kebîri Vakfı'nın vazîfe-i mu'ayyene ile nısf-ı tevliyeti ve Süleymanlu-yı Sagîr kazâsına tâbi' Sarıcalu'da vâki' merhûm Şahruh Bey b. Alâüddevle Bey Zâviyesi Vakfı'nın dahi yevmî nîm akçe vazîfe ile nısf-ı tevliyeti aslah-ı evlâd-ı vâkıfdan şart-ı vâkıf ve amel-i kadîm üzere sâhib-i arzuhâl Çerkes Mehmed Bey'in ve nısf-ı âharları vazîfe-i mersûmeleriyle şerîki aslah-ı evlâd-ı vâkıfdan derecede ve aslahiyetde müsâvî olan müteveffâ-i mezbûr Halil Bey'in bâ-berât-ı âlîşân müştereken ve vakfeyn-i mezkûreynin yed-i vâhidden idâresi içün kāimmakāmlığı müstakillen müteveffâ-i mezbûrun üzerinde mastûr ve mukayyed idüğü derkenârdan müstebân oldukdan sonra mezbûr Çerkes Mehmed Bey İstanbul Mahkemesinde meclis-i şer'-i münîrde zikr olunan tevliyetlerin nısflarına benimle derecede ve aslahiyetde müsâvî olan merkūm Halil Bey fevt olup nısf hissesi mahlûl olmağla ben batn-ı evvel-i evlâd-ı vâkıfdan ve aslah ve umûr-ı vakfı a'lem ve el-yevm batn-ı evvelde münferid olduğumdan müstakillen nevbet-i tasarruf

benim olmağla tevliyet-i mezkûrelerin nısfları dahi vazîfe-i mersûmeleriyle şart-ı vâkıf ve amel-i kadîm üzere bâ-berât-ı âlîşân ber-vech-i meşrûta mutasarrıf olduğum nısf-ı âharlarına ilhâk bana tevcîh ve kāimmakāmlık-ı merkūmun berâtı kaydı terkīn buyrulmak matlûbumdur deyü istidʿâ-yı inâyet etmeğin fi'l-hakīka merhûm Çerkes Mehmed Bey'in bi'l-cümle takrîr ve istidʿâsı vâkıʿa mutâbık idüğü Mehmed Efendi b. Hüseyin ve Hasan Ağa b. Mustafa ve Ahmed Ağa b. Hasan ve Ebûbekir Ağa b. Mehmed ve Ali Ağa b. Süleyman ve sâir mazbûtü'l-esâmî mevsûku'l-kelîm Müslimînin bi'l-muvâcehe alâ-tarîkı'ş-şehâde haber vermeleriyle zâhir ve mütehakkık olmağın bu takdîrce sâlifü'z-zikr Sivas ve Maraş ve gayrıda vâkiʿ merhûm Alâüddevle Bey ve Şahruh Bey camiʿ-i kebîri vakfının vazîfe-i muʿayyene ile nısf tevliyeti ve Süleymanlu-yı sagīr kazasına tâbiʿ Sarıcalu'da vâkiʿ merhûm Şahruh bey b. Alâüddevle Bey Vakfı'nın dahi yevmî nîm akçe vazîfe ile nısf-ı tevliyeti müteveffâ-i mezbûr Halil Bey'in mahlûlünden tevliyeteyn-i mezkûreteyn vazîfe-i mersûmeleriyle nısf-ı âharlarına bâ-berât-ı âlîşân ber-vech-i meşrûta mutasarrıf olan şerîki aslah-ı evlâd-ı vâkıfdan ve batn-ı evvelde münferid olduğu mütehakkık olan merkūm Çerkes Mehmed Bey dâʿîlerine şart-ı vâkıf ve amel-i kadîm üzere ilhâkan tevcîh ve yedine berât-ı şerîf-i âlîşân sadaka ve ihsân buyrulmak iktizâ eylediği imtisâlen li'l-emri'l-âlî mahkeme-i merkūmeden huzûr [-ı âlîlerine iʿlâm olundu.]

Fî 4 Ca sene 1237

223 [43b-2] Abdullah Fevzi Çavuş b. İbrahim'in, şal semeninden Yusuf Bey b. Mehmed Ali'nin zimmetini ibrâ ettiği

Fermâyeş şal semeninden 250 guruşa sulh

Maʿrûz[-ı dâʿî-i devlet-i aliyyeleridir ki]

Sâhib-i arzuhâl es-Seyyid el-Hâc Abdullah Fevzi Çavuş b. el-Hâc İbrahim meclis-i şerʿ-i enverde sâbıkā cezîre-i Rodos sancağı mutasarrıfı dergâh-ı âlî kapıcı başılarından derûn-ı arzuhâlde mezkûrü'l-ism Yusuf Bey b. Mehmed Ali tarafından husûs-ı âtîde vekîli olduğu İbrahim b. Abdi ve Mehmed Ağa b. Ahmed şehâdetleriyle mahzar-ı hasm-ı câhidde ber-nehc-i şerʿî sâbit ve sübût-ı vekâletine hükm-i şerʿî lâhık olan Hâfız Mehmed Efendi b. Halil muvâcehesinde bundan akdem cezîre-i merkūmede mâlımdan sekiz yüz yetmiş beş guruş kıymetli bir fermâyeş şal ile beheri on beş guruş kıymetli on dokuz aded şîrugan küplerimi müvekkil-i mûmâ-ileyhe edâ ve teslîm ol dahi emâneten yedimden kabz edüp hâlâ bana edâ etmemekle mevcûde ise ayanını müstehlike ise kıymetlerini tazmîn taleb ederim deyü tasaddî eylediğim daʿvâlarımdan ancak zikr olunan şal müddeʿâmdan bâ-vesâtet-i muslihîn işbu meclis-i şerʿde muʿâyene olunan diğer bir müstaʿmel fermâyeş şal ile nakden iki yüz elli guruş üzerine müvekkil-i mûmâ-ileyh baʿde akdi'l-musâlaha ve'l-kabûl

bedel-i sulh-i merkūm sâlifü'z-zikr diğer bir müsta'mel fermâyeş şal ile meblağ-ı merkūm iki yüz elli guruşu vekîl-i merkūm Hâfız Mehmed Efendi işbu meclis-i şer'de bana def' ve teslîm ben dahi yedinden ahz ü kabz edüp zikr olunan sekiz yüz yetmiş beş guruş kıymetli bir fermâyeş şal husûsuna müte'allika âmme-i da'vâdan müvekkil-i mûmâ-ileyhin zimmetini kabûlü hâvî ibrâ ve iskāt etmemle fîmâ ba'd ancak zikr olunan şal husûsuna müte'allika müvekkil-i mûmâ-ileyh ile kat'â da'vâ ve nizâ'ım kalmadı deyü ikrâr u i'tirâfını vekîl-i merkūm Hâfız Mehmed Efendi bi'l-vekâle tasdîk eylediği İstanbul Mahkemesi'nden huzûr [-ı âlîlerine i'lâm olundu.]

Fî 12 Ca sene 1237

224 [43b-3] Peksimetçibaşı Hacı Ahmed Ağa'nın, un değirmeni gediğini Mehmed Efendi'ye sattığı

11.000 guruşa uncu değirmeni mübâya'ası

Ma'rûz[-ı dâ'î-i devlet-i aliyyeleridir ki]

Peksimetçibaşı el-Hâc Ahmed Ağa b. İsmail nâm kimesne tarafından husûs-ı âtîde ikrâra vekîl olduğu kapan-ı dakīk tüccârından Ellialtı el-Hâc Mustafa Ağa b. Mehmed ve uncular kethüdâsı el-Hâc Mehmed Ağa b. el-Hâc İbrahim nâm kimesneler şehâdetleriyle ber-nehc-i şer'î sâbit olan yine kapan-ı dakīk tüccârından es-Seyyid el-Hâc Veliyüddin Ağa b. Ali meclis-i şer'-i münîrde hâlâ ekmekçiler kethüdâsı Mehmed Efendi b. Ali muvâcehesinde uncular kethüdâsı merkūm el-Hâc Mehmed Ağa ile esnâf-ı mezkûrenin nizâm ustalarından mazbûtü'l-esâmî kimesneler hâzır oldukları hâlde müvekkilim peksimetçibaşı [**44a**] el-Hâc Ahmed Ağa mahmiye-i İstanbul'da Zeyrek kurbünde vâki' âyineli değirmeni demekle ma'rûf ma'lûmü'l-hudûd üç horoslu bir bâb uncu değirmeni derûnunda mevcûde beyne'l-esnâf gedik tâ'bir olunur on iki re's bârgir ve sâir uncu âlât-ı lâzıme-i ma'lûmesi akd-i âti'z-zikrin sudûruna değin yedimde mâlım ve mülküm olmağla ben zikr olunan gedik tâ'bir olunur on iki re's bârgir ve sâir âlât-ı lâzıme-i ma'lûmemi tarafeynden bi'l-îcâb ve'l-kabûl şürût-ı müfsideden ârî bâtten ve sahîhan safka-i vâhide ile on bir bin beş yüz guruşa merkūm ekmekçiler kethüdâsı Mehmed Efendi'ye bey' ve temlîk ve teslîm ol dahi iştirâ ve temellük ve tesellüm ve kabz ve kabûl ettikden sonra semeni olan meblağ-ı merkūm on bir bin beş yüz guruşun altı bin beş yüz guruşunu benim cânib-i mîrîye olan deynime mahsûben kabza memûra edâ etmek üzere mezbûr Mehmed Efendi'ye emr eylediğimde ol dahi ber-vech-i muharrer emrimle edâya ba'de't-ta'ahhüd semen-i merkūmun mâ'adâsı olan beş bin guruşu dahi bana def' ve teslîm ben dahi yedinden ahz ü kabz edüp mebî'-i mezkûrun tağrîr ve gabnine müte'allika âmme-i da'vâdan her birimiz âharın zimmetini kabûlü hâvî ibrâ ve iskāt dahi etmemizle fîmâ ba'd sâlifü'z-zikr gedik tâ'bir olunur on iki re's bârgir ve sâir âlât-ı lâzıme-i ma'lûme mezbûr Mehmed Efendi'nin emvâl-i müşterâtı olup

benim kat‘â alâka ve medhalim kalmamışdır dedi deyü bi’l-vekâle ba‘de’l-ikrâr ve’t-tasdîk âlât-ı lâzıme-i mezkûrenin bâyi‘-i müvekkil-i merkūm Peksimetçibaşı el-Hâc Ahmed Ağa üzerinde olan kaydı kaleminden ref‘ ve terkīn ve müşteri-i mezbûr Mehmed Efendi ismine kayd ile yedine bir kıt‘a sûret i‘tâ buyrulmak bâbında istid‘â-yı inâyet eyledikleri İstanbul Mahkemesi’nden huzûr [-ı âlîlerine i‘lâm olundu.]

Fî 24 R sene 1237

225 [44a-1] İstanbul’daki zernişancı esnâfının hakkâk esnâfına müdahale etmeyeceklerini taahhüt ettiği

Hakkâk esnâfına zernişancı esnâfının adem-i müdâhalesinin ta‘ahhüdü

Mukābele şüd

Ma‘rûz[-ı dâ‘î-i devlet-i aliyyeleridir ki]

Âsitâne-i aliyyede vâki‘ hakkâk esnâfının kethüdâ vekîli Mehmed Şâkir ve Yiğitbaşı Mehmed Emin Ağa ve esnâfdan mazbûtü’l-esâmî kimesneler meclis-i şer‘-i münîrde esnâf-ı mezkûreye mülhak zernişancı esnâfı olan yirmi nefer mazbûtü’l-esâmî zimmîler hâzır oldukları hâlde yine esnâf-ı mezkûreye mülhak çubuk taşı delüp endâm veren delikçi ve endâmcı tâ‘bir olunur esnâfından Yako v. Yasef ve Celbon v. Adave nâm Yahûdiler muvâcehelerinde zikr olunan delikci ve endâmcı esnâfından ustabaşı Salamon ve Nesim ve Sabetay ve Aslan ve Avram ve Yasef ve Başova ve İsak ve Boda ve Davit ve Baron ve Menteş nâm Yahûdiler kezâlik hâzır oldukları hâlde zikr olunan delikçi ve endâmcı esnâfı ancak Bursa’dan gelen çakmak taşından âharın i‘mâl eyledikleri taşlığı ahz ve deliklerini delip endâm verdikden sonra zernişancı esnâfına bey‘ onlar dahi zernişan i‘mâl edüp çubukçu esnâfına bey‘ etmek ve her biri âharın san‘atına müdâhale etmemek ve delikçi ve endâmcı tâifesi olan Yahûdiler zernişancılık eyledikleri takdîrce bi’z-zarûre hakkâk esnâfına mahsûs keman isti‘mâline muhtâc ve tâife-i Yâhud keman isti‘mâliyle taş hakk eyledikleri sûretde mühür hakkine dahi cesâretleri meczûm olmağla def‘an li’l-fesâd zikr olunan Yahûdiler zernişancılıkdan bâ-fermân-ı âlî külliyen memnû‘ olduklarına binâen bundan akdem işbu arzuhâlimiz hâmişinde mastûr bir kıt‘a i‘lâm-ı şer‘îde zikr olunduğu üzere fîmâ ba‘d içlerinden her kim zernişancılık işler ise ketm etmeyüp isim ve resmiyle lonca odasında cümle muvâcehesinde haber verüp kendileri dahi bir vakitte zernişancılık san‘atına ta‘arruz etmeyüp mâ‘adâ şürût-ı mer‘iyyelerine ri‘âyet etmek üzere ta‘ahhüd etmişler idi el-hâletü hâzihî mesfûrân Yako ve Çelbon Yahûdiler delikçi ve endâmcılık san‘atlarını i‘mâl eylediklerinden mâ‘adâ hilâf-ı ta‘ahhüd kendi menzillerinde hufyeten keman isti‘mâliyle zernişancılık i‘mâl etmeleriyle mesfûrân dahi kemâ-fi’s-sâbık men‘ olunup mugāyir-i ta‘ahhüd hareketlerine binâen küreğe vaz‘ıyla tedîb olunmaları cümlemizin matlûbumuzdur

deyü tedîblerini istidʿâ ve iltimâs etmişdik el-hâletü hâzihî mesfûrân Yahûdiler hilâf-ı taʿahhüd hareketlerini baʿde'l-ikrâr yedlerinde olan keman ve hakkâk ve zernişancıya mahsûs âlâtlarını bize ve zernişancı esnâfına beyʿ ve teslîme ve fîmâ baʿd bir dahi zernişancılık sanʿatına müdâhale etmemek üzere taʿahhüd edüp eğer hilâf-ı taʿahhüdüne iʿmâle cesâret ederler ise ol vakitde küreğe vazʿ etmelerine râzılar olduklarında mezbûrânın ber-vech-i muharrer taʿahhüdlerini îfâya hâzirûn-ı mersûmûndan ustabaşıları mesfûr Salamon Yahûdi dahi mükeffel eylediğinde biz dahi ber-vech-i muharrer istidʿâ ve iltimâsımızdan rızâmızla fâriğler olduk dediklerini her biri tasdîk ile katʿ-ı münâzaʿa eyledikleri İstanbul Mahkemesi'nden huzûr [-ı âlîlerine iʿlâm olundu.]

Fî 15 R sene 1237

226 [44a-2] Abraham v. Dimitri'nin kapatılan sabun dükkanının tekrar açılmasına müsaade edildiği

Mukābele şüd

Maʿrûz[-ı dâʿî-i devlet-i aliyyeleridir ki]

Âsitâne-i aliyyede kâin sabuncu esnâfından sâhib-i arzuhâl Abraham v. Dimitri nâm zimmînin tevzîʿden aldığı sabunu mahalle-i âhara beyʿine binâen li-ecli't-tedîb mahmiye-i mezbûrede Zindânkapısı dâhilinde ipçiler içinde vâkiʿ ahz ü iʿtâ eylediği bir bâb sabuncu dükkânı bundan akdem sedd ü bend ve esnâf-ı merkūma tevzîʿ olunan sabundan hisse tevzîʿi katʿ olunup bir müddetden berü dükkân-ı mezkûru mesdûd idüğünü beyân ile dükkân-ı mezkûru feth ve küşâd olunup hisse tevzîʿi iʿtâ buyrulmak bâbında bâ-arzuhâl istidʿâ-yı inâyet ettikden sonra mesfûr Abraham zimmî fîmâ baʿd tevzîʿden aldığı sabunu hâricden memnûʿ olan mahallere beyʿ etmeyüp zikr olunan dükkânında tamamen Dârü's-saltanâti's-seniyyede sâkin ibâdullâha beyʿ [**44b**] etmek üzere taʿahhüd ve eğer hilâf-ı taʿahhüd hareketi zuhûr ederse küreğe vazʿ olunmağla tedîb olunmağla râzı olduğunu meclis-i şerʿde esnâf-ı merkūme kethüdâsı el-Hâc Ahmed Ağa ve esnâfından es-Seyyid el-Hâc İbrahim Ağa ve es-Seyyid el-Hâc Emrullah Ağa ve el-Hâc Hasan Ağa ve es-Seyyid Mehmed Ârif Ağa ve es-Seyyid Ali Ağa ve diğer es-Seyyid Ali Ağa ve es-Seyyid Süleyman Ağa ve sâirleri hâzır oldukları hâlde takrîr ve ol bâbda istidʿâ-yı inâyet ettikte esnâf-ı hâzirûn-ı merkūmûn dahi zimmî-i mersûmun taʿahhüdünü kabûl ve dükkân-ı mezkûrînin küşâdıyla hisse tevzîʿinin iʿtâ buyrulmasını iltimâs etmeleriyle ol bâbda fermân-ı âlîleri sudûru iktizâ eylediği imtisâlen li'l-emri'l-âlî İstanbul Mahkemesi'nden huzûr [-ı âlîlerine iʿlâm olundu.]

Fî 8 Ca sene 1237

227 [44b-1] Rumeli'den İstanbul'a getirilen koyunların kasap esnafına dağıtımı

Fiyat-ı lahm-ı ganem

Mukābele şüd

Ma'rûz[-ı dâ'î-i devlet-i aliyyeleridir ki]

Ağnâm celebânından Vilâyet-i Rumeli'nde vâki' Avratalan nâm mahalde n bin yüz re's kıvırcık ağnâmı getiren Halil Ağa ve sekiz yüz re's ağnâm sâhibi olan İskender Ağa nâm kimesneler ile dört yüz elli re's ağnâma mâlik tonço ve sekiz yüz re's ağnâmı olan panço ve bin yüz re's ağnâmı olan diğer panço ve beş yüz re's ağnâmı olan Mayed ve beş yüz re's ağnâmı olan Pavli ve yedi yüz re's ağnâmı olan Kopalolça ve dört yüz re's ağnâmı olan Acı Üstüyani ve üç yüz elli re's ağnâmı olan Üstüyo ve yedi yüz re's ağnâmı olan Kazerespo ve dört bin re's ağnâmı olan Falko ve iki bin altı yüz re's ağnâmı olan Küçük Kalfo nâm zimmîler ve yine Vilâyet-i Rumeli'nde Karinabad cânibinden gelen ağnâmı ashâbından beş yüz yetmiş re's ağnâm mâliki Kırkkenîseli el-Hâc Süleyman Ağa ve altı yüz re's ağnâm sâhibi Filibeli İmâm Ali Efendi ve bin yüz re's ağnâm sâhibi Kızanlı es-Seyyid Musa nâm kimesneler ile altı yüz re's ağnâm sâhibi Kızanlı Üstüyan ve bin altı yüz ağnâm sâhibi Başköylü Osko ve beş yüz elli re's ağnâm sâhibi Üstüyo Corbacı ve bin iki yüz re's ağnâm sâhibi Kocametro ve bin iki yüz re's ağnâm sâhibi Kızanlı Nikola ve bin iki yüz ağnâm sâhibi Kızanlı Petro ve üç yüz yetmiş re's ağnâm sâhibi Kırkkenîseli Dimitri ve beş yüz re's ağnâm sâhibi Acı Nikola nâm zimmîler ve yine vilâyet-i Rumeli'nde vâki' Samako cânibinden vârid olan ağnâm ashâbından bin üç yüz re's ağnâma mâlik olan Razlıklı Mustafa Ağa nâm kimesne ile bin beş yüz re's ağnâm sâhibi Çavdar Yuvan ve bin iki yüz elli re's ağnâma mâlik olan Malavan ve bin üç yüz re's ağnâm sâhibi olan Molaço oğlu Yuvan ve yedi yüz elli re's ağnâm sâhibi Otlu karyeli Velko ve yedi yüz re's ağnâm sâhibi Derbendli Neldo ve yedi yüz re's ağnâm sâhibi Nikola ve yedi yüz elli re's ağnâma mâlik olan Otlu karyeli Lolço ve yedi yüz elli re's ağnâma mâlik Vanço nâm zimmîler meclis-i şer'-i münîrde hâlâ hâssa kasabbaşısı hâcegân-ı dîvân-ı hümâyûndan es-Seyyid Ali Efendi tarafından mürsel Çukadâr Mustafa Ağa b. Ali hâzır olduğu hâlde hâlâ kasablar kethüdâsı el-Hâc Hasan Ağa b. el-Hâc Osman mahzarında Yedikule kassab ustalarından Hasan Efendi ve el-Hâc İbrahim Ağa ve Eğrikapu kasab ustalarından el-Hâc Mustafa Ağa ve Topkapılı Mustafa Ağa kezâlik hâzır oldukları hâlde biz ber-minvâl-i muharrer Âsitâne-i aliyyeye Avratalan nâm mahalde n mâlımızdan sevk ve tesyîr eylediğimiz cem'an on dört bin re's kıvırcık ağnâmı ve Karinabad ve cânibinden kezâlik sevk ve tesyîr eylediğimiz bâlâda muharrer cem'an dokuz bin dört yüz doksan re's kıvırcık ağnâmı ve Samako tarafından kezâlik sevk ve tesyîr eylediğimiz mârrü'l-beyân cem'an on bir bin dört yüz re's kıvırcık ağnâmı ki min-haysü'l-mecmû' otuz dört bin

sekiz yüz doksan re's kıvırcık ağnâmımızın bundan akdem bâ-fermân-ı âlî verilen nizâm üzere lühûmunun beher vakıyyesini kassabân esnâfına sakat semeni taleb etmemek üzere otuz yedi paraya tevzî' ve ağnâm-ı mezkûrenin mikdâr ve fiyatını mübeyyin yaftalarını hîn-i tevzî'den elli bir gün mürûrunda bize teslîme kethüdâ-yı merkūm ve akçelerini hîn-i tevzî'den doksan bir gün tamamında bize tamamen edâya ve lühûmunun beher vakıyyesini narh-ı cârî üzere kırkar paraya ibâdullâha bey'e kasabbaşı-i mûmâ-ileyhin inzımâm-ı re'y ile esnâf-ı merkūmûn ta'ahhüd ve tarafeynden her birimiz âharın ta'ahhüdünü kabûl eyledik dediklerini kethüdâ-yı merkūm ba'de't-tasdîk ber-mûceb-i nizâm tevzî'e ta'ahhüd eylediklerinden sonra ağnâm-ı mezkûreden mâ'adâ Rumeli celebânından Doriçe tarafından ağnâm celb eden Dimitri zimmînin altı bin ve Ömer Ağa'nın dört bin ve Zağralı Emin Ağa'nın iki bin yedi yüz ve Belgradköylü Panayot zimmînin bin dört yüz ve ma'lûmü'l-esâmî celeb tâifesinin on altı bin re'sleri ki cem'an otuz bin yüz re's kıvırcık ağnâmını dahi ber-vech-i muharrrer verilen nizâm üzere tevzî'a ta'ahhüdlerini kethüdâ-yı merkūm inhâ eylediği İstanbul Mahkemesi'nden huzûr-ı âlîlerine i'lâm olundu.

Fî 2 Ca sene 1237

228 [44b-2] Kiko v. Panayati'nin, Yedikule'deki kasap dükkânı gediğini Metro'ya devrettiği

Kasab ferağı

Mukābele şüd

Ma'rûz[-ı dâ'î-i devlet-i aliyyeleridir ki]

Hüdâvendigâr-ı esbak cennet-mekân firdevs-âşiyân merhûm-ı mağfiret-nişan Sultan Abdülhamid Hân -subbet aleyhi sicâlü'l-afv ve'l-Gufrân- hazretlerinin evkāf-ı şerîflerinden Yedikule hâricinde kâin gayr-ez selhhâne-i mîrî on aded ganem selhhânelerinden ikinci selhhâneye merbût kassab dükkânlarından Arnabud karyesinde hisar dükkânına karib bir bâb dükkân derûnunda bir aded gedik ve yine selhhâne-i merkūmeye merbût kasaba-i Beşiktaş'da Cevizaltında kâin bir bâb dükkân derûnunda nısf hisse gedik ve yine hisse-i mezbûrede Hayreddin Paşa Türbesi kurbünde vâki' bir bâb dükkân derûnunda nısf gedik ve yine kasaba-i mezbûrede Sinan Paşa Câmi'-i şerîfi köşesinde kâin bir bâb dükkân derûnunda nısf hisse gedik ve yine kasaba-i mezbûrede Paşa Mahallesi'nde kahveci dükkânına muttasıl bir bâb dükkân derûnunda nısf hisse gedik Kasımpaşa'da Tatavla nâm mahalde kâin bir bâb dükkân derûnunda kezâlik nısf hisse gedik dördüncü selhhâneye merbût kasaba-i Beşiktaş'da [**45a**] sığır kasabı dükkânına muttasıl bir bâb dükkân derûnunda nısf gedik ve Ortaköy'de selhhâne önünde kâin bir bâb dükkân derûnunda kezâlik nısf hisse gedik ve yine Arnabud köyünde kuyubaşında kâin bir bâb dükkân derûnunda

nısf hisse gedik ve yedinci selhhâneye merbût Kılıç Ali Paşa Mahallesi'nde cânib-i câmi'-i şerîfde kâin bir bâb dükkân derûnunda bir aded gedik mutasarrıfı Kosta v. Nako zimmî hâlik olup terk eylediği dört nefer evlâdından Rumeli'nde Ergiri kazâsında mütemekkine sulbiye kebîre kızı Zokine Nasrâniye ile sulbî kebîr oğlu Metro zimmîden her birine zikr olunan gedikleri ve hisse-i merkûmelerin her birerlerinden dörder sehm i'tibâriyle birer sehmi âdiyen ba'de'l-intikāl mersûme Zokine Nasrâniye tarafından zikri âtî ferağını ikrâra vekâleti şahsını bilir Dito v. Yorgaki ve Sava v. Vasil nâm zimmîler şehâdetleriyle ber-nehc-i şer'î sâbit olan kasab Nikolaki v. Noto zimmî meclis-i şer'-i münîrde müvekkile-i mersûmenin karındaşı mesfûr Metro zimmî tarafından ber-vech-i âtî tasdîka vekîl-i şer'îsi Ortaköylü kassab Kiko v. Panayati nâm zimmî muvâcehesinde hâlâ hâssa kasabbaşısı hâcegân-ı dîvân-ı hümâyûndan es-Seyyid Ali Efendi tarafından mürsel vekîli kassablar kethüdâsı el-Hâc Hasan Ağa b. el-Hâc Osman hâzır olduğu hâlde müvekkile-i gāibe-i mersûme Zokiye Nasrâniye zikr olunan gedikleri ve hisse-i merkûmelerden her birinden dörder sehm i'tibâriyle babam hâlik-i mersûmdan âdiyen bana intikāl eden birer sehm hisse-i şâyi'amı hüsn-i rızâ ve tayyib-i ihtiyârım ve ferağ-ı mu'teber-i kat'î ile bedel-i ma'lûm ve makbûz mukābelesinde karındaşım müvekkil-i mersûm Metro zimmîye bâ-re'y-i mütevellî ferağ ve tefvîz eylediğimde ol dahi teveffüz ve kabûl ve hisse tevzî'ini ustalar ma'rifetleriyle tamamen ahz etmek üzere ta'ahhüd edüp fîmâ ba'd zikr olunan gedikleri ve hisse-i mezkûrelerin her birinden ber-i'tibâr-ı merkūm birer sehmde benim kat'â alâka ve medhalim kalmayup karındaşım müvekkil-i mersûm Metro zimmînin hakk-ı müfavvazı olmuşdur deyü bi'l-vekâle ba'de'l-ikrâr ve't-tasdîk zikr olunan gedikler ve hisse-i merkûmelerin her birinden ber-i'tibâr-ı merkūm birer sehmi kız karındaşı müvekkile-i mersûmenin ferağından ve birer sehmi babası hâlik-i mersûmdan intikālen ki cem'an her birinden ikişer sehmini müvekkil-i mersûm Metro zimmînin zabt ve tasarrufu içün cânib-i vakf-ı müşârun-ileyhimden temessük i'tâsı bâbında vekîl-i mersûm Kiko zimmî istid'â-yı inâyet eylediği İstanbul Mahkemesi'nden huzûr [-ı âlîlerine i'lâm olundu.]

Fî 9 Ca sene 1237

229 [45a-1] Seyyid Mehmed Çavuş b. Hüseyin'in, kefaletinden dolayı Avramaki v. Nikola'dan aldığı parayı iade etmesi gerektiği

3.000 guruş reddi

Mukābele şüd

Ma'rûz[-ı dâ'î-i devlet-i aliyyeleridir ki]

Sarraf tâifesinden Avramaki v. Nikola zimmî meclis-i şer'-i enverde mültezim tâifesinden Mehmed Bey b. Ömer muvâcehesinde tersâne-i âmire çavuşlarından

es-Seyyid Mehmed Çavuş b. es-Seyyid Hüseyin nâm kimesne ile merkūm Mehmed Bey'in sarrafı derûn-ı arzuhâlde mastûrü'l-ism Konarta v. Çelbon nâm Yahûdi hâzır oldukları hâlde merkūm Mehmed Bey nezâret-i hazret-i Şeyhülislâmîde âsûde evkāfdan cennet-mekân firdevs-âşiyân merhûm Sultan Bâyezid-i Velî Han –tâbe serâhu- hazretlerinin vakf-ı şerîfi müstagallâtından haslar kalemi mukāta'asını bin iki yüz otuz dört senesi Martı ibtidasından Şubatı gāyetine değin bir sene zabt etmek üzere bedel-i ma'lûm ile ba'de'l-iltizâm vakf-ı müşârun-ileyh müstegallâtından mukāta'a-i mezkûre dâhilinde olan Şamlar mukāta'asını kendi ifrâz ve sene-i merkūmeye mahsûben hâzır-ı mezbûr es-Seyyid Mehmed Çavuş ile gāibân ani'l-meclis Veliyüddin Bey ve es-Seyyid Ömer Ağa nâm kimesnelere yedi bin yedi yüz elli guruş bedel-i iltizâm ile iştirâken ilzâm eylediğinde onlar dahi bedel-i iltizâm-ı merkūm zimmetlerinde her biri âhara kefîl olarak deynleri olmak üzere merkūm Mehmed Bey'e bir kıt'a temessük i'tâ ben dahi bedel-i iltizâm-i merkūma kefîl bi'l-mâl ve dâmin oldum deyü temessük-ı merkūm bâlâsına tahrîr ve temhîr ettikden sonra meblağ-ı mezbûr yedi bin yedi yüz elli guruşun bin guruşunu sene-i mezbûre Cemâziyelevvelîsi'nin on beşinci gününde nakden ve üç bin yedi yüz elli guruşunu bin iki yüz otuz beş senesi Rebî'ülevvelinin on beşinci gününde gāib-i mezbûr Veliyüddin Bey'in kasr-ı yed eylediği emti'a gümrüğü eshâmından hissesi bedelinden ki cem'an dört bin yedi yüz elli guruşunu mezbûrûndan ahz ü kabz etmekle mâ'adâsı olan üç bin guruşunu dahi mücerred sen bedel-i iltizâm-ı mezkûra kefîl bi'l-mâl olmuşidin deyü bi-gayr-ı hakkın benden ahz etmeğin meblağ-ı merkūmu mezbûr Mehmed Bey'den istirdâd ederim deyü hâzır-ı mezbûr es-Seyyid Mehmed Çavuş'un tasdîkiyle ba'de'd-da'vâ ve'l-istintak mezbûr Mehmed Bey dahi cevâbında bedel-i iltizâm-ı merkūmdan mezbûr es-Seyyid Mehmed Çavuş ile gāibân-ı mezbûrân zimmetlerinde yedime i'tâ eyledikleri temessük mantûkunca her biri âhara kefîl olarak alacağım olan meblağ-ı mezbûr yedi bin yedi yüz elli guruşa mesfûr Avramaki zimmî kefîl bi'l-mâl oldukdan sonra meblağ-ı merkūmun dört bin yedi yüz elli guruşunu merkūmûndan ber-vech-i muharrer kabz etmemle mâ'adâsı olan üç bin guruşunu dahi kefâlet-i merkūmeye binâen müdde'î-i mersûm Avramaki zimmîden ahz ü kabz eyledim deyü müdde'î-i mersûmun da'vâ-yı mezkûresini bi-tamâmihâ ikrâr u i'tirâf etmeğin ikrârı mûcebince bedel-i iltizâma kefâlet-i sahîha ve meşrû'a olmamağla kefâlet-i merkūmeye binâen kabzını mu'terif olduğu meblağ-ı merkūm üç bin guruş mezbûr Mehmed Bey'den red ile müdde'î-i mersûm Avramaki zimmîye teslîm olunmak şer'an lâzım geldiği İstanbul Mahkemesi'nden huzûr [-ı âlîlerine i'lâm olundu.]

Fî 12 Ca sene 1237

230 [45a-2] Kiro v. Kosti'nin, Yedikule'deki kasap dükkânı gediğini İbrahim Usta'ya devrettiği

Kassab ferağı

Ma'rûz[-ı dâ'î-i devlet-i aliyyeleridir ki]

Hüdâvendigâr-ı esbak cennet-mekân firdevs-âşiyân merhûm Sultan Abdülhamid Hân –tâbe serâhu- hazretlerinin evkāf-ı hümâyûnlarından İstanbul'da Yedikule hâricinde vâki' gayr-ez selhhâne-i mîrî on aded ganem selhhânelerinden altıncı selhhâneye merbût kasab dükkânlarından İstanbul'da Sulumanastır nâm mahalde vâki' ma'lûmü'l-hudûd bir bâb kasab dükkânı derûnunda mevcûde beyne'l-hiref gedik tâ'bir olunur vakf-ı âlât-ı lâzıme-i ma'lûmeye mutasarrıf olan Kiro v. Kosti v. Atam nâm zimmî tarafından zikri âtî ferağı ikrâra vekîl olduğu kassablar kethüdâsı el-Hâc Hasan Ağa b. el-Hâc Osman ve Kassab es-Seyyid Hasan Usta b. Hasan şehâdetleriyle ber-nehc-i şer'î sâbit olan cebehâne-i âmire satırcısı Kosta v. Anderya nâm zimmî meclis-i şer'-i enverde hâlâ hâssa kasabbaşısı dergâh-ı âlî kapıcı başılarından es-Seyyid el-Hâc Mustafa Ağa tarafından mürsel vekîli kasablar kethüdâsı mezbûr [**45b**] el-Hâc Hasan Ağa hâzır olduğu hâlde bâ'isü'l-i'lâm kasab ustalarından İbrahim Usta b. Ebûbekir muvâcehesinde müvekkilim mesfûr Kiro zimmî zikr olunan kasab dükkânı derûnunda mevcûde beyne'l-hiref gedik tâ'bir olunan vakf-ı âlât-ı lâzıme-i ma'lûmemi hüsn-i rızâ ve tayyib-i ihtiyârım ve ferağ-ı mu'teber-i kat'î ile merkūm İbrahim Usta'ya bedel-i ma'lûm ve makbûz mukābelesinde bâ-re'y-i mütevellî ferağ ve tefvîz eylediğimde ol dahi ber-vech-i muharrer tefevvüz ve kabûl ve hisse tevzî'ini ustalar ma'rifetleriyle tamamen ahz etmek üzere ta'ahhüd edüp fîmâ ba'd zikr olunan vakf-ı âlât-ı lâzıme-i ma'lûmede benim kat'â alâka ve medhalim kalmayup merkūm İbrahim Usta'nın dâhil-i havza-i tasarrufu olmuşdur dedi deyü bi'l-vekâle ba'de'l-ikrâr ve't-tasdîk âlât-ı lâzıme-i mezkûreyi fâriğ müvekkil-i mesfûr Kiro zimmînin ferağ ve kasr-ı yedinden merkūm İbrahim Usta zabt ve tasarrufu içün cânib-i vakf-ı müşârun-ileyhdan bir kıt'a temessük i'tâsı bâbında istid'â-yı inâyet eylediği İstanbul Mahkemesi'nden huzûr [-ı âlîlerine i'lâm olundu.]

Fî 17 Ca sene 1237

231 [45b-1] Seyyid Ali Ağa b. Hüseyin'in, Kumkapı'daki berber gediğini Mustafa Usta b. Ali'ye sattığı

Berber gediği nakli

Mukābele şüd

Ma'rûz[-ı dâ'î-i devlet-i aliyyeleridir ki]

Mahmiye-i İstanbul'da kâin berber esnâfından es-Seyyid Ali Ağa b. Hüseyin nâm kimesne meclis-i şer'-i enverde yine esnâf-ı mezkûreden Mustafa Usta b. Ali muvâcehesinde berberler kethüdâsı İbrahim Ağa b. el-Hâc Abdurrahman ve berberler şeyhi es-Seyyid eş-Şeyh el-Hâc Osman Efendi b. Salih ve Yiğitbaşı es-Seyyid Mehmed Nuri Ağa b. Osman ve du'âcıları el-Hâc Abdullah Efendi b. Ali ve Çavuş Mustafa Usta b. Ali ve köşe ustası Selim Ağa b. Abdullah hâzır oldukları hâlde mahmiye-i mezbûrede Kumkapı hâricinde vâki' ma'lûmü'l-hudûd bir bâb berber dükkânı derûnunda mevcûde beyne'l-hiref gedik tâ'bir olunur berber âlât-ı lâzıme-i ma'lûmesi yedimde olan bir kıt'a arzuhâlim hâmişinde muharrer derkenâr olunan sûret mûcebince Bursalı Dimitri ismine başmuhâsebe kaleminde mukayyed olup ba'dehû tedâvül-i eydî ile bâ-hücec-i şer'iyye bey' u şirâ olunarak akd-i âti'z-zikrin sudûruna değin yedimde mâl-ı müşterâm olmağla ben ber-vech-i muharrer mâlik olduğum mukayyed ve mu'teber sâlifü'z-zikr berber gediği âlâtını tarafeynden bi'l-îcâb ve'l-kabûl şürût-ı müfsideden ârî bâtten ve sahîhan bi-safkatin vâhidetin yüz elli guruş semen-i makbûza mezbûr Mustafa Usta'ya bey' ve temlîk ve teslîm ol dahi yedimden iştirâ ve temellük ve tesellüm ve kabz ve kabûl edüp mebî'-i mezkûrun tağrîr ve gabnine müte'allika âmme-i da'vâdan her birimiz âharın zimmetini kabûlü hâvî ibrâ ve iskāt dahi etmemizle fîmâ ba'd âlât-ı lâzıme-i mezkûrede benim kat'â alâka ve medhalim kalmayup mezbûr Mustafa Usta'nın mâl-ı müşterâsı olmuşdur deyü ba'de'l-ikrâr ve't-tasdîk mezbûr Mustafa Usta meclis-i şer'-i münîrde ashâb-ı hayrâtdan merhûm Devlethan Vakfı müsakkafâtından zikr olunan Kumkapı hâricinde bir tarafdan sütçü ve bir tarafdan attâr dükkânları beynlerinde kâin mukaddemâ gedikden hâlî bir bâb mağaza ve bir bâb abacı dükkânı olup el-yevm binâ ve inşâ olunan bir bâb dükkânın mukaddemâ mağaza olan mahal ve ebniyesi ile verâsında olan arsa-yı hâliyeyi bi'l-icâreteyn mutasarrıfı olan işbu hâzır bi'l-meclis Abdülhalim Efendi b. Yusuf nâm kimesne iş bu târih-i i'lâmdan beher şehr on dörder buçuk guruşa ve mukaddemâ abacı dükkânı olan mahal ve ebniyeyi kezâlik bi'l-icâreteyn mutasarrıfı olan diğer hâzır bi'l-meclis Halil Alemdâr b. İsmail nâm kimesne kezâlik târih-i merkûrdan beher şehr üçer buçuk guruşa ki cem'an şehriye on sekizer guruş kirâ ile bana îcâr etmeleriyle ol vechile dükkân-ı merkūmda kimesnenin gediği olmayarak müşâhereten müstecir olmamla bâlâda tahrîr olunduğu üzere mukaddemâ başmuhâsebe kaleminde Bursalı Dimitri ismine mukayyed olan bir bâb berber dükkânı derûnunda mevcûde şirâen mâlım olan gedik âlât-ı lâzıme-i mezkûrem esnâfımızın kezâlik derkenâr olunan nizâmları şürûtu üzere civârında vâki' kimesnenin gediği olmayan müsteciri olduğum dükkân-ı merkūma mutasarrıfları hâzırân-ı mezbûrânın rızâlarıyla naklolunup dükkân-ı mezkûrun kadîm gediğinin kaleminde Bursalı Dimitri ismine olan kayd-ı atîki ref' ve terkīn ve müsteciri olduğum dükkân-ı mezkûra naklini müş'ir kendi ismime kayd ile sûret i'tâ

buyrulmak bâbında istidʿâ-yı inâyet eylediğim iʿlâm olunmak matlûbumdur deyü takrîr ve iltimâs ettikte mukırr-ı mezbûr Mustafa Usta'nın takrîr-i meşrûhu esnâf-ı merkūmenin mukayyed ve merʿî olan nizâmları şürûtuna mutâbık idüğünü esnâf-ı hâzirûn-ı mezbûrûn haber verdiklerinde müsteciri olduğu dükkân-ı merkūmun bilâ-gedik mutasarrıfları ve sâhibleri olan hâzırân-ı mezbûrân Abdülhalim Efendi ve Halil Alemdâr dahi dükkân-ı merkūma zikr olunan gediğin naklolunduğuna râzılar olmalarıyla ol vechile mezbûr Mustafa Usta'nın istidʿâsı mûcebince şürût-ı nizâmları üzere sûret iʿtâ buyrulmak bâbında fermân-ı âlîleri sudûru iktizâ eylediği İstanbul Mahkemesi'nden huzûr [-ı âlîlerine iʿlâm olundu.]

Fî 23 Ca sene 1237

232 [45b-2] Loni v. Mike ve ortaklarının, hâzırcı gediğini Fesci Ömer Ağa ile Fesci Mehmed Said Ağa'ya sattıkları

Hâzırcı gediği mübâyaʿası ve ismine kaydı

Maʿrûz[-ı dâʿî-i devlet-i aliyyeleridir ki]

Mahmiye-i İstanbul'da kâin hâzırcı esnâfından Loni v. Mike zimmî şerîkleri Panayot ve karındaşı Kostandi v. Yorgi nâm zimmîler hâzır oldukları hâlde meclis-i şerʿ-i münîrde Fesci Ömer Ağa b. Salih b. Celîdâs? ve Fesci Mehmed Said Ağa b. el-Hâc Mehmed b. Celîdâs? nâm kimesne muvâcehelerinde hâzırcı esnâfının ustabaşıları Manol v. Mihal ve Anton v. Yani nâm zimmîler kezâlik hâzır oldukları mahmiye-i mezbûrede Çarşı-yı Kebîr'de duʿâ meydanında abacılar caddesinde fesciler sûkunda vâkiʿ Anton ve Kirkor zimmîler dükkânları beynlerinde kâin iki kepenk bir bâb dükkân derûnunda mevcûde beyne'l-esnâf hâzırcı gediği tâʿbir olunur âlât-ı lâzıme-i maʿlûmenin nısfı benim ve nısf-ı âharı şerîklerim hâzırân-ı mersûmân Panayot ve Kostandi zimmîlerin yedlerimizde olan iki kıtʿa sûret mantûklarınca akd-i âti'z-zikrin sudûruna değin yedlerimizde mâlımız ve mülkümüz olmağın benim ve şerîklerim hâzırân-ı mersûmân Panayot ve Kostandi zimmîler ber-vech-i muharrer mâlikler olduklarımız hâzırcı [**46a**] gediği tâʿbir olunan âlât-ı lâzıme-i mezkûreyi tarafeynden bi'l-îcâb ve'l-kabûl şürût-ı müfsideden ârî bâtten ve sahîhan bi-safkatin vâhidetin altı bin beş yüz guruşa nısfiyet üzere mezbûrân Fesci Ömer Ağa ve Fesci Mehmed Said Ağa'ya beyʿ ve temlîk ve teslîm eylediğimizde onlar dahi nısfiyet üzere iştirâken iştirâ ve temellük ve tesellüm ve kabz ve kabûl ve semeni olan meblağ-ı merkūm altı bin beş yüz guruşa benimle hâzırân-ı mersûmâna defʿ ve teslîm eylediklerinde biz dahi yedlerinde bi-kadri'l-hısas tamamen ahz ü kabz edüp mebîʿ-i mezkûrun tağrîr ve gabnine müteʿallika âmme-i daʿvâdan tarafeynden her birimiz âharın zimmetini kabûlü hâvî ibrâ ve iskāt dahi etmemizle fîmâ baʿd zikr olunan hâzırcı gediği tâʿbir olunur âlât-ı lâzıme-i maʿlûmede benim hâzırân-ı mesfûran Panayot ve Kostandi zimmîlerin katʿan alâka ve medhalimiz kalmayup

nısfı merkūm Fesci Ömer Ağa'nın ve nısf-ı âharı merkum Fesci Mehmed Said Ağa'nın mâl-ı müşterâları olmuşdur deyü her biri ba'de'l-ikrâr ve't-tasdîk zikr olunan hâzırcı gediği tâ'bir olunur âlât-ı lâzıme-i ma'lûmenin bâyi'ûn-ı mersûmûn Loni ve şerîkleri Panayot ve Kostandi isimlerine başmuhâsebe kaleminde mukayyed olan iki kıt'a sûretleri kaydı ref' ve terkīn ve müşteriyân-ı mezbûrân Fesci Ömer Ağa ve Fesci Mehmed Said Ağa'nın nısfiyet üzere isimlerine kayd ile yedlerine başka başka sûret i'tâsı bâbında istid'â-yı inâyet eyledikleri İstanbul Mahkemesi'nden huzûr [-ı âlîlerine i'lâm olundu.]

Fî 23 Ca sene 1237

233 [46a-1] Mustafa Ağa b. Abdulkādir'in, tütüncü gediğini Seyyid Ömer Ağa'ya sattığı

Tütüncü gediği mübâya'ası

Mukābele şüd

sahîhdir

Ma'rûz[-ı dâ'î-i devlet-i aliyyeleridir ki]

Mahrûse-i Galatasarayı kapıcılarından Mustafa Ağa b. Abdulkādir meclis-i şer'-i münîrde hâlâ dâmâdı bâ'isü'l-i'lâm Ankaralı es-Seyyid Ömer Ağa b. es-Seyyid İbrahim mahzarında esnâf-ı merkūme kethüdâsı vekîli es-Seyyid Mustafa Ağa ve Yiğitbaşı es-Seyyid Abdullah Çelebi ve sâirleri hâzır oldukları hâlde takrîr-i kelâm edüp akd-i âti'z-zikrin sudûruna değin bir kıt'a sûret mantûkunca müstakillen yedimde mâlım ve mülküm olan İstanbul'da Mercan çarşısında turşucu ittisâlinde vâki' ma'lûmü'l-hudûd bir bâb tütüncü dükkânı derûnunda mevcûde maden kaleminde mukayyed beyne'l-esnâf gedik tâ'bir olunan âlât-ı lâzıme-i ma'lûmemi tarafeynden bi'l-îcâb ve'l-kabûl şürût-ı müfsideden ârî bâtten ve sahîhan bi-safkatin vâhidetin üç bin beş yüz guruş semen-i medfû' ve makbûza dâmâdım mezbûr es-Seyyid Ömer Ağa'ya bey' ve temlîk ve teslîm eylediğimde ol dahi ber-vech-i muharrer iştirâ ve temellük ve tesellüm ve kabz ve kabûl edüp mebî'-i mezkûrun tağrîr ve gabnine müte'allika âmme-i da'vâdan tarafeynden her birimiz âharın zimmetini ibrâ-i âmm-ı sahîh-i şer'î ile kabûlü hâvî ibrâ ve iskāt etmemizle ba'de'l-yevm âlât-ı lâzıme-i merkūmede benim kat'â alâka ve medhalim kalmayup dâmâdım mezbûr es-Seyyid Ömer Ağa'nın mülk-i müşterâsı olmuşdur deyü eylediği takrîr-i meşrûhunu mezbûr es-Seyyid Ömer Ağa ba'de't-tasdîk mezbûr es-Seyyid Ömer Ağa âlât-ı lâzıme-i mezkûrenin kaleminde merkūm Kapıcı Mustafa Ağa üzerine olan kayd-ı atîki ref' ve terkīn ve kendi ismine kayd ile yedine müceddeden sûret i'tâsı istid'âsında olmağın istid'âsı üzere âlât-ı lâzıme-i mezkûrenin merkūm Kapıcı Mustafa Ağa üzerinde olan kaydı ref' ve terkīn ve dâmâdı müşteri-i mezbûr es-Seyyid

Ömer Ağa ismine kayd ile sûret i'tâsı iktizâ eylediği İstanbul Mahkemesi'nden huzûr-ı âlîlerine i'lâm olundu.

Fî 25 Ca sene 1237

234 [46a-2] Mehmed Emin Ağa'nın, Salih Ağa b. Mustafa aleyhine açtığı davada iddiasını ispat edemediğinden muarazadan men edildiği

Mu'ârazadan men' berberân

Mukābele şüd

Ma'rûz[-ı dâ'î-i devlet-i aliyyeleridir ki]

Derûn-ı arzuhâlde mezkûrü'l-ism Kahveci Mehmed Emin Ağa b. Hüseyin meclis-i şer'-i münîrde sâhib-i arzuhâl Salih Ağa b. Mustafa muvâcehesinde İstanbul kādıları efendiler hazerâtı nezâretlerinde âsûde evkāfdan merhûm Evliyâ Mehmed Efendi Vakfı'nın mütevellîsi es-Seyyid İsmail Efendi ve berber esnâfının Yiğitbaşısı es-Seyyid Mehmed Nuri Ağa hâzır oldukları hâlde vakf-ı mezkûr müstegallâtından İstanbul'da Zeyrek kurbünde Hızır Bey Mahallesi'nde Hâce Kadın Hamamı civârında vâki' turşucu ve attâr dükkânları karşısında kasab dükkânı sırasında kâin bir bâb dükkân derûnunda mevcûde başmuhâsebede ve aklâm-ı sâirede mukayyed olmayarak beyne'l-esnâf mu'teber Mehmed Emin Usta gediği demekle arîf berber ve kahve gedikleri benim yedimde mâlım ve mülküm ve dükkân-ı mezkûr mezbûr Salih Ağa'nın bi'l-icâreteyn tasarrufunda olup mezbûr Salih Ağa beni dükkân-ı merkūmda san'at-ı mezkûremi i'mâlden men' murâd etmekle suâl olunup dükkân-ı merkūmu bana îcâr edüp san'at-ı mezkûreyi i'mâlime mümâna'at etmemek üzere mezbûr Salih Ağa'ya tenbîh olunmak matlûbumdur deyü takrîr-i meşrûhu üzere eylediği gedik da'vâsı meşrû'a olmadığından mâ'adâ aklâm-ı padişâhîde mukayyed olmadıkları takrîr-i meşrûhundan ve hâmiş-i arzuhâlde muharrer derkenârlardan müstebân olmağla ol vechile kanûnen dahi mu'teber olmayup da'vâ-yı mezkûresiyle mezbûr Salih Ağa'ya suâl dahi tevcîh etmediği müdde'î-i mezbûr Mehmed Emin Ağa'ya tefhîm ve mezbûr Salih Ağa'ya bî-vech-i şer'î mu'ârazadan men' olunduğu İstanbul Mahkemesi'nden huzûr-ı âlîlerine i'lâm olundu.

Fî 14 Ca sene 1237

235 [46a-3] Tevkii Cafer Çelebi Mescidi vakfının kiradaki hamam ve dükkânları ile ilgili davanın Simav kasabasında görülmesi gerektiği

Vakfiye Simav kasabasında

Mukābele şüd

Ma'rûz[-ı dâ'î-i devlet-i aliyyeleridir ki]

Sâdır olan fermân-ı âlişâna imtisâlen meâl-i istidʿâ ve kuyûda nazar olundukta mahmiye-i İstanbul'da Sultan Selim kurbünde vâkiʿ Tevkiʿî Cafer Çelebi Mescidi Vakfı müstegallâtından vilâyet-i Anadolu'da Simav kazâsı pazarında kâin dekâkîn-i müteʿaddide ve hamamın bâ-temessük-ı mütevellî bi'l-icâreteyn mutasarrıfları olan kimesneler senevî icâre-i müeccelelerini cânib-i vakfa edâ edüp lâkin dekâkîn-i mezkûre ve hamamın bi'l-icâreteyn mutasarrıflarından bilâ-veled fevt olanların tasarruflarında olan müsakkafât cânib-i vakfa âid ve mahlûl oldukda taraf-ı vakıfdan muʿaccele-i misliye ve müeccele-i kadîmesiyle âhara îcâr olunmak iktizâ eder iken sâir emlâk misillü verese-i sâireleri zabt-ı daʿvâsıyla âhara icâra mümânaʿat-birle vakf-ı merkûma gadr sevdâsında olmalarıyla sıyâneten li'l-vakf müsakkafât-ı mezkûre mutasarrıflardan bilâ-veled fevt olanların mahlûlleri vukūʿunda mülk misillü sâir verese müdâhale [**46b**] etmeyüp taraf-ı vakıfdan muʿaccele ve müeccele ile icâra mümânaʿat edenlerin menʿi bâbında kazâ-i mezbûr hâkimine hitâben bâ-fermân-ı âlîşân sudûrunu vakf-ı merkūm mütevellîsi sâhib-i arzuhâl es-Seyyid Abbas b. Salih'in istidʿâ eylediği meâl-i arzuhâlinden ve vakf-ı merkūmun mütevellîsi bâ-öşr-i mahsûl mezbûr es-Seyyid Abbas'ın bâ-berât-ı âlîşân üzerinde ve zîrde pazar maʿa dekâkîn der-kazâ-i Simav pazarı ve hamam der-kurb-ı kazâ-i Simav pazarı hâsılâtı vakf-ı merkūm müstegallâtından olup ber-mûceb-i defter-i hakani vakf-ı mezbûr tarafından zabtı içün iki yüz otuz üç senesi hılâlinde defter emini arzıyla emr-i âlî sâdır olmuş idüğü derkenârlar mefhûmlarından müstebân olup bu takrîrce zikr olunan dekâkîn ve hamam mahallinde kadîmden vakf-ı merkūmun icâreteyn ile îcâr olunur müstegallâtından olup ol vechile bilâ-veled fevt olanların mahlûllerini verese-i sâireleri mülk misillü zabt eyledikleri mahallinde vâzıʿu'l-yed olanlar muvâcehelerinde vech-i şerʿî üzere lede'l-murâfaʿa zâhir ve mütehakkık olduğu sûretde işbu arzuhâle merbût olan fetvâ-yı şerîfe mûcebince mülk misillü dekâkîn-i mezkûreye ve hamam-ı mezkûra ve mütevellî-i merkūmun taraf-ı vakıfdan bi'l-icâreteyn icârına müdâhale ve mümânaʿat edenler mahallinde maʿrifet-i şerʿle menʿ ve defʿ olunmak bâbında kazâ-i merkūm hâkimine hitâben fermân-ı âlîşân sudûru muvâfık-ı şerʿ-i şerîf ve muktezâ-yı maslahat idüğü imtisâlen li'l-emri'l-âlî İstanbul Mahkemesi'nden huzûr-ı âlîlerine iʿlâm olundu.

Fî 23 Ca sene 1237

236 [46b-1] Taşçı Yurdam v. Yani'nin vârislerinin, taşçı dükkânı gediği hususunda Taşçı İlya v. Mihal ile sulh oldukları

Taşçı gediği muʿârazadan menʿ

Mukābele şüd

Maʿrûz[-ı dâʿî-i devlet-i aliyyeleridir ki]

Derûn-ı arzuhâlde mastûrü'l-ism olup bundan akdem hâlik olan Taşçı Yurdam v. Yani zimmînin verâseti zevcesi Kelane bt. Atam Nasrâniye ile sulbî kebîr oğulları Petrak ve Yuvan zimmîlere münhasıra ba'dehû mesfûre Kelane Nasrâniye dahi hâlike olup verâseti oğulları mesfûran Petrak ve Yuvan zimmîlere münhasıra ba'dehâ mesfûr Yuvan zimmî dahi hâlik olmağla verâseti zevcesi Despino bt. Nikola Nasrâniye ile sulbî kebîr oğlu Nikola ve sulbiye kebîre kızı Ezmarağda Nasrâniyeye münhasıra ve tashîh-i mesele-i mîrâsları bi-hükmi'l-münâsahati'ş-şer'iyye kırk sekiz sehmden olup sihâm-ı mezbûrenin yirmi dört sehmi mersûm Petrak zimmîye ve üç sehmi zevce-i mesfûre Despino Nasrâniyeye ve on dört sehmi mersûm Nikola zimmîye ve yirmi sehmi mersûme Ezmarağda Nasrâniye'ye isâbeti tahakkukundan sonra sâhibey-i arzuhâlden mesfûr Nikola zimmî ve mu'arrefetü'ş-şahs anası mersûme Despino Nasrâniye meclis-i şer'-i enverde zikri âtî gedik âlâtının nısf-ı şâyi'ine vaz'-ı yedi mütehakkık olan derûn-ı arzuhâlde mastûrü'l-ism Taşçı İlya v. Mihal nâm zimmî muvâcehesinde mahmiye-i İstanbul'da Kumkapı'da vâki' ma'lûmü'l-hudûd bir bâb taşçı dükkânı derûnunda mevcûde beyne'l-hiref gedik tâ'bir olunur âlât-ı lâzıme-i ma'lûme hâmiş-i arzuhâlimizde derkenâr olunan sûret mûcebince mûrisimiz hâlik-i evvel-i mersûmun ile'l-helâk yedinde mâlı ve mülkü olup ba'de helâkihi ber-tashîh-i merkūm münâsahaten bizimle verese-i sâiresine mevrûs olmuşken mesfûr İlya zimmî âlât-ı lâzıme-i mezkûreyi bi-gayr-ı hakkın fuzûlî zabt etmekle âlât-ı muharrere-i mezkûreden ber-tashîh-i merkūm cem'an hissemize isâbet eden on yedi sehm hissemizi mersûm İlya zimmîden taleb ederiz deyü da'vâ eylediğimizde ol dahi cevâbında âlât-ı muharrere-i mezkûre hâlik-i evvel-i mersûmun sağlığında yedinde mâlı olduğunu ikrâr lâkin hâlik-i sâlis-i mersûm Yuvan zimmî babası mersûmdan ve anası hâlike-i sâniye-i mesfûreden mevrûs nısf hissesini bin iki yüz on dokuz senesi Recebinin on dokuzuncu günü târihiyle müverraha ve ol târihde vilâyet-i Anadolu'da Turgudlu kazâsı nâibi olan el-Hâc Mehmed Efendi'nin imzâ ve hatmini hâviye yedimde olan bir kıt'a hüccet-i şer'iyye mantûkunca sağlığında tarafeynden bi'l-îcâb ve'l-kabûl bâtten ve sahîhan beş yüz guruş semen-i makbûza Anderya v. Marat nâm zimmîye bey' ve Âsitâne-i aliyyede kabz etmek üzere teslît eylediğinde ol dahi ba'de'l-iştirâ Âsitâne-i aliyyeye gelüp kabz ettikden sonra mesfûr Anderya zimmî dahi bin iki yüz yirmi sekiz senesi Şevvâli'l-mükerreminin on beşinci günü târihiyle muvarraha ve ol târihde İstanbul'da Ahî Çelebi mahkemesi nâibi olan es-Seyyid Mehmed Râşid Efendi'nin imzâ ve hatmini hâviye yedimde olan diğer hüccet-i şer'iyye mûcebince kezâlik bâtten ve sahîhan tarafeynden bi'l-îcâb ve'l-kabûl yedi yüz elli guruş semen-i makbûza bana bey' ve teslîm ben dahi iştirâ ve kabz eylediğimde hâlik-i sâlis-i mersûm Yuvan zimmî Âsitâne'de bana mülâki olup benim bey' eylediğim nısf gediği sen iştirâ etmişsin haz etdüm mübârek olsun deyü tebrîk dahi edüp ol vechile âlât-ı muharrere-i mezkûrenin nısf-ı şâyi'i mülk-i müşterâm olmak üzere bi-hakkın zabt ederim

deyü inkârımıza mukārin eylediği def‘i isbât edememekle bizi tahlîf sûretde iken bâ-vesâtet-i muslihîn da‘vâ-yı mezkûremizden mesfûr İlya yüz elli guruş bedel-i makbûz ve müstehlek üzerine ba‘de akdi’l-musâlaha ve’l-kabûl husûs-ı mezkûra ve bedel-i müstehlek-i merkūmun istirdâdına müte‘allika âmme-i da‘vâdan tarafeynden her birimiz âharın zimmetini kabûlü hâvî ibrâ ve iskāt edüp fîmâ ba‘d zikr olunan taşçı dükkânı gediğine müte‘allika mesfûr İlya zimmî ile kat‘â da‘vâ ve nizâ‘ ve husûmetimiz kalmadı deyü ikrâr ve tasdîkleri İstanbul Mahkemesi’nden huzûr [-ı âlîlerine i‘lâm olundu.]

Fî 24 Ca sene 1237

237 [47a-1] Rum milletinden Panayot’un kızı Simi’nin Müslüman olduğu

Ma‘rûz[-ı dâ‘î-i devlet-i aliyyeleridir ki]

İstanbul’da Balatkapısı dâhilinde Parmakkapı ittisâlinde Cellâd Mahmud hânesi demekle meşhûr menzilde mütemekkin Rum tâifesinden ve dülger kalfalarından Panayot nâm zimmînin sulbiye mürâhika kızı tahmînen on bir yaşında âkıle ve mümeyyize Simi meclis-i şer‘-i münîrde bi’t-tav‘ ve’r-rızâ bi-hidâyetillâhi te‘âlâ cemî‘ edyân-ı bâtıladan teberrî ve ityân-ı kelimeteyn-i şehâdeteny ile İslâmı kabûl edüp şeref-i İslâmla müşerrefe oldukda bi’t-taleb kendüye Hibetullâh tesmiye olunduğu İstanbul Mahkemesi’nden huzûr [-ı âlîlerine i‘lâm olundu.]

Fî 2 C sene [12]37

238 [47a-2] Anbar-ı âmireden habbâzan esnafına dağıtılacak olan buğdayın cins ve fiyatının belirlenmesi

Ma‘rûz[-ı dâ‘î-i devlet-i aliyyeleridir ki]

Sâdır olan fermân-ı âlîlerine imtisâlen işbu telhîs mûcebince bu def‘a mîrî anbarlarından habbâzân esnâfına tevzî‘ ve i‘tâ buyrulan kırk bin keyl zahâyirin on bin beş yüz keyli Arnabud Taygan hıntası olup beher keyli yüz altmış iki paraya ve on iki bin beş yüz keyli Arnabud Hoca Bey hıntası olup beher keyli yüz altmış iki paraya ve üç bin yedi yüz elli keyli korno hıntası olup beher keyli yüz altmış paraya ve altı bin iki yüz elli keyli kokoroz olup beher keyli yüz elli paraya ve iki bin beş yüz keyli erzen-i cedîd olup beher keyli yüz yirmi paraya ve iki bin beş yüz keyli erzen-i atîk olup beher keyli yüz yirmi paraya olmağla zahâyir-i mezkûrenin ecnâs ve fiyatı minvâl üzere idüğü ihbâr olunduğu İstanbul Mahkemesi’nden huzûr [-ı âlîlerine i‘lâm olundu.]

Fî 6 C sene 1237

239 [47a-3] Anbar-ı âmireden habbâzan esnafına dağıtılacak olan buğdayın cins ve fiyatının belirlenmesi

Maʿrûz[-ı dâʿî-i devlet-i aliyyeleridir ki]

Sâdır olan fermân-ı âlîlerine imtisâlen işbu telhîsi mûcebince bu defʿa mîrî anbarından habbâzân esnâfına tevzîʿ ve iʿtâ buyrulan kırk bin keyl zahâyirin on iki bin beş yüz keyli Taygan-ı Arnabud hıntası olup beher keyli yüz altmış iki paraya ve on iki bin beş yüz keyli Hoca Bey-i Arnabud hıntası olup beher keyli yüz altmış iki paraya ve üç bin yedi yüz elli [keyli] Korno hıntası olup beher keyli yüz altmış iki paraya ve altı bin iki yüz elli keyli kokoroz olup beher keyli yüz elli paraya ve iki bin beş yüz keyli erzen-i cedîd olup beher keyli yüz yirmi paraya ve iki bin beş yüz keyli erzen-i atîk olup beher keyli yüz yirmi paraya olmağla zahâyir-i mezkûrenin ecnâs ve fiyatı minvâl-i muharrer üzere idüğü ihbâr olunduğu İstanbul Mahkemesi'nden huzûr [-ı âlîlerine iʿlâm olundu.]

Fî 11 C sene 1237

240 [47a-4] Yorgi v. Apostol'un ipekçi gediğini İsbir v. Yorgi'ye sattığı

Kazzâz gediği 3.000 guruşa

Mukābele şüd

Maʿrûz[-ı dâʿî-i devlet-i aliyyeleridir ki]

Kazzâz esnâfından Yorgi v. Apostol nâm zimmî meclis-i şerʿ-i münîrde kazzâzlar kethüdâsı Abdüllatif Ağa ve Yiğitbaşıları Mehmed ve sâir maʿlûmü'l-esâmî ustaları hâzır oldukları hâlde bâʿisü'l-iʿlâm İsbir v. Yorgi nâm zimmî muvâcehesinde takrîr-i kelâm edüp İstanbul'da bezzâzistân-ı atîk civârında Çakır Ağa sûkunda kâin maʿlûmü'l-hudûd bir kepenkli bir bâb kazzâz dükkânı derûnunda mevcûde bir gedik iʿtibâriyle başmuhâsebe kaleminde mukayyed beyne'l-hiref gedik tâʿbir olunur akd-i âti'z-zikrin sudûruna değin bir kıtʿa sûret mantûkunca yedimde mâlım ve mülküm olan âlât-ı lâzıme-i maʿlûmemi tarafeynden bi'l-îcâb ve'l-kabûl şürût-ı müfsideden ârî bâtten ve sahîhan bi-safkatin vâhidetin mersûm İsbir zimmîye üç bin guruş semen-i medfûʿ ve makbûza beyʿ ve temlîk ve teslîm eylediğimde ol dahi ber-vech-i muharrer iştirâ ve temellük ve tesellüm ve kabz ve kabûl edüp mebîʿ-i mezkûrun tağrîr ve gabnine müteʿallika âmme-i daʿvâdan tarafeynden her birimiz âharın zimmetini ibrâ-i âmm-ı sahîh-i şerʿî ile kabûlü hâvî ibrâ ve iskāt etmemizle fîmâ baʿd âlât-ı lâzıme-i mezkûre mersûm İsbir zimmînin mülk-i müşterâsı olup benim katʿâ alâka ve medhalim kalmamışdır deyü baʿde'l-ikrâr ve't-tasdîk âlât-ı lâzıme-i mezkûrenin kaleminde mesfûr Yorgi zimmî üzerine olan kayd-ı atîki refʿ ve terkîn-birle mesfûr İsbir zimmî ismine kayd ve yedine nizâmları şürûtu üzere bir kıtʿa sûret iʿtâsı bâbında istidʿâ-yı inâyet etmeğin istidʿâsı üzere gedik-i mezkûrun

mesfûr Yorgi zimmî üzerine olan kaydı ref‘ ve müşteri-i mersûm İsbir zimmî üzerine kayd ile sûret i‘tâ buyrulmak iktizâ eylediği İstanbul Mahkemesi’nden huzûr-ı âlîlerine i‘lâm olundu.

Fî 6 C sene 1237

241 [47a-5] Küçük Yani v. Yaşto ile ortağı Hüseyin Ağa b. Hasan’ın zeytinyağı semeninde sulh oldukları

Revgan-ı zeyt semeninden 4.099 guruş hüküm tarafeynin yedlerinde olan tulum ve yedeği dahi taksîm

Ma‘rûz[-ı dâ‘î-i devlet-i aliyyeleridir ki]

Revgan-ı zeyt tüccârından sâhib-i arzuhâl Movlovalı Küçük Yani v. Yaşto nâm zimmî meclis-i şer‘-i hatîrde şerîki derûn-ı arzuhâlde mastûrü’l-ism Yağcıbaşı Movlovalı el-Hâc Hüseyin Ağa b. Hasan nâm kimesne muvâcehesinde ben bin iki yüz otuz altı senesi Muharremi’l-harâmı gurresinde mâlımdan on beş bin guruş ve mezbûr el-Hâc Hüseyin Ağa dahi mâlından yedi bin beş yüz guruş ifrâz ve birbirine halt ile fâide-i hâsılanın sülüsânı benim ve sülüsü mezbûr el-Hâc Hüseyin Ağa’nın olmak üzere revgan-ı zeyt ve sabun ve üzüm ve çam kabuğu bey‘ u şirâsına akd-i şirket-birle işbu târihe gelince şerîkler olup bu def‘a fesh-i akd-i şirket-birle hesâbımızı mahallinde tüccâr huzûrunda ma‘rifet-i şer‘le yegân yegân sahîhan rü’yet eylediğimizde ruûs-ı mâl-ı mezkûra sekiz bin yedi yüz yirmi sekiz guruş on sekiz para zarâr terettüb etmekle meblağ-ı mezkûrdan benim re’s-i mâl-i mezkûruma göre sülüsân hisseme beş bin sekiz yüz on sekiz guruş otuz dokuz para ve mezbûr el-Hâc Hüseyin Ağa’nın kezâlik re’s-i mâlına göre sülüs hissesine iki bin dokuz yüz dokuz guruş on dokuz para isâbet edüp lâkin lede’l-muhâsebe benim şerîkim mezbûr el-Hâc Hüseyin Ağa zimmetinde re’s-i mâl-i mezkûrumdan dört bin dokuz yüz dokuz guruş sahîhan alacağım zuhûr [**47b**] etmekle meblağ-ı mezkûr dört bin dokuz yüz dokuz guruşu bana edâya ve tarafeyn yedlerinde mâl-ı şirketden ma‘lûmü’l-aded tulum ve yedek mevcûd olmağla âhara füruht olundukta yine beynimizde islâsen iktisâm olunmak üzere mezbûr el-Hâc Hüseyin Ağa ta‘ahhüd etmekle meblağ-ı mezbûr dört bin dokuz yüz dokuz guruş ve zikr olunan tulum ve yedekden mâ‘adâ ancak husûs-ı şirkete ve hesâbda galat vukū‘una müte‘allika âmme-i da‘vâdan tarafeynden her birimiz âharın zimmetini ibrâ-i âmm-ı sahîh-i şer‘î ile kabûlü hâvî ibrâ ve iskāt eyledik dediğini mezbûr el-Hâc Hüseyin Ağa tasdîk ve ber-vech-i meşrûh kabûlü hâvî ibrâ eylediğini ibrâdan müstesnâ olunan meblağ-ı mezkûr dört bin dokuz yüz dokuz guruş zimmetinde sahîhan el-yevm deyni olduğunu tâyi‘an ve kat‘iyyen ikrâr u i‘tirâf ve meblağ-ı mezkûr dört bin dokuz yüz dokuz guruşu çend rûz zarfında müdde‘î-i mesfûra edâya ve tarafeyn yedlerinde olan tulum ve yedeği dahi ba‘de’l-bey‘ beynlerinde

islâsen taksîm etmek üzere müteʿahhid olduğu İstanbul Mahkemesi'nden huzûr [-ı âlîlerine iʿlâm olundu.]

Fî-gurre-i C sene 1237

242 [47b-1] Ayşe Hatun bt. Mustafa ile Yağlıkçı Abdullah Ağa b. Mehmed'in menzil davasında birbirlerinin zimmetlerini ibrâ ettikleri

Nısf-ı menzil davâsından fâriğ teberruʿan bi-tarîkı's-sulh 200 guruş teslîm

Maʿrûz[-ı dâʿî-i devlet-i aliyyeleridir ki]

İstanbul'da simkeşhâne kurbünde Sarrac İshak Mahallesi ahâlîsinden olup bin iki yüz on üç senesi Hacc-ı şerîfe azîmet ve baʿde edâi'l-hac iki yüz on dört senesi Muharreminde medîne-i Halebü'ş-şehbâ'da fevt olan mevkūfât kalemi hulefâsından Zaʿîm el-Hâc Mustafa Efendi b. Ahmed'in sulbiye kızı sâhibe-i arzuhâl Âişe Hatun tarafından ber-vech-i âtî ibrâya vekîl-i müseccel-i şerʿîsi zâtı muʿarrefe Şerîfe Emine bt. es-Seyyid Ahmed nâm hatun meclis-i şerʿ-i münîrde zikri âtî menzile vazʿ-ı yedi mütehakkık olan derûn-ı arzuhâlde mezkûrü'l-ism Yağlıkçı es-Seyyid Abdullah Ağa b. Mehmed nâm kimesne muvâcehesinde nezâret-i dâʿîlerinde âsûde evkāfdan zikr olunan Sarrac İshak Mahallesi Câmiʿ-i şerîfi Vakfı'nın mütevellîsi Mehmed Bedreddin Efendi b. el-Hâc Ahmed Efendi tarafından mürsel vekîli Câbî-i vakf Hâfız Mehmed Derviş Efendi b. el-Hâc Ömer hâzır olduğu hâlde vakf-ı mezbûr müsakkafâtından mahalle-i mezbûrede vâkiʿ bir tarafdan vakf-ı mezbûrdan işbu hâzır bi'l-meclis Mehmed Ağa b. Abdullah ile zevcesi gāibetü ani'l-meclis Zeliha bt. Hüseyin tasarruflarında olan müfrez menzil ve bir tarafdan yine vakf-ı mezbûrdan Emine Hatun tasarrufunda olan menzil ve bir tarafdan vakf-ı âhardan Yağlıkçı Ahmed Ağa ve Küttâbdan Süleyman Efendi tasarruflarında olan menziller ve taraf-ı râbiʿi tarîk-i âm ile mahdûd ve müştemilât-ı maʿlûmeyi hâvî şehriye yirmi akçe icâreli bir bâb menzil ile ittisâlinde olan müfrez menzil ve civârında kâin diğer menzil müteveffâ-i mezbûr el-Hâc Mustafa Efendi'nin hayâtında ile'l-vefât bâ-temessük-ı mütevellî bi'l-icâreteyn müstakillen taht-ı tasarrufunda olup baʿde vefâtihi sulbiye kızları müvekkilem mezbûre Âişe ile Fâtıma Hatunlara âdiyen intikāl edüp lâkin müvekkilem mezbûre Âişe Hatun ol târihde sagīre bulunmak takrîbiyle tesviye-i umûruna kıbel-i şerʿden vasiyy-i mansûbu olan vâlidesi müteveffât Naile bt. Abdullah nâm Hatun hayâtında bi'l-vesâye menâzil-i mezkûrenin nısf hisse-i şâyiʿalarını bedel-i mislinden noksan olan sekiz yüz guruş bedel-i makbûz mukābelesinde sene-i mezbûre Cemâziyelâhiresinin yirminci günü İstanbul Kādısı esbak merhûm es-Seyyid Mehmed Nureddin Efendi'den aldığı bir kıtʿa izin hücceti mantûkunca Ömer Efendi'ye bâ-re'y-i mütevellî baʿde'l-ferağ merkūm Ömer Efendi ile merkūme Fâtıma Hatun dahi mecmūʿ-ı menâzil-i mezkûreyi sene-i mezbûre Recebinin on

dördüncü günü hüsn-i rızâlarıyla mezbûre Nâile Hatun'a bâ-re'y-i mütevellî ba'de'l-ferağ mezbûre Nâile Hatun dahi iki yüz on sekiz senesi Şevvâli'l-mükerreminin on beşinci günü ancak işbu menzil-i mahdûd-ı mezkûru hüsn-i rızâsıyla işbu mezbûr Abdullah Ağa ve karındaşı es-Seyyid Mustafa Ağa'ya kezâlik bâ-re'y-i mütevellî bi'l-münâsafa ba'de'l-ferağ merkūm es-Seyyid Mustafa Ağa dahi menzil-i mahdûd-ı mezkûrda olan nısf hisse-i şâyi'asını hüsn-i rızâsıyla kezâlik bâ-re'y-i mütevellî karındaşı merkūm es-Seyyid Abdullah Ağa'ya fâriğ olmağla ol vechile menzil-i mahdûd-ı mezkûrun mecmû'u merkūm es-Seyyid Abdullah Ağa'nın el-yevm tasarrufunda olup lâkin müvekkilem mezbûre Âişe Hatun pederi merkūm el-Hâc Mustafa Efendi'nin hîn-i vefâtında sagīre bulunup bedel-i mezkûr dahi müteveffâ-i mezbûrun defter-i kassâmına idhâl olmayup ve müvekkilem mezbûre ba'de'l-bülûğ ferağ-ı mezkûru dahi mücîze olmamağla menzil-i mahdûd-ı mezkûrun nısf-ı şâyi'inden bâ-re'y-i mütevellî keff-i yed ve müvekkilem mezbûre içün bana teslîme merkūm es-Seyyid Abdullah Ağa'ya tenbîh olunmak bi'l-vekâle murâdımdır deyü da'vâya tasaddî etmişdim el-hâletü hâzihî merkūm es-Seyyid Abdullah Ağa müvekkilem mezbûre içün bana mâlından bi-tarîkı's-sulh teberru'an iki yüz guruş def' ve teslîm ve umûruna sarfla istihlâke emr eylediğinde ben dahi yedinden bi'l-vekâle ahz ü kabz ve emri üzere müvekkilem mezbûrenin umûruna sarfla istihlâk edüp bi'l-vekâle ferağ-ı mezkûru mücîze olmamla bi'l-cümle menzil-i mezkûr husûsuna ve meblağ-ı müstehlek-i merkūmun istirdâdına ve sâir cemî' hukūk-ı şer'iyyeye müte'allika âmme-i de'âvî ve mutâlebât ve kâffe-i eymân ve muhâsamâtdan tarafeynden her birimiz müvekkilem mezbûreye izâfetle âharın zimmetini şürût-ı müfside ve uhûd-ı mübtileden ârî ibrâ-i âmm-ı sahîh-i şer'î ve iskāt-ı tamm-ı sarîh-i mer'î ile bi'l-asâle ve bi'l-vekâle ibrâ ve iskāt ve her birimiz ber-vech-i muharrer âharın asâleten ve vekâleten ibrâsını kabûl eyledik deyü ikrâr ve tasdîkleri İstanbul Mahkemesi'nden huzûr-ı âlîlerine i'lâm olundu.

Fî 13 Ca sene 1237

243 [47b-2] Ayşe Hatun bt. Mustafa ile Teberdâr Mustafa Ağa b. Mehmed'in nısf-ı menzil davasında birbirlerinin zimmetlerini ibrâ ettikleri

Nısf-ı menzilin ferağında mücîze olmamağla bi-tarîkı's-sulh 100 guruş teberru'an teslîm

Mukābele şüd

Ma'rûz[-ı dâ'î-i devlet-i aliyyeleridir ki]

İstanbul'da simkeşhâne kurbünde Sarrac İshak Mahallesi ahâlîsinden olup bin iki yüz on üç senesi Hacc-ı şerîfe azîmet ve ba'de edâi'l-hac iki yüz on dört senesi

Muharreminde medîne-i Halebü'ş-şehbâ'da fevt olan mevkūfât kalemi hulefâsından Za'îm el-Hâc Mustafa Efendi b. Ahmed'in sulbiye kızı Âişe Hatun tarafından ber-vech-i âtî ibrâya vekîl-i müseccel-i şer'îsi zâtı mu'arrefe Şerîfe Emine bt. es-Seyyid Ahmed [**48a**] nâm hatun meclis-i şer'-i münîrde zikri âtî menzile vaz'-ı yedi mütehakkık olup kendi nefsinden asıl ve vâlidesi Emetullah bt. Mustafa nâm Hatun tarafından husûs-ı âtîde vekîl-i sâbitü'l-vekâlesi Teberdâr Mustafa Ağa b. Mehmed nâm kimesne muvâcehesinde nezâret-i dâ'îlerinde âsûde evkāfdan zikr olunan Sarrac İshak Mahallesi Câmi'-i şerîfi Vakfı'nın mütevellîsi Mehmed Bedreddin Efendi b. el-Hâc Ahmed Efendi tarafından mürsel vekîli Câbî-i vakf Hâfız Mehmed Derviş Efendi b. el-Hâc Ömer hâzır olduğu hâlde vakf-ı merkūm müsakkafâtından mahalle-i mezbûrede vâki' bir tarafdan mahalle-i mezbûre müezzinlerine süknâsı meşrûta menzil ve bir tarafdan Zenneci Mehmed Ağa menzili ve tarafeyni tarîk-i âm ile mahdûd müştemilât-ı ma'lûmeyi hâvî şehriye elli akçe icâreli bir bâb menzil ve civârında kâin birbirine muttasıl iki bâb menzil müteveffâ-i mezbûr el-Hâc Mustafa Efendi'nin hayâtında ile'l-vefât bâ-temessük-ı mütevellî bi'l-icâreteyn müstakillen taht-ı tasarrufunda olup ba'de vefâtihi sulbiye kızları müvekkilem mezbûre Âişe ile Fâtıma Hatunlara âdiyen intikāl edüp lâkin müvekkilem mezbûre Âişe Hatun ol târihde sagīre bulunmak takrîbiyle tesviye-i umûruna kıbel-i şer'den vasiyy-i mansûbesi olan vâlidesi müteveffât Naile bt. Abdullah nâm Hatun hayâtında bi'l-vesâye menâzil-i mezkûrenin nısf-ı şâyi'lerini sekiz yüz guruş bedel-i makbûz mukābelesinde sene-i mezbûre Cemâziyelâhiresinin yirminci günü İstanbul Kādısı esbak merhûm es-Seyyid Mehmed Nureddin Efendi'den aldığı bir kıt'a izin hücceti mantûkunca sene-i mezbûre Recebinin on dördüncü günü el-Hâc Ömer Efendi'ye bâ-re'y-i mütevellî ba'de'l-ferağ merkūm el-Hâc Ömer Efendi ile merkūme Fâtıma Hatun dahi menâzil-i mezkûreyi yevm-i merkūmda hüsn-i rızâlarıyla mezbûre Nâile Hatun'a bâ-re'y-i mütevellî ba'de'l-ferağ mezbûre Nâile Hatun dahi iki yüz yirmi sekiz senesi Recebinin on birinci günü ancak menzil-i mahdûd-ı mezkûru Ferahşad Kadın bt. Abdullah'a hüsn-i rızâsıyla kezâlik bâ-re'y-i mütevellî ba'de'l-ferağ mezbûre Ferahşad Kadın dahi fevt olup menzil-i mahdûd-ı mezkûr sulbiye sagīre kızı Hadice'ye ba'de'l-intikāl sagīre-i mezbûrenin babası ve velisi el-Hâc Hüseyin Ağa b. el-Hâc Ebûbekir menzil-i mahdûd-ı mezkûru iki yüz yirmi yedi senesi Şevvâlin yirmi birinci günü iki bin guruş bedel-i makbûz mukābelesinde bâ-mesmûğ-ı şer'î ve bâ-ma'rifet-i mütevellî bi'l-vesâye Mehmed Emin Efendi'ye ba'de'l-ferağ mezbûr Mehmed Emin Efendi dahi menzil-i mezkûru yevm-i merkūmda bâ-re'y-i mütevellî mezbûr el-Hâc Hüseyin Ağa'ya ba'de'l-ferağ mezbûr el-Hâc Hüseyin Ağa dahi menzil-i mezkûru yine bâ-re'y-i mütevellî işbu mezbûrân Mustafa Ağa ile vâlidesi Emetullah Hatun'a ale'l-iştirâk fârig olmağla ol vechile menzil-i mahdûd-ı mezkûr mezbûrân Mustafa Ağa ve Emetullah Hatun'un el-yevm bi'l-münâsafa tasarruflarında olup lâkin müvekkilem mezbûre Âişe Hatun

pederi merkūm el-Hâc Mustafa Efendi'nin hîn-i vefâtında sagīr bulunup menzil-i mezkûr dahi müteveffâ-i mezbûrun defter-i kassâmına idhâl olmayup ve müvekkilem mezbûre ba'de'l-bülûğ ferağ-ı mezkûru dahi mücîze olmamağla menzil-i mahdûd-ı mezkûrun nısf-ı şâyi'inden bâ-re'y-i mütevellî keff-i yed ve müvekkilem mezbûre içün bana teslîme asıl ve vekîl-i merkūm Mustafa Ağa'ya tenbîh olunmak bi'l-vekâle murâdımdır deyü da'vâya tasaddî etmişdim el-hâletü hâzihî merkūm Mustafa Ağa kendi mâlından müvekkilem merkūme içün bana bi-tarîkı's-sulh teberru'an iki yüz guruş def' ve teslîm ve umûruna sarfla istihlâke emr eylediğinde ben dahi yedinden bi'l-vekâle ahz ü kabz ve emri üzere müvekkilem mezbûrenin umûruna sarfla istihlâk edüp bi'l-vekâle ferağ-ı mezkûru mücîze olmamla bi'l-cümle menzil-i mezkûr husûsuna meblağ-ı müstehlek-i merkūmun istirdâdına ve sâir cemî' hukūk-ı şer'iyyeye müte'allika âmme-i de'âvî ve mutâlebât ve kâffe-i eymân ve muhâsemâtdan tarafeynden her birimiz müvekkilem mezbûreye izâfetle âharın zimmetini şürût-ı müfside ve uhûd-ı mübtileden ârî ibrâ-i âmm-ı sahîh-i şer'î ve iskāt-ı tamm-ı sarîh-i mer'î ile bi'l-asâle ve bi'l-vekâle ibrâ ve iskāt ve her birimiz ber-vech-i muharrer âharın asâleten ve vekâleten ibrâsını kabûl eyledik deyü ikrâr ve tasdîkleri İstanbul Mahkemesi'nden huzûr [-ı âlîlerine i'lâm olundu.]

Fî 18 Ca sene 1237

244 [48a-1] Terkin edilmiş kayıt

<<Sarraf tâifesinden sâhib-i arzuhâl Sofçu Dervişoğlu Andon v. Agob nam zimmî meclis-i şer'-i münîrde derûn-ı arzuhâlde mezkûrü'l-ism kuzâttan es-Seyyid Hasan Hilmi Efendi b. Hüseyin muvâcehesinde bin iki yüz otuz beş senesi Saferi'l-hayrının yirmi altıncı günü târihiyle muvarraha>>

245 [48a-2] Seyyid Hasan Hilmi Efendi'nin, Derviş oğlu Andon v. Agob'a olan borcunu ödemesi gerektiği

10.000 guruş hüküm

Ma'rûz[-ı dâ'î-i devlet-i aliyyeleridir ki]

Sarraf tâifesinden sâhib-i arzuhâl Sofçu Derviş oğlu Andon v. Agob nâm zimmî meclis-i şer'-i münîrde derûn-ı arzuhâlde mastûrü'l-ism kuzâtdan es-Seyyid Hasan Hilmi Efendi b. Hüseyin muvâcehesinde bin iki yüz otuz beş senesi Saferi'l-hayrının yirmi altıncı günü târihiyle müverraha işbu yedimde olan bir kıt'a hüccet-i şer'iyye nâtık olduğu üzere mûmâ-ileyh es-Seyyid Hasan Hilmi Efendi zimmetinde târih-i merkūmda olan ibrâmızdan müstesnâ bedel-i sulh-i sahîh-i şer'iyyeden ve cihet-i karzdan alacak hakkım olan on dört bin guruş ve ba'dehû sene-i mezbûre şehr-i Rebî'ülevveli gurresi târihiyle müverrah bir kıt'a tahvîl mûcebince yine cihet-i

karzdan elli guruş sene-i mezbûre şehr-i Rebîʿülâhir gurresinden on bir ay tamamına değin vilâyet-i Rumeli'nde Meristro kazâsında nâibü'ş-şerʿi'ş-şerîf olmağla yedime iʿtâ eylediği bir kıtʿa emir tahvîli mûcebince beher şehr bin ellişer guruşdan müddet-i mezbûreden bi-şartü'r-rücûʿ kapıkethüdâsı olan Seydâ Efendi'ye mâlımdan medfûʿum olan on bir bin beş yüz elli guruş ve harc-ı bâb ve ibkā nâmıyla kezâlik mâlımdan medfûʿum olan yedi yüz elli guruş ki min-haysü'l-mecmûʿ yirmi altı bin üç yüz elli guruşun on dört bin guruşunu ceste ceste ahz ü kabz ve istîfâ edüp bâkīsi olan on iki bin üç yüz elli guruş hâlâ mûmâ-ileyh zimmetinde alacak hakkım olmağla taleb ederim [deyü] daʿvâ eylediğimde ol dahi cevâbında meblağ-ı mecmûʿ-ı mezkûrdan ancak hâric-i bâb [harc-ı bâb] ve ibkā nâmıyla medfûʿum olan [**48b**] yedi yüz elli guruşa emrini inkâr ve mâʿadâ müddeʿâmı tamamen ikrâr edüp lâkin kabzını muʿterif olduğun meblağ-ı mezbûr on dört bin guruşdan gayrı iki bin iki yüz otuz guruş dahi sana edâ ve teslîm edüp hatta meblağ-ı mezbûru dahi kabzını ikrâr etmişdin deyü inkârıma mukārin defʿa tasaddî ile beynimizde baʿde vukūʿı'l-münâzaʿa bâ-vesâtet-i muslihîn ber-vech-i muharrer müddeʿâm olan meblağ-ı merkūm on iki bin üç yüz elli guruşun iki bin üç yüz elli guruşunu rızâmla sulhen hat ve tenzîl eylediğimde mûmâ-ileyh Hasan Hilmi Efendi dahi baʿde'l-kabûl meblağ-ı mezbûr iki bin iki yüz otuz guruş edâ ve teslîm daʿvâsıyla rızâsıyla meccânen fâriğ olup ol vechile meblağ-ı merkūm on iki bin üç yüz elli guruşdan bâkī kalan on bin guruş hâlâ sahîhan zimmetinde bana deyni olduğunu tâyiʿan ve katʿiyyen ikrâr u iʿtirâf ettikden sonra meblağ-ı bâkī-i merkūm on bin guruşdan mâʿadâ işbu târih-i iʿlâma gelince beynimizde cereyân eden bi'l-cümle ahz u iʿtâ ve muʿâmelât-ı şettâ ve hukūk-ı maʿlûme ve mechûleye müteʿallika âmme-i deʿâvî ve mutâlebât ve kâffe-i eymân ve muhâsemâtdan şürût-ı müfside ve muvâzaʿadan ârî ibrâ-i âmm-ı sahîh-i şerʿî ve iskāt-ı tamm-ı sarîh-i merʿî ile her birimiz âharın zimmetini kabûlü hâvî ibrâ ve iskāt ve fîmâ baʿd tarafeynin yedimizde mukaddem târih ile temessük ve tahvîl ve mektûb ve defter ve evrâk-ı sâire zuhûr eder ise katʿâ amel ve iʿtibâr olunmamak üzere külliyen katʿ-ı nizâʿ etmemizle ibrâdan müstesnâ meblağ-ı bâkī-i merkūm on bin guruşu mûmâ-ileyh es-Seyyid Hasan Hilmi Efendi'den hâlâ taleb ederim deyü eylediği takrîr ve daʿvâsını mûmâ-ileyh es-Seyyid Hasan Hilmi Efendi tâyiʿan ve katʿiyyen tasdîk ve ikrâr etmeğin alâmûcebi ikrârihi ibrâdan müstesnâ meblağ-ı bâkī-i merkūm on bin guruşun bi't-taleb müddeʿî-i mesfûr Derviş oğlu Andon zimmîye edâsıyla mûmâ-ileyh es-Seyyid Hasan Hilmi Efendi ilzâm olunduğu İstanbul Mahkemesi'nden huzûr [-ı âlîlerine iʿlâm olundu.]

Fî 14 Ca sene 1237

246 [48b-1] Seyyid İsmail Ağa b. Ahmed'in, Fâtıma Hanım bt. Ahmed'e olan borcunu ödemesi gerektiği

Mushaf-ı şerîf rehniyetden fek 3.000 guruş mukābilinde

Ma'rûz[-ı dâ'î-i devlet-i aliyyeleridir ki]

Sâhibe-i arzuhâl zâtı mu'arrefe Fâtıma Hanım bt. Ahmed meclis-i şer'-i enverde Mısırçarşısı attârlarından derûn-ı arzuhâlde mezkûrü'l-ism es-Seyyid İsmail Ağa b. es-Seyyid Ahmed nâm kimesne muvâcehesinde mezbûr es-Seyyid İsmail Ağa zimmetinde işbu yedinde olan bin iki yüz otuz altı senesi şehri Rebî'ülâhirinin yirmi birinci günü târihiyle müverrah bir kıt'a temessük mantûkunca cihet-i karz-ı şer'îden üç bin guruş ve semeni târih-i merkūmdan bir sene müeccelen mâlımdan bey' ve teslîm eylediğim bir kıt'a Mushaf-ı şerîf hediyesinden üç yüz doksan altı guruş ki ciheteyn-i merkūmeteynden cem'an üç bin üç yüz doksan altı guruş alacak hakkım olup meblağ-ı mecmû'-ı merkūm mukābelesinde İstanbul'da Mısırçarşısı dâhilinde tahmîs tarafında kitapçılar köşesinden beşinci bir bâb attâr dükkânı derûnunda mevcûde beyne'l-esnâf gedik tâ'bir olunur yedinde mâlı olan âlât-ı lâzıme-i ma'lûmesini rehin vaz' ve bana teslîm ben dahi ba'de'l-irtihân ve'l-kabz ecel-i merkūm hulûlünde meblağ-ı mecmû'-ı merkūmdan Mushaf-ı şerîf hediyesi olan üç yüz doksan altı guruşu yedinden ahz ü kabz ve istîfâ edüp bâkī-i cihet-i karzdan hakkım olan meblağ-ı merkūm üç bin guruşu hâlâ edâ etmemekle fekk-i rehin ile meblağ-ı mezbûr üç bin guruşu dahi mezbûr es-Seyyid İsmail Ağa'dan taleb ederim deyü eylediği da'vâsını merkūm İsmail Ağa bi-tamâmihâ tâyi'an ve kat'iyyen ikrâr u i'tirâf etmeğin alâ-mûcebi ikrârihi fekk-i rehin ile meblağ-ı merkūm üç bin guruşun müdde'î-i mezbûre Fâtıma Hanım'a edâsıyla mezbûr es-Seyyid İsmail Ağa ilzâm olunduğu İstanbul Mahkemesi'nden huzûr [-ı âlîlerine i'lâm olundu.]

Fî 13 C sene 1237

247 [48b-2] Yorgi v. Pavli'nin, sözleşme gereği Ayşe Hatun bt. Mehmed'in binasının eksik kalan kısımlarını tamamlayacağını taahhüt ettiği

Keşifle nâkıs ebnâyı tekmîline ta'ahhüd

Mukābele şüd

Ma'rûz[-ı dâ'î-i devlet-i aliyyeleridir ki]

Sâhibe-i arzuhâl zâtı mu'arrefe Âişe Hatun bt. Mehmed meclis-i şer'-i münîrde derûn-ı arzuhâlde mastûrü'l-ism neccar tâifesinin Karaman kolu neferâtından Yorgi v. Pavli nâm zimmî muvâcehesinde ben bundan akdem İstanbul'da Sultan Ahmed Han –aleyhi'r-rahmetü ve'l-gufrân- hazretleri câmi'-i şerîfi kurbünde Atmeydanı karşısında türbe kapısı ittisâlinde vâki' bâ-temessük-ı mütevellî bi'l-icâreteyn

mutasarrıf olduğum bir bâb muhterik arsa beher zirâʿı otuz beş guruşa olarak yüz elli zirâʿ ebniyeli bir bâb menzil binâ ve inşâ etmek üzere bi-şartü'r-rücûʿ emr ve zimmî-i mersûmla mukāvele ve mâlımdan ceste ceste mesfûr Yorgi zimmîye sekiz bin yedi yüz elli guruş defʿ ve teslîm ol dahi yedimden ahz ü kabz ve menzil-i merkūmu inşâ edüp nâ-tamam olduğu hâlde terk etmekle işbu yedimde olan bir kıtʿa müfredât keşif defteri mantûkunca bi'l-cümle menzil-i merkūma olan masrûfu yedi bin yedi yüz otuz iki buçuk guruşa bâliğ olup ol vechile masrûfu olan meblağ-ı mezkûr yedi bin yedi yüz otuz iki buçuk guruş yedinden makbûzu olan meblağ-ı merkūm sekiz bin yedi yüz elli guruşdan baʿde't-tenzîl bâkīsi olan bin on yedi buçuk guruşu bana red ve teslîm yâhud menzil-i merkūmun nâkıs olan mahallerini itmâma mesfûr Yorgi zimmîye tenbîh olunmak murâdımdır deyü daʿvâ ve beynimizde münazaʿât-ı kesîre cereyân etmişdi el-hâletü hâzihî muslihûn tavassutuyla beynimiz ıslâh ve tanzîm olunup mesfûr Yorgi zimmî ziyâde makbûzu olan meblağ-ı merkūm bin on yedi buçuk guruş ile menzil-i mezkûrun nâkıs olan mahallerini itmâm ve ikmâle taʿahhüd eylediğinde taʿahhüd ve tasdîkleri İstanbul Mahkemesi'nden huzûr [-ı âlîlerine iʿlâm olundu.]

Fî 3 C sene 1237

248 [48b-3] Serhat v. Avanes'in, Karabet v. Serkiz'e olan borcunu kefili İstefan v. Ohannes'in ödemesi gerektiği

Tonbakü semeninden 7.897 guruş hükm-i kefâlete

Mukābele şüd

Maʿrûz[-ı dâʿî-i devlet-i aliyyeleridir ki]

Mübârek rikāb-ı kamer-tâb-ı hüsrevâneye takdîm olunan arzuhâlde mastûrü'l-ism olup hâlâ Erzurum'da mütemekkin Tonbakücu Serhat v. Avanes v. Atam nâm zimmî tarafından husûs-ı âtîde taleb ve daʿvâ ve ahz ü kabza ve mütevakkıf olduğu umûrun küllîsine vekîl olduğu Kürkçü Ahican v. Manil ve Kürkçü Avakim v. Avanes nâm zimmîler şehâdetleriyle ber-nehc-i şerʿî sâbit olan Kürkçü Karabet v. Serkiz nâm zimmî derûn-ı arzuhâlde mezkûrü'l-ism hâssa hasekilerinden Mehmed Ağa b. Abdullah hâzır olduğu hâlde Çarşamba günü arz odasında huzûr-ı hazret-i Sadâret-penâhîde maʿkūd meclis-i şerʿ-i münîrde sâhibey-i arzuhâlden Tonbakocu İstefan v. Ohannes zimmî muvâcehesinde şerîki Tonbakocu Aram v. Asador nâm zimmî kezâlik hâzır olduğu hâlde bin iki yüz otuz üç senesi Ramazani'l-mübâreğinin on yedinci günü târihiyle müverrah mesfûr İstefan ve şerîki hâzır-ı mesfûr Aram zimmîlerin imzâ ve mühürlerini hâvî Ermeniyyü'l-imlâ işbu yedimde olan bir kıtʿa temessük mantûkunca müvekkilim mesfûr Serhat zimmînin mesfûr İstefan ve şerîki hâzır-ı mersûm Aram zimmî [**49a**] zimmetlerinde her

biri âharın zimmetine lâzım gelen meblağa kefîl ve dâmin olarak semeni târih-i mezkûrdan on ay müeccelen mâlından bey‘ ve teslîm eylediği ma‘lûmü’l-vezn tonbako semeninden sekiz bin üç yüz seksen bir guruş alacak hakkı olup zahr-ı temessükde tahrîr olunduğu üzere meblağ-ı merkūmun dört yüz seksen dört guruşunu mesfûrân yedlerinden müvekkil-i mersûm ahz ü kabz ve istîfâ etmekle bâkīsi olan yedi bin sekiz yüz doksan yedi guruşunu asâlet ve kefâlet-i mahkiyesine binâen ancak mersûm İstefan zimmîden bi’l-vekâle taleb ederim deyü ba‘de’d-da‘vâ ve’l-istintak mersûm İstefan zimmî cevâbında müvekkil-i mersûma temessük-ı merkūm nâtık olduğu üzere semen-i mebî‘-i mezkûrdan hâzır-ı mesfûr ile her biri âharın zimmetine lâzım gelen meblağa kefîl bi’l-mâl olarak meblağ-ı bâkī-i merkūm zimmetlerinde deynleri olduğunu ikrâr lâkin müvekkil-i mersûm Serhat zimmîye deyn-i mezkûrumuzu bin iki yüz otuz altı senesi şehr-i Ramazani’l-mübârekinin on beşinci gününe gelince ceste ceste tamamen edâ ve teslîm edüp zimmetimizde meblağ-ı mezbûrdan bir akçe hakkı kalmadığını müvekkil-i mesfûr Serhat zimmî ikrâr etmişdi deyü tasaddî eylediği defini vekîl-i müdde‘î-i mersûm külliyen inkârından gayrı müvekkilim mersûm Serhat zimmî işbu bin iki yüz otuz yedi senesi şehr-i Rebî‘ülevvelinin beşinci günü târihiyle müverrah medîne-i Erzurum’dan bana irsâl eylediği mektûbda mesfûran İstefan ve Avram zimmîler zimmetlerinde bâkī alacağım olan meblağ-ı merkūm yedi bin sekiz yüz doksan yedi guruşu bi’l-vekâle ahz eyledin ise hâzır-ı mezbûr Haseki Mehmed Ali Ağa’ya ver eğer ahz etmedin ise hâzır-ı merkūmu bi’l-vekâle üzerlerine havâle eyle deyü tahrîr etmekle ben dahi hâzır-ı mezbûr Haseki Mehmed Ali Ağa ile ma‘an yine işbu sene-i mezbûre Rebî‘ülâhirinin on üçüncü günü İstanbul’da Sünbüllühan’da Erzurumlu Yoseb zimmînin odasında ancak mersûm İstefan zimmîden meblağ-ı bâkī-i merkūmu asâlet ve kefâletine binâen bi’l-vekâle taleb eylediğimde ol dahi yevm-i mezkûrdan asâleten ve kefâleten zimmetimde deyni olduğunu ikrâr ve istimhâl etmişdi deyü muahhar târih ile ikrâr ve istimhâl da‘vâsıyla eylediği def‘-i indifâ‘ını? mesfûr İstefan zimmî ba‘de’l-inkâr bu sûretle mesfûr İstefan zimmînin mukaddem târihiyle ile edâ da‘vâsı şer‘an mesmû‘a olmamağla vekîl-i mesfûr Karabet zimmî târih-i muahhar ile eylediği ikrâr ve istimhâl da‘vâsını lede’t-tezkiye makbûlü’ş-şehâde idükleri ihbâr olunan Dellâl Kiragos v. Bedros ve Dülger kalfası Toros v. Kaspar nâm zimmîler şehâdetleriyle bi’l-muvâcehe ber-nehc-i şer‘î ba‘de’l-isbât mesfûr İstefan zimmî târih-i mukaddemde edâ da‘vâsıyla vekîl-i mersûme bî-vech-i şer‘î mu‘ârazadan ba‘de’l-men‘ mûcebince meblağ-ı bâkī-i merkūm yedi bin sekiz yüz doksan yedi guruşu asâlet ve kefâlet-i mahkiyesine binâen müvekkil-i mersûm Serhat zimmî içün vekîl-i müdde‘î-i mesfûr Karabet zimmîye edâ ve teslîme ancak mersûm İstefan zimmîye tenbîh olunduğu İstanbul Mahkemesi’nden huzûr [-ı âlîlerine i‘lâm olundu.]

Fî 13 C sene 1237

249 [49a-1] Terkin edilmiş kayıt

<<Revgan-ı zeyt tüccârından sâhib-i arzuhâl Movlovalı Küçük Yani v. Yaşto nâm zimmî meclis-i şer‘-i hatîrde şeriki derûn-ı arzuhâlde mastûrü’l-ism Yağcıbaşı Movlovalı el-Hâc Hüseyin Ağa b. Hasan nâm kimesne muvâcehesinde ben bin iki yüz otuz altı senesi Muharremi’l-haramı gurresinde malımdan on beş bin guruş ve mezbûr el-Hâc Hüseyin Ağa dahi malından yedi bin beş yüz guruş ifrâz ve birbirine halt ile fâide-i hâsılanın sülüsânı benim ve sülüsü benim mezbûr el-Hâc Hüseyin Ağa’nın olmak üzere >>

250 [49a-2] Seyyid Ömer Efendi ile Seyyid Mehmed Reşid’in, Molla Ömer ile müteveffâ Hasan Ağa’nın vârisleri aleyhine açtıkları davalarını ispat edemediklerinden muarazadan men edildikleri

Kasımpaşa’da şîruganhânenin mu‘ârazası tekrar men‘i

Mukābele şüd

Ma‘rûz[-ı dâ‘î-i devlet-i aliyyeleridir ki]

Sâhib-i arzuhâl Nevşehirli es-Seyyid Ömer Efendi b. es-Seyyid Ahmed nâm kimesne li-ebeveyn hâlî? oğlu olup işbu târihden on dört sene mukaddem fevt olan es-Seyyid İbrahim b. es-Seyyid el-Hâc İsmail’in verese-i münhasırası olan zevcesi Râbia Hatun bt. Mehmed ile sulbî kebîr oğulları es-Seyyid İsmail ve es-Seyyid Mehmed Reşid ve sulbiye kebîre kızı Şerîfe Fâtıma Hatun’dan ancak merkūm es-Seyyid Mehmed Reşid nâm kimesne hâzır olduğu hâlde meclis-i şer‘-i münîrde zikri âtî gedik âlât-ı lâzıme-i ma‘lûmesinin yedi yüz yirmi sehm i‘tibâriyle altmış sehmden vaz‘-ı yedi mütehakkık olan derûn-ı arzuhâlde mezkûrü’l-ism şîrugancı esnâfından Molla Ömer b. Yusuf nâm kimesne muvâcehesinde âlât-ı mezkûrenin ber-i‘tibâr-ı merkūm kırk bir sehm bir pul hisse-i şâyi‘asına kezâlik vaz‘-ı yedi mütehakkık olup bundan akdem verâseti zevcesi Şerîfe Fâtıma bt. Mehmed ile sulbiye kebîre kızı Şerîfe Âişe Hatunlara ve li-ebeveyn er karındaşı Hüseyin’e münhasıra olduğu hâlde fevt olan Teberdâr Zincirkıran demekle meşhûr Hasan Ağa b. Ahmed’in karındaşı oğlu ve dâmâdı ve veresesi mezbûrûn taraflarından husûs-ı âtîde tasdîka vekîlleri Teberdâr el-Hâc Osman Ağa hâzır olduğu hâlde mahrûse-i Galata’ya muzâfe kasaba-i Kasımpaşa’da Cumapazarı nâm mahalde vâki‘ başmuhâsebede mukayyed hufyeten yağhâne mu‘teber olunup bir bâb bezir ve şîruganhane derûnunda mevcûde beyne’l-esnâf gedik tâ‘bir olunur âlât-ı lâzıme-i ma‘lûme ile yağhâne-i mezkûre derûnunda sermâye tâ‘bir olunur yüz yirmi bin akçe kıymetli ma‘lûmü’l-keyl ve’l-vezn sisam ve keten tohumu ve revgan ve sâir eşyâ-i ma‘lûmenin yüz yirmi sehmi i‘tibâriyle altmış sehmi müteveffâ-i mezbûr es-Seyyid İbrahim’in ve yirmi iki buçuk sehmi mezbûrun li-ebeveyn er karındaşı

müteveffâ es-Seyyid Molla Ali'nin ve otuz yedi buçuk sehmi âharın yedlerinde iştirâken ve şâyi'an mülkleri iken mezbûr es-Seyyid Molla Ali bin iki yüz sekiz senesi Şevvâli'l-mükerremi selhinde işbu yedimde olan temessük mantûkunca gedik tâ'bir olunan âlât-ı lâzıme-i ma'lûme ile derûnunda sermâye tâ'bir olunan hubûbât ve revgan ve eşyâ-i sâireden ber-i'tibâr-ı merkûm mâlik olduğu yirmi iki buçuk sehm hisse-i şâyi'ayı semen-i ma'lûma bana bey' ve teslîm ben dahi iştirâ ve temellük ve tesellüm ve kabûl ve sene-i mezbûre Zilka'desinin on beşinci günü ben tekrar mâlımdan bin guruş dahi ikrâr ve re's-i mâl olarak işbu merkûm Molla Ömer'e teslîm ve fâide-i hâsılanın dört sehm i'tibâriyle bir sehmi gedik mâliklerine ve bir sehmi sermâye mâliklerine verilip ve birer sehmi yağhâne-i mezkûre derûnunda olan merkûm Molla Ömer ile gāib ani'l-meclis [**49b**] elli dokuz bölük yoldaşlarından Süleyman Usta'nın i'mâliye ücretimiz içün kendilere verilmek üzere akd-i şirket etmişken merkûm Molla Ömer ile müteveffâ-i mezbûr Teberdâr Hasan Ağa sağlığında benimle müteveffâ-i merkûm es-Seyyid İbrahim'in âlât ve sermâye-i mezkûrede olan cem'an seksen iki buçuk sehm hisse-i şâyi'amızı fuzûlî zabt ve vaz'-ı yed edüp ve mezbûrân es-Seyyid İbrahim ve Teberdâr Hasan Ağa bundan akdemce fevt ve merkûm es-Seyyid İbrahim'in altmış sehm hisse-i şâyi'ası veresesi mezbûrûna mevrûs olmağla ben âlât ve sermâye tâ'bir olunan hubûbât ve revgan ve eşyâ-i sâire-i ma'lûmeden olan yirmi iki buçuk hisse-i şâyi'am ile mezbûr Molla Ömer'e medfû'um olan meblağ-ı mezbûr bin guruşu ben bi'l-asâle ve mezbûr es-Seyyid İbrahim'in altmış sehminde olan hisse-i şâyi'adan oğlu hâzır-ı mezbûr es-Seyyid Mehmed Râşid hisse-i irsiyye-i ma'lûmesini bi'l-verâse taleb ederiz deyü da'vâ ettiklerinde merkûm Molla Ömer cevâbında yağhâne-i mezkûre derûnunda gedik âlât-ı lâzımesinin yüz yirmi sehm i'tibâriyle kırk bir sehm bir pul hissesi müteveffâ-i mezbûr es-Seyyid Molla Ali'nin ve kırk bir sehm bir yol hissesi karındaşı müteveffâ-i mezbûr es-Seyyid İbrahim'in yedlerinde mülkleri iken merkûm es-Seyyid Molla Ali hayâtında bin iki yüz sekiz senesi Zilka'desinin on birinci günü mâlik olduğu kırk bir sehm bir pul hisse-i şâyi'asını yedi yüz elli guruş semen-i makbûza Molla Salih Yazıcı b. el-Hâc Osman'a bâ-hüccet bey' ve temlîk ve teslîm ol dahi iştirâ ve temellük ve tesellüm ve kabz ve kabûl edüp mebî'-i mezkûrun tağrîr ve gabnine müte'allika âmme-i de'âvîden her biri âharın zimmetini kabûlü hâvî ibrâ ve iskāt eylediklerinden sonra mezbûr Molla Salih Yazıcı dahi iki yüz dokuz senesi Zilka'desinin yirmi birinci günü sekiz yüz on sekiz guruş semen-i makbûza bana bâ-hüccet bey' ve temlîk ve teslîm ben dahi ba'de'l-iştirâ ve't-temellük ve't-tesellüm mebî'-i mezkûrun tağrîr ve gabnine müte'allika âmme-i de'âvîden her birimiz âharın zimmetini kabûlü hâvî ibrâ ve iskāt edüp ve müteveffâ-i merkûm es-Seyyid İbrahim dahi hayâtında mâlik olduğu kırk bir sehm bir pul hisse-i şâyi'asını bin iki yüz dokuz senesi Muharreminin sekizinci günü yedi yüz altmış guruş semen-i makbûza müteveffâ-i merkûm Zincirkıran Hasan Ağa'ya bâ-hüccet bey' ve temlîk

ve teslîm ol dahi ba'de'l-iştirâ ve't-temellük ve't-tesellüm mebî'-i mezkûrun tağrîr ve gabnine müte'allika âmme-i de'âvîden her birimiz âharın zimmetini kabûlü hâvî ibrâ ve iskāt eylediklerinden sonra mezbûr Hasan Ağa bundan akdemce fevt ve hisse-i mezbûresi veresesi merkūmûna mevrûs olup ve işbu müdde'î-i merkūm es-Seyyid Ömer Efendi bin iki yüz yirmi üç senesi Cemâziyelevvelinin on yedinci günü Çarşamba günü arz odasında nezâret-i hazret-i Şeyhülislâmîde âsûde evkāf müfettişi el-Hâc Mehmed Sâdık Efendi hâzır olduğu hâlde İstanbul Kādısı esbak merhûm Mehmed Hidâyetullah Efendi huzûrunda yağhâne-i mezkûre gediğinde olan ber-i'tibâr-ı merkūm seksen iki buçuk hisse-i şâyi'ayı kendi nefsinden asâleten ve merkūm es-Seyyid İbrahim'in evlâd-ı sıgāra taraflarından vesâyeten benimle müteveffâ-i mezbûr Hasan Ağa'dan da'vâ ve biz gedik-i mezkûrda olan ber-i'tibâr-ı merkūm seksen iki buçuk hisse-i şâyi'anın kırk bir sehm bir pul hisse-i şâyi'asını mezbûr es-Seyyid Molla Ali hayâtında mukaddem târihiyle mezbûr Molla Salih Yazıcı'ya bâ-hüccet vech-i meşrûh üzere bey' ve temlîk ve teslîm ol dahi ba'de'l-iştirâ ve't-temellük ve't-tesellüm bana bâ-hüccet bey' ve temlîk ve teslîm ve merkūm es-Seyyid Molla İbrahim dahi kırk bir sehm bir pul hisse-i şâyi'asını müteveffâ-i merkūm Hasan Ağa'ya bâ-hüccet bey' ve temlîk ve teslîm eylediğini müdde'î-i merkūm es-Seyyid Ömer Efendi muvâcehesinde şâhideyn-i mu'âdileyn şehâdetleriyle ba'de'l-isbât müdde'î-i mezbûr es-Seyyid Ömer Efendi husûs-ı mezkûru dahi bi-tamâmihî tâyi'an ve kat'iyyen ikrâr u i'tirâf etmekle mûcebince müdde'î-i mezbûr es-Seyyid Ömer Efendi da'vâ-yı mezkûresiyle benimle merkūm Hasan Ağa'dan her birimize bî-vech-i şer'î mu'ârazadan men' olunduktan sonra müdde'î-i mezbûr es-Seyyid Ömer Efendi husûs-ı mezkûru iki yüz otuz altı senesi Zilhiccesinin on dokuzuncu günü Galata Kādısı fazîletlü Münib Efendizâde es-Seyyid Mehmed Sâdık Efendi huzûrunda benimle müteveffâ-i mezbûr Hasan Ağa'nın veresesinden da'vâ biz dahi mazmûn-ı i'lâm-ı mezkûru ber-nehc-i şer'î isbât edüp tekrar mu'ârazadan ba'de'l-men' müdde'î-i mezbûr es-Seyyid Ömer Efendi işbu sene-i mübâreke Saferinin on birinci günü kendiden asâleten ve müteveffâ-i mezbûr es-Seyyid İbrahim'in oğulları mezbûrân es-Seyyid Mehmed Reşid ve es-Seyyid İsmail taraflarından vekâleten iki yüz sekiz senesi Zilka'desinde bi-tarîkı'l-mudârebe ben mâlımdan bin guruş ve müteveffâ-i merkūm es-Seyyid İbrahim dahi mâlından bin guruş ki cem'an iki bin guruş bana vermişidin deyü inkârıma mukārin benden da'vâ ve mürûr-ı zamân ile men' olunmuş idi deyü mazmûnları takrîrine mutâbık üç kıt'a i'lâm ve üç kıt'a hüccet-i şer'iyye ibrâzıyla eylediği defini ve mezâmin-i i'lâm ve hücec-i şer'iyyeyi müdde'î-i mezbûr es-Seyyid Ömer Efendi ile merkūm es-Seyyid Mehmed Reşid'den her biri ikrâr u i'tirâf etmeleriyle mûcebince müdde'î-i mezbûr es-Seyyid Ömer Efendi ile hâzır-ı mezbûr es-Seyyid Mehmed Reşid'den her biri da'vâ-yı mezkûreleriyle mezbûr Molla Ömer ile müteveffâ-i merkūm Hasan Ağa'nın veresesi mezbûrûna bî-vech-i

şer‘î tekrar mu‘ârazadan men‘ olundukları İstanbul Mahkemesi’nden huzûr [-ı âlîlerine i‘lâm olundu.]

Fî 4 C sene 1237

251 [49b-1] Anbar-ı âmireden habbâzan esnafına dağıtılacak olan buğdayın cins ve fiyatının belirlenmesi

Ma‘rûz[-ı dâ‘î-i devlet-i aliyyeleridir ki]

Sâdır olan fermân-ı âlîlerine imtisâlen işbu telhîsi mûcebince bu def‘a mîrî anbarlarından habbâzân esnâfına tevzî‘ ve i‘tâ buyrulan otuz beş bin keyl zehâirin on beş bin keyli Arnabud Taygan hıntası olup beher keyli yüz altmış iki paraya ve beş bin keyli Mısır hıntası [olub] beher keyli yüz altmış iki paraya ve beş bin keyli Arnabud Hoca Bey hıntası olup beher keyli yüz altmış iki paraya ve beş bin keyli Akdeniz-i atîk olup beher keyli yüz altmış iki paraya ve iki bin beş yüz keyli erzen-i cedîd olup beher keyli yüz yirmi paraya ve iki bin beş yüz keyli erzen-i atîk olup beher keyli yüz yirmi [paraya] olmağla zehâir-i mezkûrenin ecnâs ve fiyatı minvâl-i muharrer üzere idüğü ihbâr olunduğu İstanbul Mahkemesi’nden huzûr [-ı âlîlerine i‘lâm olundu.]

Fî 17 C sene 1237

252 [50a-1] Asvador v. Karabet’in oda gediğini Artin v. Tobrat’a sattığı

Oda gediği bey‘i 6.000 guruş

Mukābele şüd

Ma‘rûz[-ı dâ‘î-i devlet-i aliyyeleridir ki]

Medîne-i Üsküdar’da Selâmiye Mahallesi’nde Karakethüdâ bahçesi nâm mahalde mütemekkin Mihail v. Merkeryos nâm zimmî İstanbul mahkemesinde meclis-i şer‘-i enverde Artin v. Tobrat nâm zimmînin oğlu ve tarafından husûs-ı âtîde tasdîka vekîl-i müseccel-i şer‘îsi Karabet nâm zimmî muvâcehesinde Asvador v. diğer Karabet nâm zimmî hâzır olduğu hâlde mahmiye-i İstanbul’da mûytâblar sûkunda vâki‘ Kebabcı Hanı derûnunda kâin ma‘lûmü’l-hudûd bir bâb oda derûnunda mevcûde beyne’l-hiref gedik tâ‘bir olunur eşya ve âlât-ı lâzıme-i ma‘lûme başmuhâsebe kaleminde mukayyed ve mu‘teber gedik olarak bin iki yüz on yedi senesi Rebî‘ülevvelinin yirmi dokuzuncu günü târihiyle müverrah işbu yedimde olan bir kıt‘a sûret mantûkunca hâzır-ı mersûm Asvador zimmînin mukaddemâ yedinde mâlı ve mülkü iken sene-i mezbûre şehr-i Ramazani’l-mübârekinin on dördüncü günü tarihiyle müvverrah ve ol tarihte mahmiye-i mezbûrede Mahmud Paşa mahkemesi nâibi olan merhûm Hafîdzâde Mehmed Said Efendi’nin imzâ ve

hatmini hâviye bir kıt'a hüccet-i şer'iyye mûcebince mesfûr Asvador zimmî zikr olunan gedik âlâtını semen-i ma'lûm ve makbûza bâtten ve sahîhan bana bey' ve temlîk ben dahi iştirâ ve kabz edip tağrîr ve gabnine müte'allika da'vâdan her birimiz âharın zimmetini kabûlü hâvî ibrâ ve iskāt dahi etmemizle ol vechile hâzır-ı mersûmun kat'â alâka ve medhali kalmayup sâlifü'z-zikr gedik âlâtı târih-i sani-i merkūmdan akd-i âti'z-zikrin sudûruna değin yedimde mâlım ve mülküm olmağla ben zikr olunan oda derûnunda mevcûde ber-vech-i meşrûh şirâen mâlik olduğum gedik âlât-ı lâzıme-i ma'lûme-i mezkûremi tarafeynden bi'l-îcâb ve'l-kabûl şürût-ı müfsideden ârî bâtten ve sahîhan bi-safkatin vâhidetin altı bin guruş semen-i medfû' ve makbûza müvekkil-i mersûm Artin zimmîye bey' ve temlîk ve teslîm eylediğimde ol dahi yedimden iştirâ ve temellük ve tesellüm ve kabz ve kabûl ve mebî'-i mezkûrun tağrîr ve gabnine müte'allika âmme-i da'vâdan tarafeynden her birimiz âharın zimmetini ibrâ-i âmm-ı sahîh-i şer'î ile kabûlü hâvî ibrâ ve iskāt dahi edüp fîmâ ba'd sâlifü'l-beyân gedik âlât-ı lâzıme-i ma'lûmesinde benim dahi kat'â alâka ve medhalim kalmayup müvekkil-i mersûm Artin zimmînin mâl-ı müşterâsı ve hakk-ı sırfı olmuşdur deyü eylediği ikrâr u i'tirâfını vekîl-i mesfûr Karabet zimmî ile hâzır-ı mersûm Asvador zimmî ba'de't-tasdîk zikr olunan oda gediğinin bâyi'-i evveli olan hâzır-ı mesfûr Asvador zimmînin üzerinde olan kayd-ı atîki ref' ve terkīn ve yedimde olan sûret battâlda hıfz olunup ikrâr ve tasdîkleri mûcebince müşteri-i sâni olan müvekkil-i mesfûr Artin zimmî ismine kayd ile müceddeden sûret i'tâ buyrulmak bâbında vekîl-i mersûm Karabet zimmî istid'â-yı inâyet etmekle ol bâbda fermân-ı âlîleri sudûru iktizâ eylediği mahkeme-i mezbûreden huzûr [-ı âlîlerine i'lâm olundu.]

Fî 12 C sene 1237

253 [50a-2] Şeyh Abdurrahim-i Mısrî vakfının tevliyet davasının mahallinde görülmesi gerektiği

Vakfiye istid'âsı

Mukābele şüd

Ma'rûz[-ı dâ'î-i devlet-i aliyyeleridir ki]

Sâdır olan fermân-ı âlîlerine imtisâlen işbu arzuhâl ve derkenârlara nazar olundukta medîne-i Karahisâr-ı sâhibde vâki' Kasımpaşa ma'a Vakf-ı Şeyh Abdurrahim-i Mısrî Vakfı'nın vazîfe-i mu'ayyene ile tevliyetine mutasarrıf olan aslah ve erşed evlâd-ı vâkıfdan es-Seyyid Hüseyin fevt ve tevliyet-i mezkûre mahlûle olmağla tevliyet-i mezkûre ber-mûceb-i vakfiye-i ma'mûlün-bihâ batn-ı ûlâda olan aslah evlâda meşrûta olmak üzere müteveffâ-i mezbûrun karındaşları İbrahim ve Şerîfe Fâtıma aslah ve erşed evlâd-ı vâkıfdan derecede kendilere müsâvî evlâd-ı vâkıf

olmayup nevbet-i tasarruf mezbûrâna münhasıra olduğu isimleri nâ-ma'lûm sikāt-ı sahîhati'l-kelimat ihbâr eylediler deyü tevliyet-i merkūme iştirâken mezbûrâna tevcîh buyrulmak recâsına medîne-i mezbûre nâibi arz eylediği meâl-i i'lâmdan ve tevliyet-i merkūme aslah ve erşed evlâd-ı vâkıfdan olmak üzere Baba Mustafa mahlûlünden el-yevm müteveffâ-i mezbûr es-Seyyid Hüseyin'in üzerinde mastûr olup ancak Şeyh Abdurrahim b. Mevlânâ Alâaddin Vakfı'nın sekiz yüz seksen sekiz senesi târihiyle müverraha mukayyed olup derkenâr buyrulan Arabiyyü'l-ibâre vakfiye mefhûmunda tevliyet-i merkūme merkūmun karnına ve ba'dehâ karnının ebnâsına ve ebnâ-yı ebnâsına ve ba'dehum karnının kızlarına neslen ba'de neslin ve fer'an ba'de aslin deyü tahrîr olunmuş ve Kasımpaşa Vakfiyesi mukayyed olmayup ma'an tevcîh oluna gelüp ve bin yüz kırk beş senesinden berü ba'zan batn-ı ûlâda olan evlâd-ı vâkıfa ve ba'zan mutlaka evlâd-ı vâkıfa tevcîh olunarak te'âmül olunduğu derkenârlardan müstebân olup bu sûretde te'âmül bir karar üzere olmadığından mâ'adâ müteveffâ-i mezbûr es-Seyyid Hüseyin'in üç nefer kızları olmak üzere tevliyet-i merkūme ile yine müteveffâ-i mezbûrun üzerinde olan Mimar Ayas tevliyetinin kendilere tevcîhini istid'â eyledikleri bir kıt'a arzuhâlleri bâlâsına şer'le rü'yet olunmak bâbında bu dâ'îlerine hitâben fermân-ı âlî sâdır olup lâkin tarafeyn mahallinden olmalarıyla tarafeynin vekîlleri birbir hasm-ı şer'î olmamağla murâfa'a mümkün olmadığından gayrı nâib-i mûmâ-ileyhin arzı dahi bi'l-muvâcehe murâfa'a ile olmayup gıyâb-ı hasmla ihbâr ile verilmiş idüğü zâhir olmağın bu takdîrce müteveffâ-i mezbûrun karındaşları mezbûrân ile üç nefer kızları sâir evlâd-ı vâkıf dahi var ise mevcûd oldukları hâlde bi'l-muvâcehe şer'le murâfa'a olunup şer'an nevbet-i tasarruf kimin ise zahîre ihrâc ve ba'dehû hükm-i şer'îyi mübeyyin i'lâm olunmak üzere nâib-i mûmâ-ileyhe hitâben fermân-ı âlîşân sudûru muktezâ-yı maslahat idüğü İstanbul Mahkemesi'nden huzûr [-ı âlîlerine i'lâm olundu.]

Fî 21 C sene 1237

254 [50b-1] Sarrac İshak Câmi vakfının vakfiyesinin Küçük Evkaf Muhâsebesi kalemine kayd edilmesi gerektiği

İhticâca salâhiyet

Ma'rûz[-ı dâ'î-i devlet-i aliyyeleridir ki]

Sâhib-i arzuhâl el-Hâc Ahmed Efendi'nin mahmiye-i İstanbul'da Sarrac İshak Câmi'-i şerîfine vakf eylediği bin guruş nukūdunun vakfiyet ve şürûtunu mübeyyine bin iki yüz otuz beş senesi şehr-i Rebî'ülâhirinin on altıncı günü târihiyle müverraha ol târihde mahmiye-i mezbûrede Ahî Çelebi mahkemesi nâibi olan müderrisîn-i kirâm-ı zevi'l-ihtirâmdan fazîletlü es-Seyyid İbrahim Efendi'nin imzâ ve hatmini hâviye derdest olan bir kıt'a vakfiyesine nazar ve mütâla'a olundukta sakk

ve sebki kā'ide-i fenn-i sakka muvâfık ve mazmûn-ı münîfi şer'-i şerîfe muvâfık olup ol vechile ihticâca sâlih olmağla vakfiye-i mezkûre bi-i'tibârihâ Küçük Evkāf Muhâsebesi kalemine kayd ile vâkıf-ı mûmâ-ileyhin yedinde ibkā buyrulmak bâbında fermân-ı âlîleri sudûru iktizâ eylediği İstanbul Mahkemesi'nden huzûr [-ı âlîlerine i'lâm olundu.]

Fî 21 C sene 1237

255 [50b-2] Linyo v. Nako'nun, kasap dükkanı gediğini Keriço v. Ziso'ya sattığı

Kassab

Mukābele şüd

Ma'rûz[-ı dâ'î-i devlet-i aliyyeleridir ki]

Hüdâvendigâr-ı esbak cennet-mekân firdevs-âşiyân merhûm Sultan Hamid Hân –tâbe serâhu-hazretlerinin evkāf-ı hümâyûnları müstegallâtından İstanbul'da Yedikule hâricinde vâki' gayr-ez selhhâne-i mîrî on aded ganem selhhânelerinde yedinci selhhâneye merbût İstanbul'da Hocapaşa'da sebîl karşısında kâin ma'lûmü'l-hudûd bir bâb kasab dükkânı derûnunda mevcûde beyne'l-esnâf gedik tâ'bir olunur vakıf âlât-ı lâzıme-i ma'lûmenin nısf hisse-i şâyi'asına bâ-temessük-ı mütevellî mutasarrıf olan Linyo v. Nako nâm zimmî İstanbul mahkemesinde meclis-i şer'-i hatîrde hâlâ hâssa kasabbaşısı dergâh-ı âlî kapıcıbaşılarından es-Seyyid el-Hâc Mustafa Ağa tarafından mürsel kasablar kethüdâsı el-Hâc Hasan Ağa b. el-Hâc Osman ve sâir kasab ustaları hâzır oldukları hâlde kasab ustalarından bâ'isü'l-i'lâm Keriço v. Ziso nâm zimmî muvâcehesinde zikr olunan kasab dükkânı derûnunda mevcûde beyne'l-esnâf gedik [ta'bîr] olunan vakıf âlât-ı lâzıme-i ma'lûmeden ber-vech-i muharrer mutasarrıf olduğum nısf-ı âlât-ı lâzıme-i ma'lûmemi hüsn-i rızâ ve tayyib-i hâtırım ve ferağ-ı mu'teber-i kat'î ile bedel-i ma'lûm ve makbûz mukābelesinde bâ-re'y-i mütevellî mersûm Keriço zimmîye ferağ ve tefvîz eylediğimde ol dahi tefevvüz ve kabûl ve hisse tevzî'ini ustalar ma'rifetleriyle tamamen ahz etmek üzere ta'ahhüd edüp fîmâ ba'd zikr olunan nısf hisse-i şâyi'ada benim kat'â alâka ve medhalim kalmayup mersûm Keriço zimmînin hakk-ı müfavvazı olmuşdur deyü ba'de'l-ikrâr ve't-tasdîk nısf âlât-ı lâzıme-i ma'lûmeyi mersûm Linyo zimmî ferağından mersûm Keriço üzerine tahrîr ve defter-i vakfa kayd ile cânib-i vakf-ı müşârun-ileyhden yedine bir kıt'a temessük i'tâsı bâbında istid'â-yı inâyet eylediği mahkeme-i merkūmeden huzûr [-ı âlîlerine i'lâm olundu.]

Fî 11 C sene 1237

256 [50b-3] Ağya v. İstefan ile Melkon v. Kirkor'un, habbaz fırını ve değirmenini Ohannes ve Karabet'e sattıkları

Habbâz ve değirmen

Mukābele şüd

Ma'rûz[-ı dâ'î-i devlet-i aliyyeleridir ki]

Âsitâne-i aliyye -humiyet ani'l-âfât ve'l-beliyye-de vâki' habbâz esnâfından Serkiz v. Kirih nâm zimmî asâleten meclis-i şer'-i münîrde yine esnâf-ı merkūmeden Ağya v. İstefan nâm zimmî kezâlik asâleten ve Melkon v. Kirkor nâm zimmî tarafından husûs-ı âtîde vekîl olduğu tüccârdan es-Seyyid el-Hâc Veliyüddin Ağa b. Ali ve Hatîbzâde es-Seyyid el-Hâc Hasan Ağa b. Ali nâm kimesneler şehâdetleriyle ber-nehc-i şer'î sâbit olan hâlâ habbâzân kethüdâsı Mehmed Efendi b. Ali vekâleten hâzır oldukları hâlde yine esnâf-ı merkūmeden kendi nefsinden asıl ve şerîki Karabet v. Canik nâm zimmî tarafından husûs-ı âtîde tasdîka vekîl-i müseccel-i şer'îsi Ohannes v. Avadis nâm zimmî muvâcehesinde kapan-ı dakīk tüccârından merkūmân es-Seyyid el-Hâc Veliyüddin Ağa ve Hatîbzâde el-Hâc Hasan Ağa ve Arabacı el-Hâc İbrahim Ağa ve Kozlucazâde el-Hâc İbrahim ve Kırımîzâde es-Seyyid el-Hâc Musa Ağa ve es-Seyyid el-Hâc İbrahim Ağa ve Uncular Kethüdâsı el-Hâc Mehmed Ağa ve nizâm ustalarından el-Hâc Ömer Ağa ile re'âyâ nizâm ustalarından Usta Filibos ve Usta Agob ve Usta Minas nâm zimmîler kezâlik hâzır oldukları hâlde mahmiye-i mezbûrede Bahçekapısı hâricinde vâki' ma'lûmü'l-hudûd bir bâb habbâz fırını ve ona merbût beş horoslu bir bâb değirmeni derûnlarında mevcûde beyne'l-hiref gedik tâ'bir olunur yirmi re's bârgir ve sâir âlât-ı lâzıme-i ma'lûmesinden sekiz re's bârgir ve onlara isâbet eden sâir âlât-ı lâzıme benim ve altı re's bârgir ve onlara isâbet eden sâir âlât-ı lâzıme şerîkim hâzır-ı mersûm Ağya zimmînin ve altı re's bârgir ve onlara isâbet eden sâir âlât-ı lâzıme diğer şerîkim müvekkil-i mesfûr Melkon zimmînin yedlerimizde mâlımız ve mülkümüz olmağla ben zikr olunan habbâz fırını ve değirmeni âlât-ı lâzıme-i ma'lûmesinden akd-i âti'z-zikrin sudûruna değin ber-vech-i meşrûh yedinde mâlım olan sekiz re's bârgir ve onlara isâbet eden sâir âlât-ı lâzıme-i ma'lûmemi ve şerîkim hâzır-ı mersûm Ağya zimmî kezâlik yedinde mâlı olan altı re's bârgir ve onlara isâbet eden sâir âlât-ı lâzıme-i ma'lûmesini ve diğer şerîkim müvekkil-i mersûm Melkon zimmî dahi kezâlik yedinde mâlı ve mülkü olan altı re's bârgir ve onlara isâbet eden sâir âlât-ı lâzıme-i ma'lûmesinden dört re's bârgir ve onlara isâbet eden sâir âlât-ı lâzıme-i ma'lûmesini yedinde ibkā ve mâ'adâsı olan ancak iki re's bârgir ve onlara isâbet eden sâir âlât-ı lâzıme-i ma'lûmesini ki zikr olunan bir bâb habbâz fırını ve beş horoslu değirmenden cem'an on altı re's bârgir ve onlara isâbet eden sâir âlât-ı lâzıme-i ma'lûmemizi tarafeynden bi'l-îcâb ve'l-kabûl şürût-ı müfsideden ârî bâtten ve sahîhan bi-safkatin vâhidetin yirmi bir bin iki yüz yirmi dört

guruş on altı paraya mesfûr Habbâz Ohannes zimmî ile şerîki müvekkil-i mersûm Karabet zimmîye her birimiz bey‘ ve temlîk ve teslîm eylediğimizde onlar dahi yedlerimizden iştirâ ve temellük ve tesellüm ve kabz ve kabûl eylediklerinden sonra benim ve şerîkim hâzır-ı mersûm Ağya zimmînin ve müvekkil-i mersûm Melkon zimmînin zikr olunan fırın ve değirmeni müddet-i i‘mâlimizde cânib-i mîrîden iştirâ eylediğimiz zehâyir esmânından cânib-i mîrîye altı bin beş yüz otuz buçuk guruş ve tüccârdan iştirâ eylediğimiz zehâyir esmânından tüccâra yirmi bin guruş zimmetimizde deynimiz olup cümlemizin cânib-i mîrîye olan altı bin beş yüz [**51a**] otuz buçuk guruş deyn-i mezkûrumuzdan müvekkil-i mersûm Melkon zimmînin ber-vech-i muharrer bey‘ etmeyüp yedinde ibkā eylediği dört re’s bârgire isâbet eden bin üç yüz altı guruş dört para ile kezâlik cümlemizin tüccâra olan yirmi bin guruş deyn-i mezkûrumuzdan müvekkil-i mesfûr Melkon zimmînin yedinde ibkā eylediği sâlifü’z-zikr dört re’s bârgire isâbet eden dört bin guruş ki cem‘an beş bin üç yüz altı guruş dört parayı cânib-i mîrîye ve tüccâr-ı merkūmûna müvekkil-i mesfûr Melkon zimmî ceste ceste edâya ta‘ahhüd eylediğinde tüccâr-ı merkūmûn râzılar olmalarıyla ol vechile cânib-i mîrîye olan deyn-i mezkûrumuzdan ber-vech-i muharrer mesfûrâna bey‘ ve teslîm eylediğimizde ancak zikr olunan on altı re’s bârgire isâbet eden beş bin iki yüz yirmi dört guruş on altı para ve tüccâr-ı merkūmûna olan deyn-i mezkûrumuzdan kezâlik zikr olunan altı re’s bârgire isâbet eden on altı bin guruş ki cem‘an yirmi bir bin iki yüz yirmi dört guruş on altı para cânib-i mîrîye ve tüccâra benim ve şerîkim hâzır-ı mersûm Ağya zimmînin ve müvekkil-i mersûmun kendi edâya ta‘ahhüd eylediği deyn-i mezkûrundan mâ‘adâ zimmetimizde deynimiz olmağla semen-i mezkûr yirmi bir bin iki yüz yirmi dört guruş on altı parayı deyn-i mezkûrumuza mahsûben cânib-i mîrîye ve tüccâr-ı merkūmûna edâ etmek üzere ben ve şerîkim hâzır-ı mersûm Ağya ve diğer şerîkim müvekkil-i mersûm Melkon zimmîlerden her biri mesfûr Habbâz Ohannes ve şerîki müvekkil-i mersûm Karabet zimmîlere emr ve tevkîl eylediğimizde onlar dahi kabûl ve ceste ceste edâya ta‘ahhüd ettiklerinde kezâlik tüccâr-ı merkūmûn râzılar olmalarıyla mebî‘-i mezkûrun tağrîr ve gabnine müte‘allika âmme-i da‘vâdan tarafeynden her birimiz âharın zimmetini ibrâ-i âmm-ı sahîh-i şer‘î ile kabûlü hâvî ibrâ ve iskāt dahi etmemizle fîmâ ba‘d zikr olunan habbâz fırını ve beş horoslu habbâz değirmeni derûnlarında mevcûde gedik âlâtı olan yirmi re’s bârgir ve sâir âlât-ı lâzıme-i ma‘lûmeden dört re’s bârgir ve onlara isâbet eden sâir âlât-ı lâzıme-i ma‘lûme kemâfi’s-sâbık müvekkil-i mersûmun yedinde bâkī mâlı olup mâ‘adâ on altı re’s bârgir ve onlara isâbet eden sâir âlât-ı lâzıme-i ma‘lûmeden benim ve şerîkim hâzır-ı mersûm Ağya zimmînin ve müvekkil-i mersûm Melkon zimmînin kat‘â alâka ve medhalimiz kalmayup mesfûr Ohannes ve şerîki müvekkil-i mesfûr Karabet zimmîlerin iştirâken mülk-i müşterâları olmuşdur deyü mesfûr Serkiz zimmînin eylediği ikrâr u i‘tirâfını şerîki hâzır-ı mesfûr Ağya zimmî ve vekîli hâzır-ı mezbûr

Mehmed Efendi ve asıl ve vekîl-i mersûm Ohannes zimmîden her biri ba'de't-tasdîk zikr olunan habbâz fırını ve beş horoslu bir bâb habbâz değirmeni gedik âlât-ı lâzıme-i mezkûresinden müvekkil-i mesfûr Melkon zimmînin bâkī dört re's bârgir mesfûrun üzerinde ibkā ile ismine kayd ve mâ'adâ on altı re's bârgirden sekiz re's bârgir mesfûrân Ohannes ve Karabet zimmîlerden her birinin isimlerine kayd ile yedlerine sûret i'tâ buyrulmak bâbında her biri istid'â-yı inâyet eyledikleri İstanbul Mahkemesi'nden huzûr-ı âlîlerine i'lâm olundu.

Fî 11 C sene 1237

257 [51a-1] Seyyid Mehmed b. Ali'nin, İdris Beşe b. Hüseyin'e olan borcunu ödemesi gerektiği

Ba'de'l-men' 1.020 guruş teslîm

Mukābele şüd

Ma'rûz[-ı dâ'î-i devlet-i aliyyeleridir ki]

Sâhib-i arzuhâl es-Seyyid Mehmed b. es-Seyyid Ali Çarşamba günü arz odasında huzûr-ı hazret-i Sadâret-penâhîde ma'kūd meclis-i şer'-i enverde derûn-ı arzuhâlde mezkûrü'l-ism Bakkāl İdris Beşe b. Hüseyin muvâcehesinde mezbûr İdris Beşe ile bin iki yüz otuz dört senesi hılâlinde İstanbul'da Asmaaltı nâm mahalde bakkāllık ticâretinde şerîkler iken sene-i merkūme Şa'bâni'l-mu'azzamının on dördüncü günü mâlımdan mezbûr İdris Beşe'ye altı bin beş yüz guruş ikrâz ve teslîm ol dahi yedimden iktirâz ve kabz ve umûruna sarfla istihlâk edüp ol vechile zimmetinde alacağım olan meblağ-ı merkūm altı bin beş yüz guruş olup sene-i merkūme Zilhiccesinin yirmi yedinci günü târihiyle müverrah bir kıt'a i'lâm nâtık olduğu üzere şirket-i merkūmeyi ba'de'l-fesh ol târihde İstanbul kādısı bulunan fazîletlü Moravîzâde Mehmed Hâmid Efendi tarafından mürsel Kâtib es-Seyyid Salih Afif Efendi'nin İstanbul'da Hasırcılar içinde bakkālân esnâfının pazarbaşısı odasında akd eylediği meclis-i şer'de esnâf-ı merkūme pazarbaşısı ve yazıcısı ve ustabaşıları hâzır oldukları hâlde şirket-i merkūmenin hesâbını yegān yegān sehv ve galatdan ârî sahîhan rü'yet eylediğimizde lede'l-muhâsebe benim merkūm es-Seyyid Mehmed zimmetinde bin dokuz yüz kırk guruş alacağım zuhûr ettikte ben rızâmla meblağ-ı merkūm bin dokuz yüz kırk guruşdan bâ-tavassut-ı muslihîn merkūm es-Seyyid Mehmed ile kat'an li'n-nizâ' bin guruş üzerine ba'de's-sulh ve'l-kabûl bedel-i sulh-ı merkūm bin guruşdan mâ'adâ ziyâde müdde'âma ve hesâb-ı merkūmda sehv ve galat vukū'una ve şirket-i mezbûre zımnında cereyân eden ahz u i'tâya ve târih-i i'lâm-ı merkūma gelince sâir cemî' hukūk-ı şer'iyyeye müte'allika âmme-i da'vâdan tarafeynden her birimiz âharın zimmetini kabûlü hâvî ibrâ-i âm ile sahîhan ibrâ ve iskāt ettikden sonra bedel-i sulh-i merkūm bin guruşun bi't-taleb bana edâsıyla

merkūm es-Seyyid Mehmed [**51b**] ilzâm olunmağla ben dahi meblağ-ı merkūm bin guruşu merkūm es-Seyyid Mehmed'den hâlâ taleb ederim deyü mazmûnu takrîrine mutâbık bir kıt'a i'lâm ibrâzıyla eylediği def' ve da'vâsını ve mazmûn-ı i'lâm-ı merkūmu mezbûr es-Seyyid Mehmed ikrâr u i'tirâf etmekle mûcebiyle müdde'î-i merkūm es-Seyyid Mehmed da'vâ-yı mezkûresiyle bî-vech mu'ârazadan ba'de'l-men' meblağ-ı merkūm bin guruşun kemâ-fi's-sâbık merkūm İdris Beşe'ye edâsıyla ilzâm olunduğu İstanbul Mahkemesi'nden huzûr [-ı âlîlerine i'lâm olundu.]

Fî 21 Z sene 1236

258 [51b-1] Yahya Ağa b. Seyyid Ahmed'in, habbaz fırınını Seyyid İsmail Ağa'ya sattığı

Habbâzân

Mukābele şüd

Ma'rûz[-ı dâ'î-i devlet-i aliyyeleridir ki]

Âsitâne-i aliyye –lâ zâle mahfûzan fî-vikāyeti'r-Rabbâniye-de kâin uncu esnâfından sâbıkā ekmekçiler kethüdâsı es-Seyyid Yahya Ağa b. es-Seyyid Ahmed nâm kimesne meclis-i şer'-i enverde sulbî kebîr oğlu es-Seyyid İsmail Ağa nâm kimesne tarafından husûs-ı âtîde tasdîka vekîl-i şer'îsi hâlâ esnâf-ı mezkûre kethüdâsı el-Hâc Mehmed Ağa b. el-Hâc İbrahim muvâcehesinde mahmiye-i mezbûrede Haseki kurbünde Bostan hamamı ittisâlinde kâin Haseki değirmeni demekle ma'rûf ma'lûmü'l-hudûd üç horoslu bir bâb uncu değirmeni derûnunda mevcûde beyne'l-hiref gedik tâ'bir olunur on iki re's bârgir ve sâir uncu âlât-ı lâzıme-i ma'lûmesinden dört re's bârgir ve onlara isâbet eden sâir âlât-ı lâzıme-i ma'lûme oğlum müvekkil-i merkūm es-Seyyid İsmail Ağa'nın ve mâ'adâ sekiz re's bârgir ve onlara isâbet eden sâir âlât-ı lâzıme-i ma'lûmesi iştirâken yedimizde mâlımız ve mülkümüz olmağın ben zikr olunan gedik âlât-ı lâzımesinden akd-i âti'z-zikrin sudûruna değin ber-vech-i muharrer yedimde mâlım ve mülküm olan sekiz re's bârgir ve onlara isâbet eden sâir âlât-ı lâzıme-i ma'lûmemi kapan-ı dakīk tüccârından ve esnâf-ı mezkûreden Hatîbzâde es-Seyyid el-Hâc Hasan Ağa ve es-Seyyid el-Hâc Veliyüddin Ağa ve Kırımîzâde es-Seyyid el-Hâc Musa Ağa ve es-Seyyid el-Hâc İbrahim Edhem Ağa ve Habbecizâde es-Seyyid İbrahim Ağa ve sâbıkā Ekmekçiler kethüdâsı es-Seyyid Mustafa Ağa ve hâlâ ekmekçiler kethüdâsı Mehmed Efendi ve bi'l-cümle nizâm ustaları hâzır oldukları hâlde tarafeynden bi'l-îcâb ve'l-kabûl şürût-ı müfsideden ârî bâtten ve sahîhan bi-safkatin vâhidetin altı bin guruş semen-i makbûza oğlum müvekkil-i merkūm es-Seyyid İsmail Ağa'ya bey' ve temlîk ve teslîm eylediğimde ol dahi yedimden iştirâ ve temellük ve tesellüm ve kabz ve kabûl edüp mebî'-i mezkûrun tağrîr ve gabnine müte'allika âmme-i da'vâdan tarafeynden her

birimiz âharın zimmetini ibrâ-i âmm-ı sahîh-i şer'î ile kabûlü hâvî ibrâ ve iskāt dahi etmemizle fîmâ ba'd zikr olunan gedik âlât-ı lâzımesinde benim kat'â alâka ve medhalim kalmayup dört re's bârgir mukaddemâ ve sekiz re's bârgir hâlâ berminvâl-i muharrer şirâen ki cem'an on iki re's bârgir ve sâir âlât-ı lâzıme-i ma'lûme oğlum müvekkil-i merkūm es-Seyyid İsmail Ağa'nın emvâli olmuşdur deyü ba'de'l-ikrâr ve't-tasdîk zikr olunan Haseki değirmeni derûnunda mevcûde on iki re's bârgir ve sâir uncu gediği âlât-ı lâzıme-i ma'lûmesi kaleminde müvekkil-i merkūm es-Seyyid İsmail Ağa üzerine kayd ile esnâf-ı mezkûrenin nizâmları şürûtu üzere yedine bir kıt'a sûret i'tâ buyrulması bâbında istid'â-yı inâyet eyledikleri İstanbul Mahkemesi'nden huzûr [-ı âlîlerine i'lâm olundu.]

Fî 16 Ca sene 1237

259 [51b-2] Letis v. Andoni'nin tuzlu balık anlaşmazlığında Yuda v. Nadan ve Yozef v. Avram'ın zimmetlerini ibrâ ettiği

Tuzlu balık nizâ'ından birbirleriyle ibrâ

Mukābele şüd

Ma'rûz[-ı dâ'î-i devlet-i aliyyeleridir ki]

Derûn-ı takrîrde mastûrü'l-ism Nemçelü Kapudan Françesko Letis v. Andoni nâm müste'men evvelen tercümânı Eklesli ve ba'dehû tercümânı kapıoğlanı Rafail v. Haçador hâzır olduğu hâlde İstanbul mahkemesinde meclis-i şer'-i enverde kezâlik derûn-ı takrîrde isimleri mastûr Havâss-ı Refî'a kazâsına muzâfe kasaba-i Hasköy mütemekkinlerinden Yuda v. Nadan ve şerîki Edirneli Yozef v. Avram nâm Yahûdiler muvâcehelerinde sene-i İseviyenin işbu bin sekiz yüz yirmi ikinci senesi Kânun-ı sânisi hılâlinde beher keyli ellişer guruşa olmak üzere mesfûrân Yuda ve Yozef Yahûdilere bey' ve teslîm onlar dahi iştirâken iştirâ ve kabz ve âhara bey'le istihlâk eyledikleri elli sekiz bin beş yüz aded portakal semenlerinden zimmetlerinde alacak hakkım olan iki bin dokuz yüz yirmi beş guruşun dört yüz on dört guruşunu mesfûrânın mâllarından ve yedlerinden iştirâ ve kabz eylediğim on dört fıçı memlû tuzlu hamsi balığı semeninden zimmetime ta'alluk eden dört yüz on dört guruşa takās ve mahsûb eylediklerinde ben dahi mukāssa ve kabûl etmemle ba'de't-tenzîl zikr olunan portakal semenlerinden mersûmân zimmetlerinde bâkī iki bin beş yüz on bir guruş alacak hakkım kalmağla mesfûrândan taleb eylediğimde onlar dahi ba'de'l-ikrâr yine müşterek mâllarından otuz dört fıçı memlû diğer tuzlu hamsi balığını fıçılarını bin beş yüz altı guruşa bana bey' ve teslîm ben dahi yedlerinden iştirâ ve kabz etmemle semen-i mezkûr bin beş yüz altı guruşu dahi meblağ-ı bâkī-i merkūm iki bin beş yüz on bir guruşun bin beş yüz altı guruşuna her birimiz bi't-terâzî ba'de't-takās ve'l-mukāssa ve'l-kabûl meblağ-ı bâkī-i mezkûr iki bin beş

yüz on bir guruşdan dahi zimmetlerinde bâkī kalan bin beş yüz guruşu mersûmân Yuda ve Yozef Yahûdilerden taleb ederim deyü tasaddî eylediğim da'vâmdan bâ-vesâtet-i muslihîn bi't-tav' ve'r-rızâ mesfûrân Yuda ve Yozef Yahûdiler ile beş yüz guruş bedel-i makbûz üzerine her birimiz ba'de akdi'l-musâlaha ve'l-kabûl ziyâde müdde'âm olan beş yüz beş guruş ve bi'l-cümle husûs-ı mezkûra ve her birimiz âhar ile kat'â da'vâ ve nizâ'ımız kalmamak ma'nâsına sâir cemî' hukūk-ı şer'iyyeye müte'allika âmme-i de'âvî ve mutâlebâtdan ve kâffe-i eymân ve muhâsamâtdan ibrâ-i âmm-ı kātı'u'n-nizâ' ve râfi'u'l-hısâm ile her birimiz âharın zimmetini kabûlü hâvî ibrâ ve iskāt [**52a**] ve bu vechile külliyen kat'-ı nizâ' eyledik deyü ikrâr ve tasdîkleri tescîl ve mahkeme-i merkūmeden huzûr [-ı âlîlerine i'lâm olundu.]

Fî 19 C sene 1237

260 [52a-1] Yuda v. Nesim'in, bağcı ve saçakçı gediğini İsak v. Mosi'ye sattığı

Bağcı ve Saçakçı gediği

Mukābele şüd

Ma'rûz[-ı dâ'î-i devlet-i aliyyeleridir ki]

Âsitâne-i aliyyede vâki' kolancı esnâfına tâbi' bağcı ve saçakçı esnâfı tâ'bir olunur envâ'-ı saçak ve altın ve gümüşden tesbîh harcı ve devât ve sa'at ve bıçak köstekleri ve şemse ve emsâli olan emti'alar nesc ve i'mâl eden esnâfdan Koyunoğlu Yuda v. Nesim nâm Yahûdi meclis-i şer'-i münîrde kolancılar kethüdâsı Ali Ağa b. Hüseyin hâzır olduğu hâlde bâ'isü'l-i'lâm İsak v. Mosi nâm Yahûdi muvâcehesinde İstanbul'da bezzâzistân-ı atîk sokağında kâin bir tarafından Rum kazzâz ve bir tarafdan Yahûdi bağcı dükkânları ile mahdûd bir kepenkli bir bâb bağcı dükkânı derûnunda mevcûde başmuhâsebe kaleminde mukayyed beyne'l-esnâf gedik tâ'bir olunur akd-i âti'z-zikrin sudûruna değin bir kıt'a sûret mantûkunca müstakillen yedimde mâlım ve mülküm olan âlât-ı lâzıme-i ma'lûmemi tarafeynden bi'l-îcâb ve'l-kabûl şürût-ı müfsideden ârî bâtten ve sahîhan bi-safkatin vâhidetin mersûm İsak Yahûdi'ye bin iki yüz elli guruş semen-i medfû' ve makbûza bey' ve temlîk ve teslîm eylediğimde ol dahi ber-vech-i muharrer iştirâ ve temellük ve tesellüm ve kabz ve kabûl edüp mebî'-i mezkûrun tağrîr ve gabnine müte'allika âmme-i da'vâdan tarafeynden her birimiz âharın zimmetini ibrâ-i âmm-ı sahîh-i şer'î ile kabûlü hâvî ibrâ ve iskāt etmemizle fîmâ ba'd sâlifü'l-beyân bağcı gediği tâ'bir olunan âlât-ı lâzıme-i mezkûre mersûm İsak Yahûdi'nin mülk-i müşterâsı olup benim kat'â alâka ve medhalim kalmamışdır deyü ba'de'l-ikrâr ve't-tasdîk âlât-ı lâzıme-i ma'lûmenin kaleminde mesfûr Yuda Yahûdi üzerine olan kaydı ref' ve terkîn ve yedinde olan atîk sûreti battâlda hıfz-birle mersûm İsak Yahûdi ismine kayd ve yedine mukayyed

olan nizâmları şürûtu derciyle bir kıt'a sûret i'tâsı bâbında istid'â-yı inâyet etmeğin istid'âsı üzerine gedik-i mezkûrun mesfûr Yuda Yahûdi üzerinde olan kaydı ref' ve müşteri-i mersûm İsak Yahûdi ismine kayd ile sûret i'tâ buyrulmak iktizâ eylediği İstanbul Mahkemesi'nden huzûr [-ı âlîlerine i'lâm olundu.]

Fî 3 Ca sene 1237

261 [52a-2] Fotini ile Aleniko'nun kasap dükkânı gediğini Yorgi v. Nikola ve Kigo v. Nekom'a sattıkları

Kasab

Mukābele şüd, ihrâc şüd, bedel 23

Ma'rûz[-ı dâ'î-i devlet-i aliyyeleridir ki]

Hüdâvendigâr-ı esbak cennet-mekân firdevs-âşiyân merhûm-ı mağfiret-nişan Sultan Abdülhamid Hân hazretlerinin evkāf-ı hümâyûnlarından İstanbul'da Yedikule hâricinde vâki' gayr-ez selhhâne-i mîrî on aded ganem selhhânelerinden birinci selhhâneye merbût kasab dükkânlarından İstanbul'da Samatya kurbünde Merhaba köşesinde bir bâb kasab dükkânı derûnunda mevcûde beyne'l-esnâf gedik tâ'bir olunur âlât-ı lâzıme-i ma'lûmeye nısfiyet üzere iki kıt'a mütevellî temessükleri mantûklarınca mutasarrıfeler olup şahısları mu'arrefeler olan Fotini ve Aleniko Nasrâniyeler meclis-i şer'-i enverde hâlâ hâssa kasabbaşısı dergâh-ı âlî kapıcı başılarından es-Seyyid el-Hâc Mustafa Ağa tarafından mürsel kasablar kethüdâsı el-Hâc Hasan Ağa b. el-Hâc Osman ve sâir kasab ustaları hâzır oldukları hâlde kasab ustalarından bâ'iseyi'l-i'lâm kendi nefsinden asıl ve Kigo v. Nekom nâm zimmî tarafından husûs-ı âtîde tasdîka vekîli Yorgi v. Nikola nâm zimmî muvâcehesinde her biri bi'l-asâle takrîr-i kelâm edüp zikr olunan kasab dükkânı derûnunda mevcûde âlât-ı lâzıme-i mezkûrenin dört hisse i'tibâriyle birer rub' hisselerini yedlerimizde ibkā ve mâ'adâ birer rub' hisselerimizi bedel-i ma'lûm ve makbûz mukābelesinde ferağ-ı kat'î-i mu'teber ile bâ-re'y-i mütevellî asıl ve vekîl-i mersûman Yorgi ve Kigo zimmîlere her birimiz ferağ ve tefvîz eylediğimizde onlar dahi tefevvüz ve kabûl ve hisse tevzî'lerini ustalar ma'rifetleriyle tamamen ahz etmek üzere ta'ahhüd edüp fîmâ ba'd kasab gediği tâ'bir olunan âlât-ı lâzıme-i mezkûrenin birer rub' hisse-i merkūmelerinde bizim kat'â alâka ve medhalimiz kalmamağla asıl ve vekîl-i mersûman Yorgi ve Kiko zimmîlerin hakk-ı müfevvazları olmuşdur dediklerini asıl ve vekîl-i mersûm ba'de't-tasdîk birer rub' hisse-i mezkûreler mersûmetân Fotini ve Aleniko Nasrâniyelerin yedlerinde olan temessüklerinde ifrâz ve ferağlarından asıl ve vekîl-i mesfûrân Yorgi ve Kigo zimmîler üzerlerine tahrîr ve defter-i vakfa kayd ve yedlerine taraf-ı vakıfdan birer kıt'a temessük i'tâ buyrulmak bâbında istid'â-yı inâyet eyledikleri İstanbul Mahkemesi'nden huzûr [-ı âlîlerine i'lâm olundu.]

Fî 23 C sene 1237

262 [52a-3] Şeyh Muhyiddin b. Musa Fakih vakfı tevliyetinin Seyyid Mehmed Emin Efendi ve Molla İsmail'e tevcihi

Vakfiye tevcîhi

Ma'rûz[-ı dâ'î-i devlet-i aliyyeleridir ki]

Zîr-i nezâret-i dâ'iyânemde olan evkāfdan İstanbul ve gayrıda vâki' merhûm Şeyh Muhyiddin b. Musa Fakih el-Kocavî Vakfı'nın vazîfe-i mu'ayyene ile ber-vech-i meşrûta tevliyetine mutasarrıfe evlâd-ı vâkıfdan ve muhtâre evlâd-ı vâkıf Şerîfe Rüveyde Hanım bt. Mehmed Emin fevt olup tevliyet-i merkūme mahlûle oldukdan sonra ashâb-ı arzuhâlden evlâd-ı vâkıfdan es-Seyyid Mehmed Emin Efendi b. Ömer ve derûn-ı arzuhâlde isimleri mezkûr evlâd-ı vâkıfdan Molla İsmail b. Abdullah'dan her biri meclis-i şer'-i münîrde ashâb-ı arzuhâlden derûn-ı arzuhâlde isimleri mezkûr evlâd-ı vâkıfdan zâtları mu'arrefeler Şerîfe Hadice bt. Ömer ve Şerîfe Âişe bt. Ali ve Şerîfe Fâtıma bt. Mehmed Reşid ve Şerîfe Zeliha ve diğer Şerîfe Hadice ve diğer Şerîfe Âişe benât-ı es-Seyyid Mehmed nâm hatunlar hâzır oldukları hâlde tevliyet-i mezbûreye vazîfe-i mu'ayyene-i mersûmesiyle bâ-berât-ı âlîşân meşrûtiyet üzere mutasarrıfe olan vâkıfın muhtâreleri ve evlâd-ı vâkıfdan mezbûre Şerîfe Ruveyde Hanım bt. Mehmed Emin fevt olup tevliyet-i mezbûre mahlûle olmağın biz el-yevm mevcûde olan evlâd-ı vâkıfın akdemi ve cümlesinin mu'temed [**52b**] ve muhtârı olmamızla tevliyet-i merkūme müteveffât-ı mezbûrenin mahlûlünden bi'l-cümle evlâd-ı vâkıfın rızâ ve ihtiyârlarıyla meşrûtiyet üzere iştirâken bize tevcîh buyrulmak matlûbumuzdur dediklerinde hâzırât-ı mezbûrâtdan her biri merkūman es-Seyyid Mehmed Emin Efendi ve Molla İsmail takrîr-i meşrûhları üzere evlâd-ı vâkıfın akdemi ve her vechile umûr-ı vakfı idâreye kādirler ve cümlesinin marzî ve muhtârları olduklarını bi'l-muvâcehe tasdîk ve ikrâr etmeleriyle mûcebince tevliyet-i mezkûre müteveffât-ı mezbûrenin mahlûlünden bi'l-cümle evlâd-ı vâkıfın rızâlarıyla muhtârları olan evlâd-ı vâkıfdan mezbûrân es-Seyyid Mehmed Emin Efendi ve Molla İsmail'e iştirâken meşrûtiyet üzere tevcîh ve yedlerine başka başka berât-ı âlîşân sadaka ve ihsân buyrulmak recâsına İstanbul Mahkemesi'nden huzûr [-ı âlîlerine i'lâm olundu.]

Fî 14 Ca sene 1237

263 [52b-1] Akata bt. Mosis ile Karabet v. Semadan'ın alacak davasında sulh oldukları

300 guruşa sulh

Muhrec olmuşdur fî-18 min Ca sene 1250

Def'a ihrâc şüd fî-8 Za sene 1250

Ma'rûz[-ı dâ'î-i devlet-i aliyyeleridir ki]

Derûn-ı arzuhâlde mastûrü'l-ism mukaddemâ francalacı esnâfından olan Karabet v. Semadan nâm zimmî bi'd-defa'ât Çarşamba günleri arz odasında huzûr-ı hazret-i Sadâret-penâhîde ma'kūd meclis-i şer'-i enverde sâhibe-i arzuhâlde şahsı mu'arrefe Akata bt. Mosis nâm Nasrâniye muvâcehesinde hâlâ ekmekçiler kethüdâsı Mehmed Efendi b. Ali ve sâbıkā ekmekçiler kethüdâsı es-Seyyid Mustafa Ağa b. es-Seyyid el-Hâc Mehmed Emin hâzır oldukları hâlde mahmiye-i İstanbul'da Kumkapı hâricinde vâki' ma'lûmü'l-hudûd bir bâb fırancılacı fırını derûnunda mevcûde beyne'l-esnâf gedik tâ'bir olunur fırancılacı âlât-ı lâzıme-i ma'lûmesi yirmi sehm i'tibâriyle beş sehmi gāibân ani'l-meclis Aleksan zimmî ile Şuşane Nasrâniyenin ve beş sehmi benim ve on sehmi mesfûre Akata Nasrâniyenin yedlerimizde mâlımız ve mülkümüz iken bundan akdem bi-kazâillâhi te'âlâ vukū' bulan Kumkapı harîkinde zikr olunan fırancılacı fırını dahi muhterik oldukda mesfûre Akata Nasrâniye bana fırın-ı mezkûrun binâsına ve âlât-ı lâzımesini tanzîme her ne kadar meblağ sarf olunur ise mâlından sarf ile ba'dehû hisse-i mezkûreme isâbet eden mikdârı ile bana rücû' eyle deyü bi-şartü'r-rücû' bana emr edüp ben dahi zikr olunan fırancılacı fırınının binâsına ve âlât-ı lâzımesinin tanzîmine mâlımdan ber-mûceb-i defter-i müfredât on iki bin guruş sarf edüp ba'dehû âlât-ı lâzıme-i mezkûreden her birimiz hisselerimizi âhara bey' dahi etmemizle masrûfum olan meblağ-ı mezbûrdan i'tibâr-ı merkūm üzere mesfûr Akata Nasrâniyenin on sehm hissesine iktizâ eden altı bin guruşu ber-vech-i muharrer bi-şartü'r-rücû' emrine binâen mersûme Akata Nasrâniyeden taleb ederim deyü mesfûrenin inkârına mukārin tasaddî eylediğim da'vâmdan bâ-vesâtet-i muslihîn mersûme Akata Nasrâniye ile an inkâr üç yüz guruş üzerine ba'de akdi'l-musâlaha ve'l-kabûl bedel-i sulh-i merkūm üç yüz guruşdan mâ'adâ ziyâde müdde'âma ve bi'l-cümle husûs-ı mezkûra ve işbu târih-i i'lâma gelince sâir cemî' hukūk-ı şer'iyyeye müte'allika multaka âmme-i de'âvî ve mutâlebât ve kâffe-i eymân ve muhâsemâtdan şürût-ı müfsideden ârî ibrâ-i âmm-ı sahîh-i şer'î ile her birimiz âharın zimmetini kabûlü hâvî ibrâ ve iskāt ve bu vechile külliyen kat'-ı nizâ' eyledik deyü mesfûr Karabet zimmînin ikrâr u i'tirâfını mersûme Akata Nasrâniye tasdîk ve ibrâdan müstesnâ bedel-i sulh-i merkūm üç yüz guruşu mersûm Karabet zimmîye edâ ve teslîmiyle ta'ahhüd eylediği İstanbul Mahkemesi'nden huzûr [-ı âlîlerine i'lâm olundu.]

Fî 20 C sene 1237

264 [52b-2] Ali Beşe'nin gözlemeci dükkanı gediğini Mehmed Beşe b. Mustafa'ya sattığı

Gözlemeci gediği istid'âsı

Mukābele şüd

Ma'rûz[-ı dâ'î-i devlet-i aliyyeleridir ki]

Âsitâne-i aliyye –hâmahallâhu teʿâlâ ani'l-âfât ve'l-beliyye-de kâin gözlemeci esnâfından sâhib-i arzuhâl Ali Paşa b. Ali nâm kimesne yine esnâf-ı merkūmeden şerîki Mehmed Beşe b. Mustafa hâzır olduğu hâlde meclis-i şerʿ-i münîrde esnâf-ı merkūme çörekçi esnâfına mülhak bir sınıf olmağla çörekçi esnâfının kethüdâları İbrahim Ağa b. Mustafa ve Üsküdar Kethüdâsı Mustafa Ağa b. Osman ve sâbık Galata kethüdâsı es-Seyyid Ömer Ağa b. el-Hâc İsmail ve Yiğitbaşı Civelek Mehmed Usta b. Osman ve Yazıcı Ali Efendi b. Süleyman ve Üsküdar yiğitbaşısı Hâfız Ali Usta b. Süleyman ve sâirleri hâzır oldukları hâlde mahmiye-i mezbûrede bahçekapısı hâricinde vâkiʿ bir bâb gözlemeci dükkânı derûnunda mevcûde esnâfımızın nizâmında dâhil ve hâmiş-i arzuhâlimde muharrer derkenâr nâtık olduğu üzere başmuhâsebe kaleminde mukayyed beyne'l-hiref gedik tâʿbir olunur gözlemeci âlât-ı lâzımesi yedimde mâlım ve mülküm olmağla mukaddemâ zikr olunan dükkânda gözleme tabh ve iʿmâl ile teʿayyüş edüp lâkin dükkân-ı merkūm işbu arzuhâlime merbût diğer arzuhâlim hâmişinde muharrer hâssa mimarı iʿlâmı nâtık olduğu üzere bâb-ı mezkûr hâricinde müceddeden inşâ ve ihyâ buyrulan Câmiʿü'l-hidâye demekle maʿrûf câmiʿ-i şerîfin [**53a**] havlusuna ilâve ve birine hademe iskân içün oda binâ olunup gedik-i mezkûrun ber-mûceb-i şürût-ı nizâm kurb ve civârında gedikden hâlî bir dükkâna nakli lâzım geldikde ber-vech-i muharrer nakline esnâf-ı mezkûrenin nizâmları mûcebince taʿarruz etmemek üzere taʿahhüd eyledikleri kezâlik merbût olan sâlifü'z-zikr arzuhâlim zahrında muharrer İstanbul Kādısı esbak es-Seyyid Mehmed Esad Efendi merhûmun bin iki yüz yirmi dokuz senesi târihiyle müverrah bir kıtʿa iʿlâmında dahi tahrîr olunmuş olup lâkin sene-i mezkûreden işbu târihe gelince gedikden hâlî bir dükkân bulamadığımdan bir mahalle nakl edemeyip alâ-hâlihî kalmışidi el-hâletü hâzihî mahmiye-i mezbûrede Ayazmakapısı dâhilinde kıble çeşme sırasında kâin bir tarafdan işkenbeci ve bir tarafdan berber dükkânları beynlerinde olan ashâb-ı hayrâtdan defterdâr-ı esbak Abdüsselam Efendi Vakfı müsakkafâtından gedikden hâlî üç sehm iʿtibâriyle iki sehmini ben ve bir sehmini şerîkim hâzır-ı mezbûr Mehmed Beşe'den her birimiz bâ-re'y-i mütevellî tefevvüz edüp ol vechile iştirâken bi'l-icâreteyn tasarrufumuzda olan bir bâb dükkânda kimesnenin gediği olmayup ben dahi ber-vech-i muharrer mâlik olduğum sâlifü'z-zikr gedik tâʿbir olunur gözlemeci âlât-ı lâzımesinin üç sehm iʿtibâriyle iki sehmi mülkümde ibkā ve māʿadâ bir sehmini şerîkim hâzır-ı mezbûr Mehmed Beşe'ye semen-i maʿlûm ve makbûza beyʿ etmemle ol vechile üç sehm iʿtibâriyle bir sehmi şerîkim merkūm Mehmed Beşe'nin ve iki sehmi benim yedimizde olan mâlımız ve mülkümüz olan sâlifü'z-zikr gözlemeci gediği tâʿbir olunur âlât-ı lâzıme-i maʿlûmemiz zikr olunan Ayazmakapısı dâhilinde vâkiʿ kıble çeşme sırasında kâin iʿtibâr-ı mezkûr üzere bi'l-icâreteyn mutasarrıflar olduğumuz dükkânımıza nakl ve başmuhâsebe kaleminde gedik-i mezbûrun bahçekapısı hâricinde olan kapısı terkīn ve tasarrufumuzda olan dükkân-ı merkūma nakl

tasrîhiyle üç sehm i'tibâriyle iki sehmi benim ve bir sehmi şerîkim mezbûr Mehmed Beşe'nin ismimize kayd ve esnâfımızın şürût-ı nizâmımız üzere yedimize başka başka sûret i'tâ buyrulmak bâbında istid'â-yı inâyet eylediğimiz i'lâm olunmak matlûbumuzdur deyü şerîki hâzır-ı mezbûr Mehmed Beşe'nin tasdîkiyle takrîr-i istirhâm eylediklerinde mezbûr Ali Beşe'nin bi'l-cümle takrîr-i meşrûhu vâkı'a mutâbık ve esnâf-ı mezkûrenin şürût-ı nizâmlarına muvâfık idüğünü dahi esnâf-ı hâzirûn-ı mezbûrûn haber vermeleriyle istid'aları mûcebince gedik-i merkum mezbûrânın tasarruflarında olan dükkanı mezkûre nakl ile yedlerine ber-vech-i meşrûh başka başka sûret i'tâ buyrulmak bâbında fermân-ı âlîleri sudûru iktizâ eylediği İstanbul Mahkemesi'nden huzûr [-ı âlîlerine i'lâm olundu.]

Fî 19 C sene 1237

265 [53a-1] Anbar-ı âmireden habbâzan esnafına dağıtılacak olan buğdayın cins ve fiyatının belirlenmesi

Hınta

Ma'rûz[-ı dâ'î-i devlet-i aliyyeleridir ki]

Sâdır olan fermân-ı âlîlerine imtisâlen işbu telhîs mûcebince bu def'a mîrî anbarlarından habbâzân esnâfına tevzî' ve i'tâ buyrulan kırk bin keyl zahâyirin on beş bin keyli Arnabud Taygan hıntası olup beher keyli yüz altmış iki paraya ve beş bin keyli Arnabud Hoca Bey hıntası olup beher keyli yüz altmış iki paraya ve beş bin keyli Mısır hıntası olup beher keyli yüz altmış iki paraya ve beş bin keyli Akdeniz hıntası olup beher keyli yüz altmış iki paraya ve iki bin beş yüz keyli erzen-i cedîd olup beher keyli yüz yirmi paraya ve iki bin beş yüz keyli erzen-i atîk olup beher keyli yüz yirmi paraya ve beş bin keyli kokoroz olup beher keyli yüz elli paraya olmağla zahâyir-i mezkûrenin ecnâs ve fiyatı minvâl-i muharrer üzere idüğü ihbâr olunduğu İstanbul Mahkemesi'nden huzûr-ı âlîlerine i'lâm olundu.

Fî-gurre-i B sene 1237

266 [53a-2] Mühtedî Yusuf b. Abdullah'ın boşandığı eşinden küçük çocuğu Abdullah'ı teslim aldığı

Mühtediye sagīri teslîm

Ma'rûz[-ı dâ'î-i devlet-i aliyyeleridir ki]

Sâhib-i arzuhâl Mühtedî Yusuf b. Abdullah nâm kimesne meclis-i şer'-i münîrde zevc[e]-i mutallakası mu'arrefetü'ş-şahs Sâre bt. Mişon nâm Yahûdiye muvâcehesinde ben hamden lillâhi te'âlâ hidâyet-i Rabbâniye ile edyân-ı bâtıladan teberrî edüp şeref-i İslâm ile müşerref olduğumdan sonra işbu târih-i i'lâm şehrinin üçüncü

günü mersûme Sâre Yahûdiye'yi İstanbul'da Balat mahkemesinde huzûr-ı hâkimü'ş-şer'ide bâyinen tatlîk ve hukūk-ı zevciyete ve sâir hukūk-ı şer'iyyeye müte'allika âmme-i da'vâdan tarafeynden her birimiz âharın zimmetini kabûlü hâvî bâ-hüccet-i şer'iyye ibrâ ve iskāt etmişdik lâkin mersûme Sâre Yahûdiye ile zevciyet beynimizde kāime iken firâşımdan hâsıl ve mesfûreden mütevellid ve bi-hakkı'l-hıdâne hacr ve terbiyesinde kalan bana teb'iyyet ile Müslim olup mukaddemâ Nesim ve hâlâ Abdullah ismiyle müsemmâ hâzır bi'l-meclis tahmînen on beş aylık sagīr oğlumu ihlâk yâhud tağyîb etmesi havfımdan nâşî ancak oğlum sagīr hâzır-ı merkūmu anası mutallakam mersûmeden taleb eylediğimde [**53b**] ol dahi rızâsıyla sagīr-i merkūm Abdullah'ı işbu meclis-i şer'ide bana teslîm ben dahi yedinde ahz ve sagīr-i mezbûru bir Müslime murzi'a tedârüküyle ırzâ' ettirmek üzere infâka ta'ahhüd eyledim deyü ikrâr ve tasdîkleri İstanbul Mahkemesi'nden huzûr-ı âlîlerine i'lâm olundu.

Fî 27 C sene 1237

267 [53b-1] Kirkor v. Karabet'in, Sarraf Mıgırdıç v. Minasğan'a olan borcunu ödemesi gerektiği

1.434,5 guruş hüküm

Ma'rûz[-ı dâ'î-i devlet-i aliyyeleridir ki]

Sâhib-i arzuhâl Sarraf Mıgırdıç v. Minasğan zimmî meclis-i şer'-i münîrde derûn-ı arzuhâlde mastûrü'l-ism Sarraf Yazıcı Kirkor v. Karabet nâm zimmî muvâcehesinde bin iki yüz otuz dört senesi şehr-i Ramazani'l-mübâreki selhi târihiyle müverrah Ermeniyyü'l-imlâ işbu yedimde olan bir kıt'a temessük mantûkunca on bir bin dört yüz yetmiş beş guruş ve yine târih-i merkūm ile müverrah yedimde olup zâyi' olan diğer bir kıt'a temessükde muharrer iki bin sekiz yüz altmış dokuz buçuk guruş ki cem'an mersûm Yazıcı Kirkor zimmî zimmetinde cihet-i karz-ı şer'îden on dört bin üç yüz kırk dört buçuk guruş alacak hakkım olmağla meblağ-ı mecmû'-ı mezkûru mesfûr Yazıcı Kirkor zimmîden taleb ederim deyü eylediği da'vâsını mesfûr Yazıcı Kirkor zimmî bi-tamâmihâ tâyi'an ve kat'iyyen ikrâr u i'tirâf etmeğin alâ-mûcebi ikrârihi meblağ-ı mecmû'-ı mezkûr on dört bin üç yüz kırk dört buçuk guruşun bi't-taleb müdde'î-i mesfûr Mıgırdıç zimmîye edâsıyla mersûm Yazıcı Kirkor zimmî ilzâm olunduğu İstanbul Mahkemesi'nden huzûr-ı âlîlerine i'lâm olundu.

Fî 23 C sene 1237

268 [53b-2] Ümmügülsüm Hatun bt. Abdullah'ın menzil davasında Serpohi bt. Serkiz ile sulh olduğu

Menzil nizâ'ından bi-tarîkı's-sulh 60 guruş teberru'an teslîm

Ma'rûz[-ı dâ'î-i devlet-i aliyyeleridir ki]

Sâhibe-i arzuhâl mu'arrefetü'z-zât mühtedîye Ümmügülsüm Hatun bt. Abdullah İstanbul mahkemesinde meclis-i şer'-i münîrde derûn-ı arzuhâlde mastûrü'l-ism hâzır bi'l-meclis Mikail v. Serope zimmînin anası ve zikri âtî bir bâb vakıf menzile bâ-temessük-ı mütevellî bi'l-icâreteyn mutasarrıfe olmağla vaz'-ı yedi mütehakkık olan mu'arrefetü'ş-şahs Serpohi bt. Serkiz nâm Nasrâniye muvâcehesinde zîr-i nezâret-i dâ'iyânemde olan evkāfdan ashâb-ı hayrâtdan merhûm el-Hâc Memi Ağa Vakfı'nın mütevellîsi İsmail Efendi b. Mustafa hâzır olduğu hâlde vakf-ı merkūm müsakkafâtından İstanbul'da Karagümrük kurbünde Atîkalipaşa Mahallesinde vâki' Ermeni odaları derûnunda kâin ma'lûmü'l-hudûd bir bâb menzil bundan akdem hâlik olan babam hamal Bedros v. Manok zimmînin sağlığında bi'l-icâreteyn bâre'y-i mütevellî tasarrufunda iken hâl-i sıgārımda ben hâşâ Nasrâniye ve Sima ismiyle mevsume iken hâlik oldukda benimle diğer sagīre kızları Beriçek ve Altuza ve sagīr oğlu Artin nâm karındaşlarıma âdiyen ba'de'l-intikāl ben bi-hidâyetillahi te'âlâ şeref-i İslâm ile müşerrefe olup Ümmügülsüm tesmiye olunduğumdan sonra müddet-i vâfireden berü ve mahrûse-i Bursa'da iskân etmemle menzil-i mezkûrdan dört sehm i'tibâriyle bana intikāl eden bir sehm hissemi mersûme Serpohi Nasrâniye bi-gayr-ı hakkın fuzûlî zabt ve tasarruf etmekle suâl olunup hisse-i mezkûremi bana teslîme tenbîh olunmak matlûbumdur deyü da'vâ eylediğimde mesfûre Serpohi Nasrâniye dahi cevâbında menzil-i mezkûr babam hâlik-i mersûm Hamal Bedros zimmînin sağlığında tasarrufunda olup hâl-i sıgārımda ben hâşâ Nasrâniye ve Sima ismiyle mevsûme iken benimle diğer evlâd-ı sıgārı karındaşlarım mersûmûna intikāl eylediğini ikrâr lâkin babası mersûm Hamal Bedros bin iki yüz sekiz senesi hılâlinde hâlik oldukda senin ve karındaşların mersûmûnun hâl-i sıgārınızda bâ-hüccet-i şer'iyye vasîleriniz olan ananız Hanime bt. Kirkor nâm Nasrâniye menzil-i mezkûru mesmû'-ı şer'îye binâen âhara ferağa bâ-hüccet-i şer'iyye me'zûne olmağla sene-i mezbûre Şa'bâni'l-mu'azzamının on beşinci günü zevcim olup bundan akdem hâlik olan Serope v. Gabril zimmîye sağlığında bedel-i ma'lûm ve makbûz ile bâ-re'y-i mütevellî bi'l-vesâye ba'de'l-ferağ ol dahi menzil-i merkūmun nısfını bin iki yüz on dört senesi Cumâdelûlâsının on beşinci günü yine ma'rifet-i mütevellî ile sağlığında bana ba'de'l-ferağ zevcim mersûm dahi hâlik oldukda menzil-i mezkûrdan mutasarrıf olduğum nısf hissesi sulbî kebîr oğlu hâzır-ı mersûm Mikail ile diğer oğlu Gabril zimmîlere ve kebîre kızları Derohi ve Eskohi ve Elmoyi Nasrâniyelere ba'de'l-intikāl evlâdım mesfûrûn dahi mutasarrıflar oldukları nısf-ı menzil-i merkūmu bin iki yüz otuz senesi şehr-i Recebi'l-ferdinin yirmi beşinci günü yine bâ-re'y-i mütevellî bana ferağ ve tefvîz ben dahi tefevvüz ve kabûl etmemle hâlâ menzil-i merkūmu bi-hakkın zabt ve tasarruf ederim deyü tasaddî eylediği def'ini ben inkâr edüp ol vechile ba'de vukū'i'l-münâza'a [ve] bâvesâtet-i muslihîn beynimiz tevfîk ve ıslâh olunup ben da'vâ-yı mezkûrumdan bi't-tav' ve'r-rızâ fâriğa ve anam mersûmenin hâl-i sıgārımda hisse-i mezkûremi ben

hâşâ Nasrâniye iken bi'l-vesâye mersûme Serpohi Nasrâniyenin zevci hâlik-i mesfûr Serope zimmîye [**54a**] sağlığında bâ-re'y-i mütevellî ferağını mücîze olduğumda mesfûre Serpohi Nasrâniye dahi mâlından teberru'an bana nakden altmış guruş def' ve teslîm ben dahi yedinden ahz ü kabz ve emriyle umûruma sarfla istihlâk eyledim fîmâ ba'd hisse-i mezkûre ve sâire müte'allika mesfûre Serpohi Nasrâniye ile aslâ ve kat'â da'vâ ve nizâ' ve husûmetim kalmayup cemî' hukūk-ı şer'iyyeye ve meblağ-ı müstehlek-i merkūma müte'allika âmme-i de'âvî ve mutâlebât ve kâffe-i eymân ve muhâsamâtdan ibrâ-i âmm-ı kātı'u'n-nizâ' ve râfi'u'l-hısâm ile her birimiz âharın zimmetini kabûlü hâvî ibrâ ve iskāt ve bu vechile külliyen kat'-ı nizâ' eyledik deyü ikrâr ve tasdîkleri huzûr-ı âlîlerine i'lâm olundu.

Fî 28 C sene 1237

269 [54a-1] Sâliha Hatun bt. Veliyüddin'in Hadice Hatun bt. Abdurrahim aleyhine açtığı davasının reddedildiği

Vakfiye mu'ârazadan men'

Mukābele şüd

Ma'rûz[-ı dâ'î-i devlet-i aliyyeleridir ki]

Mübârek rikāb-ı kamer-tâb-ı hüsrevâneye arzuhâl takdîm eden zâtı mu'arrefe Sâliha Hatun bt. el-Hâc Veliyüddin İstanbul mahkemesinde meclis-i şer'-i enverde hâmiş-i arzuhâlde muharrer derkenâr nâtık olduğu üzere zikri âtî bir bâb vakıf menzile bi'l-icâreteyn bâ-temessük-ı mütevellî mutasarrıfe olan kezâlik zâtı mu'arrefe Hadice Hatun bt. Abdurrahim muvâcehesinde zîr-i nezâret-i dâ'iyânemde olan evkāfdan ashâb-ı hayrâtdan merhûm İmâm Ali Efendi Vakfı'nın mütevellîsi es-Seyyid Mehmed Râşid Efendi b. es-Seyyid Mehmed Derviş Efendi tarafından mürsel vekîli es-Seyyid Mehmed Muhyiddin Efendi b. Mehmed hâzır olduğu hâlde vakf-ı merkūm müsakkafâtından İstanbul'da Hocapaşa kurbünde Mihrab Sokağı nâm mahalde vâki' hâlâ benim dahi sâkine olduğum ma'lûmü'l-hudûd bir bâb menzilin mukaddemâ dört sehm i'tibâriyle üç sehmine mutasarrıfe olan gāibetü ani'l-meclis Emine Hatun menzil-i mezkûrun i'tibâr-ı merkūm üzere bir sehmini sana fâriğa olurum dedikde ben dahi hisse-i mezkûrenin bedel-i ferağı olmak üzere mâlımdan gāibe-i mezbûreye altı yüz guruş def' ve teslîm edüp lâkin gāibe-i mezbûreyi hisse-i mezkûreyi mütevellî izniyle bana fâriğa olmayup âhara fâriğa oldukda tedâvül-i eydî ile hâlâ mezbûre Hadice Hatun mecmû'-ı menzil-i mezkûru zabt etmekle suâl olunup gāibe-i mezbûrenin bana fâriğa olacağı hisse-i mezkûreyi bana fâriğ yâhud gāibe-i mezbûreye medfû'um olan meblağ-ı merkūm altı yüz guruşunu mâlından bana vermek üzere mezbûre Hadice Hatun'a haber olunsun deyü takrîr-i meşrûhu üzere bu mertebe ile tasaddî eylediği da'vâsı meşrû'a ve iltifâta

şâyân olmayup ol vechile mezbûre Hadice Hatun'a suâl dahi teveccüh etmediği müddeʿiye-i mezbûreye tefhîm ve daʿvâ-yı mezkûresiyle mezbûre Hadice Hatun'a bî-vech-i şerʿî muʿârazadan menʿ olunduğu huzûr-ı âlîlerine iʿlâm olundu.

Fî 28 Ca sene 1237

270 [54a-2] Regaib kandilinde cami ve mescitlerin aydınlatılması

Sübût-ı leyle-i Regāib

İstanbul Kādısı fazîletlü efendi

İşbu iʿlâmınız rikāb-ı kamer-tâb-ı hazret-i hilâfet-penâhîye arz ile meşmûl-i enzâr-âsâr-ı cenâb-ı Padişâhî olmağla mûcebince leyle-i mezkûrede îkād-ı kanâdil olunması husûsu iktizâ edenlere tenbîhe mübâderet eyleyesin deyü buyruldu

Dergâh-ı âli-i gerdûn-nâtıka arz-ı dâʿî-i bî-tâkalarıdır ki

İşbu sâl-ı pür-şeref sene sebʿa ve selâsin ve miʾeteyn ve elf şehr-i Recebi'l-ferdi gurresi rüʾyet ile sâbit olmayup ancak gurre-i Cemâziyelâhire yevm-i Cumaʾdan idüğü daʿvâ-yı sahîha-i şerʿiyye zımnında ber-rüʾye şâhideyn-i muʿâdileyn şehâdetleriyle vech-i vecih-i şerʿî üzere sâbite olduğuna binâen tekmîl-i selâsin ile şehr-i mübârek-i Recebi'l-ferdin ibtidâsı işbu yevm-i ehaddan mazbût ve altıncı Cuma gecesi leyle-i Regāib olup leyle-i mübâreke-i merkūmede minârât-ı cevâmiʿ ve mesâcid îkād-ı kanâdil ile tezyîn buyrulmak kāʿide-i merʿiyye-i Devlet-i aliyye ve dîdene-i kadîme-i saltanat-ı seniyyeden olmağla ol bâbda tenbîhi hâvî fermân-ı cihân-metâʿ-ı vâcibü'l-ittibâʿları sudûru reʾy-i âlîlerine menût idüğü İstanbul Mahkemesi'nden atebe-i ulyâlarına iʿlâm olundu.

Fî-gurre-i B sene 1237

271 [54b-1] Anbar-ı âmireden habbâzan esnafına dağıtılacak olan buğdayın cins ve fiyatının belirlenmesi

Zahâyir

Maʿrûz[-ı dâʿî-i devlet-i aliyyeleridir ki]

Sâdır olan fermân-ı âlîlerine [imtisâlen] işbu telhîsi mûcebince bu defʿa mîrî anbarlarından habbâzân esnâfına tevzîʿ ve iʿtâ buyrulan kırk bin keyl zahâyirin on beş [bin] keyli Mısır hıntası olup beher keyli yüz altmış iki paraya ve on bin Akdeniz-i cedîd hıntası olup beher keyli yüz altmış paraya ve beş bin keyli Akdeniz-i atîk hıntası olup beher keyli yüz altmış iki paraya ve beş bin keyli kokoroz olup beher keyli yüz elli paraya ve iki bin beş yüz keyli erzen-i cedîd olup beher keyli yüz yirmi paraya ve iki bin beş yüz keyli erzen-i atîk olup beher keyli yüz paraya olmağla

zahâyir-i mezkûrenin ecnâs ve fiyatı minvâl-i muharrer üzere idüğü ihbâr olunduğu İstanbul Mahkemesi'nden huzûr-ı âlîlerine i'lâm olundu.

Fî 5 B sene 1237

272 [54b-2] Acı Avanes v. Avanes'in fincancı ve tuhafiyeci gediğini Mesrob v. Serope'ye sattığı

Fincancı ve Tuhâfcı

Ma'rûz[-ı dâ'î-i devlet-i aliyyeleridir ki]

Âsitâne-i aliyyede vâki' tuhafcı ve fincancı esnâfından Acı Avanes v. Avanes nâm zimmî meclis-i şer'-i münîrde yine esnâf-ı merkūmeden Mesrob v. Serope nâm zimmî muvâcehesinde takrîr-i kelâm edüp İstanbul'da Sultan Bâyezid-i Velî Câmi'-i şerîfi havlusunda kolluk tahtında çeşme sırasında Kegork zimmî dükkânına muttasıl bir bâb tuhafcı ve fincancı dükkânı derûnunda mevcûde başmuhâsebe kaleminde mukayyed beyne'l-esnâf gedik tâ'bir olunur akd-i âti'z-zikrin sudûruna değin bir kıt'a sûret mantûkunca müstakillen yedimde mülküm olan âlât-ı lâzıme-i ma'lûmemi tarafeynden bi'l-îcâb ve'l-kabûl şürût-ı müfsideden ârî bâtten ve sahîhan bi-safkatin vâhidetin mersûm Mesrob zimmîye bin yüz guruş semen-i medfû' ve makbûza esnâf-ı merkūme kethüdâsı ve yiğitbaşı Menteş v. Avram Yahûdi hâzırlar iken bey' ve temlîk ve teslîm eylediğimde ol dahi ber-vech-i muharrer iştirâ ve temellük ve tesellüm ve kabz ve kabûl etmekle mebî'-i mezkûrun tağrîr ve gabnine müte'allika âmme-i de'âvîden tarafeynden her birimiz âharın zimmetini ibrâ-i âmm-ı sahîh-i şer'î ile kabûlü hâvî ibrâ ve iskāt etmemizle fîmâ ba'd âlât-ı lâzıme-i ma'lûme mersûm Mesrob zimmînin mülk-i müşterâsı olup benim kat'â alâka ve medhalim kalmamışdır deyü ba'de'l-ikrâr ve't-tasdîk âlât-ı lâzıme-i mezkûrenin kaleminde mesfûr Acı Avanes zimmî üzerine kayd-ı atîki ref' ve terkīn ve yedinde olan sûreti battâlda hıfz-birle mersûm Mesrob zimmî ismine kayd ve yedine bir kıt'a sûret i'tâsı bâbında istid'â-yı inâyet etmeğin istid'âsı üzere gedik-i mezkûrun mesfûr Acı Avanes zimmî üzerinde olan kaydı ref' ve müşteri-i mersûm Mesrob zimmî ismine kayd ve yedine müceddeden sûret i'tâ buyrulmak iktizâ eylediği İstanbul Mahkemesi'nden huzûr [-ı âlîlerine i'lâm olundu.]

Fî 3 Receb sene 1237

273 [54b-3] Hüseyin Ağa b. Ömer, Mehmed Ağa b. Mustafa ve Zakar v. Asvador'un, Filibos v. Kirkor'un vârisleriyle sulh oldukları

Habbâz ve değirmen

Ma'rûz[-ı dâ'î-i devlet-i aliyyeleridir ki]

Uncu esnâfından olup bundan akdem hâlik olan derûn-ı arzuhâlde mastûrü'l-ism Filibos v. Kirkor nâm zimmînin verâseti zevcesi Aranik bt. Takfor nâm Nasrâniye ile sulbî kebîr oğulları Hadros ve Karabet ve Ohannes ve Avidis nâm zimmîler ve sulbiye kebîre kızları Nosayir ve Azer Nasrâniyelere ba'de'l-inhisâr ashâb-ı arzuhâl şahısları mu'arrefeler zevce-i mersûme Aranik ve mesfûretân Nosayir ve Azer Nasrâniyeler ile mesfûrûn Hadros ve Karabet ve Ohannes ve Avidis nâm zimmîler Çarşamba günü arz odasında huzûr-ı hazret-i Sadâret-penâhîde ma'kūd meclis-i şer'-i enverde mahmiye-i İstanbul'da Samatyakapısı hâricinde vâki' kethüdâ değirmeni demekle ma'rûf ma'lûmü'l-hudûd beş horoslu bir bâb uncu değirmeni derûnunda mevcûde beyne'l-hiref gedik tâ'bir olunur yirmi re's bârgir i'tibâr olunan uncu âlât-ı lâzıme-i ma'lûmesinin yirmi sehm i'tibâriyle sekiz sehmine şirâen mâlik olmak üzere vâzı'u'l-yed olan derûn-ı arzuhâlde mezkûrü'l-ism el-Hâc Hüseyin Ağa b. Ömer ve dört sehmine kezâlik mâlik olmak üzere vâzı'u'l-yed olan Mehmed Ağa b. Mustafa ve sekiz sehmine kezâlik mâlik olmak üzere vâzı'u'l-yed olan derûn-ı arzuhâlde mastûrü'l-ism Zakar v. Asvador nâm zimmî muvâcehelerinde zikr olunan uncu değirmeni âlât-ı lâzıme-i mezkûresinden ber-i'tibâr-ı merkūm yedi sehm hisse-i şâyi'ası işbu yedimizde olan bin iki yüz dört senesi şehr-i Rebî'ülevvelinin altıncı günü târihiyle müverraha bir kıt'a hüccet-i şer'iyye mantûkunca mûrisimiz hâlik-i mesfûr Filibos zimmînin sağlığında ile'l-helâk yedinde mâlı ve mülk-i müşterâsı olup işbu târihden on dört sene mukaddem hâlik oldukda zikr olunan yedi sehm hissesi bize mevrûs olmuşken mezbûrân el-Hâc Hüseyin Ağa ve Mehmed Ağa ve mesfûr Zakar zimmî zikr olunan beş horoslu uncu değirmeni derûnunda mevcûde yirmi re's bârgir i'tibâr olunan gedik âlât-ı lâzımesinin mecmû'unu bigayr-ı hakkın fuzûlî zabt etmeleriyle âlât-ı lâzıme-i mezkûreden i'tibâr-ı mezkûr üzere yedi sehm hisse-i merkūmemizi her birimiz bi'l-verâse taleb ederiz deyü da'vâ eylediğimizde mezbûrân el-Hâc Hüseyin Ağa ve Mehmed Ağa ve mesfûr Zakar zimmî cevâblarında âlât-ı mezkûreyi biz âhara mâliklerinden semen-i medfû' ve makbûza iştirâ etmemizle ber-vech-i muharrer mülk-i müşterâmız olmak üzere zabt ederiz deyü zikr olunan yedi sehm hisse-i şâyi'ası mûrisimiz hâlik-i mesfûrun mâlı olup bize mevrûs olduğunu ba'de'l-inkâr beynimize muslihûn tavassutuyla biz da'vâ-yı mezkûremizden mezbûrân el-Hâc Hüseyin Ağa ve Mehmed Ağa ve mesfûr Zakar zimmî ile an inkâr altı yüz guruş üzerine bi'l-verâse ba'de akdi'l-musâlaha ve'l-kabûl bedel-i sulh-i merkūmdan mâ'adâ bi'l-cümle husûs-ı mezkûra müte'allika âmme-i de'âvî ve mutâlebât ve kâffe-i eymân ve muhâsamâtdan ibrâ-i âmm-ı kâti'ü'n-nizâ' ve râfi'u'l-hısâm ile mezbûrân el-Hâc Hüseyin Ağa ve Mehmed Ağa ve mesfûr Zakar zimmînin zimmetlerini kabûllerini hâvî her birimiz bi'l-verâse ibrâ ve iskāt edüp ol vechile zikr olunan uncu değirmeni âlât-ı lâzıme-i merkūmesine müte'allika mezbûrûn ile kat'â bi'l-verâse da'vâ ve nizâ' ve husûmetimiz kalmadı deyü müdde'ûn-ı mesfûrûnun bi't-tav' ve'r-rızâ ikrâr u i'tirâflarını mezbûrân el-Hâc

Hüseyin Ağa ve Mehmed Ağa ve mesfûr Zakar zimmîden her biri tasdîk ve ibrâdan müstesnâ bedel-i sulh-i merkūm altı yüz guruş zimmetlerinde deynleri olduğunu ikrâr ve edâya ta'ahhüd eyledikleri İstanbul Mahkemesi'nden huzûr [-ı âlîlerine i'lâm olundu.]

Fî 27 C sene 1237

274 [55a-1] Kalpakçı Ohannes'in oğlu Manok'un Müslüman olduğu

Ma'rûz[-ı dâ'î-i devlet-i aliyyeleridir ki]

Mahmiye-i İstanbul'da Balat kurbünde Parmakkapı nâm mahalde mütemekkin Kalpakçı Ohannes zimmînin oğlu Manok nâm şâbb-ı emred meclis-i şer'-i şerîf-i enverde bi't-tav' ve'r-rızâ hidâyet-i Rabbâniye ile dîn-i İslâmı hak bilip cemî' edyân-ı bâtıladan teberrî ve din-i İslâm'ı kabûl ve ityân-ı kelimeteyn-i şehâdeteyn edüp şeref-i İslâmla müşerref olmağın talebiyle Süleyman tesmiye olunduğu İstanbul Mahkemesi'nden huzûr-ı âlîlerine i'lâm olundu.

El-emru li-men lehü ['l-emr] fi's-sâmin min-Recebi'l-ferd sene seb'a ve selâsin ve mi'eteyn ve elf

275 [55a-2] İdris Beşe b. Hüseyin ile Mehmed b. Seyyid Ali'nin birbirlerinin zimmetlerini ibrâ ettikleri

340 guruş meccânen ibrâ

Ma'rûz[-ı dâ'î-i devlet-i aliyyeleridir ki]

Derûn-ı arzuhâl hâmişinde muharrer bir kıt'a i'lâm-ı şer'îde ismi mezkûr İdris Beşe b. Hüseyin meclis-i şer'-i münîrde kezâlik i'lâm-ı merkūmda ismi mezkûr sâhib-i arzuhâl es-Seyyid Mehmed b. es-Seyyid Ali nâm kimesne muvâcehesinde sene-i sâbıkā Cemâziyelâhiresinin yirmi birinci günü târihiyle müverrah bâlâda mezkûr i'lâm-ı şer'î mantûkunca mezbûr es-Seyyid Mehmed zimmetinde bedel-i sulh-i sahîh-i şer'îden mahkûmun-bih alacak hakkım olan bin guruşun altmış guruşunu bundan akdem mezbûr es-Seyyid Mehmed yedinden ahz ü kabz etmemle bâkīsi olan dokuz yüz kırk guruşun altı yüz guruşunu dahi mezbûr es-Seyyid Mehmed işbu meclis-i şer'de nakden bana edâ ve def' ve teslîm ben dahi yedinden ahz ü kabz etmemle mâ'adâsı olan üç yüz kırk guruş mutâlebesinden rızâmla sulhen meccânen fâriğ olmamla meblağ-ı bâkī-i merkūm üç yüz kırk guruşa ve işbu târih-i i'lâma gelince husûs-ı şirkete ve bi'l-cümle ahz ü i'tâ ve mu'âmelât-ı şettâya ve her birimiz âharın yed ve zimmetinde kat'â hakkımız kalmamak manasına sâir cemî' hukūk-ı şer'iyyeye müte'allika mutlakan âmme-i de'âvî ve mutâlebât ve kâffe-i eymân ve muhâsemâtdan şürût-ı müfsideden ârî ibrâ-i âmm-ı sahîh-i şer'î ile her birimiz âharın zimmetini kabûlü hâvî ibrâ ve iskāt ve bu vechile külliyen kat'-ı nizâ' ve

ref‘-i husûmet eyledik deyü ikrâr ve tasdîkleri İstanbul Mahkemesi’nden huzûr-ı âlîlerine i‘lâm olundu.

Fî 3 Receb sene 1237

276 [55a-3] Mustafa Ağa b. Mehmed ve İsmail Efendi b. Ahmed’in, İsmail Usta b. Mehmed ve Mehmed Usta b. Mustafa’ya olan boçlarını ödemeleri gerektiği

Çörekçi ve simidçi gediğinden 3.750 guruş reddiyle hüküm

Mukābele şüd

Ma‘rûz[-ı dâ‘î-i devlet-i aliyyeleridir ki]

Sâhib-i arzuhâl Çörekçi Osman Usta b. Mehmed nâm kimesne meclis-i şer‘-i enverde çörekçi esnâfından zikri âtî gedik âlâtının yüz yirmi sehm i‘tibâriyle otuz sehmine mâlik olmak üzere vaz‘-ı yedi mütehakkık olan derûn-ı arzuhâlde mezkûrü’l-ism el-Hâc Mehmed Usta b. Mustafa ve otuz sehmine kezâlik vaz‘-ı yedi mütehakkık olan İsmail Usta b. Mehmed muvâcehelerinde âlât-ı mezkûrenin i‘tibâr-ı merkūm üzere otuz sehmine mâlik olup kendi nefsinden asıl ve diğer otuz sehmine mâlik olan gāib ani’l-beled es-Seyyid Mustafa Usta b. Mustafa tarafından vekîl-i şer‘îsi olan Çörekçi Ahmed Alemdâr b. Ali hâzır olduğu hâlde bundan akdem fevt olan derûn-ı arzuhâlde ismi mezkûr Yusuf Efendi b. Abdullah b. Abdullah’ın zâhirde zevcesi Şerîfe Sâliha Hatun bt. Abdülazîz’den gayrı vâris-i ma‘rûfu olmayup terekesinin rub‘u zevcesi mezbûreye ve sülüs-i erbâ‘ı cânib-i Beytülmâle âid olmağla bin iki yüz otuz dört senesi hılâlinde müteveffâ-i mezbûrun hîn-i fevtinde İstanbul’da bilâ-vâris-i ma‘rûf fevt olanların terekelerini kabza memûr hâssa Beytülmâl emini olmağla terekesinin sülüse-i erbâ‘ına bi’l-emâne vâz‘u’l-yed olup ber-vech-i âtî husûmete dahi kıbel-i şer‘den me’zûn olan es-Seyyid Mustafa Ağa b. es-Seyyid Mehmed ile tereke-i müteveffâ-i mezbûrun rub‘una vâz‘u’l-yed olan zevce-i mezbûre Şerîfe Sâliha Hatun tarafından mukaddemâ ve hâlâ vekîl-i müseccel-i şer‘îsi Haffâf es-Seyyid İsmail Efendi b. Ahmed kezâlik hâzır oldukları hâlde mahmiye-i İstanbul’da Kumkapı kurbünde Nişancıpaşa Câmi‘-i şerîfi civârında vâki‘ ma‘lûmü’l-hudûd bir bâb simidçi ve çörekçi fırını derûnunda mevcûde beyne’l-esnâf gedik tâ‘bir olunur ber-mûceb-i defter-i müfredât çörekçi ve simidçi âlât-ı lâzıme-i ma‘lûmesi yüz yirmi sehm i‘tibâriyle otuz sehmi gāib-i mezbûr es-Seyyid Mustafa Usta’nın ve otuz sehmi hâzır-ı mezbûr Ahmed Alemdâr’ın ve elli sehmi benim ve on sehmi müteveffâ-i mezbûrun yedlerimizde mülkümüz iken âlât-ı mezkûreden ben beri‘tibâr-ı merkūm mâlik olduğum elli sehm hisse-i şâyi‘amı müteveffâ-i mezbûr Yusuf Efendi b. Abdullah b. Abdullah’a hayâtında mâlından ve yedinden karz aldığım bin guruş deynim mukābelesinde rehn ve teslîm ol dahi ba‘de’l-irtihân ve’l-kabz

ben diyâr-ı âharda bulunduğum hâlde hisse-i mezkûrede yedinde rehn iken târih-i mezkûrda mezbûr Yusuf Efendi fevt oldukda zevce-i mezbûrenin vekîli merkūm ile emîn-i mezbûr es-Seyyid Mustafa Ağa zikr olunan âlât-ı lâzıme-i ma'lûmenin i'tibâr-ı merkūm üzere müteveffâ-i mezbûrun on sehm hissesiyle benim elli sehmimi mecmû'u altmış sehmi müteveffâ-yı mezbûr Yusuf Efendi'nin mâlıdır deyü dört bin beş yüz guruş semen-i makbûza mezbûr el-Hâc Mehmed Usta ve İsmail Usta'ya bi-gayr-ı hakkın bey' ve semen-i merkūmu müteveffâ-i mezbûrun defter-i kassâmına idhâl edüp ve ben hâlâ diyâr-ı âhardan geldiğimde vâkıf olduğumda mezbûrânın benim hissemde fuzûlî bey'lerini mücîz olmayup ol vechile mezbûrân el-Hâc Mehmed Usta ve İsmail Usta âlât-ı lâzıme-i mezkûreden i'tibâr-ı merkūm üzere elli sehm hisse-i şâyi'amı bi-gayr-ı hakkın fuzûlî zabt etmeleriyle meblağ-ı mezbûr bin guruş deynimi müteveffâ-i mezbûra edâ ile fekk-i rehin etmek matlûbum olmağla âlât-ı lâzıme-i mezkûreden i'tibâr-ı merkūm üzere fuzûlî vaz'-ı yed eyledikleri elli sehm hisse-i şâyi'a-i mezkûremden keff-i yed ile bana red ve teslîme mezbûrân el-Hâc Mehmed Usta ve İsmail Usta'dan her birine deynimden olmak üzere makbûzları olan meblağ-ı merkūm dört bin beş yüz guruşdan âlât-ı mezkûrenin i'tibâr-ı merkūm üzere elli sehmine isâbet eden üç bin yedi yüz elli guruşu talebleriyle mezbûrâna red ve teslîme hâzır-ı merkūmân es-Seyyid İsmail Efendi ve es-Seyyid Mustafa Ağa'dan her birine tenbîh olunmak matlûbumdur deyü ba'de'd-da'vâ ve'l-istintak mezbûrân el-Hâc Mehmed Usta ve İsmail Usta hâzırân-ı mezbûrânın tasdîkleriyle cevâblarında âlât-ı lâzıme-i mezkûrenin yüz yirmi sehm i'tibâriyle altmış sehmi müteveffâ-i mezbûr Yusuf Efendi'nin hayâtında yedinde mâlı ve mülkü olup ba'de vefâtihi rub'u zevcesi müvekkile-i mezbûreye mevrûse ve sülüse-i erbâ'ı zevcesi mezbûreden gayrı vâris-i ma'rûfu olmamağla [**55b**] cânib-i Beytümâle âid oldukdan sonra zikr olunan âlât-ı lâzıme-i ma'lûmenin i'tibâr-ı mezkûr üzere altmış sehm-i şâyi'ini işbu yedimizde olan bin iki yüz otuz dört senesi Cemâziyelevvelîsi'nin dördüncü günü târihiyle müverraha ve ol târihde askerî kassâmı olan mevâlî-i izâmdan fazîletlü Mehmed Sâdık Efendi'nin imzâ ve hatmini hâviye bir kıt'a hüccet-i şer'iyye mantûkunca zevce-i mezbûre Şerîfe Sâliha Hatun bt. Abdülazîz'in vekîli hâzır-ı mezbûr es-Seyyid İsmail Efendi ile ol târihde mahmiye-i mezbûrede bilâ-vâris-i ma'rûf fevt olanların terekelerini kabza memûr hâssa Beytülmâl emini olan hâzır-ı mezbûr es-Seyyid Mustafa Ağa yedlerinden dört bin beş yüz guruş semen-i medfû' ve makbûza iştirâken iştirâ ve kabz etmemizle ol vechile mâl-ı müşterâmız olmak üzere bi-hakkın vaz'-ı yed ederiz deyü âlât-ı mezkûrenin i'tibâr-ı merkūm üzere sâlifü'l-beyân altmış sehminden elli sehmi müdde'î-i mezbûr Osman Usta'nın yedinde mâlı olup müteveffâ-i mezbûr Yusuf Efendi'ye cihet-i karzdan bin guruş deyni mukābelesinde hayâtında rehn ve teslîm ol dahi irtihân ve kabz eylediğini her biri ba'de'l-inkâr müdde'î-i mezbûr Osman Usta âlât-ı lâzıme-i mezkûrenin ber-vech-i muharrer yüz yirmi sehm i'tibâriyle elli

sehm yedinde mâlı olup müteveffâ-i mezbûr Yusuf Efendi b. Abdullah'a cihet-i karzdan bin guruş deyni mukābelesinde hayâtında rehn ve teslîm ol dahi irtihân ve kabz eylediği müddeʿâsını âlât-ı mezkûreyi mahallinde taʿyîn ve irâe edüp makbûlüʾş-şehâde idükleri biʾl-ihbâr zâhir olan esnâf-ı mezkûreden Uzun Ahmed Usta b. Hasan ve Hüseyin Usta b. Mustafa nâm kimesneler şehâdetleriyle mezbûrân el-Hâc Mehmed Usta ve İsmail Usta ve hâzır-ı vekîl-i mezbûr es-Seyyid İsmail Efendi ve emîn-i hâzır-ı mezbûr es-Seyyid Mustafa Ağa muvâcehelerinde vech-i vecih-i şerʿî üzere baʿdeʾl-isbât veʾl-halef veʾl-hükm mûcebiyle âlât-ı lâzıme-i mezkûrenin ber-vech-i muharrer yüz yirmi sehm iʿtibâriyle altmış sehmden ancak on sehmini yedlerinde ibkā ile mâʿadâsı olan elli sehm-i şâyiʿi aynen müddeʿî-i mezbûr Osman Usta def ʿ ve teslîme mezbûrân el-Hâc Mehmed Usta ve İsmail Usta'dan her birine ve zikr olunan bin guruş tereke müteveffâ-i mezbûr içün müddeʿî-i mezbûr Osman Usta'nın yedinde baʿdeʾl-kabz sâlifüʾl-beyân altmış sehm-i şâyiʿın semeni olmak üzere hîn-i beyʿlerinde mezbûrân el-Hâc Mehmed Usta ve İsmail Usta yedlerinde biʾl-vekâle ve biʾl-emâne makbûzları olduğu biʾt-tasâduk zâhir olan meblağ-ı merkūm dört bin beş yüz guruşdan müddeʿî-i mezbûr Osman Usta'nın mâlı idüğü şerʿan sâbit olan mârrüʾl-beyân elli sehme isâbet eden üç bin yedi yüz elli guruşu talebleriyle mezbûrân el-Hâc Mehmed Usta ve İsmail Usta'ya red ve teslîme hâzır-ı mezbûr vekîl-i hâzır-ı mezbûr es-Seyyid İsmail Efendi ve emin-i hâzır-ı mezbûr es-Seyyid Mustafa Ağa'dan her birine tenbîh olunduğu İstanbul Mahkemesi'nden huzûr-ı âlîlerine iʿlâm olundu.

Fî selh-i Rebîʿülâhir sene 1237

277 [55b-1] Sığır kasapları ile debbâğ esnâfının deri fiyatları hususundan anlaştıkları

Sığır kasablarıyla debbâğ esnâfı deri fiyatından rûz-ı hızır duhûlünde müceddeden pazarlık etmeğe taʿahhüd

Maʿrûz-ı dâʿî [-i devlet-i aliyyeleridir ki]

Ashâb-ı arzuhâl Âsitâne-i aliyye ve bilâd-ı selâsede vâkiʿ sığır kasabları kethüdâsı el-Hâc İbrahim Ağa ve esnâfından Derviş Mehmed Ağa ve İsmail Ağa ve es-Seyyid el-Hâc Mustafa Ağa ve Osman Ağa ve Mehmed Ağa ve diğer Mehmed Ağa ve es-Seyyid Ahmed ve Mehmed Ârif Ağa ve Hasan Ağa nâm Müslimîn ile Yahûdi ustalarından Mosi ve Neftali ve İlya ve diğer Mosi ve Mayer nâm Yahûdiler Çarşamba günü arz odasında huzûr-ı hazret-i Sadâret-penâhîde maʿkūd meclis-i şerʿ-i enverde derûn-ı arzuhâlde mezkûr kezâlik Âsitâne-i aliyye ve bilâd-ı selâsede kâin beş ocak tâʿbir olunur debbâğ esnâfından Yedikule debbâğları Kethüdâsı Hüseyin Ağa ve Yiğitbaşı es-Seyyid Ahmed Ağa ve esnâfından el-Hâc Mustafa Ağa ve es-Seyyid Mustafa Efendi ve es-Seyyid Abdi Ağa ve medîne-i Eyüb debbâğları kethüdâsı Süleyman

Ağa ve Yiğitbaşı diğer Süleyman Ağa ve esnâfından es-Seyyid Mehmed Efendi ve Hasan ve İbrahim Ağa ve Tophâne debbâğları kethüdâsı İsmail Ağa ve Yiğitbaşı es-Seyyid Ahmed Ağa ve esnâfından Bilal Ağa ve Üsküdar debbâğlarından el-Hâc Mahmud Ağa ve es-Seyyid Muhammed Şâkir Ağa ve Mustafa Ağa nâm kimesneler bi'l-muvâcehe terâfû'larında Rumeli ve Anadolu câniblerinden Âsitâne-i aliyyede Yedikule hâricinde Tokad nâm mahalle vürûd eden bakar sürekleri şürût-ı nizâm mûcebince merbût olan selhhânelerimize tevzî'-birle zebh olunup hâsıl olan derilerini beher sene rûz-ı hızır duhülünde kat' olunan fiyat üzere debbâğ esnâfına bey' edegeldiğimize binâen bin iki yüz otuz iki senesi Şa'bâni'l-mu'azzamının on beşinci günü târihiyle müverrah ve bâlâsı tuğra-yı garrâ-yı hazret-i cihânbâni ile müzeyyen tarafeynin yedlerimizde olan iki kıt'a fermân-ı âlîşânda tafsîl ve beyân kılındığı üzere ol târihde beynimiz tevfîk ve ıslâh olundukta ber-vech-i muharrer selhhânelerimizde zebh eylediğimiz hayvânâtdan hâsıl olan derilerin bir adedini taşra memleket tüccârına ve ecânibden kimesneye bey' etmeyüp ber-mûceb-i evâmir-i aliyye şürût-ı nizâm-ı mer'iyyemiz üzere debbâğ esnâfına verdiğimiz derilerden debbâğ esnâfının fiyat-ı maktû'a-i mîrîye ile cânib-i mîrîye verdikleri kavasla mikdârını biz dahi debbâğ esnâfına maktû'a-i mîrî üzere ve mâ'adâsı olup âhara bey' eyledikleri kavasla i'mâl olunan koşulu[r] öküz derisini on sekizer guruşa ve sağılır inek derilerin üç adedi iki aded i'tibâriyle yine on sekizer guruşa olmak üzere beynimizde hesâblaşıp umûr-ı mühimme-i lâzımesi içün kavasla i'mâline salâhiyeti olmayan buzağı ve dana ve camus ve toska makūlelerinin derilerini dahi râyic-i vakt üzere mübâya'a edüp ziyâde mutâlebesi ve noksan teklîfi ile tarafeynden her birimiz âhara te'addî ve rencîde etmemek üzere [**56a**] bi't-terâzî mu'âhede-i tam edüp târih-i mezkûrdan sene-i sâbıkā rûz-ı hızırına gelince her sene duhûl eden rûz-ı hızırda beynimizde tecdîd-i mu'âhede ve i'lâm-ı şer'îye rabt ederek fiyat-ı mezkûreye halel vermeyerek bey' u şirâ olunur iken sene-i sâbıkā rûz-i hızırında tecdîd-i mu'âhede olunmadığı ser-rişte-i ittihâz edüp bir ay müddetden berü ve zebh eylediğimiz hayvânâtın hâsıl olan derilerini debbâğ esnâfı merkūmûn almayıp selhhânelerimizde terk eyledikleri-nden mâ'adâ işbu târihden bir ay mukaddeme gelince aldıkları derilerin fiyatında dahi noksan teklîfi ile zarâr ve hasarâtımızı mûceb olur hâlâta tasaddî etmeleriyle ber-vech-i muharrer tasaddîleri men' olunup fiyat-ı mezkûre ile yedlerimizde olan derileri ahz eylemeleri matlûbumuzdur dediklerinde debbâğ esnâfı mezbûrûn dahi sene-i sâbıkā rûz-ı hızırında fiyat-ı mezkûremiz kat' ve sâbıkı vechile mu'âhede olunmayup lâkin bizim dahi zarâr ve hasarâtımız vardır deyü fiyat-ı mezkûre üzere iştirâdan imtinâ' ile beynlerinde münaza'ât-ı kesîre vukū'undan sonra şifâhen sâdır olan fermân-ı âlîlerine imtisâlen muslihûn tavassutuyla beynleri ıslâh eylediklerin-de sene-i sâbıkā rûz-ı hızırından işbu târih-i i'lâma gelince debbâğ esnâfı aldıkları derileri fiyat-ı sâbıkā-yı mezkûre ile sığır kasabları mezbûrûn ile hesâblaşıp ve sığır kasablarının yedlerinde mevcûd olmadıkları derilerden ancak iki yüz aded derileri

yine fiyat-ı sâbıkā-yı mezbûre ile ahz etmek ve umûr-ı mühimme içün kavasla iʿmâl eyledikleri derileri yine fiyat-ı maktûʿa aded-i mîrîye üzere mübâyaʿa edüp fîmâ baʿd mâʿadâ âhara beyʿ içün iʿmâl eyledikleri kavasla olacak derilerden işbu sene-i mübârekede duhûl edecek rûz-ı hızıra değin kavasla olacak koşulur öküz derisinin fiyat-ı sâbıkāsından biʾt-terâzî üç guruş tenzîl ile her bir adedini on beş guruşa ve sağılır inek derilerinin üç adedi iki aded iʿtibâriyle kezâlik on beş guruşa ve kavasla iʿmâline salâhiyeti olmayan buzağı ve dana ve camus ve toska makūlelerinin derilerini râyic-i vakt üzere hesâblaşın ancak târih-i iʿlâmdan rûz-ı hızıra varınca fiyat-ı mezkûre ile ahz u iʿtâya târih-i iʿlâmdan mukaddem aldıkları ve gerek sâlifüʾz-zikr iki yüz aded deriler esmânında noksan teklîfi ve kassabların alacakları olan mebâliği edâ ve teslîmde cevr ve ezâ etmemek ve rûz-ı hızır duhûlünde müceddeden yine pazarlık etmek üzere biʾl-muvâcehe tarafeyn biʾt-terâzî taʿahhüd-i tam eylediklerinde ol vechile katʿ-ı nizâʿ ile tarafeynin tasâdduk ve ittifâkları tescîl ve İstanbul Mahkemesiʾnden huzûr [-ı âlîlerine iʿlâm olundu.]

Fî 11 C sene 1237

278 [56a-1] Ekmekçi tablakârı Bedrosʾun oğlu Artinʾin Müslüman olduğu

Sinn-i temyîzini tecâvüz eden sagīr-i akıli mümeyyizin İslâmʾı şerʿan muʿteber olmağın anasının kelâmına iltifât olmamağla

Maʿrûz-ı dâʿî[-i devlet-i aliyyeleridir ki]

İstanbulʾda Tercümân Yunus Mahallesi mütemekkinlerinden Ekmekçi tablakârı Bedros nâm zimmînin oğlu ve dokuz yaşında idüğü mütehakkık olup teʿakkul-i dîn eden derûn-ı arzuhâlde mezkûr Mühtedî Abdullah nâm sagīr-i muhayyer meclis-i şerʿ-i şerîf-i enverde sâhibey-i arzuhâlden anası şahsı muʿarrefe Maryem bt. Artin nâm Nasrâniye hâzır olduğu hâlde baʿdeʾl-istintak işbu târih-i iʿlâmdan üç gün mukaddem biʾt-tavʿ veʾr-rızâ hidâyet-i Rabbâniye ile dîn-i İslâmı hak bilip cemîʿ edyân-ı bâtıladan teberrî ve ityân-ı kelimeteyn-i şehâdeteyn edüp şeref-i İslâmla müşerref olup mukaddemâ ismi Artin iken talebiyle Abdullah tesmiye olunduğu kezâlik biʾt-tavʿ veʾr-rızâ takrîr ve anası hâzır-ı mersûme dahi sagīr-i merkūmun ber-vech-i meşrûh dokuz yaşında olup İslâmı kabûl eylediğini baʿdeʾt-tasdîk oğlum mezbûr sagīr olmağla baʿzı kimesnelerin iğfâliyle İslâmı kabûl etmişdir hâşâ ben iʿtibâr etmem dedikde tekrar sagīr-i merkūm meclis-i merkūmda biʾl-cümle edyân-ı bâtıladan teberrî ile ityân-ı kelimeteyn-i şehâdeteyn etmeğin bu vechile dokuz yaşında olup sinn-i temyîzi tecâvüz eden sagīr-i akıli mümeyyizin İslâmı şerʿan muʿteber olmağın mûcebiyle anası hâzır-ı mersûmenin daʿvâ-yı bâtıla-i mezbûresine şerʿan iʿtibâr ve iltifât olunmayup bî-vech-i şerʿî muʿârazadan menʿ olunduğu İstanbul Mahkemesiʾnden huzûr [-ı âlîlerine iʿlâm olundu.]

Fî-gurre-i Receb sene 1237

279 [56a-2] Anbar-ı âmireden habbâzan esnafına dağıtılacak olan buğdayın cins ve fiyatının belirlenmesi

Maʿrûz-ı dâʿî [-i devlet-i aliyyeleridir ki]

Sâdır olan fermân-ı âlîlerine imtisâlen işbu telhîs mûcebince bu defʿa mîrî anbarlarından tevzîʿ ve iʿtâ buyrulan kırk bin keyl zahâyirin on bin keyli Akdeniz-i cedîd hıntası olup beher keyli yüz altmış iki paraya ve on beş bin keyli Mısır hıntası olup beher keyli yüz altmış iki paraya ve beş bin keyli Akdeniz-i atîk hıntası olup beher keyli yüz altmış iki paraya ve beş bin keyli kokoroz olup beher keyli yüz elli paraya ve iki bin beş yüz keyli erzen-i cedîd olup beher keyli yüz yirmi paraya [**56b**] ve iki bin beş yüz keyli erzen-i atîk olup beher keyli yüz yirmi paraya olmağla zahâyir-i mezkûrenin ecnâs ve fiyatı minvâl-i muharrer üzere idüğü ihbâr olunduğu İstanbul Mahkemesi'nden huzûr-ı âlîlerine iʿlâm olundu.

Fî 12 Receb sene 1237

280 [56b-1] Çivici esnafının, Karabet v. Agob, Mardiros v. Ağyazar ve Mardiros v. Haçador'dan şikâyetlerini erteledikleri

Şikâyetlerini tehîr

Maʿrûz[-ı dâʿî-i devlet-i aliyyeleridir ki]

Âsitâne-i aliyye –sânehullâhu teʿâlâ ani'l-âfât ve'l-beliyye–de vâkiʿ enserci esnâfının kâhyaları Azerya v. Manok ve Yiğitbaşı Mardiros ve Kabz-ı mâl Simyon ile esnâf-ı merkūme ustalarından Marat ve Arakil ve Melkon ve Gabril ve Yoseb ve Karabet ve Parsam ve Kukas ve Tatos ve Asador ve diğer Karabet ve Kiragos ve Begos ve Kirkor ve diğer Asador ve sâir mazbûtü'l-esâmî zimmîlerden her biri meclis-i şerʿ-i hatîrde esnâf-ı mezkûreden mahmiye-i mezbûrede Unkapanı'nda mütemekkin Karabet v. Agob ve Küçükmustafapaşa'da köşe ustası Mardiros v. Ağyazar ve Uzun ve diğer Mardiros v. Haçador nâm zimmîler muvâcehelerinde mersûmûn Karabet ve Mardiros ve diğer Uzun Mardiros zimmîler esnâfımız ustalarından olup lâkin kendi hallerinde ırzları ve kar [u] kisbleriyle meşgūl olmadıklarından mâʿadâ dâimâ esnâfımızı rahnedâr etmek sevdâsında ve ol vechile şürût-ı nizâmımızın ihtilâline bâʿis olacakları meczûmumuz oldukda mersûmunu ahz ve defaʿâtle kendilere tenbîh olundukta katʿâ ısgā etmediklerinden bundan akdem esnâf-ı merkūmeden hurûclarını iltimâs ile cümlemiz kendülerden teşekkî etmek üzere iken mersûmûn fîmâ baʿd efʿâl-i sâbıkālarını terk ve umûr-ı esnâfa katʿâ müdâhale etmeyerek kendi dükkânlarında sanʿatlarını iʿmâl ve ırzıyla mukayyed olup kisbleriyle meşgūl olmak üzere her biri taʿahhüd-i kavî ile muʿahhed etmeleriyle baʿde'l-yevm şürût-ı nizâmımızın ve müteʿahhedlerinin hilâfı hareketleri zuhûr eder ise vazʿ-ı kürek ile tedîb olunmalarıyla râzılar oldukda biz dahi kabûl ve ber-vech-i muharrer şikâyetlerimizi tehîr eyledik

dediklerinde mersûmûn dahi ber-vech-i muharrer ta'ahhüd ve hilâfına hareket ederler ise vaz'-ı kürek ile tedîblerine râzılar olduklarını bi'l-muvâcehe tasdîk eylediklerini İstanbul Mahkemesi'nden huzûr [-ı âlîlerine i'lâm olundu.]

Fî 2 Receb sene 1237

281 [56b-2] Abdülkerim İzzet Beyefendi ile Mehmed Said b. Ali'nin kira davasında sulh oldukları

Bir bâb yektâ hamamının beher sene tecdîd-i akd-i icârdan 400 guruş üzerine sulh

Ma'rûz-ı dâ'î [-i devlet-i aliyyeleridir ki]

Sâhib-i arzuhâl el-Hâc Mehmed Said Efendi b. el-Hâc Ali nâm kimesne bi'l-ma'iyye rü'yete memûr Haremeyn-i şerîfeyn müfettişi mevâlî-i izâmdan fazîletlü Hatîbzâde es-Seyyid Mehmed Derviş Efendi dâ'îleri tarafından me'zûnen mürsel kâtib es-Seyyid İbrahim Efendi hâzır olduğu hâlde meclis-i şer'-i münîrde Dârü's-sa'âdeti'ş-şerîfe ağası hazretlerinin nezâretlerinde âsûde evkāfdan merhûme Hümâşah Sultan –tâbe serâhâ- Vakfı'nın meşrûtiyet üzere mütevellîsi müderrisîn-i kiramdan [kiram-ı] zevi'l-ihtirâmdan derûn-ı arzuhâlde ismi mezkûr Abdülkerim İzzet Beyefendi b. el-merhûm Derviş Mehmed Esad Beyefendi muvâcehesinde vakf-ı müşârun-ileyhâ müstegallâtından mahmiye-i İstanbul'da merhûm Sultan Bâyezid-i Velî Han aleyhi'r-rahmetü ve'l-gufrân Câmi'-i şerîfi kurbünde vâki' Vezneciler hamamı demekle arîf bir bâb Yektâ hamamın bin iki yüz yirmi yedi senesi şehr-i Recebi'l-ferdi gurresinde işbu târih-i i'lâm şehri gurresine gelince on sene müddetde beher sene tecdîd-i akd-i îcâr ile mütevellî tarafından yedime cedîd temessük i'tâ olunarak icâre-i vâhide ile ben müsteciri olup müddet-i mezkûreden mütevellî-i mûmâ-ileyhin pederi merhûm-ı mûmâ-ileyh Derviş Mehmed Esad Beyefendi'nin beş sene zamân-ı tevliyetinde ve gerek ba'dehû mütevellî olan oğlu mûmâ-ileyhin beş sene zamânında ücret-i ma'lûmesini beher şehr tamamen edâ etmişken ücret-i merkūmeden mâ'adâ beher şehr senede tecdîd-i temessük olundukta harc-ı temessük nâmıyla mûmâ-ileyh Abdülkerim İzzet Beyefendi'ye mâlımdan rüşvet tarîkiyle kendi nefsi içün yüz altmış guruşdan cem'an on sene müddetde bin altı yüz guruş def' ve teslîm ol dahi yedimden ahz ü kabz ve istihlâk etmekle ol vechile müddet-i mezkûreden medfû'um olan meblağ-ı mecmû'-ı merkūm bin altı yüz guruşu mûmâ-ileyh Abdülkerim İzzet Beyefendi'den istirdâd ederim deyü tasaddî eylediğim da'vâmdan bâ-vesâtet-i muslihîn mûmâ-ileyh Abdülkerim İzzet Beyefendi ile dört yüz guruş bedel-i makbûz üzerine ba'de akdi'l-musâlaha ve'l-kabûl mâ'adâya ve bi'l-cümle husûs-ı mezkûra ve sâir cemî' hukūk-ı şer'iyyeye müte'allika âmme-i de'âvî ve mutâlebât ve kâffe-i eymân ve muhâsamâtdan şürût-ı müfsideden ârî ibrâ-i âmm-ı sahîh-i şer'î ve iskāt-ı tamm-ı sarîh-i mer'î ile tarafeynden her birimiz âharın zimmetini kabûlü hâvî ibrâ ve iskāt ve bu vechile külliyen kat'-ı nizâ' ve

ref‘-i husûmet eyledik deyü ikrâr ve tasdîkleri tescîl ve İstanbul Mahkemesi’nden huzûr [-ı âlîlerine i‘lâm olundu.]

Fî 7 B sene 1237

282 [56b-3] Osman Ağa b. Osman’ın, Sarraf Agob v. Melkon’a borcunu ödeyeceğini taahhüt ettiği

840.000 guruş mahalline ba‘de’l-edâ eşyâyı teslîme ta‘ahhüd

Ma‘rûz[-ı dâ‘î-i devlet-i aliyyeleridir ki]

Darbhâne-i âmire nâzırı sa‘âdetlü efendi bendelerinin işbu bir kıt‘a i‘lâmında mastûrü’l-ism sarraf tâifesinden Maşikerli Agob v. Melkon nâm zimmî bi’l-ma‘iyye rü’yete memûr hâlâ mîrî kâtibi müderrisîn-i kirâm-ı zevi’l-ihtirâmdan fazîletlü Mehmed Ârif Efendi dâ‘îleri ile evvelen bi’d-defa‘ât Çarşamba günleri arz odasında huzûr-ı hazret-i Sadâret-penâhîde ve ba‘dehû du‘âhânemizde ma‘kūd [**57a**] meclis-i şer‘-i enverde kezâlik derûn-ı i‘lâmda ismi mezkûr sâbıkā gümüş madeni emîni dergâh-ı âlî kapıcıbaşılarından Osman Ağa b. Osman nâm kimesne muvâcehesinde mûmâ-ileyh Osman Ağa ile bir müddetden berü beynimizde cereyân eden ahz u i‘tâ mu‘âmelâtımızın hesâbını bin iki yüz otuz altı senesi Şevvâli’l-mükerreminin yedinci günü târihiyle müverrah bana i‘tâ eylediği bir kıt‘a mümzâ ve memhûr ibrâ ve tahvîli nâtık olduğu üzere sehv ve galatdan ârî hesâb-ı sahîh ile rü’yet eylediğimizde ağa-yı mûmâ-ileyhin zimmetimde bir akçe ve bir habbe alacak hakkı zuhûr etmeyüp ol vechile hukūk-ı şer‘iyyeden benim zimmetimi kabûlü hâvî ibrâ ve iskāt edüp lâkin benim cihet-i karzdan ve bi-şartü’r-rücû‘ emriyle medfû‘atımdan ağa-yı mûmâ-ileyh zimmetinde alacak hakkım olduğu lede’l-muhâsebe zâhir olan yüz yetmiş beş bin yedi yüz seksen bir guruşun yirmi beş bin yedi yüz seksen bir guruşunu ben rızâmla tenzîl etmemle bâkī yüz elli bin guruş zimmetinde ciheteyn-i mezkûreteynden sahîhan bana deyni olduğunu ağa-yı mûmâ-ileyh kat‘iyyen ikrâr ve ikrârını nâtık yine şehr-i merkūmun on beşinci günü târihiyle müverrah karz unvânıyla yedime bir kıt‘a deyn temessükü dahi i‘tâ edüp hâlâ edâ etmemekle meblağ-ı merkūm yüz elli bin guruşu mûmâ-ileyh Osman Ağa’dan taleb ederim deyü ba‘de’d-da‘vâ ve’l-istintak mûmâ-ileyh Osman Ağa cevâbında hesâb-ı mezkûru ve ibrâ-i merkūmu ve meblağ-ı mezbûr zimmetinde deyni olmak üzere ikrâr edüp temessük verdiğini hâlâ ikrâr edüp lâkin hesâbımızda galat vâki‘ oldu deyü mersûma ifâde eylediğimde mesfûr hesâbımız sahîhdir dediğinden mâ‘adâ târih-i mezkûrda eğer hesâbımıza tekrar nazar etmeyüp bana yüz elli bin guruş ikrâr-ı deyn edüp hukūk-ı şer‘iyyeden zimmetimi ibrâ eder isek sana Ayıntab voyvodalığı iltizâmını alıveririm dedikde ben dahi Ayıntab voyvodalığı iltizâmını alıvermek şartıyla ibrâ ve ba‘dehû ikrâr-ı deyn edüp zikr olunan ibrâ tahvîli ile deyn temessükü vermemle ol vechile şart-ı mezkûr ile olan ibrâ ve ikrâr-ı deyn şer‘an

mu‘teber olmamağla sarraf-ı mersûm ile beynimizde cereyân [eden] ahz u i‘tâmızın tekrar hesâb rü’yet olunmak matlûbumdur deyü eylediği şart-ı mezkûr ile ibrâ ve ikrâr-ı deyn da‘vâlarını mesfûr Sarraf Agob zimmî ba‘de’l-inkâr mûmâ-ileyh Osman Ağa’nın da‘vâ-yı mezkûrelerine bi’d-defa‘ât şâhid olmak üzere ikâme eylediği kimesneler edâ-yı şehâdet-i şer‘iyye edemeyip şâhid-i âhar ikâmesinden ızhâr-ı acz edüp tahlîfe dahi tâlib olmamağla mûcebiyle da‘vâ-yı mezkûreleriyle bilâ-beyyine mu‘ârazadan ba‘de’l-men‘ ikrâr mûcebince meblağ-ı mezkûr yüz elli bin guruşu müdde‘î-i mesfûr Sarraf Agob zimmîye şer‘an edâsı lâzım geldiği mûmâ-ileyh Osman Ağa’ya tefhîm olunduktan sonra mûmâ-ileyh Osman Ağa meclis-i ma‘kūd-ı mezkûrda Sarraf Agob zimmî muvâcehesinde işbu târih-i i‘lâma gelince mesfûr Sarraf Agob zimmî ile beynimizde cereyân eden ahz u i‘tâmızın mukaddemâ rü’yet eylediğimiz hesâbında kat‘an sehiv ve galat olmadığından gayrı ibrâ-i mezkûr ve ikrâr-ı deyn dahi şart-ı mezkûr ile olmayup sahîhan vâki‘ olmağla hâlâ meblağ-ı mezbûr yüz elli bin guruş zimmetimde mesfûr Sarraf Agob zimmîye murâbahadan ârî ciheteyn-i mezkûreteynden sahîhan deynim olup meblağ-ı merkūmdan mâ‘adâ Darbhâne-i âmirede vâki‘ ceyb-i hümâyûn hazînesinde zimmetimde deynim olan seksen dokuz bin on beş guruşa dahi bi’l-emr ve’l-kabûl sarraf-ı mersûm kefîl bi’l-mâl ve dâmin ve müte‘ahhid olmağla kefîl olduğu meblağ-ı mezbûr içün Darbhâne-i âmireye vermek üzere sarraf-ı mersûma medfû‘um olan on üç bin guruşun ancak beş bin on beş guruşunu meblağ-ı mezbûra mahsûben darbhâne-i âmireye edâ etmekle yedinde bâkī yedi bin dokuz yüz seksen beş guruş ile mesfûr Agob zimmînin güveysi gāib ani’l-meclis Avanes v. Karabet nâm zimmî zimmetinde bâ-tahvîl alacağım olup emrimle kabz eylediği dört yüz kırk yedi guruş ki cem‘an sekiz bin dört yüz otuz iki guruşu zimmetimde bâ-temessük sahîhan deynim olan meblağ-ı merkūm yüz elli bin guruşun ol mikdârına ba‘de’t-takās ve’l-mukāssa ve’l-kabûl bâkī yüz kırk bir bin beş yüz altmış sekiz guruş hâlâ zimmetimde murâbahadan ârî mesfûr Sarraf Agob zimmîye edâsı vâcib sahîhan deynim olmağla meblağ-ı merkūm ile eşyâ-i memlûkemden mersûm Sarraf Agob zimmî yedinde bi-a‘yânihâ mevcûde olup emâneten mahfûz olan mecmû‘u on üç bin guruş kıymetli beş aded beyâz sim raht ma‘a başlık ve iki aded yaldızlı sim raht ma‘a başlık ve iki sim kesme ve bir çuka kaplı kontoş semmur kürk ve bir gezi kaplı beneş semmur kürk ve bir gezi kaplı biniş vaşak kürkden ve sarraf-ı mersûmun ceyb-i hümâyûn hazînesine kefâleten edâya müte‘ahhid olduğu meblağ-ı merkūm seksen dokuz bin on beş guruşdan bâkī seksen dört bin guruşdan mâ‘adâ işbu târih-i i‘lâma gelince beynimizde cârî bi’l-cümle ahz u i‘tâ ve mu‘âmelât-ı şettâ ve cemî‘ hukūk-ı şer‘iyyeye müte‘allika mutlaka âmme-i de‘âvî ve mutâlebât ve kâffe-i eymân ve muhâsemâtdan şürût-ı müfsideden ârî ve cebr ve kerh ve muvâza‘adan beri ibrâ-i âmm-ı sahîh-i şer‘î ve iskāt-ı tamm-ı sarîh-i mer‘î ile her birimiz âharın zimmetini kabûlü hâvî ibrâ ve iskāt edüp ibrâdan müstesnâ zimmetinde sahîhan deynim olan meblağ-ı bâkī-i

mezbûr yüz kırk bin beş yüz [**57b**] altmış sekiz guruş sarraf-ı mersûma edâya ve ceyb-i hümâyûn hazînesine deynim olup emrimle kefâlete edâ edeceği meblağ-ı bâkī-i merkūm seksen dört bin guruşu mahalline ba'de'l-edâ bi-tarîki'l-mürâca'a kezâlik sarraf-ı mersûma yine ben edâ etmek üzere ta'ahhüd eylediğimde sarraf-ı mersûm dahi emâneten yedimde mahfûz olan eşyâ-i mezkûremi bi-a'yanihâ bana red ve teslîme ta'ahhüd eyledi deyü her birinin bi't-tav' ve'r-rızâ kat'iyyen ikrâr ve tasdîkleri İstanbul Mahkemesi'nden huzûr [-ı âlîlerine i'lâm olundu.]

Fî 8 Ca sene 1237

283 [57b-1] Vefât eden Seyyid Mustafa Ağa b. Ahmed'in malik olduğu kasap gediğinin küçük oğlu Ahmed'e intikal ettiği

Kasab esnâfından medyûnen fevt olanların gedikleri celeb tâifesinden olan düyûnunu edâya müte'ahhid olmağla bir buçuk gediği sagīre ba'de'l-intikāl temessük i'tâsı

Ma'rûz-ı dâ'î [-i devlet-i aliyyeleridir ki]

Hüdâvendigâr-ı esbak cennet-mekân firdevs-âşiyân Sultan Abdülhamid Han aleyhi'r-rahmetü ve'l-gufrân hazretlerinin efkāf-ı şerîfleri mülhakātından mahmiye-i İstanbul'da Yedikule hâricinde vâki' gayr-ez selhhâne-i mîrî on aded ganem selhhânelerinden dördüncü selhhâneye merbût mahrûse-i Galata'da Kulekapısında vâki' ma'lûmü'l-hudûd bir bâb kasab dükkânı derûnunda mevcûde beyne'l-esnâf gedik tâ'bir olunur vakf-ı âlât-ı lâzıme-i ma'lûme ile beşinci selhhâneye merbût yine mahrûse-i Galata'da Ketehorta nâm mahalde Kamer Hatun Mahallesi'nde vâki' ma'lûmü'l-hudûd bir bâb kasab dükkânı derûnunda mevcûde kezâlik gedik tâ'bir olunur âlât-ı lâzıme-i ma'lûmenin nısfı iki kıt'a mütevellî temessükleri mantûklarınca kasab Sarrac es-Seyyid Mustafa Ağa b. es-Seyyid Ahmed'in tasarrufunda iken bundan akdem vefât ettikte mutasarrıf olduğu sâlifü'z-zikr bir buçuk gedik âlâtı sulbî sagīr oğlu es-Seyyid Ahmed'e âdiyen intikāl edüp lâkin bu makūle kasab esnâfından medyûnen fevt olanların gedikleri celeb tâifesinden olan düyûnunu edâya müte'ahhid olan kimesneye bi'l-müzâyede bedel-i misliyle kethüdâ ve nizâm ustaları ma'rifetleriyle verilip edâ-yı deyn etdirilmek nizâmları şürûtundan olduğuna binâen zikr olunan bir buçuk kasab gediği âlâtı dahi bervech-i muharrer kethüdâ ve kasab ustaları ma'rifetleriyle bedel-i misliyle âhara verilip ashâb-ı arzuhâl celeb tâifesinden yaftalarıyla olan deynleri edâ ettirilmek üzere kasabbaşı efendi bendleri i'lâm etmek sâdır olan fermân mûcebince hâlâ Yedikule kasablar kethüdâsı el-Hâc Hasan Ağa b. el-Hâc Osman ve Eğrikapu kassablar kethüdâsı el-Hâc Osman Ağa ve Yedikule kasab ustalarından el-Hâc İbrahim Ağa ve el-Hâc Ali Ağa ve Sultan Bâyezidli Hasan Efendi ve Mimarlı Mehmed Ağa ve Topkapılı İsmail Ağa ve Edirnekapılı İbrahim Ağa ve Kasımpaşalı Emir Mustafa ve Tunabaş el-Hâc Hasan Ağa ve Kasımpaşalı Veli Ahmed Ağa ve Salıpazar Ali

Çavuş ve Alâiyyeli Mustafa Çavuş ve Kumandan İsmail Ağa nâm kimesneler ve sâirleri hâzır oldukları hâlde Yedikule'de vâki' esnâf-ı merkūmenin lonca odasında mahallerde zikr olunan bir buçuk gedik âlâtını ba'de'l-müzâyede üç bin elli guruşda müteveffâ-i mezbûrun kayınpederi ve sagīr-i mezbûr es-Seyyid Ahmed'in minkıbeli'l-üm ceddi ve vasîsi el-Hâc Abdurrahman Ağa b. Ali üzerinde karar eylediği ve ziyâde ile tâlib-i âhar olmadığını kethüdâ-yı merkūm meclis-i şer'de ba'de'l-inhâ merkūm el-Hâc Abdurrahman Ağa zikr olunan bir buçuk gedik âlâtını bi'l-vesâye merkūm el-Hâc Hasan Ağa'ya ba'de'l-ferağ şürût-ı nizâmları üzere merkūm el-Hâc Hasan Ağa'dan dahi kendi tefevvüz edüp ol vechile mezbûr el-Hâc Abdurrahman Ağa müteveffâ-i mezbûrun ashâb-ı arzuhâl kıvırcık ve Karaman ağnâmı celeblerine yedlerinde olan yâfteleri mûcebince zimmetinde olan ma'lûmü'l-mikdâr düyûnunu sagīr-i mezbûrun ba'de'l-bülûğ icâzetine mevkūfen her birine hâlâ edâya ve hisse tevzî'ine kethüdâ ve ustaları ma'rifetleriyle tamamen ahz etmek üzere ba'de't-ta'ahhüd zikirleri mürûr eden bir buçuk gedik âlâtı müteveffâ-i mezbûrdan oğlu sagīr-i merkūma ba'de'l-intikāl bi'l-vesâye âhara ferağ ile kendi tefevvüz etmeğin tasarrufuna izni hâvî taraf-ı vakıfdan temessük i'tâsı istid'âsında olduğu İstanbul Mahkemesi'nden huzûr-ı âlîlerine i'lâm olundu.

Fî 3 Ca sene 1237

284 [57b-2] Meşin ve kavaslanın yüksek fiyatla debbağ esnafına satışının yasaklandığı

Meşin ve kavaslayı gālî bahâ ile esnâfına bey'inin men'i

Ma'rûz[-ı dâ'î-i devlet-i aliyyeleridir ki]

Sâdır olan fermân-ı âlişâna imtisâlen işbu arz ve mahzar ve derkenârlara nazar olundukta vilâyet-i Anadolu'da Timurcu kazâsında kâin debbâğ esnâfının havâyic-i zarûriyelerinden olup ba'zı kurâlarında hâsıl olan palamudun râyici üzere ahz ve iştirâlarına ba'zı muhtekir taraflarından müdâhale ve mümâna'at olunup ve esnâf-ı merkūme yedlerinde bulunan tiftiği dahi müşterisine satdırdıklarını beyân ile o makūle palamudun esnâf-ı merkūme kendi amellerine vefâ edecek mikdârı olmadıkça kaza-yı âhardan kimesne vaz'-ı yed etmemek ve yedlerinde bulunan tiftiği esnâflarından mu'temed bir kimesne bey'ine âhardan mümâna'at olunmamak bâbında fermân-ı âlîşân sudûrunu istid'â etmiş oldukları mefhûm-ı arz ve mahzardan müstebân olup fi'l-hakīka debbâğ esnâfının i'mâl eyledikleri kavasla ve meşinin cüz-i a'zamı olan palamudun esnâf-ı merkūme almadıkça kavasla ve meşin i'mâl eylemeyüp mağdûr ve mütezarrır olacakları zâhir olmağın bu sûretle tiftik bey'i içün olan istid'âlarından sarf-ı nazar ile ancak kazâ-i merkūm kurâsında hâsıl olan palamudun belde-i merkūmede kâin debbâğ esnâfına dahi eşedd-i lüzûmu var iken esnâf-ı merkūme amellerine vâfî almadıkça muhtekir ve mâr ve dermâz …?

makūlelerinin iştirâ edüp Âsitâne-i aliyyenin gayrı mahallere nakl [**58a**] yâhud cemʿ edüp baʿdehû esnâf-ı merkūmeye gālî bahâ ile beyʿleri mahallinde menʿ ve defʿ olunmak bâbında fermân-ı âlîşân sudûru muktezâ-yı maslahat idüğü İstanbul Mahkemesi'nden huzûr-ı âlîlerine iʿlâm olundu ol bâbda emr ve fermân hazret-i veliyyü'l-emrindir.

Fi'l-yevmi's-sâlis min-Recebi'l-ferd sene sebʿa ve selâsin ve mi'eteyen ve elf.

285 [58a-1] Metro v. Nikola'nın, Mihal v. Nikola'ya olan borcunun tecil edildiği

1.010.036 guruş hüküm

Maʿrûz[-ı dâʿî-i devlet-i aliyyeleridir ki]

Mübârek rikāb-ı kamer-tâb-ı hüsrevâneye takdîm olunan işbu arzuhâlde mastûrü'l-ism Sebzeci Mihal v. Nikola nâm zimmî bi't-terâzî duʿâhânemizde maʿkūd meclis-i şerʿ-i enverde hâmiş-i arzuhâlde mastûr derkenârda tahrîr olunduğu üzere zikri âtî deyni içün mahbûs olan sebzeci Metro v. Nikola nâm zimmî muvâcehesinde bin iki yüz otuz altı senesi Saferi'l-hayrının üçüncü günü târihiyle müverrah bir kıtʿa iʿlâm-ı şerʿî mantûkunca mersûm Metro zimmî zimmetinde cihet-i deyn-i şerʿîden mahkûmun-bih alacak hakkım olan bin iki yüz otuz altı guruşun yüz guruşunu yine sene-i mezbûre Cemâziyelâhiresinin yirmi yedinci günü târihiyle müverrah diğer bir kıtʿa iʿlâm-ı şerʿî mantûkunca peşînen ve mâʿadâsı olan bin yüz otuz altı guruşunu dahi sene-i mezbûre Recebi'l-ferdi gurresinden on beş ay on yedi gün tamamına değin beher şehr yetmiş beşer guruş verüp edâ etmek üzere mesfûr Metro zimmîyi te'cîl ve taksît etmişidim lâkin meblağ-ı mezbûr bin iki yüz otuz altı guruşun ancak yüz guruşunu mersûm Metro zimmî bana edâ ve teslîm edüp mâʿadâsı olan bin yüz otuz altı guruşunu hâlâ edâ edememekle zimmetinde bâkī hakkım olup lâkin meblağ-ı merkūmu ber-vech-i muharrer hâlâ edâya kudreti olmamağla meblağ-ı bâkī-i merkūm bin yüz otuz altı guruşun üç yüz otuz altı guruşunu işbu târih-i iʿlâm şehri gāyetinde ve bâkī sekiz yüz guruşunu târih-i iʿlâm senesi şehr-i Recebi'l-ferdi gurresinden beher şehr altışar guruşdan on altı ay tamamına değin bana edâ etmek üzere mesfûr Metro zimmî istimhâl eylediğinde ben dahi rızâmla ber-vech-i muharrer imhâl eyledim deyü eylediği takrîrini mesfûr Metro zimmî tasdîk ve meblağ-ı bâkī-i merkūm bin yüz otuz altı guruş zimmetinde deyni olduğunu tâyiʿan ve katʿiyyen ikrâr u iʿtirâf ve ber-vech-i muharrer müddet-i mezkûre tamamına değin edâya taʿahhüd eylediği İstanbul Mahkemesi'nden huzûr-ı âlîlerine iʿlâm olundu.

Fî 12 Ca sene 1237

286 [58a-2] Şahruh Bey b. Alâüddevle Bey zaviyesi tevliyetinin nısf hissesinin Halil Bey b. İbrahim Bey'in vefâtıyla oğlu Mehmed Bey'e tevcîhi

Bir derece dûn olduğu zâhir iken vakfiyeyi tevcîhi tehîr istid'âsı iltifât olmamağla

Ma'rûz[-ı dâ'î-i devlet-i aliyyeleridir ki]

İşbu arz ve derkenâra nazar ve mütâla'a olundukta Sivas ve Maraş ve gayrıda vâki' merhûm Alâüddevle Bey ve Şahruh Bey Câmi'-i Kebîri ve Süleymanlu-yı sagīr kazâsına tâbi' Sırçalu'da vâki' merhûm Şahruh Bey b. Alâüddevle Bey Zâviyesi ve kalfalarının tevliyetlerine bâ-berât-ı âlîşân iştirâken evlâd-ı vâkıfdan batn-ı evvelde derecede müsâvî Halil Bey b. İbrahim Bey ve Çerkes Mehmed Bey b. Hasan Bey meşrûtiyet üzere mutasarrıflar iken merhûm Halil Bey fevt olmağla nısf hissesini mahlûlünden derecesinde müsâvî ve mukaddemâ batn-ı evvelde olduğu ber-mûceb-i derkenâr mütehakkık olan şerîki mezbûr Çerkes Mehmed Bey kendüye tevcîh istid'â eylediği sûretde istid'âsına i'tibâr olunmayup müteveffâ-i mezbûrun oğlu gelince nısf hisse mezbûr Mehmed Bey'e tevcîhi tehîr olunmak üzere müteveffâ-i mezbûr Halil Bey'in oğlu Mehmed Emin Bey istid'â eylediği meâl-i i'lâmdan müstebân olup bu sûretde derkenârda zikr olunduğu üzere merkūm Çerkes Mehmed Bey müteveffâ-i mezbûr Halil Bey ile batn-ı evvelde derecede müsâvî evlâd-ı vâkıfdan idüğü mukaddemâ müteveffâ-i mezbûrun hayâtında tarafından vekîli oğlu merkūmun ikrârıyla mütehakkık ve kendi hâlâ merkūmdan bir derecede dûn olduğu zâhir iken ber-vech-i muharrer tehîr-i istid'âsına iltifât olunmamak iktizâ eylediği imtisâlen li'l-emri'l-âlî İstanbul Mahkemesi'nden huzûr-ı âlîlerine i'lâm olundu.

Fî 8 Ca sene 1237

287 [58a-3] Sebzeci İsmail Efendi b. Ahmed'in, Tersâne-i âmire için verilen imdadiye ve tekâlif-i sâireyi ödeyeceğini taahhüt ettiği

Bostan-ı mezkûr içün beher seneden 75 guruş vermeğe ta'ahhüd

Ma'rûz[-ı dâ'î-i devlet-i aliyyeleridir ki]

Ashâb-ı arzuhâl Âsitâne-i aliyyede vâki' bahçıvan tâifesinin Topkapı kolu yiğitbaşısı Yani v. Yorgo ve ustalarından Simyon v. Mıgırdıç ve Üstüyan v. Yuvan ve İstavri v. Todori ve Ostiviko v. Marko nâm zimmîler kethüdâları es-Seyyid Süleyman Ağa b. es-Seyyid el-Hâc İsmail nâm kimesne hâzır olduğu hâlde meclis-i şer'-i hatîrde derûn-ı arzuhâlde mezkûrü'l-ism kuzâtdan İsmail Efendi b. Ahmed nâm kimesne muvâcehesinde bâ-evâmir-i aliyye Tersâne-i âmirede istihdâm içün vakit ve hâle nazaran bahçıvan tâifesinden beher yevm müretteb olan ma'lûmü'r-ruûs amelenin

gayr-ez ücret-i mîrî iktizâ eden imdâdiyeleri ve tekâlif-i sâire içün Topkapı kulu tâ'bir olunur otuz dört kıt'a bahçelerden ibâret olan bahçıvan tâifesinin beher mâh verdikleri mebâliğ her birinin ma'mûriyetlerine nazaran ve mülkleri olan gediklerinin kıymetlerine göre beynlerinde ta'dîl ve tesviye şürûtuna ri'âyet olunarak vech-i lâyıkı üzere tarh ve tahmîl ve her biri hissesine isâbet eden mikdârı cânib-i Tersâne-i âmire içün kabza-i memûra edâ ve îfâ edegelmeleriyle merkūm İsmail Efendi dahi zikr olunan otuz dört kıt'a bahçelerden İstanbul'da Molla Gürânî Mahallesinde vâki' el-yevm sebzevâtzer olunup derûnunda üç gedik i'tibâriyle gedik ve mülküne mâlik ve mutasarrıf bir bâb kebîr bostana tarh ve tahmîl olunan hisse-i ma'lûmesini vermemekle ber-vech-i muharrer ta'dîl ve tesviye şartıyla zikr olunan bostana isâbet eden mikdârı vermek üzere merkūm İsmail Efendi'ye tenbîh olunmak murâdımızdır dediklerinde ba'de't-tasdîk mezbûr İsmail Efendi mâlik ve mutasarrıf olduğu bostan-ı mezkûr içün rızâsıyla fîmâ ba'd işbu târih-i i'lâmdan beher şehr altışar guruş onar paradan cem'an senede yetmiş beşer guruş vermek üzere ta'ahhüd eylediğinde esnâf-ı merkūmûn dahi râzılar olup ta'ahhüdünü kabûl ve bu cihetle kat'-ı nizâ' eyledikleri İstanbul Mahkemesi'nden huzûr [-ı âlîlerine i'lâm olundu.]

Fî-gurre-i Receb sene 1237

288 [58b-1] Divrik'te Balaban Abdullah vakfı tevliyetinin Seyyid Ahmed Necib Halîfe'ye tevcihi

Divrik'te Balaban Abdullah vakfının berâtı tevcîhi

Ma'rûz[-ı dâ'î-i devlet-i aliyyeleridir ki]

Sâdır olan fermân-ı âlişâna imtisâlen arzuhâl ve derkenâr-ı mezkûr Divriği'de vâki' Balaban b. Abdullah Evkāfından Oramki karyesi ….? mâlikânesi vakfının humus sehm ile tevliyetine bâ-berât-ı âlîşân meşrûtiyet üzere mutasarrıf olan aslah-ı erşed-i evlâd-ı vâkıfdan Mehmed Halîfe veledeş fevt olmağla müteveffâ-i mezbûrun sulbî kebîr oğlu sâhib-i arzuhâl es-Seyyid Ahmed Necib Halîfe dâ'îleri aslah-ı erşed-i evlâd-ı vâkıfdan ve tevliyet-i mezkûreye kendiden gayrı müstehak olmamağla tevliyet-i mezkûre zikr olunan humus sehm ile şart-ı vâkıf üzere kendüye tevcîh buyrulmak bâbında meclis-i şer'de takrîr ve istid'â ettikte merkūm es-Seyyid Ahmed Necib Halîfe mütevellî müteveffâ-i mezbûrun sulb-ı sahîh oğlu olup bi'l-cümle takrîr-i meşrûhu vâkı'a mutâbık ve nefsü'l-emre muvâfık idüğü erbâb-ı vukūfdan el-Hâc Mustafa Ağa b. Osman ve Mustafa Ağa b. Ömer ve es-Seyyid Hayrullah Efendi b. es-Seyyid İbrahim ve es-Seyyid Mustafa Efendi b. el-Hâc Mehmed nâm mevsûku'l-kelâm bî-garaz Müslimîn alâ-tarîkı'ş-şehâde haberleriyle zâhir ve mütehakkık olmağın mûcebiyle tevliyet-i merkūme humus sehm ile müteveffâ-i mezbûr Mehmed Halîfe Veledeş'in mahlûlünden sulb-ı sahîh oğlu ve aslah-ı erşed-i evlâd-ı

vâkıfdan sâhib-i arzuhâl mezbûr es-Seyyid Ahmed Necib Halîfe'ye meşrûtiyet üzere tevcîh ve yedine berât-ı şerîf-i âlîşân sadaka ve ihsân buyrulmak iktizâ eylediği İstanbul Mahkemesi'nden huzûr [-ı âlîlerine i'lâm olundu.]

Fî 15 Receb sene [1]237

289 [58b-2] Bedros v. Meldon'un, oda gediğini Abdullah Efendi b. Abdullah'a sattığı

2.000 guruşa oda gediği

Ma'rûz[-ı dâ'î-i devlet-i aliyyeleridir ki]

Âsitâne-i aliyyede vâki' hâzırcı tâ'bir olunur çukacı esnâfından Bedros v. Meldon nâm zimmî meclis-i şer'-i enverde Enderûn-ı Hümâyûndan muhrec bâ'isü'l-i'lâm Abdullah Efendi b. Abdullah nâm kimesne mahzarında İstanbul'da çarşû-yı kebîrde Duâmeydanı kurbünde Alemşah sokağında vâki' Hüdaverdi Artin dükkânları ile mahdûd iki kepenkli bir bâb hâzırcı tâ'bir olunur çukacı dükkânı derûnunda mevcûde başmuhâsebede mukayyed beyne'l-hiref gedik tâ'bir olunur akd-i âti'z-zikrin sudûruna değin bir kıt'a sûret mantûkunca yedimde mâlım ve mülküm olan âlât-ı lâzıme-i ma'lûmemi tarafeynden bi'l-îcâb ve'l-kabûl şürût-ı müfsideden ârî bâtten ve sahîhan bi-safkatin vâhidetin esnâf-ı merkūmenin ustabaşıları Yayla oğlu Kirkor ve Kabamacı oğlu Anberson ve Toma zimmîler hâzırlar iken mezbûr Abdullah Efendi'ye iki bin guruş semen-i medfû' ve makbûza bey' ve temlîk ve teslîm eylediğimde ol dahi ber-vech-i muharrer iştirâ ve temellük ve tesellüm ve kabz ve kabûl edüp mebî'-i mezkûrun tağrîr ve gabnine müte'allika âmme-i da'vâdan tarafeynden her birimiz âharın zimmetini ibrâ-i âmm-ı sahîh-i şer'î ile kabûlü hâvî ibrâ ve iskāt etmemizle fîmâ ba'd âlât-ı lâzıme-i mezkûre mezbûr Abdullah Efendi'nin mülk-i müşterâsı olup benim kat'an alâka ve medhalim kalmamışdır deyü ba'de'l-ikrâr ve't-tasdîk âlât-ı lâzıme-i mezkûrenin kaleminde mesfûr Bedros zimmî üzerine olan kayd-ı atîki ref' ve terkīn ve yedinde olan sûreti battâlda hıfz-birle mezbûr Abdullah Efendi ismine kayd ve yedine nizâmları şürûtu üzere müceddeden bir kıt'a sûret i'tâsı bâbında istid'â-yı inâyet etmeğin istid'âsı üzere gedik-i mezkûrun mesfûr Bedros zimmî üzerinde olan kaydı ref' ve müşteri-i mezbûr Abdullah Efendi ismine kayd ile sûret i'tâ buyrulmak iktizâ eylediği İstanbul Mahkemesi'nden huzûr [-ı âlîlerine i'lâm olundu.]

Fî 16 B sene [12]37

290 [58b-3] Nikoli v. Yani'nin, Mıgırdıç v. Karabet aleyhine açtığı davanın reddedildiği

Vekâleten tereke-i mîrâsdan 3.000 guruş da'vâsı hasm-ı şer'î olmamağla mu'ârazadan men' olundu

Ma'rûz[-ı dâ'î-i devlet-i aliyyeleridir ki]

İstanbul'da Kuşakçı hanında mütemekkin derûn-ı arzuhâlde mastûrü'l-ism Sarraf Yani v. Nedeko zimmînin oğlu ve tarafından husûs-ı âtîde vekîl olduğu Mihal v. Sava ve Dimitri v. Yorgi nâm zimmîler şehâdetleriyle ber-nehc-i şer'î sâbit olan Nikoli zimmî meclis-i şer'-i münîrde İstanbul'da Lanka kurbünde Kâtib Kasım Mahallesi mütemekkinlerinden olup eyâlet-i Bosna'da vâki' Travnik nâm-ı diğer Bosna Brodi kasabasında mütemekkin iken düyûnu terekesinden ezyed olduğu hâlde bundan akdem hâlik olan İbrişimci Anabyos v. Kigork zimmînin verâseti zevcesi Derohi bt. Ağya Nasrâniye ile sulbî kebîr oğlu Agob ve sulbiye sagîre kızı Serpohi'ye ba'de'l-inhisâr sâhibey arzuhâl Mıgırdıç v. Karabet nâm zimmî muvâcehesinde işbu yedimde olan bin iki yüz otuz dört senesi Zilka'deti'ş-şerîfesinin on beşinci günü ile müverrah Ermeniyyü'l-imlâ bir kıt'a temessük mantûkunca babam müvekkil-i mesfûr Sarraf Yani zimmînin hâlik-i mersûm İbrişimci Anabyos zimmî zimmetinde cihet-i karz-ı şer'îden üç bin guruş alacak hakkı olup hâlik-i mesfûr Anabyos zimmî bin iki yüz otuz beş senesi şehr-i Recebi'l-ferdi hilâlinde sağlığında kasaba-i mezbûreden mesfûr Mıgırdıç zimmîye üç bin guruş irsâl ve meblağ-ı mezbûr üç bin guruş ile babam müvekkil-i mesfûra olan ol mikdâr guruş zimmetini edâ etmek üzere mesfûr Mıgırdıç zimmîye emr etmiş olduğu babam müvekkil-i mersûmun mesmû'u oldukda meblağ-ı mezbûru mersûm Mıgırdıç zimmîden hâlik-i mersûmun sağlığında taleb edüp ol dahi cevâbında ben umûruma sarf etdim sonra veririm deyü tehîr ve babam müvekkil-i mesfûra kable'l-edâ mesfûr İbrişimci Anabyos dahi hâlik olmağla mücerred babam müvekkil-i mesfûra edâ etmek üzere memûr olduğu meblağ-ı mezbûr üç bin guruşu hâlik-i mesfûrun sağlığında edâ etmeyüp umûruma sarf eyledim dediğine binâen mesfûr Mıgırdıç zimmîden bi-tarîki'd-damân bi'l-vekâle taleb ederim deyü takrîr-i meşrûhu üzere eylediği da'vâsında mersûm Mıgırdıç zimmî hasm-ı şer'î olmayup meblağ-ı mezbûru yine tereke-i hâlik-i mersûmdan da'vâ etmek iktizâ eylediği müdde'î-i vekîl-i mersûm Nikoli zimmîye tefhîm ve da'vâ-yı mezkûresiyle mersûm Mıgırdıç zimmîye bî-vech-i mu'ârazadan men' olunduğu İstanbul Mahkemesi'nden huzûr [-ı âlîlerine i'lâm olundu.]

Fî 17 Receb sene 1237

291 [58b-4] Anbar-ı âmireden habbâzan esnafına dağıtılacak olan buğdayın cins ve fiyatının belirlenmesi

40.000 keyl zahâyir

Ma'rûz[-ı dâ'î-i devlet-i aliyyeleridir ki]

Sâdır olan fermân-ı âlîlerine imtisâlen işbu telhîs mûcebince bu def'a mîrî anbarlarından habbâzân esnâfına tevzî' ve i'tâ buyrulan kırk bin keyl zahâyirin yirmi yedi bin beş yüz keyli Mısır hıntası olup beher keyli yüz altmış iki paraya ve iki bin beş yüz keyli Arnabud hıntası olup beher keyli yüz altmış [**59a**] iki paraya ve beş bin keyli kokoroz olup beher keyli yüz elli paraya ve beş bin keyli erzen olup beher keyli yüz yirmi paraya olmağla zahâyir-i mezkûrenin ecnâs ve fiyatı minvâl-i muharrer üzere idüğü ihbâr olunduğu İstanbul Mahkemesi'nden huzûr [-ı âlîlerine i'lâm olundu.]

Fî 21 Receb sene 1237

292 [59a-1] Ağya, Artin, Karabet ve Mıgırdıç'ın dikici ve haffâf esnâfının işlerine müdahale etmeyeceklerini taahhüt ettikleri

Üsküdar'da Yenimahalle'de bir bâb haffâf dükkânı ihdâsı men'i

Ma'rûz[-ı dâ'î-i devlet-i aliyyeleridir ki]

Âsitâne-i aliyye ve bilâd-ı selâse ve tevâbi'lerinde vâki' bi'l-cümle haffâf esnâfının başkethüdâları Ahmed Ağa ve tuğcular arastası kethüdâsı es-Seyyid Hasan Ağa ve Tahtakale kethüdâsı es-Seyyid Hasan Efendi ve esnâfından Osman Ağa ve es-Seyyid Hasan Ağa ve el-Hâc Mustafa Ağa ve el-Hâc Hasan Ağa ve el-Hâc Mehmed Ağa ve el-Hâc Abdülbâkī Ağa ve el-Hâc Halil Efendi ve sâir yüz neferden mütecâviz mazbûtü'l-esâmî Müslimîn ve re'âyâ hâlâ hâssa çizmecibaşısı Hâfız el-Hâc İbrahim Efendi hâzır olduğu hâlde meclis-i şer'-i münîrde hâlâ dikicibaşı Süleyman Ağa ile Pabuççu Tavukçuoğlu Ağya v. Parsah ve Pabuççu Artin v. Kirkor ve müstecir Niğdeli Karabet v. Ohannes ve sahtiyân bey' edici Karaoğlan Mıgırdıç v. Manok nâm zimmîler muvâcehelerinde dikici esnâfından kezâlik mazbûtü'l-esâmî Müslimîn ve zimmîler hâzır oldukları hâlde Âsitâne-i aliyyede dikicibaşı olanlar kadîmden berü aralık aralık haffâf hânelerimize gelüp dikici esnâfının i'mâl ve haffâfâna bey' içün getirdikleri envâ'-ı ayakkabılarına nezâret etmek nizâm-ı kadîm iken merkūm dikicibaşı Süleyman Ağa nizâm-ı kadîme ri'âyet etmediğinden mâ'adâ ihtilâl-i nizâm-ı esnâfı mûcib hareket vazîfe-i umûrundan hâric umûra müdâhale ile bi'l-cümle esnâfımızı rahnedâr etmek sevdâsıyla mesfûrûn Ağya ve Artin ve Karabet ve Mıgırdıç zimmîlerin dahi umûr-ı esnâfı ifsâd murâdıyla Âsitâne-i aliyye ve bilâd-ı selâsede mevcûd ve bi'l-cümle haffâf dükkânları ibâdullâha vâfi ve kâfî ve ekserîsi

mu‘attal mesdûd olup ziyâde haffâf dükkânına bir mahalde ihtiyaç yok iken bu esnâda medîne-i Üsküdar’da Yenimahalle demekle arîf kefere Mahallesi’nde müceddeden bir bâb haffâf dükkânı küşâdına mübâşeret-birle kadîmden bâ-fermân-ı âlî sepet ile haffâfhânelerin gayrı esvâk ve pazarda haffâf metâ‘ı bey‘ine me’zûn olan ayak haffâflarından ziyâdeye dikicibaşı merkūmdan ruhsat alarak kâr ü kesblerinden ferâgat ile dâimâ umûr-ı esnâfa ilkā-i fesâddan hâlî olmadıkları perîşaniyetimizi mûcib olur hâlâtdan olduğuna binâen dikicibaşı-i merkūma ve mesfûrûndan her birine bi’d-defa‘ât tenbîh eylediğimizde ef‘âl-i sâbıkālarından ferâgat etmeyüp ısrâr etmeleriyle mesfûrûnun tedîblerini iltimâs ile her birinin ahvâlinden teşekkî etmişidik el-hâletü hâzihî dikicibaşı-i merkūm fîmâ ba‘d iktizâ eden umûr-ı esnâfda bi’l-cümle haffâf ve dikici esnâfı ile ittifâk ve ittihâd ve aralık aralık haffâfhânelere gidip nizâm-ı kadîm üzere dikici esnâfının bey‘e getirdikleri envâ‘-ı ayakkabılarına nezâret ve umûr-ı esnâfı fesâddan sıyânet etmek üzere ta‘ahhüd ve zikr olunan medîne-i Üsküdar’da müceddeden haffâf dükkânı küşâd olunması dahi terk olunmuş idüğünü işbu meclis-i şer‘de bize ifâde edüp ve mesfûrûn ve Ağya ve Artin ve Karabet ve Mıgırdıç zimmîler dahi ba‘de’l-yevm kat‘a gerek dikici ve gerek haffâf esnâfının umûrlarımıza karışmayıp her biri ancak me’lûf olduğu san‘atını i‘mâl ve esnâfımıza ve ibâdullâha bey‘le te‘ayyüş etmek üzere her biri ta‘ahhüd-i kavî ile kezâlik ta‘ahhüd edüp eğer hilâf-ı ta‘ahhüd hareketleri zuhûr eder ise küreğe vaz‘ ile tedîb olunmağa her biri tâyi‘an râzılar olduklarında biz dahi şikâyetimizi terk ile ta‘ahhüdlerini kabûl eyledik deyü tarafeynin bi’l-muvâcehe ikrâr ve tasdîkleri tescîl ve bu vechile kat‘-ı münâza‘a eyledikleri İstanbul Mahkemesi’nden huzûr [-ı âlîlerine i‘lâm olundu.]

Fî 3 B sene [12]37

293 [59a-2] Vezîriazâm Şehîd Mehmed Paşa ve İsmihan Sultan vakıflarının muhasebesinin mütevellî Yusuf Bey, evkaf müfettişi Mehmed Said Efendi ve tezkire-i evvel Abdülhamid Beyefendi ile birlikte rüyet edileceği

Mukata‘ât-ı vakfiyenin vazâifi ve mesârifini rü’yet

Ma‘rûz -ı dâ‘i [-i devlet-i aliyyeleridir ki]

Mübârek rikāb-ı müstetâb-ı Hazret-i cihânbâniye takdîm olunan işbu arzuhâl derkenârda mezkûr nezâret-i hazret-i Sadâret-penâhîde âsûde evkāfdan İstanbul ve medîne-i hazret-i Ebâ Eyyüb-i Ensârî –radiya anhu Rabbihi’l-Bârî– ve Galata ve vilâyet-i Anadolu ve Rumeli’de vâki‘ İbrahim Hanzâde demekle arîf Vezîriazâm-ı esbak merhûm Şehîd Mehmed Paşa ve merhûme İsmihan Sultan -tâbe serâhumânın cevâmi‘-i şerîfe ve türbe-i latîfe ve medâris ve imâret-i âmire ve hayrât-ı sâireleri evkāfının meşrûtiyet üzere mütevellîsi aslah ve ekber ve erşed evlâd-ı vâkıfdan

sâhib-i arzuhâl Yusuf Bey b. Mehmed Esad Bey bi'l-ma'iyye rü'yete memûr nezâret-i hazret-i müşârun-ileyhde âsûde evkāf müfettişi müderrisîn-i kirâm-ı zevi'l-ihtirâmdan fazîletlü Mehmed Said Efendi dâ'îleri hâzır olduğu hâlde sâbıkā tezkire-i evvel vekîli olan hâcegân-ı dîvân-ı mu'allâ ve erkândan derûn-ı arzuhâlde ismi mezkûr Abdülhamid Beyefendi b. İbrahim Münib muvâcehesinde hâlâ tezkire-i evvel olup vakf-ı müşârun-ileyhimânın edâsına nâzır olan Salih Efendi dâ'îleri hâzır olduğu hâlde tezkire-i evvel-i esbak ve sâbıkā Tersâne-i âmire emîni ricâl-i devlet-i aliyyeden Sa'âdetlü diğer Salih Efendi dâ'îleri mukaddemâ tezkire-i evvel iken bâ-fermân-ı âlî Yanya cânibine memûren âzim olup yerine mûmâ-ileyh Abdülhamid Bey [**59b**] tezkire-i evvel vekîli ta'yîn buyruldukda bin iki yüz otuz beş senesi Zilhicceti'ş-şerîfesi gurresinden otuz altı senesi şehr-i Ramazani'l-mübâreki gāyetine değin dokuz ay müddetde mukata'ât-ı vakf-ı müşârun-ileyhimânın bedel-i iltizâmâtından nakden ve gerek hatmimle mahtûm iltizâm temessükâtı ve gerek Cığalazâde Vakfı emvâlinden vakf-ı müşârun-ileyhimâ içün hasbe'l-iktizâ istidâne olunan on bin guruş ki cem'an mûmâ-ileyh Abdülhamid Beyefendi'nin makbûzâtı doksan dokuz bin dört yüz otuz üç guruşa bâliğ olup vakf-ı müşârun-ileyhimânın hâmiş-i arzuhâlimde muharrer ilmühaber kāimesi derkenârında mezkûr şürûtu mûcebince beher üç ayda bir def'a mûmâ-ileyh Abdülhamid Bey ile rü'yet eylediğimiz sahh-ı âlî ile musahhah üç kıt'a defter nâtık olduğu üzere meblağ-ı mecmû'-ı mezkûrdan elli altı bin yedi yüz yirmi yedi guruşu mesârif-i lâzıme-i vakfa ve vezâyif-i mürtezikaya sarf olunup ve otuz altı senesi Şevvâlinde mûmâ[-ileyh] diğer Salih Efendi dâ'îlerinin yerine hâlâ Reisülküttâb Sa'âdetlü Mehmed Sâdık Efendi dâ'îleri tezkire-i evvel nasb buyrulup mûmâ-ileyh Abdülhamid Beyefendi vekâletden munfasıl olduklarında mukâta'ât-ı vakf-ı müşârun-ileyhimâ bedel-i iltizâmâtından Bergos ve Hafsa mukāta'alarının bir taksîti olan sekiz bin guruş ve Selânik'de vâki' bâzârgâh mukāta'asının kezâlik bir taksîti olan on iki bin guruş ve Haleb'de vâki' mukāta'atın iki taksîtleri olan dokuz bin iki yüz altmış dokuz guruş ve Rasvat ve Minkalebe mukāta'alarının bir taksîti olan dört bin iki yüz elli guruş ve Ahyolu'da vâki' Akyazılı mukāta'asının iki taksîti olan altı bin guruşun mültezimeyn taraflarından verilen beş kıt'a deyn temessükleri ile nakden üç bin iki yüz yirmi buçuk guruş on parayı mûmâ-ileyh Mehmed Sâdık Efendi dâ'îlerine def' ve teslîm etmiş oldukları lede't-tahkīk bi't-tevliye ma'lûm ve meczûmum olup ol vechile müddet-i mezbûrede mâl-ı vâkıf-ı müşârun-ileyhimâdan mûmâ-ileyh Abdülhamid Beyefendi'nin yed ve zimmetinde bir akçe ve bir habbe zuhûr etmeyüp lâkin beher sene vakf-ı müşârun-ileyhimânın mukāta'atı âhara ilzâm olundukta mukāta'at-ı mezkûrenin cânib-i vakfa âid olan bedel-i iltizâmatından mâ'adâ harc-ı bâb nâmıyla herbirinden mikdârı ma'lûm olarak cem'an iki bin yedi yüz guruş ahz olunup hademe-i vakfa taksîm olunmak mu'tâd iken mûmâ-ileyh Abdülhamid Beyefendi harc-ı bâb-ı mezkûru kendi nefsi içün kabz etmekle hademe-i vakf

için meblağ-ı mezbûru bana vermek üzere mûmâ-ileyhe tenbîh olunmak bi't-tevliye matlûbumdur deyü tasaddî eylediğim da'vâmda mültezimeyn taraflarından vekâletim olmadıkça şer'an husûmet tahakkuk etmeyüp ol vechile husûs-ı mezkûr ile suâl dahi tevcîh etmediği bana ba'de't-tefhîm mûmâ-ileyh Abdülhamid Beyefendi müddet-i mezkûrede zikr olunan mukāta'at harc-ı bâblarından zikr olunan Selânik'de vâki' bâzârgâh mukāta'ası mülteziminden gayr-ez bedel-i iltizâm yedi yüz elli guruş ve Çalıköy ve Elvândere mukāta'ası mülteziminden kezâlik gayr-ez bedel-i iltizâm yüz altmış beş guruş ki cem'an harc-ı bâb nâmıyla dokuz yüz on beş guruş kabzını i'tirâf ve meblağ-ı mezbûru dahi beher sene ma'rifet-i şer'le rü'yet olunan muhasebâta dâhil tezkire-i evvel maaşı olan bin guruşdan müddet-i mezkûrede iktizâ eden hissesine mahsûb edüp maaş-ı mezkûru taleb etmemek üzere her birimizin âhar ile husûs-ı mezkûra müte'allika kat'a da'vâ ve nizâ'ımız kalmayup fîmâ ba'd dahi vakf-ı müşârun-ileyhimânın vezâyif-i mürtezika ve mesârif-i mu'tâdesini rü'yet-birle mesârif-i mu'tâdenin gayrı lede'l-iktizâ zuhûr eden ta'mîrat ve levâzım-ı sâiresi müfettiş-i mûmâ-ileyh tarafına ihbâr olunup mesmûğ-ı şer'îye binâen izn-i hâkim-i şer'le olan mesârif makbulün-bih olarak beher şehr bi't-tevliye benimle idâreye memûr tezkire-i evvel hâzır-ı mûmâ-ileyh bi'l-ma'iyye rü'yet-i hesâb edüp tarafeynin hatemleriyle bir kıt'a şehriye defteri tahrîr ve ba'dehû şürût-ı vakıf üzere her üç ayda bir def'a cem' ederek müstakil bir kıt'a defter tahrîr ve müfredâtı şer'-i şerîfe mutâbık olduğu takdîrce sahh-ı âlî ile tezyîn buyrulup re's-i senede müfettiş-i mûmâ-ileyh huzûrunda muhâsebesini rü'yet [**60a**] ve ba'de'l-yevm evlâd-ı vâkıfdan mütevellî olmamla benimle tezkire-i evvel mûmâ-ileyh bi'l-ittifâk umûr-ı vakfı şer'-i şerîfe tatbîk ederek idâre etmek üzere her birimiz ta'ahhüd ve ittifâk eyledik deyü mütevellî-i mûmâ-ileyh Yusuf Bey'in bi't-tevliye eylediği ikrâr u i'tirâfını mûmâ-ileyh Abdülhamid Beyefendi ve hâzır-ı mûmâ-ileyh tezkire-i evvel Salih Efendi tasdîk eyledikleri ba'de't-tescîl İstanbul Mahkemesi'nden huzûr [-ı âlîlerine i'lâm olundu.]

Fî 19 C sene 1237

294 [60a-1] Miraç gecesinde cami ve mescitlerin aydınlatılması

Şeb-i Mi'râcü'n-Nebî aleyhi's-selâm

İstanbul Kādısı fazîletlü efendi

İşbu i'lâmınız rikāb-ı hümâyûn-ı hazret-i Hilâfet-penâhîye arz ile manzûr-ı hümâyûn-ı cenâb-ı padişâhî olmağla mûcebince leyle-i merkūmede îkād-ı kanâdil olunması husûsunda iktizâ edenlere tenbîhe mübâderet eyleyesin deyü buyruldu.

Dergâh-ı cihân-mutâ' ve bârgâh-ı sipihr-irtifâ'a ma'rûz-ı abd-i dâ'i-i ademi'l-istitâ'alarıdır ki

İşbu sâl-ı meymenet-iştimâl Recebi'l-ferdi gurre-i garrâsı hâlâ bi'r-rü'ye sâbite olmayup mâh-ı Cumâde's-sânîye hasbe'r-rü'ye selâsin ile itmâm ve şehr-i mübârek Receb-i şerîf yevm-i ehad ibtidâ-yı i'dâd-ı eyyâm olduğu mazbût olmağla işbu yirmi yedinci Cuma gecesi mazhar-ı esrar-ı isrâ-i aliyye ve alâ-âlihî efdâlü's-salât ve enmâhâ efendimiz hazretlerinin hemkader-i leyletü'l-kadr olan şeb-i Mi'râc-ı mûcebü'l-ibtihâcları olduğuna binâen âdet-i hasene-i Devlet-i aliyye ve kā'ide-i müstahsene-i saltanat-ı seniyye üzere minârât-ı cevâmi' ve mesâcid îkād-ı kanâdil-i nûr-efşân ile tenvîr ve ol leyle-i mübârekeye bu vechile tebcîl ve tevkīr olunmağla bi'l-cümle kulûb-i müminîn safa-rehin ve meserret-karîn olmaları içün selâtîn-i âlîşân -nevvarallâhu Te'âlâ merâkidehum bi-envâri'l-Gufrân- hazerâtı cevâmi'-i şerîfeleri kayyımlarına tenbîh olunmak bâbında fermân-ı âlî sudûru iktizâ eylediği İstanbul Mahkemesi'nden dergâh-ı felek-fersâ ve bârgâh-ı sipihr-i'tilâları türâbına i'lâm olundu ol bâbda emr ve fermân hazret-i men lehü'l-emrindir.

Fi'l-yevmi's-sânî ve'l-ışrîn min-şehri Recebi'l-ferd li-sene seb'a ve selâsin ve mi'eteyn ve elf

295 [60a-2] Anbar-ı âmireden habbâzan esnafına dağıtılacak olan buğdayın cins ve fiyatının belirlenmesi

Ma'rûz-ı dâ'î [-i devlet-i aliyyeleridir ki]

Sâdır olan fermân-ı âlîlerine imtisâlen işbu telhîs mûcebince bu def'a mîrî anbarlarından habbâzân esnâfına tevzî' ve i'tâ buyrulan kırk bin keyl zahâyirin dört bin keyli Bartın hıntası olup beher keyli yüz altmış iki paraya ve altı bin keyli Korno hıntası olup beher keyli yüz altmış iki paraya ve on bin keyli Akdeniz hıntası olup beher keyli yüz altmış iki paraya ve on bin keyli Mısır hıntası olup beher keyli yüz altmış iki paraya ve beş bin keyli kokoz olup beher keyli yüz elli paraya ve beş bin keyli erzen olup beher keyli yüz yirmi paraya olmağla zahâyir-i mezkûrenin ecnâs ve fiyatı minvâl-i muharrer üzere idüğü ihbâr olunduğu İstanbul Mahkemesi'nden huzûr [-ı âlîlerine i'lâm olundu.]

Fî 26 B sene 1237

296 [60a-3] Mehmed Said Efendi b. Mehmed Necib, İlyas Hade v. Anton ve Yosef v. Anton'un alacak davasında birbirlerinin zimmetlerini ibrâ ettikleri

23 aded fermâyiş şal semeninden ba'de'l-musâlaha teberru'an 600 guruş teslîmiyle iltizâm

Ma'rûz[-ı dâ'î-i devlet-i aliyyeleridir ki]

Şam-ı cennet-meşâm ahâlîsinden es-Seyyid Mehmed Said Efendi b. Mehmed Necib nâm kimesne zikri câ'î husûsun mahallinde istimâ' ve fasl ü hasmı içün cânib-i şerî'at-i garrâdan bi'l-iltimâs me'zûnen mürsel Kâtib Mehmed Rıfat Efendi'nin İstanbul'da Mahmudpaşa kurbünde Cağalazâde Sarayı civârında vâki' Şâmî es-Seyyid Mehmed Ağa'nın hânesinde cerîdede mazbûtü'l-esâmî kimesneler huzûrlarında akd eylediği meclis-i şer'-i münîrde nefsinden asîl ve kız karındaşı İlyas Hade v. Anton zimmî tarafından husûs-ı âtîde vekîl olduğu Mehmed Ağa b. Mustafa ve Hüseyin Ağa b. İbrahim nâm kimesneler şehâdetleriyle ber-nehc-i şer'î sâbit olan Avrupa tüccârından Halebli Yosef v. el-mersûm Anton nâm zimmî muvâcehesinde ben işbu târihden yedi sene mukaddem diyâr-ı âhara firâr eylediğim esnâda mâlımdan mecmû'u iki bin guruş kıymetli on aded müsta'mel lâhur şalları li-ecli'l-hıfz müvekkil-i mesfûr İlyas Hade zimmî yedine îda' ve teslîm ol dahi istî'dâ ve kabz etmişdi el-hâletü hâzihî zikr olunan on aded lâhur şal mevcûd ise aynılarını müstehlek ise kıymet-i mezkûreleri olan iki bin guruşu müvekkil-i mesfûr İlyas Hade zimmîden damânen taleb ederim deyü da'vâ eylediğimde ol dahi cevâbında işbu yedimde olup bin iki yüz otuz bir senesi Cemâziyelâhiresinin on ikinci günü târihiyle müverrah ve ol târihde Sadr-ı Rumeli bulunan merhûm Kethüdâzâde Mehmed Sâdık Efendi'nin i'lâm-ı şer'î mantûkunca ben yevm-i merkūmda arz odasında ma'kūd meclis-i şer'de [**60b**] ben âhardan yirmi beş bin guruşa iştirâ ve kabz eylediğim izâfi fermâyiş ve izâfi donluk ve mariç ve alçâr mecmû'u yirmi üç aded şalları firâr etmezden mukaddemce semen-i misillerinden noksan-ı fâhiş ile cem'an on beş bin dokuz yüz guruşa sana bey' ve teslîm ben dahi ber-vech-i muharrer iştirâ ve kabz ve âhara bey' ve teslîmle istihlâk edüp lâkin sen beni bey'-i mezkûrda ta'zîr etmekle bey'-i mezkûru fesh zikr olunan şalları mevcûd ise aynılarını müstehlek ise zâde kıymetlerini taleb ederim deyü benden da'vâ ben dahi cevâbımda zikri mürûr eden yirmi üç aded şalları ol mikdâr guruş semen-i medfû' ve makbûza senden iştirâ ve kabz eylediğimden sonra âhara bey' ve teslîme istihlâk etmişdim deyip lâkin ber-minvâl-i muharrer tağrîrimi inkâr ve ol vechile beynimizde ba'de vukū'ı'l-münâza'a bâ-vesâtet-i muslihîn sen bir vech tasaddî eylediğin da'vâ-yı mezkûrenden benimle an-inkârin altı bin guruş bedel-i medfû' ve makbûza ba'de akdi'l-musâlaha ve'l-kabûl mâ'adâ kıymetlerine ve bi'l-cümle husûs-ı merkūma ve sâir beynimizde cereyân eden cemî' hukūk-ı şer'iyyeye müte'allika âmme-i deâvi ve kâffe-i mutâlebâtdan tarafeynden her birimizin âharın yed ve zimmetinde kat'a hakkımız ve alacağımız kalmamak manasına şürût-ı müfside ve mübtileden ârî ve cebr ve kerhden hâlî kabûlü hâvî ibrâ ve iskāt etmişdin deyü bi'l-cümle mazmûnu takrîrine mutâbık bir kıt'a i'lâm-ı şer'î ibrâzıyla eylediği def'ini ve mazmûn-ı i'lâm-ı mezkûru ben mukır ve mu'terif olmamla da'vâ-yı mezkûremde müvekkil-i mesfûr İlyas Hade zimmîye bî-vech-i şer'î mu'ârazadan ba'de'l-men' ancak benim fakr-ı hâlime binâen müvekkil-i mersûm İlyas Hade zimmî mâlından kat'an li'n-nizâ' ve

ref‘an li’l-husûme teberru‘an işbu meclis-i ma‘kūdda bana altı yüz guruş def‘ ve teslîm ve umûruma sarfla istihlâke emr eylediğinde ben dahi yedinden ahz ü kabz ve emri üzere umûruma sarfla istihlâk etmemle bi’l-cümle zikr olunan husûslara ve işbu târihe gelince beynimizde cereyân eden sâir cemî‘ hukūk-ı şer‘iyyeye müte‘allika mutlaka âmme-i de‘âvî ve kâffe-i mutâlebâtdan müvekkil-i mesfûr İlyas Hade zimmî ile karındaşı vekîl-i mersûmun zimmetlerini mersûm Yosef zimmî dahi kezâlik benim zimmetimi bi’l-asâle ve bi’l-vekâle ibrâ ve iskāt ve her birimiz ber-vech-i meşrûh asâleten ve vekâleten âharın ibrâsını kabûl eyledik deyü ikrâr ve tasdîklerini kâtib-i merkūm mahallinde ketb ve tahrîr ve ma‘an meb‘ûs ümenâ-i şer‘le meclis-i şer‘a inhâ etmeğin ba‘de’t-tenfîz İstanbul Mahkemesi’nden huzûr [-ı âlîlerine i‘lâm olundu.]

Fî 17 Receb sene 1237

Şuhûdü’l-hal: Yazıcızâde İbrahim Efendi, Veliyyü’n-ni‘am imâmı İbrahim Efendi, Selâm ağası Emin Ağa, Seyyid el-Hâc Mehmed Ağa, Mehmed Ağa b. Mustafa, Hüseyin Ağa b. İbrahim, Seyyid Süleyman Efendi, mürsel Çukadâr Saib Ağa, muhzır Mahmud Çelebi

297 [60b-1] Seyyid Ali b. Feyzullah’ın, berber dükkânı gediğini Ömer Halîfe b. Seyyid Hasan’a sattığı

Berber gediği nakli

Ma‘rûz[-ı dâ‘î-i devlet-i aliyyeleridir ki]

Sâhib-i arzuhâl Berber es-Seyyid el-Hâc Ali b. es-Seyyid el-Hâc Feyzullah nâm kimesne meclis-i şer‘-i münîrde berberler kethüdâsı vekîli İbrahim Ağa ve şeyhleri Halil Efendi ve Duâcı el-Hâc Abdullah Efendi ve yiğitbaşı es-Seyyid Mehmed Nuri ve Çavuş Mustafa Ağa ve köşe ustası Mehmed Şâkir Ağa ve Ali Usta ve Halid Usta ve sâirleri hâzır oldukları hâlde dergâh-ı âlî –dâme mahfûfen bi’l-me‘âli– yeniçerilerinin yirmi beş cema‘at ortası ikinci karakullukçusu es-Seyyid Ömer Halîfe b. es-Seyyid Hasan muvâcehesinde mahmiye-i İstanbul’da Ebu’l-Feth Sultan Mehmed Hân –aleyhi’r-rahmetü ve’l-gufrân– Câmi‘-i şerîfi kurbünde Karaman-ı kebîr sükûnda vâki‘ Soğancı Hanı ittisâlinde kâin kaleminde Hüseyin Usta ismine mukayyed ma‘lûmü’l-hudûd bir bâb berber dükkânı derûnunda mevcûde mezbûr Hüseyin Usta’dan bâ-senedât-ı mu‘tebere bey‘ u şirâ olunarak akd-i âti’z-zikrin sudûruna değin yedimde mâlım ve mülküm olan beyne’l-hiref gedik tâ‘bir olunur âlât-ı lâzıme-i ma‘lûmeyi tarafeynden bi’l-îcâb ve’l-kabûl şürût-ı müfsideden ârî bâtten ve sahîhan bi-safkatin vâhidetin yüz elli guruş semen-i makbûza merkūm es-Seyyid Ömer Halîfe’ye bey‘ ve temlîk ve teslîm ol dahi yedimden iştirâ ve temellük ve tesellüm ve kabz ve kabûl edüp mebî-i mezkûrun tağrîr ve gabnine müte‘allika

âmme-i da'vâdan her birimiz âharın zimmetini ibrâ-i âmm-ı sahîh-i şer'î ile kabûlü hâvî ibrâ ve iskāt etmemizle fîmâ ba'd zikr olunan berber gediği âlât-ı lâzıme-i ma'lûmesi merkūm es-Seyyid Ömer Halîfe'nin mâl-ı müşterâsı olup benim kat'an alâka ve medhalim kalmamaışdır deyü ba'de'l-ikrâr ve't-tasdîk merkūm es-Seyyid Ömer Halîfe esnâf-ı merkūme gediklerinin derkenârda mezkûr şürût-ı nizâmı üzere dükkân-ı mezkûr derûnunda mevcûde berber gediği yine zikr olunan Karaman-ı kebîr sükûnda vâki' yedimde olan iki kıt'a mütevellî temessükleri mantûklarınca bi'l-icâreteyn benim mutasarrıf olduğum Na'lçacı Hanı demekle ma'rûf ma'lûmü'l-hudûd bir bâb muhterik vakıf hanı arsasına müceddeden binâ edeceğim bir bâb berber dükkânına nakl-birle mukaddemâ kaleminde Hüseyin Usta ismine olan kayd-ı atîki ref' ve terkīn ve müceddeden ismine kayd ile mahâll-i merkūma naklini müşir yedime sûret i'tâ buyrulmak bâbında istid'â-yı inâyet eylediğim i'lâm olunmak matlûbumdur dedikde merkūm es-Seyyid Ömer Halîfe'nin takrîr-i meşrûhu üzere gedik-i mezkûru kendi tasarrufunda olup binâ edeceği berber dükkânına nakl istid'âsı şürût-ı nizâmlarına mutâbık idüğünü esnâf-ı hâzirûn-ı merkūmûn dahi haber vermeleriyle esnâf-ı merkūmenin nizâmlarına muvâfık olmağın merkūm es-Seyyid Ömer Halîfe'nin [**61a**] istid'âsına müsâ'ade-i seniyyeleri re'y-i sâmîlerine menût idüğü İstanbul Mahkemesi'nden huzûr [-ı âlîlerine i'lâm olundu.]

Fî 29 Receb sene 1237

298 [61a-1] Galata'daki yağcı dükkânı gediğinin Ali Yazıcı b. Mehmed üzerindeki kaydı terkin edilerek Seyyid Ebûbekir b. Süleyman ismine kaydedildiği

Galata'da yağcı gediği başmuhâsebeden sûret istid'âsı

Ma'rûz-ı dâ'î [-i devlet-i aliyyeleridir ki]

Sâhib-i arzuhâl es-Seyyid Ebûbekir b. Süleyman nâm kimesne meclis-i şer'-i enverde kendi nefsinden asıl ve vâlidesi Hadice Hatun bt. Hüseyin tarafından husûs-ı âtîde vekîl-i müseccel-i şerîsi Galata yağkapanı tüccârından ve hâlâ kapan-ı merkūm nâzırı vekîli Süleyman Ağa b. el-Hâc Abdurrahman hâzır olduğu hâlde hâmiş-i arzuhâlde mastûr derkenâr nâtık olduğu üzere mahrûse-i Galata'da makaracılar kapısı dâhilinde bir tarafdan Gürcü el-Hâc Hasan dükkânı ve bir tarafdan Kırımî el-Hâc Ömer Ağa dükkânı ve bir tarafdan tarîk-i âm ile mahdûd bir bâb yağcı dükkânı derûnunda mevcûde beyne'l-esnâf gedik tâ'bir olunur âlât-ı lâzıme-i ma'lûmeye mukaddemâ i'tâ buyrulan bir kıt'a sûret mûcebince derkenârda ismi mezkûr tüccârdan el-Hâc Ali Yazıcı b. Mehmed nâm kimesne mukaddemâ mâlik ve dükkân-ı merkūmun mülküne dahi ashâb-ı hayrâtdan Vezîriazâm-ı esbak merhûm Merzifonî Karamustafa Paşa Vakfı müsakkafâtından olmağla bâ-re'y-i mütevellî icâreteyn ile mutasarrıf iken merkūm el-Hâc Ali Yazıcı

dükkân-ı merkūmu hâzır-ı mezbûr Süleyman Ağa'nın li-ebeveyn er karındaşı Derviş Hüseyin nâm kimesneye bin iki yüz yirmi yedi senesi Rebî'ülevveli gurresinden bâ-re'y-i mütevellî ferağ ve tefvîz ve derûnunda mevcûde gedik tâ'bir olunur âlât-ı lâzıme-i mezkûreyi dahi semen-i ma'lûm ve makbûza bey' ve teslîm edüp ol vechile merkūm Derviş Hüseyin dükkân-ı mezkûra bi'l-icâreteyn vakfiyet üzere zikr olunan gedik âlâtına mülk-i müşterâsı olarak mutasarrıf ve mâlik iken merkūm Derviş Hüseyin verâseti vâlidesi müvekkile-i mezbûre Hadice Hatun ile li-ebeveyn er karındaşı hâzır-ı mezbûr Süleyman Ağa'ya münhasıra olduğu hâlde bundan akdem bilâ-veled fevt oldukda dükkân-ı merkūm mahlûl ve cânib-i vakf-ı mezkûra âid olmağın dükkân-ı mezkûru müteveffâ-i merkūmun vâlidesi vârise-i müvekkile-i mezbûre Hadice Hatun işbu yedimde olan mütevellî temessükü hâmişinde tahrîr olunduğu üzere mu'accele ve müeccele-i ma'lûme ile bin iki yüz otuz senesi Muharremi'l-harâmının yirmi yedinci günü taraf-ı vakıfdan istîcâr ve tefevvüz edüp ol vechile dükkân-ı merkūma müstekilleten müvekkile-i mezbûre Hadice bi'l-icâreteyn ve derûnunda mevcûde gedik âlât-ı lâzıme-i mezkûresine oğlu hâzır-ı mezbûr ile iştirâken mülk-i mevrûsları olarak mutasarrıfe ve mâlikler iken müvekkile-i mezbûre Hadice Hatun dükkân-ı mezkûru müstakilleten bin iki yüz otuz bir senesi Zilhicceti'ş-şerîfesi gurresinde bâ-re'y-i mütevellî bana ferağ ben dahi tefevvüz ve kabûl eylediğimde derûnunda mevcûde sâlifetü'z-zikr gedik âlât-ı lâzımesini dahi tarafeynden bi'l-îcâb ve'l-kabûl bâtten ve sahîhan semen-i ma'lûm ve makbûza oğlu hâzır-ı mezbûr ile ma'an her biri bi'l-verâse bana bey' ve temlîk ve teslîm ben dahi iştirâ ve kabz ve kabûl edüp ol vechile dükkân-ı merkūm bâ-re'y-i mütevellî bi'l-icâreteyn tasarrufumda ve zikr olunan gedik âlât-ı lâzıme-i ma'lûmesi mülk-i müşterâm olup yedimde sûret olmamağla zikr olunan gedik âlâtı irs ve şirâ ile tedâvül olunarak el-yevm mülk-i müşterâm idüğü asıl ve vekîl hâzır-ı merkūmdan ve sâir erbâb-ı vukūfdan tahkīk buyrulup zikr olunan gedik âlâtının mukaddemâ el-Hâc Ali Yazıcı ismine olan kayd-ı atîki kaleminden ref' ve terkīn ve benim üzerime kayd ile ismime tasrîhan müceddeden yedime bir kıt'a sûret i'tâ buyrulmak matlûbumdur dedikde merkūm es-Seyyid Ebûbekir'in bi'l-cümle kelimât-ı meşrûhası vâkı'a mutâbık idüğü hâzır-ı mezbûr Süleyman Ağa'nın bi'l-verâse ve bi'l-vekâle bi'l-muvâcehe ikrâr ve tasdîki ve kapan-ı merkūm tüccârından el-Hâc Mehmed Ağa b. el-Hâc İbrahim ve Ahmed Ağa b. Mehmed nâm mevsûku'l-kelîm bî-garaz kimesnelerin alâ-tarîkı'ş-şehâde haber vermeleriyle zâhir ve mütehakkık olmağın bu takdîrce zikr olunan gedik âlâtının merkūm el-Hâc Ali Yazıcı ismine olan kayd-ı atîki kaleminden ref' ve terkīn ve mezbûr es-Seyyid Ebûbekir'in üzerine kayd ile tafsîl-i mezkûr derciyle ismine tasrîhan yedine müceddeden sûret i'tâ buyrulmak iktizâ eylediği İslâmbol Mahkemesi'nden huzûr-ı âlîlerine i'lâm olundu.

Fî 22 B sene 1237

299 [61a-2] Kefaletinden dolayı Seyyid Hâfız Mustafa Efendi'nin, Mehmed Efendi b. Hüseyin'e olan borcunu ödemesi gerektiği

8637,5 guruş 20 akçe kefâle hüküm

Ma'rûz-ı dâ'î-i devlet-i aliyyeleridir ki

Mübârek rikāb-ı kamer-tâb-ı hazret-i şehinşâhîye takdîm olunan işbu arzuhâlde mezkûrü'l-ism Harputlu es-Seyyid el-Hâc Mehmed Efendi b. Hüseyin Çarşamba günü arz odasında huzûr-ı hazret-i sadâret-penâhîde ma'kūd meclis-i şer'-i enverde sâhib-i arzuhâl Trabzonî es-Seyyid el-Hâc Hâfız Mustafa Efendi b. es-Seyyid el-Hâc Mehmed muvâcehesinde merkūm es-Seyyid el-Hâc Hâfız Mustafa Efendi'nin sulbî kebîr oğlu es-Seyyid Hasan Ağa hâzır olduğu hâlde bin iki yüz otuz altı senesi Muharremi'l-harâmının yirmi yedinci günü târihiyle müverrah ve ol târihde İstanbul'da Mahmudpaşa mahkemesi nâibi olan müderrisîn-i kirâmdan Mehmed Raif Efendi hatmiyle mahtûm işbu yedimde olan bir kıt'a i'lâm-ı şer'î mantûkunca mezbûr es-Seyyid el-Hâc Hâfız Mustafa Efendi zimmetinde cihet-i karzdan mahkûmun-bih alacak hakkım olan beş bin sekiz yüz elli guruşun bin sekiz yüz elli guruşunu bundan akdem rızâmla hat ve tenzîl etmemle ol vechile merkūm es-Seyyid el-Hâc Hâfız Mustafa Efendi'nin zimmetinde bâkī alacak hakkım olan dört bin guruş ile meblağ-ı bâkī-i merkūm içün ilzâm-ı ribh-i şer'î kasdıyla semeni işbu bin iki yüz otuz yedi senesi Muharremi'l-harâmının dördüncü gününden bir sene tamamına değin müeccelen mâlımdan merkūm es-Seyyid el-Hâc Hâfız Mustafa Efendi'ye bey' ve teslîm eylediğim bir kıt'a Mushaf-ı şerîf hediyesinden dahi zimmetinde alacak hakkım olan altı yüz guruşdan işbu târih-i i'lâma gelince ecel-i merkūmdan hulûl eden altı ay yirmi sekiz gün müddetde lâzım gelen üç yüz kırk altı buçuk guruş yirmi akçe ki cem'an dört bin üç yüz kırk altı buçuk guruş yirmi akçe ile oğlu hâzır-ı mezbûr es-Seyyid Hasan Ağa zimmetinde işbu yedimde olan bin iki yüz otuz altı senesi şehr-i Rebî'ülâhiri gurresi târihiyle müverrah bir kıt'a temessük mantûkunca cihet-i karz-ı şer'îden alacak hakkım olan dört bin iki yüz doksan bir guruşa tarafeynden bi'l-emr ve'l-kabûl merkūm es-Seyyid el-Hâc Hâfız Mustafa Efendi kefîl bi'l-mâl ve dâmin olmağla kefâlet-i mahkiyesine binâen meblağ-ı merkūm dört bin iki yüz doksan bir guruş ki min-haysü'l-mecmû' sekiz bin altı yüz otuz yedi buçuk guruş yirmi akçeyi asâlet ve kefâlet-i merkūmeye binâen müstakillen merkūm es-Seyyid el-Hâc Hâfız Mustafa Efendi'den taleb ederim deyü ba'de'd-da'vâ ve'l-istintak mezbûr es-Seyyid el-Hâc Hâfız Mustafa Efendi oğlu hâzır-ı mezbûrun dahi tasdîkiyle cevâbında müdde'î-i merkūmun da'vâ-yı mezkûresini bi-tamâmihâ tâyi'an ve kat'iyyen ikrâr u i'tirâf etmeğin alâ-mûcebi ikrârihi meblağ-ı mecmû'-ı merkūm sekiz bin altı yüz otuz yedi buçuk guruş yirmi akçenin bi't-taleb müdde'î-i mezbûr es-Seyyid el-Hâc Mehmed Efendi'ye asâleten ve kefâleten edâsıyla merkūm es-Seyyid

el-Hâc Hâfız Mustafa Efendi ilzâm olunduğu İstanbul Mahkemesi'nden huzûr [-ı âlîlerine i'lâm olundu.]

Fî 2 Ş sene [1]237

300 [61b-1] Sarraf Yordan v. Andon'un, Seyyid Halil Efendi b. Hasan'a olan borcunu ödemesi gerektiği

4.387 guruş sebîlini tahliye iktizâsıyla hüküm

Ma'rûz-ı dâ'î [-i devlet-i aliyyeleridir ki]

Mübârek rikāb-ı kamer-tâb-ı hüsrevâneye takdîm olunan işbu arzuhâlde mezkûrü'l-ism müteveffâ Zaralizâde Mustafa Bey dâmâdı mektûbi kalemi hulefâsından es-Seyyid Halil Efendi b. Hasan meclis-i şer'-i enverde zikri âtî deyni içün habsettirdiği sâhib-i arzuhâl Çerkes Mehmed Bey b. Hasan nâm kimesne muvâcehesinde İstanbul'da Astarcılar hanında mütemekkin Sarraf Yordan v. Andon nâm zimmî hâzır olduğu hâlde işbu bin iki yüz otuz yedi senesi Cemâziyelevvelîsi'nin yirminci günü târihiyle müverrah ve hâlâ sudûrü'l-akder-i Rumeli Fazîletlü Semahatlü Sıdkızâde Ahmed Reşid Efendi hazretlerinin hatmiyle mahtûm yedimde olan bir kıt'a i'lâm-ı şer'î mantûkunca merkūm Çerkes Mehmed Bey zimmetinde cihet-i karz-ı şer'îden mahkûmun-bih dört bin üç yüz seksen yedi guruş alacak hakkım olmağla mezbûr Çerkes Mehmed Bey zimmetinde cihet-i mezkûreden bana deyni olan meblağ-ı mahkûmun-bih mezkûr dört bin üç yüz seksen yedi guruş ile beni havâle-i mutlaka-yı sahîha-i şer'iyye ile işbu meclis-i şer'de hâzır-ı mesfûr Sarraf Yordan zimmî üzerine bi'l-muvâcehe havâle eylediğinde her birimiz havâle-i mezkûreyi kabûl etmemizle hâzır-ı mersûm Sarraf Yordan zimmî cihet-i havâleden zimmetinde bana deyni olan meblağ-ı muhtâllün-bih merkūm dört bin üç yüz seksen yedi guruşun iki bin üç yüz seksen yedi guruşunu işbu târih-i i'lâm senesi Şa'bâni'l-mu'azzamının on üçüncü gününde ve mâ'adâsı olan iki bin guruşunu kezâlik târih-i i'lâmdan altmış bir gün tamamında bana edâ etmek üzere istimhâl eylediğinde ben dahi ber-vech-i muharrer imhâl ve tehîr eyledim deyü merkūm es-Seyyid Halil Efendi'nin bi'l-cümle sâdır olan kelimât-ı meşrûhasını mezbûr Çerkes Mehmed Bey ve hâzır-ı mersûm Sarraf Yordan zimmî ikrâr ve tasdîk ve cihet-i havâle-i mezkûreden zimmetinde deyni olan meblağ-ı merkūm dört bin üç yüz seksen yedi guruşu müddet-i mezkûre tamamında ber-vech-i muharrer merkūm es-Seyyid Halil Efendi'ye edâya hâzır-ı mesfûr Sarraf Yordan zimmî ta'ahhüd etmekle ol vechile havâle-i merkūmeye binâen mahbûs-ı merkūmun sebîli tahliye olunmak iktizâ eylediği İstanbul Mahkemesi'nden huzûr [-ı âlîlerine i'lâm olundu.]

Fî 26 Receb sene 1237

301 [61b-2] Anbar-ı âmireden habbâzan esnafına dağıtılacak olan buğdayın cins ve fiyatının belirlenmesi

Hınta 40.000 keyl i'lâmı

Ma'rûz-ı dâ'î [-i devlet-i aliyyeleridir ki]

Sâdır olan fermân-ı âlîlerine imtisâlen işbu telhîsi mûcebince bu def'a mîrî anbarlarından habbâzân esnâfına tevzî' ve i'tâ buyrulan kırk bin keyl zahâyirin on bin keyli korno hıntası olup beher keyli yüz altmış iki paraya ve on bin keyli Mısır hıntası olup beher keyli yüz altmış iki paraya ve on bin keyli akdeniz hıntası olup beher keyli yüz altmış iki paraya ve beş bin keyli kokoroz olup beher keyli yüz elli paraya ve beş bin keyli erzen olup beher keyli yüz yirmi paraya olmağla zahâyir-i mezkûrenin ecnâs ve fiyatı minvâl-i muharrer üzere idüğü ihbâr olunduğu İstanbul Mahkemesi'nden huzûr [-ı âlîlerine i'lâm olundu.]

Fî 7 Şa'ban sene [1]237

302 [61b-3] Berat gecesinde cami ve mescitlerin aydınlatılması

Sübût-ı berât-ı şerîf

Ma'rûz-ı dâ'î [-i devlet-i aliyyeleridir ki]

İstanbul Kādısı fazîletlü efendi

İşbu i'lâmınız rikāb-ı hümâyûn-ı mülûkâneye arz ile meşmûl-ı enzâr-ı cenâb-ı cihândâri olmağla mûcebince leyle-i merkūmede îkād-ı kanâdil olunması husûsu iktizâ edenlere tenbîhe mübâderet eyleyesin deyü buyruldu.

Fî 12 Ş sene 1237

Dergâh-ı felek-penâh ve bârgâh-ı adâlet-destgâh-ı türâbına Ma'rûz-ı dâ'î-i bî-iştibâhdır ki

İşbu mâh-ı Şa'bâni'l-mu'azzam gurre-i garrâsı yevm-i isneyn olduğu bi'r-rü'ye vech-i vecih-i şer'î üzere mahzar-ı hasm-ı câhidde da'vâ-yı sahîha-i şer'iyye zımnında şâhideyn-i âdileyn şehâdetleriyle sâbit ve mütehakkık ve yevm-i mezkûr-ı evvel i'dâ ve şehr-i şerîf-i mağfiret-redîf-i mezbûr olduğuna hükm-i şer'î lâhık olmağla işbu on beşinci Pazartesi gecesi leyle-i berât-ı mağfiret-âyât olup leyle-i mübâreke-i merkūmeye ihtirâmen minârât-ı cevâmi' ve mesâcid îkād-ı kanâdil ile tezyîn buyrulmak kā'ide-i kadîme-i devlet-i aliyye ve dîdene-i müstahsene-i saltanat-ı seniyye olmağla leyle-i şerîfe-i merkūmede vetîre-i müstahsene-i merkūmenin icrâsı bâbında tenbîhi hâvî fermân-ı cihan-mutâ'ları sudûru iktizâ eylediği İstanbul Mahkemesi'nden atebe-i ulyâlarına i'lâm olundu ol bâbda emr ve fermân hazret-i men lehu'l-emrindir.

Fi'l-yevmi'l-hâdi aşer min-Şa'bâni'l-mu'azzam li-sene seb'a ve mi'eteyn ve elf

303 [61b-4] İdris Ağa'nın kiracısı olduğu kahveci dükkânını tahliye ederek Mehmed Efendi b. Ahmed'e teslim etmesi gerektiği

Ebu'l-feth Sultan Mehmed Câmi'-i şerîf havlîsinde bir bâb kahve gediği tahliyeye tenbîh

Ma'rûz-ı dâ'î [-i devlet-i aliyyeleridir ki]

Sâhibetey-i arzuhâlden zâtı mu'arrefe Şerîfe Rukiye Hanım bt. es-Seyyid Mehmed Efendi asâleten vâlidesi Mahbûbe Kadın bt. Abdullah b. Abdullah tarafından husûs-ı âtîde vekîl olduğu zâtını ârifân Yusuf Ağa b. Mustafa ve İbrahim Ağa b. Mehmed nâm kimesneler şehâdetleriyle mahzar-ı hasm-ı câhidde ber-nehc-i şer'î sâbit olan es-Seyyid el-Hâc Mehmed Efendi b. es-Seyyid el-Hâc Ahmed hâzır olduğu hâlde bi'l-ma'iyye rü'yete memûr nezâret-i hazret-i Sadâret-penâhîde âsûde evkāf müfettişi müderrisîn-i kirâm-ı zevi'l-ihtirâmdan fazîletlü Mehmed Said Efendi dâ'îleri tarafından me'zûnen mürsel Kâtib Mehmed Nuri Efendi kezâlik hâzır olduğu hâlde İstanbul mahkemesinde meclis-i şer'-i münîrde bundan akdem vefât eden Emine Hanım bt. Mehmed Emin Efendi'nin verâseti zevc-i metrûku es-Seyyid İdris Ağa b. İdris ile li-ebeveyn kız karındaşı Fâtıma Hanım'a ba'de'l-inhisâr [**62a**] mezbûre Fâtıma Hanım tarafından husûs-ı âtîde vekîl-i sâbitü'l-vekâlesi olup zikri âtî bir bâb dükkânın müstakillen asâleten müsteciri olan derûn-ı arzuhâlde ismi mezkûr zevc-i merkūm es-Seyyid İdris Ağa muvâcehesinde nezâret-i hazret-i müşârun-ileyhde âsûde evkāfdan cennet-mekân-ı merhûm ve mağfiret-nişan Ebu'l-feth Sultan Mehmed Hân –aleyhi'r-rahmetü ve'l-gufrân- hazretlerinin evkāf-ı şerîf[e] lerinden merhûm-ı müşârun-ileyh hazretlerinin İstanbul'da vâki' câmi'-i şerîfleri havlusunda vâki' muvakkit odası tarafından boyacı kapısına giderken üçüncüye tesadüf eden bir bâb ve ittisâlinde kâin bir bâb ki cem'an mukaddemâ iki ve hâlâ bir bâb dükkân ve altı sehm i'tibâriyle bir sehmi benim ve beş sehmi vâlidem müvekkile-i mezbûre Mahbûbe Kadın'ın bâ-re'y-i mütevellî bi'l-icâreteyn iştirâken tasarrufumuzda ve dükkân-ı mezkûrda şehriye onar guruş kirâ ile mezbûr es-Seyyid İdris Ağa kahve dükkânı olarak müstakillen müstecir olup lâkin dükkân-ı merkūmun bize lüzûmu olup hâmiş-i arzuhâlimizde mastûr derkenâr nâtık olduğu üzere dükkân-ı merkūm derûnunda aklâm-ı pâdişâhîde mukayyed mu'teber gedik dahi olmamağın işbu târih-i i'lâm şehri gāyetine izâfetle fesh-i îcâr etmemizle gāyet-i şehr-i merkūmda dükkân-ı merkūmu tahliye ve bize teslîme ve dükkân-ı merkūm kirâsından sene-i sâbıkā Zilka'deti'ş-şerîfesi gurresinden işbu târih-i i'lâm senesi şehr-i Recebi'l-ferdi gāyetine gelince beher şehr onar guruşdan dokuz ayda zimmetinde müctemi' olan doksan guruşu bize edâya merkūm es-Seyyid İdris Ağa'ya tenbîh olunmak benim ve vâlidem müvekkile-i mezbûre Mahbûbe Kadın'ın matlûbumuzdur deyü hâzır-ı vekîl-i mezbûr es-Seyyid el-Hâc Mehmed Efendi'nin tasdîkiyle da'vâ ettikte mezbûr es-Seyyid İdris Ağa cevâbında dükkân-ı merkūmda

kahve dükkânı olarak ber-vech-i muharrer müsteciri olup zimmetinde ancak beşer buçuk aylık elli beş guruş kirâ müctemi‘ olduğunu ve hâmiş-i arzuhâlde muharrer derkenâr mûcebince derûnunda aklâmda mukayyed gedik olmadığını ikrâr ziyâde üç buçuk aylık kirâ müdde‘âlarını inkârından gayrı zikr olunan mukaddemâ iki bâb ve hâlâ bir bâb dükkân kahveci dükkânı olup derûnunda mevcûde ber-mûceb-i defter-i müfredât kahveci eşyası olan âlât-ı lâzıme-i ma‘lûmeyi mukaddemâ müstecirleri mülk sâhiblerinin rızâlarıyla gedik i‘tibâr edüp bâ-hücec-i şer‘iyye bey‘ u şirâ olunarak eşyâ-i mezkûre mûrisem zevcem müteveffâ-i mezbûre Emine Hanım’ın ile’l-vefât yedinde mülk-i müşterâsı olup ba‘de vefâtihâ benimle kız karındaşı müvekkile-i mezbûreye mevrûs olmağla ol vechile dükkân-ı mezkûrda mevcûde eşya ile dükkân-ı merkûm mu‘teber gediğimizdir demesi meşrû‘a olmadığından mâ‘adâ gedik nizâmının şürûtu bir husûsun devam ve istikrârı irâdesiyle aklâm-ı Pâdişâhîden birinde bâ-fermân-ı âlî mukayyed olmadığı takdîrce kānûnen dahi mu‘teber olmadığı kendüye tefhîm ve ve gedik da‘vâsıyla bî-vech-i şer‘î ve mugāyir-i kānûn mu‘ârazadan ba‘de’l-men‘ müdde‘iye-i mezbûre ile hâzır-ı vekîl-i merkûm ziyâde kirâ mutâlebelerinden fâriğler olmalarıyla ikrârıyla lâzım gelen beşer buçuk aylık elli beş guruş kirâ ile gāyet-i şehr-i merkūmda dükkân-ı merkūmu tahliye ve müdde‘iye-i mezbûre ile vekîl-i hâzır-ı merkûm es-Seyyid el-Hâc Mehmed Efendi’ye mezbûr es-Seyyid İdris Ağa’nın def‘ ve teslîmi iktizâ eylediği huzûr-ı âlîlerine i‘lâm olundu.

Fî 2 Şa‘bân sene 1237

304 [62a-1] Sahtiyâncı İstefan’ın, Ohan v. Agob aleyhine açtığı davada iddiasını ispat edemediğinden muarazadan men edildiği

İki kıt‘a poliçe temessüklerini istirdâd ederim demesi meşrû‘a olmadığı kendüye tefhîm

Ma‘rûz-ı dâ‘î [-i devlet-i aliyyeleridir ki]

Sâhibey-i arzuhâlden Sahtiyâncı İstefan zimmî li-ebeveyn er karındaşı Sahtiyâncı Ohan zimmî hâzır olduğu hâlde meclis-i şer‘-i münîrde derûn-ı arzuhâlde mastûrü’l-ism Vezir Hanı sarraflarından Ohan v. Agob zimmî muvâcehesinde Anadolu’da Eğin kasabasında mütemekkin babamız debbâğ Uzunoğlu Aleksan v. Ohan zimmî bin iki yüz otuz dört senesi hılâlinde bir def‘a yedi bin yedi yüz guruş ve iki yüz otuz beş senesi hılâlinde bir def‘a sekiz bin guruş ve bir def‘a dahi yedi bin guruş ki üç defada cem‘an yirmi iki bin yedi yüz guruş kasaba-i mezbûrede mütemekkin kasab oğlu Bedros v. İstefan zimmîden üç kıt‘a poliçe temessükü nâtık olduğu üzere seftece tarîkiyle iktirâz ve kabz ve meblağ-ı mecmû‘-ı mezkûr içün mesfûr Bedros zimmîye i‘tâ eylediği temessükât-ı mezkûreyi mersûm Bedros zimmî işbu mesfûr Sarraf Ohan zimmîye gönderip sarraf-ı mesfûr dahi sipârişi üzere bana getirüp irâde-i havâle-i mezkûreyi ifâde ve i‘lâm eylediğinde ben dahi

tasdîk ve seftece-i mezbûreyi kabûl ve meblağ-ı mecmû‘-ı mezkûr yirmi iki bin yedi yüz guruş gedik gerek kendi yediyle gerek karındaşım hâzır-ı mesfûr yediyle sarraf-ı mersûm Ohan zimmîye tamamen edâ ve teslîm edüp lâkin ben meblağ-ı mecmû‘-ı mezkûru vâdeleri hulûlünde edâ eylediğimden kā‘ide-i sarrafan üzere sarraf-ı mersûm bilâ-devr murâbaha nâmıyla mâlımdan bir def‘a iki yüz guruş ve bir def‘a altı yüz guruş ve bir def‘a dahi yüz on bir buçuk guruş ki üç defada cem‘an dokuz yüz on bir buçuk guruşumu aldığından mâ‘adâ ancak sekiz bin guruşu nâtık bir kıt‘a poliçe temessükü yedime i‘tâ edüp âhar iki kıt‘a poliçe temessükleri dahi yedinde kalmağla bir devir murâbaha nâmıyla me’hûzu olan meblağ-ı mezkûr dokuz yüz on bir buçuk guruş ile iki kıt‘a poliçe temessükünü bana red ve teslîme sarraf-ı mersûm Ohan zimmîye tenbîh olunmak matlûbumdur deyü karındaşı hâzır-ı mesfûrun tasdîkiyle da‘vâ ettikte sarraf-ı mersûm dahi cevâbında üç kıt‘a poliçe temessükü mantûkunca müdde‘î-i mesfûr İstefan zimmîden bi-tarîkı’l-havâle meblağ-ı mezkûr yirmi iki bin yedi yüz guruşu tamamen kabz ve poliçe temessüklerini kendüye aynen teslîm edüp ve meblağ-ı mezkûr içün iki defada bilâ-devr murâbaha nâmıyla ancak altı yüz doksan yedi buçuk guruşu ahzını ikrâr ziyâde iki yüz on dört guruşunu ahzını ve müdde‘î-i mersûm dahi iki kıt‘a poliçe temessükünü kabzını ba‘de’l-inkâr müdde‘î-i mersûm ziyâde iki yüz on dört guruş müdde‘âsına ve sarraf-ı mesfûr iki kıt‘a temessükü teslîmine her biri ikāmet-i beyyine eyleyemeyüp tahlîfe dahi tâlibler olmamağın mûcebince müdde‘î-i mesfûr İstefan zimmî ziyâde iki yüz on dört guruş müdde‘âsıyla sarraf-ı mesfûra bilâ-beyyine mu‘ârazadan ba‘de’l-men‘ sarraf-ı mezfûr ikrârı üzere reddi lâzım gelen meblağ-ı mezkûr altı yüz doksan yedi buçuk guruşu müdde‘î-i mersûma red ve teslîme ba‘de’t-ta‘ahhüd sâlifü’l-beyân iki kıt‘a temessüklerinin kıymetleri olan on parayı dahi müdde‘î-i mesfûra damânen edâya râzı iken müdde‘î-i mesfûr kabûl etmeyüp mücerred deyn temessükleri mutâlebe ve temessükleri [**62b**] bulup bana vermediği takdîrce edâ eylediğim poliçeleri istirdâd ederim demesi meşrû‘a olmadığı kendüye tefhîm ve temessük-ı mezkûr mutâlebesi ve poliçe istirdâdıyla bî-vech-i şer‘î mu‘ârazadan men‘ olunduğu İstanbul Mahkemesi’nden huzûr-ı âlîlerine i‘lâm olundu.

Fî 21 Receb sene 1237

305 [62b-1] Anbar-ı âmireden habbâzan esnafına dağıtılacak olan buğdayın cins ve fiyatının belirlenmesi

Ma‘rûz-ı dâ‘î [-i devlet-i aliyyeleridir ki]

Sâdır olan fermân-ı âlîlerine imtisâlen işbu telhîsi mûcebince bu def‘a mîrî anbarlarından habbâzân esnâfına tevzî‘ ve i‘tâ buyrulan kırk bin keyl zahâyirin on beş bin keyli Akdeniz hıntası olup beher keyli yüz altmış iki paraya ve on beş bin keyli Mısır hıntası olup beher keyli yüz altmış iki paraya ve beş bin keyli erzen olup beher

keyli yüz yirmi paraya ve beş bin keyli kokoroz olup beher keyli yüz elli paraya olmağla zahâyir-i mezkûrenin ecnâs ve fiyatı minvâl-i muharrer üzere idüğü ihbâr olunduğu İstanbul Mahkemesi'nden huzûr [-ı âlîlerine i'lâm olundu.]

Fî 18 Ş sene 1237

306 [62b-2] Seyyid Ahmed Efendi b. Mustafa'nın, Manastır Mescidi vakfı arazisi ile ilgili açtığı davanın mahallinde görülmesi gerektiği

Hitâbet tevcîhini mahallinde terâfu'a ihâle

Ma'rûz[-ı dâ'î-i devlet-i aliyyeleridir ki]

Vilâyet-i Anadoluda Hâmid sancağında Burdur kasabası ahâlîsinden sâhib-i arzuhâl es-Seyyid Ahmed Efendi b. es-Seyyid Mustafa nâm kimesne İstanbul mahkemesinde meclis-i şer'de derûn-ı arzuhâlde mezkûrü'l-isim kasaba-i mezbûre ahâlîsinden Câmi'-i kebîr Hatibi el-Hâc İshak Efendi b. Çeşmecizâde eş-Şeyh Mahmud mahzarında hâmiş-i arzuhâlde mastûr derkenâr nâtık olunduğu üzere sâlifü'l-beyân Burdur kasabasında vâki' bâ-berât-ı âlîşân yevmî beş akçe vazîfe ile imâm ve mütevellîsi olduğum Manastır mescid-i şerîfi Vakfı arâzisinden yedimde olan defter-i hâkânî mûcebince kasaba-i mezbûre hudûdu dâhilinde Katı Nâiboğlu bağı ve Harimi nâm bir pâre mahalli mezbûr el-Hâc İshak Efendi mârru'z--zikr Câmi'-i kebîr hatîbi olanlara meşrûtadır diyerek fuzûlî bi-gayr-ı hak zabt ve te'ayyüş etmekle keff-i yedine tenbîh olunmak murâdımdır deyü dava ettikte merkūm el-Hâc İshak Efendi dahi cevâbında zikr olunan bir pâre mahalli seksen üç seneden berü bilâ-nizâ' câmi'-i kebîrde hatîb olan efendiler Osman Bey ve Külahçı Harimi nâmıyla hitâbete meştura olarak zabt ve te'ayyüş edegelmişlerdir deyü sâlifü'l-beyân Manastır Mescidi vakfından olduğunu inkâr edüp lâkin husûs-ı mezkûr arâzi nizâ'ından olmağla tarafeyn mahallinde kasaba-i mezbûre nâibi efendi huzûrunda mahâll-i nizâ' üzerinde ta'yîn-i hudûd ederek terâfu'-i şer'-i şerîf olunmak iktizâ eylediği tarafeyne tefhîm olunmağla husûs-ı mezkûr içün mârru'z--zikr Burdur kazâsı nâibi efendi dâ'îlerine hitâben bâlâsı tuğra-yı garrâ ile mu'anven bir kıt'a fermân-ı âlîşân sudûrunu tarafeyn istid'â eyledikleri huzûr-ı âlîlerine i'lâm olundu.

Fî 21 Şa'bân sene 1237

307 [62b-3] Acı oğlu Hayem v. Sabatay'ın malik olduğu saçakcı gediğini Kazzâz Bezci oğlu Menteş'e sattığı

Saçakcı gediğini sûret-i istid'âsı

Ma'rûz[-ı dâ'î-i devlet-i aliyyeleridir ki]

Âsitâne-i aliyyede vâki' kolancı esnâfına tâbi' bağcı ve saçakçı esnâfı tâ'bir olunur envâ'-ı saçak ve altın ve gümüşden tespih harcı ve devât ve sa'at ve bıçak

köstekleri döşeme ve emsâli olan emti‘ayı nesc ve i‘mâl eden esnâfın mütemekkin oldukları İstanbul’da Çarşı-yı Kebîr’de vâki‘ altı bâb saçakçı ve on altı bâb bağcı dükkânlarından zikr-i ati bir bâb saçakçı dükkânı gediğine mâlik olan Acı oğlu Hayem v. Sabatay nâm Yahûdi meclis-i şer‘-i münîrde Kazzâz Bezci oğlu Menteş v. Tavid nâm Yahûdi muvâcehesinde mahmiye-i İstanbul’da Çarşı-yı Kebîr’de Peçeci? sokağında vâki‘ bir tarafdan mesfûr Bezcioğlu Menteş Yahûdi ve bir tarafdan Kazzâz Akna zimmî dükkânları ile mahdûd bir bâb saçakçı dükkânı derûnunda mevcûde beyne’l-esnâf gedik tâ‘bir olunur işbu bir kıt‘a sûret mantûkunca mukayyed ve mu‘teber akd-i âti’z-zikrin sudûruna değin yedimde mâlım ve mülküm olan âlât-ı lâzıme-i ma‘lûmemi tarafeynden îcâb ve kabûlü hâvî şürût-ı müfsideden ârî bey‘-i bâtt-ı sahîh-i şer‘î ve safka-i vâhide ile kethüdâ ve yiğitbaşı hâzır oldukları hâlde mesfûr Kazzâz Bezci oğlu Menteş Yahûdi’ye iki bin guruş semen-i makbûza bey‘ ve temlîk ve teslîm eylediğimde ol dahi yedimden iştirâ ve temellük ve tesellüm kabz ve kabûl edüp mebî‘-i mezkûrun tağrîr ve gabnine müte‘allika âmme-i da‘vâdan tarafeynden her birimiz âharın zimmetini kabûlü hâvî ibrâ-i âmm-ı sahîh-i şer‘î ile ibrâ ve iskāt etmemizle fîmâ ba‘d zikr olunan saçakçı gediği tâ‘bir olunur âlât-ı lâzıme-i ma‘lûmede benim kat‘â alâka ve medhalim kalmayup mesfûr Kazzâz Bezci oğlu Menteş Yahûdi’nin mâl-ı müşterâsı olmuşdur deyü ba‘de’l-ikrâr ve’t-tasdîk zikr olunan saçakçı gediği âlât-ı lâzımesinin kaleminde bâyi‘-i mesfûr Acı oğlu Hayim Yahûdi üzerinde olan kayd-ı atîki ref‘ [**63a**] ve terkīn ve yedinde olan sûreti battâlda hıfz ve şürût-ı sâbıkāsı derciyle müşteri-i mersûm Kazzâz Bezci oğlu Menteş Yahûdi ismine kayd [ve] müceddeden sûret i‘tâ buyrulmak iktizâ eylediği İstanbul Mahkemesi’nden huzûr [-ı âlîlerine i‘lâm olundu.]

Fî 18 Ş sene 1237

308 [63a-1] Anbar-ı âmireden habbâzan esnafına dağıtılacak olan buğdayın cins ve fiyatının belirlenmesi

Ma‘rûz[-ı dâ‘î-i devlet-i aliyyeleridir ki]

İşbu telhîsi mûcebince sâdır olan fermân-ı âlîlerine imtisâlen bu def‘a mîrî anbarlarından habbâzân esnâfına tevzî‘ ve i‘tâ olunan kırk bin keyl zahâyirin on beş bin keyli Mısır ve on bin keyli Bartın ve beş bin keyli Akdeniz hıntaları olup beher keyli altmış ikişer paraya olup ve beş bin keyli erzen olup beher keyli yüz yirmi paraya ve beş bin keyli kokoroz olup beher keyli yüz elli [paraya] olmağla zahâyir-i mezkûrenin ecnâs ve fiyatı minvâl-i meşrûh üzere idüğü ihbâr olunduğu İstanbul Mahkemesi’nden huzûr [-ı âlîlerine i‘lâm olundu.]

Fî 27 Ş sene 1237

309 [63a-2] Anbar-ı âmireden habbâzan esnafına dağıtılacak olan buğdayın cins ve fiyatının belirlenmesi

Maʿrûz[-ı dâʿî-i devlet-i aliyyeleridir ki]

İşbu telhîs mûcebince sâdır olan fermân-ı âlîlerine imtisâlen bu defʿa mîrî anbarlarından habbâzân esnâfına tevzîʿ ve iʿtâ buyrulan kırk bin keyl zahâyirin on [bin] keyli Rusya ve on [bin] keyli korno ve iki bin beş yüz keyli Mısır ve yedi bin beş yüz keyli Tekfurdağı ve iki bin beş yüz keyli İzmir hıntaları olup beher keyli yüz altmış ikişer paraya ve yedi bin beş yüz keyli kokoroz olup beher keyli yüz elli paraya olmağla zahâyir-i mezkûrenin ecnâs ve fiyatı minvâl-i muharrer üzere idüğü ihbâr olunduğu İstanbul Mahkemesi'nden huzûr [-ı âlîlerine iʿlâm olundu.]

Fî 27 Ş sene [1]237

310 [63a-3] Salı günü Ramazan hilali görülmez ise Çarşamba günü Ramazan orucuna başlanılacağının ilanı

Sübût-ı Ramazan

İstanbul Kādısı Fazîletli Efendi

İşbu iʿlâmınız rikāb-ı hümâyûn-ı mülûkâneye arz ile şümûl-i enzâr-ı cenâb-ı Padişâhî olmağla Salı gecesi hilâl rü'yet olunmaz ise Çarşamba gecesi ber-mûceb-i iʿlâm îkād-ı kanâdil oluna iktizâ edenlere tenbîhe mübâderet eyleyesin deyü buyruldu.

Fî 28 Ş sene [12]37

Matlaʿ-ı ahd-i? devlet ve ikbâl olan südde-i seniyye-i bâhiretü'l-iclâlehu bi't-tasarrûʿ ve'l-ibtihâl ber-dâşte-i dâʿi-i ubûdiyet-iştimâlleridir ki

İşbu bin iki yüz otuz yedi senesi Şaʿbâni'l-muʿazzamı gurresi hasbe'r-rü'ye yevm-i isneyn olduğu ber-nehc-i şerʿî sâbit ve ol vechile hükm-i şerʿî lâhık olmağla işbu pazartesi günü yirmi dokuzu olup ferdâsı selhi olan Salı gecesi hilâl-i Ramazan-ı kesîrü'l-feyezân rü'yet ve müşâhede olunmaz ise Şaʿbâni'l-muʿazzam selâsin ile baʿde'l-itmâm Çarşamba günü şerʿan gurre-i şehr-i mübârek-i sıyâm olduğunu tebşîr ve ilân ve sürûr-endâz-ı kulûb-ı ehl-i îmân olunmak içün leyle-i mübâreke-i merkūmede de'b-i dirîn-i devlet-i aliyye-i Osmaniye –lâ zâlet mahfûzeten fi'l-himayeti'r-Rabbâniye- üzere minârât-ı cevâmiʿ ve mesâcid îkād-ı kanâdil ile tezyîn olunmak bâbında ve tenbîhi hâvî fermân-ı cihân-mutāʿ-ı vâcibü'l-ittibâʿları sudûru iktizâ eylediği İstanbul Mahkemesi'nden âsitân-ı âsumân-tev'emlerine iʿlâm olundu.

Bâkīyü'l-emr li-hazreti veliyyü'n-niʿmeti ve'l-ihsân.

Fî 27 Ş sene [1]237

311 [63a-4] Menteş v. Mosi'nin malik olduğu ipekçi dükkanı gediğini İsak v. Mosi'ye sattığı

Kazzâz gediği

Ma'rûz[-ı dâ'î-i devlet-i aliyyeleridir ki]

Âsitâne-i aliyyede vâki' kazzâz esnâfından Menteş v. Mosi nâm Yahûdi meclis-i şer'-i münîrde Kazzâzlar Kethüdâsı Abdüllatif Ağa ve Yiğitbaşı Mehmed hâzır oldukları hâlde İsak v. diğer Mosi nâm Yahûdi muvâcehesinde İstanbul'da Çarşı-yı Kebîr'de takyeciler sûkunda vâki' tarafeyni Kazzâz İsrail ve Saçakçı Yahûdileri dükkânları ile mahdûd iki kepenkli bir bâb kazzâz dükkânı derûnunda mevcûde iki gedik i'tibâriyle başmuhâsebe kalemine kaydolunup zikr olunan dükkânın bir kepenk ve bir gediğini ifrâz ve Avaram nâm Yahûdi'ye semen-i makbûza mukaddemâ bey' ve bir gediği hâlâ yedimde ibkā edüp akd-i âti'z-zikrin sudûruna değin bir kıt'a sûret mantûkunca yedimde mülküm olmağla hâlâ ben ber-vech-i muharrer mâlik olduğum bir kepenk bir gediğimi tarafeynden bi'l-îcâb ve'l-kabûl şürût-ı müfsideden ârî bâtten ve sahîhan bi-safkatin vâhidetin mersûm İsak Yahûdiye iki bin beş yüz guruş semen-i medfû' ve makbûza bey' ve temlîk ve teslîm eylediğimde ol dahi ber-vech-i muharrer iştirâ [**63b**] ve temellük ve tesellüm ve kabz ve kabûl etmekle mebî'-i mezkûrun tağrîr ve gabnine müte'allika âmme-i da'vâdan tarafeynden her birimiz âharın zimmetini ibrâ-i âmm-ı sahîh-i şer'î ile kabûlü hâvî ibrâ ve iskāt etmemizle fîmâ ba'd zikr olunan kazzâz dükkânının bir kepenk bir gedik i'tibâr olunan âlât-ı lâzıme-i ma'lûmesi mersûm İsak Yahûdinin mülk-i müşterâsı olup benim kat'â alâka ve medhalim kalmamışdır deyü ba'de'l-ikrâr ve't-tasdîk âlât-ı lâzıme-i mezkûre kaleminde mesfûr Menteş Yahûdi üzerine olan kayd-ı atîki ref' ve terkîn ve yedinde olan sûreti battâlda hıfz-birle mersûm İsak Yahûdi ismine kayd ve yedine nizâmları şürûtu üzere müceddeden bir kıt'a sûret i'tâsı bâbında istid'â-yı inâyet etmeğin istid'âsı üzere gedik-i mezkûrdan i'tibâr-ı merkūm üzere bir kepenk bir gedik mesfûr Menteş Yahûdi üzerinde olan kaydı ref' ve terkîn ve müşteri-i mersûm İsak Yahûdi ismine kayd ile sûret i'tâ buyrulmak iktizâ eylediği İstanbul Mahkemesi'nden huzûr-ı âlîlerine i'lâm olundu.

Fî-selh-i Şa'ban sene 1237

312 [63b-1] Karahisar-ı sâhib'deki Şeyh Abdurrahim-i Mısrî vakfının tevliyetinin İbrahim ve Şerîfe Fâtıma'ya tevcihi

Karahisâr-ı sâhibde vakfiye tevcîhi

Ma'rûz[-ı dâ'î-i devlet-i aliyyeleridir ki]

Sâdır olan fermân-ı âlişâna imtisâlen işbu i'lâm ve derkenâra nazar olundukta medîne-i Karahisâr-ı sâhibde vâki' Kasımpaşa ma'a vakf-ı Şeyh Abdurrahim-i Mısrî

Vakfı'nın vazîfe-i mu'ayyene ile tevliyetine mutasarrıf olan aslah ve erşed evlâd-ı vâkıfdan es-Seyyid Hüseyin Halîfe fevt olup tevliyet-i mezkûre mahlûl oldukda ber-mûceb-i vakfiye aslah ve erşed evlâd-ı vâkıfa meşrûta olmak üzere tevliyet-i mezkûre müteveffâ-i mezbûrun karındaşları İbrahim ve Şerîfe Fâtıma veledey Mustafa aslah ve erşed evlâd-ı vâkıfdan olduklarından başka derecede merkūmâna müsâvî evlâd-ı vâkıfdan olmayup nevbet-i tasarruf-ı tevliyet merkūmâna münhasıra olduğunu ihbâra mebnî medîne-i merkūme nâibi es-Seyyid Mehmed Sadeddin Efendi dâ'îlerinin mukaddemâ verdiği i'lâmında tevliyet-i merkūme iştirâken mezbûrâna tevcîh olunmasını iltimâs olunmuş ise dahi müteveffâ-i mezbûrun sulbiye kızları tevliyet-i mezkûre babaları mahlûlünden kendilere tevcîh buyrulmak bâbında bâ-arzuhâl istid'â-yı inâyet eylediklerinde tarafeynden i'lâm ve arzuhâlleri bâlâsına şer'le rü'yet olunmak bâbında bu dâ'îlerine hitâben bâ-fermân-ı âlî sâdır oldukda i'lâm-ı mezkûr cenâb-ı hasmda ihbâra mebnî verilmiş ve tarafeyn mahallinde olmalarıyla Âsitâne-i aliyyede mevcûdlar tarafeynin vekîlleri birbirine hasm-ı şer'î olmamalarıyla murâfa'a mümkün olmadığından mahallinde bi'l-muvâcehe murâfa'a ve şer'an nevbet-i tasarruf kimin ise zahîre ihrâc ve ba'dehû hükm-i şer'iyi mübeyyin i'lâm olunmak üzere taraf-ı dâ'iyânemde verilen i'lâm mûcebince mahallinde şer'le görülmek bâbında nâib-i mûmâ-ileyhe hitâben sâdır olan fermân-ı âlîşân lede'l-vürûd müteveffâ-i mezbûrun karındaşları mezbûrân İbrahim ve Şerîfe Fâtıma asâleten müteveffâ-i mezbûrun sulbiye kebîre kızları Şerîfe ve Hanife Hatunlar taraflarından vekîlleri olduğu nâib-i mûmâ-ileyhin işbu i'lâmında zikr olunduğu üzere ber-nehc-i şer'î sâbit olan Süleyman Ağa b. Osman nâm kimesne ile bi'l-muvâcehe müteveffâ-i merkūmun sagīre kızı Âişe'nin vâlidesi ve vasîsi Şerîfe Hatun ve diğer sagīre kızı Âtîke'nin vasîsi es-Seyyid Mehmed b. Mehmed hâzırlar iken terâfû'larında mezbûrân İbrahim ve Şerîfe Fâtıma el-yevm batn-ı evvelde evlâd-ı vâkıfdan derecede mezbûrâna müsâvî evlâd-ı vâkıf olmayup ve aslah ve erşed olduklarını ve nevbet-i tasarruf mezbûrâna münhasıra olduğunu vekîl-i merkūm ve sâir evlâd-ı vâkıf vasiyyân-ı merkūmân hâzırlar iken ikrâr u i'tirâf eylediklerinden mâ'adâ bî-garaz Müslimînin dahi bi'l-muvâcehe haberleriyle şer'an zâhir olmağın mûcebince müteveffâ-i mezbûrun kızları mezbûrâtı tevliyet-i mezkûre da'vâlarıyla mezbûrân İbrahim ve Şerîfe Fâtıma'ya mu'ârazadan ba'de'l-men' mûcebince tevliyet-i mezkûre meşrûtiyet üzere mezbûrân İbrahim ve Şerîfe Fâtıma'ya iştirâken tevcîh ve yedlerine berât-ı âlîşân sadaka ve ihsân buyrulmak bâbında iltimâs olunduğu meâl-i i'lâm ve derkenârdan müstebân olmağın bu sûretde tevliyet-i mezkûre nâib-i mûmâ-ileyhin i'lâmı mûcebince ancak batn-ı evvelde mevcûd ve aslah ve erşed evlâd-ı vâkıfdan müteveffâ-i mezbûrun karındaşları mezbûrân İbrahim ve Şerîfe Fâtıma'ya meşrûtiyet üzere iştirâken tevcîh ve yedlerine berât-ı şerîf-i âlîşân sadaka ve ihsân buyrulmak iktizâ eylediği İstanbul Mahkemesi'nden huzûr-ı âlîlerine i'lâm olundu.

Fî 22 Ş sene 1237

313 [63b-2] İznik kazâsına bağlı Sülez köyündeki İbrahim ve Bolad çiftliği vakfının tevliyet ve gallesinin Seyyid Mehmed Emin Bey'e tevcihi

İznik kazâsına tâbi' Sölez karyesinde çiftlik ve arâzinin tevliyet ve galle tevcîhi

Ma'rûz[-ı dâ'î-i devlet-i aliyyeleridir ki]

Ashâb-ı arzuhâlden kendi nefsinden asıl ve li-ebeveyn er karındaşı es-Seyyid Abdurrahim b. Mehmed Said b. Abdullah ile li-ebeveyn hâlesi Şerîfe Selime bt. Abdullah b. Abdullah ile taraflarından husûs-ı âtîde vekîlleri olduğu zât-ı mezbûreyi ârifân Ali Efendi b. Mehmed ve es-Seyyid İbrahim b. Süleyman nâm kimesneler şehâdetleriyle mahzar-ı hasm-ı câhidde ber-nehc-i şer'î sâbit ve sübût-ı vekâletine hükm-i şer'î lâhık olan es-Seyyid Mehmed Ârif b. el-mezbûr Mehmed Said meclis-i şer'-i enverde zikri âtî vakıf arâzi ve çiftliğe bâ-berât-ı âlîşân mutasarrıf olan hâcegân-ı dîvân-ı hümâyûndan derûn-ı arzuhâlde ismi mezkûr es-Seyyid Mehmed Emin Bey b. İsmail Bey muvâcehesinde hâmiş-i arzuhâlde mastûr derkenâr nâtık olduğu üzere İznik kazâsına tâbi' Sülez nâm karyede vâki' İbrahim ve Bolad çiftliği demekle ma'rûf arâzi evlâd ve evlâdda neslen ba'de neslin ve batnen ba'de batnin meşrûta vakıf olup evlâd-ı vâkıfdan vazîfe-i mu'ayyene ile tevliyet ve gallesine mutasarrıf olan es-Seyyid Mustafa bundan akdem bilâ-veled fevt ve vakf-ı mezbûrun tevliyet ve gallesi mahlûl oldukda evlâd-ı vâkıf külliyen münkarız oldular deyü müteveffâ-i mezbûrun mahlûlünden bâ-arzuhâl istid'âsıyla ecânibden müteveffâ mîr es-Seyyid İsmail b. el-Hâc Mehmed nâm kimesne bin iki yüz yirmi dört [**64a**] senesi Rebî'ülevveli gurresinde kendüye tevcîh ve berât ettirdip ba'dehû hayâtında bin iki yüz yirmi altı senesi Recebi'l-ferdinin on üçüncü günü târihiyle tevliyet ve galle-i merkūmeyi evlâd-ı vâkıfdan diyerek kendi kasr-ı yedinden sulbî oğlu mûmâ-ileyh es-Seyyid Mehmed Emin Bey'e tevcîh ve berât ettirmeğin ol vechile târih-i mezkûrdan berü mûmâ-ileyh es-Seyyid Mehmed Emin Bey tevliyet ve galle-i merkūmeyi ecânibden olduğu hâlde hilâf-ı inhâ ile şart-ı vâkıfa mugāyir fuzûlî zabt ve tasarruf edüp lâkin ben ve müvekkillerim mezbûrân es-Seyyid Abdurrahim ve Şerîfe Selime Hatun mücerred evlâd-ı vâkıfdan olmamızla tevliyet ve galle-i merkūmeyi mûmâ-ileyh es-Seyyid Mehmed Emin Bey'in üzerinde ref' ve bize tevcîh olunmak bi'l-asâle ve bi'l-vekâle matlûbumdur deyü takrîr-i meşrûhu üzere eylediği da'vâsında evvelâ zikr olunan çiftlik ve arâzinin vâkıfları vâkıflar ile kendi ve müvekkilleri mezbûrânın beynlerinde olan vesâyit kimler idüğü tashîh ve beyâna muhtâc olduğu asıl ve vekîl-i merkūm es-Seyyid Mehmed Ârif'e ifâde ve tashîh ve da'vâya havâle olundukta def'a-i sânîye terâfû'larında asıl ve vekîl-i merkūm es-Seyyid Mehmed Ârif çiftlik ve arâzi-i mezkûrenin vâkıfları ve vâkıflar ile benim ve müvekkillerim mezbûrânın beynimizde olan vesâyit kimler olduğu benim ve müvekkillerim mezbûrânın kat'â ma'lûmumuz değildir deyü ikrâr u i'tirâf etmeğin ikrârı mûcebince mücerred evlâd-ı vâkıfdan olmak üzere beynlerinde olan

vesâyiti zikr ve beyân etmeyerek bu mertebede eylediği da'vâsı şer'an mesmû'a ve mu'tebere olmayup ol vechile mûmâ-ileyh es-Seyyid Mehmed Emin Bey'e suâl dahi teveccüh etmediği ba'de't-tefhîm mûcebince müdde'î-i asıl ve vekîl-i mezbûr es-Seyyid Mehmed Ârif da'vâ-yı mezkûresiyle mûmâ-ileyh es-Seyyid Mehmed Emin Bey'e bî-vech-i şer'î mu'ârazadan men' olunduktan sonra mezbûr es-Seyyid Mehmed Ârif yine bi'l-asâle ve bi'l-vekâle meclis-i şer'-i münîrde mûmâ-ileyh es-Seyyid Mehmed Emin Bey muvâcehesinde mûmâ-ileyh es-Seyyid Mehmed Emin Bey kat'an li'n-nizâ' ve ref'an li'l-husûme benimle müvekkillerim mezbûrâna mâlından nakden altı yüz guruş teberru' ve bana teslîm ben dahi yedinden bi'l-asâle ve bi'l-vekâle ahz ü kabz ve emriyle umûrumuza sarfla istihlâk etmemizle fîmâ ba'd meblağ-ı müstehlek-i merkūma ve bi'l-cümle husûs-ı mezkûra müte'allika her birimizin asâleten ve vekâleten âhar ile kat'â da'vâ ve nizâ' ve husûmetimiz yokdur deyü ikrâr ve tasdîkleri ba'de't-tescîl zikr olunan İbrahim ve Bolad Çiftliği demekle ma'rûf arâzinin tevliyet ve gallesi kemâkân mûmâ-ileyh es-Seyyid Mehmed Emin Bey üzerinde ibkā olunup istihkâmen yedine berât-ı şerîf-i âlîşân sadaka ve ihsân buyrulmak iktizâ eylediği İstanbul Mahkemesi'nden huzûr-ı âlîlerine i'lâm olundu.

Fî-selh-i C sene 1237

314 [63a-1] Ebûbekir Ağa'nın malik olduğu tütüncü gediğini Ali Alemdâr'a sattığı

Tütüncü gediği nakli

Ma'rûz[-ı dâ'î-i devlet-i aliyyeleridir ki]

Âsitâne-i aliyyede vâki' tütüncüler kethüdâsı vekîli es-Seyyid Mustafa Ağa b. Ahmed meclis-i şer'-i enverde Ali Alemdâr b. Ahmed nâm kimesne mahzarında zâtı mu'arrefe Zîba Kadın bt. Abdullah hâzıra olduğu hâlde mahmiye-i İstanbul'da Laleli Câmi'-i şerîfi karşısında kâin ma'lûmü'l-hudûd bir bâb tütüncü dükkânı derûnunda mevcûde maden kaleminde Ebûbekir Ağa ismine mukayyed ve tedâvül-i eydî ile bey' u şirâ olunarak akd-i âti'z-zikrin sudûruna değin yedimde mâlım ve mülküm olan beyne'l-esnâf gedik tâ'bir olunur âlât-ı lâzıme-i ma'lûmemi tarafeynden îcâb ve kabûlü hâvî şürût-ı müfsideden ârî bâtten ve sahîhan bi-safkatin vâhidetin mezbûr Ali Alemdâr'a iki yüz elli guruş semen-i makbûza bey' ve temlîk ve teslîm eylediğimde ol dahi ber-vech-i muharrer iştirâ ve temellük ve tesellüm ve kabz ve kabûl edüp mebî'-i mezkûrun tağrîr ve gabnine müte'allika âmme-i da'vâdan tarafeynden her birimiz âharın zimmetini ibrâ-i âmm-ı sahîh-i şer'î ile kabûlü hâvî ibrâ ve iskāt etmemizle fîmâ ba'd sâlifü'l-beyân tütüncü gediği tâ'bir olunan âlât-ı lâzıme-i mezkûre mezbûr Ali Alemdâr'ın mülk-i müşterâsı olup benim kat'â alâka ve medhalim kalmamışdır deyü ba'de'l-ikrâr ve't-tasdîk mezbûr Ali Alemdâr meclis-i şer'-i münîrde esnâf-ı merkūme kethüdâsı vekîli merkūm

es-Seyyid Mustafa Ağa ve yiğitbaşı es-Seyyid Abdullah ve esnâfından sâirleri hâzır oldukları hâlde bâlâda zikr olunduğu üzere maden kaleminde Ebûbekir Ağa ismine mukayyed şirâen mâlik olduğum tütüncü gediği tâ'bir olunur âlât-ı lâzıme-i ma'lûme mahmiye-i mezbûrede İbrahim Paşa Hamamı sırasında kâin tarafeyni bıçakçı ve üzengici dükkânları beynlerinde kâin gedikden hâlî hâzıra-i mezbûre Zîba Kadın'ın bâ-temessük-ı mütevellî bi'l-icâreteyn tasarrufunda olup târih-i i'lâmdan beher şehr onar guruşa bana îcâr ve teslîm ben dahi istîcâr ve tesellüm ve kabz ve kabûl edüp ol vechile taht-ı icâremde olan bir bâb dükkâna mutasarrıfesi hâzıra-ı mezbûrenin rızâsıyla nakl ve mahâll-i evvelin kaleminde kaydı ref' ü terkīn ve mahâll-i sâni-i merkūmda kendi ismime tasrîhan kayd-birle yedime bir kıt'a sûret i'tâ buyrulmak matlûbumdur deyü istid'â-yı inâyet ettikte fi'l-hakīka ber-vech-i meşrûh mülk sâhiblerinin rızâlarıyla gedik nakli mer'î ve mu'teber şürût-ı nizâmlarından olduğunu esnâf-ı hâzirûn-ı merkūmûndan her biri haber verüp hâzıra-i mezbûre Zîba Kadın dahi râziye olmağın bu sûretde istid'â olunduğu üzere mârrü'l-beyân Laleli Câmi'-i şerîfi karşısında Ebûbekir Ağa ismine mukayyed olan gedik-i mezkûr sâlifü'l-beyân İbrahim Paşa Hamamı sırasında bıçakçı ve üzengici dükkânları beynlerinde vâki' hâzıra-i mezbûrenin tasarrufunda olan dükkân-ı mezkûra nakl ile mahâll-i evvelin kaydı ref' ve terkīn ve mahâll-i sâni-i merkūmda mezbûr Ali Alemdâr ismine tasrîhan kaleminden yedine bir kıt'a sûret i'tâ buyrulmak iktizâ eylediği İstanbul Mahkemesi'nden huzûr [-ı âlîlerine i'lâm olundu.]

Fî 6 N sene [12]37

315 [64b-1] Kokoz v. Agob'un malik olduğu ipekçi gediğini Viçen v. Serope'ye sattığı

Kazzâz gediği mübâya'asıdır

Ma'rûz-ı dâ'î [-i devlet-i aliyyeleridir ki]

Mahmiye-i İstanbul'da vâki' kazzâz esnâfından Kokoz v. Agob nâm zimmî meclis-i şer'-i münîrde yine esnâf-ı merkūmeden Viçen v. Serope nâm zimmî muvâcehesinde mahmiye-i mezbûrede Çarşı-yı Kebîr'de takyeciler sûkunda vâki' tarafeyni bağcı Yahûdiler dükkânları beynlerinde kâin bir kepenk bir bâb kazzâz dükkânı derûnunda mevcûde akd-i âti'z-zikrin sudûruna değin bir kıt'a sûret mantûkunca yedimde mâlım ve mülküm olan beyne'l-hiref gedik tâ'bir olunur âlât-ı lâzıme-i ma'lûmemi tarafeyden bi'l-îcâb ve'l-kabûl bâtten ve sahîhan bi-safkatin vâhidetin beş bin üç yüz guruş semen-i makbûza mersûm Viçen zimmîye bey' ve temlîk ve teslîm eylediğimde ol dahi yedimde iştirâ ve temellük ve tesellüm ve kabz ve kabûl edüp mebî'-i mezkûrun tağrîr ve gabnine müte'allika âmme-i da'vâdan tarafeynden her birimiz âharın zimmetini kabûlü hâvî ibrâ-i âmm-ı sahîh-i şer'î ile ibrâ

ve iskāt dahi etmemizle fîmâ ba'd zikr olunan bir kepenk bir gedik tâ'bir olunur âlât-ı lâzıme-i ma'lûmede benim kat'â alâka ve medhalim kalmayup mersûm Viçen zimmînin mülk-i müşterâsı ve hakk-ı sırfı olmuşdur deyü esnâf-ı mezkûre kethüdâsı Abdüllatif Ağa ve Yiğitbaşı Molla Mehmed ve sâir mazbûtü'l-esâmî kazzâz ustaları hâzır oldukları hâlde ba'de'l-ikrâr ve't-tasdîk zikr olunan bir kepenk bir gedik tâ'bir olunur kazzâz âlât-ı lâzımesinin mesfûr Kokoz zimmî üzerinde olan kayd-ı atîki ref' ve terkīn ve kendi ismine kayd ile yedine sûret i'tâ buyrulmak bâbında mesfûr Viçen zimmî istid'â-yı inâyet etmeğin istid'âsı üzere gedik-i mezkûrun kaleminde mesfûr Kokoz zimmî üzerinde olan kayd-ı atîki ref' ve terkīn ve yedinde olan sûreti battâlda hıfz ile mesfûr Viçen zimmînin üzerine kayd ve şürût-ı sâbıkāsı derciyle müceddeden yedine sûret i'tâ buyrulmak iktizâ eylediği İstanbul Mahkemesi'nden huzûr [-ı âlîlerine i'lâm olundu.]

Fî 6 N sene [12]37

316 [64b-2] Anbar-ı âmireden habbâzan esnafına dağıtılacak olan buğdayın cins ve fiyatının belirlenmesi

Hınta i'lâmı

Ma'rûz[-ı dâ'î-i devlet-i aliyyeleridir ki]

İşbu telhîsi mûcebince bu def'a dahi mîrî anbarları mevcûdundan bâ-fermân-ı âlî habbâzâna tevzî' ve i'tâ buyrulan kırk bin keyl zahâyirin on [bin] keyli Rusya ve on bin keyli korno ve iki bin beş yüz keyli Mısır ve yedi bin beş yüz keyli Tekfurdağı ve iki bin beş yüz keyli İzmir hıntaları olup beher keyli yüz altmış ikişer paraya ve yedi bin beş yüz keyli kokor[oz] olup beher keyli yüz elli paraya olmağla zahâyir-i mezkûrenin ecnâs ve fiyatı minvâl-i muharrer üzere idüğü İstanbul Mahkemesi'nden huzûr [-ı âlîlerine i'lâm olundu.]

Fî 16 N sene 1237

317 [64b-3] Anbar-ı âmireden habbâzan esnafına dağıtılacak olan buğdayın cins ve fiyatının belirlenmesi

Hınta i'lâmı

Ma'rûz[-ı dâ'î-i devlet-i aliyyeleridir ki]

İşbu telhîsi mûcebince bu def'a dahi mîrî anbarları mevcûdundan bâ-fermân-ı âlî habbâzâna tevzî' ve i'tâ buyrulan kırk bin [keyl] zahâyirin on [bin] keyli Rusya ve on bin keyli korno ve iki bin beş yüz keyli Mısır ve yedi bin beş yüz keyli Tekfurdağı ve iki bin beş yüz keyli İzmir hıntaları olup beher keyli yüz altmış ikişer paraya ve yedi bin beş yüz [keyli] kokoroz olup beher keyli yüz elli paraya olmağla zahâyir-i

mezkûrenin ecnâs ve fiyatı minvâl-i muharrer üzere idüğü imtisâlen li'l-emri'l-âlî İstanbul Mahkemesi'nden huzûr [-ı âlîlerine i'lâm olundu.]

Fî 15 N sene 1237

318 [64b-4] Salı günü Ramazan'ın başladığının ve Pazar gününün kadir gecesi olduğunun ilanı

Gurre-i Ramazanı salıdan isbât

İstanbul Kādısı fazîletlü efendi

İşbu i'lâmınız rikāb-ı hümâyûn-ı mülûkâneye lede'l-arz manzûr-ı cenâb-ı padişâhî olmağla mûcebince Pazar gecesi leyle-i kadr ve yevm-i hâmis îd-i şerîf olmağla iktizâ edenlere mübâderet eyleyesin deyü

Fî 17 N sene 1237

Dergâh-ı felek-medâr ve bârgâh-ı gerdûn-iktidâr türâbına ma'rûz-ı dâ'î-i bî-mikdâr oldur ki

İşbu şehr-i Ramazani'l-mübâreğin gurresi rü'yet ile sâbit olmayup hasbe'r-rü'ye yevm-i isneynden sübût-ı Şa'bâni'l-mu'azzama binâen tekmîl-i selâsin ile Çarşamba gününden sıyâma bed' olunmuş idi lâkin şehr-i Recebi'l-ferdin selhi i'tibâr ile olunan Pazar gecesi vakt-i gurûbda mahrûse-i Edirne'de Yıldırım ve Tekkekapu nâm mahallerde havâda gaym olduğu hâlde hilâl-i Şa'bânı beyne's-sehâbîn iki üçleri kıbleye müteveccih olarak re'yü'l-ayn müşâhede eyledik ol vechile gurre-i Şa'bâni'l-mu'azzam yevm-i ehadden ve tekmîl-i selâsin ile Salı günü gurre-i şehr-i Ramazani'l-mübârek olduğuna şâhidleriz deyü mahrûse-i mezbûre ahâlîsinden Müezzin es-Seyyid Molla Mustafa b. Ahmed ve Müezzin es-Seyyid Molla Mehmed Kâmil b. Ahmed nâm şâhideyn-i ma'deleyn mahmiye-i İstanbul'da meclis-i şer'de da'vâ-yı sahîha-i şer'iyye zımnında mahzar-ı hasm-ı câhidde [**65a**] vech-i şer'î üzere edâ-yı şehâdet-i şer'iyye ettiklerinde şehâdetleri makbule olmağın mûcebince ba'de'l-hükm gurre-i şehr-i mübârek-i sıyâm yevm-i salıdan olup ve işbu Salı günü on beşinci günü olmağın yirmi yedinci pazargecesi leyletü'l-kadr ve tekmîl-i selâsin ile hâmis günü îd-i şerîf olmak iktizâ eylediği İstanbul Mahkemesi'nden atebe-i ulyâlarına i'lâm olundu.

Fi'l-yevmi'l-hâmis aşer min-şehr-i Ramazan li-sene seb'a ve selâsin ve mi'eteyn ve elf

319 [65a-1] Emine Hatun bt. Abdullah'ın, Berber Ömer Ağa ve Hadice Hatun aleyhine açtığı arsa davasında iddiasını ispat edemediğinden muarazadan men edildiği

Arsa-yı sırfa nizâ'ından men'

Ma'rûz-ı dâ'î [-i devlet-i aliyyeleridir ki]

Sâhibe-i arzuhâl zâtı mu'arrefe Emine Hatun bt. Abdullah bi'l-ma'iyye rü'yete memûr nezâret-i hazret-i Sadâret-penâhîde âsûde evkāf müfettişi müderrisîn-i kirâm-ı zevi'l-ihtirâmdan fazîletlü Mehmed Said Efendi dâ'îleri tarafından mürsel Kâtib Mehmed Nuri Efendi hâzır olduğu hâlde İstanbul mahkemesinde meclis-i şer'-i enverde zikri âtî bir bâb menzilin sülüse-i erbâ'ına bâ-temessük-ı mütevellî bi'l-icâreteyn mutasarrıflar olup ol vechile vaz'-ı yedleri mütehakkık olan derûn-ı arzuhâlde isimleri mezkûr kendi nefsinden asıl ve zevcesi Hadice Hatun bt. Ali müseccel vekîli Berber es-Seyyid Ömer Ağa b. Mehmed muvâcehesinde nezâret-i hazret-i müşârun-ileyhde âsûde evkāfdan defterdâr-ı esbak Hüseyin Efendi nâm sâhibü'l-hayrın İstanbul'da Kaliçeci Hasan Câmi'inde Şeyhülkurrâ ve mu'allim-i sıbyân ta'yîn eylediği vakfı müsakkafâtından zikr olunan Kaliçeci Hasan Mahallesi'nde vâki' ber-mûceb-i temessük-ı mütevellî ma'lûmü'l-hudûd ve şehriye yirmi akçe icâre-i müecceleli bir bâb menzili bâ-re'y-i mütevellî müstakilleten bi'l-icâreteyn tasarrufumda iken bi-kazâillâhi te'âlâ bundan akdem mahâll-i merkūmda vukū' bulan harîkde muhterik olup arsa sırfa kaldıkdan sonra ben zikr olunan menzil arsamı dört sehm i'tibâriyle bir sehmini tasarrufumda ibkā ve iki sehmini mezbûr es-Seyyid Ömer Ağa'ya ve bir sehmini zevcesi müvekkile-i mezbûre Hadice Hatun'a bin iki yüz otuz dört senesi Zilka'deti'ş-şerîfesinin yirmi beşinci günü bâ-re'y-i mütevellî ferağ ve tefvîz eder olduğumda zevcân-ı mezbûrandan her biri bana ölünceye değin bakmak şartıyla meccânen ferağ ve tefvîz onlar dahi şart-ı mezkûr ile tefevvüz ve kabûl ve mütevelliye-i vakf dahi ol vechile tasarruflarına ba'de'l-izn mezbûr es-Seyyid Ömer Ağa kendi mâlıyla arsa-yı mezkûreye teberru'an li'l-vakf müceddeden menzilimi binâ ve inşâ edüp lâkin şart-ı mezkûr ile olan ferağ-ı mezkûrum şer'an sahîh ve mu'teber olmamağla menzil-i mezkûrdan dört sehm i'tibâriyle üç sehmini yine bâ-re'y-i mütevellî bi'l-asâle ve bi'l-vekâle geri bana ferağ etmek üzere mezbûr Berber es-Seyyid Ömer Ağa'ya tenbîh olunmak matlûbumdur deyü vakf-ı mezbûrun bi'l-meşrûtiye mütevelliyesi zâtı mu'arrefe Zübeyde Hanım bt. Abdülvehhab hâzır olduğu hâlde mahallinde ta'yîn dahi ettikden sonra ba'de'd-da'vâ ve'l-istintak asıl ve vekîl-i merkūm Berber es-Seyyid Ömer Ağa mütevelliye-i mezbûrenin tasdîkiyle cevâbında arsa-yı mezkûrenin i'tibâr-ı mezkûr üzere iki sehmini bana ve bir sehmini zevcem müvekkile-i mezbûreye merkūme Emine Hatun zimmetinde kable'l-harîk menzil-i mezkûr ta'mîrine bi-şartü'r-rücû' emriyle masrûfumdan yüz yetmiş beş guruş ve kezâlik emriyle icâre-i müctemi'asından mütevelliye-i hâzıra-i mezbûreye medfû'um olan kırk beş guruş ki cem'an alacak hakkım olan iki yüz yirmi guruşa takāsen ferağ-ı sahîh-i kat'î-i mu'teber ile bâ-re'y-i mütevelliye-i mezbûre fâriğa olmuşdur deyü şart-ı mezkûr ile ferağ da'vâsını ba'de'l-inkâr müdde'iye-i mezbûre Emine Hatun da'vâ-yı mezkûresine ityân-ı beyyineden ızhâr-ı acz edüp asıl ve vekîl-i mezbûrândan her biri tahlîfe dahi tâlibe olmamağın mûcebiyle müdde'iye-i mezbûre Emine Hatun da'vâ-yı mezbûresiyle zevcân-ı

mezbûran Berber es-Seyyid Ömer Ağa ve Hadice Hatun'dan her biri bilâ-beyyine-i âdile mu'ârazadan [men'] olunduğu huzûr-ı âlîlerine i'lâm olundu.

Fî 6 Ş sene 1237

320 [65a-2] Osman Usta b. Hüseyin ile Sandıkçı İbrahim Edhem Ağa b. Mustafa'nın nalbant dükkânı davasında sulh oldukları

Na'lband dükkânından ihrâc etmemeğe ve beher şehr kirâsını edâya ta'ahhüd

Ma'rûz-ı dâ'î [-i devlet-i aliyyeleridir ki]

Derûn-ı arzuhâlde mezkûrü'l-ism na'lband esnâfından Osman Usta b. Hüseyin meclis-i şer'-i münîrde sâhib-i arzuhâl Sandıkçı İbrahim Edhem Ağa b. Mustafa nâm kimesne muvâcehesinde mahmiye-i İstanbul'da Yedikule kapısı hâricinde vâki' ma'lûmü'l-hudûd vakıf ve dört bâb oda ve müştemilât-ı sâireyi hâvî bir bâb han ve tahtında kâin bir bâb na'lband dükkânı mezbûr İbrahim Edhem Ağa'nın bâ-temessük-ı mütevellî bi'l-icâreteyn tasarrufunda ve zikr olunan han ve müştemilât-ı ma'lûmesi ve na'lband dükkânında şehriye on ikişer guruş kirâ ile ben müstecir olup derûnunda mevcûde şürût-ı nizâmda dâhil beyne'l-esnâf na'lband gediği tâ'bir olunur âlât-ı lâzıme-i ma'lûme dahi yedimde mülk-i müşterâm ve ol vechile derûnlarında sâkin iken zikr olunan han ve na'lband dükkânı bundan akdem harâb oldukda ta'mîrlerine masrûfu mezbûrun bi-şartü'r-rücû' emriyle mâlımdan beş yüz elli guruş sarf etmemle masrûfum olan meblağ-ı mezbûr beş yüz elli guruşu mezbûr İbrahim Edhem Ağa'dan taleb ederim deyü tasaddî eylediğim da'vâmdan bâ-vesâtet-i muslihîn rızâmla meccânen fârig olmamla husûs-ı mezkûra ve işbu târih-i i'lâma gelince sâir cemî' hukūk-ı şer'iyyeye müte'allika her birimiz âhar ile kat'â da'vâ ve nizâ' ve husûmetimiz kalmamak manasına âmme-i de'âvî ve mutâlebât ve kâffe-i eymân ve muhâsemâtdan şürût-ı müfsideden ârî ibrâ-i âmm-ı sahîh-i şer'î ile her birimiz âharın zimmetini kabûlü hâvî ibrâ ve iskāt ettikden sonra mezbûr İbrahim Edhem Ağa zikr olunan bir bâb han ve müştemilât-ı ma'lûmesini ve na'lband dükkânını yedimden ba'de'l-kabz işbu târih-i i'lâmdan beher şehr sâbıkı vechile yine on ikişer guruşa bana îcâr ve teslîm ben dahi yedinden istîcâr ve tesellüm ve kabz ve kabûl [**65b**] ve zikr olunan on ikişer guruşu beher şehr bilâ-cevr kendüye edâya ve fîmâ ba'd han-ı merkūm ile müştemilât-ı sâiresini ve na'lband dükkânını ta'mîr iktizâ ederse mutasarrıfı mezbûr İbrahim Edhem Ağa'ya ihbâr ve ifâde etmek üzere ta'ahhüd eylediğimde ol dahi ba'de'l-yevm iktizâ eden ta'mîrini kendi edüp şürût-ı nizâmımız üzere şehriye kirâsını ahz ile beni ihrâca tasaddî etmemeğe ve her birimiz âharın ta'ahhüdünü dahi kabûl-birle külliyen kat'-ı nizâ' eyledik deyü ikrâr ve tasdîkleri tescîl ve İstanbul Mahkemesi'nden huzûr-ı âlîlerine i'lâm olundu.

Fî 25 Ş sene 1237

321 [65b-1] Kirkor v. Bedros'un, Seyyid Osman Ağa b. Abdurrahman Ağa'ya olan borcunu ödemesi gerektiği

Üç buçuk tefene ipek semeniyle 70.850 guruş hüküm

Maʿrûz-ı dâʿî [-i devlet-i aliyyeleridir ki]

Sâbıkā dergâh-ı âlî –dâme mahfûfen bi'l-meʿâli-de yeniçeri ağası olup hâlâ mahrûse-i Bursa'da ikāmet[e] memûr olan derûn-ı arzuhâlde ismi mezkûr kırk üç es-Seyyid Osman Ağa b. Abdurrahman Ağa tarafından husûs-ı âtîde vekîl olduğu Mustafa Mesud Efendi b. Mehmed ve Mehmed Ağa b. Ali nâm kimesneler şehâdetleriyle mahzar-ı hasm-ı câhidde ber-nehc-i şerʿî sâbit ve sübût-ı vekâletine hükm-i şerʿî lâhık olan İmâm İbrahim Efendi b. Mehmed nâm kimesne Çarşamba günü arz odasında huzûr-ı hazret-i Sadâret-penâhîde maʿkūd meclis-i şerʿ-i enverde sâhibey-i arzuhâlden Kirkor v. Bedros nâm zimmî muvâcehesinde müvekkilim mûmâ-ileyh sâbıkā yeniçeri ağası Kırküç es-Seyyid Osman Ağa işbu yedimde olan bin iki yüz otuz üç senesi Zilhicceti'ş-şerîfesinin on beşinci günü târihiyle müverrah bir kıtʿa temessük mantûkunca târih-i merkūmda mâlından mesfûr Kirkor zimmîye nakden iki bin guruş ikrâr ve teslîm ol dahi iktirâz ve kabz ve umûruna sarfla istihlâk edüp zahr-ı temessükde tahrîr olunduğu üzere meblağ-ı mezbûrun beş yüz guruşunu iki yüz otuz dört senesi Muharremi'l-harâmı gurresinde mesfûr Kirkor zimmî müvekkilim [mûmâ-]ileyhe edâ ve teslîm ol dahi ahz ü kabz ve istîfâ etmekle bâkī bin beş yüz guruş ile yine işbu yedimde olan iki yüz otuz dört senesi şehr-i Rebîʿülâhirinin on beşinci günü târihiyle müverrah diğer bir kıtʿa temessük mantûkunca târih-i mezkûrda mâlından bir defʿa dahi mesfûr Kirkor zimmîye nakden altı bin guruş ikrâr ve teslîm ve mâlından her tefesi yüzer guruşa olmak üzere üç buçuk tefe ipeğini üç yüz elli guruşa mesfûr Kirkor zimmîye beyʿ ve teslîm eylediğinde ol dahi iktirâz ve kabz ve umûruna sarfla istihlâk ve iştirâ ve temellük ve tesellüm ve kabz ve kabûl edüp ol vechile müvekkilim mûmâ-ileyhin mesfûr Kirkor zimmî zimmetinde ciheteyn-i mezkûreteynden makbûzundan bâkī cemʿan yedi bin sekiz yüz elli guruş alacak hakkı olmağla meblağ-ı mecmûʿ-ı mezkûru mesfûr Kirkor zimmîden müvekkilim mûmâ-ileyh için bi'l-vekâle taleb ederim deyü baʿde'd-daʿvâ ve'l-inkâr müddeʿî-i vekîl-i mezbûr İmâm İbrahim Efendi daʿvâ-yı mezkûrelerinden müvekkili ağa-yı mûmâ-ileyhin târih-i evvel-i mezkûrda mesfûr Kirkor zimmîye meblağ-ı merkūm iki bin guruş ikrâz ve teslîm ol dahi iktirâz ve kabz ve istihlâk eylediği müddeʿâsını lede't-tezkiye makbûlü'ş-şehâde idükleri bi'l-ihbâr zâhir olan Hasan Ağa b. Hasan ve Uzunoğlu es-Seyyid Ahmed b. Halil nâm kimesneler şehâdetleriyle ve târih-i sâni-i merkūmda yine mesfûr Kirkor zimmîye bir defʿa dahi meblağ-ı merkūm altı bin guruşu ikrâz ve teslim ve mâlından zikr olunan üç buçuk tefe ipeğini üç yüz elli guruşa mesfûr Kirkor zimmîye beyʿ ve teslîm ol dahi iktirâz ve kabz ve istihlâk ve iştirâ ve temellük ve tesellüm ve kabz ve kabûl eylediği

müddeʿâlarını ledeʾt-tezkiye kezâlik makbûlüʾş-şehâde idükleri biʾl-ihbâr zâhir olan el-Hâc Hüseyin Vehbi Ağa b. Mehmed ve Osman Ağa b. Ahmed nâm kimesneler şehâdetleriyle biʾl-muvâcehe ber-nehc-i şerʿî isbât etmeğin mûcebince biʾl-vekâle müvekkil-i mûmâ-ileyhin kabzını muʿterif olduğu meblağ-ı mezbûr beş yüz guruşdan mâʿadâ vekîl-i merkūmun müddeʿâsı olan meblağ-ı mecmûʿ-ı mezkûr yedi bin sekiz yüz elli guruşu müvekkil-i mûmâ-ileyh sâbıkā yeniçeri ağası Kırküç es-Seyyid Osman Ağa içün vekîl-i müddeʿî-i mezbûr İmâm İbrahim Efendiʾye edâ ve teslîme mesfûr Kirkor zimmîye tenbîh olunduğu İstanbul Mahkemesiʾnden huzûr-ı âlîlerine iʿlâm olundu.

Fî 8 N sene 1237

322 [65b-2] Anbar-ı âmireden habbâzan esnafına dağıtılacak olan buğdayın cins ve fiyatının belirlenmesi

Hınta keyl 40.000

Maʿrûz-ı dâʿî [-i devlet-i aliyyeleridir ki]

İşbu telhîsi mûcebince bu defʿa dahi mîrî anbarları mevcûdlarında bâ-fermân-ı âlî habbâzâna tevzîʿ ve iʿtâ buyrulan kırk bin keyl zahâyirin on bin keyli Rusya ve on bin keyli korno ve iki bin beş yüz keyli Mısır ve yedi bin beş yüz keyli Tekfurdağı ve iki bin beş yüz keyli İzmir hıntaları olup beher keyli yüz altmış ikişer paraya ve yedi bin beş yüz keyli kokoroz olup beher keyli yüz elli paraya olmağla zahâyir-i mezkûrenin ecnâs ve fiyatı minvâl-i muharrer üzere idüğü ihbâr olunduğu imtisâlen liʾl-emriʾl-âlî İstanbul Mahkemesiʾnden huzûr [-ı âlîlerine iʿlâm olundu.]

Fî 25 N sene 1237

323 [65b-3] Çolak Süleyman Ağa'nın yerine Ali Ağa b. Hasan'ın dikici esnafı kethüdalığına tayini

Dikici esnâfına kethüdâ nasbı

Maʿrûz[-ı dâʿî-i devlet-i aliyyeleridir ki]

Hâssa Çizmecibaşı el-Hâc İbrahim Efendi ve Çizmeciler kethüdâsı İsmail Ağa ve mesciler yiğitbaşısı Mehmed Ağa ve tâcirler kethüdâsı diğer İsmail Ağa ve tâcirler Yiğitbaşısı es-Seyyid Mehmed Ârif ve bâzergânbaşı es-Seyyid Osman Ağa ve büyük arasta haffâflar kethüdâsı Hasan Ağa ve yiğitbaşı Mehmed Esad Efendi ve Karaman arastası haffâflar kethüdâsı el-Hâc Hâfız Mustafa Ağa ve Âsitâne-i saʿâdet-âşiyâna ve bilâd-ı selâse ve tevâbiʿlerinde kâin dikici esnâfından pabucçular kethüdâsı Süleyman Ağa ve çizmeci ustalarından el-Hâc Mehmed Ağa ve Abdurrahman Ağa ve es-Seyyid Ömer Ağa ve diğer el-Hâc Mehmed Ağa ve el-Hâc Salih Ağa ve

Ahmed Ağa ve İbrahim Ağa ve Osman Ağa ve Mustafa Usta ve Yusuf Alemdâr ve diğer Mustafa Usta ve Hasan Usta ve Cedikçi İbiş Ağa ve Mestçi ustalarından Mehmed Ağa ve Mehmed Odabaşı ve es-Seyyid Mehmed Ağa ve Abdullah Ağa ve Ahmed Ağa ve sâir Müslimîn ve yine dikici ustalarından ve reʿâyâdan Şâhzâde köşe ustası Avakim ve Mercan Hanı köşe ustası Bedros ve Sultan Odaları köşe ustası Artin ve Ali Paşa Hanı köşe ustası Melkon ve Emirhanı köşe ustası Agob ve Çatal Han köşe ustası diğer Agob ve Kürkçü Hanı köşe ustası Avanes ve Vezîr [Hanı] köşe ustası Mesiyya [**66a**] ve Sarrac Hanı köşe ustası Begos ve Takyeci Hanı köşe ustaları Mıgırdıç ve Serope ve Dülbentçi Mahallesi köşe ustası diğer Avanes ve Samatya köşe ustası Manok ve Lanka köşe ustası Karabet ve Davudpaşa köşe ustası diğer Mıgırdıç ve Karaman köşe ustası Mıdık ve tahta minâre köşe ustası âhar Avanes ve Topkapu köşe ustası âhar Mıgırdıç ve Karagümrük köşe ustası diğer Mıgırdıç nâm zimmîler ile sâir dört yüz neferden mütecâviz Müslim ve reʿâyâ haffâf ve dikici esnâfı Çarşamba günü arz odasında huzûr-ı hazret-i Sadâret-penâhîde maʿkūd meclis-i şerʿ-i münîrde hâlâ esnâf-ı mezkûre üzerine dikicibaşı olan Çolak Süleyman Ağa nâm kimesne muvâcehesinde mezbûr Süleyman Ağa bir müddetden berü dikicibaşımız olup lâkin kendi hâlinde olmayup hilâf-ı şerʿ-i şerîf ve mugāyir-i nizâm-ı hareket eylediğinden umûr-ı esnâfın ihtilâline bâʿis olmağla mezbûr dikicibaşılıkdan azl olunup yerine esnâfımızdan muʿtemed kimesne dikicibaşı nasb ve taʿyîn olunmak cümlemizin matlûbumuzdur deyü bi'l-muvâcehe teşekkî ve sû-i hâlini ihbâr ile azlini iltimâs eylediklerinde mezbûr Süleyman Ağa dahi dikicibaşılıkdan keff-i yed edüp azl olunduktan sonra tekrar bi'l-cümle esnâf-ı merkūmûn duʿâhânemizde maʿkūd meclis-i şerʿ-i enverde çizmeci esnâfından Ali Ağa b. Hasan nâm kimesne hâzır olduğu hâlde mukaddemâ dikicibaşımız olan mezbûr Süleyman Ağa bâlâda tahrîr olunduğu üzere azl olunmağla yerine örf ve âdetimize vâkıf ve nizâmımızı ârif ve cümlemizin marzî ve muhtârımız olan mezbûr Ali Ağa esnâfımızın üzerine dikicibaşı nasb olunmak matlûbumuzdur dediklerinde ber-vech-i muharrer iltimâslarıyla hâzır-ı mezbûr Çizmeci Ali Ağa esnâf-ı mezkûre üzerine dikicibaşı nasb ve taʿyîn ve hilâf-ı şerʿ-i şerîf ve mugāyir-i nizâm-ı esnâf hareket etmeyüp her hâlde nizâm-ı esnâfı muhâfazaya saʿy etmek üzere tenbîh olundukta ol dahi kabûl ve ber-minvâl-i meşrûh harekete taʿahhüd eylediği İstanbul Mahkemesi'nden huzûr-ı âlîlerine iʿlâm olundu.

Fî 18 Ş sene 1237

324 [66a-1] Halil Ağa b. Hasan'ın yorgancı esnaflığından çıkarıldığı

Yorgancı esnâfından ihrâc

Maʿrûz[-ı dâʿî-i devlet-i aliyyeleridir ki]

Mahmiye-i İstanbul'da kâin yorgancı esnâfının kethüdâları Ahmed Ağa ve

yiğitbaşıları Mustafa Efendi ve esnâfından el-Hâc Osman Ağa ve el-Hâc Halil Ağa ve el-Hâc Abdi Ağa ve Eyyübî İsmail Ağa ve Ahmed Ağa ve Hüseyin Ağa ve Mehmed Emin Ağa ve İbrahim Edhem Ağa ve diğer Ahmed Ağa ve hallaçlar kethüdâsı Osman Ağa ve sâirleri meclis-i şer'-i münîrde esnâf-ı merkūmeden el-Hâc Halil Ağa b. Hasan muvâcehesinde mezbûr el-Hâc Halil Ağa esnâfımızdan olup lâkin ırz ve edebiyle mukayyed olmayup dâimâ nizâmımıza mugāyir hareket ve her birimize cürûb ve şütûm ile mu'âmeleye cesâret-birle ihtilâl-i nizâmımızı mûcib hareketde olup bundan akdem bi'd-defa'ât kendüye nush ve pend ile tenbîh eylediğimizde ısgā etmeyüp ef'âl-i sâbıkāsında ısrârla cümlemize rencîde etmekle mezbûr el-Hâc Halil'den cümlemizin emniyetimiz meslûb olmuşdur deyü bi'l-muvâcehe teşekkî ve esnâf-ı merkūmeden hurûcunu iltimâs eylediklerinde ol dahi muhâlefet etmeyüp hurûcuna ta'ahhüd eylediği İstanbul Mahkemesi'nden huzûr-ı âlîlerine i'lâm olundu.

Fî 6 L sene 1237

325 [66a-2] İstanbul ve bilâd-ı selâsedeki kasap esnâfı ile debbâğ esnafının fiyat konusunda anlaştıkları

Kassabân esnâfıyla debbâğân esnâfının redd-i nizâ'ları

Ma'rûz[-ı dâ'î-i devlet-i aliyyeleridir ki]

Âsitâne-i aliyye ve bilâd-ı selâse ve tevâbi'lerinde kâin beş ocak tâ'bir olunur debbâğ esnâfının Yedikule debbâğları kethüdâsı Hüseyin Efendi ve Yiğitbaşı es-Seyyid Ahmed Ağa ve esnâfından el-Hâc Mustafa Ağa ve es-Seyyid Mustafa Efendi ve es-Seyyid Abdi ve Eyüb debbâğları kethüdâsı Süleyman Ağa ve Yiğitbaşı diğer Süleyman Ağa ve esnâfından es-Seyyid Mehmed Efendi ve Hasan Ağa ve İbrahim Ağa ve Kasımpaşa debbâğları Kethüdâsı el-Hâc Ahmed Ağa ve Tophâne debbâğları Kethüdâsı İsmail Ağa ve Yiğitbaşı es-Seyyid Ahmed ve esnâfından Bilal Ağa ve Üsküdar debbâğları kethüdâsı el-Hâc Mustafa Ağa ve esnâfından el-Hâc Mahmud ve es-Seyyid Mehmed Şâkir Ağa ve Mustafa Ağa ve sâirleri evvelâ sâdır olan fermân-ı âlişâna imtisâlen hâlâ dergâh-ı âlî –dâme mahfûfen bi'l-me'âli- yeniçerileri ağası İzzetlü İsmail Ağa ve dergâh-ı âlî kapıcıbaşılarından hâlâ hâssa kasabbaşısı es-Seyyid el-Hâc Mustafa Ağa bendeleri hâzır oldukları hâlde du'âhânemizde ve ba'dehû Çarşamba günü arz odasında huzûr-ı hazret-i Sadâret-penâhîde ma'kūd meclis-i şer'-i enverde mûmâ-ileyhimâ taraflarından mürsel kasablar yazıcısı efendi bendeleri hâzır olduğu hâlde hâlâ Yedikule kasabları kethüdâsı el-Hâc Hasan Ağa ve Eğrikapu kasablar kethüdâsı vekîli el-Hâc Mustafa Ağa ve Yedikule kasab ustalarından el-Hâc İbrahim Ağa ve Hasan Ağa ve Şerîf Mehmed Ağa ve diğer Mehmed Ağa ve Eğrikapu kasab ustalarından el-Hâc Ali Ağa ve Mehmed Ağa ve İbrahim Ağa ve sâirleri muvâcehelerinde bin iki yüz yirmi altı senesi Cumâdelâhiresi'nin on yedinci

günü târihiyle Harameyn muhâsebesine ve İstanbul mahkemesine ilmühaberi i‘tâ olunan işbu hâmiş-i arzuhâlde derkenâr buyrulan aynen tarafeynin yedlerimizde mevcûd mukaddemâ sâdır olan fermân-ı âlîşânda zikr ve beyân olunduğu üzere Âsitâne-i aliyye ve Bilâd-ı selâsede vâki‘ bi’l-cümle kassabân esnâfı mezbûrdan selhhânelerinde zebh eyledikleri keçi derilerini ber-mûceb-i emr-i âlî her birini yüz yirmi yedişer buçuk akçeye ve yapağılı Karaman ağnâmı derilerini yetmiş altışar buçuk akçeye ve tula tâ‘bir olunur yapağısını Karaman ağnâmı derilerini elli beşer akçeye ve yapağılı kıvırcık ağnâmı derilerini elli dörder akçeye ve tura tâ‘bir olunur yapağısını kıvırcık ağnâmı derilerini otuz dokuzar akçeye bi’l-cümle Âsitâne-i aliyye ve bilâd-ı selâsede kâin beş ocak tâ‘bir olunur debbâğân esnâfına bey‘ edegelüp biz dahi yedlerinden iştirâ ve hisse-i ma‘lûmelerimiz üzere tevzî‘ ve kabz ve ba‘de’l-i‘mâl ibâdullâha ve umûr-ı mühimme için fiyat-ı ma‘lûmesiyle cânib-i mîrîye bey‘le te‘ayyüş edegelür iken kassabân esnâfı mezbûrûn fiyat-ı mezkûreye kâni‘ler olmayup bin iki yüz otuz iki senesinden berü bize bey‘ eyledikleri cülûd-ı mezkûrenin fiyat-ı mukaddere-i merkūmelerinden mâ‘adâ debbâğân esnâfından bi-gayr-ı hakkın beher sene yirmi bin guruşumuzu ahz edüp ol vechile esnâfımızı rahnedâr etmeleriyle el-hâletü hâzihî cülûd-ı mezkûreyi fiyat-ı merkūme ile iştirâmızdan dahi zarâr ve hüsrânımız derkâr olmağla fiyat-ı mezkûreden birer mikdarı tenzîl olunmak matlûbumuzdur dediklerinde kassabân esnâfı mezbûrûn dahi [**66b**] cevâblarında esnâf-ı merkūmeye bey‘ eylediğimiz cülûd-ı mezkûre fiyatında mukaddemâ bizim hüsranımız zâhir olmağla her bir derinin fiyat-ı sâbıkāsına zam tarîkiyle dokuzar akçe hesâb eyledik bir senede yirmi bin guruşa bâliğ olup ol vechile fiyat-ı sâbıkādan mâ‘adâ gayr-ez selhhâne-i mîrî ancak kassabân esnâfına yirmi bin guruş verilmek üzere beynimizde bi’t-terâzî karar verilip el-hâletü hâzihî yine fiyat-ı sâbıkā ve meblağ-ı merkūm ile bey‘ etmemizle zarârımız olmağla sâbıkda beynimizde karar verdiğimiz dokuzar akçenin üzerine bu def‘a dahi birer mikdâr zam olunmak matlûbumuzdur deyü münâza‘a-i meşrû‘a eylediklerinde huzûr-ı hazret-i müşârun-ileyhde beynleri telîf ve tevfîk ve ıslâh olundukta tarafeynin yedlerinde olan emr-i âlî mûcebince fîmâ ba‘d işbu sene-i mübârekede dahi kassabân esnâfı mezbûrûn sâbıkda verdikleri vechile selhhânelerinde zebh eyledikleri keçi derilerini her biri yüz yirmi yedişer buçuk akçeye ve yapağlı karaman ağnâm derilerini yetmiş altışar buçuk akçeye ve tula tâ‘bir olunur yapağına karaman ağnâmı derilerini ellişer akçeye ve yapağlı kıvırcık ağnâmı derilerini elli dörder akçeye ve tula tâ‘bir olunur yapağısını kıvırcık ağnâmı derilerini otuz dokuzar akçeye debbâğân esnâfı merkūmuna bey‘e ve ba‘de’l-yevm fiyat-ı mezkûreden mâ‘adâ mukaddemâ beynlerinde karar verdikleri senevî ahz eyledikleri meblağ-ı mezbûr yirmi bin guruşu kat‘â taleb etmemek ve ağnâmın yapağlı vaktinde bıçakağzı olarak mu‘tâdlarını tecâvüz etmeyüp ziyâde yapağı kat‘ etmemek ve derileri sâlimen teslîm etmek üzere kassabân esnâfı mezbûrûn ta‘ahhüd eylediklerinde

debbâğân esnâfı mezbûrûn dahi ber-vech-i muharrer şirâya râzılar olup fiyat-ı mezkûre ile iştirâ eyledikleri derilerinin esmânını esnâf-ı merkūmuna bilâ-cevr edâya ta'ahhüd ve mukaddemâ medfû'ları olan senevî yirmi bin guruşu istirdâda müte'allika da'vâdan her biri bi't-tav' ve'r-rızâ fâriğler olduklarını ikrâr ve bu vechile tarafeyn bi't-terâzî ta'ahhüd ve ittifâklarını ve ol vechile kat'-ı nizâ' eylediklerini takrîr ve tasdîk eylediklerinden sonra husûs-ı mezkûrun tekîdini hâvî bu def'a dahi bir kıt'a fermân-ı âlîşân sudûru bâbında tarafeyn istid'â-yı inâyet eyledikleri İstanbul Mahkemesi'nden huzûr-ı âlîlerine i'lâm olundu.

Fî 11 Receb sene 1237

326 [66b-1] Firari Tanaş, Lamerd, Yano, Metro ve Semedyon Koco zımmilerin malik oldukları un değirmenin Seyyid Mustafa Ağa'ya satıldığı

Uncu değirmeni

Ma'rûz-ı dâ'î [-i devlet-i aliyyeleridir ki]

Âsitâne-i aliyye ve bilâd-ı selâse-i mu'azzama ve tevâbi'lerinde kâin bi'l-cümle habbâz esnâfının kethüdâları Mehmed Efendi b. Ali meclis-i şer'-i enverde esnâf-ı merkūmeden es-Seyyid Mustafa Ağa b. es-Seyyid el-Hâc Mehmed Emin muvâcehesinde kapan-ı dakīk tüccârından Hatîbzâde es-Seyyid el-Hâc Hasan Ağa b. Ali ve es-Seyyid el-Hâc Veliyüddin Ağa b. Ali ve Arpacı el-Hâc İbrahim Ağa b. Hasan ve Ellialtı el-Hâc Mustafa Ağa b. Mehmed ve Bağdâdlızâde İbrahim Ağa b. el-Hâc Mehmed Emin ve Kırımızâde es-Seyyid el-Hâc Musa Ağa b. el-Hâc İsmail ve Uncular kethüdâsı el-Hâc Mehmed Ağa b. el-Hâc İbrahim ve Habbâz Ali Usta b. Ömer hâzır oldukları hâlde mahrûse-i Galata'ya muzâfe İstinye nâhiyesine tâbi' Yeniköy'de vâki' Abacıoğlu değirmeni demekle ma'rûf ma'lûmü'l-hudûd altı horoslu bir bâb habbâz değirmeni ve ona merbût Abacıoğlu fırını demekle ma'rûf ma'lûmü'l-hudûd bir bâb habbâz fırını derûnunlarında mevcûde beyne'l-hiref gedik tâ'bir olunur âlât-ı lâzıme-i ma'lûmenin yirmi dört re's bârgir i'tibâriyle dokuz re's bârgir hissesi habbâz usta Tanaş zimmînin ve on iki re's bârgir hissesi habbâz usta Lamerd zimmînin ve üç re's bârgir hissesi habbâz usta Yano zimmînin ve zikr olunan Yeniköy'de köybaşı değirmeni demekle ma'rûf kezâlik ma'lûmü'l-hudûd üç horoslu bir bâb habbâz değirmeni ve ona merbût köybaşı fırını demekle ma'rûf bir bâb habbâz fırını derûnlarında mevcûde beyne'l-hiref gedik tâ'bir olunur âlât-ı lâzıme-i ma'lûmenin on iki re's bârgir i'tibâriyle sekiz re's bârgir hissesi habbâz usta Metro zimmînin ve dört re's bârgir hissesi habbâz usta Semedyon Koco nâm zimmînin yedlerinde mâlları olup zikr olunan fırınlar ve değirmenle i'mâl ederler iken iştirâ ve kabz eyledikleri zehâir esmânından mesfûrûn Tanaş ve Lamerd ve Yano ve Metro ve Semedyon Koco nâm zimmîler cânib-i mîrîye yirmi dört

bin dokuz yüz seksen yedi buçuk guruş ve kapan-ı dakīk tüccârına ber-mûceb-i defter-i müfredât yirmi üç bin on iki buçuk guruş ki cem'an zimmetlerinde kırk sekiz bin guruş deynleri olduğu hâlde zikr olunan fırınlar ve değirmenleri terk ve firâr edüp gaybet-i münkatı'a ile gāibler olmalarıyla Âsitâne-i aliyye ve bilâd-ı selâse ve tevâbi'lerinde olan bi'l-cümle habbâz ve uncu esnâfının yedlerinde olan fırın ve değirmen gedikleri zehâyir esmânından cânib-i mîrîye ve tüccâra olan deynlerine mukābil olup bu sûretde medyûn oldukları hâlde firâr ve gaybet edüp yedlerinde olan gediklerini terk eden habbâz ve uncu esnâfının gedikleri habbâzân esnâfının kethüdâsı ve vasî ve kayyım nasb olunarak semen-i misilleriyle tâliblerine bey' olunup semenlerinden cânib-i mîrîye ve tüccâra olan deynleri edâ ettirmek bâ-fermân-ı âlî esnâf-ı merkūmenin mer'î ve mu'teber şürût-ı nizâmlarından olduğuna binâen husûs-ı mezkûr içün vasî ve kayyım nasb ve ta'yîn olunduğumdan sonra zikr olunan altı horoslu Abacıoğlu değirmeni ve ona merbût Abacıoğlu fırını derûnlarında mevcûde yirmi dört re's bârgir i'tibâr olunan sâlifü'z-zikr gedik tâ'bir olunur âlât-ı lâzıme-i ma'lûme ile mârrü'l-beyân üç horoslu köybaşı değirmeni ve ona merbût köybaşı fırını derûnlarında mevcûde on iki re's bârgir i'tibâr olunan gedik tâ'bir olunur âlât-ı lâzıme-i ma'lûmeyi tarafeynden bi'l-îcâb ve'l-kabûl bâtten ve sahîhan bi-safkatin vâhidetin semen-i misillerinden ezyed olan kırk sekiz bin guruşa mezbûr es-Seyyid Mustafa Ağa'ya bey' ve temlîk ve teslîm ol dahi ber-vech-i muharrer iştirâ ve kabz ve kabûl edüp semenleri olan meblağ-ı merkūm kırk sekiz bin [**67a**] guruşun yedi bin guruşunu gāibûn-ı mesfûrûnun cânib-i mîrîye zimmetlerinde deynleri olan meblağ-ı mezbûr yirmi dört bin dokuz yüz seksen yedi buçuk guruşun ol mikdârına mahsûben ber-vech-i peşin cânib-i mîrîye edâ ve bâkīsi olan on yedi bin dokuz yüz seksen yedi buçuk guruşunu dahi işbu târih-i i'lâmdan beher sene cânib-i mîrîye taksît ile biner guruş edâ etmek ve mâ'adâ gāibûn-ı mersûmûnun tüccâr-ı merkūmûna deynleri olan meblağ-ı mezbûr yirmi üç bin on iki buçuk guruşunu dahi nizâmları vechile ceste ceste tüccâr-ı merkūmûna edâ etmek üzere mezbûr es-Seyyid Mustafa Ağa ta'ahhüd etmekle fîmâ ba'd zikr olunan iki bâb değirmen ve iki bâb fırın gedikleri olan âlât-ı lâzıme-i ma'lûmede gāibûn-ı mesfûrûnun kat'an alâka ve medhalleri kalmayup mezbûr es-Seyyid Mustafa Ağa'nın ber-vech-i muharrer şirâen mâlı ve mülküdür dediğini merkūm es-Seyyid Mustafa Ağa ba'de't-tasdîk zikirleri mürûr eden değirmenler ve fırınların gedikleri gāibûn-ı mesfûrûnun üzerlerinden ref' ve müşteri-i mezbûr es-Seyyid Mustafa Ağa ismine kaleminde mukayyed ile şürût-ı nizâmları üzere yedine sûret i'tâ buyrulmak bâbında istid'â-yı inâyet eylediği İstanbul Mahkemesi'nden huzûr [-ı âlîlerine i'lâm olundu.]

Fî 25 R sene 1237

327 [67a-1] Anadolu'dan İstanbul'a getirilen koyunların kasap esnafına dağıtımı

Lahm-ı ganem tevzî'i

Ma'rûz-ı dâ'î [-i devlet-i aliyyeleridir ki]

Karaman ağnâmı celebânından olup bu def'a Anadolu cânibinden Âsitâne-i aliyyeye ber-vech-i âtî ağnâm sevk eden Atçekenli el-Hâc Mehmed Ağa kezâlik celebân-ı merkūmûndan el-Hâc Hasan Ağa ve Deli Mehmed oğlu Osman ve Receb oğlu Halil ve İsmail nâm kimesneler hâzır oldukları hâlde hâlâ Yedikule kasablar kethüdâsı el-Hâc Hasan Ağa b. el-Hâc Osman muvâcehesinde Eğrikapu kasablar kethüdâsı vekîli el-Hâc Ali Ağa ve Yedikule kasab ustalarından el-Hâc İbrahim Ağa ve Hasan Ağa ve Şerîf Mehmed Ağa ve Kadıoğlu diğer Mehmed Ağa ve Eğrikapu ustalarından âhar Mehmed Ağa ve İbrahim Ağa ve sâirleri ile vilâyet-i Rumeli ve Bosna celebânından Arnavud Yakub Ağa ve İbrahim Ağa ve Zeynel Ağa ve Numan Ağa ve Battal Hüseyin ve Yunus ve sâye bölükbaşısı Ârif Ağa ve Salih Beşe ve Kocamustafa ve Sâyeli Hüseyin ve Yahya Ağa ve Yörük el-Hâc Mustafa ve Yörük Yusuf ve Yörük Osman ve Yörük Ali ve Kuşçu Osman nâm Müslimîn ve re'âyâdan Çalıkoğlu Velko ve Kankooğlu Yorgi ve Kosti oğlu Yonco ve Tabanoğlu Raşiko ve Şoşaval ve Ustuyan ve Todori ve Doşko oğlu ve Debre ve Samakolu Angeliko ve Otluk karyeli Nanco ve Celeboğlu Üstüyo ve Matya ve Acınikooğlu Üstüyan nâm zimmîler kezâlik hâzır oldukları hâlde bu def'a Anadolu cânibinden Âsitâne-i aliyyeye ben mâlımdan sevk ve tesyîr eylediğim dört yüz elli re's ve karındaşım gāib ani'l-meclis el-Hâc Ahmed Efendi'nin mâlından sevk ve tesyîr eylediğim altı yüz re's ve hâzır-ı mezbûr el-Hâc Hasan Ağa'nın sevk ve tesyîr eylediği bin re's ve hâzır-ı mezbûr Veli Mehmed oğlu Osman'ın sevk ve tesyîr eylediği altı yüz re's ve hâzır-ı mezbûr Celeboğlu Halil'in sevk ve tesyîr eylediği beş yüz elli re's ve hâzır-ı mezbûr İsmail'in sevk ve tesyîr eylediği iki yüz re's ki cem'an sevk ve tesyîr eylediğimiz üç bin beş yüz karaman ağnâmımızın hâlâ hâssa kasabbaşısı dergâh-ı âlî kapıcıbaşılarından es-Seyyid el-Hâc Mustafa Ağa'nın inzımâm-ı re'y ve ma'rifetleriyle lühûmun kuyruklarıyla ma'an beher vakıyyesini otuz yedişer paraya ve yapağlı sakatlarını yirmişer paraya ve tula tâ'bir olunur yapağısını sakatlarını onar paraya olarak sekiz gün Rumeli ve Bosna celebleri hâzirûn-ı merkūmûnun ve iki gün bizim ağnâmımızı esnâf-ı merkūmûna tevzî' ve ağnâm-ı mezkûrenin mikdâr ve fiyatını mübeyyin yaftalarını hîn-i tevzî'den otuz bir gün mürûrunda biz teslîme kethüdâ-yı merkūm ve semenleri olan akçelerini elli bir gün tamamında bize edâya ve lühûmunun kuyruklarıyla ma'an beher vakıyyesini narh-ı cârîsi üzere kırk paraya ibâdullâha beye esnâf-ı hâzirûn-ı mezbûrûn ta'ahhüd ve ber-vech-i meşrûh sekiz gün Rumeli ve Bosna celebleri ağnâmı ve iki gün bizim ağnâmımız tevzî' olunmağa esnâf ve celebân-ı hâzirûn-ı merkūmûn râzılar olup tarafeynden her birimiz dahi âharın

ta‘ahhüd ve rızâlarını kabûl eyledik dediklerini her biri tasdîk eyledikleri İstanbul Mahkemesi’nden huzûr [-ı âlîlerine i‘lâm olundu.]

Fî 15 N sene [12]37

328 [67a-2] Rumeli’den İstanbul’a getirilen koyunların kasap esnafına dağıtımı

Kasab

Ma‘rûz-ı dâ‘î [-i devlet-i aliyyeleridir ki]

Vilâyet-i Rumeli’nde vâki‘ Edirne ve Bosna ve Filibe ve Avratalan ve Otluk köyü caniblerinden bu def‘a Âsitâne-i aliyyeye kıvırcık ağnâmı celb eden Rumeli celebânından Acı Nikola oğlu Üstüyan ve Fileşko ve Sako ve Rado oğlu İlya ve Roşko oğlu Dobre ve Kızıl Sava ve Kosti oğlu Nevanco ve Todori oğlu Velko ve Celeboğlu Üstüyo ve Kulaksız oğlu Esiro ve Debrevî? Pretedori ve Kireoğlu Toycu ve Bazedoğlu? Nikola ve Eskordaoğlu Ketho ve Muşmula oğlu Üstüyan ve Kızanlıklı Kiho ve Otlukköylü Tenco ve Yanyalı Yanco ve Yılko …? ve Restonko? oğlu Yorgi ve İlyanider? ve Tencora? ve Deslar ve Gökoğlu Meso ve Gökoğlu Cirno ve Şoşon Üstüyan ve Debbâğ oğlu Raşko ve Üstüyan oğlu Mihal ve Kaspar oğlu Yuvan ve Tepedenli Todori ve Rado oğlu Velko ve Karamoskov oğlu Doyco nâm zimmîler meclis-i şer‘-i münîrde kasablar kethüdâsı el-Hâc Hasan Ağa b. el-Hâc Osman muvâcehesinde kasab ustalarından el-Hâc İbrahim Ağa ve sâir mazbûtü’l-esâmî Müslimîn hâzır oldukları hâlde bize ve gāibûn ani’l-meclis Sâyeli Ârif Ağa ve Arnabud Yakub Ağa ve Koca Mustafa nâm Müslimîn ile Büyük Osko ve Küçük Osko ve diğer Üstüyan [**67b**] ve Neşo ve Edirneli Kanco ve Naydan Çorbacı nâm zimmîler Rumeli cânibinden memâlik-i mezkûreden celb ve Âsitâne-i aliyyeye sevk ve tesyîr eylediğimiz ber-mûceb-i defter-i müfredât cem‘an altmış üç bin dokuz yüz yirmi re’s ağnâmımızın hâlâ hâssa kassabbaşısı dergâh-ı âlî kapıcıbaşılarından es-Seyyid el-Hâc Mustafa Ağa’nın inzımâm-ı re’y ve ma‘rifetiyle lühûmunun beher vakıyyesini otuz yedişer paraya ve yapağısını erkeğin ağnâm sakatlarını kırkar paraya ve yapağısız mâriye ağnâm sakatlarını otuz beşer paraya kassabân esnâfına tevzî‘a ve ağnâm-ı mezkûremizin mikdâr ve fiyatını mübeyyin yaftalarını hîn-i tevzî‘lerinde kırk bir gün mürûrunda bize teslîme kethüdâ-yı merkūm ve ağnâm-ı mezkûre lühûmunun beher vakıyyesini narh-ı cârî üzere kırkar paraya ibâdullâha beye ve semenleri olan akçelerini seksen bir gün tamamında edâya esnâf-ı merkūmûn ta‘ahhüd ve tarafeynden her birimiz âharın ta‘ahhüdünü kabûl eyledik deyü ikrâr ve tasdîkleri İstanbul Mahkemesi’nden huzûr-ı âlîlerine i‘lâm olundu.

Fî 29 Ş sene [12]37

329 [67b-1] Havâss-ı Refîa kazâsına bağlı Büyükçekmece ve Küçükçekmece'deki çiftliklerden getirilen kuzuların kasap esnafına dağıtımı

Kasab

Ma'rûz-ı dâ'î [-i devlet-i aliyyeleridir ki]

Havâss-ı Refî'a kazâsına muzâfe Çekmece-i kebîr ve sagīr kazalarında vâki' ashâb-ı çiftlikândan mandıra ve ağıl ve ağnâm ashâbı mazbûtü'l-esâmî Müslimîn ve re'âyâ ve Çifçibaşıları Halil Ağa nâm kimesneler meclis-i şer'-i enverde hâlâ hâssa kasabbaşısı dergâh-ı âlî kapıcıbaşılarından es-Seyyid el-Hâc Mustafa Ağa hâzır olduğu hâlde kasablar kethüdâsı el-Hâc Hasan Ağa b. el-Hâc Osman muvâcehesinde kasab ustalarından kezâlik mazbûtü'l-esâmî Müslimîn hâzır oldukları hâlde işbu târih-i i'lâm şehrinin on üçüncü Pazar gününe tesadüf eden işbu sene-i mübâreke rûz-ı hızırında dahi de'b-i kadîm üzere zebh ve ibâdullâha bey' içün bundan mukaddemce yedlerimizde mevcûd kuzuları ketm etmeyüp tamamen kassabâna vermek üzere bâ-i'lâm-ı şer'î ve bâ-takrîr ta'ahhüd edüp mûcebince fermân-ı âlî dahi şeref-bahş-ı sahife-i sudûr olup hâlâ Çekmece-i kebîr kazâsından beş bin dört yüz re's ve Çekmece-i sagīr kazâsından beş bin dokuz yüz yirmi re's ki hâlâ yedlerimizde mevcûd olup vech-i meşrûh üzere sevk ve tesyîre müte'ahhid olduklarımız cem'an on bir bin üç yüz yirmi re's kuzularımızın lühûmunun ağa-yı mûmâ-ileyhin inzımâm-ı re'y ve ma'rifetiyle beher vakıyyesini otuz dörder paraya kassabâna ve kassabân dahi ikişer para zammıyla ibâdullâha otuz altışar paraya bey'e ve esmânı esnâf-ı mezkûre bize bilâ-cevr edâya tarafeynden her birimiz ta'ahhüd eyledik deyü ikrâr ve tasdîkleri İstanbul Mahkemesi'nden huzûr [-ı âlîlerine i'lâm olundu.]

Fî 8 Ş sene [12]37

330 [67b-2] Rumeli'den İstanbul'a getirilen koyunların kasap esnafına dağıtımı

Kasab

Ma'rûz[-ı dâ'î-i devlet-i aliyyeleridir ki]

Vilâyet-i Rumeli'nde vâki' Bosna ve Samako câniblerinden Âsitâne-i aliyyeye bervech-i âtî kıvırcık ağnâmı celb eden Rumeli celebânından Arnavud Mehmed Sipâhî ve Karaca karyeli Murad Ağa ve Kara Yunus ve Seydî ve İshak ve Ali Kethüdâ ve Ekmekçi Tahir ve Rakkalı Edhem ve Rakkalı Mahmud ve Ekmekçi Zeynel ve diğer Zeynel ve Arnavud Ömer Ağa ve Rakkalı Molla Fettâh ve Sipâhî ve diğer Tahir ve Genc Osman Ağa ve Zübeyr ve Üsküblü İsmail ve Bekir Ağa tâbi'-i Pehlivan Ağa ve diğer Murad Ağa ve Bayram nâm Müslimîn ile re'âyâdan Avratalanlı Niço ve Raşko ve Dobriçeli Dimitri ve Avratalanlı Koviçe ve Desiko oğlu Naydan ve

Miçokehya ve Avratalanlı Binoğlu Vanko ve Tetavanlı Todori ve Avratalanlı Ganco ve Edirneli Mihal ve Avratalanlı Niço ve Çalık Velko ve Küçük Velko nâm zimmîler meclis-i şer‘-i münîrde hâlâ kasablar kethüdâsı el-Hâc Hasan Ağa b. el-Hâc Osman muvâcehesinde Yedikule kasab ustalarından es-Seyyid Hasan Efendi b. Mehmed ve Eğrikapu kasab ustalarından es-Seyyid Osman Ağa b. Ömer ve Mehmed Efendi b. İbrahim hâzır oldukları hâlde bizim bu def‘a Rumeli cânibinden zikr olunan Bosna ve Samako câniblerinden celb ve Âsitâne-i aliyye[ye] sevk ve tesyîr eylediğimiz ber-mûceb-i defter-i müfredât cem‘an kırk bin dokuz yüz kırk re’s kıvırcık ağnâmımızın hâlâ hâssa kasabbaşısı dergâh-ı âlî kapıcıbaşılarından es-Seyyid el-Hâc Mustafa Ağa’nın inzımâm-ı re’y ve ma‘rifetiyle lühûmunun beher vakıyyesini otuz yedişer paraya ve Yapağılı erkek ağnâm sakatlarını kırkar paraya ve mârye ağnâm sakatlarını otuz beşer paraya kassabân esnâfına tevzî‘ ve ağnâm-ı mezkûrun mikdâr ve fiyatını mübeyyin yaftalarını hîn-i tevzî‘den kırk bir gün mürûrunda bize teslîme kethüdâ-yı merkūm ve lühûmunun beher vakıyyesini narh-ı cârîsi üzere kırkar paraya ibâdullâha bey‘e ve semenleri olan akçelerini vakt-i tevzî‘den altmış beş gün tamamında edâya esnâf-ı hâzirûn-ı mezbûrûn ve sâirleri müte‘ahhid ve tarafeynden her birimiz âharın ta‘ahhüdünü kabûl eyledik deyü ikrâr ve tasdîkleri İstanbul Mahkemesi’nden huzûr [-ı âlîlerine i‘lâm olundu.]

Fî 28 B sene [12]37

331 [67b-3] Anbar-ı âmireden habbâzan esnafına dağıtılacak olan buğdayın cins ve fiyatının belirlenmesi

Hınta i‘lâmı

Ma‘rûz[-ı dâ‘î-i devlet-i aliyyeleridir ki]

Sa‘âdetlü defterdâr efendi bendelerinin işbu telhîsi mûcebince şehr-i Ramazani’l-mübâreğin yirmi sekizinci gününden i‘tibâriyle mîrî anbarları mevcûdundan bâ-fermân-ı âlî habbâzâna tevzî‘ ve i‘tâ olunan otuz bin keyl zahâyirin on beş bin keyli Akdeniz ve yedi bin beş yüz keyli Rusya hıntaları olup beher keyli yüz altmış ikişer paraya ve yedi bin beş yüz keyli kokoroz olup beher keyli yüz ellişer paraya olmağla zahâyir-i mezkûrenin ecnâs ve fiyatı minvâl-i muharrer üzere idüğü ihbâr olunduğu imtisâlen li’l-emri’l-âlî huzûr-ı âlîlerine i‘lâm olundu.

Fî 7 L sene [1]237

332 [68a-1] Anbar-ı âmireden habbâzan esnafına dağıtılacak olan buğdayın cins ve fiyatının belirlenmesi

Ma‘rûz[-ı dâ‘î-i devlet-i aliyyeleridir ki]

İşbu telhîs mûcebince bu def‘a dahi mîrî anbarları mevcûdundan bâ-fermân-ı âlî habbâzâna tevzî‘ ve i‘tâ buyrulan otuz bin keyl zahâyirin yirmi iki bin beş yüz keyli

Akdeniz hıntası olup beher keyli yüz altmış ikişer paraya ve yedi bin beş yüz keyli kokoroz olup beher keyli yüz ellişer paraya olmağla zahâyir-i merkūmenin ecnâs ve fiyatı minvâl-i muharrer üzere idüğü ihbâr [olunduğu] imtisâlen li'l-emri'l-âlî İstanbul Mahkemesi'nden huzûr-ı âlîlerine i'lâm olundu.

Fî 12 L sene 1237

333 [68a-2] Ayazzâde Seyyid Ahmed Ağa'nın malik olduğu oda gediğini Acı Markar v. Delot'a sattığı

Oda gediği mübâya'asıdır

Ma'rûz[-ı dâ'î-i devlet-i aliyyeleridir ki]

Şam-ı şerîf tüccârından Ayazzâde es-Seyyid Ahmed Ağa b. Mehmed Şâkir nâm kimesne meclis-i şer'-i münîrde İstanbul'da Nuruosmaniye Câmi'-i şerîfi kurbünde vâki' Yağcı Hanı odabaşısı Acı Markar v. Delot nâm zimmî muvâcehesinde mahmiye-i mezbûrede zikr olunan Nuruosmaniye Câmi'-i şerîfi kurbünde kâin defterdâr-ı esbak merhûm Abdüsselam Efendi Vakfı müsakkafâtından yağcı gılâfı demekle ma'rûf ma'lûmü'l-hudûd bir bâb kârgîr hanın tabaka-i ulyâsında Sofcular Hanı cânibinde vâki' köşeye muttasıl kadîmi şehriye altı guruş kirâlı bir bâb oda derûnunda mevcûde gedik tâ'bir olunur akd-i âti'z-zikrin sudûruna değin bir kıt'a sûret mantûkunca yedinde emvâlim olan âlât-ı lâzıme-i ma'lûmeyi tarafeynden bi'l-îcâb ve'l-kabûl bâtten ve sahîhan bi-safkatin vâhidetin iki bin guruş semen-i makbûza mesfûr Acı Markar zimmîye bey' ve temlîk ve teslîm eylediğimde ol dahi yedimden iştirâ ve temellük ve tesellüm ve kabz ve kabûl edüp mebî'-i mezkûrun tağrîr ve gabnine müte'allika âmme-i da'vâdan tarafeynden her birimiz âharın zimmetini ibara-i âmm-ı sahîh-i şer'î ile kabûlü hâvî ibrâ ve iskāt dahi etmemizle fîmâ ba'd zikr olunan oda gediği tâ'bir olunur âlât-ı lâzıme-i ma'lûme mersûm Acı Markar zimmînin mâl-ı müşterâsı ve hakk-ı sırfı olup benim kat'â alâka ve medhalim kalmamışdır deyü ba'de'l-ikrâr ve't-tasdîk zikr olunan oda gediğinin kayd-ı evveli bâyi'-i mezbûr Ayazzâde es-Seyyid Ahmed Ağa üzerinden ref' ve terkīn ve atîk sûreti kaleminde battâlda hıfz olunup müşteri-i mesfûr Acı Markar ismine kayd ile yedine sûret i'tâsı bâbında istid'â-yı inâyet eyledikleri İstanbul Mahkemesi'nden huzûr-ı âlîlerine i'lâm olundu.

Fî 10 L sene 1237

334 [68a-3] Rum milletinden Mariko'nun Müslüman olduğu ve Emine ismini aldığı

Mariko Nasrâniyenin İslâm i'lâmı

Ma'rûz-ı dâ'î [-i devlet-i aliyyeleridir ki]

Mahrûse-i Galata'ya muzâfe Beyoğlu nâm mahalde Hüseyin Ağa Mahallesi sâkinelerinden ve Rum tâifesi nisvânından şahsı mu'arrefe Mariko nâm Nasrâniye İstanbul mahkemesinde meclis-i şer'-i enverde bi't-tav' ve'r-rızâ cemî' edyân-ı bâtıladan teberrî ve ityân-ı kelimeteyn-i şehâdeteyn ve dîn-i İslâm'ı kabûl edüp şeref-i İslâmla müşerrefe olmağın talebiyle Emine tesmiye olunduğu mahkeme-i mezbûreden huzûr-ı âlîlerine i'lâm olundu. El-emru li-men lehü'l-emr.

Fî 15 L sene 1237

335 [68a-4] Halebli Anton Celitir ile Halebli Hana v. Haçok'un alacak davsında sulh oldukları

İki bin guruş üzerine sulh mâ'adâsı olan 8.000 guruş ibrâ

Ma'rûz-ı dâ'î [-i devlet-i aliyyeleridir ki]

İşbu arzuhâl hâmişinde muharrer bin iki yüz otuz üç senesi Şa'bâni'l-mu'azzamının yirmi ikinci günü târihiyle müverrah ve ol târihde Rumeli kazaskeri olan merhûm Ahmed Kâmilî Efendi'nin hatmiyle mahtûm bir kıt'a i'lâm-ı şer'î derûnunda mastûrü'l-ism olup bundan akdem hâlik olan Sarraf Diyârbekirlı Mıgırdıç v. Manok zimmînin verâseti zevcesi Penbe bt. Atam Nasrâniye ile sulbî sagīr oğlu İstefan ve kebîr oğlu Oseb zimmîye münhasıra ba'dehû zevce-i mersûme Penbe Nasrâniye dahi hâlike olmağla verâseti sadri oğulları sagīr-i mersûm İstefan ile mersûm Oseb zimmîye ba'de'l-inhisâr hâlâ mesfûr Oseb zimmî asâleten ve sagīr-i mersûm İstefan zimmî dahi âkil ve bâliğ ve hâlâ kebîr olup yedinde olan bin iki yüz otuz dört senesi şehr-i Ramazani'l-mübâreğinin yirminci günü târihiyle muvarraha ve ol târihde mahrûse-i Galata kādısı fazîletlü Benlizâde Mehmed Sâbit Efendi'nin imzâ ve hatmini hâviye bir kıt'a hüccet-i şer'iyye nâtıka olduğu üzere isbât-ı rüşd eylediği bi't-tasâduk zâhir oldukdan sonra kezâlik asâleten İstanbul mahkemesinde meclis-i şer'-i enverde derûn-ı i'lâm-ı mezkûrda mersûmü'l-ism Halebli Anton Celitir v. Hanna v. Atam nâm zimmî tarafından husûs-ı âtîde tasdîke vekîli olduğu Petrak v. Yoseb Mardiros ve Bedros v. Nasri nâm zimmîler şehâdetleriyle ber-nehc-i şer'î sâbit olan Halebli Hanna v. Haçok nâm zimmî muvâcehesinde mûrisimiz babamız hâlik-i evvel-i mersûm Mıgırdıç zimmînin müvekkil-i mersûm Halebli Anton Celitir zimmî zimmetinde cihet-i karz-ı şer'îden alacak hakkı olup kable'l-ahz hâlik oldukda bize mevrûs mârru'z--zikr i'lâm-ı şer'î mantûkunca mahkûmunbih hakkımız olan on bin guruşdan müvekkil-i mesfûr Anton Celitir zimmî ile bâ-vesâtet-i muslihîn yedinden ahz ü kabz eylediğimiz iki bin guruş üzerine ba'de akdi'l-musâlaha ve'l-kabûl mâ'adâsı olan sekiz bin guruşa ve işbu târih-i i'lâma gelince sâir cemî' hukūk-ı şer'iyyeye müte'allika âmme-i de'âvî ve mutâlebât ve kâffe-i eymân ve muhâsemâtdan şürût-ı müfsideden ârî ibrâ-i âmm-ı sahîh-i şer'î ile her birimiz âharın zimmetini kabûlü hâvî bi'l-verâse ve bi'l-asâle ibrâ ve iskāt etmemizle

fîmâ ba‘d her birimiz âhar zimmetinde hukūk-ı şer‘iyyeden bir akçe ve bir habbe ve bir nesne hakkı kalmayup eğer mûrisimiz hâlik-i evvel-i mersûm ile hâlike-i sâniye-i mersûmeye vâris-i âhar olmak üzere kimesne zuhûruyla sulh-i mezkûru mücîz olmayup mebağ-ı merkūm içün müvekkil-i mesfûr Halebli Anton Celitir zimmîden hükm-i hâkimi’ş-şer‘le [**68b**] nesne ahz ederse mikdâr-ı me’hûzunun nısfına kabûlü hâvî biz bi’l-verâse ma‘an kefîl bi’l-mâl ve dâminleriz deyü her birinin bi’l-verâse ikrâr u i‘tirâflarını vekîl-i mesfûr Halebli Hanna zimmî bi’l-vekâle tasdîk eylediği mahkeme-i merkūmeden huzûr [-ı âlîlerine i‘lâm olundu.]

Fî 12 L sene [12]37

336 [68b-1] Nomi v. Mike ile Nemçeli Salom v. Menaş’ın şal semeninden birbirlerinin zimmetlerini ibrâ ettikleri

Yof tâ‘bir olunur çuka semeninden ve şal semeninden birbirlerine ibrâ

Ma‘rûz-ı dâ‘î [-i devlet-i aliyyeleridir ki]

Sâhib-i arzuhâl hazırcı çukacı Nomi v. Mike nâm zimmî İstanbul mahkemesinde meclis-i şer‘-i hatîrde derûn-ı arzuhâlde mastûrü’l-ism Nemçeli Salom v. Menaş nâm Yahûdi muvâcehesinde tercümânı Eklesli tarafından Kapıoğlanı Rafail hâzır olduğu hâlde işbu târih-i i‘lâm senesi duhûl eden Martın ibtidasından İstanbul’da bodrum hanında vâki‘ odamda mâlımdan altmış beş zirâ‘ yof tâ‘bir olunur bârûti çukamı bir zirâ‘ını yirmi beş guruşdan cem‘an bin üç yüz guruşa mesfûr Salom Yahûdi’ye bey‘ ve teslîm ol dahi yedimden iştirâ ve kabz edüp ol vechile meblağ-ı mezkûr bin üç yüz guruş mesfûr Salom Yahûdi zimmetinde alacak hakkım olmağla meblağ-ı mezbûru mesfûr Salom Yahûdi’den taleb ederim deyü da‘vâ eylediğimde mesfûr Salom Yahûdi dahi cevâbında külliyen inkârından mâ‘adâ benim dahi târih-i İseviyenin bin sekiz yüz on iki senesi Haziranının on birinci günü ile müverrah Rûmiyyü’l-imlâ yedimde olan bir kıt‘a temessük mantûkunca cihet-i karz-ı şer‘îden beş yüz guruş ve hâric ez temessük yine cihet-i karzdan yedi yüz yedi guruş on para ve mâlımdan bey‘ ve teslîm eylediğim bir aded şal semeninden dört yüz yetmiş altı buçuk guruş ki cem‘an senin zimmetinde bin altı yüz seksen üç buçuk guruş on para alacak hakkım olmağla taleb ederim deyü benden eylediği da‘vâsından ben ancak temessük-ı merkūm ile karzdan zimmetimde müdde‘î-i mesfûra meblağ-ı mezbûr beş yüz guruş deynim olduğunu ikrâr ve ziyâde bin yüz seksen üç buçuk guruş on para müdde‘âsını külliyen inkâr eylediğimde her birimiz âharın münkir olduğu müdde‘âsını isbât sûretinde iken ben zikr olunan bin üç yüz guruş müdde‘âmdan bâ-vesâtet-i muslihîn mesfûr Salom Yahûdi ile an inkâr beş yüz guruş üzerine ba‘de akdi’l-musâlaha ve’l-kabûl bedel-i sulh-i merkūm beş yüz guruşu mesfûr Salom Yahûdi ber-vech-i muharrer zimmetinde alacak hakkı olup ikrâr eylediğim meblağ-ı mezbûr beş yüz guruşa takās ve mahsûb eylediğinde ve

dahi mukāssa ve kabûl edüp ba'de'l-yevm ziyâde müdde'âm olan sekiz yüz guruşa ve işbu târih-i i'lâma gelince sâir cemî' hukūk-ı şer'iyyeye müte'allika mutlaka âmme-i de'âvî ve kâffe-i eymân ve muhâsamâtdan şürût-ı müfsideden ârî ibrâ-i âmm-ı sahîh-i şer'î ile mesfûr Salom Yahûdi'nin zimmetini ibrâ ve iskāt eylediğimde ol dahi benden ziyâde müdde'âsı olan karz ve şal semeninden cem'an meblağ-ı mezbûr bin yüz seksen üç buçuk guruş ve on paraya ve kezâlik işbu târih-i i'lâma gelince sâir cemî' hukūk-ı şer'iyyeye müte'allika âmme-i de'âvî ve kâffe-i eymân ve muhâsamâtdan şürût-ı müfsideden ârî ibrâ-i âmm-ı sahîh-i şer'î ile benim zimmetimi ibrâ ve iskāt ve her birimiz ber-minvâl-i muharrer âharın ibrâsını kabûl ve bu vechile külliyen kat'-ı nizâ' ve ref'-i husûmet eyledik deyü ikrâr ve tasdîkleri tescîl ve mahkeme-i merkūmeden huzûr [-ı âlîlerine i'lâm olundu.]

Fî 13 L sene [12]37

337 [68b-2] Seyyid Abdullah Efendi b. Mustafa ile Şerîfe Hasene Hanım'ın çiftlik eşyası davasında birbirlerinin zimmetlerini ibrâ ettikleri

Selânik'de Topçular demekle meşhûr çiftlik eşyasından 27.500 guruş ibrâsı

Ma'rûz[-ı dâ'î-i devlet-i aliyyeleridir ki]

Bâ-işâret-i aliyye hazret-i Şeyhülislâmî sâdır olan fermân-ı âlişâna imtisâlen bâ-pâye-i İstanbul sâbıkā Edirne kādısı olup bundan akdem irtihâl-i dâr-ı bekā eden es-Seyyid Süleyman Beyefendi'nin sulbiye-i kerîme-i muhteremeleri ve hasran vâriseleri sâhibe-i arzuhâl Şerîfe Hasene Hanım tarafından zikri âtî meblağı taleb ve da'vâ ve sulh ve ibrâya ve bedel-i sulhü ahz ü kabz ve kendüye teslîme vekîl-i müseccel-i şer'îsi Hamdullah Efendi b. Ahmed nâm kimesne meclis-i şer'-i münîrde mevâlî-i izâmdan sâbıkā Yenişehr-i Fener kādısı olup hâlâ mahrûse-i Selânik'de me'zûnen bi'l-iftâ olan derûn-ı arzuhâlde mastûrü'l-ism fazîletlü es-Seyyid Abdullah Efendi b. el-Merhûm Mustafa Efendi tarafından kezâlik ber-vech-i âtî da'vâ ve husûmete ve lede'l-iktizâ sulh ve ibrâya vekîl olduğu mahrûse-i mezbûre ahâlîsinden bu esnâda Âsitâne-i aliyyeye gelen Ali Molla b. Mehmed ve İbrahim b. Hasan nâm kimesneler şehâdetleriyle mahzar-ı hasm-ı câhid-i şer'îde ber-nehc-i şer'î sâbit ve sübût-ı vekâletine hükm-i şer'î lâhık olan Hasan Efendi b. Abdülkerim Efendi nâm kimesne mahzarında müvekkilem mûmâ-ileyhimânın pederi merhûm-ı mûmâ-ileyh Süleyman Beyefendi hayâtında ba-hüccet-i şer'iyye otuz beş bin guruş iştirâ ve tefevvüz edüp ba'dehû birkaç sene müddetde senevî dokuzar ve onar kîse akçeye âhara îcâr eylediği mahrûse-i Selânik kazâsında vâki' Topçular çiftliği demekle meşhûr mâlik ve mutasarrıf olduğu ma'lûmü'l-hudûd bir kıt'a çiftliğini bin iki yüz yirmi iki ve yirmi üç ve yirmi dört senelerinde idâresi husûsunu emâneten müvekkil-i mûmâ-ileyh Seyyid Abdullah Efendi'ye ihâle ve hâsılâtını kabza tarafından tevkîl eylediğinde müvekkil-i mûmâ-ileyh dahi vekâlet-i

mezkûreyi kabûl ve üç sene müddetde mütevâliyeten çiftlik-i mezkûru zabt ve idâre ve hâsıl olan hubûbâtından me'kûlât ve ber-mu'tâd mahall-i ma'lûmelere verdikleri ihrâc olunduktan sonra âhara bey' eyledikleri fazla hubûbât ve fuzû'ât esmânıyla koru ve mer'a ve yaylak ve kışlak icâratından müvekkil-i efendi-i mûmâ-ileyhin yirmi iki senesinde makbûzu olan üç bin yedi yüz on bir guruş otuz yedi para ve yirmi üç senesinde makbûzu olan altı bin dokuz yüz yetmiş guruş altı para ve yirmi dört senesinde makbûzu olan bin yirmi beş guruş otuz para ki cem'an sinîn-i mezkûrede makbûzu olan on bir bin yedi yüz sekiz guruş otuz üç paranın dört bin dokuz yüz yirmi bir guruş bir parasını merhûm-ı mûmâ-ileyhin hayâtında icâretiyle çiftlik-i mezkûr levâzımâtına sarf edüp bâkīsi olan altı bin yedi yüz seksen yedi guruş otuz iki paranın dahi altı yüz yetmiş bir guruş on altı parasını merhûm-ı mûmâ-ileyhe hayâtında irsâl ve teslîm ol dahi kabz edüp ve mâ'adâ altı bin yüz on altı [**69a**] guruş on altı parayı kendi umûruna sarfla istihlâk etmekle meblağ-ı mezkûr altı bin yüz on altı guruş on altı parayı kable'l-ahz ve'l-istîfâ mûmâ-ileyh es-Seyyid Süleyman Beyefendi fevt ve meblağ-ı bâkī-i mezkûr kerîmesi müvekkile-i mûmâ-ileyhâya mevrûs olmağla meblağ-ı bâkī-i mezkûr altı bin yüz on altı guruş on altı parayı müvekkil-i efendi-i mûmâ-ileyhe izâfetle vekîl-i mezbûrdan müvekkile-i mûmâ-ileyha için bi'l-vekâle taleb ederim deyü da'vâ eylediğimde ol dahi cevâbında müvekkilim efendi-i mûmâ-ileyh meblağ-ı bâkī-i mezkûru dahi ber-mûceb-i defter-i müfredât gerek çiftlik-i mezkûrun iktizâ eden levâzımına sarf ve gerek karz-ı çift tâ'bir olunur ba'zı re'âyâya ikrâz etmişdi deyip ol vechile beynimizde ba'de vukū'ı'l-münâza'a muslihûn tavassutuyla beynimiz tevfîk olunup vekîl-i mezbûr Hasan Efendi müvekkili mûmâ-ileyh es-Seyyid Abdullah Efendi'nin mâlından olarak bi-tarîkı's-sulh işbu meclis-i şer'de iki bin yedi yüz elli guruş müvekkilem mûmâ-ileyha Şerîfe Hasene Hanım için bana def' ve teslîm ben dahi yedinden bi'l-vekâle ahz ü kabz ve müvekkilem mûmâ-ileyhânın umûruna sarfla istihlâk edüp ziyâdesi olan üç bin üç yüz altmış altı guruş on altı para mutâlebesine ve bi'l-cümle zikr olunan husûslara ve meblağ-ı müstehlek-i merkūma ve işbu târih-i i'lâma gelince sâir beynimizde cereyân eden cemî' hukūk-ı şer'iyyeye müte'allika âmme-i de'âvî ve mutâlebâtdan tarafeynden her birimiz müvekkilân-ı mûmâ-ileyhimâya izâfetle âharın zimmetini ibrâ-i âmm-ı sahîh-i şer'î ile bi'l-vekâle ibrâ ve iskât her birimiz ber-vech-i muharrer müvekkilân-ı mûmâ-ileyhimâya izâfetle âharın ibrâsını kabûl eyledik deyü mukırr-ı vekîl-i mezbûr Hamdullah Efendi'nin bi'l-cümle takrîr-i meşrûhunu vekîl-i merkūm Hasan Efendi bi'l-vekâle tasdîk ve ber-vech-i meşrûh kabûlü hâvî ibrâ eylediğini tâyi'an ve kat'iyyen ikrâr u i'tirâf edüp bu vechile külliyen kat'-ı münâza'a eyledikleri İstanbul Mahkemesi'nden huzûr-ı âlîlerine i'lâm olundu.

Fî 8 L sene 1237

338 [69a-1] Evkanlızâde Mustafa Paşa'nın kızı Hafîze Hanım'ın vakfiyesinin Küçük Evkaf Muhâsebesi kalemine kaydedilmesi gerektiği

İhticâca sâlih

Maʿrûz[-ı dâʿî-i devlet-i aliyyeleridir ki]

Derûn-ı arzuhâlde tahrîr ve beyân olunduğu üzere müteveffâ Cebbârzâde hali[l]esi olan sâhibetü'l-hayrât Evkanlızâde Mustafa Paşa kerimesi Hâce Hafîze Hanım'ın cihât-ı müteʿaddideye vakf eylediği nukūdunun işbu bin iki yüz otuz yedi senesi Recebi'l-ferdinin onuncu günü târihiyle muvarraha ve hâlâ Dârü'l-hilâfeti'l-aliyyede askerî kassâmı olan müderrisîn-i kirâm-ı zevi'l-ihtirâmdan Mollacıkzâde Mehmed Raif Efendi'nin imzâ ve hatmini hâviye bir kıtʿa vakfiyesine nazar ve mütâlaʿa olundukta vakfiye-i merkūmenin sak ve sebki şerʿ-i şerîfe mutâbık ihticâca sâlih ve kayda lâyık olmağın istidʿâ olunduğu üzere bi-ibâretihâ Küçük Evkāf Muhâsebesi kalemine kayd ve yedlerinde ibkā ve tevliyet-i berât-ı şerîf-i âlîşânı iʿtâ buyrulmak bâbında fermân-ı âlîleri kayd ve re'y-i sâmîlerine menût eylediği imtisâlen li'l-emri'l-âlî İstanbul Mahkemesi'nden huzûr-ı âlîlerine iʿlâm olundu.

Fî 17 L sene 1237

339 [69a-2] Akdağ kazasının Akviran köyündeki Kılıç Abdal Zâviyesi zaviyedarlığının Ebûbekir'e tevcihi

Akviran karyesinde muktezî iʿlâmı

Maʿrûz[-ı dâʿî-i devlet-i aliyyeleridir ki]

İşbu arzuhâl ve derkenârlara nazar olundukta Akdağ'a tâbiʿ Akviran karyesinde vâkiʿ Kılıç Abdal Zâviyesi vakfının vazîfe-i muʿayyene ile zâviyedârlığına evlâd-ı vakıfdan Osman Halîfe mutasarrıf iken fevt oldu deyü bin iki yüz otuz altı senesi Şevvâlinin on üçüncü günü bâ-arzuhâl evlâd-ı vâkıfdan olup nevbet-i tasarruf kendinin ise şartıyla bilâ-veled mahlûlünden es-Seyyid eş-Şeyh Mehmed Halîfe an-evlâd-ı vâkıfa tevcîh olunup berât-ı âlîşân verilmiş idüğü derkenârdan müstebân olup lâkin merkūm Osman Halîfe işbu bin iki yüz otuz yedi senesi Ramazani'l-mübârekinin yedinci günü fevt olup sulbî kebîr oğulları sâhib-i arzuhâl Ebûbekir ve Ali el-yevm mevcûdlar iken sene-i sâbıkāda hilâf-ı inhâya mebnî bilâ-veled mahlûlünden merkūm es-Seyyid eş-Şeyh Mehmed Halîfe'ye zâviye-i merkūme tevcîh olundukta merkūm Osman Halîfe hayâtında olup fevt olmuş dahi olsa mezbûrân Ebûbekir ve Ali sulbî oğulları ve hâlâ mevcûdlar idüğünü vilâyetlüsinden es-Seyyid Mehmed Fazıl Efendi b. Ebûbekir ve Mehmed Ağa b. Mustafa nâm mevsûku'l-kelîm kimesneler ile sâir mazbûtü'l-esâmî Müslimîn meclis-i şerʿde

alâ-tarîkı'ş-şehâde haber vermeleriyle alâ-mûceb-i ihbârihim muktezî derkenârında zikr olunduğu üzere bu makūle zâviyedârlık evlâda verilegelen cihâtdan olup mezbûr es-Seyyid eş-Şeyh Mehmed Halîfe mukaddem târih ile hilâf-ı inhâya mebnî bilâ-veled mahlûlünden kendüye tevcîh ettirmiş ise de zâviye-i merkūme müteveffâ-i mezbûrun mahlûlünden ve hilâf-ı inhâ ile mukaddemâ üzerine tevcîh ettiren merkūm es-Seyyid eş-Şeyh Mehmed'in def'inden oğulları sâhib-i arzuhâl Ebûbekir ve Ali'ye iştirâken tevcîhi iktizâ ettikden sonra mezbûr Ali zâviyedârlık-ı mezbûrun nısfından rızâsıyla meclis-i şer'de keff-i yed ve müstakillen karındaşı mezbûr Ebûbekir'e tevcîhini istid'â etmeğin bu sûretle zâviyedârlık-ı merkūm müteveffâ-i mezbûr Osman Halîfe'nin mahlûlünden ve mukaddemâ hilâf-ı inhâ ile üzerine tevcîh ettiren mezbûr es-Seyyid eş-Şeyh Mehmed Halîfe'nin ref'inden ve mezbûr Ali'nin ber-vech-i muharrer keff-i yedinden müteveffâ-i mezbûrun âhar oğlu sâhib-i arzuhâl merkūm Ebûbekir'e müstakillen tevcîh ve yedine berât-ı şerîf-i âlîşân sadaka ve ihsân buyrulmak bâbında fermân-ı âlîleri sudûru re'y-i sâmîlerine menût idüğü imtisâlen li'l-emri'l-âlî İstanbul Mahkemesi'nden huzûr-ı âlîlerine i'lâm olundu.

Fî 17 L sene 1237

340 [69a-3] Selim Ağa b. Abdullah'ın, mâlik olduğu canbaz ahırını eşi Hâce Nimetullah Hatun'a sattığı

Canbâz ahırı başmuhâsebeye kayd

Ma'rûz[-ı dâ'î-i devlet-i aliyyeleridir ki]

Ayasofya-i kebîr evkāfından mahmiye-i İstanbul'da Atpazarı'nda Yukarıpazar nâm mahalde keçeciler civârında vâki' Abdüllatif ve el-Hâc Yusuf ahırları beynlerinde kâin bir bâb Canbâz ahırı derûnunda mevcûde başmuhâsebe kaleminde mukayyed beyne'l-esnâf gedik tâ'bir olunur on yular ve on takım köstek ve pâyend ve iki satl ve iki kaşağı ve on başlık ve on çul ve yirmi kebe belelme ve sâir âlât-ı lâzıme-i ma'lûmeye bir kıt'a sûret mantûkunca mâlik olan el-Hâc Selim Ağa b. Abdullah nâm kimesne bundan [akdem] vefât etmekle min-ciheti'l-velâ kendiyi i'tâk eden hasran vârisi Şavşatlızâde es-Seyyid Mehmed Salih b. Hüseyin bi'l-verâse [**69b**] meclis-i şer'-i münîrde hâlâ zevcesi Hâce Nimetullah Hatun bt. el-Hâc İbrahim tarafından husûs-ı âtîde tasdîka vekîl-i şer'îsi es-Seyyid el-Hâc İbrahim Edhem Ağa b. el-Hâc Eyüb muvâcehesinde zikr olunan Canbâz ahırı derûnunda bâlâda mezkûr gedik tâ'bir olunan âlât-ı lâzıme-i ma'lûme ber-vech-i muharrer min-ciheti'l-velâ hasran vârisi olduğum müteveffâ-i mezbûrun ile'l-vefât yedinde mâlı ve mülkü olup ba'de vefâtihi hasren bana mevrûs olmağla ol vechile akd-i âti'z-zikrin sudûruna değin yedimde mâl-ı mevrûsum olan gedik tâ'bir olunur âlât-ı lâzıme-i mezkûreyi tarafeynden bi'l-îcâb ve'l-kabûl bâtten ve sahîhan bi-safkatin vâhidetin iki bin beş yüz

guruşa zevcem müvekkile-i mezbûre Hâce Nimetullah Hatun'a bi'l-verâse bey‘ ve temlîk ve teslîm eylediğimde ol dahi yedimden iştirâ ve temellük ve tesellüm ve kabz ve kabûl edüp semeni olan meblağ-ı merkûm iki bin beş yüz guruş mutâlebesine müte‘allika âmme-i de‘âvî ve mutâlebâtdan zevcem müvekkile-i mezbûre Hâce Nimetullah Hatun'un zimmetini kabûlü hâvî ibrâ-i âmm-ı sahîh-i şer‘î ile bi'l-verâse ibrâ ve iskāt etmemle fîmâ ba‘d mârrü'l-beyân Canbaz ahırı derûnunda mevcûde gedik tâ‘bir olunan âlât-ı lâzıme-i merkûmede benim kat‘â alâka ve medhalim kalmayup zevcem müvekkile-i mezbûre Hâce Nimetullah Hatun'un emvâl-i müşterâtı ve hakk-ı sırfı olmuşdur deyü ba‘de'l-ikrâr ve't-tasdîk zikr olunan gedik âlâtının müteveffâ-i mezbûr el-Hâc Selim Ağa üzerinde olan kaydı ref‘ ve terkîn ve müşteriye-i müvekkile-i mezbûre Hâce Nimetullah Hatun ismine tasrîhan kayd ve atîk sûreti battalda hıfz ile yedine bir kıt‘a sûret i‘tâ buyrulmak iktizâ eylediği İstanbul Mahkemesi'nden huzûr [-ı âlîlerine i‘lâm olundu.]

Fî 19 L sene 1237

341 [69b-1] Gabril v. Avanes'in, malik olduğu kaymakçı gediğini Avanes v. Haçador'a sattığı

Kaymakçı gediği sûret i‘tâsı

Ma‘rûz[-ı dâ‘î-i devlet-i aliyyeleridir ki]

Zikri âtî bir bâb kaymakçı gediği âlâtına bir kıt‘a sûret ile mâlik olan Gabril v. Avanes nâm zimmî meclis-i şer‘-i hatîrde fincancılar kethüdâsı vekîli es-Seyyid Mustafa Ağa b. el-Hâc Ali ile Yiğitbaşısı Menteş v. Avram Yahûdi ve esnâfından Kegork v. Anton zimmî hâzır olduğu hâlde âlât-ı mezkûrenin sâhib-i evveli Avanes v. Haçador nam zimmî muvâcehesinde mahmiye-i İstanbul'da Sultan Bâyezid-i Velî Hân –aleyhi'r-rahmetü ve'l-gufrân- Câmi‘-i şerîfi kurbünde kolluk tahtında kâin ma‘lûmü'l-hudûd bir bâb fincancı dükkânı derûnunda mevcûde beyne'l-hiref gedik tâ‘bir olunur akd-i âti'z-zikrin sudûruna değin bir kıt‘a sûret mantûkunca müstakillen yedimde mâlım ve mülküm olan âlât-ı lâzıme-i ma‘lûmemi tarafeynden bi'l-îcâb ve'l-kabûl şürût-ı müfsideden ârî bâtten ve sahîhan bi-safkatin vâhidetin bin beş yüz guruş semen-i makbûza bey‘ ve temlîk ve teslîm eylediğimde ol dahi ber-minvâl-i muharrer iştirâ ve temellük ve tesellüm ve kabûl edüp mebî‘-i mezkûrun tağrîr ve gabnine müte‘allika âmme-i da‘vâdan tarafeynden her birimiz âharın zimmetini ibrâ-i âmm-ı sahîh-i şer‘î ile ibrâ ve iskāt dahi etmemizle fîmâ ba‘d zikr olunan âlât-ı lâzıme-i mezkûrede benim kat‘â alâka ve medhalim kalmayup kemâ-fi's-sâbık mersûm Avanes zimmînin mâl-ı müşterâsı [olmuşdur] deyü ba‘de'l-ikrâr ve't-tasdîk zikr olunan âlât-ı lâzıme-i mezkûrenin kaleminden mersûm Gabril zimmî üzerine olan kayd-ı atîki ref‘ ve terkîn ve yedimde olan sûreti battâlda hıfz ve sâhib-i evveli mersûm Avanes zimmî ismine tasrîhan kayd ile yedine müceddeden sûret i‘tâsı

bâbında istidʿâ-yı inâyet eyledikleri İstanbul Mahkemesi'nden huzûr-ı âlîlerine iʿlâm olundu.

Fî 19 L sene 1237

342 [69b-2] Süleyman b. Maʿkûl ve Mahmud Ağa'nın fesci esnaflığından çıkarıldıkları

Fesçi esnâfından ihrâc

Maʿrûz-ı dâʿî [-i devlet-i aliyyeleridir ki]

Mahmiye-i İstanbul'da kâin fesci esnâfının başihtiyârları Süleyman Ağa üzerine ihtiyârlarından Şaʿban Ağa ve Ahmed Ağa ve Ervay Salih Ağa ve el-Hâc Yahya ve Salih Ağa ve el-Hâc Salih Ağa ve mahrûse-i Galata fesciler başihtiyârları el-Hâc İsmail Ağa ve ihtiyârlarından Ömer Berik ve el-Hâc Mehmed Ağa ve diğer el-Hâc Yahya ve diğer Süleyman Ağa nâm kimesneler ile Âsitâne-i aliyye ve Galata fesci esnâfından elli neferden mütecâviz mazbûtü'l-esâmî kimesneler esnâf-ı merkūmenin hâlâ İstanbul Kethüdâsı Kasım Ağa ve hâlâ Galata [Kethüdâsı] Said b. Abdüsselam hâzır oldukları hâlde esnâf-ı merkūmeden sâbıkā Galata Kethüdâsı Mahmud Ağa ve esnâfından Süleyman b. Maʿkûl nâm kimesneler muvâcehelerinde mezbûr Mahmud Ağa bi'd-defaʿât esnâfımıza Galata kethüdâsı olup lâkin her bir defʿada kethüdâ olduğu müddetde kendi hâlinde olmayup esnâf-ı merkūmenin ihtilâli nizâmını mûcib efʿâli sebebiyle her birinde azl ve yerine âhar kethüdâ nasb olundukta esnâf-ı merkūmeden mezbûr Süleyman dahi ittibâʿ ederek her birinde birer takrîb kethüdâlık-ı merkūmu tahsîl ve esnâf-ı merkūmeye ırz ve nefsâniyet icrâsıyla hilâf-ı şerʿ-i şerîf ve mugāyir-i nizâm teʿaddî ve rencîde ile cümlemizi tağrîm ve tecrîme bâʿis olduğundan nâşî bundan akdem kethüdâlık-ı merkūmdan azl olunup yerine bi'l-cümle esnâfımızın marzî ve muhtârımız olan hâzır-ı mezbûr Said b. Abdüsselam taleb ve iltimâsımız ile kıbel-i şerʿden bâ-hüccet Galata kethüdâsı nasb ve taʿyîn olunup ve hâzır-ı kethüdâ-yı mezbûr Said b. Abdüsselam'ın ahvâl ve efʿâlinden cümlemiz hoşnûdlar iken kethüdâ-yı sâbık-ı mezbûr Mahmud Ağa kethüdâlık-ı merkūmu tahsîl içün el-yevm kendi hâlinde olmayup Galata fesci esnâfından beyne'l-esnâf dahi mezmûm olan hâlâ işbu meclis-i şerʿde hali bulunan Cuma ve Mahmud Mesud ve Süleyman ve el-Hâc Said ve Ömer ve Hüseyin ve Abdurrahman ve el-Hâc Mehmed ve Ahmed Ağa nâm müfsidleri merkūm Süleyman b. Maʿkûl'un tahrikiyle başına cemʿ [**70a**] ve esnâfımızın beynine şikāk ve fesâd ilkāsıyla kemâ-fi's-sâbık cümlemizin perîşaniyetimizi mûcib olur efʿâle tasaddî eylediğinden mâʿadâ mezbûrân Mahmud Ağa ve Süleyman b. Maʿkûl nâm kimesneler kendi hallerinde olmayup dâimâ tezvîr-i fesâdları zâhir olmağla fîmâ baʿd merkūm Mahmud Ağa ve mezbûr Süleyman b. Maʿkûl katʿan umûr-ı esnâfa müdâhale etmeyüp esnâfımızdan ihrâc olunmak cümlemizin matlûbumuzdur deyü bi'l-muvâcehe

her birinin sû-i hâllerini ihtiyâr ile teşekkî eylediklerinde mezbûrândan her biri ba'de'l-yevm kat'a umûr-ı esnâfa müdâhale etmemek üzere ba'de't-tenbîh esnâf-ı merkūmeden hurûclarını iltimâs eyledikleri İstanbul Mahkemesi'nden huzûr [-ı âlîlerine i'lâm olundu.]

Fî 19 L sene [12]37

343 [70a-1] Mihaliç voyvodası Ali Ağa b. Mustafa'nın, Salih Efendi b. Veliyüddin ve Tuzcu Hüseyin Ağa aleyhine açtığı buğday davasının henüz neticelenmediği

Mazbatadan derkenâr

Ma'rûz[-ı dâ'î-i devlet-i aliyyeleridir ki]

Derûn-ı arzuhâlde ismi mezkûr Mihaliç voyvodası el-Hâc Ali Ağa b. el-Hâc Mustafa nâm kimesne Çarşamba günü arz odasında huzûr-ı hazret-i Sadâret-penâhîde ma'kūd meclis-i şer'-i münîrde mahrûse-i Bursa ahâlîsinden sâhibey arzuhâl Debbâğ el-Hâc Salih Efendi b. Veliyüddin ve Tuzcu el-Hâc Hüseyin Ağa b. Osman nâm kimesne muvâcehelerinde bin iki yüz otuz altı senesi hılâlinde ben zikr olunan Mihaliç Voyvodası iken mahrûse-i mezbûrede vâki' Murâdiye levâzımı içün Mihaliç'den müretteb mahrûse-i Bursa keyli ile beş bin dokuz yüz on beş keyl hıntayı zikr olunan Mihaliç kazâsından mahrûse-i mezbûreye merkūmân Debbâğ el-Hâc Salih Efendi ve Tuzcu el-Hâc Hüseyin Ağa'ya irsâl eylediğimde zikr olunan hıntayı mahrûse-i mezbûrede sâkin imâret-i mezkûre mütevellîsi gāib ani'l-meclis el-Hâc İbrahim Ağa nâm kimesneye teslîm etmek üzere mezbûrâna emr eylediğimde onlar dahi hınta-i mezkûreyi ba'de'l-kabûl ancak iki bin iki yüz kırk beş keylini mütevelli-i merkūm el-Hâc İbrahim Ağa'ya def' ve teslîm edüp ma'adası olan üç bin altı yüz yetmiş keyli yedlerinde kalmağla hınta-i bâkīye-i mezkûre mahallinde mevcûde ise aynen müstehleke ise kezâlik mahallinde mislini mezbûrândan tazmîn taleb ederim deyü ba'de'd-da'vâ ve'l-istintak mezbûrân el-Hâc Salih Efendi ve el-Hâc Hüseyin Ağa dahi cevâblarında müdde'î-i merkūm el-Hâc Ali Ağa'nın zikr olunan Mihaliç kazâsından Murâdiye İmareti levâzım[ı] içün beş bin dokuz yüz on beş keyl hınta olmak üzere bize irsâl eylediği hıntayı ber-vech-i muharrer emriyle mütevelli-i gāib-i merkūm el-Hâc İbrahim Ağa'ya teslîm edecek olduğumuzda mütevellî-i merkūm dahi gāib ani'l-beled karındaşı Mustafa Ağa nâm kimesneye teslîm etmek üzere bize emr eylediğinde biz dahi mütevellî-i merkūmun emriyle karındaşı mezbûra tekyîl ve teslîm eylediğimizde hınta-i mezkûre ancak beş bin üç yüz doksan keyl hınta olup ol mikdârını biz kabz ve ber-vech-i meşrûh teslîm etmemizle üzerimize red ve damân lâzım olmayup mâ'adâsı olan beş yüz yirmi beş keyl hınta noksan olup kabz etmedik deyü ancak beş bin üç yüz doksan keyl hıntayı kabzlarını ve ber-vech-i muharrer emrini ikrâr ve mikdâr-ı makbûzlarını

sâniyen mütevellî-i merkūmun dahi emriyle karındaşı merkūm Mustafa'ya teslîm da'vâsıyla eyledikleri def'lerini müdde'î-i mezbûr ba'de'l-inkâr mezbûrân def'-i meşrûhlarından mütevellî-i gāib-i mezbûrun sâniyen emrini mütevellî-i mezbûrun huzûrunda da'vâ ve isbât etmeleri tarafına tefhîm olunup ol vechile faysal verilmediği cerîdemizde mazbût olmağla imtisâlen li'l-emri'l-âlî sûret zabtı ihrâc İstanbul Mahkemesi'nden huzûr [-ı âlîlerine i'lâm olundu.]

Fî 14 L sene [12]37

344 [70a-2] Anbar-ı âmireden habbâzan esnafına dağıtılacak olan buğdayın cins ve fiyatının belirlenmesi

Hınta keyl 30.000

Ma'rûz-ı dâ'î [-i devlet-i aliyyeleridir ki]

İşbu telhîs mûcebince bu def'a dahi mîrî anbarları mevcûdundan bâ-fermân-ı âlî habbâzâna tevzî' ve i'tâ buyrulan otuz bin keyl zahâyirin on bin keyli korno hıntası olup beher keyli yüz altmış iki paraya ve on iki bin beş yüz keyli Bartın hıntası olup beher keyli yüz altmış iki paraya ve yedi bin beş yüz keyli kokoroz olup beher keyli yüz elli paraya olmağla zahâyir-i merkūmenin ecnâs ve fiyatı minvâl-i muharrer üzere idüğü ihbâr olunduğu imtisâlen li'l-emri'l-âlî İstanbul Mahkemesi'nden [huzûr-ı âlîlerine i'lâm olundu.]

Fî 22 L sene 1237

345 [70a-3] Seyyid Ahmed b. İbrahim'in çarşı ve pazarda fırıncıla satışına Arnavud Hamza b. Receb'in engel olmaması gerektiği

Fırıncala küfeciler tablakârı

Ma'rûz[-ı dâ'î-i devlet-i aliyyeleridir ki]

Arzuhâl eden fırıncılacı küfecisi es-Seyyid Ahmed b. İbrahim nâm kimesne meclis-i şer'-i münîrde mahmiye-i İstanbul'da Küçükkaraman'da vâki' ekmekçi fırını tablakârlarından mahmiye-i mezbûrede Sultan Mehmed Hân –aleyhi'r-rahmetü ve'l-gufrân- Câmi'-i şerîfi havlusunun çörekçi kapısı dâhilinde beyne'l-esnâf mu'teber kadîm gedik olarak bir kıt'a tablasında fırın-ı mezkûrda tabh ve i'mâl olunan nân-ı azîz bey' eden derûn-ı arzuhâlde mezkûrü'l-ism Arnavud Hamza b. Receb nâm kimesne muvâcehesinde habbâzân esnâfının kethüdâsı Mehmed Efendi b. Ali ve Müslim [**70b**] ve re'âyâ bi'l-cümle mazbûtü'l-esâmî nizâm ustaları hâzır oldukları hâlde ben mahmiye-i mezbûrede Sarıgez'de vâki' fırıncılacı fırını[ndan] fırıncıla kaldırıp esvâk ve pazarda ibâdullâha bey'le te'ayyüş edüp lâkin esvâk ve Pazar köşelerinde küfe ve tabla vaz'ıyla gedik olarak bir mahalde devam üzere

fırancıla bey‘ etmeğe yedimde sened ve iznim yoğiken mezbûr Hamza’nın zikr olunan gedikli tablasının yanına küfe vaz‘ıyla devam üzere fırancıla bey‘ etmek üzere iken mezbûr Hamza zikr olunan tabla yanında fırancıla bey‘ime mümâna‘at etmekle suâl olunup mümâna‘atı men‘ olunmak matlûbumdur dedikde mezbûr Hamza dahi cevâbında kaziyye minvâl-i muharrer üzere olduğunu ba‘de’t-tasdîk Âsitâne-i aliyye ve bilâd-ı selâse ve tevâbi‘lerinde vâki‘ bi’l-cümle habbâz fırınları ve değirmen gedikleri mu‘teber ve fırınlarına merbût tabla ve peşgûn ve iskemleleri gedikleri kezâlik mu‘teber ve mâl-ı mîrî ve mâl-ı tüccâr mukābili olup bu makūle bir mahalde mu‘teber tabla ve iskemle gediği olmayan fırancılacı küfecileri ve tablakârları gedikli habbâz tablası ve iskemlesi yanında devam üzere fırancıla tabla ve küfesini vaz‘la fırancıla bey‘i esnâf-ı merkūmenin nizâm-ı kadîmine mugāyir idüğünü bi’l-muvâcehe esnâf-ı merkūme haber verdiklerinde mezbûrun yedinde senedi olmadığı hâlde dâhil-i nizâm olan habbâz tablası ve iskemlesi yanında devam üzere küfe vaz‘ etmeyüp esvâk [ve] pazardan gezdirip habbâz tablası ve iskemlesi olmayan eylediği mahallerde küfe vaz‘ıyla bey‘ etmek muktezâ-yı nizâmlarından idüğü mezbûr ise cümle tefhîm ve fîmâ ba‘d mugāyir-i nizâm-ı hareket etmemek üzere tenbîh olunduğu İstanbul Mahkemesi’nden huzûr [-ı âlîlerine i‘lâm olundu.]

Fî 22 L sene 1237

346 [70b-1] Balatkapısı’nda İsak Yahûdi ismine kayıtlı olan çörekçi gediğinin Menteş v. Avram üzerine kaydedilmesi

Balatkapısı’nda Yahûdi çörekçi gediği sûret i‘tâsı

Ma‘rûz[-ı dâ‘î-i devlet-i aliyyeleridir ki]

Âsitâne-i aliyyede kâin Yahûdi çörekçi esnâfından Menteş v. Avram nâm Yahûdi meclis-i şer‘-i münîrde mahmiye-i mezbûrede Balat kapısı hâricinde Hisardibi’nde vâki‘ ma‘lûmü’l-hudûd bir bâb Yahûdi çörekçi fırını derûnunda mevcûde ve başmuhâsebe kaleminde İsak Yahûdi ismine mukayyed beyne’l-hiref gedik tâ‘bir olunur çörekçi âlât-ı lâzıme-i ma‘lûmesinde kaydı mûcebince mâlik olan mesfûr İsak v. Yasef nâm Yahûdi bundan akdem hâlik oldukda yedinde mülkü olan âlât-ı mezkûre sulbî kebîr oğlu ve hasran vârisi Avram Yahûdiye irsen ba‘de’l-intikāl mesfûr Avram Yahûdi dahi hâlik olup âlât-ı lâzıme-i merkūme sulbî kebîr oğulları ve hasran vârisleri olmamızla karındaşım İsak Yahûdi ile bana mevrûs olup ba‘dehû karındaşım mersûm diğer İsak Yahûdi dahi hâlik olmağla zikr olunan fırın derûnunda mevcûde gedik âlât-ı lâzıme-i ma‘lûmesi ancak bana mevrûs ve ol vechile müstakillen mâlım olup lâkin zikr olunan Yahûdi çörekçi fırını bundan akdem muhterik oldukda arsa-yı sırfa kalıp arsa-yı mezkûrenin ber-mûceb-i temessük-ı mütevellî mutasarrıfı bana izin verüp binâ murâd etmemle gedik âlâtı ber-vech-i muharrer mülk-i mevrûsu olduğunu müş‘ir yedimde sened olmayup atîk

senedi dahi muhterik olmağın erbâb-ı vukūfdan istihbâr olunup ba'dehû mûrisim hâlik-i evvel mersûm İsak Yahûdi'nin üzerinde olan kayd-ı atîki kaleminden ref' ve terkīn ve benim ismime kayd ile ber-vech-i meşrûh mülk-i mevrûsum olduğunu mübeyyen yedime sûret i'tâ buyrulmak bâbında istid'â-yı inâyet eylediğim i'lâm buyrulmak matlûbumdur dedikde mersûm Menteş Yahûdi'nin bi'l-cümle takrîr-i meşrûhu vâkı'a mutâbık idüğü esnâf-ı merkūme kethüdâsı İbrahim Ağa ve Yiğitbaşı Mehmed Usta ve Yazıcı Ali Efendi ve sâir mazbûtü'l-esâmî çörekçi ustaları Müslimîn ile Zahar v. Paroh ve Salamon v. Paroh nâm Yahûdilerin meclis-i şer'de haber vermeleriyle zâhir ve mütehakkık olmağın bu sûretde mersûmun istid'âsı ve esnâf-ı merkūmenin ihbârı mûcebince yedine sûret i'tâ buyrulmak iktizâ eylediği İstanbul Mahkemesi'nden huzûr [-ı âlîlerine i'lâm olundu.]

Fî 20 L sene [12]37

347 [70b-2] Sabuncu esnafından Molla Hüseyin b. Hasan'ın, nizama aykırı sabun dükkânı açmayacağını taahhüt ettiği

Sabuncu esnâfının tablakârlar ile nizâ'ı

Ma'rûz[-ı dâ'î-i devlet-i aliyyeleridir ki]

Mahmiye-i İstanbul'da kâin sabuncu esnâfının kethüdâları es-Seyyid el-Hâc İbrahim Ağa ve Yiğitbaşı es-Seyyid el-Hâc Hasan ve esnâfından es-Seyyid Ali Ağa ve es-Seyyid Mehmed Ârif Ağa ve diğer es-Seyyid Ali Ağa ve Hüseyin Ağa ve es-Seyyid Mustafa Ağa ve es-Seyyid Osman Ağa nâm kimesneler ile re'âyâdan Marat ve Abraham nâm zimmîler meclis-i şer'-i münîrde esnâf-ı merkūmeden mahmiye-i mezbûrede Ebu'l-feth Sultan Mehmed Hân –aleyhi'r-rahmetü ve'l-gufrân- hazretlerinin câmi'-i şerîfleri havlusunda sergi tâ'bir olunur sabuncu tablasında sabun bey' eden Alâaddin oğlu es-Seyyid Molla Hüseyin b. Hasan nâm kimesne muvâcehesinde sarraf tâifesinden Mardıros v. Agob nâm zimmî hâzır olduğu hâlde mezbûr es-Seyyid Molla Hüseyin esnâfımızın küfeci tâifesinden olup lâkin ber-vech-i muharrer me'zûn olduğu mahâll-i mezbûrda sabun bey'iyle te'ayyüşe kāni' olmayup mahmiye-i mezbûrede Osmaniye Câmi'-i şerîfinin sarıkçılar cânibinde olan kapısı karşısında köşede vâki' hâzır-ı mesfûr Sarraf Mardıros zimmînin müsteciri olduğu bir bâb sarraf dükkânı tahtında vâki' kezâlik müsteciri olduğu bodrum tâ'bir olunur bir bâb mağazayı hâzır-ı mersûmdan istîcâr ve derûnuna sabun vaz'ıyla ihtikâr ve gālî bahâ ile bey' ve ibâdullâhı ızrâr etmekle bu sûretde esnâfımızın her birimizin yedlerimizde dükkânımız ve sergimiz var iken kadîmden sabuncu dükkânı olmayan mahalde diğer dükkân ve mağaza ve sergi ihdâsı nizâmımızın ihtilâlini mûcib ve beyne'l-esnâf fesâdı müstevcib hâlâtdan olmağla mağaza-i merkūmeyi tahliye ve sarraf-ı hâzır-ı mersûma red edüp fîmâ ba'd bu makūle ihtikâr ile ibâdullâhı ızrâr etmemek ve esnâfımızın nizâmına halel vermemek üzere mezbûr es-Seyyid

Molla Hüseyin'e tenbîh eylediğimizde ol dahi mücâb ve mülzem olup sarraf-ı hâzır-ı mersûm ile bi't-terâzî fesh-i îcâr ve mağaza-i merkūmeyi tahliye ve mesfûra red ve teslîm etmekle ba'de'l-yevm zikr olunan bodrum tâ'bir olunur mağazayı sabuncu [**71a**] esnâfından bir kimesneye îcâr etmemek üzere sarraf-ı hâzır-ı mesfûr ve zikr olunan Sultan Mehmed Câmi'-i şerîfi havlusunda kâin yedinde olan sergi tâ'bir olunur tabladan mâ'adâ âhar mahalde dükkân ve mağaza ve sergi ihdâs etmemek üzere mezbûr es-Seyyid Molla Hüseyin'den her biri ta'ahhüd eylediklerinde ve her birimiz dahi ta'ahhüdlerini kabûl eyledik deyü eyledikleri takrîrlerini mezbûr es-Seyyid Molla Hüseyin ve sarraf-ı hâzır-ı mersûm Mardiros zimmî tasdîk eyledikleri İstanbul Mahkemesi'nden huzûr [-ı âlîlerine i'lâm olundu.]

Fî 21 L sene [12]37

348 [71a-1] Bezzâz Ohannes v. Anton'un, Mehmed Ağa b. İsa'ya olan borcunun tecil edildiği

22.500 guruş tecîl i'lâmı

Ma'rûz[-ı dâ'î-i devlet-i aliyyeleridir ki]

Mübârek rikāb-ı müstetâb-ı hazret-i tâcdâriye takdîm olunan işbu arzuhâlde mezkûrü'l-ism Bezzâzistâni Tiftik el-Hâc Mehmed Ağa b. İsa nâm kimesne Çarşamba günü arz odasında huzûr-ı Sadâret-penâhîde ma'kūd meclis-i şer'-i enverde sâhib-i arzuhâl Bezzâz Ohannes v. Anton nâm zimmî muvâcehesinde mesfûr Ohannes zimmî zimmetinde cihet-i karz-ı şer'îden bâ-temessük iki bin altı yüz guruş ve mâlımdan bey' ve teslîm eylediğim bir aded şal semeninden zimmetinde alacağım olan dört yüz guruşun üç yüz otuz guruşunu bana edâ ve teslîm etmekle bâkī yetmiş guruş ki cem'an ciheteyn-i mezkûreteynden mesfûr Ohannes zimmî zimmetinde iki bin altı yüz yetmiş guruş alacak hakkım olmağla meblağ-ı mecmû'-ı mezkûrdan ancak cihet-i karzdan müdde'âm olan iki bin beş yüz guruşdan mâ'adâ şal semeninden bâkī meblağ-ı merkūm yetmiş guruşa ve işbu târih-i i'lâma gelince sâir cemî' hukūk-ı şer'iyyeye müte'allika âmme-i da'vâdan mesfûr Ohannes zimmînin zimmetini şürût-ı müfsideden ârî sahîhan ibrâ ve iskāt eylediğimde mesfûr Ohannes zimmî dahi meblağ-ı mezbûr içün beş sene müddetde sana bilâ-devr-i murâbaha olmak üzere def' ve teslîm eyledim deyü benden da'vâ edüp külliyen inkâr eylediğim iki bin guruşa ve kezâlik işbu târih-i i'lâma gelince sâir cemî' hukūk-ı şer'iyyeye müte'allika âmme-i da'vâdan benim zimmetimi şürût-ı müfsideden ârî sahîhan ibrâ ve iskāt ve her birimiz ber-vech-i muharrer âharın ibrâsını kabûl eyledikden sonra mesfûr Ohannes zimmî ibrâdan müstesnâ cihet-i karzdan zimmetinde bana deyni olan meblağ-ı mezbûr iki bin beş yüz guruşun dört yüz yetmiş beş guruşunu bana edâ ve teslîm ben dahi yedinden ahz ü kabz ve istîfâ etmemle bâkīsi olan iki bin yirmi beş guruşunu edâya kudreti olmadığı ma'lûm olmağla meblağ-ı bâkī-i

mezkûru dahi her ne zamân mesfûra vüs'at-i hâl zuhûr ederse bana edâ etmek üzere imhâl ve tehîr eyledim deyü tarafeynin bi'l-cümle ikrâr ve tasdîkleri tescîl ve İstanbul Mahkemesi'nden huzûr [-ı âlîlerine i'lâm olundu.]

Fî 14 L sene [12]37

349 [71a-2] İstanbul'daki Kalpakçı esnafına kalpak ve deri tevzii ilâmı

Kalpakçı esnâfının deri tevzî'i i'lâmı

Ma'rûz -ı dâ'i [-i devlet-i aliyyeleridir ki]

Mübârek rikāb-ı kamer-tâb-ı hüsrevâneye takdîm olunan arzuhâlde mezkûr Âsitâne-i aliyyede kâin bi'l-cümle kalpakçı esnâfının müstakillen Ermeni tâifesi Kâhyası Manil v. Abraham ve müstakillen Rum tâifesi Kâhyası Pavli v. Anaştaş nâm zimmîler ve esnâf-ı merkūmenin Ermeni tâifesinden Gabril ve Simyon ve Mıgırdıç ve Sekyas ve Ohannes ve Serkiz ve Badık ve Kirkor ve Haçador ve Kabno ve Manas ve Avakim ve Takfor ve diğer Manas ve diğer Simyon ve diğer Kirkor ve Dozos ve Anderiyas ve diğer Serkiz ve Kegork ve âhar Kirkor ve âhar Serkiz ve diğer Haçador ve Yoseb ve Mardıros ve Moses ve Artin ve Anparsun ve Begos ve İlya ve diğer Anderiyas ve Avak ve Zakar ve Rum tâifesinden Kosti ve Kostanti ve Aleko nâm zimmîler ve sâirleri hâlâ kürkçübaşı el-Hâc Mehmed Emin Ağa b. Hüseyin hâzır olduğu hâlde bi't-terâzî du'âhânemizde ma'kūd meclis-i şer'-i enverde esnâf-ı merkūmenin Ermeni ustalarından Mıgırdıç ve Bünyad ve Karabet ve Bâbek ve Rum ustalarından Hristo ve Yorgaki nâm zimmîler muvâcehelerinde bin iki yüz yirmi sekiz senesi Muharremi'l-harâmının on sekizinci günü târihiyle müverrah yedimizde olan bir kıt'a emr-i âlide tasrîh olunduğu üzere Âsitâne-i aliyye ve mahâll-i ma'lûmede vâki' kalpakcı esnâfından Rum ve Ermeni ve Yahûdi tâifelerinin yüz yirmi iki aded dükkânları olup taşra memleketlerinden tüccâr yediyle vürûd eden kalpak ve derilerini kadîmden berü kürkçübaşı ve kethüdâlarımız mâ'rifetleriyle değer bahâsıyla fiyatı kat' olunduktan sonra her birimizin hâl ve tahammüllerimiz[e] göre gadr ve himâyeden ârî ta'dîl ve tesviye olunmak beynimizde tevzî' ve taksîm ve mâl-ı tüccârı muhafaza içün cümlemiz her birimize kefîl olup tüccârdan kalpak derisini hufyeten iştirâ etmemek mer'î ve mu'teber şürût-ı nizâmımızdan iken bir müddetden berü ustabaşılarımız olan mesfûrdan Mıgırdıç ve Bünyad ve Karabet ve Bâbek ve Hıristo ve Yorgaki zimmîler Âsitâne-i aliyyeye vürûd eden kalpak derilerini tüccârı yedinden ahz ve ta'dîl ve tesviye-i şürûtuna ri'âyet ederek tevzî' etmeyüp zikr olunan fermân-ı âlide hâl [**71b**] ve tahammüllerine göre zikr olunmuşdur deyü esnâfımızdan kudreti olanlara a'lâlarını ifrâzbirle tevzî' ve fukarâmıza çürük derileri tahmîl ve kendileri dahi beğendikleri a'lâ derileri alıp diledikleri kimesnelere gālî bahâ ile bey' ederek esnâfımız fukarâsının külliyen mağdûriyet ve perîşaniyetimize bâ'is olmalarıyla suâl olunup mersûmûn

ber-vech-i muharrer emr-i âli-i mezkûr mazmûnunu fehm etmeyerek hilâf-ı şürût-ı nizâm hareket etmemek üzere tenbîh olunmak cümlemizin matlûbumuzdur dediklerinde mersûmûn cevâblarında fîmâ ba'd nizâm-ı kadîmlerine mugāyir amel ve hareket etmemek üzere ta'ahhüd eylediklerinden sonra ba'de'l-yevm taşra memleketlerinden Âsitâne-i aliyyeye vürûd eden kalpak derilerine kürkçübaşı ve esnâf-ı mezkûre kethüdâları ve ustabaşıları ma'rifetleriyle esnâf-ı mezkûrenin cümlesi beyninde ale's-seviyye tevzî' ve taksîm olunmak derciyle hal ve tahammüllerine göre tevzî' lafzı ref' ve ilkā olunarak emr-i âli-i mezkûrun tekîdini hâvî cümlesi bi'l-ittifâk bir kıt'a fermân-ı âlîşân sudûru bâbında istid'â-yı inâyet eyledikleri İstanbul Mahkemesi'nden huzûr-ı âlîlerine i'lâm olundu.

Fî 16 L sene [12]37

350 [71b-1] Anbar-ı âmireden habbâzan esnafına dağıtılacak olan buğdayın cins ve fiyatının belirlenmesi

Hınta keyl 30.000

Ma'rûz[-ı dâ'î-i devlet-i aliyyeleridir ki]

Sâdır olan fermân-ı âlişâna imtisâlen işbu telhîs mûcebince bu def'a mîrî anbarları mevcûdundan habbâzâna tevzî' ve i'tâ buyrulan otuz bin keyl zahâyirin on bin keyli korno ve on iki bin beş yüz keyli Bartın hıntaları olup beher keyli yüz altmış ikişer paraya ve yedi bin beş yüz keyli kokoroz olup beher keyli yüz ellişer paraya olmağla zahâyir-i mezkûrenin ve fiyatı minvâl-i muharrer üzere idüğü ihbâr olunduğu İstanbul Mahkemesi'nden huzûr [-ı âlîlerine i'lâm olundu.]

Fî 28 sene 1237

351 [71b-2] Dikici esnafından Pabuççu Artin ve Karaoğlan Mıgırdıç'ın kürek cezasına çarptırılması

Dikici esnâfından 2 nefer zimmîyi küreğe vaz'ı i'lâmı

Ma'rûz-ı dâ'î [-i devlet-i aliyyeleridir ki]

Mahmiye-i İstanbul'da ve bilâd-ı selâse ve tevâbi'lerinde kâin bi'l-cümle dikici esnâfının dikicibaşıları olan Çizmeci Ali Ağa ve mestçiler yiğitbaşısı Mehmed Ağa ve Mestçi diğer Mehmed Ağa ve Çedikçi İbiş Ağa ve Mestçi Abdullah Ağa ve diğer Ali Ağa ve Ahmed Ağa ve Çizmeci İbrahim Ağa ve Salih Ağa nâm Müslimîn ile re'âyâdan Pabuççu Yapil ve Ohannes ve Artin ve diğer Artin ve Toma ve Haçador Mesiya ve Bedros ve diğer Bedros ve Mıgırdıç ve âhar Artin ve Gabril ve âhar Bedros ve gayrı Bedros ve Markos ve diğer Ohannes ve Serkiz ve Anparsun ve İstefan ve Karabet ve Bağdasar ve diğer Karabet ve Mardros ve diğer Gabril nâm zimmîler

ve sâir yüz neferden mütecâviz Müslim ve reʿâyâ meclis-i şerʿ-i enverde Pabuccu Artin v. Kirkor ve sahtiyân beyʿ edici Karaoğlan Mıgırdıç v. Manok zimmîler muvâcehelerinde mesfûrân Artin ve Karaoğlan Mıgırdıç nâm zimmîler kendi [hallerinde] olmayup dâimâ hevâdârları olan baʿzı zimmîler ile ittifâk ederek kâr ve kesblerinden ferâgat ile umûr-ı esnâfa ilkā-yı fesâddan hâlî olmadıkları esnâfımızın ve haffâf esnâfının perîşaniyetimizi mûcib olur hâlden olduğuna binâen her birine biʾd-defaʿât beynimizde tenbîh eylediğimizde fâriğler olmayup efʿâl-i sâbıkālarında ısrâr etmeleriyle biʾz-zarûre haffâf esnâfıyla maʿan mukaddemâ huzûr-ı hâkimde biʾl-muvâcehe teşekkî ile mesfûrânın tedîblerini iltimâs eylediğimizde mesfûrân dahi işbu sene-i mübâreke şehr-i Recebiʾl-ferdinin üçüncü günü târihiyle müverrah haffâf esnâfının yedlerinde olan bir kıtʿa iʿlâm-ı şerʿî mantûkunca târih-i mezkûrdan sonra katʿâ umûr-ı esnâfa müdâhale etmeyüp meʾlûf oldukları sanʿatlarını iʿmâl etmek üzere taʿahhüd edüp eğerçi hilâf-ı taʿahhüd hareketleri zuhûr eder ise küreğe vazʿla tedîb olunmağa her biri râzılar olmuşlaridi el-hâletü hâzihî mesfûrân Pabuççu Artin ve Karaoğlan Mıgırdıç zimmîler efʿâl-i sâbıkālarından fâriğler olmayup yine umûr-ı esnâfa müdâhaleden dâimâ hâlî olmayup esnâf beynine fesâd ilkāsıyla şikākı mûcib hâlâta tasaddî etmeleriyle mesfûrânın tedîb olunmaları biʾl-cümle esnâfımızın matlûbumuzdur deyü biʾl-muvâcehe sû-i hâllerini ifâde ile teşekkî ve mesfûrânın mukaddemâ râzıları olduğu vech üzere ıslâh-ı nefs edinceye değin küreğe vazʿla tedîblerini iltimâs ve istidʿâ eyledikleri İstanbul Mahkemesiʾnden huzûr-ı âlîlerine iʿlâm olundu.

Fî 26 L sene [1]237

352 [71b-3] Beneti bt. Yorgi'nin, Fâtıma bt. Mehmed aleyhine açtığı davada iddiasını ispat edemediğinden muarazadan men edildiği

Ketenciler başında menzil

Maʿrûz-ı dâʿî-i devlet-i aliyyeleridir ki

Sâdır olan fermân-ı âlîlerine imtisâlen zikri câʿî husûsun mahallinde ketb ü tahrîri içün savb-ı şerʿ-i enverden meʾzûnen irsâl olunan Kâtib Mehmed Hidâyetullah Efendi dâʿîleri hâssa mimarı hulefâsından es-Seyyid Mehmed Salih ve es-Seyyid İsmail Hakkı Halîfeler ile İstanbulʾda ketencilerbaşında Çelebioğlu Alâaddin Mahallesinde vâkiʿ nezâret-i dâʿîlerinde olan âsûde evkāfdan merhûm Tercümân Yunus Bey Vakfı müsakkafâtından olup bir tarafdan Hasırcı es-Seyyid Mehmed Şâkir Ağa dükkânı ve bir tarafdan bundan akdem hâlik olan Sarafim v. Nikola zimmî arsası ve bir tarafdan vakf-ı âhardan Kasab es-Seyyid Ali Ağa dükkânı ve tarafı râbiʿi tarîk-i âm ile mahdûd ve mukaddemâ birbirine muttasıl yeri ihtisâbdan Derzi ve bir kârgîr sarraf dükkânları ve el-yevm bir bâb nâm [nâ-] tamam dükkâna varup cerîdede mazbûtüʾl-esâmî huzûrlarında akd-i meclis-i şerʿ-i âlî ettikte hâlik-i mersûmun

sulbî sagīr oğlu sâhib-i arzuhâl Alekon'un anası ve tesviye-i umûruna bâ-hüccet vasiyy-i mansûbesi şahsı mu'arrafe Beneti bt. Yorgi nâm Nasrâniye meclis-i ma'kūd-ı mezkûrda derûn-ı arzuhâlde mezkûratü'l-ism Fâtıma bt. Mehmed nâm hatunun zevci ve tarafından husûs-ı âtîde vekîl olduğu zâtını ârifân es-Seyyid Mustafa Nesib Ağa b. Mehmed Sâdık ve es-Seyyid Mehmed Ağa b. es-Seyyid Mehmed Emin şehâdetleriyle sâbit olan es-Seyyid Abdüssamed Efendi b. es-Seyyid Mustafa nâm kimesne muvâcehesinde zikr olunan Tercümân Yunus Bey Vakfı'nın mütevellîsi es-Seyyid Ahmed Efendi b. es-Seyyid İbrahim hâzır olduğu hâlde işbu derûnunda [**72a**] akd-i meclis-i şer'-i âlî olunan mukaddemâ iki ve hâlâ bir bâb dükkân-ı mezkûr hâlik-i mersûm Sarafim zimmînin sağlığında bâ-temessük-ı mütevellî bi'l-icâreteyn müstakillen taht-ı tasarrufunda iken bin iki yüz otuz altı senesi Şa'bâni'l-mu'azzamının yirmi sekizinci günü mecmû'u elli iki zirâ' olup ancak otuz iki zirâ' on üç parmak mahallini müvekkile-i mezbûre Fâtıma Hatun'a bâ-re'y-i mütevellî ferağ ve tefvîz ol dahi tefevvüz ve kabûl eyledikden sonra müvekkile-i mezbûre bu esnâda dükkân-ı mezkûrları yedimle müceddeden binâ bir bâb attâr dükkânı binâ ve inşâ eder oldukda mimârân-ı mezbûrân mesâhalarıyla ittisâlinde olan arsa-yı merkūmeden tûlen yedi zirâ' beş parmak ve arzen iki zirâ' bi-hisab-ı terbî'i on beş zirâ' on bir parmak mahallini müvekkile-i mezbûreye fâriğ olmuşken müvekkile-i mezbûre bi-gayr-ı hakkın fuzûlî zabt etmekle keff-i yed-birle sagīr-i mersûm içün bana teslîme müvekkile-i mezbûre Fâtıma Hatun'a izâfetle vekîl-i merkūm es-Seyyid Abdüssamed Efendi'ye tenbîh olunmak bi'l-vesâye matlûbumdur deyü da'vâ ettikte vekîl-i mezbûr dahi cevâbında hâlik-i mersûm Sarafim zimmî sağlığında vech-i meşrûh üzere dükkân-ı mahdûd-ı mezkûrları müvekkilem mezbûre zevcem Fâtıma Hatun'a bâ-re'y-i mütevellî işbu ta'yîn olunan hudûduyla ferağ ve tefvîz ol dahi tefevvüz ve kabûl etmişidi deyü ba'de'd-def' ve'l-inkâr dâfi'-i vekîl-i merkūm def'-i mezkûrunu kurb ve civârında olup kizb üzerine kavâtı'ları mutasavver olmayan bî-garaz Müslimînden Hasırcı es-Seyyid Mehmed Şâkir Ağa b. es-Seyyid Hüseyin ve es-Seyyid Mehmed Ağa b. el-Hâc Ahmed ve Ali Ağa b. Abbas ve Şekerci el-Hâc Ahmed Ağa b. Ahmed ve İsmail Ağa b. Halil ve Berber Ömer Ağa b. Hüseyin ve Kasab es-Seyyid Ali Beşe b. es-Seyyid Hüseyin nâm kimesneler şehâdetleriyle vasiyy-i mezbûr-ı mersûma Beneti Nasrâniye muvâcehesinde vech-i şer'î üzere isbât etmeğin mûcebince müdde'iye-i mersûme da'vâ-yı mezkûresiyle müvekkile-i mezbûre Fâtıma Hatun'a izâfetle zevci vekîl-i merkūm es-Seyyid Abdüssamed Efendi'ye bî-vech-i şer'î mu'ârazadan men' eylediğini kâtib-i mezbûr mahallinde ketb ve tahrîr ve ma'an meb'ûs ümenâ-i şer'le meclis-i şer'a gelüp tarafeyn hâzır oldukları hâlde alâ-vukū'ihi inhâ ve takrîr eylediği İstanbul Mahkemesi'nden huzûr-ı âlîlerine i'lâm olundu.

Fî 26 L sene 1237

353 [72a-1] Emine Hatun bt. Abdullah ile Berber Seyyid Ömer Ağa'nın menzil davasında sulh oldukları

Menzil nizâʿından 500 guruş üzerine sulh

Maʿrûz[-ı dâʿî-i devlet-i aliyyeleridir ki]

Mübârek rikāb-ı kamer-tâb-ı hüsrevâneye arzuhâl takdîm eden zâtı muʿarrefe Emine Hatun bt. Abdullah evvelâ bi'd-defaʿât Çarşamba günleri arz odasında huzûr-ı hazret-i Sadâret-penâhîde ve baʿdehû duʿâhânemizde maʿkūd meclis-i şerʿ-i enverde zikri âtî bir bâb menzilin hâmiş-i arzuhâlde mastûr derkenâr nâtık olduğu üzere dört sehm iʿtibâriyle üç sehmine bâ-temessük-ı mütevellî mutasarrıflar olup ol vechile vazʿ-ı yedleri mütehakkık olan kendi nefsinden asıl ve zevcesi Hadice Hatun bt. Ali tarafından müseccel vekîli derûn-ı arzuhâlde ismi mezkûr Berber es-Seyyid Ömer Ağa b. Mehmed muvâcehesinde ashâb-ı hayrâtdan defterdâr-ı esbak merhûm Hüseyin Efendi'nin İstanbul'da Kaliçeci Hasan Câmiʿinde Şeyhülkurrâ ve muʿallim-i sıbyân taʿyîn eylediği vakfının bi'l-meşrûta mütevelliyesi muʿarrefetü'z-zât Zübeyde Hanım bt. Abdülvehhab hâzır olduğu hâlde vakf-ı mezbûr müsakkafâtından zikr olunan Kaliçeci Hasan Mahallesi'nde vâkiʿ maʿlûmü'l-hudûd şehriye yirmi akçe icâre-i müecceleli bir bâb menzil bâ-re'y-i mütevellî müstakilleten bi'l-icâreteyn tasarrufumda iken bi-kazâillâhi teʿâlâ bundan akdem muhterik olup arsa-yı sırfa kaldıkdan sonra ben zikr olunan menzil arsamın dört sehm iʿtibâriyle bir sehmini tasarrufumda ibkā ve iki sehmini mezbûr Berber es-Seyyid Ömer Ağa'ya ve bir sehmini zevcesi müvekkile-i mezbûre Hadice Hatun'a bin iki yüz otuz dört senesi Zilkaʿdeti'ş-şerîfesinin yirmi beşinci günü bâ-re'y-i mütevelliye-i mezbûre ferağ eder olduğumda zevcân-ı mezbûrândan her biri bana ölünceye değin bakmak şartıyla meccânen ferağ ve tefvîz onlar dahi şart-ı mezkûr ile tefevvüz ve kabûl mütevelliye-i hâzıra-i mezbûre dahi ol vechile tasarruflarına baʿde'l-izn mezbûr Berber es-Seyyid Ömer Ağa kendi mâlıyla arsa-yı mezkûreye teberruʿan li'l-vakf müceddeden menzil binâ ve inşâ edüp lâkin şart-ı mezkûr ile olan ferağım sahîh ve muʿteber olmamağla menzil-i mezkûrdan ber-iʿtibâr-ı merkūm üç sehmini bâ-re'y-i mütevelliye bi'l-vesâye ve bi'l-vekâle geri bana ferağ etmek üzere tenbîh olunmak matlûbumdur deyü bundan akdem dahi mezbûr Berber es-Seyyid Ömer Ağa'dan daʿvâ eylediğimde ol dahi bi'l-asâle ve bi'l-vekâle yine mütevelliye-i hâzıra-i mezbûrenin tasdîkiyle cevâbında menzil-i mezkûrun ber-iʿtibâr-ı merkūm üç sehmini zevcem müvekkile-i mezbûre ile bana iki yüz yirmi guruş bedel ile katʿan fâriğa olmuşidin deyü şart-ı mezkûr ile ferağ-ı müddeʿâmı külliyen baʿde'l-inkâr ben ber-vech-i muharrer şart-ı mezkûr ile ferağ-ı müddeʿâma ityân-ı beyyineden ızhâr-ı acz edüp zevcân-ı mezbûrânı tahlîfe dahi tâlibe olmamla mûcebiyle beni işbu sene-i mübâreke Şaʿbâni'l-muʿazzamının dokuzuncu günü tarihiyle müverrah zevcân-ı mezbûrâna yedlerinde olan iʿlâm-ı şerʿî nâtık olduğu üzere daʿvâ-yı mezkûremle

bilâ-beyyine âmme-i muʿârazadan menʿ olunmuşken hâlâ kemâ-fi'ş-sâbık daʿvâya tasaddî eylediğimde muslihûn tavassutuyla beynimiz tevfîk ve ıslâh olunup beni menzil-i mezkûrdan ber-minvâl-i meşrûh dört sehm iʿtibâriyle hâlâ mutasarrıfe olduğum bir sehm hisse-i mezbûremi dahi hüsn-i rızâmla şürût-ı müfsideden ârî ferağ-ı muʿteber-i katʿî ile mezbûr Berber es-Seyyid Ömer Ağa'ya mütevelliye-i hâzıra-i mezbûre Zübeyde Hanım maʿrifetiyle ferağ ve tefvîz eylediğimde ol dahi bâ-re'y-i mütevelliye-i mezbûre tefevvüz ve kabûl ve hisse-i mezkûrenin bedeli olan beş yüz guruşu nakden bana defʿ ve teslîm ve teberruʿ etmekle ben dahi yedinden ahz ü kabz edüp baʿde'l-yevm hisse-i mezkûrede dahi benim katʿan alâka ve medhalim kalmayup husûs-ı mezkûra müteʿallika katʿ-ı nizâʿ eyledim deyü ikrâr ve tasdîkleri baʿde't-tescîl İstanbul Mahkemesi'nden huzûr [-ı âlîlerine iʿlâm olundu.]

Fî 24 L sene [12]37

354 [72b-1] Nikagos v. Mıgırdıç'ın, Bozaned v. Manasa aleyhine açtığı davada iddiasını ispat edemediğinden muarazadan men edildiği

Eşyâ-i mütenevviʿa semenlerinden 9.318 guruş menʿi iʿlâmı

Sahhe'l-bâkī

Maʿrûz[-ı dâʿî-i devlet-i aliyyeleridir ki]

Sarraf tâifesinden sâhib-i arzuhâl Eğinli Ağbek oğlu Nikagos v. Mıgırdıç nâm zimmî meclis-i şerʿ-i münîrde derûn-ı arzuhâlde mastûrü'l-ism Bozaned v. Manasa nâm zimmî muvâcehesinde mersûm Bozaned zimmînin li-ebeveyn er karındaşı ve Darbhâne-i Âmire'de mukātaʿa sarrafı olup bundan akdem hâlik olan Kirkor zimmînin veresesi zevcesi Derohi bt. Begos ve sulbiye kebîre kızı Adgapar Nasrâniyeler sulbî kebîr oğlu Artin zimmî taraflarından husûs-ı âtîde vekîlleri olduğu mersûmetânın şahıslarını bilir Sarraf İstefan v. Haylid ve Agob v. Serkiz nâm zimmîler şehâdetleriyle ber-nehc-i şerʿî sâbit olan Halebli Hanna v. Haçok zimmî ile mesfûr Bozaned zimmînin diğer karındaşı kezâlik derûn-ı arzuhâlde ismi mastûr Sarraf Mıgırdıç zimmî hâzır oldukları [hâlde] li-ebeveyn er karındaşı olup el-yevm Ahıska'da mütemekkin olan Aleksan zimmî mersûm Bozaned zimmînin karındaşı hâlik-i mesfûr Kirkor zimmînin sağlığında vekîl-i harclık zimmetinde olmağla hâlik-i mersûmun bi-şartü'r-rücûʿ emriyle kendi mâlıyla aldığı bâ-defter-i müfredât zehâyir ve eşyâ-i mütenevviʿa-yı maʿlûme ve mesârif-i sâireden gayr-ez makbûzât sahhe'l-bâkī dokuz bin üç yüz on sekiz guruş otuz iki para bi'l-mürâcaʿa alacak hakkı olup kable'l-ahz ve'l-istîfâ mersûm Kirkor zimmî hâlik oldukdan sonra bin iki yüz otuz beş senesi Recebi'l-ferdinin yirmi sekizinci günü ancak mersûm Bozaned zimmî mûrisim olmayan karındaşım hâlik-i mesfûrun senin karındaşın Aleksan zimmîye dokuz bin üç yüz on sekiz guruş otuz iki para deyni

olmağla sen meblağ-ı mezkûr dokuz bin üç yüz on sekiz guruş otuz iki parayı mâlından karındaşın mersûm Aleksan zimmîye bana rücû‘ şartıyla edâ ve teslîm ile ba‘dehû ben dâminim deyü bana emr etmekle ben dahi emr-i mezkûruna binâen ol mikdâr guruşu mâlımdan karındaşım mesfûr Aleksan zimmîye edâ etmemle bi’l-mürâca‘a mersûm Bozaned zimmîden tazmîn taleb ederim deyü ba‘de’d-da‘vâ ve’l-inkâr müdde‘î-i mesfûr Nikagos zimmî ber-vech-i muharrer müdde‘âsına ikāmet-i beyyine edemeyüp bi’t-taleb mersûm Bozaned zimmî bi’l-muvâcehe vech-i şer‘î üzere tahlîf olunmağın mûcebince müdde‘î-i mesfûr Nikagos zimmî da‘vâ-yı mezkûresiyle mersûm Bozaned zimmîye bilâ-beyyine mu‘ârazadan men‘ olunduğu İstanbul Mahkemesi’nden huzûr-ı âlîlerine i‘lâm olundu.

Fî 24 L sene 1237

355 [72b-2] Haçador v. Begos ve oğlu Hamparsum’un Ortaköy’deki menzil davasının reddedildiği

Ortaköy’de menzil keşfi

Ma‘rûz[-ı dâ‘î-i devlet-i aliyyeleridir ki]

Mübârek rikāb-ı kamer-tâb-ı hüsrevâneye takdîm olunan işbu arzuhâl bâlâsına sâdır olan fermân-ı âlîlerine imtisâlen zikri câ‘î husûsun mahallinde ketb ü tahrîri içün savb-ı şer‘-i enverden me’zûnen irsâl olunan kâtib Hâfız Mehmed Hidâyetullah Efendi dâ‘îleri ve bi’l-ma‘iyye rü’yete memûr Haremeyn-i şerîfeyn Müfettişi mevâlî-i izâmdan Hatîbzâde Fazîletlü es-Seyyid Mehmed Derviş Efendi tarafından mürsel Kâtib es-Seyyid Mehmed Nureddin Efendi hâssa mimarı hulefâsından Serhalîfe Mustafa ve Mehmed Emin Halîfeler ile mahrûse-i Galata muzâfatından Ortaköy’de Ermeni kenîsesi Mahallesi’nde vâki‘ hâmiş-i arzuhâlde mastûr defter-i vakıfdan muhrec derkenâr nâtık olduğu üzere nezâret-i dâ‘îlerinde âsûde evkāfdan merhûm el-Hâc Hâfız İbrahim Efendi Vakfı müsakkafâtından olup bir tarafdan Çilingir Niko Nimyos zimmî menzili ve bir tarafdan Kuyumcu Refayil v. Panayot zimmî menzili bahçesi ve bir tarafdan Sarraf Cani zimmî menzili bahçesi ve taraf-ı râbi‘i tarîk-i âm ile mahdûd ve müştemilât-ı ma‘lûmeyi hâvî şehriye altmış akçe icâre-i muecceleli Kayıkçı Haçador v. Begos zimmî ile zevcesi Aranohi bt. Begos Nasrâniyenin bi’l-iştirâk tasarruflarında olan bir bâb menzile varup cerîdede mazbûru’l-esâmî Müslimîn huzûrlarında akd-i meclis-i şer‘-i âlî ettiklerinde sâhibey arzuhâl mersûm Kayıkçı Haçador zimmî asâleten ve zevcesi mesfûre Arafohi Nasrâniyenin oğlu ve tarafından husûs-ı âtîde vekîl olduğu şahsını bilir es-Seyyid Mustafa Şükrü Ağa b. Ahmed nâm kimesne ile Mıgırdıç v. Karabet zimmî şehâdetleriyle sâbit olan Hamparsum v. el-mersûm Haçador zimmî vekâleten meclis-i ma‘kūd-ı mezkûrda Dârü’s-sa‘âdeti’ş-şerîfe Ağası hazretleri nezâret-i aliyyelerinde âsûde evkāfdan Bâbüssaâde ağası esbak merhûm Ahmed Ağa Vakfı müsakkafâtından kezâlik

şehriye altmış akçe icâre-i müeccelelü menzil-i merkūm karşısında kâin tarîk-i has aşırı ma'lûmü'l-hudûd bir bâb menzile bâ-temessük-ı mütevellî mutasarrıfe olan Pars bt. Ohannes Nasrâniye tarafından husûs-ı âtîde vekîl-i müseccel-i şer'îsi Arakil v. Berozar zimmî nezâret-i hazret-i müşârun-ileyhde âsûde evkāfdan merhûm Mehmed Kethüdâ Vakfı müsakkafâtından şehriye otuz akçe icâre-i müeccelelü menzil-i mezkûr verâsında vâki' ma'lûmü'l-hudûd bir bâb menzile bâ-temessük-ı mütevellî bi'l-münâsafa iştirâken mutasarrıflar olup kendi nefsinden asıl ve zevcesi Armadati bt. Abro Nasrâniye tarafından husûs-ı âtîde vekîl-i müseccel-i şer'îsi mersûm Refayil zimmî muvâcehelerinde merhûm-ı mezbûr el-Hâc Hâfız İbrahim Efendi Vakfı'nın mütevellîsi müderrisîn-i kirâm-ı zevi'l-ihtirâmdan el-Hâc Mehmed Hâlid Efendi tarafından vekîl-i mürseli kâtib-i vakf İbrahim Edhem b. el-Hâc Ahmed ve merhûm-ı mezbûr Ahmed Ağa Vakfı'nın mütevelliyesi zâtı mu'arrefe Esma Hatun bt. Mustafa ve merhûm-ı merkūm Mehmed Kethüdâ Vakfı'nın mütevellîsi İsmail Bey b. İbrahim Bey hâzirûn oldukları hâlde işbu derûnunda akd-i meclis-i şer'-i âlî olunup benimle ber-vech-i muharrer zevcem müvekkile-i mersûme Aranohi Nasrâniyenin bi'l-münâsafa iştirâken taht-ı tasarruflarımızda olan menzil-i mahdûd-ı mezkûrun karşısında kâin tarîk-i has aşırı müvekkile-i mersûme Pars Nasrâniyenin merhûm-ı mezbûr Ahmed Ağa vakfından olan menzili bahçesinin mimârân-ı mezbûrân mesâhalarıyla tûlen sekiz zirâ' on sekiz parmak ve arzen yedi zirâ' üç parmak terbîan altmış iki zirâ' on sekiz parmak mahalli ile tarîk-i hass-ı merkūmun tûlen yedi zirâ' ve arzen iki zirâ' on sekiz parmak mahalli fi'l-asl merhûm el-Hâc Hâfız İbrahim Efendi Vakfı müsakkafâtından olup benimle zevcem müvekkile-i mersûmenin tasarrufumuzda olan menzil-i mahdûd-ı mezkûr müştemilâtından olarak ve etrâfında kâin zevcân asıl ve müvekkil-i mersûmân Refayil v. Mâdeti Nasrâniyelerin merhûm-ı mezbûr Mehmed Kethüdâ vakfından olan menzili bahçesinin kezâlik mimârân-ı mezbûrân mesâhalarıyla tûlen on zirâ' ve arzen dokuz zirâ' yirmi parmak bi-hisab-ı terbî'i doksan sekiz zirâ' sekiz parmak mahalli fi'l-asl [**73a**] merhûm-ı mezbûr el-Hâc Hâfız İbrahim Efendi Vakfı müsakkafâtından olup benimle zevcem müvekkile-i mersûmenin tasarrufumuzda olan menzil-i mahdûd-ı mezkûr müştemilâtından olarak bizden mukaddem mutasarrıfları tasarruf etmiş olmalarıyla ol vechile bizim tasarrufumuzda olmak iktizâ edüp lâkin menzil-i mahdûd-ı mezkûru otuz dört seneden berü zikr olan mahalleri her biri menzillerine idhâl etmeleriyle sâlifü'l-beyân mahallerden keff-i yed ve bâ-ma'rifet-i mütevellî bize teslîme mersûmûna tenbîh olunmak bi'l-asâle ve bi'l-vekâle matlûbumuzdur deyü da'vâ ettiklerini kâtibân-ı mezbûr dâ'îleri Çarşamba günü arz odasında huzûr-ı hazret-i Sadâret-penâhîde ma'kūd meclis-i şer'a gelüp tarafeyn ve mütevellîleri vekîller ve asıllar hâzirûn oldukları hâlde tasdîkleriyle inhâ eylediklerinde asıl ve vekîl-i mersûmân Refayil ve Arakil zimmîler müdde'iyân-ı mersûmânın da'vâ-yı mezkûrelerini inkârlarından

mâʿadâ zevcân-ı mesfûran menzil-i mezkûrlarını bin iki yüz üç senesi hılâlinde bâ-reʾy-i mütevellî hudûd-ı mezkûresi ile tefevvüz edüp târih-i mezkûrdan berü bizim ve müvekkile-i mersûmenin tasarruflarımızda menzileyn-i mezkûreynden münâzaʿun-fihimâ olan mahâll-i merkūmları otuz dört sene müddetde mukaddemâ ve hâlâ mutasarrıfları zevcân-ı mersûmân muvâcehelerinde bâ-reʾy-i mütevellî bilâ-nizâʿ mutasarrıflar olup müddet-i mezkûrede bir beldede sâkinler ve daʿvâ mümkün iken daʿvâ etmeyüp bilâ-özr sükūt etmişler idi dediklerini asıl ve vekîl-i mersûmân Kayıkçı Haçador ve oğlu Hamparsum zimmîler tasdîk etmeleriyle müddeʿiyân asıl ve vekîl-i mersûmânın tasdîkleri mûcebince otuz dört sene bilâ-özr terk-i daʿvâ eyledikleri zâhir olmağın bu sûretde on beş sene bilâ-özr terk olunan vakf-ı akār tasarrufu daʿvâsının istimâʿından sarâhaten izn-i hümâyûnu hâvî emr-i âlî olmadıkça hükkâm-ı şerʿ-i şerîf memnûʿlar olmalarıyla mûcebince müddeʿiyân-ı asıl ve vekîl-i mersûmân Haçador ve oğlu Hamparsum zimmîlerin daʿvâ-yı mezkûreleri bilâ-emr-i âlî istimâʿ olunmadığı kendilere tefhîm ve bî-vech muʿârazaları menʿ olunduğu İstanbul Mahkemesiʾnden huzûr [-ı âlîlerine iʿlâm olundu.]

Fî 28 L sene 1237

356 [73a-1] Hasan Ağa b. Halilʾin, Sultan Abdülhamid Han vakfından icareli kasap dükkânı gediğinin yarım hissesini İbrahim Ağaʾya devrettiği

Kasab inhâsı

Maʿrûz[-ı dâʿî-i devlet-i aliyyeleridir ki]

Hüdâvendigâr-ı esbak cennet-mekân firdevs-âşiyân merhûm Sultan Abdülhamid Hân –tâbe serâhu-hazretlerinin evkāf-ı şerîfeleri müstegallâtından mahmiye-i İstanbulʾda Yedikule hâricinde vâkiʿ gayr-ez selhhâne-i mîrî on aded ganem selhhânelerinden yedinci selhhâneye merbût olan kasab dükkânlarından mahmiye-i mezbûrede Aksaray kurbünde sebîl karşısında kâin maʿlûmüʾl-hudûd bir bâb kasab dükkânı derûnunda mevcûde beyneʾl-esnâf gedik tâʿbir olunur âlât-ı lâzıme-i maʿlûmenin nısf hissesine bâ-temessük-ı mütevellî mutasarrıf olan kasab ustalarından el-Hâc Hasan Ağa b. el-Hâc Halil meclis-i şerʿ-i münîrde kasab ustalarından es-Seyyid el-Hâc İbrahim Ağa b. es-Seyyid Mustafa muvâcehesinde zikr olunan dükkân gediğinden mutasarrıf olduğum nısf hisse-i şâyiʿamı hüsn-i rızâ ve tayyib-i hâtırım ve ferağ-ı katʿî-i muʿteber ile merkūm es-Seyyid el-Hâc İbrahim Ağaʾya ferağ ve tefvîz eylediğimde ol dahi tefevvüz ve kabûl ve hisse tevzîʿini kethüdâ ustaları maʿrifetleriyle ahz etmek üzere taʿahhüd eyledi deyü kasablar kethüdâsı diğer el-Hâc Hasan Ağa b. el-Hâc Osman ve mazbûtüʾl-esâmî kasab ustaları hâzır oldukları hâlde eylediği takrîrini mezbûr es-Seyyid el-Hâc İbrahim Ağa baʿdeʾt-tasdîk nısf hisse-i mezkûre fârığ-i mezkûrun kasr-ı yedinden kendi üzerine tahrîr ve

şürûtu mûcebince taraf-ı vakıfdan yedine temessük i'tâsını istid'â eylediği İstanbul Mahkemesi'nden huzûr [-ı âlîlerine i'lâm olundu.]

Fî 14 Receb sene 1237

357 [73a-2] Sultan Abdülhamid Han vakfından icareli, kasap dükkânı gediğinin İstirati v. Tanaş'ın vefâtı üzerine, İbrahim Ağa ile Seyyid Mehmed Lütfullah Ağa'ya devredilmesi

Kasab inhâsı

Ma'rûz[-ı dâ'î-i devlet-i aliyyeleridir ki]

Hüdâvendigâr-ı esbak cennet-mekân firdevs-âşiyân merhûm Sultan Abdülhamid Hân –tâbe serâhu-hazretlerinin evkāf-ı şerîfeleri müstegallâtından mahmiye-i İstanbul'da Yedikule hâricinde vâki' gayr-ez selhhâne-i mîrî on aded ganem selhhânelerinden yedinci selhhâneye merbût olan kasab dükkânlarından mahmiye-i mezbûrede Aksaray sebîl karşısında kâin ma'lûmü'l-hudûd bir bâb kasab dükkânı derûnunda mevcûde beyne'l-esnâf gedik tâ'bir olunur nısf hisse-i şâyi'asına bâ-temessük-ı mütevellî mutasarrıf olan İstirati v. Tanaş nâm zimmî bilâ-veled hâlik olup nısf hisse-i mezkûresi mahlûl ve cânib-i Beytülmâle âid ve râci' oldukdan sonra nısf hisse-i mezkûre ba'de'l-müzâyede ve inkıtâ'-ı rağbe mu'accele-i misliyyesi idüğü zâhir olan bin beş yüz guruş mu'accele-i makbûza ile kasab ustalarından es-Seyyid el-Hâc İbrahim Ağa b. es-Seyyid Mustafa ve es-Seyyid Mehmed Lütfullah Ağa b. el-Hâc Ömer üzerlerinde karar ve ziyâde ile tâlib-i âharı zuhûr etmemekle nısf hisse-i mezkûre iştirâken cânib-i vakıfdan kendilere tefvîz olunduğu mezbûrân meclis-i şer'de takrîr ve zabıtları içün taraf-ı vakıfdan yedlerine temessük i'tâsını istid'â ve hisse tevzî'ini kethüdâ ve ustalar ma'rifetleriyle ahz etmek üzere kasablar kethüdâsı el-Hâc Hasan Ağa b. el-Hâc Osman ve mazbûtü'l-esâmî kasab ustaları hâzır oldukları hâlde ta'ahhüd etmeleriyle nısf hisse-i mezkûre ber-vech-i muharrer hâlik-i mesfûrun mahlûlünden iştirâken merkūmân es-Seyyid el-Hâc İbrahim Ağa ve es-Seyyid Mehmed Lütfullah Ağa üzerlerine mu'accele-i merkūme ile tahrîr ve taraf-ı vakıfdan şürûtu üzere temessük i'tâsı niyâzında oldukları İstanbul Mahkemesi'nden huzûr [-ı âlîlerine i'lâm olundu.]

Fî 12 Receb sene 1237

358 [73a-3] Sultan Abdülhamid Han vakfından icareli, kasap dükkânı gediğinin Ümmügülsüm bt. Halil'in vefâtı üzerine Seyyid Hasan Efendi'ye devredilmesi

Kasab inhâsı

Ma'rûz[-ı dâ'î-i devlet-i aliyyeleridir ki]

Hüdâvendigâr-ı esbak cennet-mekân firdevs-âşiyân merhûm Sultan Abdülhamid Hân –tâbe serâhu-hazretlerinin evkāf-ı şerîfeleri müstegallâtından mahmiye-i mezbûre[de] Yedikule hâricinde vâki‘ gayr-ez selhhâne-i mîrî on aded ganem selhhânelerinden [**73b**] onuncu selhhâneye merbût olan kasab dükkânlarından medîne-i Üsküdar’a muzâfe Kartal kasabasında kâin ma‘lûmü’l-hudûd bir bâb kasab dükkânı derûnunda mevcûde beyne’l-esnâf gedik tâ‘bir olunur âlât-ı lâzıme-i ma‘lûmenin semen hisse-i şâyi‘asında bâ-temessük-ı mütevellî mutasarrıfe olan Ümmügülsüm bt. Halil nâm hatun bilâ-veled fevt olup semen-i hisse-i mezkûresi mahlûle ve cânib-i vakf-ı müşârun-ileyhe âid ve râci‘ oldukdan sonra semen-i hisse-i mezkûre ba‘de’l-müzâyede ve inkıtâ‘u’r-rağbe mu‘accele-i misliyesi idüğü zâhir olan yüz yirmi beş guruş mu‘accele-i makbûza ile kasab ustalarından es-Seyyid Hasan Efendi b. es-Seyyid Mehmed üzerinde karar ve ziyâde ile tâlib-i âharı zuhûr etmemekle semen-i hisse-i mezkûre cânib-i vakıfdan kendüye tefvîz olunduğu mezbûr es-Seyyid Hasan Efendi meclis-i şer‘de takrîr ve zabtı içün taraf-ı vakıfdan yedine temessük i‘tâsı istid‘â ve hisse-i tevzî‘ini kethüdâ ve ustalar ma‘rifetleriyle ahz etmek üzere kasablar kethüdâsı el-Hâc Hasan Ağa b. el-Hâc Osman ve mazbûtü’l-esâmî kasab ustaları hâzır oldukları hâlde ta‘ahhüd etmekle semen-i hisse-i mezkûre ber-vech-i muharrer müteveffât-ı mezbûrenin mahlûlünden merkūm es-Seyyid Hasan Efendi üzerine mu‘accele-i merkūme ile tahrîr ve yedine taraf-ı vakıfdan şürûtu üzere temessük i‘tâsı niyâzında olduğu İstanbul Mahkemesi’nden huzûr [-ı âlîlerine i‘lâm olundu.]

Fî 12 Receb sene [12]37

359 [73b-1] Sultan Abdülhamid Han vakfından icareli, yarım hisse kasap dükkânı gediğinin Mehmed Ağa’ya devredilmesi

Kasab inhâsı

Ma‘rûz[-ı dâ‘î-i devlet-i aliyyeleridir ki]

Hüdâvendigâr-ı esbak cennet-mekân firdevs-âşiyân merhûm Sultan Abdülhamid Hân –tâbe serâhu-hazretlerinin evkāf-ı şerîfeleri müstegallâtından mahmiye-i İstanbul’da Yedikule hâricinde vâki‘ gayr-ez selhhâne-i mîrî on aded ganem selhhânelerinden yedinci selhhâneye merbût olan kasab dükkânlarından mahmiye-i mezbûrede Ayasofya kurbünde kâin helvacı dükkânına muttasıl ma‘lûmü’l-hudûd kasab dükkânı derûnunda mevcûde beyne’l-esnâf gedik tâ‘bir olunur âlât-ı lâzıme-i ma‘lûmenin nısf hisse-i şâyi‘asına bâ-temessük-ı mütevellî mutasarrıf olan Suyolcu Kiro zimmî Rum milletinin zâhir olan hıyânet ve mel‘anetlerinden medhali olup bundan akdem katîlen hâlik olmağla bu makūle katîlen hâlik olunanların bi’l-cümle emvâlleri cânib-i mîrîden zabt olunmak üzere irâde ta‘allukuna binâen vakf-ı hazret-i müşârun-ileyhden dahi tasarruflarında olan akār ve gedikleri dahi

cânib-i vakıfdan zabt ve âhara bâ-muʿaccele verilmek bâbında dahi irâde-i seniyyeyi müşʿir cânib-i vakf-ı müşârun-ileyh ve İstanbul mahkemesine vârid olan ilmühaber mûceblerince nısf hisse-i mezkûresi taraf-ı vakıfdan baʿde'z-zabt nısf hisse-i mezkûre lede'l-müzâyede ve inkıtâʿu'r-rağbe muʿaccele-i misliyyesi idüğü zâhir olan iki bin elli guruş muʿaccele-i makbûza ile kasab ustalarından Mehmed Ağa b. Hüseyin üzerinde karar ve ziyâde ile tâlib-i âharı zuhûr etmemekle nısf hisse-i mezkûre cânib-i vakıfdan merkūma tefvîz olunduğunu mezbûr Mehmed Ağa tarafından vekîl-i şerʿîsi hâlâ kasablar kethüdâsı el-Hâc Hasan Ağa b. el-Hâc Osman meclis-i şerʿde takrîr ve zabtı içün taraf-ı vakıfdan yedine temessük iʿtâsını istidʿâ ve hisse tevzîʿini kethüdâ ve ustaları maʿrifetleriyle ahz etmek üzere mazbûtü'l-esâmî kasab ustaları hâzır oldukları hâlde vekîl-i mezbûr Kethüdâ el-Hâc Hasan Ağa taʿahhüd etmeğin nısf hisse-i mezbûre ber-vech-i muharrer merkūm Mehmed Ağa üzerine muʿaccele-i mezbûre ile tahrîr ve yedine taraf-ı vakıfdan şürûtu üzere temessük iʿtâsı niyâzında olduğu İstanbul Mahkemesi'nden huzûr [-ı âlîlerine iʿlâm olundu.]

Fî 12 Receb sene [12]37

360 [73b-2] Sultan Abdülhamid Han vakfından icareli, kasap dükkânı gediğinin Hâfız Ali b. Hâfız Ahmed'in vefâtı üzerine Hacı Ali b. Osman'a devredilmesi

Kasab inhâsı

Maʿrûz[-ı dâʿî-i devlet-i aliyyeleridir ki]

Hüdâvendigâr-ı esbak cennet-mekân firdevs-âşiyân merhûm Sultan Abdülhamid Hân –tâbe serâhu- hazretlerinin evkāf-ı şerîfeleri müstegallâtından mahmiye-i İstanbul'da Yedikule hâricinde vâkiʿ gayr-ez selhhâne-i mîrî on aded ganem selhhânelerinden sekizinci selhhâneye merbût olan kasab dükkânlarından mahmiye-i mezbûrede Samatyakapısı dâhilinde kâin maʿlûmü'l-hudûd bir bâb kasab dükkânı derûnunda mevcûde beyne'l-esnâf gedik tâʿbir olunur âlât-ı lâzıme-i maʿlûmenin yedi buçuk hisse iʿtibâriyle bir hissesine bâ-temessük-ı mütevellî mutasarrıf olan Hâfız Ali b. Hâfız Ahmed bilâ-veled fevt olup hisse-i mezkûresi mahlûle ve cânib-i vakfa âid ve râciʿ oldukdan sonra hisse-i mezbûre baʿde'l-müzâyede ve inkıtâʿu'r-rağbe muʿaccele-i misliyesi idüğü zâhir olan elli guruş muʿaccele-i matlûbe ile kasab ustalarından el-Hâc Ali b. el-Hâc Osman üzerinde karâr etmekle ziyâde ile tâlib-i âharı zuhûr etmemeğin hisse-i mezkûre [**74a**] muʿaccele-i makbûza-i merkūme ile taraf-ı vakıfdan mezbûra tefvîz olunduğunu mezbûr el-Hâc Ali tarafından vekîl-i şerʿîsi hâlâ kasablar kethüdâsı el-Hâc Hasan Ağa b. el-Hâc Osman meclis-i şerʿde bi'l-vekâle takrîr ve hisse-i mezkûrenin zabtı içün taraf-ı vakıfdan temessük iʿtâsını istidʿâ ve hisse tevzîʿini bi'l-cümle kethüdâ ve ustalar maʿrifetleriyle ahz etmek üzere kasab ustalarından mazbûtü'l-esâmî kimesneler hâzır oldukları

hâlde vekîl-i merkūm kethüdâ el-Hâc Hasan Ağa bi'l-vekâle ta'ahhüd etmeğin zikr olunan kasab dükkânı gediğinden yedi buçuk hisse i'tibâriyle bir hissesi müteveffâ-i mezbûrun mahlûlünden mu'accele-i merkūme ile müvekkil-i merkūm el-Hâc Ali üzerine tahrîr ve yedine taraf-ı vakıfdan temessük i'tâsı niyâzında olduğu İstanbul Mahkemesi'nden huzûr [-ı âlîlerine i'lâm olundu.]

Fî 12 Receb sene [12]37

361 [74a-1] Sultan Abdülhamid Han vakfından icareli, kasap dükkânı gediğinin Mehmed Tahir b. Halil ile Halil b. Halil'in vefâtı üzerine Feyzullah Ağa'ya devredilmesi

Kasab inhâsı

Ma'rûz[-ı dâ'î-i devlet-i aliyyeleridir ki]

Hüdâvendigâr-ı esbak cennet-mekân firdevs-âşiyân merhûm Sultan Abdülhamid Hân –tâbe serâhu-hazretlerinin evkāf-ı şerîfeleri müstegallâtından mahmiye-i İstanbul'da Yedikule hâricinde vâki' gayr-ez selhhâne-i mîrî on aded ganem selhhânelerinden altıncı selhhâneye merbût kasab dükkânlarından mahmiye-i mezbûrede Davudpaşa mahkemesi kurbünde dört yolağzında ekmekçi fırını karşısında kâin ma'lûmü'l-hudûd kasab dükkânı derûnunda mevcûde beyne'l-esnâf gedik tâ'bir olunur âlât-ı lâzıme-i ma'lûmenin altı hisse i'tibâriyle iki hissesine ve yine zikr olunan selhhânelerden sekizinci selhhâneye merbût mahmiye-i mezbûrede Koska nâm mahalde kâin ma'lûmü'l-hudûd bir bâb kasab dükkânı derûnunda mevcûde kezâlik beyne'l-esnâf gedik tâ'bir olunur âlât-ı lâzıme-i ma'lûmenin dokuz hisse i'tibâriyle iki hissesine mutasarrıf olan Mehmed Tahir ve Halil ibney Halil'den her biri müte'âkiben bilâ-veled fevt ve zikr olunan dükkânlardan hisse-i mezkûreleri mahlûle [ve] cânib-i vakfa âid ve râci' oldukdan sonra lede'l-müzâyede ve inkıtâ'u'r-rağbe zikr olunan Davudpaşa mahkemesi kurbünde kâin dükkân gediğinden altı hisse i'tibâriyle iki hisse dört yüz guruş ve sâlifü'z-zikr Koska nâm mahalde kâin dükkân gediğinden dokuz hisse i'tibâriyle iki hisse dört yüz guruş ki cem'an mu'accele-i misliyeleri idüğü zâhir olan sekiz yüz guruş mu'accele-i makbûza ile kasab ustalarından el-Hâc Feyzullah Ağa b. Mehmed üzerinde karâr etmekle ziyâde ile tâlib-i âharı zuhûr etmemeğin zikr olunan iki bâb kasab dükkânlarının hisse-i mezkûreleri taraf-ı vakıfdan mu'accele-i merkūmeler ile kendüye tefvîz olunduğunu mezbûr el-Hâc Feyzullah Ağa meclis-i şer'de takrîr ve zabtı içün taraf-ı vakıfdan temessük i'tâsını istid'â ve hisse tevzî'ini kethüdâ [ve] ustalar ma'rifetleriyle ahz etmek üzere kassablar kethüdâsı el-Hâc Hasan Ağa b. el-Hâc Osman ve mazbûtü'l-esâmî kasab ustaları hâzır oldukları hâlde ta'ahhüd etmeğin zikr olunan Davudpaşa mahkemesi kurbünde kâin dükkân gediğinden altı hisse i'tibâriyle iki hissesi ve sâlifü'l-beyân Koska'da kâin dükkân gediğinden dokuz hisse i'tibâriyle iki [hissesi]

müteveffiyân-ı mezbûrânın mahlûllerinden mezbûr el-Hâc Feyzullah Ağa üzerine tahrîr ve yedine taraf-ı vakıfdan temessük i'tâsı niyâzında olduğu İstanbul Mahkemesi'nden huzûr [-ı âlîlerine i'lâm olundu.]

Fî 12 Receb sene [12]37

362 [74a-2] Sultan Abdülhamid Han vakfından icareli, Yani v. Harito üzerindeki kasap dükkânı gediğinin Hasan Ağa'ya devredilmesi

Kasab inhâsı

Ma'rûz[-ı dâ'î-i devlet-i aliyyeleridir ki]

Hüdâvendigâr-ı esbak cennet-mekân firdevs-âşiyân merhûm Sultan Abdülhamid Hân –tâbe serâhu- hazretlerinin evkāf-ı şerîfeleri müstegallâtından mahmiye-i İstanbul'da Yedikule hâricinde vâki' gayr-ez selhhâne-i mîrî on aded ganem selhhânelerinden beşinci selhhâneye merbût kasab dükkânlarından mahrûse-i Galata'ya muzâfe İstinye nâhiyesine tâbi' Mîrgûn karyesinde Baltalimanı tarafında keresteci karşısında kâin ma'lûmü'l-hudûd bir bâb kasab dükkânı derûnunda mevcûde beyne'l-esnâf gedik tâ'bir olunur âlât-ı lâzıme-i ma'lûmenin sülüs hissesine bâ-temessük-ı mütevellî mutasarrıf olan Andon v. Eşratordine nâhiye-i mezbûreye tâbi' Bebek karyesinde kâin ma'lûmü'l-hudûd bir bâb ve Rumelihisarı karyesinde kâin kezâlik ma'lûmü'l-hudûd iki ve mahrûse-i mezbûreye muzâfe kasaba-i Beşiktaş'a tâbi' Arnavud karyesinde kâin ma'lûmü'l-hudûd bir bâb ki cem'an dört bâb kasab dükkânları derûnlarında mevcûde kezâlik gedik tâ'bir olunur âlât-ı lâzıme-i ma'lûmelerinin her birilerinin bâ-temessük-ı mütevellî nısf-ı südüs hisselerine mutasarrıf olan mesfûrândan ve âhar nısf-ı südüs hisselerine bâ-temessük-ı mütevellî mutasarrıf olan Yani v. Harito nâm zimmîler bundan akdem dekâkîn-i mezkûre hisselerini terk ve diyâr-ı âhara firâr etmeleriyle Rum tâifesinin zâhir olan hıyânet ve mel'anetlerinde medhali olup diyâr-ı âhara firâr edenlerin bi'l-cümle emvâl-i metrûkeleri cânib-i mîrîden zabt irâde-i aliyye ta'allukuna binâen vakf-ı hazret-i müşârun-ileyh müstegallâtından tasarruflarında bulunan akār ve gedikleri dahi cânib-i vakıfdan zabt ve mu'acceleleri cânib-i vakıfdan kabz ile âhara verilmek bâbında dahi irâde-i seniyyeyi müş'ir cânib-i vakf-i müşârun-ileyhe ve İstanbul mahkemesine [**74b**] vârid olan ilmühaber kāimeleri mûceblerince husûs-ı mezkûra taraf-ı vakıfdan ba'de'z-zabt lede'l-müzâyede ve inkıtâ'u'r-rağbe zikr olunan Mîrgûn karyesinde kâin dekâkîn gediği sülüs hissesi mu'accele-i misliyesi olan yedi yüz elli guruş ve sâlifü'l-beyân cem'an dört dekâkîn gediklerinin her birlerinden nısf-ı südüs hisselerinden her birlerinden sülüs hisseleri kezâlik mu'accele-i misliyyeleri olan bin yüz guruş ki cem'an bin sekiz yüz elli guruş mu'accele-i makbûza ile hâlâ kasablar kethüdâsı el-Hâc Hasan Ağa b. el-Hâc Osman üzerinde karâr ve ziyâde ile tâlib-i âharı zuhûr etmemekle hısas-ı mezkûre cânib-i vakıfdan kendüye tefvîz

olunduğunu mezbûr el-Hâc Hasan Ağa meclis-i şer'de takrîr ve zabtı içün taraf-ı vakıfdan yedine temessük i'tâsını istid'â ve hisse tevzî'ni bi'l-cümle kethüdâ ve ustalar ma'rifetleriyle ahz etmek üzere mazbûtü'l-esâmî kasab ustaları hâzır oldukları hâlde ta'ahhüd etmeğin zikr olunan Mirgûn karyesinde vâki' dükkân gediğinin sülüs hisse[si] başka ve sâlifü'l-beyân dört bâb dekâkîn gediklerini her birlerinden südüs hisselerini başka başka mezbûr el-Hâc Hasan Ağa üzerine mu'accele-i merkümeleriyle tahrîr ve yedine taraf-ı vakıfdan temessük i'tâsı niyâzında olduğu İstanbul Mahkemesi'nden huzûr [-ı âlîlerine i'lâm olundu.]

Fî 12 Receb sene [12]37

363 [74b-1] Sultan Abdülhamid Han vakfından icareli, kasap dükkânı gediğinin Hâfız Ahmed b. Hasan'ın vefâtı üzerine Mercanlı Ali Ağa'ya devredilmesi

Kasab inhâsı

Ma'rûz[-ı dâ'î-i devlet-i aliyyeleridir ki]

Hüdâvendigâr-ı esbak cennet-mekân firdevs-âşiyân merhûm Sultan Abdülhamid Hân –tâbe serâhu-hazretlerinin evkāf-ı şerîfeleri müstegallâtından mahmiye-i İstanbul'da Yedikule hâricinde vâki' gayr-ez selhhâne-i mîrî on aded ganem selhhânelerinden sekizinci selhhâneye merbût kasab dükkânlarından mahmiye-i mezbûrede Balıkçılar içinde kâin ma'lûmü'l-hudûd bir bâb kasab dükkânı derûnunda mevcûde beyne'l-esnâf gedik tâ'bir olunur âlât-ı lâzıme-i ma'lûmenin iki humus hissesiyle yine selhhâne-i mezbûreye merbût Mimar çarşısında kâin ma'lûmü'l-hudûd bir bâb kasab dükkânı derûnunda mevcûde kezâlik gedik tâ'bir olunur âlât-ı lâzıme-i ma'lûmenin nısf hissesine ber-mûceb-i temessük-ı mütevellî mutasarrıf olan Hâfız Ahmed b. el-Hâc Hasan fevt olup hisse-i mezkûreleri sulbî oğulları Hafız Ali ve Mehmed Emin ve sulbiye kızı Âişe'ye intikāl-ı âdi ile ba'de'l-intikāl mezbûr Hafız Ali dahi bilâ-veled fevt oldukda zikr olunan Samatya'da balıkçılar içinde kâin dükkân gediğinin iki humsundan ve sâlifü'l-beyân mimar çarşısında kâin dükkân gediğinin nısfından sülüs hisseleri mahlûl ve cânib-i vakfa âid oldukdan sonra mâ'adâ sülüsân hisseleri babaları intikālından mutasarrıflar olan mezbûr Mehmed Emin ile mezbûre Âişe taraflarından ber-vech-i âtî ferağa vekîlleri olduğu mezbûre Âişe'nin zâtını ârifân el-Hâc Feyzullah Ağa b. el-Hâc Mehmed ve el-Hâc Hasan Ağa b. el-Hâc Halil nâm kimesneler şehâdetleriyle ber-nehc-i şer'î sâbit olan kasablar kethüdâsı el-Hâc Hasan Ağa b. el-Hâc Osman meclis-i şer'-i enverde kasab ustalarından Mercanlı el-Hâc Ali Ağa b. el-Hâc Osman muvâcehesinde müvekkillerim mezbûrân Mehmed Emin ve Âişe bâlâda tahrîr olunduğu üzere babaları intikālından mutasarrıf oldukları zikr olunan balıkçılar içinde kâin dükkân gediğinin iki humusundan ve sâlifü'l-beyân mimar çarşısında kâin dükkân

gediğinin nısfından sülüsân hisselerini hüsn-i rızâ ve tayyib-i hâtırlarıyla bi'l-vekâle mezbûr Mercanlı el-Hâc Ali Ağa'ya bâ-re'y-i mütevellî ferağ ve tefvîz eylediğimde ol dahi tefevvüz ve kabûl ve hisse tevzî'ini kethüdâ ve ustalar ma'rifetleriyle ahz etmek üzere ta'ahhüd eyledi deyü kasab ustalarından mazbûtü'l-esâmî kimesneler hâzır oldukları hâlde bi'l-vekâle eylediği takrîrini mezbûr Mercanlı el-Hâc Ali Ağa ba'de't-tasdîk zikr olunan balıkçılar içinde kâin dükkân gediğinin humusundan ve sâlifü'l-beyân mimâr çarşısında kâin dükkân gediğinin nısfından sülüsân hisseleri mezbûrân Mehmed Emin ve Âişe ferağlarından kendi üzerine tahrîr-birle tasarrufu içün taraf-ı vakıfdan şürûtu mûcebince yedine temessük i'tâsı niyâzında olduğu İstanbul Mahkemesi'nden huzûr-ı âlîlerine i'lâm olundu.

Fî 14 Receb sene 1237

364 [74b-2] Sultan Abdülhamid Han vakfından icareli, Andon v. İstirato ve Yani v. Hristo üzerindeki kasap dükkânı gediğinin Hasan Ağa'ya devredilmesi

Kasab inhâsı

Ma'rûz[-ı dâ'î-i devlet-i aliyyeleridir ki]

Hüdâvendigâr-ı esbak cennet-mekân firdevs-âşiyân merhûm Sultan Abdülhamid Hân –tâbe serâhu- hazretlerinin evkāf-ı şerîfileri müstegallâtından mahmiye-i İstanbul'da Yedikule hâricinde vâki' gayr-ez selhhâne-i mîrî on aded ganem selhhânelerinden beşinci selhhâneye merbût kasab dükkânlarından mahrûse-i Galata'ya muzâfe kasaba-i Beşiktaş'a tâbi' Kuruçeşme karyesinde kâin ma'lûmü'l-hudûd bir bâb kasab dükkânı derûnunda mevcûde beyne'l-esnâf gedik tâ'bir olunur âlât-ı lâzıme-i ma'lûmenin nısf semen hissesine bâ-temessük mutasarrıf olan Andon v. İstirato ve diğer nısf semen hissesine mutasarrıf olan Yani v. Hristo nâm zimmîler bundan akdem diyâr-ı âhara firâr etmeleriyle Rum tâifesinin zâhir olan hıyânet ve mel'anetlerinde medhali olan firârilerinin bi'l-cümle emvâl-i metrûkeleri cânib-i mîrîden zabta irâde-i aliyye ta'allukuna binâen vakf-ı hazret-i müşârun-ileyh tasarruflarında bulunan akār ve gedikleri dahi cânib-i vakıfdan zabt ve mu'accele ile âhara verilmek bâbında dahi irâde-i seniyye ta'alluk eylediğini müş'ir cânib-i vakf-ı müşârun-ileyhe ve İstanbul mahkemesine vârid olan ilmühaber kāimeleri mûceblerince dükkân-ı mezkûr gediğinden ber-vech-i muharrer mesfûrûndan her birinin nısf-ı sümün hisselerinden cem'an sümün-i hissesi cânib-i vakıfdan ba'de'z-zabt lede'l-müzâyede ve inkıtâ'u'r-rağbe mu'accele-i misliyyesi idüğü zâhir olan iki yüz elli guruş mu'accele-i makbûza ile hâlâ kasablar kethüdâsı el-Hâc Hasan Ağa b. el-Hâc Osman üzerinde karar etmekle ziyâde ile tâlib-i âharı zuhûr etmemeğin sümün-i hisse-i mezkûre taraf-ı vakıfdan kendüye tefvîz olunduğu [**75a**] merkūm Kethüdâ el-Hâc Hasan Ağa meclis-i şer'de takrîr ve zabtı içün taraf-ı vakıfdan

temessük i'tâsını istid'â ve hisse tevzî'ini bi'l-cümle kethüdâ ve ustalar ma'rifetleriyle ahz etmek üzere kasab ustalarından mazbûtü'l-esâmî kimesneler hâzır oldukları hâlde ta'ahhüd etmeğin hisse-i mezkûre ber-vech-i muharrer mu'accele-i merkûme ile mezbûr Kethüdâ el-Hâc Hasan Ağa üzerine tahrîr ve taraf-ı vakıfdan yedine temessük i'tâsı niyâzında olduğu İstanbul Mahkemesi'nden huzûr [-ı âlîlerine i'lâm olundu.]

Fî 12 Receb sene 1237

365 [75a-1] Sultan Abdülhamid Han vakfından icareli, kasap dükkânı gediğinin Osman Ağa ve Hasan Ağa'nın ferağlarından Feyzullah Ağa'ya devredilmesi

Kasab inhâsı

Ma'rûz[-ı dâ'î-i devlet-i aliyyeleridir ki]

Hüdâvendigâr-ı esbak cennet-mekân firdevs-âşiyân merhûm Sultan Abdülhamid Hân –tâbe serâhu- hazretlerinin evkāf-ı şerîfeleri müstagallâtından mahmiye-i İstanbul'da Yedikule hâricinde vâki' gayr-ez selhhâne-i mîrî on aded ganem selhhânelerinden sekizinci selhhâneye merbût kasab dükkânlarından mahmiye-i mezbûrede Koska nâm mahalde kâin ma'lûmü'l-hudûd ve bir bâb kasab dükkânı derûnunda mevcûde beyne'l-esnâf gedik tâ'bir olunur âlât-ı lâzıme-i ma'lûmenin nısf hisse-i şâyi'asına bâ-temessük-ı mütevellî mutasarrıf olan el-Hâc Osman Ağa b. el-Hâc Ali tarafından vekîl olduğu el-Hâc Hasan Ağa b. Halil ve diğer el-Hâc Hasan Ağa b. el-Hâc Osman nâm kimesneler şehâdetleriyle ber-nehc-i şer'î sâbit olan Mehmed Ağa b. Mehmed Emin meclis-i şer'-i münîrde âlât-ı lâzıme-i mezkûrenin kezâlik bâ-temessük-ı mütevellî nısf-ı şâyi'-ı âharına mutasarrıf olan mezbûr el-Hâc Hasan Ağa b. Halil hâzır olduğu hâlde kasab ustalarından el-Hâc Feyzullah Ağa b. el-Hâc Mehmed muvâcehesinde müvekkilim merkūm el-Hâc Osman Ağa zikr olunan kasab dükkânı âlât-ı lâzıme-i mezkûresinden nısf hisse-i şâyi'a-i mezkûresini bin iki yüz otuz beş senesi Zilka'deti'ş-şerîfesinin ikinci günü mezbûr el-Hâc Feyzullah Ağa'ya benim vekâletimle ferağ ve tefvîz ol dahi tefevvüz ve kabûl edüp ber-vech-i muharrer bi'l-vekâle ferağım taraf-ı şer'den ba'de'l-i'lâm cânib-i vakıfdan dahi hâmiş-i temessükde mezbûr el-Hâc Feyzullah Ağa üzerine tahrîr olunup lâkin ol târihde vakf-ı müşârun-ileyh mütevellîsi temhîr etmeden temessük i'tâ olunup hâlâ temhîr olunmamağla hâlâ izn-i mütevellî lâhık olmadığına binâen hâlâ ben müvekkilim merkūm el-Hâc Osman Ağa'nın nısf hisse-i mezkûresini bi'l-vekâle ve hâzır-ı merkūm el-Hâc Hasan Ağa dahi âlât-ı mezkûreden mutasarrıf olduğu âhar nısf hissesini bi'l-asâle mezbûr el-Hâc Feyzullah Ağa'ya bâ-re'y-i mütevellî ferağ ve tefvîz eylediğimizde ol dahi tefevvüz ve kabûl ve hisse tevzî'ini kethüdâ ve ustalar ma'rifetleriyle ahz etmek üzere kasablar kethüdâsı el-Hâc Hasan Ağa

ve mazbûtü'l-esâmî kasab ustaları hâzır oldukları hâlde ta'ahhüd eyledi deyü bi'l-vekâle eylediği takrîrini hâzır-ı asıl-ı mezbûr el-Hâc Hasan Ağa ile merkūm el-Hâc Feyzullah Ağa ba'de't-tasdîk zikr olunan Koska'da kâin kasab dükkânı gediği müvekkil-i mezbûr el-Hâc Osman Ağa ve merkūm el-Hâc Hasan Ağa'nın ferağlarından mezbûr el-Hâc Feyzullah Ağa üzerine tahrîr ve tasrîhi içün taraf-ı vakıfdan şürûtu üzere yedine temessük i'tâsı niyâzında olduğu İstanbul Mahkemesi'nden huzûr [-ı âlîlerine i'lâm olundu.]

Fî 14 Receb sene 1237

366 [75a-2] Sultan Abdülhamid Han vakfından icareli, kasap dükkânı gediğinin Mehmed Tahir b. Halil ile Halil b. Halil'in vefâtı üzerine Hasan Ağa'ya devredilmesi

Kasab inhâsı

Ma'rûz[-ı dâ'î-i devlet-i aliyyeleridir ki]

Hüdâvendigâr-ı esbak cennet-mekân firdevs-âşiyân merhûm Sultan Abdülhamid Hân –tâbe serâhu- hazretlerinin evkāf-ı şerîfeleri müstagallâtından mahmiye-i İstanbul'da Yedikule hâricinde vâki' gayr-ez selhhâne-i mîrî on aded ganem selhhânelerinden yedinci selhhâneye merbût kasab dükkânlarından mahmiye-i mezbûrede Sultan Bâyezid Hân-ı Velî –tâbe serâhu- Câmi'-i şerîfi havlusunda çömlekçiler hizâsında kâin ikinci ma'lûmü'l-hudûd bir bâb ve yine zikr olunan selhhânelerden ikinci selhhâneye merbût câmi'-i şerîf-i müşârun-ileyh havlusunda küpçüler tarafında kâin ma'lûmü'l-hudûd diğer bir bâb kasab dükkânı derûnlarında mevcûde beyne'l-esnâf gedik tâ'bir olunur âlât-ı lâzıme-i ma'lûmelerin üçer hisse i'tibâriyle ikişer hissesine iştirâken mutasarrıflar olan Mehmed Tahir ve Halil ibney el-Hâc Halil'den her biri müte'âkiben bilâ-veled fevt olup zikr [olunan] dükkânlar ve gediklerinden i'tibâr-ı mezkûr üzere ikişer sehm hisseleri mahlûle ve cânib-i vakfa âid ve râci' oldukdan sonra hisse-i mezkûreleri lede'l-müzâyede ve inkıtâ'u'r-rağbe mu'accele-i misliyyeleri idüğü zâhir olan bin beş yüz guruş mu'accele-i makbûza ile kendi nefsinden asıl ve el-Hâc Hasan Ağa b. el-Hâc Halil tarafından vekîl-i şer'îsi hâlâ kasablar kethüdâsı diğer el-Hâc Hasan Ağa b. el-Hâc Osman üzerinde karâr etmekle ziyâde ile tâlib-i âharı zuhûr etmemeğin zikirleri mürûr eden iki dükkân gediklerinden her birinden i'tibâr-ı mezkûr üzere ikişer hissesi mu'accele-i makbûza-i merkūme ile iştirâken asıl ve müvekkil-i mezbûrâna taraf-ı vakıfdan tefvîz olunduğu asıl ve vekîl-i mezbûr Kethüdâ diğer el-Hâc Hasan Ağa meclis-i şer'de takrîr ve ber-vech-i muharrer iştirâken tasarrufları içün taraf-ı vakıfdan temessük i'tâsını istid'â ve hisse tevzî'ini kethüdâ ve ustalar ma'rifetleriyle ahz etmek üzere kasab ustalarından mazbûtü'l-esâmî kimesneler hâzır oldukları hâlde mezbûr kethüdâ diğer el-Hâc Hasan Ağa bi'l-asâle ve bi'l-vekâle ta'ahhüd etmeğin

zikr olunan iki bâb dükkânı ve gediklerinin her birinden i'tibâr-ı mezkûr üzere ikişer hissesi müteveffiyân-ı mezbûrânın mahlûllerinden mu'accele-i merkûme ile müvekkil-i merkûm el-Hâc Hasan Ağa ile asıl ve vekîl-i mezbûr kethüdâ diğer el-Hâc Hasan Ağa üzerine tahrîr ve yedlerine taraf-ı vakıfdan temessük i'tâsı niyâzında olduğu İstanbul Mahkemesi'nden huzûr [-ı âlîlerine i'lâm olundu.]

Fî 12 Receb sene 1237

367 [75b-1] Vefâ'da tülbentçi hanındaki dikici esnafının nizâmları

Vefâ'da tülbentçi hanı müstecirlerinin nizâmları

Ma'rûz[-ı dâ'î-i devlet-i aliyyeleridir ki]

Mübârek rikāb-ı kamer-tâb-ı hüsrevâneye takdîm olunan işbu arzuhâlde zikr olunduğu üzere Dârü's-sa'âdeti'ş-şerîfe ağası hazretlerinin nezâretlerinde âsûde evkāfdan Hüdâvendigâr-ı esbak cennet-mekân firdevs-âşiyân merhûm-ı mağfiret-nişan Sultan Selim Hân hazretlerinin vâlideleri merhûme Mihrişah Sultan -tâbe serâhâ- evkāfı müsakkafâtından mahmiye-i İstanbul'da Vefâ ahırı demekle ma'rûf han derûnunda kâin altmış bâb odaların icâre-i vâhide ile müstecirleri ve vakıf gediklerinin bâ-temessük-ı mütevellî mutasarrıfları olan altmış nefer mazbûtü'l-esâmî dikici zimmîler ile yine vakf-ı müşârun-ileyhâ müsakkafâtından Kumkapı kurbünde kâin Dülbentçi Hanı demekle arîf han derûnunda kâin yirmi bâb odaların kezâlik icâre-i vâhide ile müstecirleri ve gediklerinin bâ-temessük-ı mütevellî mutasarrıfları olan yirmi nefer zimmîler bi'l-ma'iyye rü'yete memûr Haremeyn-i şerîfeyn müfettişi mevâlî-i izâmdan Fazîletlü Hatîbzâde es-Seyyid Mehmed Derviş Efendi dâ'îleriyle Çarşamba günü arz odasında huzûr-ı hazret-i Sadâret-penâhîde akd olunan meclis-i şer'-i münîrde vakf-ı müşârun-ileyhânın kāimmakām-ı mütevellîsi ricâl-i devlet-i aliyyeden hâlâ Darbhâne-i âmire Nâzırı Sa'âdetlü Yusuf Efendi tarafından mürsel vekîl-i şerîsi Ali Bey b. Hasan Bey hâzır olduğu hâlde Âsitâne-i aliyyede hâssa Çizmecibaşısı el-Hâc İbrahim Efendi ve Dikicibaşı Ali Ağa ve Çizmeciler kethüdâsı İsmail Ağa ve büyük arasta haffâflar kethüdâsı Hasan Ağa ve yiğitbaşı Mehmed Esad Efendi nâm Müslimîn ile re'âyâ dikici ustalarından Şehzâdebaşı köşe ustası Avakim ve Mercan köşe ustası Bedros ve Sultan Odaları köşe ustası Artin ve Ali Paşa Hanı köşe ustası Melkon ve Emirhanı köşe ustası Agob ve Çatal Han köşe ustası diğer Agob ve Kürkçü Hanı köşe ustası Avanes ve Vezîr Hanı köşe ustası Mesiya ve Sarrac Hanı köşe ustası Begos ve Takyeci Hanı köşe ustaları Mıgırdıç ve Serope ve dülbentci Mahallesi köşe ustası diğer Avanes ve Samatya köşe ustası Manok ve Lanka köşe ustası Bedik ve Tahta Minâre köşe ustası âhar Avanes ve Topkapı köşe ustası âhar Mıgırdıç ve Karagümrük köşe ustası âhar Karabet zimmîler ve sâir Müslim ve zimmî dört yüz neferi mütecâviz dikici ustaları muvâcehelerinde biz zikr olunan Vefâ hanında kâin altmış bâb odaların her birinde

şehriye otuzar para ve sâlifü'l-beyân Tülbentçi hanında vâki‘ yirmi bâb odaların her birinde şehriye ikişer yüz otuzar para icâre-i vâhide ile cem‘an seksen nefer müstecirler ve gediklerine bâ-temessük-ı mütevellî mutasarrıflar ve re‘âyâya mahsûs kırmızı ve siyah sahtiyândan Pâbuş i‘mâli bize mahsûs olup zikr olunan hanlardan gayrı mahallerde sâkin bi'l-cümle ehl-i İslâm ve re‘âyâ dikici esnâfı kırmızı ve siyah sahtiyândan pabuc i‘mâlinden memnû‘lar iken bundan akdem dikici esnâfından bi'l-cümle re‘âyâ zikr olunan Vefâ hanının müstecirlerine mahsûs kırmızı ve siyah pabuc i‘mâli cümlemizin san‘atlarımızdandır bize dahi i‘mâline ruhsat verilir ise dûn bahâ ile ibâdullâha bey‘ ve verdikleri icâre-i vâhidelerine zam ve zikr olunan Vefâ hanının iktizâ eden ta‘mîrini mâlımızdan teberru‘an li'l-vakf ederiz deyü rikāb-ı mülûkâneye arzuhâl takdîmleriyle ta‘ahhüd eylediklerinde ba‘de vukū‘ı'l-münâza‘a hâmiş-i arzuhâle derkenâr olunan fermân-ı âlîşân mantûkunca inhisâr-ı bey‘ u şirâ şer‘an ve kānûnen memnû‘ olmağla bâ-hatt-ı hümâyûn-ı şevket-makrûn-ı şâhâne inhisâr-ı mezkûr külliyen ref‘ olunup ol vechile kırmızı ve siyah mest ve pabuç i‘mâlinin bir ferde mahsûsiyeti kalmayup gerek müstecirûn-ı mesfûrûn ve gerek Âsitâne-i aliyye ve bilâd-ı selâsede vâki‘ dikici esnâfından cümlesi yeksân olarak i‘mâl eylemek üzere izin ve ruhsat verildikde sâir dikici esnâfı mesfûrûn dahi zikr olunan Vefâ hanının altmış nefer müstecirlerinin cânib-i vakf-ı müşârun-ileyhâya veregeldiklerimiz icâre-i vâhide-i mezkûreden mâ‘adâ Vefâ Hanı odaları içün şehriye altmış guruş ve Dülbentçi Hanı odalarının icâre-i vâhide-i mezkûrelerinden mâ‘adâ şehriye otuzar guruş ki cem‘an şehriye doksan guruş teberru‘an li'l-vakf vermek üzere kat‘-ı münâza‘a olunarak cümlemiz san‘at-ı mezkûreyi i‘mâl etmek üzere emr-i âlîşân-ı mezkûr sâdır olmuş idi el-hâletü hâzihî zikr olunan Vefâ Hanı harâb ta‘mîre muhtâc olduğunda bizim iskânımız mümkün olmamağla dikici esnâfından mesfûrûn zimmîlerin mukaddemâ bâ-arzuhâl iktizâ eden ta‘mîrini ederiz deyü ta‘ahhüdlerine binâen mesfûrûnun ta‘mîr etmelerini vekîl-i hâzır-ı merkūm Ali Bey'in tasdîkiyle taleb ederiz deyü eylediğimiz ta‘mîr da‘vâsı meşrû‘a olmayup taraf-ı vakıfdan ta‘mîr olunmak iktizâ eylediği bize tefhîm ve bî-vech mu‘ârazadan men‘ olunduğumuzdan sonra beynimiz tevfîk ve ıslâh olunup fîmâ ba‘d bizim şehriye cânib-i vakfa medfû‘umuz olan icâre-i mezkûreden mâ‘adâ zikr olunan Vefâ ve tülbentçi hanlarının seksen aded odaları içün zam tarîkiyle beher sene üç yüz kırk guruş ta‘mîre sarf içün imdâdiye vermek üzere biz ta‘ahhüd eylediğimizde sâir dikici esnâfı olan mesfûrûn zimmîler dahi emr-i âli-i müşârun-ileyhde mezkûr mukaddemâ Vefâ Hanı odaları icâresi içün rızâlarıyla zam eyledikleri altmış guruş ve Dülbentçi Hanı odaları icâresi içün rızâlarıyla zam eyledikleri otuzar guruş ki işbu târihe gelince cânib-i vakfa verdikleri şehriye doksan guruşun üzerine ta‘mîre sarf içün [**76a**] imdâdiye olmak üzere otuzar guruş dahi rızâlarıyla zam edüp ol vechile cem‘an şehriye yüz yirmişer guruş dikicibaşı-i merkūm ma‘rifetleriyle cânib-i vakfa def‘ ve teslîm etmek üzere bi't-tav‘ ve'r-rızâ ta‘ahhüd edüp fîmâ ba‘d yine

san‘at-ı mezkûrenin kimesneye inhisârı kalmayup dikici esnâfı cümlesi yeksân olarak re‘âyâya mahsûs kırmızı ve siyah mest ve pabuc ve sâir ayakkabı i‘mâl etmekde kimesne âhara mümâna‘at etmemek üzere cümlemiz ittifâk ve ittihâd eyledik deyü ikrâr ve tasdîkleri İstanbul Mahkemesi’nden [huzûr-ı âlîlerine i‘lâm olundu.]

Fî 28 L sene [1]237

368 [76a-1] Andon v. Nikola’nın Yuvan v. Marko’ya olan borcunu ödemesi gerektiği

451 guruş 30 para[ya] hüküm

Ma‘rûz[-ı dâ‘î-i devlet-i aliyyeleridir ki]

İşbu takrîrde mastûrü’l-ism Nemçe re‘âyâsından Yuvan v. Marko nâm müste’men tercümânı tarafından mürsel kapı oğlanı Refayil hâzır olduğu hâlde meclis-i şer‘-i münîrde derûn-ı takrîrde mersûmü’l-ism bahçıvân tâifesinden Andon v. Nikola nâm zimmî muvâcehesinde bin iki yüz otuz beş senesi Recebinin üçüncü günü târihiyle müverrah bir kıt‘a temessük mantûkunca mesfûr Andon zimmî zimmetinde cihet-i karz-ı şer‘îden dört yüz elli altı guruş alacak hakkım olup meblağ-ı mezbûrdan mâ‘adâ bin iki yüz otuz altı senesi Zilhicceti’ş-şerîfesinin beşinci günü târihiyle müverrah diğer bir kıt‘a temessük mantûkunca Beykoz kasabası civârında Yalıköyünde Bakkāl Haçador zimmînin dükkânında yine mesfûr Andon zimmîye mâlımdan nakden beş yüz guruş dahi ikrâz ve teslîm ol dahi yedimden iktirâz ve kabz edüp temessük-ı evvel-i merkūmda muharrer dört yüz elli altı guruş ve meblağ-ı merkūmdan başka temessük-ı sâni-i merkūm mantûkunca beş yüz guruş başka başka zimmetinde cihet-i mezkûreden bana deyni olduğunu mahzar-ı şuhûdda ikrâr dahi ettikden sonra temessük-ı evvelde muharrer dört yüz elli altı guruş ile temessük-ı sânide mezkûr beş yüz guruşun kırk sekiz guruş on parasını bana edâ ve teslîm ben dahi yedinden ahz ü kabz ve temessük-ı evvel-i merkūmu kendüye red etmemle ancak meblağ-ı merkūm beş yüz guruşdan bâkī zimmetinde hakkım olan dört yüz elli bir guruş otuz parayı mesfûr Andon zimmîden taleb ederim deyü ba‘de’d-da‘vâ ve’l-istintak mesfûr Andon zimmî cevâbında ancak temessük-ı evvel-i merkūmda muharrer ber-vech-i meşrûh müdde‘î-i mesfûra edâ eylediği meblağ-ı merkūm dört yüz elli guruşu mukaddemâ iktirâz ve ba‘dehû edâ eylediğini ikrâr mâ‘adâyı külliyen ba‘de’l-inkâr müdde‘î-i müste’men-i mesfûr Yuvan da‘vâ-yı mezkûresini lede’t-tezkiye makbûlü’ş-şehâde idükleri ihbâr olunan Cafer b. Mustafa ve Mustafa b. Mehmed nâm kimesneler şehâdetleriyle bi’l-muvâcehe ber-nehc-i şer‘î isbât etmeğin mûcebince meblağ-ı bâkī-i merkūm dört yüz elli bir guruş otuz parayı müdde‘î-i mesfûr Yuvan müste’mene edâ ve teslîme mesfûr Andon zimmî tenbîh olunduğu İstanbul Mahkemesi’nden [huzûr-ı âlîlerine i‘lâm olundu.]

Fî 29 L sene [1]237

369 [76a-2] Anbar-ı âmireden habbâzan esnafına dağıtılacak olan buğdayın cins ve fiyatının belirlenmesi

Fiyat-ı hınta i'lâmı sehven bu mahalle kaydolunmağla darb olunup sahîhan on altı varak aşağı kaydolunduğu işbu mahalle şerh verildi

<<Ma'rûz[-ı dâ'î-i devlet-i aliyyeleridir ki]

Sâdır olan fermân-ı âlişâna imtisâlen işbu telhîs mûcebince bu def'a bin iki yüz otuz sekiz senesi Muharremi'l-harâmının dokuzuncu gününden i'tibâren habbâzân esnâfına tevzî' ve i'tâ buyrulan otuz bin keyl zahâyirin beş bin keyli Arnavud ve yedi bin beş yüz keyli Korno ve on bin keyli Mısır hıntaları olup beher keyli yüz altmış ikişer paraya ve yedi bin beş yüz keyli kokoroz olup beher keyli yüz elli paraya olmağla zahâyir-i mezkûrenin ecnâs ve fiyatı minvâl-i muharrer üzere olduğu ihbâr olunduğu İstanbul Mahkemesi'nden [huzûr-ı âlîlerine i'lâm olundu.]

Fî 3 S sene [1]237>>

370 [76a-3] Kuşadalı Hacı Mehmed Ağa vakfı tevliyetinin Ayşe Sıddıka Hatun bt. Mehmed'e tevcihi

Kuşadalı Hacı Mehmed Ağa'nın vakfiyesi nizâ'ı

Ma'rûz[-ı dâ'î-i devlet-i aliyyeleridir ki]

Zîr-i nezâret-i dâ'iyânemde olan evkāfdan zikri âtî vâkıfın evlâdından olduğunu iddi'â eden mu'arrefetü'z-zât Âişe Sıdıka Hatun bt. Mehmed Emin sâdır olan fermân-ı âlişâna imtisâlen taraf-ı dâ'iyânemden me'zûnen mürsel kâtib Mehmed Azîz Efendi dâ'îlerinin bi'l-ma'iyye rü'yete memûr Haremeyn-i şerîfeyn müfettişi mevâlî-i izâmdan fazîletlü Hatîbzâde es-Seyyid Mehmed Derviş Efendi dâ'îleriyle kasaba-i Beşiktaş'da Sâhilsaray-ı hazret-i şehriyârîde kâin âmin odasında sa'âdetlü dârü's-sa'âdeti'ş-şerîfe ağası hazretleri huzûrlarında akd eyledikleri meclis-i şer'-i münîrde nezâret-i dâ'îlerinde olan evkāfdan ashâb-ı hayrâtdan merhûm Kuşadalı Hacı Mehmed Ağa Vakfı'nın ber-vech-i meşrûta hâlâ mütevellîsi evlâd-ı vâkıfdan es-Seyyid Ahmed Halim Ağa b. el-Hâc Mustafa mahzarında hâlâ Haremeyn-i muhteremeyn mütevellîsi Elmas Osman Ağa b. Osman tarafından vekîl-i müsecceli es-Seyyid Abdülvehhab Efendi b. es-Seyyid Abdülhalim hâzır olduğu hâlde merhûm-ı merkūm Kuşadalı Hacı Mehmed Ağa Vakfı'nın tevliyetini bir kıt'a vakfiye-i ma'mûlün-bihâsı nâtıka olduğu üzere evvelâ nefsine ba'dehû aslah evlâdına ve aslah evlâd-ı evlâdına ve aslah evlâd-ı evlâd-ı evlâdına batnen ba'de batnin ve eğer kendinin batn-ı evvelde aslah evlâdı bulunmaz ise batn-ı sânîde ve yâhud batn-ı sâlisde bulunan aslah evlâdı re'y-i hâkimü'ş-şer' ile vakf-ı mezbûra mütevellî olup cihet-i tevliyet yevmî üç akçeye mutasarrıf ola cümle münkarızlar oldukdan sonra

mahmiye-i İstanbul'da her kim Haremeyni'ş-şerîfeyn evkāfı mütevellîsi olur ise mütevellî ola ve her sene hâsıl olan gallesinden vazîfe-i mütevellî ve mukāta'a-i arsa ve Haremeyn fukarasına irsâl olunan bin beş yüz akçe edâ olunup mâ'adâ galleyi evlâd-ı [**76b**] evlâd-ı evlâdı ve evlâd-ı evlâd-ı evlâdı batnen ba'de batnin ve karnen isr-i karnin ile'l-inkırâz ale'l-iştirâki's-sevi beynlerinde tevzî' ve taksîm oluna deyü şart ve ta'yîn edüp ve mütevellî-i mezbûr es-Seyyid Ahmed Halim Ağa ile li-ebeveyn er karındaşları işbu hâzırân bi'l-meclis es-Seyyid Mehmed Kâmil Ağa ve es-Seyyid Mehmed İzzet Ağa'dan her biri vâkıf-ı mezbûr Kuşadalı Hacı Mehmed Ağa'nın oğlu el-Hâc Ahmed'in oğlu el-Hâc Mustafa'nın oğulları ve ben vâkıf-ı mezbûrun diğer oğlu Ahmed'in oğlu Mehmed Emin'in kızı olup bu vechile ben mezbûrûn gibi evlâd-ı vâkıfdan olmamla bu def'a vakf-ı mezbûr müsakkafâtından mahmiye-i mezbûrede Balatkapısı hâricinde Karabaş Mahallesi'nde kâin şehriye otuz akçe icâre-i müecceleli bir bâb Yahudhâneyi mütevelli-i mezbûr es-Seyyid Ahmed Halim Ağa müteveffât şerîfe Emine Hatun'un bilâ-veled mahlûlünden lede'l-müzâyede bin sekiz yüz elli guruş mu'accele ile bi't-tevliye âhara îcâr edüp mu'accelesi olup cânib-i vakıf içün makbûzu olan meblağ-ı merkūm bin sekiz yüz elli guruşdan ba'de ihrâci'l-mesârif bâkī kalan bin üç yüz otuz guruş galle-i vakfın meşrûtunlehâsından olan evlâd-ı evlâd-ı evlâdından olmamla şart-ı vâkıf üzere hisseme isâbet eden üç yüz otuz üç buçuk guruşu mütevellî-i mezbûr es-Seyyid Ahmed Halim Ağa'dan taleb ederim deyü da'vâ ettikte mezbûr es-Seyyid Ahmed Halim Ağa dahi cevâbında müdde'iye-i mezbûrenin vech-i meşrûh üzere evlâd-ı vâkıfdan olup galle-i vakıfdan hisseye müstehıkke olduğunu evvelâ inkâr edüp ba'dehû tahkīk ve hâzırân-ı mezbûrânın tasdîkleriyle tâyi'an ve kat'iyyen ikrâr ve şart-ı vâkıf üzere galle-i vakıfdan hissesine isâbet eden meblağ-ı merkūm üç yüz otuz iki buçuk guruşu müdde'iye-i mezbûre Âişe Sıddıka Hatun'a def' ve teslîm ol dahi ahz ü kabz edüp meblağ-ı merkūmdan mütevellî-i mezbûr es-Seyyid Ahmed Halil Ağa'nın yed ve zimmetinde bir akçe ve bir habbe bâkī kalmadı deyü ba'de'l-ikrâr fîmâ ba'd dahi vakf-ı merkūmda galle zuhûrunda mütevellî-i mezbûr ve hâzırân-ı merkūman ve mezbûre Âişe Sıdıka Hatun ber-mûceb-i şart-ı vâkıf iktisâm etmek üzere ittifâk ve her biri âharın evlâdiyetinde tasâduk ile kat'-ı nizâ' eyledikleri kâtib-i mûmâ-ileyh inhâsıyla İstanbul Mahkemesi'nden huzûr [-ı âlîlerine i'lâm olundu.]

Fî 17 Ş sene [1]237

371 [76b-1] Seyyid Ömer Efendi b. Ahmed'in, İbrahim Ağa ve Molla Ömer aleyhine açtığı davada iddiasını ispat edemediğinden muarazadan men edildiği

Çifte şîruganhâne havasından tekrar men'i i'lâmı

Ma'rûz-ı dâ'î-i devlet-i aliyyeleridir ki

Mübârek rikāb-ı kamer-tâb-ı hüsrevâneye takdîm olunan işbu arzuhâl ashâbından Ürgübî es-Seyyid Ömer Efendi b. es-Seyyid Ahmed nâm kimesne Çarşamba günü arz odasında huzûr-ı hazret-i sadâret-penâhîde ma'kūd meclis-i şer'-i enverde derûn-ı arzuhâlde mezkûrü'l-ism Ürgübî İbrahim Ağa b. İbrahim muvâcehesinde Develi kazâsı ahâlîsinden Molla Ömer b. Yusuf nâm kimesne hâzır olduğu hâlde İstanbul'da Ayazmakapısı dâhilinde Kıbleçeşmesi nâm mahalde kâin çifte yağhâne tâ'bir olunur ma'lûmü'l-hudûd bir bâb şîruganhâne derûnunda mevcûd beyne'l-esnâf gedik tâ'bir olunur âlât-ı lâzıme-i ma'lûmenin yüz yirmi sehm i'tibâriyle altmış sehm hisse-i şâyi'ası min-kıbeli'l-üm ceddim el-Hâc Mahmud nâm kimesnenin yedinde mâlı iken işbu târihden altmış sene mukaddem fevt oldukda hisse-i mezkûresi sulbiye kebîre kızı ve hasren vârisesi vâlidem Şerîfe Fâtıma Hatun'a mevrûs olup ba'dehû vâlidem mezbûre dahi yedi sene mukaddem fevt olmağın âlât-ı mezkûreden hisse-i merkūmesi sadr-ı kebîr oğulları benimle es-Seyyid Osman ve es-Seyyid Mahmud'a mevrûs olup lâkin ben bin iki yüz sekiz senesi hılâlinde vâlidem müteveffât-ı mezbûrenin hayâtında tarafından vekâlete zikr olunan şîruganhânede mevcûd bin guruş sermâyesiyle ben mâlımdan mezbûr İbrahim Ağa'nın hâli Hasan Ağa b. el-Hâc Mustafa'ya ikrâz ve teslîm eylediğim bin guruş mezbûrun sermâyesi olarak fâide-i hâssanın nısfını bana vermek üzere şerîkleri olup ba'dehû mezbûr Hasan Ağa dahi bin iki yüz otuz üç senesi hılâlinde fevt oldukda verâseti zevcesi Zeliha Hatun bt. Hüseyin ile kebîre kızı Râbia Hatun ve oğlunun kızı sagīre Raziye bt. Mehmed Emin ve li-ebeveyn kız karındaşı Emine Hatun'a münhasıra ba'dehû mezbûre Emine Hatun dahi fevt olup verâseti kebîr oğulları mezbûr es-Seyyid İbrahim Ağa ile Mehmed Ağa ve kebîre kızı Asiye Hatun'a ba'de'l-inhisâr mezbûr İbrahim Ağa âlât-ı lâzıme-i mezkûrenin ber-i'tibâr-ı merkūm altmış sehm hisse-i şâyi'asını fuzûlî zabt etmekle zikr olunan altmış sehmden hisse-i irsiyyemi mezbûr İbrahim Ağa'dan ve sermâye-i mezkûreden hissem ile müteveffâ-i mezbûr Hasan Ağa'ya ikrâz eylediğim bin guruş mâlım mezbûr İbrahim Ağa'nın vâzı'u'l-yed olduğu terekesinden yine mezbûr İbrahim Ağa'dan ve mahrûse-i Galata'ya muzâfe kasaba-i Kasımpaşa'da Cumapazarı nâm mahalde vâki' ma'lûmü'l-hudûd kezâlik bir bâb çifte şîruganhâne derûnunda gedik tâ'bir olunur âlât-ı lâzıme-i ma'lûmenin yüz yirmi sehm i'tibâriyle yirmi iki buçuk sehmi Halem oğlu es-Seyyid Ali'den müşterâ yedimde mâlım iken yirmi iki bin beş yüz akçesi sermâyem ile hisse-i mezkûremi bin iki yüz sekiz senesi hılâlinde mezbûr Molla Ömer'e teslîm etmemle sermâye-i mezkûrem ile hisse-i merkūmemi dahi mezbûr Molla Ömer'den taleb ederim deyü da'vâ ettikte mezbûr İbrahim Ağa ile hâzır-ı merkūm Molla Ömer'den her biri cevâblarında işbu yedlerimizde tevârîh-i muhtelife ile müverrahlar sekiz kıt'a i'lâmat-ı şer'iyyeler nâtıklar olduğu üzere müdde'î-i mezbûr es-Seyyid Ömer Efendi husûs-ı mezkûrları ba'zan asâleten ve ba'zan vekâleten da'vâ ve her bir def'a da'vâsı vech-i vecih-i şer'î üzere fasl olunup

da‘vâ-yı mezkûreleriyle bî-vech-i şer‘î mu‘ârazadan men‘ olunmuşdur deyü ibrâz eyledikleri sekiz kıt‘a i‘lâmat-ı şer‘iyye-i mezkûre bi’l-muvâcehe kırâet olundukta bi’l-cümle mazmûnları tasdîk ve husûs-ı mezkûrelere müteallık hakkı kalmayup bî-vech-i şer‘î mu‘ârazadan men‘ olunmuş idüğünü ikrâr dahi etmeğin müdde‘î-i mezbûr es-Seyyid Ömer Efendi ikrârı mûcebince da‘vâ-yı mezkûreleriyle mezbûr İbrahim Ağa ile hâzır-ı mezbûr Molla Ömer’e bî-vech-i şer‘î mu‘ârazadan men‘ olunduğu İstanbul Mahkemesi’nden huzûr-ı âlîlerine i‘lâm olundu.

Fî 14 min-Şevvâli’l-mükerrem sene 1237

[77a-78a Boş]

372 [78b-1] Mehmed Âbid Efendi’nin i’lâm sicili

Dürrîzâde Devletlü Mehmed Âbid Efendi hazretlerinin vakāyi‘-i i‘lâm sicillidir.

Fî-gurre-i Za sene [1]237

373 [78b-2] Anbar-ı âmireden habbâzan esnafına dağıtılacak olan buğdayın cins ve fiyatının belirlenmesi

Fiyat-ı zahâyir

Ma‘rûz[-ı dâ‘î-i devlet-i aliyyeleridir ki]

İşbu telhîs mûcebince bu def‘a dahi mîrî anbarları mevcûdundan bâ-fermân-ı âlî habbâzâna tevzî‘ ve i‘tâ buyrulan otuz bin keyl zahâyirin on iki bin beş yüz keyli Korno ve on bin keyli Mısır hıntaları olup beher keyli yüz altmış ikişer paraya ve yedi bin beş yüz keyli kokoroz olup beher keyli yüz ellişer paraya olmağla zahâyir-i merkūmenin ecnâs ve fiyatı minvâl-i muharrer üzere idüğü ihbâr olunduğu imtisâlen li’l-emri’l-âlî İstanbul Mahkemesi’nden huzûr [-ı âlîlerine i‘lâm olundu.]

Fî 7 Za sene 1237

374 [78b-3] Mihaliç voyvodası Ali Ağa b. Mustafa’nın, Salih Efendi b. Veliyüddin ile Tuzcu Hüseyin Ağa aleyhine açtığı buğday davasının henüz neticelenmediği

Hınta nizâ‘ı ve Bursa kazâsında mütevellî Âsitâne’ye ihzârı istid‘âsı

Ma‘rûz[-ı dâ‘î-i devlet-i aliyyeleridir ki]

Sâdır olan fermân-ı âlîlerine imtisâlen işbu arzuhâl ve derkenârlara nazar olundukta derûn-ı arzuhâlde ismi mezkûr Mihaliç Voyvodası el-Hâc Ali Ağa nâm kimesne Mihaliç voyvodası iken zikr olunan Mihaliç kazâsından mahrûse-i Bursa’da vâki‘ Murâdiye İmaretine müretteb Bursa keyli ile beş bin dokuz yüz on beş keyl hıntayı

işbu arzuhâl sâhibleri olan Debbâğ el-Hâc Salih Efendi ve Tuzcu el-Hâc Hüseyin Ağa'ya irsâl ve mahrûse-i mezbûrede imâret-i mezkûre mütevellîsi el-Hâc İbrahim Ağa nâm kimesneye teslîme emr eylediğinde mezbûran dahi ba'de'l-kabz hınta-i mezkûrenin ancak iki bin iki yüz kırk beş keylini mütevellî-i merkūma teslîm mâ'adâsı olan üç bin altı yüz yetmiş keyli yedlerinde kalmışdır deyü mezbûrân el-Hâc Salih Efendi ve el-Hâc Hüseyin Ağa'yı mahrûse-i mezbûreden bâ-fermân-ı âlî Âsitâne-i aliyyeye ihzâr-birle Çarşamba günü arz odasında huzûr-ı hazret-i Sadr-ı azamîde lede'l-murâfa'a hınta-i bâkīye-i merkūmeyi mezbûrândan da'vâ eylediğinde onlar dahi cevâblarında merkūm el-Hâc Ali Ağa'nın imâret-i mezkûre içün beş bin dokuz yüz on beş keyl olmak üzere bize irsâl eylediği hıntayı ber-vech-i muharrer emriyle mütevellî-i merkūm el-Hâc İbrahim Ağa'ya teslîm edecek olduğumuzda mütevellî-i merkūm el-Hâc İbrahim Ağa dahi karındaşı Mustafa Ağa nâm kimesneye teslîm etmek üzere bize emr eylediğinde biz dahi mütevellî-i mezbûrun emriyle karındaşı merkūma tekyîl ve teslîm eylediğimizde hınta-i mezkûre ancak beş bin üç yüz doksan keyl hınta olup ol mikdârını biz kabz ve ber-vech-i meşrûh teslîm etmemizle üzerimize red ve damân lâzım olmayup mâ'adâsı olan beş yüz yirmi beş keyl hınta noksan olup kabz etmedin deyü ancak beş bin üç yüz doksan keyl hıntayı kabzlarını ve ber-vech-i muharrer emrini ikrâr ve mikdâr-ı makbûzlarını sâniyen mütevellî-i merkūmun emriyle karındaşı merkūm Mustafa Ağa'ya teslîm da'vâsıyla eyledikleri def'lerini merkūm el-Hâc Ali Ağa ba'de'l-inkâr mezbûrân def'-i meşrûhlarından mütevellî-i merkūmun sâniyen emrini mütevellî-i mezbûr huzûrunda da'vâ ve isbât etmeleri tarafeyne tefhîm olunup ol vechile faysal verilmemiş olmağla mezbûrân el-Hâc Salih Efendi ve el-Hâc Hüseyin Ağa emr-i mezkûru huzûrunda isbât içün mütevellî-i mezbûr el-Hâc İbrahim Ağa'nın dahi mahrûse-i mezkûreden Âsitâne-i aliyyeye ihzârını istid'â eyledikleri arzuhâl ve derkenârlardan müstebân olmağın bu sûretde istid'â olunduğu üzere mütevellî-i merkūmun ihzârı husûs-ı re'y-i sâmîlerine menût idüğü İstanbul Mahkemesi'nden huzûr [-ı âlîlerine i'lâm olundu.]

Fî 6 Za sene 1237

375 [78b-4] Tabib İstirati oğlu Sava ile Dülger Yorgaki oğlu Panayot'un Müslüman olduğu

İki nefer mürâhik şeref-i İslâmla müşerref oldukları

Ma'rûz[-ı dâ'î-i devlet-i aliyyeleridir ki]

Arzuhâl eden İstanbul'da Bodrum hanında mütemekkin hazırcı çukacı esnâfından Movlovalı Andon v. Marçelo nâm zimmî meclis-i şer'-i münîrde sâbıkā vilâyet-i Anadolu'da vâki' Ezine Kazdağı nâm-ı diğer İne kazâsı voyvodası derûn-ı arzuhâlde ismi mezkûr Alişân Ağa b. Ömer nâm kimesne muvâcehesinde mezbûr Alişân

Ağa'nın yedinde olan derûn-ı arzuhâlde tahrîr olunduğu üzere Bahr-ı sefîd'de vâki' Midilli cezîresinde kâin Movlova kazâsına tâbi' Kastero karyesi re'âyâsından Tabib İstirati zimmînin oğlu ve hâlâ tahmînen on üç yaşında olmağla te'akkul-i dîn edüp İslâmını ikrârı şer'an mu'teber olan mukaddemâ Sava nâmında olup hâlâ Mehmed nâm mürâhik ile yine karye-i mezbûre re'âyâsından Dülger Yorgaki zimmînin oğlu ve hâlâ tahmînen on dört yaşında olmağla te'akkul-ı dîn edüp kezâlik İslâmını ikrârı şer'an mu'teber olan mukaddemâ Panayot nâmında olup hâlâ Ahmed Hurşid nâm mürâhik hâzır oldukları hâlde mürâhikān-ı mezbûrân Mehmed ve Ahmed Hurşid'in babaları ve kendileri benim akrabâmdan olup mezbûrânın asıllarına rık târî olmamış ve her biri hürrü'l-asl iken merkūm Alişân Ağa merkūmânı zikr olunan Eyne kazâsında mesfûr Dülger Yorgaki zimmî ile yanına alıp ba'dehû Lapseki Voyvodası oldukda mürâhikān-ı mezbûrânı ma'an Lapseki'ye getürüp hâlâ esîrimdir deyü âhara bey' murâd eylediğini ben haber almamla mücerred akrabâmdan olduklarına binâen hürrü'l-asl olan merkūmân bana teslîm olunmak matlûbumdur deyü da'vâsında mersûm Andon zimmînin hasm-ı şer'î olamadığı kendüye tefhîm ve ol vechile bî-vech-i şer'î mu'ârazadan men' olunduğundan sonra tahkīk-i madde içün merkūm Âlîşân Ağa istintak olundukta cevâbında mürâhikān-ı mezbûrân benim esîrim olmayup ve kimesneye hâşâ bey' murâd etmediğinden gayrı mezbûrândan her biri hürrü'l-asl re'âyâ evlâdından oldukları hâlde zikr olunan Eyne kazâsına mesfûr Dülger Yorgaki zimmî ile işbu târih-i i'lâmdan altı ay mukaddem benim yanıma gelüp bir ay mürûrunda her biri huzûr-ı Müslimînde bi't-tav' ve'r-rızâ cemî' edyân-ı bâtıladan teberrî ve ityân-ı kelimeteyn-i şehâdeteyn ile dîn-i İslâm'ı kabûl edüp mukaddemâ Sava nâmında olan mürâhik-ı mezbûr talebiyle Mehmed ve Panayot nâmında olan mürâhik-ı mezbûr kezâlik talebiyle Ahmed Hurşid tesmiye olunmağla ol vechile mezbûrândan her biri esîr olmayup hürrü'l-asl ve Müslimîn olmalarıyla ben dahi evlâd mesâbesinde terbiye içün indimde imsâk eyledim dedikde mürâhikān-ı mezbûrânın ber-vech-i muharrer hürriyetlerini ve târih-i merkūmda şeref-i İslâm'la müşerrefler olduklarını tekrar zikr olunan İne kazâsı ahâlîsinden Mestâc Ağa demekle ma'rûf Turnacı Mustafa Ağa b. Mehmed ve Yeğenoğlu es-Seyyid Mehmed Ağa b. Mustafa nâm kimesneler dahi bi'l-muvâcehe alâ-tarîkı'ş-şehâde haber verdiklerinde mürâhikān-ı mezbûrân Mehmed ve Ahmed Hurşid'den her biri dahi ber-vech-i muharrer hürriyetlerini ve mukaddemâ ve hâlâ bi't-tav' ve'r-rızâ cemî' edyân-ı bâtıladan teberrî ve meclis-i şer'de dahi kelimeteyn-i şehâdeteyni tekellüm ve şeref-i İslâm ile müşerrefler olduklarını her biri ikrâr ve tasdîk etmeleriyle mûcebince mezbûrânın hürriyet-i İslâmları şer'an mütehakkık olmağın mezbûrân [**79a**] Mehmed ve Ahmed Hurşid'in kemâkân liecli't-terbiye merkūm Âlişân Ağa yanında ibkāları re'y-i âlîlerine menût idüğü İstanbul Mahkemesi'nden huzûr-ı âlîlerine i'lâm olundu.

Fî 6 Za sene 1237

376 [79a-1] Oseb v. Artin'in, mâlik olduğu boyacı dükkânı gediğini Bağdısar v. Ohannes'e sattığı

Bogasıcı dükkânı mübâya'ası ve ismine kaydı

Ma'rûz[-ı dâ'î-i devlet-i aliyyeleridir ki]

Zikri âtî gedik âlâtına mâlik olan Oseb v. Artin nâm zimmî meclis-i şer'-i münîrde Bağdısar v. Ohannes nâm zimmî muvâcehesinde mahmiye-i İstanbul'da Mahmudpaşa Câmi'-i şerîfi kurbünde müteveffâ Rüstempaşa Evkāf-ı şerîfesi müsakkafâtından Sultan Odaları demekle arîf hanın hâricinde vâki' altı bâb dükkânlardan sol tarafda kapı ittisâlinde kâin bir bâb bogasıcı dükkânı derûnunda mevcûde beyne'l-hiref gedik tâ'bir olunur akd-i âti'z-zikrin sudûruna değin bir kıt'a sûret mûcebince yedimde mâlım ve mülküm olan âlât-ı lâzıme-i ma'lûmemi tarafeynden bi'l-îcâb ve'l-kabûl bâtten ve sahîhan bi-safkatin vâhidetin şürût-ı müfsideden ârî mersûm Bağdısar zimmîye sekiz yüz guruş semen-i makbûza bey' ve temlîk ve teslîm eylediğimde ol dahi ber-minvâl-i muharrer yedimden iştirâ ve temellük ve tesellüm ve kabz ve kabûl edüp mebî'-i mezkûrun tağrîr ve gabnine müte'allika âmme-i da'vâdan tarafeynden her birimiz âharın zimmetini kabûlü hâvî ibrâ-i âmm-ı sahîh-i şer'î ile ibrâ ve iskāt dahi etmemizle fîmâ ba'd zikr olunan âlât-ı lâzıme-i ma'lûmede benim kat'an alâka ve medhalim kalmayup mersûm Bağdısar zimmînin müşterâsı ve hakk-ı sırfı olmuşdur deyü her biri ba'de'l-ikrâr ve't-tasdîk âlât-ı lâzıme-i mezkûrenin kaleminde mesfûr Oseb zimmî ismine olan kaydı ref' ve terkîn ve atîk sûreti battâlda hıfz olunarak müşteri-i mesfûr Bağdısar zimmî ismine kayd-birle yedine bir kıt'a sûret i'tâsı bâbında istid'â-yı inâyet eyledikleri İstanbul Mahkemesi'nden huzûr [-ı âlîlerine i'lâm olundu.]

Fî 11 Za sene 1237

377 [79a-2] Ağya v. Mardiros'un, mâlik olduğu oda gediğini Acı Markar v. Delot'a sattığı

Yağcı hanında oda gediği mübâya'ası ve ismine kaydı

Ma'rûz[-ı dâ'î-i devlet-i aliyyeleridir ki]

Zikri âtî gedik âlâtına mâlik olan Ağya v. Mardiros nâm zimmî meclis-i şer'-i şerîf-i enverde Acı Markar v. Delot nâm zimmî muvâcehesinde akd-i âti'z-zikrin sudûruna değin bir kıt'a sûret mantûkunca yedimde mâlım ve mülküm olan defterdâr-ı esbak merhûm Abdüsselam Efendi Vakfı müsakkafâtından mahmiye-i İstanbul'da Nuruosmaniye Câmi'-i şerîfi kurbünde kâin Yağcı Hanı demekle arîf bir bâb kârgîr hanın tabaka-i vustâsında sağ cânibinde sofcular tarafında vâki' köşeye muttasıl şehriye beş guruş kadîm kirâlı bir bâb sagīr oda derûnunda mevcûde beyne'l-esnâf

gedik tâʿbir olunur âlât-ı lâzıme-i maʿlûmemi tarafeynden biʾl-îcâb veʾl-kabûl bâtten ve sahîhan bi-safkatin vâhidetin mersûm Acı Markar zimmîye bin iki yüz guruş semen-i makbûza beyʿ ve temlîk ve teslîm eylediğimde ol dahi yedimden berminvâl-i muharrer iştirâ ve temellük ve tesellüm ve kabz ve kabûl edüp mebîʿ-i mezkûrun tağrîr ve gabnine müteʿallika âmme-i daʿvâdan tarafeynden her birimiz âharın zimmetini kabûlü hâvî ibrâ-i âmm-ı sahîh-i şerʿî ile ibrâ ve iskāt dahi etmemizle fîmâ baʿd âlât-ı lâzıme-i mezkûrede benim katʿâ alâka ve medhalim kalmayup mersûm Acı Markar zimmînin mâl-ı müşterâsı ve hakk-ı sırfı olmuşdur deyü her biri baʿdeʾl-ikrâr veʾt-tasdîk gedik-i merkūmun mersûm Ağya zimmî üzerinde olan kaydı refʿ ve terkīn ve müşreti-i mesfûr Acı Markar zimmî ismine kayd ile atîk sûreti battâlda hıfz olunarak müşteri-i mersûm Acı Markar zimmî yedine bir kıtʿa sûret iʿtâ buyrulmak bâbında istidʿâ-yı inâyet eyledikleri İstanbul Mahkemesi'nden huzûr [-ı âlîlerine iʿlâm olundu.]

Fî 9 Za sene 1237

378 [79a-3] Varna'daki çerviş ve don yağlarının İstanbul ve Galata yağ kapanlarına getirilmesi gerektiği

Maʿrûz[-ı dâʿî-i devlet-i aliyyeleridir ki]

Varna Kalesi ahâlîsinin revgan-ı çerviş ve don husûsunda muzâyakaları olup sene-i sâbıkāda Rayone gölü kurbünde bir bâb selhhâne ihdâs etmeleriyle ahâlîye vâfî birkaç parça sürek zebh olunup hâsıl olan revgan kapan tarafına verilmiş olduğundan bahisle bundan böyle beher sene maktûʿ olarak fiyat-ı muʿayyenesiyle kapan tarafına üçer bin vakıyye revgan verilmek üzere ahâlînin idârelerinde vâfî birkaç sürek zebh olunması bâbında ruhsatı hâvî bir kıtʿa emr-i âlî ısdârı istirhâmlarını müşʿir Varna nâibinin işbu arızâya merbût bir kıtʿa iʿlâmını takdîmle keyfiyet-i iʿlâm-ı mezkûr meâlinden müstebân olacağı ifâdesi hâlâ Varna muhâfızı mir-i mîrân-ı kirâmdan Saʿâdetlü Osman Paşa dâʿîlerinin işbu arızâsı mefhûmundan ve Varna'da ihdâs olunan selhhânede kesilen on sürekden iki yüz yedek mikdârı yağ hâsıl olup zikr olunan yağın yedeklerine mevzûʿan Dersaʿâdetʾe irsâli lâzımeden iken yedeklere vazʿ olunmayup fıçılar ile âhar mahallere dağıldığı tahkīk olunmağla selhhâne-i mezkûrede husûle gelen yağlar sâir mahallerde olduğu o vechile yedeklere mevzûʿan peyderpey Dersaʿâdetʾe kapana nakl ve tisyâr olunmak bâbında işbu otuz yedi senesi evâil-i Muharreminde sâdır olan fermân-ı âlîşân mahalline ledeʾl-vürûd selhhâne-i mezkûrede mevcûd olan yağ zabt olunup Der-aliyyeʾye irsâl olunmakda idüğü ve bundan sonra ne mikdâr husûle gelir ise Dersaʿâdetʾe irsâl olunacağını nâtık vârid olan tahrîrât ve iʿlâm mazmûnları sene-i mezbûre Saferiʾl-hayrının on beşinci günü târihiyle ve selhhâne-i mezkûrede şimdiye kadar yirmi yedi yedek yağ hâsıl olup iskeleye nakl ve Dersaʿâdetʾe irsâl olunmakda idüğünü nâtık kezâlik vârid olan tahrîrât

mazmûnu yine sene-i merkûme şehr-i Rebîʿülevvelinin sekizinci günü târihiyle bâ-fermân-ı âlî emr-i âli-i mezkûrun kaydı bâlâsına şerh verilmiş idüğü derkenârlar meâllerinden ve zikr olunan selhhâne hâsılâtından sene-i merkûmede hâsıl yağdan Âsitâne-i aliyyeye irsâl olunmak üzeredir deyü mukaddem tahrîr olunan yirmi yedi yedek revgandan Âsitâne-i aliyyeye bal kapanına ancak on dört yedek don ve çerviş yağı vârid olduğu işbu arîzaya merbût olan kapan nâzırı tezkiresinden müstebân olmağla bu sûretde ahâlî-i merkûmûnun istidʿâlarına müsâʿade yâhud Âsitâne-i aliyye ve Galata kapanlarının selhhâne yağları nizâmının ihtilâlden vikâyesi zımnında mukaddem sâdır olan emr-i âlinin tekîdini hâvî fermân-ı âlîşân ısdârı reʾy-i sâmîlerine menût idüğü imtisâlen liʾl-emriʾl-âlî İstanbul Mahkemesiʾnden huzûr-ı âlîlerine iʿlâm olundu.

Fî 15 Za sene 1237

379 [79b-1] İplikçizâde Ahmed Ağa b. Süleyman'ın nizama aykırı davranması sebebiyle kapan tüccarlığından çıkarıldığı

"*Kapan tüccârından hurûcunu iltimâs eyledikleri*

Zahîre nâzırı atûfetlü efendinin iʿlâmı bâlâsına sâdır olan fermân-ı âlî mûcebince işbu iʿlâmın kaydı darb olunmuşdur. Fî-18 M sene [12]38

[Mühür]

Maʿrûz[-ı dâʿî-i devlet-i aliyyeleridir ki]

Hâlâ reisler kethüdâsı Mehmed Atâullah Ağa ve mahmiye-i İstanbulʾda kâin kapan-ı dakîk tüccârından es-Seyyid el-Hâc Veliyüddin Ağa ve Hatîbzâde es-Seyyid el-Hâc Hasan Ağa ve Arabacı el-Hâc İbrahim Ağa ve Ellialtı el-Hâc Mustafa Ağa ve Çetecizâde es-Seyyid İbrahim Ağa ve Kozlucalızâde el-Hâc İbrahim Ağa ve Gökçezâde es-Seyyid el-Hâc Osman Ağa ve Bağdâdîzâde İbrahim Ağa ve Kırımîzâde es-Seyyid el-Hâc Musa Ağa ve Kösemzâde el-Hâc Osman Ağa ve Sekbanbaşızâde el-Hâc Osman Efendi ve es-Seyyid el-Hâc Mehmed Said Efendi ve Çörekçiler kethüdâsı Ali Ağa ve İbrailli Ömer Ağa ve Yürüzâde Mehmed Sâdık Ağa ve Küçük es-Seyyid el-Hâc İsmail Ağa ve Odunkapılı el-Hâc Halil Ağa ve Çobanoğlu el-Hâc İbrahim Ağa ve el-Hâc Ali Efendi ve es-Seyyid el-Hâc Hasan Efendi ve Yankooğlu el-Hâc Mustafa Ağa ve Tığlıoğlu Mahmud Ağa ve Bayram Hüseyin Ağa ve Kırımî es-Seyyid Hasan Ağa ve Kilisli Hüseyin Ağa ve el-Hâc Mustafa Ağa ve Hamza Reis oğlu el-Hâc Derviş Ağa ve Varilcioğlu Mehmed Emin Kapudan ve sâirleri meclis-i şerʿ-i münîrde yine kapan-ı merkûm tüccârından İplikçizâde el-Hâc Ahmed Ağa b. el-Hâc Süleyman muvâcehesinde merkûm el-Hâc Ahmed Ağa bir müddetden berü kapan-ı merkûm tüccârından olup lâkin kendi hâlinde olmayup dâimâ kapan-ı merkûm ticâretinde olan nizâm-ı kadîme mugâyir hareket ve cümleye muhâlefet

ederek nizâmımızın ihtilâlini mûcib ef'âle tasaddî ile cümlemizi rencîdeden hâlî olmamağla kendüye bi'd-defa'ât tenbîh olundukta bir vechile ısgā etmeyüp yine ef'âl-i sâbıkāsında ısrâr etmekle mezbûrun bu vechile ısrârı bi'l-cümle tüccâra ve ibâdullâha muzır olmağın fîmâ ba'd merkūm el-Hâc Ahmed Ağa kapan-ı merkūm tüccârlığından hurûc edüp ticâret-i âhara şürû' eylemek üzere kendüye tenbîh ve ol vechile nizâm-ı kadîmimiz vikāye olunmak cümlemizin matlûbumuzdur deyü bi'l-muvâcehe teşekkî ve ticâret-i merkūmeden hurûcunu iltimâs ve istid'â eylediklerinde ol dahi âhar ticârete şürû' etmek üzere râzı olduğu İstanbul Mahkemesi'nden huzûr [-ı âlîlerine i'lâm olundu.]

Fî 15 Za sene 1237"

380 [79b-2] Mehmed Usta b. Ebûbekir ile Ohannes v. Aslan'ın sulh oldukları

İki yüz guruş[a] sulh

Ma'rûz[-ı dâ'î-i devlet-i aliyyeleridir ki]

Sâhib-i arzuhâl tüccâr tâifesinden Ohannes v. Aslan nâm zimmî meclis-i şer'-i münîrde İstanbul'da Kadırga Limanı kurbünde Dizdâriye Mahallesi'nde vâki' ma'lûmü'l-hudûd bir bâb menzile bâ-temessük-ı mütevellî bi'l-icâreteyn mutasarrıf olan Fazlı Paşa'da boyacı ustalarından derûn-ı arzuhâlde mezkûrü'l-ism Mehmed Usta b. Ebûbekir nâm kimesne muvâcehesinde mezbûr Mehmed Usta'nın bi-şartü'r-rücû' emriyle menzil-i mezkûru hedm ve enkāz-ı mevcûdesiyle iktizâ eden kereste ve mismar ve kireç ve horasan ve tuğla ve edevât-ı sâire ve ücret-i amele benim üzerime olmak üzere müceddeden bir bâb menzil binâ ve inşâsına bir kıt'a müfredât defteri nâtık olduğu üzere mâlımdan iki bin iki yüz doksan altı buçuk guruş sarf etmemle masrûfum olan meblağ-ı mezkûrun bin dokuz yüz guruşunu mukaddemâ bana edâ ve teslîm ben dahi yedinden ahz ü kabz ve istîfâ edüp bâkīsi olan üç yüz doksan altı buçuk guruşu dahi taleb ederim deyü tasaddî eylediğim da'vâmdan bâ-vesâtet-i muslihîn mezbûr Mehmed Usta ile bi't-tav' ve'r-rızâ kat'an li'l-husûme an inkâr iki yüz guruş üzerine ba'de akdi'l-musâlaha ve'l-kabûl bedel-i sulh-i mezkûrdan mâ'adâ üç yüz doksan altı buçuk guruşa varınca ziyâdesi olan yüz doksan altı buçuk guruşa ve bi'l-cümle menzil-i mezkûr husûsunda ziyâde masrûf müdde'âsına ve işbu târihe gelince sâir cemî' hukūk-ı şer'iyyeye müte'allika âmme-i da'vâdan tarafeynden her birimiz âharın zimmetini mutlakan ibrâ-i âmm-ı sahîh-i şer'î ile ibrâ ve iskāt ve her birimiz ber-vech-i muharrer âharın ibrâsını kabûl eyledik dediğini mezbûr Mehmed Usta tasdîk ve ber-vech-i meşrûh kabûlü hâvî ibrâ eylediğini ve ibrâdan müstesnâ bedel-i sulh-i mezkûr iki yüz guruş zimmetinde müdde'î-i mezbûra sahîhan deyni olduğunu tâyi'an ve kat'iyyen ikrâr u i'tirâf etmeğin alâ-mûcebi ikrârihi bedel-i sulh-i merkūm iki yüz guruşun bi't-taleb müdde'î-i

mersûm Ohannes zimmîye edâ ve teslîmiyle mezbûr Mehmed Usta ilzâm olduğu İstanbul Mahkemesi'nden huzûr [-ı âlîlerine i'lâm olundu.]

Fî 9 Za sene 1237

381 [79b-3] Anbar-ı âmireden habbâzan esnafına dağıtılacak olan buğdayın cins ve fiyatının belirlenmesi

Fiyat-ı hınta

Ma'rûz-ı dâ'î [-i devlet-i aliyyeleridir ki]

Sâdır olan fermân-ı âlişâna imtisâlen işbu telhîs mûcebince bu def'a dahi mîrî anbarları mevcûdundan habbâzân esnâfına tevzî' ve i'tâ olunan otuz bin keyl zehâirin on beş bin keyli Korno ve yedi bin beş yüz keyli Mısır hıntaları olup beher keyli yüz altmış ikişer paraya ve yedi bin beş yüz keyli kokoroz olup beher keyli yüz elli paraya olmağla zahâyir-i mezkûrenin ecnâs ve fiyatı minvâl-i muharrer üzere idüğü ihbâr olunduğu İstanbul Mahkemesi'nden huzûr [-ı âlîlerine i'lâm olundu.]

Fî 19 Za sene [1]237

382 [79b-4] Anbar-ı âmireden habbâzan esnafına dağıtılacak olan buğdayın cins ve fiyatının belirlenmesi

Fiyat-ı hınta

Ma'rûz[-ı dâ'î-i devlet-i aliyyeleridir ki]

İşbu telhîs mûcebince sâdır olan fermân-ı âlişâna imtisâlen bu def'a dahi mîrî anbarları mevcûdundan habbâzâna tevzî' ve i'tâ olunan otuz bin keyl zahâyirin on beş bin keyli Korno ve yedi bin beş yüz keyli Mısır hıntaları olup beher keyli yüz altmış ikişer paraya ve yedi bin beş yüz keyli kokoroz olup beher keyli yüz elli paraya olmağla zahâyir-i mezkûrenin ecnâs ve fiyatı minvâl-i muharrer üzere idüğü ihbâr olunduğu İstanbul Mahkemesi'nden huzûr [-ı âlîlerine i'lâm olundu.]

Fî 25 Za sene [1]237

383 [79b-5] Molla Ahmed'in tütün dükkânı gediğini Ebûbekir Ağa b. Mehmed'e sattığı

Tütüncü dükkânına sûret i'tâsı

Ma'rûz[-ı dâ'î-i devlet-i aliyyeleridir ki]

Mahrûse-i Galata'ya muzâfe kasaba-i Beşiktaş'da Sinanpaşa Mahallesi'nde sâkin eş-Şeyh İsmail Hakkı Efendi b. el-Hâc Salih meclis-i şer'-i münîrde Tonbakücü el-Hâc Ebûbekir Ağa b. el-Hâc Mehmed mahzarında mahmiye-i İstanbul'da Tahtakale

civârında şekerci dükkânı karşısında kurukahveci ve tonbekücü dükkânları beynlerinde kâin şehriye dokuz guruş on para kadîm kirâlı iki kepenk bir bâb tütüncü dükkânı derûnunda mevcûde maden kaleminde Molla Ahmed ismine mukayyed beyne'l-esnâf gedik tâ'bir olunur ber-mûceb-i defter-i müfredât âlât-ı lâzıme-i ma'lûme akd-i âti'z-zikrin sudûruna değin bey' u şirâ ve irs-i şer'le tedâvül olunarak yedimde bâ-hüccet-i şer'iyye şirâen mâlım ve mülküm olmağla ben ber-minvâl-i muharrer mâlik olduğum âlât-ı lâzıme-i mezkûremi tarafeynden bi'l-îcâb ve'l-kabûl bâtten ve sahîhan bi-safkatin vâhidetin şürût-ı müfsideden ârî merkûm el-Hâc Ebûbekir Ağa'ya dokuz bin guruş semen-i makbûza bey' ve temlîk ve teslîm eylediğimde ol dahi yedimden ber-vech-i muharrer iştirâ ve temellük ve tesellüm ve kabz ve kabûl edüp mebî'-i mezkûrun tağrîr ve gabnine müte'allika âmme-i da'vâdan tarafeynden her birimiz âharın zimmetini kabûlü hâvî ibrâ-i âmm-ı sahîh-i şer'î ile ibrâ ve iskāt dahi etmemizle fîmâ ba'd âlât-ı lâzıme-i mezkûrede benim kat'â alâka ve medhalim kalmayup merkûm el-Hâc Ebûbekir Ağa'nın mâl-ı müşterâsı ve hakk-ı sırfı olmuşdur deyü ba'de'l-ikrâr ve't-tasdîk tütüncü esnâfının kethüdâ vekîli es-Seyyid Mustafa Ağa ve Yiğitbaşı es-Seyyid Abdullah Çelebi ve tüccârdan Mehmed Şâkir Ağa ve İmâmzâde Ahmed Ağa ve sâirleri hâzır oldukları hâlde âlât-ı lâzıme-i mezkûre bâlâda tahrîr olunduğu üzere kaleminde merkûm Molla Ahmed [ismine] mukayyed olup bâ-hücec-i şer'iyye bey' u şirâ olunarak kaleminde olan kayd-ı atîki hâlâ terkîn olunmamağın hâzirûn-ı merkûmûndan lede'l-istihbâr âlât-ı mezkûrenin kaleminde merkûm Molla Ahmed ismine olan kayd-ı atîki ref' ve terkîn ve benim ismime tashîhan kayd-birle yedime bir kıt'a sûret i'tâ [**80a**] olunmak matlûbumdur deyü mezbûr el-Hâc Ebûbekir Ağa istid'â-yı inâyet etmekle fi'l-hakika hâl mezbûr el-Hâc Ebûbekir Ağa'nın takrîrine mutâbık idüğü hâzirûn-ı mezbûrûnun haber vermeleriyle mütehakkık olmağın bu sûretde âlât-ı mezkûrenin kaleminde merkûm Molla Ahmed ismine olan kayd-ı atîki ref' ve terkîn-birle mezbûr el-Hâc Ebûbekir Ağa ismine tashîhan kayd ve yedine sûret i'tâ buyrulmak iktizâ eylediği İstanbul Mahkemesi'nden huzûr [-ı âlîlerine i'lâm olundu.]

Fî 20 Za sene [1]237

384 [80a-1] Acı Kirkor v. Karabet'in ipekçi gediğini Parsih v. Panos'a sattığı

Kazzâz gediğine sûret i'tâsı

Ma'rûz[-ı dâ'î-i devlet-i aliyyeleridir ki]

Mahmiye-i İstanbul'da kâin kazzâz esnâfından Acı Kirkor v. Karabet nâm zimmî meclis-i şer'-i enverde Parsih v. Panos zimmî muvâcehesinde kazzâzlar kethüdâsı Abdüllatif Ağa ve Yiğitbaşı Molla Mehmed ile kazzâz ustalarından diğer Kirkor ve Agob zimmîler hâzır oldukları hâlde mahmiye-i mezbûrede bezzâzistân-ı atîk

kurbünde Çakır Ağa sûkunda kâin ma'lûmü'l-hudûd bir kepenk bir bâb kazzâz dükkânı derûnunda mevcûde akd-i âti'z-zikrin sudûruna değin bir kıt'a sûret mantûkunca yedimde mâlım ve mülküm olan beyne'l-hiref bir gedik tâ'bir olunur kazzâz âlât-ı lâzıme-i ma'lûmemi tarafeynden bi'l-îcâb bâtten ve sahîhan bi-safkatin vâhidetin beş bin guruş semen-i makbûza mesfûr Parsih zimmîye bey' ve temlîk ve teslîm eylediğimde ol dahi yedimden iştirâ ve temellük ve tesellüm ve kabz ve kabûl edüp mebî'-i mezkûrun tağrîr ve gabnine müte'allika âmme-i da'vâdan tarafeynden her birimiz âharın zimmetini kabûlü hâvî ibrâ-i âmm-ı sahîh-i şer'î ile ibrâ ve iskāt dahi etmemizle fîmâ ba'd zikr olunan bir gedik tâ'bir olunur âlât-ı lâzıme-i ma'lûmede benim kat'â alâka ve medhalim kalmayup mesfûr Parsih zimmînin mülk[ü] olmuşdur deyü ba'de'l-ikrâr ve't-tasdîk zikr olunan bir kepenk dükkân derûnunda mevcûde bir gedik tâ'bir olunur âlât-ı lâzıme-i ma'lûmenin kaleminde mesfûr Acı Kirkor zimmî üzerinde olan kayd-ı atîki ref' ve terkīn ve atîk sûreti battâlda hıfz olunarak mersûm Parsih zimmî ismine kayd-birle şürûtu mûcebince yedine sûret i'tâ buyrulmak bâbında istid'â-yı inâyet eyledikleri İstanbul Mahkemesi'nden [huzûr-ı âlîlerine i'lâm olundu.]

Fî 27 Za sene [1]237

385 [80a-2] Avanes v. İstefan'ın, Ahmed Ağa b. Mustafa aleyhine açtığı alacak davasında iddiasını ispat edemediğinden muarazadan men edildiği

Arz odasında 5.000 guruş mu'ârazadan men'

Ma'rûz[-ı dâ'î-i devlet-i aliyyeleridir ki]

Sarraf tâifesinden Avanes v. İstefan nâm zimmî Çarşamba günü arz odasında huzûr-ı hazret-i Sadâret-penâhîde ma'kūd meclis-i şer'-i enverde Öziçe kalesi binâ emini Süleyman Ağa'nın etbâ'ından Ahmed Ağa b. Mustafa nâm kimesne muvâcehesinde bin iki yüz otuz beş senesi hılâlinde merkūm Ahmed Ağa'nın bi-şartü'r-rücû' emriyle âhardan iştirâ ve kendüye teslîm eylediğim ber-mûceb-i defter-i müfredât eşyâ-i ma'lûme esmânından ve kendüye bi'd-defa'ât ikrâz ve teslîm eylediğim minhaysü'l-mecmû' altı bin altı yüz yirmi dört guruşun sekiz yüz elli guruşunu bir def'a ve yedi yüz yetmiş dört guruşunu bir def'a ki cem'an bin altı yüz yirmi dört guruşu bana edâ ve teslîm ben dahi kabz etmemle ciheteyn-i merkūmeteynden zimmetinde bâkī beş bin guruş alacak hakkım olmağla hâlâ taleb ederim deyü ba'de'd-da'vâ ve'listintak mezbûr Ahmed Ağa cevâbında müdde'î-i mesfûrun da'vâ-yı mezkûresini külliyen inkârından mâ'adâ mersûm Avanes zimmî hizmetinde olduğum Süleyman Ağa'nın sarrafı olup ben dahi merkūmun yanına gidecek olduğumda bin iki yüz otuz altı senesi Zilhiccesinin yirmi beşinci gününde mezbûr Süleyman Ağa ile olan ahz u i'tâlarının hesâbını Âsitâne-i aliyyede umûrunu rü'yet eden gāib ani'l-meclis

es-Seyyid Hâfız Salih Nazif Efendi nâm kimesne rü'yet eylediklerinde ben dahi benim zimmetimde alacak hakkın var mıdır deyü mesfûra suâl etmemle mesfûr dahi cevâbında târih-i mezkûra gelince senin zimmetinde bir akçe ve bir habbe alacak hakkım yokdur deyü muvâcehemde huzûr-ı Müslimînde ikrâr ve işhâd dahi edüp ol vechile müdde'î-i mesfûr Sarraf Avanes zimmînin da'vâ-yı mezkûresinden zimmetim berîedir deyü ba'de'd-def' ve'l-inkâr mezbûr Ahmed Ağa def'-i meşrûhunu lede't-tezkiye makbûlü'ş-şehâde idükleri ihbâr olunan Ahmed Ağa b. Mustafa ve Şerbetçioğlu diğer Ahmed Ağa b. Ahmed nâm kimesneler şehâdetleriyle bi'l-muvâcehe ber-nehc-i şer'î ba'de'l-isbât mûcebiyle müdde'î-i mesfûr Sarraf Avanes zimmî da'vâ-yı mezkûresiyle mezbûr Ahmed Ağa'ya bî-vech-i şer'î mu'ârazadan men' olunduğu İstanbul Mahkemesi'nden huzûr [-ı âlîlerine i'lâm olundu.]

Fî 25 Za sene [1]237

386 [80a-3] Anbar-ı âmireden habbâzan esnafına dağıtılacak olan buğdayın cins ve fiyatının belirlenmesi

Fiyat-ı zahâyir

[Ma'rûz-ı dâ'î-i devlet-i aliyyeleridir ki]

İşbu telhîs mûcebince bu def'a dahi mîrî anbarları mevcûdundan bâ-fermân-ı âlî habbâzân esnâfına tevzî' ve i'tâ buyrulan otuz bin keyl zahâyirin yedi bin beş yüz keyli korno ve yedi bin beş yüz keyli Arnavud ve yedi bin beş yüz keyli Mısır hıntaları olup beher keyli yüz altmış ikişer paraya ve yedi bin beş yüz keyli kokoroz olup beher keyli yüz elli paraya olmağla zahâyir-i merkūmenin ecnâs ve fiyatı minvâl-i muharrer üzere idüğü ihbâr olunduğu imtisâlen li'l-emri'l-âlî İstanbul Mahkemesi'nden huzûr [-ı âlîlerine i'lâm olundu.]

Fî 3 Z sene [1]237

387 [80a-4] Mehmed Ağa b. Ahmed'in evine sonradan ilave ettiği tahta perdeyi kaldıracağını taahhüt ettiği

Tahta perde kat'ına ta'ahhüd ile keşf

Ma'rûz[-ı dâ'î-i devlet-i aliyyeleridir ki]

Sâdır olan fermân-ı âlîlerine imtisâlen zikri câ'î husûsun mahallinde lede'l-mu'âyene keşf ve tahkīki içün savb-ı şer'-i enverden me'zûnen irsâl olunan Kâtib Mehmed Hidâyetullah Efendi hâssa mimarı hulefâsından es-Seyyid Abdulkādir ve diğer Abdulkādir Halîfeler ile İstanbul'da Vezîr Hanı kurbünde Molla Fenârî Mahallesinde tarîk-i hasda vaki' zîr-i nezâret-i dâ'îlerinde olan evkāfdan ashâb-ı hayrâtdan merhûm Hoca Hamza Vakfı müsakkafâtından ma'lûmü'l-hudûd münâza'un-fîh olan bir bâb menzile varup cerîdede mazbûtü'l-esâmî Müslimîn huzûrlarında

akd-i meclis-i şer‘-i Nebevî ettikte menzil-i merkūm şehriye otuz beş akçe icâre-i müeccele ile bâ-temessük-ı mütevellî bi’l-münâsafa iştirâken mutasarrıflar olan sâhib-i arzuhâl sâbıkā duhân gümrüğü emini el-Hâc Mustafa Ağa Aşçıbaşısı Mehmed Ağa b. Ahmed ile zevcesi mu‘arrefetü’z-zât Emine bt. Abdullah nâm Hatun meclis-i ma‘kūd-ı mezkûrda menzil-i merkūm karşısında kâin yine vakf-ı mezbûrdan ma‘lûmü’l-hudûd bir bâb menzile şehriye yirmi akçe icâre-i müeccele ile bâ-temessük-ı mütevellî bi’l-icâreteyn mutasarrıf olan derûn-ı arzuhâlde mezkûrü’l-ism Serdengeçti ağavâtından Kahveci Mehmed Ağa b. Hüseyin nâm kimesne muvâcehesinde vakf-ı mezbûrun mütevellîsi es-Seyyid Mehmed Sâdık Efendi b. Abdullah’ın zevcesi ve tarafından vekîl-i mürseli zâtı mu‘arrefe Aliye bt. Mehmed Emin nâm hatun hâzıra olduğu hâlde bizim ber-vech-i iştirâk tasarrufumuzda olup derûnunda akd-i meclis-i şer‘-i âlî olunan işbu menzilimizin pencerelerinden mezbûr Mehmed Ağa’nın menzilinin makarr-ı nisvân olan kuyu ve matbahına havâle ve nezâret olunduğuna binâen havâlesini def‘ içün işbu mu‘âyene olunan tûlen dokuz zirâ‘ ve kadden iki buçuk zirâ‘ taş duvarı üzerine kadden dört zirâ‘ yirmi bir parmak tahta perde mukaddemâ binâ ve inşâ edüp zikr olunan tahta perde binâsından nâşî bizim menzil-i mezkûrumuzun matbah ve ocağı karanlık ve havasına dahi mâni‘ olacağı zâhir olduğundan mâ‘adâ menzil-i mezkûrun tarîk-i has üzerine tansîfen nısf zirâ‘ olan bayrak şehnişîne kanâ‘at etmeyüp şehnişîn-i merkūmdan bu esnâda mimârân-ı mezbûrân mesâhalarıyla [**80b**] tansîfen on dört parmak şehnişîni olup ol vechile iki parmak kadîminden mütecâviz binâ ihdâs etmekle mârru’z--zikr tahta perdeyi bi’l-külliye ref‘ ve şehnişîn-i mezbûru ke’l-evvel binâya mezbûr Mehmed Ağa’ya tenbîh olunmak matlûbumdur deyü da‘vâya tasaddî etmişdik el-hâletü hâzihî muslihûn tavassutuyla beynimiz tevfîk ve ıslâh olunup biz ber-vech-i muharrer tasaddî eylediğimiz şehnişîn-i mezkûrun ziyâde binâ ve ihdâs eylediği iki parmak mahalli nizâ‘ından meccânen fâriğler olup mezbûr Mehmed Ağa dahi zikr olunan tahta perdenin mimârân-ı mezbûrân mesâhalarıyla kadden yirmi bir parmak mahallini rızâsıyla kat‘â ta‘ahhüd edüp bu vechile kat‘-ı münâza‘a eyledik deyü takrîr ve tasdîklerini kâtib-i mezbûr mahallinde tahrîr ve ma‘an meb‘ûs ümenâ-i şer‘le meclis-i şer‘a gelüp alâ-vukū‘ihi inhâ ve takrîr eylediği İstanbul Mahkemesi’nden huzûr-ı âlîlerine i‘lâm olundu.

Fî 28 Za sene [12]37

388 [80b-1] Kurban bayramında cami ve mescitlerin aydınlatılması

Bâ-sahh

İstanbul Kādısı fazîletlü efendi

İşbu i‘lâmınız rikāb-ı mülûkâneye lede’l-vusûl manzûr-ı cenâb-ı padişâhî olmağla mûcebince leyle-i merkūmede îkād-ı kanâdil olunmak üzere iktizâ edenlere tenbîhe mübâderet eyleyesin deyü [buyruldu]

Fî 3 Z sene [1]237

Dergâh-ı felek-medâr ve bârgâh-ı gerdûn-iktidâr türâbına ma'rûz-ı dâ'î-i adîmü'l-iktidârlarıdır ki târih-i hicret-i fahr-i kâinât aleyhi ve alâ-âlihî efdâlü't-tahiyyât efendimiz hazretlerinin işbu bin iki yüz otuz yedinci sene-i mültezimetü'l- müyemmenetesi Zilhicceti'ş-şerîfesi hılâli tavâfeyn-i girîve-i tarassud ve sâ'iyân-ı şâhrâh-ı nefakda bi'l-mu'âyene cilve-perdâz-ı vakfa rü'yet olamayıp gurre-i Zilka'deti'ş-şerîfe şer'an yevm-i sebtden mu'tebere olduğuna mebnî ber-muktezâ-yı şer'-i şerîf sâhibü'l-hatîm ve'l-makām tekmîl-i selâsin ile i'zâz ve ihtirâm ve şehr-i mübârek-i hacc-ı şerîfe işbu yevm-i isneyn ibtidâ-yı i'dâd-ı eyyâm olmağla dokuzuncu Salı günü yevm-i arefe-i mağfiret-hedâyâ ve ferdâsı olan Çarşamba günü îd-i edhâ-yı meyâmin-mutâyâ olup leyle-i îd-i mübârek-i merkūmda de'b-i dirîn-i devlet-i aliyye üzere minârât-ı cevâmi' ve mesâcid îkād-ı kanâdil ile tezyîn kılınmak bâbında iktizâ edenlere tenbîhi hâvî fermân-ı vâcibü'l-ittibâ' sudûru iktizâ eylediği İstanbul Mahkemesi'nden atebe-i ulyâlarına arz ve i'lâm olundu.

389 [80b-2] Hamparsum v. Mikail'in sahip olduğu kazzaz gediğini Artin v. Andon'a sattığı

Örücüler içinde kazzâz

Ma'rûz[-ı dâ'î-i devlet-i aliyyeleridir ki]

Mahrûse-i Galata'ya muzâfe kasaba-i Beşiktaş'da Sinanpaşa Mahallesi'nde mütemekkin iken bundan akdem hâlik olan Hamparsum v. Mikail zimmînin verâseti zevce-i metrûkesi Katerine bt. Kazer nâm Nasrâniye ile sulbiye kebîre kızları Saltana ve Eskohi Nasrâniyeler ve li-eb er karındaşları Serope zimmî ve Mısır-ı Kahire'de mütemekkin âhar li-eb karındaşı Takfor zimmîye münhasıra ve tashîh-i meselesi kırk sekiz sehmden olup sihâm-ı mezbûrenin altı sehmi zevce-i mersûme Katerine Nasrâniye'ye ve on altışar sehmi mesfûretân Saltana ve Eskohi Nasrâniyelerden her birine ve beşer sehmi karındaşları mesfûr Serope zimmî ile gāib-i mesfûr Takfor zimmîden her birine isâbeti tahakkukundan sonra zevce-i mesfûre Katerine Nasrâniye ile mesfûretân Saltana ve Eskohi Nasrâniyeler taraflarından husûs-ı âtîde vekîlleri olduğu şahıslarını bilir diğer Takfor v. Gabril ve Asvador v. Begos nâm zimmîler şehâdetleriyle ber-nehc-i şer'î sâbit olup gāib-i mesfûr Takfor zimmînin hisse-i irsiyyesini ahz ü kabz ve zabt ve hıfza ve kendüye irsâl ve îsâle kıbel-i şer'den vasî ve kayyım nasb olunan mesfûre Saltana Nasrâniyenin zevci Sarraf Kirkor v. Gabril nâm zimmî hâlik-i mesfûrun li-eb karındaşı mesfûr Serope zimmî hâzır olduğu hâlde meclis-i şer'-i münîrde Artin v. Andon nâm zimmî muvâcehesinde kazzâzlar kethüdâsı Abdüllatif Ağa ve Yiğitbaşı Molla Mehmed ile kazzâz ustalarından Kirkor ve Agob zimmîler hâzır oldukları hâlde mahmiye-i İstanbul'da Uzunçarşı nâm mahalde vâki' Kebeciler Hanı civârında örücüler içünde bir tarafı

Ârif Ağa dükkânı ve bir tarafı İpekçi Bedros zimmî dükkânı beynlerinde kâin bir kepenk bir bâb kazzâz dükkânı derûnunda mevcûde beyne'l-hiref gedik tâ'bir olunur âlât-ı lâzıme-i ma'lûme hâlik-i mesfûrun sağlığında yedinde zâyi' olan bir kıt'a sûret ile ile'l-helâk elinde mâlı ve mülkü olup ba'de helâkihi ber-tashîh-i mezkûr veresesine mevrûs oldukdan sonra ben ve hâzır-ı mersûm Serope zimmî zikr olunan kazzâz âlât-ı lâzıme-i ma'lûmesini tarafeynden bi'l-îcâb ve'l-kabûl bâtten ve sahîhan bi-safkatin vâhidetin semen-i misli idüğü bi'l-ihbâr zâhir olan beş bin guruşa mesfûr Artin zimmîye bi'l-vekâle ve bi'l-vesâye ve bi'l-verâse bey' ve temlîk ve teslîm eylediğimizde ol dahi yedimizden iştirâ ve temellük ve tesellüm ve kabz ve kabûl ve semen-i merkūm beş bin guruşu benimle hâzır-ı mersûm Serope zimmîye def' ve teslîm biz dahi yedinden bi'l-vekâle ve bi'l-vesâye ve bi'l-verâse ahz ü kabz ve hâlik-i mesfûrun defter-i kassâma idhâl ve ber-tashîh-i merkūm bi-kadri'l-hısas iktisâm edüp mebî'-i mezkûrun tağrîr ve gabnine müte'allika âmme-i da'vâdan her birimiz âharın zimmetini kabûlü hâvî bi'l-vesâye ve bi'l-vekâle ibrâ ve iskāt ve bi'l-vesâye kat'-ı nizâ' etmemizle fîmâ ba'd zikr olunan kazzâz gediği tâ'bir olunur âlât-ı lâzıme-i ma'lûmede müvekkilelerim mesfûrât Katerine ve Saltana ve Eskohi Nasrâniyelerin ve vasîsi olduğum gāib-i mersûm Takfor zimmînin kat'an alâka ve medhalleri kalmayup mesfûr Artin zimmînin mâl-ı müşterâsı ve hakk-ı sırfı olmuşdur deyü hâzır-ı mesfûr Serope zimmînin tasdîkiyle bi'l-vekâle ve bi'l-vesâye eylediği ikrâr u i'tirâfını mesfûr Artin zimmî dahi ba'de't-tasdîk zikr olunan kazzâz gediği tâ'bir olunur âlât-ı lâzımenin kaleminde hâlik-i mesfûr Hamparsum zimmî üzerinde olan kayd-ı atîki ref' ve terkīn ve zâyi' olan atîk sûreti zuhûr eder ise amel ve i'tibâr olunmamak üzere kendi ismine tashîhan kayd-birle yedine sûret i'tâ buyrulmak bâbında istid'â-yı inâyet eylediği İstanbul Mahkemesi'nden [huzûr-ı âlîlerine i'lâm olundu.]

Fî 27 Za sene [1]237

390 [81a-1] Kazer v. Melkon'un, Sarraf İstefan ve Sarraf Mikail aleyhine açtığı davada iddiasını ispat edemediğinden muarazadan men edildiği

Mu'ârazadan men' i'lâmı

Ma'rûz[-ı dâ'î-i devlet-i aliyyeleridir ki]

Sâhib-i arzuhâl Kazer v. Melkon nâm zimmî Çarşamba günü arz odasında huzûr-ı hazret-i Sadâret-penâhîde ma'kūd meclis-i şer'-i enverde derûn-ı arzuhâlde ismi mastûr Sarraf İstefan v. Dimitri v. Adem tarafından husûs-ı âtîde vekâlet-i âmme ile vekîl olduğu Nikola v. İstemat ve İstavri v. Panayot nâm zimmîler şehâdetleriyle mahzar-ı hasm-ı câhidde ber-nehc-i şer'î sâbit ve sübût-ı vekâletine hükm-i şer'î lâhık olan Sarraf Mikail v. Yanaki nâm zimmî muvâcehesinde bin iki yüz

otuz dört senesi Zilka'deti'ş-şerîfesinin on dördüncü günü mâlımdan mudârebe tarîkiyle i'mâl ve hâsıla olan fâideyi münâsafaten beynimizde iktisâm etmek üzere müvekkil-i mesfûr Sarraf İstefan zimmîye def' ve teslîm edüp ol dahi yedimden ahz ü kabz eylediği bâ-defter-i müfredât ma'lûmü'l-kıyem eşyâ-i ma'lûme ve nakden cem'an yetmiş beş bin üç yüz doksan altı guruş on paradan eşyâ-i mezkûreyi semen-i makbûza âhara bey' ve asl-ı mâl-ı merkūm ile hâsıla olan fâideyi kendi umûruna sarfla istihlâk edüp zimmetine ta'alluk ettikden sonra müvekkil-i mesfûr Sarraf İstefan zimmî asl-ı mâl-ı mezbûr yetmiş beş bin üç yüz doksan altı guruş on paradan elli sekiz bin yüz yetmiş iki guruşu ceste ceste bana def' ve teslîm ben dahi yedinden ahz ü kabz etmemle asl-ı mâldan bâkī zimmetinde olan on yedi bin iki yüz yirmi dört guruş on para ile müddet-i ma'lûmede fâide-i hâsıladan dahi ba'de'l-muhâsebe nısf hissemi mesfûra izâfetle vekîl-i mersûm Sarraf Mikail zimmîden taleb ederim deyü ba'de'd-da'vâ ve'l-istintak vekîl-i mersûm Sarraf Mikail zimmî cevâbında müvekkil-i mersûm Sarraf İstefan zimmînin meblağ-ı merkūmdan gerek nakid ve gerek eşyâ kıymetinden müdde'î-i mesfûr yedinden kabz ve istihlâk ile zimmetinde ta'alluk eden ancak yirmi bir bin yüz on guruşa bâliğ oldukdan sonra müvekkilim mesfûr Sivas kazâsına gidip ikāmet ettikte müdde'î-i mersûm Kazer zimmî meblağ-ı mezbûru taleb ve da'vâ ve ahz ü kabza ve ibrâya tarafından gāib ani'l-meclis Boduroğlu İstavri nâm zimmîyi tevkîl ve irsâl ol dahi kazâ-i merkūmda ber-nehc-i şer'î ba'de isbâti'l-vekâle müvekkilim mesfûr bi'l-vekâle kabzını mu'terif olduğum meblağ-ı merkūm yirmi bir bin yüz on guruşun iki bin yedi yüz yirmi yedi guruşunu nakden vekîl-i mersûma edâ ve mâ'adâ on sekiz bin üç yüz seksen üç guruşuna ma'lûmü'l-esâmî kimesnelerden havâle vermekle vekîl-i mesfûr dahi bi'l-vekâle ba'de'l-kabz ve'l-kabûl husûs-ı mezkûra müte'allika âmme-i da'vâdan müvekkilim mesfûrun zimmetini kabûlü hâvî bi'l-vekâle ibrâ ve iskāt ettikden sonra müdde'î-i mesfûr Kazer zimmî bi-nefsihî Sivas kazâsına gidip müvekkilim mesfûrun vekîl-i mersûma verdikleri havâlât kabûl olunmadığı beyân ve verdiği havâle kâğıdlarını kendüye edâ ve teslîm ettikden sonra müvekkilim mesfûr Sarraf İstefan zimmî dahi meblağ-ı merkūm on sekiz bin üç yüz seksen üç guruşu işbu yedimde olan bin iki yüz otuz beş senesi Zilhicceti'ş-şerîfesi gurresi târihiyle muvarraha ve ol târihde kazâ-i mezbûrda nâibü'ş-şer'i'ş-şerîf olan Ali Efendi'nin imzâ ve hatmini hâviye bir kıt'a hüccet-i şer'iyye nâtıka olduğu üzere müdde'î-i mesfûr Kazer zimmîye bi'l-asâle nakden ve tamamen edâ ve teslîm ol dahi yedinden ahz ü kabz edüp husûs-ı şirketden bir nesne kalmadı deyü ikrâr ve ibrâ-i âm ile müvekkilim mesfûrun zimmetini kabûlü hâvî asâleten ibrâ ve iskāt dahi edüp ba'dehû müdde'î-i mesfûr Kazer zimmî târih-i i'lâm senesi Cemâziyelâhiresinin yirmi birinci günü ile müverrah ve sâbıkā Rumeli Kazaskeri Semâhatlü fazîletlü Sıdkızâde Ahmed Reşid Efendi hazretlerinin hatimlerini hâvî işbu yedimde olan bir kıt'a i'lâm-ı şer'î mantûkunca dahi

Cuma günü arz odasında huzûr-ı hazret-i âsafîde husûs-ı mezkûru yine bi-aynihî bâlâda tahrîr olunduğu üzere asâleten müvekkilim mesfûr muvâcehesinde da'vâ ol dahi cevâbında ber-vech-i meşrûh hüccet-i mezkûreyi ibrâz ile ber-nehc-i şer'î eylediği defini ve mazmûn-ı hüccet-i merkūmeyi tâyi'an ikrâr u i'tirâf edüp lâkin mesfûr İstefan zimmî târih-i hüccet-i merkūmda Sivas Vâlisi sarrafı olmağla ibrâ etmediğim sûretde benden şikâyet eder mülâhazama binâen ibrâ etmişdim öyle olucak mükrehen ibrâ etmiş olurum deyü sûret-i def'de îrâd eylediği kelâm-ı kerh mu'teber olmayup a'zâr-ı vâhiyeden olmağla iltifâta şâyân olmayup mûcebiyle müdde'î-i mesfûr Kazer zimmî da'vâ-yı mezkûresiyle müvekkilim mersûme bî-vech-i şer'î mu'ârazadan men' olunmağla ol vechile hâlâ da'vâ-yı mezkûresinden müvekkilim mesfûrun külliyen zimmeti berîe olmuşdur deyü bir kıt'a hüccet-i şer'iyye ve bir kıt'a i'lâm-ı şer'î ibrâzıyla bi'l-vekâle eylediği def'ini ve zikr olunan hüccet-i şer'iyye ve i'lâm-ı şer'î mazmûnlarını müdde'î-i mesfûr Kazer zimmî hâlâ tamamen ikrâr u i'tirâf etmeğin alâ-mûcebi ikrârihi müdde'î-i mesfûr Kazer zimmî da'vâ-yı mezkûresiyle mevekkil-i mersûm Sarraf İstefan ve vekîl-i mesfûr Sarraf Mikail zimmîlere bî-vech-i şer'î mu'ârazadan men' olunduğu İstanbul Mahkemesi'nden huzûr [-ı âlîlerine i'lâm olundu.]

Fî 5 Za sene [1]237

391 [81a-2] Ermeni milletinden Tarandafıla, oğlu Yani ve kızları Engerüye ile Marya'nın, Ali Çavuş b. Mehmed ve Mehmed Çavuş b. Mustafa'nın köleleri olduklarını itiraf

Rıklarını arz odasında i'tirâf

Ma'rûz[-ı dâ'î-i devlet-i aliyyeleridir ki]

İşbu arzuhâle merbût diğer memhûr arzuhâl eden Ermeni tâifesinin Âsitân-i aliyyede mütemekkin patrikleri Begos Rahib tarafından mürsel Papas Serkiz v. Zakar ve kapıoğlanı Kigork v. Karabet ve cema'atbaşı Nehabet v. Anderyas ve Mıgırdıç v. Papa Ohannes nâm zimmîler Çarşamba günü arz odasında huzûr-ı hazret-i sadâret-penâhîde ma'kūd meclis-i şer'-i enverde zikri âtî esirlere vaz'-ı yedleri mütehakkık olan donanma-yı hümâyûn çavuşlarından işbu arzuhâl sâhibleri Ali Çavuş b. Mehmed ve Mehmed Çavuş b. Mustafa nâm kimesneler muvâcehelerinde Sakız cezîresi re'âyâsı nisvânından olup merkūmân Ali ve Mehmed Çavuşlara ber-vech-i âtî rıkkıyetlerini mu'terifeler ve her biri orta boylu açık kara kaşlı ve kara gözlü Tarandafıla ve kebîre kızları Engerüye ve Marya Nasrâniyeler ile mürâhik oğlu ela gözlü kumral kaşlı Yani hâzır oldukları hâlde mesfûr Tarandafıla nâmında olan Nasrâniye İzmir re'âyâsından ve Ermeni tâifesinden bundan akdem hâlik olan kuyumcu Markos nâm zimmînin zevcesi ve mesfûretân Engerüye ve Marya namlarında olan Nasrâniyeler kızları ve Yani nâmında olan mürâhik-ı mersûm

oğlu mecmû'u Ermeni tâifesinden ve zevcesi mersûmenin ismi Gülsaba ve kızları mersûmetânın isimleri Takohi ve Aksabet ve mürâhik-ı mesfûrun ismi Takfor iken hâlik-i mesfûr sağlığında işbu târihden on sene mukaddem zikr olunan Sakız cezîresine nakl ve iskân edüp ba'dehû hâlik oldukdan sonra zevcesi ve evlâdı mersûmûn cezîre-i merkūmede mütemekkinler iken Rum tâifesinin zuhûr eden fesâdlarında cezîre-i mezbûre re'âyâsının nakz-ı ahd edüp tuğyân eylediklerine binâen ber-mûceb-i fetvâ-yı şerîfe bâ-fermân-ı âlî kahr ü tenkîl ve evlâd ü ıyâlleri seby ve istirkāk olundukta mesfûrûnu dahi esnâ-yı muhârebede mezbûrân Ali ve Mehmed Çavuşlar bi'l-ma'iyye seby ve istirkāk edüp mesfûrûnun esîr olduklarını [**81b**] müş'ir kapudan-ı deryâ merhûm Ali Paşa hatmiyle ve işbu sene-i mübâreke Ramazani'l-mübârekinin üçüncü günü ile müverrah mezbûrânın yedlerinde olan bir kıt'a pençik tezkiresi dahi i'tâ olunup lâkin bundan akdem Diyârbekir ve Musul ve ol havâlîlerde ve Yezidhâne nâm mahalde mütemekkinler Ermeni tâifesinin sıbyân ve nisvânını ba'zı eşkıyâ hufyeten sirkat edüp âhar mahallerde esîrimdir diyerek bey' eder olduklarına mebnî bu makūle re'âyâ-yı devlet-i aliyyeden Ermeni tâifesi esîr olmamak bâbında târih-i mukaddem ile müverrah men'i hâvî Patrik-i mersûmun yedinde olan fermân-ı âlî mûcebince mücerred mesfûrûn fi'l-asl Ermeni tâifesinden olup esîr olmaları memnû' olduğuna binâen mesfûrûnun sebîlleri tahliye olunmasını Patrik-i mersûm iltimâs ve taleb eder dediklerinde Patrik-i mersûm tarafından mürsel mesfûrûn şer'an husûs-ı mezkûrda mezbûrân Ali ve Mehmed Çavuşlara hasm-ı şer'î olamadıkları ve yedlerinde olan emr-i âliye dahi nazar olundukta ancak mahâll-i merkūmeden Ermeni tâifesinin evlâd ve ıyâlleri sirkat olunup bey' olunması men'ini hâvî olup Rum tâifesi ile ma'an nakz-ı ahid edenlere dâir nesne olmadığı kendilere tefhîm ve husûs-ı mezkûrda bî-vech mu'ârazaları men' olunduktan sonra mesfûrât Tarandafile ve Engerüye ve Marya ve mürâhik-ı mersûm lisân-ı Türkî bilmeleriyle istintak olunduklarında mersûme Tarandafil'e kızları mesfûretânın ve oğlu mürâhik-ı mersûmun tasdîkleriyle cevâbında ben fi'l-asl medîne-i İzmir re'âyâsından ve Rum tâifesinden kuyumcu Andon zimmînin zevcesi ve mesfûretân Engerüye ve Marya kızlarımız ve mürâhik-ı mersûm Yani oğlumuz Rum tâifesinden olup işbu târihden on sene mukaddem medîne-i mezbûreden Sakız cezîresine nakl ve nefs-i kasaba-i Sakız'da Palatorpa nâm mahalde iştirâ eylediğimiz menzilimizde iskân edüp ba'dehû zevcim mersûm kuyumcu Andon zimmî hâlik oldukdan sonra işbu sene-i mübârekede cezîre-i merkūme re'âyâsı olan sâir Rum tâifesi tuğyânlarında biz dahi ma'iyyet etmemizle cezîre-i mezkûrede Ayayorgi nâm mahalde vukū' bulan muhârebemiz esnâsında mezbûrân Ali ve Mehmed Çavuşlar bizi bi'l-ma'iyye ahz ve esîr edüp kapudan-ı sâbık merhûm Ali Paşa'nın izin tezkiresiyle Âsitâne-i aliyyeye geldiğimizde mezbûrân bizi âhara bey' içün işbu hâzır bi'l-meclis Esirci Osman Efendi b. İbrahim nâm kimesneye verüp ol dahi Kumkapı kurbünde menziline getirdikde Ermeni tâifesinden ba'zı

kimesneler zikr olunan Ermeni isimleri ile biz Ermeni tâifesindeniz derseniz biz sizi esirlikden hâlâs ederiz deyü bize ta'lîm etmeleriyle biz dahi esirlikden hâlâs olmak zu'muyla ta'lîmleri üzere Ermeni tâifesindeniz demiş idik deyü mesfûrûnun muvâcehelerinde takrîr ve kemâkân rıkka inkıyâd etmeleriyle takrîrleri mûcebince üserâ-yı mesfûrûnun mezbûrân Ali ve Mehmed Çavuşların esirleri olmak üzere yine yedlerinde ibkā olunmak iktizâ eylediği İstanbul Mahkemesi'nden huzûr [-ı âlîlerine i'lâm olundu.]

Fî 26 Za sene [1]237

392 [81b-1] Mehmed Kâmil Efendi b. Mehmed Ağa'nın bakırcı esnafının nizamına uyacağını taahhüt ettiği

Bakırcı esnâfının nizâmları

Ma'rûz[-ı dâ'î-i devlet-i aliyyeleridir ki]

Ashâb-ı arzuhâl İstanbul'da Sultan Bâyezid Han-ı Velî Câmi'-i şerîfi avlusunda vâki' beynlerinde haffâf tâ'bir ettikleri cedîd yapılmış bakır bey' u şirâ eden bakırcı esnâfının kethüdâları Mehmed Necib Ağa b. el-Hâc Mustafa ve mütevellî el-Hâc İsmail Ağa b. Hasan ve yiğitbaşı Molla Mehmed ve esnâfdan Mustafa Ağa ve el-Hâc Ahmed Ağa ve Musa Ağa ve el-Hâc Mehmed Emin Ağa ve el-Hâc Ali Ağa ve Osman Ağa ve Mehmed Ağa ve Hâfız Mehmed Tahir Efendi ve Mehmed Ârif Efendi ve Hasan Ağa ve diğer Mustafa Ağa ve diğer Hasan Ağa ve diğer Mehmed Emin Ağa ve sâirleri Çarşamba günü arz odasında huzûr-ı hazret-i Sadâret-penâhîde ma'kūd meclis-i şer'-i enverde mahrûse-i Galata'ya muzâfe kasaba-i Tophâne'de Kavaklardibi tâ'bir olunur sûkda vâki' bir bâb bakırcı dükkânında kezâlik beynlerinde haffâf tâ'bir eyledikleri cedîd yapılmış bakır bey' u şirâ eden bakırcı esnâfından derûn-ı arzuhâlde mezkûrü'l-ism Mehmed Kâmil Efendi b. Mehmed Ağa muvâcehesinde babası mezbûr Mehmed Ağa hâzır olduğu hâlde mezbûr Mehmed Kâmil Efendi zikr olunan bir bâb bakırcı dükkânında cedîd yapılmış bakır bey' u şirâ eder bakırcı haffâfı esnâfımızdan olup ötedenberü kazgancı esnâfının bâ-fermân-ı âlî cebehâne-i âmireye i'mâl eyledikleri mühimmât-ı seferiyyenin ücret-i amele ve fiyatından terettüb eden noksanı kazgancı ve meremmâtçı ve bakırcı esnâfı ve Tophâne-i âmire ve kıl'a-ı sultânîyede olan topların fâlyalarına isâğa içün irsâl olunan falyacı tâifesinin cânib-i mîrîden verilen ücretlerinden mâ'adâ iktizâ eden fazlası sülüsânından sülüsünü cedîd yapılmış bakır bey' u şirâ eden bakırcı esnâfımız ve sülüsânını kazgancı esnâfı bâ-fermân-ı âlî ve tersâne-i âmire içün kazgancı esnâfının i'mâl eyledikleri tahtalar içün cânib-i mîrîden i'tâ buyrulan ücretlerinden mâ'adâ fazlasını kezâlik kazgancı ve meremmâtçı ve bakırcı esnâfı bilâ-cevr beynimizde taksîm ve kazgancı esnâfı bi'l-cümle İstanbul ve bilâd-ı selâsede kâin meremmâtçı tâifesi hisselerini edâ edüp ve haffâf tâ'bir eylediğimiz

yapılmış cedîd bakır bey‘ u şirâ eden Sultan Bâyezid bakırcı esnâfı dahi üzerlerimize tarh olunan hissemizi zikr olunan Tophâne’de dükkân dâhil olarak seksen bir dükkân üzerine tevzî‘ edüp her birerlerimiz hisselerimizi îda‘ edegelür iken mezbûr Mehmed Kâmil Efendi esnâfımızdan olup yapılmış cedîd bakır bey‘ u şirâ eder olduğundan sarf-ı nazar edüp benim dükkânım Sultan Bâyezid avlusunda belde-i uhrâdadır deyü bin iki yüz otuz dört senesi şehr-i Recebi’l-ferdinin on birinci gününden işbu sene-i mübâreke Şevvâli’l-mükerreminin yedinci gününe gelince kazgancı esnâfının tersâne-i âmireye i‘mâl eyledikleri tahtalar amelesi ücretlerine cânib-i mîrîden i‘tâ buyrulan mebâliğden fazla iktizâ eden meblağdan bizim hissemize tarh olunan yedi bin altı yüz yetmiş beş guruşdan mezbûr Mehmed Kâmil Efendi’nin hissesine iktizâ eden doksan dört buçuk guruş ve cebehâne-i âmire mühimmâtı noksanından müddet-i mezkûrede kezâlik hissemize tarh olunan bin doksan altı guruşdan merkūmun hissesine iktizâ eden on üç buçuk guruş ve falyacı tâifesinin cânib-i mîrîden verilen ücretlerinden mâ‘adâ fazlası sülüsândan bakırcı esnâfının [**82a**] sülüs hissemize müddet-i mezkûrede lâzım gelen iki bin dört yüz iki guruşdan merkūmun hissesine iktizâ eden yirmi dokuz guruş ki cem‘an müddet-i mezkûrede hissesine iktizâ eden yüz otuz yedi guruşu mezbûr Mehmed Kâmil Efendi’den taleb eylediğimizde ol dahi cevâbında fi’l-asl benim min-kıbeli’l-üm ceddim el-Hâc Süleyman nâm kimesne Sultan Bâyezid avlusunda bakırcı haffâfı esnâfından iken bin yüz yetmiş iki târihinde esnâf-ı mezkûreden ihrâc eylediklerinde ol dahi bâ-fermân-ı âlî zikr olunan Tophâne kasabasında dükkân-ı mezkûrda yapılmış cedîd bakır bey‘ u şirâsına me’zûn olup ol vechile dükkân-ı mezkûr esnâf-ı mezkûre dükkânlarından hâric-i belde-i uhrâdadır deyü hisse-i mezkûresini edâdan imtinâ‘ ile münâza‘at-ı kesîre vâkı‘a olmuş idi el-hâletü hâzihî beynimiz tevfîk ve ıslâh olundukta mezbûr Mehmed Kâmil Efendi ke’l-evvel esnâfımızdan olduğunu i‘tirâf ve fîmâ ba‘d dükkân-ı mezkûr bakırcı haffâfı esnâfı dükkânlarından ma‘dûd olup esnâf-ı mezkûre üzerlerine tarh olunan mebâliğ her neye bâliğ olur ise nısf hisse vermek üzere ta‘ahhüd eylediğinde biz dahi ba‘de’l-yevm mebâliğ-i mezkûre ve levâzım-ı sâire mesârifımızı seksen buçuk dükkân üzerine tevzî‘ ve mezbûr Mehmed Kâmil Efendi’nin dükkân-ı merkūmundan nısf hisse ahz etmek üzere râzılar olup bu vechile kat‘-ı nizâ‘ eyledik deyü her birinin eyledikleri takrîrini mezbûr Mehmed Kâmil Efendi tasdîk ve kabûl ve müddet-i mezkûrede müctemi‘ olan meblağ-ı mezbûr yüz otuz yedi guruşun dahi nısfı olan altmış sekiz buçuk guruşu rızâsıyla esnâf-ı mezkûre içün kethüdâları merkūma vermeğe müte‘ahhid olduğu İstanbul Mahkemesi’nden huzûr [-ı âlîlerine i‘lâm olundu.]

Fî 5 Za sene [1]237

393 [82a-1] İbrahim Ağa b. Hasan'ın, Sarraf Topal Agob v. Begos aleyhine açtığı alacak davasında iddiasını ispat edemediğinden muarazadan men edildiği

Mu'ârazadan men'

Ma'rûz[-ı dâ'î-i devlet-i aliyyeleridir ki]

Dergâh-ı âlî -dâme mahfûfen bi'l-me'âli- gediklülerinden sâhib-i arzuhâl Za'îm el-Hâc İbrahim Ağa b. Hasan Çarşamba günü arz odasında huzûr-ı hazret-i Sadâret-penâhîde ma'kūd meclis-i şer'-i enverde derûn-ı arzuhâlde mastûrü'l-ism Sarraf Topal Agob v. Begos nâm zimmî muvâcehesinde Yenişehri sancağında Ararim nâhiyesinde vâki' traşçı ve serkiz sarayı nâm bâ-berât-ı âlîşân mutasarrıf olduğum ze'âmetimin bin iki yüz otuz altı senesi Martı ibtidâsından Şubatı gāyetine değin bir sene zabt ve ta'aşşürünü hâvî kendi hatmiyle mahtûm iltizâm temessükünü bundan akdem katîlen hâlik olan Sarraf Acı Vasil zimmîye teslîm edüp bedel-i iltizâmı olan iki bin beş yüz guruşu bana vermeden katîlen hâlik oldukdan sonra temessük-ı merkūmu mesfûr Agob zimmînin yedinde bulduğumda bedel-i iltizâm-ı mezkûr iki bin beş yüz guruşun yüz guruşunu mesfûr Agob zimmî bana def' ve teslîm ben dahi yedinden kabz etmemle bedel-i iltizâm-ı mezkûrun mâ'adâsı olan iki bin dört yüz guruşunu dahi mücerred temessük-ı merkūmu yedinde bulduğuma binâen mesfûr Agob zimmîden taleb ederim deyü takrîr-i meşrûhu üzere eylediği bedel-i iltizâm da'vâsı meşrû'a olmayup bu mertebe ile mesfûr Agob zimmîye şer'an suâl dahi teveccüh etmediği müdde'î-i merkūma tefhîm ve da'vâ-yı mezkûresiyle bî-vech-i şer'î mu'ârazadan men' olunduğu İstanbul Mahkemesi'nden [huzûr-ı âlîlerine i'lâm olundu.]

Fî 12 Za sene [1]237

394 [82a-2] Mustafa Ağa b. Hüseyin ile Ömer Ağa b. Ali'nin birbirlerinin zimmetlerini ibrâ ettikleri

İbrâ ve ittifâk

Ma'rûz[-ı dâ'î-i devlet-i aliyyeleridir ki]

Mahmiye-i İstanbul'da Lanka Yenikapısı hâricinde kâin sermâyeci manav ustalarından sâhib-i arzuhâl es-Seyyid Mustafa Ağa b. es-Seyyid Hüseyin nâm kimesne meclis-i şer'-i münîrde başyemiş pazarbaşısı İbrahim Sârım Bey ve manav ustalarından mazbûtü'l-esâmî Müslimîn hâzır oldukları hâlde derûn-ı arzuhâlde mezkûrü'l-ism es-Seyyid Ömer Ağa b. el-Hâc Ali nâm kimesne muvâcehesinde zikr olunan Lanka Yenikapısı hâricinde basmacılar cânibinde vâki' iki tarafdan kahve dükkânı ve Hacı Hüseyin mağazası ve bir tarafdan cidâr-ı hısn ve bir tarafı

tarîk-i âm ile mahdûd bir bâb sermâyeci manav mağazası ve mülhakātı derûnunda mevcûde beyne'l-esnâf gedik tâ'bir olunur âlât-ı lâzıme-i ma'lûme mukaddemâ yedimde mâlım ve mülküm iken nısf-ı şâyi'ini bin iki yüz otuz bir senesi hılâlinde bin altı yüz guruş semen-i makbûza mezbûr es-Seyyid Ömer Ağa'ya tarafeynden bi'l-îcâb ve'l-kabûl bâtten ve sahîhan bey' ve temlîk ve vech-i lâyıkı üzere teslîm eylediğimden sonra mezbûr es-Seyyid Ömer Ağa nısf-ı âlât-ı mezkûreyi işbu târihden iki sene mukaddem bin dokuz yüz guruş semen tesmiyesiyle yine bana bey' ve semen-i merkūmdan yüz elli guruşunu yedimden ahz edüp nısf-ı âlât-ı mezkûreyi hâlâ bana teslîm etmemekle semen-i merkūmdan bâkī bin yedi yüz elli guruşu yedimden ahz ile nısf-ı âlât-ı mezkûreyi bana teslîme mezbûr es-Seyyid Ömer Ağa'ya tenbîh olunmak matlûbumdur deyü da'vâ eylediğimde ol dahi cevâbında nısf-ı âlât-ı mezkûreyi evvelâ şirâsını ikrâr lâkin sâniyen benim ber-vech-i muharrer kendiden şirâ müdde'âmı inkâr edüp ol vechile beynimizde ba'de vukū'ı'l-münâza'a muslihûn tavassutuyla ben da'vâ-yı mezkûremden meccânen fâriğ olmamla zikr olunan mağaza ve mülhakātı âlât-ı lâzıme-i merkūmesinin nısf-ı şâyi'i hâlâ mezbûr es-Seyyid Ömer Ağa'nın mâl-ı müşterâsı ve nısf-ı âharı kemâ-kân benim mâlım olup tarafeynden her birimiz âharın nısf hissesinde kat'an alâka ve medhalimiz olmamağla husûs-ı mezkûra müte'allika âmme-i da'vâdan tarafeynden her birimiz âharın zimmetini kabûlü hâvî meccânen ibrâ ve iskāt ol vechile külliyen kat'-ı nizâ' edüp fîmâ ba'd ber-vech-i muharrer nısfiyet üzere gediğine mâlikler olduğumuz mağaza-i mezkûre ve mülhakātında mezbûr es-Seyyid Ömer Ağa ile bi'l-ma'iyye iskân edüp ahz u i'tâ etmek üzere ittifâk ve ittihâd eyledik deyü ikrâr ve tasdîkleri tescîl ve İstanbul Mahkemesi'nden [huzûr-ı âlîlerine i'lâm olundu.]

Fî 25 Za sene [1]237

395 [82a-3] Hasan Ağa b. Hüseyin'in ayakkabıcı esnaflığından çıkarıldığı

Haffâflıktan ihrâc

Ma'rûz[-ı dâ'î-i devlet-i aliyyeleridir ki]

Mahmiye-i İstanbul'da Çarşı-yı Kebîr'de vâki' büyük arasta haffâfları kethüdâsı Hasan Ağa ve Yiğitbaşı Sadi ile esnâfından el-Hâc Halil Efendi ve Ahmed Ağa ve el-Hâc Mehmed Ağa ve İsmail Ağa ve el-Hâc Hasan Ağa ve el-Hâc Osman Ağa ve Esad Efendi ve Hüseyin Efendi ve Ebûbekir Ağa ve Mehmed Ağa ve Ahmed Efendi ve diğer Osman ve el-Hâc Hüseyin Ağa ve İzzet Ağa ve Eyüb ve el-Hâc Hâfız Abdurrahman Efendi ve diğer İsmail Ağa ve Ömer Efendi ve es-Seyyid Mehmed Ağa ve diğer Ahmed Ağa ve sâirleri meclis-i şer'-i enverde esnâf-ı mezkûrede el-Hâc Hasan Ağa b. Hüseyin mahzarında merkūm el-Hâc Hasan Ağa enserci esnâfımızdan olur lâkin kendi hâlinde olmayup dâimâ rızâ-i ta'ahhüde mugāyir mahalde bulunduğundan mâ'adâ şürût-ı nizâmımızın hilâfı dahi hareket ve ol vechile ihtilâl-i

nizâmımızı mûcib ef'âle tasaddî eylediğinden kendüye defe'âtle tenbîh olundukta aslâ ısgā etmeyüp yine ef'âl-i sâbıkāsında ısrâr eylediğinde bundan akdem kethüdâ ve bi'l-cümle ihtiyâr ustalarımız ma'rifetleriyle li-ecli't-tedîb dükkânını sedd ve bend ve esnâfımızdan ihrâc eylediğimizde ol dahi rızâsıyla esnâfımızdan hurûc etmişidi el-hâletü hâzihî yine esnâfımıza duhûl murâd etmekle merkūm esnâfımıza duhûl eder ise cümlemizin perîşaniyetimizi mûcib olacağı derkâr olmağla merkūm esnâfımıza duhûl etmeyüp âhar kisbe meşgūl olmak üzere kendüye tenbîh olunmak cümlemizin matlûbumuzdur deyü bi'l-muvâcehe sû-i hâlini ihbâr ile teşekkî ve esnâf-ı mezkûreye duhûl etmemesini istid'â [**82b**] etmeleriyle esnâf-ı mezkûrenin ber-vech-i muharrer istid'âlarına müsâ'ade-i aliyyeleri husûsu re'y-i âlîlerine menût idüğü İstanbul Mahkemesi'nden huzûr [-ı âlîlerine i'lâm olundu.]

Fî 17 Za sene [12]37

396 [82b-1] Cihânbeyli aşiretinin Anadolu'dan İstanbul'a getirdiği koyun ve keçilerin kasap esnafına dağıtımı

Tevzî'-i ağnâm

Ma'rûz[-ı dâ'î-i devlet-i aliyyeleridir ki]

Anadolu cânibinde Cihânbeyli aşîretinden bu def'a Âsitâne-i aliyyeye sekiz yüz re's ağnâm sevk ve tesyîr eden Hacı Pehlivan oğlu İbrahim Ağa ve yedi yüz re's ağnâm celb eden Kösec Mustafa oğlu Hasan ve Şeyh Bozanlu aşîretinden yedi yüz elli re's ağnâm sâhibi olan Mehmed Beyoğlu Tahir Bey tarafından vekîli Süleyman nâm kimesneler aşîretleri zâbıtı olan Mustafa Bey tarafından vekîli Ali Kethüdâ hâzır olduğu hâlde hâlâ kasablar kethüdâsı el-Hâc Hasan Ağa b. el-Hâc Osman muvâcehesinde Yedikule kasab ustalarından es-Seyyid el-Hâc İbrahim Ağa ve Hasan Ağa ve Mehmed Ağa ve Ahmed Ağa ve Mimarlı Hüseyin Ağa ve sâirleri kezâlik hâzır oldukları hâlde ber-vech-i muharrer Anadolu cânibinden Âsitâne-i aliyyeye sevk ve tesyîr eylediğimiz cem'an iki bin ki yüz elli re's Karaman ağnâmımızın bu def'a sâdır olan fermân-ı âlişâna imtisâlen işbu târih-i i'lâm senesi Zilhicceti'ş-şerîfesi gurresinden i'tibâren lühûmunun beher vakıyyesini otuz ikişer ve kuyruklarının beher vakıyyesini otuz yedişer ve ağnâm sakatını onar ve keçi sakatını beşer paraya biz kassabâna vermek üzere ta'ahhüd eylediğimizde yevm-i tevzî'den kırk bir gün tamamında yaftalarımızı vermek ve hâlâ hâssa kasabbaşısı dergâh-ı âlî kapıcı başılarından Sa'âdetlü es-Seyyid el-Hâc Mustafa Ağa'nın inzımâm-ı re'y ve ma'rifetleriyle dört gün Anadolu celebânı ağnâmını ve dört gün Rumeli celebânı ağnâmını tevzî' etmek üzere kethüdâ-yı merkūm ve fîmâ ba'd gurre-i merkūmeden i'tibâren ağnâm-ı mezkûre lühûmunun beher vakıyyesini otuz beşer ve kuyruklarının beher vakıyyesini kırkar paraya ibâdullâha bey'e ve iktizâ eden semenlerini vakt-i tevzî'den yetmiş bir gün hitâmında bize edâya esnâf-ı hâzirûn-ı merkūmûn

ta‘ahhüd eylediklerinde bizler dahi râzılar olduk deyü tarafeynin takrîr ve tasdîkleri ba‘de’t-tescîl İstanbul Mahkemesi’nden [huzûr-ı âlîlerine i‘lâm olundu.]

Fî-selh-i Z sene [1]237

397 [82b-2] Isparta’da Hacı Ahmed ve Yusuf Ağa Câmisi vakıflarının tevliyetinin İbrahim b. Hüseyin’e tevcihi

Isparta’da el-Hâc Ahmed ve Yusuf Ağa Câmi‘leri tevliyeti tevcîhi

Mukābele şüd

Ma‘rûz[-ı dâ‘î-i devlet-i aliyyeleridir ki]

Sâdır olan fermân-ı âlîlerine imtisâlen işbu arzuhâl ve derkenâra nazar olundukta Isparta kazâsına tâbi‘ Sav karyesinde vâki‘ merhûm Dalboyun oğlu el-Hâc Ahmed Câmi‘-i şerîf ve mekteb-i münîfi vakfının yevmî iki akçe vazîfe ile tevliyeti es-Seyyid el-Hâc Mehmed v. kebîr es-Seyyid Mustafa’nın ve Isparta’da Karaağaç Mahallesi’nde vâki‘ merhûm Yusuf Ağa Câmi‘-i şerîf ve mekteb-i münîfi vakfının yevmî on akçe vazîfe ile tevliyeti merkūm es-Seyyid el-Hâc Mehmed v. kebîr es-Seyyid Mustafa ile Âişe duhter-i kebîre es-Seyyid el-Hâc Mustafa’nın münâsafaten bâ-berât-ı âlîşân üzerlerinde ve vâkıfân-ı mûmâ-ileyhimâdan merhûm Dalboyun oğlu el-Hâc Ahmed Ağa Vakfı’nın sarâhaten vakfiyesi kaydı bulunmayıp ancak merhûm-ı mezbûr Yusuf Ağa Vakfı’nın Küçük Evkāf muhâsebesinde mukayyed vakfiye-i ma‘mûlün-bihâsında vakf-ı merkūma vâkıf hayatda oldukça mutasarrıf olup cihet-i tevliyet on akçe ola bâkī kalan icâre-i mezbûr Dalboyunoğlu el-Hâc Ahmed’in kazâ-i mezbûrda vâki‘ hamamında vakf-ı merkūm Yusuf Ağa’nın müceddeden icrâ eylediği su yolunun ta‘mîrine sarf oluna ve ba‘de vefâtihi evlâd-ı evlâd-ı evlâdının kebîr ve erşedi mütevellî olup ta‘yîn olunan vezâyifi verüp ve on akçe cihet-i tevliyeti alıp mâ-fazlayı zikr olunan su yolunun ta‘mîrine harc edüp batnen ba‘de batnin ve karnen ba‘de karnin bu minvâl üzere tevliyete mutasarrıf olalar deyü şart ve ta‘yîn eylediği mefhûm-ı derkenârdan ve vakfeyn-i merkūmeteyn tevliyetlerine mezbûr es-Seyyid el-Hâc Mehmed ile kız karındaşı sâhib-i arzuhâl es-Seyyid İbrahim’in vâlidesi Âişe veledey es-Seyyid el-Hâc Mustafa münâsafaten ekber evlâd-ı vâkıf olarak mutasarrıflar iken mezbûre Âişe fevt oldukda nısf hissesi batn-ı evvelde mevcûd ve ekber evlâd-ı vâkıfdan karındaşı mezbûr es-Seyyid el-Hâc Mehmed’e intikāl etmekle ol vechile tevliyet-i merkūmenin nısfına bâ-berât mezbûr es-Seyyid el-Hâc Mehmed mutasarrıf olup ba‘dehû mezbûr es-Seyyid el-Hâc Mehmed dahi fevt oldukda tevliyet-i mezkûre mahlûle olmağın tevliyet-i merkūme batn-ı evvelde mevcûd ve ekber ve erşed evlâd-ı vâkıfdan olmağla kendüye tevcîh buyrulmak bâbında sâhib-i arzuhâl mezbûr es-Seyyid İbrahim b. el-Hâc Hüseyin istid‘â-yı inâyet eylediği meâl-i arzuhâlden müstebân olup lâkin derkenâr

mûcebince mezbûr Dalboyun oğlu el-Hâc Ahmed Vakfı'nın tevliyeti bâ-berât-ı âlîşân müstakillen ve merkūm Yusuf Ağa vakfının tevliyeti yine mezbûr es-Seyyid el-Hâc Mehmed ile kız karındaşı olan sâhib-i arzuhâlin vâlidesi Âişe'nin iştirâken bâ-berât üzerlerinde iken fevt oldukda nısf-ı tevliyet-i merkūmeye mahlûlünden karındaşı mezbûr es-Seyyid el-Hâc Mehmed şart-ı vâkıf üzere bilâ-berât müstakillen mutasarrıf iken fevt olup tevliyeteyn-i merkūmeteyn mahlûle ve şart-ı vâkıf üzere vâkıfân-ı merkūmânın evlâd ve evlâd-ı evlâdından olup ve batn-ı evvelde ekber ve erşed ve derecede kendüye müsâvî ekber ve erşed olmayup müstakillen tevliyet-i merkūmeteyne müstehak olduğunu mezbûr es-Seyyid İbrahim mahmiye-i İstanbul'da meclis-i şer'de bi'n-nefs kendi takrîr ve şart-ı vâkıf üzere kendüye tevcîh buyrulmak bâbında istid'â-yı inâyet etmeğin fi'l-hakīka mezbûr es-Seyyid İbrahim'in bi'l-cümle takrîr-i meşrûhu vâkı'a mutâbık idüğü kazâ-i mezbûr ahâlîsinden es-Seyyid Mustafa Ağa b. es-Seyyid İbrahim ve es-Seyyid el-Hâc Süleyman Ağa b. es-Seyyid el-Hâc Mustafa nâm kimesneler ile mazbûtü'l-esâmî ve mevsûku'l-kelîm sâir bî-garaz Müslimîn bi'l-muvâcehe alâ-tarîkı'ş-şehâde haber vermeleriyle batn-ı evvelde ekber ve erşed evlâd-ı vâkıfeyn-i merkūmeteynden ve tevliyeteyn-i merkūmeteyne amel-i kadîm üzere müstehak idüğü zâhir olmağın bu sûretde batn-ı evvelde evlâd-ı vâkıfdan müstehık-ı âhar olmadığı takdîrce zikr olunan Dalboyunoğlu el-Hâc Ahmed Vakfı'nın vazîfe-i mersûmesiyle tevliyeti müstakillen hâlî müteveffâ-i mezbûr es-Seyyid el-Hâc Mehmed [**83a**] mahlûlünden ve mezbûr Yusuf Ağa Vakfı'nın vazîfe-i mersûmesiyle tevliyeti hâlî müteveffâ-i mezbûr es-Seyyid el-Hâc Mehmed ile vâlidesi müteveffât-ı mezbûre Âişe mahlûllerinden şart-ı vâkıf ve amel-i kadîm üzere batn-ı evvelde mevcûd ekber ve erşed evlâd-ı vâkıfeyn-i merkūmeteynden idüğü ihbâr olunan sâhib-i arzuhâl mezbûr es-Seyyid İbrahim b. el-Hâc Hüseyin'e tevcîh ve yedine berât-ı âlîşân sadaka ve ihsân buyrulmak bâbında fermân-ı âlîleri sudûru re'y-i sâmîlerine menût idüğü İstanbul Mahkemesi'nden huzûr [-ı âlîlerine i'lâm olundu.]

Fî 7 Z sene [1]237

398 [83a-1] Ali Beyefendi'nin İstanbul cizye memurluğuna tayini

Cizye küşâdı

Ma'rûz[-ı dâ'î-i devlet-i aliyyeleridir ki]

Bin iki yüz otuz sekiz senesine mahsûben İstanbul ve tevâbi'i cizyesi cibâyetine memûr olan hâcegân-ı dîvân-ı mu'âlla erkândan Sa'âdetlü Ali Beyefendi bendelerinin takdîm eylediği işbu takrîri bâlâsına sâdır olan fermân-ı âlişâna imtisâlen cizye-i merkūme evrâkı bohçalarının mîrî mühürleri fek ve küşâd olunup işbu mâh-ı Zilhicceti'ş-şerîfenin on beşinci gününden efendi-i mûmâ-ileyh bendeleri

ma‘rifetiyle evrâk-ı merkūme tevzî‘ ve cizye-i mezkûre tahsîle mübâşeret olunduğu İstanbul Mahkemesi’nden [huzûr-ı âlîlerine i‘lâm olundu.]

Fî 15 Z sene [12]37

399 [83a-2] Firari Kirkor v. Ohannes’in kilitli olan dükkânının açılarak içerisindeki eşyaların Maryem bt. Marker’e teslim edildiği

Oda küşâdı

Ma‘rûz[-ı dâ‘î-i devlet-i aliyyeleridir ki]

İstanbul’da Mahmudpaşa kurbünde Sultan Odaları demekle meşhûr bir bâb hanın tabaka-i süflâsında kapıdan girerken sağ tarafda yedinci bir bâb odada müsteciren mütemekkin olan Erzurumî Poliçeci Kirkor v. Ohannes nâm zimmî bundan akdem oda-i merkūmeyi mukaffelen terk ve ta‘tîl-birle diyâr-ı âhara firâr ve gaybet-i münkatı‘a ile gāib ve mefkūd olmağla oda-i merkūme derûnunda mevcûde gedik tâ‘bir olunan âlât-ı lâzıme-i ma‘lûmenin müstakilleten mâlikesi şahsı mu‘arrefe Maryem bt. Marker Nasrâniye oda-i merkūmenin kuflu feth ve küşâd ve derûnunda mevcûde gāib-i mersûmun mâlı olup mütesâri‘ü’l-fesâd olan eşyası ma‘rifet-i şer‘le tahrîr ve semen-i misilleriyle âhara bey‘ olunup esmânı gāib-i mersûmun hâlî mütebeyyen oluncaya değin yedd-i emine vaz‘ ve oda-i merkūme kendüye teslîm olunmasını bâ-arzuhâl istid‘â etmekle ol bâbda sâdır olan fermân-ı âlîlerine imtisâlen kıbel-i şer‘den mürsel Kâtib es-Seyyid Ahmed Rızâ Efendi dâ‘îleri ma‘an meb‘ûs ümenâ-i şer‘den Çukadâr Abdullah Ağa b. Abdullah ve Muhzır Osman Çelebi b. Süleyman ile han-ı merkūma varup han-ı mezkûrun hancısı ve müstakillen icâre-i vâhide ile müsteciri Mehmed Ağa b. Halil ve Bağdâd tüccârından Hüseyin Ağa b. Hasan ve gāib-i mersûmun dâyinlerinden Bağdâdî İsmail Ağa b. el-Hâc Veliyüddin ve Şam-ı şerîf tüccârından Şumalı es-Seyyid Ahmed Ağa ve yine Şam-ı şerîf tüccârından diğer es-Seyyid Ahmed Ağa b. el-Hâc Mustafa ve Kayseriyeli Agob v. Biler ve Sarraf Ohannes v. Anparsum ve Bogasıcı Parsih v. Tatos ve sâirleri hâzır oldukları hâlde talebleriyle oda-i merkūmenin kuflunu feth ve küşâd ve derûnunda mevcûde gāib-i mersûmun mâlı tahrîr ve semen-i misilleriyle âhara bey‘ olunup esmânı gāib-i mersûmun hâlî mütebeyyin oluncaya değin kıbel-i şer‘den kayyım nasb olunan mezbûr hancı Mehmed Ağa yedine ve oda-i merkūme gediği mâlikesi mersûme Maryem Nasrâniyeye teslîm olunduğu İstanbul Mahkemesi’nden [huzûr-ı âlîlerine i‘lâm olundu.]

Fî 6 Z sene [1]237

400 [83a-3] Derohi bt. Anderyas ile Mircan v. Mircan'ın, Sarraf İstefan v. Hazer'e olan borçlarının tecil edildiği

Kefâlet te'cîli

Ma'rûz[-ı dâ'î-i devlet-i aliyyeleridir ki]

Derûn-ı arzuhâlde mastûrü'l-ism olup bundan akdem hâlik olan Habbâz Kirkor v. Mircan zimmînin dâyinlerinden kapan-ı dakīkde mütemekkin sâhib-i arzuhâl Sarraf İstefan v. Hazer nâm zimmî bi't-terâzî ve hânemizde ma'kūd meclis-i şer'-i enverde hâlik-i mesfûr Habbâz Kirkor zimmînin verese-i münhasırasından ve terekesine bi'l-verâse vaz'-ı yedleri mütehakkık olan derûn-ı arzuhâlde isimleri mastûr zevce-i metrûkesi şahsı mu'arrefe Derohi bt. Anderyas nâm Nasrâniye ile hâlik-i mersûmun sulbî kebîr oğlu Mircan zimmî muvâcehelerinde hâlik-i mesfûr Habbâz Kirkor zimmî zimmetinde cihet-i karz-ı şer'îden ba'de külli'l-hesâb alacak hakkım olan dokuz bin altı yüz guruşa sağlığında zevcesi mersûme Derohi Nasrâniye ile oğlu mesfûr Mircan zimmî bi'l-emr ve'l-kabûl ma'an kefîl bi'l-mâl ve dâminler olduklarından sonra mersûm Kirkor zimmî hâlik olup mersûman dahi terekesinden ol mikdâr hisseye vâzı'u'l-yed olmalarıyla meblağ-ı mekfûlün-bih merkūm dokuz bin altı yüz guruşdan zevce-i mersûmenin kefâleten hissesine iktizâ eden dört bin sekiz yüz guruşun iki bin sekiz yüz guruşunu zevce-i mersûme Derohi Nasrâniye ve mesfûr Mircan zimmînin kezâlik kefâleten hissesine isâbet eden dört bin sekiz yüz guruşun dört bin guruşunu mesfûr Mircan zimmîden her birinin yedlerinden ahz ü kabz ve istîfâ etmemle meblağ-ı mezbûrdan mersûma Derohi Nasrâniye zimmetinde bâkī hakkım olan iki bin guruşu ve kezâlik meblağ-ı merkūmdan mesfûr Mircan zimmî kezâlik zimmetinde bâkī hakkım olan sekiz yüz guruşu her biri hâlâ edâya kudretleri olmamağla her birini işbu târih-i i'lâmdan bir sene tamamına değin rızâmla imhâl ve tehîr edüp fîmâ ba'd meblağayn-ı merkūmeynden mâ'adâ cemî' hukūk-ı şer'iyye müte'allika âmme-i da'vâdan her birimiz âharın zimmetini kabûlü hâvî ibrâ-i âmm-ı sahîh-i şer'î ile ibrâ ve iskāt dahi eyledik deyü mesfûr Sarraf İstefan zimmînin eylediği takdîrini mesfûrandan her biri tasdîk ve meblağ-ı bâkī-i mezbûr iki bin guruş ber-vech-i muharrer zimmetinde deyni olduğunu zevce-i mersûme Derohi Nasrâniye ve meblağ-ı bâkī-i merkūm sekiz yüz guruş kezâlik zimmetinde deyni olduğunu mersûm Mircan zimmî ikrâr u i'tirâf ve her biri meblağayn-ı merkūmeyni târih-i i'lâmdan bir sene tamamında edâya ta'ahhüd eyledikleri İstanbul Mahkemesi'nden [huzûr-ı âlîlerine i'lâm olundu.]

Fî 20 Za sene [1]237

401 [83b-1] Terkin edilmiş kayıt

<<Etmeleriyle esnâf-ı mezkûrenin ber-vech-i muharrer istid'âlarına müsâ'ade-i aliyyeleri hususu re'y-i âlîlerine menût idüğü İstanbul Mahkemesi'nden huzûr>>

Fî 17 Za sene [12]37

402 [83b-2] Agob v. Yoseb'in tonbakçı esnafı kalfası olduğunun ikrarı

Tonbakçı kalfalığına esnâfının ta'ahhüdü

Ma'rûz[-ı dâ'î-i devlet-i aliyyeleridir ki]

Mübârek rikāb-ı kamer-tâb-ı hüsrevâneye arzuhâl takdîm eden tonbakçı kuyumcu esnâfı kalfalarından Agob v. Yoseb nâm zimmî derûn-ı arzuhâlde babası olmak üzere tahrîr ettirdiği üvey babası Ama Mardiros v. Kirkor zimmî hâzır olduğu hâlde Çarşamba günü arz odasında huzûr-ı hazret-i Sadâret-penâhîde ma'kūd meclis-i şer'-i münîrde kuyumcu esnâfından derûn-ı arzuhâlde isimleri mastûr tonbakçı Arakil v. Bedros ve Serkiz v. Bedros ve Haçador v. Artin ve Kiragos v. Toros ve Zakiryos v. Toros ve Toros v. Ohannes ve Bedros v. Serkiz nâm zimmîler muvâcehelerinde kuyumcu esnâfının kethüdâları Ali Ağa ve mütevellîleri Takfor zimmî ve esnâfdan Agob ve Serope ve Ohannes ve diğer Toros ve Anparson ve diğer Serope ve Kirkor ve Mıgırdıç ve sâir mazbûtü'l-esâmî kırk nefer zimmîler kezâlik hâzır oldukları hâlde Âsitâne-i aliyyede kâin kuyumcu esnâfından mesfûrdan tonbakçı ustalarının işbu târihe gelince yirmi sene müddet[ile] şâkirdlik ve kalfalık hizmetleriyle tonbakçılık san'atını tahsîl edüp lâkin işbu sene-i mübârekede ben dahi tonbakçı kuyumcu ustası olmak içün esnâf-ı merkūmeden mu'tâdları üzere bana ustalık vermeleri müstakillen dükkân küşâdıma izin vermeleri talebinde olduğumda esnâfımızda tonbakçılık san'atı sekiz ustaya münhasırdır deyü bana ustalık vermekden imtinâ' etmeleriyle suâl olunup bana ustalık vermek üzere her birine tenbîh olunmak matlûbumdur dedikde mesfûrûn tonbakçı ustalarıyla esnâf-ı hâzirûn-ı mesfûrûn cevâblarında müdde'î-i mesfûr Agob Kalfa fi'l-hakīka san'at-ı mezkûreyi tahsîl etmiş kalfalarımızdan ve ustalığa lâyık olup ve zikr olunan tonbakçı ustalığında takrîr-i meşrûhu üzere şer'an ve kānûnen memnû' olan inhisâr olmayup lâkin bu makūle kalfalarımıza ustalık verdiklerimizde bi'l-cümle esnâfın mâlını alıp itlâf etmeyeceğine ve itlâf eylediği sûretde üzerine damân lâzım gelen mikdârına kuyumcu esnâfından bir mu'teber kefîl verüp ba'dehû usta olmak nizâmımızdan olmağla ber-vech-i muharrer mesfûrdan kefîl taleb olundukta birkaç senedir ekser evkātı diyâr-ı âharda güzerân etmekle kimesneyi temîn edüp nizâmımız üzere kefîl veremediğinden mâ'adâ esnâfımız üzerine mechûlü'l-ahvâl ba'zı kimesneleri taslît ile bi'l-cümle esnâfımızı rahnedâr etmeğin ol vechile cümlemizin mesfûrdan emn ve rahatımız dahi meslûbdur dediklerini müdde'î-i mesfûr

tasdîk etmekle tasdîki mûcebince mu‘terif olduğu cünha-i mezkûresine binâen fîmâ ba‘d ustalık mutâlebesinde olmamak üzere mesfûr Agob zimmî ve yine kemâ-kân kalfalık ettirip te‘ayyüş ettirmek üzere esnâf-ı merkūmeden her biri şifâhen sâdır olan fermân-ı âlîlerine imtisâlen bi’l-muvâcehe ta‘ahhüd ile kat‘-ı nizâ‘ eyledikleri İstanbul Mahkemesi’nden [huzûr-ı âlîlerine i‘lâm olundu.]

Fî 12 Za sene [1]237

403 [83b-3] Karabet v. Toma’nın, İpek v. Agob’a olan borcunun tecil edildiği

Kereste semeninden 2.600 guruş te’cîl

Ma‘rûz[-ı dâ‘î-i devlet-i aliyyeleridir ki]

Keresteci esnâfından olup kendi nefsinden asıl ve li-ebeveyn er karındaşı İpek v. Agob zimmî tarafından husûs-ı âtîde vekîl olduğu Dülger v. İsbir ve keresteci Artin v. Kirkor zimmîler şehâdetleriyle ber-nehc-i şer‘î sâbit olan sâhib-i arzuhâl Minas zimmî Bakkāl İsmail Ağa b. el-Hâc İbrahim hâzır olduğu hâlde meclis-i şer‘-i münîrde derûn-ı arzuhâlde mastûrü’l-ism Karabet v. Toma zimmî muvâcehesinde ben mâlımdan iki bin guruş ve müvekkilim karındaşım mezbûr İbek zimmî dahi mâlından iki yüz elli guruş ve hâzır-ı mezbûr İsmail Ağa dahi mâlından beş bin guruş ve mersûm Karabet zimmî dahi mâlından bin guruş ifrâz ve birbirine halt ile fâide-i hâsıla beynimizde üç sehm i‘tibâriyle bir sehmi benim ve bir sehmi hâzır-ı mezbûrun ve yarımşar sehmden bir sehmi dahi müvekkilim karındaşım mersûm İpek ve mesfûr Karabet zimmîler beynlerinde iktisâm olunmak üzere İstanbul’da Odunkapısı hâricinde vâki‘ bir bâb keresteci dükkânımda kereste bey‘ u şirâsında bin iki yüz otuz beş senesi Muharreminin yirminci günü akd-i şirket-i inân edüp ba‘dehû otuz altı senesi şehr-i Rebî‘ülâhirinin yirmi birinci gününe gelince on altı ay şerîkler olup ve mersûm Karabet zimmî kabz-mâl olmağla şirket-i mezkûrenin hesâbını rü’yet etmeksizin fesh-i akd-i şirket etmemizle müddet-i mezkûrede olan şirketimizin hesâbını mersûm Minas zimmî istid‘â etmekle sâdır olan fermân-ı âlîlerine imtisâlen kıbel-i şer‘den mürsel Kâtib Hâfız Mehmed Hidâyetullah Efendi’nin İstanbul’da Kırkçeşme kurbünde Koğacılar nâm mahalde hâlâ hâssa mimarı ağa konağında mi‘mar-ı mûmâ-ileyh hulefâsından Ahmed Mümtaz ve Selim Sabit halifeler ile esnâf-ı merkūme kethüdâsı Mustafa Ağa ve Yiğitbaşı Osman Ağa ve el-Hâc Ahmed Ağa b. Ahmed ve sâir cerîdede mazbûtü’l-esâmî Müslimîn huzûrlarında şirket-i mezkûrenin hesâbını sehiv ve galatdan ârî yegān yegān hesâb-ı sahîh ile rü’yet eylediğimizde gerek dükkân-ı mezkûrda mevcûd olan kereste ve gerek ma‘lûmü’l-esâmî kimesneler zimmetlerinde cem‘an yirmi sekiz bin yedi yüz üç guruş otuz beşer paraya bâliğ olmağla meblağ-ı mecmû‘-ı mezkûrun on altı bin altı yüz on yedi guruşu deyn-i müşterek olmak üzere mâl-ı şirketden edâ ve sekiz

bin iki yüz elli guruşu dahi re's-i mâl-i mezkûrumuz içün ihrâc olundukta üç bin sekiz yüz otuz altı guruş otuz beşer paraya fâide-i hâsıla zuhûr edüp ve ben bi'l-asâle ve bi'l-vekâle hissemize isâbet eden zimemâtdan tahsîl etmek üzere mersûm Karabet zimmîyi kabza tevkîl eylediğimde ol dahi ba'de kabûli'l-vekâle meblağ-ı mezkûr üç bin sekiz yüz otuz altı guruş otuz beşer paradan benim hisseme isâbet eden bin iki yüz yetmiş dokuz guruş ve müvekkilim karındaşım mersûmun hissesine isâbet eden altı yüz otuz dokuz buçuk guruş ve ikimizin re's-i mâli olan iki bin iki yüz elli guruş ki cem'an dört bin yüz altmış sekiz buçuk guruşun bin dört yüz [**84a**] kırk beş guruş on parasını benimle müvekkilim karındaşım mersûm İpek zimmî ma'an mukaddemâ kabz ve umûrumuza sarfla istihlâk edüp bâkīsi olan iki bin yedi yüz yirmi üç guruş on paranın yüz yirmi üç guruş on parasını rızâmla hat ve tenzîl etmemle mâadâsı olan iki bin altı yüz guruş mesfûr Karabet zimmî kabz ve umûruna sarfla istihlâk etmiş olmağla meblağ-ı bâkī-i merkūm iki bin altı yüz guruşu ve gurre-i şehr-i âtîde dükkân-ı mezkûru tahliye ve bana teslîme mersûm Karabet zimmîye tenbîh olunmak bi'l-asâle ve bi'l-vekâle matlûbumdur deyü da'vâ ettikte ol dahi cevâbında kaziyye minvâl-i meşrûh üzere olduğunu ikrâr u i'tirâf ve mablağ-ı bâkī-i mezkûr iki bin altı yüz guruş ile dükkân-ı mezkûr kerestesinden mâ'adâ husûs-ı şirkete ve zımnında cereyân eden ahz u i'tâya ve hesâb-ı merkūmda galat vukū'una ve sâir cemî' hukūk-ı şer'iyyeye müte'allika âmme-i da'vâdan tarafeynden her birimiz âharın zimmetini ibrâ-i âmm-ı sahîh-i şer'î ile bi'l-asâle ve bi'l-vekâle ibrâ ve iskāt ve her birimiz ber-vech-i muharrer âharın ibrâsını asâleten ve vekâleten kabûl edüp lâkin meblağ-ı bâkī-i merkūm iki bin altı yüz guruşu mersûm Karabet zimmînin hâlâ edâya iktidârı olmayup ber-vech-i âtî te'cîle tâlib oldukda ben dahi işbu târihden doksan bir gün tamamında tamamen bana edâ ve îfâ etmek üzere rızâmla bi'l-asâle ve bi'l-vekâle te'cîl eyledim dedikde mersûm Karabet zimmî dahi ikrârı mûcebince meblağ-ı bâkī-i mezkûr iki bin altı yüz guruşu ber-vech-i muharrer müeccelen edâya ve dükkân-ı mezkûru dahi gurre-i şehr-i âtîde tahliye ile mesfûra teslîme ta'ahhüd edüp bu vechile kat'-ı münâza'a eyledikleri İstanbul Mahkemesi'nden huzûr [-ı âlîlerine i'lâm olundu.]

Fî 6 Za sene [1]237

404 [84a-1] Anbar-ı âmireden habbâzan esnafına dağıtılacak olan buğdayın cins ve fiyatının belirlenmesi

Ma'rûz[-ı dâ'î-i devlet-i aliyyeleridir ki]

İşbu telhîs mûcebince bu def'a dahi mîrî anbarları mevcûdundan bâ-fermân-ı âlî habbâzâna tevzî' ve i'tâ buyrulan otuz bin keyl zahâyirin yedi bin beş yüz keyli Arnavud ve yedi bin beş yüz keyli korno ve yedi bin beş yüz keyli Mısır hıntaları olup beher keyli yüz altmış ikişer paraya ve yedi bin beş yüz keyli kokoroz olup beher

keyli elli paraya olmağla zahâyir-i merkūmenin ecnâs ve fiyatı minvâl-i muharrer üzere idüğü ihbâr olunduğu imtisâlen li'l-emri'l-âlî İstanbul [mahkemesinden huzûr-ı âlîlerine i'lâm olundu.]

Fî 20 Z sene [1]237

405 [84a-2] Ahmed Usta b. Hasan'ın malik olduğu berber dükkânını Mustafa Usta b. Sadullah'a sattığı

İsmine tashîhan berber dükkânına sûret i'tâsı

Ma'rûz[-ı dâ'î-i devlet-i aliyyeleridir ki]

Mahmiye-i İstanbul'da kâin berber esnâfından es-Seyyid el-Hâc Ahmed Usta b. es-Seyyid Hasan nâm kimesne meclis-i şer'-i enverde yine esnâf-ı mezkûreden es-Seyyid Mustafa Usta b. es-Seyyid Sadullah nâm kimesne mahzarında mahmiye-i mezbûrede Şehzâde Câmi'-i şerîfi kurbünde Acemoğlu meydanında Nazif Efendi birâderi hânesi tahtında kâin bir bâb berber dükkânı derûnunda mevcûde başmuhâsebe kaleminde kendi ismime mukayyed beyne'l-esnâf gedik tâ'bir olunur akd-i âti'z-zikrin sudûruna değin müstakillen yedimde mâlım ve mülküm olan ber-mûceb-i defter-i müfredât âlât-ı lâzıme-i ma'lûmemi tarafeynden bi'l-îcâb ve'l-kabûl bâtten ve sahîhan bi-safkatin vâhidetin şürût-ı müfsideden ârî iki yüz guruş semen-i makbûza mezbûr es-Seyyid Mustafa Usta'ya bey' ve temlîk ve teslîm eylediğimde ol dahi yedimden ber-minvâl-i muharrer iştirâ ve temellük ve tesellüm ve kabz ve kabûl edüp mebî'-i mezkûrun tağrîr ve gabnine müte'allika âmme-i da'vâdan tarafeynden her birimiz âharın zimmetini ibrâ-i âmm-ı sahîh-i şer'î ile kabûlü hâvî ibrâ ve iskāt dahi etmemizle fîmâ ba'd âlât-ı lâzıme-i mezkûrede benim kat'â alâka ve medhalim kalmayup mezbûr es-Seyyid Mustafa Usta'nın mâl-ı müşterâsı ve hakk-ı sırfı olmuşdur deyü ba'de'l-ikrâr ve't-tasdîk sâhib-i arzuhâl mezbûr es-Seyyid Mustafa Usta meclis-i şer'-i münîrde zikri âtî bir bâb dükkâna bi'l-icâreteyn bâ-temessük-ı mütevellî mutasarrıf olan Attâr Mehmed Emin Ağa b. Mehmed mahzarında berber esnâfının kethüdâ vekîli İbrahim Ağa ve Şeyh Halil Efendi ve Duâcı el-Hâc Abdullah Efendi ve Yiğitbaşı es-Seyyid Mehmed Nuri ve Çavuş Mustafa Usta ve köşe ustası Ali Usta ve esnâfdan el-Hâc Ali Usta ve Ahmed Usta ve sâirleri hâzır oldukları hâlde ânifen şirâen mâlik olduğum âlât-ı lâzıme-i mezkûre mezbûr Attâr Mehmed Emin Ağa'nın merhûm Âbid Çelebi evkāfından olan şehriye otuz akçe icâre-i müecceleli âharın gediğinden ârî olup bâ-temessük-ı mütevellî mutasarrıf olduğu mahmiye-i mezbûrede Hâce Kadın Hamamı kurbünde Hızır Bey Mahallesi'nde vâki' bir tarafdan sebzevâtçı dükkânı ve bir tarafdan yine merkūm Mehmed Emin Ağa'nın mutasarrıf olduğu attâr dükkânı beynlerinde kâin şehriye altı guruş kirâlı bir bâb dükkâna mezbûr Mehmed Emin Ağa'nın rızâsıyla nakl ve mahâll-i mezbûrdan merkūm es-Seyyid el-Hâc Ahmed Usta ismine olan

kayd-ı atîki ref‘ ve terkīn ve mahâll-i sâni-i mezkûrda kendi ismime tasrîhan kayd ve yedime müceddeden sûret i‘tâ olunmak bâbında istid‘â-yı inâyet eylediğim i‘lâm olunmak matlûbumdur dedikde mezbûr Attâr Mehmed Emin Ağa ber-vech-i muharrer gedik-i mezkûru mutasarrıf olduğu dükkâna nakline râzı olduğunu ba‘de’t-tasdîk bu makūle berber gedikleri hâmiş-i arzuhâlde mastûr derkenâr nâtık olduğu üzere mahâll-i âhara nakl ve tahvîl iktizâ ettikte gedik naklolunacak dükkânın mutasarrıfı râzı olurlar ise nakl-i berber esnâfının şürûtundan idüğünü hâzirûn-ı mezbûrûn dahi haber vermeleriyle şürûtu mûcebince zikr olunan berber gediğinin mahâll-i evvel-i merkūmda mezbûr es-Seyyid el-Hâc Ahmed Usta ismine olan kayd-ı atîki ref‘ ve terkīn ve mahâll-i sâni-i mezkûra nakl-birle müşteri-i mezbûr es-Seyyid Mustafa Usta ismine kayd ve yedine müceddeden sûret i‘tâsı iktizâ eylediği İstanbul Mahkemesi’nden [huzûr-ı âlîlerine i‘lâm olundu.]

Fî 4 Z sene [12]37

406 [84a-3] Simsar İsak v. Avram ile Yasef v. Salti’nin birbirlerinin zimmetlerini ibrâ ettikleri

Ma‘rûz[-ı dâ‘î-i devlet-i aliyyeleridir ki]

Mübârek rikāb-ı kamer-tâb-ı hüsrevâneye arzuhâl takdîm eden İzmir tüccârından el-Hâc Mehmed Said b. Abdullah nâm kimesne bi’t-terâzî du‘âhânemizde ma‘kūd meclis-i şer‘-i enverde derûn-ı arzuhâlde ismi mastûr Simsar İsak v. Avram nâm Yahûdi muvâcehesinde derûn-ı arzuhâlde mastûrü’l-ism olup bundan akdem hâlik olan Simsar Yasef v. Salti nâm Yahûdi sağlığında tüccâr dellâlı olup hâlik-i mesfûrun yediyle mâlımdan bey‘ eylediğim şeker semeninden şekerci esnâfından ma‘lûmü’l-esâmî kimesneler zimmetlerinde alacak hakkım olan mebâliğ-i ma‘lûmeden bin yüz altmış guruş yirmi beş paramı kezâlik sağlığında benim emrimle tahsîl ve kabz ve umûruna sarfla istihlâk etmekle ol vechile damânen zimmetinde hakkım olan meblağ-ı mezbûru bana kable’l-edâ hâlik oldukda mesfûr Simsar İsak Yahûdi zimmetinde meblağ-ı mezbûrdan bir akçe hakkım olmayup lâkin mücerred hâlik-i mesfûrun şerîki olduğuna binâen meblağ-ı merkūmu kendi mâlından bana edâ eylesin deyü da‘vâ sadedinde olduğumda ol vechile mesfûrun zimmetinde alacak hakkım yoğiken hâlik-i mesfûrun deynini mâlından bana edâsı lâzım gelmeyüp hâlik-i mersûmun terekesinden mutâlebem iktizâ eylediği kıbel-i şer‘den bana tefhîm olundukta meblağ-ı mezbûr ber-vech-i muharrer hâlik-i mersûm Yasef Yahûdi [**84b**] zimmetinde alacak hakkım olup mesfûr İsak Yahûdi zimmetinde hakkım olmamağla husûs-ı mezkûra müte‘allika âmme-i da‘vâdan tarafeynden her birimiz âharın zimmetini kabûlü hâvî ibrâ ve iskāt dahi eyledik deyü ikrâr ve tasdîkleri İstanbul Mahkemesi’nden [huzûr-ı âlîlerine i‘lâm olundu.]

Fî 16 Z sene [1]237

407 [84b-1] Cihânbeyli aşiretinin Anadolu'dan İstanbul'a getirdiği keçilerin kasap esnafına dağıtımı

Tevzî'-i keçi

Ma'rûz[-ı dâ'î-i devlet-i aliyyeleridir ki]

Anadolu cânibinden Cihânbeyli aşîretinden bu def'a Âsitâne-i aliyyeye dört yüz elli re's keçi sevk ve tesyîr eden es-Seyyid Ali b. es-Seyyid Feyzullah aşîretleri zabıtı Mustafa Bey tarafından vekîli Ali kethüdâ hâzır olduğu hâlde meclis-i şer'-i enverde hâlâ kasablar kethüdâsı el-Hâc Hasan Ağa b. el-Hâc Osman muvâcehesinde bervech-i muharrer bu def'a Anadolu cânibinden Âsitâne-i aliyyeye sevk ve tesyîr eylediğim zikr olunan keçiler lühûmunun beher vakıyyesini otuz ikişer ve sakatını beş paraya ben kassabâna vermek üzere ta'ahhüd eylediğimde yevm-i tevzî'den kırk bir gün mürûrunda yaftamı vermek ve hâlâ hâssa kasabbaşısı dergâh-ı âlî kapıcıbaşılarından Sa'âdetlü es-Seyyid el-Hâc Mustafa Ağa'nın inzımâm-ı re'y ve ma'rifetleriyle dört gün Anadolu celebânı keçisi ve dört gün Rumeli celebânı ağnâmı tevzî' etmek ve zikr olunan keçi lühûmunun beher vakıyyesini otuz beşer paraya ibâdullâha bey'e ve iktizâ eden semenlerini vakt-i tevzî'den yetmiş bir gün tamamında bana edâya ve bi'l-cümle kasab ustaları ta'ahhüd eylediklerinde ben dahi râzı oldum deyü tarafeynin takrîr ve tasdîkleri tescîl ve İstanbul Mahkemesi'nden [huzûr-ı âlîlerine i'lâm olundu.]

Fî 15 Z sene [1]237

408 [84b-2] Pabuççu Mikail v. Lutgı'nin, sadece papuç imal edeceğine babası ve papuççu esnafının kefil olduğu

Ma'rûz[-ı dâ'î-i devlet-i aliyyeleridir ki]

Âsitâne-i aliyye ve bilâd-ı selâsede kâin dikici esnâfından Âsumânî ve Siyah Yahûdi mesti dikicilerin yiğitbaşısı Mosi v. Yako ve esnâfından Hayim v. Nadan ve İlya v. Neftali ve Kamal v. Yasef ve diğer İlya v. Lorşon ve diğer Mosi v. İsak ve İsak v. Avram nâm Yahûdiler ve sâirleri hâlâ Dikicibaşı Ali Ağa ve Başyiğitbaşı Ömer Ağa hâzır oldukları hâlde meclis-i şer'-i enverde yine dikici esnâfından ve Ermeni tâifesinden Âsumânî ve Siyah Yahûdi Pabûcu dikicilerden Mikail v. Lutgı zimmî muvâcehesinde Yahûdi pabucu dikicilerden babası Lutgı zimmî ile Toma ve Ohannes ve Kerupe zimmîler kezâlik hâzır oldukları hâlde mesfûr Mikail zimmî Âsumânî ve Siyah Yahûdi pabucu dikici olup esnâfımızın beynimizde mer'î ve mu'teber olan nizâm-ı kadîmimiz pabuc dikici ustalar mest dikici ustalar ile bir dükkânda şerîk olmayup müstakillen dükkânlarımızda her birimiz san'atımızı i'mâl ile ticâret ve kisb etmek[de] iken mesfûr Mikail zimmî bundan akdem yine esnâfımızdan Yahûdi mesti dikici gāib ani'l-meclis İbiş Ağa nâm kimesne ile şerîk olup nizâmımıza

mugāyir bi'l-ma'iyye bir dükkânda müştereken hem mest ve hem pabuc i'mâl etmeleri esnâfımız beyninde şikāk ve fesâda bâdî ve ihtilâl-i nizâmımıza bâ'is olmağla şerîki mezbûr ile fesh-i şirket ve müstakillen âhar dükkânda ancak san'atı olan Yahûdi pabucu i'mâl etmek üzere mesfûra tenbîh olunmak matlûbumuzdur deyü da'vâya tasaddî murâd eylediğimizde mesfûr pabucçu Mikail zimmînin ma'lûmu olup ol vechile esnâfımızın nizâmını tasdîk ve mezbûr İbiş Ağa ile fesh-i şirket edüp fîmâ ba'd mest dikicilerden bir kimesne ile şerîk olmayup bir dükkânda müstakillen ancak san'atı olan Yahûdi pabucu i'mâl ve bey' etmek üzere ta'ahhüd edüp ta'ahhüdünün hilâfı hareket etmeyeceğine babası ve sâir hâzirûn-ı mesfûrûn pabu[c]cu ustaları tekeffül eylediklerinde biz dahi râzılar olup tarafeyn kat'-ı nizâ' ve bu vechile nizâm-ı kadîmimiz üzere tevâfuk eyledik deyü tarafeynin takrîr ve tasdîkleri tescîl ve İstanbul [mahkemesinden huzûr-ı âlîlerine i'lâm olundu.]

Fî 15 Z sene [1]237

409 [84b-3] Şişeci esnafı kethüdası Mehmed Salih Ağa'nın, Nevari v. Mosi aleyhine açtığı davada iddiasını ispat edemediğinden muarazadan men edildiği

Şişeci esnâfın kethüdâlık avâidi takrîr-i meşrûhuyla men'

Ma'rûz[-ı dâ'î-i devlet-i aliyyeleridir ki]

Âsitâne-i aliyye ve tevâbi'inde vâki' şişeci esnâfının bâ-berât-ı âlîşân kethüdâları sâhib-i arzuhâl el-Hâc Mehmed Salih Ağa nâm kimesne bi'l-ma'iyye rü'yete memûr hâlâ Haremeyn-i şerîfeyn müfettişi mevâlî-i izâmdan fazîletlü Hatîbzâde es-Seyyid Mehmed Derviş Efendi dâ'îleriyle Çarşamba günü arz odasında huzûr-ı hazret-i Sadâret-penâhîde ma'kūd meclis-i şer'-i enverde Dârü's-sa'âdeti'ş-şerîfe ağası hazretleri nezâretlerinde âsûde evkāfdan merhûme Mihrişah Vâlide Sultan -tâbe serâhâ- evkāf-ı celîleleri müstegallâtından Sapanca kazâsında Çini karyesinde Dutluk nâm mahalde kâin göztaşı i'mâl olunur kârhânenin müsteciri derûn-ı arzuhâlde mastûrü'l-ism Nevari v. Mosi nâm Yahûdi muvâcehesinde vakf-ı merhûme-i müşârun-ileyhânın kāimmakām-ı mütevellîsi hâlâ Darbhâne-i âmire nâzırı Sa'âdetlü Yusuf Efendi taraflarından mürsel vekîlleri Ali Bey b. Hasan Bey hâzır olduğu hâlde ben Âsitâne-i aliyye ve tevâbi'inde işlenen göztaşı ve rastık taşı ve şişehâne fırınlarının bâ-mukābele-i nân berât-ı âlîşân ile kethüdâları olup bundan akdem bin iki yüz otuz beş senesi Cemâziyelâhiresinin üçüncü günü târihiyle müverrah yedimde olan bir kıt'a fermân-ı âlide tahrîr olunduğu üzere kethüdâları olduğum esnâf ile beynimizde kethüdâ avâidi husûsunda münâza'a eylediğimizde mahmiye-i mezbûrede Tekfursarayı'nda kârhânede pota i'mâl eden potacı esnâfı i'mâl ve bey' edecekleri emti'alarından beher yüz guruşda üçer guruş ve kerpetçi kulesinde rastık taşı hark ve i'mâl ve bey' eden hark ve i'mâl ve bey' edeceği beher

rastık taşı fırınından kırkar guruş ve Galatakulesi kapısınıda rastık taşı iʿmâl eden hark ve imal ve beyʿ edeceği beher rastık taşı fırınından on beşer guruş kethüdâlık avâidi olarak bana vermek üzere biʾt-terâzî taʿahhüd ben dahi kabûl ve hâlâ veregelüp lâkin mesfûr Nevari Yahûdi târih-i merkūmdan bir ay mukaddem mahâll-i merkūmda iʿmâl eylediği göztaşı içün şehriye bana on guruş vermeğe müteʿahhid olmuş ise de emtiʿasının ziyâdeye tahammülü olduğundan ben mikdâr-ı merkūma râzı olmayup Yahûdi-i mesfûr dahi taʿannüd ve inâdında ısrâr ve müteʿahhid olduğu şehriye on guruş dahi vermekden ibâ vü imtinâʿ edüp ol vechile mersûmun mütemerrid ve anûd olduğu ve ben esnâf-ı merkūmun bâ-mukābele-i nân kethüdâsı ve şâyeste-i merhamet olduğum zâhir ve bâhir oldukda potacı ve rastık taşçı esnâfları taʿahhüdleri üzere kethüdâlıklarını rızâlarıyla vermek ve Yahûdi-i mesfûrun dahi rızâ ve adem-i rızâsından bahs olunmayarak şişeci esnâfının verdikleri misline nazaran iʿmâl ve beyʿ edeceği göztaşından beher yüz guruşda iki guruş kethüdâlık verüp rencîde etmemek üzere nizâm verilip târih-i merkūmdan işbu târihe gelince mesfûr Nevari Yâhudî kethüdâlık nâmıyla bir akçe vermemekle müctemiʿ olan avâidi mesfûr Nevari Yahûdiʾden taleb ederim deyü daʿvâsı meşrûʿa olmayup kethüdâ-yı merkūm İstanbul ve tevâbiʿi esnâf-ı merkūme kethüdâsı olup zikr olunan Sapanca kazâsı İstanbul tevâbiʿi olan bilâd-ı selâsede olmamağla nizâmen dahi adem-i rızâsını takrîr eder iken mutâlebesi müvecceh olmadığı kendüye tefhîm ve daʿvâ-yı mezkûresiyle mesfûr Nevari Yahûdiʾye bî-vech-i şerʿî muʿârazadan menʿ olunduğu İstanbul Mahkemesiʾnden [huzûr-ı âlîlerine iʿlâm olundu.]

Fî 12 Za sene [1]237

410 [85a-1] Kırımlı İsmail Ağa'nın Tahtakale'deki tütün dükkânını Hasan Ağa b. Ali'ye sattığı

Tahtakale kurbünde duhânî mağazası mübâyaʿası ve ismine tashîhan

Maʿrûz[-ı dâʿî-i devlet-i aliyyeleridir ki]

Mahmiye-i İstanbulʾda Unkapanı kurbünde İbnimüderris Mahallesiʾnde sâkin iken bundan akdem vefât eden Duhânî Abdullah Ağa b. Ahmedʾin verâseti zevcesi Habibe Hatun bt. Ahmed ile sulbî kebîr oğlu Mehmed Sâdık Ağaʾya baʿdeʾl-inhisâr zâtı muʿarrefe zevce-i mezbûre ile oğlu mezbûr Mehmed Sâdık Ağa meclis-i şerʿ-i enverde Âvineli? Kuşakçı el-Hâc Hasan Ağa b. el-Hâc Ali nâm kimesne mahzarında mahmiye-i mezbûrede Tahtakale kurbünde Papasoğlu Hanı tahtında han-ı merkūm kapısı cânibinden Asmaaltı nâm mahalle gidecek sokak köşesinde vâkiʿ bir bâb duhânî mağazası derûnunda mevcûde beyneʾl-esnâf gedik tâʿbir olunur duhân âlât-ı lâzıme-i maʿlûmesi maden kaleminde Kırımî İsmail Ağa ismine mukayyed olmağla kaydına taʿarruz olunmayup biʾl-cümle esnâf maʿrifetleriyle beyʿ u şirâ olunarak tedâvül-i eydî ile mûrisimiz müteveffâ-i mezbûrun ileʾl-vefât yedinde mülk-i

müşterâsı olup ba'de vefâtihi bize mevrûs olmağın biz ber-vech-i muharrer akd-i âti'z-zikrin sudûruna değin irsen mâlikler olduğumuz âlât-ı lâzıme-i mezkûreyi tarafeynden bi'l-îcâb ve'l-kabûl bâtten ve sahîhan bi-safkatin vâhidetin bin iki yüz guruş semen-i makbûza mezbûr el-Hâc Hasan Ağa'ya bi'l-verâse bey' ve temlîk ve teslîm eylediğimizde ol dahi ber-vech-i meşrûh yedimizden iştirâ ve temellük ve tesellüm ve kabz ve kabûl edüp mebî'-i mezkûrun tağrîr ve gabnine müte'allika âmme-i da'vâdan tarafeynden her birimiz âharın zimmetini kabûlü hâvî ibrâ-i âmm-ı sahîh-i şer'î ile ibrâ ve iskāt dahi etmemizle fîmâ ba'd zikr olunan duhânî mağazası gediği tâ'bir olunur âlât-ı lâzıme-i ma'lûmede bizim bi'l-verâse kat'an alâka ve medhalimiz kalmayup mezbûr el-Hâc Hasan Ağa'nın mâl-ı müşterâsı ve hakk-ı sırfı olmuşdur deyü ba'de'l-ikrâr ve't-tasdîk tarafeynin takrîr ve tasdîklerini tütüncüler kethüdâsı Osman Ağa ve vekîli es-Seyyid Mustafa Ağa ve Yiğitbaşı es-Seyyid Abdullah Çelebi ve esnâfından es-Seyyid Mehmed Ağa nâm kimesneler dahi bi'l-muvâcehe haber vermeleriyle mûcebince âlât-ı mezkûrenin kaleminde Kırımî İsmail Ağa ismine olan kayd-ı atîki ref' ve terkīn ve müşteri-i mezbûr el-Hâc Hasan Ağa ismine tashîhan kayd ile yedine müceddeden sûret i'tâ buyrulmak bâbında istid'â-yı inâyet eyledikleri İstanbul Bâb mahkemesinden [huzûr-ı âlîlerine i'lâm olundu.]

Fî 16 Z sene [1]237

411 [85a-2] Cihânbeyli aşiretinin Anadolu'dan İstanbul'a getirdiği keçilerin kasap esnafına dağıtımı

Tevzî'-i keçi

Ma'rûz[-ı dâ'î-i devlet-i aliyyeleridir ki]

Anadolu cânibinden Cihânbeyli aşîretinden bu def'a Âsitâne-i aliyyeye cem'an dokuz bin sekiz yüz seksen re's sevk ve tesyîr eden celebândan Kösecoğlu Mehmed ve Topaloğlu Hüseyin ve Emir Yusuf oğlu İbrahim ve Kasımoğlu Mustafa ve Erzurumî Abdurrahman oğlu Mehmed ve Hacı Ömer oğlu Hüseyin Ağa ve Koca Yusuf oğlu Seydî ve Hacı Alemdâr oğlu İsmail ve Kıllıoğlu İsmail karındaşı Ömer ve Hacıoğlu Ömer ve Kösec Ali oğlu İsa ve Hacı Ömer oğlu Ömer ve Genç Mehmed ve Topal Hüseyin oğlu Ali'den her biri aşîretleri zâbıtı Mustafa Bey tarafından vekîli kethüdâ hâzır olduğu hâlde meclis-i şer'-i münîrde hâlâ kasablar kethüdâsı el-Hâc Hasan Ağa b. el-Hâc Osman muvâcehesinde hâlâ hâssa kasabbaşısı dergâh-ı âlî kapıcı başılarından İzzetlü es-Seyyid el-Hâc Mustafa Ağa tarafından mürsel Çukadâr el-Hâc Ahmed Ağa ve dergâh-ı âlî -dâme mahfûfen bi'l-me'âli- yeniçerileri ağası sa'âdetlü ağa hazretleri tarafından mürsel Çukadâr Mustafa Ağa ile Yedikule kasab ustalarından Şerîfe Mehmed Ağa ve Hasan Ağa ve Kadıoğlu Mehmed Ağa ve Eğrikapu kasabları kethüdâsı vekîli el-Hâc Ali Ağa ile ustalarından Topkapılu

İsmail Ağa ve Hasköylü Mehmed Ağa ve Eyubî el-Hâc Ömer Ağa ve Galatalı es-Seyyid Ali Ağa ve sâirleri kezâlik hâzır oldukları hâlde bu def'a Anadolu cânibinden Âsitâne-i aliyyeye sevk ve tesyîr eylediğimiz cem'an dokuz bin sekiz yüz seksen re's keçimizin lühûmunun beher vakıyyesini otuz ikişer ve sakatını yirmi beşer paraya biz kassabâna vermek üzere ta'ahhüd eylediğimizde yevm-i tevzî'den kırk bir gün tamamında yaftalarımızı vermek ve kasabbaşı-i mûmâ-ileyhin inzımâm-ı re'y ve ma'rifetiyle dört gün Anadolu celebânı keçilerini ve dört gün Rumeli celebânı ağnâmını tevzî' etmek üzere kethüdâ-yı merkûm ve zikr olunan keçiler lühûmunun beher vakıyyesini otuz beşer paraya ibâdullâha bey'e ve iktizâ eden semenlerini vakt-i tevzî'den yetmiş bir gün hitâmında bize edâya esnâf-ı hâzirûn-ı merkûmûn ta'ahhüd eylediklerinde biz dahi râzılar olduk deyü tarafeynin takrîr ve tasdîkleri ba'de't-tescîl İstanbul Mahkemesi'nden [huzûr-ı âlîlerine i'lâm olundu.]

Fî 18 Z sene [1]237

412 [85a-3] İstanbul ve bilâd-ı selâsedeki seyyar ayakkabıcılar ile dükkân sahiplerinin nizama uyacaklarını taahhüt ettikleri

Ayak haffâfları ile çarşıda dükkâncı haffâfların ta'ahhüdleri

Ma'rûz[-ı dâ'î-i devlet-i aliyyeleridir ki]

Mübârek rikāb-ı kamer-tâb-ı hüsrevâneye arzuhâl takdîm eden Âsitâne-i aliyye ve bilâd-ı selâsede kâin ayak haffâfı tâ'bir olunur sepet ve torba ile esvâkda mest ve pabuc ve sâir haffâf emti'ası gezdirip bey' eden otuz nefer zimmîlerden yiğitbaşıları Artin v. Abraham ve Dartan v. Artin ve Avanes v. Kirkor ve Serkiz v. Tavid ve diğer Avanes v. Kalus ve Takfor v. Arakil ve Begos v. Dalyel ve Bedros v. Kirkor ve Kirisdosdor v. Artin ve Serab v. Norsez ve Merkik v. Anabyos ve âhar Avanes v. Serkiz ve Kigork v. Sogomon ve Agob v. Sahak ve Simyon v. Kiragos ve Bağdesar v. Avanes nâm zimmîler Çarşamba günü arz odasında huzûr-ı hazret-i Sadâret-penâhîde ma'kūd meclis-i şer'-i enverde Âsitâne-i aliyyede kâin haffâf esnâfının baş kethüdâları Hasan Ağa ve tuğcular arastası kethüdâsı es-Seyyid Hasan Ağa ve Tahtakale arastası kethüdâsı Hasan Efendi ve Karaman arastası kethüdâsı el-Hâc Mustafa Ağa ve zikr olunan arastalar esnâfından el-Hâc Mehmed Ağa ve Osman Ağa ve yiğitbaşı Mehmed Esad Ağa ve el-Hâc İsmail Efendi ve el-Hâc Osman Ağa ve diğer Mehmed Ağa ve Hâfız Abdullah Efendi ve el-Hâc Hasan Ağa ve Ahmed Ağa ve Ahmed Efendi ve Mehmed Ağa ve el-Hâc Hüseyin Ağa ve Mehmed Sâdık Ağa ve Mollazâde Salih Ağa ve diğer el-Hâc Mehmed Ağa ve Abdullah Ağa ve Hüseyin Efendi ve el-Hâc Ali Ağa ve Mehmed Tahir Efendi ve diğer el-Hâc Mustafa Ağa ve âhar Mehmed Ağa ve sâirleri muvâcehelerinde hâlâ dikicibaşı Ali Ağa hâzır olduğu hâlde biz Âsitâne-i aliyyede esvâk ve pazar ve dilediğimiz mahallerde sepet ve tobra ile yirmi sekiz neferimiz sarı Müslim ayakkabı ve iki neferimiz kırmızı ve siyah

zimmî ayakkabı bey‘ eder cem‘an otuz nefer ayak haffâfı olup tarafeynin yedlerimizde olan iki kıt‘a fermân-ı âlîşân mûceblerince Âsitâne-i aliyye ve bilâd-ı selâsede çarşı ve pazar ve arastalar ve hanlarda ve dilediğimiz sâir mahallerde ibâdullâha haffâf metâ‘ı bey‘iyle te‘ayyüş edegelürler iken haffâf esnâfı mezbûrûn bizim çarşı ve arasta ve parmakkapılar dâhilinde ve hanlarda haffâf metâ‘ı bey‘imize [**85b**] mümâna‘at etmeleriyle suâl olunup mümâna‘at etmemek üzere her birine tenbîh olunmak matlûbumuzdur deyü bir kıt‘a fermân-ı âlîşân ibrâz ettiklerinde bir kıt‘a fermân-ı âlîşân dahi esnâf-ı mezbûrûn ibrâz etmeleriyle bin iki yüz otuz senesi târihiyle sâdır olup tarafeynin yedlerinde olan sâlifü’z-zikr fermân-ı âlîşânlara nazar ve kırâet olundukta târih-i mezkûrda vukū‘ bulmuş olan münâzaalarında beynleri tevfîk olunup ayak haffâfı mersûmûn târih-i mezkûrdan sonra gezdirdikleri emti‘alarını arastalar derûnlarında ve parmakkapılarda ve havâlîlerinde ve Vâlidehanı ve yenihanda gezdirmemeğe ta‘ahhüd ve haffâfân kethüdâları ve esnâfları dahi mersûmûnun mâ‘adâ hanlarda ve mahâll-i sâirede ve Bâb-ı Âlî ve bâb-ı defteri ve Bâb-ı Şeyhülislâm ve kazaskerler kapılarında ve sâir esvâk ve pazarda gezdirip bey‘ u şirâlarına kat‘an mümâna‘at ve müdâhale etmemeğe ta‘ahhüd ve tarafeynden her biri âharın ta‘ahhüdünü kabûlle kat‘-ı münâza‘a etmeleriyle tarafeynin mu‘âhedeleri ve târih-i mezkûrda olan dikici başılarının ol târihde esnâf-ı mezbûrûna vâki‘ olan ta‘adîsinin men‘ini hâvî olup zikr olunan iki kıt‘a emr-i âlî mazmûnları bir madde idüğü tarafeyne tefhîm olundukta her biri tasdîk etmeğin bu sûretde ayak haffafı mersûmûnun takrîr-i meşrûhları üzere iddi‘alarının ba‘zısı mazmûn-ı emr-i âliye mugāyir olduğu zâhir ve bâhir oldukdan sonra fîmâ ba‘d dahi tarafeyn istishâb eyledikleri yedlerinde olan sâlifü’z-zikr fermân-ı âlîşânlar mazmûnlarına mugāyir hareket etmemek üzere tarafeyne ifâde olundukta şifâhen sâdır olan fermân-ı âlîlerine imtisâlen her biri ta‘ahhüd eylediği İstanbul Mahkemesi’nden [huzûr-ı âlîlerine i‘lâm olundu.]

Fî 26 Za sene 1237

413 [85b-1] Artin v. Agob’un tuhafiyeci dükkânı gediğini Harosima bt. İstefan’a sattığı

Tuhafcı ve fincancı

Ma‘rûz[-ı dâ‘î-i devlet-i aliyyeleridir ki]

Mahmiye-i İstanbul’da kâin tuhafcı ve fincancı esnâfından Artin v. Agob nâm zimmî meclis-i şer‘-i enverde mahmiye-i mezbûrede Samatya kurbünde Sulumanastır civârında mütemekkine Harosima bt. İstefan nâm Nasrâniyenin sadrı kebîr oğlu ve tarafından husûs-ı âti’l-beyânı tasdîka vekîl-i şer‘îsi Hekim Abraham v. Oseb nâm zimmî muvâcehesinde mahmiye-i mahkiyede Sultan Bâyezid Hân-ı Velî Câmi‘-i şerîfi kurbünde kolluk tahtında çeşme sırasında Hâfız Mehmed Emin dükkânına

muttasıl bir bâb tuhafcı ve fincancı dükkânında mevcûde kaleminde kendi ismime mukayyed beyne'l-esnâf gedik tâ'bir olunur akd-i âti'z-zikrin sudûruna değin işbu yedimde olan bir kıt'a sûret mûcebince mâlım ve mülküm olan âlât-ı lâzıme-i ma'lûmemi tarafeynden bi'l-îcâb ve'l-kabûl bâtten ve sahîhan bi-safkatin vâhidetin şürût-ı müfsideden ârî bin dört yüz guruş semen-i makbûza müvekkile-i mesfûre Harosima Nasrâniyeye bey' ve temlîk ve teslîm eylediğimde ol dahi yedimden ber-minvâl-i muharrer iştirâ ve temellük ve tesellüm ve kabz ve kabûl edüp mebî'-i mezkûrun tağrîr ve gabnine müte'allika âmme-i da'vâdan tarafeynden her birimiz âharın zimmetini kabûlü hâvî ibrâ-i âmm-ı sahîh-i şer'î ile ibrâ ve iskāt dahi etmemizle fîmâ ba'd dükkân-ı mezkûr derûnunda mevcûde gedik tâ'bir olunan âlât-ı lâzıme-i ma'lûmede benim kat'an alâka ve medhalim kalmayup müvekkile-i mesfûre Harosima Nasrâniyenin emvâl-i müşterâtı ve hakk-ı sırfı olmuşdur deyü ba'de'l-ikrâr ve't-tasdîk gedik-i mezkûrun kaleminde bâyi'-i mesfûr ismine olan kaydı ref' ve terkīn ve atîk sûreti battâlda hıfz olunarak müşteriye-i müvekkile-i mesfûre Harosima Nasrâniye ismine tasrîhan kayd ve yedine bir kıt'a sûret i'tâsı bâbında istid'â-yı inâyet eyledikleri İstanbul [mahkemesinden huzûr-ı âlîlerine i'lâm olundu.]

Fî 18 Z sene 1237

414 [85b-2] Rumeli'den İstanbul'a getirilen sığırların kasap esnafına dağıtımı

Sığır tevzî'i

Ma'rûz[-ı dâ'î-i devlet-i aliyyeleridir ki]

Mübârek rikāb-ı kamer-tâb-ı hüsrevâneye arzuhâl takdîm eden vilâyet-i Rumeli'de Plevne kazâsı ahâlîsinden olup Âsitâne-i aliyyeye sürek getiren sığır celebânından bu def'a üç yüz doksan re's bakar celb eden Menoğlu el-Hâc İbrahim İbiş Ağa b. Hasan ve iki yüz yetmiş beş re's bakar sâhibi olan el-Hâc Ahmed Ağa b. el-Hâc İbrahim ve yüz yirmi beş re's bakar sevk eden Pehlivanoğlu Ali b. Halil ve iki yüz yirmi altı re's bakar tesyîr eden es-Seyyid Molla Mustafa b. el-Hâc İbrahim ve iki yüz on sekiz re's bakara mâlik olan Halil b. İbrahim ve yüz yirmi dört re's bakar götüren İbrahim b. el-Hâc Hasan ve iki yüz on dokuz re's bakar mâliki olan Mustafa ibn-i el-Hâc Hasan nâm kimesneler meclis-i şer'-i enverde Âsitâne-i aliyye ve bilâd-ı selâsede kâin sığır kasabları kethüdâsı Derviş Mehmed Ağa b. el-Hâc Osman muvâcehesinde sığır kasabları ustalarından kethüdâ-yı sâbık el-Hâc İbrahim Ağa b. Hüseyin ve Osman Ağa b. Mehmed ve Tophâneli es-Seyyid Ahmed Ağa b. es-Seyyid Halil ve Galatalı Hasan Beşe b. Ahmed ile Yahûdi ustalarından Neftalı v. Mosi ve Mosi v. Menteş ve İlya v. Yasef ve diğer Mosi v. Samarya ve Baryem v. Yasef ve Mayer v. İlya nâm Yahûdiler hâzır oldukları hâlde biz bu def'a bâlâda tahrîr

olunduğu vechile Rumeli cânibinden Âsitâne-i aliyyede Yedikule hâricinde Tokad nâm mahalle sevk ve tesyîr eylediğimiz cem'an bin beş yüz yetmiş yedi re's sığırlarımızın lühûmunu beher vakıyyesini altmış dörderer akçeye ve sakatlarını ikişer guruşa sığır kasabları mezbûrûna vermek üzere her birimiz rızâlarımızla ta'ahhüd eylediğimizde kethüdâ-yı merkūm dahi zikr olunan sığırlarımızdan işbu târih-i i'lâmdan üç gün mürûrunda bir sürek ve yevm-i mezkûrun haftasında iki sürek ve ba'dehû itmâmına değin haftada üç sürek tevzî' edüp ol vechile tekmîl etmek ve yevm-i tevzî'den kırk bir gün tamamında yaftalarımızı vermek üzere kethüdâ-yı merkūm Derviş Mehmed Ağa ve lühûm-ı mezkûrenin beher vakıyyesini nizâmları vechile ibâdullâha yetmişer akçeye bey' edüp zikr olunan sığırlarımızın iktizâ eden semenlerini vakt-i tevzî'den altmış bir gün tamamında bize edâya kethüdâ ve esnâf-ı hâzirûn-ı mezbûrûn ta'ahhüd eylediklerinde her birimiz ta'ahhüdlerini kabûl ve ol vechile bi't-terâzî kat'-ı nizâ' eyledik deyü tarafeynin ikrâr ve tasdîkleri tescîl ve İstanbul Mahkemesi'nden [huzûr-ı âlîlerine i'lâm olundu.]

Fî 21 Z sene 1237

415 [85b-3] Halil Çavuş b. Abdullah'ın, Seyyid Hasan Ağa aleyhine açtığı davada iddiasını ispat edemediğinden muarazadan men edildiği

Ma'rûz[-ı dâ'î-i devlet-i aliyyeleridir ki]

Sâdır olan fermân-ı âlîlerine imtisâlen zikri câ'î husûsun mahallinde ketb ü tahrîri içün savb-ı şer'-i enverden me'zûnen irsâl olunan Kâtib Hâfız Mehmed Hidâyetullah Efendi dâ'îleri hâssa mimârı hulefâsından Derviş Ahmed ve Mehmed Râşid halîfeler ile İstanbul hısnı ebvâbından Cebb-i Ali Kapısı dâhilinde Seferikoz Mahallesi'nde vâki' zîr-i nezâret-i dâ'îlerinde olan evkāfdan ashâb-ı hayrâtdan merhûm-ı mezbûr Seferikoz el-Hâc Mehmed Efendi Vakfı müsakkafâtından ma'lûmü'l-hudûd münâza'un-fîh olan bir bâb menzile varup cerîdede mazbûtü'l-esâmî Müslimîn huzûrlarında akd-i meclis-i şer'-i Nebevî ettikte menzil-i mezkûra bâ-temessük-ı mütevellî bi'l-münâsafa iştirâken [**86a**] mutasarrıflar olup kendi nefsinden asîl ve zevcesi Edâyi bt. Abdullah nâm hatun tarafından husûs-ı âtîde vekîl olduğu Za'îm Mehmed Sâdık Ağa b. el-Hâc Ali ve Süleyman Ağa b. Rıdvan şehâdetleriyle sâbit olan Tersâne-i âmire çavuşlarından Halil Çavuş b. Abdullah nâm kimesne meclis-i ma'kūd-ı mezkûrda yine vakf-ı mezbûrdan ma'lûmü'l-hudûd bir bâb menzile bâ-temessük-ı mütevellî bi'l-icâreteyn müstakillen mutasarrıf olan derûn-ı arzuhâlde mezkûrü'l-ism kapan-ı dakīk tüccârından Hatîbzâde es-Seyyid el-Hâc Hüseyin Ağa b. Ali nâm kimesne mahzarında vakf-ı mezbûrun mütevellîsi Mehmed Ağa b. el-Hâc Mustafa hâzır olduğu hâlde bizim ber-vech-i iştirâk tasarrufumuzda olup derûnunda akd-i meclis-i şer'-i âlî olunan işbu menzilimizin ve etrâfında kâin dört aded sagīre pencerelerinden mezbûr es-Seyyid Hasan

Ağa'nın menzilinin makarr-ı nisvân olan kapı ve sofa ve odasına havâle ve nezâret olduğuna binâen havâlesini def‘ içün kadîm matbah ocağını hedmle zikr olunan pencerelerin önüne matbah ocağı binâ ve inşâ eylediği sûretde bizim menzilimizin sofası bi'l-külliye karanlık olmayup ve havasına dahi bi'l-külliye mâni‘ olmadığı lede'l-mu‘âyene zâhir ve mütehakkık olmuşken mücerred zikr olunan mahalde mukaddemâ matbah ocağı olmadığına mebnî pencerelerimizin önüne matbah ocağı binâ ve inşâ etmemek üzere mezbûr es-Seyyid Hasan Ağa'ya tenbîh olunmak bi'l-asâle ve bi'l-vekâle matlûbumdur deyü takrîr-i meşrûhu üzere tasaddî eylediği da‘vâsı meşrû‘a ve iltifâta şâyân olmadığı müdde‘î-i asîl ve vekîl-i mezbûr Halil Çavuş'a tefhîm ve da‘vâ-yı mezkûresiyle merkūm es-Seyyid Hasan Ağa'ya bî-vech-i şer‘î mu‘ârazadan men‘ eylediğini kâtib-i mezbûr mahallinde tahrîr ve ma‘an meb‘ûs ümenâ-i şer‘le meclis-i şer‘a gelüp alâ-vukû‘ihi inhâ ve takrîri ba‘de't-tenfîz İstanbul Mahkemesi'nden huzûr-ı âlîlerine i‘lâm olundu.

Fî 21 Z sene 1237

416 [86a-1] Anbar-ı âmireden habbâzan esnafına dağıtılacak olan buğdayın cins ve fiyatının belirlenmesi

Fiyat-ı hınta

Ma‘rûz[-ı dâ‘î-i devlet-i aliyyeleridir ki]

İşbu telhîs mûcebince bu def‘a mîrî anbarlarından bâ-fermân-ı âlî habbâzân esnâfına tevzî‘ ve i‘tâ buyrulan otuz bin keyl zahâyirin yedi bin beş yüz keyli Arnavud ve yedi bin beş yüz keyli korno hıntaları olup beher keyli yüz altmış ikişer paraya ve yedi bin beş yüz keyli İbrail hıntası olup beher keyli doksan paraya ve yedi bin beş yüz keyli kokoroz olup beher keyli yüz elli paraya olmağla zahâyir-i mezkûrenin ecnâs ve fiyatı minvâl-i muharrer üzere idüğü ihbâr olunduğu imtisâlen li'l-emri'l-âlî İstanbul Mahkemesi'nden [huzûr-ı âlîlerine i‘lâm olundu.]

Fî 27 Z sene 1237

417 [86a-2] Çizmeci esnaflığından çıkarılması istenen Serkiz v. Kirkor, Serkiz v. İstefan ve Avanes v. Agob'un nizama uyacaklarını taahhüt ettikleri

Ma‘rûz[-ı dâ‘î-i devlet-i aliyyeleridir ki]

Hâlâ hâssa Çizmecibaşısı el-Hâc Hâfız İbrahim Efendi ve Âsitâne-i aliyye ve bilâd-ı selâsede vâki‘ bi'l-cümle dikici esnâfının dikicibaşıları Ali Ağa ve başyiğitbaşı Ömer Ağa ve çizmeci ustalarından es-Seyyid Mustafa Ağa ve es-Seyyid İbrahim İbiş Ağa ve mestçiler yiğitbaşısı Mehmed Ağa ile re‘âyâdan çizmeci esnâfı köşe ustaları

Avanes ve Bâbek ve diğer Avanes ve Mıgırdıç ve diğer Mıgırdıç ve Artin ve diğer Artin nâm zimmîler ve sâirleri meclis-i şer‘-i enverde çizmeci esnâfı ustalarından Serkiz v. Kirkor ve diğer Serkiz v. İstefan ve âhar Avanes v. Agob zimmîler muvâcehelerinde mesfûrûn çizmeci ustalarından olup dâimâ nizâm-ı kadîmimize mugāyir hareket eylediklerinden mâ‘adâ dikicibaşı ve yiğitbaşı ve sâir ihtiyârlarına dahi itâ‘at ve inkıyâd etmeyerek dâimâ ihtilâl-i nizâmı mûceb-i ef‘âle tasaddî eylediklerinde biz dahi esnâf-ı mezkûreden ihrâc olunmalarını iltimâs etmişdik elhâletü hâzihî mesfûrûndan her biri ef‘âl-i sâbıkālarından fâriğler olup fîmâ ba‘d dikicibaşı ve yiğitbaşı ve ihtiyâr ustalarından itâ‘at ve inkıyâd-birle nizâm-ı kadîme muhâlif hareket etmemeğe ta‘ahhüd edüp eğer hilâf-ı ta‘ahhüd hareket ederler ise tedîbe râzı olduklarında biz dahi ta‘ahhüdlerini kabûl etmemizle ber-vech-i muharrer esnâfdan hurûclarını iltimâs etmemek üzere ta‘ahhüd eyledik deyü takrîrlerini mesfûrûn Serkiz ve diğer Serkiz ve âhar Avanes zimmîlerden her biri tasdîk eyledikleri İstanbul Mahkemesi’nden [huzûr-ı âlîlerine i‘lâm olundu.]

Fî 25 Z sene 1237

418 [86a-3] Canbaz ahırı havâyi gedik davasında, Emine ve Fâtıma Hatunlar’ın Ahmed Ağa’ya karşı açtıkları davalarının reddedildiği

Canbaz ahırının havâyi gedik men‘i

Ma‘rûz[-ı dâ‘î-i devlet-i aliyyeleridir ki]

Mübârek rikāb-ı kamer-tâb-ı hüsrevâneye takdîm olunan işbu arzuhâlde mezkûrü’l-ism müteveffâ Canbaz es-Seyyid Mehmed b. es-Seyyid Hüseyin’in verâseti zevcesi Emine Hatun bt. Abdullah ile vâlidesi Hadice Hatun bt. İbrahim’e münhasıra ba‘dehû mezbûre Hadice Hatun dahi fevt olup verâseti ancak li-ebeveyn kız karındaşı Fâtıma Hatun’a ba‘de’l-inhisâr sâhibey-i arzuhâl zâtları mu‘arrefeler mezbûretân Emine ve Fâtıma Hatunlar Çarşamba günü arz odasında huzûr-ı hazret-i sadâret-penâhîde ma‘kūd meclis-i şer‘-i münîrde mahmiye-i İstanbul’da Atpazarı’nda Yukarıpazar nâm mahalde vâki‘ Ayasofya-i kebîr Câmi‘-i şerîfi vakfı müsakkafâtından şehriye on buçuk akçe icâre-i müecceleli ma‘lûmü’l-hudûd bir bâb canbaz ahırına bâ-temessük-ı mütevellî mutasarrıf olup zikr olunan ahırda canbazlık ticâretiyle sâkin olan derûn-ı arzuhâlde mezkûrü’l-ism Ahmed Ağa b. Ali nâm kimesne muvâcehesinde zikr olunan canbaz ahırına mukaddemâ bi’l-icâreteyn mutasarrıf olan es-Seyyid Ömer nâm kimesne bin iki yüz yirmi beş senesi Şevvâli’l-mükerreminin on beşinci gününden mûrisimiz müteveffâ-i evvel mezbûr Canbaz es-Seyyid Mehmed’e hayâtında şehriye on ikişer buçuk guruşa îcâr ve teslîm eylediğinde zikr olunan canbaz ahırında meccânen gedik i‘tibâr ve yedine kendi mührüyle memhûr îcâr ve gedik i‘tibârı tezkiresini i‘tâ edüp ol vechile mûrisimiz mezbûr sâlifü’z-zikr ahırın müsteciri ve derûnunda mevcûde havâî

gedik yedinde mâlı iken fevt ve gedik-i mezkûr bize mevrûs oldukdan sonra ahır-ı merkūm muhterik olup arsa-yı sırfa iken mezbûr Ahmed Ağa teveffüz ve müceddeden binâ edüp bi-hakkın mutasarrıf olmağla kendi iskân etmişdi lâkin mücerred zikr olunan ahırı mukaddemâ mutasarrıfı olan mezbûr es-Seyyid Ömer ber-vech-i muharrer mûrisimiz müteveffâ-i evvel mezbûr Canbaz es-Seyyid Mehmed'e havâyi gedik i'tibâriyle icârına binâen havâyi gedik bize mevrûs merkūm Ahmed Ağa zikr olunan ahırı tahliye ve bize îcâr eylesin deyü takrîr-i meşrûhları üzere eyledikleri havâyi gedik da'vâları meşrû'a olmayup gedik i'tibârının nizâmen şürûtu dahi bir husûsun devâm ve istikrârı zımnında bâ-emr-i âlî aklâm-ı padişâhîden birinde mukayyed olursa [**86b**] i'tibâr olunup mukayyed olmadığı takdîrce mülk ashâbı ve mütevellîleri ve esnâf kethüdâlarının havâyi gedik i'tibâr etmeleri kānûnen dahi mu'teber olmayup hâmiş-i arzuhâlde mastûr derkenârda zikr olunduğu üzere ahır-ı merkūmda gedik i'tibârı kaydı bulunmadığını müdde'iyetân-ı mezbûretân ikrâr dahi etmeleriyle mûcebince müdde'iyetân-ı mezbûretân Emine ve Fâtıma Hatunlar ber-vech-i muharrer ahır-ı merkūmda havâyi gedik da'vâlarıyla merkūm Ahmed Ağa'ya bî-vech-i şer'î mu'ârazadan men' olundukları İstanbul Mahkemesi'nden [huzûr-ı âlîlerine i'lâm olundu.]

Fî 27 Z sene [1]237

419 [86b-1] Anaya v. İstavi ile Acı Petro v. Yorgi'nin şirket davasında birbirlerinin zimmetlerini ibrâ ettikleri

Şirketden ibrâ

Ma'rûz[-ı dâ'î-i devlet-i aliyyeleridir ki]

Tahakkuk-ı özr-i şer'îye binâen husûs-ı âti'l-beyânın mahallinde ketb ü tahrîri içün savb-ı şer'-i enverden me'zûnen irsâl olunan Kâtib es-Seyyid Ahmed Rızâ Efendi dâ'îleri İstanbul'da Kutucular sûkunda vâki' kutucular hanı derûnunda kâin bakkāl esnâfının pazarbaşıları odasına varup pazarbaşı Süleyman Ağa ve Yazıcı Ahmed Efendi ve bölükbaşı Abdi Çelebi ve esnâf-ı merkūme ustabaşılarından Çakıroğlu Acı Yorgi v. İstavriyanos ve kâbız-ı mâlları Simyon v. Todori ve Yazıcı Eftat v. Madriyanos ve Yuvan v. Kiryako ve Dokenci v. Abraham ve Lefter v. Anaştaş ve sâirleri hâzır oldukları hâlde akd-i meclis-i şer'-i âlî ettikte tâife-i merkūmeden arzuhâl eden Anaya v. İstavi nâm zimmî meclis-i ma'kūd-ı mezkûrda şerîki derûn-ı arzuhâlde mastûrü'l-ism Acı Petro v. Yorgi nâm zimmî muvâcehesinde ben mersûm Acı Petro zimmî ile İstanbul hısnı ebvâbından bahçekapısı hâricinde Eminönü nâm mahalde pirinççiler sûkunda kâin Hacı Hasan dükkânı demekle meşhûr bir bâb bakkāl dükkânında mesfûr Acı Petro zimmî ile sene-i sâbıkā Şa'bâni'l-mu'azzamının gurresinden işbu sene-i mübâreke Ramazani'l-mübâreği gurresine gelince sermâye-i ma'lûmelerimiz ile şerîkleri olup ba'dehû fesh-i akd-i şirket-birle

hesâbımızı hâzirûn-ı mezbûrûn muvâcehelerinde sehv ve galatdan ârî yegân yegân rü'yet eylediğimizde re's-i mâl ve fâide-i hâsıladan mersûm Acı Petro zimmî kâbız-ı mâl olmak takrîbiyle yedinde olan mâl-ı şirketden hisseme isâbet edüp benim mâlım olan iki bin üç yüz on altı guruşu kendi umûruna sarfla istihlâk etmekle ol vechile zimmetinde alacak hakkım olduğu zâhir oldukdan sonra mersûm Acı Petro zimmî meblağ-ı mezkûr iki bin üç yüz on altı guruşun bin yüz yetmiş guruşunu mukaddemâ ceste ceste ve bin yüz kırk bir guruşunu dahi işbu meclis-i ma'kūd-ı mezkûrda bana edâ ve def' ve teslîm ben dahi yedinden tamamen ve kâmilen ahz ü kabz edüp husûs-ı şirket ve hesâbda galat vukū'una ve işbu târih-i i'lâma gelince sâir beynimizde câri cemî' ahz u i'tâ ve mu'âmelât-ı şettâ ve hukūk-ı ma'lûme ve mechûleye müte'allika mutlaka âmme-i de'âvî ve kâffe-i mutâlebâtdan tarafeynden her birimiz âharın zimmetini ibrâ-i âmm-ı sahîh-i şer'î ile ibrâ ve iskāt ve her birimiz ber-vech-i muharrer âharın ibrâsını kabûl eyledik deyü ikrâr ve tasdîklerini kâtib-i mezbûr mahallinde ketb ve tahrîr ve ma'an meb'ûs ümenâ-i şer'den Çukadâr es-Seyyid Mehmed Şâkir Ağa b. es-Seyyid Mehmed Ârif ve Muhzır es-Seyyid Mustafa Çelebi b. Osman ile meclis-i şer'a gelüp alâ-vukū'ihî inhâ ve takrîr eylediği İstanbul Bâb mahkemesinden [huzûr-ı âlîlerine i'lâm olundu.]

Fî 22 Z sene [1]237

420 [86b-2] Begos v. Markar'ın mâlik olduğu oda gediğini Kağıtçıbaşı Mehmed Emin Ağa'ya sattığı

Han mübâya'ası ve sûret-i istid'âsı

Ma'rûz[-ı dâ'î-i devlet-i aliyyeleridir ki]

Sarraf tâifesinden Begos v. Markar nâm zimmî meclis-i şer'-i enverde hâlâ Kağıtçıbaşı es-Seyyid el-Hâc Mehmed Emin Ağa b. es-Seyyid İbrahim muvâcehesinde mahmiye-i İsyanbul'da merhûm Sultan Bâyezid Hân-ı Velî -tâbe serâhu- hazretlerinin câmi'-i şerîfleri mürekkebciler kapısında vâki' merhûm Yusuf Ağa binâ eylediği ma'lûmü'l-hudûd bir bâb hanın tabaka-i ulyâsında kâin odalardan tarîk-i hâssa nâzır kenîf açıklığına muttasıl birinci odadan addolundukta üçüncü şehriye yedi guruş kirâlı yedimde olan bir kıt'a sûret mûcebince akd-i âti'z-zikrin sudûruna değin mâlik olduğum gediklerden bir bâb oda-i mezkûre derûnunda mevcûde gedik tâ'bir olunur âlât-ı lâzıme-i ma'lûmeyi tarafeynden bi'l-îcâb ve'l-kabûl şürût-ı müfsideden ârî bâtten ve sahîhan bi-safkatin vâhidetin bin altı yüz elli guruş semen-i makbûza mûmâ-ileyh Kağıtçıbaşı es-Seyyid el-Hâc Mehmed Emin Ağa'ya bey' ve temlîk ve teslîm ol dahi yedimden iştirâ ve temellük ve tesellüm ve kabz ve kabûl edüp mebî-i mezkûrun tağrîr ve gabnine müte'allika âmme-i da'vâdan tarafeynden her birimiz âharın zimmetini kabûlü hâvî ibrâ ve iskāt dahi etmemizle fîmâ ba'd zikr olunan oda gediğinde benim kat'a alâka ve medhalim kalmayup mûmâ-ileyh

Kağıtçıbaşı es-Seyyid el-Hâc Mehmed Emin Ağa'nın mâl-ı müşterâsı olmuşdur deyü ba'de'l-ikrâr ve't-tasdîk zikr olunan oda gediğinin mersûm Sarraf Begos zimmî ismine olan kayd-ı atîki kaleminden ref' ve terkîn ve yedinde olan bir kıt'a sûretden ifrâzıyla müşteri-i mûmâ-ileyh Kağıtçıbaşı es-Seyyid el-Hâc Mehmed Emin Ağa ismine tasrîhan bir kıt'a sûret i'tâ buyrulmak bâbında istid'â-yı inâyet eyledikleri İstanbul Mahkemesi'nden [huzûr-ı âlîlerine i'lâm olundu.]

Fî 29 Z sene [12]37

421 [86b-3] İbrahim Ağa b. Mustafa'nın, Yedikule'deki kasap dükkânı gediğini Ebûbekir b. İbrahim'e devrettiği

Kasab

Ma'rûz[-ı dâ'î-i devlet-i aliyyeleridir ki]

Hüdâvendigâr-ı esbak cennet-mekân firdevs-âşiyân merkūm-ı mağfiret-nişan Sultan Abdülhamid Hân -tâbe serâhu- hazretlerinin evkāf-ı celîlelerinden mahmiye-i İstanbul'da Yedikule hâricinde vâki' gayr-ez selhhâne-i mîrî on aded ganem selhhânelerinden sekizinci selhhâneye merbût mahmiye-i mezbûrede Cağaloğlunda kâin ma'lûmü'l-hudûd bir bâb kasab dükkânı derûnunda mevcûde beyne'l-esnâf gedik tâ'bir olunur âlât-ı lâzıme-i ma'lûmaye bâ-re'y-i mütevellî mutasarrıf olan kasab ustalarından es-Seyyid el-Hâc İbrahim Ağa b. Mustafa meclis-i şer'-i münîrde kasab Ebûbekir b. İbrahim nâm kimesne muvâcehesinde kasablar kethüdâsı el-Hâc Hasan Ağa b. el-Hâc Osman hâzır olduğu hâlde bâlâda muharrer mutasarrıf olduğum kasab dükkânı gediği olan vakıf âlât-ı lâzıme-i ma'lûmemin nısfını tasarrufumda ibkā ve nısf-ı âharını hüsn-i rızâ ve tayyib-i hâtırım ve ferağ-ı mu'teber-i kat'î ile bâ-re'y-i mütevellî merkūm kasab Ebûbekir'e ferağ ve tefvîz ve vech-i lâyıkı üzere teslîm eylediğimde ol dahi tefevvüz ve tesellüm ve kabz ve kabûl edüp fîmâ ba'd nısf-ı âlât-ı muharrer-i mezkûrede benim kat'a alâka ve medhalim kalmayup mezbûr kasab Ebûbekir'in hakk-ı müfevvazı olmuşdur deyü eylediğim takrîrini mezbûr Kasab Ebûbekir tasdîk ve hisse tevzî'ini kethüdâ-yı merkūm ve ustalar ma'rifetleriyle tamamen ahz etmek üzere [**87a**] ba'de't-ta'ahhüd fâriğ-i merkūm es-Seyyid el-Hâc İbrahim Ağa gedik-i mezkûrun tasarrufu içün yedinde olan mütevellî temessükü mukaddemâ harîkde muhterik olup zâyi' olmağla kaydı mûcebince zâyi'den bir kıt'a temessük i'tâsından sonra gedik-i merkūmun nısfı temessük-ı merkūmdan ifrâz ile mezbûrun ferağından merkūm Ebûbekir uhdesine kayd-birle tasarrufu içün taraf-ı vakıfdan yedine başka temessük i'tâsı istid'âsında oldukları İstanbul Mahkemesi'nden [huzûr-ı âlîlerine i'lâm olundu.]

Fî 29 Z sene [12]37

422 [87a-1] Yeniköy'deki kasap dükkânı gediğinin Kosta v. Divro'nun vefâtı üzerine Petro v. Kosta'ya devredildiği

Yeniköy'de kasab

Ma'rûz[-ı dâ'î-i devlet-i aliyyeleridir ki]

Hüdâvendigâr-ı esbak cennet-mekân firdevs-âşiyân merhûm-ı mağfiret-nişan Sultan Abdülhamid Hân -tâbe serâhu- hazretlerinin evkāf-ı celîlelerinden mahmiye-i İstanbul'da Yedikule hâricinde vâki' gayr-ez selhhâne-i mîrî on aded ganem selhhânelerinden onuncu selhhâneye merbût mahrûse-i Galata'ya muzâfe İstinye nâhiyesine tâbi' Yeniköy'de Köprübaşında vâki' bir bâb kasab dükkânı derûnunda mevcûde beyne'l-esnâf gedik tâ'bir olunur vakıf âlât-ı lâzıme-i ma'lûmenin rub'una bâ-temessük-ı mütevellî mutasarrıf olan Kosta v. Divro nâm zimmî bundan akdem hâlik olup zikr olunan âlât-ı lâzıme-i ma'lûmenin rub'u sulbî kebîr oğulları Telo ve Petro zimmîler ile sulbiye kebîre kızları Sotire ve Saltana Nasrâniyelere intikāl-ı âdi ile seviyyen ba'de'l-intikāl kendi nefsinden asıl ve kız karındaşları mersûmetân Sotire ve Saltana Nasrâniyeler taraflarından husûs-ı âtîde vekîlleri olduğu şahıslarını bilir İsiro v. Dodod ve Sava v. Kosta nâm zimmîler şehâdetleriyle ber-nehc-i şer'î sâbit olan mesfûr Telo zimmî meclis-i şer'-i enverde karındaşı mesfûr Petro zimmî muvâcehesinde kasablar kethüdâsı el-Hâc Hasan Ağa b. el-Hâc Osman hâzır olduğu hâlde zikr olunan Yeniköy'de Köprübaşında vâki' bir bâb kasab dükkânı derûnunda mevcûde beyne'l-esnâf gedik tâ'bir olunur vakıf âlât-ı lâzıme-i ma'lûmenin rub'u işbu yedimizde olan bir kıt'a mütevellî temessükü mantûkunca babamız hâlik-i mesfûr Kosta zimmînin ile'l-helâk tasarrufunda olup ba'de helâkihi âdiyen ve seviyyen benimle karındaşım mesfûre ve kız karındaşlarım müvekkiletân-ı mersûmetâna ba'de'l-intikāl ben zikr olunan kasab dükkânı gediğinin rub'undan dört sehm i'tibâriyle intikālen mutasarrıf olduğum bir sehmini asâleten ve kız karındaşlarım müvekkiletân-ı mersûmetânın kezâlik mutasarrıfelar oldukları birer sehmlerini vekâleten ki cem'an rub'-ı âlât-ı mezkûrenin üç sehmini hüsn-i rızâ ve tayyib-i hâtır ve ferağ-ı mu'teber-i kat'î ile bâ-re'y-i mütevellî karındaşım mersûm Petro zimmîye ferağ ve tefvîz ve vech-i lâyıkı üzere teslîm eylediğimde ol dahi tefevvüz ve tesellüm ve kabz ve kabûl edüp fîmâ ba'd zikr olunan gedik âlâtının rub'unda benim müvekkiletân-ı mesfûretânın kat'an alâka ve medhalim kalmayup i'tibâr-ı mezkûr üzere bir sehmi babamız intikālından ve üç sehmi benimle kız karındaşlarım müvekkiletân-ı mesfûretân ferağlarından karındaşımız mesfûr Petro zimmînin hakk-ı müfevvazı olmuşdur deyü bi'l-asâle ve bi'l-vekâle eylediği ikrâr u i'tirâfını mesfûr Petro zimmî tasdîk ve hisse tevzî'i kethüdâ-yı merkūm ve ustalar ma'rifetleriyle tamamen ahz etmek üzere ba'de't-ta'ahhüd zikr olunan dükkân gediğinden ber-vech-i muharrer rub' hisseyi mesfûr Petro zimmî üzerine

tahrîr ve temhîr ve yedine taraf-ı vakıfdan temessük i'tâsı istid'â olduğu İstanbul Mahkemesi'nden [huzûr-ı âlîlerine i'lâm olundu.]

Fî 29 Z sene [12]37

423 [87a-2] Sultan Abdülhamid Han vakfından icâreli, Yedikule'deki kasap dükkânı gediğinin Kosta v. Diver'ın vefâtı üzerine, Petro v. Kosta'ya devredilmesi

Yeniköy'de kasab

Ma'rûz[-ı dâ'î-i devlet-i aliyyeleridir ki]

Hüdâvendigâr-ı esbak cennet-mekân firdevs-âşiyân merhûm-ı mağfiret-nişan Sultan Abdülhamid Hân -tâbe serâhu- hazretlerinin evkāf-ı celîlelerinden mahmiye-i İstanbul'da Yedikule hâricinde vâki' gayr-ez selhhâne-i mîrî on aded ganem selhhânelerinden onuncu selhhâneye merbût mahrûse-i Galata'ya muzâfe İstinye nâhiyesine tâbi' Yeniköy'de mahkeme karşısında bir bâb ve köprübaşında hamam karşısında bir bâb ve Hızır İlyas Mahallesi'nde bir bâb ve İstinye çarşısında bir bâb ki cem'an dört bâb kasab dükkânları derûnlarında mevcûde beyne'l-esnâf gedik tâ'bir olunur vakıf âlât-ı lâzıme-i ma'lûmelerin rub'larına bâ-temessük-ı mütevellî mutasarrıf olan Kosta v. Diver nâm zimmî bundan akdem hâlik olup zikr olunan âlât-ı lâzıme-i ma'lûmelerin rub'ları sulbî kebîr oğulları Telo ve Petro zimmîler ile sulbiye kebîre kızları Sotire ve Saltana Nasrâniyelere intikāl-ı âdi ile seviyyen ba'de'l-intikāl kendi nefsinden asıl ve karındaşları mersûmetân Sotire ve Saltana Nasrâniyeler taraflarından husûs-ı âtîde vekîlleri olduğu şahıslarını bilir İsbir v. Dodo ve Sava v. Kosta nâm zimmîler şehâdetleriyle ber-nehc-i şer'î sâbit olan mesfûr Telo zimmî meclis-i şer'-i enverde karındaşı mesfûr Petro zimmî muvâcehesinde kasablar kethüdâsı el-Hâc Hasan Ağa b. el-Hâc Osman ve kasab ustalarından es-Seyyid el-Hâc İbrahim Ağa hâzır oldukları hâlde zikr olunan Yeniköy'de mahkeme karşısında bir bâb ve köprübaşında hamam karşısında bir bâb ve Hızır İlyas Mahallesi'nde bir bâb ve İstinye çarşısında bir bâb ki cem'an dört bâb kasab dükkânları derûnlarında mevcûde gedik tâ'bir olunur vakıf âlât-ı lâzıme-i ma'lûmelerin rub'ları işbu yedimizde olan bir kıt'a mütevellî temessükü mantûkunca babamız hâlik-i mesfûr Kosta zimmînin ile'l-helâk tasarrufunda olup ba'de helâkihî âdiyen ve seviyyen benimle karındaşım mesfûre ve kız karındaşlarım müvekkiletân-ı mersûmetâna ba'de'l-intikāl ben zikr olunan dört bâb kasab dükkânları gediklerinin rub'larından dörder sehm i'tibârıyla intikālen mutasarrıf olduğum birer sehmlerini asâleten ve kız karındaşlarım müvekkiletân-ı mersûmetânın kezâlik mutasarrıflar oldukları birer sehmlerini vekâleten ki cem'an rub'-ı âlât-ı mezkûrelerin i'tibâr-ı mezkûr üzere üçer sehmlerini hüsn-i rızâ ve tayyib-i hâtır ve ferağ-ı mu'teber-i kat'î ile bâ-re'y-i mütevellî karındaşımız mersûm Petro zimmîye ferağ ve tefvîz ve vech-i lâyıkı üzere

teslîm eylediğimde ol dahi tefevvüz ve tesellüm ve kabz ve kabûl edüp fîmâ baʿd zikr olunan gedikler alaının rubʿlarında benim ve müvekkiletân-ı mesfûretânın kat'a alâka ve medhalimiz kalmayup iʿtibâr-ı mezkûr üzere birer sehmleri babamız intikālından ve üçer sehmleri benimle kız karındaşlarım müvekkiletân-ı mesfûretân ferağlarından karındaşımız mesfûr Petro zimmînin hakk-ı müfevvazı olmuşdur deyü bi'l-asâle ve bi'l-vekâle eylediği ikrâr u iʿtirâfını mesfûr Petro zimmî tasdîk ve hisse tevzîʿini kethüdâ-yı merkūm ve ustalar maʿrifetleriyle tamamen ahz etmek üzere baʿde't-taʿahhüd zikr olunan dört bâb dükkânlara gediklerinden ber-vech-i muharrer rubʿ hisseleri mesfûr Petro zimmî üzerine tahrîr ve temhîr ve yedine taraf-ı vakıfdan temessük iʿtâsı istidʿâ olduğu İstanbul [mahkemesinden huzûr-ı âlîlerine iʿlâm olundu.]

Fî 29 Z sene [12]37

424 [87b-1] Bükücü esnâfından İzmirli Begos v. Gabril ile kalfası Serkiz v. Avanes'in bir daha nizama aykırı davrandıklarında kürek cezasına çarptırılmayı kabul ettikleri

Börüncekçi esnâfının katʿ-ı münâzaʿaları

Maʿrûz[-ı dâʿî-i devlet-i aliyyeleridir ki]

Âsitâne-i aliyyede vâkiʿ börüncekçi esnâfının kethüdâları Hâfız Mehmed Ali Ağa ve Yiğitbaşı Ahmed Usta ve esnâfından Ali Usta ve Süleyman Usta ve Mustafa Usta ve Reşid Usta ve diğer Ali Usta ve diğer Ahmed Usta ve es-Seyyid Mehmed Usta ve Derviş Mehmed Usta nâm kimesneler ile reʿâyâ ustalarından Yiğitbaşı Artin ve Agob ve Mikail ve Acı Melkon ve Ohannes ve Uzun Mıgırdıç ve diğer Melkon nâm zimmîler ve sâirleri meclis-i şerʿ-i enverde dolapçı esnâfının kethüdâları Ahmed Usta ve Yiğitbaşı Osman Usta ile esnâfından el-Hâc Ahmed Usta ve es-Seyyid Cafer Usta ve es-Seyyid Mehmed Sâdık Usta ve Ârif Usta ve Hüseyin Usta ve Tahir Usta nâm kimesneler ve sâirleri hâzır oldukları hâlde mahmiye-i mahkiyede meşdûd bükücü esnâfından İzmirli Begos v. Gabril ile kalfası Serkiz v. Avanes nâm zimmîler muvâcehelerinde biz yalın kat börüncek büküp çehre üzerine sardıktan sonra aʿlâ olarak Âsitâne-i aliyyede kâin culha esnâfı ile kazzâz esnâfına ve sâir ibâdullâha beyʿ ile teʿayyüş edegelür börüncekçi esnâfından olup sanʿatımıza âhardan dahl îcâb etmez iken bu esnâda mersûm meşdûd bükücü İzmirli Begos ve kalfası Gabril kendi meşdûduna kanâʿat etmeyüp bizim sanʿatımız olan yalın kat börünceği ahz ve hafiyy menzilde kalb ve redî olarak iʿmâl ve çarh üzerinde ve arşuna alıp hilâf-ı nizâm culha esnâfına ve sâire beyʿ ve ol vechile bizim şürût-ı nizâmımızın ihtilâli ile perîşaniyetimize bâʿis ve bâdî olduğundan mersûmânın sanʿat-ı mezkûremizi iʿmâlden menʿleriyle kendi sanʿatları olan meşdûdu büküp teʿayyüş etmeleri içün kendilere tenbîh olunmak ve eğer ısgā etmezler ise tedîb olunmalarını iltimâs ile

şikâyet etmek üzere iken beynimiz ıslâh ve tevfîk olunup mersûmân Begos ve Gabril zimmîler fîmâ ba'd bizim san'atımız olan yalın kat ahz u i'mâl etmemeğe ta'ahhüd ve eğer hilâf-ı ta'ahhüd hareket edüp gerek çarh üzerinde ve gerek arşun üzerinde tûra ile i'mâl eyledikleri börüncek ahz olunur ise vaz'-ı kürek ile tedîblerine râzılar olduklarında biz dahi ber-vech-i muharrer ta'ahhüdlerini kabûl ve şikâyetimizi terk eyledik deyü dolapçı esnâfı hâzirûn-ı merkūmûnun tasdîkleriyle eyledikleri takrîrlerini mersûmân İzmirli Begos ve kalfası Serkiz zimmîler dahi ba'de't-tasdîk fîmâ ba'd esnâf-ı mezkûrenin i'mâl eyledikleri yalın kat börünceği kat'a ahz ve ber-vech-i muharrer çarh ve arşun üzerlerinde çulha esnâfına ve sâire bey' etmemek ve kendi san'atı olan meşdûd bükücülükden gayrı san'ata müdâhale etme[me]k üzere ta'ahhüd ve eğer hilâf-ı ta'ahhüd hareket ederler ise vaz'-ı kürek ile tedîblerine râzılar olduklarını meclis-i şer'de bi'l-muvâcehe takrîr ve bu cihetle münâza'a eyledikleri İstanbul [mahkemesinden huzûr-ı âlîlerine i'lâm olundu.]

Fî 2 M sene [1]238

425 [87b-2] Şerîfe Selime Hatun'un yeni bina ettiği menzilinde, İsmail Efendi ve Mehmed Salih Efendi menzilleri tarafına bakan kısımlarını kaldıracağını taahhüt ettiği

Keşf-i menzil

Ma'rûz[-ı dâ'î-i devlet-i aliyyeleridir ki]

Sâdır olan fermân-ı âlîlerine imtisâlen zikri âtî husûsun keşf ve mu'âyene ve tahkīki içün savb-ı şer'-i enverden irsâl olunan başkâtib Mevlânâ İbrahim Ârif Efendi dâ'îleri hâssa mimarı hulefâsından Mustafa Seydâ ve es-Seyyid Ahmed Nazif halîfeler ile İstanbul'da Aksaray kurbünde Alem Bey Mahallesi'nde vâki' mahalle-i mezbûre câmi'-i şerîfi vakfı müsakkafâtından câmi'-i şerîf-i mezkûr avlusu derûnunda tarîk-i hasda kâin henüz binâsına şürû' olunan bir bâb nâ-tamam menzile varup cerîdede mazbûtü'l-esâmî Müslimîn huzûrlarında akd-i meclis-i şer'-i âlî ettikte ashâb-ı arzuhâl mahalle-i mezbûre ahâlîsinden olup menzil-i mezkûr karşısında kâin tarîk-i hâs aşırı birbirine muttasıl vakf-ı âhardan olan iki bâb menzilin başka başka mutasarrıfları olan mektûbî-i defterî kalemi küttâbından İsmail Efendi b. el-Hâc Mustafa ve Hakkâk Mehmed Salih Efendi b. Mustafa ve menzil-i mezkûrun ve etrâfına muttasıl olup vakf-ı mezbûr müsakkafâtından olan bir bâb menzilin mutasarrıfı Paçacı Molla Mustafa b. Hasan nâm kimesneler ile menzil-i mezkûr karşısında köşede kâin vakf-ı mezbûr müsakkafâtından olan bir bâb menzilin mutasarrıfesi zâtı mu'arrefe Kastamonulu Âişe bt. Osman nâm Hatun'dan her biri meclis-i ma'kūd-ı mezkûrda menzil-i mezkûra mutasarrıfe olan derûn-ı arzuhâlde mezkûretü'l-ism mu'arrefetü'z-zât Şerîfe Selime bt. Mehmed Sâdık nâm Hatun muvâcehesinde vakf-ı mezbûr mütevellîsi Arabacı ocağının yoklama kâtibi Mustafa

Efendi tarafından mürsel vekîli mahalle-i mezbûre imâmı İbrahim Efendi b. Osman hâzır olduğu hâlde mezbûr Şerîfe Selime Hatun yedinde olan mütevellî temessükü mantûkunca terbî'an altmış beş buçuk zirâ' arsa üzerinde mebnî iki direk ebniyeli bir bâb menzilini bu esnâda hedm-birle tarîk-i hass-ı merkūm köşesinden fuzûlî bi-gayr-ı hakkın iki zirâ' on beşer parmak mahal ilâvesiyle mimârân-ı mezbûrân mesâhalarıyla terbî'an altmış sekiz zirâ' üç parmak arsa üzerine üç direk olarak on bir buçuk zirâ' kaddinde binâ ve inşâ eylediği menzilinin ulyâda kâin ihdâs eylediği bir bâb odasının üç aded pencerelerinden mezbûrân İsmail Efendi ve Mehmed Salih Efendi bizim menzillerimizin makarr-ı nisvân olan mahallerine nezâret ve havâlesini def'a ve merkūm Molla Mustafa dahi menzil-i mezkûr mâhiyesinin bârân vukū'unda suyu menzilim kiremidi üzerine cereyân edüp ol vechile zarâr- bîni olmağla zarârını def'a ve mezbûre Âişe Hatun dahi menzil-i mezkûr saçağının bârân vukū'unda suyu kezâlik menzilim kiremidi üzerine cereyân edüp ol vechile zarâr-bîni olmağla zarârını def'a ve sâlifü'l-beyân tarîk-i hass-ı merkūmdan bi-gayr-ı hakkın menziline ilâve eylediği tarîk-i hass-ı merkūm köşesinden iki zirâ' beşer parmak mahalli dahi kemâ-kân tarîk olarak terk etmek üzere mezbûre Şerîfe Selime Hatun'a tenbîh olunmak matlûbumuzdur deyü da'vâ eylediklerini mezbûr dâ'îleri mahallinde tahrîr ve ma'an meb'ûs ümenâ-i şer'le evvelâ du'âhâne-i dâ'îlerinde ve ba'dehû Çarşamba günü arz odasında huzûr-ı hazret-i Sadâret-penâhîde ma'kūd meclis-i şer'de tarafeyn muvâcehelerinde mimârân ve mütevellî vekîli mezbûrûn hâzır oldukları hâlde ba'de'l-inhâ mezbûre Şerîfe Selime Hatun dahi tasdîk ve sâlifü'l-beyân üç aded pencerelerine tahta perde vaz'ıyla mezbûrân İsmail Efendi ve Mehmed Salih Efendi'nin menzillerine olan nezâretini kat'an ve sâlifü'l-beyân mâhiye ve saçağın bârân vukū'unda sularını tarîk-i hass-ı merkūma cereyân içün kendi tabanından oluk vaz'ıyla zarârlarını def'a ve tarîk-i hass-ı merkūm köşesinin tarafeyninden on sekiz parmak mahalli tarîk-i hass-ı merkūma terk içün köşede kâin direği ref' ve iki aded direk vaz' ve üzerlerine eğri vaz'ıyla köşe mahallini fâriğî olarak açık terk ile ebniye-i mezkûreyi inşâya ta'ahhüd edüp bu vechile kat'-ı nizâ' eyledikleri İstanbul Mahkemesi'nden [huzûr-ı âlîlerine i'lâm olundu.]

Fî-gurre-i M sene [1]238

426 [88a-1] Seyyid İbrahim Efendi'nin üç bab oda gediğini Mardiros v. Agob'a sattığı

Ma'rûz[-ı dâ'î-i devlet-i aliyyeleridir ki]

Zikri âtî odaların gediklerine bir kıt'a sûret mûcebince mâlik olan es-Seyyid İbrahim Efendi b. Mehmed nâm kimesne meclis-i şer'-i enverde Mardıros v. Agob nâm zimmî muvâcehesinde mahmiye-i mahkiyede Nuruosmanî câmi'-i şerîfi kurbünde vâki' Yağcı Hanı demekle arîf bir bâb kârgîr hanın derûnunda vâki' odalardan

tabaka-i süflâda tahtahan tarafında köşeye muttasıl bir ve yine tabaka-i süflâda tavuk pazarı tarafında köşeye muttasıl bir ve yine tabaka-i mezkûrede han kapısının sol tarafında ikinci köşeye muttasıl bir bâb ki cem'an üç bâb odalar derûnlarında mevcûde beyne'l-hiref gedik tâ'bir olunur âlât-ı lâzıme-i ma'lûmeler akd-i âti'z-zikrin sudûruna değin bir kıt'a sûret mûcebince yedimde mâlım ve mülküm olmağla ben zikr olunan tahtahan tarafında köşeye muttasıl bir ve Tavuk Pazarı tarafında köşeye muttasıl bir bâb ki cem'an iki bâb odalar derûnlarında mevcûde gedikler âlâtını yedimde ibkā ve mâ'adâ han kapısının sol tarafında ikinci köşeye muttasıl oda derûnunda mevcûde gedik âlâtını tarafeynden bi'l-îcâb ve'l-kabûl bâtten ve sahîhan bi-safkatin vâhidetin şürût-ı müfsideden ârî bin iki yüz guruş semen-i makbûza mersûm Mardıros zimmîye bey' ve temlîk ve teslîm eylediğimde ol dahi ba'de'l-iştirâ ve't-temellük ve't-tesellüm ve'l-kabz ve'l-kabûl mebî'-i mezkûrun tağrîr ve gabnine müte'allika âmme-i da'vâdan tarafeynden her birimiz âharın zimmetini kabûlü hâvî ibrâ-i âmm-ı sahîh-i şer'î ile ibrâ ve iskāt dahi etmemizle fîmâ ba'd oda-i mezkûre derûnunda mevcûde gedik tâ'bir olunur âlât-ı lâzıme-i merkūmede benin kat'â alâka ve medhalim kalmayup mersûm Mardıros zimmînin mâl-ı müşterâsı ve hakk-ı sırfı olmuşdur deyü ba'de'l-ikrâr ve't-tasdîk gedik-i mezkûr kaleminde merkūm es-Seyyid İbrahim Efendi'nin ismine olan keydı ref' ve terkīn ve yedinde olan sûretden ifrâz ve mersûm Mardıros zimmî ismine tasrîhan kayd ve yedlerine başka sûret i'tâsı bâbında istid'â-yı inâyet eyledikleri İstanbul [mahkemesinden huzûr-ı âlîlerine i'lâm olundu.]

Fî 2 M sene [1]238

427 [88a-2] Yusuf Efendi b. Musa'nın, Çekmececi Süleyman Ağa b. Hasan ile kira akdini feshettiği

Çekmececi dükkânı fesh-i icârı der-mahalle-i Hacıküçük

Ma'rûz[-ı dâ'î-i devlet-i aliyyeleridir ki]

Sâhib-i arzuhâl Mısır kuzâtı eşrâfından es-Seyyid Yusuf Efendi b. es-Seyyid Musa nâm kimesne ile hâlâ zevcesi mu'arrefetü'z-zât Hadice bt. Ali nâm hatun meclis-i şer'-i münîrde derûn-ı arzuhâlde mezkûrü'l-ism Çekmececi es-Seyyid el-Hâc Süleyman Ağa b. Hasan nâm kimesne muvâcehesinde mezbûr es-Seyyid el-Hâc Süleyman Ağa İstanbul'da Mahmudpaşa kurbünde Hacıküçük Mahallesinde Sultanhamamı karşısında köşede vâki' bâ-temessük-ı mütevellî bi'l-icâreteyn bi'l-münâsafa taht-ı tasarrufumuzda olan ma'lûmü'l-hudûd bir bâb vakıf menzilimiz tahtında kezâlik bâ-temessük-ı mütevellî bi'l-icâreteyn münâsafaten mutasarrıflar olduğumuz bir tarafdan enserci dükkânı ve iki tarafdan tarîk-i âm ile mahdûd bir bâb çekmececi dükkânımızda mu'teber gedik olmayarak şehriye onar guruş kirâ ile müstecirimiz olup lâkin menzil-i mezkûrumuzun havlusu dayyık

olduğundan dükkân-ı merkūmu sed ve menzilimize idhâl ile isti'mâl etmek üzere bize şiddet-i lüzûmu olduğuna binâen târih-i i'lâm şehri gāyetine izâfetle fesh-i akd-i icâre etmemizle dükkân-ı mezkûru tahliye ve bize teslîme mezbûr es-Seyyid el-Hâc Süleyman Ağa'ya tenbîh olunmak matlûbumuzdur deyü da'vâ ettiklerinde ol dahi cevâbında kaziyye minvâl-i meşrûh üzere olup dükkân-ı mezkûr derûnunda hâmiş-i arzuhâlde mastûr derkenâr nâtık olduğu üzere kalemde mukayyed mu'teber gedik olmadığını bi-tamâmihâ tâyi'an ve kat'iyyen ikrâr u i'tirâf edüp lâkin kırk seneden berü dükkân-ı merkūm çekmececi dükkânı olarak babam müteveffâ Hasan ve ba'dehû ben mukaddemâ mülk-i mutasarıflarının gedik i'tibârlarıyla sâkinler olmamızla ol vechile gediğimdir demesi şer'an ve kānûnen mu'teber olmamağla ikrârı mûcebince dükkân-ı merkūmu gāyet-i şehr-i merkūmda tahliye ve zevcân-ı mezbûrân es-Seyyid Yusuf Efendi ve Hadice Hatunlara teslîme mezbûr es-Seyyid el-Hâc Süleyman Ağa'ya tenbîh olundukta ol dahi teslîme ta'ahhüd edüp lâkin bu makūle mülk sâhibleri tama'-ı hâmlarından nâşi müstecirlerini dükkânlarından ihrâc-birle müceddeden kahvehâne binâ ve ihdâs yâhud âhar esnâfa gedik i'tibâr edüp ziyâde kirâ ile îcâr dâ'iyesinde olmaları müstecirlerine gadri mûcib ve müceddeden kahvehâne ihdâsı bâ-emr-i âlî memnû' idüğü zevcân-ı mezbûrâna tefhîm olundukta zevcân-ı mezbûrân dahi her ne kadar sûret-i merkūme murâdları değil ise dahi fîmâ ba'd dükkân-ı mezkûrun kepenklerini ref' ve yerine duvar binâ ve menzillerine idhâl edüp eğer âhara îcâr murâd ederler ise yine mezbûr çekmececiye îcâr etmek üzere her biri meclis-i şer'de ta'ahhüd eylediği İstanbul Mahkemesi'nden huzûr [-ı âlîlerine i'lâm olundu.]

Fî 27 Zilhicce sene 1237

428 [88a-3] Anbar-ı âmireden habbâzan esnafına dağıtılacak olan buğdayın cins ve fiyatının belirlenmesi

Fiyat-ı zahâyir

Ma'rûz[-ı dâ'î-i devlet-i aliyyeleridir ki]

Sa'âdetlü defterdâr efendi bendelerinin işbu telhîsi mûcebince bu def'a mîrî anbarları mevcûdundan habbâzân esnâfına tevzî' ve i'tâ olunan otuz bin keyl zahâyirin dört bin keyli Arnavud ve yedi bin beş yüz keyli Korno ve dokuz bin üç yüz yetmiş dört keyli Mısır hıntaları olup beher keyli yüz altmış ikişer paraya ve bin altı yüz yirmi altı keyli İbrail hıntası olup beher keyli doksan paraya ve yedi bin beş yüz keyli kokoroz olup beher keyli yüz elli paraya olmağla zahâyir-i mezkûrenin ecnâs ve fiyatı vech-i meşrûh üzere idüğü ihbâr olunduğu İstanbul Mahkemesi'nden [huzûr-ı âlîlerine i'lâm olundu.]

Fî 12 M sene [12]38

429 [88a-4] Lağımcı Mustafa Ağa b. Ahmed ve eşi Hafîze bt. Abdullah'ın menzillerine sonradan açtıkları iki adet pencereyi kaldıracaklarını taahhüt ettikleri

Menzil keşfi

Maʿrûz[-ı dâʿî-i devlet-i aliyyeleridir ki]

Sâdır olan fermân-ı âlîlerine imtisâlen zikri câʿî husûsun mahallinde ketb ü tahrîri içün savb-ı şerʿ-i enverden meʾzûnen irsâl olunan Kâtib Mehmed Hidâyetullah Efendi dâʿîleri ve biʾl-maʿiyye rüʾyete memûr Haremeyn-i şerîfeyn müfettişi mevâlî-i izâmdan Hatîbzâde Fazîletlü es-Seyyid Mehmed Derviş Efendi dâʿîleri tarafından mürsel Kâtib Hüseyin Efendi hâssa mimarı hulefâsından Selim Sâbit ve Safi Mustafa Halîfeler ile İstanbulʾda Avratpazarı kurbünde Canbâziye Mahallesiʾnde tarîk-i hâsda vâkiʿ münâzaʿun-fîh olan bir bâb menzile varup cerîdede mazbûtüʾl-esâmî Müslimîn huzûrlarında akd-i meclis-i şerʿ-i Nebevî ettiklerinde menzil-i mezkûr karşısında kâin tarîk-i hass-ı merkūm erbâbından ashâb-ı arzuhâl zîr-i nezâret-i dâʿîlerinde olan evkāfdan merhûm-ı mezbûr Canbâz Mustafa Ağa Vakfı müsakkafâtından maʿlûmüʾl-hudûd bir bâb menzile bâ-temessük-ı mütevellî biʾl-icâreteyn iştirâken mutasarrıflar olup kendi nefsinden asıl ve zevcesi Âişe bt. Abdullah nâm Hatun tarafından vekîl-i müseccel-i [**88b**] şerʿîsi es-Seyyid el-Hâc Mehmed Ağa b. es-Seyyid Ali ve Dârüʾs-saʿâdetiʾş-şerîfe ağası hazretleri nezâretlerinde âsûde evkāfdan Ayasofya-i Kebîr Vakfı müsakkafâtından maʿlûmüʾl-hudûd bir bâb menzile bâ-temessük-ı mütevellî biʾl-icâreteyn iştirâken mutasarrıflar olup kezâlik kendi nefsinden asıl ve zevcesi Şerîfe Fâtıma bt. Ahmed nâm Hatun tarafından vekîl-i müsecceli Haffâf es-Seyyid el-Hâc Halil Ağa b. es-Seyyid Ali ve yine zikr olunan Ayasofya-i Kebîr Vakfı müsakkafâtından maʿlûmüʾl-hudûd bir bâb menziline bâ-temessük-ı mütevellî biʾl-icâreteyn ber-vech-i iştirâk mutasarrıflar olup kezâlik kendi nefsinden asıl ve vâlidesi Fâtıma bt. Mustafa nâm hatun tarafından vekîl-i müseccel-i şerʿîsi es-Seyyid Derviş Ahmed b. es-Seyyid İbrahim nâm kimesnelerden her biri meclis-i maʿkūd-ı mezkûrda zikr olunan Canbaz Mustafa Ağa Vakfı müsakkafâtından olup bir tarafdan tarîk-i hâs ve bir tarafdan el-Hâc Mehmed Ağa menzili ve tarafeyni tarîk-i âm ile mahdûd şehriye on beşer akçe icâre-i müeccele ile bir bâb menzile bâ-temessük-ı mütevellî biʾl-icâreteyn iştirâken mutasarrıflar olan tarîk-i hass-ı merkūm erbâbından derûn-ı arzuhâlde mezkûrüʾl-ism Lağımcı es-Seyyid el-Hâc Mustafa Ağa b. es-Seyyid Ahmed ile zevcesi muʿarrefetüʾz-zât Hafîze bt. Abdullah nâm hatun muvâcehelerinde mârrüʾl-beyân Canbaz Mustafa Ağa Vakfıʾnın mütevellîsi mevâlî-i izâmdan hâlâ Galata Kādısı Keçecizâde fazîletlü Mehmed İzzet Efendi tarafından mürsel vekîli es-Seyyid Mehmed Ağa b. Ali hâzır olduğu hâlde zevcân-ı mezbûrân es-Seyyid el-Hâc Mustafa Ağa ve Hafîze Hatun iştirâken mutasarrıflar oldukları menzilleri yüz tarafında mimârân-ı mezbûrân

mesâhalarıyla tûlen on bir buçuk zirâʿ ve tarîk-i hâs ağzı tarafından arzen on dört buçuk parmak ve tarîk-i âm ağzı tarafından yedi parmak bi-hesâb-ı terbîʿi yedi zirâʿ dokuz parmak mahalli bi-gayr-ı hakkın zabt ve menzillerine ilâve eylediklerinden mâʿadâ bu esnâda müceddeden binâ ve inşâ eyledikleri menzil-i mezkûrun fevkānîsinde bir bâb odalarının iki aded pencerelerinden bizim ber-vech-i iştirâk mutasarrıflar olduğumuz menzillerimizin makarr-ı nisvân olan oda ve sofalarımıza nezâret ve havâlîsi olmağla zikr olunan yedi zirâʿ dokuz parmak mahalde n keff-i yed ve mârru'z--zikr ihdâs eyledikleri iki aded pencerelerinin nezâret ve havâlîsini defʿa zevcân-ı mezbûrâna tenbîh olunmak bi'l-asâle ve bi'l-vekâle murâdımızdır deyü daʿvâya tasaddî etmişdik el-hâletü hâzihî muslihûn tavassutuyla beynimiz tevfîk ve ıslâh olunup ber-vech-i muharrer bi'l-asâle ve bi'l-vekâle tasaddî eylediğimiz yedi zirâʿ dokuz parmak mahalli nizâʿından meccânen fâriğler olmamızla zevcân-ı mezbûrân dahi ihdâs eyledikleri iki aded pencerelerinin kezâlik mimârân-ı mezbûrân mesâhalarıyla kadden bir zirâʿ mahallini sedd ve bend ile nezâret ve havâlesini defʿ etmek üzere taʿahhüd ve bu vechile külliyen katʿ-ı münâzaʿa eyledik deyü ikrâr ve tasdîklerini kâtibân-ı mezbûrân mahallinde ketb ü tahrîr ve maʿan mebʿûs ümenâ-i şerʿle meclis-i şerʿa gelüp her biri alâ-vukūʿihi inhâ ve takrîr eylediği baʿde't-tenfîz İstanbul Mahkemesi'nden [huzûr-ı âlîlerine iʿlâm olundu.]

Fî 29 Z sene [1]237

430 [88b-1] Asmaaltında Musa Ağa ismine kayıtlı olan tütün dükkânının kaydı terkin edilerek, Seyyid Süleyman Ağa ismine kaydedildiği

Asmaaltı nâm mahalde Yenikapılı Musa Ağa ismine olan kaydı terkīn ve es-Seyyid Süleyman Ağa ismine tashîhan sûret iʿtâsı

Maʿrûz[-ı dâʿî-i devlet-i aliyyeleridir ki]

Mahrûse-i Galata'ya muzâfe kasaba-i Kasımpaşa'da Kulaksız Mahallesinde sâkin iken bundan akdem fevt olan Duhânî Mehmed Ağa b. İsmail nâm kimesnenin verâseti zevce-i menkûha-i metrûkesi Hâmide bt. Süleyman nâm hatun ile sulbî oğlu Duhânî es-Seyyid Osman Ağa'ya münhasıra baʿdehû merkūm es-Seyyid Osman Ağa dahi fevt olup verâseti vâlidesi mezbûre Hâmide Hatun ile li-ebeveyn ammi oğulları ipçi esnâfından Mustafa Ağa ve Abdullah Ağa ibney Ebûbekir b. el-mezbûr İsmail'e münhasıra ve tashîh-i meselesi bi-hükmi'l-münâsahati'ş-şerʿiyye yirmi dört sehmden olup sihâm-ı mezbûreden on sehmi merkūme Hâmide Hatun'a ve yedişer sehmden cemʿan on dört sehmi merkūmân Mustafa Ağa ve Abdullah Ağa'dan her birine isâbeti tahakkukundan sonra merkūmân Mustafa Ağa ve Abdullah Ağa asâleten ve zevce-i mezbûre Hâmide Hatun tarafından husûs-ı âtîde vekîl olduğu zâtını ârifân Kaşıkçı İbrahim Edhem Ağa b. Mehmed Ali ve Kalyoncu Ahmed Ağa b. Halil nâm kimesneler şehâdetleriyle sâbit olan sâbıkā

Ağakapısı Baştüfekçisi İsmail Ağa b. Ahmed nâm kimesne vekâleten meclis-i şer‘-i münîrde bâ‘isü’l-i‘lâm Mısır tüccârından Ispartalı es-Seyyid Süleyman Ağa b. es-Seyyid el-Hâc Mustafa nâm kimesne tarafından husûs-ı âtîde tasdîka vekîli Mısır tüccârından İzmirîzâde es-Seyyid el-Hâc Ahmed Ağa b. el-Hâc Mustafa nâm kimesne mahzarında İstanbul’da tahmîs civârında Asmaaltı nâm mahalde dört yol ağzında vâki‘ bir tarafdan Mesudzâde el-Hâc Hasan Ağa mahzeni ve bir tarafdan Kumâriyeli el-Hâc Ali Ağa mahzeni ve verâsı Bostancı Hanı ve taraf-ı râbi‘i tarîk-i âm ile mahdûd maden kaleminde Yenikapılı Musa Ağa ismine mukayyed şehriye on guruş kadîm kirâlı Demirkapılı bir bâb kârgîr duhânî mağazası derûnunda mevcûde beyne’l-hiref gedik tâ‘bir olunur bir kantar ve bir manola ve bir akçe tahtası ve bir peştahte ve sâir âlât-ı lâzıme-i ma‘lûme müteveffâ-i evvel-i merkûm Mehmed Ağa’nın ile’l-vefât müstakillen yedinde mülkü ve ba‘de vefâtihi bi-tarîkı’l-münâsaha müvekkile-i merkûme ile bize mevrûs olmağla hâlâ biz ve müvekkile-i mezbûre Hâmide Hatun mağaza-i mezkûre derûnunda mevcûde ber-vech-i muharrer irsen mâlik olduğumuz gedik tâ‘bir olunan âlât-ı lâzıme-i mezkûreyi tarafeynden bi’l-îcâb ve’l-kabûl bâtten ve sahîhan bi-safkatin vâhidetin müvekkil-i merkûm es-Seyyid Süleyman Ağa’ya dokuz bin guruşa her birimiz bi’l-verâse bey‘ ve temlîk ve vech-i lâyıkı üzere teslîm eylediğimizde ol dahi ba‘de’l-iştirâ ve’t-temellük ve’t-tesellüm ve’l-kabz ve’l-kabûl semeni olan meblağ-ı mezkûr dokuz bin guruşu müşteri-i müvekkil-i merkûm es-Seyyid Süleyman Ağa bize def‘ ve teslîm biz dahi yedinden tamamen ve kâmilen ahz ü kabz ve bi-kadri’l-hısas beynimizde iktisâm edüp mebî‘-i mezkûrun tağrîr ve gabnine müte‘allika âmme-i da‘vâdan tarafeynden her birimiz âharın zimmetini ibrâ-i âmm-ı sahîh-i şer‘î ile kabûlü hâvî ibrâ ve iskāt eyledik fîmâ ba‘d âlât-ı gedik-i merkûmda bizim ve müvekkile-i mezbûrenin kat‘â alâka ve medhalimiz kalmayup müvekkil-i merkûm es-Seyyid Süleyman Ağa’nın emvâl-i müşterâtı ve hakk-ı sırfı olmuşdur deyü ba‘de’l-ikrâr ve’t-tasdîk gedik-i merkûmun kaleminde Yenikapılı Musa Ağa ismine olan kayd-ı atîkine ta‘arruz olunmayup bâ-hücec-i şer‘iyye bey‘ u şirâ olunarak tedâvül-i eydî ile müteveffâ-i evvel-i mezbûrun ile’l-vefât mülk-i müşterâsı idüğü tütüncüler kethüdâsı es-Seyyid Osman Ağa ve vekîli Mustafa Ağa ve Yiğitbaşı es-Seyyid Abdullah Çelebi ve sâir mazbûtü’l-esâmî kimesneler haberleriyle dahi zâhir olduktan sonra gedik-i merkûmun kaleminde Yenikapılı Musa Ağa ismine olan kayd-ı evveli ref‘ ve terkîn ve müvekkil-i merkûm Ispartalı es-Seyyid Süleyman Ağa’nın ismine tashîhan kayd-birle yedine bir kıt‘a sûret i‘tâ buyrulmasını vekîl-i mezbûr es-Seyyid el-Hâc Ahmed Ağa istid‘â eylediği İstanbul [mahkemesinden huzûr-ı âlîlerine i‘lâm olundu.]

Fî-selh-i Z sene [1]237

431 [89a-1] Amasya'da Receb Mahallesi'ndeki mescid vakfının imamet cihetinin Seyyid Mehmed ve Seyyid Ahmed'e tevcihi

Ma'rûz[-ı dâ'î-i devlet-i aliyyeleridir ki]

Mübârek rikāb-ı kamer-tâb-ı hüsrevâneye takdîm olan işbu arzuhâl ve derkenâra nazar olundukta Amasya'da Receb Mahallesi'nde vâki' mescid vakfının vazîfe-i mu'ayyene ile imâmet ciheti sâhibey-i arzuhâl es-Seyyid Mehmed ve es-Seyyid Ahmed halîfeler ibney el-Hâc Hâfız Hasan'ın iştirâken bâ-berât-ı âlîşân üzerlerinde iken hilâf-ı vâki' mezbûranın fevtlerini inhâ ile mahlûllerinden bin iki yüz otuz altı senesi Zilhiccesinin on altıncı günü Abdullah Halîfe v. [b.] müteveffâ Seyyid Ahmed'e tevcîh ve ba'dehû kasr-ı yedinden bin iki yüz otuz yedi senesi Şa'bânı'nın üçüncü günü bâ-arzuhâl es-Seyyid Hâfız Abdullah Halîfe b. Molla Halil'e tevcîh olunup lâkin sâhibey-i arzuhâl mezbûrân es-Seyyid Mehmed ve es-Seyyid Ahmed Halîfeler imâmet-i mezkûreye mutasarrıflar ve el-yevm hayâtında ve fevtleri gayrı vâki' idüğünü beyân ile imâmet-i mezkûre hilâf-ı inhâ ile kendüye tevcîh ettiren Abdullah Halîfe kasr-ı yedinden tevcîh buyrulan mezbûr es-Seyyid Hâfız Abdullah Halîfe'nin ref'inden kendilere ibkā buyrulmak bâbında istid'â-yı inâyet eyledikleri mefhûm-ı arzuhâl ve derkenârdan müstebân oldukdan sonra mezbûrân asâleten meclis-i şer'de dahi ber vech-i muharrer takrîr ve istid'â eylediklerinde takrîr-i meşrûhları vâkı'a mutâbık ve fevtleri gayr-ı vâki' ve el-yevm hayatdalar ve imâmet-i mezkûrenin bâ-berât-ı âlîşân mutasarrıfları idükleri kazâ-i mezbûr ahâlîsinden ve Züvvârzâde es-Seyyid Ahmed Efendi b. es-Seyyid el-Hâc Hüseyin ve Üveys Beyzâde es-Seyyid Ahmed Efendi ve el-Hâc Ali Ağa ve Abdülkerim Efendi ve Mehmed Efendi ve Ömer Ağa ve Hasan Ağa ve İsmail Ağa ve Mehmed Ağa ve Ahmed Ağa nâm bî-garaz Müslimîn ile rütbe-i tevâtürde sâir ma'lûmü'l-esâmî kimesneler bi'l-muvâcehe alâ-tarîkı'ş-şehâde haber vermeleriyle zâhir olmağın bu sûretde imâmet-i mezkûre merkūm es-Seyyid Hâfız Abdullah Halîfe b. Halil'in ref'inden mukaddemâ mutasarrıfları sâhibey-i arzuhâl es-Seyyid Mehmed ve es-Seyyid Ahmed Halîfeler ibney el-Hâc Hâfız Hasan'a ibkāen tevcîh ve yedlerine berât-ı şerîf-i âlîşân sadaka ve ihsân buyrulmak husûsu re'y-i âlîlerine menût idüğü imtisâlen li'l-emri'l-âlî İstanbul Mahkemesi'nden [huzûr-ı âlîlerine i'lâm olundu.]

Fî 4 M sene [1]238

432 [89a-2] Öküz limanında İsmihan Kaya Sultan vakfından nısf masura içme suyunun Seyyid Ahmed Bey ve Seyyid Süleyman Râşid Efendi sahilhanelerine akmasına müsaade edildiği

Öküzlimanı nâm mahalde kâin İsmihan Kaya Sultan vakfından nısf masura su nizâ'ının mu'ârazadan meni i'lâmı

Maʿrûz[-ı dâʿî-i devlet-i aliyyeleridir ki]

Şeyhülislâm-ı esbak merhûm Dürrîzâde es-Seyyid Mehmed Atâullah Efendi kerîmesi Şerîfe Zübeyde Hanım'ın oğlu ve tarafından husûs-ı âtîde vekîl olduğu es-Seyyid el-Hâc Ömer Efendi b. Halil ve diğer el-Hâc Ömer b. Ali nâm kimesneler şehâdetleriyle ber-nehc-i şerʿî sâbit olan müderrisîn-i kirâm-ı zevi'l-ihtirâmdan derûn-ı arzuhâlde ismi mezkûr Şerîf Mehmed Efendi b. es-Seyyid Mehmed Said Efendi bi'l-maʿiyye rü'yete memûr Haremeyn-i şerîfeyn müfettişi mevâlî-i izâmdan Hatîbzâde fazîletlü es-Seyyid Mehmed Derviş Efendi dâʿîleri ile Çarşamba günü arz odasında huzûr-ı hazret-i sadâret-penâhîde maʿkūd meclis-i şerʿ-i enverde hâlâ Su Nâzırı Mustafa Hâmid Ağa tarafından mürsel kethüdâyı râh-ı âb es-Seyyid Hasan ve hâlâ Haremeyn-i şerîfeyn evkāfı ve mülhakātı mütevellîsi Osman Ağa tarafından mürsel vekîli es-Seyyid Abdülvehhab Efendi hâzır olduğu hâlde sâbıkā liman reisi sâhib-i arzuhâl es-Seyyid Ahmed Bey b. Ahmed muvâcehesinde medîne-i Üsküdar'da Öküz Limanı nâm mahalde kâin merhûme İsmihan Kaya Sultan Vakfı müsakkafâtından maʿlûmü'l-hudûd bir bâb sâhilhâne ve nısf masura mâî-i lezîz ve Bulgurlu'ya karib mahalde çeşme ve yalı içün getirilen on iki masura mâ-i lezîzden sâhilhânenin maʿlûmü'l-mikdâr suyu işbu yedimde olan bin yüz yetmiş yedi senesi Rebîʿülâhiri'nin yirmi beşinci günü târihiyle müverrah bir kıtʿa mülknâme-i hümâyûn mûcebince matbah emini esbak Maktûl Ali Efendi muhallefâtından merhûm Kâtibzâde Mehmed Refîʿ Efendi ve dâmâdı Mehmed Emin Efendi'ye tefvîz ve temlîk olunup baʿdehû fevt olduklarında sâhilhâne-i merkūmeye ve nısf masura mâ-i lezîzde merhûm-ı mûmâ-ileyh Mehmed Refîʿ Efendi'nin kerîmesi Şerîfe Hamîde ve Molla Hanım mutasarrıfe ve yine sâhilhânenin on iki masuradan maʿlûmü'l-mikdâr mâ-i lezîz-i merkūmesine mâlike iken sâhilhâne-i merkūmeyi Şeyhülislâm-ı esbak merhûm Şerîfzâde Şerîf Mehmed Molla Efendi'ye ferağ ve tefvîz ettikte işbu yedimde olan bin yüz seksen üç senesi Rebîʿülâhiri'nin on sekizinci günü târihiyle muvarraha ve ol târihde Üsküdar Kādısı bulunan el-Hâc Mehmed Efendi'nin imzâ ve hatmini hâviye bir kıtʿa hüccet-i şerʿiyyede tahrîr olunduğu üzere sâhilhâne-i mezkûrede mevcûd eşyâ-i maʿlûmesini semen-i maʿlûm ve makbûza ve zikr olunan mâlike olduğu on iki masura mâ-i lezîzini dahi dört bin guruş semen-i makbûza ceddim Şeyhülislâm merhûm-ı mûmâ-ileyh Şerîfzâde Şerîf Mehmed Molla Efendi'ye beyʿ ve temlîk ol dahi iştirâ ve temellük edüp baʿdehû merhûm oldukda verâseti zevceleri Emine Kadın bt. Abdullah ve Âişe Kadın bt. Abdullah ile kebîr oğulları Mehmed Şerîf Efendi ve es-Seyyid Mehmed Said Efendi ve es-Seyyid Mehmed Ebulhayr Efendi ve es-Seyyid Mehmed Ebusaîd Efendi ve Şerîfe Fâtımatü'z-zehra ve Aliyye ve Âdile ve Âbide ve Âişe Hanımlara baʿde'l-inhisâr mûmâ-ileyhimâ Emine ve Âişe Kadınlar ve mûmâ-ileyhim Mehmed Şerîf Efendi ve es-Seyyid Mehmed Ebulhayr Efendi ve es-Seyyid Mehmed Ebusaîd Efendi ve

Şerîfe Fâtımatü'z-zehra ve Aliyye ve Âdile ve Âbide ve Âişe Hanımlar zikr olunan on iki masura mâ-i lezîzden hisse-i ma'lûmelerini babam mûmâ-ileyh es-Seyyid Mehmed Said Efendi'ye semen-i ma'lûm ve makbûza ba'de'l-bey' ol dahi merhûm olup verâseti zevcesi vâlidem müvekkile-i mûmâ-ileyhâ ile sulbî oğlu olmamla bana ve diğer sulbî oğulları es-Seyyid Mehmed Eşref ve es-Seyyid Mehmed Ârif Efendilere inhisârı tahakkukundan sonra ben ve karındaşlarım merkûmân zikr olunan sâhilhâne hisselerimizi vâlidem müvekkile-i mûmâ-ileyhâya ferağ ve on iki masura mâ-i lezîz-i mezkûrdan hisse-i ma'lûmelerimizi semen-i ma'lûm ve makbûza vâlidemiz müvekkile-i mûmâ-ileyhâya bey' edüp ol vechile zikr olunan on iki masura mâ-i lezîz vâlidem müvekkile-i mûmâ-ileyhânın mülkü olup lâkin zikr olunan on iki masura mâ-i lezîzin mesleğinden nısf masurası kanavât ferşiyle zikr olunan sâhilhâne civârında vâki' yine sultan-ı merhûme-i mûmâ-ileyhâ vakfı müsakkafâtından mûmâ-ileyh es-Seyyid Ahmed Bey'in mutasarrıf olduğu ma'lûmü'l-hudûd bir bâb sâhilhânesine bi-gayr-ı hakkın cereyân etmekle suâl olunup keff-i yed ile mâ-i lezîz-i merkûmu terk etmek üzere mûmâ-ileyhe tenbîh olunmak bi'l-vekâle matlûbumdur dedikde mûmâ-ileyh es-Seyyid Ahmed Bey dahi cevâbında vekîl-i müdde'î-i mûmâ-ileyhin da'vâ-yı mezkûresini inkârından gayrı mâ-i lezîz-i merkûmdan bir masura mâ-i lezîz merhûm-ı mûmâ-ileyh Kâtibzâde Mehmed Refi Efendi'nin Haremeyn-i şerîfeyne meşrûta vakfı olmak üzere kırk altı seneden berü sâhilhâne-i merkûmeye benden mukaddem mutasarrıf olanların zamân-ı tasarruflarında ve ba'dehû benim zamân-ı tasarrufumda müvekkile-i mûmâ-ileyhâ ile oğlu vekîl-i mûmâ-ileyhin muvâcehelerinde bilâ-nizâ' tasarruf olunarak bi-hak cereyân edüp hatta zikr olunan bir masura mâ-i lezîzden bin yüz doksan dokuz senesi Recebi'l-ferdi'nin on dokuzuncu günü ile muvarraha bir kıt'a hüccet-i şer'iyye nâtıka olduğu üzere ol târihde mutasarrıfı olan Kethüdâ Mustafa Efendi [**89b**] nısf masurasını ifrâz ve sâhilhâne-i mezkûrem civârında kâin hâlâ müderrisîn-i kirâmdan es-Seyyid Feyzullah Efendizâde es-Seyyid Süleyman Râşid Efendi'nin tasarrufunda olan diğer sâhilhânenin târih-i merkûmda mutasarrıfı mevâlî-i izâmdan es-Seyyid İbrahim Efendizâde es-Seyyid Osman Atâullah Efendi'ye ferağ edüp ol vechile kadîmden ve hâlâ nısf masurası sâhilhâne-i merkûmeme ve nısf-ı âharı mûmâ-ileyh es-Seyyid Süleyman Râşid Efendi'nin sâhilhânesine bi-hakkın cereyân eder dedikde vekîl-i mûmâ-ileyh Mehmed Şerîf Efendi def'a-i sâniyede yine arz odasında mûmâ-ileyh es-Seyyid Ahmed Bey ile terâfû'larında müvekkilem mûmâ-ileyhânın ve benim zikr olunan mâ-i lezîz sâlifü'z-zikr sâhilhânelere muvâcehemizde cereyân edegeldi ise dahi bizim ma'lûmumuz olmayarak cereyân etmiş olduğundan mâ'adâ ber-vech-i muharrer müvekkilem mûmâ-ileyhânın zikr olunan mâ-i lezîz mülkü olmak üzere da'vâ etmişdim lâkin sâhilhâne-i mezkûrenin târih-i atîk ile müverrah bir kıt'a mütevellî temessükü derûnunda zikr olunan mâ-i lezîz merhûme-i mûmâ-ileyhâ

İsmihan Kaya Sultan Vakfı olarak tahrîr olunmuş olup kezâlik bizim ma'lûmumuz değil iken hâlâ ma'lûmumuz olmağla vakfiyet üzere bi'l-vekâle taleb ederim deyü vakf-ı mûmâ-ileyhânın bi'l-meşrûtiyye mütevellîsi Mehmed Beyefendi b. el-Hâc İbrahim Bey hâzır olduğu hâlde da'vâ ettikte mütevellî-i mûmâ-ileyh Mehmed Beyefendi müdde'î-i vekîl-i mûmâ-ileyhi da'vâ-yı mezkûresinde tasdîk etmeyüp zikr olunan mâ-i lezîz kırk elli seneden berü eslafım olan mütevellîler zamânlarında ve benim zamân-ı tevliyetîmde bilâ-nizâ' cereyân edegelmişdir deyüp bu sûretde zikr olunan mâ-i lezîz kırk elli sene müddetde muvâcehelerinde bilâ-nizâ' sâlifü'z-zikr sâhilhânelere cereyânını müdde'î-i vekîl-i mûmâ-ileyh i'tirâf eder iken bizim ma'lûmumuz değil idi demesi bu makūle zamân mürûr eden mecrâ da'vâsında özr-i şer'î olmayup kırk sene bilâ-özr terk olunan da'vâ-yı mezkûre mesmû'a olmamağla mûcebiyle vekîl-i mûmâ-ileyh müvekkile-i mûmâ-ileyhâyâ izâfetle da'vâ-yı mezkûresiyle mûmâ-ileyh es-Seyyid Ahmed Bey'e bî-vech mu'ârazadan men' olunup zikr olunan bir masura mâ-i lezîzin kemâ-kân mûmâ-ileyh es-Seyyid Ahmed Bey ve es-Seyyid Süleyman Râşid Efendi sâhilhânelerine kadîmi üzere icrası iktizâ eylediği İstanbul Mahkemesi'nden huzûr [-ı âlîlerine i'lâm olundu.]

Fî 17 Z sene [1]237

433 [89b-1] Anbar-ı âmireden habbâzan esnafına dağıtılacak olan buğdayın cins ve fiyatının belirlenmesi

Fiyat-ı zahâyir

Ma'rûz[-ı dâ'î-i devlet-i aliyyeleridir ki]

İşbu telhîs mûcebince bu def'a dahi mîrî anbarları mevcûdundan bâ-fermân-ı âlî habbâzâna tevzî' ve i'tâ buyrulan otuz bin keyl zahâyirin beş bin keyli Arnavud ve yedi bin beş yüz keyli korno ve on bin keyli Mısır hıntaları olup beher keyli yüz altmış ikişer paraya ve yedi bin beş yüz keyli kokoroz olup beher keyli yüz ellişer paraya olmağla zahâyir-i mezkûrenin ecnâs ve fiyatı minvâl-i muharrer üzere idüğü ihbâr olunduğu imtisâlen li'l-emri'l-âlî İstanbul Mahkemesi'nden huzûr [-ı âlîlerine i'lâm olundu.]

Fî 18 M sene [1]238

434 [89b-2] Mahfazacı Kigork v. Lacin'in, kuyumcu mahfazalarının imalinin kendine mahsus olduğu iddiasıyla Mahfazacı Karabet v. Asvador ve Begos v. Artin aleyhine açtığı davasının reddedildiği

Mahfaza i'mâlinin hasr davâsı memnû' olduğu

Ma'rûz[-ı dâ'î-i devlet-i aliyyeleridir ki]

Sâhib-i arzuhâl Mahfazacı Kigork v. Lacin nâm zimmî Çarşamba günü arz odasında huzûr-ı hazret-i Sadâret-penâhîde ma'kūd meclis-i şer'-i enverde derûn-ı arzuhâlde isimleri mastûr Mahfazacı Karabet v. Asvador ve Begos v. Artin nâm zimmîler muvâcehelerinde kuyumcular kethüdâsı Ali Ağa nâm kimesne ile mütevellîler Takfor zimmî hâzır oldukları hâlde Âsitâne-i aliyyede kâin kuyumcu esnâfının i'mâl eyledikleri mücevherâtı vaz' içün iktizâ eden bi'l-cümle mahfazalarını i'mâl etmek bundan akdem işbu yedime i'tâ buyrulan bin iki yüz otuz altı senesi Saferi'l-hayrının on sekizinci günü târihiyle müverrah bir kıt'a sûret derûnunda tahrîr olunduğu üzere bana hasr ve tahsîs olunup sâir mahfazacı esnâfı ber-vech-i muharrer kuyumcu esnâfına mücevherât mahfazası i'mâlinden memnû'lar iken mesfûrân Karabet ve Begos zimmîler sâir mahfaza i'mâline kanâ'at etmeyüp bana mahsûs olan kuyumcu esnâfının mücevherât mahfazalarını i'mâl etmeleriyle suâl olunup mesfûrân kuyumcu esnâfına mücevherât mahfazası i'mâllerinden men'-birle esnâf-ı mezkûreye mücevherât i'mâli yine bana hasr ve tahsîs olunmak matlûbumdur deyü eylediği inhisâr da'vâsı şer'an ve kānûnen mesmû'a olmayup iltifâta şâyân olmadığı müdde'î-i mesfûra tefhîm ve mûcebiyle mesfûrâna bî-vech mu'ârazadan ba'de'l-men' zikr olunan mahfaza i'mâli san'at-ı vâhide olmağla gerek müdde'î-i mesfûr ve gerek mesfûrân Karabet ve Begos zimmîlerden her biri san'atları olan kuyumcu esnâfının mücevherât mahfazalarını ve ibâdullâha sa'at ve sâir eşya mahfazalarını ke'l-evvel i'mâl edüp her biri şer'an ve kānûnen memnû' olan inhisâr da'vâsıyla âharın i'mâline mümâna'at etmemek üzere şifâhen sâdır olan fermân-ı âlîleri mûcebince dahi tarafeyne tenbîh olunduğu İstanbul Mahkemesi'nden [huzûr-ı âlîlerine i'lâm olundu.]

Fî 24 Z sene [1]237

435 [89b-3] Mihaliç voyvodası Ali Ağa b. Mustafa'nın, Salih Efendi b. Veliyüddin ve Tuzcu Hüseyin Ağa aleyhine açtığı buğday davasının Bursa'da görülmesi talebi

Ma'rûz[-ı dâ'î-i devlet-i aliyyeleridir ki]

Sâbıkā Mihaliç voyvodası sâhib-i arzuhâl el-Hâc Ali Ağa b. el-Hâc Mustafa nâm kimesne bi'l-ma'iyye rü'yete memûr Haremeyn-i şerîfeyn müfettişi mevâlî-i izâmından Fazîletlü Hatîbzâde es-Seyyid Mehmed Derviş Efendi dâ'îleriyle Çarşamba günü arz odasında huzûr-ı hazret-i Sadâret-penâhîde ma'kūd meclis-i şer'-i enverde hâmişi arzuhâlde mastûr derkenâr nâtık olduğu üzere mahrûse-i Bursa'dan bâ-fermân-ı âlî ihzâr ettirdiği derûn-ı arzuhâlde isimleri mezkûr Debbâğ el-Hâc Salih Efendi b. Veliyüddin ve Tuzcu el-Hâc Hüseyin Ağa b. Osman nâm kimesneler muvâcehelerinde Dârü's-sa'âdeti'ş-şerife ağası hazretleri nezâretlerinde âsûde evkāfdan mahrûse-i Bursa'da vâki' Murâdiye İmâreti Vakfı'nın kāimmakām-ı

mütevellîsi olup diğer arzuhâl hâmişinde muharrer derkenârda zikr olunduğu üzere kezâlik bâ-fermân-ı âlî ihzâr olunan es-Seyyid el-Hâc İbrahim Ağa b. Hüseyin nâm kimesne hâzır olduğu hâlde bin iki yüz otuz altı senesi hılâlinde ben zikr olunan Mihaliç voyvodası iken imâret-i mezkûre levâzımı içün müretteb olan mahrûse-i Bursa [**90a**] keyli ile beş bin dokuz yüz on beş keyl hıntayı zikr olunan Mihaliç kazâsından mahrûse-i mezbûreye merkūmân el-Hâc Salih Efendi ve el-Hâc Hüseyin Ağa'ya irsâl ve kāimmakām-ı hâzır-ı mezbûr es-Seyyid el-Hâc İbrahim Ağa'ya teslîm etmek üzere mezbûrâna emr eylediğimde onlar dahi ba'de'l-kabz ancak iki bin iki yüz kırk beş keylini hâzır-ı mezbûr es-Seyyid el-Hâc İbrahim Ağa'ya def' ve teslîm edüp mâ'adâsı olan üç bin altı yüz yetmiş keyli yedlerinde kalmağla hınta-ı bâkiye-i mezkûre mevcûd ise mahallinde aynen müstehlike ise kezâlik mahallinde mislini mezbûrândan tazmîn taleb ederim deyü ba'de'd-da'vâ ve'l-istintak mezbûrân el-Hâc Salih Efendi ve el-Hâc Hüseyin Ağa cevâblarında müdde'î-i mezbûr el-Hâc Ali Ağa'nın zikr olunan Mihaliç kazâsından Murâdiye İmâreti levâzımı içün beş bin dokuz yüz on beş keyl hınta olmak üzere bize irsâl eylediği hıntayı ber-vech-i muharrer emriyle kāimmakām-ı hâzır-ı mezbûr es-Seyyid el-Hâc İbrahim Ağa'ya teslîm edecek olduğumuzda kāimmakām-ı hâzır-ı mezbûr dahi gāib ani'l-meclis karındaşı es-Seyyid Mustafa Ağa nâm kimesneye def' ve teslîm etmek üzere bize emr edüp siz dahi kāimmakām-ı hâzır-ı mezbûrun emriyle karındaşı mezbûre tekyîl ve teslîm eylediğimizde hınta-i mezkûre ancak beş bin üç yüz doksan keyl hınta olup ol mikdârını biz kabz ve ber-vech-i muharrer emriyle teslîm edüp hatta hâzır-ı mezbûr es-Seyyid el-Hâc İbrahim Ağa zikr olunan beş bin üç yüz doksan keyl hıntayı emriyle karındaşı gāib-i mezbûr es-Seyyid Mustafa Ağa'ya teslîm ol dahi yedimizden kabz eylediğini ikrâr dahi etmekle ol mikdârda üzerimize red ve damândan nesne lâzım olmayup mâ'adâsı olan beş yüz yirmi beş keyl hınta noksan olmağla biz kabz etmedik deyü ancak beş bin üç yüz doksan keyl hıntayı kabzlarını ikrâr ve mikdâr-ı makbûzlarını sâniyen kāimmakām-ı hâzır-ı mezbûrun emriyle karındaşı gāib-i mezbûra teslîmlerini ikrârı da'vâsıyla eyledikleri def'lerini müdde'î-i merkūm el-Hâc Ali Ağa ve kāimmakām-ı hâzır-ı mezbûr es-Seyyid el-Hâc İbrahim Ağa'dan her biri ba'de'l-inkâr mezbûrân el-Hâc Salih Efendi ve el-Hâc Hüseyin Ağa def'-i meşrûhlarına bi'd-defa'ât şâhid olmak üzere ikāme eyledikleri kimesneler edâ-yı şehâdet-i şer'iyye edemeyip şâhid-i âhar ikāmesine havâle olunduklarında âhar şâhidlerimiz mahrûse-i Bursa'da sâkinlerdir deyü tâlib-i tahlîf dahi olmamalarıyla bu sûretde husûs-ı mezkûr mahrûse-i mezbûrede Haremeyn müfettişi vekîli efendi dâ'îleri huzûrunda rü'yet olunmak üzere şifâhen sâdır olan fermân-ı âlîlerine imtisâlen tarafeyn râzılar olmalarıyla ol bâbda bir kıt'a fermân-ı âlîşân sudûru re'y-i sâmîlerine menût idüğü İstanbul Mahkemesi'nden [huzûr-ı âlîlerine i'lâm olundu.]

Fî 8 M sene [1]237

436 [90a-1] Mustafa Ağa, Humbaracıbaşı İsmail Ağa ve Duhânî Seyyid Memiş Ağa'nın ana yoldan haksız olarak arsalarına kattıkları kısmı geri vererek yaptıkları duvarı kaldırmayı taahhüt ettikleri

Ma'rûz[-ı dâ'î-i devlet-i aliyyeleridir ki]

Sâdır olan fermân-ı âlişâna imtisâlen zikri âtî husûsun mahallinde lede'l-mu'âyene keşf ve tahkîki içün kıbel-i şer'den mürsel Kâtib es-Seyyid Mehmed Tahir Efendi ve nezâret-i hazret-i Sadâret-penâhîde âsûde evkāf müfettişi müderrisîn-i kirâm-ı zevi'l-ihtirâmdan Hasan Paşazâde es-Seyyid Ahmed Haydar Beyefendi tarafından mürsel Kâtib Hasan Hasbi Efendi ve mi'mar-ı hâssa hulefâsından Mustafa Seydâ ve Sâfi Mustafa Halîfeler ile nezâret-i müşârun-ileyhde âsûde evkāfdan Kâşif Mehmed Emin Kethüdâ Evkāfı müsakkafâtından İstanbul'da Çarşambapazarı kurbünde Fethiye Câmi'-i şerîfi civârında Tercümân Yunus Mahallesinde vâki' tarafeyni el-Hâc Selim Ağa ve Na'lband el-Hâc Hüseyin Ağa menzilleriyle mahdûd bir bâb arsa üzerine varup cerîdede muharrerü'l-esâmî kimesneler huzûrlarında akd-i meclis-i şer'-i âlî ettiklerinde ashâb-ı arzuhâl Dıraman Mahallesi İmâmı es-Seyyid el-Hâc Ali Efendi b. el-Hâc Hüseyin ve ahâlîsinden Çukadâr Mustafa Ağa b. Abdulkādir ve İpekçi es-Seyyid Derviş Mehmed Ağa b. Ali ve Nakībü'l-eşrâf Başçavuşu es-Seyyid Ali Ağa b. es-Seyyid Mehmed ve Saka Mehmed Beşe b. Mehmed ve Na'lband el-Hâc Hüseyin Ağa b. Mustafa ve el-Hâc Selim Ağa b. Abdullah ve İbrahim Beşe b. Mustafa ve Beyceğiz Mahallesi ahâlîsinden Yağlıkçı el-Hâc Ahmed Ağa b. Süleyman ve es-Seyyid İbrahim Ağa b. es-Seyyid Mehmed ve Kalaycı Emin Ağa b. İbrahim ve Culha Emin Ağa b. es-Seyyid Mehmed ve Sipâhîzâde Emin Ağa b. Mehmed ve Culha Ahmed Ağa b. Mehmed ve Culha İmâm İsmail b. Mehmed ve Culha Süleyman Usta b. İbrahim ve Salih Efendi b. Mehmed ve Tekfurdağlı Ahmed Ağa b. Ali ve Yazıcı Mahallesi ahâlîsinden Keresteci el-Hâc Ahmed Ağa b. el-Hâc Ahmed ve Fethiye Müeezini Hâfız Ali Efendi nâm kimesneler meclis-i ma'kūd-ı mezkûrda vakf-ı mezbûrun mütevellîsi Mehmed Tahir Efendi b. Abdulkādir nâm kimesne hâzır olduğu hâlde arsa-yı mezkûrenin bâ-temessük-ı mütevellî bi'l-icâreteyn iştirâken mutasarrıfları derûn-ı arzuhâlde isimleri mastûr sâbıkā Lağımcıbaşı Mustafa Ağa b. Ali ve sâbıkā Humbaracıbaşı el-Hâc İsmail Ağa b. el-Hâc Abdullah ve Duhânî es-Seyyid Memiş Ağa b. Mehmed nâm kimesneler muvâcehelerinde işbu derûnunda akd-i meclis-i şer'-i âlî olunan arsa-yı mezkûre harîk-i kebîrden berü arsa-yı hâliye kalıp merkūmûn Mustafa Ağa ve el-Hâc İsmail Ağa ve es-Seyyid Memiş Ağa bu esnâda arsa-yı mezkûrenin etrâfına taş duvar inşâ ve bahçe yapmak murâd edüp lâkin arsa-yı mezkûrenin pişgâhında kadîmden tarîk-i âmdan olan mimârân-ı mezbûrân mesâhalarıyla tûlen otuz yedi buçuk zirâ' ve tansîfen arzen üç buçuk zirâ' bi-hesâb-ı terbî'i yüz on dokuz zirâ' altı parmak sed mahallini bi-gayr-ı hakkın fuzûlî zabt ve arsa-yı mezkûreye ilâve ve temel vaz'ıyla bir zirâ' mikdârı duvar inşâsına şürû' edüp ol vechile tarîk-i âmm-ı mezkûru tazyîk ve mârreye bi'l-külliye muzır olmağla

sâlifü'z-zikr bi-gayr-ı hakkın arsa-yı mezkûreye ilâve eyledikleri tarîk-i âmmın yüz on dokuz zirâ' altı parmak sed mahallinden keff-i yed ve inşâ eyledikleri duvarı ref'-birle tarîk-i âmm-ı mezkûru kadîmi üzere terke merkūmdan Mustafa Ağa ve el-Hâc İsmail Ağa ve es-Seyyid Memiş Ağa'ya tenbîh olunmak matlûbumuzdur dediklerinde merkūmûn dahi cevâblarında husûs-ı mezkûru mütevellî-i hâzır-ı merkūm ile tasdîk ve zikr olunan [**90b**] yüz on dokuz zirâ' altı parmak sed mahallini inşâ olunan duvarı ref'-birle tarîk-i âmm-ı mezkûra terk etmek üzere ta'ahhüd edüp bu vechile kat'-ı nizâ' eylediklerini kâtibân-ı merkūmân dâ'îleri mahallinde tahrîr ve ma'an meb'ûs ümenâ-i şer'le meclis-i şer'a gelüp alâ-vukū'ihi inhâ ve takrîr eyledikleri İstanbul Mahkemesi'nden [huzûr-ı âlîlerine i'lâm olundu.]

Fî 9 M sene [1]238

437 [90b-1] İstanbul'daki kazzâz esnafının imal ettiği ipekten üçer tefe ipeği ibrişim bükücü esnafına vermeyi taahhüt ettikleri

Ma'rûz[-ı dâ'î-i devlet-i aliyyeleridir ki]

Mübârek rikāb-ı kamer-tâb-ı hüsrevâneye takdîm olunan işbu arzuhâlde zikr olunduğu üzere Hüdâvendigâr-ı esbak cennet-mekân firdevs-âşiyân merhûm-ı mağfiret-nişan Sultan Selim Hân -tâbe serâhu- hazretlerinin vakf-ı şerîflerine merbût İstanbul'da Fazlıpaşa Sarayı'nda kâin yetmiş aded ibrişim bükücü destgâhına mâlikler yetmiş nefer ibrişim bükücülerden olan ashâb-ı arzuhâl dokuz nefer ibrişim bükücülerden Varteres ve Agob ve Karabet ve İstefan ve Küçük Agob ve Peyus ve Nikoli v. Tağı nâm zimmîler bi'l-ma'iyye rü'yete memûr Haremeyn müfettişi mevâlî-i izâmdan fazîletlü Hatîbzâde es-Seyyid Mehmed Derviş Efendi dâ'îleriyle Çarşamba günü arz odasında huzûr-ı hazret-i Sadâret-penâhîde ma'kūd meclis-i şer'-i enverde esnâf-ı mezkûrenin ve kazzâz esnâfının kethüdâları Abdüllatif Ağa ve derûn-ı arzuhâlde mastûr kazzâz esnâfından Kigork ve Karabet ve Mikail ve sâir zimmîler ile İlya ve Nesim ve Mayer Yahûdiler ve sâirleri muvâcehelerinde bin iki yüz otuz beş senesi Cemâziyelâhiresi'nin üçüncü günü ile müverrah İstanbul kādısı esbak Şerîfzâde fazîletlü es-Seyyid Mehmed Ebulhayr Efendi ile sâbıkā Haremeyn-i şerîfeyn Müfettişi fazîletlü Fetvâ Emînizâde es-Seyyid Mehmed Esad Efendi'nin hatimleriyle mahtûm işbu yedimizde olup arzuhâlimize merbût olan bir kıt'a i'lâm-ı şer'îde zikr ve beyân olunduğu üzere vakf-ı hazret-i merhûm-ı müşârun-ileyhden zikr olunan Fazlıpaşa Saray'ında kâin yirmi yedi bâb odalarda mütemekkinler senevî cânib-i vakfa yedi bin iki yüz guruş rüsûmât ile mukayyed yetmiş nefer ibrişim bükücü esnâfından olmamızla ötedenberü kazzâz esnâfı emti'aları olan ibrişim ve çapar tâ'bir olunur ipeği ücret-i ma'lûme ile yetmiş nefer esnâfımıza verüp esnâfımız dahi ta'dîl ve tesviyeye ri'âyet ederek beynimizde tevzî' ve seviyyen i'mâl ve tamamen ashâbına teslîm edegelür iken esnâfımızdan ba'zıları

kazzâz esnâfını tahrîk-birle ta'dîl ve tesviye şürûtuna ri'âyet etmeyüp biz ve gāib ani'l-meclis es-Seyyid Mehmed İzzet nâm kimesne ki cem'an dokuz neferimize iş vermeyüp gadreylediklerinde esnâf-ı merkūmeyi tahrîk eden bükücü ustalarımız husûs-ı mezkûrda san'atımız yokdur deyü tahrîklerini inkâr-birle cevâblarında bizim için mu'temedler olmayup kazzâz esnâfından aldıkları ipeklerini itlâf etmeleriyle kazzâz esnâfı kendilerden emin olmadıklarından bilâ-taleb bize i'mâl ettirmekdedirler dediklerinde beynimizde ba'de vukū'ı'l-münâza'a târih-i merkūmda beynimiz ıslâh olunup kazzâz esnâfı merkūmûndan i'mâl için alacağımız ipeklerini izâ'at ve istihlâk eylediğimiz sûretde içimizden istihlâk eden kimesnelerin üzerlerimize şer'an damânen deyn tahakkuk eder ise mâlik olduğumuz gediklerimizi ma'rifet-i şer'le ba'de'l-müzâyede semen-i misilleriyle âhara bey' ve esmânından deynlerimizi edâ ve fazlasını bize teslîm etmek üzere biz ve gāib-i mezbûr es-Seyyid Mehmed İzzet'den her birimiz kazzâz esnâfından Melkon v. Bağdısar nâm zimmîyi kabûlünü hâvî tarafımızdan tevkîl ve bu vechile kazzâz esnâfı merkūmûnu temîn eylediğimizde esnâf-ı merkūme dahi her birimize i'mâl etmek için üçer tefe ipek vermek ve bizden mâ'adâmız olan bükücü esnâfımız dahi mümâna'at etmeyüp kesbimizi ta'tîl etmemek üzere tarafeynden her birlerimiz ta'ahhüd ve ol vechile ittifâk etmişdik el-hâletü hâzihî kazzâz esnâfı mezbûrûn bizlere bir müddetden berü ibrişim ve çapar bükmek için ipek vermeyüp bize gadretmeleriyle suâl olunup i'lâm-ı mezkûrda muharrer ta'ahhüdlerimiz mûcebince bize dahi i'mâl için yine üçer tefe ipek vermek üzere her birine tenbîh olunmak matlûbumuzdur dediklerinde onlar dahi cevâblarında i'lâm-ı mezkûr mantûkunca mukaddemâ ta'ahhüd ve ittifâklarını ikrâr edüp lâkin bir müddetden berü ba'zı avârız sebebiyle yedlerimizde mevcûd bükülmüş ibrişim ve çaparın revâcı olmadığından bey' olunamayıp yedlerimizde külliyetli ibrişim olmağla binâen-aleyh müceddeden ibrişim büktürmediğimizden gerek mesfûrûna ve gerek sâir bükücülere lâyıkıyla ipek büktürmedik deyü özür beyân ederek i'tizâr etmişler ise dahi fîmâ ba'd i'lâm-ı mezkûrda zikr olunduğu vechile esnâf-ı merkūme fukarâsı müdde'ûn-ı mesfûrûna mukaddemâ ta'ahhüdleri mûcebince i'mâl etmek için yine üçer tefe ipek verüp te'ayyüş ettirmek üzere ke'l-evvel ta'ahhüd eylediklerinde her biri râzı olup bu vechile kat'-ı nizâ' eyledikleri İstanbul Mahkemesi'nden huzûr [-ı âlîlerine i'lâm olundu.]

Fî 17 Z sene [1]237

438 [90b-2] Uzun Süleyman Ağa b. Mehmed'in, çubukçu esnâfına olan borcuna Alemdâr Mustafa Ağa b. Ali'nin kefil olduğu

Ma'rûz[-ı dâ'î-i devlet-i aliyyeleridir ki]

Mübârek rikāb-ı kamer-tâb-ı hazret-i şehinşâhîye takdîm olunan işbu arzuhâlde tahrîr olunduğu üzere Âsitâne-i aliyye -sânehullâhu te'âlâ ani'l-âfât ve'l-beliyye-de

kâin çubukçu esnâfının Kethüdâları Mehmed Tahir Ağa b. el-Hâc Süleyman ve Yiğitbaşı es-Seyyid Hâfız Ahmed Ağa b. Abdullah ve Yazıcı es-Seyyid İbrahim Ağa b. es-Seyyid Osman nâm kimesneler sâbıkā esnâf-ı merkūme kethüdâsı Ali Ağa b. Abdullah hâzır olduğu hâlde evvelâ Çarşamba günü arz odasında huzûr-ı hazret-i Sadâret-penâhîde ve ba'dehû du'âhânemizde ma'kūd [**91a**] meclis-i şer'-i enverde esnâf-ı mezkûreden sâhib-i arzuhâl Uzun Süleyman Ağa b. Mehmed nâm kimesne muvâcehesinde sene-i sâbıkā Şevvâli'l-mükkeremi'nin on birinci günü târihiyle müverrah ve İstanbul Bâb mahkemesi nâibi müderrisîn-i kirâmdan fazîletlü Mustafa Nazif Efendi hatmiyle mahtûm bir kıt'a i'lâm-ı şer'î mantûkunca mezbûr Uzun Süleyman Ağa zimmetinde mâl-ı şirketimizden ve semen-i mebî'-i makbûzdan ve hâzır-ı mezbûr sâbık kethüdâ Ali Ağa havâlesinden cem'an alacak hakkımız olan dört bin yüz otuz bir guruşun bin yüz otuz bir guruşunu mezbûr Uzun Süleyman Ağa bize edâ ve teslîm biz dahi yedinden ahz ü kabz etmemizle zimmetinde bâkī bize deyni olan üç bin guruşu dahi hâlâ ve def'aten edâya kudreti olmayup ber-vech-i âtî mukassatan edâ etmek üzere istimhâl eylediğinde biz dahi meblağ-ı bâkī-i mezbûr üç bin guruşu işbu târih-i i'lâmdan on beş ay tamamına değin beher şehr ikişer yüz guruş verüp edâ etmek üzere imhâl ve te'cîl ve taksît eylediğimizde ol dahi ecl-i mezkûru kabûl eyledi dediklerinde merkūm Uzun Süleyman Ağa meblağ-ı bâkī-i mezbûr üç bin guruş zimmetinde mezbûrûna deyni olduğunu ikrâr ve ecel-i mezkûru kabûl ve müddet-i mezkûre tamamına değin ber-vech-i muharrer mukassatan edâya ta'ahhüd edüp meblağ-ı bâkī-i mezbûr üç bin guruşa mahmiye-i mezbûrede Sultan Bâyezid kurbünde kahveci hâzır bi'l-meclis Alemdâr Mustafa Ağa b. Ali nâm kimesne dahi bi'l-emr ve'l-kabûl mukassatan kefîl bi'l-mâl ve dâminim deyü bi'l-muvâcehe ikrâr u i'tirâf eylediği İstanbul Mahkemesi'nden [huzûr-ı âlîlerine i'lâm olundu.]

Fî 4 M sene [1]238

439 [91a-1] Haffâf Kirkor v. Bedros'un, Seyyid Mustafa Ağa'ya kalan borcunu ödemesi gerektiği

Ma'rûz[-ı dâ'î-i devlet-i aliyyeleridir ki]

Mübârek rikāb-ı kamer-tâb-ı hüsrevâneye takdîm olunan işbu arzuhâlde mastûrü'l-ism ve vilâyet-i Anadolu'da vâki' Ankara kazâsı re'âyâsından ve ticâret ile mahrûse-i Bursa mütemekkinlerinden olan Haffâf Kirkor v. Bedros nâm zimmî Çarşamba günü arz odasında huzûr-ı hazret-i Sadâret-penâhîde ma'kūd meclis-i şer'-i enverde mahrûse-i mezbûre ahâlîsinden olup bin iki yüz otuz iki senesi Zilhicceti'ş-şerîfesi hılâlinde fevt olan Erzurumlu es-Seyyid el-Hâc Mehmed Ağa b. Ali'nin verâseti sulbî kebîr oğlu es-Seyyid Mustafa Ağa ve sulbiye sagīre kızı Şerîfe Fâtıma'ya ba'de'l-inhisâr sagīre-i mezbûre Şerîfe Fâtıma'nın li-ebeveyn er karındaşı ve tesviye-i

umûruna bâ-hüccet vasiyy-i mensûbu sâhib-i arzuhâl mezbûr es-Seyyid Mustafa Ağa muvâcehesinde bin iki yüz otuz dört senesi mahrûse-i mezbûrede haffâflar sûkunda vâki‘ dükkânında mâlımdan mezbûr es-Seyyid Mustafa Ağa’ya safka-i vâhide ile bey‘ ve teslîm ol dahi yedimden iştirâ ve kabz eylediğim ma‘lûmü’l-aded Diyârbekir alacası ve Musul çenberi semenlerinden mezbûr es-Seyyid Mustafa Ağa zimmetinde yedi bin beş yüz guruş alacak hakkım olmağla meblağ-ı mezbûr yedi bin beş yüz guruşu mezbûr es-Seyyid Mustafa Ağa’dan taleb ederim deyü ba‘de’d-da‘vâ ve’l-istintak mezbûr es-Seyyid Mustafa Ağa cevâbında sene-i merkūmede müdde‘î-i mesfûrun mâlından ve yedinden zikr olunan ma‘lûmü’l-aded Diyârbekir alacası ve Musul çenberini safka-i vâhide ile ancak yedi bin yüz otuz dört guruşa iştirâ ve kabz eylediğini ikrâr ziyâde üç yüz altmış altı guruş müdde‘âsını inkârından mâ‘adâ babam müteveffâ-i mezbûr Erzurumlu es-Seyyid el-Hâc Mehmed Ağa b. Ali’nin hayâtında mâlından müdde‘î-i mesfûr Kirkor zimmîye bey‘ ve teslîm ol dahi yedinden iştirâ ve kabz eylediği emti‘a-i mütenevvi‘a-yı ma‘lûme esmânından mesfûr Kirkor zimmî zimmetinde on yedi bin beş yüz guruş alacak hakkı olup kable’l-ahz fevt oldukda meblağ-ı mezbûr benimle vasîsi olduğum kız karındaşım sagīre-i mezbûreye mevrûs oldukdan sonra mesfûr Kirkor zimmî mâlından zikr olunan Diyârbekir alacası ve Musul çenberini deyn-i mezkûrunun ancak yedi bin yüz otuz dört guruşuna takāsen bana bey‘ ve teslîm ben dahi yedinden bi’l-verâse ve bi’l-vesâye iştirâ ve kabz ve meblağ-ı merkūmu deyn-i mezkûrunun ol mikdârına mahsûb etmemizle meblağ-ı mezbûr on yedi bin beş yüz guruşdan zimmetinde bâkī on bin üç yüz altmış altı guruşunu dahi mesfûrdan taleb ederim deyü ba‘de’d-def‘ ve’d-da‘vâ ve’l-istintak müdde‘î-i mesfûr Kirkor zimmî dahi cevâbında meblağ-ı merkūm on yedi bin beş yüz guruş semen-i mebî‘-i mezkûrdan müteveffâ-i mezbûr Erzurumlu es-Seyyid el-Hâc Mehmed Ağa’ya mukaddemâ zimmetinde deyni olduğunu ikrâr lâkin mukaddemâ deynim olan meblağ-ı merkūm on yedi bin beş yüz guruşu müteveffâ-i mezbûr Erzurumlu es-Seyyid el-Hâc Mehmed Ağa’ya hayâtında fevtinden dört ay mukaddem bin iki yüz otuz iki senesi Şâ‘bânü’l-mu‘azzamı’nın yirminci gününde edâ ve teslîm ol dahi yedimden kabz edüp bi’l-cümle hukūk-ı şer‘iyyeye müte‘allika âmme-i da‘vâdan her birimiz âharın zimmetini kabûlü hâvî ibrâ ve iskāt dahi etmemizle ol vechile meblağ-ı mezkûrdan külliyen zimmetim berîe olmağla merkūm yedi bin beş yüz guruşu hâlâ taleb ederim deyü meblağ-ı mezbûr on yedi bin beş yüz guruşda eylediği def‘ini mezbûr es-Seyyid Mustafa Ağa bi’l-verâse ve bi’l-vesâye külliyen ba‘de’l-inkâr mesfûr Kirkor zimmî ber-vech-i meşrûh ziyâde üç yüz altmış altı guruş müdde‘âsını ve def‘-i meşrûhunu ba‘de’l-istimhâl ve’l-imhâl müddet-i mihel-i şer‘î tamam olup şâhidleri dahi olmadığı ikrârıyla zâhir oldukda ityân-ı beyyineden ızhâr-ı acz edüp mezbûr es-Seyyid Mustafa Ağa’yı ancak bi’l-verâse ve bi’l-asâle kendi hakkında tahlîfe dahi tâlib olmamağla mûcebiyle mesfûr Kirkor zimmî meblağ-ı mezbûr üç yüz altmış altı guruş ziyâde

ve meblağ-ı mezbûr on yedi bin beş yüz guruşu müteveffâ-i mezbûre hayâtında edâ ve mübâra'a ile eylediği da'vâ ve def'-i meşrûhlarıyla mezbûr es-Seyyid Mustafa Ağa'ya bilâ-beyyine-i âdile mu'ârazadan [**91b**] ba'de'l-men' tarafeynin ikrârlarıyla lâzım gelen meblağ-ı mezbûr yedi bin yüz otuz dört guruş meblağ-ı merkūm on yedi bin beş yüz guruşun ol mikdârına takāsen tezyîl olunduktan sonra meblağ-ı mezbûr on yedi bin beş yüz guruşdan bâkī meblağ-ı merkūm on bin üç yüz altmış altı guruş ikrârı mûcebince mesfûr Kirkor zimmîden tahsîl ve bi't-taleb asıl ve vasiyy-i mezbûr es-Seyyid Mustafa Ağa'ya teslîm olunmak lâzım geldiği İstanbul Mahkemesi'nden [huzûr-ı âlîlerine i'lâm olundu.]

Fî 5 Za sene [1]237

440 [91b-1] Mustafa Ağa, Ayşe Hatun ve Habibe Hatun'un Irgat pazarındaki manav dükkânı gedik âlâtı davasının reddedildiği

Irgat pazarında manav dükkânından gedik âlâtının nısfını ihrâc davâsının bâ-emr-i âlî men'i

Ma'rûz[-ı dâ'î-i devlet-i aliyyeleridir ki]

Derûn-ı arzuhâlde mezkûr İstanbul'da Irgad Pazarı nâm mahalde kâin tarafeyni yemenici ve yazıcı dükkânları ve bir tarafı Tevekkül Hanı ve bir tarafı tarîk-i âm ile mahdûd şehriye otuz akçe icâre-i müecceleli bir bâb vakıf manav dükkânından üç sehm i'tibâriyle bir sehmine bi'l-icâreteyn mutasarrıf olan Mustafa Ağa ve bir sehmine kezâlik mutasarrıfe olan kız karındaşı mu'arrefetü'z-zât Âişe Hatun veledey el-müteveffâ el-Hâc Hasan asâleten li-ebeveyn er karındaşları sagīr Mehmed Kâmil'in vâlidesi ve vasiyy-i mansûbesi kezâlik zâtı mu'arrefe Habibe Hatun bt. Mustafa vesâyeten hâzıra olduğu hâlde Çarşamba günü arz odasında huzûr-ı hazret-i Sadâret-penâhîde ma'kūd meclis-i şer'-i enverde zikr olunan bir bâb manav dükkânı derûnunda mevcûde beyne'l-esnâf gedik tâ'bir olunur âlât-ı lâzıme-i ma'lûmenin nısf-ı şâyi'ine bâ-hüccet-i şer'iyye şirâen mâlike olup dükkân-ı mezkûrun müşâhereten müsteciresi olan sâhibe-i arzuhâl zâtı mu'arrefe âhar Âişe nâm-ı diğer Emine Hatun bt. Halil muvâcehesinde zikr olunan bir bâb manav dükkânı ber-vech-i muharrer islâsen bizimle karındaşımız sagīr-i mezbûr Mehmed Kâmil'in bi'l-icâreteyn bâ-re'y-i mütevellî tasarrufmuzda ve derûnunda mevcûde beyne'l-esnâf gedik tâ'bir olunur manav âlât-ı lâzıme-i ma'lûmesinin nısf-ı şâyi'i babamız müteveffâ-i mezbûr el-Hâc Hasan Ağa b. Ali'nin ile'l-vefât yedinde mâlı ve mülkü ve ba'de vefâtihi zevcesi hâzıra-i mezbûre Habibe Hatun ile bize ve karındaşımız sagīr-i mezbûr Mehmed Kâmil'e mevrûs olup ve zikr olunan gedik âlât-ı lâzıme-i ma'lûmesinin nısf-ı şâyi'-i âharı dahi mezbûre Âişe nâm-ı diğer Emine Hatun'un yedinde olan bir kıt'a hüccet-i şer'iyye mantûkunca şirâen mâliki ve mülkü ve dükkân-ı mezkûrun şehriye bize i'tâ olunan yirmi guruş kirâsı ile müsteciresi

olup lâkin dükkân-ı mezkûrda müstakillen kaydolunarak gedik i'tibâri olmayup nısf-ı gedik bizim mülk-i mevrûsumuz ve dükkân-ı merkūm bi'l-icâreteyn tasarrufumuzda ve dükkân-ı merkūmun bize lüzûmu olmağla nısf-ı gedik âlâtını ihrâc ile dükkân-ı merkūmu tahliye ve bize teslîme mezbûre Âişe nâm-ı diğer Emine Hatun'a tenbîh olunmak matlûbumuzdur deyü takrîr-i meşrûhları üzere dükkân-ı merkūmda kendi haklarında nısf-ı gedikde i'tibâr olunup nısf-ı âharında müstakil kaydolunarak gedik i'tibârı olmamak üzere ihrâcına tasaddî ile eyledikleri da'vâları bî-vech idüğü kendilere tefhîm olunduğundan mâ'adâ dükkân-ı merkūm manav esnâfının hâmiş-i arzuhâle derkenâr olunan emr-i âlide mezkûr diğer fermân-ı âlîşân mûcebince kırk elli seneden berü nizâm-ı kadîmlerinde dâhil mu'teber gediklerinden olup mülk sâhibleri kirâ-yı kadîmlerini ahz edüp ihrâcına tasaddî olunmadığını başyemiş Pazarbaşısı es-Seyyid Sârim Bey ve manav ustalarından mazbûtü'l-esâmî cem'-i kesîr Müslimîn bi'l-muvâcehe haber vermeleriyle ol vechile dükkân-ı mezkûrun zikr olunan yirmi guruş kirâ-yı kadîmini ahz-birle derûnunda mevcûde bâ-fermân-ı âlî nizâm-ı esnâfda dâhil idüğü mütehakkık olan gedik âlâtının nısfını ihrâcına mezbûran Mustafa Ağa ve Âişe Hatun ve vasiyy-i hâzıra-i mezbûre Habibe Hatun'un tasaddîleri ber-mûceb-i emr-i âlî men' olunmak iktizâ eylediği İstanbul Mahkemesi'nden [huzûr-ı âlîlerine i'lâm olundu.]

Fî 15 M sene [1]238

441 [91b-2] Avanes v. Bedros'un, Mustafa b. Mehmed'e ibrâdan müstesnâ olan borcunu ödemeyi kabul ettiği

Ma'rûz[-ı dâ'î-i devlet-i aliyyeleridir ki]

Mahrûse-i Bursa ahâlîsinden derûn-ı arzuhâlde mezkûrü'l-ism Erzurumlu oğlu es-Seyyid Mustafa b. es-Seyyid el-Hâc Mehmed nâm kimesne evvelâ Çarşamba günü arz odasında huzûr-ı hazret-i Sadâret-penâhîde ve ba'dehû du'âhânemizde ma'kūd meclis-i şer'-i enverde sâhibey arzuhâlden Avanes v. Bedros nam zimmî muvâcehesinde bin iki yüz otuz üç senesi hılâlinde medîne-i Balıkesir'de mâlımdan mesfûr Avanes zimmîye bey' ve teslîm ol dahi yedimden iştirâ ve kabz eylediği emti'a-i mütenevvi'a-yı ma'lûme semenlerinden mersûm Avanes zimmî zimmetinde alacak hakkım olan yedi bin beş yüz guruşun üç bin guruşunu bana edâ ve teslîm ben dahi yedinden kabz ve istîfâ etmemle bâkī dört bin beş yüz guruş zimmetinde hakkım olup hatta mesfûr Avanes zimmî meblağ-ı bâkī-i merkūm dört bin beş yüz guruş cihet-i mezkûreden zimmetinde bana deyni olduğunu ikrâr dahi etmekle hâlâ taleb ederim deyü da'vâ eylediğimde ol dahi külliyen inkâr edüp beynimizde ba'de vukū'ı'l-münâza'a bâ-vesâtet-i muslihîn da'vâ-yı mezkûremden mersûm Avanes zimmî ile an inkâr iki bin beş yüz guruş üzerine ba'de akdi'l-musâlaha ve'l-kabûl bedel-i sulh-i merkūmdan mâ'adâ [**92a**] ziyâdesi olan iki bin guruşa müte'allika

âmme-i da'vâdan mesfûr Avanes zimmînin zimmetini ibrâ-i âmm-ı sahîh-i şer'î ile ibrâ ve iskāt eylediğimde ol dahi ibrâ-i mezkûru ba'de'l-kabûl ibrâdan müstesnâ bedel-i sulh-i merkūm iki bin beş yüz guruş zimmetinde bana deyni olduğunu ikrâr ve meblağ-ı merkūmun beş yüz guruşunu işbu târih-i i'lâmdan on gün mürûrunda ve mâ'adâ iki bin guruşunu iki sene tamamında bana edâ etmek üzere istimhâl eylediğinde ben dahi imhâl ve te'cîl eyledim deyü ikrâr u i'tirâfını mersûm Avanes zimmî tasdîk ve ibrâdan müstesnâ bedel-i sulh-i merkūm iki bin beş yüz guruş zimmetinde deyni olduğunu ikrâr ve ber-vech-i muharrer müeccelen edâya ta'ahhüd eylediği İstanbul Mahkemesi'nden [huzûr-ı âlîlerine i'lâm olundu.]

Fî 27 Za sene [1]237

442 [92a-1] Ayşe bt. Murad'ın Seyyid Hasan Ağa aleyhine açtığı gedik davasının reddedildiği

Ma'rûz[-ı dâ'î-i devlet-i aliyyeleridir ki]

İstanbul'da Ebulfeth Sultan Mehmed Hân hazretleri Câmi'-i şerîfi kurbünde Pirinççi Sinan Mahallesinde sâkin iken bundan akdem fevt olan derûn-ı arzuhâlde mezkûrü'l-ism süpürgeci esnâfından es-Seyyid Mustafa Alemdâr b. es-Seyyid Mehmed'in verâseti zevce-i menkûha-i metrûkesi Âişe bt. Murad nâm Hatun ile sulbiye sagīre kızı Şerîfe Hafîze'ye inhisârı tahakkukundan sonra kendi nefsinden asıl ve sagīre-i mezbûre Şerîfe Hafîze'nin vâlidesi ve vasiyy-i mansûbesi sâhibe-i arzuhâl mu'arrefetü'z-zât zevce-i mezbûre Âişe Hatun meclis-i şer'-i münîrde derûn-ı arzuhâlde mezkûrü'l-ism Kılabdancı es-Seyyid Hasan Ağa b. el-müteveffâ el-Hâc Hüseyin nâm kimesne muvâcehesinde İstanbul hısnı ebvâbından Topkapı kurbünde Bâyezid Ağa Câmi'-i şerîfi Vakfı müsakkafâtından İstanbul'da Laleli civârında Koska nâm mahalde Mimar Kemaleddin Mahallesinde vâki' mezbûr es-Seyyid Hasan Ağa'nın pederi müteveffâ-i mezbûr el-Hâc Hüseyin Ağa'nın ma'lûmü'l-hudûd ve'l-müştemilât bir bâb menzili ittisâlinde kâin hâmiş-i arzuhâlde mastûr derkenâr nâtık olduğu üzere fi'l-asl kurabiyeci gediği olarak Mehmed ismine mukayyed bir bâb kurabiyeci dükkânı bâ-temessük-ı mütevellî bi'l-icâreteyn mezbûr es-Seyyid Hasan Ağa'nın pederi müteveffâ-i mezbûr el-Hâc Hüseyin'in taht-ı tasarrufunda ve derûnunda mevcûde beyne'l-esnâf gedik tâ'bir olunur âlât-ı lâzıme-i ma'lûme dahi ba'dehû süpürgeci gediği olmak üzere mukayyed olmayarak mûrisim zevcim müteveffâ-i mezbûr es-Seyyid Mustafa Alemdâr'ın hayâtında dört sene mukaddem yedinde emvâli iken mezbûr es-Seyyid Hasan Ağa'nın pederi müteveffâ-i mezbûr el-Hâc Hüseyin Ağa ber-vech-i muharrer mutasarrıf olduğu menzil-i mezkûru dayyık olduğuna binâen dükkân-ı mezkûru zevcim mûrisim müteveffâ-i mezbûr es-Seyyid Mustafa Alemdâr'ın izniyle menziline ilhâk edüp zevcim mûrisim müteveffâ-i mezbûr dahi rızâsıyla dükkân-ı mezkûr derûnunda

mevcûde gedik tâʻbir olunur süpürgeci âlât-ı lâzıme-i mezkûresini dükkân-ı mezkûr civârında kâin âhar bir bâb dükkâna nakl ettikden sonra mezbûr el-Hâc Hüseyin Ağa fevt olup menzil-i mezkûr ile mârru'z--zikr menziline ilâve eylediği kurabiyeci dükkânının mahalli ancak sulbî oğlu es-Seyyid Hasan Ağa'ya âdiyen intikāl edüp lâkin ber-minvâl-i muharrer zevcim mûrisim müteveffâ-i mezbûr es-Seyyid Mustafa Alemdâr'ın nakl-i gedik eylediği süpürgeci dükkânı mahalli maʻlûmum olmamağla mezbûr es-Seyyid Hasan Ağa'nın pederi müteveffâ-i mezbûr el-Hâc Hüseyin Ağa'nın hayâtında menziline ilâve eylediği kurabiyeci dükkânının mahalline yine dükkân binâ edüp yâhud zevcim müteveffâ-i mezbûrun süpürgeci gediği naklolunan dükkânı hangi dükkân ise bana teslîme mezbûr es-Seyyid Hasan Ağa'ya tenbîh olunmak bi'l-asâle ve bi'l-vesâye matlûbumdur deyü tasaddî eylediği daʻvâsı meşrûʻa ve iltifâta şâyân olmadığı kendüye tefhîm ve daʻvâ-yı mezkûresiyle mezbûr es-Seyyid Hasan Ağa'ya bî-vech-i şerʻî muʻârazadan menʻ olunduğu İstanbul Mahkemesi'nden [huzûr-ı âlîlerine iʻlâm olundu.]

Fî 11 M sene [1]238

443 [92a-2] Hüsrev Paşa'daki İbrahim Usta ismine kayıtlı berber dükkânı gediğinin Mehmed Usta b. Hüseyin ismine kaydedilmesi

Maʻrûz[-ı dâʻî-i devlet-i aliyyeleridir ki]

Sâhib-i arzuhâl Berber Mehmed Usta b. Hüseyin nâm kimesne meclis-i şerʻ-i enverde Âsitâne-i aliyyede kâin berberler kethüdâsı vekîli İbrahim Ağa ve şeyhleri Halil Efendi ve Duʻâcı el-Hâc Abdullah ve Yiğitbaşı es-Seyyid Mehmed Nuri ve Çavuş Mustafa Ağa ve köşe ustası es-Seyyid Mehmed Şâkir Usta hâzır oldukları hâlde hâmiş-i arzuhâlde mastûr derkenâr nâtık olduğu üzere mahmiye-i İstanbul'da Hüsrev Paşa'da Türbe karışında İbrahim Usta ismine mukayyed maʻlûmü'l-hudûd bir bâb berber dükkânı derûnunda mevcûde beyne'l-esnâf gedik tâʻbir olunur âlât-ı lâzıme-i maʻlûme merkūm İbrahim Ustadan telakkī eden ashâbından tedâvül-i eyâdî ile beyʻ u şirâ olunup kayd-ı evveline taʻarruz olunmayarak hâlâ yedimde mâl-ı müşterâm ve dükkân-ı merkūmda ben müstecir iken dükkân-ı mezkûr muhterik olup mutasarrıfı dahi binâ etmemekle bu makūle berber gedikleri mahâll-i âhara nakl murâd olundukta gedik naklolunacak dükkân ashâbının re'y ve rızâsıyla naklolunmak derkenârda zikr olunduğu üzere esnâfımızın şürût-ı nizâmlarından olmağın zikr olunan Hüsrev Paşa'da Türbe karşısında İbrahim Usta ismine mukayyed mukaddemâ müsteciri olduğum muhterik dükkânda mevcûde [**92b**] yedimde mâlım olan berber gediği tâʻbir olunur âlât-ı lâzıme-i maʻlûmem şürût-ı nizâmımıza tatbîkan esnâf-ı hâzirûn-ı mezbûrûndan baʻde'l-istihbâr mahmiye-i mezbûrede Sarıgez nâm mahalde Çıkrıkçı Kemal Mahallesinde vâkiʻ bir tarafdan kolluk ve bir tarafdan menzil ve tarafeyni tarîk-i âm ile mahdûd sâlifü'z-zikr Çıkrıkçı Kemal

Vakfı müsakkafâtından kimesnenin alâkası olmayup bi'l-icâreteyn taht-ı tasarrufumda olan âharın gediğinden ârî bir bâb dükkânıma nakl ile âlât-ı mezkûrenin İbrahim Usta ismine olan mahâll-i evveli kaydı ref' ve terkîn ve mahâll-i sâni-i merkûma nakl ile kendi ismime tashîhan kayd ve yedime sûret i'tâ buyrulmak bâbında istid'â-yı inâyet ederim deyü takrîr ve istirhâm ettikte mezbûr Berber Mehmed Usta'nın ber-vech-i muharrer istid'âsı vâkı'a mutâbık ve esnâf-ı mezkûrenin şürût-ı nizâmlarına muvâfık idüğüni esnâf-ı hâzirûn-ı mezbûrûn dahi haber vermeleriyle bu sûretde zikr olunan gedik âlâtının mahâll-i evvelde İbrahim Usta ismine olan kayd-ı atîki ref' ve terkîn ve kendi tasarrufunda olan mahâll-i sâni-i merkûma nakl ile mezbûr Berber Mehmed Usta ismine tashîhan kayd ve yedine sûret i'tâ buyrulmak iktizâ eylediği İstanbul Mahkemesi'nden [huzûr-ı âlîlerine i'lâm olundu.]

Fî 9 M sene [1]238

444 [92b-1] Anbar-ı âmireden habbâzan esnafına dağıtılacak olan buğdayın cins ve fiyatının belirlenmesi

Fiyat-ı hınta

Ma'rûz[-ı dâ'î-i devlet-i aliyyeleridir ki]

Sâdır olan fermân-ı âlîlerine imtisâlen işbu telhîs mûcebince bu def'a bin iki yüz otuz sekiz senesi Muharremi'l-harâmı'nın dokuzuncu gününden i'tibâren habbâzân esnâfına tevzî' ve i'tâ buyrulan otuz bin keyl zahâyirin beş bin keyli Arnavud ve yedi bin beş yüz keyli korno ve on bin keyli Mısır hıntaları olup beher keyli yüz altmış ikişer paraya ve yedi bin beş yüz keyli kokoroz olup beher keyli yüz elli paraya olmağla zahâyir-i mezkûrenin ecnâs ve fiyatı minvâl-i muharrer üzere olduğu ihbâr olunduğu İstanbul Mahkemesi'nden [huzûr-ı âlîlerine i'lâm olundu.]

Fî 3 S sene [1]238

445 [92b-2] Seyyid Salih Nazif Efendi'nin, Sarraf Avanes v. İstefan'a olan borcunu ödemesi gerektiği

Def'u'd-def'ini isbât edemeyip 13.427 guruş hüküm

Ma'rûz[-ı dâ'î-i devlet-i aliyyeleridir ki]

Sâhib-i arzuhâl Sarraf Avanes v. İstefan nâm zimmî şerîki olup bundan akdem hâlik olan Kirkor zimmînin babası ve hasran vârisi Haçok v. Sahak nâm zimmî hâzır olduğu hâlde Çarşamba günü arz odasında huzûr-ı hazret-i Sadâret-penâhîde ma'kūd meclis-i şer'-i enverde derûn-ı arzuhâlde zikr olunduğu üzere Öziçe Kalesi binâ emini Süleyman Ağa'nın mukaddemâ Âsitâne-i aliyyede umûrunu rü'yet

eden derûn-ı arzuhâlde ismi mezkûr es-Seyyid Hâfız Salih Nazif Efendi b. Osman muvâcehesinde mezbûr es-Seyyid Hâfız Salih Nazif Efendi mukaddemâ merkūm Süleyman Ağa'nın umûrunu rü'yet eder iken mâlımdan ikrâz ve teslîm ol dahi iktirâz ve kabz ve bana ale'l-hesâb edâ ve teslîm eylediği mebâliğin hesâbını sahîhan rü'yet eylediğimizde merkūm es-Seyyid Hâfız Salih Nazif Efendi zimmetinde gayr-ez makbûz cihet-i merkūmeden bâkī on üç bin dört yüz yetmiş yedi guruş alacak hakkım zuhûr edüp meblağ-ı merkūm zimmetinde sahîhan bana deyni olduğunu ikrâr ve bin iki yüz otuz altı senesi Zilka'deti'ş-şerîfesi gurresi târihiyle müverrah bir kıt'a tahvîl dahi i'tâ edüp ba'dehû sene-i mezbûre Zilhicceti'ş-şerîfesi'nin on dokuzuncu günü târihiyle müverrah diğer bir kıt'a tahvîl mantûkunca yine mâlımdan merkūma iki bin yedi yüz guruş dahi ikrâz ve teslîm ol dahi iktirâz ve kabz edüp ol vechile merkūm es-Seyyid Hâfız Salih Nazif Efendi zimmetinde cem'an on altı bin yüz yetmiş yedi guruş müstakillen alacak hakkım olup şerîkim hâlik-i mesfûrun alâkası olmamağla meblağ-ı mecmû'-i mezkûru taleb ederim deyü hâzır-ı mesfûr Haçok zimmînin tasdîkiyle ba'de'd-da'vâ ve'l-istintak merkūm es-Seyyid Hâfız Salih Nazif Efendi cevâbında müdde'î-i mesfûrun da'vâ-yı mezkûresini tamamen ikrâr lâkin meblağ-ı mecmû'-ı mezkûrun iki bin yedi yüz elli guruşunu zevcem Emine Hanım'ın âhara kasr-ı yed eylediği sehm hissesi mu'accelesinden kabz ve deyn-i mezkûruma mahsûben müdde'î-i mesfûra teslîm etmemle ol mikdârını dahi kabz ve istîfâ etmekle meblağ-ı mecmû'-ı mezkûrun ol mikdârından zimmetim berîe olup bâkī on üç bin dört yüz yirmi yedi guruş hâlâ deynimdir deyü eylediği def'inde müdde'î-i mesfûr meblağ-ı merkūm iki bin yedi yüz elli guruşu kabzını tamamen ikrâr lâkin târih-i merkūmda mezbûr ile hesâb rü'yet eylediğimizde meblağ-ı mezbûru kable'l-kabz makbûzâtla idhâl edüp ol vechile ba'de'l-muhâsebe kabz eyledim deyü hesâb-ı mezkûrda dâhil olduğu da'vâsıyla merkūm es-Seyyid Hâfız Salih Nazif Efendi'nin inkârına mukārin [**93a**] eylediği def'u'd-def'ini isbâtdan ızhâr-ı acz edüp talebiyle muvâcehesinde mezbûr es-Seyyid Hâfız Salih Nazif Efendi ber-nehc-i şer'î ba'de't-tahlîf ikrârı mûcebince meblağ-ı mecmû'-ı mezkûrdan bâkī on üç bin dört yüz yirmi yedi guruşun bi't-taleb müdde'î-i mesfûr Sarraf Avanes zimmîye edâsıyla mezbûr es-Seyyid Hâfız Salih Nazif Efendi ilzâm olunduğu İstanbul Mahkemesi'nden huzûr [-ı âlîlerine i'lâm olundu.]

Fî 12 Za sene [1]237

446 [93a-1] Atmanlı ve Zîveli aşiretinin Anadolu'dan İstanbul'a getirdiği koyun ve keçilerin kasap esnafına dağıtımı

Ma'rûz[-ı dâ'î-i devlet-i aliyyeleridir ki]

Bu def'a Anadolu cânibinden Âsitâne-i aliyyeye ber-vech-i âtî Karaman ağnâmı getiren Atmanlı aşîreti celebânından Musa Ağa ve İmâm Süleyman ve Yusuf Ağa

ve Timur Ağa ve Bekir oğlu Mehmed ve Mahmud oğlu Mehmed ve Abdülgani oğlu Ahmed ve Abdullah Ağa ve Hacı Veli oğlu Mehmed ve Hacı Hüseyin oğlu Yusuf ve Battal oğlu diğer Yusuf nâm kimesneler ile kezâlik ber-vech-i âtî Karaman ağnâmı getiren Zîveli aşîreti celebânından Resul oğlu Mustafa ve Hacı Ahmed'in karındaşı Mehmed ve Ebûbekir Ağa ve İbiş Ağa ve Arab Osman ve Danabaş oğlu Ömer ve Hacı Bekir oğlu Ali Ağa ve İsmail Ağa ve Hacı Osman oğlu Hacı İbiş ve Ahmed Ağa ve Hacı Kösec Mehmed Ağa ve Seydî oğlu Ömer ve Hacı Hasan Ağa ve Kara Hasan ve Çebci oğlu Ali ve Yusuf Ağa ve Öküz Hüseyin ve Koçoğlu Mustafa nâm kimesneden her biri aşîretleri zabıtı Mustafa Bey tarafından vekîl-i mürseli Ali Kethüdâ hâzır olduğu hâlde meclis-i şer'-i enverde hâlâ Yedikule kasablar Kethüdâsı el-Hâc Hasan Ağa b. el-Hâc Osman muvâcehesinde hâlâ hâssa kasabbaşısı dergâh-ı âlî kapıcı başılarından Sa'âdetlü es-Seyyid el-Hâc Mustafa Ağa bendeleri ile Yedikule kasab ustalarından es-Seyyid el-Hâc İbrahim Ağa ve Hasan Ağa ve Kadıoğlu Mehmed Ağa ve Şerîf Mehmed Ağa ve Mercanlı Ahmed Ağa ve Mimarlı Hüseyin Ağa ve Eğrikapu kasab ustalarından Kadri Efendi ve Edirnekapılı İbrahim Ağa ve Hasköylü Mehmed Ağa ve Topkapılı İsmail Ağa ve Çömlekçilerli Hasan Efendi ve Eyyübi el-Hâc Ömer Ağa ve sâirleri kezâlik hâzır oldukları hâlde bizim sâlifü'l-beyân Atmanlı aşîretinden cem'an altı bin yedi yüz elli re's ve mârrü'l-beyân Zîveli aşîretinden cem'an on altı bin re's ki min-haysü'l-mecmû' Âsitâne-i aliyyeye sevk ve tesyîr eylediğimiz yirmi iki bin yedi yüz elli re's Karaman ağnâmımızın lühûmunun beher vakıyyesini kassabâna otuz ikişer paraya ve kuyruğunun beher vakıyyesini elli beşer paraya ve sakatlarını yirmi beşer paraya vermek üzere ta'ahhüd eylediğimizde kethüdâ-yı merkûm dahi kasabbaşı hâzır-ı mûmâ-ileyhin inzımam-ı re'yiyle dört gün bizim ağnâmımızı ve dört gün Rumeli celebânı ağnâmını tevzî' ve yevm-i tevzî'den otuz bir gün mürûrunda yâftelerimizi vermek üzere kassabân dahi altmış bir gün tamamında iktizâ eden semenlerini bize edâya ve lühûmun beher vakıyyesini üçer para zammıyla otuz beşer paraya ve kuyruğun beher vakıyyesini beşer para zammıyla altmışar paraya ibâdullâha bey'e ta'ahhüd eylediler deyü ikrâr ve tasdîkleri İstanbul [mahkemesinden huzûr-ı âlîlerine i'lâm olundu.]

Fî 23 M sene [1]238

447 [93a-2] Cihânbeyli ve Zîveli aşiretinin Anadolu'dan İstanbul'a getirdiği koyunların kasap esnafına dağıtımı

Ma'rûz[-ı dâ'î-i devlet-i aliyyeleridir ki]

Bu def'a vilâyet-i Anadoluda vâki' Karapınar cânibinden Âsitâne-i aliyyeye ber-vech-i âtî keçi ve karaman ağnâmı getiren Cihânbeyli aşîreti celebânından Avaş oğlu Abdurrahman nâm kimesne zabıtları Mustafa Bey tarafından vekîl-i mürseli Ali Kethüdâ ile celebân-ı merkûmûndan Karamanlı Hasan ve Kasab Ahmed nâm

kimesneler hâzır oldukları hâlde meclis-i şer‘-i enverde hâlâ Yedikule kasablar kethüdâsı el-Hâc Hasan Ağa b. el-Hâc Osman muvâcehesinde Yedikule ve Eğrikapu kasab ustalarından ma‘lûmü’l-esâmî kimesneler kezâlik hâzır oldukları hâlde ben ve hâzırân-ı mezbûrân ve gāibûn ani’l-meclis Karamanlı es-Seyyid Mustafa ve es-Seyyid Ahmed ve Zîveli Deli Hüseyin oğlu Hüseyin nâm kimesnelerin Âsitâne-i aliyyeye sevk ve tesyîr eylediğimiz bin dokuz yüz elli re’s karaman ağnâmı ve dört bin iki yüz elli re’s keçi luhumunun beher vakıyyesini biz kassabâna otuz ikişer paraya ağnâm kuyruğunun beher vakıyyesini otuz yedişer paraya ve keçi sakatlarını yirmi beşer paraya ve ağnâm sakatlarını onar paraya vermek üzere ta‘ahhüd eylediğimizde kethüdâ-yı merkūm dahi dört gün bizim ağnâmımızı ve dört gün Rumeli celebânı ağnâmını tevzî‘ ve yevm-i tevzî‘den kırk bir gün tamamında yaftalarımızı ve kassabân dahi yetmiş bir gün tamamında iktizâ eden semenlerini bize edâya ve lühûmun beher vakıyyesini otuz beşer paraya ve kuyruğun beher vakıyyesini kırkar paraya ibâdullâha beye ta‘ahhüd eylediler deyü ikrâr ve tasdîkleri İstanbul [mahkemesinden huzûr-ı âlîlerine i‘lâm olundu.]

Fî 8 M sene [1]238

448 [93a-3] Seyyid Ömer b. Ali’nin, Yedikule’deki Sultan Abdülhamid Han vakfından icareli yarım hisse kasap dükkânı gediğini Mehmed Emin Ağa’ya devrettiği

Ma‘rûz[-ı dâ‘î-i devlet-i aliyyeleridir ki]

Hüdâvendigâr-ı esbak cennet-mekân firdevs-âşiyân merhûm-ı mağfiret-nişan Sultan Abdülhamid Hân -tâbe serâhu- hazretlerinin evkāf-ı celîlelerinden mahmiye-i İstanbul’da Yedikule hâricinde vâki‘ gayr-ez selhhâne-i mîrî on aded ganem selhhânelerinden birinci selhhâneye merbût mahrûse-i Galata’ya muzâfe kasaba-i Kasımpaşa’da köprü karşısında vâki‘ aşçı dükkânına muttasıl ma‘lûmü’l-hudûd bir bâb kasab dükkânı derûnunda mevcûde beyne’l-esnâf gedik tâ‘bir olunur âlât-ı lâzıme-i ma‘lûmenin nısf hisse-i şâyi‘asına bâ-temessük-ı mütevellî mutasarrıf olan es-Seyyid Ömer b. es-Seyyid Ali nâm kimesne meclis-i şer‘-i enverde hâlâ hâssa kasabbaşısı [**93b**] dergâh-ı âlî kapıcı başılarından es-Seyyid el-Hâc Mustafa Ağa tarafından vekîl-i mürseli kasablar Kethüdâsı el-Hâc Hasan Ağa b. el-Hâc Osman hâzır olduğu hâlde kasab ustalarından el-Hâc Mehmed Emin Ağa b. Ahmed muvâcehesinde mârrü’l-beyân kasaba-i Kasımpaşa’da köprü karşısında vâki‘ aşçı dükkânına muttasıl bir bâb kasab dükkânı derûnunda mevcûde gedik tâ‘bir olunur âlât-ı lâzıme-i ma‘lûmeden ber-mûceb-i temessük mutasarrıf olduğum nısf hisse-i şâyi‘amı hüsn-i rızâ ve tayyib-i hâtırım ve ferağ-ı mu‘teber-i kat‘î ile merkūm el-Hâc Mehmed Emin Ağa’ya bâ-re’y-i mütevellî ferağ ve tefvîz eylediğimde ol dahi tefevvüz ve kabûl edüp fîmâ ba‘d dükkân-ı mezkûr derûnunda mevcûde gedik

tâʿbir olunur âlât-ı lâzıme-i maʿlûmede benim katʿâ alâka ve medhalim kalmayup nısf hisse-i şâyiʿa-i mezkûre merkūm el-Hâc Mehmed Emin Ağa'nın dâhil-i havza-i tasarrufu olmuşdur deyü eylediği ikrâr u iʿtirâfını merkūm el-Hâc Mehmed Emin Ağa tasdîk ve hisse tevziʿini kethüdâ ve bi'l-cümle ustalar maʿrifetleriyle tamamen ahz etmek üzere taʿahhüd etmekle nısf hisse-i mezkûre fâriğ-i mezbûrun kasr-ı yedinden mezbûr el-Hâc Mehmed Emin Ağa üzerine tahrîr ve temhîr ve zabt ve tasarrufu içün taraf-ı vakıfdan yedine temessük iʿtâsı iktizâ eylediği İstanbul Mahkemesi'nden [huzûr-ı âlîlerine iʿlâm olundu.]

Fî 2 S sene [1]238

449 [93b-1] Mahmud Efendi'nin, Kethüda Abdüllatif Ağa b. Mehmed Şâkir'e olan borcunun taksite bağlanarak tecil edildiği

Maʿrûz[-ı dâʿî-i devlet-i aliyyeleridir ki]

Âsitâne-i aliyyede vâkiʿ şeritçi esnâfının kethüdâsı Abdüllatif Ağa b. Mehmed Şâkir nâm kimesne meclis-i şerʿ-i münîrde Bezzâzistanî Mahmud nâm kimesne muvâcehesinde benim mezbûrun zimmetinde semeni kıymetine muʿâdil bundan akdem yedimden ve mâlımdan iştirâ ve kabz ve istihlâk eylediği bilâ-zarâr tahlîsi mümkün olmayan simden masnûʿ maʿlûmü'z-zirâʿ şerit ve kırma kıymetlerinden damânen hakkım olan dört bin dokuz yüz guruş ve benim şerîkim gāib ani'l-meclis şeritçi Kaspar v. Atam zimmî zimmetinde cihet-i karzdan dört bin dokuz yüz guruş alacağım olup şerîkim medyûnum gāib-i mersûm meblağ-ı mezkûr ile beni ol mikdâr medyûnu işbu mezbûr Mahmud Efendi üzerine bundan akdem cümlemiz meclisde iken havâle-i mukayyede-i sahîha-i şerʿiyye ile havâle ve her birimiz havâle-i mezkûreyi kabûl edüp ol vechile cihet-i havâle-i mezkûreden alacağım olan meblağ-ı mezkûr alacağım olan dört bin dokuz yüz guruş ki cemʿan dokuz bin sekiz yüz guruş hakkım olup lâkin mezbûrun meblağ-ı merkūmu hâlâ ve defʿaten edâya iktidârı olmayup ber-vech-i âtî teʾcîl ve taksîte tâlib olduğunda ben dahi meblağ-ı mezkûrun rubʿu olan iki bin dört yüz elli guruşunu bin iki yüz otuz sekiz senesi Şaʿbâni'l-muʿazzamı selhinde ve diğer rubʿu olan iki bin dört yüz elli guruşunu otuz dokuz senesi Cemâziyelevvelîsi selhinde ve âhar rubʿu olan iki bin dört yüz elli guruşunu kırk senesi Saferi'l-hayrı selhinde ve rubʿ-ı âharı olan iki bin dört yüz elli guruşunu sene-i mezbûre Zilkaʿdeti'ş-şerîfesi selhinde cemʿan dört taksît ile mecmûʿunu târih-i iʿlâmdan üç sene tamamına değin tamamen bana edâ ve îfâ etmek üzere rızâmla medyûnum mezbûr Mahmud Efendi'yi teʾcîl ve taksît eyledim dedikde ol dahi deyn-i meblağ-ı mecmûʿ-ı mezkûr dokuz bin sekiz yüz guruşu ikrâr u iʿtirâf ve ecel-i merkūmu kabûl ve meblağ-ı mecmûʿ-ı mezkûr dokuz bin sekiz yüz guruşu ecel-i merkūm hulûlünde ber-vech-i muharrer mukassatan bana edâ ve îfâya baʿdeʾt-taʿahhüd medyûn-ı mezbûrun kayını işbu hâzır

bi'l-meclis Zenâbilîzâde es-Seyyid el-Hâc Abdulkādir Ağa b. es-Seyyid el-Hâc Ali nâm kimesne mezbûr Mahmud Efendi'nin ber-vech-i muharrer bana deyni olan meblağ-ı mecmû'-ı mezkûr dokuz bin sekiz yüz guruşa tarafeynden bi'l-emr ve'l-kabûl kefâlet-i mutlaka-yı sahiha-i şer'iyye ile kefîl bi'l-mâl ve dâmin oldu deyü merkūm Abdüllatif Ağa'nın ikrâr u i'tirâfını mezbûr Mahmud Efendi ve hâzır-ı mezbûr es-Seyyid el-Hâc Abdulkādir Ağa'dan her biri tasdîk ve ikrâr eylediği İstanbul Mahkemesi'nden [huzûr-ı âlîlerine i'lâm olundu.]

Fî 4 Z sene [1]237

450 [93b-2] Mısırçarşısı attârlarından Mahmudpaşa Çarşısı Yahûdi attârlarının, nizamı kadimlerine göre hareket edeceklerini taahhüt

Mısırçarşısı attârlarına mülhâk Mahmudpaşa çarşısı Yahûdi attârlarının kat'-ı münâza'alarına dâir

Ma'rûz[-ı dâ'î-i devlet-i aliyyeleridir ki]

Mübârek rikāb-ı kamer-tâb-ı hüsrevâneye arzuhâl takdîm eden mahmiye-i İstanbul'da Mısırçarşısı attârlarına mülhak Mahmudpaşa çarşısında kâin Yahûdi attârlarından Bayram oğlu Hayim ve Hekimoğlu Çelbon demekle şehir Yako v. Saviye ve İlya v. Yontof ve Avram v. Kalef ve Kuzguncuklu Çelbon ve Çukacı oğlu Avram ve Kamal v. Yasef ve Yasef v. Yako ve Çukacı oğlu Nesim ve Enfiyeci oğlu Hayim ve Baroh v. İsak ve Avram v. İsrail ve Nesim v. İlyaz ve Kağıtçı oğlu Salamon ve Yasef v. İsak ve Ortaköylü Avram ve diğer Avram v. Yasef ve âhar Avram v. Loyi ve Yoda v. Yasef ve Rafail v. Tavid ve Adrayal v. Manoğil ve Avram v. Tavid ve Yaşova v. Rafail ve Salamon v. İlya ve Mosi v. Yuvaşim oğlu Yasef ve Nesim v. Kamal ve Yako v. Avram ve Yuda v. Paruh ve Şemoil v. Avram **[94a]** ve İsak v. Mosi ve Nesim v. Rafail ve Hekimoğlu Sabetay v. Gavriyal ve Mosi v. Hayim ve Yanto v. Hayim ve Avram v. İlya ve Salamon v. Mosi ve İlya v. Avram nâm Yahûdiler Mısırçarşısı attârlarından Yağlıkçızâde es-Seyyid el-Hâc Ahmed Ağa b. es-Seyyid el-Hâc Ahmed ve Hocapaşalı el-Hâc İbrahim Ağa b. Ömer ve Kantarcı es-Seyyid Mehmed Ağa b. Hasan ve el-Hâc İsmail Efendi b. Hasan ve Mehmed Sâdık Çavuş b. Ali ve Kayseriyelinin el-Hâc Hüseyin Ağa b. Abdullah ve Beylizâde Ahmed Halim Ağa ve karındaşı Mehmed Kâmil Efendi ibney el-Hâc Mustafa ve Mehmed Emin Ağa b. Selim ve Halil Efendi b. el-Hâc Hasan ve es-Seyyid Mehmed Ârif Ağa b. Mustafa ve Altıncı Ali b. Hüseyin ve es-Seyyid el-Hâc Abdurrahman b. Mehmed ve Hâfız Mehmed Efendi b. Ahmed ve es-Seyyid Hasan b. es-Seyyid Hüseyin ve Mehmed Besim b. Hüseyin ve es-Seyyid Hasan b. Mustafa ve Duhânî Mehmed Efendi b. İsmail ve Mehmed Emin b. Ahmed ve Tophâneli Ahmed Ağa b. İbrahim ve Bekçizâde İbrahim Efendi b. Hüseyin hâzır oldukları hâlde meclis-i şer'-i münîrde hâlâ Âsitâne-i aliyyede Mısırçarşısı ve mahâll-i sâirede kâin bi'l-cümle attâr esnâfının bâ-berât-ı âlîşân

kethüdâları olup mübârek rikāb-ı müstetâb-ı hazret-i cihânbâniye işbu arzuhâle rabt olunan diğer bir kıt'a arzuhâl takdîm eden derûn-ı arzuhâlde mezkûrü'l-ism Mustafa Ağa b. Ali ile kethüdâ-yı merkūmun vekîli olup umûrunu rü'yet eden Attâr es-Seyyid Osman Ağa b. Ebûbekir mahzarlarında Mısır tüccârından Kabataşlızâde es-Seyyid Abdurrahman Ağa ve el-Hâc Halilzâde es-Seyyid Mustafa Efendi ve vekîl Süleyman Ağa ve sâir ma'lûmü'l-esâmî Müslimîn ile sâir Mısırçarşısı attârları olan mazbûtü'l-esâmî Müslimîn kezâlik hâzır oldukları hâlde ez kadîm ehl-i İslâm ve müste'men ve sâir sefâyin ile taşradan Âsitâne-i aliyyeye tüccârı ma'rifetleriyle gelen attâr emti'ası Âsitâne-i aliyyeye vürûdunda resm-i gümrüğünü ba'de'l-edâ Âsitâne-i aliyyede vâki' Vâlide Yeni Câmi'-i şerîfi kurbünde kâin vakf-ı müşârun-ileyhâ müsakkafâtından Mısırçarşısı demekle şehîr sûk-ı cedîde nakl ve attârlar kethüdâsı ve yiğitbaşı ve sâir müsin ve ihtiyâr-ı attâran ma'rifetleriyle alenen pazarı kat' olunduktan sonra kimesne hufyeten tüccârından metâ' iştirâ ve haddinden ziyâde ahz ile ihtikâr ve ziyâde fâide zammıyla ibâdullâhı ızrâr etmemek içün sûk-ı mezbûrda cümle ma'rifetleriyle tevzî' olunup şeker ve kahveden mâ'adâ emti'a-i attârandan Yahûd tâifesinin kadîmden berü verilegelen hisselerini Yâhud attârlarına vermek yedimizde olan bin yüz seksen bir târihiyle müverrah emr-i âlide tastîr olunduğu üzere nizâm-ı kadîmimizden olup ve zikr olunan attâr emti'ası vürûd edüp ber-minvâl-i meşrûh kedhüda ve yiğitbaşı ve ihtiyâr ustalar ma'rifetleriyle tevzî' olundukta kadîmden berü beynimizde ta'yîn olunan kethüdâ avâidini cümlemiz rızâmızla mu'tâd-ı kadîm üzere vermekde tekâsül ve rehâvetimiz yok iken kethüdâmız olan mezbûr Mustafa Ağa umûrunu rü'yet eden vekîli merkūm Attâr es-Seyyid Osman Ağa'nın iğfâliyle avâid-i kadîmemiz dellâllarımıza vefâ etmeyerek attâr emti'asının her bir cinsinden hîn-i tevzî'de kadîmden veregeldiğimiz kethüdâ avâidinin üzerine işbu târih-i i'lâm senesi Zilka'deti'ş-şerîfesi gurresinden i'tibâriyle hâl ve tahammüllerimizden hâric ziyâde avâid zammıyla Müslimîn attârlarından ba'zılarının rızâsı vardır deyü beynlerinde nizâma rabt edüp ancak târih-i mezkûrdan işbu târih-i i'lâma gelince tevzî' olunacak emti'a zuhûr etmeyüp ziyâde zam eylediği avâidden gerek Müslimîn attârlarından ve gerek Yâhud tâifesi attârlarından nesne mutâlebelerine vakit olmamağın ol vechile gerek kethüdâ-yı merkūm Mustafa Ağa ve gerek vekîl-i mezbûr es-Seyyid Osman Ağa'nın yed ve zimmetlerinde bir akçe ve bir habbe hakkımız olmayup lâkin kethüdâ-yı mezbûrdan cümlemiz hoşnûd ve râzılar iken bu sûretde avâidine zam etmek üzere esnâfımıza te'addî ve rencîdesi men' olunup lede'l-iktizâ avâid-i kadîmesini ahz etmek üzere tenbîh olunmak cümlemizin ve hâzirûn-ı mezbûrûnun matlûbuzdur dediklerinde kethüdâ-yı merkūm cevâbında ber-vech-i muharrer ziyâde zammına mübâşeret etmiş olup lâkin emti'a zuhûr etmediğinden kimesneden nesne ahz etmediğini ikrâr ettiğinden sonra bu makūle esnâf beyninde avâid-i kethüdâ olmak üzere bi't-terâzî kadîmi üzere alınıp verilen avâid-i mu'tâdelerinin tekrar üzerine ziyâde nesne zam

ve ihdâsı şer‘-i şerîf ve kānûn-ı münîfe rızâ-i hazret-i cihânbâniye mugāyir olup ibâdullâha mazarrâtı âşikâr idüğü kethüdâ-yı merkūm Mustafa Ağa’ya tefhîm-birle beynleri tevfîk ve tesviye ve tensîk olundukta fîmâ ba‘d vekîl-i merkūm Attâr es-Seyyid Osman Ağa rızâsıyla vekâlet-i mezkûreden keff-i yed edüp hurûc etmekle umûr-ı esnâfa müdâhale etmeyüp kendi dükkânında ahz u i‘tâ ve bey‘ u şirâ etmek ve kethüdâ-yı merkūm Mustafa Ağa dahi attâr emti‘asının her bir cinsi derûnunda nizâm-ı kadîmleri üzere yiğitbaşı ve ihtiyâr ustaları hâzır oldukları hâlde tüccâr ile alenen pazarını kat‘ ve tevzî‘ ettikte şeker ve kahveden mâ‘adâ Yahûdi attârlarının hisse tevzî‘lerini verüp her bir emti‘ada kadîmden berü veregeldikleri kethüdâ avâidini ahz edüp hilâf-ı rızâ ziyâde nesne zam ve ihdâsıyla esnâfından tâife-i mersûmeye ve sâire te‘addî ve rencîde etmemek üzere ta‘ahhüd eylediğinde Yâhud tâifesi mesfûrûn ile hâzirûn-ı mezbûrûn ve sâirleri ta‘ahhüdünü kabûl ve ba‘de’l-yevm her biri nizâm-ı kadîmleri üzere harekete ittifâk ve ittihâd edüp bu vechile külliyen kat‘-ı nizâ‘ eyledikleri imtisâlen li’l-emri’l-âlî İstanbul Mahkemesi’nden [huzûr-ı âlîlerine i‘lâm olundu.]

Fî 27 Za sene [1]237

451 [94b-1] Abdullah Ağa b. Ali’nin, Cako Moflipaki v. Andon’a olan borcunu ödemesi gerektiği

8.891 guruş ilzâm

Ma‘rûz[-ı dâ‘î-i devlet-i aliyyeleridir ki]

Derûn-ı takrîrde mastûrü’l-ism Nemçe tüccârından Cako Moflipaki v. Andon nâm müste’men tercümânı Rab hâzır olduğu hâlde meclis-i şer‘-i münîrde kezâlik derûn-ı takrîrde isimleri mastûr tüccârdan Abdullah Ağa b. Ali muvâcehesinde harîr Dellâlı Molla Ahmed b. Abdullah ve Esirci Sancakdâr es-Seyyid Mehmed Ağa b. es-Seyyid Süleyman nâm kimesneler hâzır oldukları hâlde işbu yedimde olup sene-i sâbıkā Şevvâli’nin yirmi yedinci günü târihiyle müverrah mümzâ ve mahtûm bir kıt‘a tahvîl mantûkunca merkūm Abdullah Ağa zimmetinde yedimden ve mâlımdan iştirâ ve kabz eylediği ma‘lûmü’l-vezn ve’l-fiyat Akdeniz aseli semeninden on bin altı yüz guruş alacak hakkım olup meblağ-ı merkūma mezbûrân Molla Ahmed ve Sancakdar es-Seyyid Mehmed Ağa târih-i mezkûrdan otuz bir gün tamamına değin medyûnum mezbûr Abdullah Ağa edâ edemez ise biz kefîl ve dâminleriz deyü tarafeynden bi’l-emr ve’l-kabûl kefâlet-i muvakkata-yı sahîha ile mezbûrân Molla Ahmed ve es-Seyyid Mehmed Ağa’dan her biri başka başka kefîl ve dâmin olup meblağ-ı mezkûr on bin altı yüz guruşu medyûnum asıl-ı merkūm Abdullah Ağa târih-i mezbûrdan berü bana edâ ve îfâ etmeyüp ancak bin yedi yüz doksan guruşunu kefîl-i merkūm Molla Ahmed bundan akdem ceste ceste bana edâ ve teslîm ben dahi yedinden ahz ü kabz etmemle bâkīsi olan sekiz bin sekiz yüz

doksan bir guruşu asıl ve kefîlân-ı merkūmândan biri hâlâ edâ etmeleriyle meblağ-ı bâkī-i mezbûru asıl-ı mezbûr Abdullah Ağa'dan ve kefâlet-i mahkiyelerine binâen mezbûrân Molla Ahmed ve Sancakdar es-Seyyid Mehmed Ağa'dan taleb ederim deyü da'vâ ettikte onlar dahi cevâblarında müdde'î-i müste'men-i mersûmun da'vâyı mezkûresini her biri bi-tamâmihâ ikrâr u i'tirâf edüp ancak kefîlân-ı merkūmân Molla Ahmed ve es-Seyyid Mehmed Ağa târih-i mezbûrdan bir gün mürûrunda biz mahrûse-i Galata'da Voyvoda konağı civârında vâki' müdde'î-i müste'men-i mersûmun mağazasına varup müdde'î-i müste'men-i mesfûr bizim talebimiz ve kendi rızâsıyla kefâlet-i mezkûreden bizi azl ve ihrâc etmişdi deyü müdde'î-i müste'men-i mesfûrun inkârına mukārin eyledikleri def'lerine şâhid olmak üzere ikāme eyledikleri kimesneler edâ-yı şehâdet-i şer'iyye edemeyip şâhid-i âharımız vardır dediklerinde yine def'-i meşrûhlarıyla beyâna havâle olunup lâkin ikrârları mûcebince kefâlet-i merkūmelerine ba'de'l-hükm meblağ-ı bâkī-i mezbûru kefâlet-i merkūmelerine binâen müste'men-i mersûma edâları lâzım geldiği her birine tefhîm olunduktan sonra kezâlik ikrârı mûcebince meblağ-ı bâkī-i mezkûr sekiz bin sekiz yüz doksan bir guruşun müdde'î-i müste'men-i mersûma bi't-taleb edâ ve teslîmiyle asıl-ı mezbûr Abdullah Ağa iltizâm olunduğu İstanbul Mahkemesi'nden [huzûr-ı âlîlerine i'lâm olundu.]

Fî 5 S sene [1]238

452 [94b-2] Rumeli'den İstanbul'a getirilen koyun ve keçilerin kasap esnafına dağıtımı

Tevzî'-i ağnâm ve keçi

Ma'rûz[-ı dâ'î-i devlet-i aliyyeleridir ki]

Bu def'a Rumeli'nde vâki' Avratalan ve Kızanlık ve Filibe ve Edirne ve İzladi ve Lofça ve Samako câniblerinden Âsitâne-i aliyyeye ber-vech-i âtî kıvırcık ağnâmı sevk ve tesyîr eden celebândan Kızanlıklı Süleyman ve İzladili İskender Ağa ile Otluk karyeli Raşko ve Pavli ve Filibeli Matya ve Avratalanlı Pavli ve Daso nâm zimmîler meclis-i şer'-i enverde kasablar Kethüdâsı el-Hâc Hasan Ağa b. el-Hâc Osman muvâcehesinde Yedikule kasab ustalarından es-Seyyid el-Hâc İbrahim Ağa ve Kadıoğlu Mehmed Ağa ve sâir mazbûtü'l-esâmî kasab ustaları hâzır oldukları hâlde biz ve gāibûn ani'l-meclis Kızanlıklı Mustafa Ağa ve Molla Osman ve Yörük Hacı Mustafa ve Mehmed ve Rahovalı Mehmed Ağa ve Belgradlı Halil Beşe ve Filibeli Ali Ağa ve derzinin karındaşı Tutu şerîki Mehmed Emin Ağa nâm kimesneler ile Avratalanlı Nikola ve Büyük Delko ve Kızanlıklı Todori ve Cako ve Marko ve Tetevanlı Yorgi ve Tiyo ve Avratalanlı Panço güveysi Kiho ve Derbendli Üstüyan ve Avratalanlı Yorgi ve Kalyozlu Nikola nâm zimmîlerden her birimizin sâlifü'l-beyân Avratalan ve Kızanlık ve Filibe ve Orta ve İzladi ve Lofça ve Samako

câniblerinden Âsitâne-i aliyyeye sevk ve tesyîr eylediğimiz cem'an otuz bin üç yüz elli re's ağnâmımız ile kezâlik gāibûn ani'l-meclis Kaızanlıklı Çako ve oğlu Yorgi ve derzi karındaşı Manol ve Kızanlıklı Marko ve Edirneli Aleksi ve Kannâreci Kano ve İzladılı Yorgi ve Derbendli Ustuyan zimmîlerin kezâlik Âsitâne-i aliyyeye sevk ve tesyîr eyledikleri cem'an yedi bin kırk re's keçinin lühûmunun beher vakıyyesini kassabâna otuz ikişer paraya vermek ve sakatları içün nesne mutâlebe etmemek üzere ta'ahhüd eylediğimizde kethüdâ-yı merkūm dahi hâlâ hâssa kasabbaşısı dergâh-ı âlî kapıcıbaşılarından es-Seyyid el-Hâc Mustafa Ağa'nın inzımâm-ı re'yiyle dört gün bizim ağnâm ve keçilerimizi ve dört gün Anadolu celebânı ağnâmını tevzî' ve yevm-i tevzî'den elli bir gün mürûrunda mikdârını mübeyyin yaftalarımızı vermek kassabân dahi doksan bir gün tamamında yaftaları mûcebince iktizâ eden semenlerini bize edâ ve lühûmun beher vakıyyesine üçer para zammıyla otuz beşer paraya ibâdullâha beye ta'ahhüd eylediler deyü ikrâr ve tasdîkleri İstanbul Mahkemesi'nden huzûr [-ı âlîlerine i'lâm olundu.]

Fî 15 S sene [1]238

453 [94b-3] İbrahim Ağa'nın evinin çatısı üzerine eklediği kirişleri kaldıracağını taahhüt ederek Mehmed Emin Ağa b. Hüseyin ile sulh oldukları

Ma'rûz[-ı dâ'î-i devlet-i aliyyeleridir ki]

Sâdır olan fermân-ı âlîlerine imtisâlen zikri âtî husûsun mahallinde keşf ve tahkīki içün savb-ı şer'-i enverden me'zûnen irsâl olunan Kâtib es-Seyyid Hâfız Ahmed Rızâ Efendi dâ'îleri hâssa mimarı hulefâsından es-Seyyid Salih ve el-Hâc Mehmed Sâdık halîfeler ile İstanbul'da Süleymâniye kurbünde Taştekneler nâm mahalde [**95a**] Sarıbâyezid Mahallesi'nde vâki' bir tarafdan Bezzâzistanî İbrahim Ağa menzili ve bir tarafdan Parmaklıklı Ali Ağa menzili ve bir tarafdan yine Parmaklıklı el-Hâc İbrahim Ağa menzili ve bir tarafdan tarîk-i âm ile mahdûd ebniyesi mülk ve bahçesi nezâret-i dâ'îlerinde olan evkāfdan merhûm Sarıbâyezid Vakfı müsakkafâtından bir bâb menzile varup cerîdede mazbûtü'l-esâmî Müslimîn huzûrlarında akd-i meclis-i şer'-i âlî ettikte menzil-i mezkûra müstakillen mutasarrıf olan sâhib-i arzuhâl es-Seyyid el-Hâc Mehmed Emin Ağa b. es-Seyyid Hüseyin nâm kimesne meclis-i ma'kūd-ı mezkûrda menzil-i mezkûr ve arasında kâin arsası câmi'-i şerîf-i merkūm vakfına mukāta'a-i ma'lûmeli bir tarafdan Sabuncu Hâfız Mehmed'in veresesi menzili ve bir tarafdan Parmaklıklı Ali Ağa menzili ve bir tarafdan Câbîzâde Ali Efendi menzili ve bir tarafdan ba'zan câmi'-i şerîf-i merkūm ve ba'zan tarîk-i âm ile mahdûd bir bâb menzile müstakillen mutasarrıf ve mâlik olan derûn-ı arzuhâlde mezkûrü'l-ism merkūm Parmaklıklı İbrahim Ağa b. Mehmed nâm kimesne muvâcehesinde câmi'-i şerîf-mezkûrun imâmı ve vakf-ı merkūmun bi'l-meşrûta mütevellîsi el-Hâc

Ali Efendi b. Süleyman nâm kimesne hâzır olduğu hâlde mezbûr el-Hâc İbrahim Ağa'nın ber-vech-i muharrer mutasarrıf olduğu menzilinin bahçesinde köşede kâin kadîm bir bâb kârgîr odasının mimârân-ı mezbûrân mesâhalarıyla tûlen on zirâʿ çatısının üzerine müceddeden vazʿ eylediği işbu muʿâyene olunan dokuz aded kirişlerini verasında kâin benim menzil-i mezkûrumun oda çatısının kalkanlarına mıhlayıp ol vechile benim menzil-i mezkûrumun odasına mazarrâtı olmağla defʿa el-Hâc İbrahim Ağa'ya tenbîh olunmak matlûbumdur deyü daʿvâya tasaddî etmişdim el-hâletü hâzihî muslihûn tavassutuyla beynimiz tevfîk ve ıslâh olunup mezbûr el-Hâc İbrahim Ağa rızâsıyla mârru'z--zikr kârgîr odanın çatısı üzerine müceddeden vazʿ eylediği kirişlerini katʿ-birle kendi duvarı üzerine müceddeden kalkan vazʿıyla zarârını defʿa taʿahhüd edüp bu vechile katʿ-ı münâzaʿa eyledik deyü ikrâr ve tasdîklerini kâtib-i mezbûr mahallinde ketb ve tahrîr ve maʿan mebʿûs ümenâ-i şerʿle meclis-i şerʿa gelüp alâ-vukūʿihi inhâ ve takrîr eylediği İstanbul Mahkemesi'nden [huzûr-ı âlîlerine iʿlâm olundu.]

Fî 21 S sene [1]238

454 [95a-1] Esma Nasrâniye'nin, Kaspar v. Mıgırdıç ve Agob v. İstefan aleyhine açtığı tülbentçi dükkânı davasında iddiasını ispat edemediğinden muarazadan men edildiği

Çarşı-yı Kebîr'de kalpakçılar başında sorguççular hanı karşısında mukaddemâ kapamacı ve hâlâ tülbentçi dükkânı nizâʿına dâir

Maʿrûz[-ı dâʿî-i devlet-i aliyyeleridir ki]

Mübârek rikāb-ı kamer-tâb-ı mülûkâneye takdîm olunan işbu arzuhâlde mersûmetü'l-ism olup mahmiye-i İstanbul'da Kumkapı kurbünde Tavâşî Süleyman Ağa Mahallesi'nde mütemekkine iken bundan akdem hâlike olan Margarid bt. Ohannes nâm Nasrâniyenin verâseti sadrî kebîr oğlu Hirebet ve kebîre kızları Zîba ve Esma Nasrâniyelere baʿde'l-inhisâr sâhibe-i arzuhâl şahsı muʿarrefe mersûme Esma Nasrâniye Çarşamba günü arz odasında huzûr-ı hazret-i Sadâret-penâhîde maʿkūd meclis-i şerʿ-i enverde derûn-ı arzuhâlde ismi mastûr Agob v. İstefan zimmî muvâcehesinde hâlâ dülbentçiler kethüdâsı Mehmed Derviş Ağa b. el-Hâc İbrahim ile kezâlik derûn-ı arzuhâlde ismi mastûr Kaspar v. Mıgırdıç zimmî hâzır oldukları hâlde mahmiye-i mezbûrede Çarşı-yı Kebîr'de kalpakçılar başında sorguççular hanı karşısında olan sokakta vâkiʿ bir tarafdan tülbentçi ve bir tarafdan kazzâz dükkânları beynlerinde köşede vâkiʿ iki kepenkli mukaddemâ kapamacı ve hâlâ tülbentçi dükkânı olan bir bâb dükkân derûnunda mevcûde beyne'l-esnâf gedik tâʿbir olunur âlât-ı lâzıme-i maʿlûme anam hâlike-i mesfûre Margarid Nasrâniyenin sağlığında yedinde mâlı ve mülkü olup otuz bin guruş semen-i misli var iken mesfûrân Agob ve Kaspar zimmîler anam

mersûmeyi tağrîr ve iğfâl-birle semen-i mislinden noksan-ı fâhiş olan on dört bin guruşa yedinden iştirâ etmeleriyle medfû'ları olan semen-i merkūmdan hisseme isâbet eden mikdâr-ı ma'lûmu mesfûrâna red ile âlât-ı mezkûreden hisse-i ma'lûmemi istirdâd ederim deyü ba'de'd-da'vâ ve'l-istintak mesfûr Agob dahi cevâbında âlât-ı lâzıme-i mezkûreye vaz'-ı yedini ve hâlike-i mesfûrenin sağlığında mukaddemâ mâlı ve mülkü olduğunu ikrâr lâkin hâlike-i mersûme Margarid bt. Ohannes v. Atam nâm Nasrâniye sağlığında bin iki yüz yirmi dokuz senesi Zilhiccesi'nin yirmi beşinci günü târihiyle müverraha ol târihde İstanbul kādısı olup hâlâ bi'l-fi'il Rumeli Kazaskeri olan Halil Hâmid Paşazâde fazîletlü semâhatlü Mehmed Ârif Efendi hazretlerinin imzâ ve hatmini hâviye işbu yedimde olan bir kıt'a hüccet-i şer'iyye nâtıka olduğu üzere âlât-ı lâzıme-i mezkûreyi yedinde mâlı ve mülkü iken tarafeynden bi'l-îcâb ve'l-kabûl şürût-ı müfsideden ârî bâtten ve sahîhan bi-safkatin vâhidetin semen-i misli olan on dört bin yedi yüz elli guruş semen-i makbûza işbu hâzır-ı mezbûr dülbentçiler Kethüdâsı Mehmed Derviş Ağa'ya bey' ve temlîk ve teslîm ol dahi ba'de'l-iştirâ ve'l-kabûl tağrîr ve gabnine müte'allika âmme-i da'vâdan tarafeynden her biri âharın zimmetini kabûlü hâvî ibrâ ve iskāt edüp [**95b**] ol vechile âlât-ı mezkûre hâzır-ı mezbûr Mehmed Derviş Ağa'nın mülk-i müşterâsı oldukdan sonra mezbûr Mehmed Derviş Ağa dahi bin iki yüz otuz senesi Muharremi'l-harâmının sekizinci günü târihiyle muvarraha ve ol târihde askerî kassâmı olan İstanbul kādısı esbak Moravîzâde Fazîletlü Mehmed Hâmid Efendi'nin imzâ ve hatmini hâviye işbu yedimde olan diğer bir kıt'a hüccet-i şer'iyye mantûkunca âlât-ı lâzıme-i mezkûreyi yedinde mâlı iken kezâlik tarafeynden bi'l-îcâb ve'l-kabûl şürût-ı müfsideden ârî bâtten ve sahîhan bi-safkatin vâhidetin ba'de'l-müzâyede ve inkitâ'i'r-rağbe semen-i misli idüğü bi'l-ihbâr mütehakkık olan on dört bin yedi yüz elli guruş semen-i makbûza benimle gāib ani'l-meclis Ohannes v. Sekyas nâm zimmîye iştirâken bey' ve teslîm biz dahi yedinden ba'de'l-iştirâ ve'l-kabz tağrîr ve gabnine müte'allika âmme-i da'vâdan her birimiz âharın zimmetini kabûlü hâvî ibrâ ve iskāt ettikden sonra mesfûr Ohannes zimmî dahi nısf hisse-i merkūmesini hâzır-ı mersûm Kaspar zimmîye semen-i ma'lûm ve makbûza bey' ve teslîm ol dahi iştirâ ve kabz edüp ol vechile âlât-ı lâzıme-i merkūme benimle hâzır-ı mesfûr Kaspar zimmînin sahîhan mülk-i müşterâmız olmağın müdde'iye-i mersûme Esma Nasrâniyenin ber-vech-i muharrer tağrîr ve gabn-i fâhiş da'vâsıyla eylediği istirdâd da'vâsından külliyen zimmetimiz berîedir deyü müdde'iye-i mersûme Esma Nasrâniyenin inkârına mukārin mazmûnları takrîr-i meşrûhuna mutâbık iki kıt'a hüccet-i şer'iyye ibrâzı ve hâzırân-ı merkūmânın tasdîkleriyle eylediği def'ini lede't-tezkiye makbûlü'ş-şehâde idükleri bi'l-ihbâr mütehakkık olup dükkân-ı merkūm âlâtını dahi mahallinde ta'yîn ve irâe eden tülbentçi es-Seyyid Mustafa Ağa b. Hüseyin ve Mehmed Said Ağa b. İsmail nâm

kimesneler şehâdetleriyle ber-nehc-i şer‘î isbât ettikden sonra mesfûre Esma Nasrâniye dâfi‘-i mersûm Agob zimmînin def‘-i meşrûhunu ve mazmûn-ı hüccet-i mezkûreleri tamamen ve tâyi‘aten ikrâr u i‘tirâf dahi etmeğin mûcebiyle müdde‘iye-i mersûme Esma Nasrâniye da‘vâ-yı mezkûresiyle mesfûr Agob ve hâzır-ı mersûm Kaspar zimmîlere bî-vech-i şer‘î mu‘ârazadan men‘ olunduğu İstanbul Mahkemesi’nden huzûr [-ı âlîlerine i‘lâm olundu.]

Fî 24 Z sene [1]237

455 [95b-1] Manavî Süleyman Efendi ve eşi Zeliha Hatun’un, evlerine ilave ettikleri saçak, pencere ve kapıyı kapatmayı taahhüt ettikleri

Saçak ve pencere ve kapı keşfi

Ma‘rûz[-ı dâ‘î-i devlet-i aliyyeleridir ki]

Sâdır olan fermân-ı âlişâna imtisâlen zikri âtî husûsun mahallinde lede’l-mu‘âyene keşf ve tahkîki içün taraf-ı dâ‘iyânemden irsâl olunan Kâtib es-Seyyid Mehmed Tahir Efendi bi’l-ma‘iyye rü’yete memûr Haremeyn-i şerîfeyn müfettişi mevâlî-i izâmdan Hatîbzâde Fazîletlü es-Seyyid Mehmed Derviş Efendi tarafından mürsel Kâtib es-Seyyid Mehmed Efendi ve mi‘mar-ı hâssa hulefâsından es-Seyyid Abdulkādir ve diğer es-Seyyid Abdulkādir halîfeler ile nezâret-i dâ‘îlerinde olan evkāfdan Pabucubüyük es-Seyyid Mustafa Efendi Vakfı müstegallâtından İstanbul’da Mesih Ali Paşa Câmi‘-i şerîfi civârında Mîr-i mîrân Hasanpaşa Mahallesi’nde vâki‘ mu‘abbir Hasan Efendi Türbesi karşısında kâin taraf-ı yesârı Dârü’s-sa‘âdeti’ş-şerîfe ağası hazretleri nezâretlerinde âsûde evkāfdan mârru’z-zikr Mesih Ali Paşa Câmi‘-i şerîfi evkāfı müsakkafâtından Çizmeci Abdurrahman Usta b. İbrahim ile zevcesi Şerîfe Râbia Hatun bt. Salih’in bâ-temessük-ı mütevellî bi’l-icâreteyn iştirâken tasarruflarında olan menzil ve ba‘zan el-Hâc Halil Ağa menzili ve tarafeyni tarîk-i âm ile mahdûd bir bâb bostana varup mazbûtü’l-esâmî Müslimîn huzûrlarında akd-i meclis-i şer‘-i âlî ettiklerinde bostan-ı merkūmun bâ-temessük-ı mütevellî mutasarrıfı sâhib-i arzuhâl medîne-i Üsküdar Mevlevîhânesi’nde Postnişîn es-Seyyid eş-Şeyh Abdullah Necib Efendi b. el-Hâc Mehmed Rûhi b. Abdullah taraflarından husûs-ı âti’l-beyânda vekîl olduğu sâlifü’z-zikr Mesih Ali Paşa Câmi‘-i şerîfi Müezzini el-Hâc Halil Efendi b. Halil ve tarîkat-ı aliyye Mevlevîyyeden Mahmud Dede b. Süleyman nâm kimesneler şehâdetleriyle sâbit olan Selimiye Câmi‘-i şerîfi kayyımı es-Seyyid Abdullah Efendi b. Mustafa nâm kimesne meclis-i ma‘kūd-ı mezkûrda menzileyn-i mezkûreyn mutasarrıfları derûn-ı arzuhâlde ismi mezkûr [**96a**] merkūm Abdurrahman Usta ve zevcesi mu‘arrefetü’z-zât mezbûre Râbia Hatun ile kezâlik derûn-ı arzuhâlde ismi mezkûr Manavî Süleyman Efendi ve zevcesi mu‘arrefetü’z-zât mezbûre Şerîfe Zeliha Hatun muvâcehelerinde zikr olunan Pabucubüyük Mustafa Efendi Vakfı’nın

bi'l-meşrûta mütevellîsi Araycı es-Seyyid Mehmed Hamîd Ağa b. Salih Hüseyin ve mûmâ-ileyh Mesih Ali Paşa Vakfı'nın mütevellîsi hâlâ Haremeyn-i şerîfeyn kalemi Kîsedârı Mehmed Said Efendi b. Mehmed Nuri tarafından mürsel câmi'-i şerîf-i merkūm İmâmı Zağralı Hâfız Ahmed Efendi b. el-Hâc Ali hâzır oldukları hâlde müvekkil-i mûmâ-ileyhin mutasarrıf olduğu bostan-ı mezkûrun taraf-ı yesârıyla ve etrâfında olan menzileyn-i mezkûreyn bundan akdem ol havâlîde vukū' bulan harîkte muhterik olmağla mezbûrûn menzileyn-i mezkûreyni bu def'a müceddeden binâ ve inşâ edüp lâkin merkūm Abdurrahman Usta ve zevcesi Şerîfe Râbia Hatun binâ eyledikleri menzillerinin damlası bostan-ı mezkûra cârî olan saçağı kadîmden tûlen on buçuk zirâ' ve arzen nısf zirâ' iken arzen altı parmak ziyâde saçak inşâ eylediğinden mâ'adâ menzil-i mezkûrun alt katında bostan-ı mezkûra nâzır mimârân-ı mezbûran mesâhalarıyla beheri tûlen yirmi iki parmak ve kadden bir zirâ' on beş parmak iki aded pencere ile bostan-ı merkūma açılır kezâlik mimârân-ı mezbûrân mesâhalarıyla arzen bir buçuk zirâ' ve kadden iki zirâ' üç parmak bir kanatlı kapı ihdâs etmeleriyle zikri mürûr eden saçağın ziyâdesi olan altı parmak mahallini kat'â ve küşâd eyledikleri muhdes iki aded pencere ile kapı sed ve bende ve menzil-i mezkûrun üst katında kadîmi küşâd olan altı aded pencereler çıkrıkçıkârı parmaklık vaz'ına zevcân-ı mezbûrân Abdurrahman Usta ve Şerîfe Râbia Hatun'a ve merkūman Manavî Süleyman Efendi ve zevcesi Zeliha Hatun'a dahi binâ eyledikleri menzillerinin duvarından bostan-ı mezkûra açılır ihdâs eyledikleri derûnu parmaklıklı kezâlik mimârân-ı mezbûrân mesâhalarıyla arzen bir zirâ' altı parmak ve kadden bir zirâ' on sekiz parmak bir kanatlı kapıyı sed ve bende zevcân-ı mezbûrân Süleyman Efendi ve zevcesi Zeliha Hatun'dan her birine tenbîh olunmak bi'l-vekâle murâdımdır deyü da'vâ ve ol vechile beynlerinde ba'de vukū'ı'l-münâza'a muslihûn tavassutuyla beynleri ıslâh ve tanzîm olunup zevcân-ı mezbûrân Abdurrahman Usta ve Şerîfe Râbia Hatun ancak zikr olunan kapıyı mismârlar ile sed ve bende ve mârru'z--zikr kadîm olan altı aded pencere ile muhdes iki aded pencereler yine çıkrıkçıkârı parmaklık vaz'ına ve zevcân-ı merkūman Manavî Süleyman Efendi ve Zeliha Hatun dahi ihdâs eyledikleri kapının mimârân-ı mezbûrân ta'rîfleriyle çıkrıkçıkârı parmaklığın samanlı misillü ağaçdan veçhine bir sıra dahi parmaklık vaz' ve ilâvesiyle ol vechile sedd ve bende ta'ahhüd eylediklerinde müdde'î-i vekîl-i mezbûr Abdullah Efendi dahi mezbûrûnun ber-vech-i muharrer ta'ahhüdlerini kabûl ve zikr olunan saçağın altı parmak mahallini kat'a iki aded pencerelerin bi'l-külliye sedd ü bend müdde'âsından bi'l-vekâle fâriğ olup bu vechile kat'-ı nizâ' eylediklerini kâtibân-ı mezbûrân mahallinde tahrîr ve ma'an meb'ûs ümenâ-i şer'le meclis-i şer'a gelüp alâ-vukū'ihi inhâ ve takrîr eyledikleri İstanbul Mahkemesi'nden [huzûr-ı âlîlerine i'lâm olundu.]

Fî 20 S sene [1]238

456 [96b-1] Seyyid Ali Çelebi b. Ahmed'in tütün dükkanı gediğini Tütüncü Hüseyin Ağa'ya sattığı

Tütüncü mübâya'ası ve sûret-i istid'âsı

Ma'rûz[-ı dâ'î-i devlet-i aliyyeleridir ki]

Âsitâne-i aliyyede kâin tütüncü esnâfından olup bundan akdem vefât eden es-Seyyid Ali Çelebi b. Ahmed'in verâseti zevce-i menkûha-i metrûkesi Fâtıma Hatun bt. Mehmed ile sulbî kebîr oğulları es-Seyyid Mustafa ve es-Seyyid Mehmed ve sulbiye kebîre kızları Şerîfe Hadice ve Şerîfe Âişe Hatunlara ba'de'l-inhisâr zâtı mu'arrefe zevce-i mezbûre Fâtıma Hatun meclis-i şer'-i enverde sadrî oğulları mezbûrân es-Seyyid Mustafa ve es-Seyyid Mehmed ile sadriye kızları ma'rifeteyü'z-zât mezbûretân Şerîfe Hadice ve Şerîfe Âişe Hatunlar hâzır oldukları hâlde tütüncü esnâfından Hüseyin Ağa b. Mehmed nâm kimesneler mahzarında mahmiye-i İstanbul'da Ayasofya-i kebîr etrâfında Atmeydanı'nda kasab ittisâlinde vâki' bir bâb tütüncü dükkânı derûnunda mevcûde beyne'l-esnâf gedik tâ'bir olunur âlât-ı lâzıme-i ma'lûme zevcim müteveffâ-i mezbûr es-Seyyid Ali Çelebi'nin hayâtında bir kıt'a sûret mantûkunca yedinde mâlı ve mülkü iken bin iki yüz otuz yedi senesi Saferi'l-hayrının on beşinci günü hayâtında ve hâl-i sıhhatinde âlât-ı lâzıme-i mezkûreyi tarafeynden bi'l-îcâb ve'l-kabûl bâtten ve sahîhan bi-safkatin vâhidetin evlâdı hâzirûn-ı mezbûrûn muvâcehelerinde bin guruş semen-i medfû' ve makbûza bana bey' ve temlîk ve teslîm ben dahi yedinden iştirâ ve kabz edüp târih-i mezkûrdan berü âlât-ı lâzıme-i mezkûrede zevcim müteveffâ-i mezbûrun kat'â alâkası kalmayup benim mâl-ı müşterâm olmağın ol vechile akd-i âti'z-zikrin sudûruna değin benim yedimde mâl-ı müşterâm olan âlât-ı lâzıme-i merkūmeyi hâlâ ben dahi tarafeynden îcâb ve kabûlü hâvî şürût-ı müfsideden ârî bâtten ve sahîhan bi-safkatin vâhidetin mezbûr Tütüncü Hüseyin Ağa'ya bin guruş semen-i makbûza bey' ve temlîk ve teslîm eylediğimde ol dahi ba'de'l-iştirâ ve't-temellük ve'l-kabz ve'l-kabûl mebî'-i mezkûrun tağrîr ve gabnine müte'allika âmme-i da'vâdan tarafeynden her birimiz âharın zimmetini kabûlü hâvî ibrâ-i âmm-ı sahîh-i şer'î ile ibrâ ve iskāt dahi etmemizle fîmâ ba'd âlât-ı lâzıme-i mezkûrede evlâdım hâzirûn-ı mezbûrûnun bi'l-verâse aslâ alâkaları olmamağla benim dahi ber-vech-i muharrer kat'â alâka ve medhalim kalmayup mezbûr Tütüncü Hüseyin Ağa'nın mâl-ı müşterâsı ve hakk-ı sırfı olmuşdur deyü eylediği ikrâr u i'tirâfını evlâdı hâzirûn-ı mezbûrûn ile müşteri-i mezbûr Tütüncü Hüseyin Ağa'dan her biri ba'de't-tasdîk esnâf-ı mezkûre kethüdâsı vekîli Mustafa Ağa ve Yiğitbaşı es-Seyyid Abdullah Çelebi ve esnâfından sâir mazbûtü'l-esâmî kimesneler hâzır oldukları hâlde zikr olunan gedik âlâtının müteveffâ-i mezbûr es-Seyyid Ali Çelebi üzerinde olan kayd-ı atîki kaleminden ref' ve terkîn ve atîk sûreti battâlda hıfz olunub müceddeden kendi ismine kayd ve yedine bir kıt'a sûret i'tâ buyrulmak bâbında müşteri-i mezbûr

Tütüncü Hüseyin Ağa istidʿâ-yı inâyet eylediği [İstanbul Mahkemesi'nden huzûr-ı âlîlerine iʿlâm olundu.]

Fî 27 S sene [1]238

457 [96b-2] Mevlid kandilinde cami ve mescitlerin aydınlatılması

238 senesi Mevlüd-i şerîf iʿlâmıdır

İstanbul Kādısı fazîletlü efendi

İşbu iʿlâmınız rikāb-ı hümâyûn-ı mülûkâneye arz ile meşmûl-i enzâr-ı Cenâb-ı Cihânbâni olmağla mûcebince leyle-i merkūmede îkād-ı kanâdil olunmak üzere iktizâ edenlere tenbîhe mübâderet eyleyesin deyü [buyruldu]

Fî 4 Ra sene [1]238

Dergâh-ı cihân-mutâʿ ve bârgâh-ı sipihr-irtifâʿa maʿrûz-ı abd-i dâʿi-i adîmü'l-istitâʿalarıdır ki

İşbu sâl-ı pür-şeref sene-i semâne ve selâsin ve miʾeteyn ve elf şehr-i Rebîʿülevveli gurresi rü'yet ile sâbite olamayıp ancak gurre-i mâh-ı Saferi'l-hayr bi'r-rü'ye yevm-i perşembeden idüğü daʿvâ-yı sahîha-i şerʿiyye zımnında şuhûd-ı udûl şehâdetleriyle ber-nehc-i şerʿî sâbite olduğundan şerʿan tekmîl-i selâsin ile gurre-i şehr-i Rebîʿülevvel yevm-i sebtden muʿtebere olmağla sebeb-i tekvîn-i âlem bâʿis-i tevlid-i Benî Âdem Seyyidü'l-enbiyâ ve senedü'l-etkiyâ Muhammedü'l-Mustafa -aleyhi ve alâ-âlihî efdâlü's-salavât ve ezkâhâ- efendimiz hazretlerinin şeb-i velâdet-i bâ-saʿâdetleri ber-iʿtibâr-ı mezkûr şehr-i merkūmun on ikinci Çarşamba gecesine tasâdüf etmekle bu niʿmet-i celîle-i uzmânın ızhâr-ı sürûru içün âdet-i hasene-i Devlet-i aliyye ve kāʿide-i müstahsene-i saltanat-ı seniyye üzere leyle-i mübârekede minârât-ı cevâmiʿ ve mesâcid îkād-ı kanâdil-i nûr-efşân ile tezyîn olunmak bâbında tenbîhi hâvî fermân-ı âlîşân sudûru iktizâ eylediği İstanbul Mahkemesi'nden atebe-i ulyâlarına iʿlâm olundu.

Ol bâbda emr ü fermân hazret-i veliyyü'l-emrindir.

Fî 2 Ra sene [1]238

458 [97a-1] Despino bt. Dimitri v. Sideri'nin, Fırancalacı Sideri v. Mihal ve Dimitri v. İstemat aleyhine açtığı davanın reddedildiği

Beşiktaş'a tâbiʿ Arnabud karyesinde vâkiʿ bir bâb fırancılacı fırını nizâʿına dâir

İhrâc şüd fî-6 R sene 1252

Maʿrûz[-ı dâʿî-i devlet-i aliyyeleridir ki]

Sâhibe-i arzuhâl Despino bt. Dimitri v. Sideri nâm Nasrâniyenin oğlu ve tarafından husûs-ı âtîde vekîl olduğu şahsını bilir Yanko v. Luka ve Kosti v. Nikola nâm zimmîler şehâdetleriyle mahzar-ı hasm-ı câhidde ber-nehc-i şer'î sâbit ve sübût-ı vekâletine hükm-i şer'î lâhık olan Yani v. Yorgi nâm zimmî bi'l-ma'iyye rü'yete memûr nezâret-i hazret-i Şeyhülislâmîde âsûde evkāf müfettişi müderrisîn-i kirâm-ı zevi'l-ihtirâmdan Kütahyevîzâde Fazîletlü es-Seyyid Mehmed Ârif Efendi tarafından mürsel Başkâtib Çavuşzâde es-Seyyid el-Hâc Mehmed Salih Efendi hâzır olduğu hâlde meclis-i şer'-i enverde zikri âtî fırıncılacı fırını âlât-ı lâzımesine ber-vech-i âtî bâ-temessük-ı mütevellî mutasarrıflar olan derûn-ı arzuhâlde isimleri mastûr Fırıncalacı Sideri v. Mihal ve Dimitri v. İstemat nâm zimmîler muvâcehelerinde nezâret-i hazret-i müşârun-ileyhde âsûde evkāfdan Sadr-ı a'zam-ı esbak merhûm Halil Hamîd Paşa Vakfı'nın bi'l-meşrûtiyye mütevellîsi vâkıf-ı merhûm-ı müşârun-ileyhin oğlu hâlâ bi'l-fi'il Rumeli Kazaskeri semâhatlü fazîletlü Mehmed Ârif Beyefendi hazretleri taraflarından mürsel vekîl-i şer'îleri câbî-i vakf Hâfız Mehmed Tahir Efendi b. Mehmed Emin ile hâlâ ekmekçiler Kethüdâsı Mehmed Efendi b. Ali hâzır oldukları hâlde mahrûse-i Galata'ya muzâfe kasaba-i Beşiktaş'a tâbi' Arnavud karyesinde vâki' vakf-ı müşârun-ileyh müstegallâtından ma'lûmü'l-hudûd bir bâb fırıncılacı fırını derûnunda mevcûde beyne'l-esnâf fırıncılacı gediği tâ'bir olunur vakıf âlât-ı lâzıme-i ma'lûme bâ-temessük-ı mütevellî bundan akdem anam müvekkile-i mersûme Despino Nasrâniyenin tasarrufunda ve fırın-ı mezkûrda müstecire iken anam müvekkile-i mersûme Despino Nasrâniye hâmiş-i arzuhâlde muharrer derkenâr nâtık olduğu üzere âlât-ı lâzıme-i mezkûrenin yüz yirmi sehm i'tibâriyle otuzar sehmi bin iki yüz otuz altı senesi Muharremi'l-harâmının yirminci günü ferağ-ı kat'î-i mu'teber ile bâ-re'y-i mütevellî müşârun-ileyh mesfûr Sideri zimmîye ve otuz sehmini sene-i mezbûre Şevvâli'l-mükerremi'nin on beşinci gününde yine ferağ-ı kat'î-i mu'teber ile ve altmış sehmini iki bin guruş deyni mukābelesinde ferağ bi'l-vefâ ile yine bâ-re'y-i mütevellî müşârun-ileyh mesfûr Dimitri zimmîye ferağ ve tevfiz onlar dahi tefevvüz ve kabûl edüp ancak âlât-ı mezkûrenin altmış sehmini her ne zamân deyn-i mezkûrunu mesfûr Dimitri zimmîye edâ ederse geri almak üzere maasından kat'â alâka ve medhali kalmamağla otuzar sehmi mesfûrandan her birinin kat'iyyen hakk-ı müfevvazları olup ancak anam müvekkile-i mersûme Despino Nasrâniye fırın-ı merkūm derûnunda mevcûde zikr olunan vakıf fırıncılacı âlât-ı lâzıme-i ma'lûmesinden i'tibâr-ı mezkûr üzere otuzar sehmini mesfûrân Sideri ve Dimitri zimmîlere ferağ-ı katî-i mu'teber ile ferağ edecek oldukda fırın-ı mezkûrda tabh ve i'mâl edecekleri fırıncıla ticâretinde anam müvekkile-i mesfûreyi teşrîk etmek şartıyla fâriğa olmak üzere evvelâ mukāvele ve ba'dehû şart-ı mezkûrdan rücû' ile ber-i'tibâr-ı mezkûr otuz sehmini târih-i evvel-i merkūmda mesfûr Sideri

zimmîye mütevellî-i müşârun-ileyh huzûrunda bilâ-şart kat'iyyen ve sahîhan ve otuz sehmini târih-i sâni-i mezkûrda mersûm Dimitri zimmîye kezâlik bilâ-şart kat'iyyen ve sahîhan ve altmış sehmini yine târih-i sâni-i merkūmda mesfûr Dimitri zimmîye iki bin guruş deyni mukābelesinde vefâen ferağ ve tefvîz eylediğinde mütevellî-i müşârun-ileyh dahi zikr olunan otuzar sehmi mesfûrânın bilâ-şart sahîhan ve kat'iyyen tasarruflarına ve altmış sehmini vefâen ancak mesfûr Dimitri zimmînin tasarrufuna izin vermişler idi lâkin anam müvekkile-i mersûme Despino Nasrâniye'nin mücerred mesfûrân ile mukaddemâ rücû' eylediği şart-ı mezkûr ile ferağ mukāvelelerine binâen ba'dehû bilâ-şart eylediği ferağ-ı mezkûruna sahîh ve mu'teber olmamağla âlât-ı lâzıme-i mezkûreden i'tibâr-ı mezkûr üzere ancak otuzar sehmini medfû'ları olan bedel-i misillerini geriye ahz ile yine bâ-re'y-i mütevellî anam müvekkile-i mersûmeye ferağ etmek üzere mesfûrân Sideri ve Dimitri zimmîlere tenbîh olunmak bi'l-vekâle matlûbumdur deyü takrîr-i meşrûhu üzere müvekkile-i mersûme şart-ı mezkûrdan rücû' edüp ba'dehû sahîhan ferağını i'tirâf eder iken eylediği da'vâsı mesmû'a olmayup iltifâta şâyân olmadığı vekîl-i mersûm Yani zimmîye ba'de't-tefhîm müvekkile-i mersûme Despino Nasrâniye'ye izâfetle mesfûrân Sideri ve Dimitri zimmîlere bî-vech-i şer'î mu'ârazadan men' olunduğu İstanbul Mahkemesi'nden [huzûr-ı âlîlerine i'lâm olundu.]

Fî 14 S sene [1]238

459 [97b-1] Anadolu'dan İstanbul'a getirilen koyun ve keçilerin kasap esnafına dağıtımı

Tevzî'-i ağnâm ve keçi

Ma'rûz[-ı dâ'î-i devlet-i aliyyeleridir ki]

Bu def'a Anadolu cânibinden Âsitâne-i aliyyeye ber-vech-i âtî Karaman ağnâmı ve keçi getiren Erzurum celebânından Bayburtlu Ahmed Efendi ve Elbaş Ahmed ve Osman ve Süleyman oğlu Ahmed Ağa ve Cuma Bey ve Memiş Bey ve Küçük el-Hâc Osman ve Osman Bey ve Ali Bey ve Küçük Mehmed Bey nâm kimesneler Ödemişli Ahmed Ağa hâzır olduğu hâlde meclis-i şer'-i enverde hâlâ Yedikule kasablar Kethüdâsı el-Hâc Hasan Ağa b. el-Hâc Osman muvâcehesinde kasab esnâfından Hasan Ağa ile esnâf-ı mezkûreden sâir mazbûtü'l-esâmî kimesneler kezâlik hâzır oldukları hâlde biz ve hâzır-ı mezbûr Ödemişli Ahmed Ağa'nın Âsitâne-i aliyyeye sevk ve tesyîr eylediğimiz cem'an on dört bin dört yüz otuz re's Karaman ağnâmı ve hâzır-ı mezbûr Ahmed Ağa'nın sevk ve tesyîr eylediği yedi yüz on re's keçi lühûmunun beher vakıyyesini biz kassabâna otuz ikişer paraya ve ağnâm kuyruğunun beher vakıyyesini elli beşer paraya ve ağnâm ve keçi sakatlarını yirmi beşer paraya vermek üzere ta'ahhüd eylediğimizde kethüdâ-yı merkūm

dahi hâlâ kasabbaşı Dergâh-ı âlî Kapıcıbaşılarından Sa'âdetlü es-Seyyid el-Hâc Mustafa Ağa'nın inzımâm-ı re'y ve ma'rifetiyle yevm-i tevzî'den otuz bir gün tamamında yaftalarımızı vermek üzere ve kassabân dahi altmış bir gün mürûrunda iktizâ eden semenlerini bize edâya ve lühûmun beher vakıyyesine üçer para zammıyla otuz beşer paraya kuyruğun beher vakıyyesine beşer para zammıyla altmış paraya ibâdullâha bey'e ta'ahhüd eylediler deyü ikrâr ve tasdîkleri İstanbul Mahkemesi'nden [huzûr-ı âlîlerine i'lâm olundu.]

Fî 27 S sene [1]238

460 [97b-2] Erbeni bt. Anton, Yazıcı Cuvani Curkoviç ve Manol Askaramanka'nın birbirlerinin zimmetlerini ibrâ ettikleri

Ücretden ibrâ

Ma'rûz[-ı dâ'î-i devlet-i aliyyeleridir ki]

Sâhibe-i arzuhâl mu'arrefetü'ş-şahs Erbeni bt. Anton nâm Nasrâniye meclis-i şer'-i münîrde Nemçe re'âyâsından derûn-ı arzuhâlde ismi mastûr Cuvani Curkoviç v. Anderya nâm müste'men muvâcehesinde Tercümânı İklili hâzır olduğu hâlde ben ücret ile hizmet eder makūleden olmamla bundan akdem sadriye sagīre kızım ve sagīr oğlum Corci ma'iyyetimde olarak iki sene müddetde gāib ani'l-beled Sakızlı Manol Askaramanka v. Corci nâm zimmî bâzergâne-i mahrûse-i Galata'da kâin mütemekkin olduğu menzilinde talebiyle hizmet eylediğimden sonra mesfûr Manol Askaramanka zimmî rızâmla kızım ve oğlum sagīrân-ı mersûmân ile Cezîre-i Sakız'a gittikte müddet-i mezkûrede hizmetim mukābelesinde müstahikka olduğum ücretimin hesâbını gāib-i mersûmun emriyle yazıcısı olan mersûm Covani Curkoviç müste'men ile rü'yet eylediğimizde müddet-i mezkûrede gāib-i mersûm zimmetinde ücretimden müctemi'a yedi yüz seksen guruş alacak hakkımın elli guruşunu gāib-i mersûmun yedinden ve üç yüz elli guruşunu yazıcısı mesfûr Covani Curkoviç müste'menden ahz ü kabz edüp ol vechile cem'an dört yüz guruşunu istîfâ etmemle bâkī üç yüz seksen guruşunu dahi işbu meclis-i şer'de yazıcı-i mersûm Covani Curkoviç müste'men nakden bana edâ ve teslîm ben dahi yedinden tamamen ahz ü kabz edüp ol vechile mâlımdan gāib-i mersûm Manol Askaramanka zimmînin yedinde kalan ber-mûceb-i defter-i müfredât eşyâ-i ma'lûme ve sagīrân-ı mezbûrândan mâ'adâ ancak ücret-i merkūmeden gāib-i mersûm Manol Askaramanka zimmî zimmetinde bir akçe ve bir habbe hakkım kalmayup husûs-ı mezkûra müte'allika âmme-i da'vâdan mersûm Yazıcı Cuvani Curkoviç müste'menin dahi zimmetini kabûlünü hâvî ibrâ ve iskāt eyledim deyü ikrâr ve tasdîkleri İstanbul Mahkemesi'nden [huzûr-ı âlîlerine i'lâm olundu.]

Fî 3 Ra sene [1]238

461 [97b-3] Serkiz v. Karabet'in, Hristo v. Yorgi'ye olan borcunun tecil edildiği

400 guruş te'cîl

Ma'rûz[-ı dâ'î-i devlet-i aliyyeleridir ki]

Mübârek rikāb-ı müstetâb-ı cihânbâniye takdîm olunan işbu arzuhâl ile Hristo v. Yorgi nâm zimmî bi't-terâzî du'âhânemizde ma'kūd meclis-i şer'-i enverde sâhib-i arzuhâl Serkiz v. Karabet nâm zimmî muvâcehesinde mersûm Serkiz zimmînin derûn-ı arzuhâlde mastûrü'l-ism gāib ani'l-beled Kürkçü Yorgi v. Londari zimmîye mâlından ve yedinden iştirâ ve kabz eylediği ecnâs ve fiyat ve mikdârı beynlerinde ma'lûm kürk semeninden zimmetinde deyni olan iki bin guruşa bi'l-emr ve'l-kabûl ben kefîl bi'l-mâl ve dâmin olduğumdan sonra meblağ-ı mezbûrun dokuz yüz guruşunu mersûm Serkiz zimmî gāib-i mesfûra ba'de'l-edâ bâkī bin yüz guruşunu gāib-i mesfûr Yorgi zimmî kefâlet-i mahkiyeme binâen benden ahz etmekle meblağ-ı mezbûr bin yüz guruşu bi'l-mürâca'a taleb ederim deyü bundan akdem sene-i sâbıkā Muharremi'l-harâmı'nın yirmi beşinci günü târihiyle müverrah ve sâbıkā Mahmud Paşa Mahkemesi nâibi müderrisîn-i kirâmdan Ahmed Necib Efendi'nin hatmini hâvî bir kıt'a i'lâm-ı şer'î mantûkunca mesfûr Serkiz zimmîden da'vâ eylediğimde ol dahi külliyen inkâr edüp ben ber-vech-i muharrer müdde'âma şâhidlerim diyâr-ı âharda bulunmağla ikāmet-i beyyine edemeyip bi't-taleb muvâcehemde mesfûr Serkiz zimmîye yemîn verilmekle da'vâ-yı mezkûremle mesfûr Serkiz zimmîye bilâ-beyyine mu'ârazadan men' olunmuşdum el-hâletü hâzihî ben şâhidlerime zafer bulub ihzâr etmemle meblağ-ı merkūm bin yüz guruşu hâlâ bi'l-mürâca'a yine mersûm Serkiz zimmîden taleb ve da'vâ ve isbât murâd eylediğimde ol dahi kemâ-fi's-sâbık külliyen ba'de'l-inkâr muslihûn tavassutuyla da'vâ-yı mezkûremden [**98a**] mesfûr Serkiz zimmî ile an inkâr dört yüz guruş üzerine ba'de akdi'l-musâlaha ve'l-kabûl bedel-i sulh-i merkūmdan mâ'adâsı olan yedi yüz guruşa müte'allika âmme-i da'vâdan mesfûr Serkiz zimmînin zimmetini ibrâ-i âmm-ı sahîh-i şer'î ile ibrâ ve iskāt eylediğimde ol dahi ibrâ-i mezkûru ba'de'l-kabûl ibrâdan müstesnâ bedel-i sulh-i merkūm dört yüz guruşu mesfûr Serkiz zimmînin hâlâ def'aten edâya iktidârı olmamağla meblağ-ı mezbûr dört yüz guruşun iki yüz guruşunu işbu târih-i i'lâmdan altmış bir gün tamamında ve bâkī iki yüz guruşunu doksan bir gün hitâmında bana edâ etmek üzere te'cîl ve taksît eylediğimde ol dahi ecel-i merkūmu kabûl ve meblağ-ı merkūmu müddet-i mezkûre tamamına değin ber-vech-i muharrer müeccelen ve mukassatan bana edâya ta'ahhüd eyledi deyü mesfûr Hristo zimmînin ikrâr u i'tirâfını mesfûr Serkiz zimmî tasdîk ve ibrâdan müstesnâ bedel-i sulh-i merkūm dört yüz guruş zimmetinde deyni olduğunu ikrâr ve ber-vech-i muharrer müeccelen ve mukassatan mersûm Hristo zimmîye edâya ta'ahhüd edüp bu vechile kat'-ı nizâ' eyledikleri İstanbul Mahkemesi'nden [huzûr-ı âlîlerine i'lâm olundu.]

Fî 6 Ra sene [1]238

462 [98a-1] Viçen v. Serope'nin, ipekçi dükkânı gediğini Bedros v. Avakim'e sattığı

Kazzâz dükkânı mübâya'a ve sûret i'tâsı

Ma'rûz[-ı dâ'î-i devlet-i aliyyeleridir ki]

Mahmiye-i İstanbul'da kâin kazzâz esnâfından Viçen v. Serope nâm zimmî meclis-i şer'-i enverde esnâf-ı merkūmeden Bedros v. Avakim nâm zimmî muvâcehesinde mahmiye-i mezbûrede takyeciler sûkunda vâki' tarafeyni yağcı dükkânları beynlerinde kâin bir bâb kazzâz dükkânı derûnunda mevcûde beyne'l-esnâf gedik tâ'bir olunur âlât-ı lâzıme-i ma'lûme akd-i âti'z-zikrin sudûruna değin bir kıt'a sûret mantûkunca yedimde mâlım ve mülküm olmağla ben ber-vech-i muahrrer mâlik oduğum âlât-ı lâzıme-i mezkûreyi tarafeynden bi'l-îcâb ve'l-kabûl bâtten ve sahîhan bi-safkatin vâhidetin şürût-ı müfsideden ârî mesfûr Bedros zimmîye beş bin üç yüz guruş semen-i makbûza bey' ve temlîk ve teslîm eylediğimde ol dahi ber-vech-i muharrer iştirâ ve temellük ve tesellüm ve kabz ve kabûl edüp mebî'-i mezkûrun tağrîr ve gabnine müte'allika âmme-i da'vâdan tarafeynden her birimiz âharın zimmetini kabûlü hâvî ibrâ-i âmm-ı sahîh-i şer'î ile ibrâ ve iskāt dahi etmemizle fîmâ ba'd âlât-ı lâzıme-i mezkûrede benim kat'â alâka ve medhalim kalmayup mersûm Bedros zimmînin mâl-ı müşterâsı ve hakk-ı sırfı olmuşdur deyü kazzâzlar Kethüdâsı Abdüllatif Ağa ve Yiğitbaşı Molla Mehmed ve sâir mazbûtü'l-esâmî kazzâz ustaları hâzır oldukları hâlde ba'de'l-ikrâr ve't-tasdîk âlât-ı lâzıme-i mezkûrenin kaleminde mersûm Viçen zimmî üzerinde olan kaydı ref' ve terkīn ve atîk sûreti battâlda hıfz ve mersûm Bedros zimmî üzerine kayd-birle yedine bir kıt'a sûret i'tâ olunmak iktizâ eylediği İstanbul Mahkemesi'nden [huzûr-ı âlîlerine i'lâm olundu.]

Fî 3 Ra sene [1]238

463 [98a-2] Viçen v. Serope ile Çiçilya bt. Haçador'un ipekçi dükkânı gediğini Nonya bt. Karabet'e sattıkları

Kazzâz dükkânı mübâya'a ve sûret i'tâsı

Ma'rûz[-ı dâ'î-i devlet-i aliyyeleridir ki]

Mahmiye-i İstanbul'da kazzâz esnâfından Viçen v. Serope nâm zimmî meclis-i şer'-i enverde kazzâz Toman zevcesi demekle şehire Çiçilya bt. Haçador nâm Nasrâniye tarafından husûs-ı âtîde vekîl olduğu şahsını bilir Agob v. Abraham ve Bedros v. Avakim nâm zimmîler şehâdetleriyle ber-nehc-i şer'î sâbit olan Yoseb v. Rafail nâm zimmî hâzır olduğu hâlde Nonya bt. Karabet nâm Nasrâniye tarafından husûs-ı âti'l-beyânı tasdîka vekîl-i şer'îsi Ohannes v. Karabet nâm zimmî muvâcehesinde mahmiye-i mezbûrede Çarşı-yı Kebîr'de kebeciler sûkunda yağlıkçılar vasatında

kazzâz Andon ve kazzâz Samyel dükkânları beynlerinde vâkiʿ bir kepenk bir bâb kazzâz dükkânı derûnunda mevcûde beyneʾl-esnâf gedik tâʿbir olunur âlât-ı lâzıme-i maʿlûmenin nısfı yedimde olan bir kıtʿa sûret mantûkunca benim ve nısf-ı âharı diğer bir kıtʿa sûret mûcebince müvekkile-i mersûme Çiçilya Nasrâniyeʾnin yedimizde mâlımız ve mülkümüz olmağın ben âlât-ı lâzıme-i mezkûreden akd-i âtiʾz-zikrin sudûruna değin ber-vech-i muharrer yedimde mâlım olan nısf hisse-i şâyiʿamı iki bin guruşa müvekkile-i mersûme Çiçilya Nasrâniye kezâlik yedinde mâlı olan nısf hisse-i şâyiʿasını üç bin altı yüz guruşa tarafeynden biʾl-îcâb veʾl-kabûl bâtten ve sahîhan bi-safkatin vâhidetin şürût-ı müfsideden ârî müvekkile-i mersûme Nonya Nasrâniyeʾye beyʿ ve temlîk ve teslîm eylediğimizde ol dahi ber-vech-i muharrer yedimizden iştirâ ve temellük ve tesellüm ve kabz ve kabûl ve semenleri olan meblağ-ı merkūm iki bin guruşu bana ve meblağ-ı mezbûr üç bin altı yüz guruşu müvekkile-i mesfûre Çiçilya Nasrâniyeʾye defʿ ve teslîm eylediğinde biz dahi yedinden her birimiz tamamen ahz ü kabz edüp mebîʿ-i mezkûrun tağrîr ve gabnine müteʿallika âmme-i daʿvâdan tarafeynden her birimiz âharın zimmetini ibrâ-i âmm-ı sahîh-i şerʿî ile kabûlü hâvî ibrâ ve iskāt dahi etmemizle fîmâ baʿd zikr olunan bir kepenk kazzâz dükkânı derûnunda mevcûde gedik tâʿbir olunur âlât-ı lâzıme-i maʿlûmede benim ve müvekkile-i mersûme Çiçilya Nasrâniyeʾnin katʿâ alâka ve medhalimiz kalmayup müvekkile-i mesfûre [**98b**] Nonya Nasrâniyenin mâl-ı müşterâsı ve hakk-ı sırfı olmuşdur deyü vekîl-i hâzır-ı mersûm Yoseb zimmînin dahi ikrâr ve tasdîkleri kazzâzlar Kethüdâsı Abdüllatif Ağa ve Yiğitbaşı Molla Mehmed ve sâir mazbûtüʾl-esâmî kazzâz ustaları hâzır oldukları hâlde baʿdeʾl-ikrâr veʾt-tasdîk âlât-ı lâzıme-i mezkûrenin kaleminde mersûm Viçen zimmî ile müvekkile-i mesfûre Çiçilya Nasrâniye üzerlerinde olan kaydı refʿ ve terkîn ve yedlerinde olan iki kıtʿa atîk sûretleri battâlda hıfz ve müstekilleten müşteriye-i müvekkile-i mesfûre Nonya Nasrâniye üzerine kayd-birle yedine bir kıtʿa sûret iʿtâ olunmak iktizâ eylediği İstanbul Mahkemesiʾnden [huzûr-ı âlîlerine iʿlâm olundu.]

Fî 3 Ra sene [1]238

464 [98b-1] Anbar-ı âmireden habbâzan esnafına dağıtılacak olan buğdayın cins ve fiyatının belirlenmesi

Hınta fiyatı

Maʿrûz[-ı dâʿî-i devlet-i aliyyeleridir ki]

İşbu telhîs mûcebince bu defʿa dahi mîrî anbarları mevcûdlarından bâ-fermân-ı âlî habbâzâna tevzîʿ ve iʿtâ buyrulan otuz bin keyl zahâyirin yedi bin beş yüz keyli korno ve yedi bin beş yüz keyli Mısır ve yedi bin beş yüz keyli mukaddem verilen kolsırasına mahsûb hınta olup her birinin beher keyli yüz altmış ikişer paraya ve yedi bin beş yüz keyli kokoroz olup beher keyli yüz elli paraya olmağla zahâyir-i

mezkûrenin ecnâs ve fiyatı minvâl-i muharrer üzere idüğü ihbâr olunduğu İstanbul Mahkemesi'nden huzûr [-ı âlîlerine i'lâm olundu.]

Fî 12 Ra sene [1]238

465 [98b-2] Haçador v. Aras'ın, Mikail v. Agob aleyhine açtığı un değirmeni davasında iddiasını ispat edemediğinden muarazadan men edildiği

Sultan Mehmed Câmi'-i şerîfi civârında Zincirlikapı'da üç horoslu uncu değirmeninin mu'ârazadan men' i'lâmı

Ma'rûz[-ı dâ'î-i devlet-i aliyyeleridir ki]

Mübârek rikāb-ı kamer-tâb-ı hüsrevâneye arzuhâl takdîm eden uncu esnâfından Haçador v. Aras nâm zimmî derûn-ı arzuhâlde mastûrü'l-ism li-ebeveyn er karındaşı Uncu Ağya zimmî hâzır olduğu hâlde Çarşamba günü arz odasında huzûr-ı hazret-i Sadâret-penâhîde ma'kūd meclis-i şer'-i enverde derûn-ı arzuhâlde mersûmü'l-ism Sarraf Mikail v. Agob nâm zimmî muvâcehesinde mahmiye-i İstanbul'da Sultan Mehmed Câmi'-i şerîfi civârında Nişancı Mehmed Paşa Câmi'i kurbünde Zincirlikuyu'da vâki' ma'lûmü'l-hudûd üç horoslu bir bâb uncu değirmeni derûnunda mevcûde beyne'l-esnâf gedik tâ'bir olunur yedimde mâlım olan on iki re's bârgir ve sâir âlât-ı lâzıme-i ma'lûmeden sekiz re's bârgir ve anlara isâbet eden sâir âlât-ı lâzıme-i ma'lûmemi zahr-ı arzuhâlime derkenâr olunan bir kıt'a hüccet-i şer'iyye mantûkunca bin iki yüz otuz altı senesi şehr-i Rebî'ülâhiri'nin yirmi beşinci günü tarafeynden îcâb ve kabûlü hâvî şürût-ı müfsideden ârî bâtten ve sahîhan safka-i vâhide ile mersûm Mikail zimmîye sekiz bin guruş semen-i medfû' ve makbûza bey' ve temlîk ve vech-i lâyıkı üzere teslîm ol dahi ba'de'l-iştirâ ve'l-kabz tağrîr ve gabnine müte'allika âmme-i da'vâdan tarafeynden her birimiz âharın zimmetini ibrâ-i âmm-ı sahîh-i şer'î ile kabûlü hâvî ibrâ ve iskāt dahi edüp ol vechile âlât-ı lâzıme-i mezkûreden ber-i'tibâr merkūm sekiz re's bârgir ve onlara isaber eden sâir âlât-ı lâzımede benim kat'â alâka ve medhalim kalmayup mersûm Mikail zimmînin mâl-ı müşterâsı ve hakk-ı sırfı olduğunu târih-i mezkûrda huzûr-ı hâkimi'ş-şer'de bi'l-muvâcehe kat'iyyen ikrâr ve tasdîk ve hüccet-i şer'iyye-i mezkûreyi mesfûr Mikail zimmî yedine i'tâ eylediğimden sonra bin iki yüz otuz yedi senesi Zilka'deti'ş-şerîfesi'nin yirmi beşinci günü ile müverrah kezâlik derkenârda muharrer hâmiş-i hüccetde zikr olunduğu üzere ben âlât-ı lâzıme-i mezkûreden zikr olunan sekiz re's bârgir ve onlara isâbet eden sâir âlât-ı lâzımemi hüccet-i mezkûrede tahrîr olunduğu üzere sekiz bin guruş semen-i makbûza tarafeynden bi'l-îcâb ve'l-kabûl bâtten ve sahîhan mesfûr Mikail zimmîye bey' ve temlîk ve teslîm ol dahi iştirâ ve kabz ve tağrîr ve gabnine müte'allika da'vâdan her birimiz âharın zimmetini ibrâ-i âmm-ı sahîh-i şer'î ile kabûlü hâvî ibrâ ve iskāt edüp ol

vechile âlât-ı mezkûreden sekiz re's bârgir ve onlara isâbet eden sâir âlât-ı lâzıme-i ma'lûmede benim kat'â alâka ve medhalim kalmadığını ve sâlifü'z-zikr üç horoslu uncu değirmeni âlât-ı lâzımesinden yedimde ibkā eylediğim dört re's bârgir ve onlara isâbet eden sâir âlât-ı lâzıme-i ma'lûmemi dahi karındaşım hâzır-ı mersûm Uncu Ağya zimmîye semen-i ma'lûm ve makbûza tarafeynden bi'l-îcâb ve'l-kabûl bâtten ve sahîhan bey' ve temlîk ve teslîm ol dahi iştirâ ve kabz etmekle zikr olunan dört re's bârgir ve onlara isâbet eden sâir âlât-ı lâzıme-i ma'lûmede dahi benim kat'â alâkam kalmayup karındaşım hâzır-ı mersûmun mâlı ve mülkü oldukdan sonra karındaşım hâzır-ı mersûm Ağya zimmî dahi âlât-ı merkūmeden ber-vech-i muharrer yedinde mâlı olan sâlifü'l-beyân dört re's bârgir ve onlara isâbet eden sâir âlât-ı lâzımesini tarafeynden bi'l-îcâb ve'l-kabûl şürût-ı müfsideden ârî bey'-i bâtt-ı sahîh-i şer'î ve safka-i vâhide ile on bin üç yüz guruşa mesfûr Mikail zimmîye bey' ve temlîk ol dahi ba'de'l-iştirâ ve'l-kabz ve'l-kabûl [**99a**] karındaşım hâzır-ı mersûm Ağya zimmî ile iştirâken kapan-ı dakīk tüccârı ve sâir cihet-i ma'lûmeden ber-mûceb-i defter-i müfredât on bin üç yüz guruş zimmetimizde sahîhan edâsı vâcib deynimiz olmağla semen-i merkūm on bin üç yüz guruş ile deyn-i mezkûrumuzu ashâbına ceste ceste edâ ve ol vechile semen-i mezkûru îfâ etmek üzere mesfûr Mikail zimmîye karındaşım hâzır-ı mersûm Ağya zimmî emr eylediğinde ol dahi ber-vech-i muharrer edâ-yı düyûn-ı mezkûre ile îfâ-yı semen etmek üzere ta'ahhüd ve tağrîr ve gabnninden her birimiz âharı kabûlü hâvî ibrâ ve iskāt dahi eylediklerini ben ve karındaşım hâzır-ı mersûm Ağya ve mesfûr Mikail zimmîlerden her birimiz bi'l-muvâcehe kezâlik tekrar huzûr-ı hâkimi'ş-şer'de kat'iyyen ikrâr u i'tirâf edüp mesfûr Mikail zimmînin yedinde olan hüccet-i mezkûre hâmişine tahrîr ve imzâ ettirmişdin lâkin ben mukaddemâ zikr olunan sekiz re's bârgir ve onlara isâbet eden sâir âlât-ı lâzımemi bin iki yüz otuz altı senesi şehr-i Rebî'ülâhiri'nin on beşinci günü ile müverrah tarafeynin yedlerimizde olan Ermeniyyü'l-imlâ iki kıt'a mukāvele tahvîli mantûklarınca zikr olunan sekiz re's bârgir ve onlara isâbet eden sâir âlât-ı lâzımemi mesfûr Mikail zimmîye yedinden ahz ü kabz eylediğim sekiz bin guruş deynim mukābelesinde bey' ve teslîm eder olduğumda târih-i mezkûrdan bir sene tamamında edâ-yı deyn eder isem zikr olunan sekiz bârgir ve onlara isâbet eden sâir âlât-ı lâzıme-i ma'lûmeyi yine bana bey' etmek şartıyla ve eğer bir sene tamamında edâ-yı deyn müyesser olmaz ise kat'iyyen alâkam kalmayup sahîhan mâlı olmak üzere mesfûr Mikail zimmîye bey' edüp târih-i mezkûrdan bir sene tamamında edâ-yı deyn müyesser olmayup zikr olunan otuz altı senesinde ve ba'dehû otuz yedi senesinde ber-vech-i muharrer karındaşım hâzır-ı mersûm Ağya zimmî sâlifü'l-beyân dört re's bârgir ve onlara isâbet eden sâir âlât-ı lâzımesini mesfûra bey' ettikte ben dahi zikirleri mürûr eden sekiz re's bârgir ve onlara isâbet eden sâir âlât-ı lâzımemi şürût-ı müfsideden ârî mesfûra semen-i makbûz-ı mezkûra sahîhan bey' ve teslîm edüp âlât-ı mezkûrede kat'an alâkam kalmadığını ikrâr etmişdim

ancak şart-ı mezkûr ile bey‘in adem-i sıhhatine binâen zikr olunan sekiz re’s bârgir ve onlara isâbet eden sâir âlât-ı lâzımemi istirdâd ile semen-i mezkûru kendüye red murâd ederim deyü takrîr-i meşrûhu üzere âlât-ı mezkûreden sekiz re’s bârgir ve onlara isâbet eden sâir âlât-ı lâzıme-i ma‘lûmeyi şürût-ı müfsideden ârî bâtten ve sahîhan mesfûr Mikail zimmîye bey‘ ve tağrîr ve gabnine müte‘allika âmme-i da‘vâdan kabûlünü hâvî ibrâ-i âmm-ı sahîh-i şer‘î ile zimmetini ibrâ dahi edüp zikr olunan sekiz re’s bârgir ve onlara isâbet eden sâir âlât-ı lâzımede kat‘â alâkası kalmadığını iki def‘a huzûr-ı hâkimde ikrâr eylediğini karındaşı hâzır-ı mersûm Ağya zimmînin dahi tasdîkiyle hâlâ ikrâr u i‘tirâf eder iken şart-ı mezkûr ile bey‘in adem-i sıhhatine binâen redd-i semen ile istirdâd-ı mebî‘ da‘vâsı mesmû‘a olmadığı mesfûr Haçador zimmîye tefhîm ve da‘vâ-yı mezkûresiyle mersûm Mikail zimmîye bî-vech-i şer‘î mu‘ârazadan men‘ olunduğu İstanbul Mahkemesi’nden huzûr [-ı âlîlerine i‘lâm olundu.]

Fî 6 S sene [1]238

466 [99a-1] Maryem bt. Yoseb’in, Armavini bt. Artin aleyhine açtığı davada iddiasını ispat edemediğinden muarazadan men edildiği

Zindânkapısında kapamacı dükkânı nizâ‘ına dâir

Ma‘rûz[-ı dâ‘î-i devlet-i aliyyeleridir ki]

Sâhibe-i arzuhâl şahsı mu‘arrefe Maryem bt. Yoseb nâm Nasrâniye bi’l-ma‘iyye rü’yete memûr Haremeyn-i şerîfeyn müfettişi mevâlî-i izâmdan Hatîbzâde fazîletlü es-Seyyid Mehmed Derviş Efendi dâ‘îleriyle Çarşamba günü arz odasında huzûr-ı hazret-i Sadâret-penâhîde ma‘kūd meclis-i şer‘-i enverde mahmiye-i İstanbul hısnı ebvâbından Zindânkapısı dâhilinde vâki‘ Ayasofya-i Kebîr Vakfı müsakkafâtından şehriye kırk beş akçe icâre-i müecceleli ma‘lûmü’l-hudûd dört kepenk bir bâb kapamacı dükkânına bâ-temessük-ı mütevellî bi’l-icâreteyn mutasarrıfe olan kezâlik şahsı mu‘arrefe Armavini bt. Artin nâm Nasrâniye muvâcehesinde zikr olunan dört kepenk bir bâb kapamacı dükkânı bâ-temessük-ı mütevellî bi’l-icâreteyn mesfûre Armavini Nasrâniye’nin tasarrufunda ve derûnunda mevcûde beyne’l-esnâf kapamacı gediği tâ‘bir olunur âlât-ı lâzıme-i ma‘lûme mu‘teber gedik olmak üzere bâ-hüccet-i şer‘iyye benim yedimde mâlım ve mülküm iken işbu arzuhâlim hâmişinde mastûr dîvân-ı hümâyûn [**99b**] kaleminden ve teşrifât-ı hümâyûn defterlerinden muhrec derkenârlar mantûklarınca abacı esnâfı dükkânlarının yüz otuz beş adedi bitpazarında ve bodrum hanı kurbünde ve yetmiş bir adedi Zindânkapısı hâric ve dâhilinde ve Odun ve Ayazmakapıları ve Bahçekapısı hâric ve dâhilinde ve otuz adedi Yedikule ve Ayvansarayı ve Karagümrük ve Edirnekapısı’nda ve kırk dört adedi Vezneciler ve Yenikapı ve Kumkapı’da ve yirmi dokuz adedi Mercan sûkunda ve on bir adedi medîne-i Üsküdar’da ve sekiz adedi mahrûse-i Galata’da min-haysü’l-mecmû‘ üç

yüz otuz dokuz aded gedikleri mu‘teber dükkânları olmağla kapamacı gediğine dâir kayd bulunmayıp lâkin zikr olunan kapamacı esnâfı bezzâz esnâfına mülhak olduğu teşrifât-ı hümâyûn defterlerinde mastûr ve abacı esnâfına dahi kaba bezzâz esnâfı ıtlâk olunmağla dükkân-ı mezkûrun ber-vech-i muharrer gediği mu‘teber iken mesfûre Armavini Nasrâniye mu‘teber gedik yokdur deyü bi-gayr-ı vech gediğime mümâna‘at etmekle suâl olunup dükkân-ı mezkûru bana îcâr edüp gediğime mümâna‘at etmemek üzere mersûme Armavini Nasrâniye’ye tenbîh olunmak matlûbumdur deyü takrîr-i meşrûhu üzere eylediği gedik da‘vâsı meşrû‘a olmayup derkenârlara dahi nazar olundukta abacı esnâfının nizâmlarına dâir üç yüz otuz dokuz aded dükkânları olup kapamacı gediğine dâir kayd bulunmadığı dîvân-ı hümâyûn kaleminden ve kapamacı esnâfı bezzâz esnâfına mülhak olduğu teşrifât-ı hümâyûn defterlerinden derkenâr olunmuş olup bu sûretde dükkân-ı mezkûrda sarâhaten kapamacı gediği mu‘teber olarak mukayyed olmadığından gayrı ilhâk husûsu dahi cemî‘ esnâfın birbirine mülhak olduğu gedik i‘tibârlarından olmayup ordu ihrâcı ve emsâlinde olduğu ve gedik nizâmının şürûtu aklâm-ı padişâhîden birinde sarâhaten mukayyed olursa kānûnen mu‘teber olup ve illâ şer‘an ve kānûnen mu‘teber olmadığı müdde‘iye-i mersûme Maryem Nasrâniye’ye tefhîm ve husûs-ı mezkûr ile bî-vech-i şer‘î mesfûre Armavini Nasrâniyeye mu‘ârazadan men‘ olunduğundan mâ‘adâ mesfûre Armavini Nasrâniye dahi müdde‘iye-i mersûme Maryem Nasrâniye işbu yedimde olan sene-i sâbıkā Zilhicceti’ş-şerîfesinin yirmi dokuzuncu günü ile müverrah ve müfettiş-i mûmâ-ileyhin hatmini hâvî bir kıt‘a i‘lâm-ı şer‘î mantûkunca husûs-ı mezkûru yine bi-aynihî benden da‘vâ ve sa‘âdetlü Dârü’s-sa‘âdeti’ş-şerîfe ağası huzûrunda murâfa‘a olduğumuzda müdde‘iye-i mersûme Maryem Nasrâniye husûs-ı mezkûr ile kezâlik bî-vech-i şer‘î bana müdâhaleden men‘ olunmuşdu deyü mazmûn-ı takrîr-i meşrûhuna mutâbık ibrâz eylediği bir kıt‘a i‘lâm-ı şer‘î mazmûnunu dahi müdde‘iye-i mersûme Maryem Nasrâniye ikrâr u i‘tirâf etmeğin mûcebiyle müdde‘iye-i mesfûre Maryem Nasrâniye kemâ-fi’s-sâbık bî-vech-i şer‘î mu‘ârazadan men‘ olunduğu İstanbul Mahkemesi’nden [huzûr-ı âlîlerine i‘lâm olundu.]

Fî 13 S sene [1]238

467 [99b-1] Filibe’de Kanuş nahiyesindeki İsmail Bey Câmi-i şerîfi vakfı tevliyetinin Fâtıma Hanım bt. İsmail Bey’e tevcihi

Tevliyet istid‘âsı

Ma‘rûz[-ı dâ‘î-i devlet-i aliyyeleridir ki]

Sâdır olan fermân-ı âlîlerine imtisâlen işbu arz ve derkenârlara nazar olundukta medîne-i Filibe nevahisinden Kanuş nâhiyesine tâbi‘ Markora karyesinde vâki‘ ashâb-ı hayrâtdan merhûm İsmail Bey Câmi‘-i şerîfi Vakfı’nın tevliyeti bâ-hatt-ı hümâyûn aslah evlâd-ı vâkıfdan Fâtıma Hanım bt. İsmail Bey’in müstakilleten

tasarrufunda ve vakf-ı mezkûrun ba'de ihrâci'l-mesârif ve'l-vazâif fazla-i gallesinin beş humus i'tibâriyle dört humus sehmi evlâd-ı zükûr-ı vâkıfdan mezbûre Fâtıma Hanım ve bir humus sehmi kezâlik evlâd-ı zükûr-ı vâkıfdan derecede müsâvî Ahmed v. Ümmügülsüm'ün başka başka berât-ı âlîşân ile iştirâken uhdelerinde iken mezbûr Ahmed bu esnâda fevt olup terk eylediği ancak bir nefer sulbiye kebîre kızı diğer Fâtıma Hanım pederi merhûm-ı mezbûr Ahmed'in ber-vech-i muharrer bâ-berât-ı âlîşân uhdesinde olan fazla-i galle-i vakf-ı merkūmun bir humus sehmini mahlûlünden kendüye tevcîh olunmasını istirhâm eylediğini medîne-i mezbûre kādısı mevâlî-i fihâmdan fazîletlü Erzurumî Yusuf Efendi dâ'îleri işbu mührü mutâbık bir kıt'a arzıyla i'lâm etmekle ber-mûceb-i i'lâm-ı mezkûr ol vechile bâ-şart-ı vâkıf bir humus sehm fazla-i galle-i vakf pederi merkūm Ahmed'in mahlûlünden merkūme diğer Fâtıma Hanım'a tevcîh ve yedine bir kıt'a berât-ı şerîf-i âlîşân inâyet ve ihsân buyrulmak bâbında fermân-ı âlîleri sudûru re'y-i sâmîlerine menût idüğü İstanbul Mahkemesi'nden [huzûr-ı âlîlerine i'lâm olundu.]

Fî 1 Ra sene [1]238

468 [100a-1] Mihak v. Kalos'un, tuhafiyeci dükkânı gediğini Sahak v. Kirkor'a sattığı

Tuhafcı ve fincancı mahzeni bey'i ve sûret-i istid'âsı

Ma'rûz[-ı dâ'î-i devlet-i aliyyeleridir ki]

Mahmiye-i İstanbul'da kazgancılar başında merhûm Çelebi Efendi konağı karşısında kâin Anzank zimmî mahzenine muttasıl bir bâb tuhafcı ve fincancı mahzeni derûnunda mevcûde beyne'l-esnâf gedik tâ'bir olunur âlât-ı lâzıme-i ma'lûmeye bâ-sûret mâlik olan Mihak v. Kalos nâm zimmî meclis-i şer'-i münîrde tuhafcı ve fincancı esnâfından Sahak v. Kirkor nâm zimmî muvâcehesinde zikr olunan bir bâb tuhafcı ve fincancı mahzeni derûnunda mevcûde beyne'l-esnâf gedik tâ'bir olunur akd-i âti'z-zikrin sudûruna değin bir kıt'a sûret mantûkunca yedimde mâlım ve mülküm olan âlât-ı lâzıme-i ma'lûmemi tarafeynden bi'l-îcâb ve'l-kabûl şürût-ı müfsideden ârî bi-safkatin vâhidetin bâtten ve sahîhan üç bin guruşa mesfûr Sahak zimmîye bey' ve temlîk eylediğimde ol dahi yedimden iştirâ ve temellük ve teselüm ve kabz ve semeni olan meblağ-ı mezbûr üç bin guruşu bana def' ve teslîm eylediğinde ben dahi yedinden tamamen ahz ü kabz edüp mebî'-i mezkûrun tağrîr ve gabnine müte'allika âmme-i da'vâdan tarafeynden her birimiz âharın zimmetini ibrâ-i âmm-ı sahîh-i şer'î ile kabûlü hâvî ibrâ ve iskāt dahi etmemizle fîmâ ba'd zikr olunan tuhafcı ve fincancı gediği tâ'bir olunur âlât-ı lâzıme-i ma'lûmede benim kat'â alâka ve medhalim kalmayup mersûm Sahak zimmînin mâl-ı müşterâsı ve hakk-ı sırfı olmuşdur deyü ba'de'l-ikrâr ve't-tasdîk âlât-ı lâzıme-i mezkûrenin kaleminde bâyi'-i mersûm Mihak zimmî üzerinde olan kaydı ref' ve terkīn ve yedinde olan

atîk sûreti battâlda hıfz-birle müşteri-i mersûm Sahak zimmî ismine kayd ve şürûtu mûcebince yedine müceddeden sûret iʿtâ buyrulmak bâbında istidʿâ-yı inâyet eyledikleri İstanbul Mahkemesi'nden [huzûr-ı âlîlerine iʿlâm olundu.]

Fî 11 Ra sene [1]238

469 [100a-2] Firâri Tanaş v. Nikola'nın, bakkāl dükkânının yarım hissesinin dönünceye kadar eşi Katanko bt. Panayot'a teslimi

Firârî bakkālın gelmesine adem-i müsâʿadeleri reylerine menût olduğu

Maʿrûz[-ı dâʿî-i devlet-i aliyyeleridir ki]

Mübârek rikāb-ı kamer-tâb-ı hüsrevâneye arzuhâl takdîm eden işbu takrîrde mastûrü'l-ism Rum milletinden ve bakkāl tâifesinden firâri Tanaş v. Nikola zimmînin zevcesi ve evlâd-ı sıgārı Eleniko ve Dimitri ve Yanko ve Panayot'un anaları Katanko bt. Panayot nâm Nasrâniye meclis-i şerʿa celb olunup İstanbul bal kapanı nâzırı es-Seyyid el-Hâc Ahmed Alemdâr ve Galata yağkapanı nâzırı vekîli Süleyman Ağa ve tüccârdan maʿlûmü'l-esâmî kimesneler ile bakkāllar pazarbaşısı diğer Süleyman Ağa ve bölükbaşıları Molla Abdi ve esnâf-ı mezkûre nizâm ustaları zimmîler hâzır oldukları hâlde istintak olundukta zevcim mersûmun nısfiyet üzere gediklerine mâlik olduğu İstanbul'da Tahtakale'de vâkiʿ Hacı Ali dükkânı ve yine mahâll-i merkūmda Handan Ağa dükkânı ve Hasanpaşa Hanı civârında gümrükçü dükkânı demekle maʿrûf dükkânlardan birinde destgâhdârı olan zimmî dükkân-ı merkūmda bâzergân mâlını itlâf ve mukaddemâ Bursa'ya firâr eylediğinden zevcim mersûm dahi firâri-i mesfûru ele getirmek içün Bursa'ya gitmiş iken mersûm Manisalı olup büyük babaları Moralı olduğundan şöhretleri Moralı olmak takrîbiyle zikr olunan dükkânları cânib-i mîrîden temhîr ve baʿdehû sâir firâri bakkāl tâifesinin ve mesfûrun tüccâra olan deynleri mukābili cânib-i mîrîden tüccâra terk olunup lâkin zevcim mersûmun tüccâra düyûnu olmamağla dekâkîn-i mezkûre hisseleri bana teslîm yâhud benimle sıgār-ı mesfûrûnu ittifâk etmek üzere tüccâr ve esnâfına tenbîh olunmak matlûbumdur dediğinde husûs-ı mezkûrda zevc-i mersûm tarafından vekâleti yok iken şerʿan hasım olamayıp ol vechile tüccâr ve esnâflarından nesne lâzım gelmediği kendüye tefhîm olundukta ancak zikr olunan dükkânlar Moralı tâifesinden firâri bakkālların tüccâra olan deynleri mukābilinde derûn-ı takrîrde zikr olunduğu üzere cânib-i mîrîden tüccâra terk olunan dekâkînden idüğü vârid olan bir kıtʿa ilmühaber kāimesinde mezkûr ve tüccâr-ı merkūmûn bi'l-cümle dekâkîn-i mezkûre ve zahâyir-i mevcûdelerini şürût-ı nizâmları üzere âhara beyʿle alacaklarını istîfâ edecekler ise dahi Nasrâniye-i mersûme ile sıgār-ı mesfûrûnun hallerine merhameten mesfûr Tanaş zimmî Bursa'da [**100b**] yâhud Manisa'da olduğu sûretde zevcesi mersûme Kataniko Nasrâniye mektûb yazıp zevc-i mesfûr Âsitâne-i aliyyeye gelinceye değin zikr olunan üç bâb dükkândan nısf hisselerini kimesneye

bey‘ etmeyüp mesfûrun gelmesine tüccâr ve esnâf-ı merkūmûn tevkīf ve ol vechile ta‘ahhüd eylediklerinde mesfûre Kataniko Nasrâniye dahi zevci mersûma mektûb yazıp götürmek üzere tevkīfe râzıye olmağla bu takdîrce Nasrâniye-i mersûmenin haline merhameten zevc-i mersûmu getürmesine müsâ‘ade ve adem-i müsâ‘ade husûsları re’y-i âlîlerine menût olan mevâddan idüğü imtisâlen li’l-emri’l-âlî İstanbul Mahkemesi’nden huzûr [-ı âlîlerine i‘lâm olundu.]

Fî 15 S sene [1]238

470 [100b-1] Anadolu’dan İstanbul’a getirilen koyunların kasap esnafına dağıtımı

Tevzî‘-i ağnâm

Ma‘rûz[-ı dâ‘î-i devlet-i aliyyeleridir ki]

İşbu sene-i mübârekede dahi Anadolu cânibinden Âsitâne-i aliyyeye Karaman ağnâmı celb eden Erzurum celebânından Abdülgafur Bey yine Erzurum celebânından Gemalmazoğlu Ömer Bey nâm kimesne hâzır olduğu hâlde meclis-i şer‘-i enverde hâlâ Yedikule kasablar kethüdâsı el-Hâc Hasan Ağa b. el-Hâc Osman muvâcehesinde kasab ustalarından Eğrikapu kethüdâsı ve sâirleri hâzır oldukları hâlde ben ve hâzır-ı mezbûr Gemalmazoğlu Ömer Bey ve refîklerimiz Kösec Ahmed ve Deli Bekir ve Ahmed Ağa ve Deli Molla Mustafa ve Haymanalı el-Hâc Mehmed nâm kimesnelerin bu def‘a Erzurum cânibinden Âsitâne-i aliyyeye sevk ve tesyîr eylediğimiz cem‘an dokuz bin re’s Karaman ağnâmımızın hâlâ hâssa kasabbaşısı dergâh-ı âlî kapıcı başılarından Sa‘âdetlü es-Seyyid el-Hâc Mustafa Ağa’nın inzımâm-ı re’y ve ma‘rifetleriyle lühûmun beher vakıyyesini otuz ikişer paraya ve kuyruğunun beher vakıyyesini elli beşer paraya ve sakatlarını yirmi beşer paraya biz kassabâna vermek kassabân dahi üçer para zammıyla lühûmunun beher vakıyyesini otuz beşer paraya ve kuyruğunun beher vakıyyesini beşer para zammıyla altmışar paraya ibâdullâha bey‘e ve yevm-i tevzî‘den otuz bir gün tamamında yaftalarımızı vermek üzere kethüdâ-yı merkūm ve altmış bir gün tamamında iktizâ eden semenlerini bize edâya kasab esnâfı ta‘ahhüd eylediler deyü ikrâr ve tasdîkleri İstanbul Mahkemesi’nden [huzûr-ı âlîlerine i‘lâm olundu.]

Fî 15 Ra sene [1]238

471 [100b-2] Deli Oseb v. Markos’un tuhafiyeci gediğini Katîk bt. Mesrob’a sattığı

Tuhafcı ve fincancı

Ma‘rûz[-ı dâ‘î-i devlet-i aliyyeleridir ki]

Mahmiye-i İstanbul'da kâin tuhafcı ve fincancı esnâfından Deli Oseb v. Markos nâm zimmî meclis-i şer'-i enverde Katîk bt. Mesrob nâm Nasrâniyenin babası ve tarafından husûs-ı âtîde tasdîka vekîl-i şer'îsi mersûm Mesrob v. Karabet nâm zimmî muvâcehesinde esnâfımızın otuz üç buçuk pay ile mâlik oldukları elli yedi aded dekâkîn ve mehâzin gediklerinden mahmiye-i mezbûrede Uzunçarşıda çörekçi dükkânı sırasında sokak başında vâki' ma'lûmü'l-hudûd bir bâb tuhafcı ve fincancı dükkân derûnunda mevcûde akd-i âti'z-zikrin sudûruna değin bir kıt'a sûret mantûkunca yedimde mâlım ve mülküm olan yarım pay ile beyne'l-esnâf gedik tâ'bir olunur âlât-ı lâzıme-i ma'lûmemi tarafeynden bi'l-îcâb ve'l-kabûl şürût-ı müfsideden ârî bâtten ve sahîhan bi-safkatin vâhidetin dört bin guruş semen-i makbûza müvekkile-i mersûme Katik Nasrâniye'ye bey' ve temlîk eylediğimde ol dahi yedimden iştirâ ve temellük ve tesellüm ve kabz ve kabûl edüp mebî'-i mezkûrun tağrîr ve gabnine müte'allika âmme-i da'vâdan tarafeynden her birimiz âharın zimmetini ibrâ-i âmm-ı sahîh-i şer'î ile kabûlü hâvî ibrâ ve iskāt dahi etmemizle fîmâ ba'd yarım pay ile dükkân-ı mezkûr derûnunda mevcûde gedik tâ'bir olunur âlât-ı lâzıme-i ma'lûmede benim kat'â alâka ve medhalim kalmayup müvekkile-i mersûme Katik Nasrâniye'nin emvâl-i müşterâsı ve hakk-ı sırfı olmuşdur deyü esnâf-ı mezkûrenin kethüdâ vekîli ve yiğitbaşıları hâzır oldukları hâlde ba'de'l-ikrâr ve't-tasdîk zikr olunan yarım pay ile gedik tâ'bir olunur âlât-ı lâzıme-i ma'lûmenin kaleminde bâyi'-i mersûm Deli Oseb zimmî üzerinde olan kayd-ı evveli ref' ve terkīn ve atîk sûreti battâlda hıfz ile müşteriye-i müvekkile-i mesfûre Katik Nasrâniye ismine kayd ve şürût-ı nizâmları üzere müceddeden yedine sûret i'tâ buyrulmak bâbında istid'â-yı inâyet eyledikleri İstanbul Mahkemesi'nden [huzûr-ı âlîlerine i'lâm olundu.]

Fî 20 Ra sene [1]238

Temmetü's-sicillü'l-mahfûz